

Пожертва заради Всевишнього Аллаха
від Служителя двох благородних мечетей,
Короля Абд Аллаха бін Абд аль-Азіза Аль Сууда
Не для продажу

Поширюється безкоштовно

**ПРЕСЛАВНИЙ
КОРАН**

переклад смислів
українською
МОВОЮ

переклав з арабської
Михайло Якубович

Центр імені Короля Фагда з друку Преславного Сувою

وَقَفَّ يَدَهُ تَعَالَى مِنْ خَادِمِ الْحَرَمَيْنِ الشَّرِيفَيْنِ
الْمَلِكِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبْدِ الْقَرِيرِ آلِ سُعُودٍ
وَلَا يَجُوزُ بَيْعُهُ
بِسُورَةِ مَجَانِنًا

مَجْمَعُ الْمَلِكِ فَهْدِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ
الْمَلِكِ فِي تَرْجُمَةِ الْقُرْآنِ الْعَرَبِيِّ
إِلَى اللُّغَةِ الْأَكْرَبِيَّةِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مقدمة

بقلم معالي الشيخ: صالح بن عبدالعزيز بن محمد آل الشيخ
وزير الشؤون الإسلامية والأوقاف والدعوة والإرشاد
المشرف العام على المجمع

الحمد لله رب العالمين، القائل في كتابه الكريم: ﴿... قَدْ جَاءَكُمْ
بِرَبِّ اللَّهِ نُورٌ وَكِتَابٌ مُبِينٌ﴾.

والصلاة والسلام على أشرف الأنبياء والمرسلين، نبينا محمد،
القائل: «خيركم من تعلم القرآن وعلمه».

أما بعد:

فإنفاذاً لتوجيهات خادم الحرمين الشريفين، الملك عبد الله بن
عبد العزيز آل سعود - حفظه الله - بالعناية بكتاب الله، والعمل
على تيسير نشره، وتوزيعه بين المسلمين، في مشارق الأرض ومغاربها،
وتفسيره، وترجمة معانيه إلى مختلف لغات العالم.

وإيماناً من وزارة الشؤون الإسلامية والأوقاف والدعوة والإرشاد
بالمملكة العربية السعودية بأهمية ترجمة معاني القرآن الكريم إلى
جميع لغات العالم المهمة تسهياً لفهمه على المسلمين الناطقين بغير
العربية، وتحقيقاً للبلاغ المأمور به في قوله صلى الله عليه وسلم:
«بلغوا عني ولو آية».

وخدمة لإخواننا الناطقين باللغة الأوكرانية يطيب لمجمع الملك
فهد لطباعة المصحف الشريف بالمدينة المنورة أن يقدم للقارئ
الكريم هذه الترجمة إلى اللغة الأوكرانية التي قام بها الدكتور
ميخائيلو يعقوبوفيتش، وراجعها من قبل المجمع إدارة الشؤون
العلمية بالمجمع.

ونحمد الله سبحانه وتعالى أن وفق لإنجاز هذا العمل العظيم الذي
نرجو أن يكون خالصاً لوجهه الكريم، وأن ينفع به الناس.

إننا لندرك أن ترجمة معاني القرآن الكريم - مهما بلغت
دقتها - ستكون قاصرة عن أداء المعاني العظيمة التي يدل عليها
النص القرآني المعجز، وأن المعاني التي تؤديها الترجمة إنما هي حصيلة
ما بلغه علم المترجم في فهم كتاب الله الكريم، وأنه يعتريها ما يعتري
عمل البشر كُله من خطأ ونقص.

ومن ثم نرجو من كل قارئ لهذه الترجمة أن يوافي مجمع الملك فهد
لطباعة المصحف الشريف بالمدينة النبوية بما قد يجده فيها من
خطأ أو نقص أو زيادة للإفادة من الاستدراكات في الطباعات القادمة
إن شاء الله.

والله الموفق، وهو الهادي إلى سواء السبيل، اللهم تقبل منا إنك
أنت السميع العليم.

Ім'ям Аллаха Милостивого, Милосердного!

ПЕРЕДМОВА

ШЕЙХА САЛІХА БІН АБД АЛЬ-АЗІЗА БІН
МУХАММАДА АЛЬ АШ-ШЕЙХА
Міністра ісламських справ, пожертв, заклику
та наставництва, головного куратора Центру

Хвала Аллаху, Господу світів, Який у Своєму Преславному Писанні говорить: «Прийшло до вас світло від Аллаха і ясне Писання».

Благословення та мир найблагороднішому із пророків та посланців, нашому Пророку Мухаммаду, який сказав: «Найкращий із вас — той, хто вивчає Коран та вчить йому інших».

Виконуючи свою місію, Служитель двох благородних мечетей, Король Абд Аллах бін Абд аль-Азіз Аль Сууд — нехай береже його Аллах! — піклується про Боже Писання, допомагає справі його видання і поширення на сході й на заході, а також його тлумачень та перекладів на різні мови світу.

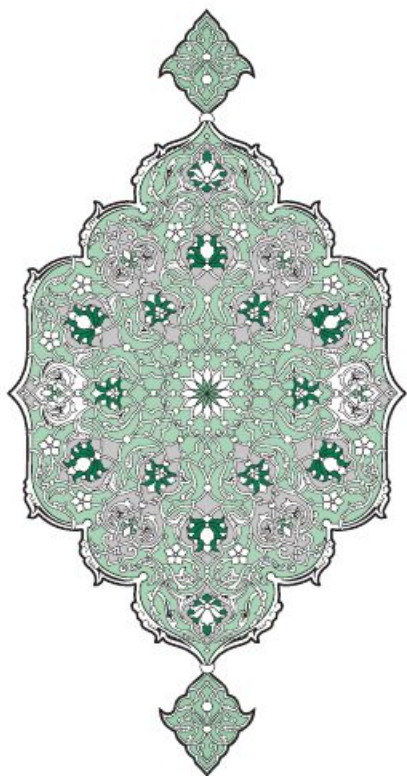
У свою чергу Міністерство ісламських справ, пожертв, заклику та наставництва Королівства Саудівська Аравія також приділяє велику увагу перекладу смислів Преславного Корану різними мовами світу, щоб полегшити його розуміння тим мусульманам, які не володіють арабською мовою, а також задля того, щоб виконати заповіт Пророка, мир йому і благословення Аллаха: «Переказуйте від мене все, навіть якщо це буде один аят».

Піклуючись про наших братів і сестер, які розмовляють українською мовою, ми звернулись до Центру імені Короля Фагда з друку Преславного Сувою у Медині, з проханням надати для шановних читачів переклад смислів Преславного Корану українською мовою, виконаний викладачем кафедри релігієзнавства Національного університету «Острозька академія», кандидатом історичних наук Михайлом Михайловичем Якубовичем.

Ми дякуємо Всевишньому за можливість завершити цю важливу справу, а також висловлюємо сподівання, що вона здійснена заради Аллаха та принесе користь людям.

Разом із тим, ми усвідомлюємо, що переклад смислів Преславного Корану — наскільки б точним він не був — не може передати всю повноту глибокого смислу, закладеного в дивовижному тексті Божого Писання. Переклад відображає смисли, яких перекладачу вдалося досягнути завдяки пізнанню Корану, а тому, як і будь-яка інша людська праця, не може бути цілком вільний від помилок і недоліків. Тож ми просимо кожного читача повідомляти в Центр імені Короля Фагда з друку Преславного Сувою про всі можливі помилки, пропуски чи додатки, щоб — якщо побажає Аллах! — у наступних виданнях уникнути цих недоліків.

Лише Аллах дарує успіх, і лише Він веде до прямого шляху. Господи! Прийми наші добрі вчинки, адже Ти — Всечуючий та Всезнаючий!

Сура 1. Аль-Фатіха
(«Відкриваюча»)

1. Ім'ям Аллаха Милостивого,
Милосердного!
2. Хвала Аллаху, Господу світів!
3. Милостивому, Милосердному!
4. Володарю Судного Дня!
5. Лише Тобі ми поклоняємося, і
лише в Тебе просимо допомоги,
6. веди нас шляхом прямим,
7. шляхом тих, кого Ти наділив
благами, а не тих, хто під гнівом
Твоїм, і не тих, хто заблукав!
*«Тих, хто під гнівом Твоїм»:
тут маються на увазі ті, хто
знає істину, але не живе у
відповідності з нею; «тих, хто
заблукав»: маються на увазі ті,
хто не йде прямим шляхом.*

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
 الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ②
 الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ③
 مَلِكِ يَوْمِ الدِّينِ ④
 إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ ⑤
 اهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ ⑥
 صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ
 عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ ⑦

Сура 2. Аль-Бакара («Корова»)

*Ім'ям Аллаха Милостивого,
Милосердного!*

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْقُرْآنِ

1. Аліф. Лям. Мім.
29 сур Преславного Корану починаються із цих загадкових арабських літер, які вказують на «незрівнянність» (іджаз) Божого слова. Оскільки араби за часів зіслання Корану вирізнялися красномовством, початок цієї та інших сур ще раз доводить дивовижність Тексту.
2. Це — Писання, в якому немає сумніву, — прямий шлях для богобоязливих,
3. які вірують у потаємне, звершують молитву та жертвують із того, чим наділили Ми їх,
4. які вірять у те, що зіслано тобі та в те, що зіслано перед тобою, і впевнені в існуванні наступного життя.
5. Вони на шляху Господа їхнього, вони матимуть успіх!
6. Воістину, тим, які не вірують, байдуже, застерігатимеш ти їх чи ні — вони не увірують.
7. Аллах запечатав їхні серця та слух, а на очах їхніх завіса. Чекає на них кара велика!

ذَلِكَ الْكِتَابُ لَا رَيْبَ فِيهِ هُدًى لِّلْمُتَّقِينَ ﴿١﴾

الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ
وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ ﴿٢﴾

وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ وَمَا أُنزِلَ مِن
قَبْلِكَ وَيَأْتُونَ الْكُفْرَةَ هُمْ يُؤْمِنُونَ ﴿٣﴾

أُولَٰئِكَ عَلَىٰ هُدًى مِّن رَّبِّهِمْ وَأُولَٰئِكَ
هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٤﴾

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ أُنذِرْتَهُمْ
أَمْ لَمْ تُنذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٥﴾

حَتَّىٰ آتَاهُم مَّلَآئِكُهُمْ وَعَلَىٰ سَمْعِهِمْ وَعَلَىٰ
أَبْصَارِهِمْ غِشَاوَةٌ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٦﴾

8. Є серед людей такий, хто говорить: «Ми увірували в Аллаха та в Останній День», але ж насправді не вірують вони!
9. Вони намагаються обманути Аллаха й тих, які увірували, але ж насправді вони обманюють лише самих себе. Та не розуміють цього вони!
10. Їхні серця хворі, і посилить Аллах цю хворобу! Чекає на них болісна кара — за те, що вони заперечували!
Маються на увазі лицеміри.
11. Коли говорять їм: «Не чиніть безчестя на землі», вони відповідають: «Та ми ж тільки робимо краще!»
12. Таж ні! Воістину, вони — нечестивці, хоча самі цього й не відчувають!
13. І коли говорять їм: «Увіруйте — так, як вже увірували люди», то відповідають вони: «Невже ми увіруємо так, як увірували ці невігласи?» Таж ні! Воістину, це вони — невігласи, але самі цього не знають!
14. І коли вони зустрічають тих, які увірували, то говорять: «Ми увірували!» А коли залишаються наодинці зі своїми шайтанами, то говорять: «Ми — з вами, і ми лише насміхалися!»

وَمِنَ النَّاسِ مَن يَقُولُ ءَامَنَّا بِاللَّهِ وَيَأْتُرِ
الْآخِرَ وَمَا هُمْ بِمُؤْمِنِينَ ﴿٨﴾

يُخَادِعُونَ اللَّهَ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَمَا يُخَادِعُونَ
إِلَّا أَنفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ﴿٩﴾

فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ فَزَادَهُمُ اللَّهُ مَرَضًا
وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ ﴿١٠﴾

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ لَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ قَالُوا إِنَّمَا
نَحْنُ مُصْلِحُونَ ﴿١١﴾

إِلَّا أَنَّهُمْ هُمُ الْفٰسِدُونَ وَلٰكِن
لَّا يَشْعُرُونَ ﴿١٢﴾

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ ءَامِنُوا كَمَا ءَامَنَ النَّاسُ
قَالُوا أَنزِلْ عَلَيْنَا مِثْلَ الْسَفَاهَةِ ۗ إِنَّا لَنَعْلَمُ
هُمُ السَّفَاهَةَ وَلٰكِن لَّا نَعْلَمُوتُ ﴿١٣﴾

وَإِذَا لَقُوا الَّذِينَ ءَامَنُوا قَالُوا ءَامَنَّا وَإِنَّا لَكٰفِرُونَ
إِلَىٰ شَيْطٰنِيهِمْ قَالُوا إِنَّمَا مَعَكُمْ إِتْمٰنُكُمْ
مُّسْتَهزِءُونَ ﴿١٤﴾

15. Аллах сам поглузує з них та й залишить їх блукати в непослуху!
16. Вони — ті, які купили оману за прямий шлях! Але немає прибутку в цій справі, і не йдуть вони прямим шляхом!
17. Вони як ті, хто розпалив вогонь, а коли він освітив усе навколо, Аллах забрав це світло, залишивши їх у пільмі, і нічого не бачать вони!
18. Глухі, німі та сліпі! Вони не повернуться [на прямий шлях]!
19. Або й на тих, що потрапили під зливу із хмари на небі, а там — темрява, грім, блискавка! Вони бояться смерті й затуляють пальцями вуха, коли вдаряє блискавка. Аллах оточує невіруючих!
20. Блискавка мало не осліплює їх. Коли спалах освітлює їх, вони йдуть, а коли огортає темрява, зупиняються. Якби Аллах побажав, то забрав би їхній слух та зір. Воістину, Аллах спроможний на кожну річ!
21. О ви, люди! Поклоняйтеся Господу вашому, Який створив і вас, і тих, що жили перед вами. Можливо, ви будете богобоязливими!

اللَّهُ يَسْتَهْزِئُ بِهِمْ وَيَمُدُّهُمْ فِي طُغْيَانِهِمْ
يَعْمَهُونَ ﴿١٥﴾

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ اشْتَرُوا الضَّلَالَةَ بِالْهُدَىٰ
فَمَا رَبِحَتْ تِجَارَتُهُمْ وَمَا كَانُوا
مُهْتَدِينَ ﴿١٦﴾

مَتَابُهُمْ كَمَثَلِ الَّذِي اسْتَوْقَدَنَا أَفَلَمَّا
أَصَابَتْهُ مَا حَوْلَهُ ذَهَبَ اللَّهُ بِنُورِهِ
وَتَرَكَهُمْ فِي ظُلُمَاتٍ لَا يُبْصِرُونَ ﴿١٧﴾

ضُمًّا بِكُرْعَةٍ فَمَنْ لَا يَرْجِعُونَ ﴿١٨﴾

أَوْ كَصَيْبٍ مِنَ السَّمَاءِ فِيهِ ظُلُمَاتٌ وَرَعْدٌ
وَبَرْقٌ يَجْعَلُونَ أَصْبَعَهُمْ فِي آذَانِهِمْ مِّنَ
الضُّرُوعِ حِذْرَ الْمَوْتِ وَاللَّهُ مُحِيطٌ بِالْكَافِرِينَ ﴿١٩﴾

يَكَادُ الْبَرْقُ يَحْطِفُ أَبْصَرَهُمْ كَمَا أَصَابَهُ
لَهُمْ قَشْوَةٌ فِيهِ وَإِذَا أَظْلَمَ عَلَيْهِمْ قَامُوا
وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَذَهَبَ بِسَمْعِهِمْ وَأَبْصَرِهِمْ
إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ قَدِيرٌ ﴿٢٠﴾

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اعْبُدُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ
وَالَّذِينَ مِن قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿٢١﴾

22. Тому, Хто створив для вас землю ложем, а небо — стелею, Хто зіслав із неба воду й проростив нею плоди для вашого прожитку. Тож не додавайте Аллаху рівних, адже ви знаєте!

23. Якщо ви сумніваєтесь у тому, що зіслали Ми рабу Нашому, то принесіть суру, подібну до цієї! І покличте своїх свідків, окрім Аллаха, якщо ви правдиві.

24. А якщо ви не зробите цього — а ви ніколи не зробите цього! — то бійтеся вогню, в якому палають люди та каміння. Чекає він на невіруючих!

25. Сповісти ж радісну звістку тим, які увірували й творили добро. Чекають на них сади, де течуть ріки. Коли наділяють їх плодами звідти, то вони говорять: «Це те, чим наділяли нас раніше», але ж насправді схожі вони лише ззовні. Матимуть вони там пречистих дружин. І будуть вони там довіку!

26. Воістину, Аллах не посоромиться навести як приклад комара або й щось менше за нього. Тож ті, які увірували, знають, що така притча — істина від Господа їхнього, а ті, які не увірували,

الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ فِرَاشًا وَالسَّمَاءَ
سِنَانًا وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجَ بِهِ مِنَ
الشَّجَرَاتِ رِزْقًا لَّكُم ۖ فَلَا تَجْعَلُوا لِهَيْوَاتِنَا آدَاءًا
وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿۲۲﴾

وَأَنْ كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِّمَّا نَزَّلْنَا عَلَىٰ عَبْدِنَا فَأْتُوا
بِسُورَةٍ مِّمَّنْ لَكُمْ ۖ وَادْعُوا شُهَدَاءَكُمْ كَدُورِ
دُونِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿۲۳﴾

فَإِنْ لَّمْ تَفْعَلُوا وَلَنْ تَفْعَلُوا فَأْذَنُوا النَّارَ الَّتِي
وَأُودِعَهَا النَّاسَ وَلِلْجَنَّةِ أُعِدَّتْ
لِلْكَافِرِينَ ﴿۲۴﴾

وَبَشِّرِ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
أَنَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
كُلَّمَا رُزِقُوا مِنْهَا مِنْ ثَمَرٍ رِزْقًا قَالُوا
هَذَا الَّذِي رُزِقْنَا مِنْ قَبْلُ وَأُتُوا بِهِ
مُتَشَابِهًا وَلَهُمْ فِيهَا أَزْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌ وَهُمْ
فِيهَا خَالِدُونَ ﴿۲۵﴾

﴿۲۶﴾ إِنَّ اللَّهَ لَا يَسْتَحْيِي أَنْ يَضْرِبَ مَثَلًا
مَّا بَعْضُ مَآءٍ فَمَا وَفَّعْنَا مِنَ الَّذِينَ ءَامَنُوا
فَيَعْلَمُونَ أَنََّّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ وَأَنَّ
الَّذِينَ كَفَرُوا أَفْقَرُونَ مَاذَا أَرَادَ اللَّهُ
بِهَذَا مَثَلًا يُضِلُّ بِهِ كَثِيرًا

говорять: «Що хотів сказати Аллах цією притчею?» Багатьох Він збиває нею зі шляху, а багатьох веде шляхом прямим. А зі шляху Він збиває лише нечестивців,

27. тих, які порушують завіт Аллаха після прийняття його, розривають те, що Аллах наказав з'єднати, та й чинять безчестя на землі! Саме вони втратять усе!

28. Як, ви не віруєте в Аллаха? Ви були мертвими, а Він дав вам життя. Потім Він знову вмертвить вас і знову подарує вам життя, і до Нього повернетесь ви!

«Ви були мертвими»: Господь створив людину живою істотою, а потім, після смерті, знову воскресить задля відплати.

29. Він — Той, Хто створив для вас усе, що на землі, а потім повернувся до неба та й впорядкував сім небес. Він знає про кожну річ!

30. І коли сказав Господь твої ангелам: «Я поставлю намісника на землі!», то вони запитали: «Ти хочеш поставити там того, хто чинитиме безчестя та проливатиме кров, тоді як Ми прославляємо Тебе хвалою та славимо святість Твою?» Він

وَيَهْدِي بِهِ كَثِيرًا مِّمَّا يُضِلُّ بِهِ
إِلَّا الْفَاسِقِينَ ﴿٢٧﴾

الَّذِينَ يَتَّقُونَ عَهْدَ اللَّهِ مِنْ بَعْدِ
مِيثَاقِهِ وَيَقْطَعُونَ مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ
أَنْ يُوصَلَ وَيُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ أُولَٰئِكَ
هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٢٨﴾

كَيْفَ تَكْفُرُونَ بِاللَّهِ وَكُنْتُمْ
أَمْوَاتًا فَأَحْيَاكُمْ ثُمَّ تُفْسِدُونَ
بِحَيْثُ كُنْتُمْ أَمْوَاتًا لِيَرْجِعْكُمْ

هُوَ الَّذِي خَلَقَ لَكُمْ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا
ثُمَّ أَسْتَوَىٰ إِلَى السَّمَاءِ فَسَوَّاهُنَّ سَبْعَ
سَمَاوَاتٍ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٢٩﴾

وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَائِكَةِ إِنِّي جَاعِلٌ فِي الْأَرْضِ
خَلِيفَةً قَالُوا أَتَجْعَلُ فِيهَا مَنْ يُفْسِدُ فِيهَا
وَيَسْفِكُ الدِّمَاءَ وَنَحْنُ نُسَبِّحُ بِحَمْدِكَ
وَنُقَدِّسُ لَكَ قَالَ إِنِّي أَعْلَمُ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٣٠﴾

відповів: «Я знаю те, чого не знаєте ви!»

31. І Він навчив Адама всіх імен, а потім сказав ангелам: «Назвіть Мені ці імена, якщо ви правдиві!»
32. Ті відповіли: «Преславний Ти! Ми знаємо лише те, чому Ти навчив нас. Воістину, Ти — Всезнаючий, Мудрий!»
33. Тоді Він сказав: «О Адам! Назви їм ці імена!» А коли той назвав їм ці імена, Він мовив: «Чи ж не говорив Я вам, що знаю потаємне небес і землі, і знаю те, що відкриваєте ви та що приховуєте?»
34. І коли Ми сказали ангелам: «Низько вклоніться Адаму!», то вклонилися усі, крім Ібліса, який відмовився, вивищився та став невірним.
35. І сказали Ми: «О Адам! Живи разом зі своєю дружиною у раю. Їжте досхочу, коли б ви не побажали. Але не наближайтесь до цього дерева, бо станете одними з нечестивців!»
36. Проте шайтан змусив їх вийти звідти. Тож вони залишили те, що було там, і сказали Ми: «Вийдіть! І одні з вас будуть ворогами для інших! Земля стане для вас притулком і ви

وَعَلَّمَ آدَمَ الْأَسْمَاءَ كُلَّهَا ثُمَّ عَرَضَهُمْ عَلَى الْمَلَائِكَةِ فَقَالَ أَنْبِئُونِي بِأَسْمَاءِ هَذِهِ لَئِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٣١﴾

قَالُوا سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا بِمَا عَلَّمْتَنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ﴿٣٢﴾

قَالَ يَا آدَمُ أَنْبِئْهُمْ بِأَسْمَائِهِمْ فَلَمَّا أَنْبَأَهُمْ بِأَسْمَائِهِمْ قَالَ أَلَمْ أَقُلْ لَكُمْ إِنِّي أَنَا اللَّهُ غَيْبُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَأَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ وَمَا كُنْتُمْ تَكْتُمُونَ ﴿٣٣﴾

وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ أَبَى وَاسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ الْكَافِرِينَ ﴿٣٤﴾

وَقُلْنَا يَا آدَمُ اسْكُنْ أَنْتَ وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ وَكُلَا مِنْهَا رَغَدًا حَيْثُ شِئْتُمَا وَلَا تَقْرَبَا هَذِهِ الشَّجَرَةَ فَتَكُونَا مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿٣٥﴾

فَأَزَلَّهُمَا الشَّيْطَانُ عَنْهَا فَأَخْرَجَهُمَا مِمَّا كَانَا فِيهِ وَقُلْنَا اهْبِطُوا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ وَلَكُمْ فِي الْأَرْضِ مُسْتَقَرٌّ وَمَتَاعٌ إِلَى حِينٍ ﴿٣٦﴾

матимете там прожиток — до певного часу!»

37. І прийняв Адам слова Господа свого й покався перед Ним. Воістину, Він — Приймаючий каяття, Милосердний!
38. І сказали Ми: «Вийдіть звідти всі!» А якщо прийде від Мене до вас прямий шлях, то ті, хто йтиме прямим шляхом Моїм, не матимуть страху й не будуть засмучені!
39. А ті, які не вірували та й вважали Наші знамення брехнею, вони — жителі пекла. Будуть вони там довіку!
40. О сини Ізраїла! Згадайте блага Мої, якими Я наділив вас! Тримайтеся завіту зі Мною, і Я триматимуся завіту із вами! І бійтеся лише Мене!
41. І увіруйте в те, що Я зіслав як підтвердження даного вам, та й не будьте першими, хто не повірить у це. Не продавайте знамень Моїх за низьку ціну і бійтеся лише Мене!
42. Не вбирайте істину в неправду та не приховуйте істини, адже ви її знаєте!
43. Звершуйте молитву, давайте закят та схиляйте коліна разом із тими, хто вже робить це.

فَتَلَقَّى آدَامُ مِنْ رَبِّهِ كَلِمَاتٍ فَتَابَ عَلَيْهِ
إِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿٣٧﴾

فَلَمَّا أَهَيَّوْا مِنْهَا جَمِيعًا فَأَمَّا يَا أَيُّدِيكُمْ مِنِّي
هُدًى فَمَنْ تَبِعَ هُدَايَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ
وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٣٨﴾

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ
أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٣٩﴾

يَذَرِي إِسْرَارًا يَلْذَكُرُوا بِمَعْنَىٰ آلِي أَبِي نَعْمٍ عَلَىٰكُمْ
وَأَوْفُوا بِعَهْدِي أَوْفٍ بِعَهْدِكُمْ وَأِنِّي فَازِهُمُونُ ﴿٤٠﴾

وَأَمِنُوا بِمَا أَنْزَلْنَا مُصَدِّقًا لِمَا مَعَكُمْ
وَلَا تَكُونُوا أُولَٰئِكَ إِفْرَاهٍ بِهِمْ وَلَا تَشْتَرُوا
بِعَائِي تَمَنَّا فَيَكْفُرُوا بِإِنِّي فَأَتُقُونِ ﴿٤١﴾

وَلَا تَتَّبِعُوا السَّلْطَنَ بِالْبَطِيلِ وَتَكْفُرُوا بِالْحَقِّ وَأَنْتُمْ
تَعْمَلُونَ ﴿٤٢﴾

وَأَقِمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ
وَارْكَعُوا مَعَ الرَّاكِعِينَ ﴿٤٣﴾

Закят — обрядова милостиня, яку дають для нужденних.

44. Невже ви закликаєте людей до праведності й забуваєте про себе? Адже ви читаете Писання! Хіба ви не розумієте?
45. Шукайте допомоги в терпінні й молитві. Це важко для всіх, окрім смиренних,
46. які впевнені, що зустрінуть Господа свого й повернуться до Нього.
47. О сини Ізраїла! Згадайте блага Мої, якими Я наділив вас! Я вивищив вас над усіма іншими жителями світів.
48. І бійтеся того Дня, коли жодна душа не дістане кари за іншу, і не приймуть від неї заступництва, і не візьмуть від неї відкупу. І ніхто не матиме помічників!
49. І ось Ми врятували вас від роду Фірауна, який чинив над вами жорстоку розправу, вбиваючи синів ваших і залишаючи живими ваших жінок. І у цьому для вас від Господа вашого велике випробування!
50. І ось розітнули Ми море для вас та й врятували вас, і втопили там рід Фірауна. І ви бачили це!

﴿أَتَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبِرِّ وَتَنسَوْنَ أَنفُسَكُمْ وَأَنتُمْ تَتْلُونَ الْكِتَابَ أَفَلَا تَعْقِلُونَ﴾

﴿وَأَسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ وَأَنتُمْ الْكَبِيرَةُ
إِلَّا عَلَى الْخَاشِعِينَ﴾

﴿الَّذِينَ يَظُنُّونَ أَنَّهُم مُّلاقُوا رَبِّهِمْ وَأَنَّهُمْ إِلَيْهِ
رَاجِعُونَ﴾

﴿يَتَّبِعُوا إِسْرَاءَ بِلَِّ أَذْكَرَ وَابِعْمَلِيَّ الْآلِيَّ أَعْمَتُ
عَلَيْكُمْ وَأَنِّي فَضَّلْتُكُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ﴾

﴿وَأَتَّقُوا يَوْمًا لَا تَجْزِي نَفْسٌ عَنْ نَفْسٍ شَيْئًا
وَلَا يَقْبَلُ مِنْهَا شَفَعَةً وَلَا يُؤْخَذُ مِنْهَا عَدْلٌ
وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ﴾

﴿وَإِذْ نَجَّيْتُمْ مِمَّنْ ءَالِ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُمْ
سُوءَ الْعَذَابِ يُذَبِّحُونَ أَبْنَاءَكُمْ
وَيَسْتَحْيُونَ نِسَاءَكُمْ وَفِي ذَٰلِكُمْ بَلَاءٌ مِّنْ
رَّبِّكُمْ عَظِيمٌ﴾

﴿وَإِذْ فَزَقْنَا يَكْمُ الْيَجْرَ فَأَجَبْتُمْ وَأَغْرَقْنَا
ءَالِ فِرْعَوْنَ وَأَنتُمْ تَظُنُّونَ﴾

Аллаха! Це їм за те, що вони не вірували у знамення Аллаха, що вбивали пророків без права на те, що чинили непослух та були порушниками!

62. Воістину, тим, хто увірував, і юдеям, і тим, які є християнами, і сабеям — усім, хто увірував в Аллаха, в Останній День і хто творив добро — винагорода у Господа їхнього. Не матимуть вони страху й не будуть засмучені вони!

Сабеї – послідовники сабеїзму, давньої близькосхідної релігії, яка вирізняється астральними культами. У тафсірах згадується й той факт, що серед деяких сабеїв побувала ідея єдинобожжя.

63. І коли Ми уклали із вами завіт та піднесли над вами гору [Сінай]: «Міцно тримайтеся того, що Ми дарували вам! Згадайте, що в ньому — можливо, будете ви богобоязливими!»
64. Але після цього ви відвернулися! Та якби не ласка Аллаха до вас та не милість Його, ви б неодмінно зазнали втрат!
65. Ви знали тих серед вас, хто порушував суботу. Тому Ми сказали їм: «Будьте мавпами мерзенними!»

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا وَالصَّٰدِقِينَ
وَالصَّٰلِحِينَ مَنْ ءَامَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ
الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ
وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٦٢﴾

وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ وَرَفَعْنَا فَوْقَكُمُ
الطُّورَ خُذُوا مَا ءَاتَيْنَاكُمْ بِقُوَّةٍ
وَأَذْكُرُوا مَا فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿٦٣﴾

ثُمَّ تَوَلَّيْتُمْ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ فَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ
عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ لَكُنْتُمْ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٦٤﴾

وَلَقَدْ عَلِمْتُمُ الَّذِينَ أَخَذُوا مِنْكُمْ فِي السَّبْتِ
فَقُلْنَا لَهُمْ كُونُوا قِرَدَةً خَاسِرِينَ ﴿٦٥﴾

66. Ми зробили це [покарання] прикладом для сучасників та наступників, повчанням для богобоязливих!
67. І коли сказав Муса народу своєму: «Воістину, Аллах наказує вам забити корову!» Вони запитали: «Ти що, глузуєш із нас?» Той відповів: «Шукаю захисту в Аллаху, щоб не бути невігласом!»
68. Вони сказали: «Попроси свого Господа, щоб Він пояснив нам, якою вона повинна бути». Муса відповів: «Він говорить: корова повинна бути і не старою, і не телицею, а чимось середнім між цим. Тож робіть, що наказано вам!»
69. Вони сказали: «Попроси свого Господа, щоб Він пояснив нам, якої вона повинна бути масті!» Муса відповів: «Він говорить: корова повинна бути рудою, світлого відтінку. Тішить вона того, хто погляне на неї!»
70. Вони сказали: «Попроси свого Господа, щоб Він пояснив нам, якою повинна вона бути, бо всі корови для нас однакові. Тоді, якщо побажає Аллах, ми неодмінно підемо вірним шляхом!»

فَجَعَلْنَاهَا نَكَالًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهَا
وَمَا خَلْفَهَا وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ ﴿٦٦﴾

وَلَمَّا قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ
تَذْبَحُوا بَقْرَةً قَالُوا أَتَتَّخِذُونَ هَاهُنَا قَالًا
أَعُودُ بِاللَّهِ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْغَافِلِينَ ﴿٦٧﴾

قَالُوا أَدْعُ لِنَارِكَ يَبِينُ لَنَا مَا هِيَ قَالَ إِنَّهُ
يَقُولُ إِنَّهَا بَقْرَةٌ لَا فَارِصٌ وَلَا يَكْفُرُ
عَوَانٌ بَيْنَ ذَلِكَ فَافْعَلُوا مَا تُؤْمَرُونَ ﴿٦٨﴾

قَالُوا أَدْعُ لِنَارِكَ يَبِينُ لَنَا مَا لَوْ هِيَ قَالَ
إِنَّهُ يَقُولُ إِنَّهَا بَقْرَةٌ صَفْرَاءٌ فَاقْعَلْ لَوْ هِيَ
نَسْرًا تَطِيرِينَ ﴿٦٩﴾

قَالُوا أَدْعُ لِنَارِكَ يَبِينُ لَنَا مَا هِيَ إِنَّ الْبَقْرَ
تَشْبَهَ عَلَيْهَا وَإِنَّا إِن شَاءَ اللَّهُ لَمُهْتَدُونَ ﴿٧٠﴾

71. Муса відповів: «Він говорить, що це корова, яка не оре та не ходить перед колесом для зрощування. Вона не повинна мати якихось вад чи плям». Вони відповіли: «Тепер ти прийшов до нас з істиною!» І вони забили її, хоч думали вже цього не робити!

72. І коли ви вбили живу душу й сперечалися про це, Аллах розкрив те, що приховували ви!

73. Ми сказали: «Вдарте [померлого] якоюсь частиною корови! Так Аллах оживляє мертвих і показує вам знамення Свої — можливо, ви зрозумієте!»

74. Потім серця ваші зробилися жорстокими й стали як камінь або й твердіше! Але є скелі, з яких течуть струмки. А ще такі, що розколюються й виходить із них вода. А є й такі, що падають від страху перед Аллахом! І Аллах не забуває того, що робите ви!

75. Невже ви сподіваєтесь, що вони повірять вам? Дехто з них чув слова Аллаха, а потім, зрозумівши, спотворював їх. І вони знали це!

76. І коли зустрічали вони тих, які увірували, то говорили:

قَالَ إِنَّهُ يَقُولُ إِنَّهَا بَقَرَةٌ لَّدَلْوَلٌ يُبِيرُ الْأَرْضَ
وَلَا تَسْقِي الْحَرْثَ مُسَامَةً لَّأَشِيَةِ فِيهَا قَالُوا
أَلَنْ جِئْتِ بِالْحَقِّ قَدْ بَدَّحُوهَا وَمَا كَادُوا
يَفْعَلُونَ ﴿٧١﴾

وَإِذْ قَتَلْتُمْ نَفْسًا فَادَّارَأْتُمْ فِيهَا وَاللَّهُ مُخْرِجٌ
مَا كُنْتُمْ تَكْتُمُونَ ﴿٧٢﴾

فَقُلْنَا اضْرِبُوهُ بِبَعْضِهَا كَذَلِكَ يُخَيِّ اللَّهُ
الْمُؤْمِنَ وَيُرِيكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٧٣﴾

ثُمَّ قَسَتْ قُلُوبُكُمْ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ فَهِيَ
كَالْحِجَارَةِ أَوْ أَشَدَّ قَسْوَةً وَإِنَّ مِنَ الْحِجَارَةِ
لَمَا يَتَخِفُّ مِنْهُ الْأَنْهَارُ وَإِنْ مِنْهَا لَمَا يَشْفَقُ
فَيَخْرُجُ مِنْهَا الْمَاءُ وَإِنَّ مِنْهَا لَمَا يَهْبِطُ مِنْ
خَشْيَةِ اللَّهِ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٧٤﴾

﴿٧٥﴾ أَفَتَعْمَلُونَ أَنْ يَوْمُوا الْكُفْرَ وَقَدْ كَانَ قَرِيبًا
مِنْهُمْ بِسْمِ اللَّهِ كَلِمَ اللَّهِ ثُمَّ يَحْرِفُونَ
مِنْ بَعْدِ مَا عَقَلُوهُ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿٧٦﴾

وَإِذَا الْقَوْمُ الْكَافِرُ أَتَوْا أُمَّتًا وَأَوَّادًا

«Увірували ми!» А залишаючись наодинці, говорили: «Навіщо ви розповідаєте їм те, що Аллах відкрив вам? Невже для того, щоб вони користувалися цим як доказом проти вас перед Господом вашим? Невже ви не розумієте?»

77. Хіба вони не знають, що Аллах відає те, що вони приховують, і те, що вони відкривають?
78. Є серед них неписьменні, які не знають Писання, а тільки марно сподіваються. Але це — їхні вигадки!
79. Горе тим, хто пише Писання власноруч, а потім говорить: «Це — від Аллаха!», щоб продати це за мізерну ціну! Горе їм за те, що написали вони, і горе їм за те, що вони собі здобули!
80. Вони говорять: «Вогонь не торкнеться нас, хіба на лічені дні!» Скажи: «Невже ви уклали завіт із Аллахом? Тоді Аллах ніколи не змінить обіцянки Своєї! Або ж ви говорите про Аллаха те, чого й самі не знаєте»!
81. Таж ні! Ті, хто вчинив зло, кого оплутав власний гріх, вони — жителі пекла. Будуть вони там довіку!

خَلَا بَعْضُهُمْ إِلَىٰ بَعْضٍ قَالُوا أَنَحَدِّثُكَهُمْ
بِمَا فَتَحَ اللَّهُ عَلَيْكُم لِيُحَاوِرَكُم بِهِ عِنْدَ
رَبِّكُمْ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٧٧﴾

أَوْ لَا يَعْلَمُونَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا يُبْهِرُونَ
وَمَا يُعْلِنُونَ ﴿٧٨﴾

وَمِنْهُمْ أُمِّيُونَ لَا يَعْشُرُونَ الْكِتَابَ
إِلَّا آيَاتٍ وَإِنْ هُمْ إِلَّا يَظُنُّونَ ﴿٧٩﴾

قَوْلِ الَّذِينَ يَكْتُوبُونَ الْكِتَابَ بِأَيْدِيهِمْ
ثُمَّ يَقُولُونَ هَذَا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ لِيَشْتَرُوا
بِهِ سَعَةً قَلِيلًا قَوْلِ الَّذِينَ هُمْ وَمَا كَتَبَتْ
أَيْدِيهِمْ وَقَوْلِ الَّذِينَ يَكْتُوبُونَ ﴿٨٠﴾

وَقَالُوا لَنْ نَمَسَّ النَّارَ إِلَّا أَيَّامًا
مَّعْدُودَةً قُلْ أَتَّخَذْتُمْ عِنْدَ اللَّهِ عَهْدًا
فَلَنْ يُخْلِفَ اللَّهُ عَهْدَهُ أَمْ تَقُولُونَ
عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٨١﴾

بَلَىٰ مَنْ كَسَبَ سَيِّئَةً وَأَحَاطَتْ بِهِ
خَطِيئَتُهُ فَأُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ
فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٨٢﴾

Під «гріхом» тут мається на увазі багатобожжя.

82. А ті, хто увірував і творив добро, вони — жителі раю. Будуть вони там довіку!
83. Ось Ми уклали завіт із синами Ізраїла: «Не поклоняйтесь нікому, окрім Аллаха, ставтесь якнайкраще до батьків, інших родичів, сиріт та нужденних. Кажіть людям добре слово, звершуйте молитву, давайте закят». Але згодом ви відвернулися, окрім небагатьох і відступили!
84. Уклали Ми завіт із вами: «Не проливайте крові одне одного і не женіть одне одного з помешкань ваших». Ви визнали це й свідчили про це!
85. Але потім ви почали вбивати одне одного і вигнали частину з вас із ваших помешкань. Потурали ви одне одному в гріху й ворожнечі! А коли тих приводять до вас полоненими, ви даєте за них викуп. Але ж було заборонено вам [виганяти] їх! Невже ви вірите в одну частину Писання, заперечуючи іншу? То яка винагорода може бути тим, хто робить це, як не ганьба у земному житті? У День Воскресіння скарають вас

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٨٢﴾

وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَائِيلَ لَا تَعْبُدُونَ إِلَّا اللَّهَ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَبِذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينِ وَقُولُوا لِلنَّاسِ حُسْنًا وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ ثُمَّ تَوَلَّيْتُمْ إِلَّا قَلِيلًا مِّنْكُمْ وَأَنتُمْ مُّعْرِضُونَ ﴿٨٣﴾

وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ لَا تَسْفِكُونَ دِمَاءَكُمْ وَلَا تَخْرُجُونَ أَنفُسَكُمْ مِنْ دِيَارِكُمْ ثُمَّ أَقْرَرْتُمْ وَأَنتُمْ تَشْهَدُونَ ﴿٨٤﴾

ثُمَّ أَنشَأْتُمْ هَٰؤُلَاءِ مَا قَدَحُوا أَنفُسَكُمْ وَتَخْرُجُونَ فَرِيقًا مِنْكُمْ مِنْ دِيَارِهِمْ تَظَاهَرُونَ عَلَيْهِم بِالْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَإِن يَأْتُواكُمْ أُسْرَىٰ فَكَفُّوهُمْ وَهُوَ مُحْرَمٌ عَلَيْكُمْ إِخْرَاجُهُمْ أَفْتَوَيْتُمْ بِهِ بَعْضَ آلِكَاتِبٍ وَتَكْفُرُونَ بِبَعْضٍ فَمَا جَزَاءُ مَن يَفْعَلْ ذَٰلِكَ مِنكُمْ إِلَّا جِزَاءُ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَبِئْسَ الْعِيسَىٰ يُرَدُّونَ إِلَىٰ أَشَدِّ الْعَذَابِ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٨٥﴾

ще лютішою карою! Аллах не омине того, що робите ви!

86. Вони — ті, хто купив земне життя за життя майбутнє. Не буде полегшено їм кари, і не буде їм допомоги!
87. Ми дарували Мусі Писання й слідом за ним направили посланців. Ми дарували Ісі, сину Мар'ям, ясні знамення та підтримали його Духом Святим. Щоразу, коли приходив до вас посланець із тим, що було вам не до душі, ви гордували! Одних ви вважали за брехунів, інших — убивали!
«Святим Духом» Коран називає ангела Джібріла.
88. Вони говорять: «Серця наші закриті!» Таж ні, нехай Аллах прокляне їх за невір'я їхнє! Мало віруючих серед них!
89. І ось прийшло до них Писання від Аллаха, яке підтверджує те, що вже є у них. Раніше вони просили перемоги над тими, хто не вірує, а коли прийшло до них відоме їм, то вони самі не увірували. Нехай же буде прокляття Аллаха над невіруючими!
90. Недобре те, що придбали вони в обмін на свої душі, не увірувавши в те, що послав

أُولَئِكَ الَّذِينَ اشْتَرُوا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا
بِالْآخِرَةِ فَلَا يَخَفُ عَنْهُمْ الْعَذَابُ
وَلَا هُمْ يُبْصَرُونَ ﴿٨٦﴾

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَقَفَّيْنَا
مِنْ بَعْدِهِ بِالرُّسُلِ وَآتَيْنَا عِيسَى ابْنَ
مَرْيَمَ التَّوْحِيدَ وَإِذْنَهُ يَرْوِعُ الْغَدِيرُ فَأَفْكَرْنَا
جَاءَ كُفْرًا رَسُولًا بِمَا لَا تَهْوَى أَنْفُسُهُمْ
اسْتَكْبَرُوا فَكَلِمَةَ لَهْفٍ عَلَيْهِمْ وَإِنْ يَصْبِرُونَ ﴿٨٧﴾

وَقَالُوا قُلُوبُنَا غُلْفٌ بَلْ لَعَنَهُمُ اللَّهُ
بِكُفْرِهِمْ فَقَلِيلًا مَّا يُؤْمِنُونَ ﴿٨٨﴾

وَلَمَّا جَاءَهُمْ كِتَابٌ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ مُصَدِّقٌ
لِمَا مَعَهُمْ وَكَانُوا مِنْ قَبْلُ يَسْتَفْتِحُونَ
عَلَى الَّذِينَ كَفَرُوا قَالُوا جَاءَهُمْ مَا عَرَفُوا
كَفَرُوا بِهِ فَالْتَمَتِ اللَّهُ عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿٨٩﴾

بِشَيْءٍ اشْتَرَوْا بِهِ أَنْفُسَهُمْ أَنْ يَكْفُرُوا
بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ بَعَثْنَا أَنْ نَبَيًّا أَنْ يُبَيِّنَ اللَّهُ
مِنْ فَضْلِهِ

Аллах, заздрячи тому, що Аллах наділяє з ласки Своєї того з рабів Своїх, кого побажає. І накликали вони на себе подвійний гнів. На невіруючих чекає принизлива кара!

91. І коли говорять їм: «Увіруйте в те, що зіслав Аллах!», вони відповідають: «Ми віримо в те, що зіслано нам». Але вони заперечують те, що прийшло після того й що воно — істина, яка підтверджує те, що у них. Скажи: «Чому ж ви раніше вбивали пророків Аллаха, якщо ви є віруючими?»

92. До вас уже приходив Муса із ясними знаменнями, але, коли не було його з вами, узяли ви собі [для поклоніння] тельця. Нечестивці ж ви!

93. І коли Ми уклали із вами завіт та піднесли над вами гору [Сінай]: «Міцно тримайтеся того, що дарували Ми вам!», то сказали ви: «Слухаємо та не підкоряємося!» Через невір'я у їхніх серцях з'явилася любов до тельця. Скажи: «Недобре те, що наказує вам така віра ваша, якщо ви є віруючими!»

94. Скажи: «Якщо наступне життя приготоване Аллахом тільки для вас, а не для інших людей, то

عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ ۖ قَبْلَٰهُ وَيَعْصِبُ
عَلَىٰ غَضَبٍۭ ۖ وَالْمُكَفِّرِينَ ۖ عَذَابٌ مُّهِينٌ ﴿٩١﴾

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ ءَامِنُوا بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ قَالُوا
لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ أَوْ نَعْقِلُ مَا كُنَّا فِي
الْصُّلْبِ مِنَ الْمُمْتَدِّينَ ﴿٩٢﴾

۞ وَقَدْ جَاءَكُمْ مُوسَىٰ بِالْبَيِّنَاتِ ثُمَّ
اتَّخَذْتُمُ الْعِجْلَ مِنْ بَعْدِهِ وَأَنْتُمْ
ظَالِمُونَ ﴿٩٣﴾

وَإِذَا أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ وَرَفَعْنَا
فَوْقَكُمْ الطُّورَ خُذُوا مَا آتَيْنَاكُمْ
بِقُوَّةٍ وَأَسْمِعُوا أَقْلًا لَوْ سَمِعْتُمْ
أَوْصِيَانَا لَأَنْتُمْ سَامِعُونَ ﴿٩٤﴾

قُلْ إِنْ كَانَتْ لَكُمْ الدَّارُ الْآخِرَةُ عِنْدَ اللَّهِ
حَٰلِصَةً مِّنْ دُونِ النَّاسِ فَتَمَنَّوْا

побажайте собі смерті, якщо ви правдиві!»

95. Але вони ніколи не побажають собі цього через те, що робили їхні руки! Аллах знає про нечестивців!

96. Ти побачиш, що вони сильніше за інших людей прагнуть життя, навіть сильніше за багатобожників. Кожен із них хотів би прожити хоч тисячу років. Але навіть таке життя не віддалило б їх від покарання. Адже Аллах бачить те, що вони роблять!

97. Скажи: «Якщо хтось є ворогом Джібрілу», — а це саме він із волі Аллаха відкрив [Коран] твоєму серцю на підтвердження істинності того, що було раніше за тебе, як прямиий шлях та добру звістку для віруючих, —

98. «Якщо хто є ворогом Аллаху, ангелам Його, посланцям Його, Джібрілу та Мікаїлу, то, воістину, Аллах — ворог невіруючих!»

99. Ми зіслали тобі ясні знамення, а не вірують у них лише нечестивці!

100. І щоразу, коли укладають [юдеї] завіт із Аллахом, частина із них порушує його. Більшість із них не вірує!

أَلَمْ تَرَ أَنَّ كُنُوزَ صَدِيقِينَ ﴿٩٥﴾

وَلَنْ يَسْتَمْتُوهُ أَبَدًا بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ
وَأَلَّهُ عَلَيْهِمُ الْغُلَابِيَّاتُ ﴿٩٦﴾

وَلَتَجِدَنَّهُمْ أَحْرَصَ النَّاسِ عَلَى حَيَاتِهِمْ وَمِنَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا يَوَدُّ أَحَدُهُمْ أَنْ يُعَمَّرَ أَلْفَ سَنَةٍ وَمَا هُوَ بِمُرْتَضٍ بِعِندِ اللَّهِ أَنْ يُعَمَّرَ أَلْفَ سَنَةٍ وَمَا هُوَ بِبَصِيرٍ بِمَا يَعْمَلُونَ ﴿٩٧﴾

قُلْ مَنْ كَانَ عَدُوًّا لِجِبْرِيلَ فَإِنَّهُ نَزَّلَهُ عَلَى قَلْبِكَ بِإِذْنِ اللَّهِ مُصَدِّقًا لِمَا بَيَّنَّتْ يَدَايِهِ وَهُدًى وَبُشْرَى لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿٩٨﴾

مَنْ كَانَ عَدُوًّا لِلَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ
وَرُسُلِهِ وَجِبْرِيلَ وَمِيكَالَ فَإِنَّ اللَّهَ
عَدُوٌّ لِلْكَافِرِينَ ﴿٩٩﴾

وَلَقَدْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ آيَاتٍ بَيْنَاتٍ
وَمَا يَكْفُرُ بِهَا إِلَّا الْفَاسِقُونَ ﴿١٠٠﴾

أَوْ كَمَا عَاهَدُوا عَاهِدًا نَبَذَهُ فَرِيقٌ
مِنْهُمْ بَلْ كَرِهُوا لَأُبُلُومُونَ ﴿١٠١﴾

101. І коли приходив до них посланець від Аллаха, який підтверджував істинність того, що вже було у них, то частина тих, кому дано Писання, заперечувала Писання Аллаха, наче вони не знали!
102. Вони пішли за тим, що шайтани розповідали за часів царювання Сулаймана. Сулайман не був невірющим, але невірющими були шайтани. Вони навчили людей чаклунства, а також тому, що було зіслано двом ангелам у Вавилоні: Гаруту та Маруту. Але вони не починали вчити нікого, не сказавши спочатку: «Ми — лише спокусники. Тож не будь невірющим!» Та люди навчилися у них, як розлучити чоловіка з його дружиною. Вони не завдавали шкоди нікому, окрім як з дозволу Аллаха, та й вчилися тому, що приносило їм самим шкоду замість користі. Але ж ці люди знали, що тому, хто здобув це, немає частки у наступному житті. Мерзотним же є те, що купили вони за душі свої. Якби ж вони лише знали!
103. Якби вони увірували та були богобоязливі, то винагорода від Аллаха була б для них кращою. Якби вони лише знали!

وَلَمَّا جَاءَهُمْ رَسُولٌ مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ مُصَدِّقٌ لِّمَا مَعَهُمْ بَدَّ قَرِيقًا مِّنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ كَيْتَبَ كِتَابَ اللَّهِ وَرَأَاهُمْ ظُهُورِهِمْ كَأَنَّهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿۱۰۱﴾

وَأَتَوْهُم مَّا نَتَلَوُا الشَّيْطَانِ عَلَىٰ مَلَكِ سُلَيْمَانَ ۖ
وَمَا كَفَرُوا سُلَيْمَانَ ۖ وَلَكِنَّ الشَّيْطَانِ
كَفَرُوا وَيَعْلَمُونَ النَّاسَ أَلَيْسَ خَرَّ وَمَا نُزِّلَ
عَلَى الْمَلَائِكَةِ بِسَائِلٍ هَرُوتَ وَمَرُوتَ
وَمَا يَعْلَمَانِ مِنْ أَحَدٍ حَتَّى يَقُولَا إِنَّمَا نَحْنُ
فِتْنَةٌ فَلَا تَكْفُرْ فَيَسْتَعْلِمُونَ مِنْهُمَا
مَا يَفْرِقُونَ بِهِ بَيْنَ الْمَرْءِ وَزَوْجِهِ ۚ وَمَا هُمْ
بِعَصَايِينَ بِهِ مِنْ أَحَدٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ
وَيَسْتَعْلِمُونَ مَا يَبْضُرُهُمْ وَلَا يَنْفَعُهُمْ
وَلَقَدْ عَلِمُوا لَمَنِ اشْتَرَاهُ مَا لَهُ فِي
الْآخِرَةِ مِنْ خَلْقٍ وَلَيْسَ مَا شَرَوْا بِهِ
أَنْفُسَهُمْ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿۱۰۲﴾

وَلَوْ أَنَّهُمْ آمَنُوا وَاتَّقَوْا لَمَثُوبَةٌ مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ خَيْرٌ لَّوْكَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿۱۰۳﴾

104. О ви, які увірували! Не говоріть Пророку: «Доглядай за нами!», а говоріть «Поглянь на нас» — і слухайте. Невіруючих чекає болісна кара!

Див. також 46 аят із сури «Жінки».

105. Не бажають невіруючі із людей Писання та багатобожники, щоб сходило на вас благо від Господа вашого. Та Аллах обирає для милості Своєї, кого побажає, і Аллах — Володар великої ласки!

106. Ми не скасовуємо та не дозволяємо забути жоден із Наших аятів, не замінивши його кращим чи рівним йому. Воістину, Аллах спроможний на кожную річ!

107. Невже ти не знаєш, що Аллаху належить влада над небесами та землею, і що немає у вас, окрім Аллаха, ні Захисника, ні Помічника?

108. Чи ж ви хочете просити у Посланця вашого того ж, що просили [юдеї] у Муси? Хто змінив віру на невір'я, той зійшов з прямої дороги!

109. Після того, як людям Писання стала зрозуміла істина, багато хто з них через свою заздрість бажає, щоб ви відвернулися

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ ءَامَنُوْا لَا تَقْرَءُوْا رِيسًا
وَقُوْلُوْا اَنْظُرْنَا وَاَسْمَعُوْا
وَلِلْكَافِرِيْنَ عَذَابٌ اَلِيْمٌ ﴿۱۰۴﴾

مَا يُوَدُّ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا مِنْ اَهْلِ الْكِتٰبِ
وَلَا الْمُشْرِكِيْنَ اَنْ يُسْرَلَ عَلَيْهِمْ مِنْ
خَيْرٍ مِّنْ رَّبِّكُمْ وَاللّٰهُ يَخْتَصُّ بِرَحْمَتِهِ
مَنْ يَّشَاءُ وَاللّٰهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيْمِ ﴿۱۰۵﴾

﴿ مَا نَسَخَ مِنْ ءَايَةٍ اَوْ نُنسِهَا نَأْتِ بِخَيْرٍ
مِّنْهَا اَوْ مِثْلَهَا ۗ اَلَمْ تَعْلَمُوْا اَنَّ اللّٰهَ عَلٰى
كُلِّ شَيْءٍ وَ قَدِيْرٌ ﴿۱۰۶﴾

اَلَمْ تَعْلَمُوْا اَنَّ اللّٰهَ لَمَلِكُ السَّمٰوٰتِ
وَالْاَرْضِ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُوْبِ اللّٰهِ مِنْ وَّلِيٍّ
وَلَا نٰصِيْرٍ ﴿۱۰۷﴾

اَمْ تُرِيْدُوْنَ اَنْ تَسْئَلُوْا رَسُوْلَكُمْ كَمَا
سُئِلَ مُوسٰى مِنْ قَبْلُ وَمَنْ يَّبْتَغِ الْكُفْرَ
بِالْاِيْمٰنِ فَقَدْ صَبَّلَ سَوَءَ السَّبِيْلِ ﴿۱۰۸﴾

وَدَكَئِبْتُمْ مِّنْ اَهْلِ الْكِتٰبِ لَوْ يَرُوْذُوْكُمْ
مِّنْ بَعْدِ اِيْمٰنِكُمْ كَقٰرًا حَسَدًا مِّنْ
عِنْدِ اَنْفُسِهِمْ مِّنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَتْ لَهُمْ

від своєї віри. Вибачте ж їх та простіть, поки Аллах не покаже наказу свого. Воістину, Аллах спроможний на кожну річ!

110. Звершуйте молитву, давайте закят. Усі ті блага, які приготували ви душам вашим, знайдете ви у Аллаха. Воістину, Аллах бачить те, що ви робите!
111. Вони говорять: «Ніхто не увійде до раю, окрім юдеїв та християн!» Та це лише мрії їхні, тож скажи: «Наведіть доказ цьому, якщо є ви правдивими!»
112. Ні! Хто підкорить себе Аллаху, той і є праведником. Його чекає винагорода від Господа; не буде страху таким, як він, і не будуть засмучені вони!
113. Юдеї говорять: «Немає правди у християн!», а християни говорять: «Немає правди у юдеїв!» Але ж усі вони читають Писання! Так само й невігласи говорять слова, схожі на ці. У День Воскресіння Аллах розсудить між усіма ними те, про що вони сперечалися.
114. Хто ж є несправедливіший від того, хто забороняє згадувати ім'я Аллаха у храмах Його, та ще й прагне зруйнувати їх? Саме таким і не слід було б входити туди, окрім як зі

الْحَقُّ فَأَعْفُوا وَأَصْفَحُوا حَتَّىٰ يَأْتِيَ اللَّهَ بِأَمْرِهِ ۗ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿۱۱۰﴾

وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ
وَمَا تَعْدُوا لِأَنفُسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ
عِنْدَ اللَّهِ ۗ إِنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿۱۱۱﴾

وَقَالُوا لَنْ يَدْخُلَ الْجَنَّةَ إِلَّا مَن كَانَ
هُودًا أَوْ نَصْرًا ۚ تِلْكَ أَمَانِيُّهُمْ قُلْ هَاتُوا
بُرْهَانَكُمْ إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ ﴿۱۱۲﴾

بَلَىٰ مَنْ أَسْرَ وَجْهَهُ لِلَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ فَلَهُ
أَجْرُهُ ۗ عِنْدَ رَبِّهِ ۗ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ
وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿۱۱۳﴾

وَقَالَتِ الْيَهُودُ لَيْسَتِ النَّصْرَاءُ عَلَىٰ شَيْءٍ
وَقَالَتِ النَّصْرَاءُ لَيْسَتِ الْيَهُودُ عَلَىٰ شَيْءٍ
وَهُمْ يَشْكُرُونَ ۚ كَذَٰلِكَ قَالَ الَّذِينَ
لَا يَعْلَمُونَ مِثْلَ قَوْلِهِمْ ۚ قَالَ اللَّهُ إِنَّكُمْ
يَحْتَلِفُونَ ۗ ﴿۱۱۴﴾

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّن مَنَعَ مَسْجِدَ اللَّهِ أَن يُذْكَرَ
فِيهَا اسْمُهُ ۗ وَسَعَىٰ فِي خَرَابِهَا ۗ أُولَٰئِكَ مَا كَانَ
لَهُمْ أَن يَدْخُلُوهَا إِلَّا أَن يَخْرُجُوا ۗ لَهُمْ فِي
الَّذِي تَبَاخَرُوا ۗ وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿۱۱۵﴾

страхом. Чекає на них ганьба у житті земному та кара велика у житті наступному!

115. Аллаху належить схід та захід. Тож куди б ви не повернулися — всюди лик Аллаха. Воістину, Аллах — Всеосяжний, Всезнаючий!

وَيَلِدُ الْمَشْرِقُ وَالْمَغْرِبُ فَأَيْنَمَا تُوَلُّوا فَثَمَّ وَجْهَ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿١١٥﴾

116. Вони говорять: «Аллах узяв собі дитину» Таж ні, Преславний Він! Йому належать ті, хто на небесах і на землі, і всі Йому підкоряються.

وَقَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا سُبْحٰنَهُ ۗ بَلْ لَّهُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ كُلُّ لَّهُ قٰنِوٰنٌ ﴿١١٦﴾

117. Творець небес і землі! Коли вирішує Він якусь справу, то лише говорить їй: «Будь!» — і вона постає.

بَدِيعَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ ۗ وَاِذَا قَضٰى اَمْرًا فَاِنَّمَا يَقُوْلُ لَهُ ۙ كُنْ فَيَكُوْنُ ﴿١١٧﴾

118. Невігласи говорять: «Чому не заговорить із нами Аллах, чому не дарує знамення нам?» Так само й ті, які жили раніше, говорили слова, схожі на ці. Схожими є й серця їхні. Але ж Ми вже пояснили знамення для людей переконаних!

وَقَالَ الَّذِيْنَ لَا يَعْلَمُوْنَ اَوْلٰىٰ يَكِلُمَنَا اللّٰهُ اَوْ تَرْسَلْ اٰيَةً ۗ كَذٰلِكَ قَالَ الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِهِمْ مِثْلَ قَوْلِهِمْ ۗ تَشٰهَدْتُمْ قَوْلَهُمْ فَاَدْبَتْنَا الْاٰدِبٰتِ لِقَوْمٍ يُّوقِنُوْنَ ﴿١١٨﴾

119. Воістину, Ми відіслали тебе добрим вісником істини та застерігачем. Тож ти не будеш відповідати за тих, хто опиниться у пеклі.

اِنَّا اَرْسَلْنَاكَ بِالْحَقِّ بَشِيْرًا وَنَذِيْرًا ۗ وَلَا تُشْعَلْ عَنْ اَصْحٰبِ الْجَحِيْمِ ﴿١١٩﴾

120. Юдеї та християни не будуть задоволені тобою, поки ти не навернешся до їхньої релігії. Скажи: «Лише шлях Аллаха

وَلَنْ تَرْضٰى عَنْكَ الْيَهُودُ وَلَا النَّصٰرَىٰ حَتّٰى تَتَّبِعَ مِلَّتَهُمْ ۗ قُلْ اِنْ هٰدَى اللّٰهُ هُوَ الْهُدٰى ۗ وَلَئِنْ اَتَّبَعْتَ اَهْوَاۗءَ هُمۡ بَعْدَ الَّذِيْ جَاۗءَكَ مِنَ

— шлях прямий!» Не потурай бажанням їхнім після того, як прийшло до тебе знання, а то Аллах не буде тобі ні Захисником, ні Помічником.

121. Ті, яким дарували Ми Писання і які читають його так, як належить — ось вони і вірують у нього! А хто не вірує у нього, той матиме втрати.
122. О сини Ізраїла! Згадайте милість Мою, якою Я вас наділив, коли вивищив вас над жителями світів!
123. Бійтеся того дня, коли одна душа не матиме змоги допомогти іншій, коли не буде прийнято заміни, коли не буде користі від заступництва, і коли не буде помічників!
124. І коли Господь випробовував Ібрагіма Своїми словами, той витримав це. Аллах сказав: «Я зроблю тебе імамом для людей». Той запитав: «А моїх нащадків?» Сказав Аллах: «Мій завіт не стосується нечестивців!»
Імам — той, хто очолює молитву; у ширшому значенні — вождь, голова, керівник.
125. Ось Ми зробили Дім місцем зібрання та захисту для людей. Тож зробіть місце Ібрагіма

أَعْلِمَ مَا لَمْ يَأْمُرْ بِهِ اللَّهُ مِنَ اللَّهِ وَمِنْ رَبِّهِ وَلَا تَصِيْرُ ﴿۱۳۱﴾

الَّذِينَ ءَاتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَتْلُونَهُ حَقَّ تِلَاوَتِهِ ۗ أُولَٰئِكَ يُؤْمِنُونَ بِهِ ۗ وَمَنْ يَكْفُرْ بِهِ ۗ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْخٰسِرُونَ ﴿۱۳۲﴾

يٰۤاَيُّهَا بَنِي إِسْرٰٓءِيلَ اذْكُرُوا نِعْمَتِيَ الَّتِي اٰتَيْتُكُمْ عَلَيْكُمْ وَاٰتَيْتُكُمْ عَلَيْكُمْ وَاٰتَيْتُكُمْ عَلَيْكُمْ وَاٰتَيْتُكُمْ عَلَيْكُمْ ﴿۱۳۳﴾

وَأَقْرَبُوا مَا لَا تَخْرِي نَفْسٌ عَنْ نَفْسٍ شَيْئًا وَلَا يُقْبَلُ مِنْهَا عَدْلٌ وَلَا تَنْفَعُهَا شَفَعَةٌ وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ﴿۱۳۴﴾

﴿ وَإِذْ ابْتَلَىٰٓ اِبْرٰٓهٖمَ رَبُّهُ بِكَلِمٰتٍ قٰتِلٰتٍ ۗ قَالَ اِنِّىْ جَاعِلُكَ لِلنَّاسِ اِمٰمًا ۗ قَالَ وَمِنْ ذُرِّيَّتِيْ ۗ قَالَ لَا يَنْتٰلُ عَهْدِيْ الظٰلِمِيْنَ ﴿۱۳۵﴾

وَاذْجَعْنَاكَ الْاَيْتَمَ مَتَابَعَةً لِّلنَّاسِ وَاٰمَنَّا وَاَنْجَدُوْا مِنْ مَّقَامِ اِبْرٰٓهٖمَ مُصَلًّٔى وَعِهْدَنَا اِلَيْكَ اِبْرٰٓهٖمَ

місцем молитви! І Ми заповіли Ібрагіму та Ісмаїлу: «Тримайте Дім Мій у чистоті для тих, хто ходитиме навколо нього, перебуватиме у ньому та битиме там земні поклони».

Дім — мається на увазі Ка'ба (Кааба).

126. Ось Ібрагім сказав: «Господи! Зроби цю країну безпечною, і наділи плодами тих її жителів, які увірували в Аллаха та в Останній День!» Сказав Аллах: «А хто не увірує, тому Я дозволю насолоджуватися життям лише недовго. А потім Я вкину його у вогняну кару — жахливим же є цей кінець!»
127. І ось Ібрагім з Ісмаїлом заклали основу Дому: «Господи наш! Прийми від нас, воістину, Ти — Всечуючий та Всезнаючий!»
128. Господи наш! Зроби нас двома відданими тобі, і зроби з нащадків наших покірний тобі народ. Вкажи нам, як виконувати приписи наші. І прийми каяття наше, воістину, Ти — Приймаючий каяття, Милосердний!
129. Господи наш! Відішли посланця нащадкам нашим, який прочитає їм знамення Твої, навчить їх Писанню та

وَأَسْمِعِلْ أَنْ طَهَّرْنَا بَيْتَنَا لِلطَّائِفِينَ
وَالْعَاكِفِينَ وَالرُّكَّعِ السُّجُودِ ﴿١٢٦﴾

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ اجْعَلْ هَذَا بَلَدًا آمِنًا
وَارزُقْ أَهْلَهُ مِنَ الشَّرَاةِ مَنْ آمَنَ مِنْهُمْ بِاللَّهِ
وَالْيَوْمِ الْآخِرِ قَالَ وَمَنْ كَفَرَ فَأُمَتِّعُهُ قَلِيلًا
ثُمَّ أَضطرُّهُ إِلَىٰ عَذَابِ النَّارِ وَمِمَّنَّ الْمَصِيرُ ﴿١٢٧﴾

وَإِذِ رَفَعَ إِبْرَاهِيمُ الْقَوَاعِدَ مِنَ الْبَيْتِ وَأَسْمِعِلْ
رَبَّنَا اقْبَلْ مِنَّا إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿١٢٨﴾

رَبَّنَا وَاجْعَلْنَا مُسْلِمَيْنِ لَكَ وَمِنْ ذُرِّيَّتِنَا
أُمَّةً مُسْلِمَةً لَكَ وَأَرِنَا مَنَاسِكَنَا وَتُبْ عَلَيْنَا
إِنَّكَ أَنْتَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿١٢٩﴾

رَبَّنَا وَأَنْعَمْ فِيهِمْ رَسُولًا مِنْهُمْ يَتْلُو عَلَيْهِمْ
آيَاتِكَ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ
وَيُرَكِّبُهُمْ إِلَىٰ أَنْ يَخْرُجُوا مِنَ الْحَرَمِ ﴿١٢٩﴾

мудрості, очистить їх. Воістину,
Ти — Великий, Мудрий!»

130. Хто ж відвертається від релігії Ібрагіма, окрім легковажного невігласа? Ми обрали Ібрагіма у земному житті, а у житті наступному він буде разом із праведниками.

131. Коли Господь сказав йому:
«Будь покірним Мені!», той
відповів: «Я став покірним
Господу світів!»

132. Ібрагім разом із Якубом
заповідали своїм синам це:
«О сини мої! Воістину, Аллах
обрав для вас цю релігію.
Тож не помирайте, не ставши
покірними Йому!»

Муслімуни («покірні», «віддані» — мусульмани) тут має значення «віруючі», «сповідники істинної релігії єдинобожжя» (згідно з тлумаченнями аль-Багавві та ат-Табарі).

133. Чи ж ви були свідками того, як підступила до Якуба смерть, і як запитав він синів своїх: «Кому ви будете поклонятися після того, як я залишу вас?» Вони сказали: «Ми будемо поклонятися твоєму Богу і Богу твоїх батьків — Ібрагіма, Ісмаїла та Ісхака, Богу Єдиному! І ми — покірні Йому!»

وَمَنْ يَرْغَبْ عَن مِّلَّةِ إِبْرَاهِيمَ إِلَّا مَن سَفِهَ
نَفْسَهُ، وَلَقَدْ اصْطَفَيْنَاهُ فِي الدُّنْيَا وَإِنَّا
فِي الْآخِرَةِ لَمِنَ الصَّالِحِينَ ﴿١٣٠﴾

إِذْ قَالَ لَهُ رَبُّهُ أَسْلِمْ قَالَ أَسْلَمْتُ لِرَبِّ
الْعَالَمِينَ ﴿١٣١﴾

وَوَصَّي بِهَا إِبْرَاهِيمَ بَيْنَهُ وَيَعْقُوبَ بَنِيَّ
إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَى لَكُمُ الدِّينَ فَلَا تَمُوتُنَّ
إِلَّا وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ ﴿١٣٢﴾

أَمْ كُنْتُمْ شُهَدَاءَ إِذْ حَضَرَ يَعْقُوبَ الْمَوْتُ
إِذْ قَالَ لِبَنِيهِ مَا تَعْبُدُونَ مِن بَعْدِي قَالُوا
نَعْبُدُ إِلَهَكَ وَالآلِهَةَ آبَائِكَ وَإِبْرَاهِيمَ
وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ إِلَهُاتِنَا وَحَدَّائِحُنَّ لَكُمُ
مُسْلِمُونَ ﴿١٣٣﴾

134. Але вже минуло це покоління. Вони матимуть те, що вони здобули собі, а ви матимете те, що ви здобули собі. І ви не будете відповідати за те, що вони робили!

135. Говорять: «Станьте ж юдеями або християнами — і підете ви правильним шляхом!» Скажи: «Ні! Сповідниками релігії Ібрагіма-ханіфа, а він не був багатобожником!»

Ханіф (букв. «той, хто схиляється до чогось») тут означає прихильника істинного єдинобожжя.

136. Скажіть: «Ми увірували в Аллаха і у те, що зіслано нам, і що зіслано Ібрагіму, Ісмаїлу, Ісхаку, Якубу та колінам із нащадків їхніх; у те, що було дано Мусі, Ісі, у те, що було дано пророкам від Господа їхнього. Ми не проводимо межі між ними, і Йому Ми підкоряємося!»

137. І якщо вони вірують у те, у що вірите ви, то йдуть вони шляхом прямим. Але якщо вони відвертаються, то суперечать йому. Аллах захистить тебе від них, а Він — Всечуючий, Всезнаючий!

138. Фарба Аллаха! Чия фарба краща за фарбу Аллаха? Тож Йому ми і поклоняємося!

تِلْكَ أُمَّةٌ قَدْ خَلَتْ لَهَا مَا كَسَبَتْ وَلكُمْ
مَا كَسَبْتُمْ وَلَا تُسْأَلُونَ عَمَّا كَانُوا
يَعْمَلُونَ ﴿١٣٤﴾

وَقَالُوا كُونُوا هُودًا أَوْ نَصَارَى تَهْتَدُوا قُلْ بَل
مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٣٥﴾

قُولُوا آمَنَّا بِاللَّهِ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْنَا وَمَا أُنزِلَ
إِلَىٰ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ
وَأَلْسَابِاطَ وَمَا أُوتِيَ مُوسَىٰ وَعِيسَىٰ
وَمَا أُوتِيَ النَّبِيُّونَ مِن رَّبِّهِمْ لَا نُفَرِّقُ
بَيْنَ أَحَدٍ مِّنْهُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ ﴿١٣٦﴾

فَإِنَّمَا آمَنُوا بِمِثْلِ مَا آمَنْتُمْ بِهِ فَقَدْ
أهْتَدُوا وَإِن تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا هُمْ فِي شِقَاقِ
فَسَبِّحْ كَيْفَ هُمُ اللَّهُ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿١٣٧﴾

صِبْغَةَ اللَّهِ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ اللَّهِ
صِبْغَةً وَنَحْنُ لَهُ عَابِدُونَ ﴿١٣٨﴾

Як свідчить ібн Касір, посилаючись на ібн Аббаса, а також інші тлумачі, під «фарбою Аллаха» (сібгата Ллаз) мається на увазі «релігія Аллаха». Див. також 30 аят сури «Ромей», де мова йде про фітра – вроджену схильність до єдинобожжя.

139. Скажи: «Невже ви сперечатиметесь із нами про Аллаха? Він — наш і ваш Господь, і нам — наші вчинки, а вам — ваші вчинки. Тож ми щирі у відданості Йому!»

140. Невже вони говорять, що Ібрагім, Ісмаїл, Ісхак, Якуб та коліна з нащадків їхніх були юдеями чи християнами? Скажи: «Ви краще знаєте чи Аллах?» Хто є несправедливішим за того, хто приховав свідчення, дане йому Аллахом? А Аллах не омине того, що робите ви!

141. Але вже минуло це покоління. Вони матимуть те, що вони здобули собі, а ви матимете те, що ви здобули собі. І ви не будете відповідати за те, що вони робили!

142. Нерозумні люди скажуть: «Що відвернуло їх від киблі, до якої поверталися вони?» Скажи:

قُلْ أَتَحَاجُّونَنَا فِي اللَّهِ وَهُوَ رَبُّنَا وَرَبُّكُمْ
وَلَنَا أَعْمَالُنَا وَلَكُمْ أَعْمَالُكُمْ وَنَحْنُ لَهُ
مُخْلِصُونَ ﴿١٣٩﴾

أَمْ تَقُولُونَ إِنَّ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ
وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطَ كَانُوا
هُودًا أَوْ نَصَارَى قُلْ أَأَنْتُمْ أَعْلَمُ أَمِ اللَّهُ
وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ كَفَرَ شَهَادَةً بَعْدَهُ
مِنَ اللَّهِ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿١٤٠﴾

تِلْكَ أُمَّةٌ قَدْ خَلَتْ لَهَا مَا كَسَبَتْ
وَلَكُمْ مَا كَسَبْتُمْ وَلَا تُهْتَكُونَ
عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٤١﴾

﴿سَيَقُولُ الشُّعْبَاءُ مِنَ النَّاسِ مَا وَلَّاهُمْ عَن
قِبْلَتِهِمُ الَّتِي كَانُوا عَلَيْهَا قُلْ لِلَّهِ الْعِزَّةُ وَالْمَغْرِبُ

«Аллаху належить схід і захід, і веде Він до шляху прямого того, кого побажає!»

*Кибла — напрям молитви.
Спочатку мусульмани
поверталися обличчям до
Єрусалиму (Байт аль-Макдіс), а
потім, з другого року гіджри, вони
почали молитися у бік Мекки.*

143. Так Ми спрямували вашу громаду на середній шлях, щоб ви були свідками для людей, а Посланець щоб був свідком для вас. Попередню киблу Ми зробили лише для того, щоб дізнатися, хто піде за Посланцем, а хто відвернеться від нього. Це було важкою справою, окрім як для тих, кого Аллах повів шляхом прямим. Аллах ніколи не зробить марною віру вашу, адже Аллах Лагідний та Милосердний до людей!

144. Ми бачили, як блукав небом погляд твій. І Ми спрямували тебе до кибли, якою ти будеш задоволений. Поверни ж своє обличчя у бік Забороненої Мечеті! І де б ви не були, повертайте обличчя своє саме у цей бік. Воістину, ті, яким дано Писання, знають, що саме такою є істина від Господа їхнього. Аллах не оміне того, що робите ви!

يَهْدِي مِنَ بَشَرَةَ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٢٢٣﴾

وَكَذَلِكَ جَعَلْنَاكُمْ أُمَّةً وَسَطًا
لِتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ وَيَكُونَ الرَّسُولُ
عَلَيْكُمْ شَهِيدًا وَمَا جَعَلْنَا الْقِبْلَةَ الَّتِي
كُنْتُمْ عَلَيْهَا إِلَّا لِنَعْلَمَ مَنْ يَتَّبِعَ الرَّسُولَ
مِمَّنْ يَنْقَلِبُ عَلَى عَقْبَيْهِ وَإِنْ كُنْتُمْ
لِتُكْفِرُوا إِلَّا عَلَى الَّذِينَ هَدَى اللَّهُ وَمَا كَانَ
اللَّهُ لِيُضَيِعَ إِيمَانَكُمْ إِنْ اللَّهُ
يَالنَّاسِ لَرَبٌّ رَحِيمٌ ﴿٢٢٣﴾

قَدْ دَرَيْتَ تَقَلُّبَ وَجْهِكَ فِي السَّمَاءِ فَلْتُوَلِّ سِتَّكَ
قِبْلَةَ تَرْضَاهَا قَوْلٌ وَجْهِكَ شَطْرَ
الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَحَيْثُ مَا كُنْتُمْ فَوَلُّوا
وُجُوهَكُمْ شَطْرَهُ وَقِيلَ الَّذِينَ أُولُوا
الْكِتَابَ لَيَعْلَمُونَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ
وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا يَعْمَلُونَ ﴿٢٢٣﴾

*«Заборонена Мечеть» (аль-Масджід аль-Харам)
— мекканський храм, де
знаходиться Кааба.*

145. Навіть якби ти показав тим, кому дано Писання, усі можливі знамення, вони все одно не пішли б за твоєю киблою; але й ти не підеш за киблою їхньою, і одні з них не підуть за киблою інших. А якщо ти підеш за їхніми бажаннями після того, як прийшло до тебе знання, то, воістину, будеш одним із нечестивців!

146. Ті, кому дано Писання, знають [Мухаммада] так само, як знають своїх синів. Частина з них приховує істину, і знають вони про це!

147. Істина — від Господа твого! Тож не будь серед тих, хто сумнівається!

148. Для кожної громади — свій напрям [молитви]. Тож випереджайте одне одного у добрих справах! І де б ви не були, Аллах збере вас усіх разом. Воістину, Аллах спроможний на кожну річ!

149. І куди б ти не вирушив, повертай своє обличчя у бік Забороненої Мечеті. Воістину,

وَلَيْنَ أَنْتَ الْذِّبْتِ أَوْ تُوَالِيَهُ كَتَبَ بِكُلِّ
عَائِبَةٍ مَّا تَعْبُوهُ فَيَتَنَبَّأُكَ وَمَا أَنْتَ بِتَارِعٍ
فِي تِلْكَهُمْ وَمَا بَعْضُهُمْ بِتَارِعٍ فَيَلْتَفِعُ
وَلَيْنَ أَنْتَ أَهْوَاءَ هُرْمٍ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَكَ
مِنَ الْعِلْمِ إِنَّكَ إِذَ الْغَيْبِ الظَّالِمِينَ ﴿١٤٥﴾

الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَعْرِفُونَهُ كَمَا
يَعْرِفُونَ أَبْنَاءَهُمْ وَإِنَّ فَرِيقًا مِنْهُمْ
لَيَكْتُمُونَ الْحَقَّ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿١٤٦﴾

الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَلَا تَكُونَ مِنَ الْمُمْتَرِينَ ﴿١٤٧﴾

وَلِكُلِّ جَمَاعَةٍ هُدًى فَرِحْنَا بِكُلِّ بَلَاءٍ
فَتَوَّجَّهَ لَهَا فَسْتَخِفُّوا
الْحَيَاتِ أَيْنَ مَا تَكُونُوا يَأْتِي كُرْسِيُّ اللَّهِ جَمِيعًا
إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٤٨﴾

وَمِنْ حَيْثُ خَرَجْتَ فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ
الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَإِنَّهُ لَلْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ

це — істина від Господа твого.
Аллах не оминє того, що робите
ви!

150. І куди б ти не вирушив,
повертай своє обличчя у бік
Забороленої Мечеті. І де б
ви не були, повертайте свої
обличчя саме у цей бік, щоб не
було у людей — хіба лише як у
нечестивих — доказу проти вас.
І не майте страху перед ними, а
майте страх переді Мною, щоб
сповнив Я Свою милість до вас.
Можливо, підете ви шляхом
прямим!

151. Так Ми відіслали до вас
Посланця з-посеред вас самих.
Він читає вам Наші знамення,
очищує вас, вчить вас Писанню
і мудрості, а також вчить вас
тому, чого ви не знали раніше!

152. Згадуйте Мене, і Я буду
згадувати вас. Дякуйте, і не
будьте невдячними!

153. О ви, які увірували! Шукайте
допомоги у терпінні та молитві.
Воістину, Аллах — разом із
терпеливими!

154. І не називайте мертвими тих,
хто загинув на шляху Аллаха.
Ні, вони живі, але ви не
відчуваєте цього.

155. Ми будемо випробовувати вас
страхом, голодом, нестачею

وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿۱۵۰﴾

وَمِنْ حَيْثُ خَرَجْتَ قَوِّلْ وَجْهَكَ شَطْرَ
الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَحَيْثُ مَا كُنْتُمْ فَوَلُّوا
وُجُوهَكُمْ شَطْرَهُ لِئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَيْكُمْ
حُجَّةٌ إِلَّا الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ فَلَا تَحْشَوْهُمْ
وَأَحْسِنُوا وَلَا تَذَرْنِي عَلَى كُفْرِهِمْ وَأَعْلَمُكُمْ
تَهْتَدُونَ ﴿۱۵۱﴾

كَمَا أَرْسَلْنَا فِيكُمْ رَسُولًا مِنْكُمْ يَتْلُوا عَلَيْكُمْ
آيَاتِنَا وَيُصِّحُّكُمْ وَيُعَلِّمُكُمُ الْكِتَابَ
وَالْحِكْمَةَ وَيُعَلِّمُكُم مَّا لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ ﴿۱۵۲﴾

فَاذْكُرُونِي أَذْكُرْكُمْ وَأَشْكُرُوا لِي
وَلَا تَكْفُرُونِ ﴿۱۵۳﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ
وَالصَّلَاةِ إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ ﴿۱۵۴﴾

وَلَا تَقُولُوا لِمَنْ يُقْتَلُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْواتٌ
بَلْ أَحْيَاءٌ وَلَكِنْ لَمْ تَشْعُرُونَهُ ﴿۱۵۵﴾

وَلَنَبْلُوَنَّكُمْ بِشَيْءٍ مِنَ الْخَوْفِ وَالْجُوعِ

майна, людей та плодів.
Сповісти ж добру звістку
терпеливим,

156. тим, які, коли торкнуться їх лихо, говорять: «Ми належимо Аллаху, і до Нього ми повертаємося!»
157. Мають вони благословення та милість від Господа їхнього, і йдуть вони шляхом прямим!
158. Воістину, пагорби ас-Сафа та аль-Марва — знаки Аллаха. Хто звершує хадж або умру в дім Аллаха, то не буде йому гріха, якщо він пройде між ними. І хто зі своєї волі чинить добро, то, воістину, Аллах — Вдячний, Всезнаючий!
- Хаддж — паломництво до Мекки. Умра — мале паломництво, яке включає у себе лише частину обрядів хадджу. Ас-Сафа та аль-Марва — пагорби у Мецці, між якими прочани здійснюють т.зв. сай – «біг».*
159. Воістину, ті, які приховують зіслані Нами ясні знамення та прямий шлях — після того, як Ми пояснили це людям у Писанні — таких прокляне Аллах і проклянуть ті, які проклинають!

وَنَقِصَ مِنَ الْأَمْوَالِ وَالْأَنْفُسِ وَالثَّمَرَاتِ
وَبَشِّرِ الصَّابِرِينَ ﴿۱۵۶﴾

الَّذِينَ إِذَا أَصَابَتْهُمُ مُصِيبَةٌ قَالُوا إِنَّا لِلَّهِ
وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ ﴿۱۵۷﴾

أُولَئِكَ عَلَيْهِمْ صَلَوَاتٌ مِنْ رَبِّهِمْ وَرَحْمَةٌ
وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُهْتَدُونَ ﴿۱۵۸﴾

﴿۱۵۸﴾ إِنَّ الصَّفَا وَالْمَرْوَةَ مِنْ شَعَائِرِ اللَّهِ فَمَنْ
حَجَّ الْبَيْتَ أَوْ اعْتَمَرَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِ أَنْ
يَطَّوَّفَ بِهِمَا وَمَنْ تَطَوَّعَ خَيْرًا فَإِنَّ اللَّهَ
شَاكِرٌ عَلِيمٌ ﴿۱۵۹﴾

إِنَّ الَّذِينَ يَكْتُمُونَ مَا أَنْزَلْنَا مِنَ الْبَيِّنَاتِ
وَالْهُدَىٰ مِنْ بَعْدِ مَا بَيَّنَّاهُ لِلنَّاسِ فِي
الْكِتَابِ أُولَئِكَ يَلْعَنُهُمُ اللَّهُ
وَيَلْعَنُهُمُ اللَّعِينُونَ ﴿۱۵۹﴾

160. Але не тих, хто покаювся, виправив скосне та пояснив істину. Я прийму каяття їхнє, адже Я — Приймаючий каяття, Милосердний!
161. Воістину, ті, які не увірували та померли невіруючими, матимуть над собою прокляття Аллаха, ангелів та всіх людей!
162. Воно буде вічним! Не буде полегшено кару їхню, і не буде відстрочки їм!
163. Ваш Бог — Бог Єдиний. Немає бога, крім Нього, Милостивого, Милосердного!
164. Воістину, у створенні небес і землі, у розрізненні дня та ночі, у кораблі, що пливе морем, маючи в собі те, що приносить користь людям; у воді, яку Аллах зіслав із неба та якою оживив землю після смерті її, розселивши там різних тварин; у зміні вітрів, у покірній хмарі, яка висить між небом і землею, у всьому цьому — знамення для людей, які розуміють!
165. Серед людей є такі, які приписують Аллаху рівних Йому та люблять їх так, як люблять Аллаха. Але ж ті, які увірували, люблять Аллаха ще сильніше! Якби ж нечестивці, побачивши кару, побачили б ще

إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا وَأَصْلَحُوا وَبَيَّنَّا فَاؤَلِيكَ
أَنْتَابُ عَلَيْهِمْ وَأَنَا التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿۱۶۰﴾

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَمَاتُوا وَهُمْ كُفَّارٌ
أُولَئِكَ عَلَيْهِمْ لَعْنَةُ اللَّهِ وَالْمَلَائِكَةِ وَالنَّاسِ
أَجْمَعِينَ ﴿۱۶۱﴾

حَالِيْنَ فِيهَا لَا يَخَفُ عَنْهُمْ الْعَذَابُ
وَلَا هُمْ يُنظَرُونَ ﴿۱۶۲﴾

وَالهُوَ إِلَهٌ وَحْدٌ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الرَّحْمَنُ
الرَّحِيمُ ﴿۱۶۳﴾

إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالْخِلَافِ
الْيَمْلِ وَالنَّهَارِ وَاللَّيْلِ وَاللَّيْلِ وَاللَّيْلِ فِي
الْبَحْرِ بَعْدَ مَا نَزَّلَ اللَّهُ مِنَ
السَّمَاءِ مِنْ مَاءٍ فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ
مَوْتِهَا وَبَثَّ فِيهَا مِنْ كُلِّ دَابَّةٍ وَتَصْرِيفِ
الرِّيحِ وَالسَّحَابِ الْمُسَخَّرِينَ السَّمَاءِ
وَالْأَرْضِ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿۱۶۴﴾

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَتَّخِذُ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَنْدَادًا
يُحِبُّونَهُمْ كَحُبِّ اللَّهِ وَالَّذِينَ آمَنُوا أَشَدُّ
حُبًّا لِلَّهِ وَلَوْ سِئْرَى الَّذِينَ ظَلَمُوا إِذْ
يَسْرُونَ الْعَذَابُ أَنْ الْقُوَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا
وَأَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعَذَابِ ﴿۱۶۵﴾

й те, що вся сила належить саме Аллаху, і що Він — суворий у покаранні!

166. Коли ті, за ким йшли, зречуться тих, хто за ними йшов, і хто побачить кару, то розірвуться між ними зв'язки.

إِذْ تَبَرَّأَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا مِنَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا
وَرَأَوْا الْعَذَابَ وَتَقَطَّعَتْ بِهِمُ
الْأَسْبَابُ ﴿١٦٦﴾

167. Скажуть ті, які йшли за іншими: «Якби мали ми змогу повернутись, то відреклися б від них так, як вони відреклися від нас!» Тож Аллах покаже їм вчинки їхні, щоб пожалкували вони. Але не вийдуть вони із вогню — ніколи!

وَقَالَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا لَوْ أَنَّا
فَتَبَّرْنَا مِنهُمْ كَمَا تَبَّرُوا مِنَّا لَكُنَّا
يُرِيهِمُ اللَّهُ أَعْمَلَهُمْ حَسْرَتٍ عَلَيْهِمْ
وَمَا هُمْ بِخَارِجِينَ مِنَ النَّارِ ﴿١٦٧﴾

168. О люди! Їжте те дозволене й добре, що є на землі, та не йдіть слідами шайтана; воістину, він — справжній ворог для вас!

يَا أَيُّهَا النَّاسُ كُلُوا مِمَّا فِي
الْأَرْضِ حَلْالًا
طَيِّبًا وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ
إِنَّهُ لَكُنْزٌ عَدُوٌّ يُبْغِي ﴿١٦٨﴾

169. Він закликає вас лише до зла та розпусти, і прагне, щоб казали ви про Аллаха те, чого не знаєте!

إِنَّمَا يَأْمُرُكُمْ بِالسُّوءِ
وَالْفَحْشَاءِ وَأَن
تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿١٦٩﴾

170. І коли говорять їм: «Йдіть за тим, що зіслав Аллах!», то вони відповідають: «Ми йдемо за тим, із чим знайшли батьків наших!» А якщо їхні батьки нічого не розуміли та не йшли шляхом прямим?

وَإِذْ قِيلَ لَهُمُ اتَّبِعُوا مَا أَنزَلَ
اللَّهُ قَالُوا بَلْ نَحْنُ
نَحْنُ مَا آتَيْنَا عَلَيْهِ آيَاتِنَا
أَوْ لَوْ كُنَّا
آبَاءَهُمْ لَأَيَّقِلُونَ شَيْئًا
وَلَا يَهْتَدُونَ ﴿١٧٠﴾

171. Невіруючі схожі на того, кого кличуть, а він не чує нічого, окрім крику та вереску. Глухі, німі, сліпі! Нічого не розуміють вони!

وَمَثَلُ الَّذِينَ كَفَرُوا كَمَثَلِ
الَّذِي يَتَعَوَّضُ
بِمَا لَا يَسْمَعُ إِلَّا دُعَاءَ
وَنِدَاءَ صُمٌّ بِكُمُ
عُمٌّ فَهُمْ لَا يَعْقِلُونَ ﴿١٧١﴾

172. О ви, які увірували! Їжте ті блага, якими наділили Ми вас, і дякуйте Аллаху, якщо поклоняєтесь ви Йому!
173. Воістину, Він заборонив вам мертвечину, кров, м'ясо свині і те, що принесено в жертву не заради Аллаха. А якщо хто був змушений порушити це, не чинячи непослуху та не зловживаючи, немає тому гріха. Воістину, Аллах — Прощаючий, Милосердний!
- «Кров»: див. також 145 аят сури «Худоба».*
174. Воістину, ті, які приховують із Писання те, що зіслав Аллах та продають це за мізерну ціну, ось вони то й наповнять свої черева вогнем! Аллах не говоритиме з ними у День Воскресіння, і не очистить Він їх. Чекає на них болісна кара!
175. Вони — ті, хто продав прямий шлях за оману, а покарання — за прощення! Яке ж терпіння вони мусять мати перед вогнем!
176. Буде саме так, адже Аллах зіслав Писання в істині. Воістину, ті, які сперечаються про Писання, опинилися у глибокому протиріччі!
177. Благочестя полягає не в тому, щоб ви повертали свої

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ ءَامَنُوا كُلُوْا مِنْ طَيِّبٰتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَاشْكُرُوْا لِلّٰهِ اِنْ كُنْتُمْ لِيَّاهُ تَعْبُدُوْنَ ﴿١٧٢﴾

اِنَّمَا حَرَّمَ عَلَيْنَا مِثْلَةَ الْفَحْشٰى وَالَّذِيْ هُوَ رِجْسٌ مِّنْ عِنْدِ اللّٰهِ وَمَا اَهْلٰ بِهٖ لِغَيْرِ اللّٰهِ فَمَنْ اضْطُرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَلَا عَادٍ فَلَا اِثْمَ عَلَيْهِ اِنَّ اللّٰهَ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ﴿١٧٣﴾

اِنَّ الَّذِيْنَ يَكْتُمُوْنَ مَا نَزَّلَ اللّٰهُ مِنَ الْكِتٰبِ وَيُسْتَرُوْنَ بِهٖ كَمَثَلِ الْاَنْثَىٰ اِذَا كَانَتْ فِيْ بَطْنِ وَّهْمٍ اِلَّا النَّارَ وَلَا يَكْتُمُهُمُ اللّٰهُ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ وَلَا يُرَكِّبُهُمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ اَلِيْمٌ ﴿١٧٤﴾

اُولٰٓئِكَ الَّذِيْنَ اشْتَرَوْا الضَّلٰلَةَ بِالْهُدٰى وَالْعَذَابَ بِالْمَغْفِرَةِ فَمَا اَصْبَرُهُمْ عَلٰى النَّارِ ﴿١٧٥﴾

ذٰلِكَ بِاَنَّ اللّٰهَ نَزَّلَ الْكِتٰبَ بِالْحَقِّ وَاَنَّ الَّذِيْنَ اٰخْتَلَفُوْا فِي الْكِتٰبِ لَفِيْ شِقَاقٍ بَعِيْدٍ ﴿١٧٦﴾

* لَيْسَ الْاِيْمَانُ تَوَلُّوْا وُجُوْهَكُمْ قِبَلَ

обличчя на схід чи на захід, а благочестивим є той, хто увірував в Аллаха, в Останній День, в ангелів, у Писання та у пророків, хто віддає навіть дороге йому майно — родичам, сиротам, бідним, подорожнім і тим, хто просить його; той, хто витрачає на звільнення рабів, хто звершує молитву, дає закят; ті, які виконують обіцянку, коли обіцяють; які мають терпіння у бідності, у хворобі та в буремні часи. Саме такі є праведниками, і такі є богобоязливими!

178. О ви, які увірували!
Встановлена для вас помста за вбитих: вільний — за вільного, раб — за раба, жінка — за жінку. Якщо простить вбивцю його брат [у релігії], то нехай той вчиняє за звичаєм та сплатить йому належний викуп. Таким є полегшення від Господа вашого та милість. Того ж, хто й після цього порушить межі, очікує болісна кара!

179. Помста рятує життя ваше, о ви, обдаровані розумом! Можливо, будете богобоязливі ви!

180. Коли прийде смерть до когось із вас, а він лишить якесь добро, то приписано вам укласти заповіт для батьків та для близьких родичів — відповідно

الْمَشْرِيقِ وَالْمَغْرِبِ وَلَكِنَّ الْآيَةَ مَنْ ءَامَنَ
بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَالْمَلَائِكَةِ وَالْكِتَابِ
وَالنَّبِيِّينَ وَءَاتَى الْمَالَ عَلَى حُبِّهِ ذَوِي الْقُرْبَى
وَالْيَتَامَى وَالْمَسْكِينِ وَأَمِنَ السَّبِيلَ وَالسَّائِلِينَ
وَفِي الرِّقَابِ وَأَقَامَ الصَّلَاةَ وَءَاتَى الزَّكَاةَ
وَالْمُؤْتُونَ بِعَهْدِهِمْ إِذَا عَاهَدُوا وَالصَّابِرِينَ
فِي الْبَأْسَاءِ وَالضَّرَّاءِ وَبِئَاتَى الْأَوْلِيَاءِ
الَّذِينَ صَدَقُوا وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ ﴿۱۷۸﴾

بِئَاتَى الَّذِينَ ءَامَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِصَاصُ
فِي الْقَتْلِ الْحُرِّ بِالْحُرِّ وَالْعَبْدُ بِالْعَبْدِ وَالْأُنثَى
بِالْأُنثَى فَمَنْ عُفِيَ لَهُ مِنْ أَخِيهِ شَيْءٌ فَأَبْيَعُ
بِالْمَعْرُوفِ وَأَدَاءُ إِلَيْهِ بِإِحْسَانٍ ذَلِكَ تَخْفِيفٌ
مِّن رَّبِّكُمْ وَرَحْمَةٌ فَمَنِ اعْتَدَى بَعْدَ ذَلِكَ
فَعَلَهُ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿۱۷۹﴾

وَلَكُمْ فِي الْقِصَاصِ حَيٰوةٌ يَا أُولِي الْأَلْبَابِ
لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿۱۸۰﴾

كُتِبَ عَلَيْكُمُ إِذَا ضَرَّرَ أَحَدُكُمْ الْمَوْتُ
إِنْ تَرَكَ خَيْرًا الْوَصِيَّةُ لِلْوَالِدَيْنِ وَالْأَقْرَبِينَ
بِالْمَعْرُوفِ حَقًّا عَلَى الْمُتَّقِينَ ﴿۱۸۱﴾

до звичаю. Це — обов'язок для богобоязливих!

181. А якщо хтось змінить заповіт після того, як він почув його, то гріх цей впаде лише на тих, хто змінював його. Воістину, Аллах — Всечуючий, Всезнаючий!

182. А хто боїться, що заповідач зробить помилку або вчинить гріх та й виправить [заповіт] задля миру між спадкоємцями, то не буде йому гріха. Аллах — Прощаючий, Милосердний!

183. О ви, які увірували! Встановлено для вас піст — так само, як був він встановлений для тих, які жили раніше за вас. Можливо, будете ви богобоязливі!

184. Встановлено його на певну кількість днів. А якщо хто із вас захворіє, чи буде в дорозі, то нехай постить таку ж кількість днів у інший час. А тим, для кого це важко, слід задля спокути нагодувати бідняка. А хто з волі своєї чинить добро, то це краще для нього. Але піст кращий для вас — якби ж ви тільки знали!

185. Рамадан є місяцем, під час якого було зіслано Коран — прямий шлях для людей, ясні знамення прямого шляху та

فَمَنْ بَدَّلَهُ بَعْدَ مَا سَمِعَهُ فَإِنَّمَا إِثْمُهُ عَلَى الَّذِينَ يُبَدِّلُونَهُ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿١٨١﴾

فَمَنْ خَافَ مِنْ مَوْسِمٍ مِمَّا آذَانَنَا فَأَصْلَحَ بَيْنَهُمْ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ إِنَّ اللَّهَ عَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٨٢﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِن قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿١٨٣﴾

أَيَّامًا مَّعْدُودَاتٍ فَمَن كَانَ مِنكُم مَّرِيضًا أَوْ عَلَى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِّنْ أَيَّامٍ أُخَرَ وَعَلَى الَّذِينَ يُطِيقُونَهُ فِدْيَةٌ طَعَامُ مِسْكِينٍ فَمَن تَطَوَّعَ خَيْرًا فَهُوَ خَيْرٌ لَهُ. وَأَن تَصُومُوا خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿١٨٤﴾

شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِي أُنزِلَ فِيهِ الْقُرْآنُ هُدًى لِّلنَّاسِ وَبَيِّنَاتٍ مِّنَ الْهُدَى وَالْفُرْقَانِ فَمَن شَهِدَ مِنكُمُ الشَّهْرَ فَلْيَصُمْهُ

розрізнення. Коли для когось із вас настане цей місяць, то нехай він проводить його у пості. А якщо він захворіє, чи буде в дорозі, то нехай постить таку ж кількість днів у інший час. Аллах бажає вам полегшення, а не утруднення; доводьте ж до кінця дні посту і звеличуйте Аллаха за те, що Він вказав для вас прямий шлях; можливо, ви будете вдячні!

186. І коли раби Мої запитують тебе про Мене, то Я — близький, і Я відповідаю на заклики того, хто кличе Мене. Нехай же й вони відповідають Мені та вірують у Мене — можливо, підуть вони правильним шляхом!

187. Дозволено вам входити до дружин ваших у ночі посту. Вони — наче одяг для вас, а ви — наче одяг для них. Дізнався Аллах, що ви обмежуєте себе, тож Він прийняв каяття ваше і простив вас. Тож з'єднуйтесь із ними, і прагніть до того, що встановив для вас Аллах. Їжте й пийте, поки не зможете відрізнити нитку білу від нитки чорної — до світанку. А потім знову тримайте піст — аж до ночі. Не з'єднуйтесь із дружинами у ті ночі, коли перебуваєте у мечетях, у стані

وَمَنْ كَانَ مَرِيضًا أَوْ عَلَى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِنْ أَيَّامِهِ أُخْرِجُوا مِنْهُ يَوْمَ الْمَيْتَةِ وَلَا يُرِيدُ بِكُمُ الْعُسْرَ وَلَسْتُمْ بِكَافِرِينَ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ ﴿۲۸۵﴾

وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ أُجِيبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ إِذَا دَعَانِ فَلْيَسْتَجِيبُوا لِي وَلْيُؤْمِنُوا بِي لَعَلَّهُمْ يَرْشُدُونَ ﴿۲۸۶﴾

أَجَلٌ لَكُمْ لَيْلَةَ الصَّيَامِ الرَّفَثُ إِلَى نِسَائِكُمْ هُنَّ لِيَابِسٌ لَكُمْ وَأَنْتُمْ لِيَابِسٌ لَهُنَّ عَلَيَّ اللَّهُ أَنْتُمْ كُنْتُمْ تَخْتَانُونَ أَنْفُسَكُمْ فَتَابَ عَلَيْكُمْ وَعَفَا عَنْكُمْ فَاتَّقِنِ بُنْيَانَهُمْ وَأَقْبِلُوا مَا كَتَبَ اللَّهُ لَكُمْ وَكُلُوا وَاشْرَبُوا حَتَّى يَسْبِقَ بَيْنَكُمْ مِنَ الْمَخِيضِ الْأَيْبُسِ مِنَ الْأَسْوَدِ مِنَ الْفَجْرِ ثُمَّ أَتِمُّوا الصِّيَامَ إِلَى اللَّيْلِ وَلَا تُنْكِحُوا مَا نَكَحَ آبَاؤُكُمْ وَلَا تُنْكِحُوا مَا نَكَحَ آبَاؤُكُمْ فِي الْمَسَاجِدِ ذَلِكَ حُدُودُ اللَّهِ فَلَا تَقْرَبُوهَا كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لِيِنَّهُ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿۲۸۷﴾

іттікаф. Такими є обмеження Аллаха, тож не наближайтеся до них! Ось так Аллах пояснює людям Свої знамення — можливо, будуть вони богобоязливими!

Іттікаф (від іттакафа — «постійно бути [десь]», «цілком віддаватися» [чомусь]) — «Тривале перебування у мечеті задля поклоніння Аллаху. Іттікаф неможливий поза межами мечеті» (аль-Багаві).

188. Не пожирайте незаконно майна одне одного та не підкуплюйте суддів, щоб свідомо, шляхом гріха, привласнити частину майна інших людей!

189. Тебе запитують про молодий місяць. Скажи: «Він визначає час для людей та для здійснення хадджу». Благочестя ж полягає не в тому, щоб входити до будинків через задні двері; але благочестивим є той, хто є богобоязливим. Тож входьте до будинків через двері їхні; і бійтесь Аллаха — можливо, матимете ви успіх!

За часів невігластва люди, які здійснювали паломництво до Кааби, поверталися до своїх будинків через задні двері. Цей звичай був пов'язаний із уявленням про те, що прочанин став очищеним, а тому

وَلَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ بِالْبُطْلِ
وَتُدْءُوا بِهَا إِلَى الْحُكَّامِ لَتَأْكُلُوا قَرِيبًا
مِّنْ أَمْوَالِ النَّاسِ بِالْإِثْمِ وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿١٨٨﴾

﴿يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْأَهْلِ قُلْ هِيَ مَوَاقِئُ
لِلنَّاسِ وَالْحُجَّجِ وَلَيْسَ الْبِرُّ بِأَنْ تَأْتُوا
الْبُيُوتَ مِنْ ظُهُورِهَا وَلَكِنَّ الْبِرَّ مَنْ
اتَّقَى ۖ وَأَتُوا الْبُيُوتَ مِنْ أَبْوَابِهَا
وَأَقْرَبُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿١٨٩﴾

*він не може входити через
«неочищений» звичайний вхід.*

190. І боріться на шляху Аллаха проти тих, хто бореться проти вас. Але не виявляйте ворожості при цьому, бо ж, воістину, Аллах не любить тих, хто виявляє ворожість!

191. Вбивайте їх усюди, де відшукаєте, виганяйте їх звідти, звідки вони вигнали вас! Смута гірша за вбивство! Але не починайте боротьби з ними біля Забороненої Мечеті, поки вони не почнуть там боротьби проти вас; тоді вбивайте їх! Такою є відплата невірющим!

192. Та якщо вони зупиняться, то Аллах — Прощаючий, Милосердний!

193. Боріться проти них, поки не зникне смута, і релігія не буде належати Аллаху! Та якщо вони зупиняться, то нехай не буде ворожості, окрім як проти нечестивців.

194. Заборонений місяць — за заборонений місяць. Порухення заборон вимагає помсти! Якщо хто виявить ворожість до вас, то ви виявите ворожість до нього — так само, як він виявляв ворожість до вас. Бійтеся Аллаха і знайте, що Аллах — із богобоязливими!

وَقَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ الَّذِينَ
يُقَاتِلُونَكُمْ وَلَا تَعْتَدُوا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ
الْمُعْتَدِينَ ﴿١٩٠﴾

وَأَقْتُلُواهُمْ حَيْثُ وَقَفْتُمُوهُمْ وَأَخْرَجُوهُمْ مِنْ حَيْثُ
أَخْرَجُواكُمْ وَالْفِتْنَةُ أَشَدُّ مِنَ الْقِتَالِ وَلَا تَقَاتِلُوهُمْ
عِنْدَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ حَتَّى يَقَاتِلُوكُمْ فِيهِ فَإِنْ
قَاتَلُوكُمْ فَاقْتُلُوهُمْ كَذَلِكَ حَرَّمَ الْكُفْرَانِ ﴿١٩١﴾

فَإِنْ أَسْتَهْوُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٩٢﴾

وَقَاتِلُوهُمْ حَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَيَكُونَ الَّذِينَ لِلَّهِ
فَإِنْ أَسْتَهْوُوا فَلَا عَبْدُوا إِلَّا عَلَى الظَّالِمِينَ ﴿١٩٣﴾

الشَّهْرُ الْحَرَامُ بِالشَّهْرِ الْحَرَامِ وَالْحُرُمَتُ قِصَاصٌ مَن
أَعْتَدَى عَلَيْكُمْ فَاعْتَدُوا عَلَيْهِ بِمِثْلِ مَا أَعْتَدَى
عَلَيْكُمْ وَأَتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ ﴿١٩٤﴾

195. Жертвуйте на шляху Аллаха, та не йдіть через руки свої до загибелі! І творіть добро; воістину, Аллах любить тих, хто творить добро!

196. Звершуйте хадж та умру заради Аллаха. Якщо вам заважають, то принесіть у жертву те, що зможете, але не голить своїх голів, поки пожертва не досягне місця заклання. А якщо хто з вас хворий або має рану на голові, то нехай задля відкупу тримає піст, дає милостиню, або принесе жертву. Якщо ви перебуваєте у безпеці, то той, хто має поєднати умру з хаджем, має принести у жертву те, що зможе. А хто не має змоги зробити це, то нехай під час хаджу тримає піст три дні, і сім днів після повернення з хаджу — усього десять. Це — для тих, чия сім'я не живе біля Забороненої Мечеті. Тож бійтеся Аллаха та знайте, що Аллах суворий у покаранні!

197. Хадж — у відомі місяці. І хто вирішив здійснити хадж, той нехай не входить до жінок, нехай не чинить гріха та нехай не сперечається під час хаджу. Аллах знає про те добро, яке чините ви. Запасайтесь ж у

وَأَتَقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا تُلْقُوا بِأَيْدِيكُمْ إِلَى التَّهْلُكَةِ وَأَحْسِنُوا إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴿۱۹۵﴾

وَأَتَمُوا الْحَجَّ وَالْعُمْرَةَ لِلَّهِ فَإِنْ أُخْصِرْتُمْ فَمَا اسْتَيْسَرَ مِنَ الْهَدْيِ وَلَا تَخْلُقُوا زُرًّا وَسَكْرًا حَتَّىٰ تَبْلُغَ الْهَدْيَ مَحَلَّهُ. فَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ رِضًا أَوْ بِهِ أَذًى مِنْ رَأْسِهِ، فَيُذِيهِ مِنْ صَيَابِرٍ أَوْ صَدَقَةٍ أَوْ نُسُكٍ، فَإِذَا أَمِنْتُمْ فَمَنْ قُصِرَ بِالْعُمَةِ إِلَى الْحَجِّ فَمَا اسْتَيْسَرَ مِنَ الْهَدْيِ، فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَيَصِيْبُهُ ثَلَاثَةُ أَيَّامٍ فِي الْحَجِّ وَسَبْعَةٌ إِذَا رَجَعْتُمْ، تِلْكَ عَشْرَةٌ كَامِلَةٌ. ذَلِكَ لِمَنْ لَمْ يَكُنْ أَهْلَهُ حَاضِرًا الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَأَتَقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿۱۹۶﴾

الْحَجُّ أَشْهُرٌ مَعْلُومَاتٌ فَمَنْ قَرَضَ فِيهَا الْحَجَّ فَلَا رَفَثَ وَلَا فُسُوقَ وَلَا جِدَالَ فِي الْحَجِّ وَمَا تَفَعَّلُوا مِنْ حَيْرٍ يَغْفِرَ اللَّهُ وَتَزُودُوا قِبَالَ حَبْرَ الْأَزْدِ الْكَعْبِيِّ وَأَتَقُوا لِلَّهِ الْأُنْجَبِ ﴿۱۹۷﴾

дорогу; воістину, найкращий запас — це богобоязливість. Тож будьте богобоязливими, о ви, обдаровані розумом!

198. Не буде вам гріха, якщо у цей час ви будете шукати ласки Господа вашого!

А коли ви повернетесь з Арафату, то згадуйте Аллаха у Забороненому місці! Згадуйте Його — те, як Він вказав вам прямий шлях, тоді як раніше ви були тими, хто заблукав!

«Шукати ласки Господа вашого»: займатися торгівлею. Арафат — пагорб біля Мекки. З цього місця починається здійснення хадджу. «Заборонене місце» — пагорб Мудзалифа, де прочани читають спеціальну молитву.

199. Далі йдіть туди, куди йшли інші люди. Просіть прощення у Аллаха, воістину, Аллах — Прощаючий, Милосердний!

200. Коли виконаєте необхідні приписи, то згадуйте Аллаха так, як ви згадуєте батьків ваших, або й ще сильніше. І є серед людей такі, які говорять: «Господи наш! Обдаруй нас у житті земному!» Такі не матимуть частки у житті наступному!

لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَبْتَغُوا
فَضْلًا مِنْ رَبِّكُمْ فَإِذَا أَفَضْتُمْ مِنْ
عَرَفَاتٍ فَأَذْكُرُوا اللَّهَ عِنْدَ الْمَشْعَرِ
الْحَرَامِ وَأَذْكُرُوهُ كَمَا هَدَىٰكُمْ
وَإِنْ كُنْتُمْ مِنْ قَبْلِهِ لَعِينًا
صَالِحِينَ ﴿١٩٨﴾

ثُمَّ أَفِيضُوا مِنْ حَيْثُ أَفَاضَ النَّاسُ
وَأَسْتَغْفِرُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ
رَحِيمٌ ﴿١٩٩﴾

فَإِذَا قَضَيْتُمْ مِنْ حَجِّكُمْ فَأَذْكُرُوا اللَّهَ
كَذِكْرِكُمْ آبَاءَكُمْ أَوْ إِخْوَانَكُمْ
فَمَنْ النَّاسِ مَنْ يَغُولُ رَبَّنَا آءِيتِنَا فِي
الدُّنْيَا وَمَالَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ خَلْقٍ ﴿٢٠٠﴾

201. Серед них є й такі, які говорять: «Господи наш! Даруй нам найкраще у житті земному, і даруй нам найкраще у житті наступному! І врятуй нас від кари пекельної!»

وَمِنْهُمْ مَّنْ يَقُولُ رَبَّنَا آتِنَا فِي
الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً
وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ ﴿۲۰۱﴾

202. Вони й матимуть наділ — за те, що чинили вони. Аллах швидкий у відплаті!

أُولَئِكَ لَهُمْ نَصِيبٌ مِّمَّا كَسَبُوا
وَأَلَلَّهُ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿۲۰۲﴾

203. Згадуйте ж Аллаха [у долині Міна] у визначені дні. А хто поспішає і зробить це за два дні, тому не буде гріха. І хто затримається, то і йому не буде гріха. Це — для богобоязливих. Тож бійтесь Аллаха та знайте, що біля Нього ви будете зібрані!

﴿وَأذْكُرُوا اللَّهَ فِي أَيَّامٍ مَّعْدُودَاتٍ فَمَنْ تَعَجَّلَ فِي يَوْمَيْنِ فَلَا إِشْرَ عَلَيْهِ وَمَنْ تَأَخَّرَ فَلَا إِشْرَ عَلَيْهِ لِمَنْ أَتَقَىٰ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَعْلَمُوا أَنَّكُم بِإِلَيْهِ تُحْشَرُونَ﴾ ﴿۲۰۳﴾

204. Є серед людей такий, чиї розмови про земне життя викликають твій подив. Він закликає Аллаха бути свідком тому, що в його серці, тоді як він є впертим ворогом твоїм!

وَمِنَ النَّاسِ مَن يُعْجِبُكَ قَوْلُهُ فِي
الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَيُشْهَدُ اللَّهُ عَلَىٰ مَا فِي
قَلْبِهِ ۖ وَهُوَ أَلَدُّ الْخِصَامِ ﴿۲۰۴﴾

205. І коли відвертається він, то поспішає сіяти нечестя на землі, нищити посіви та нащадків. Та Аллах не любить нечестивців!

وَإِذَا قِيلَ لَهُ اسْعَىٰ فِي الْأَرْضِ لِيُفْسِدَ فِيهَا
وَيُهْلِكَ الْحَرْثَ وَالنَّسْلَ ۗ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ
الْفَاسِقِينَ ﴿۲۰۵﴾

206. Коли йому говорять: «Побійся Аллаха!», то гордия веде його до гріха. Достатньо йому буде гесни! Мерзотне ж це місце для спочинку!

وَإِذَا قِيلَ لَهُ اتَّقِ اللَّهَ أَخَذَتْهُ الْعِزَّةُ بِالْإِشْرَارِ
فَحَسْبُ جَهَنَّمَ وَلَيْسَ الْيَهُودَ ﴿۲۰۶﴾

207. Серед людей є й такий, хто продає свою душу, прагнучи задовільнити Аллаха. Аллах — Ласкавий до рабів Своїх!

208. О ви, які увірували! Будьте покірні Аллаху в усьому, і не йдіть слідами шайтана. Воістину, він для вас — справжній ворог!

«Будьте покірні Аллаху в усьому»: як свідчить ат-Табарі, йдеться про необхідність дотримання усіх вимог ісламу.

209. А якщо відступите — після того, як прийшли до вас ясні знамення — то знайте, що Аллах — Великий, Мудрий!

210. Невже вони чекають чогось іншого, а не того, що Аллах прийде до них у затінку хмар разом з ангелами? Цю справу вже вирішено, а всі справи повертаються до Аллаха!

211. Спитай же синів Ізраїла, скільки ясних знамень Ми дарували їм! А якщо хто проміняє милість Аллаха після того, як вона прийшла до нього, то Аллах — суворий у покаранні!

212. Земне життя видається прекрасним для невірних і вони глузують із тих, які увірували. Але ж у День Воскресіння богобоязливі

وَمِنَ النَّاسِ مَن يَشْرِي نَفْسَهُ أُتْبِعَاءَ
مَرْصَاتِ اللَّهِ وَاللَّهُ رَءُوفٌ بِالْعِبَادِ ﴿۲۰۷﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا ادْخُلُوا فِي
السِّلْمِ كَآفَّةً وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ
الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ ﴿۲۰۸﴾

فَإِن رَّآكُم مِّن بَعْدِ مَا جَاءتْكُمْ آيَاتِنَا
فَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿۲۰۹﴾

هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا أَنْ يَأْتِيَهُمُ اللَّهُ فِي ظُلَلٍ
مِّنَ الْعَمَامِرِ وَالْمَلَائِكَةِ وَقُضِيَ الْأَمْرُ
رَبِّهِمْ إِنَّهُم لَكَافِرُونَ ﴿۲۱۰﴾

سَلِّ بِنِي إِسْرَائِيلَ يَلَكُوهَ آيَاتِنَا وَمِن بَيْنِهِمْ
مَنْ بَدَّلَ بَعْمَةَ اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءتْهُ
فَإِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿۲۱۱﴾

رَبِّينَ الَّذِينَ كَفَرُوا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَيَسْخَرُونَ مِنَ
الَّذِينَ ءَامَنُوا وَالَّذِينَ أَتَقَوْا فَوَقَّهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ
وَاللَّهُ يَرَىٰ مَن يُسَاءَلُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿۲۱۲﴾

будуть над ними вище! Аллах наділяє, кого побажає — без відплати за це.

213. Люди були єдиною громадою. Аллах відіслав пророків вісниками та застерігачами і зіслав разом із ними Писання в істині — для того, щоб вони розсудили поміж людьми те, про що вони сперечалися. Та не було суперечок, окрім як між тими, кому були даровані ясні знамення, і які були несправедливі одне до одного. Тож Аллах повів прямим шляхом тих, які увірували, до істини, про яку ті сперечалися — з дозволу Його. Аллах вказує прямий шлях тому, кому побажає!

214. Чи ж ви гадали, що увійдете до раю, не зазнавши того, що траплялося із вашими попередниками? Бідність, хвороби та різні хвилювання вражали їх так, що посланець і ті, які увірували разом із ним, говорили: «Коли прийде допомога від Аллаха?» Так! Воістину, допомога від Аллаха вже близько!

215. Тебе запитують про те, що необхідно жертвувати. Скажи: «Що б ви не жертували, воно повинно дістатися батькам,

كَانَ النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً فَبَعَثَ اللَّهُ
التَّيَّحِينَ مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ وَأَنْزَلَ مَعَهُمُ
الْكِتَابَ بِالْحَقِّ لِيَحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ فِي مَا
اختلفوا فيه وما اختلف فيه إلا الذين
أوتوه من بعد ما جاءتهم بآياتنا نحن
بينهم فهدي الله الذين آمنوا لِمَا
اختلفوا فيه مِنَ الْحَقِّ بِآيَاتِهِ وَاللَّهُ
يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٢١٣﴾

أَرْحَسِبْتُمْ أَنْ تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ وَلَمَّا يَأْتِكُمْ مَثَلُ
الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلِكُمْ مَسَّتْهُمُ الْبَأْسَاءُ وَالضَّرَّاءُ
وَزُلْزِلُوا حَتَّى يَقُولَ الرَّسُولُ وَالَّذِينَ آمَنُوا
مَعَهُ مَتَى نَصْرُ اللَّهِ الْإِنَّا نَصْرُ اللَّهِ قَرِيبٌ ﴿٢١٤﴾

يَسْأَلُونَكَ مَاذَا يُنْفِقُونَ قُلْ مَا أَنْفَقْتُ
مِنْ خَيْرٍ قَالُوا الَّذِينَ وَالْأَقْرَبِينَ وَالْيَتَامَى

родичам, сиротам, біднякам та подорожнім. І яке благо ви не робили б, воістину, Аллах знає про це!»

216. Встановлено вашим обов'язком боротьбу, тоді як ви ненавидите її. Можливо, те, що вам ненависне — благо для вас. А, можливо, те, що вам приємне — зло для вас. Аллах знає, а ви не знаєте!

217. Тебе запитують про боротьбу під час забороненого місяця. Скажи: «Боротьба у цей час — великий гріх. Але збивати інших зі шляху Аллаха, не вірити у Нього, у Заборонену Мечеть, виганяти звідти людей — ще більший гріх перед Аллахом. Смута — більший гріх, ніж боротьба. Тож вони не припинять боротися проти вас доти, доки, якщо зможуть, не відвернуть вас від релігії вашої. А якщо хтось із вас відступить від своєї релігії та помре невірним, то марними стануть його вчинки у земному житті та житті наступному. Такі будуть жителями вогню — і будуть вони там довіку!»

218. Воістину, ті, які увірували, які переселилися та боролися на шляху Аллаха, сподіваються

وَالسَّابِقِينَ وَالَّذِينَ آمَنُوا
مِمَّا تَقُولُونَ ۝

كَيْبَ عَلَيْهِمُ الْقِتَالُ وَهُوَ كُرْهُ لَكُمْ
وَعَسَىٰ أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا وَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ
وَعَسَىٰ أَنْ يُحِبُّوا شَيْئًا وَهُوَ شَرٌّ لَّكُمْ
وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ۝

يَسْأَلُونَكَ عَنِ الشَّهْرِ الْحَرَامِ قِتَالٍ فِيهِ قُلْ قِتَالٌ
فِيهِ كَبِيرٌ وَصَدٌّ عَن سَبِيلِ اللَّهِ وَكُفْرٌ
بِهِ وَالْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَإِخْرَاجِ أَهْلِهِ مِنْهُ
أَكْبَرُ عِندَ اللَّهِ وَالْفِتْنَةُ أَكْبَرُ مِنَ الْقَتْلِ
وَلَا يَسْأَلُونَكَ بِمَنْ يُقْتَلُونَ فِي اللَّهِ وَمَنْ
يُضِلُّكُمْ إِنِ اسْتَظَعُوا وَمَنْ يَبْزُدْكُمْ عَن
دِينِهِ فَيَمُتْ وَهُوَ كَافِرٌ فَأُولَٰئِكَ حَبِطَتْ
أَعْمَالُهُمْ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَأُولَٰئِكَ
أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ۝

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَاجَرُوا
وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أُولَٰئِكَ يَرْجُونَ

на милість Аллаха. Аллах —
Прощаючий, Милосердний!

219. Тебе запитують про вино та азартні ігри. Скажи: «Це все — великий гріх, але й певна користь для людей. Але гріх від них більший за користь!» Тебе запитують про те, що необхідно жертвувати. Скажи: «Надлишок!» Ось так Аллах роз'яснює вам знамення. Можливо, помислите ви
Див. остаточну заборону на вживання вина й азартні ігри у дев'яностому аяті сури «Трапеза».

220. про життя нинішнє та наступне! Запитують тебе і про сирит. Скажи: «Робити їм добро — благо. А якщо ви поєднаєте свої та їхні справи, то вони — ваші брати». Та Аллах відрізняє нечестивого від добродічного. Якби Аллах побажав, то утруднив би становище ваше. Аллах — Великий, Мудрий!
221. Не одружуйтесь із багатобожницями, доки вони не увірують. Справді, віруюча рабиня краща за багатобожницю, навіть якщо та й сподобалась вам. І не одружуйтесь із багатобожниками, доки вони не увірують. Справді, віруючий

رَحِمَتْ اللَّهُ وَاللَّهُ عَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿۳۱﴾

﴿۳۱﴾ يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْخَمْرِ وَالْمَيْمِرِ قُلْ فِيهِمَا إِثْمٌ كَبِيرٌ وَمَنْفَعَةٌ لِلنَّاسِ وَإِثْمُهُمَا أَكْبَرُ مِنْ نَفْعِهِمَا وَسْأَلُونَكَ مَاذَا يُنْفِقُونَ قُلِ الْغَفُورُ ذَلِكَ بَيْنَ يَدَيْهِ إِنَّ اللَّهَ لَكُمُ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿۳۲﴾

فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الْيَتَامَى قُلْ إِصْلَاحٌ لَّهُمْ خَيْرٌ وَإِنْ تُخَالِطُوهُمْ فَإِخْوَانُكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ الْمُفْسِدِينَ وَالْمُصْلِحِينَ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَأَعْتَبْتُمْ إِنْ أَرَادَ اللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿۳۳﴾

وَلَا تَنْكِحُوا الْمُشْرِكَةَ حَتَّى تُؤْمِنَ وَلَا مَهْرٌ مُؤَمَّنَةً خَيْرٌ مِنْ مُشْرِكَةٍ وَلَوْ أَعْجَبَتْكُمْ وَلَا تُنْكِحُوا الْمُشْرِكِينَ حَتَّى يُؤْمِنُوا وَلَعَبْدٌ مُؤْمِنٌ خَيْرٌ مِنْ مُشْرِكٍ وَلَوْ أَعْجَبَكُمْ أُولَئِكَ يَدْعُونَ إِلَى النَّارِ وَاللَّهُ يَدْعُو إِلَى الْحَقِّ وَالْمَغْفِرَةِ بِإِذْنِهِ وَيَسْمَعُ آيَاتِهِ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿۳۴﴾

раб кращий за багатобожника, навіть якщо той і сподобався вам. Вони кличуть вас до вогню, а Аллах закликає вас до раю та прощення — з Його дозволу! Він пояснює людям Свої знамення. Можливо, замисляться вони!

222. Тебе запитують про місячні. Скажи: «Вони спричиняють страждання. Тож не торкайтесь дружин під час місячних їхніх. Уникайте зносин із ними, поки не очистяться вони. А коли вони очистяться, то приходьте до них — так, як наказав вам Аллах». Воістину, Аллах любить тих, які каються, любить тих, які очищуються!

223. Ваші дружини — наче нива для вас. Приходьте до них, як побажаєте, але нехай цьому передують ваші добрі справи. Бійтесь Аллаха і знайте, що ви зустрінетесь із Ним. Сповісти ж добру звістку для віруючих!

224. Нехай не будуть ваші клятви Аллахом завадою праведності вашій, богобоязливості і тому, щоб встановлювали ви мир поміж людьми. Аллах — Всечуючий та Всезнаючий!

225. Аллах не каратиме вас за клятви без наміру. Але Він каратиме

وَيَسْتَلُونَكَ عَنِ الْمَحِيضِ قُلْ هُوَ آذَى فَاَعْتَرِلُوا
النِّسَاءَ فِي الْمَحِيضِ وَلَا تَقْرُبُوهُنَّ حَتَّى
يَطْهُرْنَ فَإِذَا أَطْهَرْنَ فَأُوهُنَّ مِنْ حَيْثُ أَمَرَ
اللَّهُ أَنْ اللَّهُ يُحِبُّ الْمُتَّوْبِينَ وَيُحِبُّ الْمُتَطَهِّرِينَ ﴿٢٢٢﴾

يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْكُرْهِ فَإِنَّهَا حَرَّمَ اللَّهُ
لَكُمْ أَنْ تَقْرُبُوا نِسَاءَكُمْ وَأَنْ تَقْرُبُوا
أَنْفُسَكُمْ وَأَنْ تَقْرُبُوا اللَّهَ
وَأَعْلَمُوا أَنَّكُمْ مُلَقَوَةٌ وَيَسِّرَ اللَّهُ لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿٢٢٣﴾

وَلَا تَجْعَلُوا اللَّهَ عُرْضَةً لِأَيْمَانِكُمْ أَنْ تَبَرُّوا
وَتَقْسُوا وَتُضِلُّوا بَيْنَ النَّاسِ
وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٢٤﴾

لَا يُؤَاخِذُكُمُ اللَّهُ بِاللَّعْنَةِ فِي أَيْمَانِكُمْ وَلَكِنْ يُؤَاخِذُكُمْ

вас за те, що здобули собі серця ваші. Аллах — Прощаючий, Жалісливий!

226. А якщо хто поклявся не наближатися до дружин, то нехай вичікує чотири місяці. Та якщо він передумає, то Аллах — Прощаючий, Милосердний!

227. Якщо ж [чоловіки] все ж вирішать розлучитись, то Аллах — Всечуючий та Всезнаючий!

228. Розлучені жінки повинні очікувати три строки місячних. Не дозволено їм приховувати те, що Аллах створив у лонах їхніх — якщо вони вірують у Аллаха та в Останній День. Якщо ж чоловіки їхні побажають примирення, то протягом цього часу вони мають право повернути їх. Відповідно до звичаю, жінки мають такі права, які рівні правам на них самих, хоча чоловіки у дечому й вищі від них. Аллах — Великий, Мудрий!

229. Розлучення можливе два рази. Після цього потрібно або утримати дружину за звичаєм, або відпустити її з миром. Вам не дозволено привласнювати щось із дарованого їм, хіба як обидва ви боїтесь, що не дотримаєтесь обмежень Аллаха. А якщо ви боїтесь, що вони не дотримаються

بِمَا كَسَبَتْ قُلُوبُكُمْ وَاللَّهُ عَفُورٌ حَلِيمٌ ﴿٢٢٦﴾

لِلَّذِينَ يُؤْلُونَ مِنْ نِسَائِهِمْ تَرْتِيصَ أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ فَإِنْ فَآءَ وَقَانَ اللَّهُ عَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٢٢٧﴾

وَإِنْ عَزَمُوا الطَّلَاقَ فَإِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٢٨﴾

وَالْمُطَلَّقَاتُ يَتَرَتَّبْنَ بِأَفْسِهِنَّ ثَلَاثَةَ قُرُوءٍ وَلَا يَحِلُّ لَهُنَّ أَنْ يَكْتُمْنَ مَا خَلَقَ اللَّهُ فِي أَرْحَامِهِنَّ إِنْ كُنَّ يُؤْمِنَنَّ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَبَعُوْنَهُنَّ أَحَقُّ بِرَدِّهِنَّ فِي ذَلِكَ إِنْ أَرَادُوا إِصْلَاحًا وَلَهُنَّ مِثْلُ الَّذِي عَلَيْهِنَّ بِالْمَعْرُوفِ وَلِلرِّجَالِ عَلَيْهِنَّ دَرَجَةٌ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٢٢٩﴾

الطَّلَاقُ مَرَّتَيْنِ فَإِمَّا تَرْتَمَعُرُوفٍ أَوْ تَسْرِيحٍ بِإِحْسَانٍ وَلَا يَحِلُّ لَكُمْ أَنْ تَأْخُذُوا بِمَا ءَاتَيْتُمْوهُنَّ شَيْئًا إِلَّا أَنْ يَخَافَا أَلَّا يُقِيمَا حُدُودَ اللَّهِ فَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا يُقِيمَا حُدُودَ اللَّهِ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا فِيمَا افْتَدَتْ بِؤْمَتِكُمْ حُدُودَ اللَّهِ فَلَا تَعْتَدُوها وَمَنْ تَعَدَّ حُدُودَ اللَّهِ فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٢٢٩﴾

обмежень Аллаха, то не буде їм гріха, якщо вони відкуплять розлучення. Ось такими є обмеження Аллаха, тож не порушуйте їх! А ті, які порушують обмеження Аллаха, ось вони і є нечестивцями!

230. Якщо все ж він розлучиться із нею утретє, то не зможе одружитися з нею знову, поки вона не вийде заміж за когось іншого. Якщо ж той чоловік розлучиться з нею, то не буде дружині та першому чоловіку гріха, коли вони повернуться одне до одного та матимуть намір дотримуватись обмежень Аллаха. Ось такими є обмеження Аллаха. Він роз'яснює їх для розумних людей!

231. І коли ви розлучаєтесь із дружинами, і минає відведений для них час, то або утримуйте їх, відповідно до звичаю, або відпускайте їх, відповідно до звичаю. Не утримуйте їх, намагаючись зашкодити їм, зловживаючи. А хто зробить це, той буде несправедливим до самого себе. Не перетворюйте знамень Аллаха на жарт! І згадайте милість Аллаха до вас, а також те, що Він зіслав вам із Писання та мудрості, щоб

فَإِنْ طَلَّقَهَا فَلَا تَحِلُّ لَهُ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ أَنْ يَنْكِحَ زَوْجًا
 غَيْرَهُ. فَإِنْ طَلَّقَهَا فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا أَنْ
 يَتَرَاجَعَا إِنْ ظَلَمَ أَنْ يُقِيمَا حُدُودَ اللَّهِ
 وَتِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ يُبَيِّنُهَا لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿۲۳۰﴾

وَإِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَاءَ فَبَلَّغْنِ أَجَلَهُنَّ
 فَأَمْسِكُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ أَوْ سَرِّحُوهُنَّ
 بِمَعْرُوفٍ وَلَا تُنْسِكُوهُنَّ ضِرَارًا لِنَعْتِدَّوْا
 وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ، وَلَا تَسْتَحِدُّوْا
 آيَاتِ اللَّهِ هُرُوقًا وَأَذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ
 وَمَا أَنْزَلَ عَلَيْكُمْ مِنَ الْكِتَابِ وَالْحِكْمَةِ لِيُعْظَمَ بِيُؤْ
 وَأَتَّقُوا اللَّهَ وَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَكْتُبُ لَكُمْ عَلَيْهِ ﴿۲۳۱﴾

повчати вас. Тож бійтесь Аллаха і знайте, що Аллах знає про кожну річ!

232. І коли ви розлучаетесь із дружинами, і минає відведений для них час, то не заважайте їм вийти заміж за їхніх попередніх чоловіків, якщо вони домовились між собою за звичаєм. Таким є повчання для того з вас, хто увірував в Аллаха та в Останній День. Це — краще та чистіше для вас. Аллах знає, а ви не знаєте!

233. Матері можуть годувати дітей своїм молоком два повних роки, якщо вони бажають довести до кінця це годування. Батько повинен забезпечувати матір дитини харчуванням та одягом — відповідно до звичаю. На жодну людину не покладається більше, ніж може витримати вона. Не можна завдавати шкоди матері за її дитину, а також батькові за дитину його. Такі ж обв'язки має й нащадок. А якщо батьки побажають відняти дитину [від грудей] за взаємною згодою та порадюю, то не буде їм гріха. А якщо вони побажають найняти годувальниць для своїх дітей, то не буде батькам гріха, якщо вони сплатять їм відповідно до

وَإِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَاءَ فَبَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَلَا تَعْضُلُوهُنَّ أَنْ يَنْكِحْنَ أَزْوَاجَهُنَّ إِذَا تَرَیْتُمْوَا بَيْنَهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ ذَلِكَ يُوعَظُ بِهِ مَنْ كَانَ مِنْكُمْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ذَلِكَ كَرَامَةٌ لَكُمْ وَأَطْهَرُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿۲۳۲﴾

﴿ وَالْوَالِدَاتُ يُرْضِعْنَ أَوْلَادَهُنَّ حَوْلَيْنِ كَامِلَيْنِ لِمَنْ أَرَادَ أَنْ يُبْرِئَ الرِّضَاعَةَ وَعَلَى الْمَوْلُودِ لَهُ رِزْقُهُنَّ وَكِسْوَتُهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ لَا تُكَلِّفُ نَفْسٌ إِلَّا نَفْسَهَا وَلَا نَفْسًا وَلَا مَوْلُودًا لَهُ يُولَدُ وَيَعْلَى الْوَارِثِ وَمِثْلَ ذَلِكَ فَإِنْ أَرَادَا فِصَالًا عَنْ تَرَاضٍ مِنْهُمَا وَتَشَاوُرٍ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا وَإِنْ أَرَدْتُمْ أَنْ تَسْتَرْضِعُوا أَوْلَادَكُمْ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِذَا سَلَّمْتُمْ مَا بَيْنَ يَدَيْكُمْ بِالْمَعْرُوفِ وَأَقْتَعُوا اللَّهَ وَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ بِمَا عَمَلُوا بَصِيرٌ ﴿۲۳۳﴾

звичаю. Тож бійтесь Аллаха і знайте, що Allah бачить те, що ви робите!

234. Якщо хтось із вас помре та й залишить після себе дружин, то нехай чекають чотири місяці і ще десять днів. А коли мине визначений для них час, то не буде гріха, якщо вони зроблять те, що побажають — відповідно до звичаю. Аллаху відомо те, що ви робите!

وَالَّذِينَ يَتَوَفَّوْنَ مِنْكُمْ وَيَذُرُونَ أَزْوَاجًا
يَرْزُقْنَ بِأَنْفُسِهِنَّ أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ وَعَشْرًا
فَإِذَا بَلَغَ أَجَلُهُنَّ فَالْجُنَاحَ عَلَيْكُمْ
فِيمَا فَعَلْنَ فِي أَنْفُسِهِنَّ بِالْمَعْرُوفِ
وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿٢٣٤﴾

235. Не буде вам гріха, якщо ви натякнете цим жінкам про заручини, або ж приховаєте це в своїх душах. Та Allah знає, що ви все одно будете згадувати про них. Але нічого не обіцяйте їм потаємно, а кажіть їм лише належні слова. І не намагайтесь узяти шлюб, поки не мине встановлений час. І знайте, що Allah знає те, що в душах ваших, тож бережіться Його. І знайте, що Allah — Прощаючий, Жалісливий!

وَالْجُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا عَرَضْتُمْ بِهِ مِنْ
خُطْبَةِ النِّسَاءِ أَوْ أَكْتُمْتُمْ فِي أَنْفُسِكُمْ عَلِيمٌ
اللَّهُ أَنْ كُمْ سَتَدَكُنَّ وَهِنَّ وَاللَّيْنِ
لَا تُؤَاعِدُوهُنَّ سِرًّا إِلَّا أَنْ تَقُولُوا قَوْلًا
مَعْرُوفًا وَلَا تَعْرَضُوا عَقْدَةَ الزَّكَاحِ حَتَّى
يَبْلُغَ الْكِتَابُ أَجَلَهُ وَتَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ
مَا فِي أَنْفُسِكُمْ فَاحْذَرُوهُ وَأَعْلَمُوا
أَنَّ اللَّهَ عَافٍ عَافِيَةً ﴿٢٣٥﴾

236. Не буде вам гріха, якщо ви розлучитесь із дружинами, не торкнувшись їх та не встановивши належний їм відкуп. Але все одно дайте винагороду їм — багатий у міру своїх можливостей, а бідний — у міру своїх,

لَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِنْ طَلَقْتُمُ النِّسَاءَ مَا لَمْ
تَمْسُوهُنَّ أَوْ تَفْرِضُوا لَهُنَّ فَرِيضَةً
وَمَتَّعُوهُنَّ عَلَى الْمَوْسِعِ قَدَرَهُ وَعَلَى الْمُقْتِرِ
قَدَرُهُ مَتَّعًا بِالْمَعْرُوفِ حَقًّا عَلَى الْمُحْسِنِينَ ﴿٢٣٦﴾

відповідно до звичаю, так, як і належить зробити це праведним людям!

237. Якщо ж ви розлучилися із ними раніше того, як ви торкнулися їх, але після того, як встановили належний їм відкуп, то віддайте їм половину того, що й належить їм — хіба як вони вибачать вам це або вибачить той, у чийх руках перебуває шлюбний договір. А якщо ви вибачите, то це буде ближче до богобоязливості. Не забувайте й про доброчесність, яка повинна бути поміж вами. Воістину, Аллах бачить те, що ви робите!

238. Звершуйте молитви належно, і, особливо, середню молитву. Стійте ж перед Аллахом смиренними!

239. А якщо боїтесь [ворога], то звершуйте молитву йдучи пішки або й верхи. Коли ж опинитесь у безпеці, то згадуйте Аллаха так, як Він навчив вас тому, чого ви й не знали раніше.

«Згадуйте Аллаха»: звершуйте молитву.

240. Якщо хтось із вас помре та й залишить дружин після себе, то перед цим він повинен заповісти, щоб дружин тримали у їхніх домівках ще рік і не

وَأِنْ طَلَّقْتُمُوهُنَّ مِنْ قَبْلِ أَنْ تَمْسُوهُنَّ وَقَدْ فَرَضْتُمْ لَهُنَّ فَرِيضَةً فَيَصِفْ مَا قَرَضْتُمْ إِلَّا أَنْ يَعْتُونَ أَوْ يَعْفُوا الَّذِي بَيْنَهُمَا عَقْدَةٌ أَلَيْكَاحَ وَأَنْ تَعْفُوا أَقْرَبَ لِلتَّقْوَىٰ وَلَا تَنْسُوا الْفَضْلَ بَيْنَكُمْ إِنْ أَنْتُمْ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرِينَ ﴿٢٣٧﴾

حَافِظُوا عَلَى الصَّلَوَاتِ وَالصَّلَاةِ الْوُسْطَىٰ وَقُومُوا لِلَّهِ قَانِتِينَ ﴿٢٣٨﴾

فَإِنْ خِفْتُمْ فِرَاجًا وَلَا أَوْكَبًا فَاذْبَحُوا بِأَنْفُسِكُمْ فَادْكُرُوا اللَّهَ كَمَا عَلَّمَكُم مَّا لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ ﴿٢٣٩﴾

وَالَّذِينَ يُتَوَفَّوْنَ مِنْكُمْ وَيَذَرُونَ أَزْوَاجًا وَصِيَّةً لِأَزْوَاجِهِمْ مَتَاعًا إِلَى الْحَوْلِ غَيْرَ إِخْرَاجٍ فَإِنْ خَرَجْنَ فَلَا جُنَاحَ

виганяли. Якщо ж вони підуть самі та зроблять, відповідно до звичаю, те, що побажають, то не буде вам гріха за все це. Аллах — Великий, Мудрий!

241. Розлучених дружин слід належно забезпечувати — так, які належить це богобоязливим людям!

242. Ось так Аллах пояснює вам Свої знамення — можливо, ви зрозумієте!

243. Невже ж ти не бачив тих, які боялися смерті та й полишили домівки свої, хоча їх були тисячі? Тож Аллах сказав їм: «Помріть!», а потім оживив. Воістину, Аллах — Володар великої ласки для людей, проте більшість людей є невдячними!

244. Боріться ж на шляху Аллаха і знайте, що Аллах — Всечуючий, Всевидячий!

245. Якщо хтось дасть Аллаху добру позику, то Він збільшить її у багато разів. Аллах утримує та щедро наділяє, і до Нього повернетесь ви!

246. Чи ти не знаєш про старшину синів Ізраїла після Муси? Вони сказали пророку своєму: «Постав над нами царя — для того, щоб ми боролися на шляху Аллаха!» Відповів той:

عَلَيْكُمْ فِي مَا فَعَلْنَا فِي أَنْفُسِهِمْ مِنْ
مَعْرُوفٍ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٢٤١﴾

وَالْمُطَلَّقَاتُ مَتَّعٌ بِالْمَعْرُوفِ حَقًّا عَلَى
الْمُتَّقِينَ ﴿٢٤٢﴾

كَذَلِكَ يبينُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ
لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٢٤٣﴾

﴿ أَلَمْ نَرِ إِلَى الَّذِينَ خَرَجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ
وَهُمْ آلُؤُفٌ حَذَرُ الْمَوْتِ فَقَالَ لَهُمُ اللَّهُ
مُوتُوا ثُمَّ أَحْيَاهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ
عَلَى النَّاسِ وَلَئِنْ أَسْأَلْتَهُمْ لَيَسْئَلُنَّكَ
رُؤُوسُهُمْ﴾

وَقَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَعَلِمُوا أَنَّ اللَّهَ
سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٤٤﴾

مَنْ ذَا الَّذِي يُقْرِضُ اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا
فِيضِّلَعَهُ لَهُ أَضْعَافًا كَثِيرَةً وَاللَّهُ
يَقْبِضُ وَيَبْضُطُ وَيَأْتِي تَرْجِعُونَ ﴿٢٤٥﴾

أَلَمْ نَرِ إِلَى الْمَلِكِ مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ مِنْ
بَعْدِ مُوسَى إِذْ قَالُوا لِبَنِي إِسْرَائِيلَ لِمَ
لَتْنَا مَلِكًا نُقَاتِلُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ قَالَ هَلْ
عَسَيْتُمْ إِنْ كَتَبَ عَلَيْكُمُ الْقِتَالُ أَلَّا

«А чи не буде так, що боротьбу зроблять вашим обов'язком, але ви не станете до боротьби?»
Ті сказали: «А чого б нам не боротися на шляху Аллаха, коли вигнали нас із домівок наших та розлучили із дітьми нашими?»
І ось, коли боротьбу встановили їхнім обов'язком, усі вони відвернулися, окрім небагатьох.
Та Аллах знає нечестивців!

247. Їхній пророк сказав їм:
«Воістину, Аллах поставив вашим царем Талута!» Ті відповіли: «Як же може бути у нього влада над нами, якщо ми масмо на це більше права, ніж він — адже немає у нього належного статку?!» Пророк сказав: «Воістину, Аллах віддав йому перевагу перед вами, і дарував йому велич у знаннях та у тілі! І Аллах дарує владу від Себе тому, кому побажає! Аллах — Всеосяжний, Всезнаючий!»

Талут — Саул.

248. Їхній пророк сказав їм:
«Воістину, знаменням його влади буде те, що з'явиться вам скриня, де буде спокій від Господа вашого. І буде там те, що лишив рід Муси та рід Гаруна. Нестимуть її ангели! Ось це і буде знаменням для вас, якщо ви є віруючими!»

تُفْتَلُونَ أَقَالُوا وَمَا لَنَا أَلَّا نُقَاتِلَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَقَدْ أَخْرَجَنَا مِنْ دِيَارِنَا وَأَبْنَايَاتِنَا فَلَمَّا كَتَبَ عَلَيْهِمُ الْقِتَالَ تَوَلَّوْا إِلَّا قَلِيلًا مِّنْهُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ ﴿۵۵﴾

وَقَالَ لَهُمْ نَبِيُّهُمْ إِنَّ اللَّهَ قَدَ بَعَثَ لَكُمْ طَالُوتَ مَلِكًا قَالُوا أَنَّى يَكُونُ لَهُ الْمُلْكُ عَلَيْنَا وَنَحْنُ أَحَقُّ بِالْمُلْكِ مِنْهُ وَلَمْ يُؤْتَ سَعَةً مِنَ الْمَالِ قَالَ إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَاهُ عَلَيْكُمْ وَزَادَهُ بَسْطَةً فِي الْعِلْمِ وَالْجِسْمِ وَاللَّهُ يُؤْتِي مَلِكًا مَّن يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿۵۵﴾

وَقَالَ لَهُمْ نَبِيُّهُمْ إِنَّ آيَةَ مُلْكِهِ أَنْ يَأْتِيَكُمُ التَّابُوتُ فِيهِ سَكِينَةٌ مِّنْ رَبِّكُمْ وَبَقِيَّةٌ مِّمَّا تَرَكَ آلُ مُوسَىٰ وَآلُ هَارُونَ تَحْمِلُهَا الْمَلَائِكَةُ إِن فِي ذَلِكَ لَآيَةً لَّكُمْ إِن كُنْتُمْ مُّؤْمِنِينَ ﴿۵۵﴾

249. І коли вийшов Талут разом із військом своїм, то сказав: «Воістину, Аллах буде випробовувати вас рікою. І хто питиме із неї, той не буде зі мною, але хто не спробує її, той буде зі мною. І також буде зі мною той, хто зачерпне води не більше, ніж буде у долоні руки його». Але вони напилися із неї води, окрім небагатых. І коли він і ті, які увірували разом із ним, перетнули її, то сказали: «Не здолаємо ми сьогодні Джалута і його військ!» Але ті, які були переконані, що вони неодмінно зустрінуться з Аллахом, сказали: «Скільки, з дозволу Аллаха, нечисленних загонів перемагало заgonи численні!» Аллах — із терпеливими!

250. І коли вони з'явилися перед Джалутом та його військами, то сказали: «Господи наш! Зішли терпіння для нас і стверди поступ наш! Допоможи нам проти люду невіруючого!»

Джалут — Голяф.

251. І, з дозволу Аллаха, вони розбили їх! Давуд вбив Джалута, і Аллах дарував йому владу та мудрість, і навчив його тому, чому побажав. Якби Аллах не стримував одних людей іншими, то на землі

فَلَمَّا فَصَلَ طَالُوتُ بِالْجُنُودِ قَالَ إِنَّ
اللَّهَ مُبْتَلِيكُمْ بِنَهَرٍ فَمَنْ شَرِبَ مِنْهُ فَلَيْسَ
بِيَّيَّيَّ وَمَنْ لَمْ يَطْعَمْهُ فَإِنَّهُ مِنِّي إِلَّا
مَنِ اغْتَرَفَ غُرْفَةً بِيَدِهِ فَشَرِبُوا مِنْهُ
إِلَّا قَلِيلًا مِنْهُمْ فَلَمَّا جَاوَزَهُ هُوَ
وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ قَالُوا لَا طَاقَةَ لَنَا
أَلْيَوْمَ بِجَالُوتَ وَجُنُودِهِ قَالَ الَّذِينَ
يَظُنُّونَ أَنَّهُمْ مُلْكُوا اللَّهَ كَرِهَ مِنْ
فِتْنَةٍ قَلِيلًا عَلِمْتُ إِنَّهُ فَتَنَ كَثِيرًا
بِمَا ذُنِبَ اللَّهُ وَاللَّهُ مَعَ الصَّابِرِينَ ﴿١٥١﴾

وَلَمَّا بَرَزُوا لِجَالُوتَ وَجُنُودِهِ قَالُوا
رَبَّنَا أَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا وَثَبِّتْ أَقْدَامَنَا
وَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴿١٥٢﴾

فَهَزَمُوهُمْ بِإِذْنِ اللَّهِ وَقَتَلَ دَاوُدُ
جَالُوتَ وَءَاتَاهُ اللَّهُ الْمُلْكَ
وَالْحِكْمَةَ وَعَلَّمَهُ مَا يَشَاءُ وَلَوْلَا
دَفْعُ اللَّهِ النَّاسَ بَعْضَهُمْ بِبَعْضٍ
لَفَسَدَتِ الْأَرْضُ وَلَٰكِنَّ اللَّهَ ذُو

ширилося б нечестя. Та Аллах — Володар великої ласки для світів!

252. Такими є знамення Аллаха. Ми виголошуємо їх тобі в істині. Воістину, ти — один із посланців!

253. Такими є посланці. Одним із них Ми віддали перевагу над іншими. Є серед них такі, з якими говорив Аллах, а деяких Він підніс на [вищі] ступені. І Ми дарували ясні знамення Ісі, сину Мар'ям, і Ми підтримали його Святим Духом. Якби Аллах побажав, то ті, що жили після них, не вели би між собою боротьби після того, як прийшли до них ясні знамення. Але вони розійшлися між собою, і частина із них увірувала, а частина не увірувала. Та якби побажав Аллах, вони не вели б між собою боротьби. Але Аллах робить те, що побажає.

254. О ви, які увірували! Жертвуйте з того, чим Ми наділили вас, поки не прийде День, коли не буде ні торгівлі, ні дружби, ні заступництва. Невіруючі ж є нечестивцями!

فَضِّلْ عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿۲۵۲﴾

بَلَدًا ءَاتَيْتُكَ اللَّهُ تَشْلُوهَا عَلَيْكَ
يَا لِحَقِّ وَإِنَّكَ لَمِنَ
الْمُرْسَلِينَ ﴿۲۵۳﴾

﴿۲۵۳﴾ تِلْكَ الرُّسُلُ فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ عَلَى بَعْضٍ
مِّنْهُمْ مَّنْ كَلَّمَ اللَّهُ وَرَفَعَ بَعْضَهُمْ دَرَجَاتٍ
وَهُ آتَيْنَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ الْبَيْتَ وَأَيَّدْنَاهُ
بِرُوحِ الْقُدُسِ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا اقْتَتَلَ
الَّذِينَ مِنْ بَعْدِهِمْ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمْ
الْبَيِّنَاتُ وَالْكَافِرِينَ اخْتَلَفُوا فَمِنْهُمْ مَّنْ
ءَامَنَ وَمِنْهُمْ مَّنْ كَفَرَ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ
مَا اقْتَتَلُوا وَلَكِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ ﴿۲۵۴﴾

يَتَّيْنَهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَنْفَعُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ
مِّن قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا تَبِيعُ فِيهِ وَلَا خِلَّةٌ
وَلَا شَفَعَةٌ وَالْكَافِرُونَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿۲۵۴﴾

255. Аллах! Немає бога, крім Нього — Живого, Суцього! Не торкається Його ні дрімота, ні сон. Йому належать ті, хто на небесах, і ті, хто на землі. Хто ж заступиться перед Ним без Його дозволу? Він знає те, що попереду них і те, що позаду них. Вони ж не осягають зі знання Його нічого, крім того, що побажає Він. Престол Його охоплює небеса і землю, а збереження їх не втомлює Його. І Він — Всевишній, Великий!

256. Немає примусу до релігії. Вже розрізнено прямий шлях та оману! Хто не вірує у тагута, той вже вхопив надійну основу, яка не зламається! Аллах — Всечуючий та Всезнаючий!

Тагут — «усе, чому поклоняються замість Аллаха» (ібн Касір).

257. Аллах — Покровитель тих, які увірували. Він виводить їх із темряви до світла. А покровителі тих, які не увірували — тагути. Вони ведуть їх від світла до темряви. Тож вони є жителями вогню, і будуть вони там довіку!

258. Чи ж ти не знаєш того, який сперечався з Ібрагімом відносно Господа його, бо дарував Аллах

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُ سِنَّةٌ وَلَا نَوْمٌ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ ﴿۲۵۵﴾

لَا إِكْرَاهَ فِي الدِّينِ قَدْ تَبَيَّنَ الرُّشْدُ مِنَ الْغَيِّ فَمَنْ يَكْفُرْ بِالطَّاغُوتِ وَيُؤْمِنْ بِاللَّهِ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَىٰ لَا انفِصَامَ لَهَا وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿۲۵۶﴾

اللَّهُ وَلِيُّ الَّذِينَ آمَنُوا يُخْرِجُهُم مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا أَوْلِيَاؤُهُمُ الظَّاغُوتُ يُخْرِجُونَهُمْ مِنَ النُّورِ إِلَى الظُّلُمَاتِ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿۲۵۷﴾

الَّذِي حَاجَّ إِبْرَاهِيمَ فِي رَبِّهِ أَنْ آتَاهُ اللَّهُ الْمَلَكَ إِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمَ رَبِّ

такому владу? Сказав Ібрагім: «Господь мій — Той, Хто дарує життя та смерть!» А той відповів: «Я дарую життя та смерть!» Тоді Ібрагім сказав: «Воістину, Аллах підіймас сонце зі сходу. А ти підійми його із заходу!» І знітився той, який не вірив! Аллах не веде прямим шляхом людей нечестивих!

259. Або того, хто проходив над селищем, яке було зруйноване до підвалин своїх. Він сказав: «Як же Аллах оживить це все після смерті?» Тоді Аллах зробив його самого мертвим на сто років, а потім оживив і сказав: «Скільки ж ти там був?» Той відповів: «Я був там день або частину дня!» Аллах сказав: «Ні! Ти був там сто років! Поглянь на свою їжу та питво — вони не зазнали змін. Але поглянь на свого віслюка! Ми неодмінно зробимо тебе знаменням для людей. Тож поглянь на кістки — як Ми зберемо, а потім вкриємо м'ясом їх!» Коли стало це зрозуміло йому, він сказав: «Я знаю, що Аллах спроможний на кожную річ!»

260. І ось сказав Ібрагім: «Господи! Покажи мені, як Ти даруєш

الَّذِي يُحْيِي وَيُمِيتُ قَالَ أَنَا أُحْيِي وَأُمِيتُ
قَالَ إِنِّي أَخافُ إِنَّ اللَّهَ يَأْتِي بِالشَّعِثِ
مِنَ الْمَشْرِقِ فَأَتِي بِهِمَا مِنَ الْمَغْرِبِ فَبُهِتَ
الَّذِي كَفَرَ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ
الظَّالِمِينَ ﴿۵۹﴾

أَوْ كَالَّذِي مَرَّ عَلَى قَرْيَةٍ وَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَى
عُرُوسِهَا قَالَ أَنَّى يُحْيِي هَذِهِ اللَّهُ بَعْدَ
مَوْتِهَا فَأَمَاتَهُ اللَّهُ مِائَةَ عَامٍ ثُمَّ بَعَثَهُ
قَالَ كَمْ لَيْتٌ قَالَ لَيْتٌ بِرُؤْمَا أَوْ بَعْضَ
يَوْمٍ قَالَ بَل لَّيْتٌ مِائَةَ عَامٍ فَانظُرْ
إِلَى طَعَامِكَ وَشَرَابِكَ لَمْ يَتَسَنَّهْ وَانظُرْ
إِلَى حِمَارِكَ وَلِنَجْعَلَكَ آيَةً لِّلنَّاسِ
وَانظُرْ إِلَى الْعِظَامِ كَيْفَ نُنشِزُهَا ثُمَّ
نَكْسُوهُمَا لُحْمًا فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَهُ قَالَ
أَعْلَمُ أَنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿۶۰﴾

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ أَرِنِي كَيْفَ تُحْيِي

життя померлим!» Той сказав: «Хіба ж ти ще не увірував?» Він відповів: «Так, але ж треба заспокоїти своє серце!» Сказав Аллах: «Візьми чотирьох птахів, заріж їх, а потім візьми та поклади на кожній горі частинку із них. Після цього поклич їх — і вони з'являться перед тобою, поспішаючи! Знай, що Аллах — Великий, Мудрий!»

261. Прикладом тих, які жертвують майно своє на шляху Аллаха, є зернина, з якої виросло сім колосків, а у кожному колоску — сто зернин. Аллах дає більше тому, кому побажає. Аллах — Всеосяжний, Всезнаючий!
262. Ті, які жертвують на шляху Аллаха і не супроводжують те, що пожертвували докором та образою, матимуть у Господа свого винагороду! Немає страху їм, і не будуть засмучені вони!
263. Добре слово і прощення кращі за милостиню, яка супроводжується образою. Аллах — Багатий, Жалісливий!
264. О ви, які увірували! Не зіпсуйте милостині вашої докором та образою, наче той, хто витратив якусь майно на жертву задля того, щоб побачили це люди.

الْمَوْتِ قَالَ أَوْمَرْتُمْ قَالُوا بَلَىٰ وَلَٰكِن لَّيَطْمَئِنُّ قَلْبِي قَالَ فَخُذْ أَرْبَعَةً مِّنَ الطَّيْرِ فَصُرْهُنَّ إِلَيْكَ ثُمَّ اجْعَلْ عَلَىٰ كُلِّ جَبَلٍ مِّنْهُنَّ جُزْءًا ثُمَّ ادْعُهُنَّ يَأْتِينَكَ سَعْيًا وَاعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿۳۶﴾

مَثَلُ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ كَمَثَلِ حَبَّةٍ أَنبَتَتْ سَبْعَ سَنَابِلٍ فِي كُلِّ سَنَابِلَةٍ مِائَةٌ حَبَّةٌ وَاللَّهُ يُضَاعِفُ لِمَن يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿۳۶﴾

الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ذُرًّا لَا يَشْعُرُونَ مَا أَنفَقُوا مَنًّا وَلَا أَذَىٰ لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿۳۶﴾

﴿قَوْلٌ مَّعْرُوفٌ وَمَغْفِرَةٌ خَيْرٌ مِّنْ صَدَقَةٍ يَتَّبِعُهَا أَذَىٰ وَاللَّهُ عَنِّي حَلِيمٌ ﴿۳۶﴾﴾

يَتَّيْنُهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا يُطِيلُوا صَدَقَتِكُمْ بِالْمَنِّ وَالْأَذَىٰ كَالَّذِي يُنْفِقُ مَالَهُ رِيقَةَ النَّاسِ وَلَا يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ

Адже він не увірував у Аллаха та Останній День. Його прикладом є слизка скеля, вкрита землею. Та ось змочив її дощ, і лишилася скеля та чистою. Немає у них жодної сили над тим, що отримали вони! Аллах не веде прямим шляхом невіруючих людей!

265. Прикладом тих, які витрачають своє майно, прагнучи до вдоволення Аллаха та переконуючи самих себе, є сад на пагорбі. Якщо зросить його дощ, то вдвічі примножаться його плоди. А якщо не зросить його дощ, то зросить хоча б мряка. Аллах бачить те, що робите ви!

266. Невже хтось із вас хоче — якщо буде у нього сад із пальмами та виноградником, де будуть текти ріки й будуть різні плоди — щоб торкнулася його старість, тоді як діти ще будуть слабкими, а сам сад вразить вихор у якому цей сад і згорить? Ось так Аллах пояснює вам знамення — можливо, замислитеся ви!

267. О ви, які увірували! Жертуйте ті блага, які отримали ви, а також те, що Ми проростили для вас із землі. Але не бажайте давати у жертву погане — те, що ви й самі не узяли б, окрім як

الْآخِرِ فَمَثَلُهُ كَمَثَلِ صَفْوَانَ عَلَيْهِ تَرَابٌ
فَأَصَابَهُ وَأَيْلَ فَرَكُهُ. صَلْدًا لَا يَقْدِرُونَ عَلَى
شَيْءٍ وَمِمَّا كَسَبُوا وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ
الْكَافِرِينَ ﴿٢٦٥﴾

وَمَثَلِ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ لِيُبْتَغَاءَ
مَرْضَاتَ اللَّهِ وَتَثْبِتًا مِنْ أَنْفُسِهِمْ كَمَثَلِ
جَنَّةٍ بَرِيَّةٍ أَصَابَهَا وَابِلٌ فَاتَتْ أَكْطَافَهَا
ضِعْفَيْنِ فَإِنْ لَمْ يُغْصَبْهَا وَابِلٌ فَطَلَّ
وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٢٦٦﴾

أَيُّدٍ أَحَدِكُمْ أَنْ تَكُونَ لَهُ. جَنَّةٌ مِنْ نَخِيلٍ
وَأَعْنَابٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ. فِيهَا
مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ وَأَصَابَهُ الْكِبْرُ وَهُوَ
ذَرِيَّةٌ ضِعْفَانِ فَأَصَابَهَا إِعْصَارٌ فِيهِ نَارٌ
فَأَخْرَجَتْ كَذَلِكَ يَبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ الْآيَاتِ
لَعَلَّكُمْ تَتَفَكَّرُونَ ﴿٢٦٧﴾

يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَنْفِقُوا مِنْ طَيِّبَاتِ
مَا كَسَبْتُمْ وَمِمَّا أَخْرَجْنَا لَكُمْ مِنَ
الْأَرْضِ وَلَا تَيَسَّمُوا الْحَيْثُ مِنْهُ
تُنْفِقُونَ وَلَسْتُمْ بِتَاخِذِيهِ إِلَّا أَنْ تُغِضُّوْا

заплющивши очі. І знайте, що Аллах — Багатий, Хвалимий!

فِيهِ وَعَلِمُوا أَنَّ اللَّهَ عَنِّي حَمِيدٌ ﴿٦٧﴾

268. Шайтан лякає вас бідністю й закликає вас до розпусти, а Аллах обіцяє вам прощення та ласку Свою. Аллах — Всеосяжний, Всезнаючий!

الَّذِي تَطَّلَنُ عَلَيْهِ إِذْ يَأْمُرُكُمْ بِالْفَحْشَاءِ وَاللَّهُ يَعِدُكُمْ مَغْفِرَةً مِنهُ وَفَضْلًا وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٦٨﴾

269. Аллах дарує мудрість, кому побажає, а кому дарована мудрість, тому дароване велике благо! Але згадують це лише обдаровані розумом.

يُؤْتِي الْحِكْمَةَ مَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُؤْتَ الْحِكْمَةَ فَقَدْ أُوتِيَ خَيْرًا كَثِيرًا وَمَا يَذَّكَّرُ إِلَّا أُولُو الْأَلْبَابِ ﴿٦٩﴾

270. Що б ви не витратили як милостиню, або яку обіцянку ви не дали б, то, воістину, Аллах знає про це. Але нечестивим не буде помічників!

وَمَا أَنْفَقْتُمْ مِنْ نَفَقَةٍ أَوْ نَذَرْتُمْ مِنْ نَذْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُهُ. وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ ﴿٧٠﴾

271. Якщо ви даєте милостиню відкрито, то є добром вона. А якщо ви приховуєте її та даєте нужденним, то це краще для вас. Аллах пробачить вам деякі злі вчинки ваші, та Аллаху відомо те, що ви робите.

إِنْ تُبْدُوا الصَّدَقَاتِ فَيَحْتَمِلُوهُنَّ وَإِنْ تَخْفُوها وَأَتَوْكُنَّ مِنَ الْفُكْرَاءِ فَهِيَ خَيْرٌ لَكُمْ وَيَكْفُرُ عَنْكُمْ مِنْ سَيِّئَاتِكُمْ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿٧١﴾

272. Не твій це обов'язок — вести їх прямим шляхом. Це Аллах веде прямим шляхом того, кого побажає! А те добро, яке жертвуєте ви — це ж для вас самих. Жертвуєте ви це, лише прагнучи до лику Аллаха. А за те, що витрачаєте ви, відплатять сповна вам, і не вчинять із вами несправедливо!

لَيْسَ عَلَيْكَ هُدَاهُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ فَلَا يُنْفِكُمْ وَمَا تُنْفِقُونَ إِلَّا ابْتِغَاءَ وَجْهِ اللَّهِ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ يُوَفِّ إِلَيْكُمْ وَأَنْتُمْ لَا تُظْلَمُونَ ﴿٧٢﴾

273. Це — для нужденних, які затрималися на шляху Аллаха, або й не можуть пересуватися землею. Невіглас вважає їх багатими через скромність їхню. Але ти впізнаєш їх за ознаками їхніми: вони не вимагають у людей милості із настирливістю. А про те, що жертвуєте ви зі свого добра, Аллах знає!

274. Ті, які витрачають як милостиню своє майно вдень і вночі, потаємно та відкрито, матимуть винагороду у Господа їхнього. Немає страху для них, і не будуть засмучені вони!

275. А ті, які пожирають лихву, воскреснуть лише так, як ті, кого своїм дотиком вразив шайтан. Це так, адже вони казали: «Торгівля схожа на лихварство!» Та Аллах дозволив торгівлю, але заборонив лихварство. А якщо хтось після того, як прийшло до нього повчання від Господа, припинить займатися цим, то буде прощено йому те, що вже минуло, і справа його належить Аллаху! А якщо хто знову почне займатися цим, то житлом таких буде вогонь. І будуть вони там довіку!

لِلْفُقَرَاءِ الَّذِينَ أُخْصِرُوا فِي سَبِيلِ
اللَّهِ لَا يَسْتَطِيعُونَ صَرْبًا فِي
الْأَرْضِ يَحْسَبُهُمُ الْجَاهِلُ أَغْنِيَاءَ
مِنَ التَّعَفُّفِ تَعْرِفُهُمْ بِسِيمَاهُمْ
لَا يَسْأَلُونَ النَّاسَ إِلْحَاقًا وَمَا تُنْفِقُوا
مِنْ خَيْرٍ قَاتَلَتْ اللَّهُ بِهِ عَلَيْهِمْ ﴿۲۷۳﴾

الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ بِاللَّيْلِ
وَالنَّهَارِ سِرًّا وَعَلَانِيَةً فَلَهُمْ
أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ
عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿۲۷۴﴾

الَّذِينَ يَأْكُلُونَ الرِّبَا لَا يَقُومُونَ إِلَّا
كَمَا يَقُومُ الَّذِي يَتَخَبَّطُهُ الشَّيْطَانُ مِنَ
الْمَيْمَنِ ذَلِكَ يَأْتُهُمْ قَالُوا إِنَّمَا الْبَيْعُ مِثْلُ
الرِّبَا وَأَحَلَّ اللَّهُ الْبَيْعَ وَحَرَّمَ الرِّبَا فَمَنْ
جَاءَهُ مَوْعِظَةٌ مِنْ رَبِّهِ فَانْتَهَى فَلَهُ
مَا سَلَفَ وَأَمْرُهُ إِلَى اللَّهِ وَمَنْ عَادَ فَأُولَئِكَ
أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿۲۷۵﴾

276. Аллах знищує лихварство і примножує милостиню. Аллах не любить кожного невіруючого та грішника!

يَمْحُكُ اللَّهُ الَّذِينَ يَتَوَلَّوْنَ الْبُرْجُومَ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ كَفَّارٍ أَثِيمٍ ﴿٢٧٦﴾

277. Воістину, ті, які увірували, творили добрі справи, звершували молитву і давали закят, матимуть винагороду у Господа їхнього. Немає страху їм, і не будуть засмучені вони!

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَءَاتَوُا الزَّكَاةَ لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٢٧٧﴾

278. О ви, які увірували! Бійтесь Аллаха і відмовтесь від того, що належить вам як лихва — якщо віруючі ви!

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَذَرُوا مَا بَقِيَ مِنَ الرِّبَا إِن كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٢٧٨﴾

279. Якщо ж ви не зробите цього, то ви будете ворогами Аллаху та Посланцю Його. А якщо зробите, то матимете свій перший статок. Не вчиняйте несправедливо і тоді не вчинять несправедливості з вами.

فَإِن لَّمْ تَفْعَلُوا فَأْذَنُوا بِحَرْبٍ مِنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ وَإِن تُبْتِغُوا فَكْرًا مِّنْ أَمْوَالِكُمْ لَا تَظْلِمُونَ وَلَا تُظْلَمُونَ ﴿٢٧٩﴾

280. Якщо [боржник] буде у важкому становищі то почекайте, доки його становище не полегшиться. А якщо ви простите йому це, зробивши милостинею, то це буде краще для вас, якби лише знали ви!

وَإِن كَانَ ذُو عُسْرَةٍ فَنَظِرَةٌ إِلَىٰ مَيْسَرَةٍ وَأَن تَصَدَّقُوا خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٢٨٠﴾

281. Бійтесь того Дня, коли повернетесь ви до Аллаха. Віддадуть кожній душі сповна за те, що вона собі здобула. І не вчинять із вами несправедливо!

وَاتَّقُوا يَوْمًا تُرْجَعُونَ فِيهِ إِلَى اللَّهِ ثُمَّ تُوَفَّىٰ كُلُّ نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿٢٨١﴾

282. О ви, хто увірував! Якщо укладате договір боргу на певний строк, то записуйте це. І нехай писар записує це справедливо. Нехай не відмовляється записати його так, як навчив Аллах. Нехай пише, а той, хто отримує позику, нехай диктує йому, і нехай боїться Аллаха та не применшує там нічого. А якщо той, хто бере в борг, нерозумний або кволий чи не може диктувати, то нехай диктує його опікун. Покличте двох свідків із ваших чоловіків. А якщо не буде двох чоловіків, то нехай буде один чоловік і дві жінки, яких ви згодні взяти за свідків. Якщо перша помилиться, то друга нагадає їй. Нехай свідки не відмовляються, коли їх запрошують. І не нехуйте записувати угоду — малу чи велику — із зазначенням її терміну. Так буде справедливіше перед Аллахом, надійніше для свідчення та краще для уникнення сумнівів. Однак, коли це буде торгівля з розрахунком готівкою на місці, то не буде вам гріха, якщо не запишете цього. Але кличте свідків, коли укладате між собою торговельні угоди. Не можна кривдити ні писаря, ні свідка. А якщо зробите так, то

يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا تَدَايَنْتُمْ بِدِينِكُمْ إِلَىٰ
 أَجَلٍ مُّسَمًّى فَاكْتُبُوهُ وَلْيَكْتُب بِيَدِكُمْ
 كَاتِبٌ بِالْعَدْلِ وَلَا يَأْبَ كَاتِبُ أَنْ يَكْتُبَ
 كَمَا عَلَّمَهُ اللَّهُ فَلْيَكْتُبْ وَلْيُمْلِلِ الَّذِي
 عَلَيْهِ الْحَقُّ وَلْيَتَّقِ اللَّهَ رَبَّهُ وَلَا يَبْخَسْ
 مِنْهُ شَيْئًا فَإِن كَانَ الَّذِي عَلَيْهِ الْحَقُّ سَفِيهًا
 أَوْ ضَعِيفًا أَوْ لَا يَسْطِيعُ أَنْ يُمْلِئَ هُوَ فَلْيُمْلِلْ
 لِزَبَالِكُمْ بِالْعَدْلِ وَاسْتَشْهِدُوا شَهِيدَيْنِ مِنْ
 رِجَالِكُمْ فَإِن لَّمْ يَكُونَا رَجُلَيْنِ فَرَجُلٌ
 وَامْرَأَتَانِ مِمَّن تَرْضَوْنَ مِنَ الشُّهَدَاءِ أَن تَضِلَّ
 إِحْدَاهُمَا فَتُذَكِّرَ إِحْدَاهُمَا الْأُخْرَىٰ
 وَلَا يَأْبَ الشُّهَدَاءُ إِذَا مَا دُعُوا وَلَا تَسْمَعُوا أَن
 تَكْتُمُوهُ صَغِيرًا أَوْ كَبِيرًا إِلَىٰ أَجَلِهِ
 ذَٰلِكُمْ أَقْسَطُ عِنْدَ اللَّهِ وَأَقْوَمُ لِلشَّهَادَةِ
 وَأَدْقَىٰ الْأَلْوَانِ أَلَّا يَكُونَ تِجَارَةً حَاضِرَةً
 تُدِيرُونَهَا بَيْنَكُمْ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ
 أَلَّا تَكْتُبُوهَا وَأَشْهَدُوا إِذَا تَبَايَعْتُمْ
 وَلَا يُضَارَكُمْ كَاتِبٌ وَلَا شَهِيدٌ وَإِن تَقَعُوا
 فَإِنَّهُ رَفْسٌ وَيَكْفُرُوا بِاللَّهِ
 وَيَعْلَمُ اللَّهُ أَنَّهُ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ
 عَلِيمٌ ﴿٢٨٢﴾

буде вам гріх! І бійтесь Аллаха — Він навчає вас! Аллах знає про кожну річ!

283. А якщо ви опинитесь у дорозі та не знайдете писаря, то беріть заставу, яку можна взяти до рук. І якщо один із вас довіряє іншому, то нехай той, кому щось довірено, поверне довірене йому, і нехай боїться Аллаха, Господа свого. Не приховуйте свідчення, а хто приховує його, той у своєму серці є грішником. Аллах знає про те, що ви робите!

284. Аллаху належить те, що на небесах і на землі. Покажете ви те, що у душах ваших, чи приховаете його — Аллах відплатить вам. Він дарує прощення, кому побажає, і карає, кого побажає. Аллах спроможний на кожну річ!

285. Посланець увірував у те, що зіслано йому від Господа його, а разом із ним — віруючі. Усі увірували в Аллаха, в ангелів Його, у книги Його, у посланців Його: «Ми не проводимо межі між посланцями». Вони говорять: «Слухаємо та підкоряємось! Даруй нам прощення, Господи наш, і до Тебе — повернення!»

﴿وَإِنْ كُنْتُمْ عَلَىٰ سَفَرٍ وَلَمْ تَجِدُوا كَاتِبًا فَرِهَانٌ مَّقْبُوضَةٌ فَإِنْ أَمِنَ بَعْضُكُم بَعْضًا فَلَيْسَ بِالَّذِي أُوْتِيتُمْ مِنْهُ ۗ وَإِلَيْقَ اللَّهِ رِيبُكُمُ ۗ وَلَا تَكْسِبُوهَا الشَّهَادَةَ وَمَنْ يَكْسِبْهَا فإِنَّهُ إِثْرٌ قَلْبُهُ ۗ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ ﴿۲۸۳﴾

لِلَّهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ ۗ وَإِنْ تُبَدُّوا مَا تُبْنَ اَنْفُسِكُمْ اَوْ تَخَفُوهُ يُخَاسِبْكُمْ بِهٖ اللّٰهُ فَيَغْفِرُ لِمَنْ يَشَآءُ وَيُعَذِّبُ مَن يَشَآءُ ۗ وَاللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ ﴿۲۸۴﴾

ءَاٰمَنَ الرَّسُوْلُ بِمَا اُنزِلَ اِلَيْهِ مِنْ رَّبِّهٖ ۗ وَالْمُؤْمِنُوْنَ كُلُّ ءَاٰمَنَ بِاللّٰهِ وَرَسُوْلِهِ ۗ لَا تَنفِرُ بَيْنَ يَدَيْهِ مِنْ اَحَدٍ مِنْ رُّسُوْلِهِ ۗ وَقَالُوْا سَمِعْنَا وَاَطَعْنَا ۗ غَفْرًا لِّكَ رَبَّنَا وَاِلَيْكَ الْمَصِيْرُ ﴿۲۸۵﴾

286. Аллах не вимагає від людини понад можливості її. За неї те, що здобула собі вона, і проти неї теж те, що здобула собі вона. «Господи наш! Не карай нас за те, що забули ми, або в чому помилилися! Господи наш! Не покладай на нас тягаря, який поклав Ти на тих, які жили раніше за нас. І не покладай на нас того, на що не вистачить сил. Вибач нам, прости нас, і змилуйся над нами! Ти — Захисник наш, тож допоможи нам проти невіруючих людей!»

لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلاَّ وُسْعَهَا لَهَا مَا كَسَبَتْ
وَعَلَيْهَا مَا اكْتَسَبَتْ رَبَّنَا لا تُؤَاخِذْنَا إِن
نَسِينَا أَوْ أَخْطَأْنَا رَبَّنَا وَلا تَحْمِلْ عَلَيْنَا
إِصْرًا كَمَا حَمَلْتَهُ عَلَى الَّذِينَ مِن
قَبْلِنَا رَبَّنَا وَلا تُحِمْلَنَا مَا لا طَاقَةَ لَنَا بِهِ
وَاعْفُ عَنَّا وَارْحَمْنَا أَنْتَ
مَوْلَانَا فَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴿٢٨٦﴾

Сура 3. Аль Імран («Родина Імрана»)

*Ім'ям Аллаха Милостивого,
Милосердного!*

1. Аліф. Лям. Мім.
2. Аллах! Немає бога, крім Нього — Живого, Сущого!
3. Він зіслав тобі Писання в істині, яке підтверджує те, що було раніше; і Він зіслав Таурат і Інджиль
4. як прями́й шлях лю́дя́м! І зіслав Він Розрі́знення! Воісти́ну, на тих, які не вірують у знамення Алла́ха, чекає жорстока кара! Аллах — Великий, Володар відплати!
5. Воісти́ну, від Алла́ха не приховається жодна річ — ні на землі, ні на небі!
6. Він — Той, Хто ще в зародку дарує вам образ ваш, такий, який побажає. Немає бога, крім Нього, а Він — Великий, Мудрий!
7. Він — Той, Хто зіслав тобі Писання. Є в ньому аяти, які викладені зрозуміло, вони — матір Писання. А інші мають багато значень. Тож ті, чий серця відхилилися убік, йдуть за багатозначним, прагнучи смуги

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْقُرْآنِ

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ ﴿١﴾

نَزَّلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ وَأَنزَلَ التَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ ﴿٢﴾

مِن قَبْلُ هُدًى لِّلنَّاسِ وَأَنزَلَ الْفُرْقَانَ ﴿٣﴾
إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَاللَّهُ عَزِيزٌ ذُو انْتِقَامٍ ﴿٤﴾

إِنَّ اللَّهَ لَا يَخْفَى عَلَيْهِ شَيْءٌ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ ﴿٥﴾

هُوَ الَّذِي يُصَوِّرُكُمْ فِي الْأَرْحَامِ كَيْفَ يَشَاءُ
لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٦﴾

هُوَ الَّذِي أَنزَلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ مِنْهُ آيَاتٌ مُّحْكَمَاتٌ هُنَّ أُمُّ الْكِتَابِ وَأُخَرٌ مُّتَشَابِهَاتٌ فَأَمَّا الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ زَيْغٌ فَيَتَّبِعُونَ مَا تَشَابَهَ مِنْهُ ابْتِغَاءَ الْفِتْنَةِ وَابْتِغَاءَ تَأْوِيلِهِ وَمَا يَعْلَمُ تَأْوِيلَهُ إِلَّا اللَّهُ وَالرَّاسِخُونَ فِي

і прагнучи тлумачення їхнього. Але тлумачення їхнього не знає ніхто, окрім Аллаха. І вкорінені у знання говорять: «Ми віримо в це. Усе воно — від Господа нашого!» Але ж пам'ятають це лише обдаровані розумом!

8. «Господи наш! Не відхилий серця після того, як Ти вказав їм прямий шлях. І даруй нам від Себе милість, воістину, Ти — Даруючий!
9. Господи наш! Воістину, Ти збереш людей у той День, в якому немає сумніву!» Воістину, Аллах не порушує обіцянки!
10. Воістину, ні майно, ні діти нічим не допоможуть перед Аллахом тим, які не увірували, і такі будуть паливом для вогню!
11. Так вчиняв рід Фірауна і ті, які жили раніше за них. Вони відкинули Наші знамення, і Аллах скарав їх за їхні гріхи. Аллах суворий у покаранні!
12. Скажи ж тим, які не вірують: «Вас подолають і зберуть у геєні!» Мерзотний же це притулок!
13. Знаменням для вас було зіткнення між двома загонами. Один загін боровся на шляху Аллаха, а інший складався з невіруючих. Перші бачили на

أَلْعَلِيْرِيَقُولُونَ ءَأَمْتَابِهِ ءَكُلٌّ مِّنْ عِنْدِ رَبِّنَا
وَمَا يَذْكُرُونَ إِلَّا أَوْلُوآءَآلِآئِبِ ۝

رَبِّنَا لَا تُرِيْعْ قُلُوْبِنَا بَعْدَ إِذْ هَدَيْتَنَا وَهَبْ لَنَا
مِن لَّدُنكَ رَحْمَةً إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ ۝

رَبِّنَا إِنَّكَ جَامِعُ النَّاسِ لِيَوْمٍ لَّا رَيْبَ فِيْهِ
إِنَّ اللَّهَ لَا يُخْلِفُ الْعِيَادَ ۝

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَنْ تُغْنِيَّ عَنْهُمْ
أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا
وَأُولَآئِكَ هُمُ وَقُودُ النَّارِ ۝

كَذَآبٍ ءَالِ فِرْعَوْنَ وَالَّذِينَ مِنْ
قَبْلِهِمْ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَآخَذَهُمُ اللَّهُ
بِذُنُوْبِهِمْ وَاللَّهُ شَدِيْدُ الْعِقَابِ ۝

قُلْ لِلَّذِينَ كَفَرُوا سَعْيَابُونَ
وَتُخْسِرُونَ إِلَىٰ جَهَنَّمَ وَيُسْـَٔلُهُمْ فِيهَا
۝

فَكَذَآبٌ لِّكُفْرِهِمْ فِي فِتْنَتَيْنِ النَّفَقَاتُ
فِتْنَةٌ تَقْتُلُ فِي سَبِيْلِ اللَّهِ وَالْآخَرِي
كَافِرَةٌ يَّرَوْنَهُمْ مِّثْلَيْهِمْ رَأْيَ الْعَيْنِ

власні очі, що ті у два рази переважають їх числом. Та Аллах дарує допомогу Свою, кому побажає! Воістину, в цьому — приклад для тих, хто здатен бачити!

«Зіткнення між двома загонами» — битва біля колодязів Бадр у 624 році, коли загін із трьохсот тринадцяти мусульман переміг майже тисячну армію мекканців.

14. Людям видасться прекрасною любов до задоволень, які приносять жінки, сини, накопичені кінтари золота і срібла, прекрасні коні, худоба та посіви. Такою є тимчасова насолода земного життя, тоді як у Аллаха — краще місце для повернення!

Кінтар — міра ваги (біля 44 кг).

15. Скажи: «Чи розповісти вам про те, що краще від цього? Для тих, які богобоязливі, у Господа їхнього є сади, де течуть ріки, і де вони будуть довіку, а з ними — пречисті дружини і благовоління від Аллаха!» А Аллах бачить рабів,
16. які говорять: «Господи наш! Воістину, ми увірували! Прости ж нам гріхи наші, і врятуй нас від кари вогняної»,
17. терпеливі, правдиві, смиренні, які дають милостиню та просять перед світанком прощення!

وَاللَّهُ يُؤَيِّدُ بِنَصْرِهِ مَن يَشَاءُ ۗ إِن فِي ذَلِكَ لَعِبْرَةٌ لِّأُولِي الْأَبْصَارِ ﴿١٧﴾

رُزِقَ لِلنَّاسِ حُبُّ الشَّهَوَاتِ مِنَ النِّسَاءِ
وَالْبَنِينَ وَالْقَنَاطِيرَ الْمُقَنْطَرَةَ مِنَ الذَّهَبِ
وَالْفِضَّةِ وَالْخَيْلِ الْمُسَوَّمَةِ وَالْأَنْعَامِ
وَالْحَرْثِ ۗ ذَلِكَ مَتَّعَ الْحَيَوَةَ الدُّنْيَا ۗ وَاللَّهُ
عِنْدَهُ حُسْنُ الْمَتَابِ ﴿١٨﴾

﴿قُلْ أُوذِيكُمْ بِحَيْرٍ مِّنْ ذَٰلِكُمْ ۗ
لِلَّذِينَ اتَّقَوْا عِندَ رَبِّهِمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ
تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَأُرْوَجُ
مُطَهَّرَةٌ وَرِضْوَانٌ مِّنَ اللَّهِ ۗ
وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ ﴿١٩﴾﴾

الَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا إِنَّنَا آمَنَّا فَاغْفِرْ
لَنَا ذُنُوبَنَا وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ ﴿٢٠﴾

الصَّادِقِينَ وَالصَّالِحِينَ وَالْمُتَّقِينَ
وَالْمُسْتَغْفِرِينَ بِالْأَسْحَارِ ﴿٢١﴾

18. Засвідчив Аллах, що немає бога, крім Нього; [засвідчили] ангели й обдаровані знанням. Він підтримує справедливість, немає бога, крім Нього, і Він — Великий, Мудрий!
19. Воістину, релігія перед Аллахом — іслам! Ті, кому дано Писання, розійшлися поміж собою через взаємну ненависть лише після того, як до них прийшло знання. А якщо хто не вірує у знамення Аллаха, то, воістину, Аллах — швидкий у відплаті!
20. Якщо ж вони почнуть сперечатися з тобою, то скажи: «Я підкорив себе Аллаху разом із тими, хто пішов за мною!» І скажи тим, яким дано Писання, а також неписьменним: «Чи не підкоритеся й ви?» І якщо вони підкоряться, то підуть шляхом прямим. А якщо відвернуться, то ти відповідаш лише за те, щоб передати їм це. Аллах бачить рабів,
Неписьменні — «ті, кому не дано Писання», тобто араби-багатобожники.
21. які не вірують у знамення Аллаха та вбивають пророків без права на те, і вбивають тих людей, які закликають до справедливості. Тож сповісти їм добру звістку про болісну кару!

شَهِدَ اللَّهُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ
وَالْمَلَائِكَةُ وَأُولُو الْعِلْمِ قَائِمًا
بِالْقِسْطِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ
الْحَكِيمُ ﴿٥٧﴾

إِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللَّهِ الْإِسْلَامُ وَمَا اخْتَلَفَ
الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ إِلَّا مِنْ بَعْدِ
مَاجَاءِ هُمْ الْعِلْمِ بَعْضًا بَيْنَهُمْ وَمَنْ يَكْفُرْ
بِقَائِدِ اللَّهِ فَإِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿٥٨﴾

فَإِنْ حَاجُّوكَ فَقُلْ أَسَمِعْتُ وَجْهِيَ لِلَّهِ
وَمَنْ أَنْبَأَنِي وَقُلْ لِلَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ
وَالْأَنْبِيَاءَ أَسَمِعْتُمْ فَإِنْ أَسَأْتُمْ فَقَدْ
أَهْتَدُوا وَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا عَلَيْكَ الْبَلَاءُ
وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ ﴿٥٩﴾

إِنَّ الدِّينَ يَكْفُرُونَ بِقَائِدِ اللَّهِ
وَيَقْتُلُونَ النَّبِيِّينَ يَغْتَرِحُونَ وَيَقْتُلُونَ
الَّذِينَ يَأْمُرُونَ بِالْقِسْطِ مِنَ النَّاسِ
فَيَبْسُطُهُمْ بَعْدَآبِ إِلَيْهِ ﴿٦٠﴾

22. Це ті, чий вчинки будуть марними як у житті нинішньому, так і в житті наступному. І не буде таким помічників!
23. Невже ти не бачив, як тих, кому була дана частина Писання, закликають до Писання Аллаха, щоб судити поміж ними, а дехто з них погордо відвертається?
24. Це так, адже вони говорять: «Вогонь не торкнеться нас, хіба як на лічені дні!» Їх спокусило у їхній релігії те, що вони вигадували!
25. А як же буде тоді, коли Ми зберемо їх у День, в якому немає сумніву, і коли віддадуть кожній душі сповна за те, що отримала вона? І не вчинять із ними несправедливо!
26. Скажи: «О Аллах! Володар царства! Ти даруєш владу, кому побажаш, і позбавляєш влади, кого побажаш! Ти звеличуєш, кого побажаш, і принижуєш, кого побажаш! У Твоїй руці благо. Воістину, Ти над кожною річчю — Могутній!
27. Ти збільшуєш ніч через день, а день — через ніч. І Ти виводиш живе із мертвого, і виводиш мертве із живого. Ти наділяєш, кого побажаш — без відплати за це!»

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فِي الدُّنْيَا
وَالْآخِرَةِ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ ﴿٢٢﴾

أَفَرَأَىٰ الَّذِينَ أُوتُوا كِتَابًا مِّنَ الْكِتَابِ
يُدْعَوْنَ إِلَىٰ كِتَابِ اللَّهِ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ فَيُوتُوا
بِقُرْآنٍ مِّنْهُم وَمَهُمْ مُّعْرِضُونَ ﴿٢٣﴾

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا لَن نَّمَسَّ النَّارُ إِلَّا
أَيَّامًا مَّعْدُودَاتٍ وَعَرَّهُمْ فِي دِينِهِمْ
مَا كَانُوا يَفْقَهُونَ ﴿٢٤﴾

فَكَيْفَ إِذَا جُمِعْتُمْ لِيَوْمِ لَأَرْبَبٍ فِيهِ
وَوُفِّيَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ وَهُمْ
لَا يُظْلَمُونَ ﴿٢٥﴾

قُلِ اللَّهُمَّ مَالِكُ الْمُلْكِ تُؤْتِي الْمُلْكَ مَن
تَشَاءُ وَتَنزِعُ الْمُلْكَ مِمَّن تَشَاءُ وَتُعِزُّ
مَن تَشَاءُ وَتُذَلِّلُ مَن تَشَاءُ بِيَدِكَ الْخَيْرُ
إِنَّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٦﴾

يُؤَلِّجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُؤَلِّجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ
وَيُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ
الْحَيِّ وَتَرْتُفُّ مَن تَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٢٧﴾

28. Нехай віруючі не беруть собі приятелями невіруючих — замість інших віруючих. А хто робить це, той не має ніякого відношення до [релігії] Аллаха, хіба як ви справді боїтесь їх. Аллах застерігає вас від Самого Себе, і до Аллаха — повернення!

29. Скажи: «Чи ви приховате те, що у серцях ваших, чи відкриєте — Аллах все одно знатиме це. Він знає те, що на небесах і те, що на землі. Адже Аллах спроможний на кожну річ!»

30. У той День перед кожною душею постане добро, яке вчинила вона, а також вчинене нею зло, і вона побажає великої відстані між собою і ним. Аллах застерігає вас від Самого Себе, і Він — Ласкавий до рабів.

31. Скажи: «Якщо ви любите Аллаха, то йдіть за мною, і Аллах любитиме вас та простить вам гріхи ваші». Аллах — Прощаючий, Милосердний!

32. Скажи: «Коріться Аллаху та Посланцю!» Та якщо вони відвернуться, то Аллах не любить невіруючих!

33. Воістину, Аллах обрав Адама, Нуха, рід Ібрагіма та рід Імрана перед жителями світів.

لَا يَتَّخِذِ الْمُؤْمِنُونَ الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ
الْمُؤْمِنِينَ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ فَلَيْسَ مِنَ اللَّهِ فِي
شَيْءٍ إِلَّا أَنْ تَتَّقُوا مِنْهُمْ تُقَاتَهُ وَيُحَذِّرُكُمْ
اللَّهُ نَفْسَهُ. وَإِلَى اللَّهِ الْمَصِيرُ ﴿٢٨﴾

قُلْ إِنْ تَحْفَظُوا مَا فِي صُدُورِكُمْ أَوْ بُدُّوا
يَعْلَمُهُ اللَّهُ وَيَعْلَمَ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي
الْأَرْضِ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٩﴾

يَوْمَ تَجِدُ كُلُّ نَفْسٍ مَّا عَمِلَتْ مِنْ خَيْرٍ
مُحْضَرًا وَمَا عَمِلَتْ مِنْ سُوءٍ تَوَدُّ لَوْ أَنَّ بَيْنَهَا
وَبَيْنَهُ أَمَدًا بَعِيدًا وَيُحَذِّرُكُمُ اللَّهُ نَفْسَهُ.
وَاللَّهُ رَءُوفٌ بِالْعِبَادِ ﴿٣٠﴾

قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي
يُحِبِّكُمْ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ
وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٣١﴾

قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّ اللَّهَ
لَا يُحِبُّ الْكَافِرِينَ ﴿٣٢﴾

﴿إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَىٰ آدَمَ وَنُوحًا وَآلَ إِبْرَاهِيمَ
وَآلَ عِمْرَانَ عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿٣٣﴾﴾

34. Одні з них були нащадками інших. Аллах — Всечуючий, Всезнаючий!
35. І ось сказала жінка з роду Імрана: «Господи! Я дала обітницю присвятити Тобі те, що знаходиться в утробі моїй! Тож прийми від мене, бо, воістину, Ти — Всечуючий, Всезнаючий!»
36. І коли вона народила, то сказала: «Господи! Я народила дівчинку!» Та Аллах краще знав, кого вона народила, бо хлопчик — не те, що дівчинка. «Я назву її Мар'ям, і я шукаю у Тебе захисту для неї та її нащадків від каменованого шайтана!»
«Каменований» позначає прокляття та вигнання, яке спіткало шайтана. Див. також коментар до 34 аяту 15 сури («Аль-Хіджр»).
37. Аллах прийняв [дитину] якнайкраще, найкращим чином зростив її та доручив її Закарії. Кожного разу, коли Закарія входив у святилище, де була жінка, знаходив біля неї їжу. А коли він запитав: «Звідки це у тебе?», то вона сказала: «Це — від Аллаха! Воістину, Аллах наділяє, кого побажає — без відплати за це!»

ذُرِّيَّةً بَعْضُهَا مِنْ بَعْضٍ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٣٤﴾

إِذْ قَالَتِ امْرَأَتُ عِمْرَانَ رَبِّ إِنِّي نَذَرْتُ لَكَ مَا فِي بَطْنِي مُحَرَّرًا فَتَقَبَّلْ مِنِّي إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٣٥﴾

فَلَمَّا وَضَعَتْهَا قَالَتْ رَبِّ إِنِّي وَضَعْتُهَا أُنْثَىٰ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا وَضَعْتَ وَلَيْسَ الذَّكَرُ كَالْأُنْثَىٰ وَإِنِّي سَمَّيْتُهَا مَرْيَمَ وَإِنِّي أُعِيذُهَا بِكَ وَذُرِّيَّتَهَا مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ ﴿٣٦﴾

فَتَقَبَّلَهَا رَبُّهَا بِقَبُولٍ حَسَنٍ وَأَنْبَتَهَا نَبَاتًا حَسَنًا وَكَفَّلَهَا زَكَرِيَّا كُلَّمَا دَخَلَ عَلَيْهَا زَكَرِيَّا الْمِحْرَابَ وَجَدَ عِنْدَ هَارِزِهَا قَوْلًا لَمْ يَمْسُرْ إِنَّا لَنُكَلِّمُكَ مِنْ غَيْرِ حِسَابٍ ﴿٣٧﴾

38. Тоді Закарія закликав до Господа свого: «Господи! Даруй мені від Себе нащадків прекрасних, воістину, Ти слухаєш заклики до Тебе!»

هَذَا لَكَ دَعَاكَ رَبَّكَ قَالَ رَبِّ هَبْ لِي مِنْ لَدُنْكَ ذُرِّيَّةً طَيِّبَةً إِنَّكَ سَمِيعُ الدُّعَاءِ ﴿٣٨﴾

39. І ось, коли звершував він молитву в святині, звернулися до нього ангели: «Аллах дарує тобі добру звістку про Ях'ю, який підтвердить слово від Аллаха, буде попереду інших, буде стриманим та буде пророком з-посеред праведників!»

فَتَدَاثَهُ الْمَلَائِكَةُ وَهُوَ قَائِمٌ يُصَلِّي فِي الْمِحْرَابِ أَنَّ اللَّهَ يُبَشِّرُكَ بِيحْيَى مُصَدِّقًا بِكَلِمَةٍ مِنَ اللَّهِ وَسَيِّدًا وَحَصُورًا وَنَبِيًّا مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٣٩﴾

40. Сказав той: «Господи! Як же може бути у мене хлопчик, коли я вже досягнув старості, а дружина моя безплідна?» Сказав [ангел]: «Так буде, бо Аллах вчиняє так, як побажає!»

قَالَ رَبِّ إِنِّي بَعُثْتُ فِي الْمَرْأَةِ غُلَامًا وَقَدْ بَلَغَتُ الْكِبَرَ وَأَمْرَأَتِي عَائِقٌ قَالَ كَذَلِكَ اللَّهُ يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ ﴿٤٠﴾

41. Закарія сказав: «Господи, даруй мені знамення!» Сказав Господь: «Знаменням буде тобі те, що ти не розмовлятимеш із людьми три дні, окрім як лише знаками! Згадуй же Господа свого часто, і прославляй Його ранком і вечором!»

قَالَ رَبِّ اجْعَلْ لِي آيَةً قَالَ آيَتُكَ أَنْ لَا تُكَلِّمَ النَّاسَ ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ إِلَّا رَمْرَمًا وَتَذَكَّرَ رَبَّنَا كَثِيرًا وَسَبِّحْ بِالْعِشَاءِ وَالْإِبْكَرِ ﴿٤١﴾

42. І сказали ангели: «О Мар'ям! Воістину, Аллах обрав тебе і зробив пречистою. Він обрав тебе перед жінками усіх світів!»

وَإِذْ قَالَتِ الْمَلَأِكَةُ يَتَرَمَّزُهُ إِنْ اللَّهُ اصْطَفَاكِ وَطَهَّرَكِ وَأَمْطَفَاكِ عَلَى نِسَاءِ الْعَالَمِينَ ﴿٤٢﴾

43. О Мар'ям! Будь смиренною перед Господом своїм, впади до землі та поклоняйся разом із тими, хто кланяється!»
44. Це — звістки із потаємного, яке Ми відкриваємо тобі. Ти не був серед тих, хто кидав свої тростини для письма — кому б це доручити Мар'ям? І ти не був серед них, коли вони сперечалися!
45. І сказали ангели: «О Мар'ям! Воістину, Аллах сповіщає тобі добру звістку про слово від Нього! Ім'я йому — Іса Месія, син Мар'ям. Він буде пошанований у житті нинішньому та в житті наступному, і буде він одним із наближених!
46. Він говоритиме із людьми ще в колисці та в дорослому віці. Буде він одним із праведників!»
47. Вона сказала: «Господи! Як може бути у мене дитина, якщо жоден чоловік не торкався мене?» Сказав [ангел]: «Так станеться, бо Аллах вчиняє так, як побажає!» Коли вирішує Він щось, то лише говорить: «Будь!» — і воно постає.
48. Він навчить його Писанню, мудрості, Таурату й Інджілю *Таурат і Інджіль — коранічна назва Тори і Євангелія.*

يَمْرَرِمُ أَقْبَىٰ لِرَبِّكَ وَأَسْجُدِي
وَأَرْكَبِي مَعَ الرَّاكِبِينَ ﴿٤٣﴾

ذَلِكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْغَيْبِ نُوحِيهِ إِلَيْكَ وَمَا كُنْتَ
لَدَيْهِمْ إِذْ يَقُولُونَ أَفَلَمْ نَكُنْ مِنْهُمْ رِزْقًا
وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ إِذْ يَخْتَصِمُونَ ﴿٤٤﴾

إِذْ قَالَتِ الْمَلَائِكَةُ يَا مَرْيَمُ إِنَّ اللَّهَ
يُبَشِّرُكَ بِكَلِمَةٍ مِنْهُ اسْمُهُ الْمَسِيحُ
عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ وَجِيهًا فِي الدُّنْيَا
وَالْآخِرَةِ وَمِنَ الْمُقَرَّبِينَ ﴿٤٥﴾

وَيُكَلِّمُهُ النَّاسَ فِي الْمَهْدِ وَكَهْلًا
وَمِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٤٦﴾

قَالَتْ رَبِّ أَنَّىٰ يَكُونُ لِي وَلَدٌ وَلَمْ يَمَسِّنِي
بَشَرٌ قَالَ كَذَلِكَ قَالَ اللَّهُ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ إِذَا قَضَىٰ
أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿٤٧﴾

وَيُعَلِّمُهُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَالتَّوْرَةَ
وَالْإِنْجِيلَ ﴿٤٨﴾

49. і зробити посланцем до синів Ізраїла: «Я прийшов до вас зі знаменням від Господа вашого. Я виліплю вам із глини подобу птаха, дмухну на неї, і вона, з дозволу Аллаха, стане птахом. Я зцілю сліпонародженого і прокаженого, і я воскресну померлого — з дозволу Аллаха! Я розповім вам про те, що ви їсте, та що відкладаєте про запас у будинках своїх. Воістину, у цьому буде знамення для вас, якщо ви є віруючими!

50. Я буду підтверджувати те, що було до мене в Таураті. Я дозволю вам частину того, що заборонено вам. Я прийшов до вас зі знаменням від Господа вашого! Тож бійтесь Аллаха і коріться мені!

51. Воістину, Аллах — мій Господь і ваш Господь. Поклоняйтесь же Йому! Це і є прямиий шлях!»

52. І коли Іса відчув їхнє невір'я, то він запитав: «Хто мої помічники на шляху до Аллаха?» Відповіли апостоли: «Ми — помічники Аллаха! Ми увірували в Аллаха! Засвідчи ж те, що ми — віддані Йому!

53. Господи наш! Ми увірували в те, що Ти зіслав. Ми йдемо за посланцем, тож запиши нас разом із тими, які свідчать!»

وَرَسُولًا إِلَىٰ بَنِي إِسْرَائِيلَ أَنِّي قَدْ
جِئْتُكُمْ بِبَيِّنَاتٍ مِّن رَّبِّكُمْ أَنِّي أَخْلُقُ
لَكُمْ مِمَّن الطِّينِ كَهَيْئَةِ الطَّيْرِ فَأَنْفُخُ فِيهِ
فَيَكُونُ طَيْرًا بِإِذْنِ اللَّهِ وَأُبْرِئُ الْأَكْمَهَ
وَالْأَبْرَصَ وَأُحْيِي الْمَوْتَىٰ بِإِذْنِ اللَّهِ وَأُنَبِّئُكُمْ
بِمَا تَأْكُلُونَ وَمَا تَدْخُلُونَ فِي بُيُوتِكُمْ إِنِّي فِي
ذَلِكَ لَأَنبَءٌ لَّكُمْ إِن كُنتُمْ مُّؤْمِنِينَ ﴿٤٩﴾

وَمُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيَّ مِنَ التَّوْرَةِ
وَلِأَجْلِ لَكُمْ بَعْضَ الَّذِي حُرِّمَ
عَلَيْكُمْ وَجِئْتُكُمْ بِبَيِّنَاتٍ مِّن رَّبِّكُمْ
فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا ﴿٥٠﴾

إِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ هَذَا
صِرَاطٌ مُّسْتَقِيمٌ ﴿٥١﴾

﴿ فَمَا أَحْسَنَ عَيْسَىٰ مِنْهُمْ الْكَافِرَ
قَالَ مَنْ أَنْصَارِي إِلَى اللَّهِ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ
نَحْنُ أَنْصَارُ اللَّهِ آمَنَّا بِاللَّهِ وَأَشْهَدُ
بِأَنَّا مُسْلِمُونَ ﴿٥٢﴾

رَبَّنَا آمَنَّا بِمَا أَنْزَلْتَ وَأَتَّخِذْنَا الرَّسُولَ
فَأَكْتُبْنَا مَعَ الشَّاهِدِينَ ﴿٥٣﴾

54. [Невіруючі] хитрували, але й Аллах хитрував! Аллах — найкращий із хитрунів!
55. Ось Аллах сказав: «О Іса! Я зроблю тебе мертвим і піднесу тебе до Себе, і Я очищу тебе від тих, які не увірували. І Я дам можливість тим, які пішли за тобою, мати перевагу над тими, які не увірували — аж до Дня Воскресіння. А потім до Мене повернетесь ви! І Я розсуджу між вами те, про що ви сперечаетесь!
56. А тих, які не вірували, то Я скараю жорстокою карою, як у житті земному, так і в житті наступному. І не буде у них помічників!
57. А тим, які увірували та чинили добрі справи, відплатять повною винагородою! Аллах не любить нечестивців!»
58. Ось так Ми виголошуємо тобі знамення та премудру згадку.
59. Воістину, Іса перед Аллахом схожий на Адама — Він створив його з праху, а потім сказав тому: «Будь!» — і він є.
60. Істина — від Господа твого. Тож не будь серед тих, які сумніваються.

وَمَكْرُوا وَمَكَرَ اللَّهُ وَاللَّهُ خَيْرُ
الْمُكْرِمِينَ ﴿٥٤﴾

إِذْ قَالَ اللَّهُ يٰعِيسَى ابْنِي مَرْيَمَ وَرَافِعَكَ
إِلَى وَمُطَهِّرَكَ مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَجَاعِلِ
الَّذِينَ اتَّبَعُوكَ فَوْقَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِلَى
يَوْمِ الْقِيَامَةِ ثُمَّ إِلَيَّ مَرْجِعُكُمْ فَأَحْكُمُ
بَيْنَكُمْ فِيمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿٥٥﴾

فَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا فَآتَيْنَاهُمْ عَذَابًا سَدِيدًا
فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ ﴿٥٦﴾

وَأَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
فَيُوَفِّيهِمْ أُجُورَهُمْ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ ﴿٥٧﴾

ذَٰلِكَ نَتْلُوهُ عَلَيْكَ مِنَ الْآيَاتِ وَالذِّكْرِ
الْحَكِيمِ ﴿٥٨﴾

إِن مَّثَلِ عِيسَىٰ عِنْدَ اللَّهِ كَمَثَلِ
ءَادَمَ خَلَقَهُ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ قَالَ لَهُ كُن فَيَكُونُ ﴿٥٩﴾

الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَلَا تَكُن مِّنَ
الْمُتَّعِبِينَ ﴿٦٠﴾

61. А якщо хто почне сперечатися з тобою після того, як до тебе прийшло знання, то скажи: «Покличмо ж наших і ваших синів, наших і ваших дружин, нас самих і вас самих, помолімося, та й накличемо прокляття Аллаха на брехунів!»

مَنْ حَادَّكَ فِيهِ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ
فَقُلْ تَعَالَوْا نَدْعُ أَبْنَاءَنَا وَأَبْنَاءَكُمْ
وَأَنَا نَدْعُو نِسَاءَكُمْ وَأَنْفُسَكُمْ وَأَنَا
نَدْعُوهُمْ فَتَجْعَلِ اللَّهُ عَلَى الْكَاذِبِينَ ﴿٦١﴾

62. Воістину, ця розповідь є правдивою. І немає бога, крім Аллаха і, воістину, Він — Великий, Мудрий!

إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْقَصَصُ الْحَقُّ وَمَا مِنْ إِلَهٍ
إِلَّا اللَّهُ وَإِنَّ اللَّهَ لَهُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٦٢﴾

63. А якщо вони відвернуться, то, воістину, Аллах знає тих, які чинять безчестя!

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِالْمُفْسِدِينَ ﴿٦٣﴾

64. Скажи: «О люди Писання! Прийдімо ж до єдиного слова між нами і між вами — що ми не будемо поклонятися нікому, окрім Аллаха, і не будемо нікого додавати Йому як рівного, і не будемо вважати за Господа когось іншого з нас чи з вас, а тільки Аллаха!» А якщо вони відвернуться, то скажи: «Засвідчіть же, що ми — віддані Йому!»

قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ تَعَالَوْا إِلَى كَلِمَةٍ
سَوَاءٍ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ أَلَّا نَعْبُدَ إِلَّا اللَّهَ
وَلَا نُشْرِكَ بِهِ شَيْئًا وَلَا يَتَّخِذَ بَعْضُنَا
بَعْضًا أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ اللَّهِ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُولُوا
أَشْهَدُوا بِأَنَّا مُسْلِمُونَ ﴿٦٤﴾

65. О люди Писання! Чому ви сперечаєтесь про Ібрагіма, адже Таурат та Інджиль були зіслані лише після нього? Невже ви не розумієте?

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تُحَادِّثُونَ فِي إِبْرَاهِيمَ
وَمَا أَنْزِلَتْ التَّوْرَةُ وَالْإِنْجِيلَ إِلَّا مِنْ
بَعْدِهِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٦٥﴾

66. Ви сперечалися про те, що було вам відомо. А чому ж зараз ви не сперечаетесь про те, що вам не відомо? Аллах знає, а ви не знаєте!

67. Ібрагім не був ні юдеєм, ні християнином, але він був ханіфом, відданим! Він не був багатобожником!

68. Воістину, найближчі з людей до Ібрагіма ті, які пішли за ним, а також цей Пророк і ті, які увірували! Аллах — Покровитель віруючих!

69. Частина з людей Писання хоче, щоб вас ввели в оману. Але ж заблукають лише вони самі, хоча й не відчують цього!

70. О люди Писання! Чому ви не віруєте у знамення Аллаха? І ви ж самі є свідками цього!

71. О люди Писання! Чому ви одягаєте істину в неправду та приховуєте істину? Адже ви знаєте її!

72. І сказала частина людей Писання: «Віруйте на початку дня в те, що зіслано віруючим, а наприкінці дня не віруйте в це; можливо, повернуться вони!

73. Не вірте нікому, окрім того, хто йде за вашою релігією!» Скажи: «Воістину, прямий шлях — це

هَذَا نُسْرَتُهُمْ وَلَآءَ حَاجِبَتُمْ فِيمَا أَلَكُم بِهِ عِلْمٌ فَلِمَ تُحَاجُّونَ فِيمَا لَيْسَ أَلَكُم بِهِ عِلْمٌ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٦٦﴾

مَا كَانَ إِبْرَاهِيمَ يَهُودِيًّا وَلَا نَصْرَانِيًّا وَلَكِنْ كَانَ حَنِيفًا مُسْلِمًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿٦٧﴾

إِنَّ أَوْلَى النَّاسِ بِإِبْرَاهِيمَ لَلَّذِينَ اتَّبَعُوهُ وَهَذَا النَّبِيُّ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَاللَّهُ وَلِيُّ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٦٨﴾

وَدَّتْ طَائِفَةٌ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَوْ يُضِلُّوكُمْ وَمَا يُضِلُّونَ إِلَّا أَنْفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ﴿٦٩﴾

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَأَنْتُمْ تَشْهَدُونَ ﴿٧٠﴾

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَلْبُسُونَ الْحَقَّ بِالْبَاطِلِ وَتَكْفُرُونَ بِالْحَقِّ وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٧١﴾

وَقَالَتْ طَائِفَةٌ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ آمَنُوا بِالَّذِي أُنزِلَ عَلَيْنَا وَلَكِنْ نَكْفُرُ بِهِ إِذَا عَمَلْنَا بِهِ فِرْعَوْنَ ﴿٧٢﴾

وَلَا تُؤْمِنُوا إِلَّا بِالَّذِي نَزَّلَ فِي الْقُرْآنِ الْهَدَىٰ هُدَىٰ اللَّهِ أَنْ يُؤْتَىٰ أَحَدًا مِثْلَ مَا أُوتِيَ سَيِّدُنَا مُحَمَّدًا

прямий шлях від Аллаха!»
[Сказали вони]: «І щоб ніхто не отримав того, що отримали ви, і щоб ніхто не сперечався з вами перед Господом вашим!»
Скажи: «Воістину, ласка — в руці Аллаха! Він дарує її, кому побажає!» І Аллах — Всеосяжний, Всезнаючий!

Переклад — згідно з тлумаченням ібн Касіра.

74. Обирає Він для милості Своєї, кого побажає! Аллах — Володар великої ласки!
75. Серед людей Писання є такі, які, якщо ти довіриш їм кінтар, повернуть тобі його; але є й такі, які, якщо ти довіриш їм дінар, не повернуть тобі й цього — хіба як ти станеш над ними. Це так, адже вони говорять: «Не буде нам гріха через цих неписьменних!» І вони зводять на Аллаха наговір, і знають вони!
76. Таж ні! Якщо хто виконує свій завіт із Ним та боїться Аллаха, то Аллах любить богобоязливих!
77. Воістину, ті які продають завіт Аллаха та свою віру за мізерну ціну, не матимуть частки в наступному житті. У День Воскресіння Аллах не говоритиме з ними, не погляне

أَوْ يَحْجُوكُمْ عَنْ دَرَكِكُمْ فَلْإِنْ أَلْفَضَلْ بِيَدِ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٥١﴾

يَخْتَصُّ بِرَحْمَتِهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿٥١﴾

﴿ وَمِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ مَنْ إِنْ تَأْمَنْهُ بِقِنْطَارٍ يُؤَدُّ إِلَيْكَ وَمِنْهُمْ مَنْ إِنْ تَأْمَنْهُ بِدِينَارٍ لَّا يُؤَدُّهُ إِلَيْكَ إَلَآ مَا دَمَّتْ عَلَيْهِ قَائِمًا ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا لَيْسَ عَلَيْنَا فِي الْأُمِّيِّينَ سَبِيلٌ وَيَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ الْكُذِبَ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿٥٢﴾

بَلَىٰ مَنْ أَوْفَىٰ بِعَهْدِهِ وَاتَّقَىٰ فَإِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ ﴿٥٣﴾

إِنَّ الَّذِينَ يَشْتَرُونَ بِعَهْدِ اللَّهِ وَأَيْمَانِهِمْ ثَمَنًا قَلِيلًا أُولَٰئِكَ لَخَلِقَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ وَلَا يُكَلِّمُهُمُ اللَّهُ وَلَا يَنْظُرُ إِلَيْهِمْ يَوْمَ يُنْفَخُ الْأَيْسَمَةُ وَلَا يُرَىٰ فِيهَا وَهُمْ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٥٤﴾

на них і не очистить їх. Чекає на них болісна кара!

78. І серед них є такі, які своїми язиками спотворюють Писання, щоб ви сприйняли за Писання те, чого насправді у Писанні немає. І вони говорять: «Це — від Аллаха», а насправді воно не від Аллаха! І вони зводять на Аллаха наговір, і знають вони!

وَأَنَّ مِنْهُمْ لَفِرَاقًا يُثَوِّرُونَ أَلْسِنَتَهُمْ
بِالْكِتَابِ لِتَحْسَبُوهُ مِنَ الْكِتَابِ
وَمَا هُوَ مِنَ الْكِتَابِ وَيَقُولُونَ هُوَ مِنْ
عِنْدِ اللَّهِ وَمَا هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَيَقُولُونَ عَلَى
اللَّهِ الْكُذِبَ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿٧٨﴾

79. Не достойно людині, якій Аллах дав Писання, мудрість та пророцтво, говорити людям: «Будьте моїми рабами, а не рабами Аллаха!» Навпаки, будьте провідниками знань, адже ви навчасте Писанню і вивчасте його.

مَا كَانَ لِبَشَرٍ أَنْ يُؤْتِيَهُ اللَّهُ الْكِتَابَ
وَالْحِكْمَةَ وَالنَّبُوءَةَ ثُمَّ يَقُولَ لِلنَّاسِ كُونُوا
عِبَادًا لِي مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلَكِنْ كُونُوا
رَبِّينِمْ يَمَّا كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ
الْكِتَابَ وَيَمَّا كُنْتُمْ تَدْرُسُونَ ﴿٧٩﴾

80. І не слід цій людині також закликати до того, щоб ангела чи пророка визнавали Господом. Невже вона закликатиме вас до невір'я після того, як ви стали відданими Аллаху?

وَلَا يَأْمُرُكُمْ أَنْ تَتَّخِذُوا الْمَلَائِكَةَ
وَالرِّبَّيْنَ آبَاءًا إِنَّا أُمَرْنَا بِالْكَفْرِ بَعْدَ
إِذْ أَنْتُمْ مُسْلِمُونَ ﴿٨٠﴾

81. Аллах узяв завіт із пророками: «Ось те, що Я дарую вам із Писання та мудрості! Потім прийде до вас посланець, який підтвердить те, що буде у вас. Вам слід увірувати в нього та допомагати йому!» І Він запитав: «Чи погоджуєтесь ви із цим і чи візьмете це на себе?» Ті відповіли: «Погоджуємось!»

وَإِذْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ النَّبِيِّينَ لَمَا آتَيْنَاكُمْ مِنْ
كِتَابٍ وَحِكْمَةٍ ثُمَّ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مُصَدِّقٌ
لِمَا مَعَكُمْ لَتُؤْمِنُنَّ بِهِ
وَلَتَنْصُرُنَّهُ قَالَ أَأَقْرَضْتُمْ وَأَخَذْتُمْ عَلَى
ذَلِكَُمْ إِضْرِبْ قُلُوبَهُمْ أَقْرَبُ نَأَى قَالَ فَاشْهَدُوا
وَأَنَا مَعَكُمْ مِنَ الشَّاهِدِينَ ﴿٨١﴾

Сказав Він: «Будьте ж свідками цього, і Я буду свідком разом із вами!

82. А якщо хто після цього відвернеться, ті — нечестивці!»

فَمَنْ تَوَلَّى بَعْدَ ذَلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ
الْفَٰسِقُونَ ﴿٥٥﴾

83. Невже вони прагнуть іншої релігії, а не релігії Аллаха? Йому підкорилися усі, хто на небесах і на землі — як добровільно, так і примусово. І до Нього повернуться вони!

أَفَغَيْرَ دِينِ اللَّهِ يَبْتَغُونَ وَلَهُ أَسْمَرُ مِنَ
فِي السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ طَوْعًا وَكَرْهًا
وَالِيهِ يُرْجَعُونَ ﴿٥٦﴾

84. Скажи: «Ми увірували в Аллаха і в те, що зіслано нам, і що зіслано Ібрагіму, Ісмаїлу, Ісхаку, Якубу та колінам; у те, що даровано Мусі, Ісі та пророкам від Господа їхнього. Ми не проводимо межі між ними, і ми — віддані Йому!»

قُلْ ءَامَنَّا بِاللّٰهِ وَمَا أُنزِلَ عَلَيْنَا وَمَا أُنزِلَ
عَلَىٰٓ إِبْرٰهِيْمَ وَإِسْمٰعِيْلَ وَإِسْحٰقَ
وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطِ وَمَا أُوتِيَ مُوسَىٰ وَعِيسَىٰ
وَالنَّبِيُّوْنَ مِنْ رَبِّهِمْ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ
مِّنْهُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ ﴿٥٧﴾

85. Хто шукає іншої релігії замість ісламу, від того не буде прийнято, а в наступному житті він буде серед тих, хто втратив усе!

وَمَنْ يَتَّبِعْ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ
مِنَهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخٰسِرِيْنَ ﴿٥٨﴾

86. Як же Аллах вкаже прямий шлях тим людям, які мали віру, свідчили про те, що Посланець є правдивим, і до яких прийшли ясні знамення — і після всього цього стали невірними? Аллах не веде прямим шляхом людей несправедливих.

كَيْفَ يَهْدِي اللَّهُ قَوْمًا كَفَرُوا بَعْدَ
إِيْمَانِهِمْ وَشَهِدُوا أَنَّ الرَّسُوْلَ حَقٌّ
وَجَاءَهُمُ الْبَيِّنٰتُ وَاللّٰهُ لَا يَهْدِي
الْقَوْمَ الظّٰلِمِيْنَ ﴿٥٩﴾

87. Їхня винагорода — прокляття Аллаха, ангелів та всіх людей!
88. Вони будуть там довіку. Не полегшать їм кару їхню і не буде відстрочки їм,
89. окрім тих, які потім розкаяться і виправили скосне ними. Воістину, Аллах — Прощаючий, Милосердний!
90. Воістину, від тих, які стали невіруючими після того, як мали віру, а потім ще й збільшили своє невір'я, не буде прийнято їхнє каяття. Саме вони блукають в омані!
91. Воістину, від тих, які не вірували та померли невіруючими — не буде прийнято від них золота навіть розміром із землю, якщо хтось спробує відкупитися ним! На них чекає болісна кара, і не буде для них помічників!
92. Ви не досягнете благочестя, поки не будете жертвувати те, що дороге вам. І що б ви не пожертвували, воістину, Аллах знає про це!
93. Будь-яка їжа була дозволена синам Ізраїла перед зісланням Таурату, окрім тієї, яку Ізраїл заборонив сам собі. Скажи:

أُولَئِكَ جَزَاءُ هُمْ أَنْ عَلَيْنَهُم لَعْنَةُ اللَّهِ
وَالْمَلَائِكَةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ ﴿٨٧﴾

خَالِدِينَ فِيهَا لَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ الْعَذَابُ
وَلَا هُمْ يُنظَرُونَ ﴿٨٨﴾

إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ وَأَصْلَحُوا
فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٨٩﴾

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بَعْدَ إِيمَانِهِمْ سَاءَ مَا يَزِيدُونَ
كُفْرًا أَنْ يَقْبَلُوا تَوْبَهُمْ وَأُولَئِكَ هُمُ
الصَّالُونَ ﴿٩٠﴾

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَمَاتُوا وَهُمْ كُفَرَاءً
فَلَنْ يَقْبَلَ مِنْ أَحَدِهِمْ قَبْلٌ مِنَ الْأَرْضِ
ذَهَبًا وَلَا وَفَدًا بِذَلِكَ أُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ
أَلِيمٌ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ ﴿٩١﴾

لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ حَتَّى تُنْفِقُوا مِمَّا تُحِبُّونَ
وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ ﴿٩٢﴾

﴿كُلُّ الطَّعَامِ كَانَ حَلَالًا لَيْسَ
إِسْرَائِيلَ إِلَّا مَا حَرَّمَ إِسْرَائِيلُ عَلَى نَفْسِهِ﴾
مِنْ قَبْلِ أَنْ تُنَزَّلَ التَّوْرَةُ فَمَنْ قَاتَلُوا بِالتَّوْرَةِ

«Принесіть же Таурат і прочитайте це, якщо ви правдиві!»

94. А якщо хто після цього зводить наговір на Аллаха, то саме вони є несправедливими!

95. Скажи: «Правдивим є Аллах! Йдіть же за релігією Ібрагіма-ханіфа, а він не був багатобожником!»

96. Воістину, перший дім, зведений людьми — це Дім у Бацці, благословення та прямий шлях для світів!

Бакка — інша назва Мекки.

97. Там містяться ясні знамення. Це — місце Ібрагіма, і хто увійде туди, буде в безпеці. Люди зобов'язані перед Аллахом здійснювати хадж у Дім — хто буде спроможний на це. А якщо хто не вірує, то Аллах не потребує жителів світів.

98. Скажи: «О люди Писання! Чому ви не віруєте в знамення Аллаха, тоді як Аллах є свідком того, що ви робите?»

99. Скажи: «О люди Писання! Чому ви збиваєте зі шляху Аллаха тих, які увірували, намагаючись викривити цей шлях? Ви ж самі є свідками [істини]!»

فَاتْلُوهَا إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٣٧﴾

فَمَنْ أَفْتَرَى عَلَى اللَّهِ الْكُذِبَ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ فَأُولَئِكَ هُم الظَّالِمُونَ ﴿٣٨﴾

قُلْ صَدَقَ اللَّهُ فَاتَّبِعُوا مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿٣٩﴾

إِنَّ أَوَّلَ بَيْتٍ وُضِعَ لِلنَّاسِ لَلَّذِي بِبَكَّةَ مُبَارَكًا وَهُدًى لِلْعَالَمِينَ ﴿٤٠﴾

فِيهِ آيَاتٌ بَيِّنَاتٌ مَّقَامُ إِبْرَاهِيمَ وَمَنْ دَخَلَهُ كَانَ آمِنًا وَلَقَدْ عَلِمْنَا عَلَى النَّاسِ جُحُودًا لَبِيتُ مِنِّي اسْتِطَاعَ إِلَيْهِ سَبِيلًا وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمِينَ ﴿٤١﴾

قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لَرَبِّكُمْ تُكَذِّبُونَ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَلَا تَتَّبِعُونَ مَا تَعْمَلُونَ ﴿٤٢﴾

قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لَرَبِّكُمْ تُكْفُرُونَ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَلَا تَتَّبِعُونَ مَا تَعْمَلُونَ ﴿٤٣﴾

Аллах не оминє того, що робите ви!»

100. О ви, які увірували! Якщо ви підкоритесь декому із людей Писання, то вони перетворять вас на невіруючих — після того, як була у вас віра!

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ ءَامَنُوْا اِنْ طَطِعُوْا فَرِيْقًا
مِّنَ الَّذِيْنَ اُوْفُوْا لَكِنَّ يَرْوُدُوْكُمْ عَدَّ
اِلَيْكُمْ كَافِرِيْنَ ﴿١٠٠﴾

101. Як же ви можете не вірувати, коли читають вам знамення Аллаха, і серед вас — Його Посланець? Хто шукає захисту в Аллаха, той вже пристав на прямий шлях!

وَكَيْفَ تَكْفُرُوْنَ وَاَنْتُمْ تُنْتَلٰى عَلٰىكُمْ ءَايٰتُ
اَللّٰهِ وَفِيْكُمْ رَسُوْلُهُۥ وَمَنْ يَعْصِمِ بِاللّٰهِ
فَقَدْ هَدٰى اِلٰى صِرٰطٍ مُّسْتَقِيْمٍ ﴿١٠١﴾

102. О ви, які увірували! Бійтесь Аллаха гідним Його страхом! І не помирайте, поки не станете відданими Йому!

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ ءَامَنُوْا اتَّقُوْا اللّٰهَ حَقَّ تَقَاتِهِۦ
وَلَا تَمُوْتُوْنَ اِلَّا وَاَنْتُمْ مُّسْلِمُوْنَ ﴿١٠٢﴾

«Поки не стане відданими Йому»: мусульманами.

103. Тримайтеся разом біля Аллаха і не розділяйтеся! Згадайте милість Аллаха до вас, коли ви були ворогами, а Він об'єднав ваші серця, і за милістю Його ви стали братами одне для одного. Ви були на краю вогняної прірви, та Аллах врятував вас від неї. Ось так Аллах роз'яснює вам Свої знамення — можливо, ви підете прямим шляхом!

وَاتَّخِصْمُوْا بِحَبْلِ اللّٰهِ جَمِيْعًا وَلَا تَفَرَّقُوْا
وَاذْكُرُوْا نِعْمَتَ اللّٰهِ عَلٰىكُمْ اِذْ كُنْتُمْ
اَعْدٰٓءًا فَآلَفَ بَيْنَكُمْ فَاَصْبَحْتُمْ
بِنِعْمَتِهِۦ اِخْوٰنًا وَاَنْتُمْ عَلٰى شَفَا حُفْرَةٍ
مِّنَ النَّارِ فَاَنْقَذَكُمْ مِنْهَا كَذٰلِكَ يُبَيِّنُ اللّٰهُ
لَكُمْ ءَايٰتِهِۦ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُوْنَ ﴿١٠٣﴾

104. Нехай буде серед вас громада, яка закликатиме до блага, буде наказувати добре та забороняти

وَلَنْ كُنْ مِنْكُمْ اُمَّةٌ يَدْعُوْنَ اِلَى الْخَيْرِ
وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ

неприйнятне. Саме такі й матимуть успіх!

105. І не будьте схожими на тих, які розділилися та розійшлися між собою після того, як до них прийшло знання; на таких чекає велика кара,
106. в той День, коли деякі обличчя стануть білими, а деякі стануть чорними, тим, чиї обличчя стали чорними, [скажуть]: «Невже ви стали невірними після того, як у вас була віра? Тож спробуйте на смак те, у що ви не вірили!»
107. А ті, чиї обличчя стали білими, потраплять у милість Аллаха. І будуть вони там довіку!
108. Такими є знамення Аллаха, які Ми виголошуємо тобі в істині. Аллах не бажає несправедливості для жителів світів!
109. Аллаху належить все, що на небесах, і все, що на землі. І до Аллаха повертаються усі справи!
110. Ви — найкраща громада, створена серед людей: ви наказуєте добре, забороняєте неприйнятне та віруєте в Аллаха! Якби люди Писання теж увірували, то це було б краще для них. Є серед них

وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿١٠٥﴾

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ تَفَرَّقُوا وَاخْتَلَفُوا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ وَأُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١٠٦﴾

يَوْمَ تَبْيَضُّ وُجُوهٌ وَتَسْوَدُّ وُجُوهٌ فَأَمَّا الَّذِينَ أُسْوِدَّتْ وُجُوهُهُمْ أَكْفَرْتُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ كَافِرِينَ ﴿١٠٧﴾

وَأَمَّا الَّذِينَ أَبْيَضَّتْ وُجُوهُهُمْ فَبِإِذْنِ اللَّهِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿١٠٨﴾

تِلْكَ آيَاتُ اللَّهِ تَنْزِلُهَا عَلَيْكَ يَا حَقِيقُ وَمَا اللَّهُ يُرِيدُ ظُلْمًا لِّلْعَالَمِينَ ﴿١٠٩﴾

وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ۗ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ ﴿١١٠﴾

كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَتُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلَوْ آمَنَ أَهْلُ الْكِتَابِ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ لَأْمُنُوا بِاللَّهِ وَلَٰكِنْ أَكْفَرُوا عَنْهُ وَلَسُوا لَمَنْ لَّا يُؤْمِنُ أَكْثَرُ قُلُوبًا ﴿١١١﴾

віруючі, але більшість із них — нечестивці.

111. Вони не завдадуть вам жодної шкоди, крім образ. Якщо вони почнуть боротися з вами, то повернуться до вас спиною, після чого ніхто їм не допоможе.

112. Де б ви не знайшли їх, вони всюди будуть принижені — хіба як отримують притулок у Аллаха і притулок у людей. Вони накликали на себе гнів Аллаха і вразила їх бідність! Це так, бо вони не вірили у знамення Аллаха і вбивали пророків без права на те. Це — за непослух їхній та за порушення їхні!

113. Не всі вони однакові. Є серед людей Писання стійка громада, яка читає знамення Аллаха ночами, низько кланяючись.

114. Вони вірують в Аллаха та в Останній День, наказують добре та забороняють неприйнятне, випереджають одне одного у добрих справах. Вони і є одними з праведників!

115. Що б доброго вони не зробили, воно не приховується. Аллах знає про богобоязливих!

116. Воістину, тим, які не увірували, ніяк не допоможе ні майно їхнє, ні діти їхні. Вони є жителями

لَنْ يَضُرُّوكُمْ إِلَّا أَذَىٰ وَإِنْ يَضُرُّوكُمْ
يُضِرُّوكُمُ الْإِذْيَ لَا يَضُرُّوكُمْ ﴿١١١﴾

ضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ الذَّلَّةُ أُنِيتْ مَا نَفَعُوا إِلَّا
يَحْتَبِلُ مِنَ اللَّهِ وَحَتَلٍ مِنَ النَّاسِ وَبَاءَهُ
يَعْصِبُ مِنَ اللَّهِ وَضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ
الْمَسْكَنَةُ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانُوا يَكْفُرُونَ
بِآيَاتِ اللَّهِ وَيَقْتُلُونَ الْأَنْبِيَاءَ بِغَيْرِ حَقِّ
ذَلِكَ يَمَاعَصُونَ وَكَانُوا يُعْتَدُونَ ﴿١١٢﴾

﴿ لَيْسُوا سَوَاءً مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ أُمَّةٌ
قَالِمَةٌ يَتَّبِعُونَ آيَاتِ اللَّهِ عَاتَاءَ النَّيْلِ
وَهُمْ يَسْجُدُونَ ﴾ ﴿١١٣﴾

يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَيَأْمُرُونَ
بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ
وَيُسْرِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ وَأُولَئِكَ
مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿١١٤﴾

وَمَا يَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ فَلَنْ يُكْفَرُوا
وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالْمُتَّقِينَ ﴿١١٥﴾

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَنْ تُنْفِي عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ
وَلَا أَوْلَادَهُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا وَأُولَئِكَ

вогню — і будуть вони там довіку!

117. Те, що вони витрачають у земному житті, схоже на морозний вітер. Він вразив ниву людей, які були несправедливі до самих себе, і він знищив її! Це не Аллах вчинив несправедливо із ними, це вони самі були несправедливі до себе!

118. О ви, які увірували! Не оточуйте себе тими, хто не з-посеред вас. Вони не втратять нагоди нашкодити вам та порадіти труднощам вашим. Ненависть видно на вустах їхніх, але ще більша ненависть захована в їхніх серцях! Ми вже пояснили вам знамення, якби ж лише розуміли ви!

119. Ви любите їх, а вони не люблять вас. Ви вірите в усі писання, і коли вони зустрічають вас, то говорять: «Увірували ми!» А коли залишаються наодинці, то гризуть нігті від своєї ненависті до вас. Скажи: «Умріть від своєї ненависті!» Аллах добре знає про те, що в серцях!

120. Якщо торкнеться вас щось добре, то їх це гнітить. А якщо вас вразить лихо, то радіють вони! Та якщо ви будете терпеливими та богобоязливими, то їхні хитрощі

أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿١١٧﴾

مَثَلُ مَا يُنْفِقُونَ فِي هَذِهِ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
كَمَثَلِ رِيحٍ فِيهَا صِرٌّ أَصَابَتْ حَرْثَ قَوْمٍ
ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ فَأَهْلَكَتْهُمَا وَمَا
ظَلَمَهُمُ اللَّهُ وَلَكِنْ أَنْفُسُهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿١١٨﴾

يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَنْخَبُدُوا بِطَانَةِ مَنْ
دُونِكُمْ لَا يَأْتِي لَوْلَاكُمْ حَبَالًا وَذَوَامًا عَيْنُهُ
قَدْ بَدَتْ الْبَغْضَاءَ مِنْ أَفْوَاهِهِمْ
وَمَا تُخْفِي صُدُورُهُمْ أَكْبَرُ قَدْ بَيَّنَّا لَكُمُ
الْآيَاتِ إِنْ كُنْتُمْ تَعْقِلُونَ ﴿١١٩﴾

هَذَا شَأْنُ أَوْلِيَاءِ حُبُّوهُمْ وَلَا يُحِبُّونَكُمْ
وَتُؤْمِنُونَ بِالْكِتَابِ عَلَيْهِ إِذَا الْفُكْرُ قَالُوا
ءَامَنَّا وَإِذَا خَلَوْا عَضُّوا عَلَيْكُمْ الْأَنَامِلَ
مِنَ الْغَيْظِ قُلْ مُؤْمِنُوا بِعِظَمِ كُرْهِنَ إِنْ اللَّهُ عَلِيمٌ
بِدَاتِ الصُّدُورِ ﴿١٢٠﴾

إِنْ تَمَسَّتْكُمْ حَسَنَةٌ تَنُوتُوهُمْ وَإِنْ نُصِبَتْكُمْ
سَيِّئَةٌ يَفْرَحُوا بِهَا وَإِنْ نَصَبُوا وَتَتَّقُوا
لَا يَصْرُكُوكُمْ ذَلِكَ إِنَّا اللَّهُ بِمَا
يَعْمَلُونَ مُخِيطٌ ﴿١٢١﴾

ніяк не зможуть зашкодити вам. Воістину, Аллах осягає те, що роблять вони!

121. І ось ти вранці залишив свою родину, щоб показати віруючим їхні місця перед битвою. Аллах — Всечуючий, Всезнаючий!

وَأَذَعْتُمْ مِنْ أَهْلِكُمْ تَبَوُّؤُا الْمُؤْمِنِينَ
مَقْعَدًا لِلْقِتَالِ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿١٢١﴾

122. І коли два загони ваших вже були здатні зламатися, то Аллах був Покровителем їхнім. І нехай на Аллаха покладають сподівання віруючі!

إِذْ هَمَّتْ طَائِفَتَانِ مِنْكُمْ أَنْ تَفْشَلَا وَاللَّهُ
وَلِيُّهُمَا وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١٢٢﴾

123. Аллах допоміг вам коло Бадру, коли були ви слабкими. Бійтесь Аллаха — можливо, ви будете вдячними!

وَلَقَدْ نَصَرَكُمُ اللَّهُ بِبَدْرٍ وَأَنْتُمْ أَذِلَّةٌ فَاتَّقُوا اللَّهَ
لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿١٢٣﴾

124. І ти сказав віруючим: «Невже не достатньо вам того, що Аллах допомагає вам трьома тисячами зісланих ангелів?»

إِذْ تَقُولُ لِلْمُؤْمِنِينَ أَلَنْ يَكْفِيَكُمْ أَنْ يُنَادِيَكُمُ
رَبُّكُمْ بِثَلَاثَةِ آلَافٍ مِنَ الْمَلَائِكَةِ مُنَزَّلِينَ ﴿١٢٤﴾

125. Так! Якщо ви будете терпеливими та богобоязливими і якщо здійснять раптовий напад на вас, то Він допоможе вам п'ятьма тисячами позначених ангелів!

بَلَىٰ إِنْ تَصْبِرُوا وَتَتَّقُوا وَيَأْتُوكُم مِّنَ
فَوْرِهِمْ هَذَا يُنَادِيَكُمُ رَبُّكُمْ بِخَمْسَةِ
آلَافٍ مِنَ الْمَلَائِكَةِ مُسَوِّمِينَ ﴿١٢٥﴾

126. Аллах зробив це доброю звісткою для вас — для того, щоб заспокоїти нею ваші серця, бо немає допомоги, окрім як від Аллаха — Великого, Мудрого,

وَمَا جَعَلَهُ اللَّهُ إِلَّا بُشْرَىٰ لَكُمْ وَلِتَطْمَئِنَّ
فُلُوبُكُمْ بِهِ ۗ وَمَا النَّصْرُ إِلَّا مِنْ عِنْدِ
اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ ﴿١٢٦﴾

127. а також для того, щоб знищити частину невіруючих

يُخْطِعُ طَرَفًا مِّنَ الَّذِينَ كَفَرُوا

або принизити їх так, щоб вони повернулися назад пригніченими.

128. Тобі не повинно бути діла до того, прийме Він їхне каяття чи скарає їх. Воістину, вони — несправедливі.

129. Аллаху належать ті, хто на небесах і ті, хто на землі. Він прощає того, кого побажає, і карає Він того, кого побажає. Аллах — Прощаючий, Милосердний!

130. О ви, які увірували! Не пожирайте лихву, збільшену в багато разів! І бійтесь Аллаха — можливо, матимете ви успіх!

131. І бійтесь вогню, який приготували невіруючим!

132. І коріться Аллаху та Посланцю — можливо, отримаєте ви милість!

133. Прагніть же до прощення від Господа вашого та до раю, протяжність якого дорівнює небесам та землі. Його приготували для богобоязливих,

134. які витрачають на милостиню у радості та в біді, які стримують гнів та прощають людей. Аллах любить тих, які роблять добро!

أَوْ يَكْتَسِبُهُمْ فَسَلْبُوا أَمْوَالَهُمْ ﴿١٢٨﴾

لَيْسَ لَكَ مِنَ الْأَمْرِ شَيْءٌ أَوْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ
أَوْ يُعَذِّبُهُمْ فَإِنَّهُمْ ظَالِمُونَ ﴿١٢٩﴾

وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ
يَغْفِرُ لِمَن يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَن يَشَاءُ
وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٣٠﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تْكُلُوا أَمْوَالَكُم
أَضْعَافًا مُضَاعَفَةً وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ
تَتْلِحُونَ ﴿١٣١﴾

وَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِي أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ ﴿١٣٢﴾

وَاطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿١٣٣﴾

* وَسَارِعُوا إِلَى مَغْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ
وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا السَّمَاوَاتُ وَالْأَرْضُ
أُعِدَّتْ لِلْمُتَّقِينَ ﴿١٣٤﴾

الَّذِينَ يُنْفِقُونَ فِي السَّرَّاءِ وَالصَّرَّاءِ
وَالْكَنَظِمِينَ الْفَيْضِ وَالْعَافِينَ
عَنِ النَّاسِ وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴿١٣٥﴾

135. І ті, як вчинили щось мерзотне або вчинили несправедливо із самими собою, згадують Аллаха та благають у Нього прощення гріхів їхніх; а хто ж прощає гріхи, окрім Аллаха? Ті, які не повторюють скосного, знаючи про це —

وَالَّذِينَ إِذَا فَعَلُوا فَحِشَةً أَوْ ظَلَمُوا
أَنْفُسَهُمْ ذَكَرُوا اللَّهَ فَاسْتَغْفَرُوا
لِدُنُوبِهِمْ وَمَنْ يَغْفِرَ الذُّنُوبَ إِلَّا اللَّهُ وَلَمْ
يُبْصِرُوا عَلَىٰ مَا فَعَلُوا وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿١٣٥﴾

136. саме такі матимуть свою винагородою прощення від Господа їхнього та сади, де течуть ріки. Вони будуть там довіку. Добру ж винагороду мають ті, хто це робить!

أُولَٰئِكَ جَزَاءُ هُمْ مَغْفِرَةٌ مِنْ رَبِّهِمْ
وَجَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ
فِيهَا أُولَٰئِكَ أَجْرُ الْمُحْسِنِينَ ﴿١٣٦﴾

137. Таке траплялося й раніше за вас. Пройдіться ж землею та погляньте, яким був кінець тих, які вважали [істину] за брехню!

فَدَخَلَتْ مِنْ قَبْلِكُمْ سُنَّتٌ قَبِيْرًا
فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ
الْمُكْذِبِينَ ﴿١٣٧﴾

138. Це — роз'яснення для людей, прямий шлях та повчання для богобоязливих!

هٰذَا بَيَانٌ لِلنَّاسِ وَهُدًى وَمَوْعِظَةٌ
لِلْمُتَّقِينَ ﴿١٣٨﴾

139. Не слабшайте та не журіться, адже ви матимете перевагу над іншими — якщо віруєте ви!

وَلَا تَهِنُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَنْتُمْ الْأَعْلَوْنَ إِنْ
كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١٣٩﴾

140. Якщо було поранено вас, то так само було поранено й тих людей. Ми змінюємо для людей такі дні почергово, щоб Аллах знав тих, які увірували, і щоб Він обрав серед вас мучеників. Аллах не любить несправедливих!

إِنْ يَمَسُّكُمْ فَحْشٌ فَقَدْ مَسَّ الْقَوْمَ فَحْشٌ
مِثْلَهُ وَتِلْكَ الْأَيَّامُ نُدَاوِلُهَا يَتَّبِعُ النَّاسَ
وَلِيَعْلَمَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَيَسْخِذَ مِنْكُمْ
شَهَادَةً وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ ﴿١٤٠﴾

141. І щоб Аллах очистив тих, які увірували, і знищив невіруючих!
142. Невже ви думаєте, що увійдете до раю і Аллах не буде знати тих серед вас, які вели боротьбу, і не буде знати тих, які були терпеливими?
143. Ви прагнули смерті перед тим, як зустрілися з нею. І ось тепер ви бачите її на власні очі!
144. Мухаммад — лише Посланець. Були посланці й до нього. Невже, якщо він помре чи його буде вбито, відступите ви? А хто відступить, той ніяк не зможе зашкодити Аллаху. Аллах же винагородить вдячних!
145. Жодна душа не помре, окрім як із дозволу Аллага, у визначений Ним час. Хто бажає винагородити земного життя, того Ми винагородимо нею. А хто бажає винагородити життя наступного, того Ми винагородимо нею. І Ми винагородимо вдячних!
146. Скільки ж було пророків, поряд з якими боролися так багато сподвижників їхніх! Вони не втратили сили від того, що вразило їх на шляху Аллага, і не стали слабшими вони, і не підкорилися ворогу. Аллах любить терпеливих!

وَلِيَمِجِّصَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَيَمْحَقَ
الْكَافِرِينَ ﴿١٤١﴾

أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تُدْخَلُوا الْجَنَّةَ وَلَمَّا يَعْلَمِ اللَّهُ
الَّذِينَ جَاهَدُوا مِنْكُمْ وَيَعْلَمِ الصَّادِقِينَ ﴿١٤٢﴾

وَلَقَدْ كُنتُمْ تَمَنَّوْنَ الْمَوْتَ مِنْ قَبْلِ أَنْ
تَلْقَوْهُ فَقَدْ رَأَيْتُمُوهُ وَأَنْتُمْ تَنْظُرُونَ ﴿١٤٣﴾

وَمَا مُحَمَّدٌ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ
الرُّسُلُ أَفَلَا يَنْفَكُونَ مِنْ أَنْفُسِهِمْ عَلَيَّ
أَعْقَابُكُمْ وَمَنْ يَنْفَلِتْ عَلَيَّ عَقِبَتِيهِ فَلَنْ يَصُرَ
اللَّهُ شَيْئاً وَسَيَجْزِي اللَّهُ الشَّاكِرِينَ ﴿١٤٤﴾

وَمَا كُنَّا لِنُغَيِّبَ أَنْ تَمُوتَ إِلَّا بِإِذْنِ
اللَّهِ كَتَبْنَا مُوَدَّلًا وَمَنْ يُرِدْ ثَوَابَ الدُّنْيَا
نُؤْتِيهِ مِنْهَا وَمَنْ يُرِدْ ثَوَابَ الْآخِرَةِ نُؤْتِيهِ
مِنْهَا وَسَيَجْزِي اللَّهُ الشَّاكِرِينَ ﴿١٤٥﴾

وَكَأَيِّنْ مِنْ نَبِيٍّ قَاتَلَ مَعَهُ رِيضُونَ كَثِيرٌ
فَمَا أَهْنَوْا لِمَا أَصَابَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَمَا ضَعُفُوا
وَمَا أَنتَكَاوُا وَاللَّهُ يُحِبُّ الصَّادِقِينَ ﴿١٤٦﴾

147. Вони не говорили нічого, окрім:
«Господи наш! Прости нам
гріхи наші та нестриманість у
справі нашої! Стверди поступ
наш і допоможи нам проти
невіруючих людей!»

148. Аллах дарував їм винагороду
їхню у земному житті, а також
прекрасну винагороду в житті
наступному. Аллах любить тих,
які роблять добро!

149. О ви, які увірували! Якщо
ви підкоритесь тим, які не
увірували, то вони змусять вас
відступити. І повернетесь ви,
втрапивши все!

150. Та Аллах — Захисник ваш,
і Він — найкращий із
помічників!

151. Ми посіємо в серцях
невіруючих жах за те, що вони
приписували Аллаху рівних,
тоді як Аллах не відсилав
про таких жодного доказу.
Притулком їхнім буде вогонь.
Гидке ж місце нечестивців!

152. Аллах був правдивим із вами
в Своїй обіцянці, коли ви
знищували їх з Його дозволу,
поки ви не впали духом і не
почали сперечатися про наказ.
Ви вчинили непослух після того,
як Він показав вам дороге для
вас. Є серед вас ті, хто прагне

وَمَا كَانَ قَوْلُهُمْ آلَانَ قَالَوَأَرْبَابَنَا اغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا
وَأَسْرَفَنَا فِي أَمْرِنَا وَقَبِيتَ أَقْدَامَنَا
وَأَنْصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴿١٤٧﴾

فَتَأْتِيهِمُ اللَّهُ قَوْلَابِ الدُّنْيَا وَحُسْنُ ثَوَابِ
الْآخِرَةِ وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴿١٤٨﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِن تَطِيعُوا
الَّذِينَ كَفَرُوا يَكُفِّرُوا كُفْرًا عَلَى
أَعْقَابِكُمْ فَتَنْقَلِبُوا خَاسِرِينَ ﴿١٤٩﴾

بَلِ اللَّهُ مَوْلَاكُمْ وَهُوَ خَيْرُ
الْمُنْصِرِينَ ﴿١٥٠﴾

سَنُلْقِي فِي قُلُوبِ الَّذِينَ كَفَرُوا الرُّعْبَ
يَمَّا أَشْرَكُوا بِاللَّهِ مَا لَمْ يُنَزَّلْ بِهِ
سُلْطَانًا وَمَأْوَاهُمُ النَّارُ وَيَنْسُوْنَ
مَثْوَى الظَّالِمِينَ ﴿١٥١﴾

وَلَقَدْ صَدَقَكُمُ اللَّهُ وَعْدَهُ
إِذْ تَحْسُرْتُمْ بِهِ إِذِ انبَغَتْ إِذَا
فَيْسَلْتُمْ وَتَنْتَهَيْتُمْ فِي الْأَمْرِ وَعَصَيْتُمْ
مِنْ بَعْدِ مَا أَرْسَلَكُمْ مَا تُحِبُّونَ
مِنْكُمْ مَنْ يُرِيدُ اللَّهُ نَبَاً وَمِنْكُمْ
مَنْ يُرِيدُ الْآخِرَةَ ثُمَّ صَرَّفَكُمْ عَنْهُمْ

земного життя, а є серед вас ті, хто прагне життя наступного. Потім Він примусив вас до втечі — щоб випробувати вас. Але Він уже простив вас, бо Аллах милостивий до віруючих!

153. І ось ви почали дертися вгору, не дивлячись одне на одного. Посланець кликав вас, перебуваючи позаду. Аллах відплатив вам смутком за смуток — щоб ви не сумували ні за тим, що втратили, ні за тим, що вразило вас. Аллах знає про те, що ви робите!

154. Після смутку Він зіслав вам заспокійливий сон, який торкнувся частини з вас. Інші ж були засмучені думками про себе, несправедливо думаючи про Аллаха так, як думали у часи невігластва. Вони говорили: «Чи можемо ми щось вирішувати в цій справі?» Скажи: «Справа цілком належить Аллаху». Вони ховають у своїх думках те, що не бажають відкрити тобі. Вони говорять: «Якби ми справді щось вирішували, то нас отут не вбивали б!» Скажи: «Навіть якби ви залишилися вдома, то ті, кому призначено загинути, неодмінно рушили б

لِيَسْتَلِيَكُمْ وَالْقَدْ عَفَا عَنْكُمْ
وَاللَّهُ ذُو فَضْلٍ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٥٣﴾

* إِذْ تَضَعُّونَ وَلَا تَأْتُونَ
عَلَىٰ أَحَدٍ وَالرَّسُولُ يَدْعُوكُمْ
فِي آخِرِكُمْ فَأَتَيْتُمُوهَا
يَعْرِضُوكَ لِأَنْ تَخْرُجُوا عَلَىٰ
مَا قَاتَلْتُمْ وَلَا مَا آصَبَكُمْ
وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٥٤﴾

لَمَّا أَنْزَلَ عَلَيْكُمْ مِنْ بَعْدِ الْغَمِّ أَمَنَةً نَسَا
يَعْنَىٰ ظَلَامَةً يَكُفُّونَ وَظَالِمَةٌ قَدْ أَهَمَّتْهُمْ
أَنْفُسُهُمْ يَظُنُّونَ بِاللَّهِ غَيْرَ الْحَقِّ ظَنَّ
الْجَاهِلِيَّةِ يَقُولُونَ هَلْ لَنَا مِنَ الْأَمْرِ مِنْ شَيْءٍ
قُلْ إِنْ الْأَمْرُ كُلُّهُ لِلَّهِ يُخْفُونَ فِي أَنْفُسِهِمْ مَا
يَكْتُمُونَ لَكَ يَقُولُونَ لَوْ كَانُوا لَنَا مِنَ الْأَمْرِ شَيْءٌ مَّا
قَاتَلْنَا هَهُنَا قُلْ لَوْ كُنْتُمْ فِي بُيُوتِكُمْ لَبَرَزَ الَّذِينَ
كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقَتْلُ إِلَىٰ مَضَاجِعِهِمْ وَلِيَبْتَلِيَ
اللَّهُ مَا فِي صُدُورِكُمْ وَلِيُمَحَّصَ مَا فِي
قُلُوبِكُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿١٥٥﴾

до місця своєї загибелі, і Аллах випробував би те, що у грудях ваших, щоб очистити те, що у серцях ваших!» Аллах знає те, що в серцях.

155. Воістину, тих серед вас, які відвернулися у день зіткнення двох військ, шайтан змусив відхилитись через деякі вчинки їхні. Та Аллах простив їх. Воістину, Аллах — Прощаючий, Жалісливий!

156. О ви, які увірували! Не будьте схожими на тих, які не увірували та й сказали про братів своїх, коли ті були в дорозі чи приймали участь у боротьбі: «Якби вони були біля нас, то не вмерли б і не були би вбитими!» Адже Аллах зробив це причиною скорботи в їхніх серцях. Аллах дарує життя та смерть, і Аллах бачить те, що ви робите!

157. Клянуся! Якщо вас буде вбито чи помре те, що ви на шляху Аллаха, то прощення від Аллаха та милість кращі за те, що вони накопичують!

158. Клянуся! Якщо ви помре те, що ви на шляху Аллаха, чи будете вбиті, то неодмінно будете зібрані біля Аллаха!

159. За милістю від Аллаха ти був м'який із ними. Якби ти був

إِنَّ الَّذِينَ تَوَلَّوْا مِنْكُمْ يَوْمَ الْتَقَى الْجَمْعَانِ
إِنَّمَا اسْتَزَلَّهُمُ الشَّيْطَانُ بِبَعْضِ مَا كَسَبُوا
وَلَقَدْ عَفَا اللَّهُ عَنْهُمْ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ حَلِيمٌ ﴿١٥٥﴾

يَتَّخِذُهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَاتُكُونُوا كَالَّذِينَ كَفَرُوا
وَقَالُوا لِإِخْوَانِهِمْ إِذَا صَرُّوا فِي الْأَرْضِ أَوْ كَانُوا
غُرَى لَوْ كُنَّا أَوْ عِنْدَنَا مَا مَاتُوا وَمَافْتَلَوْا
لِيَجْعَلَ اللَّهُ ذَلِكَ حَسْرَةً فِي قُلُوبِهِمْ وَاللَّهُ
يُحْيِي وَيُمِيتُ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿١٥٦﴾

وَلَيْنِ فُتِنْتُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَوْ مُتُّمْ لَمَغْفِرَةٌ
مِّنَ اللَّهِ وَرَحْمَةٌ خَيْرٌ مِّمَّا يَكْتُمُونَ ﴿١٥٧﴾

وَلَيْنِ مُتُّمْ أَوْ قُتِلْتُمْ لَإِلَى اللَّهِ تُحْشَرُونَ ﴿١٥٨﴾

فِيمَا رَحِمْتُمْ مِّنَ اللَّهِ لَيْتَ لَهُمْ لَوْ كُنْتَ قَطًّا

грубим чи жорстоким, то вони неодмінно залишили б тебе. Вибач їх та благай про прощення для них; радься з ними у справах. А коли щось вирішиш, то покладай сподівання на Аллаха! Воістину, Аллах любить тих, які сподіваються на Нього!

160. Якщо Аллах дарує вам допомогу, то ніхто не переможе вас! А якщо Він позбавить вас її, то хто ж тоді допоможе вам замість Нього? Нехай на Нього покладають сподівання віруючі!

161. Не достойно Пророку несправедливо ділити здобич. Той, хто привласнив здобич несправедливо, прийде з цією здобиччю у День Воскресіння! Віддадуть кожній душі сповна за те, що отримала вона. І не вчинять із ними несправедливо!

162. Невже той, хто йшов за благоволінням Аллаха, схожий на того, хто накликав на себе гнів Аллаха та чиїм притулком буде геєна? Мерзотне ж це місце для повернення!

163. Вони матимуть різні ступені перед Аллахом. Адже Аллах бачить те, що роблять вони!

عَلِيظَ الْقَلْبِ لَأَنْفَضُوهُنَّ مِنْ حَوْلِكَ فَاعْفُ عَنْهُنَّ وَأَسْتَغْفِرْ لَهُنَّ وَلَا تَأْخُذْ بِهِنَّ فِي الْأَمْرِ إِذَا عَزَمْتَ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَوَكِّلِينَ ﴿١٥٩﴾

إِنْ يَنْصُرْكُمُ اللَّهُ فَلَا غَالِبَ لَكُمْ
وَإِنْ يَخْذَلْكُمْ فَمَنْ ذَا الَّذِي يَنْصُرُكُمْ مِنْ
بَعْدِهِ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١٦٠﴾

وَمَا كَانَ لِنَبِيٍّ أَنْ يَغُلَّ وَمَنْ يَغُلَّ يَأْتِ
بِمَا غُلَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ثُمَّ تُوَفَّى كُلُّ
نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿١٦١﴾

أَفَمَنْ آمَنَ بِرِضْوَانِ اللَّهِ كَمَنْ بَاءَ بِسَخَطِ
مِنْ اللَّهِ وَمَا أَوْلَاهُ جَهَنَّمَ يُرِثُ الْمَصِيرُ ﴿١٦٢﴾

هُمْ دَرَجَاتٌ عِنْدَ اللَّهِ وَاللَّهُ بِصِيرَتِهِمَا
بِعَمَلُونَ ﴿١٦٣﴾

164. Аллах уже виявив милість до віруючих, коли відіслав до них посланця з-посеред них самих. Він читає їм знамення Його, очищує їх, вчить їх Писанню та мудрості, хоча раніше вони й перебували у справжній омані.

لَقَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ إِذْ بَعَثَ فِيهِمْ رَسُولًا مِّنْ أَنفُسِهِمْ يَتْلُوا عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَإِن كَانُوا مِن قَبْل لَىٰ صَلَٰلٍ مُّبِينٍ ﴿١٦٤﴾

165. І коли вас вразило лихо — а ще раніше ви когось вразили вдвічі сильніше — то ви запитали: «Звідки це?» Скажи: «Від вас самих!» Воістину, Аллах спроможний на кожную річ!

أَوَلَمَّْا أَصَبْتَكُمْ مَّصِيبَةً قَدْ أَصَبْتُم مِّثْلَهَا قُلْتُمْ إِنَّا هَٰذَا قُلُوبٌ مِّنْ عِنْدِ أَنفُسِكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٦٥﴾

166. Те, що вразило вас у день зіткнення двох військ, трапилося з дозволу Аллаха, для того, що Він знав віруючих,

وَمَا أَصَابَكُمْ يَوْمَ الْتَقَى الْجَمْعَانِ فِإِذِ انَّ اللَّهَ وَلِيَعْلَمَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٦٦﴾

167. та знав тих, які лицемірять! Їм сказали: «Прийдіть та станьте до боротьби на шляху Аллаха, або хоча б захищайтесь!» Вони відповіли: «Якби ж ми знали, що відбудеться бій, то неодмінно пішли би за вами!» Але у цей день вони були ближчі до невір'я, ніж до віри. Вони говорять своїми вустами те, чого немає у їхніх серцях. Аллах знає про те, що вони приховують!

وَلِيَعْلَمَ الَّذِينَ نَافَقُوا وَقِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا قَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَوْ ادْفَعُوا قَالُوا لَوْ نَعْلَمُ قِتَالًا لَّاتَّبَعْنَاكُمْ هُمْ لِلْكَفْرِ يَوْمَئِذٍ أَقْرَبُ مِنْهُمْ لِلْإِيمَانِ يَقُولُونَ بِأَفْوَاهِهِمْ مَا لَيْسَ فِي قُلُوبِهِمْ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يَكْتُمُونَ ﴿١٦٧﴾

168. Це вони, сидячи вдома, говорили своїм братам: «Якби ви послушалися нас, то вас не вбивали б!» Скажи: «Відверніть

الَّذِينَ قَالُوا لِإِخْوَانِهِمْ وَقَعَدُوا لَوْ أَطَاعُوا مَا قَاتِلُوا قُلُوبًا فَادْرَأْهُم مِّنْ أَنفُسِكُمْ أَلَمْ تَكُن مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٦٨﴾

же смерть від самих себе, якщо ви правдиві!»

169. Не вважайте мертвими тих, які загинули на шляху Аллаха. Ні, вони живі та отримують наділ у Господа свого,

170. радіючи тому, що дарував їм Аллах зі Своєї ласки; звеселяючись від того, що тим, які лишилися позаду них, немає чого боятись і що не будуть засмучені вони!

171. Радіючи милості Аллаха, Його ласці й тому, що Аллах не загубить винагороди віруючих,

172. які відповіли Аллаху та Посланцю після того, як було поранено їх. На тих серед них, які творили добро та були богобоязливими, чекає велика винагорода.

173. Сказали їм: «Воістину, люди зібралися проти вас. Тож бійтесь їх!» Але це лише додало їм віри. Тому вони відповіли: «Достатньо нам Аллаха! Прекрасний же Він Опікун!»

174. Тож вони повернулись із милістю від Аллаха та ласкою Його. Зло не торкнулося їх, і вони пішли за благоволінням Аллаха. Аллах — Володар великої ласки!

وَلَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَاتًا
بَلْ أَحْيَاءٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ يُرْزَقُونَ ﴿١٦٩﴾

قَرِيبًا بِمَا عَمِلْتُمْ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ
وَيَسْتَبْشِرُونَ بِالَّذِينَ لَمْ يَلْحَقُوا بِهِمْ
مِنْ خَلْفِهِمْ أَلَّا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿١٧٠﴾

يَسْتَبْشِرُونَ بِبِعَمَلِهِمْ مِنَ اللَّهِ وَفَضْلِهِ
وَأَنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٧١﴾

الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَالرَّسُولِ مِنْ بَعْدِ
مَا أَصَابَهُمُ الْقَتْلُ لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا مِنْهُمْ
وَأَنْتُمْ أَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿١٧٢﴾

الَّذِينَ قَالُوا لَهُمُ النَّاسُ إِنَّ النَّاسَ قَدْ جَمَعُوا
لَكُمْ فَاخْشَوْهُمْ فَزَادَهُمْ إِيمَانًا وَقَالُوا
حَسْبُنَا اللَّهُ وَرَبُّهُ الْوَكِيلُ ﴿١٧٣﴾

فَأَنْقَلَبُوا بِنِعْمَةِ رَبِّهِمْ مِنْ اللَّهِ وَفَضْلِهِ لَمْ
يَمَسَّ لَهُمْ سُوءٌ وَأَتَوْهُم بِرِضْوَانٍ مِنَ اللَّهِ
وَاللَّهُ ذُو فَضْلٍ عَظِيمٍ ﴿١٧٤﴾

175. Це лише шайтан залякує вас своїми помічниками. Але не бійтесь їх, а бійтесь Мене, якщо є ви віруючими!

إِنَّمَا ذَلِكُمُ الشَّيْطَانُ يُخَوِّفُ أَوْلِيَاءَهُ
فَلَا تَخَافُوهُمْ وَخَافُوا إِن كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١٧٥﴾

176. Нехай же не засмучують тебе ті, які поспішають у своєму невір'ї. Вони ніяк не зможуть зашкодити Аллаху. Аллах бажає, щоб вони не мали частки в наступному житті. На них чекає велика кара!

وَلَا يَخْزِيكَ الَّذِينَ يَسْعَوْنَ فِي الْكُفْرِ أَنَّهُمْ
لَنْ يَضُرُّوا اللَّهَ شَيْئًا يُرِيدُ اللَّهُ أَلَّا يَجْعَلَ لَهُمْ
حِصًّا فِي الْآخِرَةِ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١٧٦﴾

177. Воістину, ті які купили невір'я за віру, ніяк не зможуть зашкодити Аллаху. На них чекає болісна кара!

إِنَّ الَّذِينَ اشْتَرُوا الْكُفْرَ بِالْإِيمَانِ لَنْ يَضُرُّوا
اللَّهَ شَيْئًا وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٧٧﴾

178. Нехай же не думають ті, які не вірують, що Наша відстрочка є благом для них. Ми дали їм відстрочку лише для того, щоб вони збільшили свої гріхи. На них чекає принизлива кара!

وَلَا يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّمَا نُمَلِّئُهُمْ
خَيْرًا لِّأَنفُسِهِمْ إِنَّمَا نُمَلِّئُهُمْ لِيُزِدُوا إِيمَانًا
وَلَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ ﴿١٧٨﴾

179. Аллах не залишить віруючих у тому стані, у якому ви перебуваєте, поки не відрізнить Він між поганим та добрим. Аллах не навчить вас потаємному, але Аллах обирає серед посланців Своїх того, кого побажає. Тож увіруйте в Аллаха та Його посланців! І якщо ви увіруєте і будете богобоязливими, то отримаєте велику винагороду!

مَا كَانَ اللَّهُ لِيَذَرَ الْمُؤْمِنِينَ عَلَىٰ مَا أَنْتُمْ
عَلَيْهِ حَتَّىٰ يَسِيرَ الْحَقِيبُ مِنَ الطَّيِّبِ وَمَا كَانَ
اللَّهُ لِيُظِلَّكُمْ عَلَى الْغَيْبِ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَجْتَسِي مِنْ
رُسُلِهِ مَنْ يَشَاءُ فَتَأْمِنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ ۗ وَإِن
تُؤْمِنُوا أَوْ تَتَّقُوا فَلَكُمْ أَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿١٧٩﴾

180. Нехай же не думають ті, які виявляють скупість у тому, що Аллах дарував їм зі Своєї ласки, що це краще для них! Таж ні, це гірше для них. У День Воскресіння те, на що вони скупилися, повисне навколо їхньої шиї! Аллах — Спадкоємець небес та землі, і Йому відомо те, що робите ви!

181. Аллах почув слова тих, які говорили: «Воістину, Аллах — бідний, а ми — багаті!» Ми запишемо й те, що вони говорили, й те, що вони вбивали пророків без жодного права. І скажемо Ми: «Спробуйте ж на смак вогняну кару,

182. за те, що приготували ви своїми руками! Адже Аллах не вчиняє із рабами несправедливо!»

183. І які говорили: «Воістину, Аллах заповів нам не вірити жодному посланцю, поки він не покаже нам жертву, яку пожере вогонь!» Скажи: «До вас уже приходили посланці з ясними знаменнями і тим, про що ви сказали. Чому ж тоді вбили ви їх, якщо ви говорите правду?»

184. І якщо вони сприймуть тебе за брехуна, то так само вони сприймали за брехунів і тих, які приходили перед тобою з

وَلَا يَحْسِبَنَّ الَّذِينَ يَبْخُلُونَ بِمَا أَنزَلَهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ هُوَ خَيْرًا لَّهُمْ بَلْ هُوَ شَرٌّ لَّهُمْ سَيُطَوَّقُونَ مَا بَخُلُوا بِهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَلِلَّهِ مِيرَاثُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿١٨٠﴾

لَقَدْ سَمِعَ اللَّهُ قَوْلَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ فَقِيرٌ وَنَحْنُ أَغْنِيَاءُ سَنَكْتُبُ مَا قَالُوا وَقَتْلَهُمُ الْأَنْبِيَاءَ بِغَيْرِ حَقٍّ وَنَعْمُ لَهُمْ أَجْرٌ ﴿١٨١﴾

ذَلِكَ بِمَا قَدَّمْت أَيْدِيكُمْ وَأَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَالِمٍ لِّلْعَالَمِينَ ﴿١٨٢﴾

الَّذِينَ قَالُوا إِنَّا لَنَنظِرُكَ إِلَىٰ آيَاتِنَا أَلَّا نُؤْتِيَكَ لِرَسُولٍ حَتَّىٰ تَأْتِيَنَا بِقُرْبَانٍ تَأْكُلُهُ النَّارُ قُلْ قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِّن قَبْلِي بِالْبَيِّنَاتِ وَالَّذِي قُلْتُمْ فَلِمَ قَتَلْتُمُوهُمْ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿١٨٣﴾

إِن كَذَّبُوكَ فَقَدْ كَذَّبَ رَسُولٌ مِّن قَبْلِكَ جَاءَهُم بِالْبَيِّنَاتِ وَالرُّسُلِ وَالْكِتَابِ الْمُنِيرِ ﴿١٨٤﴾

ясними знаменнями, книгами та Сяючим Писанням!

185. Кожна душа спробує смерті, але відплатять вам сповна лише у День Воскресіння. І хто буде віддалений від вогню та буде введений до раю, той і матиме успіх. Земне життя — лише оманлива втіха.

186. Ви неодмінно будете випробувані своїм майном та самими собою. І ви неодмінно почуєте багато образливого від тих, кому було дано Писання раніше за вас, а також від багатобожників. Та якщо ви будете терпеливими і богобоязливими, то це і буде справжньою рішучістю!

187. І ось Аллах узяв завіт із тими, кому було дано Писання: «Роз'яснюйте ж його людям та не приховуйте його!» Але вони відкинули його та продали за мізерну ціну! Мерзотне ж те, що вторгували вони!

188. Не думай же, що ті, які радіють зі своїх вчинків та люблять, щоб їх хвалили за те, чого вони насправді не робили — так ось, не думай, що вони врятовуються від кари! На них чекає болісна кара!

كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ وَإِنَّمَا تُوَفَّوْنَ أُجُورَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَمَن زُحِرَ عَنِ النَّارِ وَأُدْخِلَ الْجَنَّةَ فَقَدْ فَازَ وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَمَتَعٌ الْعُورِ ﴿١٨٥﴾

﴿لَتُبْلَوْنَ فِي أَمْوَالِكُمْ وَأَنفُسِكُمْ وَلَتَسْمَعَنَّ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِن قَبْلِكُمْ عِبْرَةً مِّنَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا الَّذِي كَفَرُوا وَإِن تُصِيرُوا وَتَتَّقُوا فَإِنَّ ذَلِكَ مِّنْ عِزِّ الْأُمُورِ ﴿١٨٦﴾﴾

وَإِذ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ لَتُبَيِّنُنَّهُ لِلنَّاسِ وَلَا تَكْفُرُونَهُ، فَنَبَذُوهُ وَرَاءَ ظُهُورِهِمْ وَأَشْرَتُوا بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًا فَيَسَّ مَا يَشْرُونَ ﴿١٨٧﴾﴾

لَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ يَفْرَحُونَ بِمَا أَتَوْا وَيُحِبُّونَ أَن يُحْمَدُوا بِمَا لَمْ يَفْعَلُوا فَلَا تَحْسَبَنَّهُمْ بِمَفَازَةٍ مِنَ الْعَذَابِ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٨٨﴾﴾

189. Аллаху належить влада над небесами та землею. Аллах спроможний на кожну річ!
190. Воістину, у творінні небес і землі, у розмежуванні ночі та дня, в усьому цьому — знамення для обдарованих розумом,
191. які згадують Аллаха стоячи, сидячи та лежачи, які роздумують над творінням небес і землі: «Господи наш! Ти не створив все це марно. Преславний Ти! Врятуй же нас від кари вогнем!
192. Господи наш! Воістину, того, кого Ти вкинеш у вогонь, буде зганьблено. І у несправедливих не буде помічників!
193. Господи наш! Воістину, ми почули закликаючого, який закликав до віри: «Увіруйте в Господа вашого!» Тож ми увірували. Господи наш! Прости нам гріхи наші та відпусти нам злі вчинки наші! І даруй нам спокій разом із праведними!
194. Господи наш! Даруй нам те, що Ти пообіцяв нам через Своїх посланців! І не ганьби нас у День Воскресіння. Воістину, Ти не порушуєш обіцянки!»
195. І відповів їм Господь їхній: «Я не зроблю марними ваших

وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۗ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٨٩﴾

إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ لَآيَاتٍ لِّأُولِي الْأَلْبَابِ ﴿١٩٠﴾

الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللَّهَ قِيَمًا وَقُعُودًا وَعَلَىٰ جُنُوبِهِمْ وَيَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا بَطْلًا تُسَبِّحُكَ قِيَمًا عَذَابَ النَّارِ ﴿١٩١﴾

رَبَّنَا إِنَّكَ مَن تُدْخِلُ النَّارَ فَقَدْ أَخْرَجْتَهُ ۖ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِن أَنصَارٍ ﴿١٩٢﴾

رَبَّنَا إِنَّا أَسْعَفْنَا مُنَادِيَ الْأَيْمَنِ ۚ أَنْ ءَامُرُ أَيُّدِكُمْ فَمَا تَزِيدُنَا قَدْغَفْرًا ۖ رَبَّنَا دُوبُنَا وَأَوْكَفِّرْ عَنَّا سَيِّئَاتِنَا وَتَوَفَّنَا مَعَ الْأَبْرَارِ ﴿١٩٣﴾

رَبَّنَا وَءَايَاتِنَا مَا وَعَدْتَنَا عَلَىٰ رُسُلِكَ وَلَا تُخْزِنَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ ۗ إِنَّكَ لَا تُخْلِفُ الْعَهْدَ ﴿١٩٤﴾

فَأَسْتَجِبْ لَهُمْ رُدُّهُمُ إِلَىٰ لَأَ أُصِيبُ عَمَلًا

вчинків — ні вчинків чоловіків, ні вчинків жінок. Адже одні з вас походять від інших. А тим, які переселилися, були вигнані зі своїх домівок, зазнавали страждань на Моєму шляху, боролися та гинули, тим Я неодмінно відпущу злі вчинки їхні та введу таких у сади, де течуть ріки. Такою є винагорода від Аллаха, а у Аллаха — найкраща винагорода!»

196. Нехай не вабить тебе земна суєта тих, які не увірували,
197. бо незначна ця насолода! А потім домівкою їхньою буде гесна, і мерзотний же це притулок!
198. Але на тих, які боялися Господа свого, чекають сади, де течуть ріки. Вони будуть там довіку, перебуваючи в гостинності Аллаха! Те, що у Аллаха, краще для праведників!
199. Воістину, серед людей Писання неодмінно є ті, які увірували в Аллаха і в те, що зіслано вам, а також у те, що зіслано їм. Вони мають страх перед Аллахом і не продають знамення Аллаха за мізерну ціну. На них чекає винагорода від Господа їхнього. Воістину, Аллах — швидкий у відплаті!

عَمَلٍ مِّنْكُمْ مَّن ذَكَرَ وَأُنْزِلَ بَعْضُكُمْ مِّن
بَعْضٍ فَمَّا لِلَّذِينَ هَاجَرُوا وَأُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ
وَأُودُوا فِي سَبِيلِي وَقَاتَلُوا وَقُتِلُوا لَأُكَفِّرَنَّ
عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَلَأُدْخِلَنَّهُمْ جَنَّاتٍ
تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ قَوْلًا مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ
وَاللَّهُ عِنْدَهُ حُسْنُ الْقَوَابِلِ ﴿١٩٦﴾

لَا يَغُرُّكَ تَقَلُّبُ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي الْبِلَادِ ﴿١٩٦﴾

مَتَّعَ قَلِيلًا ثُمَّ مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَهُمْ فِيهَا
الْمِهَادُ ﴿١٩٧﴾

لِلَّذِينَ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ لَهُمْ جَنَّاتٌ
تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا نُزُلًا
مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ وَمَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ لِلْأَبْرَارِ ﴿١٩٨﴾

وَالَّذِينَ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَمْ يَأْمَنُوا بِاللَّهِ
وَمَا أَنْزِلَ إِلَيْكُمْ وَمَا أَنْزِلَ إِلَيْهِمْ
خَشِعِينَ لِلَّهِ لَا يَشْعُرُونَ بِتَأْيِيدِ اللَّهِ
لَهُمْ قَلِيلًا أُولَئِكَ لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ
رَبِّهِمْ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿١٩٩﴾

200. О ви, які увірували! Будьте терпеливими, змагайтесь у терпінні, будьте стійкими! І бійтесь Аллаха — можливо, матимете ви успіх!

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ ءَامَنُوْا اَصْبِرُوْا وَصَابِرُوْا
وَرٰضِيْنَ بِمَا اَنْزَلَ اللّٰهُ لَعَلَّكُمْ
تُقْلِحُوْنَ ﴿٢٠٠﴾

Сура 4. Ан-Ніса («Жінки»)

*Ім'ям Аллаха Милостивого,
Милосердного!*

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. О люди! Бійтесь Господа вашого, Який створив вас із однієї душі та створив із неї другу до пари; а з них ще й інших чоловіків та жінок і розселив їх. Тож бійтесь Аллаха, ім'ям Якого ви звертаєтесь одне до одного, і дотримуйтесь родинних зв'язків. Воістину, Аллах наглядає за вами!
2. Віддавайте сиротам їхнє майно та не міняйте лихого на добре. І не пожирайте їхнього майна разом зі своїм. Воістину, це — великий гріх.
3. Якщо ж ви боїтесь, що не будете належно ставитись до сиріт, то одружуйтесь із тими жінками, які вам до вподоби: з двома, з трьома, з чотирма. Та якщо ви боїтесь, що не будете справедливі із ними, то нехай це буде лише одна, або ж невільниця, захоплена вами. Це ближче [до справедливості], якщо не прагнете відхилитися ви.
4. І щиро віддавайте дружинам викуп як дарунок для них. Але якщо вони за своєю волею

يَتَّيْمِنَ النَّاسَ اتَّقُوا رَبَّ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَبَثَّ مِنْهُمَا رِجَالًا كَثِيرًا وَنِسَاءً وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي تَسَاءَلُونَ بِهِ وَالْأَرْحَامَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَيْكُمْ رَقِيبًا ۝

وَأُولَ الَّذِينَ يَتَّبِعُ أَمْوَالَهُمْ وَلَا تَتَّبِعُوا الْحَيَاتِ بِأَلْقَابِهِمْ وَلَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَهُمْ إِلَى أَمْوَالِكُمْ إِنَّهُ كَانَ حُوبًا كَبِيرًا ۝

وَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا تُقْسِطُوا فِي الْيَتَامَىٰ فَانكِحُوا مَا طَابَ لَكُمْ مِنَ النِّسَاءِ مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ وَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا تَعْدِلُوا فَوَاحِشَةً أَوْ مَمْلُوكًا ۝

وَأُولَ الَّذِينَ يَتَّبِعُ أَمْوَالَهُمْ وَلَا تَتَّبِعُوا الْحَيَاتِ بِأَلْقَابِهِمْ وَلَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَهُمْ إِلَى أَمْوَالِكُمْ إِنَّهُ كَانَ حُوبًا كَبِيرًا ۝

щось повернуть вам звідти, то вживайте це для здоров'я та користі.

5. І не віддавайте нерозумним свого майна, того, яке Аллах зробив для вас засобом для прожиття. Годуйте, одягайте їх звідти, а також кажіть їм добрі слова.
6. Випробовуйте сиріт, поки вони не досягнуть шлюбного віку. І коли побачите ви у них здоровий глузд, то поверніть їм їхнє майно. Не пожирайте його, займаючись марнотратством та поспішаючи, [боячись] того часу, коли вони подорослішають. Багатий нехай утримається, а бідний нехай споживає згідно зі звичаєм. І коли ви повернете їм майно їхнє, то покличете для цього свідків. Достатньо того, як рахує Аллах!
7. Чоловіку належить частка від того, що залишили батьки та найближчі родичі; і жінці належить частка від того, що залишили батьки та найближчі родичі — як від малого, так і від великого. Такою є встановлена частка.
8. Якщо під час поділу присутні родичі, сироти і

وَلَا تُوْنُوا السُّفَهَاءَ أَمْوَالَكُمُ الَّتِي جَعَلَ اللَّهُ لَكُمْ
فَيْسًا وَأَرْزُقُوهُمْ فِيهَا وَاكْسُوهُمْ وَقُولُوا لَهُمْ قَوْلًا
مَعْرُوفًا ﴿٥﴾

وَأَسْأَلُوا الَّتِي تَسْتَحْيِي حَتَّىٰ إِذَا بَلَغُوا النِّكَاحَ فَإِنْ
ءَانَسْتُمْ مِنْهُمُ رُشْدًا فَادْفَعُوا إِلَيْهِمْ أَمْوَالَهُمْ
وَلَا تَأْكُلُوهَا إِسْرَافًا وَبِدَارَ أَنْ يَكْبَرُوا وَمَنْ كَانَ
غَنِيًّا فَلْيَسْتَعْفِفْ وَمَنْ كَانَ فَقِيرًا فَلْيَأْكُلْ
بِالْمَعْرُوفِ فَإِذَا دَفَعْتُمْ إِلَيْهِمْ أَمْوَالَهُمْ
فَأَشْهِدُوا عَلَيْهِمْ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ حَسِيبًا ﴿٦﴾

لِلرِّجَالِ نَصِيبٌ مِّمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ وَالْأَقْرَبُونَ
وَلِلنِّسَاءِ نَصِيبٌ مِّمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ وَالْأَقْرَبُونَ
مِمَّا قَلَّ مِنْهُ أَوْ كَثُرَ نَصِيبًا مَّفْرُوضًا ﴿٧﴾

وَإِذَا حَضَرَ الْقِسْمَةَ أُولُو الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ

бідняки, то наділіть їх чимось зі спадку, а також кажіть їм добрі слова.

9. І нехай мають страх перед Аллахом ті, які, залишивши після себе слабких нащадків, боялися би за них. Нехай же вони бояться Аллаха та говорять розсудливе слово.
10. Воістину, ті, які несправедливо пожирають майно сиріт, лише пожирають своїми черевами вогонь. Вкинуть їх у полум'я!
11. Аллах заповідає вам відносно дітей ваших — сину належить частка двох доньок. Якщо ж усі діти чисельністю більше двох є жінками, то їм належить дві третини спадку. А якщо лишилася тільки одна донька, то їй належить половина. А кожному з батьків померлого належить шоста частина того, що він лишив — якщо у нього лишилася дитина. А якщо він не залишив дитини і його спадкоємцями є батьки, то його матері належить третина спадку. А якщо є в нього брати, то його матері належить шоста частина — після поділу того, що було вказано в заповіті або після виплати боргу. Ви не знаєте, хто приносить вам більше користі — батьки ваші чи сини

وَالْمَسْكِينِ فَأَرْزُقُوهُمْ مِنْهُ
وَقُولُوا لَهُمْ قَوْلًا مَعْرُوفًا ﴿٥٠﴾

وَلْيَخْشَ الَّذِينَ لَوْ تَرَكَوْا مِنْ خَلْفِهِمْ
ذُرِّيَّةً ضِعَفًا خَافُوا عَلَيْهَا فَلْيَقْتَرُوا اللَّهَ
وَلْيَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا ﴿٥١﴾

إِنَّ الَّذِينَ يَأْكُلُونَ أَمْوَالَ الْيَتَامَى ظُلْمًا
إِنَّمَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ نَارًا
وَيَسْخَرُونَ مِنْهَا سَخِرًا ﴿٥٢﴾

يُوصِيكُمُ اللَّهُ فِي أَوْلَادِكُمْ لِلذَّكَرِ مِثْلُ
حِظِّ الْأُنثِيَيْنِ وَإِن كَانَ نِسَاءً فَوْقَ
أَثْنَيْنِ فَلَهُنَّ ثُلُثَا مَا تَرَكَ وَإِن كَانَتْ
وَاحِدَةً فَلَهَا النِّصْفُ وَلَا يُؤْتَى لِكُلِّ وَاحِدٍ
مِنْهُمَا الشُّدْهُنَّ مِمَّا تَرَكَ إِنْ كَانَ لَهُ وَلَدٌ
وَإِن لَمْ يَكُنْ لَهُ وَلَدٌ وَوَرِثَهُ أَبَوَاهُ فَلِلْأُمِّهِ الثُّلُثُ
وَإِن كَانَ لَهُ إِخْوَةٌ فَلِلْأُمِّهِ الشُّدْهُنَّ مِنْ بَعْدِ
وَصِيَّتِ نَبِيِّهَا أَوْ دِينٍ إِيَّاهُ أَوْ كَثْرٍ وَأَبْنَاؤُكُمْ
لَا تَسْأَلُونَ لَهُمْ أَن يَقْرَبُ لَكُمْ نَفَعًا أَرِيضَةً
مِّنَ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿٥٣﴾

будуть там довіку. Це і є великий успіх!

14. А того, хто чинитиме непослух Аллаху та Його Посланцю і буде порушувати Його обмеження, Він введе до вогню, і той буде там довіку. Чекає на нього ганебна кара!
15. А проти тих ваших дружин, які вчинять перелюб, кличте у свідки чотирьох з-посеред вас. Якщо вони засвідчать це, то тримайте їх у будинках, поки не прийде до них смерть або Аллах приготує для них інший шлях.
16. А до тих двох з-посеред вас, які вчинять це, застосовуйте тілесне покарання. А якщо вони покаються та виправляться, то залиште їх. Воістину, Аллах — Приймаючий каяття, Милосердний!
17. Воістину, Аллах приймає каяття тих, які творили зло через своє невігластво. І якщо вони швидко після цього покаються, то Аллах прийме каяття їхнє. Аллах — Всезнаючий, Мудрий!
18. Але не приймуть каяття тих, які творять злі вчинки, а коли приступає до них смерть, то говорять вони: «Тепер я каюся!» І немає каяття тим, які помирають невірними. Для

فِيهَا وَذَٰلِكَ الْغُورُ الْعَظِيمُ ﴿١٧﴾

وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَتَعَدَّ حُدُودَهُ يُدْخِلْهُ نَارًا آخِذًا فِيهَا وَلَهُ عَذَابٌ مُّهِمٌ ﴿١٨﴾

وَالَّذِي يَأْتِيَنَّ الْقِحْشَةَ مِنْ نِسَائِكُمْ فَاسْتَشْهِدُوا عَلَيْهِنَّ أَرْبَعَةً مِنْكُمْ فَإِنْ شَهِدُوا فَأَمْسِكُوهُنَّ فِي الْبُيُوتِ حَتَّىٰ يَمُوتُنَّ الْمَوْتُ أَوْ يَجْعَلَ اللَّهُ لَهُنَّ سَبِيلًا ﴿١٩﴾

وَالَّذَانِ يَأْتِيَنَّهَا مِنْكُمْ فَادُّوهُمَا فَإِنْ تَابَا وَأَصْلَحَا فَأَعْرِضُوا عَنْهُمَا ۗ إِنَّ اللَّهَ كَانَ تَوَّابًا رَحِيمًا ﴿٢٠﴾

إِنَّمَا التَّوْبَةُ عَلَى اللَّهِ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السُّوءَ بِجَهْلَةٍ ثُمَّ يُتَوْبُونَ مِنْ قَرِيبٍ فَأُولَٰئِكَ يَتُوبُ اللَّهُ عَلَيْهِمْ ۗ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿٢١﴾

وَلَيْسَتِ التَّوْبَةُ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ حَتَّىٰ إِذَا حَضَرَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ إِنِّي تُبْتُ الْإِيمَانَ وَلَا الَّذِينَ يَمْشُونَ وَهُمْ كَفَّارٌ أُولَٰئِكَ أَعْتَدْنَا

таких Ми приготували болісну кару!

19. О ви, які увірували! Вам не дозволено бути спадкоємцями дружин проти їхньої волі. Не забороняйте їм забрати частину того, що ви їм дали, хіба як вони вчинять явний перелюб. Поводьтеся з дружинами гідно. І навіть якщо вони неприємні вам, то, можливо, неприємне для вас те, куди Аллах вклав багато добра!
20. І якщо ви бажаєте замінити одну з дружин іншою, тоді як перед цим ви дали одній із них навіть цілий кінтар, то не забирайте нічого із цього. Невже ви заберете щось несправедливо та скоїте явний гріх?
21. Як же ви заберете це, якщо раніше між вами були близькі стосунки і вони взяли з вас суворий завіт?
22. Не одружуйтесь із тими жінками, з якими були одружені ваші батьки — хіба як це вже трапилося. Воістину, це — розпуста, мерзота і недобрий шлях!
23. Вам заборонені матері ваші, доньки ваші, сестри ваші, тітки зі сторони батька та зі сторони матері; а також доньки ваших

لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٥﴾

يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا لِيُجْلَّ لَكُمْ أَنْ تَرَوْهُنَّ كَرِهًا وَلَا تَمْلُوهُنَّ لِيَذْهَبُوا بِبَعْضِ مَا آتَيْتُمُوهُنَّ إِلَّا أَنْ يَأْتِيَنَّ بِفَاحِشَةٍ مُّبِينَةٍ وَعَاشِرُهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ فَإِنْ كَرِهْتُمُوهُنَّ فَعَسَى أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا وَيَجْعَلَ اللَّهُ فِيهِ خَبَرًا كَثِيرًا ﴿١٥﴾

وَإِنْ أَرَدْتُمْ أَنْ تَبْتَدِلُوا زَوْجَ مَكَانٍ زَوْجٍ وَءَاتَيْتُمْ إِحْدَاهُنَّ قِطَاعًا فَإِنَّمَا تَأْخُذُوهُنَّ شَيْئًا آتَاخُذُوهُنَّ بِهَيْئَتِنَا وَإِنَّمَا مَيْدِنَا ﴿٢٠﴾

وَكَيْفَ تَأْخُذُوهُنَّ وَقَدْ أَفْضَى بَعْضُكُمْ إِلَى بَعْضٍ وَأَخَذْتُمْ مِنْكُمْ مِيثَاقًا غَلِيظًا ﴿٢١﴾

وَلَا تَنْكِحُوا مَا نَكَحَ آبَاؤُكُمْ مِنَ النِّسَاءِ إِلَّا مَا قَدْ سَلَفَ إِنَّهُ كَانَ فَاحِشَةً وَمَقْتًا وَسَاءَ سَبِيلًا ﴿٢٢﴾

حُرِّمَتْ عَلَيْكُمْ أُمَّهَاتُكُمْ
وَبَنَاتُكُمْ وَأَخْوَاتُكُمْ وَعَمَّاتُكُمْ

братів, доньки ваших сестер, ті з ваших матерів, які вигодували вас; а також ваші молочні сестри, матері ваших дружин; а також пасербиці, яких виховуєте ви і до матерів яких ви входили. Але якщо ви не входили до них, то не буде вам гріха. Заборонені вам і дружини тих ваших синів, які вийшли з плоті вашої; а також заборонене одруження на двох сестрах, хіба як це вже трапилося. Воістину, Аллах — Прощаючий, Милосердний!

24. Заборонені вам також заміжні жінки — окрім тих, яких ви захопили в полон. Таким є припис Аллаха для вас. Окрім цього, вам дозволено шукати інших жінок для одруження, якщо ви прагнете до них, використовуючи своє майно та будучи цнотливими, а не розпусниками. А за те задоволення, яке ви отримуєте від них, давайте їм належну винагороду. І не буде вам гріха за те, про що ви погодитесь між собою після визначення необхідного викупу. Воістину, Аллах — Всезнаючий, Мудрий!

25. А хто з вас не має належного статку, щоб одружитися на віруючих цнотливих жінках,

وَحَالَاتُكُمْ وَبَنَاتُ الْأَخِ وَبَنَاتُ الْأُخْتِ وَأُمَّهَاتُكُمُ الَّتِي أَرْضَعْنَكُمْ وَأَخَوَاتُكُمْ مِنَ الرَّضَعَةِ وَأُمَّهَاتُ نِسَائِكُمْ وَرَبِّبَاتُكُمُ الَّتِي فِي حُجُورِكُمْ مِنْ نِسَائِكُمُ الَّتِي دَخَلْتُمْ بِهِنَّ فَإِنْ لَمْ تَكُونُوا دَخَلْتُمْ بِهِنَّ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ وَحَلَائِلُ أَبْنَائِكُمُ الَّذِينَ مِنْ أَصْلَابِكُمْ وَأَنْ تَجْمَعُوا بَيْنَ الْأُخْتَيْنِ إِلَّا مَا قَدْ سَلَفَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَفُورًا رَحِيمًا ﴿٥٥﴾

﴿ وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ النِّسَاءِ إِلَّا مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ كَمَا كَتَبَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ وَالْحِلُّ لَكُمْ مَا وَرَاءَ ذَلِكَ إِنْ تَبَتَّعُوا بِأَمْوَالِكُمْ مُخْصِنِينَ غَيْرِ مُسْفِحِينَ فَمَا اسْتَمْتَعْتُمْ بِهِ مِنْهُنَّ فَآتُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ فَرِيضَةً وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا تَرَضَيْتُمْ بِهِ مِنْ بَعْدِ الْفَرِيضَةِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿٥٦﴾

وَمَنْ لَمْ يَسْتَطِعْ مِنْكُمْ طَوْلًا أَنْ يَنْكَحَ الْمُحْصَنَاتِ الْمُؤْمِنَاتِ فَمِنْ مَا

той нехай одружиться на віруючих жінках з-посеред захоплених вами у полон. Аллах краще знає про віру вашу, і всі ви — одне від одного.

Тож одружуйтеся із ними з дозволу їхніх родин, і давайте їм винагороду їхню за звичаєм, щоб вони були цнотливими, а не розпусницями чи тими, які мають потаємних приятелів.

Якщо ж після одруження вони скоять розпусту, то покарання для них — половина покарання для вільних жінок. Одруження з невольницями дозволене тим із вас, хто боїться гріха перелюбу. І якщо ви будете терпіти, то це буде краще для вас. Аллах — Прощаючий, Милосердний!

«Половина покарання»: тут мається на увазі побиття.

26. Аллах прагне дати роз'яснення вам, скерувати вас до законів тих людей, які жили перед вами та прийняти ваше каяття. Аллах — Всезнаючий, Мудрий!
27. Аллах прагне прийняти каяття ваше! А ті, які йдуть за своїми пристрастями, прагнуть відвернути вас якомога далі.
28. Аллах прагне полегшення для вас, адже людина створена слабкою.

مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ مِنْ فَتَىٰكُمْ
 الْمُؤْمِنَاتِ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِإِيمَانِكُمْ
 بَعْضُكُمْ مِنْ بَعْضٍ فَأَنْكِحُوهُنَّ بِإِذْنِ
 أَهْلِهِنَّ وَءَاتُوهُنَّ أَجْرَهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ
 مُحْصَنَاتٍ غَيْرَ مُسْفِحَاتٍ وَلَا مُتَّخِذَاتِ
 أَخْدَانٍ فَإِذَا أَحْصَيْنَ فَإِنْ أَتَيْنَ
 بِفَاحِشَةٍ فَعَلَيْهِنَّ نِصْفُ مَا عَلَى
 الْمُحْصَنَاتِ مِنَ الْعَذَابِ ذَلِكَ لِمَنْ
 خَشِيَ الْعَنَتَ مِنْكُمْ وَأَنْ تَصْرُوهَا
 خَيْرٌ لَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٥٥﴾

يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ
 رِجْسَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِكُمْ وَيُتُوبَ
 عَلَيْكُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٥٦﴾

وَاللَّهُ يُرِيدُ أَنْ يَتُوبَ عَلَيْكُمْ وَيُرِيدُ
 الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ الشَّهَوَاتِ أَنْ نَمِيَئُوا
 مَيْلًا عَظِيمًا ﴿٥٧﴾

يُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يُخَفِّفَ عَنْكُمْ وِجْيَاتَ
 إِلَاسِنِمْ ضَعِيفًا ﴿٥٨﴾

29. О ви, які увірували! Не пожирайте майна одне одного шляхом неправди, а займайтеся торгівлею, якою ви будете взаємно задоволені. І не вбивайте одне одного! Воістину, Аллах Милосердний до вас!
30. І хто зробить це через свою ворожість та несправедливість, того Ми вкинемо у вогонь. Це для Аллаха — легко!
31. І якщо ви будете уникати важких гріхів, які заборонені вам, то Ми простимо вам злі вчинки ваші та введемо вас через вхід пошани!
32. Не бажайте того, шляхом чого Аллах віддав перевагу одним із вас перед іншими. Чоловіку — частка з того, що отримав він, а жінці — частка з того, що отримала вона. Тож просіть у Аллаха ласки Його; воістину, Він знає про кожну річ!
33. Для кожної людини Ми дали близьких, які успадковують те, що лишили батьки та найближчі родичі. А тим, із ким ви пов'язані клятвами, віддавайте вашу частку. Воістину, Аллах — кожній речі Свідок!
34. Чоловіки піклуються про жінок, адже Аллах віддав перевагу одним перед іншими,

بِتَائِبَاتٍ الَّذِينَ آمَنُوا آتَاكَ لَوْ كُنُوا أَمْوَالَكُمْ
بَيْنَكُمْ بِالْبِطْلِ إِلَّا أَنْ تَكُونَ بَجْرَةً عَنْ
تَرَاضٍ مِنْكُمْ وَلَا تَقْسُلُوا أَنْفُسَكُمْ
إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُمْ رَحِيمًا ﴿٢٩﴾

وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ عَدُوًّا وظَلَمًا فَسَوْفَ نُصَلِّيه
نَارًا وَكَانَ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا ﴿٣٠﴾

إِنْ تَحْتَسِبُوا كَيْدًا بِمَا تَهْتَكُونَ عَنْهُ
نُكَفِّرْ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَنُدْخِلْكُمْ
مُدْخَلَ كَيْدِمَا ﴿٣١﴾

وَلَا تَتَمَنَّوْا مَا فَضَّلَ اللَّهُ بِهِ بَعْضَكُمْ عَلَى
بَعْضٍ لِلرِّجَالِ نَصِيبٌ مِمَّا كَسَبُوا
وَلِلنِّسَاءِ نَصِيبٌ مِمَّا كَسَبْنَ وَسَلُوا
اللَّهَ مِنْ فَضْلِهِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ
بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا ﴿٣٢﴾

وَلِكُلِّ جَعَلْنَا مَوَالِيًا وَمِمَّا تَرَكَ
الْوَالِدَاتُ وَالْأَقْرَبُونَ وَالَّذِينَ عَقَدَتْ
أَيْمَانَكُمْ فَآتُوهُمْ نَصِيبَهُمْ إِنَّ اللَّهَ
كَانَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدًا ﴿٣٣﴾

الرِّجَالُ قَوَّامُونَ عَلَى النِّسَاءِ بِمَا فَضَّلَ
اللَّهُ بَعْضَهُمْ عَلَى بَعْضٍ وَبِمَا أَنْفَعُوا مِنْ

а також через те, що чоловіки витрачають своє майно. Праведні жінки покірні, вони беруть у час відсутності чоловіків те, що Аллах наказав берегти. А тих жінок, непокори яких ви боїтесь, повчайте, уникайте на подружньому ложі та, врешті-решт, злегка бийте. Якщо ж вони послухаються вас, то не шукайте шляху проти них. Воістину, Аллах — Всевишній, Великий!

35. Якщо ви боїтесь розлучення між подружжям, то призначте суддю з його боку та суддю з її боку. Якщо ті бажатимуть миру, то Аллах примирить подружжя. Воістину, Аллах — Всезнаючий, Всевідаючий!

36. Поклоняйтесь Аллаху та не додавайте Йому нікого як рівного. Якнайкраще ставтеся до батьків, родичів, сиріт і бідних; а також до сусідів, які є вашими родичами, і до тих, які не є вашими родичами; до побратима, до подорожнього, а також до рабів ваших. Воістину, Аллах не любить зухвалих і гордих,

37. які самі є скнарами та закликають людей до жадібності, приховують те, що Аллах дарував їм зі Своєї

أَمْوَالِهِمْ فَأَلْصَقْتُمْ قَتَبَاتِكُمْ حَفِظْتُمْ
لِلْغَيْبِ يَمَا حَفِظَ اللَّهُ وَالَّتِي
تَخَافُونَ نُشُورَهُنَّ فَيُظْهَرْنَ
وَأَهْجُرُوهُنَّ فِي الْمَصَاحِبِ وَأَصْرُهُنَّ
فَإِنْ أَطَعْتَكُمْ فَلَا تَتَّبِعُوا عَلَيْهِنَّ سَبِيلًا
إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿٣٥﴾

وَأَنْ حِفْظُهُنَّ بَيْنَهُمَا فَابْتَعُوا حَكَمًا
مِنْ أَهْلِيهِ. وَحَكَمًا مِنْ أَهْلِهَا إِنْ يُرِيدَا
إِصْلَاحًا يُوَفِّقُ اللَّهُ بَيْنَهُمَا إِنْ اللَّهُ
كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿٣٦﴾

﴿٣٦﴾ وَأَعْبُدُوا اللَّهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ
شَيْئًا وَيَالِ الَّذِينَ إِحْسَنُوا وَيَذِي الْقُرْبَىٰ
وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينِ وَالْجَارِ ذِي
الْقُرْبَىٰ وَالْجَارِ الْجُنُبِ وَالصَّاحِبِ
بِالْجَنبِ وَابْنِ السَّبِيلِ وَمَا مَلَكَتْ
أَيْمَانُكُمْ إِنْ اللَّهُ لَا يُحِبُّ مَنْ
كَانَ مُخْتَالًا فَجُورًا ﴿٣٧﴾

الَّذِينَ يَتَخَلَّفُونَ وَيَأْمُرُونَ النَّاسَ
بِالْبَخْلِ وَيَكْتُمُونَ مَا آتَاهُمُ اللَّهُ
مِنْ فَضْلِهِ وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا

ласки. І Ми приготували для невіруючих принизливу кару!

38. Вони жертвують своє майно задля лицемірства перед людьми і не вірують ні в Аллаха, ні в Останній День. Якщо шайтан є комусь приятелем, то поганий же з нього приятель!
39. Як же може зашкодити їм те, що вони увірують в Аллаха та в Останній День і будуть витратити те, чим наділив їх Аллах? Аллах знає про них.
40. Воістину, Аллах нікого не скривдить навіть на вагу порошинки. А якщо вчинок буде добрим, то Він подвоїть його і дарує від Себе велику винагороду!
41. А що буде, коли Ми приведемо свідка із кожної громади, а тебе зробимо свідком над ними?
42. У той День бажатимуть ті, які не увірували та чинили непослух Посланцю, щоб поглинула їх земля. Вони не приховають від Аллаха жодної бесіди!
43. О ви, які увірували! Не наближайтесь до молитви у стані сп'яніння, поки ви не станете усвідомлювати те, що говорите, а також у стані нечистоти, поки не здійсніте омовіння — якщо лише ви не

مُهَيَّبَاتٍ ۝

وَالَّذِينَ يُضْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ رِيقَةً النَّاسِ
وَلَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلَا بِالْيَوْمِ الْآخِرِ وَمَنْ
يَكُنِ الشَّيْطَانُ لَهُ قَرِينًا فَسَاءَ قَرِينًا ۝

وَمَاذَا عَلَيْهِمْ لَوْ آمَنُوا بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ
وَأَنفَقُوا مِمَّا رَزَقَهُمُ اللَّهُ وَكَانَ اللَّهُ
بِهِمْ عَلِيمًا ۝

إِنَّ اللَّهَ لَا يَظْلِمُ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ وَإِنْ تَكَ
حَسَنَةً يُضْعِفْهَا وَيُؤْتِ مِنْ لَدُنْهُ
أَجْرًا عَظِيمًا ۝

فَكَيْفَ إِذَا جِئْنَا مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ بِشَهِيدٍ
وَجِئْنَا بِكَ عَلَى هَؤُلَاءِ شَهِيدًا ۝

يَوْمَ سَيُزِيدُ الَّذِينَ كَفَرُوا وَعَصَوْا
الرَّسُولَ لَوْ تُسَوَّى بِهِمُ الْأَرْضُ وَلَا يَكْتُمُونَ
اللَّهَ حَدِيثًا ۝

يَأْتِيهَا الَّذِينَ هُمْ آمَنُوا لَا تَقْرَأُوا الصَّلَاةَ وَانْتُمْ
سُكْرَىٰ حَتَّى تَعْلَمُوا مَا تَقُولُونَ
وَلَا جُنُبًا إِلَّا عَابِرِي سَبِيلٍ حَتَّى تَغْتَسِلُوا
وَإِنْ كُنْتُمْ مَرْضَىٰ أَوْ عَلَىٰ سَفَرٍ أَوْ جَاءَ أَحَدٌ
مِنْكُمْ مِنَ الْغَائِطِ أَوْ لَمَسْتُمُ النِّسَاءَ فَلَمْ

знаходиться у дорозі. Якщо ж ви хворі, або подорожуєте, або хтось із вас повернувся з вбиральні чи торкався жінок, а після цього ви не знайшли води, то здійсніть омовіння чистою, сухою землею — обітріть нею своє обличчя та руки. Воістину, Аллах — Вибачаючий та Прощаючий!

Див. остаточну заборону на вжиток вина й азартні ігри у дев'яностому аяті сури «Трапеза».

44. Чи ти бачив тих, кому дано частину Писання, а вони обирають оману та прагнуть, щоб і ви зійшли зі шляху?
45. Аллах краще знає ворогів ваших! Достатньо Аллаха як Покровителя! Достатньо Аллаха як Помічника!
46. Серед юдеїв є ті, хто міняє місцями слова і говорить: «Слухаємо і не підкоряємось!», «Слухай те, що не можна почути», «Доглядай за нами», викривляючи язика свої та глузуючи з релігії. Але якби вони говорили: «Слухаємо і підкоряємось!», «Слухай!» та «Поглянь на нас!», то це було б краще та правильніше для них. Нехай же прокляне їх Аллах за невір'я їхнє! Мало ж віруючих серед них!

تَجِدُوا مَاءً فَتَيَمَّمُوا صَعِيدًا طَيِّبًا
فَأَمْسَحُوا بِوُجُوهِكُمْ وَأَيْدِيكُمْ
إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَفُورًا غَفُورًا ﴿٥٤﴾

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ أُوتُوا نَصِيبًا مِّنَ الْكِتَابِ
يَشْتَرُونَ الصَّلَاةَ وَيُرِيدُونَ أَن يُقْبَلُوا
بِالسَّيْلِ ﴿٥٥﴾

وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِأَعْدَائِكُمْ وَكَفَى بِاللَّهِ وَلِيًّا وَكَفَى
بِاللَّهِ نَصِيرًا ﴿٥٦﴾

مِنَ الَّذِينَ هَادُوا يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ عَن
مَوَاضِعِهِ ۖ وَيَقُولُونَ سَمِعْنَا وَعَصَيْنَا
وَأَسْمَعُ غَيْرُ مَسْمُوعٍ وَرَاعَيْنَا لِيَّا بِالسِّنِّهِمْ
وَطَعْنَا فِي الْبُيُوتِ وَلَوْ أَنَّهُمْ قَالُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا
وَأَسْمَعُ وَأَنْظُرْنَا لَكَانَ خَيْرًا لَّهُمْ وَأَقْوَمَ وَلَٰكِن
لَعَنَهُمُ اللَّهُ بِكُفْرِهِمْ فَلَا يُؤْمِنُونَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿٥٧﴾

47. О ви, яким дано Писання!
Увіруйте в те, що зіслали Ми як
підтвердження того, що є у вас,
доки Ми не стерли ваші обличчя
та не скрутили їх вам, або й
не прокляли вас, як прокляли
порушників суботи! Здійснився
ж наказ Аллаха!

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ ءَامِنُوا بِمَا نَزَّلْنَا
مُصَدِّقًا لِمَا مَعَكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ نَطْمِسَ
وُجُوهَهُمْ فَتَرْتَدَّهُمْ لِعَدُوِّهِمْ أَوْ لَعُنَهُمْ كَمَا لَعَنَّا
أَصْحَابَ السَّبْتِ وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ مَفْعُولًا ﴿٤٧﴾

48. Аллах не прощає, коли Йому
приписують рівних, але прощає
все інше, крім цього, тому, кому
побажає! І хто приписує Аллаху
рівних, той чинить великий
гріх!

إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ
ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ افْتَرَى
إِثْمًا عَظِيمًا ﴿٤٨﴾

49. Невже ти не бачив тих, які
вважають себе пречистими? Та ж
ні, це Аллах очищує тих, кого
побажає, і з такими не вчинять
несправедливо навіть на плівку
з кісточки фініка.

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يُزَكُّونَ أَنْفُسَهُمْ بَلِ اللَّهُ يُزَكِّي
مَنْ يَشَاءُ وَلَا يُلَظْمُونَ قَبِيلاً ﴿٤٩﴾

50. Поглянь, як вони зводять
наговір на Аллаха! Достатньо
цього — як гріха очевидного!

أَنْظُرْ كَيْفَ يَقْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكِبْرَ
وَكَيْفَ يَهْتَمُونَ بِهٖ إِثْمًا مُّبِينًا ﴿٥٠﴾

51. Невже ти не бачив тих, кому
дано частину Писання? Вони
вірують у джібта, тагута і
говорять про невіруючих: «Ці
йдуть правильнішим шляхом,
ніж віруючі!»

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ أُوتُوا نَصِيبًا مِنَ
الْكِتَابِ يُؤْمِنُونَ بِالْجِبْتِ وَالطَّاغُوتِ
وَيَقُولُونَ لِلَّذِينَ كَفَرُوا هٰؤُلَاءِ أَهْدَى
مِنَ الَّذِينَ ءَامَنُوا سَبِيلًا ﴿٥١﴾

*«Вірують у джібта, тагута» —
мають багатобожників собі за
спільників.*

52. Вони — ті, кого прокляв
Аллах! А кого прокляв Аллах,

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ لَعَنَهُمُ اللَّهُ وَمَنْ يَلْعَنِ اللَّهُ فَلَنْ

тому ніколи не знайдеться помічників!

تَجِدْ لَهُ نَصِيرًا ﴿٥٥﴾

53. Невже вони мають частину влади? Та якби так і було, вони не дали б людям і ямки на кісточці фініка.

أَرَأَيْتُمْ نَصِيبَ مِنَ الْمَلِكِ إِذَا لَأْتُوهُمْ
النَّاسَ نَقِيرًا ﴿٥٦﴾

54. Невже вони заздрять людям через те, що Аллах дарував їм зі своєї ласки? Але ж раніше Ми дарували роду Ібрагіма Писання та мудрість, і дарували їм велику владу!

أَرَأَيْتُمْ إِذْ أَخْرَجْنَا آلَ إِبْرَاهِيمَ مِنْ
مَدْيَنَ فَقَدْنَا لَهُمُ الْكِتَابَ
وَالْحِكْمَةَ وَآتَيْنَاهُمْ مُلْكًا عَظِيمًا ﴿٥٧﴾

55. Серед них є ті, які увірували в [Мухаммада], а є й такі, які відвертаються від нього. Достатньо ж палаючої гесни для них!

فِيهِمْ مَنْ ءَامَنَ بِهِ وَمِنْهُمْ مَنْ صَدَقْتَهُ
وَكَفَىٰ بِجَهَنَّمَ سَعِيرًا ﴿٥٨﴾

56. Воістину, тих, які не вірують у Наші знамення, Ми вкинемо у вогонь. Коли їхня шкіра згорить, Ми будемо замінювати її на нову шкіру — для того, щоб вони спробували цю кару на смак! Воістину, Аллах — Великий, Мудрий!

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا سَوْفَ نُصَلِّيهِمْ نَارًا
كُلَّمَا قَضَيْتَ جُلُودَهُمْ بَدَأْ لَهُمْ جُلُودًا غَيْرَهَا
لِيَذُوقُوا الْعَذَابَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَزِيزًا حَكِيمًا ﴿٥٩﴾

57. А тих, які увірували та чинили добрі справи, Ми введемо у сади, де течуть ріки. Вони будуть там довіку і матимуть там пречистих дружин. І Ми введемо їх у густий затінок!

وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَنُدْخِلُهُمْ
جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا
أَبْدًا لَهُمْ فِيهَا أَزْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌ وَوَجَدُوا فِيهَا
ظِلًّا ظِلِيلًا ﴿٦٠﴾

58. Воістину, Аллах наказує вам повертати довірене майно його власникам. І коли ви судите між

﴿٦١﴾ إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تُؤَدُّوا الْأَمَانَاتِ إِلَىٰ
أَعْيُنِهَا وَإِذَا حَكَمْتُمْ بَيْنَ النَّاسِ أَنْ

людьми, то судить справедливо!
Воістину, яким же прекрасним
є те, чим Аллах повчає вас!
Воістину, Аллах — Всечуючий,
Всевидячий!

59. О ви, які увірували! Коріться
Аллаху, коріться Посланцю,
а також наділеним владою
серед вас! І якщо ви почнете
сперечатися про щось, то
зверніться із цим до Аллаха та
до Його Посланця, якщо віруєте
ви в Аллаха та в Останній
День! Це — ліпший і кращий
наслідок!

60. Невже ти не бачив тих, які
вважали, що вони увірували в
те, що зіслано тобі, а також в те,
що зіслано перед тобою? Вони
прагнуть звернутися за судом
до тагута, хоча їм було наказано
не вірувати в нього! Шайтан
прагне, щоб ви заблукали в
глибокій омані!

61. І коли говорять їм: «Прийдіть
до того, що зіслав Аллах і до
Посланця», то ти бачиш, що
вони вперто відвертаються від
тебе!

62. А що буде, коли вразить їх лихо
за те, що вони приготували
руками своїми? А потім вони
прийдуть до тебе, присягаючись
Аллахом: «Ми бажали лише
добра та згоди!»

تَحْكُمُوا بِالْعَدْلِ إِنَّ اللَّهَ نِعِمَّا يَعِظُكُمْ بِهِ ۗ
إِنَّ اللَّهَ كَانَ سَمِيعًا بَصِيرًا ﴿٥٩﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ
وَأُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ فَإِن تَنَزَعْتُمْ فِي شَيْءٍ فَرُدُّوهُ
إِلَى اللَّهِ وَالرَّسُولِ إِن كُنتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ
الْآخِرِ ذَلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا ﴿٦٠﴾

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يَزْعُمُونَ أَنَّهُمْ آمَنُوا
بِحَآ أَنزَلِ إِلَيْكَ وَمَا أُنزِلَ مِنْ قَبْلِكَ
يُرِيدُونَ أَن يُنَازِعُواكَ إِلَى التَّلَافُوتِ
وَقَدْ أُمِرُوا أَن يَكْفُرُوا بِهِ وَيُرِيدُ
الشَّيْطَانُ أَن يُضِلَّهُمْ ضَلَالًا بَعِيدًا ﴿٦١﴾

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا إِلَىٰ مَا أَنزَلَ
اللَّهُ وَالرَّسُولَ رَأَيْتَ الْمُنَافِقِينَ
يَصُدُّونَ عَنْكَ صُدُودًا ﴿٦٢﴾

فَكَيْفَ إِذَا أَصَابَتْهُمُ مُصِيبَةٌ مِّمَّا
قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ رَجَاهُمْ وَكَانُوا يَحْلِفُونَ بِاللَّهِ
إِن أُرْدَتْ إِلَّا إِحْسَانًا وَتَوْفِيقًا ﴿٦٣﴾

63. Аллах знає те, що в їхніх серцях. Тож відвернися від них, але повчай їх та говори їм на самоті переконливе слово!
64. Ми відсилали посланців для того, щоб їм корилися з дозволу Аллаха. Якби [лицеміри], вчинивши несправедливість до самих себе, прийшли до тебе та попросили прощення у Аллаха, а Посланець просив би прощення для них, то ви знайшли б Аллаха Приймаючим каяття, Милосердним!
65. Таж ні! Клянуся Господом твоїм, не увірують вони, поки не візьмуть тебе суддею в тому, що викликає суперечку між ними. Тоді в душах їхніх не знайдеться опору тому, що ти присудив, і вони цілком підкоряться йому.
66. Якби Ми наказали їм: «Убийте неправедних серед вас!», або «Залиште домівки ваші!», то це зробила би лише меншість із них. Та якби вони зробили те, до чого їх закликають, то це було б краще для них та ще більше зміцнило б їх!
67. І тоді Ми дарували б їм від Себе велику винагороду
68. і повели б їх прямим шляхом!
69. Ті, які коряться Аллаху та Посланцю, будуть разом із

أُولَئِكَ الَّذِينَ يَعْلَمُ اللَّهُ مَا فِي قُلُوبِهِمْ فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ وَعِظْهُمْ وَقُلْ لَهُمْ فِي أَنفُسِهِمْ قَوْلًا بَلِيغًا ﴿٦٣﴾

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ رَّسُولٍ إِلَّا لِيُطَاعَ بِإِذْنِ اللَّهِ وَلَوْ أَنَّهُمْ إِذْ ظَلَمُوا أَنفُسَهُمْ جَاءُوكَ فَاسْتَغْفَرُوا اللَّهَ وَاسْتَغْفَرَ لَهُمُ الرَّسُولُ لَوَجَدُوا اللَّهَ تَوَّابًا رَحِيمًا ﴿٦٤﴾

فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّىٰ يُحَكِّمُوكَ فِي مَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ لَا يَجِدُوا فِي أَنفُسِهِمْ حَرَجًا مِمَّا قَضَيْتَ وَيُسَلِّمُوا تَسْلِيمًا ﴿٦٥﴾

وَلَوْ أَنَّا كَتَبْنَا عَلَيْهِمْ أَنْ اقْتُلُوا أَنفُسَكُمْ أَوْ أُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِكُمْ مَا فَعَلُوا إِلَّا قَلِيلٌ مِنْهُمْ وَلَوْ أَنَّهُمْ فَعَلُوا مَا يُوعَظُونَ بِهِ لَكُنَّا حَسْبَ لَهُمْ وَانْتَدَّ تَتَابِعًا ﴿٦٦﴾

وَإِذَا لَأَتَيْنَهُمْ مِنْ لَدُنَّا أَجْرًا عَظِيمًا ﴿٦٧﴾

وَلَهَدَيْنَاهُمْ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا ﴿٦٨﴾

وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَالرَّسُولَ فَأُولَئِكَ مَعَ الَّذِينَ

тими, кого Аллах наділив Своєю милістю — пророками, праведниками, мучениками, благочестивими! Прекрасні ж ці супутники!

70. Це — ласка Аллаха. Достатньо Аллаха як Всезнаючого!
71. О ви, які увірували! Будьте обережні! Виходьте загонами — або всі разом!
72. Є серед вас такий, який затримається, а коли вразить вас лихо, то скаже: «Аллах був милостивий до мене, тож я не був там разом із ними!»
73. А якщо вас обгорне ласка Аллаха, то він — ніби між вами та ним не було ніякої дружби — неодмінно скаже: «Якби ж то я був разом із ними та досягнув великого успіху!»
74. Нехай же борються на шляху Аллаха ті, які продали земне життя за життя наступне! І хто бореться на шляху Аллаха і загине або переможе, тому даруємо Ми велику винагороду!
75. І чому б вам не боротися на шляху Аллаха заради слабких чоловіків, жінок і дітей, які говорять: «Господи наш! Виведи нас із цього міста, жителі якого є несправедливими. Даруй нам від Себе покровителя, даруй нам від Себе помічника!»

أَنعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّينَ
وَالصَّادِقِينَ وَالشُّهَدَاءِ وَالصَّالِحِينَ
وَحَسَنَ أَوْلِيَّكَ رَفِيقًا ﴿٧٠﴾

ذَلِكَ الْفَضْلُ مِنَ اللَّهِ وَكَفَى بِاللَّهِ عَلِيمًا ﴿٧١﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا خُذُوا حِذْرَكُمْ
فَإِنزِرُوا بُيُوتَ آبَائِكُمْ وَإِخْوَانِكُمْ
وَأَزْوَاجَكُمْ جَمِيعًا ﴿٧٢﴾

فَإِنْ مِنْكُمْ لَمَن لَّيَبْتَغِيَنَّ فَإِنْ أَصَابَتْكُمْ
مُصِيبَةٌ قَالْ قَدْ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيَّ إِذْ لَمْ
أَكُنْ مَعَهُمْ شَهِيدًا ﴿٧٣﴾

وَلَيْنَ أَصَابَكُمْ فَضْلٌ مِنَ اللَّهِ لَيَقُولُنَّ كَأَنْ
لَّمْ تَكُنْ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُ مَوَدَّةٌ يَا أَيُّهَا
الَّذِينَ آمَنُوا فَانصُرُوا اللَّهَ عَظِيمًا ﴿٧٤﴾

﴿فَالْيَقْتُلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ الَّذِينَ
يَشْرُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا بِالْآخِرَةِ وَمَنْ
يُقْتَلْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَيُقْتَلْ أَوْ يَغْلِبْ
فَسَوْفَ نُؤْتِيَهُ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿٧٥﴾

وَمَا لَكُمْ لَا تُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ
وَالْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الرِّجَالِ وَالنِّسَاءِ وَالْوِلْدَانَ
الَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْ هَذِهِ الْقَرْيَةِ
الظَّالِمِ لَهُمْ وَأَجْعَلْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ وَلِيًّا وَاجْعَلْ لَنَا
مِنْ لَدُنْكَ نَصِيرًا ﴿٧٦﴾

76. Ті, які увірували, борються на шляху Аллаха, а ті, які не увірували, борються на шляху тагута. Боріться ж із прихильниками шайтана! Воістину, хитрощі шайтана — слабкі!
77. Невже ти не бачив тих, кому сказали: «Стримуйте свої руки, звершуйте молитву та давайте закят». І коли було встановлено для них боротьбу, то частина із них почала боятися людей так, як вони бояться Аллаха, або ще й сильніше від того! Вони говорять: «Господи наш! Чому ти встановив для нас боротьбу? Якби ж Ти дав нам невелику відстрочку!» Скажи: «Незначна ж насолода земного життя! Наступне життя краще для того, хто богобоязливий. З вами не вчинять несправедливо навіть на півку з кісточки фініка!»
«Стримуйте свої руки»: тобто не починайте війни.
78. Де б ви не були, смерть все одно спіткає вас — навіть якщо ви будете на укріплених вежах. Коли трапиться з ними щось добре, то вони говорять: «Це — від Аллаха!» А якщо трапиться з ними щось лихе, то вони говорять: «Це — від тебе!» Скажи: «Все від Аллаха!» Що з

الَّذِينَ آمَنُوا يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ الطَّاغُوتِ فَقَاتِلُوا أَوْلِيَاءَ الشَّيْطَانِ إِنَّ كَيْدَ الشَّيْطَانِ كَانَ ضَعِيفًا ﴿٧٦﴾

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ قِيلَ لَهُمْ كُفُّوا أَيْدِيَكُمْ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ فَلَمَّا كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقِتَالُ إِذَا فَرِيقٌ مِنْهُمْ يَخْشَوْنَ النَّاسَ كَخَشْيَةِ اللَّهِ أَوْ أَشَدَّ خَشْيَةً وَقَالُوا رَبَّنَا لِمَ كَتَبْتَ عَلَيْنَا الْقِتَالَ لَوْلَا أَخَّرْتَنَا إِلَىٰ أَجَلٍ قَرِيبٍ قُلْ مَتَاعَ الدُّنْيَا قَلِيلٌ وَالْآخِرَةُ خَيْرٌ لِّمَنِ اتَّقَىٰ وَلَا يُظْلَمُونَ فَتِيلًا ﴿٧٧﴾

إِنَّمَا كُفُّوا يَدِيَكُمْ كَمَا كُفُّوا يَدِيَكُمْ وَتَوَكَّلُوا فِي بَرُوجٍ مُّسَيَّدَةٍ وَإِنْ تُصِيبَهُمْ حَسَنَةٌ يَقُولُوا هَذِهِ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَإِنْ تُصِيبَهُمْ سَيِّئَةٌ يَقُولُوا هَذِهِ مِنْ عِنْدِكَ قُلْ كُلٌّ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ فَمَالِ هَؤُلَاءِ الْقَوْمِ لَا يَكَادُونَ يَفْقَهُونَ حَدِيثًا ﴿٧٨﴾

цими людьми? Вони не можуть зрозуміти того, що їм говорять!

79. Що б не трапилося з тобою доброго, це — від Аллаха. Що б не вразило тебе лихого, це — від тебе самого. Ми відіслали тебе Посланцем до людей, і достатньо Аллаха як Свідка!
80. Хто послухався Посланця, той послухався Аллаха! А якщо хто відвернеться, то Ми ж не відсилали тебе наглядачем!
81. І вони говорять: «Ми підкорилися». Але, коли вони йдуть від тебе, то частина із них замишляє вночі зовсім не те, що ти їм говорив. Аллах записує те, що вони замишляють вночі! Відвернися ж від них та покладай сподівання на Аллаха! І достатньо Аллаха як Опікуна!
82. Невже вони не замислюються про Коран? Якби він був не від Аллаха, то вони знайшли б там багато протиріч!
83. І коли приходить до них звістка про безпеку чи небезпеку, то вони розголошують її. Та якби вони спочатку звернулися із нею до Посланця або до наділених владою серед них, то вона стала б відома тим, які могли б вивчити її глибше. Якби не ласка Аллаха до вас та не

مَا أَصَابَكَ مِنْ حَسَنَةٍ فَمِنَ اللَّهِ وَمَا أَصَابَكَ مِنْ سَيِّئَةٍ فَمِنَ نَفْسِكَ وَأَرْسَلْنَاكَ بِالْحَقِّ رَسُولًا وَكَفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا ﴿٧٩﴾

مَنْ يُطِيعِ الرَّسُولَ فَقَدْ أَطَاعَ اللَّهَ وَمَنْ تَوَلَّى فَمَا أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِيظًا ﴿٨٠﴾

وَيَقُولُونَ طَاعَةٌ فَإِذَا بَرَأْنَا مِنَ عِنْدِكَ بَيَّتَ طَائِفَةٌ مِّنْهُمْ غَيْرَ الَّذِي تَقُولُ وَاللَّهُ يَكْتُبُ مَا يُبَيِّتُونَ فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا ﴿٨١﴾

أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْفَرَةَ إِنْ وَلَوْ كَانَ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللَّهِ لَوَجَدُوا فِيهِ اخْتِلَافًا كَثِيرًا ﴿٨٢﴾

وَإِذَا جَاءَهُمْ أَمْرٌ مِنَ الْأَمْنِ أَوْ الْخَوْفِ أَذَاعُوا بِهِ وَلَوْ رَدُّوهُ إِلَى الرَّسُولِ وَإِلَى أُولِي الْأَمْرِ مِنْهُمْ لَعَلِمَهُ الَّذِينَ يَسْتَنَظِرُونَ وَمِنْهُمْ مَّنْ لَا يَفْضُلُ اللَّهُ عَلَيْهِ كُمْ وَرَحْمَتُهُ لَاتَتَّبَعُهُمُ الشَّيْطَانُ إِلَّا لِيَلْبِسَ ﴿٨٣﴾

милість Його, то всі ви пішли б за шайтаном, окрім небагатьох серед вас.

84. Борися ж на шляху Аллаха, адже ти відповідаєш лише сам за себе. І спонукай віруючих! Можливо, Аллах стримає міць тих, які не увірували. Міць Аллаха сильніша, і покарання Аллаха сильніше!
85. Хто заступиться [за іншого] добрим заступництвом, той матиме в цьому частку. А хто заступиться [за іншого] заступництвом лихим, той матиме в цьому тягар. Воістину, Аллах спостерігає за кожною річчю!
86. І коли вас вітають, то відповідайте ще кращим привітанням або ж таким самим. Воістину, Аллах рахує кожну річ!
87. Аллах! Немає бога, крім Нього! Ми неодмінно зберемо вас у День Воскресіння, у якому немає сумніву! А хто ж правдивіший за Аллаха словом?
88. Чому ви розділилися на дві групи щодо лицемірів? Адже Аллах відкинув їх назад — за те, що робили вони! Невже ви прагнете повести прямим шляхом тих, кого збив зі шляху

فَقَبِيلٍ فِي سَبِيلِ اللَّهِ لَا تَكْفُلُ إِلَّا نَفْسَكَ
وَحَرِيصَ الْمُؤْمِنِينَ عَسَى اللَّهُ أَنْ يَكْفِكَ بِأَسْ
الَّذِينَ كَفَرُوا وَاللَّهُ أَشَدُّ بِأَسَاوَأَشَدُّ
تَنكِيلًا ﴿٥٤﴾

مَنْ يَشْفَعْ شَفَعَةً حَسَنَةً يَكُنْ لَهُ
نَصِيبٌ مِمَّا فِيهَا وَمَنْ يَشْفَعْ شَفَعَةً سَيِّئَةً يَكُنْ
لَهُ كِفْلٌ مِمَّا فِيهَا وَكَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ مُقِيمًا ﴿٥٥﴾

وَإِذَا حُيِّبْتُمْ إِلَى مَا أَحْسَنَ مِنْهَا
أَوْ رُدُّوهَا إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ حَسِيبًا ﴿٥٦﴾

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لَيَجْمَعَنَّكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ
لَا رَيْبَ فِيهِ وَمَنْ أَصْدَقُ مِنَ اللَّهِ حَدِيثًا ﴿٥٧﴾

﴿مَا لَكُمْ فِي الْمُنَافِقِينَ فِتْنَةً وَاللَّهُ
أَرْكَسَهُمْ بِمَا كَسَبُوا أَتُرِيدُونَ أَنْ تَهْدُوا مَنْ
أَضَلَّ اللَّهُ وَمَنْ يَضِلَّ اللَّهُ فَلَنْ حُجِّدَ لَهُ سَبِيلًا ﴿٥٨﴾﴾

Аллах? А кого збив зі шляху
Аллах, тому ніколи ти не
знайдеш дороги!

89. Вони бажають, щоб ви були
невіруючими — такими
невіруючими, якими є вони
самі; і тоді ви будете рівними
між собою. Не бери собі
приятелів серед них, поки вони
не здійснять переселення на
шляху Аллаха. Але якщо вони
відвернуться, то хапайте їх та
вбивайте — де б ви не знайшли
їх! Не беріть серед них ні
приятелів, ні помічників,

90. окрім тих, які приєдналися до
людей, між вами і між якими
є договір; а також тих, які
прийдуть до вас, а серця їхні
будуть стискатися від думки
про боротьбу проти вас або
проти свого народу. Якби
Аллах побажав, то Він зробив
би їх сильнішими за вас, і
вони неодмінно розпочали би
битву із вами! Та якщо вони
відступлять, не почнуть битви
і запропонують вам мир, то
Аллах не дозволить вам жодних
дій проти них!

*«Окрім тих» — це стосується
згаданої у попередньому аяті
боротьби проти невіруючих, а
не виразу «не беріть серед них ні
приятелів, ні помічників» (аль-
Багавві).*

وَدُّوا لَوْ كَفَرُوا كَمَا كَفَرُوا فَتَكُونُونَ سَوَاءً
فَلَا تَتَّخِذُوا مِنْهُمْ أَوْلِيَاءَ حَتَّىٰ يَهَاجِرُوا
فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَإِن تَوَلَّوْا فَعُدُّوهُمْ وَأَقْبُلُوهُمْ
حَيْثُ وَجَدْتُمُوهُمْ وَلَا تَتَّخِذُوا مِنْهُمْ وُجُوهًا
وَلَا تَصِيرُوا ۝٨٩

إِلَّا الَّذِينَ يَصِلُونَ إِلَىٰ قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ
مِيثَاقٌ أَوْ جَاءَكُمْ حَصْرَتٌ صُدُّوا عَنْكُمْ
يُقَاتِلُوكُمْ أَوْ يُقَاتِلُوا قَوْمَهُمْ وَلَوْ شَاءَ
اللَّهُ لَسَاطَعْتُهُمْ عَلَيْكُمْ فَلَقَاتِلُوكُمْ إِن
أَعْتَزَلُوكُمْ فَلَمْ يُقَاتِلُوكُمْ وَالْقُوا إِلَيْكُمْ
السَّلَامَ فَمَا جَعَلَ اللَّهُ لَكُمْ عَلَيْهِمْ سَبِيلًا ۝٩٠

91. Ви знайдете ще й інших, які прагнутимуть до безпеки — від вас і від людей своїх. Кожного разу, коли їх повертають до смуту, вони цілком віддаються їй. І якщо вони не відступлять, не запропонують вам миру та не заберуть свої руки від вас, то хапайте їх та вбивайте — де б ви не віднайшли їх. Проти них Ми дарували вам ясний доказ!

92. І нехай віруючий не вбиває іншого віруючого — хіба як трапиться помилка. І хто помилково вб'є віруючого, то нехай звільнить віруючого раба і нехай сплатить належний викуп його родині — хіба тільки вони побажають роздати це як милостиню. А якщо цей віруючий був із ворожого до вас племені, то звільнить віруючого раба. А якщо він був із племені, між вами і між яким є договір, то слід сплатити належний викуп його родині та звільнити віруючого раба. Якщо хто не в змозі зробити це, то нехай тримає піст два наступних місяці задля каяття перед Аллахом! Аллах — Всезнаючий, Мудрий!

93. А хто вб'є віруючого навмисне, тому відплатою буде гесна, де він буде довіку! Аллах

سَيَجِدُونَ الَّذِينَ يُرِيدُونَ أَنْ يُؤْمِنُوا
وَيَأْمُرُوا قَوْمَهُمْ كُلَّ مَا رُوُوا إِلَىٰ أَوْفَتْتَهُ
أَرْكَسُوا فِيهَا فَإِن لَّمْ يَعْزَمُوا لَوْ كُفِّرُوا
إِلَيْكُمْ أَلَسْتُمْ وَكُفَرُوا إِلَيْكُمْ فَخَذُوا مِنْكُمْ
وَأَقْتَلُوا هُمْ حَيْثُ تَقِفْتُمُوهُمْ وَأُولَئِكَ
جَعَلْنَا لَكُمُ عَلَيْهِمْ سُلْطَانًا مُّبِينًا ﴿٩١﴾

وَمَا كَانَ لِلْمُؤْمِنِ أَنْ يَقْتُلَ مُؤْمِنًا إِلَّا
خَطَاً وَمَنْ قَتَلَ مُؤْمِنًا خَطَاً فَتَحْرِيرُ
رَقَبَةٍ مُّؤْمِنَةٍ وَدِيَةٌ مُّسَلَّمَةٌ إِلَىٰ
أَهْلِيهِ إِلَّا أَنْ يَصَّدَّقُوا فَإِن كَانَ مِنَ
قَوْمٍ عَدُوٍّ لَّكُمْ وَهُوَ مُؤْمِنٌ
فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُّؤْمِنَةٍ وَإِن كَانَ مِنَ قَوْمٍ
بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ مِيثَاقٌ فَدِيَةٌ
مُّسَلَّمَةٌ إِلَىٰ أَهْلِهِ وَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ
مُّؤْمِنَةٍ فَمَنْ لَّمْ يَجِدْ فَصِيَّةٌ مِنْ شَهْرَيْنِ
مُّتَابِعَيْنِ تَوْبَةً مِنَ اللَّهِ وَكَانَ
اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿٩٢﴾

وَمَنْ يَقْتُلَ مُؤْمِنًا مُّتَعَمِّدًا فَجَزَاءُ
جَهَنَّمَ خَالِدًا فِيهَا وَغَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِ

розгнівається на нього і прокляне Його! Приготовано для нього велику кару!

Як свідчать тлумачі, цей аят підкреслює важкість гріха вбивства.

94. О ви, які увірували! Коли виступаєте ви на шляху Аллаха, то спочатку розрізняйте, а не кажіть першому, хто привітає вас миром: «Ти не є віруючим!», прагнучи швидкоплинних благ земного життя. Адже у Аллаха — велика здобич! Раніше ви були такими ж самими, та Аллах виявив Свою милість до вас. Тож розрізняйте! Воістину, Аллаху відомо те, що робите ви!

95. Ті віруючі, які сидять вдома і не зазнають труднощів, не рівні з тими, які борються на шляху Аллаха своїм майном та життям. І вищі перед Аллахом ті, які борються на Його шляху своїм майном і життям, а не ті, які сидять вдома. Але всім Аллах обіцяв найкраще! Він підніс тих, які борються, над тими, які сидять вдома — через винагороду велику,

96. вищість від Нього, прощення та милість! Воістину, Аллах — Прощаючий, Милосердний!

وَلَعَنَهُ وَأَعَدَّ لَهُ عَذَابًا عَظِيمًا ﴿١٧﴾

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ ءَامَنُوْا اِذَا حَضَرَ تُسَبِّحُ فِي سَبِيْلِ اللّٰهِ فَتَبَيَّنُوْا وَلَا تَقُوْلُوْا لِمَنْ اَلْقَىٰ اِلَيْكُمْ السَّلٰمَ لَسْتَ مُؤْمِنًا تَبْتَغُوْنَ عَرَضَ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا فَوَيْدَ اللّٰهِ مَعٰ فَرَكٍ كَثِيْرًا كَذٰلِكَ كُنْتُمْ مِّنْ قَبْلُ فَمَنْ اَللّٰهُ عَلٰىكُمْ فَتَبَيَّنُوْا اِنَّ اللّٰهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُوْنَ حٰصِيْرًا ﴿١٧﴾

لَا يَسْتَوِي الْقَاعِدُوْنَ مِنَ الْمُؤْمِنِيْنَ غَيْرُوْا لِي الصِّرَاطِ وَالْمُجَاهِدِيْنَ فِي سَبِيْلِ اللّٰهِ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فَضَّلَ اللّٰهُ الْمُجَاهِدِيْنَ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ عَلَى الْقَاعِدِيْنَ دَرَجَةً وَّكَوَلَا ءَللّٰهُ لَئْسَىٰ وَفَضَّلَ اللّٰهُ الْمُجَاهِدِيْنَ عَلَى الْقَاعِدِيْنَ أَجْرًا عَظِيْمًا ﴿١٧﴾

دَرَجَاتٍ مِّنْهُ وَمَغْفِرَةً وَرَحْمَةً وَّكَانَ اللّٰهُ عَفُوًّا رَّحِيْمًا ﴿١٧﴾

97. Воістину, коли ангели принесуть смерть тим, які були несправедливими самі до себе, то скажуть їм: «У якому стані ви були?» Ті дадуть відповідь: «Ми були слабкими на землі!» Їм скажуть: «Хіба земля Аллаха не широка? Ви ж могли здійснити переселення!» Притулком для таких буде гесна! Мерзотне ж це місце для повернення!

98. Окрім слабких чоловіків, жінок та дітей, які не спроможні хитрувати та не можуть знайти шлях [для переселення].

99. Можливо, Аллах дарує прощення їм; воістину, Аллах вибачає та прощає!

100. І хто здійснить переселення на шляху Аллаха, той знайде на землі багато притулків та достаток! А хто вийде зі свого будинку, здійснюючи переселення на шляху Аллаха та Його Посланця, і спіткає того смерть, то його винагородить Аллах! Аллах — Прощаючий, Милосердний!

101. Якщо ви подорожуєте землею, то не буде вам гріха скоротити деякі молитви через страх перед смутою з боку невірних. Воістину, невірні для вас — справжні вороги!

إِنَّ الَّذِينَ تَوَفَّيْنَاهُمُ الْغَالِبِينَ ظَالِمًا لِّأَنفُسِهِمْ
قَالُوا لِمَ كُنْتُمْ قَالُوا كُنَّا مُسْتَضْعَفِينَ فِي الْأَرْضِ
قَالُوا أَلَمْ نَكُنْ أَرْضًا لَّوَّاعِيَةً فَتَمَاجِرُ وَأَفْجَاءًا
قَالُوا لَيْكَ مَا وَفَّيْتَهُمْ جَهَنَّمَ وَسَاءَتْ مَصِيرًا ﴿٩٧﴾

إِلَّا الْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الرِّجَالِ وَالنِّسَاءِ
وَالْوَالِدِينَ لَا يَسْتَطِيعُونَ حِيلَةً وَلَا يَهْتَدُونَ
سَبِيلًا ﴿٩٨﴾

قَالُوا لَيْكَ عَسَى اللَّهُ أَنْ يَمُوتَ عَنْهُمْ
وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿٩٩﴾

﴿ وَمَنْ يَهَاجِرْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ يَجِدْ فِي الْأَرْضِ
مَرْغَمًا كَثِيرًا وَسَعَةً وَمَنْ يَخْرُجْ مِنْ بَيْتِهِ
مُهَاجِرًا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ فُرِيدَ لَهُ الْمَوْتُ فَقَدْ
وَقَعَ أَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ﴾ ﴿١٠٠﴾

وَإِذَا صَرَيْتُمْ فِي الْأَرْضِ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ
تَقْصُرُوا مِنَ الصَّلَاةِ إِنْ خِفْتُمْ أَنْ يَفْتِنَكُمُ الَّذِينَ
كَفَرُوا إِنَّ الْكَافِرِينَ كَانُوا أَعْدَاؤَكُمْ يُبَيِّنُ ﴿١٠١﴾

102. Коли ти перебуваєш з віруючими на молитві, то нехай частина із них стоїть поряд із тобою і тримає зброю свою. І коли звершать вони земний уклін, то нехай стануть позаду вас. Потім нехай прийде інша частина віруючих, яка ще не молилася, і нехай вона молиться разом із тобою, виявляючи обережність і тримаючи в руках свою зброю. Ті, які не вірують, бажать, щоб ви забули про свою зброю та спорядження, і тоді вони напали б на вас. Та не буде вам гріха, якщо відкладете ви зброю, потрапивши під сильну зливу чи захворівши. Але будьте обережними! Воістину, Аллах приготував для невіруючих принизливу кару!

103. Коли ви звершите молитву, то згадуйте Аллаха — стоячи, сидячи та лежачи. І коли ви опинитесь у безпеці, то звершуйте повну молитву. Воістину, молитва встановлена для віруючих у визначені часи.

104. І не слабшайте, переслідуючи [невіруючих] людей. Якщо ви страждаєте, то і вони страждають так, як страждаєте ви. Але ви сподіваєтесь на те від Аллаха, на що не сподіваються вони. Аллах — Всезнаючий, Мудрий!

وَإِذَا كُنْتُمْ فِيهَا فَاقْمُوا لَهُمُ الصَّلَاةَ
فَلْتَقُمْ طَائِفَةٌ مِنْهُمْ مَعَكُمْ وَلْيَأْخُذُوا
أَسْلِحَهُمْ فَإِذَا سَجَدُوا فَلْيَكُونُوا مِنْ
وَرَاءِكُمْ وَلِتَأْتِ طَائِفَةٌ أُخْرَىٰ لَمْ يُصَلُّوا
فَلْيَصَلُّوا مَعَكُمْ وَلْيَأْخُذُوا حِذْرَهُمْ
وَأَسْلِحَتَهُمْ وَذَٰلِكُمْ كَفَرٌ
لَّو تَعْلَمُونَ عَنْ أَسْلِحَتِكُمْ وَأَمْتِعَتِكُمْ
فَيَحْبِلُونَ عَلَيْكُمْ مَقْبَلَةً وَلَا جُنَاحَ
عَلَيْكُمْ إِنْ كَانَ بِكُمْ أذىٌ مِنْ مَطَرٍ
أَوْ كُنْتُمْ مَرَضًا أَنْ تَضَعُوا أَسْلِحَتَكُمْ
وَخُذُوا حِذْرَكُمْ إِنَّ اللَّهَ أَعَدَّ لِلْكَافِرِينَ
عَذَابًا مُهِينًا ﴿١٠٤﴾

فَإِذَا قَضَيْتُمُ الصَّلَاةَ فَادْعُوا اللَّهَ قِيَمًا
وَقُعُودًا وَعَلَىٰ جُنُوبِكُمْ فَإِذَا
أَطْمَأْنَنْتُمْ فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ إِنَّ الصَّلَاةَ
كَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ كِتَابًا مَوْقُوتًا ﴿١٠٣﴾

وَلَا تَهِنُوا فِي ابْتِغَاءِ الْقَوْمِ إِنْ تَكُونُوا
تَأْلَمُونَ فَإِنَّهُمْ يَأْلَمُونَ كَمَا تَأْلَمُونَ
وَتَرْجُونَ مِنَ اللَّهِ مَا لَا يَرْجُونَ
وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿١٠٤﴾

105. Воістину, Ми зіслали тобі Писання в істині, щоб ти судив поміж людьми так, як показав тобі Аллах. Тож не будь для зрадників захисником,
106. і благай прощення у Аллаха. Воістину, Аллах — Прощаючий, Милосердний!
107. І не сперечайся на користь тих, які зраджують самі себе. Воістину, Аллах не любить зрадників та грішників.
108. Вони можуть заховатися від людей, але не зможуть заховатися від Аллаха. Адже Він перебуває із ними, коли вони вночі замишляють слова, якими Він не буде задоволений. Аллах осягає те, що роблять вони!
109. Ось ви сперечаєтесь на їх користь у земному житті. Але хто буде сперечатись на їх користь перед Аллахом у Судний День? І хто буде їхнім опікуном?
110. Але хто скоїть зле або буде несправедливим до самого себе, а потім благатиме прощення у Аллаха, той знайде Аллаха Прощаючим, Милосердним!
111. І хто скоїв щось гріховне, той скоїв його лише проти самого себе. Аллах — Всезнаючий, Мудрий!

إِنَّا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ لِتَحْكُمَ
بَيْنَ النَّاسِ بِمَا أَرَاكَ اللَّهُ وَلَا تَكُنْ
لِلْكَافِرِينَ حَاصِمًا ﴿١٠٥﴾

وَأَسْتَغْفِرِ اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ
عَفُورًا رَحِيمًا ﴿١٠٦﴾

وَلَا تُجَادِلْ عَنِ الَّذِينَ يَخْتَلُونَ أَنفُسَهُمْ
إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ مَن كَانَ خَوَاتًا أَيْسًا ﴿١٠٧﴾

يَسْتَخْفُونَ مِنَ النَّاسِ وَلَا يَسْتَخْفُونَ
مِنَ اللَّهِ وَهُوَ مَعَهُمْ إِذْ يُبَيِّنُونَ مَا لَا
يَرْضَى مِنَ الْقَوْلِ وَكَانَ اللَّهُ
بِمَا يَعْمَلُونَ مُحِيطًا ﴿١٠٨﴾

هَٰذَا نَسُوءُ هَوَالَاءَ جَدَّائِهِمْ فِي الْحَيَاةِ
الدُّنْيَا مَن يُجَادِلِ اللَّهَ عَنْهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ
أَمْ مَن يَكُونُ عَلَيْهِمْ وَكِيلًا ﴿١٠٩﴾

وَمَن يَعْمَلْ سُوءًا أَوْ يَظْلِمْ نَفْسَهُ ثُمَّ
يَسْتَغْفِرِ اللَّهَ يَجِدِ اللَّهَ عَفُورًا رَحِيمًا ﴿١١٠﴾

وَمَن يَكْسِبْ إِثْمًا فَإِنَّمَا يَكْسِبُهُ عَلَى
نَفْسِهِ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿١١١﴾

112. І хто скоїв щось помилкове чи гріховне, а потім приписав його невинному, той поклав на себе тягар наклепу та явного гріха!
113. Якби не ласка Аллаха до вас та не милість Його, то частина із них неодмінно забажала би збити тебе зі шляху. Але вони не зіб'ють зі шляху нікого, окрім самих себе, і вони не зможуть завдати тобі ніякої шкоди. Аллах зіслав тобі Писання та мудрість і Він навчив тебе тому, чого ти раніше не знав. Велика ж ласка Аллаха до тебе!
114. Немає добра в більшості їхніх потаємних розмов, якщо тільки вони не будуть закликати до милостині, добра чи миру поміж людьми. І хто зробить це, прагнучи до вдоволення Аллаха, тому даруємо Ми велику винагороду!
115. І того, хто буде суперечити Посланцю навіть після того, як йому став зрозумілий пряий шлях і не піде шляхом віруючих, того Ми скеруємо туди, куди він звернувся — та й вкинемо до геєни! Мерзотне ж це місце для повернення!
116. Воістину, Аллах не прощає, коли Йому додають рівних, але прощає все, окрім цього, тому, кому побажає! І хто додає

وَمَنْ يَكْسِبْ خَطِيئَةً أَوْ إِثْمًا ثُمَّ يَرْمِ بِهِ بَرِيئًا فَقَدِ احْتَمَلَ بُهْتَانًا وَإِثْمًا مُّبِينًا ﴿١١٢﴾

وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكَ وَرَحْمَتُهُ لَهَمَّتْ طَائِفَةٌ مِنْهُمْ أَنْ يُضِلُّوكَ وَمَا يُضِلُّونَ إِلَّا أَنْفُسَهُمْ وَمَا يَضُرُّونَكَ مِنْ شَيْءٍ وَأَنْزَلَ اللَّهُ عَلَيْكَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَعَلَّمَكَ مَا لَمْ تَكُن تَعْلَمُ وَكَانَ فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكَ عَظِيمًا ﴿١١٣﴾

* لَا خَيْرَ فِي كَثِيرٍ مِنْ نَجْوَاهُمْ إِلَّا مَنْ أَمَرَ بِصَدَقَةٍ أَوْ مَعْرُوفٍ أَوْ أَصْلَحَ بَيْنَ النَّاسِ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ اتِّبَاعًا مَرْضَاتٍ لِلَّهِ فَسَوْفَ نُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿١١٤﴾

وَمَنْ يُشَاقِقِ الرَّسُولَ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُ الْهُدَىٰ وَيَتَّبِعْ غَيْرَ سَبِيلِ الْمُؤْمِنِينَ نُوَلِّهِ مَا تَوَلَّىٰ وَنُصَلِّهِ ۗ جَهَنَّمَ وَسَاءَتْ مَصِيرًا ﴿١١٥﴾

إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ ۗ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا بَعِيدًا ﴿١١٦﴾

Аллаху рівних, той заблукав у глибокій омані!

117. Вони кличуть замість Нього лише названі жіночими іменами божества. І вони не кличуть нікого іншого, як тільки бунтівного шайтана!

إِنْ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ إِلَّا إِنثًا وَإِنْ يَدْعُونَ إِلَّا شَيْطَانًا مَرِيدًا ﴿١١٧﴾

118. Аллах прокляв його. А він сказав: «Я неодмінно заберу певну частину Твоїх рабів!

لَعْنَةُ اللَّهِ وَقَالَ لَا تَخِذَنَّ مِنْ عِبَادِكَ نَصِيبًا مَمْرُوسًا ﴿١١٨﴾

119. Я зіб'ю їх зі шляху, зваблю марними сподіваннями, накажу їм відрізати вуха худобі та змінювати творіння Аллаха». І хто узяв собі шайтана покровителем замість Аллаха, той вже зазнав очевидних втрат.

وَلَا يَصِلَنَّهُمْ وَلَا مَتَابِعُهُمْ وَلَا مَرْئَهُمْ فَلَيُبَيِّنَنَّ مَا أَذَاتَ الْأَنْعَامِ وَلَا مَرْئَهُمْ فَلَيَغَيِّرَنَّ خَلْقَ اللَّهِ وَمَنْ يَخِذْ الشَّيْطَانُ وَلِيًّا مِنْ دُونِ اللَّهِ فَقَدْ خَسِرَ خُسْرَانًا مُبِينًا ﴿١١٩﴾

120. Він дає обіцянки їм та зваблює марними сподіваннями. Але шайтан обіцяє їм ніщо інше, як тільки спокусу!

يَعِدُهُمْ وَيُمَنِّيهِمْ وَمَا يَعِدُهُمُ الشَّيْطَانُ إِلَّا الْغُرُورًا ﴿١٢٠﴾

121. Домівкою таких буде геєна. І вони не знайдуть порятунку від неї!

أُولَئِكَ مَاؤُهُمْ جَهَنَّمُ وَلَا يَجِدُونَ عَنْهَا مَخِيصًا ﴿١٢١﴾

122. А тих, які увірували і творили добрі справи, Ми введемо в сади, де течуть ріки. Вони будуть там довіку. Обіцянка Аллаха — істина; і хто ж правдивіше від Аллаха словом?

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَنُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا وَعْدَ اللَّهِ حَقًّا وَمَنْ أَصْدَقُ مِنَ اللَّهِ قِيلًا ﴿١٢٢﴾

123. І це не залежить від ваших бажань чи бажань людей Писання. І хто чинить зло,

لَيْسَ بِأَمَانِيكُمْ وَلَا أَمَانِي أَهْلِ الْكِتَابِ مَنْ يَعْمَلْ سُوءًا يُجْرِبْ بِهِ وَلَا يَجِدْ لَهُ مِنْ

тому відплатять тим же, і не знайдеться йому, окрім Аллаха, ні покровителів, ні помічників!

124. І хто не робив би добрих справ — віруючий чоловік чи віруюча жінка, то увійдуть вони до раю, і не вчинять із ними несправедливо навіть на півку із кісточки фініка.

125. У кого краща релігія, ніж у того, хто підкорив себе Аллаху, є праведним та йде за вірою Ібрагіма-ханіфа? Аллах же зробив Ібрагіма Своїм другом.

126. Аллаху належить те, що на небесах і те, що на землі. Адже Аллах осягає кожну річ!

127. Тебе просять встановити припис щодо жінок. Скажи: «Аллах встановлює вам припис щодо них і щодо того, про що читаєте ви у Писанні — про осиротілих жінок, яким ви не даєте того, що належить їм, маючи бажання одружитися з ними; а також про безпомічних дітей і про те, щоб ви ставились до сиріт справедливо». І яке благо ви не робили б, Аллах знає про це!

«Про безпомічних дітей» — малих дітей, які ще не можуть вступити у право користування спадком.

دُونَ اللَّهِ وَلِيًّا وَلَا تَصِيرُوا

وَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ مِنْ
ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَٰئِكَ
يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ وَلَا يُظْلَمُونَ فِيهَا

وَمَنْ أَحْسَنُ دِينًا مِمَّنْ أَسْلَمَ وَجْهَهُ لِلَّهِ
وَهُوَ مُحْسِنٌ وَاتَّبَعَ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا
وَاتَّخَذَ اللَّهُ إِبْرَاهِيمَ خَلِيلًا

وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ
وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ مُّحِيطًا

وَيَسْتَفْتُونَكَ فِي النِّسَاءِ قُلِ اللَّهُ
يُقَيِّدُكُمْ فِيهِنَّ وَمَا يُنْزِلُ عَلَيْكُمْ فِي
الْكِتَابِ فِي يَتَرَى النِّسَاءَ الَّتِي
لَا تُوَفُّوهُنَّ مَا كُتِبَ لَهُنَّ وَتَرْغَبُونَ أَنْ
تَنْكِحُوهُنَّ وَالْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الْوَالِدِينَ وَأَنْ
تَقُومُوا لِلنِّسَاءِ بِالْقِسْطِ وَمَا تَفْعَلُوا مِنْ
خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِهِ عَلِيمًا

128. Якщо жінка боїться неприязні чоловіка чи він уникає її, то не буде їм обом гріха, якщо вони полагодиать між собою миром, адже злагода — краща! Люди є жадібними, але, якщо ви будете доброчинними та богобоязливими, то, воістину, Аллаху відомо те, що робите ви!

129. Ви ніколи не зможете однаково ставитися до всіх дружин зі справедливістю, навіть якщо ви прагнете до цього. Не схиляйтесь до однієї, залишаючи іншу в невизначеності. І якщо ви будете праведними та богобоязливими, то, воістину, Аллах — Прощаючий, Милосердний!

130. А якщо [подружжя] розлучиться, то кожного з них Аллах збагатить від щедрості Своєї. Аллах — Щедрий, Мудрий!

131. Аллаху належить те, що на небесах і те, що на землі. І Ми вже заповідали тим, кому дано Писання раніше за вас, а також вам, щоб ви боялися Аллаха. А якщо ви не увіруєте, то Аллаху належить те, що на небесах і те, що на землі, і Аллах — Багатий, Хвалений!

وَإِن أَمْرًا خَافَتْ مِنْ بَعْلِهَا نُشُورًا أَوْ إِعْرَاضًا فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا أَنْ يُصْلِحَا بَيْنَهُمَا صُلْحًا وَالصُّلْحُ خَيْرٌ وَأُحْضِرَتِ الْأَنْفُسُ الشُّحَّ وَإِن تُحْسِنُوا وَتَتَّقُوا فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ حَبِيرًا ﴿١٢٨﴾

وَلَنْ تَسْتَطِيعُوا أَنْ تَعْدِلُوا بَيْنَ النِّسَاءِ وَلَوْ حَرَصْتُمْ فَلَا تَمِيلُوا كُلَّ الْمَيْلِ فَذَرُوهُنَّ كَالْمَعْلُوقَةِ وَإِن تَصْلِحُوا وَتَتَّقُوا فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿١٢٩﴾

وَإِن يَتَفَرَّقَا يُغْنِ اللَّهُ كُلًّا مِنْ سَعْيِهِ وَكَانَ اللَّهُ وَاسِعًا حَكِيمًا ﴿١٣٠﴾

وَاللَّهُ مَالِي السَّمَوَاتِ وَمَالِي الْأَرْضِ وَلَقَدْ وَصَّيْنَا الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَإِيَّاكُمْ أَنْ اتَّقُوا اللَّهَ وَإِن تَكْفُرُوا فَإِنَّ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ غَنِيًّا حَمِيدًا ﴿١٣١﴾

132. Аллаху належить те, що на небесах і те, що на землі. І достатньо Аллаха як Опікуна!
133. Якщо Він побажає, то забере вас — о люди! — і приведе нових. Адже Аллах спроможний на це!
134. І якщо хто прагне винагородити земного життя, то у Аллаха — винагорода земного життя і життя наступного. Аллах — Всечуючий, Всевидячий!
135. О ви, які увірували! Тримайтесь справедливості, коли будете ви свідками перед Аллахом, навіть якщо це свідчення буде проти вас самих, ваших батьків чи родичів. Буде це багатий чи бідний, їхня справа належить Аллаху. Не йди за пристрастю, щоб не порушити справедливості. Якщо ж ви спотворите [свідчення] або відмовитесь від нього, то, воістину, Аллаху відомо те, що робите ви!
136. О ви, які увірували! Віруйте в Аллаха, Його Посланця і Писання, яке Він зіслав Посланцю Своєму; а також у Писання, яке було зіслано раніше. І хто не вірує в Аллаха, Його ангелів, Його писання, Його посланців та в Останній День, той заблукав у глибокій омані!

وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ وَكَفَىٰ
بِاللّٰهِ وَكِيلًا ﴿١٣٢﴾

اِنْ يَشَاءُ يُدۡهِبۡكُمْ اَيُّهَا النَّاسُ وَيَاۡتِ
بِآخَرِيۡنَ ۗ وَكَانَ اللّٰهُ عَلٰٓى ذٰلِكَ قَدِيۡرًا ﴿١٣٣﴾

مَنْ كَانَ يُرِيۡدُ ثَوَابَ الدُّنْيَا فَعِنۡدَ اللّٰهِ ثَوَابٌ
الَّذِيۡنَا وَالْآخِرَةُ ۗ وَكَانَ اللّٰهُ سَمِيۡعًا
بَصِيۡرًا ﴿١٣٤﴾

۞ يٰۤاَيُّهَا الَّذِيۡنَ ءَامَنُوۡا كُوۡنُوۡا قَوٰمِيۡنَ بِالْقِسۡطِ
شَهِدَةً لِلّٰهِ وَلَوْ عَلٰٓى اَنۡفُسِكُمۡ اَوْ اِلۡوٰلِدِيۡنَ
وَالۡاَقْرَبِيۡنَ اِنْ يَكُنۡ غَنِيۡنًا اَوْ فَقِيۡرًا ۗ فَاِنَّهٗ
اَوَّلٰى بِهِمَا۟ فَلَا تَتَّبِعُوا الْهَوٰى اِنۡ قَدۡ لَوۡا
وَاِنۡ تَلَوۡا اَوْ تَعۡرَضُوۡا فَاِنَّ اللّٰهَ كَانَ يَمۡرًا
تَعۡمَلُوۡنَ حٰۤيِرًا ﴿١٣٥﴾

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيۡنَ ءَامَنُوۡا اٰمِنُوۡا بِاللّٰهِ وَرَسُوۡلِهٖ
وَالۡكِتٰبِ الَّذِيۡ نَزَّلَ عَلٰٓى رَسُوۡلِهٖ
وَالۡكِتٰبِ الَّذِيۡ اُنۡزِلَ مِنْ قَبۡلِ ۗ وَمَنْ
يَكۡفُرۡ بِاللّٰهِ وَمَلَٰٓئِكَتِهٖ وَكُتُبِهٖ وَرَسُوۡلِهٖ
وَالۡيَوْمِ الْآخِرِ فَقَدۡ ضَلَّ ضَلٰلًا بَعِيۡدًا ﴿١٣٦﴾

137. Воістину, тих, які увірували, а потім стали невіруючими, а потім знову увірували і знову стали невіруючими, ще й додавши собі невір'я — тих не простить Аллах і не вкаже їм шляху!

138. Сповісти ж добру звістку лицемірам — про те, що чекає на них болісна кара!

139. Тим, які беруть собі за приятелів невіруючих, нехтуючи віруючими! Невже вони прагнуть отримати від них силу? Воістину, вся сила належить Аллаху!

140. Аллах вже зіслав вам у Писанні, щоб ви не сідали разом із тими, які, почувши знамення Аллаха, не вірують у них та насміхаються з них — поки вони не почнуть розмовляти про щось інше. Інакше ви будете схожі на них! Воістину, Аллах збере лицемірів та невіруючих у гесні — усіх!

141. Вони очікують того, що трапиться з вами. Якщо прийде до вас від Аллаха перемога, то вони скажуть: «Хіба ж ми не були з вами?» А якщо перемога буде на боці невіруючих, то вони скажуть: «Хіба ж ми не допомагали вам та не захищали

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا ثُمَّ آمَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا ثُمَّ أَدَّوْا كُفْرًا لَمْ يَكُنِ اللَّهُ لِيُعْطِرْ لَهُمْ وَلَا يَهْدِيَهُمْ سَبِيلًا ﴿١٣٧﴾

بَشِيرِ الْمُنَافِقِينَ بِأَنَّ لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿١٣٨﴾

الَّذِينَ يَتَّخِذُونَ الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ أَيْبَتُونَ عِنْدَهُمُ الْعِزَّةَ فَإِنَّ الْعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا ﴿١٣٩﴾

وَقَدْ نَزَّلَ عَلَيْكُمْ فِي الْكِتَابِ أَنْ إِذَا سَمِعْتُمْ آيَاتِ اللَّهِ يُكْفَرُ بِهَا وَيَسْتَهْزِئُ بِهَا فَلَا تَقْعُدُوا مَعَهُمْ حَتَّى يَخُوضُوا فِي حَدِيثٍ غَيْرِهِ إِنَّكُمْ إِذًا مِثْلُهُمْ إِنَّ اللَّهَ جَامِعُ الْمُنَافِقِينَ وَالْكَافِرِينَ فِي جَهَنَّمَ جَمِيعًا ﴿١٤٠﴾

الَّذِينَ يَمُرُّونَ عَلَيْكُمْ بِكُمْ فَإِنْ كَانَ لَكُمْ فَتْحٌ مِنَ اللَّهِ قَالُوا أَلَمْ نَكُنْ مَعَكُمْ وَإِنْ كُنَّا لِلْكَافِرِينَ نصيبًا قَالُوا أَلَمْ نَسْتَحْوِذْ عَلَيْكُمْ وَنَمْنَعْكُمْ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ فَاللَّهُ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَلَنْ يَجْعَلَ اللَّهُ لِلْكَافِرِينَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ سَبِيلًا ﴿١٤١﴾

вас від віруючих?» Аллах розсудить між вами в День Воскресіння, і Аллах ніколи не дарує невіруючим переваги над віруючими!

142. Воістину, лицеміри намагаються обманути Аллаха, а насправді Він обманює їх. І коли вони звершують молитву, то роблять це з лінощами, тільки показуючи себе перед людьми та рідко згадуючи Аллаха,

143. хитаючись посередині — ні до цих, ні до тих. А кого Аллах збив зі шляху, тому ти не знайдеш дороги!

144. О ви, які увірували! Не беріть собі за приятелів невіруючих замість віруючих. Невже ви прагнете, щоб Аллах мав проти вас очевидний доказ?

145. Воістину, лицеміри опиняться на самому дні пекла. І ти не знайдеш для них помічника!

146. Окрім тих, які покаялись, виправились, шукали захисту в Аллаха та були щирими у своїй вірі перед Аллахом. Саме вони будуть разом із віруючими; і Аллах дарує віруючим велику винагороду!

147. Невже Аллах буде карати вас, якщо ви будете вдячними та віруючими? Аллах — Вдячний, Всезнаючий!

إِنَّ الْمُنَافِقِينَ يُخَادِعُونَ اللَّهَ وَهُوَ خَدِيعُهُمْ وَإِلَّا فَأَمُورًا إِلَى الصَّلَاةِ قَامُوا كَسَالَىٰ يُرَاءُونَ النَّاسَ وَلَا يَذْكُرُونَ اللَّهَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿١٤٢﴾

مُدْبِدِينَ بَيْنَ يَدَيْكَ ذَلِكَ لَأِي هَؤُلَاءِ وَلَا إِلَىٰ هَؤُلَاءِ وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ سَبِيلًا ﴿١٤٣﴾

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَاتَتَّخِذُوا الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ أَتُرِيدُونَ أَنْ تَجْعَلُوا لِلَّهِ عَلَيْكُمْ سُلْطَانًا مُّبِينًا ﴿١٤٤﴾

إِنَّ الْمُنَافِقِينَ فِي الدَّرَكِ الْأَسْفَلِ مِنَ النَّارِ وَلَنْ تَجِدَ لَهُمْ نَصِيرًا ﴿١٤٥﴾

إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا وَأَصْلَحُوا وَاعْتَصَمُوا بِإِلَهِهِمْ وَأَخْلَصُوا دِينَهُمْ لِلَّهِ فَأُولَٰئِكَ مَعَ الْمُؤْمِنِينَ وَسَوْفَ يُؤْتِي اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿١٤٦﴾

مَا يَفْعَلُ اللَّهُ بِعَدَابِكُمْ إِنْ شَكَرْتُمْ وَءَامَنْتُمْ وَكَانَ اللَّهُ شَاكِرًا عَلِيمًا ﴿١٤٧﴾

148. Аллах не любить привселюдного лихослів'я, хіба як вчинили несправедливо із кимось. Аллах — Всечуючий, Всезнаючий!
149. Якщо робитимете ви добро відкрито чи потаємно, або ж простите зло, то Аллах — Прощаючий, Всемогутній!
150. Воістину, ті, які не вірують в Аллаха та Його посланців, намагаються провести межу між Аллахом та Його посланцями і говорять: «Ми віримо в одних, та не віримо в інших», прагнучи обрати середній шлях.
151. Вони — справжні невіруючі. А для них Ми приготували принизливу кару!
152. А тим, хто увірував у Аллаха та Його посланців, і хто не проводить жодної межі між ними, Він дасть винагороду їхню. Аллах — Прощаючий, Милосердний!
153. Просять тебе люди Писання, щоб зіслав ти їм писання з неба. Вони вже просили в Муси ще більшого й говорили: «Покажи нам Аллаха на власні очі!» Та вразила їх блискавка за несправедливі слова їхні. Але після того, як прийшли до них ясні знамення, узяли вони собі

﴿لَا يُحِبُّ اللَّهُ الْجَهْرَ بِالسُّوءِ مِنَ الْقَوْلِ إِلَّا مَنْ ظَلَمَ وَكَانَ اللَّهُ سَمِيعًا عَلِيمًا﴾

﴿إِنْ تُبَدُّوْا خَيْرًا أَوْ تُخَفُّوْهُ أَوْ تَعْفُوْا عَنْ سُوءِهِ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ عَفُوًّا قَدِيرًا﴾

﴿إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَيُرِيدُونَ أَنْ يُفَرِّقُوا بَيْنَ اللَّهِ وَرُسُلِهِ وَيَقُولُونَ نُؤْمِنُ بِبَعْضٍ وَنَكْفُرُ بِبَعْضٍ وَيُرِيدُونَ أَنْ يَتَّخِذُوا بَيْنَ ذَلِكَ سَبِيلًا﴾

﴿أُولَئِكَ هُمُ الْكٰفِرُونَ حَقًّا وَأَعْتَدْنَا لِلْكَٰفِرِينَ عَذَابًا مُّهِينًا﴾

﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَلَمْ يُفَرِّقُوا بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ أُولَئِكَ سَوْفَ يُؤْتِيهِمْ أَجْرَهُمْ وَكَانَ اللَّهُ عَفُوًّا رَحِيمًا﴾

﴿يَسْتَأْذِنُكَ أَهْلَ الْكِتَابِ أَنْ تُنَزِّلَ عَلَيْهِمْ كِتَابًا مِنَ السَّمَاءِ فَقَدْ سَأَلُوا مُوسَى أَكْبَرَ مِنْ ذَلِكَ فَقَالُوا أَرِنَا اللَّهَ جَهْرَةً فَأَخَذَتْهُمُ الضُّبُعَةُ بِأَنفُسِهِمْ أَلْمَحُوا أَلْعَجَلُ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمْ الْبَيِّنَاتُ فَعَفَوْنَا عَنْ ذَلِكَ وَإِنَّا لَمُسْتَظْلِمُونَ﴾

тільця [для поклоніння]. Проте Ми простили їм це, та й дали Мусі ясні докази.

154. Ми звели перед ними гору, відповідно до Нашого завіту із ними, та й сказали їм: «Увійдіть до брами, низько кланяючись!» І ще сказали Ми їм: «Не порушуйте суботи!», і взяли Ми з них обіцянку твердо.

155. За порушення завіту свого, за невір'я їхнє у знамення Аллаха та за їхнє вбивство пророків без права на те, за їхні слова: «Закриті серця наші!» — але ж це Аллах запечатав їх за невір'я їхнє, і слабка віра їхня, —

156. за їхнє невір'я і за те, що звели вони на Мар'ям великий наклеп,

157. та за слова їхні: «Воістину, ми вбили Ісу, сина Мар'ям!», але ж вони не вбили його та не розіп'яли, а це лише так здалося їм. Воістину, ті, які сперечаються про нього, перебувають у сумніві, і немає у них знання, а лише йдуть вони за здогадками. Справді, вони не вбивали його.

158. Це Аллах підніс його до Себе; Аллах — Великий, Мудрий!

159. І, воістину, серед людей Писання є такі, які не увірують в [Ісу] аж до смерті своєї. Тож

وَرَفَعْنَا قُوفَهُمُ الطُّورَ يَمِشُّهُمْ وَقَلْنَا لَهُمُ ادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا وَقَلْنَا لَهُمُ لَا تَعْدُوا فِي السَّبْتِ وَأَخَذْنَا مِنْهُمْ مِيثَاقًا غَلِيظًا ﴿١٥٤﴾

فِيمَا أَنْقَضْنَاهُمْ مِيثَاقَهُمْ وَكَفَرْتَابَاتِ اللَّهِ وَقَتْلَاهُمْ الْأَنْبِيَاءَ بِغَيْرِ حَقٍّ وَقَوْلِهِمْ قُلُوبُنَا غُلْفٌ بَلْ طَبَعَ اللَّهُ عَلَىٰ أَبْصَارِهِمْ فَلَا يُؤْمِنُونَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿١٥٥﴾

وَيَكْفُرِيهِمْ وَقَوْلِهِمْ عَلَىٰ مَرْيَمَ نَهْنَأْنَا غَلِيظًا ﴿١٥٦﴾

وَقَوْلِهِمْ إِنَّا قَتَلْنَا الْمَسِيحَ عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ رَسُولَ اللَّهِ وَمَا قَتَلُوهُ وَمَا صَلَبُوهُ وَلَٰكِن شُبِّهَ لَهُمْ وَإِنَّ الَّذِينَ اخْتَلَفُوا فِيهِ لَفِي شَكٍّ مِّنْهُ مَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ إِلَّا اتِّبَاعَ الظَّنِّ وَمَا قَتَلُوهُ يَقِينًا ﴿١٥٧﴾

بَلْ رَفَعَهُ اللَّهُ إِلَيْهِ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا ﴿١٥٨﴾

وَإِنَّ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ إِلَّا لَيُؤْمِنَنَّ بِهِ قَبْلَ مَوْتِهِ وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ يَكُونُ عَلَيْهِمْ شَهِيدًا ﴿١٥٩﴾

у День Воскресіння він буде свідком проти них!

160. [За все це] та за несправедливість тих, які є юдеями, Ми заборонили їм ті блага, які були дозволені їм раніше. Та ще й за те, що вони багатьох людей збивали зі шляху Аллаха.

فَيُظَلِّمُونَ مِنَ الَّذِينَ هَادُوا حَرَمًا نَحْنُ عَائِدِينَ
ظَلَمْتُمْ أَجَلْتَ لَهُمْ وَبَصَدْتُمْ عَنْ سَبِيلِ
اللَّهِ كَبِيرًا ﴿١٦٠﴾

161. Вони займалися лихварством, хоча їм було заборонено це, а також без права пожирали майно людей. Невіруючим з-посеред них Ми приготували болісну кару!

وَأَخَذَهُمُ الرِّبَا وَقَدَّحُوا عَنْهُ وَأَكَلْتُمُ
أَمْوَالَ النَّاسِ بِالْبُطْلِ وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ
مِنْكُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿١٦١﴾

162. Проте утвердженим у знанні та віруючим з-посеред них, які вірують у зіслане тобі та зіслане раніше за тебе; тим, які творять молитву, дають закят та вірують у Аллаха і Судний День, Ми дамо велику винагороду!

لَكِنِ الرَّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ مِنْهُمْ وَالْمُؤْمِنُونَ
يُؤْمِنُونَ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ وَمِمَّا أُنزِلَ مِنْ قَبْلِكَ
وَالْمُقِيمِينَ الصَّلَاةَ وَالْمُؤْتِينَ الزَّكَاةَ
وَالْمُؤْمِنِينَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ أُولَئِكَ
سَنُؤْتِيهِمْ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿١٦٢﴾

163. Воістину, Ми дарували тобі одкровення, як дарували його Нуху та пророкам після нього, як дарували одкровення Ібрагіму, Ісмаїлу, Ісхаку, Якубу та колінам; Ісі, Аюбу, Юнусу, Гаруну та Сулайману. І Ми дарували Давуду Забур.

Так у Корані названо Псалтир.

﴿ إِنَّا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ كَمَا أَوْحَيْنَا إِلَى نُوحٍ
وَالنَّبِيِّينَ مِنْ بَعْدِهِ وَأَوْحَيْنَا إِلَى إِبْرَاهِيمَ
وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ
وَالْأَسْبَاطِ وَعِيسَى وَأَيُّوبَ وَيُونُسَ
وَهَارُونَ وَسُلَيْمَانَ وَءَاتَيْنَا دَاوُدَ زَبُورًا ﴿١٦٣﴾

164. Про деяких посланців Ми вже розповідали тобі раніше, а про деяких — не розповідали. Аллах же промовляв до Муси словом.

وَرُسُلًا قَدْ قَصَصْنَاهُمْ عَلَيْكَ مِنْ قَبْلُ
وَرُسُلًا لَمْ نَقْصُصْهُمْ عَلَيْكَ وَكَلَّمَ اللَّهُ
مُوسَى تَكْلِيمًا ﴿١٦٤﴾

165. [Розповідали і про] посланців-благовісників та застерігачів, щоб не мали люди після цього доказу проти Аллаха. Аллах — Великий, Мудрий!
166. Та Аллах свідчить, що зіслане тобі — зіслане за знанням Його. Ангели також свідчать про це. І Аллаха достатньо як Свідка!
167. Воістину, ті, які самі не вірують та збивають інших зі шляху Аллаха, зайшли далеко в омані своїй!
168. Не простить Аллах тих, які не вірували та чинили несправедливість, та й не поведе їх прямим шляхом,
169. а тільки шляхом геєни, де вони будуть довіку. І це для Аллаха — легко!
170. О люди! Прийшов до вас Посланець із істиною від Господа вашого. Увіруйте ж задля блага свого! А якщо не увіруєте, то Аллаху належить те, що на небесах і на землі. Аллах — Всезнаючий, Мудрий.
171. О люди Писання! Не порушуйте релігії вашої та не говоріть про Аллаха нічого, крім істини. Адже Месія — Іса, син Мар'ям — лише посланець Аллаха та слово Його, донесене до Марії, та дух від Нього. Увіруйте ж

رُسُلًا مُّبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ لِئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَى اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا ﴿١٦٥﴾

لَٰكِنَّا اللَّهُ يَشْهَدُ بِمَا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ مِنَ الْوَحْيِ ۗ وَالْمَلَائِكَةُ يَشْهَدُونَ ۗ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ شَهِيدًا ﴿١٦٦﴾

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ قَدْ ضَلُّوا ضَلَالًا بَعِيدًا ﴿١٦٧﴾

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَظَلَمُوا لَمْ يَكُنِ اللَّهُ لِيُغْفِرَ لَهُمْ وَلَا لِيَهْدِيَهُمْ طَرِيقًا ﴿١٦٨﴾

إِلَّا طَرِيقَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ۗ وَكَانَ ذَٰلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا ﴿١٦٩﴾

يَأْتِيهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَهُمُ الرُّسُولُ بِالْحَقِّ مِنْ رَبِّكُمْ فَتَأْمِنُوا أَوْ كُفِّرُوا ۗ كَذَّبُوا لِقَاءَ اللَّهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ ۗ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿١٧٠﴾

يَأْتِي أَهْلَ الْكِتَابِ لَتَعْلَمُوا فِي دِينِكُمْ وَلَا تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ إِلَّا الْحَقَّ إِنَّمَا الْمَسِيحُ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ رَسُولُ اللَّهِ وَكَلَّمْنَاهُ وَإِنَّمَا إِلَىٰ رَبِّهِمْ رُوحُ مِنَّا ۗ فَتَأْمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ ۗ وَلَا تَقُولُوا ثَلَاثَةٌ ۗ

в Аллаха та посланців Його, і не кажіть: «Трійця». Краще для вас утриматись від цього. Воістину, Аллах — Бог єдиний, пречистий Він від того, щоб мати дитину. Йому належить те, що на небесах і те, що на землі. Достатньо Аллаха як Опікуна!

172. Ні Месія, ні наближені ангели ніколи не цуралися бути рабами Аллаха. А всі ті, які цураються бути рабами Його та сповнюються гордині, будуть зібрані біля Нього [на Суд]!

173. А тим, які увірували та робили добрі справи, Він сповна дасть винагороду їхню, та ще й збільшить її за ласкою Своєю. А тих, які цуралися та сповнювалися гордині, Він скарає карою болісною! І не знайдеться їм, окрім Аллаха, ні Захисника, ні Помічника!

174. О люди! Прийшов до вас доказ від Господа вашого! І зіслали Ми вам світло ясне!

175. Тих же, які увірували та покладали сподівання на Аллаха, Він введе в милість і ласку Свою, та й поведе до Себе прямим шляхом.

176. Просять тебе встановити припис. Скажи: «Аллах встановить вам припис відносно

أَنَّهُمْ أَحْسَنَ لَكُمْ إِنَّمَا اللَّهُ إِلَهٌ وَحْدَهُ
سُبْحَانَهُ وَأَن يَكُونَ لَهُ وَلَدٌ لَهُ مَا فِي
السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَكَفَى بِاللَّهِ
وَكَيْلًا ﴿١٧٢﴾

لَن يَسْتَكْفِفَ الْمَسِيحُ أَنْ يَكُونَ عَبْدًا
لِلَّهِ وَلَا الْمَلَائِكَةُ الْمُقَرَّبُونَ وَمَنْ
يَسْتَكْفِفْ عَنْ عِبَادَتِهِ وَيَسْتَكْفِرْ
فَسَيَحْشُرُهُمُ إِلَيْهِ جَمِيعًا ﴿١٧٣﴾

فَأَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
فَيُوفِيهِمْ أَجْرَهُمْ وَيَزِيدُهُمْ مِنْ
فَضْلِهِ وَأَمَّا الَّذِينَ اسْتَنكَفُوا
وَأَسْتَكْبَرُوا فَيَعَذِّبُهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا
وَلَا يَجِدُونَ لَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيًّا
وَلَا نَصِيرًا ﴿١٧٤﴾

يَأْتِيهَا النَّاسُ فَدَجَّاهُكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ
وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ نُورًا مُبِينًا ﴿١٧٥﴾

فَأَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا بِاللَّهِ وَأَعْتَصَمُوا بِهِ
فَسَيُدْخِلُهُمْ فِي رَحْمَتِهِ مِنْهُ وَفَضْلٍ
وَيَهْدِيهِمْ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمًا ﴿١٧٦﴾

يَسْتَفْتُونَكَ قُلِ اللَّهُ يُفْتِيكُمْ فِي الْكَلِمَاتِ
إِنِ امْرَأُؤُا هَلَكَ لَيْسَ لَهُ وَالدُّ لَهُ أَخْتٌ

спорідненості по бічній лінії. Якщо загине чийсь чоловік, і немає в нього дитини [і батьків], але є сестра, то їй — половина того, що лишив він. Так само й він успадковує її [майно], якщо немає у неї дитини. Якщо ж сестер дві, то їм належить дві третини того, що залишив він. А якщо родичі — брати й сестри, то чоловіку належить частка спадку, рівна частці двох жінок. Аллах пояснює вам це, щоб не потрапили ви в оману. Аллах знає про кожну річ!»

فَلَهَا يَصِفُ مَا تَرَكَ وَهُوَ بِرُثْمَا إِنْ لَمْ يَكُنْ
لَهَا وَلَدٌ فَإِنْ كَانَتَا اثْنَتَيْنِ فَلَهُمَا الثَّلَاثَانِ
وَمَا تَرَكَ وَإِنْ كَانُوا إِخْوَةً رِجَالًا وَنِسَاءً
فِلِلذَّكَرِ مِثْلُ حَظِّ الْأُنثِيَيْنِ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ
أَنْ تَصِلُوا إِلَى اللَّهِ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلَيْهِ ۝

Сура 5. Аль-Маїда («Трапеза»)

*Im'ям Аллаха Милостивого,
Милосердного!*

1. О ви, які увірували!
Дотримуйтеся угод! Дозволено вам у їжу тварин, окрім тієї худоби, яку заборонено вам. Заборонено полювання, коли перебуваєте ви в хаджі. Воістину, Аллах вирішує так, як побажає!
2. О ви, які увірували! Не порушуйте ні знаків Аллаха, ні забороненого місяця, не зачіпайте ні тварин, що йдуть на жертву, ні прикрас [тварин], ні людей, що йдуть у Дім Заборонений, прагнучи здобути милість Господню. І коли вийдете ви із Забороненого Місця, то можете полювати. І нехай ненависть до тих, які не пускали вас у Заборонену Мечеть, не штовхає вас на злочин. Тож допомагайте одне одному в справах праведності та богобоязливості, але не допомагайте одне одному в справах гріха та ворожнечі. І бійтеся Аллаха, воістину, Аллах суворий у покаранні!

*«Знаки Аллаха»: обряди хадджу
(аль-Багавві).*

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَطْعَمُوا بِالْعُقُودِ أَحَلَّتْ لَكُمْ
بِهِمَّةُ الْأَنْعَامِ إِلَّا مَا يُنْتَقَى عَلَيْكُمْ غَيْرَ مُجْبَى
الصَّيِّدِ وَأَنْتُمْ حُرْمٌ إِنَّ اللَّهَ يَحْكُمُ مَا يُرِيدُ ﴿١﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَجْلِسُوا سَعَةَ اللَّهِ
وَلَا الشَّهْرَ الْحَرَامَ وَلَا الْهَدْيَ وَلَا الْقَلَائِدَ
وَلَا آيَاتِ الْبَيْتِ الْحَرَامِ يَتَّبِعُونَ فَضْلًا مِنْ رَبِّهِمْ
وَرِضْوَانًا وَإِذَا حَلَلْتُمْ فَاصْطَادُوا وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ
شُرَكَائُكُمْ أَنْ صَدُّوا عَنْ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ
أَنْ تَعْتَدُوا وَتَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوَى
وَلَا تَعَاوَنُوا عَلَى الْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَاتَّقُوا
اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٢﴾

3. Заборонено вам мертвечину, кров, свинину, а також те, що забито не заради Аллаха; і задушене, і забите насмерть, і те, що впало з висоти, і вбите рогами інших тварин, і вбите хижаком — хіба як виконасте необхідні приписи. І заборонено вам зарізане на капищах поганських. Заборонено також гадати на стрілах. Усе це — гріх. Сьогодні ті, хто не вірував, втратили надію [знищити] вашу релігію. Не бійтеся їх, а бійтеся Мене! Сьогодні Я завершив вам вашу релігію, довів до кінця Свою милість до вас і схвалив іслам як вашу релігію. Якщо ж хтось змушений був [з'їсти заборонене], не бажаючи гріха, то Аллах — Прощаючий, Милосердний!

Див. значення «кров» у сурі «Худоба», аят 145.

4. Запитують вони тебе, що дозволено їм. Скажи: «Дозволено вам добру їжу, споживайте також виловлене для вас навченими тваринами, навченими того, чого Аллах навчив вас. Тільки згадуйте ім'я Аллаха [над їжею], воістину, Аллах швидкий у відплаті!»
5. Сьогодні дозволено вам прекрасну їжу. Дозволено вам

حُرِّمَتْ عَلَيْكُمْ أَلْمَيْتَةُ وَالذَّمُّ وَالْحَمِيزُ وَمَا أَهْلَ
لِغَيْرِ اللَّهِ بِهِ وَالْمَنْخِفَةُ وَالْمَوْجُودَةُ وَالْمَعْرُودَةُ
وَالنَّطِيحَةُ وَمَا أَكَلَ السَّمْعُ إِلَّا مَا ذَكَّيْتُمْ
وَمَا ذَبَحَ عَلَى النَّصَبِ وَأَنْ تَسْتَقْسِمُوا بِالْأَزْوَاجِ
ذَلِكَ فِتْنَةٌ أَيُّومَ بَيْتِ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ
دِينِكُمْ فَلَا تَخْشَوْهُمْ وَاخْشَوْنِ الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ
لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتَمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيتُ
لَكُمْ الْإِسْلَامَ دِينًا فَمَنْ اضْطُرَّ فِي مَخْصَصَةٍ
غَيْرِ مُتَجَانِفٍ لِإِثْمٍ فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٥﴾

يَسْأَلُونَكَ مَاذَا أَحَلَّ لَهُمْ قُلْ أُحِلَّ لَكُمْ
الطَّيِّبَاتُ وَمَا عَلَّمْتُمْ مِنَ الْجَوَارِحِ مُكَلِّبِينَ
تُعَلِّمُونَهُنَّ وَمَا عَلَّمَكُمُ اللَّهُ فَاكُلُوا مِنْهَا
أَمْسِكْنَ عَلَيْكُمْ وَادْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ عَلَيْهِ
وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿٥﴾

الْيَوْمَ أَحَلَّ لَكُمْ الطَّيِّبَاتِ وَطَعَامَ الَّذِينَ أَوْلُوا

їжу людей Писання, і вашу їжу дозволено їм. [Дозволені вам] цнотливі жінки з-посеред віруючих і людей Писання, коли сплатите ви викуп за них, коли ви цнотливі, а не розпусники, і не берете їх наложницями. А хто відрікся від віри — марні його вчинки, а в наступному житті він буде серед тих, хто матиме втрати!

6. О ви, які увірували! Коли стаєте ви на молитву, то омийте ваші обличчя, омийте руки до ліктів, ноги до колін, протріть голову й вимийте ноги до кісточок. А якщо ви перебуваєте в стані нечистоти, то викупайтеся. Якщо ж ви хворі, чи знаходитесь у дорозі, якщо хтось із вас справив нужду чи торкнувся жінки й не знайшов води, то омийте обличчя чистим сухим піском, обітріть ним обличчя своє і руки. Не бажає Аллах утруднювати вас, а бажає вам очищення і завершення Своєї милості вам. Можливо, ви будете вдячні!

7. І згадуйте милість Аллаха до вас і завіт ваш із Ним, коли сказали ви: «Слухаємо і підкоряємося!», і бійтеся Аллаха. Воістину, Він знає те, що приховане в ваших серцях!

الَّذِينَ آمَنُوا وَاتَّخَذُوا مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا بِرَبِّهِمْ أَيْمَانًا وَكَفَرُوا بِرَبِّهِمْ فَهُمْ كَافِرُونَ ۝٦٠
وَالَّذِينَ آمَنُوا وَاتَّخَذُوا مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا بِرَبِّهِمْ أَيْمَانًا وَكَفَرُوا بِرَبِّهِمْ فَهُمْ كَافِرُونَ ۝٦٠
وَهُوَ فِي الآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ ۝٦١

يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا قُمْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ فَاغْسِلُوا وُجُوهَكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ إِلَى الْمَرَافِقِ وَامْسَحُوا بِرُءُوسِكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ إِلَى الْكَعْبَيْنِ وَإِنْ كُنْتُمْ جُنُبًا فَاطَّهَّرُوا وَإِنْ كُنْتُمْ مَرْضَىٰ أَوْ عَلَىٰ سَفَرٍ أَوْ جَاءَ أَحَدٌ مِنْكُم مِّنَ الْغَايِبِ أَوْ لَمْ يَمْسَسْهُ الْمَاءُ فَغَسَّوْهُ بِمَاءٍ فَتَيَمَّمُوا صَعِيدًا طَيِّبًا فَامْسَحُوا بِوُجُوهِكُمْ وَأَيْدِيكُمْ مِنْهُ مَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيَجْعَلَ عَلَيْكُمْ مِنْ حَرَجٍ وَلَٰكِنْ يُرِيدُ لِيُطَهِّرَكُمْ وَلِيُتِمَّمَ نِعْمَتَهُ عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ۝٦١

وَأذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَمِيثَاقَهُ الَّتِي بَايَعْتُمْ بِهِ إِذْ قُلْتُمْ سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا وَأَتَقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ۝٦٢

8. О ви, які увірували! Будьте стійкими у вірі в Аллаха, свідчіть справедливо, і нехай ненависть ваша до інших не веде до несправедливості. Тримайтеся справедливості, бо вона ближча до богобоязливості. Бійтеся Аллаха, воістину, Йому добре відомо все те, що ви чините!

9. Обіцяв Аллах тим, які увірували і творили добрі справи, прощення і велику винагороду!

10. А ті, які не увірували й відкидали Наші знамення, вони — жителі пекла!

11. О ви, які увірували! Згадайте милість Аллаха до вас, коли вороги підняли свої руки проти вас, але Аллах відвернув їх. Бійтеся Аллаха, і на Аллаха нехай сподіваються віруючі!

12. І, істинно, Аллах узяв завіт із синами Ізраїла. І відіслали Ми дванадцять вождів з-посеред них. І сказав Аллах: «Воістину, Я — з вами! Якщо будете ви звершувати молитву, даватимете закят й увіруєте в посланців Моїх, будете підтримувати їх і дасте Аллаху добру позику, то Я прощу вам злі вчинки ваші

بَيَاتِهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا كُونُوا قَوَّامِينَ لِلَّهِ
شُهَدَاءَ بِالْقِسْطِ وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ
شَتَانُ قَوْمٍ عَلَىٰ ءَلَّا تَعْدِلُوا أَعِدُوا لَهُمْ أَوْ رَبَّ
لِلشَّقَوَىٰ وَأَتَقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ
بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿٥﴾

وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ
عَظِيمٌ ﴿٦﴾

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا
أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ ﴿٧﴾

بَيَاتِهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَذْكُرُوا نِعْمَتَ
اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ هَمَّ قَوْمٌ أَن يَبْسُطُوا
إِلَيْكُمْ أَيْدِيَهُمْ فَكَفَّ أَيْدِيَهُمْ عَنْكُمْ
وَأَتَقُوا اللَّهَ وَعَلَىٰ اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ
الْمُؤْمِنُونَ ﴿٨﴾

﴿ وَلَقَدْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَائِيلَ
وَعَسْنَا مِنْهُمُ اثْنَيْ عَشَرَ نَقِيبًا
وَقَالَ اللَّهُ إِنِّي مَعَكُمْ لَئِنْ أَقَمْتُمُ
الصَّلَاةَ وَءَاتَيْتُمُ الزَّكَاةَ وَءَامَنْتُمْ
بِرُسُلِي وَعَزَّرْتُمْ حُوهُمْ وَأَقْرَضْتُمُ اللَّهَ قَرْضًا
حَسَنًا لَأُكَفِّرَنَّ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ
وَأُدْخِلَنَّكُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا

і введу в сади, де течуть ріки.
Якщо ж хтось із вас залишиться
невіруючим після цього — то
він збився з прямого шляху!»

13. А за те, що порушили вони
завіт із Нами, Ми прокляли їх
та зробили жорстокими серця
їхні. Змінюють вони слова,
невірно тлумачать [Писання],
забули вони ту його частину,
яку їм треба було пам'ятати. Не
перестанеш ти дізнаватися про
їхню зраду, лише окрім декого
з них, але ти вибач їх і прости.
Воістину, Аллах любить тих, хто
творить добро!

14. І з тими, які говорять: «Ми
— християни», взяли Ми
завіт. І забули вони ту частину
[Писання], яку їм треба було
пам'ятати. І посіяли Ми серед
них ворожість і ненависть
одне до одного аж до Дня
Воскресіння. І покаже тоді їм
Аллах, що вони чинили!

15. О люди Писання! Прийшов
до вас Посланець Наш, щоб
роз'яснити вам багато з того,
що ви приховуєте з Писання,
і щоб багато чого простити
вам! Прийшло до вас світло від
Аллаха і ясне Писання,

16. яким веде Аллах до шляхів
миру тих, котрі шукають Його
вдоволення. Виводить Він їх

أَلَا تَهْتَفُونَ مَنْ كَفَرَ بَعْدَ ذَلِكَ
مِنْكُمْ فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ ﴿١٣﴾

فِيمَا نَقَضْتُمْ بَيْتَاتِكُمْ لَعْنَتُهُمْ وَجَعَلْنَا
قُلُوبَهُمْ قَلْبَةً يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ عَنْ
مَوَاضِعِهِمْ وَاسْتَوْا حَظًّا مِمَّا ذُكِّرُوا
بِهِ ۗ وَلَا تَزَالُ تَطَّلِعُ عَلَى خَائِبَةٍ مِنْهُمْ
إِلَّا قَلِيلًا مِنْهُمْ فَاعْفُ عَنْهُمْ وَأَصْفَحْ
إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴿١٤﴾

وَمِنَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّا نَصْرِبِي أَخَذْنَا
بَيْتَاتَهُمْ فَسَوَّأْنَا حَظًّا مِمَّا ذُكِّرُوا
بِهِ ۗ فَاعْفُ عَنَّا بَيْنَهُمْ الْعِدَاةَ
وَالْبَعْضَاءُ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ وَسَوْفَ
يُبَيِّنُهُمُ اللَّهُ لِمَا كَانُوا يَصْعُقُونَ ﴿١٥﴾

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ قَدْ جَاءَكُمْ
رَسُولُنَا يَبَيِّنُ لَكُمْ كَثِيرًا
مِمَّا كُنْتُمْ تُخْفُونَ مِنَ الْكِتَابِ
وَيَعْفُو عَنْ كَثِيرٍ قَدْ جَاءَكُمْ مِنَ
اللَّهِ نُورٌ وَكِتَابٌ مُبِينٌ ﴿١٦﴾

يَهْدِي بِهِ اللَّهُ مَنِ اتَّبَعَ بِرِضْوَانِهِ
سُبُلَ السَّلَامِ وَيُخْرِجُهُم مِنَ

за Своїм наказом з темряви до світла, й провадить їх до шляху прямого!

17. Істинно, не вірують ті, які говорять: «Воістину, Аллах, Він — Месія, син Мар'ям!» Скажи: «Хто може завадити волі Аллаха, якщо Він захоче знищити Месію, сина Мар'ям, і матір його, й тих, хто на землі — всіх?» Аллаху належить влада над небесами, землею і над тим, що поміж ними. Створює Він те, що бажає, і Він спроможний на кожную річ!
18. І говорять юдеї та християни: «Ми — сини Аллаха й улюбленці Його!» Скажи: «Чому ж карає Він вас за гріхи ваші? Адже ви, люди — творіння Його. Прощає Він, кого побажає, і карає, кого побажає. Йому належить влада над небесами, землею і над тим, що поміж ними! І до Нього — повернення!»
19. О люди Писання! Прийшов до вас Наш Посланець після перерви в посланцях, роз'яснюючи [істину], щоб не могли стверджувати ви: «Не приходив до нас ні благовісник, ні застерігач!» І ось — прийшов до вас благовісник і застерігач! Аллах спроможний на кожную річ!

الظُّلَمَاتِ إِلَى النُّورِ بِإِذْنِهِ
وَيَهْدِيهِمْ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿١٧﴾

لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ
هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ قُلْ قَمَن
يَسْمُكَ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا إِنْ أَرَادَ أَنْ
يُهْلِكَ الْمَسِيحَ ابْنَ مَرْيَمَ
وَأُمَّهُ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا
وَاللَّهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَمَا يَنْهَى مَا يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلَى
كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٨﴾

وَقَالَتِ الْيَهُودُ وَالنَّصَارَى نَحْنُ أَبْنَاءُ اللَّهِ
وَأَحِبُّونَهُ قُلْ فَلِمَ يُعَذِّبُكُمْ بِذُنُوبِكُمْ
بَلْ أَنْتُمْ بَشَرٌ مِمَّنْ خَلَقَ يَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ
وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَإِلَيْهِ الْمَصِيرُ ﴿١٩﴾

يَتَأَهَّلَ الْكِتَابِ قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولُنَا يُبَيِّنُ
لَكُمْ عَلَى قَمَرٍ مِنَ الرُّسُلِ أَنْ تَقُولُوا
مَا جَاءَنَا مِنْ بَشِيرٍ وَلَا نَذِيرٍ قَدْ جَاءَكُمْ
بَشِيرٌ وَنَذِيرٌ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٠﴾

20. І коли сказав Муса народу своєму: «О народе мій! Згадайте милість Аллаха до вас, коли обрав Він серед вас пророків і зробив вас володарями, і дав вам те, чого не давав нікому зі світів!

وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ يَا قَوْمِ أذكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ جَعَلَ فِيكُمْ أَنْبِيَاءَهُ وَجَعَلَ لَكُم مَّلُوكًا وَآتَاكُم مَّا لَمْ تُؤْتُوا أَحَدًا مِّنَ الْعَالَمِينَ ﴿٥٠﴾

21. О народе мій! Увійдіть у землю священну, яка є приписом Аллаха для вас, не повертайтеся назад, а то матимете втрати!»

يَنْقُورُوا دَخَلُوا الْأَرْضَ الْمُقَدَّسَةَ الَّتِي كَتَبَ اللَّهُ لَكُمْ وَلَا تَرْتَدُّوا عَلَىٰ أَدْبَارِكُمْ فَتَنقَلِبُوا خَائِبِينَ ﴿٥١﴾

22. Сказали вони: «О Муса! Воістину, тут же перебувають велетні! Ми ніколи не підемо туди, доки вони будуть там. Якщо ж вони залишать цю землю, то тоді увійдемо ми!»

قَالُوا يَا مُوسَى إِنَّا فِيهَا قَوْمٌ اجْتَابَيْنَا وَإِنَّا لَنَنذِرُكُم بِهَا حَتَّىٰ تَخْرُجُوا مِنْهَا فَإِن يَخْرُجُوا مِنْهَا فَإِنَّا دَاخِلُونَ ﴿٥٢﴾

23. Сказали два богобоязливих мужі, нехай наділить їх благами Аллаха: «Увійдіть у землю зненацька, через браму, та й не бійтеся їх, дарує Аллах перемогу вам, якщо ви віруєте!»

قَالَ رَجُلَانِ مِنَ الَّذِينَ يَخَافُونَ أَنعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمَا ادْخُلُوا عَلَيْهِمُ الْبَابَ فَإِذَا دَخَلْتُمُوهُ فَإِنَّكُمْ عَلَيْهِمُ صَوْتٌ وَعَلَى اللَّهِ فَتَوَكَّلُوا إِن كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٥٣﴾

24. Сказали вони: «О Муса! Воістину, нізащо й ніколи не ступимо ми на землю цю, поки знаходяться там велетні! Йди сам із Господом твоїм і бийся там із ними. Воістину, ми побудемо тут!»

قَالُوا يَا مُوسَى إِنَّا لَنَنذِرُكُم بِهَا أَبَدًا مَا دَامُوا فِيهَا فَاذْهَبْ أَنْتَ وَرَبُّكَ فَقَاتِلَا إِنَّا هَاهُنَا قَاعِدُونَ ﴿٥٤﴾

25. Сказав Муса: «Господи, воістину, підвладний мені тільки я і брат мій. Розсуди й розділи ж нас із цим народом грішним!»

قَالَ رَبِّ إِنِّي لَا أَمْلِكُ إِلَّا نَفْسِي وَأَخِي فَافْرِقْ بَيْنَنَا وَبَيْنَ الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ ﴿٥٥﴾

26. Сказав Господь: «Воістину, заборонена ця країна вам на сорок років. Будете ви блукати по землі. Не сумуй же за народом грішним!»
27. І повідай їм розповідь істинну про синів Адама, коли вони обидва принесли жертву, та її було прийнято в одного, але не було прийнято в іншого, який потім сказав: «Я вб'ю тебе!» Відповів другий: «Воістину, Аллах приймає жертви лише від богобоязливих!»
28. Якщо піднімеш ти руку, щоб убити мене, то не підніму руки я, щоб убити тебе. Воістину, я боюся Аллаха, Господа світів!
29. Воістину, я хочу, щоб ти взяв на себе гріх проти мене й свій гріх, і ти будеш серед жителів пекла, а це — кара злочинцям!»
30. Але веліла тому душа його вбити брата свого, і вбив він його. І опинився він посеред тих, які мали втрати!
31. І послав Аллах крука розгрібати землю, щоб показати, як ховати мертве тіло брата свого. Сказав він: «Горе мені! Не в змозі я, як крук цей, поховати мертве тіло брата мого!» І опинився він серед сповнених каяття.

قَالَ فَإِنَّهَا مُحَرَّمَةٌ عَلَيْهِمْ أَرْبَعِينَ سَنَةً يَتِيهُونَ فِي الْأَرْضِ فَلَأْتَأْسَ عَلَى الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ ﴿٢٦﴾

﴿وَأَتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ ابْنَيْ آدَمَ بِالْحَقِّ إِذْ قَرَّبَا قُرْبَانًا فَتُقُبِّلَ مِنْ أَحَدِهِمَا وَلَمْ يُتَقَبَّلْ مِنَ الْآخَرِ قَالَ لَأَقْتُلَنَّكَ قَالَ إِنَّمَا يَتَقَبَّلُ اللَّهُ مِنَ الْمُتَّقِينَ ﴿٢٧﴾

لَئِن بَسَطْتَ إِلَيَّ يَدَكَ لِتَقْتُلَنِي مَا أَنَا بِبَاسِطِ يَدَيْكَ إِلَيْكَ لَأَقْتُلَنَّكَ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ رَبَّ الْعَالَمِينَ ﴿٢٨﴾

إِنِّي أُرِيدُ أَنْ تَبُو أَبَانِي وَأَتَّكِمَ فَتَكُونَ مِنْ أَصْحَابِ النَّارِ وَذَلِكَ جَزَاءُ الظَّالِمِينَ ﴿٢٩﴾

فَطَوَّعَتْ لَهُ نَفْسُهُ قَتْلَ أَخِيهِ فَقَتَلَهُ فَأَصْبَحَ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٣٠﴾

فَبَعَثَ اللَّهُ غُرَابًا يَبْحَثُ فِي الْأَرْضِ لِيُرِيَهُ كَيْفَ يُورِي سُوءَ أَخِيهِ قَالَ يُوتِلُنِي لَأَعْجُزُ أَنْ أَكُونَ مِثْلَ هَذَا الْغُرَابِ فَأُورِي سُوءَ أَخِي فَأَصْبَحَ مِنَ النَّادِمِينَ ﴿٣١﴾

32. Из цієї причини наказали Ми синам Ізраїла: «Якщо хтось уб'є душу не як помсту за душу й не як помсту за нечестя на землі, то це прирівнюється до вбивства всіх людей. А хто оживить душу померлого, той оживить усіх людей». І, істинно, приходили до них посланці з ясними доказами. Але й після цього багато хто з них чинить гріх на землі!

33. Воістину, відплатять тим, які воюють проти Аллаха і Посланця Його та чинять безчестя на землі — будуть вони вбиті чи розіп'яті, або будуть відрубані руки та ноги їхні, чи вигнані будуть вони із землі. Це їм — ганьба в земному житті та кара велика в житті наступному!

34. Окрім тих, які покалися раніше, ніж подолали ви їх. Тож знайте, що Аллах — Прощаючий, Милосердний!

35. О ви, які увірували! Бійтеся Аллаха й шукайте шляхи наближення до Нього, і борітеся на шляху Його! Можливо, матимете ви успіх!

36. Воістину, якби ті, які не вірують, мали б те, що на землі й навіть більше цього, щоб викупити себе цим від кар в

مِنَ أَجْلِ ذَلِكَ كَتَبْنَا عَلَى بَنِي إِسْرَائِيلَ أَنَّهُ مَن قَتَلَ نَفْسًا بِغَيْرِ نَفْسٍ أَوْ فَسَادٍ فِي الْأَرْضِ فَكَأَنَّمَا قَتَلَ النَّاسَ جَمِيعًا وَمَنْ أَحْيَاهَا فَكَأَنَّمَا أَحْيَا النَّاسَ جَمِيعًا وَلَقَدْ جَاءَتْهُمْ رُسُلُنَا بِالْبَيِّنَاتِ ثُمَّ إِنَّ كَثِيرًا مِّنْهُمْ بَعَدَ ذَلِكَ فِي الْأَرْضِ لَمُسْرِفُونَ ﴿٣٢﴾

إِنَّمَا جَزَاءُ الَّذِينَ يُحَارِبُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَسْعَوْنَ فِي الْأَرْضِ فَسَادًا أَن يُقَتَّلُوا أَوْ يُصَلَّبُوا أَوْ تُقَطَّعَ أَيْدِيهِمْ وَأَرْجُلُهُمْ مِنْ خَلْفِهِمْ أَوْ يُنْفَوْا مِنَ الْأَرْضِ ذَلِكَ لَهُمْ جِزَاؤُا فِي الدُّنْيَا وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٣٣﴾

إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا مِن قَبْلِ أَنْ تَقْدِرُوا عَلَيْهِمْ فَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٣٤﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَابْتَغُوا إِلَيْهِ الْوَسِيلَةَ وَجَاهِدُوا فِي سَبِيلِهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٣٥﴾

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْ أَنَّ لَهُمْ مَالُ الْأَرْضِ جَمِيعًا وَمِثْلَهُ مَعَهُ لِيَفْتَدُوا بِهِ مِنْ عَذَابِ يَوْمِ الْقِيَامَةِ مَا تُقْبَلُ مِنْهُمْ

День Воскресіння, то не взяли б того від них. Чекає на них болісна кара!

وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٣٧﴾

37. Бажатимуть вони вийти з вогню, але ніколи вони не вийдуть із нього. Чекає на них болісна кара!

يُرِيدُونَ أَنْ يُخْرِجُوا مِنَ النَّارِ وَمَا هُمْ بِخَارِجِينَ مِنْهَا وَلَهُمْ عَذَابٌ مُّقِيمٌ ﴿٣٧﴾

38. Крадію і крадійці відріжьте руку як покарання за їх злочин. Покарання — це як приклад від Аллаха, адже Аллах — Великий, Мудрий!

وَالسَّارِقُ وَالسَّارِقَةُ فَاقْطَعُوا أَيْدِيَهُمَا جَزَاءً بِمَا كَسَبَا نَكَالًا مِنَ اللَّهِ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٣٨﴾

39. А в того, хто покається після злочину свого й виправиться, прийме Аллах каяття. Воістину, Аллах — Прощаючий, Милосердний!

فَمَنْ تَابَ مِنْ بَعْدِ ظُلْمِهِ وَأَصْلَحَ فَإِنَّ اللَّهَ يَتُوبُ عَلَيْهِ إِنَّ اللَّهَ عَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٣٩﴾

40. Чи ти не знаєш, що Аллаху належить влада на небесах і на землі? Карає Він, кого побажає, і прощає, кого побажає, адже Аллах спроможний на кожну річ!

أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ يُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ وَيَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٤٠﴾

41. О Посланець! Хай не засмучують тебе ті, які поспішають у невір'ї та говорять своїми устами: «Ми вірували», але немає віри в серцях їхніх; і ті юдеї, які прислуховуються до брехні та прислуховуються до інших людей, котрі не приходили до тебе. Спотворюють вони значення слів і говорять: «Якщо

﴿٤١﴾ يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ لَا يَحْزَنْكَ الَّذِينَ يُسَدِّقُونَ فِي الْكُفْرِينَ الَّذِينَ قَالُوا آمَنَّا بِأَقْوَابِهِمْ وَلَمْ تُؤْمِنْ قُلُوبُهُمْ وَمِنَ الَّذِينَ هَادُوا وَسَمِعُونَ لِلْكَذِبِ سَمْعُونَ لِقَوْمٍ لَمْ يَأْتُواكَ بِبُحْرَانٍ مِنَ الْكُفْرِ مِنْ بَعْدِ مَوَاضِعِهِ يَنْقُوتُونَ إِنْ أُرِيدْتُمْ هَذَا فَخُذُوا وَابْ لَمْ تَقُولُوا فَاحْذَرُوا وَمَنْ يُرِدِ اللَّهُ

дано вам це, то беріть його, а якщо не дано, то стережіться!» А якщо побажає Аллах спокусити когось, то ти перед Аллахом не допоможеш йому нічим! Вони — ті, чиї серця не побажав Аллах очистити, їм — ганьба в земному житті та кара велика в житті наступному!

42. Слухачі неправди, поглиначі забороненого! Якщо придуть вони до тебе, то розсуди між ними або ж відвернися від них. Якщо відвернешся ти від них, то не зашкодять вони тобі ніяким чином. Якщо ж будеш судити їх, то суди між ними справедливо. Воістину, Аллах любить справедливих!
43. Але ж як поставлять вони тебе суддею, коли є в них Таурат, в якому міститься суд Аллаха? Потім же відвернуться вони після цього. Ні, не вірують вони!
44. Воістину, зіслали Ми Таурат, в якому — прямий шлях і світло. Судять за ним юдеїв пророки, які повернулися до Аллаха, і рабини, і книжники, як це було наказано їм — оберігати Писання Аллаха і бути свідками йому. І не бійтеся людей, а бійтеся Мене! І не продавайте знамень Моїх за безцінь! А ті,

فَتَنَّاہُمْ، فَلَنْ تَمْلِكَ لَهُ مِنْ اللَّهِ شَيْئًا
أُولَٰئِكَ الَّذِينَ لَمْ يُرِدِ اللَّهُ أَنْ يُطَهِّرْ
قُلُوبَهُمْ لَعَنَّ فِي الَّذِينَ أَخَذْنَا مِيثَاقَهُمْ فِي
الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٤٢﴾

سَمِعُوا لِلْكَذِبِ أَكْثَرُونَ لِلسَّخِرِ
فَإِنْ جَاءَكَ فَاحْكُم بَيْنَهُمُ أَوْ اعْرَضْ
عَنْهُمُ وَإِنْ تُعْرَضْ عَنْهُمْ فَلَنْ يَضُرَّكَ شَيْئًا
وَأَنْ حَكَمْتَ فَاحْكُم بَيْنَهُم بِالْقِسْطِ
إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ ﴿٤٣﴾

وَكَيْفَ يُحْكُمُونَ لَكَ وَعِنْدَهُمْ
التَّوْرَةُ فِيهَا حُكْمُ اللَّهِ ثُمَّ يَتَوَلَّوْنَ مِنْ
بَعْدِ ذَلِكَ وَمَا أُولَٰئِكَ بِالْمُؤْمِنِينَ ﴿٤٤﴾

إِنَّا أَنْزَلْنَا التَّوْرَةَ فِيهَا هُدًى وَنُورٌ
يُحْكُمُ بِهَا النَّبِيُّونَ الَّذِينَ أَسْمَعُوا
لِلَّذِينَ هَادُوا وَالرَّاسِخِينَ وَالْأَخْبَارِ يَمَا
أَسْتَحْفِظُوا مِنْ كِتَابِ اللَّهِ وَكَانُوا
عَلَيْهِ شُهَدَاءَ فَلَا تَحْشُرُوا النَّاسَ وَأَخْسَبُونَ
وَلَا تَنْتَهَرُوا بِنَاسِي قَمَاتٍ قَلِيلًا وَمَنْ لَمْ يَحْكَمْ
بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ ﴿٤٥﴾

які не судять за тим, що зіслав Аллах, вони — невіруючі!

45. І приписали Ми їм там: «Душа — за душу, око — за око, ніс — за ніс, вухо — за вухо, зуб — за зуб, а також відплата за поранення». Якщо ж хтось відмовиться від помсти — то милість ця буде спокутою його. А ті, які не судять за тим, що зіслав Аллах, вони — несправедливі!

46. Слідами їхніми відправили Ми Ісу, сина Мар'ям, із підтвердженням істинності того, що було до нього в Таураті, й дарували Ми йому Інджиль, у якому прямий шлях і світло та підтвердження істинності того, що було до нього в Таураті, і як прямий шлях та пересторогу для богобоязливих.

47. І нехай судять люди Інджілю за тим, що зіслав їм Аллах. А ті, які не судять за тим, що зіслав Аллах, вони — нечестивці!

48. Зіслали Ми тобі Писання в істині, яке підтверджує те, що було до цього в писаннях, і як охоронця для них. Тож суди між ними згідно з тим, що зіслав Аллах, і не підкоряйся бажанням їхнім, щоб не ухилитися від тієї істини,

وَكَتَبْنَا عَلَيْهِمْ فِيهَا أَنَّ النَّفْسَ
بِالنَّفْسِ وَالْعَيْنَ بِالْعَيْنِ وَالْأَنْفَ بِالْأَنْفِ
وَالْأُذُنَ بِالْأُذُنِ وَالسِّنَّ بِالسِّنِّ
وَالْجُرُوحَ قِصَاصًا فَمَن تَصَدَّقَ بِهِ
فَهُوَ كَفَّارَةٌ لَّهُ وَمَن لَّمْ يَتَحَكَّمْ بِمَا
أَنزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ هُم الظَّالِمُونَ ﴿٤٥﴾

وَقَفَّيْنَا عَلَىٰ آتِ الرَّهْمِ بِيَسَىٰ ابْنَ مَرْيَمَ مُصَدِّقًا
لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرَةِ وَآتَيْنَاهُ الْإِنجِيلَ
فِيهِ هُدًى وَنُورٌ وَمُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ
مِنَ التَّوْرَةِ وَهُدًى وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ ﴿٤٦﴾

وَلِيَحْكُرَ أَهْلَ الْإِنجِيلِ بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ فِيهِ
وَمَن لَّمْ يَتَحَكَّمْ بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ
هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿٤٧﴾

وَأَنزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا
لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ الْكِتَابِ وَمُهَيِّجًا
عَلَيْهِمْ فَاحْكُم بَيْنَهُم بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ وَلَا تَتَّبِعْ
أَهْوَاءَهُمْ عَمَّا جَاءَكَ مِنَ الْحَقِّ لِكُلِّ جَعَلْنَا
بَيْنَكَ بَيْنَهُمْ وَبَيْنَهُمَا وَنِسَاءَ اللَّهِ
لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَكِن

яка явилася тобі. Кожному з-посеред вас встановили Ми різні закони й приписи. Якби побажав Аллах, то створив би Він вас громадою єдиною, але випробовує Він у тому вас, що дарував вам. Змагайтеся ж у добрих справах, до Аллаха ви всі повернетеся, і звістить Він вам про те, щодо чого були ви незгодні одне з одним!

49. І суди між ними за тим, що зіслав Аллах, і не підкоряйся бажанням їхнім, і стережись, щоб не збили вони тебе ні на крихту з того, що зіслали Ми тобі! Якщо ж відвернуться вони, то знай, що бажає Аллах покарати їх за деякі гріхи їхні, а, воістину, багато серед людей нечестивців!
50. Невже прагнуть вони суду часів невігластва? Хто ж краще Аллаха в суді для людей твердо [віруючих]?
51. О ви, які увірували! Не беріть юдеїв та християн у приятелі — вони приятелі одні одним. А хто ж серед вас знається з ними — він сам з-посеред них. Воістину, Аллах не веде прямим шляхом нечестивих!
52. Тож ти бачиш тих, чиї серця хворі — поспішають вони до

لِيَتَلَوُكُمْ فِي مَاءِ انْتِكُمْ فَاسْتَيْقُوا
الْحَقَّ إِلَى اللَّهِ مَرَجُكُمْ جَمِيعًا
فَيُنْفِثُكُمْ بِمَا كُنتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿٥٠﴾

وَأَنْ أَحْكَمَ بَيْنَهُمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَلَا تَتَّبِعْ
أَهْوَاءَهُمْ وَأَخَذَ زُهْرَانٌ يَفْتِنُونَ عَنْ بَعْضِ
مَا أَنْزَلَ اللَّهُ إِلَيْكَ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَاعْلَمُوا أَنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ
أَنْ يُصِيبَهُمْ بِبَعْضِ ذُنُوبِهِمْ وَإِنَّ كَثِيرًا مِنَ
النَّاسِ لَفَاسِقُونَ ﴿٥١﴾

أَفَحَسِبَ الْجَاهِلِيَّةُ يَتَّبِعُونَ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ
اللَّهِ حُكْمًا الْقَوْمِ الْفَاسِقُونَ ﴿٥٢﴾

﴿ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الْيَهُودَ وَالنَّصَارَى
أَوْلِيَاءَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ فَهُوَ
فِتْنَةٌ مِنْهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴾

فَتَرَى الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ يُسْتَفِئُونَ فِيهِمْ

них, кажучи: «Боїмося ми, що лихо спіткає нас». А, можливо, Аллах дарує перемогу або наказ від Себе! І тоді вони розкаються в тому, що приховували в серцях своїх!

53. І скажуть ті, які увірували: «Невже це ті, які клялися Аллахом — найсильнішою клятвою — що вони справді з нами?» Даремні вчинки їхні, й матимуть вони втрати!
54. О ви, які увірували! Якщо відступить хтось із вас від своєї релігії, то Аллах швидко явить людей, яких любить Він і які люблять Його, й будуть вони смиренними перед віруючими й непохитними перед невіруючими, борцями на шляху Аллаха, і тими, хто не боїться осуду. Така ласка Аллаха! Дас Він її, кому побажає. Аллах — Всеосяжний, Всезнаючий!
55. Покровитель ваш — лише Аллах, Посланець Його й ті, які увірували, ті, які звершують молитву, дають закят, поклоняються!
56. Ті, які беруть своїм покровителем Аллаха та Посланця Його й ті, які увірували, воістину, є вони прихильниками Аллаха, і вони — переможці!

يَقُولُونَ نَخْشَى أَنْ يُصِيبَنَا آيَةٌ مِمَّا نَدَّأْتَهُ فَمَسَى اللَّهُ أَنْ يَأْتِي بِالْفَتْحِ أَوْ أَمْرٍ مِنْ عِنْدِهِ. فَيُصِيبُوا عَلَى مَا آسَرُوا فِي أَنْفُسِهِمْ تَلْمِيزًا ﴿٥٣﴾

وَيَقُولُ الَّذِينَ آمَنُوا أَهَؤُلَاءِ الَّذِينَ أَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَعْيُنِهِمْ أَنَّهُمْ لَمَعَكُمْ حِطَّتْ أَعْمَالُهُمْ فَأَصِيبُوا خَسِرِينَ ﴿٥٤﴾

يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا مِنْ يَرَسَدٍ مِمَّنْ كَرِهَتْ دِينَهُمْ فَسَوْفَ يَأْتِي اللَّهُ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ أَذِلَّةٍ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ أَعِزَّةٍ عَلَى الْكَافِرِينَ يُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا يَتَّخِذُونَ لَوْمَةً لَآيَةٍ ذَلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ وَسِعَ كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا ﴿٥٥﴾

إِنَّمَا ذِكْرُ اللَّهِ وَرَسُولِهِ وَالَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ رَاكِعُونَ ﴿٥٦﴾

وَمَنْ يَتَوَلَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا فَإِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْغَالِبُونَ ﴿٥٦﴾

57. О ви, які увірували! Не приятелюйте з тими, які вважають релігію вашу насмішкою та грою, з-поміж тих, яким було дано Писання раніше за вас і невіруючих, і бійтеся Аллаха, якщо ви віруючі!

58. І коли закликаєте ви до молитви, то вони знущаються і глузують. Це так, бо вони люди нерозумні!

59. Скажи: «О люди Писання! Невже ненавидите ви нас лише за те, що увірували ми в Аллаха, і за те, що зіслано нам, і що зіслано раніше, і що більшість із вас — грішники?»

60. Скажи: «Чи не розповісти вам про тих, кого очікує кара від Аллаха й кого прокляв Аллах; і на кого прогнівався та перетворив деяких з них на мавп та свиней, і які поклонялися тагуту? Їм — найгірше місце, бо збивають вони з рівного шляху!»

61. І коли приходять вони до вас і говорять: «Увірували ми», то насправді прийшли вони з невір'ям і пішли з ним.

62. І бачиш ти, що багато хто з-поміж них поспішає перевершити інших у гріхах, ворожості та пожиранні

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الَّذِينَ اتَّخَذُوا
دِينَكُمْ هُزُوءًا وَلَعِبًا مِّنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ
مِن قَبْلِكُمْ وَالْكَافِرِينَ أَتَقُومُوا اللَّهَ
إِن كُنتُمْ مُّؤْمِنِينَ ﴿٥٧﴾

وَإِذَا نَادَيْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ اتَّخَذُوا هَاهُنَا
وَأَعْبَاءًا ذَلِكَ يَا أَيُّهَا قَوْمٌ لَا يَعْقِلُونَ ﴿٥٨﴾

قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ هَلْ تَسْتَفْهِمُونَ إِنَّمَا
ءَاتَيْنَاكُمُ الْبَيِّنَاتِ وَمَا أَنْزَلْنَا مِن قَبْلُ
وَأَنَّ أَكْثَرَكُمْ فَتْسُونَ ﴿٥٩﴾

قُلْ هَلْ أُنَبِّئُكُمْ بِمَثَلٍ يُدْرِكُونَ ذَلِكَ مَثَلُ
لَعْنَةِ اللَّهِ وَغَضَبِ عَلَيْهِ وَجَعَلَ مِنْهُمْ
الْقِرْدَ وَالخَنَازِيرَ وَعَدَّ الْقُلُوبُ أُولَئِكَ سُرَّ مَكَانًا
وَأَصْحَابُ عَنُقِ النَّعَمِ ﴿٦٠﴾

وَإِذَا جَاءَهُمْ قَوْلُ آيَاتِنَا وَقَدْ دَخَلُوا بِالْكَفْرِ
وَهُمْ فَدَحْرَجُوا بِهَا وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا كَانُوا
يَكْتُمُونَ ﴿٦١﴾

وَتَرَى كَثِيرًا مِنْهُمْ يُسْرِعُونَ فِي الْأَسْرِ
وَالْعُدُونِ وَأَكْثَرُهُمْ أَسْحَتْ لَيْسَ مَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ ﴿٦٢﴾

забороненого! Мерзотне те, що чинять вони!

63. Чому ж не утримають їх рабини та книжники від розмов гріховних та пожірання забороненого? Істинно, мерзотне те, що чинять вони!

64. І сказали юдеї: «Рука Аллаха закута!» Будуть закутими руки їхні й прокляті вони за те, що говорять! Ні ж бо, руки Його широко простягнуті, наділяє Він, як побажає! Воістину, те, що зіслано тобі від Господа твого, багато в кого з них збільшує непокору й невір'я. Ми підняли між ними ворожість і ненависть до Дня Воскресіння. Завжди, коли розпалюють вони вогонь війни, гасить його Аллах. Вони прагнуть поширити нечестя на землі, та Аллах не любить нечестивих!

65. Якби ж то люди Писання вірували й боялися [Аллаха], відпустили б Ми гріхи їхні та ввели би їх у сади насолоди.

66. Якби вони трималися Таурату, Інджілю й того, що зіслано їм від Господа їхнього, то пожинали б вони те, що над їхніми головами та під їхніми ногами. Є серед них і справедливі люди. Але щодо

لَوْلَا يَنْتَهُمُ الرَّبِّيُّنَ وَالْأَخْرَاجُ
قَوْلِهِمْ الْإِثْمَ وَأَكْنَهُ السُّخْتِ لَيْسَ
مَا كَانُوا يَصْنَعُونَ ﴿٦٣﴾

وَقَالَتِ الْيَهُودُ يَدُ اللَّهِ مَغْلُوبَةٌ غَلَّتْ أَيْدِيهِمْ
وَأَعْيُنُوا يَمَاقِلَهُمْ أَوَّلُ يَدَاهُ مَبْسُوطَتَانِ يُضْفِقُ
كَيْفَ يَشَاءُ وَلَتَزِيدَنَّ كَيْدَهُمْ مَا أُنزِلَ
إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ طُغْيَانًا زَكْرًا وَالْقَيْنَاتُ يَتَّبِعُنَّ
الْعَادَاةَ وَالْبَغْيَ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ كَلِمًا
أَوْ قَدْرًا وَأَنَارًا لِلْحَرْبِ أَطْلَقَهَا اللَّهُ وَسَعَوْا
فِي الْأَرْضِ فَسَادًا وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ ﴿٦٤﴾

وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْكِتَابِ آمَنُوا وَاتَّقَوْا
لَكَفَّرْنَا عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ
وَلَأَدْخَلْنَاهُمْ جَنَّاتِ النَّعِيمِ ﴿٦٥﴾

وَلَوْ أَنَّهُمْ آتَمُوا تَعْلِيمَهُ وَالْإِنْجِيلَ وَمَا أُنزِلَ
إِلَيْهِمْ مِنْ رَبِّهِمْ لَأَكَلُوا مِنْ فَوْقِهِمْ
وَمِن تَحْتِ أَرْجُلِهِمْ مِنْهُمْ أُمَّةٌ مُّقْتَصِدَةٌ
وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ ﴿٦٦﴾

більшості з них — мерзота те, що чинять вони!

67. О Посланець! Сповісти те, що зіслано тобі від Господа твого! А якщо не зробиш ти цього, то не сповістиш послання Його! Аллах захистить тебе від людей. Воістину, Аллах не веде прямим шляхом невірних!

68. Скажи: «О люди Писання! Ви не утвердитесь ні в чому доти, доки не будете триматися Таурату та Инджілю, і того, що зіслано вам від Господа вашого!» Воістину, те, що зіслано тобі від Господа твого, багато в кого з них збільшує непокору і невір'я. Тож не сумуй за людьми невірними!

69. Воістину, ті, які увірували, і ті, які сповідували юдаїзм, і сабеї, і християни, з-поміж тих, які увірували в Аллаха та в Останній День і творили добро — нема їм чого боятися, і не будуть засмучені вони!

Див. коментар до 62 аяту сури «аль-Бакара».

70. Істинно, взяли Ми завіт із синами Ізраїля й надіслали Ми їм посланців. Кожен раз, коли приходив до них посланець із тим, що не подобалось душам їхнім — одних вони

﴿يَأْتِيهَا الرُّسُولُ يَلْعَلْ مَا نُزِّلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ وَإِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَغْتَ رِسَالَتَهُ وَاللَّهُ يَعْصِمُكَ مِنَ النَّاسِ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ﴾

﴿قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لَسْمُ عَلَيْكُمْ حَتَّى تَقِيمُوا الشَّرْعَ وَالْإِنْجِيلَ وَمَا نُزِّلَ إِلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ وَلَيَزِيدَنَّ كَيْدًا مِنْهُمْ مَا نُزِّلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ طُغْيَانًا وَكُفْرًا فَلَا تَأْسَ عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ﴾

﴿إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا وَالصَّابِقُونَ وَالصَّادِقِينَ مِنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلُوا صَالِحًا فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ﴾

﴿لَقَدْ أَخَذْنَا مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَائِيلَ وَرَأْسَنَا إِلَيْهِمْ رُسُلًا كُلَّمَا جَاءَهُمْ رَسُولٌ مِنْهُمْ لَمْ يَأْمَنُوا بِأَنْفُسِهِمْ فَرِيقًا كَذَّبُوا وَفَرِيقًا يَقْتُلُونَ﴾

оголошували брехунами, а інших вбивали.

71. І думали вони, що не буде лиха їм. Були вони сліпими й глухими, потім прийняв Аллах каюття їх, але й після того все одно були сліпими й глухими багато хто з них. Але Аллах бачить те, що чинять вони!
72. Істинно, невіруючі ті, які говорять: «Воістину, Аллах — це Месія, син Мар'ям!», але ж казав Месія: «О сини Ізраїла! Поклоняйтеся Аллаху, Господу моему й Господу вашому!» Воістину, ті, які додають Аллаху рівних — заборонив Аллах їм сади раю, будуть у пеклі вони! І не буде у неправедних помічників!
73. Істинно, не вірують ті, які говорять: «Воістину, Аллах — третій із Трійці», але ж немає бога, крім Бога єдиного! І, воістину, якщо не відмовляться вони від того, що говорять, то тих із них, які не вірують, спіткає болісна кара!
74. Невже не покаються вони перед Аллахом і не благатимуть прощення у Нього? Адже Аллах — Прощаючий, Милосердний!
75. Месія, син Мар'ям — лише посланець. Істинно, приходили

وَحَسِبُوا أَن لَّمْ يَكُنْ فِتْنَةٌ فَعَمُوا وَصَمُوا ثُمَّ تَابَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ ثُمَّ عَمُوا وَصَمُوا كَثِيرٌ مِّنْهُمْ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِمَا يَعْمَلُونَ ﴿٥١﴾

لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ وَقَالَ الْمَسِيحُ بَنِي إِسْرَائِيلَ يَدْعُبُوا اللَّهَ رَبِّي وَرَبَّكُمْ إِنَّهُ مَن يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ وَمَأْوَاهُ النَّارُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ ﴿٥٢﴾

لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ ثُلَاثَةٌ وَمَا مِنْ إِلَهٍ إِلَّا إِلَهٌ وَاحِدٌ وَإِن لَّمْ يَسْتَهْوَ عَمَّا يَقُولُونَ لَيَمَسَّنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٥٣﴾

أَفَلَا يَتُوبُونَ إِلَى اللَّهِ وَيَسْتَغْفِرُونَ لَهُ وَاللَّهُ عَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٥٤﴾

مَا الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ

посланці й до нього. Мати його — праведниця, але й вони споживали їжу! Поглянь, як роз'яснюємо Ми [невіруючим] знамення Наші! І ще раз поглянь — у якій же омані вони!

76. Скажи: «Невже поклоняєтесь ви окрім Аллаха тому, що не має влади принести вам ні шкоди, ні користі? Він, Аллах — Всечуючий, Всезнаючий!»

77. Скажи: «О люди Писання! Не порушуйте в своїй релігії меж істини й не йдіть за низькими бажаннями людей із минулих поколінь, які самі заблукали й збили багатьох [зі шляху істини]».

78. Прокляті ті, які не вірують, з-посеред синів Ізраїла, вустами Давуда та Іси, сина Мар'ям. Це так, бо вони не слухалися й були порушниками!

79. Вони не утримували одне одного від зла, вчиненого ними! Мерзотне те, що чинять вони!

80. Бачиш ти, що багато хто з них приятелює з тими, які не увірували. Мерзота те, що приготували вони самі собі! Прогнівився Аллах на них, і кара буде їм довіку!

81. Якби ж то увірували вони в Аллаха й Посланця Його

قَالِهِ الرُّسُلُ وَأَمَّهُمْ صِدْقُهُ كَانَ يَأْتِيكَ لَكُلِّ
الطَّعَامِ أَنْظُرْ كَيْفَ بَيَّنُّ لَهُمُ الْآيَاتِ
ثُمَّ أَنْظُرْ أَنَّى يُؤْفَكُونَ ﴿٧٦﴾

قُلْ أَتَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَمْلِكُ لَكُمْ
شَرًّا وَلَا نَفْعًا وَاللَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٧٧﴾

قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لَا تَغْلُوا فِي دِينِكُمْ غَيْرَ
الْحَقِّ وَلَا تَتَّبِعُوا هَوَا أَهْوَاءَ قَوْمٍ قَدْ ضَلُّوا مِن قَبْلُ
وَأَضَلُّوا الْكِبِيرَ وَضَلُّوا عَن سَوَاءِ السَّبِيلِ ﴿٧٨﴾

لُعِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِن بَنِي إِسْرَائِيلَ
عَلَى لِسَانِ دَاوُدَ وَعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ ذَلِكَ
بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا يَعْتَدُونَ ﴿٧٩﴾

كَانُوا لَا يَتَنَاهَوْنَ عَن مُّنْكَرٍ فَعَلُوهُ
لَبِئْسَ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿٨٠﴾

تَرَى كَثِيرًا مِّنْهُمْ يَتَوَلَّوْنَ الَّذِينَ
كَفَرُوا لَبِئْسَ مَا قَدَّمَتْ لَهُمْ
أَنْفُسُهُمْ أَن سَخِطَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَفِي
الْعَذَابِ هُمْ خَالِدُونَ ﴿٨١﴾

وَلَوْ كَانُوا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالنَّبِيِّ وَمَا

та в те, що зіслано йому, то не приязнювали б вони з ними. Але більшість із них — нечестивці!

82. Істинно, ти впевнишся, що сильніше за всіх людей ненавидять тих, які увірували, юдеї та багатобожники. Істинно, ти побачиш, що найближчі в любові до тих, які увірували, ті, які говорять: «Воістину, ми — християни!» Це так, адже серед них є священники й ченці, і вони не вивищують себе.

83. І коли чують вони те, що зіслано Посланцю, бачиш ти очі їхні, сповнені сліз від істини, про яку дізналися вони. І говорять вони: «Господи наш! Увірували ми! Тож запиши нас серед тих, хто свідчить!

84. А чому нам не вірити в Аллаха й ту істину, яка прийшла до нас? Ми прагнемо, щоб Господь наш увів нас разом із людьми праведними!»

85. За те, що говорять вони, Аллах відплатить їм садами раю, де течуть ріки, й вони будуть там довіку — така відплата праведникам!

86. А ті, які не вірували та вважали за оману знамення Наші, вони — жителі пекла!

أُنزِلَ إِلَيْهِ مَا اتَّخَذُوا هُتُوتًا
وَالَّذِينَ كَثِيرًا مِنْهُمْ فَسِقُونَ ﴿٨٢﴾

«لَتَجِدَنَّ أَشَدَّ النَّاسِ عَدَاوَةً لِلَّذِينَ
ءَامَنُوا الْيَهُودَ وَالَّذِينَ أَشْرَكُوا
وَلَتَجِدَنَّ أَقْرَبَهُمْ مَوَدَّةً لِلَّذِينَ
ءَامَنُوا الَّذِينَ قَالُوا إِنَّا تَصَدَّقُوا ذَلِكَ
بِأَنَّ مِنْهُمْ قِسِيَسِينَ وَذُهَبَانَ وَأَنَّهُمْ
لَا يَسْتَكْبِرُونَ ﴿٨٣﴾

وَإِذَا سَمِعُوا مَا أُنزِلَ إِلَى الرَّسُولِ
تَرَوُا عُيُوسًا تَغْرِغْرَغُ مِنْ الدَّمْعِ وَمِمَّا
عَرَفُوا مِنَ الْحَقِّ يَقُولُونَ رَبَّنَا ءَامَنَّا
فَاكْتُبْنَا مَعَ الشَّاهِدِينَ ﴿٨٤﴾

وَمَا لَنَا لَا نُؤْمِنُ بِاللهِ وَمَا جَاءَنَا مِنَ الْحَقِّ وَنَطْمَعُ
أَن يَدْخُلَنَا رَبَّنَا مَعَ الْقَوْمِ الصَّالِحِينَ ﴿٨٥﴾

فَأَنبَأَهُمُ اللهُ بِمَا قَالُوا جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ
تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَذَلِكَ
جَزَاءُ الْمُحْسِنِينَ ﴿٨٦﴾

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ
أَصْحَابُ الْجَحِيمِ ﴿٨٧﴾

87. О ви, які увірували! Не забороняйте благ, які Аллах дозволив вам, і не порушуйте! Воістину, Аллах не любить порушників!
88. Їжте дозволене й приємне, яким наділив вас Аллах. І бійтеся Аллаха, в Якого ви віруєте!
89. Аллах не покличе вас до відплати за легковажність у клятвах ваших, але відплатить Він за [невиконання] договорів, які в клятвах! Викуп за це — нагодувати десятих бідняків так, як годуєте свої сім'ї, або ж одягнути їх, або звільнити раба. А як хто не в змозі цього зробити, нехай постить три дні. Це — викуп за порушення клятв ваших, тож тримайтеся ваших клятв. Так роз'яснює Аллах вам Свої знамення. Можливо, будете ви вдячні!
90. О ви, які увірували! Воістину, вино, азартні ігри, камені жертovníків і стріли для ворожби — мерзота від шайтана! Тож стережіться цього! Можливо, будете спасенні!
91. Воістину, шайтан бажає посяти між вами ворожнечу й ненависть через вино й майсир і відвернути вас від згадування

بَيِّنَاتٍ لِّلَّذِينَ ءَامَنُوا لِيَتَّخِذُوا طَيِّبَاتٍ
مَّا أَحَلَّ اللَّهُ لَكُمْ وَلَا تَعْتَدُوا
إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ ﴿٨٧﴾

وَكُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ حَلَالًا طَيِّبَاتٍ
وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي أَنْتُمْ بِهِ مُؤْمِنُونَ ﴿٨٨﴾

لَا يُؤَاخِذُكُمُ اللَّهُ بِاللَّغْوِ فِي أَيْمَانِكُمْ
وَلَكِنْ يُؤَاخِذُكُمْ بِمَا عَقَدْتُمُ الْاَيْمَانَ
فَكَفَرْتُمُوهَ إِطْعَامَ عَشْرَةِ مَسْكِينٍ مِنْ
أَوْسَطِ مَا نَطَعْتُمْ أَهْلِيكُمْ أَوْ كِسْفَتُمْهُمْ
أَوْ تُحْرِيْرُ رِقَبَةً فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَصِيَامُ
ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ ذَلِكَ كَفْرَةُ أَيْمَانِكُمْ إِذَا
حَلَفْتُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ كَذَلِكَ يَسِّرُ
اللَّهُ لِكُلِّ أُمَّةٍ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٨٩﴾

بَيِّنَاتٍ لِّلَّذِينَ ءَامَنُوا إِنَّمَا الْحُمْرُ وَالْمَيْسِرُ
وَالْأَنْصَابُ وَالْأَزْلَامُ رِجْسٌ مِنْ عَمَلِ
الشَّيْطَانِ فَأَجْتَنِبُوهُ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٩٠﴾

إِنَّمَا يُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُوقِعَ بَيْنَكُمُ
الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ فِي الْحُمْرِ وَالْمَيْسِرِ
وَيَصَدَّكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَعَنِ

Аллаха й молитви. Невже ви не зупинитесь?

Майсир — поширена серед арабів доісламського періоду азартна гра.

92. Коріться Аллаху, коріться Посланцю, пильнуйте! Якщо відвернетеся ви, то знайте, що обов'язок Посланця Нашого — лише ясна звістка!
93. Немає гріха на тих, які увірували й робили добрі справи, за те, що їли вони, якщо вони богобоязливі, увірували й роблять добрі справи; якщо й далі вони богобоязливі та вірують, якщо богобоязливі та роблять добро. Аллах любить тих, які роблять добро!
94. О ви, які увірували! Воістину, Аллах буде випробовувати вас [здобиччю] від полювання, яку ви здобуваєте руками й списами, щоб дізнатися, хто з вас боїться Його потаємно; а хто з вас порушить після цього, тому — болісна кара!
Ідеться про заборону полювання під час хадджу.
95. О ви, які увірували! Не полюйте, коли ви в іхрамі! А хто з вас уб'є навмисно, то відплата за це — стільки вбитої худоби, скільки вбив він. Присуджують

الضَّلَوةَ فَمَهَلْ أَنْتُمْ مُسْتَهْمُونَ ﴿٦٦﴾

وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأَحْذَرُوا
فَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَأَعْلَمُوا أَنَّ مَا عَلَى رَسُولِنَا
الْبَلَّغُ الْمُبِينُ ﴿٦٧﴾

لَيْسَ عَلَى الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
جُنَاحٌ فِيمَا طَعِمُوا إِذَا مَا اتَّقَوْا ءَامَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ ثُمَّ اتَّقَوْا ءَامَنُوا ثُمَّ اتَّقَوْا
وَءَحْسَبُوا أَنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴿٦٨﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَيَبْلُوَنَّكُمْ اللَّهُ بِشَيْءٍ
مِّنَ الصَّيْدِ تَنَالَهُ ءَأْيْدِيكُمْ وَرِمَاحُكُمْ
لِيَعْلَمَ اللَّهُ مَن يَخَافُهُ. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا
بَعْدَ ذَلِكَ فَلَهُ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٦٩﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَقْتُلُوا الصَّيْدَ وَأَنْتُمْ
حُرُمٌ وَمَن قَتَلَهُ مِنكُمْ مُتَعَدِّيًا فَجَزَاءٌ
بِمَا قَتَلَ مِنَ النَّعَمِ يَحْكُمُ بِهِ ذَوَا عَدْلٍ

це два справедливі мужі з вас, і це — жертва, яку ви приносите до Кааби. Або ж спокуютою буде їжа для бідних, або ж відповідний цьому піст, щоб порушник зазнав тяжкість свого вчинку. Аллах прощає те, що було раніше. А якщо хтось повторить [вчинок], то Аллах скарає його. Аллах — Всемогутній, Володар відплати!

Іхрам — обрядовий вступ паломників на територію мекканської мечеті.

96. Дозволено вам і тим, хто в дорозі, полювати на морських тварин і їсти їх. Але заборонено вам полювання на суші, поки ви перебуваєте в іхрамі. І бійтеся Аллаха, перед Яким ви будете зібрані!
97. Аллах зробив Каабу заповідним домом, опорою для людей, і встановив заборонений місяць і жертвних тварин із прикрасами. Це для того, щоб знали ви — Аллаху відомо те, що на небесах і на землі, і що Аллах — про кожну річ Знаючий!
98. Знайте, що Аллах суворий у покаранні, і що Аллах — Прощаючий, Милосердний!

مِنْكُمْ هَذَا يَتَّبِعُ الْكُتُبَةَ أَوْ كَفَرَةً طَعَامًا
مَسْكِينٍ أَوْ عَدْلٌ ذَلِكَ صِيَابًا لِيَدْرُقَ
وَبِأَمْرِ اللَّهِ عَفَا اللَّهُ عَمَّا سَلَفَ وَمَنْ عَادَ
فَيَنْتَقِمُ اللَّهُ مِنْهُ وَاللَّهُ عَزِيزٌ ذُو انْتِقَامٍ ﴿٥٥﴾

أَجَلٌ لِكُرْصِيدِ الْبَحْرِ وَطَعَامُهُ مَتَاعٌ لَكُمُ
وَلِلنَّسِيَارَةِ وَحُرْمَةٌ عَلَيْكُمْ صَيْدُ الْبَرِّ مَا ذَمَّتْهُ
حُرْمًا وَأَنْتُمْ أَلْفَاءُ اللَّهِ الَّذِي إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٥٦﴾

﴿ جَعَلَ اللَّهُ الْكَعْبَةَ الْبَيْتَ الْحَرَامَ
فِيْنَا لِلنَّاسِ وَالشَّهْرَ الْحَرَامَ وَالْهُدَى وَالْقَلْبَدُ
ذَلِكَ لِيَتَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي
الْأَرْضِ وَأَنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٥٧﴾

أَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ وَأَنَّ اللَّهَ
عَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٥٨﴾

99. А Посланец повинен тільки передати одкровення. Аллах знає, що ви відкриваєте й що приховуєте!

مَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ وَمَا كُنْتُمْ تَكْتُمُونَ ﴿٥٩﴾

100. Скажи: «Не рівні зле й добре, навіть якщо тебе дивує велика кількість злого». Тож бійтеся Аллаха, о ви, обдаровані розумом! Можливо, будете спасенні!

قُلْ لَا يَسْتَوِي الْخَيْرُ وَالْضَّرُّ وَاللَّهُ يُرِيدُ أَنْ يَهْدِيَ بِكُمُ الْفِتْرَةَ فَأَتَّخُوا اللَّهَ نِيَّاتُورِي الْأَلْبَابِ لَعَلَّكُمْ تَفْلِحُونَ ﴿٦٠﴾

101. О ви, які увірували! Не запитуйте про ті речі, які приховані та можуть засмутити вас. А якщо спитаєте про них, коли посилається Коран, то вони відкриються вам. Аллах простив це вам. Аллах — Прощаючий, Жалісливий!

يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَاتَسْأَلُوا عَنْ أَشْيَاءَ إِنْ تُبْدَ لَكُمْ تَسْأَلُونَ وَإِنْ لَسْتُمْ عَنْهَا جَاحِينَ يُنَزَّلُ الْفَتْحَةَ إِنْ تُبْدَ لَكُمْ عَنْمَا اللَّهُ عَنَّمَا وَاللَّهُ عَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٦١﴾

102. Деякі люди раніше за вас запитували про щось подібне й через це стали невірними.

قَدْ سَأَلَهَا قَوْمٌ مِنْ قَبْلِكَ كَثِيرًا أَصْبَحُوا بِهَا كَافِرِينَ ﴿٦٢﴾

103. Не встановлював Аллах приписів ні щодо бахіри, ні саїби, ні васіли, ні хаміна, але ті, які не вірують, приписали неправду Аллаху, але ж більшість із них не розуміє!

مَا جَعَلَ اللَّهُ مِنْ بَحِيرَةٍ وَلَا مَسِيرَةٍ وَلَا مِصْبَاحٍ وَلَا سَابِغٍ وَلَكِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا يَقْتُرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَيْدَ وَأَكْتُرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ ﴿٦٣﴾

Бахірою араби називали верблюдицю, яка народжувала п'ять років підряд, за що її потім відпускали на волю. Саїба — верблюдиця, яка була відпущена на волю після даної господарем обітниці (наприклад, потрапивши в біду, араб говорив:

*«Якщо повернуся живий —
дам волю одній верблюдиці»».
Васіла — вівця, яка народжувала
ягнятко, присвячене божеству.
Хамін — верблюд, від якого
народилися десять верблюденят.*

104. Коли говорять їм: «Прийдіть до того, що зіслав Аллах, і до Посланця», вони говорять: «Достатньо для нас того, з чим знайшли ми батьків наших». А якщо батьки їхні не розуміли нічого й не йшли прямим шляхом?
105. О ви, які увірували! Бережіть душі ваші, щоб не звів вас той, хто сам збився зі шляху, коли йдете ви прямим шляхом! Ви повернетеся до Аллаха й сповістить Він про те, що ви чинили!
106. О ви, які увірували! Коли до когось із вас прийде смерть і час складання заповіту, нехай будуть свідками два справедливі мужи з вас, або ж двоє не з вас. Якщо смерть прийшла до вас, коли ви подорожуєте по землі, то зупиніть їх після молитви, і нехай вони поклянуться Аллахом: «Ми не продамо цього свідчення ні за яку ціну, навіть якщо [зацікавлена особа] буде нашим родичем, і не приховаємо свідчення перед Аллахом.

وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ تَعَالَوْا إِلَىٰ مَا أَنزَلَ اللَّهُ وَإِلَىٰ الرَّسُولِ قَالُوا حَسْبُنَا مَا وَجَدْنَا عَلَيْهِ آبَاءَنَا أَوَّلُوكَانُوا آبَاءَهُمْ وَلَا يَعْلَمُونَ شَيْئًا وَلَا يَتَذَكَّرُونَ ﴿١٠٤﴾

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا عَلَيْكُمْ أَنفُسَكُمْ لَا تَضُرُّكُمْ مِّنْ صَلَّ إِذَا أَهْتَدَيْتُمْ إِلَى اللَّهِ مَرْجِعَكُمْ جَمِيعًا فَبَيِّنَاتِكُمْ بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٠٥﴾

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا شَهَادَةٌ بَيْنَكُمْ إِذَا حَضَرَ أَحَدُكُمْ الْمَوْتُ حِينَ أَوْصَيْتَهُ أَشْتَانٍ ذَوَا عَدْلٍ مِّنكُمْ أَوْ ءَاخِرَانِ مِنْ غَيْرِكُمْ إِنْ أَنْتُمْ صَرَيْتُمْ فِي الْأَرْضِ فَأَصْبَحْتُمْ مُصِيبَةُ الْمَوْتِ تَحْسِبُونَهُمَا مِنْ بَعْدِ الْوَصْلَةِ فَيَقْسِمَانِ بِاللَّهِ إِنْ أَرْتَبْتُمْ لَأَنْتُمْ سِرِّي بِهِ تَمَسَّا وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَىٰ وَلَا تَكْفُرْ شَهَادَةَ اللَّهِ إِنَّا إِذَا دَلِمْنَا آلَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٠٦﴾

Воістину, інакше ми будемо серед грішників!»

«Або ж двос не з вас» — йдеться про представників інших віросповідань.

107. А якщо стане відомо, що обидва вони вчинили гріх [лжесвідчення], то нехай двоє інших із близьких родичів, проти яких протестували колишні свідки, стануть на їхнє місце й поклянуться Аллахом: «Воістину, наше свідчення правдивіше за попереднє свідчення, і ми не порушимо, бо інакше були б ми серед несправедливих».
108. Це — краще, коли дають вони свідчення щире, бо інакше вони боятимуться, що інші клятви дадуть після їхніх клятв. І бійтеся Аллаха й слухайте Його! Аллах не веде прямим шляхом нечестивців.
109. Того Дня збере Аллах посланців і скаже: «Що вам відповіли?» Вони скажуть: «Нам невідомо. Воістину, тільки Ти знаєш потаємне!»
110. Коли сказав Аллах: «О Ісо, сину Мар'ям! Згадай милість Мою до тебе, коли укріпив Я тебе Духом Святим. І ти говорив із людьми в колісці й у дорослому

فَإِنْ عُبِّرَ عَلَىٰ أَنَّهُمَا اسْتَحَقَّ إِذَا مَا فَتَاخِرَانِ
يَقُومَانِ مَقَامَهُمَا مِنَ الَّذِينَ اسْتَحَقَّ عَلَيْهِمُ
الْأَوْلِيَّيْنَ فَيَقْسِمَانِ بِاللَّهِ لَشَهَدَتُنَا أَحْسِنُ
شَهَادَتِهِمَا وَمَا أَعْتَدْنَا لِإِنَّا إِذَا لَمِنَ
الظَّالِمِينَ ﴿١٠٧﴾

ذَلِكَ أَذَىٰ أَنْ يَأْتُوا بِالشَّهَادَةِ عَلَىٰ وَجْهِهَا
أَوْ يَخَافُوا أَنْ تُرَدَّ أَيْمَانٌ بَعْدَ آيْمَانِهِمْ وَأَنْفُوا
اللَّهِ وَاسْمَعُوا وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ﴿١٠٨﴾

﴿ يَوْمَ يَجْمَعُ اللَّهُ الرُّسُلَ فَيَقُولُ مَاذَا أُجِبْتُمْ
قَالُوا لَا عِلْمَ لَنَا إِنَّكَ أَنْتَ عَلَّمَهُ الْغُيُوبَ ﴾ ﴿١٠٩﴾

إِذْ قَالَ اللَّهُ يَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ ادْكُرِي نِعْمَتِيَ
عَلَيْكَ وَعَلَىٰ الْوَالِدِيكَ إِذْ أَنْزَلْنَاكَ بِرُوحِ
الْقُدُسِ مَكْتُبًا فِي الْإِنْسَانِ فِي الْمَهْدِ وَكَهَلًا
وَإِذْ عَلَّمْنَاكَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ

віці; і коли Я навчив тебе писанню й мудрості, Таурату й Інджілю; і коли з дозволу Мого ліпив ти з глини подобу птаха, дихав на неї, і вона ставала птахом із дозволу Мого; і як ти зцілював сліпонародженого й прокаженого з дозволу Мого; і коли воскрешав померлих із дозволу Мого; і коли стримав Я синів Ізраїла від тебе, коли ти прийшов до них із ясними знаменнями. І сказали ті, які не вірували: «Воістину, це справжнє чаклунство!»

111. І коли відкрив Я апостолам: «Увіруйте в Мене й посланця Мого!», вони сказали: «Увірували Ми, тож засвідчи, що ми — віддані Тобі!»
112. Коли апостоли сказали: «О Ісо, сину Мар'ям! Чи може Господь твій зіслати нам трапезу з неба?» Він мовив: «Бійтеся Аллаха, якщо ви віруючі!»
113. Вони сказали: «Ми бажаємо скуштувати її, щоб заспокоїлися серця наші та впевнилися ми, що ти сказав нам правду, і щоб ми були свідками цього!»
114. Сказав Іса, син Мар'ям: «О Аллах, Господи наш! Зішли нам трапезу з неба, яка була би святом для перших із нас і для

وَالْتَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ ۖ وَذَخَّلْنَا مِنَ الطَّيْرِ
كَهَيْئَةِ الطَّيْرِ بِإِذْنِ فَتَنْفُخُ فِيهَا فَتَكُونُ
طَيْرًا بِإِذْنِي وَتَبْرَأُ الْأَكْصَمَ وَالْأَبْرَصَ
بِإِذْنِي ۖ وَذَخَّرْنَا مِنَ التَّمْرِ بِإِذْنِي
وَإِذْ كَفَفْتُ بَنِي إِسْرَائِيلَ عَنكَ
إِذْ جِئْتَهُمْ بِآيَاتِنَا فَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا
مِنْهُمْ إِنَّ هَذَا إِلَّا إِسْحَارٌ مُّبِينٌ ﴿١١١﴾

وَإِذْ أَوْحَيْتُ إِلَى الْحَوَارِيِّينَ أَنْ آمِنُوا بِي
وَبِرَسُولِي قَالُوا آمَنَّا وَأَشْهَدُ بِأَنَّكَ
مُسْلِمُونَ ﴿١١٢﴾

إِذْ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ يَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ هَلْ
يَسْتَطِيعُ رَبُّكَ أَنْ يُرْسِلَ عَلَيْنَا مَائِدَةً
مِّنَ السَّمَاءِ قَالُوا لَئِن كُنَّا
مُؤْمِنِينَ ﴿١١٣﴾

قَالُوا نُرِيدُ أَنْ نَأْكُلَ مِنْهَا وَنَقَطِّعَ مِنْ قُلُوبِنَا
وَتَعْلَمَ أَنْ قَدْ صَدَّقْنَا وَنَكُونَ عَلَيْهَا
مِنَ الشَّاهِدِينَ ﴿١١٤﴾

قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ اللَّهُمَّ رَبَّنَا أَنْزِلْ عَلَيْنَا
مَائِدَةً مِنَ السَّمَاءِ تَكُونُ لَنَا عَيْدًا لِأَوَّلِنَا
وَعَآخِرِنَا وَآيَةً مِنْكَ وَارْزُقْنَا وَأَنْتَ خَيْرُ

останніх із нас — як знамення від Тебе; наділи ж нас, бо Ти — найкращий із наділяючих!»

115. Сказав Аллах: «Воістину, Я зішлю її вам, але якщо хтось із вас і після цього не увірує, то, воістину, Я скараю його такою карою, якою не карав нікого з [жителів] світів».

116. І коли сказав Аллах: «О Ісо, сину Мар'ям, чи говорив ти людям: «Візьміть мене й матір мою за двох богів нарівні з Аллахом?» Іса сказав: «Преславний Ти! Не говорив я того, на що не маю права. Якби я таке й сказав, Ти б це напевно знав. Ти знаєш те, що в мені, а я не знаю того, що в Тобі. Воістину, тільки Ти знаєш потаємне!

117. Не говорив я їм [нічого], крім того, що Ти наказав мені: «Поклоняйтеся Аллаху, Господу моему й Господу вашому!» І був я свідком їм, поки був серед них. Коли ж Ти взяв мене, то Ти наглядаєш за ними, а Ти — кожній речі Свідок!

118. А якщо Ти скараєш їх, то, справді, вони — раби Твої, а якщо простиш їх, то, воістину, Ти — Всемогутній, Мудрий!»

الرَّزْفِينَ ﴿١١٥﴾

قَالَ اللَّهُ إِنِّي مُرْسِلُهَا عَلَيْكُمْ قَتْلَ كُفْرٍ بَعْدُ مِنْكُمْ قَالِي أَعِدُّبُهُ، عَذَابًا لَّا أَعِدُّبُهُ أَحَدًا مِنَ الْعَالَمِينَ ﴿١١٥﴾

وَإِذْ قَالَ اللَّهُ لِيُحْيِي أَبْنَاءَ مَرْيَمَ أَنْتَ قُلْتَ لِلنَّاسِ اتَّخِذُونِي وَأُمَّي الْهَيْبَةِ مِنْ دُونِ اللَّهِ قَالِ سُبْحَانَكَ مَا يَكُونُ لِي أَنْ أَقُولَ مَا لَيْسَ لِي بِحَقِّ إِنْ كُنْتُ قُلْتُهُ، فَقَدْ عَلِمْتُ أَنَّهُ زَعْلَمٌ مَا فِي نَفْسِي وَلَا أَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِكَ إِنَّكَ أَنْتَ عَلَّمَهُ الْغُيُوبَ ﴿١١٦﴾

مَا قُلْتُ لَهُمْ إِلَّا مَا أَمَرْتَنِي بِهِ أَنْ أَعْبُدُوا اللَّهَ رَبِّي وَرَبَّكُمْ وَكُنْتُمْ عَلَيْهِمْ شَهِيدًا مَا دُمْتُمْ فِيهِمْ فَلَمَّا تَوَفَّيْتَنِي كُنْتُ أَنْتَ الرَّقِيبَ عَلَيْهِمْ وَأَنْتَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ﴿١١٧﴾

إِنْ عَذَّبْتَهُمْ فَإِنَّهُمْ عَبَادُكَ وَإِنْ تَغْفِرْ لَهُمْ فَإِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١١٨﴾

119. Сказав Аллах: «У цей День правдивим допоможе правдивість; для них — сади, де течуть ріки, будуть вони там довіку!» Аллах буде вдоволений ними, а вони будуть вдоволені Ним! Це — великий успіх!
120. Аллаху належить влада над небесами, землею й тим, що між ними. Він спроможний на кожную річ!

قَالَ اللَّهُ هَذَا يَوْمُ يَتَفَعُّ الصَّادِقِينَ صِدْقُهُمْ
لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا
أَبَدًا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ
ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿١١٩﴾

لِلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا فِيهِنَّ
وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٢٠﴾

Сура 6. Аль-Анам («Худоба»)

*Ім'ям Аллаха Милостивого,
Милосердного!*

1. Хвала Аллаху, Який створив небеса й землю та зробив темряву й світло! Але й після цього ті, які не увірували, додають Господу своєму рівних!
2. Він — Той, Хто створив вас із глини, а потім призначив вам строк; є в Нього для вас ще й другий строк. Але й після цього ви сумніваєтесь!
3. Він — Бог на небесах і на землі. Він знає ваше потаємне й відкрите; і знає Він, що ви собі здобуваєте!
4. І яке б знамення зі знамень Господа їхнього до них не приходило, вони однаково відвертаються від нього!
5. Вони сприйняли істину за неправду, коли та прийшла до них. Але скоро придуть до них звістки про те, над чим насміхалися вони!
6. Невже вони не бачать, скільки минулих поколінь Ми знищили? Ми дарували їм силу, якої не дарували вам, і Ми звели їм з неба рясні дощі й дали рікам текти в їхніх землях. А потім Ми знищили їх за гріхи їхні й

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

لَخَسِدٌ لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ
وَجَعَلَ الظُّلُمَاتِ وَالنُّورَ ثُمَّ الَّذِينَ
كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ يَعْدِلُونَ ﴿١﴾

هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ طِينٍ ثُمَّ قَضَىٰ أَجَلًا
وَأَجَلَ مُّسَمًّىٰ عِنْدَهُ ثُمَّ أَنْشَأَكُمْ تَمَرُونَ ﴿٢﴾

وَهُوَ اللَّهُ فِي السَّمَوَاتِ وَفِي الْأَرْضِ يَعْلَمُ
سِرِّكُمْ وَنَجْوَىٰكُمْ وَيَعْلَمُ مَا تَكْسِبُونَ ﴿٣﴾

وَمَا أَنبَأْتِهِمْ مِنْ ءَايَاتِنَا مِنْ رَبِّهِمْ ءَلَا
كَانُوا عِنْدَهَا مَعْرِضِينَ ﴿٤﴾

فَقَدْ كَذَّبُوا بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ فَسَوْفَ يَا أَيُّهَا
الَّذِينَ آمَنُوا مَا كَانُوا يَسْتَخْفُونَ ﴿٥﴾

أَلَمْ يَرَوْا كَرَاهِيَتَنَا مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ قَرِينٍ
مَا كُنَّا نَعْرِفُ فِي الْأَرْضِ مَا لَمْ نُمَكِّنْ لَهُمْ وَأَرْسَلْنَا
السَّمَاءَ عَلَيْهِمْ فَيَدْرَأُونَ وَجَعَلْنَا الْآلِهَةَ تَجْرِي
مِنْ تَحْتِهِمْ فَأَهْلَكْنَا نَعْمَهُمْ بِذُنُوبِهِمْ وَأَنشَأْنَا مِنْ
بَعْدِهِمْ قَرْنًا ءَاخَرِينَ ﴿٦﴾

створили після них наступне покоління.

7. Навіть якби Ми зіслали тобі Писання в сувої, і вони торкнулися б його своїми руками, то ті, які не вірують, неодмінно сказали б: «Це — явне чаклунство!»
8. Вони говорять: «Чому не посланий до нього ангел?» Якби Ми послали ангела, то справу було б вирішено, і не дали б їм відстрочки.
9. Та якби Ми й послали ангела, то все одно зробили б його чоловіком, залишивши їх із їхніми сумнівами.
10. Вони насміхалися з посланців ще перед тобою. Але тих, хто глузував, спіткало те, над чим вони насміхались!
11. Скажи: «Го йдіть землею та погляньте, який був кінець тих, які вважали за брехунів [посланців]!»
12. Спитай: «Кому належить те, що на небесах і на землі?» І скажи: «Аллаху! Він зробив милість Своїм обов'язком! І Він неодмінно збере вас у День Воскресіння, в якому немає сумніву! Ті, які втратили самих себе, не увірують!»

وَلَوْزَلْنَا عَلَيْكَ كِتَابًا فِي قَرَظَائِمٍ فَاسْتَوْسَوْهُ بِأَيْدِيهِمْ
قَالُوا الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ هَذَا إِلَّا أَلْهَاتٌ مِّمَّنْ ۝٧

وَقَالُوا لَوْلَا أُنزِلَ عَلَيْهِ مَلَكٌ وَلَوْزَلْنَا مَلَكَ
لَقُضِيَ الْأَمْرُ لَنَا لَا يُظْمَرُ ۝٨

وَلَوْ جَعَلْنَاهُ مَلَكَ الْجَعَلْتَهُ رَجُلًا
وَلَكِن سَنَأَعْلِيهِمْ مَا يَلْبِثُونَ ۝٩

وَلَقَدْ اسْتَهْزَأُوا بِرُسُلِهِمْ مِنْ قَبْلِكَ فَجَاءَ
بِالَّذِينَ سَخِرُوا مِنْهُمْ مَا كَانُوا بِهِ
يَسْتَهْزِئُونَ ۝١٠

قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ ثُمَّ أَنْظِرُوا كَيْفَ
كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكَذِّبِينَ ۝١١

قُلْ لِمَنْ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ قُلْ لِلَّهِ
كُتِبَ عَلَى نَفْسِهِ الرَّحْمَةُ لِيَجْمَعَ كُفْرًا
إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ الَّذِينَ خَسِرُوا
أَنْفُسَهُمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ۝١٢

13. Йому належить усе, що спочиває вночі та вдень, а Він — Всечуючий, Всезнаючий!
14. Скажи: «Невже я візьму собі покровителя замість Аллаха, Творця небес і землі? Він годує, а Його не годують». І скажи: «Мені наказано бути першим із тих, хто підкорився Йому!» Тож не будь одним із багатобожників!
Хто підкорився Йому: тобто бути першим «відданим» — мусульманином (араб. муслім).
15. Скажи: «Я боюся, що, в разі непослуху Господу моєму, мене буде покарано у Великий День!»
16. Але кого це омине в той День, того Він помилував. Це — справжній успіх!
17. Якщо Аллах торкнеться тебе лихом, то ніхто не відверне цього, крім Нього! А якщо Він торкнеться тебе добром, так Він спроможний на кожну річ!
18. Він — Всепереможний над Своїми рабами, і Він — Мудрий, Всевідаючий!
19. Запитай: «Яке свідчення найсильніше?» І скажи: «Аллах — Свідок між мною й вами! Мені відкрито цей Коран, щоб я застерігав ним вас і тих, до кого він дійде. Невже ви справді

﴿وَلَهُ مَا سَكَنَ فِي اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ﴾

قُلْ أَعْتَبِرْ اللَّهَ اتَّخَذَ لِيكَافِطِرِ
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ يُطْعِمُهُ وَلَا
يُطْعَمُهُ قُلْ إِنِّي أُمِرْتُ أَنْ أَكُونَ أَوَّلَ مَنْ
أَسَلَّمَ وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٤﴾

قُلْ إِنِّي أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي عَذَابَ يَوْمٍ
عَظِيمٍ ﴿١٥﴾

مَنْ يُضْرَبْ عَنْهُ يُومِذٌ فَقَدْ رَجِمَهُ وَذَلِكَ
الْقَوْزُ الْمُبِينُ ﴿١٦﴾

وَإِنْ يَعْصِكَ اللَّهُ يَصْرِفْ فَلَا كَاشِفَ لَهُ
إِلَّا هُوَ وَإِنْ يَمْسَسْكَ بِيَدَيْهِ فَمَهْوَى
كُلِّ شَيْءٍ وَوَقِيدٍ ﴿١٧﴾

وَهُوَ الْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهِ وَهُوَ
الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ ﴿١٨﴾

قُلْ أَيُّ شَيْءٍ أَكْثَرُ شَهَادَةً قُلْ اللَّهُ شَهِيدٌ بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ
وَأُوحِيَ إِلَيَّ هَذَا الْقُرْآنُ أَنْ لَا أُذَكِّرَ بِهِ وَمَنْ بَلَغَ أَيْسَكُ
لَتَشْهَدُونَ أَنْ مَعَ اللَّهِ إِلَهَةٌ أُخْرَى قُلْ لَا أَشْهَدُ
قُلْ إِنَّمَا هُوَ اللَّهُ وَحِيدٌ فَالَّذِي بَرِيَءٌ مِمَّا تُشْرِكُونَ ﴿١٩﴾

свідчите, що крім Аллаха є ще й інші боги?» Скажи: «Я не свідчу про це!» [І ще] скажи: «Воістину, Він — Єдиний Бог! І, воістину, я непричетний до того, що ви приписуєте Йому рівних!»

20. Ті, кому Ми дарували Писання, знають [Пророка] так, як знають своїх синів; ті, які втратили самих себе, не увірують!

الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَعْرِفُونَهُ كَمَا يَعْرِفُونَ
أَبْنَاءَهُمْ وَالَّذِينَ خَسِرُوا أَنفُسَهُمْ هُمْ
لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٢٠﴾

21. Хто ж несправедливіший за того, хто зводив на Аллаха наклеп і заперечував Його знамення? Воістину, несправедливі не матимуть успіху!

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ
بِعَايَاتِهِ إِنَّهُ لَأَقْبَلُغُ الظَّالِمِينَ ﴿٢١﴾

22. Того Дня Ми зберемо їх усіх, а потім скажемо багатобожникам: «Де ж ваші спільники, яких ви вигадували?»

وَيَوْمَ نَحْشُرُهُمْ جِيعًا ثُمَّ نَقُولُ لِلَّذِينَ أَشْرَكُوا إِنَّا
شُرَكَاءُ الَّذِينَ كَفَرُوا قَدْ نَسُوا ﴿٢٢﴾

23. Тоді не буде в них виправдання, хіба що скажуть: «Присягаємося Аллахом, Господом нашим, що ми не були багатобожниками!»

ثُمَّ لَوْ تَكُنْ فِتْنَتُهُمْ إِلَّا أَنْ قَالُوا وَاللَّهِ رَبَّنَا
مَا كُنَّا مُشْرِكِينَ ﴿٢٣﴾

24. Поглянь же, як вони брехатимуть про самих себе! Тож залиш їх разом із тим, що вигадували вони!

أَنْظُرْ كَيْفَ كَذَّبُوا عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ وَضَلَّ عَنْهُمْ
مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿٢٤﴾

25. Серед них є ті, які слухають тебе, але Ми поклали на серця їхні покрови, щоб вони не розуміли [Корану], а їхні вуха зробили глухими. І хоч би вони

وَمِنْهُمْ مَن يَسْمَعُ أَلْفًا وَجَعَلْنَا عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ
أَكِنَّةً أَنْ يَفْقَهُوهُ وَفِي آذَانِهِمْ وَقْرًا وَإِنْ يَرَوْا
كُلَّ آيَةٍ لَا يُؤْمِنُوا بِهَا حَتَّىٰ إِذَا جَاءَهُمْ

побачили всі знамення, то не вірують у них. І коли вони приходять до тебе сперечатися, то говорять ті, які не вірують: «Воістину, це лише казки давніх народів!»

26. Вони відвертають людей [від Пророка] й відвертаються від нього самі. Але вони не знищують нікого, окрім себе, хоч самі цього й не знають!
27. Якби ти бачив, як зупиняє їх перед вогнем! І вони скажуть: «О, якби нас повернули назад! Ми не вважали б знамення Господа нашого за брехню і були б одними з віруючих!»
28. Таж ні! Відкрилося їм те, що вони раніше приховували! Та коли б їх і повернули назад, то вони б знову повернулися до того, що було їм заборонено! Воістину, вони — брехуни!
29. Вони говорять: «С тільки наше земне життя, і нас не воскресять!»
30. Якби ти бачив, як вони постануть перед Господом своїм! Він скаже: «Хіба ж це не істина?» Вони скажуть: «Справді, присягаємося нашим Господом!» Він скаже: «Тож скуштуйте карі за те, що ви не вірували!»

يَجِدُونَكَ يَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنَّ هَذَا إِلَّا أَسْطِيرُ الْأَوَّلِينَ ﴿٢٦﴾

وَهُمْ يَتَّبِعُونَ عَنْهُ وَيَسْتَوِنَ عَنْهُ وَإِنْ يُهْلِكُونَ إِلَّا أَنْفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ﴿٢٧﴾

وَلَوْ تَرَى إِذْ وَقَفُوا عَلَى النَّارِ قَالُوا رَبَّنَا إِنَّا كُنَّا نُرَدُّ وَلَا نَكْذِبُ رَبَّنَا ابْتِغَاءَ رِزْقٍ نَحْنُ كَنُوزُونَ ﴿٢٨﴾

بَلْ بَدَأَ هُمْ مَّا كَانُوا يَكْفُرُونَ مِنْ قَبْلُ وَلَوْ رُدُّوا لَعَادُوا لِمَا هُمْ بِعَانَةِ وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿٢٩﴾

وَقَالُوا إِن هِيَ إِلَّا أَحْيَاتُنَا اللَّذِي تَابُوا وَمَا نَحْنُ بِمَبْعُوثِينَ ﴿٣٠﴾

وَلَوْ تَرَى إِذْ وَقَفُوا عَلَى رَبِّهِمْ قَالَ أَلَيْسَ هَذَا بِأَلْحَقًا قَالُوا بَلَىٰ وَرَبِّنَا قَالَ فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿٣١﴾

31. Вже зазнали втрат ті, які заперечували зустріч із Аллахом. Коли ж раптом до них прийде Час, вони скажуть: «Горе нам за те, що ми втратили!» Вони нестимуть на своїх спинах їхній тягар, яке ж гірке те, що вони несуть!

32. Життя в цьому світі — тільки гра й забава. Наступне життя краще для тих, які богобоязливі! Невже ви не розумієте?

33. Ми знаємо, що тебе засмучують їхні слова. Вони не вважають тебе за брехуна — нечестивці заперечують знамення Аллаха!

34. І перед тобою вважали посланців за брехунів. Але ті терпіли те, що їх називали брехунами й ображали, поки Ми не допомогли їм. Ніхто не змінить слів Аллаха, а до тебе дійшли звістки про посланців!

35. А якщо тебе гнітить їхній відступ, то, якщо ти зможеш відшукати прохід у землі чи сходи на небо, принеси їм знамення! Якби Аллах побажав, то зібрав би їх на прямому шляху. Тож не будь одним із невігласів!

36. Воістину, відповідають ті, які здатні слухати. Аллах воскресить померлих, а потім вони повернуться до Нього!

فَدَخِيرَ الَّذِينَ كَذَبُوا بِلِقَاءِ اللَّهِ حَتَّىٰ إِذَا
جَاءَهُمْ السَّاعَةُ بَغْتَةً قَالُوا لَوْ أَحْسَرْنَا عَلَىٰ مَا
قَرَّرْنَا فِيهَا وَمُرَّ بِحَمَلُونَ أَوْ رَأَاهُمْ عَلَىٰ
ظُهُورِهِمْ أَلْسَاءَ مَا يَرْثُونَ ﴿٣١﴾

وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَعِبٌ وَلَهْوٌ وَلَلْآٰخِرَةُ
الْآخِرَةُ خَيْرٌ لِّالَّذِينَ يَتَّقُونَ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٣٢﴾

فَدَعَلِمَ إِنَّهُ لَيَحْزُنُكَ الَّذِي يَقُولُونَ فَإِنَّهُمْ
لَا يَكْفُرُونَكَ وَلَكِنَّا الظَّالِمِينَ يَبِئْسَتِ اللَّهُ
يَجْحَدُونَ ﴿٣٣﴾

وَلَقَدْ كُذِّبَتْ رُسُلٌ مِنْ قَبْلِكَ فَصَبَرُوا عَلَىٰ
مَا كُذِّبُوا وَأُوذُوا وَحَتَّىٰ اتَّهَمُوا فَصَبَرُوا وَلَا
مُبَدِّلَ لِكَلِمَاتِ اللَّهِ وَلَقَدْ جَاءَكَ مِنْ نَبِيِّ
الْمُرْسَلِينَ ﴿٣٤﴾

وَإِنْ كَانَ كِبَرَ عَلَيْكَ إِعْرَاضُهُمْ فَإِنْ امْتَسَقَلَتْ
أَنْ تَتَّبِعِيَ نَفَقَاتِي فِي الْأَرْضِ أَوْ سَلَمَاتِي فِي السَّمَاءِ
فَتَأْتِيهِمْ بَيِّنَاتٌ وَلَوْ أَنَّ اللَّهَ لَحَمَمَهُمْ عَلَىٰ
الْهُدَىٰ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٣٥﴾

﴿ إِنَّمَا يَسْتَجِيبُ الَّذِينَ يَسْمَعُونَ وَالْمَوْتَىٰ
يَعْمَهُمْ اللَّهُ ثُمَّ إِلَيْهِ يُرْجَعُونَ ﴾ ﴿٣٦﴾

37. Вони говорять: «Чому не зіслано йому знамення від Господа Його?» Скажи: «Воістину, Аллах здатний зіслати знамення». Але ж більшість із них не має знання!

وَقَالُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ رَبِّهِ قُلْ إِنَّ اللَّهَ قَادِرٌ عَلَى أَنْ يُنَزِّلَ آيَةً وَلَٰكِنْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٧﴾

38. Немає живих істот на землі й літаючих на крилах птахів, які би не творили громад, як і ви. Ми нічого не оминули в Писанні. А потім зберуть їх коло Господа їхнього.

وَمَا مِنْ دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا طَيْرٍ يُطِيرُ يُجَاثِبُهُ إِلَّا أُمَّةٌ أَمْثَلُكُمْ مَا فَطَرْنَا فِي السَّمَوَاتِ مِنْ شَيْءٍ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّهِمْ يُحْشَرُونَ ﴿٣٨﴾

39. А ті, які заперечували Наші знамення — вони глухі, німі й перебувають у темряві. Аллах вводить в оману, кого побажає, і веде прямим шляхом, кого побажає!

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا صُمُّوا وَبُكْرُوا بِالْظُلْمِ مَن يَشَأِ اللَّهُ يُضِلِّهِ وَمَنْ يَشَأِ يُجْعَلُهُ عَلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٣٩﴾

40. Скажи: «Скажіть мені: якщо прийде до вас кара від Аллаха або прийде Час, то невже ви будете кликати когось, окрім Аллаха, якщо ви є правдиві?»

قُلْ إِنْ أَنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٤٠﴾

41. Таж ні! Ви будете кликати тільки Його! Якщо Він побажає, то позбавить вас того, про що ви Його просите, і тоді ви забудете про тих, кого додавали Йому рівними!

بَلْ إِيَّاهُ تَدْعُونَ فَيَكْشِفُ مَا تَدْعُونَ إِلَيْهِ إِنْ شَاءَ وَتَنْسَوْنَ مَا أَنْتُمْ بِمُؤْمِنِينَ ﴿٤١﴾

42. І Ми відсилали посланців до народів перед тобою; і Ми вражали [народи] бідністю й стражданнями, щоб вони були покірними.

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَىٰ أُمَمٍ مِنْ قَبْلِكَ فَأَخَذْنَاهُمْ بِالْأَسْبَاطِ وَأَصْرَعْنَاهُمْ وَلَعَلَّهُمْ يَتَضَرَّعُونَ ﴿٤٢﴾

43. Чому ж, коли вражала їх
Наша кара, вони не ставали
покірними? Навпаки, серця їхні
ставали жорстокими, а шайтан
прикрасив їм те, що робили
вони!
44. І коли вони забули те, про що
їм нагадували, то Ми відкрили
їм шлях до кожної речі. А коли
вони зраділи тому, що їм дали,
Ми зненацька схопили їх! І ось,
вони розгубилися!
45. І були знищені до останнього
ті люди, які чинили
несправедливість. Хвала
Аллаху, Господу світів!
46. Запитай: «Скажіть мені: якщо
Аллах забере ваш слух, зір і
запечатася ваші серця, то який
бог, окрім Аллаха, дарує вам
це?» Поглянь, як Ми пояснюємо
знамення — але й після цього
вони відвертаються!
47. Запитай: «Скажіть мені: якщо
кара Аллаха прийде до вас
зненацька чи відкрито, то невже
знищать когось іншого, крім
несправедливих людей?»
48. Ми посилали посланців
тільки добрими вісниками
й застерігачами! І тим, які
увірують і робитимуть добро,
не буде страху, й не будуть вони
засмучені!

فَلَوْلَا إِذْ جَاءَهُمْ بَأْسُنَا تَضَرَّعُوا وَلَكِنْ قَسَتْ
قُلُوبُهُمْ وَزَيَّنَّ لَهُمُ الشَّيْطَانُ مَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ ﴿٤٣﴾

فَلَمَّا نَسُوا مَا ذُكِّرُوا بِهِ فَتَحْنَا عَلَيْهِمْ
أَبْوَابَ كُلِّ شَيْءٍ وَحَتَّىٰ إِذَا فَرِحُوا بِمَا أُوتُوا
أَخَذْنَاهُمْ بِغَتَّةٍ فَأَذَّاهُمْ مُتَاسِفُونَ ﴿٤٤﴾

فَقَطَّعَ دَائِرَ الْقَوْمِ الَّذِينَ ظَلَمُوا وَالْحَمْدُ لِلَّهِ
رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٤٥﴾

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَخَذَ اللَّهُ سَمْعَكُمْ وَأَبْصَارَكُمْ
وَحَنَّنَ عَلَىٰ قُلُوبِكُمْ مِنَ إِلَهِ غَيْرِ اللَّهِ يَأْتِيكُمْ
بِهِ أَنْظِرْ كَيْفَ نَصْرُفَ الْآيَاتِ ثُمَّ هُمْ
يَصْدِفُونَ ﴿٤٦﴾

قُلْ أَرَأَيْتُمْ كُرْآنَ أَنْتُمْ عَذَابَ اللَّهِ بَغْتَةً أَوْ
جَهْرَةً هَلْ يُفْهِمُكَ إِلَّا الْقَوْمُ الظَّالِمُونَ ﴿٤٧﴾

وَمَا أَرْسَلْنَا الْمُرْسَلِينَ إِلَّا مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ
فَمَنْ ءَامَنَ وَأَصْلَحَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ
يَحْزَنُونَ ﴿٤٨﴾

49. А на тих, які заперечували Наші знамення, впаде кара за те, що вони були нечестивцями!

50. Скажи: «Я не говорю вам, що в мене скарбниці Аллаха та що я знаю потаємне. І не говорю вам, що я — ангел. Я йду за тим, що відкрито мені. Скажи: «Невже рівні сліпий та зрячий? Невже ви не замислитесь?»

51. Застерігай [Кораном] тих, які бояться того, що вони будуть зібрані перед своїм Господом. Немає для них, окрім Нього, ні захисника, ні заступника. Можливо, вони будуть богобоязливі!

52. І не проганяй тих, які закликають до Господа свого зранку та ввечері, прагнучи до лику Його! Ти ніяк не відповідаєш за них, а вони ніяк не відповідають за тебе. Але якщо ти проженеш їх, то будеш серед несправедливих!

53. Так Ми випробовували одних іншими, щоб ті сказали: «Невже Аллах дарував милість саме цим із нас?» Та хіба ж Аллах не знає про вдячних?

54. І коли до тебе приходять ті, які увірували в Наші знамення, то скажи: «Мир вам! Ваш Господь зробив для Себе милість

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا يُمْسِرُهُمُ الْعَذَابُ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ ﴿٥٠﴾

قُلْ لَا أَقُولُ لَكُمْ عِنْدِي خَزَائِنُ اللَّهِ وَلَا أَعْلَمُ الْغَيْبِ وَلَا أَقُولُ لَكُمْ إِنِّي مَلَكٌ إِن أَنبِئُ إِلَّا مَا يُوحَىٰ إِلَيَّ قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ أَفَلَا تَتَفَكَّرُونَ ﴿٥١﴾

وَأَنْذِرْ بِهِ الَّذِينَ يَخَافُونَ أَنْ يُحْشَرُوا إِلَىٰ رَبِّهِمْ لَيْسَ لَهُمْ مِنْ دُونِهِ وَلِيُّ وَلَا سَلِيحٌ لَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿٥٢﴾

وَلَا تَنْظُرْ بِالَّذِينَ تَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْعَدْوَةِ وَالْعَيْشِيِّ يُرِيدُونَ وَجْهَهُ مَا عَلَيْكَ مِنْ حِسَابِهِمْ مِنْ شَيْءٍ وَمَا مِنْ حِسَابِكَ عَلَيْهِمْ مِنْ شَيْءٍ فَتَطْرُدَهُمْ فَتَكُونَ مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿٥٣﴾

وَكَذَلِكَ فَتَنَّا بَعْضَهُم بِبَعْضٍ لِيَقُولُوا أَهَؤُلَاءِ مَنَّ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنْ بَيْنِنَا أَلَيْسَ اللَّهُ بِأَعْلَمَ بِالشَّاكِرِينَ ﴿٥٤﴾

وَلَمَّا جَاءَكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِنَا فَقُلْ سَلِّمُوا عَلَيْكُمْ كَتَبَ رَبُّكُمْ عَلَىٰ نَفْسِهِ الرَّحْمَةَ أَنَّهُمْ مِنْ عَمَلٍ مِنْكُمْ سَوَاءٌ يَجْهَلُونَ مَا تَأْتِي

обов'язком; і як хто з вас вчинить зло через невігластво, а потім покається й робитиме добро, то Він — Прощаючий, Милосердний!»

55. Так Ми роз'яснюємо знамення, щоб став зрозумілим шлях грішників.

56. Скажи: «Мені заборонено поклонятися тим, яких ви закликаєте, крім Аллаха!» Скажи: «Я не піду за вашими бажаннями, бо потраплю в оману й не буду одним із тих, хто йде прямим шляхом!»

57. Скажи: «Я тримаюся ясного доказу від мого Господа, а ви вважаєте це за брехню! У мене немає того, що ви намагаєтеся прискорити. Рішення належить Аллаху; Він прорікає істину, Він — найкращий із суддів!»

58. Скажи: «Якби в Мене було те, що ви намагаєтеся прискорити, то справу між мною й вами було би вже вирішено!» Аллах краще знає про нечестивців!

59. У Нього ключі від потаємного, і знає про них тільки Він! Він знає те, що на суші й те, що в морі. Жоден листок не падає, щоб Він не знав цього, і немає ні зернини в темряві землі, ні чогось вологого чи сухого, чого

من بعده وأصلح فأنه عفوٌ رحيمٌ ﴿٥٥﴾

وَكَذَلِكَ نَفْصِلُ الْآيَاتِ وَلِتَسْتَبِينَ
سَبِيلَ الْمُجْرِمِينَ ﴿٥٦﴾

قُلْ إِنِّي نُهِيتُ أَنْ أَعْبُدَ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ
دُونِ اللَّهِ قُلْ لَا أَتَّبِعُ أَهْوَاءَكُمْ قَدْ ضَلَلْتُ
إِذَا وَمَا أَنَا مِنَ الْمُهْتَدِينَ ﴿٥٧﴾

قُلْ إِنِّي عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِنْ رَبِّي وَكَذَّبْتُمْ بِهِ
مَا عِنْدِي مَا تَسْتَعْجِلُونَ بِهِ إِنْ الْحُكْمُ
إِلَّا لِلَّهِ يَقْضُ الْحَقُّ وَهُوَ خَيْرُ الْفَاصِلِينَ ﴿٥٨﴾

قُلْ لَوْ أَن عِنْدِي مَا تَسْتَعْجِلُونَ بِهِ لَقُضِيَ
الْأَمْرُ بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِالظَّالِمِينَ ﴿٥٩﴾

﴿٥٩﴾ وَعِنْدَهُ مَفَاتِحُ الْغَيْبِ لَا يُعْلِمُهَا
إِلَّا هُوَ وَعَلَّمَ مَا فِي الْبَيْرِ وَالْبَحْرِ وَمَا
تَسْقُطُ مِنَ رِزْقِهِ إِلَّا يُعْلِمُهَا وَلَا حِجْرٌ فِي
ظُلُمَاتِ الْأَرْضِ وَلَا ظَلَمٍ وَلَا يَبْسُ إِلَّا
فِي كِتَابٍ مُبِينٍ ﴿٦٠﴾

б не було [записано] в ясному Писанні!

60. Він — Той, Хто забирає ваші душі вночі й знає те, що ви робите вдень; саме тоді Він воскрешає вас, щоб сповнився призначений вам строк. А потім ви повернетесь до Нього, й Він розповість вам про те, що ви чинили!

61. Він — Всепереможний над рабами Своїми, Він посилає вам охоронців, а коли до когось із вас приходять смерть, то його душу забирають посланці Наші, які не втрачають нічого.

62. А потім їх повернуть до Аллаха, їхнього Істинного Господаря. Хіба не Йому належить вирок? А Він — найшвидший у відплаті!

63. Запитай: «Хто рятує вас від темряви суші й моря, коли ви звертаєтесь до Нього покійно й потаємно: «Якщо ти врятуєш нас від цього, то ми неодмінно будемо вдячні?»

64. Скажи: «Аллах рятує вас від цього й від усякого іншого лиха. Але й після цього ви додасте Йому рівних!»

65. Скажи: «Він здатний наслати на вас кару згори чи знизу, з-під ваших ніг, або поділити вас

وَهُوَ الَّذِي يَتَوَفَّاكُمْ بِاللَّيْلِ وَيَعْلَمُ مَا جَرَحْتُمْ بِالنَّهَارِ ثُمَّ يَبْعَثُكُمْ فِيهِ لِيُقْضَىٰ أَجَلٌ مُّسَمًّى ثُمَّ إِلَيْهِ مَرْجِعُكُمْ ثُمَّ يُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٦٠﴾

وَهُوَ الْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهِ وَيُرْسِلُ عَلَيْكُمْ حَفَظَةً حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَحَدَكُمْ الْمَوْتُ تَوَفَّاكُم رُسُلَنَا وَهُمْ لَا يَفْزِطُونَ ﴿٦١﴾

ثُمَّ رُدُّوْا إِلَى اللَّهِ مَوْلَاهُمُ الْحَقِّ أَلَا لَهُ الْحُكْمُ وَهُوَ أَسْرَعُ الْحَاسِبِينَ ﴿٦٢﴾

قُلْ مَنْ يُجِيبُكَ مِنْ ظُلُمَاتِ اللَّيْلِ وَالْبَحْرِ تَدْعُوهُمْ تَضَرُّعًا وَخُفْيَةً لَّيْنٍ أَتَجْتَنِبْنَ مِنْهُنَّ لَنْتَكُونَنَّ مِنَ الشَّاكِرِينَ ﴿٦٣﴾

قُلْ إِنَّ اللَّهَ يُنَجِّيكُمْ مِنْهَا وَمِنْ كُلِّ كَرْبٍ ثُمَّ أَنْشُدْ تَشْرِكُونَ ﴿٦٤﴾

قُلْ هُوَ الْقَادِرُ عَلَىٰ أَنْ يَبْعَثَ عَلَيْكُمْ عَذَابًا مِّن فَوْقِكُمْ أَوْ مِّن تَحْتِ أَنْزِلْكُمْ أَوْ يَلْبِسْكُمْ سُوءًا

на різні групи, щоб одні з вас зазнали жорстокості інших!» Поглянь же, як Ми пояснюємо знамення; можливо, вони зрозуміють!

66. Твій народ визнав це за брехню, хоча це — істина! Скажи: «Я вам не опікун!»
67. Для кожної звістки встановлено строк. Тож скоро ви дізнаєтеся!
68. І якщо ти побачиш, що вони пащекують про Наші знамення, то відвернися від них, поки вони не заведуть іншої розмови. Та якщо шайтан змусить тебе забути про це, то, коли згадаєш, не сідай поряд із нечестивими людьми!
69. Богобоязливі не відповідають за них, але мають перестерігати — можливо, ті будуть богобоязливі!
70. Залиш тих, які сприймають свою релігію як гру та забаву та яких зваблює земне життя. Але повчай їх [Кораном] — щоб не згинула жодна душа через те, що вона собі здобула — немає для неї, крім Аллаха, ні захисника, ні заступника, і який би викуп вона не давала, не приймуть його. На тих, які згинули через скоєні вчинки, чекає напій з окропу й болісна кара за те, що вони не вірували!

وَيَذِيقُ بَعْضَكُم مَّا بَعْضٌ أَنظُرَ كَيْفَ نَصْرَفُ
الآيَاتِ لَعَالَمُهُمْ يَقْهَرُونَ ﴿٦٦﴾

وَكَذَبَ بِهِ قَوْمُكَ وَهُوَ الْحَقُّ قُلْ لَأَسْتُ عَلَيْكُمْ
بِوَكِيلٍ ﴿٦٧﴾

لِكُلِّ نَبَأٍ مُّسْتَقَرٌّ وَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿٦٨﴾

وَإِذَا رَأَيْتَ الَّذِينَ يَخُوضُونَ فِي آيَاتِنَا فَأَعْرِضْ
عَنْهُمْ حَتَّى يَخُوضُوا فِي حَدِيثٍ غَيْرِهِ وَأَمَّا
يُنسِيَنَّكَ الشَّيْطَانُ فَلَا تَقْعُدْ بَعْدَ
الذِّكْرِ مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٦٩﴾

وَمَا عَلَى الَّذِينَ يَتَّقُونَ مِنْ حِسَابِهِمْ مِنْ
شَيْءٍ وَلَا يَكُنْ لِلظَّالِمِينَ عَلَيْهِمْ يَتَّقُونَ ﴿٧٠﴾

وَذَرِ الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَهُمْ لُحُوبًا وَأَلْهَمُوا
وَعَزَّزْنَاهُمْ بِحَبْوَةِ الدُّنْيَا وَوَدَّعَيْنَاهُمْ
أَنْ يُبْسَلُ نَفْسٌ بِمَا كَسَبَتْ لَيْسَ
لَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيٌّ وَلَا شَفِيعٌ وَإِنْ تَعَدَّلَ
كُلٌّ عَدَلًا لَنُؤَخِّدَنَّهُمْ أَجْلًا لَّيْسَ
الَّذِينَ أُبْسِلُوا بِمَا كَسَبُوا لَهُمْ
شَرَابٌ مِنْ حَوْسٍ وَعَدَا بَ الْيَمِّ وَمَا
كَانُوا يَكْفُرُونَ ﴿٧١﴾

71. Скажи: «Невже ми будемо звертатися замість Аллаха до того, хто не принесе нам ні користі, ні шкоди? Невже ми відступимо після того, як Аллах вказав нам прямий шлях, — наче той, кого звабили шайтани на землі й довели до сумнівів? У такого є друзі, які закликають його до прямого шляху й кажуть: «Іди до нас!» Скажи: «Воістину, прямий шлях від Аллаха — справжній прямий шлях! І нам наказано підкоритися Господу світів,

72. звершувати молитву та боятися Його. Він — Той, перед Ким ви будете зібрані!»

73. Він — Той, Хто створив небеса й землю в істині. У якийсь день Він говорить: «Будь!» — і ось, воно є. Слово Його — істина! Йому належить влада над Днем, коли засурмлять у ріг. Він знає потаємне й явне. Він — Мудрий, Всевідаючий!

74. Ось Ібрагім сказав своєму батьку Азару: «Невже ти вважаєш ідолів за богів? Я бачу, що ти й твої люди перебувають у справжній омані!»

75. Так Ми показали Ібрагіму царство небес і землі, щоб він був одним із впевнених.

قُلْ أَدْعُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُنَا وَلَا يَضُرُّنَا وَنُرُدُّ عَلَىٰ أَعْقَابِنَا بَعْدَ إِذْ هَدَيْتَنَا اللَّهُكَ الَّذِي اسْتَمْتَوْهُ الشَّيَاطِينُ فِي الْأَرْضِ حَيْرَانٌ لَهُمْ أَصْحَابٌ يُدْعُونَهُ إِلَىٰ آلِهَتِهِمْ قُلْ إِنْ هَدَىٰ اللَّهُ هُوَ الْهُدَىٰ وَأَمَرَ بِالْإِسْلَامِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٧١﴾

وَأَنْ أَيْمُوا الصَّلَاةَ وَآتَوْهُ وَهُوَ الَّذِي إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٧٢﴾

وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ وَيَوْمَ يَقُولُ كُنْ فَيَكُونُ قَوْلَهُ الْحَقُّ وَلَهُ الْمُلْكُ يَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ عَلَىٰ الْعَقِيبِ وَالشَّهَادَةُ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْحَكِيمُ ﴿٧٣﴾

﴿ وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ لِأَبِيهِ إِذْ ارْتَدَّ ارْتَدَّ أَصَابًا مَا إِلَهَةٌ إِلَّا آرَائِكَ وَقَوْمِكَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴾ ﴿٧٤﴾

وَكَذَلِكَ نُرِي إِبْرَاهِيمَ مَلَكُوتَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلِيَكُونَ مِنَ الْمُوقِنِينَ ﴿٧٥﴾

76. Коли його вкрила ніч, він побачив зірку. І сказав: «Це — мій Господь!» А коли та зайшла, він сказав: «Я не люблю того, що зникає!»

فَلَمَّا جَنَّ عَلَيْهِ اللَّيْلُ رَأَى الْكَوْكَبَ قَالَ هَذَا رَبِّي فَلَمَّا أَفَلَ قَالَ لَأَلْبَسْتُهُمْ قُلُوبًا قُلُوبًا أَفَرَسْتُمْ أَهْلِي لَمْ تُؤْمِنُوا بِهِ

77. І коли він побачив місяць, що сходив, то сказав: «Це — мій Господь!» Коли той зайшов, він сказав: «Якщо мій Господь не вкаже мені прямого шляху, то я стану одним із людей, які заблукали!»

فَلَمَّا رَأَى الْقَمَرَ بَازِعًا قَالَ هَذَا رَبِّي فَلَمَّا أَفَلَ قَالَ لَأِن لَّمْ يَهْدِنِي رَبِّي لَأَكُونَنَّ مِنَ الْقَوْمِ الضَّالِّينَ

78. І коли він побачив сонце, що сходило, то сказав: «Це — мій Господь! Воно більше за все те!» А коли сонце зайшло, він сказав: «О люди! Я непричетний до того, що ви додасте Йому як рівних!»

فَلَمَّا رَأَى الشَّمْسُ بَازِعَةً قَالَ هَذَا رَبِّي هَذَا أَكْبَرُ فَلَمَّا أَفَلَتْ قَالَ يَا قَوْمِ إِنِّي بَرِيءٌ مِّمَّا تُشْرِكُونَ

79. Я щиро навернувся до Того, Хто створив небеса й землю, і я не є багатобожником!»

إِنِّي وَجَّهْتُ وَجْهِيَ لِلَّذِي فَطَرَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ حَنِيفًا وَمَا أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ

80. Та народ його почав сперечатися з ним. Тоді він сказав: «Невже ви будете сперечатися зі мною про Аллаха, який уже вказав мені прямий шлях? Я не боюся тих, кого ви додасте Йому рівними, хіба що Господь мій побажає чогось іншого. Мій Господь осягає знанням кожному річ. Невже ви не замислитесь?»

وَسَخَّخَهُ قَوْمَهُ قَالَ أَلَمْ يَجْعَلْ فِي اللَّهِ وَقَدْ هَدَانِي وَلَا أَخَافُ مَا تُشْرِكُونَ بِهِ إِلَّا أَن يُنْزِلَ عَلَيَّ سَنَابِلَ مِثْرًا مِثْرًا وَرَبِّي عَلَى كُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ أَلَمْ تَرَ أَنَّ الْفُلَّامَ تَكْفُرُونَ

81. І як же я можу боятися тих, кого ви додасте Йому рівними, якщо

وَكَيْفَ أَخَافُ مَا أَشْرَكْتُمْ وَلَا تَخَافُونَ

ви самі не боїтесь додавати Аллаху рівних, про яких Він не зіслав вам жодного доказу? То яка ж із двох громад має більше підстав для безпеки, якщо ви знаєте?»

Ібн Касір коментує: «Яка із цих двох груп правильніша: та, де поклоняються Тому, в Чий руці — шкода й користь, чи та, де, не маючи доказу, поклоняються тому, хто не може ні заподіяти шкоди, ні принести користі?»

82. Ті, які увірували й не одягали своєї віри в несправедливість, перебувають у безпеці — вони йдуть прямим шляхом!
83. Такі докази Ми дали Ібрагіму проти його народу. Ми підносимо на вищий ступінь, кого побажаємо. Воістину, твій Господь — Мудрий, Всезнаючий!
84. І Ми дарували йому Ісхака та Якуба, і Ми вказали їм прямий шлях. А ще раніше Ми вказали прямий шлях Нуху, а з нащадків його — Давуду, Сулайману, Аюбу, Юсуфу, Мусі та Гаруну. Так Ми винагороджуємо тих, які роблять добро!
85. А також Закарії, Ях'ї, Ісі та Ільясу — усі вони з праведників!

أَنْ كُنْتُمْ أَشْرَكَتُمْ بِاللهِ مَا لَمْ يُنَزِّلْ بِهِ عَلَيْكُمْ سُلْطَانًا فَأَنْتُمْ الْفَرِيقَيْنِ أَحَقُّ بِأَلَا مَنِّ إِنَّ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٨٢﴾

الَّذِينَ آمَنُوا وَلَمْ يَلْبِسُوا إِيمَانَهُمْ بِظُلْمٍ أُولَئِكَ لَهُمُ الْأَمْنُ وَهُمْ مُهْتَدُونَ ﴿٨٣﴾

وَتِلْكَ حُجَّتُنَا آتَيْنَاهَا إِبْرَاهِيمَ عَلَى قَوْمِهِ نَرْفَعُ دَرَجَاتٍ مَن نَشَاءُ إِنَّ رَبَّكَ حَكِيمٌ عَلِيمٌ ﴿٨٤﴾

وَوَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ كُلًّا هَدَيْنَا وَنُوحًا هَدَيْنَا مِن قَبْلُ وَمِن ذُرِّيَّتِهِ دَاوُدَ وَسُلَيْمَانَ وَأَيُّوبَ وَيُوسُفَ وَمُوسَى وَهَارُونَ وَكَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿٨٥﴾

وَرَكَّابًا وَيَاوَيْحَى وَعِيسَى وَإِلْيَاسَ كُلٌّ مِّنَ الصَّالِحِينَ ﴿٨٦﴾

86. А також Ісмаїлу, Альясу, Юнусу та Луту — усіх їх Ми вивищили над світами!

وَأَسْمٰوِيْلَ وَالْيٰسَعَ وَلُوطًا وَكُلًّا
فَضَلَّلْنَا عَلَى الْعٰلَمِيْنَ ﴿٥٥﴾

87. А також деяким серед батьків їхніх, нащадків їхніх і братів їхніх. Ми обрали їх і вказали прямий шлях!

وَمِنْ ءَابَآئِهِمْ وَذُرِّيَّتِهِمْ ؕ وَإِخْوَانِهِمْ وَأَجْتَبَيْتَهُمْ
وَهَدَيْتَهُمْ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٥٦﴾

88. Такий прямий шлях від Аллаха. Він веде ним тих із рабів Своїх, кого побажає. А якщо вони додають Йому рівних, то марним буде все те, що роблять вони!

ذٰلِكَ هُدًى اَللّٰهِ يَهْدِيْ بِهٖ مَنْ يَّشَآءُ مِنْ عِبَادِهٖ
وَلَوْ اَشْرَكُوْا لَحِطَّ عَنْهُمْ مَّا كَانُوْا يَعْمَلُوْنَ ﴿٥٧﴾

89. Це — ті, яким Ми дарували Писання, мудрість і пророцтво. А якщо ці не увірують в них, то Ми вже доручили це іншим людям, які не стануть невірними!

اُولٰٓئِكَ الَّذِيْنَ ءَاتَيْنَاهُمُ الْكِتٰبَ
وَالْحِكْمَةَ وَالنَّبُوَّةَ فَاِنْ يَكْفُرْ بِهَا هٰٓؤُلَآءُ
فَقَدْ رَكَبْنَا بِهَا قَوْمًا لَّيْسُوْا بِهَا كٰفِرِيْنَ ﴿٥٨﴾

90. Це — ті, кому Аллах вказав прямий шлях. Тож прямуй слідом за ними! Скажи: «Я не прошу у вас відплати, а це — лише нагадування для світів!»

اُولٰٓئِكَ الَّذِيْنَ هَدٰى اَللّٰهُ فَيَهْدِيْهُمْ اَقْتَدِهٖ
فَلَا اَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ اَجْرًا اِنْ هُوَ اِلَّا
ذِكْرٌ لِّلْعٰلَمِيْنَ ﴿٥٩﴾

91. Не оцінили Аллаха гідною Його мірою ті, які сказали: «Аллах нічого не відсилав людині!» Запитай: «Хто ж зіслав Писання, з яким Муса прийшов як зі світлом і прямим шляхом для людей, і яке ви зробили окремими листками, дещо звідти показуючи, а багато чого ховаючи? Але ж вас навчили

وَمَا قَدَرُوْا اَللّٰهَ حَقَّ قَدْرِهٖ ؕ اِذْ قَالُوْا مَا اَنْزَلَ اَللّٰهُ
عَلٰى بَشَرٍ مِّنْ شَيْءٍ ؕ قُلْ مَنْ اَنْزَلَ الْكِتٰبَ
الَّذِيْ جَآءَ بِهٖ مُّوْسٰى نُورًا وَهُدًى لِّلنَّاسِ
يَجْعَلُوْهُ فَرٰطِيْسَ بَدُوْنَهَا وَيُخْفُوْنَ كَيْدًا
وَعَلِمْتُمْ مَا لَمْ تَعْلَمُوْا اَنْتُمْ وَاٰبَآؤُكُمْ قُلْ
اَللّٰهُ يُرَدُّرْهُمْ فِيْ حَوَٰصِرِهٖمْ يَتَعَبَوْنَ ﴿٦٠﴾

того, чого не знали ні ви, ні ваші батьки!» Скажи: «Аллах!» І залиш їх бавитися власним пустослів'ям!

92. Ми зіслали це Писання — благословенне, яке підтверджує те, що було перед ним, щоб ти застерігав ним Матір Міст і тих, хто живе поза нею. Ті, які вірують у наступне життя, вірують у [Коран]; вони уважні до своїх молитов!

Матір Міст — Мекка.

93. Хто ж несправедливіший за того, хто зводить наклеп на Аллаха чи говорить: «Мені дано одкровення», — а насправді нічого йому не відкрито, або говорить: «Я зішлю подібне до того, що зіслав Аллах»? Якби ти бачив несправедливих у темряві смерті, як тягнуться до них руки ангелів: «Віддайте свої душі! Сьогодні відплатять вам принизливою карою за те, що ви говорили про Аллаха неправду й нехтували знаменнями Його!»

94. «Ви прийшли до нас поодинці — такими, якими Ми створили вас уперше, і залишили позаду себе те, що Ми дарували вам у володіння. Ми не бачимо разом із вами заступників, яких ви вважали рівними Нам. Уже розірвано зв'язки між вами

وَهَذَا كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ مَبَارَكًا مُصَدِّقًا لِّذِي
بَيْنَ يَدَيْهِ وَلِتُنذِرَ أُمَّ الْقُرَىٰ وَمَنْ حَوْلَهَا
وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ يُؤْمِنُونَ بِهِمْ وَهُمْ عَلَىٰ
صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ ﴿٩٢﴾

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ قَالَ
أُرْسِلَ إِلَيَّ وَلَمْ يُوْحَ إِلَيْهِ شَيْءٌ وَمَنْ قَالَ
سَأُنزِلُ مِثْلَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَلَوْ تَرَىٰ إِذِ الظَّالِمُونَ
فِي عَذَابَاتِ الْمَوْتِ وَالْمَلَائِكَةُ بَاسِطُو أَيْدِيهِمْ
أَخْرَجُوا أَنفُسَكُمْ أَيُّكُمْ يُحْزَنُونَ عَذَابَ الْهُونِ
بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ عَلَى اللَّهِ عَيْبٌ لِّتَقِيَهُ وَكُنْتُمْ
عَنْ آيَاتِهِ تَسْتَكْبِرُونَ ﴿٩٣﴾

وَلَقَدْ جِئْتُمُونَا فِرَادَىٰ كَمَا خَلَقْنَاكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ
وَلَنْ نُّعْثِمَكُمْ مِمَّا خَوَّلْتُمْ وَلَا تَنْفَعُكُمْ ظُهُورُ كُرْسِيِّ
رَبِّي مَعَكُمْ شُفَعَاءَ الَّذِينَ رَعِمْتُمْ أَنفُسَهُمْ
فِي كُفْرِكُمْ أَفَلَا تَقْقَعُونَ بَيْنَكُمْ وَصَلَّ
عَنْكُمْ مِمَّا كُنتُمْ تَرْغَبُونَ ﴿٩٤﴾

й полишили вас ті, кого ви вигадували!»

95. Воістину, Аллах розколює зернятко й кісточку, виводить живе з мертвого й виводить мертва з живого. Такий Бог ваш! Як же ви віддалилися!

96. Він розкриває світанок, робить ніч часом спокою, а сонце й місяць — засобами для лічби. Так встановлено Великим, Всезнаючим!

97. Він — Той, Хто поставив для вас зірки, щоб ви знаходили за ними шлях у темряві суші й моря. Ми роз'яснили знамення для людей, які знають!

98. Він — Той, Хто створив вас із єдиної душі та визначив місце перебування й місце зберігання. І Ми роз'яснили знамення для людей, які розуміють!

Ібн Касір вважав, що найправильнішим тлумаченням «місця перебування» та «місця зберігання» є наступні слова: «лона матерів» і «поясниці чоловіків». Слово «поясниця» (сульб) в арабській мові використовують для позначення спорідненості.

99. Він — Той, Хто звів із неба воду, завдяки якій ростуть різні рослини. Ми виводимо з

﴿ إِنَّ اللَّهَ فَالِقُ الْحَبِّ وَالنَّوَى يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَمُخْرِجُ الْمَيِّتِ مِنَ الْحَيِّ ذَٰلِكُمْ اللَّهُ فَإِنَّ تَوَفُّكَوَتَ ۝﴾

﴿ فَالِقُ الْإِصْبَاحِ وَجَعَلَ اللَّيْلَ سَكَنًا وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ حُسْبَانًا ذَٰلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ ۝﴾

﴿ وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ النُّجُومَ لِتَهْتَدُوا بِهَا فِي ظُلُمَاتِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ قَدْ فَصَّلْنَا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ۝﴾

﴿ وَهُوَ الَّذِي أَنْشَأَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ فَمُسْتَقَرٌّ وَمُسْتَوْدَعٌ قَدْ فَصَّلْنَا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَفْقَهُونَ ۝﴾

﴿ وَهُوَ الَّذِي أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجْنَا بِهِ نَبَاتَ كُلِّ شَيْءٍ فَأَخْرَجْنَا مِنْهُ خَضِرًا

них зелень, із якої вирощуємо зерна в колоссі. А з пальмових зав'язей Ми вирощуємо звислі грона. Ми вирощуємо виноградні сади, оливи та гранати, подібні й неподібні. Погляньте ж на їхні плоди, коли вони зав'язуються і дозрівають! Воістину, в цьому — знамення для людей віруючих!

100. Вони вважають джинів рівними Аллаху, хоч це Він створив їх! [Багатобожники] вигадали Йому синів і доньок без жодного знання; Преславний Він і Вищий від того, що Йому приписують вони!
101. Творець небес і землі; як може мати Він дитину, коли не має дружини? Він створив кожну річ і Він — про кожну річ Знаючий!
102. Такий Аллах, ваш Господь; немає бога, крім Нього, Творця кожної речі; тож поклоняйтеся Йому! Він — Опікун кожної речі!
103. Погляди не досягають Його, це Він досягає погляди! Він — Проникливий, Всевідаючий!
104. «Уже прийшли явні знамення від Господа вашого. Хто бачить їх, бачить сам для себе, а хто сліпий, то лише сам проти себе. Я вам не наглядач!»

نُخْرِجُ مِنْهُ حَبًّا مُتَرَاكِبًا وَمِنَ النَّخْلِ مِن
طَلْحِهَا قِثْوَانٌ دَانِيَةٌ وَجَعَلْنَا مِنَ
الْأَنْجَابِ وَالرُّمَانِ مِثْمَثًا وَغَيْرَ
مُتَشَابِهٍ ۝ أَنْظِرُوا إِلَى ثَمَرِهِ إِذَا
أَثْمَرَ وَسَبِّعِهِ إِنِّي فِي
ذَٰلِكُمْ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ۝

وَجَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ الْجِنَّاتِ وَخَلَقَهُمْ
وَحَرَّفُوا لَهُمُ الْبَيِّنَاتِ وَبَنَتِ بَعْضُهُمْ
عَلَيْهِمْ سُبُحَاتَهُ ۝ وَتَقَالَىٰ عَنْهَا
بِصْفُوتٍ ۝

بَدِيعُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ أَنَّىٰ يَكُونُ لَهُ
وَلَدٌ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ صَاحِبَةٌ ۝ وَخَلَقَ كُلَّ
شَيْءٍ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ۝

ذَٰلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ
خَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَأَنْتُمْ عَلَيْهِ قَائِمُونَ ۝
وَكَيِّدٌ ۝

لَا تُدْرِكُهُ الْأَبْصَارُ وَهُوَ يُدْرِكُ الْأَبْصَارَ
وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ ۝

فَدَجَّاءَ كُمْ بَصَائِرُ مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنْ
أَبْصَرَ فَلِنَفْسِهِ ۝ وَمَنْ عَمِيَ فَعَلَيْهَا
وَمَا أَنَا عَلَيْكُمْ بِحَفِيظٍ ۝

105. Так Ми роз'яснюємо знамення, щоб сказали тобі: «Ти навчився цього!», і щоб Ми пояснили його людям, які знають!

Мається на увазі Коран.

106. Іди за тим, що відкрив тобі Господь твій; немає бога, крім Нього! Тож відвернися від багатобожників!
107. Якби Аллах побажав, вони б не додавали Йому рівних. Але Ми не зробили тебе наглядачем; і ти не опікуєш для них!
108. Не ганьте тих, до кого вони звертаються замість Аллаха, інакше через свою ворожість і невігластво вони почнуть ганити Аллаха. Так Ми зробили для кожного народу вчинки його прекрасними, але потім вони повернуться до Нас, і Ми розкажемо їм про те, що робили вони!
109. Вони присягалися Аллахом — найсильнішими клятвами! — що, коли прийде до них знамення, то вони увірують у нього. Скажи: «Знамення — в Аллаха! Але звідки вам знати, що, коли ті й прийдуть до них, вони не увірують?»

110. Ми відвернули їхні серця й погляди, адже вони не увірували [в Коран] спершу, і залишили їх блукати в непослуху.

وَكَذَلِكَ نُصَرِّفُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ
 وَرَسَّاتٍ وَلَيْسَتَهُنَّ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿١٠٥﴾

أَسْمِعْ مَا أُوحِيَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ
 وَأَعْرِضْ عَنِ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٠٦﴾

وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَشْرَكُوا وَمَا جَعَلْنَاكَ
 عَلَيْهِمْ حَفِيظًا وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِوَكِيلٍ ﴿١٠٧﴾

وَلَا تَسُبُّوا الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ
 فَيَسُبُّوا اللَّهَ عَدْوًا بِغَيْرِ عِلْمٍ كَذَلِكَ زَيْنًا لِكُلِّ
 أُمَّةٍ عَمَلُهُمْ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّهِمْ مَرْجِعُهُمْ
 فَيُنَبِّئُهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٠٨﴾

وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَئِنْ جَاءَهُمْ
 آيَةٌ لَيُؤْمِنُنَّ بِهَا قُلْ إِنَّمَا الْآيَاتُ عِنْدَ اللَّهِ
 وَمَا يُبَشِّرُكُمْ أَهْلًا إِذَا جَاءَتْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٠٩﴾

وَقَلْبُكَ أَقْبَدْتَهُمْ وَأَبْصَرْتَهُمْ كَمَا لَمْ
 يُؤْمِنُوا بِهِ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَنَدَّوهُمْ فِي
 طَفَيْهِمْ يَعْصُونَ ﴿١١٠﴾

111. Якби Ми навіть зіслали до них ангелів, і якби почали говорити з ними померлі, і якби Ми зібрали перед ними кожну річ — вони однаково б не увірували, якби не побажав Аллах. Але більшість із них — невігласи!

﴿وَلَوْ أَنزَلْنَا إِلَيْهِمُ الْمَلَائِكَةَ
وَكَانَ لَهُمُ الْمَتَوَاتِيُّ وَحَدَّثْنَا عَلَيْهِمْ كُلَّ
شَيْءٍ قِيلًا مَا كَانُوا لِلْيَقِينِ إِلَّا لَأَن يَشَاءَ
اللَّهُ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ يَجْهَلُونَ ﴿١١١﴾

112. Так Ми поставили для кожного пророка ворога — шайтанів із людей і джинів. Вони зваблюють одне одного гарними словами. Та якби твій Господь побажав, вони би не робили цього! Тож залиш їх разом із тим, що вони вигадують!

وَكَذَٰلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ عَدُوًّا
شَٰطِرِينَ الْإِنسِ وَالْجِنِّ يُوحِي بَعْضُهُمْ
إِلَىٰ بَعْضٍ زُخْرُفَ الْقَوْلِ غُرُورًا ۗ وَلَوْ شَاءَ
رَبُّكَ مَا قَعَلُوهُ ۗ فَذَرْهُمْ وَمَا يَفْتَرُونَ ﴿١١٢﴾

113. І щоб прислухалися до них серця тих, які не вірують в останнє життя, і щоб вони раділи цьому й далі робили те, що роблять!

وَلَيَصْحَقَنَّ إِلَيْهِمْ أَفِيْدَةُ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِآخِرَةِ
وَلَيَرْضَوْنَ وَلَيَقْتَرُوا مَا هُمْ مُقْتَرُونَ ﴿١١٣﴾

114. «Невже я шукатиму іншого судді замість Аллаха? Він — Той, Хто зіслав вам Писання, що роз'яснює». Ті, кому дано Писання, знають, що воно зіслане від Господа твого в істині! Тож не будь серед тих, які сумніваються.

أَفَعَبَّرَ اللَّهُ أُنْتَبَغِي حَكَمًا وَهُوَ الَّذِي أَنْزَلَ
إِلَيْكُمْ الْكِتَابَ مُفَصَّلًا وَالَّذِينَ
ءَاتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَعْلَمُونَ أَنَّهُ مُنَزَّلٌ مِّنْ
رَّبِّكَ بِالْحَقِّ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُمْتَرِينَ ﴿١١٤﴾

115. Збулося слово Господа твого, правдиве та справедливе! Ніхто не змінить слів Його. Він — Всечуючий, Всезнаючий!

وَقَمَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ صِدْقًا وَعَدْلًا لَا مُبَدِّلَ
لِكَلِمَاتِهِ ۗ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿١١٥﴾

116. Якщо ти коритимешся більшості тих, хто на землі, то вони

وَأِن تَطَّعَ أَكْثَرُ مَنْ فِي الْأَرْضِ يُضِلُّوكَ عَن

зіб'ють тебе зі шляху Аллаха.
Вони йдуть за припущенням та
займаються вигадками!

117. Воістину, Господь твій краще
знає тих, хто збився з Його
шляху. Він краще знає тих, які
йдуть прямим шляхом!
118. Їжте те, над чим згадано ім'я
Аллаха, якщо віруєте ви в
знамення Його!
119. А чому б вам не їсти того, над
чим згадано ім'я Аллаха? Уже
пояснено вам те, що для вас
заборонене — хіба що ви були
змушені [з'їсти] це. Воістину,
багато хто вводить в оману
інших через свої бажання, не
маючи знання! Але Господь твій
знає порушників!
120. Уникайте гріха, відкритого й
потайного! Воістину, тим, які
вчинили гріх, буде відплачено за
те, що вони собі здобули!
121. Не їжте того, над чим не
було згадано ім'я Аллаха,
бо це — гріх. Воістину,
шайтани намовляють своїх
наближених, щоб ті сперечалися
з вами! І якщо ви підкоритесь
їм, то неодмінно станете
багатобожниками!
122. Невже той, хто був мертвий,
і кого Ми воскресили та
дарували йому світло, з яким

سَمِعَ اللَّهُ إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَإِنْ هُمْ إِلَّا
يَخْرُصُونَ ﴿١١٧﴾

إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ مَنْ يَضِلُّ عَنْ سَبِيلِهِ
وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ ﴿١١٨﴾

كُلُوا مِمَّا ذُكِرَ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ
إِنْ كُنْتُمْ بِآيَاتِهِ مُؤْمِنِينَ ﴿١١٩﴾

وَمَا لَكُمْ أَلَّا تَأْكُلُوا مِمَّا ذُكِرَ اسْمُ اللَّهِ
عَلَيْهِ وَقَدْ فُضِّلَ لَكُمْ مَا حَرَّمَ عَلَيْهِ إِلَّا
مَا اضْطُررْتُمْ إِلَيْهِ وَإِنَّ كَثِيرًا لَيَظُنُّونَ
بِأَهْوَابِهِمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ
بِالْمُفْتَرِينَ ﴿١٢٠﴾

وَذُرُوا ظَاهِرَ الْأَيْمَرِ وَبَاطِنَهُ إِنَّ الَّذِينَ
يَكْسِبُونَ الْأَيْمَرَ سَيَجْرُونَ يَمَّا كَانُوا
يَقْتَرُونَ ﴿١٢١﴾

وَلَا تَأْكُلُوا مِمَّا لَمْ يُذْكَرَ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ
وَأَنَّهُ لَفِسْقٌ وَإِنَّ الشَّيَاطِينَ لَيُوحُونَ إِلَى
أَوْلِيَآئِهِمْ لِيُجِدُوا كُفْرًا وَإِنْ أَطَعْتُمُوهُمْ
إِنَّكُمْ لَمُشْرِكُونَ ﴿١٢٢﴾

أَوْ مَنْ كَانَ مَيِّتًا فَأَحْيَيْنَاهُ وَجَعَلْنَا لَهُ
نُورًا يَمْشِي بِهِ فِي النَّاسِ كَتَمْنَا لَهُ فِي

він пішов до людей, схожий на того, хто перебуває в п'ятьмі та не може вийти звідти? Так прикрашається для невіруючих те, що роблять вони!

123. Так у кожному селищі Ми зробили наймогутніших людей грішниками, щоб вони займалися хитрощами. Але вони хитрують лише проти самих себе, хоч і не відають цього!

124. І коли приходять до них знамення, говорять вони: «Ми ніколи не увіруємо, поки не дадуть нам схожого на те, що дали посланцям Аллаха». Та Аллах знає краще, кому доручити Своє послання. Ті, які коять гріх, будуть принижені перед Аллахом, їх спіткає суворя кара за те, що вони займалися хитрощами!

125. Кому Аллах бажає вказати прямий шлях, тому Він розкриває груди для ісламу, а кого Він бажає збити зі шляху, тому здавлює та стискає груди, ніби той підіймається на небо! Так Аллах зводить покарання на тих, які не вірують!

126. І це — пряма дорога Господа твого. Ми пояснили знамення для людей, які згадують!

أَلَمْ تَأْتِكُمْ لَيْسَ بِمُخَارَجٍ مِنْهَا كَذَلِكَ يُؤْتِي
لِلْكَافِرِينَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٢٣﴾

وَكَذَلِكَ حَمَلْنَا فِي كُلِّ قَرْيَةٍ أَكْثَرَ
مُجْرِمِيهَا لِيَمَّا كَرِهَ لَهَا وَمَا
يَسْكُرُونَ إِلَّا بِأَنْفُسِهِمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ﴿١٢٤﴾

وَإِذَا جَاءَهُمْ آيَةٌ قَالُوا لَنْ نُؤْمِنَ حَتَّى نُؤْتَى
بِمِثْلِ مَا آوَفْنَا بِهِنَّ اللَّهُ أَعْلَمُ حَيْثُ
يَجْعَلُ رِسَالَتَهُ سَيُصِيبُ الَّذِينَ أَجْرَمُوا
صَغَارٌ عِنْدَ اللَّهِ وَعَذَابٌ شَدِيدٌ لِمَا
كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٢٥﴾

فَمَنْ يُرِدِ اللَّهُ أَنْ يَهْدِيَهُ، يَشْرَحْ صَدْرَهُ
لِلْإِسْلَامِ وَمَنْ يُرِدْ أَنْ يُضِلَّهُ، يُغْلِقْ
صَدْرَهُ صَغِيرًا حَرَجًا كَمَا نَمَّا
يَضَعُهُ فِي السَّمَاءِ كَذَلِكَ يَجْعَلُ اللَّهُ
الرِّجْسَ عَلَى الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٢٦﴾

وَهَذَا صِرَاطُ رَبِّكَ مُسْتَقِيمًا فَذَكَّرْنَا
الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَذَّكَّرُونَ ﴿١٢٦﴾

127. На них чекає Обитель миру коло Господа їхнього, а Він — Захисник їхній за те, що робили вони!

128. Того Дня Він збере всіх: «О стовпище джинів! Ви збили зі шляху багатьох!» І скажуть їхні наближені серед людей: «Господи наш! Одні з нас використовували інших — і ось, прийшов строк наш, який Ти визначив нам!» Він скаже: «Ваш притулок — вогонь, у якому ви будете довіку, якщо Аллах не побажає інакше!» Воістину, твій Господь — Мудрий, Всезнаючий!

129. Так Ми дозволяємо одним нечестивцям мати владу над іншими — за те, що вони собі здобули!

130. «О стовпище джинів і людей! Невже не приходили до вас посланці з вас самих, які сповіщали вам Мої знамення й попереджали вас про настання цього Дня?» Ті скажуть: «Ми свідчимо проти самих себе!» Мирське життя звабило їх, і вони самі свідчать проти себе, що були невірними!»

131. Це так, бо Господь твій не знищує селища за несправедливість, поки

﴿لَهُمْ دَارُ السَّلَامِ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَهُوَ وليُّهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾

وَيَوْمَ نَحْشُرُهُمْ جَمِيعًا بِنِعْمَتِ الرَّحْمَنِ الَّذِي فَدَىٰ أَسْسَكَاتِمْ مِنْ الْإِنسِ وَقَالَ أَوْلِيَاؤُهُمْ مِنَ الْإِنسِ رَبَّنَا اسْمِعْ بَعْضُنَا بِبَعْضٍ إِنَّا جَاهِلُونَ بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿١٢٧﴾

وَكَذَلِكَ نُؤَيِّدُ بَعْضَ الظَّالِمِينَ بَعْضًا بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿١٢٩﴾

بِنِعْمَتِ الرَّحْمَنِ وَالْإِنسِ أَلَمْ يَأْتِكُمْ رُسُلٌ مِنْكُمْ يُفَصِّحُونَ عَلَيْكُمْ آيَاتِنَا وَيُزَكِّوْنَكُمْ لِقَاءَ رَبِّكُمْ هَذَا قَالُوا شَهِدْنَا عَلَىٰ أَنْفُسِنَا وَعَرَّضْنَا لِحَيَاةِ الدُّنْيَا وَشَهِدْنَا عَلَىٰ أَنْفُسِنَا أَنَّهُمْ كَانُوا كَافِرِينَ ﴿١٣٠﴾

ذَلِكَ أَنْ لَوْ كُنْ رَبُّكَ مُهْلِكَ الْقُرَىٰ يَطْلُوهَا وَهِيَ غَافِلُونَ ﴿١٣١﴾

його жителі перебувають у незнанні.

132. Кожному — свій ступінь за те, що він робив. Господь твій не оминає того, що роблять вони!
133. Господь твій — Багатий, Володар милості! Якщо Він побажає, то вигубить вас і зробить наступниками вашими кого побажає, як Він зробив вас нащадками інших людей!
134. Воістину, те, що обіцяно вам, станеться! І не відвернете ви цього!
135. Скажи: «О народі мій! Дійте, як зможете, але буду діяти я! І скоро дізнаєтесь, кому належить остання Обитель. Воістину, не матимуть успіху нечестивці!»
136. Вони призначають Аллаху частку з того, що Він зростив із посівів і худоби та говорять: «Це — Аллаху а це — нашим божествам!» Те, що призначене їхнім ідолам, не потрапляє Аллаху, а те, що призначене Аллаху, потрапляє їхнім ідолам. Зле ж таке рішення їхнє!
137. Так ідоли багатом із багатобожників прикрасили вбивство власних дітей, щоб знищити їх і заплутати їхню релігію. Та якби Аллах побажав, то вони б не робили цього. Тож

وَلِكُلِّ دَرَجَاتٍ وَمَا تَعْمَلُونَ
يَعْتَلِبُ غَمًّا تَعْمَلُونَ ﴿١٣٢﴾

وَرَبُّكَ الْغَنِيُّ ذُو الرَّحْمَةِ إِنْ يَشَاءُ
يُذْهِبْكُمْ وَيَسْتَحْلِفْ مِنْ
بَعْدِكُمْ مِمَّا يَشَاءُ كَمَا أَنْشَأَكُمْ مِنْ
ذُرِّيَّةٍ قَوْمًا آخَرِينَ ﴿١٣٣﴾

إِنْ مَا تُوْعَدُونَ لَأَتِيَنَّكُمْ وَمَا أَنْتُمْ
بِمُعْجِزِينَ ﴿١٣٤﴾

قُلْ يَتَقَوَّمُ أَعْمَلُوا عَلَىٰ مَكَانَتِكُمْ إِنِّي
عَامِلٌ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ مَنْ تَكُونُ
لَهُ عَرَقِيَّةٌ أَلَّا يَخْلُبِ الْفَالِغُونَ ﴿١٣٥﴾

وَجَعَلُوا لِلَّهِ وَمَا ذَرَأَ مِنَ الْحَرْثِ
وَالْأَنْعَامِ نَصِيبًا فَقَالُوا هَذَا لِلَّهِ
بِرَعْمِهِمْ وَهَذَا لِشُرِكِنَا مَا كَانَ
لِشُرِكِنَا بِهِمْ فَلَا يَصِلُ إِلَى اللَّهِ وَمَا
كَانَ لِلَّهِ فَهُوَ يَصِلُ إِنْ
شُرِكِنَا بِهِمْ سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ ﴿١٣٦﴾

وَكَذَلِكَ زَيَّنَ لِكَافِرِينَ الْمُشْرِكِينَ
قَتْلَ أَوْلَادِهِمْ شُرَكَّاءَهُمْ لِيُزْجِرُوهُمْ
وَلَيْسُوا عَلَيْهِمْ دِيْئَةً وَتَوَسَّأَ اللَّهُ
مَا قَالُوا فَذَرْهُمْ وَمَا يَفْكُرُونَ ﴿١٣٧﴾

залиш їх разом із тим, що вони вигадують!

138. Вони говорять: «Ця худоба й посіви заборонені. Вживати їх у їжу мають право тільки ті, кому ми дозволимо», — так вони вважають. На деяких тваринах вони забороняють їздити верхи й класти на них вантаж, а над іншими не згадують ім'я Аллаха, зводячи на Нього наклеп! Він відплатить їм за те, що вони вигадували!

139. Вони говорять: «Те, що в утробах цих тварин, дозволене чоловікам нашим та заборонене дружинам нашим!» А якщо воно народиться мертвим, то всі мають право на це. Відплатить Він їм за вигадки їхні. Воістину, Він — Мудрий, Всезнаючий!

140. Зазнали втрат ті нерозумні, які, не маючи знання, вбивали своїх дітей і забороняли те, чим наділив їх Аллах, зводячи на Нього наклеп! Вони заблукали й не йдуть прямим шляхом!

141. Він — Той, Хто створив сади на підпорах і без підпор, пальми й посіви різного збіжжя, оливи та гранати, подібні й не подібні. Їжте ці плоди, коли з'являться вони, і віддавайте належне в день, коли зберете врожай, але не витрачайте понад міру.

وَقَالُوا هَذِهِ أَمْهَةٌ وَّحَرَبٌ حِجْرٌ لَا يَنْطَعُمَهَا
إِلَّا مَنْ نَشَاءُ بِرِغْمِهِمْ وَأَنْعَمَ حُرِّمَتْ
ظُهُورُهَا وَأَنْعَمَ لَا يَذْكُرُونَ
أَسْمَاءَ اللَّهِ عَلَيْهَا افْتِرَاءً عَلَيْهِ
سَيَجْزِيهِمْ بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿١٣٨﴾

وَقَالُوا مَا فِي بُطُونِ هَذِهِ الْأَنْعَامِ خَالِصَةٌ
لِذَكَورِنَا وَمَحْرَمٍ عَلَى الْأُنثَىٰ وَأِنْ
يَكُن مَيْتَةً فَهُمْ فِيهِ شُرَكَاءُ
سَيَجْزِيهِمْ وَصَفَّهُمْ إِنَّهُمْ كَافِرٌ كَبِيرٌ عَلَيْهِ ﴿١٣٩﴾

فَدَحَّسِرَ الَّذِينَ قَتَلُوا أَوْلَادَهُمْ سَفَهًا
بِعَدْبِ عِلْمٍ وَحَرَّمُوا مَا رَزَقَهُمُ اللَّهُ
أَفْتِرَاءً عَلَى اللَّهِ قَدْ ضَلُّوا وَمَا كَانُوا
مُهْتَدِينَ ﴿١٤٠﴾

﴿ وَهُوَ الَّذِي أَنْشَأَ جَنَّاتٍ مَعْرُوشَاتٍ
وَعَدِيرٍ مَعْرُوشَاتٍ وَالنَّخْلَ وَالزَّرْعَ
مُخْتَلِفًا أَلْوَانُهُ وَالزَّيْتُونَ وَالرُّمَّاتِ
مُتَشَابِهًا وَغَيْرَ مُتَشَابِهٍ كُلُوا مِنْ ثَمَرِهِ
إِذَا أَثْمَرَ وَرَوِّعُوا حَقَّهُ يَوْمَ حَصَادِهِ وَلَا
تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ ﴿١٤١﴾

Воістину, Він не любить марнотратників!

«Віддавайте належне»: ідеться про закят.

142. Серед худоби є призначена для перевезень, а є така, що не призначена для цього. Іжте те, чим наділив вас Аллах, і не йдіть слідом за шайтаном. Воістину, він для вас — справжній ворог!

143. Ось вісім пар [худоби]— дві з овець, і дві— з кіз. Запитай: «Самців заборонив Він чи самиць? Чи те, що в утробах самиць? Розкажіть мені зі знанням, якщо ви говорите правду!»

144. Ще дві — з верблюдів, і ще дві — з корів. Запитай: «Самців заборонив Він чи самиць? Чи те, що в утробах самиць? Чи ви були свідками того, як Аллах заповів це вам?» Хто ж несправедливіший за того, хто зводить наклеп на Аллаха, щоб, не маючи знання, збити людей зі шляху? Воістину, Аллах не веде прямим шляхом нечестивих людей!

145. Скажи: «Я знаходжу в одкровенні, яке дано мені, тільки заборону вживання в їжу мертвечини, пролитої крові

وَمِنَ الْأَنْعَامِ حَمُولَةٌ وَغَرَضٌ كَلُوا
مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ
الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ ﴿١٤٢﴾

ثَمَانِيَةَ أَزْوَاجٍ مِّنَ الضَّأْنِ اثْنَيْنِ وَمِنَ
الْمَعْزِ اثْنَيْنِ قُلْ ءَأَلذكَّرِينَ حَرَّمَ
أَمْ الْأُنثِيَّاتِ إِنَّمَا أَشْتَمَلتْ عَلَيْهِ أَرْحَامُهُ
الْأُنثِيَّاتِ يُبَيِّنُ لِيَعْلَمَ إِن كُنْتُمْ
صَادِقِينَ ﴿١٤٣﴾

وَمِنَ الْإِبِلِ اثْنَيْنِ وَمِنَ الْبَقَرِ اثْنَيْنِ قُلْ
ءَأَلذكَّرِينَ حَرَّمَ أَمْ الْأُنثِيَّاتِ إِنَّمَا
أَشْتَمَلتْ عَلَيْهِ أَرْحَامُهُ الْأُنثِيَّاتِ
أَمْ كُنْتُمْ شُهَدَاءَ إِذْ وَصَّيْكُمُ اللَّهُ
بِهَٰذَا قَمِنَ أَظْلَمُ مِمَّنْ أَفْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ
كَذِبًا لِيُضِلَّ النَّاسَ بِمَعْرِعِهِمْ
إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿١٤٤﴾

قُلْ لَا أَحَدِي مِمَّا أُوحِيَ إِلَيَّ مُحَرَّمًا عَلَى طَاعِمٍ
يُطْعَمُهُ إِلَّا أَن يَكُونَ مَيْتَةً أَوْ دَمًا
مَّسْفُوحًا أَوْ لَحْمَ خِنزِيرٍ فَإِنَّهُ رِجْسٌ أَوْ

й м'яса свині — це нечисте; а ще м'яса заборонених тварин, забитих без згадки імені Аллаха». А якщо хтось був змушений [з'їсти] це не навмисно й не порушуючи меж, то Аллах — Прощаючий, Милосердний!

146. Юдеям Ми заборонили все, що має нероздвоєні копита. Ми заборонили їм жир корів і овець, окрім того, який на спинах, у нутрощах або змішався з кісточками. Так Ми відплатили їм за їхнє безчестя. Воістину, Ми правдиві!

147. Якщо вони вважатимуть тебе за брехуна, скажи: «Ваш Господь — Володар великої милості, але не відвернути Його кари від грішних людей!»

148. Скажуть багатобожники: «Якби Аллах побажав, то не додавали б Йому рівних ні ми, ні батьки наші; і нічого б не забороняли!» Так само заперечували [посланців] і ті, які жили перед ними, поки не зазнали кари! Скажи: «Якщо маєте хоч якесь знання, то відкрийте його нам! Але ви йдете за припущенням і вгадуєте!»

149. Скажи: «Аллаху належить переконливий доказ! Якби Він

فَسَقَا أَهْلَ لَعْنَةِ اللَّهِ بِهِ فَمَنْ أَضْطَرَّ عَلَيْهِ
بِإِغْوَاءِ قَوْمِهِ فَإِنَّ رَبَّكَ عَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٤٦﴾

وَعَلَى الَّذِينَ هَادُوا حَزْمًا مِّمَّا كَفَّلَ
ذِي ظُلْمٍ وَمِمَّا كَفَّلَ وَالتَّبَعِ وَالْحَزْمِ
عَلَيْهِمْ شُحُومُهُمَا إِلَّا مَا حَسَلَتْ ظُهُورُهُمَا
أَوِ الْحَرَايِبِ أَوْ مَا اخْتَلَطَ بِعَظْمٍ ذَلِكَ
جَزَاءُ سَاءِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٤٧﴾

فَإِنْ كَذَّبُوكَ فَقُلْ رَبُّكُمْ ذُو رَحْمَةٍ
وَاسِعَةٍ وَلَا يُرَدُّ بَأْسُهُ عَنِ الْقَوْمِ
الْمُجْرِمِينَ ﴿١٤٨﴾

سَيَقُولُ الَّذِينَ أَشْرَكُوا لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا
أَشْرَكْنَا وَلَا آبَاؤُنَا وَلَا حَزْمًا مِّنْ شَيْءٍ
كَذَلِكَ كَذَّبَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ حَتَّى
ذُوقُوا بَأْسَنَا فَظَلُّوا عَلَىٰ عُرُوقِهِمْ
مِمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٤٩﴾

قُلْ لِلَّهِ الْحُجَّةُ الْأَبْلَغُ فَمَنْ أَهْدَىٰ لَهُمْ

побажав, то всіх вас повів би прямим шляхом!»

150. Скажи: «Приведіть своїх свідків, які б могли засвідчити, що Аллах справді заборонив це все!» Та якщо вони й почнуть свідчити, то не свідчи разом із ними! Не потурай тим, які вважали за брехню Наші знамення, тим, які не вірують у наступне життя, додають Господу своєму рівних!

151. Скажи: «Приходьте, я прочитаю вам про те, що заборонив вам Господь ваш: нікого не вважайте рівним Йому, якнайкраще ставтеся до батьків. Не вбивайте дітей своїх, боячись бідності, адже Ми наділяємо й вас, і їх. Не наближайтеся до огидних вчинків — явних і прихованих. Не вбивайте душі, вбивство якої заборонив Аллах, якщо не маєте права на те. Він заповів вам це — можливо, ви зрозумієте!»

152. І не наближайтеся до майна сироти, хіба для його ж блага, поки не досягне він зрілості. Наповнюйте міру й вагу справедливо! Ми не вимагаємо від людини понад її можливості. І коли ви щось говорите, будьте справедливі, навіть якщо йдеться про вашого родича. Виконуйте завіт Аллаха. Він

أَجْمَعِينَ ﴿١٥٠﴾

قُلْ هَذِهِ شُهَدَائِكُمُ الَّذِينَ يَشْهَدُونَ
أَنَّ اللَّهَ حَرَّمَ هَذَا فَاِنْ شَهِدُوا فَلَا تَشْهَدُ
مَعَهُمْ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَ الَّذِينَ كَذَبُوا
بِآيَاتِنَا وَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ
وَهُمْ بِرَبِّهِمْ يَعْدِلُونَ ﴿١٥١﴾

﴿قُلْ تَعَالَوْا أَتْلُ مَا حَرَّمَ رَبِّي كُفْرًا
عَلَيْكُمْ أَنْ تَشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا
وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَلَا تَقْتُلُوا أَوْلَادَكُمْ
مِمَّنْ آمَنَّا فَنَحْنُ نَرْتَدِّقُكُمْ وَوَالِدَهُمْ
وَلَا تَقْرَبُوا الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَّنَ
وَلَا تَقْتُلُوا النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ
ذَلِكَ وَصَّكُمْ بِهِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿١٥٢﴾

وَلَا تَقْرَبُوا مَالَ الْيَتِيمِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ
حَتَّىٰ يَبْغُوا أَشَدَّ، وَأَوْفُوا بِالْعَهْدِ وَالْعَهْدَ
بِالْقِسْطِ لَأَنْكَرْتُ نَفْسًا الَّتِي نَسَخْتُهَا وَإِذَا
قُلْتُمْ فَأَعِدُوا وَالْوَعْدَ أَضْمُرُ
وَيَعهد الله أَوْفُوا ذَلِكَ وَصَّكُمْ بِهِ
لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿١٥٣﴾

заповів це вам — можливо, замислитеся ви!

153. Такий Мій прями́й шлях, тож ідіть ним, але не йдіть іншими дорогами, які зіб'ють вас із Його шляху! Він заповів це вам — можливо, будете ви богобоязливі!

154. Ми дарували Мусі Писання як довершення [милості] для тих, які роблять добро, як пояснення кожної речі, прями́й шлях і милість — можливо, увірують вони в зустріч із Господом їхнім!

Інтерполяція — згідно з тлумаченнями.

155. Ми зіслали це Писання благословенним, тож ідіть за ним і будьте богобоязливі — можливо, помилують вас!
156. А також для того, щоб ви не говорили: «Писання було зіслане двом групам ще раніше за нас, тож ми нічого не знали про вивчення його!»
Дві групи — юдеї та християни.
157. Щоб ви не говорили: «Якби нам зіслали Його, то Ми б ішли прями́м шляхом ще краще, ніж вони!» Ось, прийшло до вас ясне знамення від Господа вашого, прями́й шлях і милість! Хто ж несправедливіший за

وَأَنَّ هَذَا صِرَاطِي مُسْتَقِيمًا فَاتَّبِعُوهُ
وَلَا تَتَّبِعُوا السُّبُلَ فَتَفَرَّقَ بِكُمْ عَنْ سَبِيلِهِ
ذَٰلِكُمْ وَصَّكُم بِهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿١٥٣﴾

ثُمَّ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ تَمَامًا عَلَى
الَّذِي أَحْسَنَ وَتَفْصِيلًا لِّكُلِّ شَيْءٍ وَهُدًى
وَرَحْمَةً لِّعَالَمِهِمْ يَلْقَآءَ رَبِّهِمْ يُؤْمِنُونَ ﴿١٥٤﴾

وَهَذَا كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ مُبَارَكًا فَآتِجُوهُ
وَاتَّقُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿١٥٥﴾

أَنْ تَقُولُوا إِنَّمَا أَنْزَلَ الْكِتَابَ عَلَى طَائِفَتَيْنِ مِنْ
قَبْلِنَا وَإِنْ كُنَّا عَنْ دِرَاسَتِهِمْ لَغَافِلِينَ ﴿١٥٦﴾

أَوْ تَقُولُوا لَوْلَا أُنزِلَ عَلَيْنَا الْكِتَابُ
لَكُنَّا أَهْدَى مِنْهُ فَقَدْ جَاءَكُمْ
بَيِّنَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ
فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ كَذَّبَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَصَدَفَ
عَنْهَا سَتَجِدَى الَّذِينَ يَصُدُّونَ عَنْ آيَاتِنَا

того, хто вважає за брехню Наші знамення й відвертається від них? Тим, які відвертаються від Наших знамень, Ми відплатимо лютою карою за те, що вони відверталися!

158. Невже вони чекають, що до них прийдуть ангели, прийде твій Господь чи прийдуть знамення Господа твого? У День, коли прийде знамення від Господа твого, жодній душі не принесе користі віра її, якщо вона не була віруючою раніше чи не здобула через свою віру добро. Скажи: «Чекайте! Чекаємо й ми!»

159. Воістину, ти непричетний до тих, які розкололи свою релігію та розділилися на секти. Їхня справа належить Аллаху, тож потім Він сповістить їх про те, що робили вони!

160. Хто прийде з добрим вчинком, той матиме десять таких. А хто прийде із лихим вчинком, тому відплатять за нього; і ні з ким не вчинять несправедливо!

161. Скажи: «Воістину, мій Господь указав мені прямий шлях, який є істинною релігією, віросповіданням Ібрагіма-ханіфа. А він не був багатобожником!»

سُورَةُ الْعَذَابِ بِمَا كَانُوا يَصْدُرُونَ ﴿١٥٨﴾

هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا أَنْ تَأْتِيَهُمُ الْمَلَائِكَةُ أَوْ يَأْتِيَ رَبُّكَ أَوْ يَأْتِيَ بَعْضُ آيَاتِكَ رَبِّكَ يَوْمَ تَأْتِي بَعْضُ آيَاتِكَ رَبِّكَ لَا يَنْفَعُ نَفْسًا إِيْمَانُهَا إِلَّا كُنَّ آمَنَتْ مِنْ قَبْلُ أَوْ كَسَبَتْ فِي إِيمَانِهَا خَيْرًا قُلِ النَّظِيرُ إِنَّا مُنظِرُونَ ﴿١٥٩﴾

إِنَّ الَّذِينَ فَتَنُوا دِينَهُمْ وَكَانُوا شِعْمًا لَسْتَ مِنْهُمْ فِي شَيْءٍ إِنَّمَا أَمْرُهُمْ إِلَى اللَّهِ تُرْجَى إِلَيْهِمْ بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿١٦٠﴾

مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرَ مِثَالٍ مِمَّا أَوْمَنَ بِهِ وَالسَّيِّئَةِ فَلَا يَجْزِيهِ إِلَّا مِثْلُهَا وَهُوَ يُنظِرُ مَن يَشَاءُ ﴿١٦١﴾

قُلْ إِنِّي هَدَيْتَنِي رَبِّيَ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ دِينًا قِيَمًا مِثْلَ آبَائِهِمْ خَيْرًا وَمَا كَانُوا مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٦٢﴾

162. Скажи: «Воістину, моя молитва й виконання обрядів, моє життя й смерть — це все належить Аллаху, Господу світів!

قُلْ إِنَّ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٦٢﴾

163. Немає рівного Йому. Саме це наказано мені, і я — перший із відданих Йому!»

لَا شَرِيكَ لَهُ. وَبِذَلِكَ أُمِرْتُ وَأَنَا أَوَّلُ الْمُسْلِمِينَ ﴿١٦٣﴾

164. Скажи: «Невже я шукатиму іншого господа крім Аллаха, коли Він — Господь кожної речі? Що б не вчинила кожна душа, відповідати за це їй самій. Ніхто не понесе тягар іншого! Потім повернетеся ви до Господа вашого, і Він сповістить вас про те, про що ви сперечалися!»

قُلْ أَغْفِرَ اللَّهُ أَمْ يَغْفِرَ الْبُغْيَ رَبُّهُمَا أَلَمْ يَكُنْ اللَّهُ سَيِّدُ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ ﴿١٦٤﴾
وَلَا تَكْسِبُ كُلُّ نَفْسٍ إِلَّا عَلَيْهَا وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ مَرْجِعُكُمْ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿١٦٥﴾

165. Він — Той, Хто зробив вас намісниками на землі й підніс одних із вас над іншими за ступенями, випробуючи в тому, що Він дарував вам. Воістину, Твій Господь — Швидкий у покаранні. Воістину, Він — Прощаючий, Милосердний!

وَهُوَ الَّذِي جَعَلَكُمْ خَلَائِفَ الْأَرْضِ وَرَفَعَ بَعْضَكُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ لِّيَبْلُوَكُمْ فِي مَا آتَاكُمْ إِنَّ رَبَّكَ سَرِيعُ الْعِقَابِ وَإِنَّهُ لَغَوْرٌ رَّحِيمٌ ﴿١٦٥﴾

Сура 7. Аль-Араф («Загорожі»)

*Ім'ям Аллаха Милостивого,
Милосердного!*

1. Аліф. Лям. Мім. Сад.
2. Ми зіслали тобі Писання не для того, щоб у грудях твоїх була через нього тривога, а щоб ти застерігав ним, і як згадку для віруючих!
3. Тож ідіть за тим, що зіслано вам від Господа вашого, і не йдіть за іншими покровителями замість Нього! Як же мало ви про це пам'ятаєте!
4. Скільки селищ Ми вигубили! Наша кара прийшла до них уночі, або коли вони спочивали опівдні!
5. Коли прийшла до них кара Наша, то сказали вони: «Воістину, ми були нечестивцями!»
6. Ми неодмінно запитаємо тих, до кого приходили посланці. Ми неодмінно запитаємо й самих посланців!
7. Ми неодмінно розповімо їм зі знаннями [про їхні вчинки]; адже Ми не відлучалися!
8. Того Дня важитимуть правильно. Чия шалька буде важкою, ті матимуть успіх,

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْمَصِّ ۝

كَيْتَبُ أَنْزِلَ إِلَيْكَ فَلَا تَكُ فِي صَدْرِكَ حَرَجٌ
فِيهِ لَتُنذِرَ بِهِ. وَذَكَرَى الْمُؤْمِنِينَ ۝

أَتَيْعُوا مَا أَنْزَلَ إِلَيْكُم مِّن رَّبِّكُمْ وَلَا تَتَّبِعُوا مَن
دُونَهُ أَوْلِيَاءَ قَلِيلًا مَّا تَدَّكَّرُونَ ۝

وَكُرْمِينَ قَرَيْدٍ أَهْلَكْتُمَهَا فَجَاءَهَا بِأَسْنَا
بَيْتًا أَوْ هَرَقًا لِيَلُونَ ۝

فَمَا كَانَ دَعْوَاهُمْ إِذْ جَاءَهُمْ بِأَسْنَا إِلَّا أَن
قَالُوا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ ۝

فَلَمَّا سَأَلْنَا الَّذِينَ أُرْسِلُوا إِلَيْهِمْ وَلَسْتَلْنَا
الْمُرْسَلِينَ ۝

فَلَمَّا قَضَىٰ عَلَيْهِمْ وَعْدُ مَا كُنَّا عَلَيْهِم بِهٖ ۝

وَالْوَزْنُ يَوْمَئِذٍ الْحَقُّ فَمَن تَقَلَّتْ مَوَازِينُهُ
فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ۝

9. а чия шалька буде легкою, ті втратять самих себе, адже вони несправедливо ставилися до Наших знамень!
10. Ми дарували вам силу на землі й дарували вам засоби для існування. Як мало ви дякуєте!
11. Ми створили вас, надали вам образ ваш, а потім сказали ангелам: «Вклоніться Адаму!» І вклонилися всі, крім Ібліса, який не був серед тих, які вклонилися!
12. Аллах сказав: «Що завадило тобі поклонитися, коли Я наказав це тобі?» Той відповів: «Я кращий за нього! Ти створив мене з вогню, а його Ти створив із глини!»
13. Він сказав: «Залиш це місце! Тобі немає чого вивищуватись тут! Вийди, ти будеш одним із принижених!»
14. Той відповів: «Даруй мені відстрочку до того часу, коли їх воскресять!»
15. Аллах сказав: «Воістину, ти — один із тих, кому дана відстрочка!»
16. Той відповів: «За те, що Ти звів мене, я робитиму засідки проти них на Твоєму прямому шляху!

وَمَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَٰئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا
أَنفُسَهُمْ بِمَا كَانُوا بِآيَاتِنَا يَظَاهِرُونَ ﴿٩﴾

وَلَقَدْ مَكَّنَّاكُمْ فِي الْأَرْضِ وَجَعَلْنَا لَكُمْ
فِيهَا مَعْيِشًا فَلْيَا مَن تَشْكُرُونَ ﴿١٠﴾

وَلَقَدْ خَلَقْنَاكُمْ فَرَسَوْزَكْرًا ثُمَّ قُلْنَا
لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا
إِبْلِسَ لَمْ يَكُن مِّنَ السَّاجِدِينَ ﴿١١﴾

قَالَ مَا مَنَّكَ إِلَّا أَنْتَ جَدَّ إِذْ أَمَرْتَنِي أَنْ أَتَخَضَّرَ
بَيْنَهُ خَلَقْتَنِي مِن نَّارٍ وَخَلَقْتَهُ مِن طِينٍ ﴿١٢﴾

قَالَ فَاهْبِطْ مِنْهَا فَمَا يَكُونُ لَكَ أَنْ تَتَكَبَّرَ فِيهَا
فَأَخْرَجْنَاكَ مِنَ الصُّعُورِ ﴿١٣﴾

قَالَ أَنْظِرْنِي إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ ﴿١٤﴾

قَالَ إِنَّكَ مِنَ الْمُنظَرِينَ ﴿١٥﴾

قَالَ فِيمَا آغْوَيْتَنِي لَأَقْعُدَنَّ لَهُمْ صِرَاطَكَ
الْمُسْتَقِيمَ ﴿١٦﴾

17. А потім я буду підходити до них спереду, ззаду, справа й зліва — Ти не знайдеш більшості з них вдячними!»

ثُمَّ لَا يَذُنُّهُمْ مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ وَمِنْ خَلْفِهِمْ وَعَنْ أَيْمَانِهِمْ وَعَنْ شَمَائِلِهِمْ وَلَا تَجِدُ أَكْثَرَهُمْ شَاكِرِينَ ﴿١٧﴾

18. Аллах сказав: «Вийди звідси знеславлений і принижений! Тими з них, які підуть за тобою, Я неодмінно наповню гесну!»

قَالَ أَخْرَجْهُمَا مِنْهُمَا مَذْمُومًا لِمَنْ يَبْعَكَ مِنْهُمْ لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنْكُمْ أَجْمَعِينَ ﴿١٨﴾

19. «О Адаме! Живи разом зі своєю дружиною в раю. Їжте, звідки побажаєте, але не наближайтеся до цього дерева, а то будете нечестивцями!»

وَيَقَادِمُ اسْكُنْ أَنْتَ وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ فَكُلَا مِنْ حَيْثُ شِئْتُمَا وَلَا تَقْرَبَا هَذِهِ الشَّجَرَةَ فَتَكُونَا مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿١٩﴾

20. Шайтан почав намовляти їх, щоб відкрити їм нагоду їхню, якої вони не помічали. Він сказав: «Ваш Господь заборонив вам це дерево для того, щоб ви не стали ангелами й безсмертними!»

فَوَسَّوَسَ لَهُمَا الشَّيْطَانُ لِيُبْدِيَ لَهُمَا مَا وُورِيَ عَنْهُمَا مِنْ سَوْءِ إِلَهُمَا وَقَالَ مَا نَهَاكُمَا رَبُّكُمَا عَنْ هَذِهِ الشَّجَرَةِ إِلَّا أَنْ تَكُونَا مَلَائِكَةً أَوْ تَكُونَا مِنَ الْخَالِدِينَ ﴿٢٠﴾

21. Він поклявся їм обом: «Я для вас — добрий радник!»

وَقَامَسَهُمَا إِلَىٰ لَحْمَا الْبَيْتِ النَّصِيحِينَ ﴿٢١﴾

22. Він вивів їх звідти, спокусивши. І коли вони скуштували з того дерева, то відкрилася їм нагота їхня й почали вони прикривати її райським листям. Тоді Господь їхній покликав їх: «Хіба Я не заборонив вам їсти з цього дерева й хіба не казав вам, що шайтан для вас — справжній ворог?»

فَدَلَّهُمَا بِغُرُورٍ فَلَمَّا ذَاقَا الشَّجَرَةَ بَدَتْ لَهُمَا سَوْءُهُمَا وَطَفِقَا يَخْضَعَانِ عَلَيْنَهُمَا مِنْ وَرَقِ الْجَنَّةِ وَنَادَاهُمَا رَبُّهُمَا أَلَمْ أَنْهَكُمَا عَنْ تِلْكَ الشَّجَرَةِ وَأَقْبَل لَكُمَا مِنَ الشَّيْطَانِ لَكُمَا عَادُو مُبِينٌ ﴿٢٢﴾

23. Вони відповіли: «Господи наш! Ми були несправедливі самі до

قَالَ لَا رَبَّنَا ظَلَمْنَا أَنْفُسَنَا وَإِن لَّمْ تَغْفِرْ لَنَا

- себе! Якщо Ти не простиш нас і не змилуєшся над нами, ми неодмінно зазнаємо втрат!»
24. Він сказав: «Вийдіть! Одні з вас будуть ворогами іншим. На землі буде притулок ваш і користування благами — до певного часу».
25. Він сказав: «Там ви будете жити, там ви будете помирати, і звідти вийдете!»
26. «О сини Адама! Ми зіслали вам одяг, щоб приховали ви наготу вашу, а ще прикраси. Але одяг богобоязливості кращий! Це — знамення від Господа вашого. Можливо, ви замислитесь!»
27. О сини Адама! Не дозволяйте шайтану спокусити вас так, як він вивів батьків ваших із раю. Він зірвав із них одяг, щоб вони побачили наготу одне одного. Воістину, він і його рід бачать вас звідти, звідки ви їх не бачите! Воістину, Ми зробили шайтанів покровителями тих, які не вірують!»
28. І коли вони роблять щось огидне, то говорять: «Цього трималися наші батьки — Аллах наказав нам це!» Скажи: «Воістину, Аллах не наказує огидного! Невже ви будете говорити про Аллаха те, чого не знаєте?»

وَوَرَّحَمْنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ الْخَيْرِينَ ﴿٢٤﴾

قَالَ أَهْبِطُوا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ وَأَكْمَرُ فِي الْأَرْضِ مُسْتَقَرٌّ وَمَتَاعٌ إِلَىٰ حِينٍ ﴿٢٥﴾

قَالَ فِيهَا تَحْيَوْنَ وَفِيهَا تَمُوتُونَ وَ مِنْهَا تُخْرَجُونَ ﴿٢٦﴾

يَبْنَیْءَ آدَمَ قَدْ أَنْزَلْنَا عَلَيْكُمْ لِبَاسًا يُورِي سَوَاءَ بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ الْتَقْوَىٰ كَذَلِكَ خَيْرٌ ذَٰلِكَ مِنْ آيَاتِ اللَّهِ لَعَلَّهُمْ يَذَّكَّرُونَ ﴿٢٧﴾

يَبْنَیْءَ آدَمَ لَا يَفْتِنَنَّكَ الشَّيْطَانُ كَمَا أَخْرَجَ أَبَوَيْكَ مِنَ الْجَنَّةِ يَنْزِعُ عَنْهُمَا لِبَاسَهُمَا لِيُرِيَهُمَا سَوْءَ بَعْضُهُمَا لِبَعْضٍ هُوَ وَفِيهِ لُزُومٌ مِنْ حَيْثُ لَا تَرَوْنَهُمْ إِنَّا جَعَلْنَا الشَّيَاطِينَ أَوْلِيَاءَ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٢٨﴾

وَإِذَا قَعَلُوا فَجِيئَةً قَالُوا وَجَدْنَا عَلَيْهَا آيَاتِنَا وَاللَّهُ أَمَرَنَا بِهَا قُلْ إِنْ اللَّهُ لَا يَأْمُرُ بِالْفَحْشَاءِ أَتَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٢٩﴾

29. Скажи: «Мій Господь наказує бути справедливим. Повертайте свої обличчя до Нього в кожному місці поклоніння й кличте Його, щиро сповідуючи Його релігію. Так само, як Він дав вам початок, до Нього ви повернетесь!»
30. Частину з вас Він повів прямим шляхом, а частину справедливо змусив блукати. Замість Аллаха вони взяли собі за покровителів шайтанів і ще думали про себе, що йдуть прямим шляхом!
31. О сини Адама! Вбирайтеся в одяг свій, де б ви не здійснювали поклоніння. Їжте й пийте, але не понад міру. Воістину, Він не любить тих, які порушують міру!
32. Запитай: «Хто заборонив прикраси, які Аллах дав Своїм рабам, а також блага з наділу Його?» Скажи: «Вони — для тих, які ще в земному житті щиро увірували в День Воскресіння!» Так Ми пояснюємо знамення для людей, які знають!
33. Скажи: «Воістину, мій Господь заборонив огидні вчинки, відкриті й приховані, інші гріхи й свавілля, додавання Аллаху рівних, про яких Він не зіслав жодного доказу, а ще — коли

قُلْ أَمْرِي بِالْقِسْطِ وَأَقِيمُوا وُجُوهَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ وَادْعُوهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ
كَمَا بَدَأَكُمْ تَعُودُونَ ﴿٢٩﴾

فَرِيقًا هَدَىٰ وَفَرِيقًا حَقَّ عَلَيْهِمُ الضَّلَالَةُ
إِنَّهُمْ اتَّخَذُوا الشَّيَاطِينَ أَوْلِيَاءَ مِن دُونِ
اللَّهِ وَيَحْسَبُونَ أَنَّهم مُّهْتَدُونَ ﴿٣٠﴾

﴿ يَبْنَىء آدَمَ حُدُودَ رَبِّكَ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ
وَكُلُوا وَاشْرَبُوا وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ
الْمُسْرِفِينَ ﴿٣١﴾

قُلْ مَنْ حَرَّمَ زِينَةَ اللَّهِ الَّتِي أَخْرَجَ لِعِبَادِهِ
وَالطَّيِّبَاتِ مِنَ الرِّزْقِ قُلْ هِيَ لِلَّذِينَ آمَنُوا فِي
الحَيَاةِ الدُّنْيَا خَالِصَةً يَوْمَ الْقِيَامَةِ كَذَلِكَ
نُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٣٢﴾

قُلْ إِنَّمَا حَرَّمَ رَبِّي الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا
بَطَّنَ وَأَلْمَمًا وَالْبَغْيَ يَعْتَدِ الْحَقُّ وَأَن
تُشْرِكُوا بِاللَّهِ مَا لَمْ يُنَزَّلْ بِهِ سُلْطَانًا وَأَن
تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٣٣﴾

Завжди, коли входить туди один народ, він проклинає подібних собі! Коли всі вони зберуться там, то останні з них скажуть про перших: «Господи наш! Саме вони збили нас зі шляху! Тож відплати їм подвійною вогняною карою!» Він скаже: «Кожному відплатять подвійно, але ви цього не знаєте!»

39. Перші з них скажуть останнім: «Немає у вас переваги над нами, тож скуштуйте кари за те, що робили ви!»

40. Воістину, для тих, які заперечували Наші знамення й через гордість свою нехтували ними, не відкриються брами небесні, й не ввійдуть вони до раю, доки не пройде верблюд крізь вушко голки. Так Ми винагороджуємо грішників!

41. У пеклі на них чекатимуть ложа, а над ними — покривала. Так Ми винагороджуємо нечестивців!

Як свідчать тлумачі, йдеться про покривала й ложа з пекельного вогню.

42. А ті, які увірували й робили добро — а Ми не вимагасмо від людини понад її можливості — вони є жителями раю й будуть вони там довіку!

لَعَنَتُ أَخْتَمَهَا حَتَّىٰ إِذَا دَارَكُوا فِيهَا جَمِيعًا
قَالَتْ أَخْرِضْنَاهُمْ لِكُلِّهِمْ زَنَبًا مِّمَّا كَانُوا أَصْلُوهَا
فَعَاثَمَهُمْ عَذَابًا أَضْعَافًا مِّنْ أَكْثَرِ ۗ قَالَ لِكُلِّ
ضِعْفٌ وَلَٰكِن لَّا تَعْلَمُونَ ﴿٣٩﴾

وَقَالَتْ أُولَٰئِكَمُ لِأَخْرَجْنَاهُمْ فَمَا كَانَ لَكُمْ
عَلَيْهِمْ مِّنْ فَضْلٍ ۚ فذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ
تَكْسِبُونَ ﴿٤٠﴾

إِنَّ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَآتَتْهُمُ بِمَا كَانُوا
لَا يَشْعُرُونَ لَهُمْ أَبْوَابُ السَّمَاءِ وَلَا يَدْخُلُونَ
الْجَنَّةَ حَتَّىٰ يُلَاقُوا الْجَمَلُوفَ فِي سَبِيلِ الْحَيَاتِ ۗ
وَكَذَٰلِكَ يُجْزَى الْمُجْرِمِينَ ﴿٤١﴾

لَهُمْ فِيهَا مِهَادٌ وَمِنْ فَوْقِهِمْ عُوَابٌ
وَكَذَٰلِكَ يُجْزَى الَّذِينَ كَفَرُوا ﴿٤٢﴾

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَا نُكَلِّفُ
نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا ۗ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ
هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٤٣﴾

43. Ми очистимо їхні серця від ненависті, а під ними тектимуть річки. Вони скажуть: «Хвала Аллаху, який привів нас сюди. Ми б не йшли прямим шляхом, якби Аллах не повів нас ним! Посланці Господа нашого приходили з істиною!» Їм буде сказано: «Оце — рай. Ви успадкували його за те, що робили!»
44. Жителі раю звернуться до жителів вогню: «Ми переконалися, що обіцяне нам Господом нашим — істина! Чи переконалися й ви, що обіцяне Господом вашим — істина?» Ті скажуть: «Так!» І глашатай проголосить усім: «Нехай же буде прокляття Аллаха над нечестивцями,
45. які збивають інших зі шляху Аллаха, прагнуть викривити його й не вірують у наступне життя!»
46. Між обома групами буде перепона; а на загорожі — мужі, які впізнають тих за їхніми ознаками. І звернуться вони до жителів раю: «Мир вам!» Але вони поки не ввійдуть туди, хоч і багатимуть цього!
47. А коли їхні погляди зупиняться на людях пекла, то скажуть вони: «Господи наш! Не вміщай

وَنَزَعْنَا مَا فِي صُدُورِهِمْ مِنْ عَلَىٰ تَجْرِي مِنْ
تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي هَدَانَا
لِهَذَا وَمَا كُنَّا لِنَهْتَدِيَ لَوْلَا أَنَّ هَدَانَا اللَّهُ
لَقَدْ جَاءَتْ رُسُلًا بِالْحَقِّ وَوَدُّوا أَنْ يُنكَرُوا
الْجَنَّةَ أَوْ رُفُقُوا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٤٣﴾

وَيَا ذِي الْأَرْحَامِ أَصْحَابَ النَّارِ إِنْ كُنْتُمْ
تَعْلَمُونَ مَا وَعَدْنَاهُمْ حَقًّا فَهُمْ لَوَدُّوا أَنْ يُنكَرُوا
رَبُّكُمْ حَقًّا قَالُوا نَعَمْ فَإِنَّهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ
إِنْ لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الظَّالِمِينَ ﴿٤٤﴾

الَّذِينَ يَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا
وَهُمْ بِالْآخِرَةِ كَافِرُونَ ﴿٤٥﴾

وَبَيْنَهُمَا حِجَابٌ وَمَنْ عَلَى الْأَرْحَامِ رِجَالٌ يَعْرِفُونَ
كُلًّا لَبِيسَةً مِمَّنْ وَوَادُّوا أَصْحَابَ الْجَنَّةِ إِنْ
سَأَلُوهُمْ لَنْ يُدْخِلُوهُمْ وَهُمْ يُظْمَعُونَ ﴿٤٦﴾

﴿٤٧﴾ وَإِذَا صُرِفَتْ أَبْصَارُهُمْ تِلْقَاءَ أَصْحَابِ النَّارِ
قَالُوا رَبَّنَا لِمَ جَعَلْنَا مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ

нас туди разом із нечестивими людьми!»

48. Мужі на загорожах звернуться до людей, яких вони впізнають за їхніми ознаками: «Не допомогло вам ні зібране вами, ні зверхність ваша!
49. Хіба ж це не ті, про яких ви клялися, що вони ніколи не матимуть милості від Аллаха?» Скажуть їм: «Увійдіть до раю! Не матимете ви страху й не будете засмучені!»
50. І звернуться жителі вогню до жителів раю: «Пролийте на нас воду або те, чим наділив вас Аллах!» Ті скажуть: «Воістину, Аллах заборонив це для невірних,
51. які сприйняли свою релігію як гру й забаву та яких звабило мирське життя!» Сьогодні Ми забудемо їх так само, як вони забули про зустріч із Нами в цей День і як відкинули Наші знамення!
52. Ми дарували їм Писання, пояснивши його зі знанням, дарували як прямий шлях і милість для віруючих людей!
53. Невже вони, замість виконання обіцяного, чекають чогось іншого? Того Дня, коли це здійсниться, скажуть ті, які

وَتَأَذَى أَصْحَابِ الْأَعْرَافِ رِيَا لَآ يَتْرُقُونَهُمْ
يَسْمِعُهُمْ قَالُوا مَا أَغْنَىٰ عَنْكُمْ جَمْعُكُمْ وَمَا كُنْتُمْ
تَسْتَكْبِرُونَ ﴿٤٨﴾

أَهْوَلَاءِ الَّذِينَ أَقْسَمْتُمْ لَا يَنَالُهُمُ اللَّهُ بِرَحْمَةٍ
أَدْخَلُوا الْجَنَّةَ لَا يَخْوَفُونَ عَلَيْكُمْ وَلَا أَنْتُمْ
تَحْزَنُونَ ﴿٤٩﴾

وَتَأَذَىٰ أَصْحَابِ النَّارِ أَصْحَابَ الْجَنَّةِ أَنْ أُفِضُوا
عَلَيْتُمْ مِنَ الْمَاءِ أَوْ مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ قَالُوا
إِنَّ اللَّهَ حَرَّمَهَا عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿٥٠﴾

الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَهُمْ لَهْوًا وَلَعِبًا وَغَرَّتْهُمُ
الْحَيَاةُ الدُّنْيَا فَايَوْمَ نَسْفَعُكُمْ مِثْمَالًا
لِقَاءَ يَوْمِهِمْ هَذَا وَمَا كُنْتُمْ تَابِعِينَ
يَجْحَدُونَ ﴿٥١﴾

وَلَقَدْ جَعَلْنَاهُمْ رِجَالًا لَّيْسَ لَهُمْ شَيْءٌ عَلَيْهِمْ
هُدًى وَرَحْمَةً لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٥٢﴾

هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا السَّأْوِيلَةَ يَوْمَ يَأْتِي تَأْوِيلَهُ
يَقُولُ الْأَلَمُ مِن قَبْلِ قَدِ جَاءَنِي
رُسُلٌ مِنِّي بِالْحَقِّ قَهْلَ لَنَا مِن شِقْعَةِ

раніше забули про [Писання]:
«Посланці Господа нашого
приходили з істиною. Чи маємо
заступників, які б заступилися
за нас? Чи повернуть нас назад,
щоб ми робили не те, що робили
раніше?» Вони втратили самих
себе. Залишили їх ті, кого
вигадували вони!

54. Воістину, ваш Господь —
Аллах, Який створив небеса
й землю за шість днів, а потім
піднісся над тронем. Він
покриває ніччю день, який
швидко наздоганяє її. Сонце,
місяць і зорі покірні Йому. Хіба
не Йому належить творити й
наказувати? Благословенний
Аллах, Господь світів!
55. Кличте Господа свого покірно
й потаємно. Воістину, Він не
любить тих, які порушують
межі!
56. І не поширюйте безчестя на
землі після того, як вона стала
кращою. Кличте Його зі страхом
і надією. Воістину, милість
Аллаха близька до тих, які
роблять добро!
57. Він — Той, Хто посилає вітри
добрими вісниками Своєї
милості! І коли вони приносять
важкі хмари, Ми приводимо їх
до мертвої землі, проливаємо
туди воду й пророщуємо

فَيَسْأَلُونَكَ أَوْرَثُوا فَتَعْمَلْ غَيْرَ الَّذِي
كُنَّا نَعْمَلُ قَدْ خَسِرُوا أَنفُسَهُمْ وَوَصَّلْ
عَنَّهُمْ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿٥٤﴾

إِنَّ رَبَّكُمُ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ
فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ
يُعْشَىٰ لَيْلَ النَّهَارِ يَظُنُّهُ رَحِيمًا
وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ وَالنُّجُومُ مُسْحَرَاتٌ
بِأَمْرِ رَبِّهِ ۗ إِنَّ اللَّهَ الْخَلَّاقُ وَالْأَمْرُ تَبَارَكَ اللَّهُ
رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿٥٥﴾

ادْعُوا رَبَّكُمْ خَوْفًا وَحُفَاً إِنَّهُ لَا يُحِبُّ
الْمُعْتَدِينَ ﴿٥٦﴾

وَلَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلَاحِهَا
وَادْعُوهُ خَوْفًا وَطَمَعًا ۚ إِنَّ رَحْمَتَ اللَّهِ قَرِيبٌ
مِّنَ الْمُحْسِنِينَ ﴿٥٧﴾

وَهُوَ الَّذِي يُرْسِلُ الرِّيحَ بُشْرًا لِّبَنَاتِ
رَحْمَتِهِ ۗ حَتَّىٰ إِذَا أَقَلَّتْ سَحَابًا لِّبَنَاتِ
لِحَبْلِهِمْ فَاَنْزَلْنَا مِنْهُ لَمْ يَكُنْ فِيهَا
مِنْ كَلِّ الثَّمَرَاتِ ۚ كَذَٰلِكَ نُخْرِجُ الْمَوْتَىٰ

там усілякі плоди. Так Ми воскресаємо й померлих — можливо, ви замислитесь!

58. На добрій землі рослини сходять [рясно] з дозволу Господа її, а на поганій ростуть зле. Так Ми пояснюємо знамення для вдячних людей!

59. Ми послали Нуха до його народу. Він сказав: «О люди! Поклоняйтеся Аллаху! У вас немає бога, крім Нього! Я боюся, що впаде на вас кара у Великий День!»

60. Старшина його народу сказала: «Ми бачимо, що ти справді опинився в омані!»

61. Той відповів: «О люди! Я не опинився в омані. Навпаки, я — посланець від Господа світів!

62. Я передаю вам послання від Господа мого й раджу добро. Від Аллаха я знаю те, чого ви не знаєте!

63. Невже ви дивуєтеся тому, що нагадування від Господа вашого прийшло до вас через чоловіка з вас самих, щоб він застерігав вас, і щоб ви були богобоязливі? Тоді, можливо, помилювали б вас!»

64. Та вони сприйняли його за брехуна. Ми врятували його й

لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿٥٨﴾

وَالَّذِي أَنْطَقَ الْطَّيْرَ يَخْرُجُ مِنْهُ بِإِذْنِ رَبِّهِ وَالَّذِي حَبَتْ لَأْتَحْمُضُ إِلَّا كَيْدَ الْكَاكِبِ لِيُصْرِفِ الْأَبْصَارَ يُغْوِي عَنْ رِجْوَاهُ أَتَقَاتُونَ ﴿٥٩﴾

لَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ فَقَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُم مِّنْ إِلَٰهٍ غَيْرُهُ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿٦٠﴾

قَالَ الْمَلَأُمِنْ قَوْمِهِ إِنَّا لَنَرِيكَ فِي سَفَلٍ مُّبِينٍ ﴿٦١﴾

قَالَ يَا قَوْمِ لَيْسَ بِي سَفَلَةٌ وَلَكِنِّي رَسُولٌ مِّن رَّبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٦٢﴾

أَتَيْتُكُمْ بِبُرْهَانٍ مِّن رَّبِّي وَأَنْصَحُ لَكُمْ وَأَعْلَمُ مِنَ اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٦٣﴾

أَوْعَيْبُهُمْ أَن جَاءَهُمْ ذِكْرٌ مِّن رَّبِّكُمْ عَلَىٰ رَجُلٍ مِّنكُمْ لِيُنذِرَكُمْ وَلِتَتَّقُوا وَلَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿٦٤﴾

فَكَذَّبُوهُ فَأَنْجَيْنَاهُ وَالَّذِينَ مَعَهُ فِي الْفُلِ

тих, хто був із ним у ковчезі,
а тих, які вважали за брехню
Наші знамення, втопили!
Воістину, вони були сліпими
людьми!

65. І до адитів Ми послали їхнього
брата Гуда. Він сказав: «О
люди! Поклоняйтеся Аллаху!
У вас немає бога, крім Нього!
Невже не матимете страху перед
Ним?»

*Адити — народ, який колись жив
у південній частині Аравійського
півострова.*

66. Старшина його народу, яка не
увірувала, сказала: «Ми бачимо
твою дурість і думаємо, що ти
— брехун!»
67. Той відповів: «Я не дурний.
Навпаки, я — посланець від
Господа світів!
68. Я переказую вам послання від
Господа свого, і я для вас —
добрий порадник!
69. Невже ви дивуетесь тому, що
нагадування від Господа вашого
прийшло вам через людину
з-посеред вас для застереження?
Згадайте, як Він зробив вас
нащадками народу Нуха та ще
й додав вам сили та зросту.
Тож згадайте милості Господа
вашого — можливо, матимете
успіх!»

وَأَعْرَفْنَا الَّذِينَ كَذَبُوا بِآيَاتِنَا أَنَّهُمْ
كَانُوا قَوْمًا عَمِينَ ﴿٦٥﴾

﴿٦٥﴾ وَإِلَى عَادِ أَخَاهُمْ هُودًا قَالَ يَا قَوْمِ
أَعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُم مِّنْ إِلَٰهٍ غَيْرُهُ ۖ أَفَلَا
تَتَّقُونَ ﴿٦٦﴾

قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ إِنَّا
لَنَرَاكَ فِي سَفَاهَةٍ وَإِنَّا لَنُظَنُّكَ مِنَ
الْكَاذِبِينَ ﴿٦٦﴾

قَالَ يَا قَوْمِ لَيْسَ بِي سَفَاهَةٌ وَلَكِنِّي رَسُولٌ مِّن
رَّبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٦٧﴾

أَتِلْفُكُمْ مَّن سَلَّكَ رَبِّي وَإِنَّا لَكُم تَالِيحٌ
أَمِينٌ ﴿٦٨﴾

أَوْ عَجِبْتُمْ أَن جَاءَكُمْ ذِكْرٌ مِّن رَّبِّكُمْ عَلَى
رَجُلٍ مِّنكُمْ لِيَذُرَكُمْ وَإِنَّكُمْ إِذًا
جَعَلَكُمْ خُلَفَاءَ مِن بَعْدِ قَوْمِ نُوحٍ وَزَادَكُمْ
فِي الْخَلْقِ بَضْعَةً ۖ فَادْكُرُوا آلَاءَ اللَّهِ
لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٦٩﴾

70. Ті сказали: «Невже ти прийшов із тим, щоб ми поклонялися єдиному Богу й зреклися того, чому поклонялися наші батьки? Покажи нам те, чим ти погрожуєш нам, якщо ти говориш правду!»

قَالُوا أَجِئْتَنَا بِاللَّهِ وَحَدِيثِهِ وَنَدْرَمَا
كَانَ عِبَادُ آبَائِنَا إِنَّمَا عِبَادُ نَارٍ إِنْ
كُنْتُمْ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٧٠﴾

71. Він відповів: «Уже впала на вас кара й гнів Господа вашого! Невже ви будете сперечатися зі мною про імена, вигадані вами й вашими батьками? Аллах не посилав щодо них жодного доказу. Тож чекайте, і я почекаю разом із вами!»

قَالَ قَدْ وَقَعَ عَلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ
رِجْسٌ وَعَظْمٌ أَتَّخِذُ لُونِي فِي أَسْمَاءِ
سَمَيْتُمْوهَا أَشْرَوْا بِآبَائِكُمْ مَا نَزَّلَ
اللَّهُ بِهِمَا مِنْ سُلْطَانٍ فَأَنْظِرُوا إِنِّي
مَعَكُمْ مِنَ الْمُنظِرِينَ ﴿٧١﴾

Ідеться про імена, якими адити називали своїх ідолів.

72. З Нашої ласки Ми врятували його й тих, хто був із ним, і вигубили до останнього тих, які вважали Наші знамення за брехню й були невірними.

فَأَنْجَيْنَاهُ وَالَّذِينَ مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِنَّا
وَقَطَعْنَا دَابِرَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنَّا إِنَّمَا
كَانُوا مُؤْمِنِينَ ﴿٧٢﴾

73. А до самудитів [відіслали] їхнього брата Саліха. Він сказав: «Люди! Поклоняйтеся Аллаху! У вас немає бога, крім Нього! Прийшло до вас ясне знамення від Господа вашого. Ось ця верблюдиця Аллаха — знамення для вас. Дозвольте ж їй пастися на землі Аллаха й не завдавайте їй лиха, інакше впаде на вас болісна кара!»

وَإِلَى شَعْرَةَ أَخَاهُمْ صَالِحًا قَالَ يَا قَوْمِ
أَعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُم مِّنْ إِلَهِ غَيْرُهُ قَدْ
جَاءَتْكُمْ بَيِّنَةٌ مِّنْ رَبِّكُمْ هَذِهِ ناقةُ
اللَّهِ لَكُمْ آيَةٌ فَذُرُّوهَا تَأْكُلُ فِي
أَرْضِ اللَّهِ وَلَا تَمْسُوهَا بِسُوءِ فِعْلِكُمْ
عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٧٣﴾

Самудити — давній народ, що жив у північній та центральній Аравії.

74. Згадайте, як Він зробив вас нащадками адитів і розселив на землі, на рівнинах якої ви зводите фортеці й вирубуєте в скелях будинки. Згадайте милості Аллаха й не чиніть зла на землі, поширюючи безчестя!»
75. Зверхня старшина його народу сказала віруючим, які були слабкі: «Чи ви знаєте, що Саліх посланий Господом його?» Ті відповіли: «Воістину, ми віруємо в те, з чим його послано!»
76. Горді сказали: «Воістину, ми не віруємо в те, у що віруєте ви!»
77. І вони закололи верблюда, не послухавши наказу Господа їхнього, й сказали: «О Саліху! Покажи те, чим ти погрожуєш нам, якщо ти справді з посланців!»
78. І вразив їх землетрус. Лишилися вони мертві в будинках своїх!
79. [Саліх] відвернувся від них й сказав: «О народе мій! Я передав вам послання від Господа мого й радив вам добро. Але не любите ви добрих порадиників!»
80. [Відіслали] й Лута. Він сказав народу своєму: «Невже ви будете чинити таку мерзоту,

وَأَذْكُرُوا إِذْ جَعَلْنَا خُلَفَاءَ مِنْ بَعْدِ عَادٍ وَنَوَّأْنَا فِي الْأَرْضِ تَتَّخِذُونَ مِنْ سُهُولِهَا قُصُورًا وَتَنْحِتُونَ الْجِبَالَ بُيُوتًا فَأَذْكُرُوا آلَاءَ اللَّهِ وَلَا تَعْتُوا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ ﴿٧٤﴾

قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ آسَتْ كُفْرًا مِنْ قَوْمِهِ لِلَّذِينَ آمَنُوا بِمَا آمَنَ مِنْهُمْ أَعْذَبُونَ أَنْ صَلِّحًا مَرَّسَلٍ مِنْ رَبِّهِمْ قَالُوا إِنَّا بِمَا أُرْسِلَ بِهِ مُؤْمِنُونَ ﴿٧٥﴾

قَالَ الَّذِينَ آسَتْ كُفْرًا إِنَّا بِآيَاتِ اللَّهِ لَا نَعْتَمِدُ بِهِ كُفْرًا ﴿٧٦﴾

فَعَقَرُوا النَّاقَةَ وَعَتَوْا عَنْ أَمْرِ رَبِّهِمْ وَقَالُوا يُصَلِّحُ أَخْبَثًا بِمَا نَعِدُكُمْ إِن كُنْتُمْ مِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿٧٧﴾

فَأَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ جِثِيمًا ﴿٧٨﴾

فَتَوَلَّى عَنْهُمْ وَقَالَ يَا قَوْمِ لَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ رَسُولَ رَبِّي وَنَصَحْتُ لَكُمْ وَلَكِنْ لَا تُحِبُّونَ النَّصِيحَةَ ﴿٧٩﴾

وَلوطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ إِنِّي أَنْتُورِنَ الْفَاحِشَةَ مَا سَبَقَكُمْ بِهَا مِنْ أَحَدٍ مِنَ الْعَالَمِينَ ﴿٨٠﴾

якої не чинив перед вами ніхто з жителів світів?

81. Воістину, в пристрасі ви берете чоловіків замість жінок. Так, ви — люди, які порушують межі».
82. Та його народ тільки сказав: «Виженіть їх із селища вашого. Вони — люди, які вважають себе пречистими!»
83. Але Ми врятували Лута разом із його родиною, крім дружини, яка була однією з тих, хто залишився.
84. І Ми пролили дощ [із каміння]. Поглянь же, яким був кінець грішників!
85. А до мад'янітів [Ми послали] їхнього брата Шуайба. Він сказав: «О люди! Поклоняйтеся Аллаху! У вас немає бога, крім Нього! Прийшло до вас ясне знамення від Господа вашого. Наповнюйте ж міру й вагу, не обманюйте людей у майнових справах і не поширюйте безчестя на землі після того, як вона стала кращою. Так буде краще для вас, якщо ви віруючі! *Мад'яніти — народ, який жив у Мад'яні (північно-західна Аравія).*
86. Не чатуйте на кожній дорозі, погрожуючи й збиваючи зі шляху Аллаха тих, хто увірував у Нього та намагаючись

إِنَّكُمْ لَأَنْتَوْنَ الرِّجَالَ سَهْوَةً مِّنْ ذَوَاتِ النِّسَاءِ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ مُّسْرِفُونَ ﴿٨١﴾

وَمَا كَانَتْ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا أَخْرِجُوهُمْ مِّنْ قَرْيَتِكُمْ أَنْهَارُ نَاسٍ يَنْظَهُرُونَ ﴿٨٢﴾

فَأَنْجَيْنَاهُ وَأَهْلَهُ إِلَّا امْرَأَتَهُ كَانَتْ مِنَ الْغَائِبِينَ ﴿٨٣﴾

وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَطَرًا فَأَنْظَرَ كَيْفَ كَانَتْ عَاقِبَةُ الْمُجْرِمِينَ ﴿٨٤﴾

وَالَّذِي مَدِينَةَ أَخَاهُمْ شُعَيْبًا قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُم مِّنْ إِلَهِ غَيْرُهُ قَدْ جَاءَتْكُمْ بَيِّنَةٌ مِّنْ رَبِّكُمْ فَاتَّقُوا الْكَيْدَ وَالْمِيزَانَ وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ وَلَا تَقْسِدُوا فِي الْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلَاحِهَا ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٨٥﴾

وَلَا تَقْعُدُوا بِكُلِّ صِرَاطٍ تُوعِدُونَ وَتَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ مَنْ آمَنَ بِهِ وَتَبْغُونَهَا عِوَجًا وَأَذْكَرُوا إِذَا

викривити цей шлях. Згадайте, як вас було мало, а Ми примножили вас. Погляньте, який був кінець нечестивців!

87. І якщо частина з вас увірувала в те, з чим мене послано, а друга частина не увірувала, то чекайте, поки Аллах не розсудить між нами! А Він — найкращий із суддів!»
88. І сказала зверхня старшина його народу: «Ми неодмінно виженемо тебе з нашого селища, о Шуайбе, і тих, які увірували разом із тобою. Або ж ти повернешся до релігії нашої!» Той відповів: «А якщо ми ненавидимо її?»
89. Ми зведемо наклеп на Аллаха, якщо повернемося до вашої релігії після того, як Аллах врятував нас від неї. Не годиться нам повертатися до неї, хіба що цього побажає Аллах, Господь наш. Наш Господь осягає знанням кожен річ, і на Аллаха ми сподіваємося! Господи наш! Розсуди між нами та народом нашим по правді, адже Ти — найкращий із тих, хто вирішує!»
90. Старшина його народу, яка не увірувала, сказала: «Якщо ви підете за Шуайбом, то неодмінно зазнаєте втрат!»

كُنْتُمْ قَلِيلًا فَكَثَرْتُمْ وَأَنْظُرُوا
كَيْفَ كَانَتْ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ ﴿٨٧﴾

وَإِنْ كَانَ طَائِفَةٌ مِنْكُمْ آمَنُوا
بِالَّذِي أُرْسِلْتُ بِهِ وَطَائِفَةٌ لَمْ يُؤْمِنُوا
فَأَصْبِرُوا حَتَّىٰ يَحْكُمَ اللَّهُ بَيْنَنَا وَهُوَ
خَيْرُ الْحَاكِمِينَ ﴿٨٨﴾

﴿٨٨﴾ قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا مِنْ قَوْمِهِ
لَنُخْرِجَنَّكَ يَشْعَبُ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَكَ مِنْ
قَوْمِنَا آلَتَعُودَنَّ فِي مِلَّتِنَا قَالَ أَوَلَوْ كُنَّا
كَاهِنِينَ ﴿٨٩﴾

قَدْ أَفْرَأْتِنَا عَلَى اللَّهِ كَذِبًا إِنْ عُدْنَا فِي مِلَّتِكُمْ بَعْدَ
إِذْ جَعَلْنَا اللَّهُ مِنْهَا وَوَمَا يَكُونُ لَنَا أَنْ نَعُودَ
فِيهَا إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ رَبُّنَا وَسِعَ رَبُّنَا كُلَّ
شَيْءٍ عِلْمًا عَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْنَا رَبُّنَا أَفَتَمْنَعُ بَيْنَنَا
وَبَيْنَ قَوْمِنَا بِالْحَقِّ وَأَنْتَ خَيْرُ الْفَاتِحِينَ ﴿٩٠﴾

﴿٩٠﴾ وَقَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ لَئِن
اتَّبَعْتُمْ شُعَيْبًا إِنَّكُمْ إِذًا لَخَسِرُونَ ﴿٩١﴾

91. Але їх уразив землетрус.
Лишилися вони мертві в
будинках своїх!
92. Ті, які вважали Шуайба за
брехуна, наче ніколи й не жили
там. Ті, які вважали Шуайба за
брехуна, зазнали втрат!
93. [Шуайб] відвернувся від них і
сказав: «Я передав вам послання
від Господа мого й радив
добро. То як мені сумувати за
невіруючими людьми?»
94. У яке б селище Ми не посилали
пророка, Ми завжди вражали
його жителів злигоднями й
лихом — можливо, стануть
смирними вони!
95. Потім Ми заміняли зло благом,
щоб вони зазнали добра. Вони
говорили: «Батьки наші так
само зазнавали прикращів і
радощів!» Але Ми скарали їх
так несподівано, що вони цього
й не усвідомили!
96. Якби жителі цих селищ
увірували й були
богобоязливими, Ми б відкрили
їм благословення небес і землі.
Але вони вважали це за брехню,
тож Ми скарали їх за те, що
вони собі здобували!
97. Невже жителі селищ вважали,
що Наше покарання не прийде
до них уночі, коли вони сплять?

فَأَخَذْنَاهُمُ الرِّجْفَ فَأَصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ جثِيمِينَ ﴿١١﴾

الَّذِينَ كَذَّبُوا شُعَيْبًا كَأَن لَّمْ يَعْرِفُوا فِيهَا
الَّذِينَ كَذَّبُوا شُعَيْبًا كَأَن لَّمْ يَأْمُرُوا الْخَيْرِينَ ﴿١٢﴾

فَوَلَّى عَنْهُمْ وَقَالَ يَا قَوْمِ لَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ
رِسَالَتِي ربي وَصَصْتُ لَكُمْ فَكَيْفَ
ءَأْسَى عَلَى قَوْمٍ كَافِرِينَ ﴿١٣﴾

وَمَا أَرْسَلْنَا فِي قَرْيَةٍ مِّنْ نَّبِيٍّ إِلَّا أَخَذْنَا أَهْلَهَا
بِالْبِئْسَاءِ وَالضَّرَاءِ لَعَنَاهُمْ لَعْنًا رَّعُوتَ ﴿١٤﴾

ثُمَّ بَدَّلْنَا مَكَانَ السَّيِّئَةِ الْحَسَنَةَ حَتَّى
عَفَوْا وَقَالُوا قَدْ مَسَّ آتَاءَنَا الضَّرَاءُ وَالسَّرَاءُ
فَأَخَذْنَاهُمْ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿١٥﴾

وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرَىٰ ءَامَنُوا وَأَتَقُوا لَفَتَحْنَا
عَلَيْهِمْ بَرَكَاتٍ مِّنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ
وَلَكِن كَذَّبُوا فَأَخَذْنَاهُم بِمَا كَانُوا
يَكْسِبُونَ ﴿١٦﴾

أَقَامِنَ أَهْلَ الْقُرَىٰ أَنْ يَأْتِيَهُمْ بَأْسُنَا
بَيِّنَاتٍ وَهُمْ نَائِمُونَ ﴿١٧﴾

98. Невже жителі селищ вважали, що Наше покарання не прийде до них зранку, коли вони віддаються забавам?

«Коли вони віддаються забавам» — тобто кара впаде на них «у стані зайнятості та не уважності» (ібн Касір).

99. Невже вони не мали страху перед хитрістю Аллаха? Не мають страху перед хитрістю Аллаха люди, які зазнають втрат!

100. Хіба не пояснено тим, які отримали землю в спадок від її колишніх жителів, що, коли Ми побажаємо, скараємо їх за їхні гріхи? Ми запечатали їхні серця, тож не слухають вони!

101. Ми розповідаємо тобі звістки про ці селища. Їхні посланці приходили до них із ясними знаменнями, але вони не вірили в те, що вже раніше сприйняли як брехню. Так Аллах накладає печать на серця невірующих!

102. Ми не знайшли більшості з них вірними завіту. Але Ми знайшли більшість із них нечестивцями!

103. Після них Ми послали Мусу з Нашими знаменнями до Фірауна й наближених його. Але вони вчинили з ними несправедливо. Поглянь же, який був кінець нечестивців!

أَوَإِنَّ أَهْلَ الْقُرَىٰ أَنْ يَأْتِيَهُمْ بَأْسُنَا
صُحْحَىٰ وَهُمْ يَلْعَبُونَ ﴿٥٨﴾

أَفَأَمِنُوا مَكْرَ اللَّهِ فَلَا يُؤْمِنُ مَكْرَ
اللَّهِ إِلَّا الْقَوْمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٥٩﴾

أَوَلَمْ يَهْدِ لِلَّذِينَ يَرِثُونَ الْأَرْضَ مِنْ بَعْدِ
أَهْلِهَا أَنْ لَوْ نَشَاءُ نَصَبْنَاهُمْ فِئْتَابَهُمْ
وَنَضَعُ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ قَهْرًا فَلَا يَسْمَعُونَ ﴿٦٠﴾

بَلَىٰ أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ ﴿٦١﴾
وَلَقَدْ جَاءَهُمْ نُسُوحٌ مِنْ رَبِّكَ بِمَا
كَانُوا يُكْفَرُونَ ﴿٦٢﴾
كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَانظُرْ
كَذَلِكَ يَضَعُ اللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِ الْكَافِرِينَ ﴿٦٣﴾

وَمَا وَجَدْنَا لِأَكْثَرِهِمْ مِنْ عَهْدٍ وَإِنْ وَجَدْنَا
أَكْثَرَهُمْ لَفَاسِقِينَ ﴿٦٤﴾

ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِم مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا إِلَىٰ
فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ فَظَلَمُوا بِهَا فَأَنْظُرْ
كَيفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ ﴿٦٥﴾

104. Муса сказав: «О Фірауне!
Я — посланець від Господа
світів!
105. Я повинен говорити про Аллаха
істину. Я приніс вам ясне
знамення від Господа вашого.
Тож відпусти зі мною синів
Ізраїла!»
106. Той відповів: «Якщо ти
прийшов зі знаменням, то
покажи його, коли ти один із
правдивих!»
107. Він кинув свою палицю, й стала
вона справжнім змієм.
108. Він простяг свою руку, тож
усі побачили, що вона стала
здоровою!
109. Старшина народу Фірауна
сказала: «Воістину, він —
вправний чаклун!
110. Він прагне вигнати вас із
вашої землі! Що ж ви
порадите?»
111. Інші відповіли: «Дай час йому
та брату його, а по містах
розішли вісників,
112. Які приведуть до тебе всіх
вправних чаклунів!»
113. Чаклуни прийшли до Фірауна й
сказали: «Ми маємо отримати
винагороду, якщо будемо
переможцями!»

وَقَالَ مُوسَىٰ بِفِرْعَوْنَ إِنِّي رَسُولٌ مِّن رَّبِّ
الْعَالَمِينَ ﴿١٠٤﴾

حَقِيقٌ عَلَىٰ أَن لَّا أَقُولُ عَلَى اللَّهِ إِلَّا الْحَقُّ قَدْ
جِئْتُكُمْ بِبَيِّنَاتٍ مِّن رَّبِّكُمْ فَأَرْسِلْ
مَعِيَ بَنِي إِسْرَائِيلَ ﴿١٠٥﴾

قَالَ إِن كُنتَ جِئْتَ بِآيَةٍ فَإِن يَهِيمَ
أَنَّكَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿١٠٦﴾

فَأَلْقَى عَصَاهُ فَإِذَا هِيَ ثُعْبَانٌ مُّبِينٌ ﴿١٠٧﴾
وَنَزَعَ يَدَهُ فَإِذَا هِيَ بَشْرَةٌ لِلنَّظِيرِينَ ﴿١٠٨﴾

قَالَ الْمَلَأُ مِنَ قَوْمِ فِرْعَوْنَ إِنَّ هَذَا
لَسِحْرٌ عَلِيمٌ ﴿١٠٩﴾

يُرِيدُ أَن يُخْرِجَكُم مِّنْ أَرْضِكُمْ فَمَاذَا
تَأْمُرُونَ ﴿١١٠﴾

فَأَلَّوْا أَرْجَاهُ وَأَخَاهُ وَأَرْسِلْ فِي الْمَدَائِنِ
حَشِيرِينَ ﴿١١١﴾

يَأْتُونَكَ بِكُلِّ سِحْرٍ عَلِيمٍ ﴿١١٢﴾

وَجَاءَ السَّحَرَةُ فِرْعَوْنَ قَالُوا إِن لَّنَا آجُرًا
إِن كُنَّا نَحْنُ الْغَالِبِينَ ﴿١١٣﴾

114. Той відповів: «Так, і ви будете одними з наближених!»

قَالَ نَعَمْ وَإِنَّكُمْ لَمِنَ الْمُقَرَّبِينَ ﴿١١٤﴾

115. Вони сказали: «О Мусо, або кидай спершу ти, або кинемо ми!»

قَالُوا تَمُوتُ. إِمَّا أَنْ تُخْلِقَ. وَإِمَّا أَنْ تَكُونَ تَحْتَ الْمَلْفُوفِ ﴿١١٥﴾

116. Той відповів: «Кидайте ви!» І коли вони кинули, то зачарували погляд людей, налякали їх і показали великі чари.

قَالَ الْقَوْمَافَلَمَّا الْقَوْاسَحَرُوا أَعْيُنَ النَّاسِ وَأَسْرَهُبُهُمْ وَجَاءَهُمُ سِحْرٌ عَظِيمٌ ﴿١١٦﴾

117. А Ми відкрили Мусі: «Кидай свою палицю!» І ось, стала вона поглинати те, що створили вони!

* وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ أَنْ أَلْقِ عَصَاكَ فَإِذَا هِيَ تَلْقَفُ مَا يَأْفِكُونَ ﴿١١٧﴾

118. І постала істина! Марне те, що робили вони!

فَوَقَعَ الْحَقُّ وَبَطَلَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١١٨﴾

119. Вони зазнали поразки й повернулися приниженими.

فَعَلِبُوا هُنَالِكَ وَانْقَلَبُوا صَاغِرِينَ ﴿١١٩﴾

120. Чаклуни впали в земному поклоні

وَأَلْقَى السَّحَرَةُ سَجْدِينَ ﴿١٢٠﴾

121. й сказали: «Ми увірували в Господа світів,

قَالُوا آمَنَّا بِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٢١﴾

122. Господа Муси та Гаруна!»

رَبِّ مُوسَىٰ وَهَارُونَ ﴿١٢٢﴾

123. Фіраун сказав: «Як, ви увірували в Нього без мого дозволу?! Це ваші хитрощі. Ви задумали їх у місті, щоб вигнати звідти його жителів. Але скоро ви дізнаєтеся!

قَالَ فِرْعَوْنُ ءَأَمِنْتُمْ بِهِ قَبْلَ أَنْ ءَاذَنَ لَكُمْ إِنَّ هَٰذَا لَمَكْرٌ مَّكْرُومٌ فِي الْمَدِينَةِ يُخْرِجُوا مِنْهَا ءَأَهْلَهَا فَيَسُوفَ تَعْلَمُونَ ﴿١٢٣﴾

124. Я накажу відтяти вам руки й ноги навхрест, а потім розіпнути вас усіх!»

لَأَقْطَعَنَّ أَيْدِيَكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ مِّنْ خَلْفٍ ثُمَّ لَأَضِلَّ لَكُمْ ءَأَجْمَعِينَ ﴿١٢٤﴾

125. Ті сказали: «Воістину, ми повертаємося до Господа нашого!
126. Ти мстишся нам за те, що ми увірували в знамення Господа нашого, коли вони прийшли до нас. Господи наш! Даруй нам терпіння й забери нас відданими Тобі!»
127. Старшина народу Фірауна сказала: «Невже ти дозволиш Мусі та його народу поширювати безчестя на землі й зректися тебе й твоїх богів?» Той відповів: «Ми будемо вбивати синів їхніх і залишати в живих жінок їхніх. Ми маємо владу над ними!»
128. Муса сказав народу своєму: «Шукайте допомоги в Аллаху й майте терпіння! Воістину, земля належить Аллаху. Він дарує її в спадок тому з рабів Своїх, кому побажає. А найкращий вихід — для богобоязливих!»
129. Ті сказали: «Знуцалися з нас як перед тобою, так і після приходу твого». Він відповів: «Можливо, Господь знищить вашого ворога й призначить вас нащадками на землі, щоб побачити, що ви будете робити!»
130. Ми скарали рід Фірауна роками посухи й неврожаєм плодів. Можливо, вони замисляться!

قَالُوا إِنَّا إِلَى رَبِّنَا مُنْقَلِبُونَ ﴿١٢٥﴾

وَمَا تَنْقِمُونَ مِنَّا إِلَّا أَنَّا آمَنَّا بِآيَاتِ رَبِّنَا لَمَّا
جَاءَتْهُمْ تَنَارُ رَبِّنَا أَلْفِرْعَانَ عَلَيْنَا صَبْرًا وَتَوَقْنَا
مُسْلِمِينَ ﴿١٢٦﴾

وَقَالَ الْمَلَأُ مِن قَوْمِ فِرْعَوْنَ أَنْتَرِ مُوسَى
وَقَوْمَهُ لِيُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ وَبَدَّرَكَ
وَهُ الْهَيْتَكَ قَالَ سَنَقْتَل أَبْنَاءَهُ هُمْ وَسَتْخِيءُ
بِنِسَاءِهِمْ وَإِنَّا لَفِئَةٌ قَاهِرُونَ ﴿١٢٧﴾

قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ اسْتَعِينُوا بِاللَّهِ
وَاصْبِرُوا إِنَّا الْأَرْضُ لِلَّهِ يُورِثُهَا مَنْ يَشَاءُ
مِنَ عِبَادِهِ وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ ﴿١٢٨﴾

قَالُوا أُوذِينَا مِن قَبْلِ أَنْ تَأْتِيَنَا وَمِن بَعْدِ مَا
جِئْتَنَا قَالَ عَسَى رَبُّكُمْ أَنْ يُهْلِكَ
عَدُوَّكُمْ وَيَسْتَخْلِفَ كُوفِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرَ
كَيفَ تَعْمَلُونَ ﴿١٢٩﴾

وَلَقَدْ أَخَذْنَا آلَ فِرْعَوْنَ بِالسِّنِينَ وَنَقِصِ
مِنَ الثَّمَرَاتِ لَعَلَّهُمْ يَذَكَّرُونَ ﴿١٣٠﴾

131. Коли до них приходило добро, вони говорили: «Це — завдяки нам самим!» А коли їх вражало щось зле, вони приписували це Мусі та його послідовникам. Знаки їхніх нещастя — від Аллаха, але ж більшість із них цього не знає!
132. Вони сказали: «Які б знамення ти не показував, щоб зачарувати нас, ми не увіруємо!»
133. І наслали Ми на них повинь, сарану, воші, жаб і кров — як явні знамення. Але вони гордували — вони були зверхнім народом!
134. Та коли впала на них кара, вони сказали: «О Мусо! Попроси для нас у Господа свого те, що Він тобі обіцяв. Якщо ти відвернеш від нас кару, ми повіримо тобі й відпустимо з тобою синів Ізраїла».
135. Ми відвернули від них ту кару до певного часу, але коли він настав, вони порушили обіцянку.
136. Ми помстилися їм та потопили їх у морі за те, що вони вважали Наші знамення брехнею й були до них неуважними!
137. Пригнобленим людям Ми дарували в спадок східні й західні землі, які Ми

فَإِذَا جَاءَهُمْ نِعْمٌ مِّنْ أَحْسَنِهِ قَالُوا لَنَا هَذِهِ وَإِن تُصِيبَهُمْ سَيِّئَةٌ يَّظُنُّوْا بِمُوسَىٰ وَمَنْ مَّعَهُ ۗ أَلَا إِنَّمَا طَلَيْتُهُمْ عِنْدَ اللَّهِ ۗ وَلَٰكِن كَأَكْثَرِهِمْ لَا يَعْلَمُوْنَ ﴿١٣١﴾

وَقَالُوا مَهْمَا تَأْتِيَنَا بِهِ مِنْ آيَةٍ لِّتَسْحَرَنَا بِهَا فَمَا نَحْنُ لَكَ بِمُؤْمِنِينَ ﴿١٣٢﴾

فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ الطُّوفَانَ وَالْجَرَادَ وَالْقُمَّلَ وَالضَّفَادِعَ وَالْدَّمَاءَ آتِينَ مُقْفَلَاتٍ فَأَسْتَكْبَرُوا وَكَانُوا قَوْمًا مُّجْرِمِينَ ﴿١٣٣﴾

وَلَمَّا وَقَعَ عَلَيْهِمُ الرِّجْزُ قَالُوا لِمُوسَىٰ اذْعُرْ لَنَا رَبِّكَ بِمَا عَهِدَ عِنْدَكَ لَئِن كَشَفْتَ عَنَّا الرِّجْزَ لَنُؤْمِنَنَّ لَكَ وَلَنُرْسِلَنَّ مَعَكَ بَنِي إِسْرَائِيلَ ﴿١٣٤﴾

فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُمْ الرِّجْزَ إِلَىٰ أَجَلٍ هُمْ بِلِقَاؤِهِ إِذْ أُنزِلَتْ عَلَيْهِمْ لَنُؤْمِنَنَّ بِمَا عَهِدَ عِنْدَكَ لَئِن كَشَفْتَ عَنَّا الرِّجْزَ لَنُؤْمِنَنَّ لَكَ وَلَنُرْسِلَنَّ مَعَكَ بَنِي إِسْرَائِيلَ ﴿١٣٥﴾

فَأَنقَضْنَا بِمُؤْمِنِهِمْ فَأَعْرَجْنَا قَوْمَهُمْ فِي الْيَمِّ يَأْتُهُم كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَكَانُوا عَنْهَا غَافِلِينَ ﴿١٣٦﴾

وَأَوْرَثْنَا الْقَوْمَ الَّذِينَ كَانُوا يُسْتَضَعُونَ مَشْرِقَ الْأَرْضِ وَمَغْرِبَهَا

благословили. За те, що вони терпіли, справдилося прекрасне слово Господа твого про синів Ізраїла. Ми знищили те, що робили Фіраун та його народ, і те, що будували вони!

138. Ми переправили синів Ізраїла через море. Вони прийшли до людей, відданих поклонінню своїм ідолам і сказали Мусі: «О Мусо! Зроби нам бога, такого, як у них!» Той відповів: «Воістину, ви — невігласи!
139. Воістину, буде знищено те, в що вірять ці люди. Марне те, що вони роблять!»
140. Він сказав: «Невже я буду шукати для вас іншого бога замість Аллаха, коли Він вивищив вас над усіма жителями світів?»
141. І ось Ми врятували вас від роду Фірауна. Вони завдавали вам страждань, убивали ваших синів і залишали в живих ваших жінок. У цьому для вас — велике випробування від Господа вашого!
142. Ми визначили Мусі тридцять ночей і додали ще десять, тож загальний час від Господа його становив сорок ночей. Тоді сказав Муса Гаруну, своєму брату: «Будь замість

أَلَيْ بُرْكَدَانِيهَا وَنَمَتَ كَيْمَتُ رَبِّكَ
الْحُسْنَى عَلَى بَنِي إِسْرَائِيلَ بِمَا صَبَرُوا
وَدَمَرْنَا مَا كَانَ يَصْنَعُ فِرْعَوْنُ وَقَوْمُهُ
وَمَا كَانُوا يَعْرِشُونَ ﴿۱۳۸﴾

وَجَوَّزْنَا بِبَنِي إِسْرَائِيلَ بِلَ الْبَحْرِ فَأَتَوْا عَلَى
قَوْمٍ يَعْبُكُونَ عَلَى أَنْصَابٍ لَهُمْ قَالُوا
يَسْمُوسَى اجْعَلْ لَنَا إِلَهًا كَمَا لَهُمْ
آلِهَةٌ قَالَ إِنَّكُمْ قَوْمٌ تَجْهَلُونَ ﴿۱۳۹﴾

إِنْ هَذُولًا مَتَّبِعْتَهُمْ فِيهِ وَيَطُلُّ مَا
كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۱۴۰﴾

قَالَ أَغَيْرَ اللَّهِ أَنْعِيكُمْ إِلَهُهَا وَهُوَ فَضَّلَكُمْ
عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿۱۴۱﴾

فَإِذْ أَنْجَيْنَاكُمْ مِنَ آلِ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُمْ
سُوءَ الْعَذَابِ يُقْتُلُونَ أَبْنَاءَكُمْ
وَيَسْتَحْيُونَ نِسَاءَكُمْ وَفِي ذَلِكَ
بَلَاءٌ لِمَنْ رَزَقْنَاهُ عَظِيمٌ ﴿۱۴۲﴾

﴿وَوَعَدْنَا مُوسَى ثَلَاثِينَ لَيْلَةً وَأَتَمَمْتَهَا
بِعَشْرٍ فَتَمَّ مِيقَاتُ رَبِّهِ أَرْبَعِينَ لَيْلَةً
وَقَالَ مُوسَى لِأَخِيهِ هَارُونَ اخْلُفْنِي فِي قَوْمِي
وَأَصْلِحْ وَلَا تَتَّبِعْ سَبِيلَ الْمُفْسِدِينَ ﴿۱۴۳﴾﴾

мене над моїм народом, чини справедливо й не ходи шляхом нечестивців!»

143. І коли Муса прийшов у призначений Нами час, і Його Господь заговорив до нього, він сказав: «Господи! Покажися мені, щоб я подивився на Тебе!» Той відповів: «Ти не побачиш Мене, але поглянь на гору. Якщо вона втримається на своєму місці, то побачиш Мене й ти». Але коли Його Господь явив Себе горі, то розтрощив її на шматки, а Муса знепритомнів. І коли він прийшов до тям, то сказав: «Преславний Ти! Я каюся перед Тобою, і я — перший із віруючих!»
144. Відповів Аллах: «О Мусо! Я вивищив тебе над людьми через Моє послання й Моє слово. Візьми те, що Я дав тобі, й будь одним із вдячних!»
145. Ми написали для нього на скрижалях усі повчання й роз'яснення кожної речі: «Міцно тримайся їх та накажи народу своєму триматися того добра, що міститься в них. Я покажу вам притулок для нечестивих!
146. Я відверну від Моїх знамень тих, які поводяться зверхньо на землі без права на те. І яке

وَلَمَّا جَاءَ مُوسَىٰ لِمِيقَاتِنَا وَكَلَّمَهُ رَبُّهُ قَالَ رَبِّ أَرِنِي أَنظُرَ إِلَيْكَ قَالَ لَنْ نَرَىٰ رَبِّي وَلَكِن نَنْظُرُ إِلَى الْجَبَلِ فَإِنِ اسْتَقَرَّ مَكَانَهُ فَسَوْفَ نَرَىٰ فَلَمَّا تَخَلَّىٰ رَبُّهُ لِلْجَبَلِ جَعَلَهُ دَكًّا وَخَرَّ مُوسَىٰ صَعِقًا فَلَمَّا أَفَاقَ قَالَ سُبْحَانَكَ تُبْتُ إِلَيْكَ وَأَنَا أَوَّلُ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٤٣﴾

قَالَ يٰمُوسَىٰ إِنِّي اصْطَفَيْتُكَ عَلَى النَّاسِ بِرِسَالَتِي وَبِكَلِمَىٰ فَخُذْ مَا آتَيْتُكَ وَكُن مِنَ الشَّاكِرِينَ ﴿١٤٤﴾

وَكَتَبْنَا لَهُ فِي الْأَنْوَاجِ مِن كُلِّ شَيْءٍ مَّوْعِظَةً وَتَفْصِيلًا لِّكُلِّ شَيْءٍ فَخُذْهَا بِقُوَّةٍ وَأْمُرْ قَوْمَكَ يَا حَسَنًا سَأُرِيكُمْ ذَاتَ الْآفَاقِينَ ﴿١٤٥﴾

سَأَصْرِفُ عَنْ آيَاتِيَ الَّذِينَ يَتَكَبَّرُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَإِن يَرَوْا كُلَّ آيَةٍ

б знамення вони не побачили, не повірять у нього. І якби побачили прямий шлях, не пішли б ним. Але якщо побачать вони шлях омани, то підуть ним. Це тому, що вважали вони за брехню Наші знамення й були до них неуважні!

147. Вчинки тих, які вважали за брехню Наші знамення й зустріч у наступному житті, — марні. Хіба їм не відплатять за те, що вони чинили?»

148. Коли Муса пішов, його народ зробив із прикрас подобу тельця, яка ревла. Хіба вони не бачили, що він не розмовляв із ними й не вказував їм прямого шляху? Та вони взяли його [для поклоніння] — вони були нечестивці!

Як пояснюють муфассіри — тлумачі Корану, «подоба тельця» була зроблена з золота, і його рев спричиняло повітря, що проходило крізь отвори.

149. А коли вони розкаялися й побачили, що заблукали, то сказали: «Якщо наш Господь не змилується над нами й не простить нам, то ми неодмінно будемо одними з тих, хто зазнав втрат!»

150. Коли Муса повернувся до свого народу, то розгнівався,

لَا يُؤْمِنُوا بِهَا وَإِن يَرَوْا سَيِّئَ الرَّشْدِ لَا
يَتَّخِذُوهُ سَبِيلًا وَإِن يَرَوْا سَيِّئَ الَّذِي
يَتَّخِذُوهُ سَبِيلًا ذَلَّكَ بِأَنَّهُمْ كَذَّبُوا
بِقَائِنَاتٍ وَكَانُوا غَنَابِلَ ۝١٤٧

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَلِقَاءِ الْآخِرَةِ
حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ هَلْ يُجْرُونَ إِلَّا مَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ ۝١٤٨

وَاتَّخَذَ قَوْمُ مُوسَىٰ مِن بَعْدِهِ مِن حُلِيِّهِمْ
عِجْلًا جَسَدًا لَّهُ خَوَارٌ أَلْهَمُوا أَنَّهُ
لَا يَكُ لِمَنَّهُمْ وَلَا يَهْدِيهِمْ سَبِيلًا
اتَّخَذُوهُ وَكَانُوا ظَالِمِينَ ۝١٤٩

وَلَمَّا سَقَطَ فِي أَيْدِيهِمْ وَرَأَوْا أَنَّهُمْ قَدْ
ضَلُّوا قَالُوا لَئِن لَّمْ يَرْتَحَمْنَا رَبُّنَا
وَيَغْفِرْ لَنَا لَتَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ ۝١٥٠

وَلَمَّا رَجَعَ مُوسَىٰ إِلَىٰ قَوْمِهِ غَضَبًا أَن سَقَا

засмутився й сказав: «Зле те, що ви зробили за моєї відсутності! Невже ви прагнули випередити наказ Господа вашого?» І кинув скрижалі, схопив за голову брата свого й потягнув його до себе. Той заголосив: «Сину моєї матері! Воістину, люди понизили мене й мало не вбили. Не давай ворогам приводу насміхатися з мене й не став мене поряд із нечестивими людьми!»

151. Він сказав: «Господи! Прости мені й моєму брату та введи нас до милості Твоєї! Ти — наймилосердніший із милосердних!»

152. Воістину, на тих, які взяли собі [для поклоніння] тельця, впаде гнів Господа їхнього й приниження в земному житті. Так Ми винагороджуємо наклепників!

153. А щодо тих, які чинили зло, а потім розкаялися та увірували — Господь твій Прощаючий, Милосердний!

154. Коли минувся гнів Муси, він узяв скрижалі, на яких був написаний прямий шлях і милість для тих, хто боїться Господа свого.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 رَبِّكُمْ وَاللَّيْلِ وَاللَّيْلِ وَاللَّيْلِ
 بِحُجْرَتِهِ إِلَيْهِ قَالَ أَمْ لِمَ
 أَنْصَبْتُمْ بِي الْأَعْدَاءَ
 وَلَا تَجْعَلْنِي مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٥١﴾

قَالَ رَبِّ اغْفِرْ لِي وَلِإِخْتِي
 وَارْحَمِ الرَّحِيمِينَ ﴿٥٢﴾

إِنَّ الَّذِينَ اتَّخَذُوا الْعِجْلَ سَيِّئًا لَّهُمْ عَذَابٌ
 مِنْ رَبِّهِمْ وَذِلَّةٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَكَذَلِكَ
 نَجْزِي الْمُفْتَرِينَ ﴿٥٣﴾

وَالَّذِينَ عَمِلُوا السَّيِّئَاتِ ثُمَّ تَابُوا مِنْ
 بَعْدِهَا وَآمَنُوا إِنَّ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِهَا
 لَعَلُّوهُ رَجِيمٌ ﴿٥٤﴾

وَلَمَّا سَكَتَ عَنْ مُوسَى الْغَضَبُ أَخَذَ الْأَلْوَاحَ
 وَفِي نُسخَتِهَا هُدًى وَرَحْمَةٌ لِلَّذِينَ هُمْ لِرَبِّهِمْ
 يَتَّقُونَ ﴿٥٥﴾

155. Муса обрав сімдесят чоловіків зі свого народу, щоб вони прийшли в призначений Нами час. А коли їх уразив землетрус, то [Муса] сказав: «Господи! Якби Ти побажав, то знищив би раніше як їх, так і мене. Невже ти знищиш нас за вчинок якихось нерозумних людей серед нас? Це тільки Твоє випробування. Ти вводиш ним в оману, кого побажаш, і провадиш прямим шляхом, кого побажаш! Ти — наш Покровитель, тож прости нам і помилуй нас! Ти — найкращий із тих, хто прощає!»

156. Даруй нам найкраще в цьому житті й у житті наступному. Ми повертаємося до Тебе!» Він відповів: «Я вражаю Своєю карою, кого побажаю, але милість Моя охоплює кожну річ! Я дарую її тим, які богобоязливі, які дають закят і які вірують у Наші знамення,

157. які підуть за посланцем, неписьменним пророком, запис про якого вони знайдуть у Таураті та Інджілі. Він накаже їм найкраще й відверне від неприйнятного, він дозволить їм добре й заборонить лихе, він скине з них тягар і пута, які висять на них. Саме ті, які

وَأَخْتَارَ مُوسَىٰ قَوْمَهُ سَبْعِينَ رَجُلًا لِّمِيقَاتِنَا
فَلَمَّا أَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ قَالَ رَبِّ لَوْ شِئْتَ
أَهْلَكْتَهُم مِّن قَبْلُ وَإِنِّي أَنهَلِكُمَا يَمَّا كَعَلَل
السَّهْمَاءَ مِنَّا إِنْ هِيَ إِلَّا أَيْدِيكَ نُصَلِّ بِهَا
مِن نَّشَاءٍ وَنَهْدِي مَنْ نَّشَاءُ أَنْتَ وَلِيْنَا فَأَعْرِضْ لَنَا
وَارْحَمْنَا وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّحِيمِينَ ﴿١٥٥﴾

«وَأَكْتُمِبَ لَنَا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةً
وَفِي الْآخِرَةِ إِنَّا هُنَا إِلَيْكَ قَائِلُونَ
أُصِيبُ بِهِ مِمَّنْ نَّشَاءُ وَرَحْمَتِي وَسِعَتْ كُلَّ
شَيْءٍ فَسَأَكْتُمِبُهَا لِلَّذِينَ يَتَّقُونَ وَيُؤْتُونَ
الزَّكَاةَ وَالَّذِينَ هُمْ بِآيَاتِنَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٥٦﴾

الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ الرَّسُولَ النَّبِيَّ الَّذِي
الَّذِي يَجِدُونَهُ مَكْتُوبًا عِنْدَهُمْ فِي
التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ يَأْمُرُهُمْ
بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَاهُمْ عَنِ الْمُنْكَرِ
وَيُحِلُّ لَهُمُ الطَّيِّبَاتِ وَيُحَرِّمُ عَلَيْهِمُ
الطَّيِّبَاتِ وَيَضَعُ عَنْهُمْ إِصْرَهُمْ وَالْأَغْلَالَ
الَّتِي كَانَتْ عَلَيْهِمْ فَالَّذِينَ آمَنُوا بِهِ

увірюють у нього, шануватимуть його, допомагатимуть йому й підуть за світлом, яке буде зіслано йому, — вони матимуть успіх!»

158. Скажи: «О люди! Я — посланець Аллаха до вас усіх! Йому належить влада над небесами й землею; немає бога, крім Нього, Він дарує життя та смерть! Тож увіруйте в Аллаха та Його Посланця — неписьменного пророка, який увірував у Аллаха та Його слово. Йдіть же за ним — можливо, підете ви прямим шляхом!»
159. Серед народу Муси є громада, яка веде шляхом істини й чинить згідно з нею.
160. Ми розділили їх на дванадцять колін. Коли народ [Муси] попросив у нього води, Ми відкрили йому: «Удар своєю палицею в скелю!» Звідти забило дванадцять джерел, і кожна людина знала, звідки їй пити. Ми затінили їх хмарою та зіслали їм манну й перепелів: «Їжте блага, якими Ми наділили вас!» Вони не скривдили Нас, вони скривдили тільки самих себе.
161. І ось Ми сказали їм: «Живіть у цьому селищі! Їжте досхочу,

وَعَزَّزُوهُ وَنَصَرُوهُ وَأَتَّبَعُوا النُّورَ الَّذِي
أُنزِلَ مَعَهُ ۚ أُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿١٥٨﴾

قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ
جَمِيعًا الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ
وَالْأَرْضِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ
فَتَأْتُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ النَّبِيِّ الْأَمِينِ
الَّذِي يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَكَلِمَاتِهِ ۚ وَأَتَّبِعُوهُ
لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿١٥٩﴾

وَمِنْ قَوْمِ مُوسَىٰ أُمَّةٌ يَهْتَدُونَ بِالْحَقِّ
وَبِهِ يَعْتَدُونَ ﴿١٦٠﴾

وَقَطَعْنَاهُمْ اثْنَتَيْ عَشْرَةَ أَسْبَاطًا أُمَمًا
وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ إِذِ اسْتَسْقَاهُ
قَوْمُهُ ۚ إِنِ اضْرِبْ بِعَصَاكَ الْحَجَرَ
فَأَنْبَجَسَتْ مِنْهُ اثْنَتَا عَشْرَةَ عَيْنًا ۚ قَدْ
عَلِمَ كُلُّ أَنَّا مِمَّنْ شَرِبَ مِنْهُمْ ۚ وَقَلَّلْنَا
عَلَيْهِمُ الْعِصْمَ ۚ وَأَنْزَلْنَا عَلَيْهِمُ الْمَنَّاءَ
وَالسَّلْوَىٰ ۚ كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا
رَزَقْنَاكُمْ ۚ وَمَا ظَلَمُونَا وَوَلَّا كُنْ
كَانُوا أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿١٦١﴾

وَإِذِ قِيلَ لَهُمْ أَنْكَبُوا هَذِهِ الْقَرْيَةَ

коли схочете й де схочете!
Увійдіть до брами, низько
вклоніться й скажіть: «Прости
нас!», щоб відпустили Ми
гріхи ваші та примножили
[винагороду] праведникам!»

162. Несправедливі з них замінили сказані для них слова на інші. Ми зіслали на них кару небесну за те, що вони чинили несправедливість!
163. Запитай їх про селище на березі моря. Його жителі порушили суботу, коли в суботній день до них відкрито припливала риба, але не припливала в інші дні. Так Ми випробовували їх за те, що вони були нечестиві!
164. Деякі з них сказали: «Чому ви повчаєте людей, яких Аллах однаково знищить або скарає суворою карою?» Ті відповіли: «Щоб виправдатися перед Господом нашим — можливо, вони будуть богобоязливі!»
165. Та коли вони забули про те, що нагадували їм, Ми врятували тих, які відвертали інших від зла, а тих, які були несправедливі, скарали суворою карою за те, що вони були нечестивцями!
166. Коли вони порушили те, від чого їх відвертали, Ми

وَكُلُوا مِنْهَا حَيْثُ شِئْتُمْ وَذَلُّوا حِطَّةً
وَادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا نَقَرْنَا لَكُمْ
حِطَّةً لِكُلِّ سَيِّئَةٍ الْمُحْسِنِينَ ﴿١٦٢﴾

فَبَدَّلَ الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ قَوْلًا غَيْرَ
الَّذِي قِيلَ لَهُمْ فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ
رِيحًا مِنْ السَّمَاءِ بِمَا كَانُوا
يَظْلِمُونَ ﴿١٦٣﴾

وَسْتَأْذِنُ عَنْ الْقَرْيَةِ الَّتِي كَانَتْ
حَاضِرَةً الْبَحْرِ إِذْ يَعْدُونَ فِي السَّبْتِ
إِذْ تَأْتِيهِمْ حِثَابُهُمْ وَوَجَّهْنَا سَبَّحَهُمْ سُرْعًا
وَيَوْمَ لَا يُسْتَوُونَ لَأْتَأْتِيهِمْ كَذَلِكَ
تَبْلُؤُهُمْ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ ﴿١٦٤﴾

وَإِذْ قَالَتْ أُمَّةٌ مِنْهُمْ لِمَن يَعْطُونَ قَوْلًا اللَّهُ
مُهِلِكُهُمْ أَوْ مُعَذِّبُهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا قَالُوا
مُعَذِّبُهُ إِلَىٰ رَبِّكُمْ وَعَلَهُمُ شِقُورٌ ﴿١٦٥﴾

فَلَمَّا نَسُوا مَا ذُكِّرُوا بِهِ أَنْجَيْنَا الَّذِينَ
يَنْهَوْنَ عَنِ السُّوءِ وَأَخَذْنَا الَّذِينَ ظَلَمُوا
بِعَدَابٍ بَيِّنٍ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ ﴿١٦٦﴾

فَلَمَّا عَتَوْا عَنْ مَا نُهُوا عَنْهُ قُلْنَا لَهُمْ كُونُوا قِرَدَةً

сказали їм: «Будьте мавпами мерзенними!»

167. Ось твій Господь сповістив, що Він неодмінно буде відсилати до них тих, хто вражатиме їх злою карою. Воістину, твій Господь — Швидкий у покаранні!
Воістину, Він — Прощаючий, Милосердний!

168. Ми розділили їх на землі на різні громади. Серед них є праведні й неправедні. Ми випробовували їх добром і злом — можливо, вони повернуться!

«Повернуться від невір'я до єдинобожжя» (аль-Багаві)

169. За ними прийшли наступники, які успадкували Писання. Але вони вхопилися за мирські блага й сказали: «Нас буде прощено!» Та якби з'явилися перед ними блага, подібні до цих, вони б однаково вхопилися за них. Хіба не було взято з них завіт Писання, щоб вони говорили правду про Аллаха? Вони вивчили те, що в ньому! Наступне життя краще для тих, які богобоязливі, невже вони не розуміють?

170. А щодо тих, які тримаються Писання, звершують молитву, то, воістину, Ми не втратимо винагороди праведників!

حَسْبِينِ ﴿٣٥﴾

وَإِذْ تَأَذَّنَ رَبُّكَ لَيَسْعَنَّ عَلَيْهِمْ إِلَى يَوْمِ الْفَيْتَمَةِ مَنْ يَسُومُهُمْ سُوءَ الْعَذَابِ إِنَّ رَبَّكَ لَسَرِيعُ الْعِقَابِ وَإِنَّهُ لَغَوْرٌ رَجِيمٌ ﴿٣٦﴾

وَقَطَعْنَا نَهْرًا فِي الْأَرْضِ أُمَّمًا مِّنْهُمْ
الضَّالِّينَ حُورًا وَمِنْهُمْ ذُرِّيَّةٌ
وَيَتَوَلَّوْنَهُمْ بِالْحَسَنَاتِ وَالسَّيِّئَاتِ
لَعَنَهُمُ الرَّجِيمُونَ ﴿٣٧﴾

فَخَلَفَ مِنْ بَعْدِهِمْ خَلْفٌ وَرَفُوا الْكِتَابَ
يَأْخُذُونَ عَرَصَ هَذَا الْأَدْنَى وَيَقُولُونَ
سَيُعَذِّبُنَا وَإِنَّا بِنَهْمِ عَرَصٍ مِّثْلِهِ بَأْخُذُونَ
الرُّبُوحَ عَلَيْهِمْ يَمِيقُوا الْكِتَابَ أَن لَّا يَقُولُوا
عَلَى اللَّهِ إِلَّا الْحَقُّ وَرَسُولًا مَّيْمَنًا وَالذَّارِ الْأَخِيرَةَ
حَبِيرٌ لِلَّذِينَ يَشْفَعُونَ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٣٨﴾

وَالَّذِينَ يَمَسِّكُونَ بِالْكِتَابِ وَأَقَامُوا
الصَّلَاةَ إِنَّا لَا نَضِيعُ أَجْرَ الْمُصْلِحِينَ ﴿٣٩﴾

171. Ось Ми піднесли над ними гору, наче хмару, і вони подумали, що вона впаде на них. «Міцно тримайтеся того, що дано вам, і згадуйте, що в ньому, — можливо, будете богобоязливі!»

Мається на увазі гора Синай (Сінін, Джабаль ат-Тур), яку Всевишній підніс над синамі Ізраїла.

172. Ось твій Господь вивів із плоти синів Адама нащадків їхніх, змусивши свідчити про самих себе: «Чи не Я ваш Господь?» Ті відповіли: «Так, ми — свідчимо!» — щоб не говорили ви в День Воскресіння: «Воістину, ми не знали про це!»

173. Або не говорили: «Воістину, батьки наші додавали Господу рівних у поклонінні ще раніше, а ми — їхні нащадки. Невже ти знищиш нас за те, що зробили послідовники брехні?»

174. Так Ми пояснюємо знамення — можливо, вони повернуться!

175. Сповісти їм про того, кому Ми дарували Наші знамення, а він відвернувся від них. Шайтан переслідував його, і він став одним із тих, хто блукає!

Більшість коментаторів вважає, що йдеться про Бала'ама (Валаама).

﴿وَإِذْ نَفَخْنَا الْجِبَلَ فَوْقَهُمْ كَأَنَّهُ ظُلَّةٌ وَظَنُّوا أَنَّهُ وَاقِعٌ بِهِمْ خُذُوا مَا آتَيْنَاكُم بِقُوَّةٍ وَاذْكُرُوا مَا فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿۳۳﴾﴾

﴿وَإِذْ أَخَذَرْنَاكَ مِن بَنِي آدَمَ مِن ظُهُورِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَأَشْهَدَهُمْ عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ أَلَسْتُ بِرَبِّكُمْ قَالُوا بَلَىٰ شَهِدْنَا أَن نَقُولُوا لَوْ أَنَّهُ أَلَيْسَ إِتَانًا كُنَّا مِن هَادِئِينَ ﴿۳۴﴾﴾

﴿أَوْ تَقُولُوا إِنَّمَا أَشْرَكَ آبَاؤُنَا مِن قَبْلُ وَكُنَّا ذُرِّيَّةً مِّن بَعْدِهِمْ أَفَتُهْلِكُنَا بِمَا فَعَلَ الْمُبْطِلُونَ ﴿۳۵﴾﴾

﴿وَكَذَٰلِكَ نَفْصِلُ الْآيَاتِ وَلَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿۳۶﴾﴾

﴿وَأَنقَلِبْ عَلَيْهِمُ بَنِي آلِ الَّذِي آتَيْنَاهُ آيَاتِنَا فَاسْتَعْتَبَ مِنهَا فَاتَّبَعُهُ الشَّيْطَانُ فَكَانَ مِنَ الْغَاوِينَ ﴿۳۷﴾﴾

176. Якби Ми побажали, то піднесли би його через них, але він вхопився за земне й пішов за своїми бажаннями. Він подібний до пса: коли женеш його, він висуває язика, і коли лишаєш у спокої, він так само висовує язика. Це — приклад людей, які вважають Наші знамення за брехню! Перекажи їм цю розповідь — можливо, поміркують вони!

Аль-Багавві посилається на Кутайбу й пише: «Пес висовує язик тоді, коли гарчить, коли відпочиває, а також коли страждає від спраги. Саме тому Аллах навів цей приклад задля того, щоб показати осіб, які вважають Його знамення за брехню: якщо їх повчати, то вони збиваються з правильного шляху, а якщо лишити в спокої, то вони так само збиваються зі шляху — наче пес, якого женеш, а він висуває язика, а якщо не чіпаєш — так само висуває язика».

177. Поганий приклад людей, які вважають Наші знамення за брехню й кривдять самих себе!
178. Кого Аллах веде прямим шляхом, той іде прямим шляхом. А ті, кого Він збиває зі шляху, матимуть втрати!
179. Ми створили для пекла багато джинів і людей. Вони мають

وَلَوْ شِئْنَا لَرَفَعْنَاهُ بِهَا وَنَحْنَعُهُمْ أَجْلَدًا إِلَى
الْأَرْضِ وَاتَّبَعُوهَ هُوَ لَمَّا هَمَّ بِمِثْلِ الْكَلْبِ
إِنْ تَحْمِلَ عَلَيْهِ يَلْهَثُ أَوْ تَرَكَهُ يَلْهَثُ
ذَلِكَ مِثْلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا آيَاتِنَا
فَأَقْصِرْ الْقَصَصَ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٧٦﴾

سَاءَ مَثَلًا الْقَوْمُ الَّذِينَ كَذَّبُوا آيَاتِنَا
وَأَنْفُسَهُمْ كَأَنْفُسِهِمْ ﴿٧٦﴾

مَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِىٌّ وَمَنْ ضَلَّلَهُ
فَأُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٧٧﴾

وَلَقَدْ ذَرَأْنَا الْجَهَنَّمَ كَثِيرًا مِّنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ لَهُمْ

серця, якими не розуміють, мають очі, якими не бачать, мають вуха, якими не чують. Вони подібні до худоби, але перебувають у ще більшій омані. Вони — невігласи!

180. Аллаху належать прекрасні імена. Тож кличте Його ними й залиште тих, які спотворюють імена Його. Їх винагородять за те, що вони робили!
181. Серед Наших творінь є громада, яка веде шляхом істини й чинить згідно з нею.
182. А тих, які вважають Наші знамення за брехню, Ми поступово потягнемо донизу, так, що вони й не знатимуть про це!
183. Я дам їм відстрочку. Воістину, Мої хитрощі могутні!
184. Невже їм не спадало на думку, що їхній приятель не божевільний? Воістину, він — ясний застерігач!
185. Невже не дивилися вони на царство небес і землі, і на кожну річ, створену Аллахом? А можливо, вже наблизився їхній строк! То в яку розповідь після цієї увірують вони?
186. Кого Аллах збив зі шляху, тому немає провідника. Він залишить їх блукати в своєму беззаконні!

قُلُوبٌ لَا يَفْقَهُونَ بِهَا وَلَهُمْ أَعْيُنٌ لَا يُبْصِرُونَ
بِهَا وَلَهُمْ آذَانٌ لَا تَسْمَعُونَ بِهَا أُولَئِكَ
كَأَلْعَمَىٰ ۖ لَهُمْ هُنَا أَسْوَءُ لِمَا كَانُوا
الْعَافِيُونَ ﴿٣٧﴾

وَاللَّهُ الْأَسْمَاءَ الْحُسْنَىٰ فَادْعُوهُ بِهَا وَذُرُوا الَّذِينَ
يُلْحِدُونَ فِي أَسْمَائِهِ سَيُجْزَوْنَ مَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ ﴿٣٨﴾

وَمِمَّنْ خَلَقْنَا أُمَّةً يَهْتَدُونَ بِالْحَقِّ وَبِهِ يَعْدِلُونَ ﴿٣٩﴾

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بآيَاتِنَا سَنَسْتَدْرِجُهُمْ
مِنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٤٠﴾

وَأَمَلِ الْهَمْرَانَ كِيدِي مَيْمِينَ ﴿٤١﴾

أَوَلَمْ يَتَفَكَّرُوا مَا يَصَاحِبُهُمْ مِنْ جِنَّةٍ إِنْ هُوَ
إِلَّا نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٤٢﴾

أَوَلَمْ يَنْظُرُوا فِي مَلَكُوتِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَمَا خَلَقَ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ وَأَنْ عَسَىٰ أَنْ يَكُونَ
قَدِ اقْتَرَبَ أَجَلُهُمْ فَبِأَيِّ حَدِيثٍ بَعْدَهُ
يُؤْمِنُونَ ﴿٤٣﴾

مَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ فَلا هَادِيَ لَهُ وَيَذَرُهُمْ فِي
طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿٤٤﴾

187. Тебе запитують про Час: «Коли настане він?» Скажи: «Знання про це — в Господа мого! Не відкриє часу його ніхто, крім Нього. Важкий він для небес і для землі! Прийде він раптово!» Тебе питають, наче тобі про це відомо. Скажи: «Знання про це — в Аллаха, але ж більшість людей про це не відає!»
188. Скажи: «Я не маю влади зробити собі добро чи заподіяти шкоду, хіба що побажає цього Аллах. Якби я знав потаємне, то примножив би собі добро, а зло не торкнулося б мене. Воістину, я — застерігач і добрий вісник для віруючих людей!»
189. Він — Той, Хто створив вас із єдиної душі й зробив із неї другу — до пари, щоб вона знаходила в ній спокій. А коли він зійшовся з нею, то вона понесла легку ношу й ходила з нею. Коли та стала важкою, вони обоє звернулися до Господа свого: «Якщо Ти даруєш нам благочестиву дитину, то ми будемо вдячні Тобі!»
190. А коли Він дарував їм благочестиву дитину, вони почали додавати Йому рівних у тому, що Він дарував їм. Та

يَسْتَلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ أَيَّانَ مُرْسِمُهَا قُلْ إِنَّمَا
عِلْمُهَا عِنْدَ رَبِّي لَا يُجَلِّيهَا لِوَقْتِهَا إِلَّا هُوَ
نُقِلَتْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَا تَأْتِيكُمُ إِلَّا
بَغْتَةً يَسْتَلُونَكَ كَأَنَّكَ حَيٌّ عَنْهَا قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا
عِنْدَ اللَّهِ وَلَٰكِنِّي أَنذِرُ النَّاسَ لَا يَعْلمُونَ ﴿١٨٧﴾

قُلْ لَا أَمْلِكُ لِنَفْسِي نَفْعًا وَلَا ضَرًّا إِلَّا
مَا شَاءَ اللَّهُ وَلَوْ كُنْتُ أَعْلَمُ الْغَيْبِ
لَأَسْتَكْتَرْتُ مِنَ الْخَيْرِ وَمَا مَسَّنِيَ
الشُّوهُ إِن أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ وَبَشِيرٌ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿١٨٨﴾

﴿ هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَجَعَلَ
بَيْنَهَا وَرُوحَهَا لِيَسْكُنَ إِلَيْهَا فَلَمَّا تَغَشَّاهَا
حَمَلَتْ حَمْلًا خَفِيًّا فَمَرَّتْ بِهِ فَلَمَّا أَفْقَلَتْ
دَعَا اللَّهُ رَبَّهُمَا لَئِن آتَيْتَنَّا صَالِحًا
لَتَكُونَنَّ مِنَ الشَّاكِرِينَ ﴾ ﴿١٨٩﴾

﴿ فَلَمَّا آتَاهُمَا صَالِحًا جَعَلَ لَهُ شُرَكَاءَ فِيمَا
آتَاهُمَا فَتَعَالَى اللَّهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴾ ﴿١٩٠﴾

Аллах вищий від того, що Йому приписують!

У цих аятах розповідається про життя Адама й Хави (Єви). Коментатори пояснюють, що через хитрощі шайтана Хава назвала свого сина Абд аль-Харісом («раб Харіса»; Харіс — ім'я Ібліса), адже попередні діти — Абд Аллах («раб Аллага») та Убайд Аллах («Найпокірніший раб Аллага») — померли. Отож, люди почали додавати Аллаху рівних «у тому, що Він дарував їм» (аль-Багавві).

191. Невже вони будуть додавати Йому рівними тих, які нічого не творять і створені самі?
192. Вони не здатні допомогти їм і не можуть допомогти навіть собі!
193. Якщо ви покличете їх на прямий шлях, то вони не підуть за вами. Байдуже, будете ви кликати їх чи будете мовчати.

Аль-Багавві коментує:

«Позбавлені розуму ідоли не підуть за вами».

194. Воістину, ті, кого ви кличете замість Аллага — раби, подібні до вас. Тож покличте їх, нехай вони дадуть вам відповідь, якщо ви говорите правду!
195. Чи є в них ноги, якими ходять вони? Чи є в них руки, якими щось беруть? Чи є в них очі,

أَشْرِكُونَ مَا لَا يَخْلُقُ شَيْئًا وَهُمْ يُخْفُونَ ﴿١٩١﴾

وَلَا يَسْتَطِيعُونَ لَهُمْ نَصْرًا وَلَا أَنْفُسَهُمْ يَنْصُرُونَ ﴿١٩٢﴾

وَإِنْ تَدْعُوهُمْ إِلَى الْهُدَىٰ لَا يَتَّبِعُوا سِوَاهُ عَالِمِكُمْ أَذْعَوْهُمْ أَمْ أَنْتُمْ ضَالُّونَ ﴿١٩٣﴾

إِنَّ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ عِبَادٌ أَشْتَبَلُكُمْ فَأَدْعُوهُمْ فَلْيَسْتَجِيبُوا لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿١٩٤﴾

أَلَهُمْ أَرْجُلٌ يَمْشُونَ بِهَا أَمْ لَهُمْ آيْدٍ يَبْطِشُونَ بِهَا أَمْ لَهُمْ أَعْيُنٌ يُبْصِرُونَ

якими вони бачать? Чи є в них вуха, якими чують вони? Скажи: «Кличте своїх ідолів, а тоді хитруйте проти мене й не давайте мені відстрочки!

196. Воістину, мій Покровитель — Аллах, Який зіслав Писання. Він захищає праведників!»
197. Ті, кого ви кличете замість Аллаха, не здатні допомогти вам і не можуть допомогти навіть собі!
198. Якщо ви покличете їх на прямий шлях, то вони не почують. Бачиш ти, що вони дивляться на тебе, але не бачать!
Ідеться про ідолів: «Вони стоять перед тобою зі своїми намальованими очима й наче дивляться ними, хоч насправді — камені» (ібн Касір).
199. Прости цих людей, закликай робити добро й залиш невігласів.
200. А якщо шайтан спокушатиме тебе, то шукай захисту в Аллаха! Воістину, Він — Всечуючий, Всезнаючий!
201. Воістину, коли богобоязливих торкається спокуса шайтана, вони згадують Аллаха й починають розрізняти!

بِمَا أَرَاهُمْ أَذْنًا إِنْ يَسْمَعُونَ بِهَا فُلَّيْ أَدْعُوا
شُرَكَاءَ كُفْرًا كَبِيدُونَ فَلَا يَنْظُرُونَ ﴿١٩٦﴾

إِنَّ وَلِيِّيَ اللَّهُ الَّذِي نَزَّلَ الْكِتَابَ وَهُوَ
يَتَوَلَّى الصَّالِحِينَ ﴿١٩٧﴾

وَالَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ لَا يَسْمَعُونَ
نَصْرَكُمْ وَلَا أَنْفُسَهُمْ يَبْصُرُونَ ﴿١٩٨﴾

وَإِنْ تَدْعُوهُمْ إِلَى الْهُدَى لَا يَسْمَعُوا وَتَرَاهُمْ
يَنْظُرُونَ إِلَيْكَ وَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ ﴿١٩٩﴾

خُذِ الْعَسْوَ وَأْمُرْ بِالْعُرْفِ وَأَعْرِضْ عَنِ
الْكٰفِرِينَ ﴿٢٠٠﴾

وَمَا يَتَزَعْنَكَ مِنَ الشَّيْطٰنِ نَزْعٌ فَاَسْتَعِذْ
بِاللّٰهِ اِنَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٠١﴾

إِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا إِذَا مَسَّهُمْ طَٰئِفٌ مِّنَ
الشَّيْطٰنِ تَذَكَّرُوا فَإِذَا هُمْ مُبْصِرُونَ ﴿٢٠٢﴾

202. А брати їхні підтримують їхню оману й не зупиняються!

Шайтани «підтримують оману» своїх прихильників із людей, закликаючи їх до непослуху (ібн Касір, аль-Багавві).

203. Коли ти не приходиш до них зі знаменням, вони говорять: «Чому не вигадаш його для нас?» Скажи: «Воістину, я йду за тим, що відкрито мені Господом моїм. Це — ясні докази від Господа вашого, прямий шлях і милість для віруючих людей!»

204. Коли читають Коран, слухайте уважно та мовчіть — можливо, вас помилують!

205. Згадуй Господа свого подумки, не вголос, покійно й зі страхом, і роби так зранку та ввечері, й не будь одним із неуважних!

206. Воістину, ті, які біля Господа свого, не гордують поклонінням Йому, славлять Його й низько вклоняються Йому!

وَأَحْوَانُهُمْ يَمُدُّونَهُمْ فِي الْغَيِّ ثُمَّ لَا يُقْصِرُونَ ﴿١٥١﴾

وَإِذَا لَمْ تَأْتِهِمْ بِبَيِّنَةٍ قَالُوا لَوْلَا آجْتَبَيْتَهُمْ قُلْ إِنَّمَا اتَّبَعُ مَا يوحَىٰ إِلَيَّ مِنْ رَبِّي هَذَا بَصَآئِرٌ مِنْ رَبِّكَ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِّلْقَوَّامِ يُوْمِنُونَ ﴿١٥٢﴾

وَإِذَا قُرِئَ الْقُرْآنُ فَاسْتَمِعُوا لَهُ وَأَنْصِتُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿١٥٣﴾

وَأذْكُرْ رَبَّكَ فِي نَفْسِكَ تَضَرُّعًا وَخِيفَةً وَدُونَ الْجَهْرِ مِنَ الْقَوْلِ بِالْغُدُوِّ وَالْآصَالِ وَلَا تَكُن مِّنَ الْغَافِلِينَ ﴿١٥٤﴾

إِنَّ الَّذِينَ عِنْدَ رَبِّكَ لَا يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِهِ وَيُسَبِّحُونَهُ وَلَهُ يَسْجُدُونَ ﴿١٥٥﴾

Сура 8. Аль-Анфаль («Військова здобич»)

*Ім'ям Аллаха Милостивого,
Милосердного!*

1. Тебе запитують про військову здобич. Скажи: «Військова здобич належить Аллаху та Посланцю. Тож бійтесь Аллаха, будьте в злагоді між собою й коріться Аллаху та Його Посланцю, якщо ви — віруючі!»

Ідеться про військову здобич, захоплену мусульманами коло Бадру в 624 році.

2. Віруючі — тільки ті, які, коли згадують Аллаха, відчувають у своїх серцях страх, а коли їм читають Його знамення, то це примножує віру їхню; і які покладаються на Господа свого.
3. Це — ті, які звершують молитву й жертвують із того, чим Ми їх наділили.
4. Вони — справжні віруючі! Для них — ступені в Господа їхнього, прощення й щедрий наділ!

Ібн Абі Наджіх розповів: «Один чоловік запитав Хасана: «Чи ти віруючий?» Той відповів: «Якщо ти запитуєш мене про віру в Аллаха, Його ангелів, Його писання, Його посланців, Останній День, рай, пекло,

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْأَنْفَالِ قُلِ الْأَنْفَالُ لِلَّهِ وَالرَّسُولِ
فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا أَمْرًا بَيْنَكُمْ
وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ إِن كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١﴾

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ إِذَا دُكِرَ اللَّهُ
وَرَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ إِذَا أُنذِرَتْ عَلَيْهِمْ آيَاتُهُ
زَادَتْهُمْ إِيمَانًا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿٢﴾

الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ
يُسِفِقُونَ ﴿٣﴾

أُولَٰئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا لَهُمْ دَرَجَاتٌ
عِنْدَ رَبِّهِمْ وَمَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ﴿٤﴾

воскресіння та відплату, то я — той, хто вірить у це все. Але якщо ти питаєш про слова Всевишнього «Віруючі — тільки ті, які, коли згадують Аллаха, відчують у своїх серцях страх», то я не знаю, належу я до них чи ні» (аль-Багаві). Ібн Касір сказав: «Ті, про кого говориться в цих аятах — віруючі зі справжньою вірою».

5. Так само Господь твій вивів тебе з будинку заради істини, хоч декому з віруючих це було ненависне.
Ідється про похід із Медини до Бадру. «Істина» — наказ Господа про битву з ворогом (ат-Табарі).
6. Вони сперечалися з тобою про істину після того, як вона стала зрозуміла їм — наче їх ведуть на смерть, і вони бачать її!
7. Ось Аллах пообіцяв вам, що один із загонів потрапить до вас. Ви бажали, щоб до вас потрапив неозброєний загін. Та Аллах прагне підтвердити істину Своїми словами й вигубити невіруючих до останнього,
8. щоб утвердилась істина й згинула неправда, хоча це й ненависно для грішників!
9. Ви просили допомоги в свого Господа, і Він відповів вам: «Я підтримаю вас тисячею ангелів, що йдуть одне за одним!»

كَمَا أَخْرَجَكَ رَبُّكَ مِنْ بَيْتِكَ بِالْحَقِّ وَإِنَّ فَرِيقًا مِنَ الْمُؤْمِنِينَ لَكَرِهُونَ ﴿٥﴾

يُحَدِّثُونَكَ فِي الْحَقِّ بَعْدَ مَا تَبَيَّنَ كَأَنَّمَا يُسَاقُونَ إِلَى الْمَوْتِ وَهُمْ يَنْظُرُونَ ﴿٦﴾

وَإِذْ يَعِدُكُمُ اللَّهُ إِحْدَى الطَّائِفَتَيْنِ أَنَّهَا لَكُمْ وَوَدُّوْنَ أَنْ غَيْرَ ذَاتِ الشُّوْكَةِ تَكُوْنُ لَكُمْ وَيُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يُحِقَّ الْحَقَّ بِكُلِّ مِمْسِيحٍ وَيَقْطَعَ دَائِرَ الْكُفْرِينَ ﴿٧﴾

لِيُحِقَّ الْحَقَّ وَيُبْطِلَ الْبَطْلَ وَلَوْ كَرِهَ الْمُجْرِمُونَ ﴿٨﴾

إِذْ تَسْتَفِيضُونَ رَبَّكُمْ فَاسْتَجَابَ لَكُمْ أَنِّي مُمِدُّكُمْ بِالْفِئَةِ مِنَ الْمَلَائِكَةِ مُرْسِلِينَ ﴿٩﴾

10. Аллах зробив це доброю звісткою, щоб заспокоїти нею ваші серця. Немає допомоги, крім як від Аллаха! Воістину, Аллах — Всемогутній, Мудрий!

وَمَا جَعَلَهُ اللَّهُ إِلَّا بُشْرَىٰ وَيُظْمِئُ بِهِ قُلُوبُكُمْ وَمَا النَّصْرُ إِلَّا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿١٠﴾

11. Ось Він наслав на вас дрімоту — безпеку, дану від Себе й пролив із неба воду, щоб очистити вас, забрати від вас скверну шайтана, щоб укріпити серця ваші й ствердити поступ ваш!

إِذْ يُغَشِّبُكُمُ الْغُصَاةَ أَمَمَةً مِنْهُ وَيُنزِلُ عَلَيْكُمْ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً يُطَهِّرُكُمْ بِهِ وَيُذْهِبَ عَنْكُمْ رِجْسَ الشَّيْطَانِ وَيَلْبِسْكُمْ عَلَىٰ قُلُوبِكُمْ وَيُثَبِّتْ بِهِ الْأَقْدَامَ ﴿١١﴾

12. Ось твій Господь відкрив ангелам: «Я — з вами! Зміцніть же тих, які увірували! Я посию страх у серцях тих, які не увірували. Рубайте їм шиї та рубайте їм усі пальці!»

إِذْ يُوحِي رَبُّكَ إِلَى الْمَلَائِكَةِ أَنْي مَعَكُمْ فَثَبِّتُوا الَّذِينَ ءَامَنُوا سَأَلِفِي فِي قُلُوبِ الَّذِينَ كَفَرُوا الرُّعْبَ فَأَصْرَبُوا قَوْقِ الْأَعْتَابِ وَأَصْرَبُوا مِنْهُمْ كُلَّ بَنَانٍ ﴿١٢﴾

13. За те, що вони вирушили проти Аллаха та Його Посланця! А хто вирушає проти Аллаха та Його Посланця, то Аллах — Суворий у покаранні!

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ شَاقُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَمَنْ يُشَاقِقِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَإِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿١٣﴾

14. Ось вам — скуштуйте! Воістину, на невірючих чекає вогняна кара!

ذَٰلِكُمْ فَذُوقُوهُ وَأَنَّ لِلْكَافِرِينَ عَذَابَ النَّارِ ﴿١٤﴾

15. О ви, які увірували! Якщо ви зустрінетесь із невірючими, які вирушають військом, то не повертайтеся до них спинами!

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا لِقِيتُمْ الَّذِينَ كَفَرُوا رُحْفًا فَلَا تُؤَلُّوهُمْ الْأَذْبَارِ ﴿١٥﴾

16. А хто в той час повернеться до них спиною — якщо не хоче розвернутися для битви чи

وَمَنْ يُؤَلِّهِمْ يَوْمَئِذٍ دُبُرَهُ إِلَّا مُتَحَرِّفًا لِقِتَالٍ أَوْ مُتَحَرِّفًا إِلَىٰ قِتَالٍ فَقَدْ سَاءَ بِغَضَبِ مَن

присднатися до іншого загону — той накличе на себе гнів Аллаха, а його притулком буде геена! Який мерзотний притулок цей!

17. Це не ви вбивали їх, це Аллах убивав їх! Це не ти кинув тоді, коли кинув, але це Аллах кинув — щоб випробувати віруючих Своїм прекрасним випробуванням від Себе! Воістину, Аллах — Всечуючий, Всезнаючий!

Ібн Касір коментує: «Розповів Алі бін Абі Тальха від ібн Аббаса: Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) підніс руки — ідеться про день битви під Бадром — і сказав: «Господи! Якщо Ти знищиш цей загін, то вже ніколи не буде того, хто поклонявся б Тобі на землі!» Джібріл сказав йому: «Візьми жменю землі й жбурни її в їхні обличчя!» І він узяв жменю землі й кинув її в їхні обличчя. І не лишилося нікого з багатобожників, чії очі не були би вражені...»

18. Ось вам! Аллах робить марними підступи невіруючих!
19. Ви просили рішення, і ось прийшло до вас рішення. Якщо ви припините, то це буде краще для вас. А якщо ви почнете знову, то почнемо все й Ми, і ваш загін ніяк не допоможе

اللَّهُ وَمَأْوَاهُ جَهَنَّمُ وَيَبْسُ الْمَصِيرُ ﴿١٧﴾

فَلَا تَقْتُلُوهُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ قَتَلَهُمْ وَمَا رَمَيْتَ إِذْ رَمَيْتَ وَلَكِنَّ اللَّهَ رَمَىٰ وَلَئِن لَّمْ يَكُنِ اللَّهُ آفَافًا لِّلْمُؤْمِنِينَ لَآتَيْنَهُم مِّنْ بَلَاءٍ حَسَنًا إِنْ لَّمْ يَكُنِ اللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿١٨﴾

ذَٰلِكُمْ وَأَنَّ اللَّهَ مُوهِنٌ كَيْدَ الْكَافِرِينَ ﴿١٨﴾

إِنْ تَسْتَفْتِيهِمْ فَرَأَوْكَ فَأَمَّا كَيْدُكُمْ فَفُتِحَ وَإِنْ تَسْتَفْتِيهِمْ فَرَأَوْكَ فَأَمَّا كَيْدُكُمْ فَفُتِحَ وَإِنْ تَسْتَفْتِيهِمْ فَرَأَوْكَ فَأَمَّا كَيْدُكُمْ فَفُتِحَ وَإِنْ تَسْتَفْتِيهِمْ فَرَأَوْكَ فَأَمَّا كَيْدُكُمْ فَفُتِحَ

вам, навіть якщо він буде численний. Воістину, Аллах — із віруючими!

«Якщо ви припините» — ці слова адресовані невіруючим, які повинні відмовитись від ворожості до віруючих.

20. О ви, які увірували! Коріться Аллаху та Його Посланцю й не відвертайтеся від нього, адже ви чуете!
21. Не будьте як ті, що кажуть: «Ми слухали», — а самі не слухають.
22. Воістину, найгірші з творинь перед Аллахом — глухі й німі, які не здатні розуміти!
23. Якби Аллах знав, що в них добро, то дарував би їм слух. Та якби Він дарував їм слух, вони б однаково вперто відвернулися!
24. О ви, які увірували!
Відповідайте Аллаху та Його Посланцю, коли він закликає вас до того, що дарує вам життя! І знайте, що Аллах стає між людиною та її серцем, і що до Нього ви будете зібрані!

Бажання людини виникає в її «серці» (кальб). Ат-Табарі коментує: «Ця звістка від Преславного та Всемогутнього Аллаха говорить про те, що Він має владу над їхніми серцями. Він стає між ними та цими серцями тоді, коли побажає,

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ ءَامَنُوْا اطِيعُوْا اللّٰهَ وَرَسُوْلَهٗ
وَلَا تَوَلَّوْا عُنُوْهُ وَاَنْتُمْ تَسْمَعُوْنَ ﴿٢٠﴾

وَلَا تَكُوْنُوْا كَالَّذِيْنَ قَالُوْا سَمِعْنَا وَهَلَّا
يَسْمَعُوْنَ ﴿٢١﴾
۞ اِنَّ سَرَّ الدَّوَابِّ عِنْدَ اللّٰهِ الصُّمُّ الْبُكْرُ
الَّذِيْنَ لَا يَعْقِلُوْنَ ﴿٢٢﴾

وَلَوْ عَلِمَ اللّٰهُ فِيْهِمْ خَيْرًا لَّاسْمَعَهُمْ وَلَوْ
اَسْمَعَهُمْ لَتَوَلَّوْا وَّهُمْ مُّعْرِضُوْنَ ﴿٢٣﴾

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ ءَامَنُوْا اسْتَجِبُوْا لِلّٰهِ
وَلِرَسُوْلٍ اِذَا دَعَاكُمْ لِمَا تُحْيِيْكُمْ وَاَعْلَمُوْا
اَنَّ اللّٰهَ يَحْوِلُ بَيْنَ الْمَرْءِ وَقَلْبِهٖ وَاَنَّهُٗ
اِلَيْهِ تُحْشَرُوْنَ ﴿٢٤﴾

поки не змусить власника серця сприйняти щось із віри чи з невір'я, послабити його, дати йому щось зрозуміти — а це можливо тільки з Його дозволу й за Його бажанням».

25. Бійтеся спокуси, яка вразить не тільки несправедливих із вас, і знайте, що Аллах — Суворий у покаранні!
26. Згадайте, як вас було мало й ви були слабкі на землі. Ви боялися, що люди схоплять вас, але Він дарував вам притулок і підтримав вас Своєю допомогою; Він наділив вас благами — можливо, ви будете вдячні!
27. О ви, які увірували! Не зраджуйте Аллаха та Посланця й не зраджуйте довіреного вам, адже ви знаєте!
28. Знайте, що ваше майно та ваші діти — спокуса для вас; знайте, що в Аллаха — велика винагорода!
29. О ви, які увірували! Якщо ви будете боятись Аллаха, то Він дарує вам розрізнення, відпустить лихі вчинки ваші й простить вас! Аллах — володар великої ласки!

Ідеться про здатність відрізнити правду від неправди (ібн Касір).

وَأَنْتُمْ أَوْفَىٰ نَسَبًا لِّأَصْحَابِنَ الَّذِينَ ظَلَمُوا
مِنْكُمْ خَاصَّةً وَأَعْمَوُا أَنَّ اللَّهَ
شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٢٥﴾

وَأَذْكُرُوا إِذْ أَنْتُمْ قَلِيلٌ مُّسْتَضْعَفُونَ فِي
الْأَرْضِ نَحَاؤُونَ أَنْ يَتَخَفَّكُمْ النَّاسُ
فَأَوْرَثَكُمْ وَأَيْدِيكُمْ يُعْضِرُونَ ۚ وَرَدَّكُمْ مِنَ
الظُّلُمَاتِ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٢٦﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَخُونُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ
وَتَحُونُوا إِلَىٰ مَا كُفَّرْتُمْ عَنْهُ ۚ إِنَّكُمْ
تَعْلَمُونَ ﴿٢٧﴾

وَأَعْلَمُوا أَنَّمَا آمَاكُمُ وَأَوْلَادُكُمْ
فِتْنَةٌ ۚ وَأَنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿٢٨﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِن تَتَّقُوا اللَّهَ يَجْعَلْ
لَكُمْ فُرْقَانًا وَيُكَفِّرْ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ
وَيَغْفِرْ لَكُمْ ۚ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿٢٩﴾

30. Хитрували ті, які не увірували, прагнучи або замкнути тебе, або вбити чи вигнати геть. Вони хитрували, але й Аллах хитрував. Аллах — найкращий із хитрунів!

وَإِذْ يَمْكُرُ بِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِيَسُوْكَ
أُرِيْسُوْكَ أَوْ يَخْرُجُوْكَ وَيَمْكُرُوْنَ
وَيَمْكُرُ اللهُ وَاللهُ خَيْرُ الْمَكْرِيْنَ ﴿٣٠﴾

31. Коли ти читасш їм Наші знамення, вони говорять: «Ми вже чули таке. Якби ми побажали, то розповіли б щось подібне, бо це — тільки казки давніх!»

وَإِذْ أَنْتَ تُلِي عَلَيْهِمْ آيَاتِنَا قَالُوا قَدْ سَمِعْنَا
لَوْ نَشَاءُ لَأَمْلَأْنَا مِنْ هَذَا إِن هَذَا إِلَّا
أَسْطِيْرُ الْأَوَّلِيْنَ ﴿٣١﴾

32. Ось вони сказали: «О Аллах! Якщо це — істина від Тебе, то скинь на нас камені з неба або знайди на нас болісну кару!»

وَإِذْ قَالُوا اللَّهُمَّ إِن كَانَ هَذَا هُوَ الْحَقُّ
مِنْ عِنْدِكَ فَأَمْطِرْ عَلَيْنَا حِجَارَةً مِّنَ
السَّمَاءِ أَوْ آتِنَا وَعَذَابًا أَلِيمًا ﴿٣٢﴾

33. Та Аллах не буде карати їх, доки ти серед них. Аллах не буде карати їх, коли вони благатимуть прощення.

وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُعَذِّبَهُمْ وَأَنْتَ فِيهِمْ وَمَا
كَانَ اللَّهُ مُعَذِّبَهُمْ وَهُمْ
يَسْتَغْفِرُونَ ﴿٣٣﴾

34. Але чому б Аллаху не покарати тих, які відганяють [мусульман] від Забороненої Мечеті, хоч вони не захищають її? Захисниками її можуть бути тільки богобоязливі, але більшість із тих цього не розуміє!

وَمَا لَهُمْ أَلَّا يُعَذِّبَهُمُ اللهُ وَهُمْ يَصُدُّونَ
عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَمَا كَانُوا أَوْلِيَاءَهُ
إِن أَوْلِيَاءُؤُهُ إِلَّا الْمُشْكِفُونَ وَلَنْ يَكُنَّ
أَكْثَرُهُمْ لَاتِعْلَمُونَ ﴿٣٤﴾

35. Молитва цих людей біля Дому була тільки свистом і плесканням у долоні. Тож скуштуйте кару за те, що були невірною!

وَمَا كَانَ صَلَاتُهُمْ عِنْدَ الْبَيْتِ إِلَّا
مُكَاةً وَنُصْدِيْةً فَذُوقُوا الْعَذَابَ
بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿٣٥﴾

36. Воістину, ті, які не вірують, жертвують своє майно для того, щоб збити інших зі шляху Аллаха. Вони витратять його й шкодуватимуть про це, а потім зазнають поразки! Їх зберуть у пеклі,
37. щоб Аллах відділив лихого від доброго, кинув лихих одне на одного, зібрав усіх до купи й вмістив у пеклі! Саме вони й зазнають втрат!
38. Скажи тим, які не вірують, що, коли зупиняться вони, то їм простять їхнє минуле. Та якщо вони знову повернуться до свого, то вже був приклад давніх!
39. Боріться з ними, доки не зникне смута і релігія не буде цілком належати Аллаху. А якщо вони зупиняться, то Аллах бачить, що вони роблять!
«Смута» — багатобожся, де релігія належить не Аллаху (ібн Касір, аль-Багавві).
40. Якщо вони відвернуться, то знайте, що ваш Покровитель — Аллах! Який прекрасний цей Покровитель! Який прекрасний цей Помічник!
41. Знайте: якщо ви захопили здобич, то її п'ята частина належить Аллаху, Його Посланцю та його родичам, і

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا يُضِلُّونَ أَمْوَالَهُمْ لِيَصُدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ فَسَيُضِلُّونَهَا ثُمَّ تَكُونُ عَلَيْهِمْ حَسْرَةً ثُمَّ يُغْلَبُونَ وَالَّذِينَ كَفَرُوا إِلَىٰ جَهَنَّمَ يُحْشَرُونَ ﴿٣٦﴾

يَسِيرَ اللَّهُ الْأَخْيَرِ مِنَ الطَّيِّبِ وَيَجْعَلِ الْأَخْيَرِ بَعْضُهُ عَلَىٰ بَعْضٍ فَيَرْكَبُكُمْ جَوِيعًا فَيَجْعَلُهُ فِي جَهَنَّمَ أَوْلِيَّكُمْ هُمْ الْأَخْسِرُونَ ﴿٣٧﴾

قُلْ لِلَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ يَسْتَهْوُوا عُقْبَتَهُمْ لَهُمْ تَأْتِي سَلْفٌ وَإِنْ يَوَدُّوا لَأَقْدَمَ مَضَّتْ سُنَّتُ الْأَوَّلِينَ ﴿٣٨﴾

وَقَاتِلُوهُمْ حَتَّىٰ لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَيَكُونَ لِلَّهِ الْبَالُ كُلُّهُ لِلَّهِ فَإِنَّ آتَتْهُمُ آفَاتٌ مِّنَ اللَّهِ يَمَّا يُعْمَلُونَ بَصِيرًا ﴿٣٩﴾

وَإِنْ تَوَلَّوْا فَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَوْلَاكُمْ يَغِيثُ الْمُؤْمِنِينَ وَغِيَاثُ النَّصِيرِ ﴿٤٠﴾

﴿ وَأَعْلَمُوا أَنَّمَا غَنِمْتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَإِنَّ لِلَّهِ خُمُسَهُ وَلِلرَّسُولِ وَلِذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينِ وَابْنِ السَّبِيلِ إِنْ كُنْتُمْ

сиротам, бідним і подорожнім, якщо ви вірите в Аллаха й у те, що зіслали Ми рабу Нашому в День Розрізнення — День, коли зустрілися два війська. Аллах спроможний на кожную річ!

Масться на увазі битва під Бадром. «Його Посланцю та його родичам»: мова йде про рід Гашім та 'Абд аль-Муталіб.

42. Ось ви були на ближчому боці долини, вони — на віддаленому, а караван був нижче від вас. Якби ви домовилися одне з одним, то не зустрілися б у погодженому місці; але все відбулося так, щоб Аллах довершив справу, яка вже була вирішена, щоб від ясного доказу загинув той, хто загинув, і щоб від ясного доказу жив той, хто буде жити. Аллах — Всечуючий, Всезнаючий!

Ідеться про битву під Бадром. Ібн Касір коментує: «Всевишній каже, що Він зібрав вас разом із вашим ворогом у місці, про яке ви не домовлялися. Це відбулося для того, щоб допомогти вам проти них і піднести слово істини над словом неправди. Справа стала ясною, доказ — беззаперечним, аргументи — переконливими, тож ні в кого не лишилося... жодного сумніву». Аль-Багавві наводить слова Катади: «Щоб збився зі шляху той, хто відійшов

ءَامَسْتُمْ بِاللَّهِ وَمَا أُنزِلْنَا عَلَىٰ عَبْدِنَا يَوْمَ
الْفُرْقَانِ يَوْمَ التَّنَجُّبِ ۗ وَاللَّهُ عَلَىٰ
كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٤٢﴾

إِذْ أَنْتُمْ بِالْعُدْوَةِ الدُّنْيَا وَهُمْ بِالْعُدْوَةِ
الْقُصْوَىٰ وَالرَّكْبُ اسْفَلَ مِنْكُمْ وَلَوْ
تَوَاعَدْتُمْ لِاحْتِزَّافْتُمْ فِي الْمِيعَادِ وَلَكِن
يَتَّقِي اللَّهُ أَتَمْرًا كَانَ مَفْعُولًا لِيَهْلِكَ
مَنْ هَلَكَ عَنْ بَيِّنَةٍ وَغَيْبٍ مِّنَ حَتِّ
عَنْ بَيِّنَةٍ ۗ وَإِنَّ اللَّهَ لَسَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٤٢﴾

*від ясного доказу, а пристав на
прямий шлях той, хто йде до
ясного доказу».*

43. Ось Аллах показав тобі уві
сні, що їх мало. Та якби Він
показав тобі, що їх багато, то ви
втратили б відвагу й почали б
сперечатися про наказ. Та Аллах
уберіг вас! Воістину, Він знає,
що в серцях!
44. Ось Він показав їх для вас, коли
ви зустрілися, як нечисленних
у ваших очах, а вас показав
нечисленними в їхніх очах —
щоб Аллах довершив справу,
яка вже була вирішена. І до
Аллаха повертаються всі
справи!
45. О ви, які увірували! Коли
ви стикаєтесь із [ворожим]
загоном, то будьте міцні й
згадуйте Аллаха часто —
можливо, ви матимете успіх!
46. Коріться Аллаху, Його
Посланцю й не сперечайтесь,
інакше втратите свою відвагу
й зникне сила ваша! Терпіть,
воістину, Аллах — із тими, хто
терпить!
47. І не будьте як ті, що погордо
вийшли зі своїх осель, хизуючись
перед людьми, і які збивали
інших зі шляху Аллаха. Аллах
осягає те, що вони роблять!

إِذْ يُرِيكُمُ اللَّهُ فِي مَنَامِكَ قَلِيلًا وَلَوْ
أَرَأَيْتُمْ كَيْفَ تَفْشَلُونَ
وَلَتَنْزَعْنَهُمْ فِي الْأَمْرِ وَلَكِنَّ اللَّهَ سَلَّمَ
إِنَّهُ عَلَيْهِمْ بَدَأَ الْضُّمُورَ ﴿٤٣﴾

وَإِذْ يُرِيكُمْ لَهُمْ إِذَا تَقَاتَمْتُمْ فِي آغْيَابِكُمْ
قَلِيلًا وَيُقَالِكُمْ فِي آغْيَابِهِمْ لِيَتَقَضَى اللَّهُ
أَمْرًا كَانَ مَفْعُولًا وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ
الْأُمُورُ ﴿٤٤﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا لَقِيتُمْ فِئَةً
فَاتَّبِعُوا وَادْكُرُوا اللَّهَ كَثِيرًا
لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٤٥﴾

وَاطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تَسْرِعُوا
قِتَابًا وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ
يَصِبْ إِلَى اللَّهِ عَلَى حُبٍّ وَإِلَى اللَّهِ
تُجْرَبُونَ ﴿٤٦﴾

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ خَرَجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ
بَطْرًا وَرِثَاءَ النَّاسِ وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ
اللَّهِ وَاللَّهُ يَسَاءَ لِمَنْ هُوَ مُجِيظٌ ﴿٤٧﴾

*Ідеться про багатобожників,
чий загін вийшов на боротьбу з
мусульманами.*

48. Ось шайтан прикрасив для них вчинки їхні та сказав: «Сьогодні вас не переможе ніхто з людей! Я — ваш покровитель!» Та коли два загони побачили одне одного, то він повернувся на своїх п'ятах і сказав: «Я зрікаюся вас! Я бачу те, чого ви не бачите й боюся Аллаха! Аллах — суворий у покаранні!»
49. Ось лицеміри й ті, в чіх серцях хвороба, сказали: «Звабила їх релігія їхня!» Але якщо хтось покладається на Аллаха, то, воістину, Аллах — Всемогутній, Мудрий!
50. Якби ти бачив, як ангели забирають невіруючих! Вони б'ють їх по обличчю та спинах: «Скуштуйте палочої кари!»
51. Це вам за те, що зробили руки ваші. Воістину, Аллах не чинить несправедливо з рабами!»
52. Так само чинив рід Фірауна й ті, які жили перед ними. Вони не повірили в знамення Аллаха, тож Аллах схопив їх за гріхи їхні! Воістину, Аллах — Сильний та суворий у покаранні!

وَلَا رَيْبَ لَهُمْ الشَّيْطَانُ أَعْمَاهُمْ وَقَالَ
لَأَعْلَبَنَّكُمْ أَيُّومَ مِنَ النَّاسِ وَإِنِّي
جَارٌ لَّكُمْ فَلَمَّا تَرَأَتْهُ الْفِئَتَانِ
نَكَصَ عَلَى عَقَبَيْهِ وَقَالَ إِنِّي بَرِيءٌ
مِّنْكُمْ إِنِّي أَرَى مَا لَا تَرَوْنَ إِنِّي
أَخَافُ اللَّهَ وَاللَّهُ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٥٠﴾

إِذْ يَقُولُ الْمُنَافِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ
مَّرَضٌ غَرَّ هَؤُلَاءِ دِينُهُمْ وَمَن يَتَوَكَّلْ
عَلَى اللَّهِ فَإِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٥١﴾

وَلَوْ تَرَى إِذْ يَتَوَفَّى الَّذِينَ كَفَرُوا
الْمَلَائِكَةَ يَضْرِبُونَ وُجُوهَهُمْ
وَأَدْبَارَهُمْ وَذُقُوا عَذَابَ الْحَرِيقِ ﴿٥٢﴾

ذَٰلِكَ بِمَا قَدَّمْت أَيْدِيكُمْ وَأَنَّ اللَّهَ
لَيْسَ بِظَلِيمٍ لِّلْعَبِيدِ ﴿٥٣﴾

كَذَّابِءِ آلِ فِرْعَوْنَ وَالَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ
كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ
بِذُنُوبِهِمْ إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٥٤﴾

53. Це так, бо Аллах не змінює Своєї милості, даної якомусь народу, поки вони не змінять того, що в їхніх душах. Воістину Аллах — Всечуючий і Всезнаючий!
54. Так само чинив рід Фірауна й ті, які жили перед ними. Вони сприйняли як брехню знамення Господа свого, тож Ми знищили їх за гріхи їхні, а рід Фірауна Ми втопили! Усі вони були нечестивцями.
55. Воістину, найгірші з творинь перед Аллахом — це ті, які не увірували й не увірують,
56. ті, з якими ти укладася договір, а вони щоразу порушують його й не бояться [Аллаха]!
Ідеться про мединські племена бані Надір і бані Курайза, які підтримували багатобожників Мекки.
57. Якщо ти зійдешся з ними на війні, то, покаравши їх, налякай тих, хто їх підтримує. Можливо, вони пам'ятатимуть!
58. Якщо ти боїшся зради з боку деяких людей, то розірви із ними [угоду], щоб усі були рівні. Воістину, Аллах не любить зрадників!
59. Нехай не думають невіруючі, що втечуть! Воістину, вони слабкі для цього!

ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ لَمْ يَكُ مُعَيَّرًا تَعْمَةً
أَنْعَمَهَا عَلَىٰ قَوْمٍ حَتَّىٰ يُعَيَّرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ
وَأَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٥٣﴾

كَذَابَ آلِ فِرْعَوْنَ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ
كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَاهْلَكْنَاهُمْ بِدُورِهِمْ
وَأَعْرَفْنَا آلَ فِرْعَوْنَ وَكُلَّ كَاوُنٍ
ظَالِمِينَ ﴿٥٤﴾

إِنَّ سَرَّ الدَّوَابِّ عِنْدَ اللَّهِ الَّذِينَ كَفَرُوا
فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٥٥﴾

الَّذِينَ عَاهَدْتَ مِنْهُمْ ثُمَّ يَنْقُضُونَ
عَهْدَهُمْ فِي كُلِّ مَرَّةٍ وَهُمْ لَا يَتَّقُونَ ﴿٥٦﴾

فَإِمَّا تَنْفِقْنَهُمْ فِي الْحَرْبِ فَتَرِدْ بِهِمْ مَنْ خَلَفَهُمْ
لَعَلَّهُمْ يَدَّكُرُونَ ﴿٥٧﴾

وَأَمَّا تَخَافَنَّ مِنْ قَوْمٍ خِيَانَةً فَأُولَٰئِكَ يَبْهَتُونَ
عَلَىٰ سَوَاءٍ إِنْ أَلَّفَهُ التَّائِبِينَ ﴿٥٨﴾

وَلَا يَخْشَى الَّذِينَ كَفَرُوا سُبُوحًا رَبَّهُمْ
لَا يُعْجِزُونَ ﴿٥٩﴾

60. Приготуйте проти них скільки зможете сили та бойових коней — цим ви налякаєте ворога Аллаха й вашого ворога, та інших [ворогів], про яких ви не знаєте, але яких знає Аллах. І що б ви не витратили на шляху Аллаха, вам сповна повернуть це й не вчинять із вами несправедливо!

61. Якщо вони оберуть мир, то обирай його й ти. І покладай сподівання на Аллаха. Воістину, Він — Всечуючий та Всезнаючий!

62. Та якщо вони захочуть зрадити тебе, то, воістину, достатньо тобі Аллаха! Це Він підтримав тебе Своєю допомогою та віруючими

63. і з'єднав їхні серця. Навіть якби ти витратив усе, що на землі, то не з'єднав би їхніх сердець. Це Аллах з'єднав їх! Воістину, Він — Всемогутній, Мудрий!

64. О Пророче! Достатньо для тебе Аллаха й віруючих, які йдуть за тобою!

65. О Пророче! Спонукай віруючих до боротьби! Якщо серед вас буде двадцять витривалих, то вони переможуть дві сотні; а якщо таких буде сотня, то вони переможуть тисячу невіруючих,

وَأَعِدُّوا لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ وَمِنْ رِبَاطِ الْخَيْلِ تُرْهِمُونَ بِهِمُ عَدُوَّ اللَّهِ وَعَدُوَّكُمْ وَآخَرِينَ مِنْ دُونِهِمْ لَا تَعْلَمُونَهُمُ اللَّهُ يَعْلَمُهُمْ ۗ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ فِي سَبِيلِ اللَّهِ يُوَفَّ إِلَيْكُمْ وَأَنْتُمْ لَا تُظْلَمُونَ ﴿٦٠﴾

﴿٦١﴾ وَإِنْ جَاءُوا بِالسَّلَامِ فَآخِذْ بِهَا وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٦١﴾

﴿٦٢﴾ وَإِنْ يُرِيدُوا أَنْ يَخْدَعُوكَ فَإِنَّ حَسْبَكَ اللَّهُ هُوَ الَّذِي آتَاكَ بِصَبْرٍ وَإِلَى الْمُنِيبِينَ ﴿٦٢﴾

﴿٦٣﴾ وَاللَّهُ بَيْنَ قُلُوبِهِمْ لَوْ أَنْفَقْتَ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا مَا أَلْفَتَ بَيْنَ قُلُوبِهِمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ أَلْفَ بَيْنَهُمْ إِنَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٦٣﴾

﴿٦٤﴾ يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ حَسْبُكَ اللَّهُ وَمَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٦٤﴾

﴿٦٥﴾ يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ حَرِّضِ الْمُؤْمِنِينَ عَلَى الْقِتَالِ إِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ عِشْرُونَ صَابِرُونَ يَغْلِبُوا مِائَتَيْنِ وَإِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ مِائَةٌ يَغْلِبُوا أَلْفًا مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا بِأَنَّهُمْ

71. Та якщо вони захочуть зрадити тебе, то вони зрадили Аллаха ще раніше, але Він дарував [вам] владу над ними. Аллах — Всезнаючий, Мудрий!

72. Воістину, ті, які увірували, переселилися й боролися на шляху Аллаха, жертвуючи своїм майном і душами, і ті, які дали притулок іншим і допомагали їм, — приятелі одне одному! А ті, які увірували й не переселилися, не можуть бути вашими приятелями, поки не переселяться! Якщо вони проситимуть у вас допомоги в справах релігії, то допоможіть їм, але не проти людей, із якими ви маєте договір. Воістину, Аллах бачить те, що ви робите!
«Увірували й не переселилися»
— ідеться про мусульман, які залишилися в Мецці.

73. Ті, які не увірували, приятелюють одне з одним. Якщо ви не зробите так само, на землі постане сму́та й велике безчестя!

74. А ті, які увірували, переселилися й боролися на шляху Аллаха, і ті, які дали притулок іншим і допомагали їм, — справжні віруючі! На них чекає прощення й щедрий наділ!

وَأَن يُرِيدُوا أَخِيَّتَكَ فَقَدْ خَانُوا اللَّهَ مِن قَبْلُ فَأَمْكَنَ مِنْهُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٧١﴾

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ ءَاوَوْا وَنَصَرُوا أُولَٰئِكَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَلَمْ يُهَاجِرُوا مَا لَكُم مِّنَ اللَّهِ مِن شَيْءٍ حَتَّىٰ يُهَاجِرُوا وَإِنِ اسْتَنْصَرُوكُمْ فِي الدِّينِ فَعَلَيْكُمُ النَّصْرُ إِلَّا عَلَىٰ قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُم مِّمْتٌ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٧٢﴾

وَالَّذِينَ كَفَرُوا بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ إِلَّا تَتَّقَلَوْهُ تَكُن فِتْنَةً فِي الْأَرْضِ وَفَسَادٌ كَبِيرٌ ﴿٧٣﴾

وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ ءَاوَوْا وَنَصَرُوا أُولَٰئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ﴿٧٤﴾

75. А ті, які увірували пізніше, переселилися й боролися поряд із вами — одні з вас. Але родичі ближчі одне одному, згідно з Писанням Аллаха. Воістину, Аллах — про кожну річ Знаючий!

Згідно з коментарями, йдеться про успадкування майна (ібн Касір).

وَالَّذِينَ آمَنُوا مِن بَعْدُ وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا
مَعَكُمْ فَأُولَئِكَ مِنكُمْ وَأُولُوا الْأَرْحَامِ
بَعْضُهُمْ أَوْلَىٰ بِبَعْضٍ فِي كِتَابِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ
بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٧٥﴾

Сура 9. Ат-Тауба «Каяття»

1. Аллах і Його Посланець зрікаються договорів, які ви уклали з багатобожниками!
2. Подорожуйте землю протягом чотирьох місяців, але знайте, що вам не послабити Аллаха! Воістину, Аллах принизить невірних!

Ідеться про чотири заборонені місяці: мухаррам, раджаб, зу ль-када, зу ль-хіджа, під час яких військові дії заборонені.

3. У день великого хадджу Аллах і Його Посланець проголосять людям, що Аллах і Його Посланець зрікаються багатобожників. Якщо ви покаєтесь, то це буде краще для вас! А якщо відвернетесь, то знайте, що вам не послабити Аллаха! Сповісти ж тим, які не вірують, добру звістку про болісну кару!

«Великий хаддж» — відповідно до тлумачень сподвижників та їхніх послідовників, мається на увазі стояння на горі Арафат під час хадджу (ібн Касір).

4. Виняток — ті багатобожники, з якими ви маєте договір, і які ні в чому не порушували його й не підтримували нікого проти

بِرَأۡةٍ مِّنَ اللّٰهِ وَرَسُولِهِۦٓ إِلَى الَّذِيۦنَ عٰهَدْتُم مِّنَ الْمُشْرِكِيۦنَ ۝

فَيَسۡجُرُوا۟ فِي۟ الْاَرْضِ اَرۡبَعَةَ اَشۡهُرٍ وَّاَعۡلَمُوۡا اَنَّكُمۡ عِۡرَ مُّعۡجِزِيۡ اللّٰهِ وَاَنَّ اللّٰهَ مُخۡبِرِيۡ الْكٰفِرِيۡنَ ۝

وَاذۡنٌ مِّنَ اللّٰهِ وَرَسُولِهِۦٓ إِلَى النَّاسِ يَوۡمَ الْحٰجِّ الْاَكۡبَرِ اِنَّ اللّٰهَ بَرِيۡءٌ مِّنَ الْمُشْرِكِيۦنَ وَرَسُولُهُۥٓ اِنۡ تَبَيَّنَتۡ فَهَوۡحَدٌ لَّكُمۡ وَاِنۡ تَوَلَّيْتُمۡ فَاَعۡلَمُوۡا اَنَّكُمۡ عِۡرَ مُّعۡجِزِيۡ اللّٰهِ وَبَشِيۡرِ الَّذِيۦنَ كَفَرُوۡا بِاٰيٰتِ اللّٰهِ ۝

اِلَّا الَّذِيۦنَ عٰهَدْتُم مِّنَ الْمُشْرِكِيۦنَ ثُمَّ لَمۡ يَنۡقُصُوۡكُمۡ شَيْۡئًا وَّلَا تَرۡوۡهُمۡ وَاَعٰيۡتِكُمۡ اَحۡدًا فَاٰتَمَرُوۡا اِلَيْهِمۡ عٰهَدَ هُمۡ اِلٰى مُدَّتِهِمۡ اِنَّ اللّٰهَ

вас. Дотримуйтеся договору з ними протягом визначеного там строку. Воістину, Аллах любить богобоязливих!

يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ ﴿٥١﴾

5. А коли минуть заборонені місяці, то вбивайте багатобожників, де б ви їх не знайшли, беріть їх у полон, оточуйте їх і влаштовуйте проти них різні засідки; але якщо вони покаються, будуть звершувати молитву й давати закят, то звільніть для них шлях. Воістину, Аллах — Прощаючий, Милосердний!

فَإِذَا انسَلَخَ الْأَشْهُرُ الْحُرُمُ فَاقْتُلُوا
الْمُشْرِكِينَ حَيْثُ وَجَدْتُمُوهُمْ وَحُذُواهُمْ
وَأَحْصُواهُمْ وَأَقْعُدُوا لَهُمْ كُلَّ مَرْصِدٍ
فَإِن تَابُوا وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوُا الزَّكَاةَ
فَاحْلُوا سَيْبَهُمْ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٥٢﴾

Айати, які стосуються боротьби з невірними, слід розуміти в історичному контексті.

6. Але якщо хтось із багатобожників проситиме в тебе захисту, то захисти його, щоб він міг чути слово Аллаха. Потім відведи його в безпечне місце, бо вони — люди, які ще не знають!

وَإِن أَسَدٌ مِنَ الْمُشْرِكِينَ اسْتَجَارَكَ
فَأَجْرُهُ حَتَّى يَسْمَعَ كَلِمَةَ اللَّهِ ثُمَّ أَبْلِغْهُ
مَأْمَنَهُ وَذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٥٣﴾

«Ці люди — невігласи, вони не розуміють доказу від Аллаха, не знають, що означатиме віра в Аллаха, якщо вони увірують; не знають про злочин та гріх, які тягне за собою нехтування вірою в Аллаха!» (ат-Табарі).

7. Хіба в багатобожників може бути якийсь договір із Аллахом і Його Посланцем, окрім

كَعَيْفٍ يَكُونُ لِلْمُشْرِكِينَ عَهْدٌ عِنْدَ اللَّهِ
وَ عِنْدَ رَسُولِهِ إِلَّا الَّذِينَ عَاهَدْتُمْ عِنْدَ

тих, які уклали його біля Забороненої Мечеті? Якщо вони вірні вам, то будьте й ви їм вірні. Воістину, Аллах любить богобоязливих!

8. Як же це можливо? Якщо вони переможуть вас, то не зберігатимуть у відносинах із вами ні родинних зв'язків, ні угод. На словах вони намагаються догодити вам, але в серцях їхніх — відраза. Більшість із них — нечестивці!
9. Вони продають знамення Аллаха за мізерну ціну й збивають інших зі шляху Його. Які мерзотні їхні вчинки!
10. У відносинах із віруючими вони не зберігають ні родинних зв'язків, ні угод. Вони — ті, хто порушує межі!
11. Та якщо вони покаються, будуть звершувати молитву й давати закят, то стануть вашими братами в релігії. Ми пояснюємо знамення для людей знаючих!
12. Якщо вони, уклавши договір, порушать свої клятви й почнуть ганити вашу релігію, то ставайте до боротьби з провідниками невір'я, бо вже не діють клятви їхні! Можливо, вони припинять!

الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ فَمَا اسْتَقْتَمُوا الْكُفْرَ
فَأَسْتَقِيمُوا لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ
الْمُتَّقِينَ ﴿٧﴾

كَيْفَ وَإِنْ يَظْهَرُوا عَلَيْكُمْ لَا تَرْقُبُوا
فِيكُمْ إِلَّا ذِمَّةَ يُرْضُونَكُمْ
بِأَفْوَاهِهِمْ وَتَأْبَىٰ قُلُوبُهُمْ وَأَكْثَرُهُمْ
فَاسِقُونَ ﴿٨﴾

أَشْرَوْا بِبَيْعَاتِ اللَّهِ ثَمَنًا قَلِيلًا فَصَدُّوا عَن
سَبِيلِهِ إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ ﴿٩﴾

لَا يَرْقُبُونَ فِي مُؤْمِنٍ إِلَّا ذِمَّةً
وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُعْتَدُونَ ﴿١٠﴾

فَإِنْ تَابُوا وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوْا
الزَّكَاةَ فَخَاوِنُكُمْ فِي الذِّمَّةِ
وَنُقْضَلُ الْأَيْمَانَ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿١١﴾

وَإِنْ كَفَرُوا أَيْمَانُهُمْ مِنْ بَعْدِ عَهْدِهِمْ
وَطَعَنُوا فِي دِينِكُمْ فَقَاتِلُوا أَيْمَةَ الْكُفْرِ
إِنَّهُمْ لَا أَيْمَانَ لَهُمْ لَعَنَهُمُ اللَّهُ يَنْتَهُونَ ﴿١٢﴾

13. Невже ви не станете до боротьби з людьми, які порушили свої клятви й мали намір вигнати Посланця? Вони почали перші! Невже ви боїтесь їх? Аллах має більше права на те, щоб Його боятися, якщо ви віруєте!

أَلَا تَقْتُلُونَ قَوْمًا نَكَثُوا أَيْمَانَهُمْ
وَهُمْ يُبَايِعُكَ الرَّسُولَ وَهُمْ
بَدُّوكُمُ أَوْلَٰ مَرَّةٍ أَخَشَوْنَهُمْ فَإِنَّ
أَحَقَّ أَنْ تَخْشَوْهُ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١٣﴾

14. Боріться проти них, і Аллах каратиме їх вашими руками! Він принизить їх, а вам допоможе проти них і зцілить груди віруючих людей,

فَاتْلُوهُمْ بُعْدًا مِنْهُمُ اللَّهُ بِأَيْدِيكُمْ
وَيُخْزِيهِمْ وَيَضْرِكُهُمْ عَلَيْهِمْ وَيُصِفُّ صُدُورَ
قَوْمٍ مُؤْمِنِينَ ﴿١٤﴾

15. видаливши гнів із їхніх сердець. Аллах приймає каяття того, кого побажає. Аллах — Всезнаючий, Мудрий!

وَيَذِيبُ عَنْهُمْ غَيْظَهُ فُلُوبِهِمْ وَتُوبُ اللَّهِ عَلَى
مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿١٥﴾

16. Невже ви думали, що вас залишать у спокої, і Аллах не знатиме тих серед вас, які боролися й не брали собі помічників замість Аллаха, Його Посланця й віруючих? Аллаху відомо, що ви робите!

أَرَحِبِبْتُمْ أَنْ تُرْكُوا وَلَمَّا يَعْلَمِ اللَّهُ الَّذِينَ
جَاهَدُوا مِنْكُمْ وَلَمْ يَتَّخِذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ
وَلَا رَسُولِهِ وَلَا الْمُؤْمِنِينَ وَلِجَنَّةٍ
وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٦﴾

17. Не годиться багатобожникам прислужувати в місцях поклоніння Аллаху, адже вони самі свідчать про своє невір'я. Марні їхні вчинки й будуть вони у вогні довіку!

مَا كَانَ لِلْمُشْرِكِينَ أَنْ يَعْمُرُوا مَسْجِدَ اللَّهِ
شَاهِدِينَ عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ بِالْكَفْرِ أُولَٰئِكَ
حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فِي النَّارِ هُمْ
خَالِدُونَ ﴿١٧﴾

«Місця поклоніння Аллаху»

— мечеті (масаджід, мн.

від масджід — «там, де

поклоняються»). Раніше

багатобожники ремонтували

Заборонену Мечеть, накривали

Каабу й давали воду прочанам, проте цей аят передав усі повноваження мусульманам (аль-Багавві з посланням на переказ від ібн Аббаса).

18. У місцях поклоніння Аллаху прислужують ті, які увірували в Аллаха й в Останній День, звершують молитву, дають закят і не бояться нікого, крім Аллаха! Можливо, саме вони йдуть прямим шляхом!

Як пояснюють тлумачі Корану (ат-Табарі, аль-Багавві, ібн Касір), аса («можливо») тут має обов'язкову дію, тобто вони справді «йдуть прямим шляхом».

19. Невже ви вважаєте рівними тих, хто дає воду прочанам і прислужує в місцях поклоніння й тих, хто увірував в Аллаха, Останній День і боровся на шляху Аллаха? Не рівні вони перед Аллахом! Аллах не веде прямим шляхом людей несправедливих!

20. Ті, які увірували, переселилися й боролися на шляху Аллаха, жертвуючи своє майно та душі, мають вищий ступінь перед Аллахом! Саме вони й матимуть успіх!

21. Господь їхній сповістить їм добру звістку про милість від Себе, ласку й сади, де їх чекає нетлінна благодать!

إِنَّمَا يَعْمُرُ مَسْجِدَ اللَّهِ مَن ءَامَنَ بِاللَّهِ
وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَأَقَامَ الصَّلَاةَ وَءَاتَى
الزَّكَاةَ وَلَمْ يَخْشَ إِلَّا اللَّهَ فَعَسَىٰ أُولَٰئِكَ
أَن يَكُونُوا مِن الْمُهْتَدِينَ ﴿٥٥﴾

﴿٥٥﴾ أَجَعَلْتُم سِقَايَةَ الْحَاجِّ وَعِمَارَةَ
الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ كَمَن ءَامَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ
الْآخِرِ وَجَاهَدَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ لَا يَسْتَوُونَ عِنْدَ
اللَّهِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿٥٦﴾

الَّذِينَ ءَامَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِ
اللَّهِ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ أَعْظَمُ دَرَجَةً عِنْدَ
اللَّهِ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَائِزُونَ ﴿٥٧﴾

يُنَبِّئُهُم رَبُّهُمْ رِزْقَهُمْ بِرَحْمَةٍ مِنهُ وَرِضْوَانٍ
وَجَّهَتْ لَهُمْ فِيهَا نَعِيمًا مُّقِيمَةً ﴿٥٨﴾

22. Вони будуть там довіку!
Воістину, в Аллаха велика
винагорода!
23. О ви, які увірували! Не беріть
собі за приятелів батьків і братів
ваших, які віддали перевагу
невір'ю перед вірою. Хто з вас
буде приятелювати з ними, той
— нечестивець!
24. Скажи: «Якщо ваші батьки,
діти, брати, дружини, родини,
накопичене майно, торгівля —
застою в якій боїтесь — і любі
вам житла миліші за Аллаха,
Його Посланця й зусиль на Його
шляху, то чекайте, поки Аллах
не явить наказу Свого! Аллах
не веде прямим шляхом людей
нечестивих!»
25. Аллах уже підтримав вас
у багатьох місцях і в день
Хунайну, коли вражала вас
численність ваша, яка нічим не
допомогла вам. Стала вузькою
для вас широка земля, й ви
повернулися спинами!
*«День Хунайну» — битва
мусульман із багатобожниками
племен Гаувазін та Сакіф, яка
відбулася у 630 році в долині між
Меккою й Таїфом.*
26. Та потім Аллах зіслав спокій
Своєму Посланцю й віруючим,
зіслав війська, яких ви не
бачите, і скарвав невіруючих.
Така відплата невіруючим!

خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا إِنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ أَجْرٌ
عَظِيمٌ ﴿٢٢﴾

يَتَّخِذُهَا الذِّمَّةَ ءَامِنُوا لَّا تَسْخَدُوا
ءَابَاءَكُمْ ءَوَآخِرَكُمْ ءَأَوْلِيَآءَ إِن
أَسْتَحَبُّوا إِلَّكَ عَلَى الْإِيمَانِ وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ
فَإِنَّكَ فَأَوْلِيُّكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٢٣﴾

قُلْ إِن كَانَتْ ءَابَآؤُكُمْ وَأَبْنَاؤُكُمْ
وَءَآخِرُكُمْ وَأَوْلِيَآؤُكُمْ وَعَشِيرَتُكُمْ
وَأَمْوَالٌ أَقْرَبْتُمْوهَا وَبَنَاتٌ مَحْشُونَ
كَسَادَهَا وَمَسْكِنٌ تَرْضَوْنَهَا أَحَبَّ
إِلَيْكُمْ مِنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ وَسِجْمَ فِي
سَبِيلِهِ فَتَرْتَضَوْنَ أَحَقَّ بِآيَاتِ اللَّهِ بِأَمْرِهِ
وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ﴿٢٤﴾

لَقَدْ نَصَرَكُمُ اللَّهُ فِي مَوَاطِنَ كَثِيرَةٍ وَيَوْمَ
حُنَيْنٍ إِذْ أَعْجَبَتْكُمْ كَثْرَتُكُمْ
فَلَمْ تُغْنِ عَنْكُمْ شَيْئًا وَصَافَتْ عَلَيْكُمْ
الْأَرْضُ بِمَآرِحِهَا وَوَلَيْتُمْ مُدْبِرِينَ ﴿٢٥﴾

ثُمَّ أَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَةً عَلَى رَسُولِهِ
وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَأَنْزَلَ جُنُودًا لَمْ تَرَوْهَا
وَعَدَّابَ الذِّمَّةَ كَفَرُوا وَذَلِكَ جَزَاءُ
الْكٰفِرِينَ ﴿٢٦﴾

27. Потім Аллах прийме каяття тих, кого побажає. Аллах — Прощаючий, Милосердний!
28. О ви, які увірували! Багатобожники — нечисті. Тож, починаючи від цього року, нехай не наближаються до Забороненої Мечеті. А якщо ви боїтеся бідності, то Аллах збагатить зі Своєї ласки, кого побажає! Воістину, Аллах — Всезнаючий, Мудрий!
29. Боріться з тими з людей Писання, які не вірують ні в Аллаха, ні в Останній День, які не забороняють того, що заборонив Аллах і Його Посланець, які не коряться істинній релігії, поки вони не платитимуть власноруч данини й не будуть принижені.
30. Сказали юдеї: «Узайр — син Аллаха!» Сказали християни: «Месія — син Аллаха!» Ці слова з їхніх вуст схожі на слова невіруючих, які жили раніше. Нехай знищить їх Аллах! Як же вони віддалилися!

*Ат-Табарі та інші тлумачі Корану коментують так:
«Переказують від сина Аббаса, що він сказав: прийшла до Посланця Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) група юдеїв: Салям бін Мішкам, Нуман*

ثُمَّ يَتُوبُ اللَّهُ مَنْ بَعْدَ ذَلِكَ عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ ۗ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٢٧﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنَّمَا الْمُشْرِكُونَ نَجَسٌ فَلَا يَقْرَبُوا الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ بَعْدَ عَاهِدِهِ هَذَا وَإِن خِفْتُمْ عَيْلَةً فَسَوْفَ يُغْنِيكُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ ۗ إِنَّ شَاءَ اللَّهُ عَلَيْهِ حَكِيمٌ ﴿٢٨﴾

فَاتَّبِعُوا الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلَا يَوْمِ الْآخِرِ وَلَا حَرَّمُوا مَا حَرَّمَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَلَا يَدِينُوا دِينَ الْحَقِّ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ حَتَّى يُعْطُوا الْجِزْيَةَ عَنْ يَدٍ وَهُمْ صَاغِرُونَ ﴿٢٩﴾

وَقَالَتِ الْيَهُودُ عُزَيْرٌ ابْنُ اللَّهِ ۗ وَقَالَتِ النَّصَارَى الْمَسِيحُ ابْنُ اللَّهِ ۗ ذَلِكَ قَوْلُهُمْ بِأَفْوَاهِهِمْ يُضَاهِئُونَ قَوْلَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَبْلُ قَتَلْنَاهُمْ اللَّهُ أَنْزَلَ نُورًا وَكُتِبَ عَلَيْهِ

бін Ауфа, Шаш бін Кайс і Малік бін ас-Сайф. Вони сказали: як ми підемо за тобою, залишивши свій напрям молитви? А ти ще й не вважаєш, що Узайр — син Бога! І тоді Аллах зіслав цей аят». Згідно з іншими переказами, пов'язаними з тлумаченнями цього, Узайра шанобливо називали «сином Божим», адже він поновив значення Таурату (Тори) в юдейській громаді. Саме тому Узайра часто ототожнюють з біблійним Ездрую.

31. Вони беруть собі за Господа, крім Аллаха, своїх учених, ченців і Месію, сина Мар'ям. Але ж їм наказували поклонятися Єдиному Богу! Немає бога, крім Нього! Пречистий Він від того, що додають Йому!
32. Вони прагнуть загасити світло Аллаха своїми вустами, та Аллах бажає довершити світло Своє, хоч би це й було ненависне для невірних!
33. Він — Той, Хто послав Свого Посланця з прямим шляхом і релігією істини, щоб перевершити нею всі інші релігії, хоч би це й було ненависне для багатобожників!
34. О ви, які увірували! Воістину, багато хто з учених і ченців неправедно пожирає майно

اتَّخَذُوا أَحْبَارَهُمْ وَرُهَبَانَهُمْ أَرْبَابًا
مِّن دُونِ اللَّهِ وَالْمَسِيحَ ابْنَ مَرْيَمَ
وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا إِلَهًا
وَاحِدًا لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ سُبْحَانَهُ
عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٣١﴾

يُرِيدُونَ أَن يُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ بِأَفْوَاهِهِمْ
وَيَأْتِي اللَّهَ إِلَّا أَن يَتَّخِذَ لَوْهٍ مِّن مَّوَدَّةِ
الْكٰفِرِينَ ﴿٣٢﴾

هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَىٰ
وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظَاهِرَهُ عَلَى الَّذِينَ
كُفِرُوا وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ ﴿٣٣﴾

﴿٣٤﴾ يٰۤاَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا كَثِيرٌ
مِّنَ الْاٰخْبَارِ وَالرَّهْبَانِ لَيَأْكُلُنَّ

людей і збиває їх зі шляху Аллаха. А щодо тих, які накопичують золото й срібло та не жертвують його на шляху Аллаха, то сповісти їм добру звістку про болісну кару!

35. Того Дня його розтоплять у вогні пекла й затаврують ним їхні чола, боки та спини: «Ось те, що ви накопичували для себе. Тож скуштуйте того, що ви накопичували!»

36. Воістину, число місяців у Аллаха — дванадцять, як було записано в Писанні в день, коли Він створив небеса й землю. Чотири з них — заборонені. Це — істинна релігія, тож не будьте в цей час несправедливі самі до себе. Боріться з багатобожниками всі разом — так само, як разом ведуть боротьбу з вами вони. І знайте, що Аллах — із богобоязливими!
«Чотири заборонені місяці» — мухаррам, раджаб, зу ль-кадаа, зу ль-хиджа.

37. Відкладання забороненого місяця збільшує невір'я. Це вводить в оману тих, які не вірують. Одного року вони дозволяють це, а іншого року забороняють, щоб вирівняти число [місяців], які Аллах зробив забороненими. Вони

أَمْوَالِ النَّاسِ بِالْبَاطِلِ وَيَصُدُّونَ عَن
سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ يَكْتُمُونَ
الذَّهَبَ وَالْفِضَّةَ وَلَا يَسْفِقُونَهَا فِي
سَبِيلِ اللَّهِ فَيَشْرَهُمْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٣٥﴾

يَوْمَ يَحْمَىٰ عَلَيْهَا فِي نَارِ جَهَنَّمَ
فَتَكْوَىٰ بِهَا جِبَاهُهُمْ وَجُنُوبُهُمْ
وَأُظْهُورُهُمْ هَذَا مَا كَفَرْتُمْ لِأَنفُسِكُمْ
فَذُوقُوا مَا كُفَرْتُمْ تَكَزُّبُونَ ﴿٣٥﴾

إِنَّ عِدَّةَ الشُّهُورِ عِنْدَ اللَّهِ اثْنَا عَشَرَ
شَهْرًا فِي كِتَابِ اللَّهِ يَوْمَ خَلَقَ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضَ مِنْهَا أَرْبَعَةٌ حُرْمٌ ذَلِكَ الْبَيْتُ
الْقُدْسِ فَلَا تَطْلُمُوا فِيهِمْ أَنْفُسَكُمْ
وَقَاتِلُوا الْمُشْرِكِينَ كَافَّةً
كَمَا يُقَاتِلُونَكُمْ كَافَّةً وَأَعْلَمُوا
أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ ﴿٣٦﴾

إِنَّمَا النَّسِيءُ زِيَادَةٌ فِي الْكُفْرِ
يُضِلُّ بِهِ الَّذِينَ كَفَرُوا يُحِلُّونَهُ
عَامًا وَيُحَرِّمُونَهُ عَامًا لِيُوَاطِّئُوا عِدَّةَ
مَا حَرَّمَ اللَّهُ فَيَحِلُّوا مَا حَرَّمَ اللَّهُ
رُبَّمَا سَوَّاهُمْ عَلَيْهِمْ وَاللَّهُ لَا
يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ﴿٣٧﴾

дозволяють те, що заборонив Аллах. Лихі вчинки їхні видаються їм прекрасними, та Аллах не веде прямим шляхом невіруючих людей!

Ідеться про багатобожників, які замінювали один із чотирьох місяців іншим, наприклад, як відзначас аль-Багавві, «перетворювали сафар на заборонений місяць, а мухаррам — на дозволений». Це робилося з метою продовження полювання та війн, заборонених у згадані чотири місяці.

38. О ви, які увірували! Що з вами? Коли говорять вам: «Виходьте на шлях Аллаха!», ви наче вгрузаєте в землю. Невже ви віддасте перевагу земному життю перед життям наступним? Але ж мала насолода земного життя порівняно з життям наступним!
39. Якщо ви не вийдете, то Він скарає вас болісною карою та замінить вас іншим народом. Ви нічим не зашкодите Йому, а Аллах спроможний на кожну річ!
40. А якщо ви не допоможете [Посланцю], то вже допоміг йому Аллах, коли вигнали його ті, які не увірували. Він був одним із двох, коли вони сховалися в печері. Ось він

بَاتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا مَا لَكُمْ إِذَا
قِيلَ لَكُمْ أَنْفِرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ
أَنَّا قُلْنَا إِلَى الْأَرْضِ أَرْضَيْتُمْ بِالْحَيَاةِ
الْدُّنْيَا مِنَ الْآخِرَةِ فَمَا مَتَّعَ
الْحَيَاةِ الدُّنْيَا فِي الْآخِرَةِ إِلَّا قَلِيلًا ﴿٣٨﴾

إِلَّا تَنْصُرُوهُ وَعَدَيْتُمُوهُ فَتَنْصُرُوهُ
وَيَسْتَبْدِلْ قَوْمًا غَيْرَكُمْ وَلَا تَنْصُرُوهُ
شَيْئًا وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٣٩﴾

إِلَّا تَنْصُرُوهُ فَقَدْ نَصَرَهُ اللَّهُ إِذْ
أَخْرَجَهُ الَّذِينَ كَفَرُوا ثَلَاثِينَ إِذْ
هُمَا فِي الْعَارِ إِذْ يَقُولُ لِصَاحِبِهِ
لَا تَخْزَنَ مِنَ اللَّهِ مَعَةً فَانزَلْ اللَّهُ

сказав своєму приятелю: «Не журися! Воістину, Аллах — з нами!» Аллах зіслав йому спокій та підтримав його військом, якого ви не бачите. Він принизив слово тих, які не увірували. Слово Аллаха — найвище! Аллах — Всемогутній, Мудрий!

Супутником Пророка (мир йому і благословення Аллаха) під час гіджри з Мекки був Абу Бакр ас- Садик (нехай буде вдоволеній ним Аллах). Разом вони сховалися в печері на горі Савр (ат-Табарі).

41. Вирушайте в похід, легко це буде вам чи важко, й докладайте зусиль, жертвуючи своє майно та душі на шляху Аллаха. Це краще для вас, якби ви тільки знали!
42. Якби здобич була легкою, а дорога — близькою, то вони б пішли за тобою, неодмінно! Але надто далеким видався їм шлях, і вони присягатимуться Аллахом: «Якби мали ми змогу, то вийшли б разом із вами!» Вони гублять самі себе, і знає Аллах, що вони — брехуни!
43. Нехай простить тебе Аллах! Чому ти дозволив це їм, поки не стало тобі зрозуміло, які з них правдиві, а які брехуни?
44. Ті, які вірують в Аллаха й в Останній День, не питають

سَكِينَتَهُ عَلَيْهِ وَأَتَدَّهُ بِمِحْوَدٍ لِّمَن
تَرَوْهَا وَجَعَلَ كَلِمَةَ الَّذِينَ
كَفَرُوا السُّفْلَىٰ وَكَلِمَةُ اللَّهِ هِيَ
الْعَالِيَا وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٥١﴾

أَنْفِرُوا خِفَافًا وَثِقَالًا وَجَاهِدُوا
بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ
ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ
تَعْلَمُونَ ﴿٥٢﴾

لَوْ كَانَ عَرَضًا قَرِيبًا وَسَفَرًا قَاصِدًا
لَآتَيْنَكُمُوهَا وَأَلَمََّا تَعَدَّتْ عَلَيْهِمُ
الشُّقَّةُ وَسَيَحْلِفُونَ بِاللَّهِ لَوِ اسْتَطَعْنَا
لَخَرَجْنَا مَعَكُمْ يُهْلِكُونَ أَنْفُسَهُمْ وَاللَّهُ
يَعْلَمُ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿٥٣﴾

عَمَّا اللَّهُ عَمَلِكُمْ لِمَ أَذِنْتُ لَهُمْ حَتَّىٰ يَتَبَيَّنَ لَكُمُ
الَّذِينَ صَدَقُوا وَتَعْلَمَ الْكَاذِبِينَ ﴿٥٤﴾

لَا يَسْتَنْدِئُكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ

у тебе дозволу на те, щоб докласти зусиль [на шляху Аллаха], жертвуючи своє майно й душі. Аллах знає богобоязливих!

45. Питають дозволу в тебе ті, які не вірують в Аллаха й в Останній День, і чії серця сумніваються. І через сумнів свій розгублені вони!
46. Якби вони бажали вийти [на боротьбу], то підготувалися б до цього. Проте Аллах не захотів, щоб вони йшли разом із вами й затримав їх. Сказали їм: «Сидіть разом із тими, які сидять!»
47. Якби вони пішли разом із вами, то не додали б нічого, крім безладу, квапились би посіяти серед вас розбрат. Серед вас є ті, хто прислухається до них, та Аллах знає про нечестивців!
48. Вони й раніше сіяли розбрат і викривляли перед тобою справжній стан речей, поки не прийшла істина, й не переміг наказ Аллаха, хоча це їм ненависно!
49. Серед них є той, хто каже: «Дозволь мені [залишитися] й не спокушай!» Та вони вже впали в спокусу. Воістину, геена охоплює невіруючих!

Ідеться про Джаді бін Кайса,

وَأَيُّومَ الْآخِرِ أَنْ يُجَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ
وَأَنْفُسِهِمْ وَأَلَّهُ عَلَيْهِمُ بِالْمُتَّقِينَ ﴿٥٥﴾

إِنَّمَا يَسْتَأْذِنُكَ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ
وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَآزَابَتْ قُلُوبُهُمْ فَهُمْ فِي
رَيْبِهِمْ يَتَرَدَّدُونَ ﴿٥٦﴾

﴿وَلَوْ أَرَادُوا الْخُرُوجَ لَأَعَدُّوا لَهُ عُدَّةً
وَلَكِنْ كَرِهَ اللَّهُ ابْتِغَاءَ هَمَزَاتِهِمْ فَقِيلَ
أَعِدُّوا مَعَ الْمُتَّقِينَ ﴿٥٧﴾﴾

لَوْ حَرَّجُوا فِرْكَ مَا زَادُواكُمْ إِلَّا خَبَالًا
وَلَا وَضَعُوا يَدَهُمْ غَلَّتْكُمْ فَبِعُونَ تَكْوِمَ الْفِتْنَةِ
وَفِيكُمْ سَمْعُونَ سَمْعُونَ لَهُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ
بِالظَّالِمِينَ ﴿٥٨﴾

لَقَدْ ابْتِغَوْا الْفِتْنَةَ مِنْ قَبْلُ وَقَالُوا لَكَ
الْأُمُورُ حَقٌّ حَتَّى جَاءَ الْحَقُّ وَظَهَرَ أَمْرُ اللَّهِ
وَهُمْ كَارِهُونَ ﴿٥٩﴾

وَمِنْهُمْ مَنْ يَقُولُ أَتَذَن لِي وَلَا تَقْتَبُنِي
الْأَفْئِةَ الْفِتْنَةَ سَقَطُوا أُولَئِكَ جَهَنَّمُ
لَمَجِيئَةً يَا كَاذِبِينَ ﴿٦٠﴾

який просив дозволу лишитися, пояснюючи це тим, що під час походу проти візантійців він не зможе не спокуситися їхніми жінками (аль-Багавві).

50. Якщо з тобою стається щось добре, то це засмучує їх. А якщо тебе вражає лихо, вони кажуть: «Ми заздалегідь подбали про себе!» — і йдуть собі, радіючи!

Ідеться про похід на Табук, від чого лицеміри вперто відмовлялися (ат-Табарі за переказом від ібн Аббаса).

51. Скажи: «Нас може вразити тільки те, що судив нам Аллах, а Він — Захисник наш! І нехай на Аллаха покладають сподівання віруючі!»

52. Скажи: «Невже ви чекаєте для нас чогось іншого, крім двох благ? І ми чекаємо, як вразить вас Аллах покаранням від Себе або [скарає] нашими руками! Тож чекайте, і ми почекаємо разом із вами!»

Два блага — «перемога та військова здобич або мученицька смерть і прощення» (аль-Багавві).

53. Скажи: «Будете ви жертвувати добровільно чи примусово, від вас цього однаково не приймуть, бо ви — люди нечестиві!»

إِنْ قُصِبَكَ حَسَنَةً تَسْؤَهُمْ وَإِنْ
قُصِبَكَ مُصِيبَةً يَقُولُوا قَدْ أَخَذْنَا
أَمْرًا مِنْ قَبْلٍ وَتَوَلَّوْا وَهُمْ قَرِحُونَ ﴿٥٠﴾

قُلْ لَنْ يُصِيبَنَا إِلَّا مَا كَتَبَ اللَّهُ لَنَا
هُوَ مَوْلَانَا وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ
الْمُؤْمِنُونَ ﴿٥١﴾

قُلْ هَلْ تَرْتَضُونَ بِنَا إِلَّا إِحْدَى الْحَسَنَيْنِ
وَإِنِّي نَرْتَضُ بِكُمْ أَنْ يُصِيبَكُمْ اللَّهُ
بِعَذَابٍ مِنْ عِنْدِهِ أَوْ بِيَدِ بِنَا فَمَرْتَضُوا
إِنَّا مَعَكُمْ مُتَرْتَضُونَ ﴿٥٢﴾

قُلْ أَنِفُوا طَوْعًا أَوْ كَرْهًا لَنْ يُتَقَبَلَ
مِنْكُمْ إِنَّكُمْ كُنْتُمْ قَوْمًا
فَلِسِقِيَّةً ﴿٥٣﴾

54. Пожертви їхні не будуть прийняті, бо вони не вірують в Аллаха, Його Посланця, неохоче звершують молитву й роблять пожертви, маючи відразу до цього.

55. Нехай не вражас тебе їхнє майно та діти. Аллах прагне скарати їх цим у земному житті, щоб вони втратили свої душі невірними.

56. Вони клянуться Аллахом, що належать до вас, та вони не з вас. Вони — налякані люди!

57. Якби вони знайшли якусь схованку, печеру чи підземелля, то поквапилися б туди!

58. Є серед них такі, які пліткують про тебе через милостиню. Якщо їм щось перепадає звідти, вони лишаються вдоволені, а якщо не перепадає, то вони гніваються!

Ідеться про чоловіка на ім'я Хуркус, який звинуватив Пророка (мир йому і благословення Аллаха) в несправедливості (ібн Касір).

59. Якби ж вони вдовольнялися тим, що їм дарує Аллах і Його Посланець, і говорили: «Достатньо нам Аллаха! Аллах даруватиме нам зі Своєї ласки й Посланець Його. І до Аллаха ми скеруємо прагнення наші!»

وَمَا آمَنَ بِهِمْ أَنْ تَقْبَلَ مِنْهُمْ نَفَقَتُهُمْ
إِلَّا أَنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ
وَلَا يَأْتُونَ الصَّلَاةَ إِلَّا وَهُمْ
كُسَالَىٰ وَلَا يُنفِقُونَ إِلَّا وَهُمْ
كَاهُونَ ﴿٥٤﴾

فَلَا تُصِيبَكَ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ إِنَّمَا يُرِيدُ
اللَّهُ لِيُعَذِّبَهُمْ بِمَا فِي الصُّلُوبِ الدُّنْيَا
وَتَرْهَقَ أَنْفُسُهُمْ وَهُمْ كَافِرُونَ ﴿٥٥﴾

وَيَخْلِفُونَ بِاللَّهِ إِنْهُمْ لَمِنَكُمْ وَمَا هُمْ
بِشِرْكٍ وَلَكِنَّهُمْ قَوْمٌ يَفْقَهُونَ ﴿٥٦﴾

لَوْ يَجِدُونَ مَلْجَأًا أَوْ مَعْرَاجًا أَوْ مَدْحَلًا
لَوَلَّوْا إِلَيْهِ وَهُمْ يَجْمَحُونَ ﴿٥٧﴾

وَمِنْهُمْ مَنْ يَلْمِزُكَ فِي الصَّدَقَاتِ فَإِنْ
أَعْطُوا مِنْهَا رَضُوا وَإِنْ لَمْ يُعْطُوا مِنْهَا إِذَا
هُمْ يَسْتَحْضِرُونَ ﴿٥٨﴾

وَلَوْ أَنَّهُمْ رَضُوا آمَنَ اللَّهُ وَرَسُولَهُ
وَقَالُوا أَحْسَبُنا اللَّهُ سَمِيعًا لَآتَى اللَّهُ مِنْ
فَضْلِهِ وَرَسُولُهُ إِنَّا إِلَى اللَّهِ رَاغِبُونَ ﴿٥٩﴾

60. Милостиня призначена для нужденних і бідних, тих, хто її збирає та роздає, тих, від чийх сердець чекають прихильності, [для викупу] рабів, для збанкрутілих боржників і подорожніх. Так встановлено Аллахом. А Аллах — Всезнаючий, Мудрий!

﴿إِنَّمَا الصَّدَقَتُ لِلْفُقَرَاءِ وَالْمَسْكِينِ
وَالْعَمِيلِينَ عَلَيْهَا وَالْمَوْلَاةَ فُلُوهُنَّ
وَفِي الرِّقَابِ وَالْعُرْيِينَ وَفِي سَبِيلِ
اللَّهِ وَأَنفِ السَّبِيلِ فَرِيضَةً مِّنَ اللَّهِ
وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٥٠﴾

61. Серед них є ті, хто ображає Пророка й говорить: «Він — вухо!» Скажи: «Він чує те, що краще для вас. Він вірить в Аллаха й довіряє віруючим, він — милість для тих із вас, хто увірував! А на тих, які ображають Посланця Аллаха, чекає болісна кара!»

«Він — вухо!»: тобто слухає кожного, хто щось говорить. Лицеміри, зводячи наклеп на Пророка (мир йому і благословення Аллаха), говорили: «Кажемо, що побажасмо, клянемося, а він усьому вірить!» (ат-Табарі).

﴿وَمِنْهُمْ الَّذِينَ يُؤْذُونَ النَّبِيَّ وَيَقُولُونَ
هُوَ أُذُنٌ قُلْ أَذُنٌ خَيْرٌ لِّكَرِيْمٍ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ
وَيُؤْمِنُ بِالْمُؤْمِنِينَ وَرَحْمَةٌ لِلَّذِينَ
ءَامَنُوا مِنْكُمْ وَالَّذِينَ يُؤْذُونَ رَسُولَ
اللَّهِ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٥١﴾

62. Вони клянуться перед вами Аллахом, щоб догодити вам. Але, якщо віруючі вони, краще б їм догоджати Аллаху та Його Посланцю!

﴿يَخْلِفُونَ بِاللَّهِ لَكُمُ لِيَرْضَوْكُمْ وَاللَّهُ
وَرَسُولُهُ أَحَقُّ أَنْ يُرْضَوْهُ إِنْ كَانُوا
مُؤْمِنِينَ ﴿٥٢﴾

63. Невже не знають вони, що того, хто ворожий до Аллаха та Його Посланця, чекає вогонь геєни, де він буде завжди? Це — велике приниження!

﴿أَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّهُ مَن يُحَادِدُ اللَّهَ وَرَسُولَهُ
قَاتِلُهُ إِنَّ جَهَنَّمَ خَالِدًا فِيهَا
ذَلِكَ الْخِزْيُ الْعَظِيمُ ﴿٥٣﴾

64. Лицеміри бояться того, що буде зіслано суру, яка й розповість про те, що в їхніх серцях. Скажи: «Насміхайтесь ж! Воістину, Аллах викриє те, чого ви боїтеся!»

يَخَذَرُ الْمُنَافِقُونَ أَنْ تُنزَّلَ عَلَيْهِمْ
سُورَةٌ فَيَقُولُ بِمَا قِيلَ لَهُمْ قُلْ أَتَسْتَهْزِئُونَ
إِنَّ اللَّهَ مُخْرِجٌ مَا تَخَذَرُونَ ﴿٦٤﴾

65. Якщо ти запитасш їх, то вони неодмінно скажуть: «Та ми тільки багато розмовляли й бавились!» Скажи: «Невже ви насміхалися з Аллаха, Його знамень і Його Посланця?»

وَلَيْن سَأَلْتَهُمْ لَيَقُولُنَّ إِنَّمَا كُنَّا
نُحَاوِسُ وَنَلْعَبُ قُلْ أَبِاللَّهِ وَآيَاتِهِ
وَرَسُولِهِ كُنْتُمْ تَسْتَهْزِئُونَ ﴿٦٥﴾

66. Не просіть прощення. Ви стали невірними після того, як увірували. Якщо Ми простимо частину з вас, то іншу частину скараємо — за те, що були грішниками вони!

لَا تَعْتَذِرُوا قَدْ كَفَرْتُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ إِنْ
تَعَفَّ عَنْ طَائِفَةٍ مِنْكُمْ نُعَذِّبْ طَائِفَةً
بِأَنَّهُمْ كَانُوا مُجْرِمِينَ ﴿٦٦﴾

67. Лицеміри й лицемірки подібні одне до одного. Вони закликають до відраznego й забороняють заохочуване, стримують свої руки [від милостині]. Вони забули Аллаха, а Він забув їх. Воістину, лицеміри — нечестивці!

الْمُنَافِقُونَ وَالْمُنَافِقَاتُ بَعْضُهُمْ
بِمُؤْمِنٍ وَالْمُكَرِرِ
وَيَهْتَمُونَ عَنِ الْمَعْرُوفِ وَيَقْبِضُونَ
أَيْدِيَهُمْ نَسُوا اللَّهَ فَنَسِيَهُمْ إِنَّ
الْمُنَافِقِينَ هُمْ الْفَاسِقُونَ ﴿٦٧﴾

68. Обіцяв Аллах лицемірам, лицеміркам і невірним вогонь, де вони будуть довіку! Достатньо їм цього! Аллах прокляв їх, і чекає на них невпинна кара!

وَعَدَ اللَّهُ الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ
وَالْكُفَّارَاتِ أَنْ يُجَاهِدْنَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ
وَأَنَّهُنَّ كَذَّابَاتٌ كَذِبَاتٌ
فِي حَسْبِهِمْ وَأَعْتَدَ اللَّهُ لَهُمْ
عَذَابًا مُّقِيمًا ﴿٦٨﴾

69. Такі ж [ви] самі, як і ті, що жили раніше за вас! Вони були

كَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ كَانُوا أَشَدَّ مِنْكُمْ قُوَّةً

могутніші за вас силою, мали більше майна та дітей. Вони насолодилися своєю долею, і ви насолодилися своєю долею — так, як насолодилися своєю долею ті, що жили раніше за вас. Ви марнословите так, як марнословили вони. Даремними є вчинки їхні в житті земному та наступному, і зазнають вони втрат!

70. Невже до них не дійшла звістка про тих, які жили раніше — про народ Нуха, адитів, самудитів, народ Ібрагіма, жителів Мад'яну та перекинутих селищ? Приходили до них посланці їхні з ясними знаменнями. Аллах не був несправедливий до них — вони самі були несправедливі до себе.

Мад'ян — територія в північно-західній частині Аравії.

«Перекинуті селища» — міста, де жив народ Лута.

71. Віруючі чоловіки та жінки — приятелі одні одним; вони закликають до заохочуваного та забороняють відразне, звершують молитву, дають закят, коряться Аллаху та Його Посланцю. Аллах змилюється над ними. Воістину, Аллах — Всемогутній, Мудрий!

وَأَكْثَرُ أَمْوَالًا وَأَوْلَادًا فَاسْتَمْتَعُوا
بِخَلْقِهِمْ فَاسْتَمْتَعْتُمْ بِخَلْقِكُمْ
كَمَا اسْتَمْتَعَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ
بِخَلْقِهِمْ وَخُضِبْتُمْ كَالَّذِي خَاطَبُوا
أَوْلِيَّكَ حِطَّتْ أَعْمَالُهُمْ فِي الدُّنْيَا
وَالْآخِرَةِ وَأَوْلِيَّكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٧٠﴾

أَلَمْ يَأْتِهِمْ نَبَأُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ قَوْمِ
نُوحٍ وَعَادٍ وَثَمُودَ وَقَوْمِ إِبْرَاهِيمَ
وَأَصْحَابِ مَدْيَنَ وَالْمُؤْتَفِكَةَ أَتَتْهُمْ
رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانَ اللَّهُ لِيَظْلِمَهُمْ
وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٧١﴾

وَالْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ
بَعْضٍ يَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ
الْمُنْكَرِ وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ
الزَّكَاةَ وَيُطِيعُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ أَوْلِيَّكَ
سَيَرْحَمُهُمُ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٧١﴾

72. Обіцяв Аллах віруючим чоловікам і жінкам рай, де течуть ріки, де прекрасні житла в садах Едену. Вони будуть там довіку! А ласка від Аллаха ще більша! Це — великий успіх! «Сади Едену» — сади вічності. Аль-Багавві відзначає, що «Еден» походить від дієслова адана — «перебувати десь», тобто масться на увазі вічне існування. С ще й інші пояснення, згідно з якими Еден — середина раю, фортеця або річка в раю (аль-Багавві від ібн Масуда та ін.).
73. О Пророче! Борися з невіруючими та лицемірами, й будь суворий до них! Їхній притулок — геена. Яке мерзотне це місце для повернення!
74. Вони клянуться Аллахом, що не говорили, але ж насправді говорили це — слово невір'я — й стали невіруючими після того, як прийняли іслам. Вони замислилися про те, чого раніше не могли здійснити. Вони намагаються помститися за те, що Аллах і Посланець Його збагатили їх з Його ласки. Якщо вони покаються, то це буде краще для них. А якщо відвернуться, то Аллах скарає їх болісною карою в земному й наступному житті! Немає для них на землі ні захисника, ні помічника!

وَعَدَ اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ جَنَّاتٍ
تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا
وَمَسَاكِينٍ ظَلِيمَةٍ فِي جَنَّاتٍ عَدْنٍ فِيهَا رِضْوَانٌ
مِنَ اللَّهِ أَكْبَرَ ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ
الْعَظِيمُ ﴿٧٢﴾

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ جَاهِدِ الْكُفْرَانَ وَالْمُنَافِقِينَ
وَاعْلَمْ أَنَّهُمْ عَلَيْهِمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ
الْعَصِيرُ ﴿٧٣﴾

يَجْلِفُونَ بِاللَّهِ مَا قَالُوا وَلَقَدْ قَالُوا كَلِمَةَ
الْكُفْرِ وَكَفَرُوا بَعْدَ إِسْلَامِهِمْ وَهُمْ أُوْسِيَ
أَتْرِبَتِ الْوَالُوْا وَمَا نَقَمُوا إِلَّا أَنْ أَغْنَاهُمُ اللَّهُ
وَرَسُولُهُ مِنْ فَضْلِهِ فَإِنْ يَتُوبُوا يَكُ خَيْرًا
لَّهُمْ وَإِنْ يَتُوبُوا يَعِدُّنَّهُمْ اللَّهُ عَذَابًا
أَلِيمًا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمَا لَهُمْ فِي
الْأَرْضِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿٧٤﴾

75. Серед них є ті, які обіцяли Аллаху: «Якщо Аллах дарує нам зі Своєї ласки, то ми неодмінно будемо робити пожертви й будемо одними з праведників!»
76. Та коли Він наділив їх зі Своєї ласки, то вони поскупилися на це й відвернулися; нехтують же вони!
77. Тож Він скарав їх, сповнивши їхні серця лицемірством аж до того дня, коли вони зустринуть Його. Це їм за те, що вони порушили обіцянку перед Аллахом, і за те, що брехали вони!
78. Хіба не знають вони, що Аллаху відомі їхні таємниці й приховані розмови, і що Аллах знає все потаємне?
79. Вони вдаються до образ і глузують над тими віруючими, які роблять додаткові пожертви та ще й, не маючи засобів, докладають для цього важких зусиль. Та це Аллах поглузує над [лицемірами]! Чекає на них болісна кара!
80. Проси для них прощення чи не проси — навіть якщо ти проситимеш для них прощення сімдесят разів, Аллах не простить їх! Це так, бо вони не увірували в Аллаха та

«وَمِنْهُمْ مَّنْ عَاهَدَ اللَّهُ لَئِنْ آتَيْنَاهُم مِّن فَضْلِهِ لَنُصَدِّقَنَّهُ وَلَنُكُونَ مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٧٥﴾

فَلَمَّا آتَيْنَاهُمْ مِنْ فَضْلِهِ بَخِلُوا بِهِ وَتَوَلَّوْا وَهُمْ مُّعْرِضُونَ ﴿٧٦﴾

فَأَعْقَبَهُمْ نِفَاقًا فِي قُلُوبِهِمُ إِلَى يَوْمِ يَلْقَوْنَهُ بِمَا أَخْلَفُوا اللَّهَ مَا وَعَدُوهُ وَبِمَا كَانُوا يَكْذِبُونَ ﴿٧٧﴾

الَّذِينَ يَعْلَمُونَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ سِرَّهُمْ وَنَجْوَاهُمْ وَأَنَّ اللَّهَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ ﴿٧٨﴾

الَّذِينَ يَلْمِزُونَ الْمُطَّوِّعِينَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ فِي الصَّدَقَاتِ وَالَّذِينَ لَا يَجِدُونَ إِلَّا جُهْدَهُمْ فَيَسْخَرُونَ مِنْهُمْ سَخِرَ اللَّهُ مِنْهُمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٧٩﴾

اسْتَغْفِرْ لَهُمْ أَوْ لَا تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ إِنْ تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ سَبْعِينَ مَرَّةً فَلَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ﴿٨٠﴾

Його Посланця! Аллах не веде прямим шляхом людей нечестивих!

81. Ті, які залишилися на своїх місцях, раділи, що вони в тилу Посланця Аллаха. Їм було ненависно боротися на шляху Аллаха, жертвуючи своє майно та душі. Вони говорили: «Не вирушайте в похід у таку спеку!» Скажи: «Вогонь геєни буде ще гарячішим!» Та якби вони розуміли!

Ідеться про лицемірів, які відмовлялися йти у похід на Табук та залишилися в Медині (за аль-Багавві).

82. Нехай вони мало сміються та багато плачуть — така відплата за те, що вони собі здобули!
83. Якщо Аллах поверне тебе до когось із них і вони проситимуть дозволу йти в похід, то скажи: «Ви ніколи не підете зі мною! І не будете боротися зі мною проти ворога! Ви були задоволені своїм сидінням раніше, тож сидіть із тими, хто залишився!»
84. Ніколи не молися за жодного з них і не стій над могилою його! Вони не увірували в Аллаха, Його Посланця й померли нечестивими!

فَرِحَ الْمُحَلَّفُونَ بِمَقْعَدِهِمْ خَلْفَ رَسُولِ اللَّهِ
وَكَرِهُوا أَنْ يُجَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ
فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَقَالُوا لَا تَنْفِرُوا فِي الْحَرِّ قُلْ
نَارُ جَهَنَّمَ أَشَدَّ حَرًّا لَوْ كَانُوا يَفْقَهُونَ ﴿٨١﴾

فَلْيَضْحَكُوا قَلِيلًا وَلْيَبْكُوا كَثِيرًا جَزَاءً بِمَا
كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٨٢﴾

فَإِنْ رَجَعَكَ اللَّهُ إِلَى طَائِفَةٍ مِنْهُمْ
فَأَسْتَأْذِنُكَ لِلْخُرُوجِ فَقُلْ لَنْ تَخْرُجُوا مَعِيَ
أَبَدًا وَلَنْ تُقَاتِلُوا مَعِيَ عَدُوًّا إِنَّكُمْ رَضِيتُمْ
بِالْقُعُودِ أَوَّلَ مَرَّةٍ فَاقْعُدُوا مَعَ الْخَالِفِينَ ﴿٨٣﴾

وَلَا تَصَلِّ عَلَى أَحَدٍ مِنْهُمْ مَاتَ أَبَدًا وَلَا تَقُمْ
عَلَى قَبْرِهِ إِنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَمَاتُوا
وَهُمْ فَاسِقُونَ ﴿٨٤﴾

85. Нехай не дивує тебе їхнє майно та діти. Аллах прагне скарати їх цим у земному житті, щоб вони втратили свої душі невірними!

86. І коли було зіслано суру: «Увіруйте в Аллаха й боріться разом із Посланцем Його!», то власники багатства серед них почали просити тебе дозволити їм лишитися й сказали: «Залиш нас! Ми будемо з тими, хто сидить!»

87. Вони були задоволені тим, що лишилися з іншими. Запечатані їхні серця, й не розуміють вони! *«Лишилися з іншими» — букв. «з тими, які залишаються». Аль-Багавві відзначає, що маються на увазі жінки.*

88. Але Посланець і ті, які увірували разом із ним, боролися, жертвуючи своє майно та душі. Чекають на них блага. Саме вони матимуть успіх!

89. Аллах приготував для них сади, де течуть річки. Будуть вони там довіку! Це — великий успіх!

90. І прийшли до нього по дозвіл [лишитися] ті з бедуїнів, які мали поважні причини. А вдома сиділи ті, які збрехали Аллаху та Його Посланцю. На тих із

وَلَا تُعْجِبُكَ أَمْوَالُهُمْ وَأَوْلَادُهُمْ إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يُعَذِّبَهُمْ بِمَا فِي الدُّنْيَا وَتَزْهَقَ أَنْفُسُهُمْ وَهُمْ كَافِرُونَ ﴿٨٥﴾

وَإِذَا أَنْزَلْتَ سُورَةَ أَنْ ءَامَنُوا بِاللَّهِ وَجَاهِدُوا مَعَ رَسُولِهِ اسْتَأْذَنَكَ أُولُو الطَّلُوقِ مِنْهُمْ وَقَالُوا ذَرْنَا نَكُنْ مَعَ الْكَافِرِينَ ﴿٨٦﴾

رَضُوا بِأَنْ يَكُونُوا مَعَ الْخَوَالِفِ وَطُبِعَ عَلَى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَفْقَهُونَ ﴿٨٧﴾

لَيَكُنَ الرَّسُولُ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا مَعَهُ جَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ وَأَوْلِيَاءِكُمْ لَهُمُ الْخَيْرَاتُ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٨٨﴾

أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٨٩﴾

وَجَاءَ الْمُعَذِّرُونَ مِنَ الْأَعْرَابِ لِيُؤْذَنَ لَهُمْ وَقَعَدَ الَّذِينَ كَذَبُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ سَيُصِيبُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٩٠﴾

них, які не увірували, впаде болісна кара!

91. Нема гріха на немічних, хворих і тих, які не мають, що пожертвувати, якщо вони будуть щирі перед Аллахом і Його Посланцем. Нема за що докоряти тим, які роблять добро. Аллах — Прощаючий, Милосердний!
92. Нема [гріха] на тих, які прийшли до тебе, щоб ти дав їм іздових тварин. Ти сказав: «Не можу я знайти цих тварин для вас!» Вони повернулися з очами, повними сліз від смутку, адже вони не мають, що пожертвувати.
93. Гріх падає на тих, які просили в тебе дозволу залишитись, хоч і багаті. Вони задоволені тим, що лишилися разом з іншими. Аллах запечатав їхні серця, і не знають вони!
«Разом з іншими» — див. коментар до аяту 87 цієї ж сури.
94. Вони шукатимуть виправдань, коли ви повернетесь до них. Скажи: «Не виправдовуйтеся. Ми не повіримо вам — Аллах уже сповістив нам про вас! Аллах і Його Посланець побачать вчинки ваші, а потім ви повернетесь до Знаючого потаємне й відкриєте,

لَيْسَ عَلَى الضُّعَفَاءِ وَلَا عَلَى الْمَرْضَى وَلَا عَلَى الَّذِينَ لَا يَجِدُونَ مَا يَنْفِقُونَ حَرَجٌ إِذَا نَصَحُوا لِقَوْلِهِ وَرَسُولِهِ مَّا عَلَى الْمُحْسِنِينَ مِنْ سَبِيلٍ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٥١﴾

وَلَا عَلَى الَّذِينَ إِذَا مَا اتَّوَلَّكَ لِتَخْلِفَهُمْ قُلْتَ لَا أُجِدُّ مَا أُحْمِلُهُم عَلَيْهِ يَوْمَئِذٍ وَآغْنِيَهُمْ تَفْوِضَ مِنَ الذَّمِّ حَرَجًا الْأَجِيدُوا مَا يَنْفِقُونَ ﴿٥٢﴾

﴿ إِنَّمَا السَّبِيلُ عَلَى الَّذِينَ يَسْتَأْذِنُوكَ وَهُمْ أَغْنِيَاءُ رِضْوَانًا يَكُونُوا مِنَ الْخَالِفِينَ وَطَبَعَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴾ ﴿٥٣﴾

بِعَذْرُوهُنَّ إِلَيْكُمْ إِذَا رَجَعْتُمْ إِلَيْهِمْ قُلْ لَا تَعْتَذِرُونَ لَنْ تُؤْمِنَ لَكُمْ قَدْ نَبَأَ اللَّهُ مِنْ خَبَائِكُمْ وَسَيَرَى اللَّهُ عَمَلَكُمْ وَرَسُولُهُ يُؤْتِرِدُونَ إِلَىٰ عَلِيمٍ الْعَلِيمِ وَاللَّهُ هَدَىٰ قَوْمًا لَكُمْ بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٥٤﴾

і Він розкаже вам про те, що ви робили!»

95. Вони будуть клястися перед вами Аллахом, коли ви повернетесь до них, щоб ви від них відвернулися. Тож відверніться від них! Вони нечисті, і притулком їхнім буде гесна — відплата за те, що вони собі здобули!

96. Вони будуть клястися вам, щоб ви були задоволені ними. Та навіть якщо ви будете задоволені ними, Аллах не буде задоволений людьми нечестивими!

97. Бедуїни — найзапекліші в невір'ї та лицемірстві. Вони найвпертіше не визнають обмежень, які зіслав Аллах Своему Посланцю. Аллах — Всезнаючий, Мудрий!

98. Серед бедуїнів є ті, які вважають свої пожертви збитком і чекають, доки настане для вас лихоліття. Це для них настане лихоліття! Аллах — Всечуючий, Всевидячий!

99. Серед бедуїнів є ті, які вірують в Аллаха й в Останній День і вважають свої пожертви наближенням до Аллаха й благословінь Посланця. Так, це їхнє наближення! Аллах введе їх у милість Свою.

سَيَخْلِفُونَ بِاللَّهِ لَكُمْ إِذَا انْقَبَسْتُمْ
إِلَيْهِمْ لِتُعْرِضُوا عَنْهُمْ فَأَعْرِضُوا عَنْهُمْ
إِنَّهُمْ رِجْسٌ وَمَا وَنُهُمْ جَهَنَّمُ جُزَاءً يُمَا
كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٩٥﴾

يَخْلِفُونَ لَكُمْ لِتَرْضَوْا عَنْهُمْ فَإِن
تَرْضَوْا عَنْهُمْ فَإِنَ اللَّهُ لَا يَرْضَىٰ عَنِ
الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ ﴿٩٦﴾

الْأَعْرَابُ أَشَدُّ كُفْرًا وَنِفَاقًا وَأَجْدَرُ أَلَّا
يَعْلَمُوا حُدُودَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ عَلَىٰ رَسُولِهِ
وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٩٧﴾

وَمِنَ الْأَعْرَابِ مَن يَتَّخِذُ مَا يُنْفِقُ
مَعْرَومًا وَيَتَرَفَضُ بِكُمُ الدَّوَابِرَ عَلَيْهِم
دَائِرَةُ السُّوءِ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٩٨﴾

وَمِنَ الْأَعْرَابِ مَن يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ
الْآخِرِ وَيَتَّخِذُ مَا يُنْفِقُ قُرْبًا عِنْدَ اللَّهِ
وَصَلَواتِ الرَّسُولِ أَلَا إِنَّهَا قُرْبَةٌ لَهُمْ
سَيَجْزِيهِمُ اللَّهُ فِي رَحْمَتِهِ إِنَّا اللَّهُ
عَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٩٩﴾

Воістину, Аллах — Прощаючий,
Милосердний!

100. Аллах вдоволений першими мугаджирами, ансарами й тими, хто пішов за ними в найкращий спосіб. І вони вдоволені Ним! Він приготував для них сади раю, де течуть ріки. Будуть вони там довіку! Це — великий успіх!

Мугаджирі («переселенці») — мусульмани, які переселилися з Мекки в Медину. Ансари («помічники») — медиці, які прийняли іслам і підтримали мугаджирів.

101. Є лицеміри і серед бедуїнів, які живуть навколо вас, і є серед жителів Медини! Вони вперті в лицемірстві, але ти не знаєш їх. Ми знаємо їх! Ми скараємо їх двічі, а потім вкинемо їх у кару велику!

102. Є інші, які визнали свої гріхи. Вони змішали добрі й лихі вчинки; можливо, Аллах прийме їхнє каяття. Воістину, Аллах — Прощаючий, Милосердний!

103. Приймай пожертву з майна їхнього, щоб очистити їх і піднести цим. І молися за них, бо твої молитви — спокій для них! Аллах — Всечуючий, Всезнаючий!

«Піднести»: «зі ступеню лицемірів до ступеню щирих

وَالسَّابِقُونَ السَّابِقُونَ مِنَ الْمُهَاجِرِينَ
وَالْأَنْصَارِ وَالَّذِينَ اتَّبَعُوهُمْ بِأَحْسَنِ
رِضْوَانٍ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ وَأَعَدَّ لَهُمْ
جَنَّاتٍ تَجْرِي تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ
فِيهَا أَبَدًا ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿١٠٠﴾

وَمَنْ حَوْلَكُم مِّنَ الْأَعْرَابِ مُتَّفِقُونَ
وَمِنَ أَهْلِ الْمَدِينَةِ مَرَدُوا عَلَى النِّفَاقِ لَا
تَعْلَمُهُمْ نَحْنُ نَعْلَمُهُمْ سَعَدْنَا بِهِمْ
مَرَّتَيْنِ ثُمَّ يَردُّونَ إِلَىٰ عَذَابٍ عَظِيمٍ ﴿١٠١﴾

وَالْآخَرُونَ اعترفوا بذنوبهم خَلَطُوا عَمَلًا
صَالِحًا وَآخَرَ سَيِّئًا عَسَىٰ اللَّهُ أَن يَتُوبَ
عَلَيْهِمْ إِنَّ اللَّهَ عَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٠٢﴾

خُذْ مِنْ أَمْوَالِهِمْ صَدَقَةً تُطَهِّرُهُمْ وَيُزَكِّيهِمْ بِهَا
وَصَلِّ عَلَيْهِمْ إِنَّ صَلَاتَكَ سَكَنٌ لَهُمْ وَاللَّهُ
سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿١٠٣﴾

людей». «Молися»: «проси для них прощення» (ат-Табарі).

104. Невже не знають вони, що це Аллах відповідає на каяття Своїх рабів і приймає пожертви, і що Аллах — Приймаючий каяття, Милосердний?

105. Скажи: «Дійте, і побачить ваші вчинки Аллах, Його Посланець і віруючі! Ви повернетесь до Знаючого потаємне й відкрите, і Він сповістить вам про те, що робили ви!»

106. А є ті, які чекають наказу Аллаха. Або Він скарає їх, або прийме каяття їхнє. Аллах — Всезнаючий, Мудрий!

107. Ті, які збудували мечеть для шкоди, невір'я, розбрату між віруючими та як засідку тих, які ще раніше воювали з Аллахом і Його Посланцем, неодмінно будуть присягатися: «Ми прагнемо тільки добра!» Та Аллах свідчить, що вони — брехуни!

Ідеться про мечеть, збудовану в Медині лицемірами, яких до цього підбурих дехто Абу Амір з племені хазрадж. Згідно з повідомленнями тлумачів Корану (ат-Табарі, аль-Багавві, ібн Касір), Абу Амір навіть бував у візантійського імператора Іраклія, намагаючись

أَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ هُوَ يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ وَيَأْخُذُ الصَّدَقَاتِ وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿١٠٤﴾

وَقُلْ أَعْمَلُوا بِمَا أَمَرَ اللَّهُ تَعَالَى وَأَطِيعُوا أَمْرًا وَرَسُولَهُ وَالْمُؤْمِنُونَ وَسُورُوا إِلَى اللَّهِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٠٥﴾

وَالْآخَرُونَ مَرْجُونَ لَأَمْرًا بِاللَّهِ إِمَّا يُعَذِّبُهُمْ وَإِمَّا يَتُوبُ عَلَيْهِمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿١٠٦﴾

وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مَسْجِدًا ضِرَارًا وَكُفْرًا وَتَفْرِيقًا بَيْنَ الْمُؤْمِنِينَ وَأَزْوَاجًا لِمَنْ حَارَبَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ مِنْ قَبْلُ وَلَيَحْلِفْنَ إِنْ أُرْدْنَا إِلَا الْأُحْسَنَاتِ وَاللَّهُ بِشَهَادَاتِهِمْ لَكَذِبُونَ ﴿١٠٧﴾

використати новозбудовану мечеть як місце для зібрання своїх прибічників (мірсад — «засідка»).

108. Ніколи не звершуй там [молитви]! Мечеть, від першого дня заснована на богобоязливості, більш гідна для того, щоб ти молився в ній. Там є чоловіки, які люблять очищатися; а Аллах любить тих, які очищаються!

Ідеться про мечеть в районі Куба (південь Медини), яку заснував Пророк (мир йому і благословення Аллаха) одразу після гіджри (ат-Табарі). Ібн Касір наводить переказ, у якому сказано: «Обрядова молитва в мечеті Куба — наче мале паломництво».

109. Той кращий, хто заклав підвалини своєї будівлі на страху перед Аллахом і прагненні до Його вдоволення, чи той, хто заклав підвалини своєї будівлі на завислому краю урвища та впав разом із нею в пекельний вогонь? Аллах не веде прямим шляхом нечестивих людей!

110. Будівля, збудована ними, завжди буде сумнівом у їхніх серцях — доки їхні серця не розірвуться! Аллах — Всезнаючий, Мудрий!

لَا تَقُمْ فِيهِ أَبَدًا الْمَسْجِدُ أُسِّسَ عَلَى التَّقْوَىٰ
مِن أَوَّلِ يَوْمٍ أَحَقُّ أَنْ تَقُومَ فِيهِ
رِجَالٌ مُّحِبُّونَ أَنْ يَتَطَهَّرُوا وَاللَّهُ يُحِبُّ
الْمُطَهَّرِينَ ﴿١٠٨﴾

أَقَمْنَا أُسُسَ بُيُوتِهِمْ عَلَى تَقْوَىٰ مِنَ اللَّهِ
وَرِضْوَانٍ خَيْرًا مِّنْ أُسُسِ بُيُوتِهِمْ عَلَى
سَفَا جُرْفٍ هَارٍ فَأَنهَارُ بِهِمْ فِي نَارٍ جَهَنَّمَ
وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿١٠٩﴾

لَا يَزَالُ بُيُوتُهُمُ الَّذِي بَنَوْا رِيسَةً فِي
قُلُوبِهِمْ إِلَّا أَنْ تَقَطَّعَ قُلُوبُهُمْ وَاللَّهُ
عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿١١٠﴾

111. Воістину, Аллах купив у віруючих їхні душі й майно в обмін на рай. Вони ведуть боротьбу на шляху Аллаха, вбивають і бувають убиті. Така правдива обіцянка, дана в Таураті, Інджілі й Корані. Хто ж краще виконує обіцянки, ніж Аллах? Тож радійте угоди, яку ви уклали з Ним! Це — великий успіх!

112. [Віруючі] — це ті, які каються, поклоняються, прославляють, тримають піст, низько схиляються, вклоняються, закликають до заохочуваного й забороняють відразне, тримаються обмежень Аллаха. Тож сповісти віруючим добру звістку!

«Які тримаються посту» (саіхуна) — букв. «подорожні». Аль-Багавві повідомляє: «Ібн Масуд та ібн Аббас (нехай буде вдоволені ними Аллах) сказали: «Це ті, які тримаються посту». А Суф'ян бін Уяна сказав: «Той, хто постить, названий «подорожнім» через те, що він залишає позаду всі задоволення...».

113. Пророку й тим, які увірували, не годиться просити прощення для багатобожників, навіть якщо вони їхні родичі — після того, як їм стало зрозуміло, що ті опиняться в пеклі.

﴿ إِنَّ اللَّهَ اشْتَرَىٰ مِنْ الْمُؤْمِنِينَ أَنفُسَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ بِأَنَّ لَهُمُ الْجَنَّةَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَيَقْتُلُونَ وَيُقْتَلُونَ وَعَدَّٰعَلَيْهِمْ حَقًّا فِي التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ وَالْقُرْآنِ وَمَنْ أَوْفَىٰ بِعَهْدِهِ مِنَ اللَّهِ فَاسْتَبْشِرُوا بِبَيْعِكُمُ الَّذِي بَايَعْتُمْ بِهِ وَذَٰلِكَ هُوَ الْفَوْرُ الْعَظِيمُ ﴿١١٢﴾

التَّائِبُونَ الْعَمِيدُونَ الْحَمِيدُونَ
الْمُتَصِفُونَ أَلْتَرْكِعُونَ
السَّاجِدُونَ الْأَمْرُونَ بِالْمَعْرُوفِ
وَالنَّاهُونَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَالْمَتَّقُونَ
لِحُدُودِ اللَّهِ وَيَشِيرِ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١١٣﴾

مَا كَانَ لِلنَّبِيِّ وَالَّذِينَ آمَنُوا أَنْ يَسْتَغْفِرُوا لِلْمُشْرِكِينَ وَلَوْ كَانُوا أُولَىٰ قُرْبَىٰ مِنْ بَعْدِ مَا بَيَعْتُمْ لَهُمْ أَنَّهُمْ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ ﴿١١٣﴾

114. А молитва Ібрагіма за свого батька була тільки виконанням обіцянки, даної йому. Коли він зрозумів, що той — ворог Аллаха, то зрікся його. Воістину, Ібрагім — жалісливий, смиренний!

وَمَا كَانَ أَسْتَعْفَاؤُاِبْرَاهِيمَ لِأَبِيهِ إِلَّا عَنْ مَوْعِدَةٍ وَعَدَّهَا أَيَّاتَهُ فَلَمَّا بَيَّنَّ لَهُ أَنَّهُ عَدُوٌّ لِلَّهِ تَبَرَّأَ مِنْهُ إِنَّ إِبْرَاهِيمَ لَأَوَّاهٌ حَلِيمٌ ﴿١١٤﴾

115. Аллах не вводить людей в оману після того, як Він вказав для них прямий шлях і поки Він не роз'яснить їм, кого треба стерегтися. Воістину, Аллах — про кожну річ Знаючий!

وَمَا كَانَتْ اللَّهُ لِيُضِلَّ قَوْمًا بَعْدَ إِذْ هَدَيْتَهُمْ حَتَّىٰ يَبَيِّنَ لَهُمْ مَا يَتَّقُونَ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿١١٥﴾

116. Воістину, Аллаху належить влада над небесами й землею. Він дарує життя й смерть. Немає у вас, окрім Аллаха, ні захисника, ні помічника!

إِنَّ اللَّهَ لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ يُحْيِي وَيُمِيتُ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿١١٦﴾

117. Аллах прийняв каяття Пророка, мугаджирів та ансарів, які пішли за ним у важкий час. Серця деяких із них мало не відхилилися, але потім Він прийняв каяття їхнє. Воістину, Він — Співчутливий і Милосердний до них!

لَقَدْ تَابَ اللَّهُ عَلَى النَّبِيِّ وَالْمُهَاجِرِينَ وَالْأَنْصَارِ الَّذِينَ اتَّبَعُوهُ فِي سَاعَةِ الْعُسْرَةِ مِنْ بَعْدِ مَا كَادَ يَرِيحُ قُلُوبَ قَرِيبٍ مِنْهُمْ ثُمَّ تَابَ عَلَيْهِمْ إِنَّهُ بِهِمْ رَءُوفٌ رَحِيمٌ ﴿١١٧﴾

Ідеться про тих, хто мало не покинув Пророка під час важкого походу на Табук (ат-Табарі).

118. Були й трое, яким дали відстрочку [для каяття]. Стала вузькою для них широка земля й стиснулися душі їхні. Вони вирішили, що немає захисту

وَعَلَى الثَّلَاثَةِ الَّذِينَ خُلِفُوا حَتَّىٰ إِذَا صَافَتْ عَلَيْهِمُ الْأَرْضُ بِمَا رَحُبَتْ وَصَافَتْ عَلَيْهِمْ أَنفُسُهُمْ وَظَنُّوا أَن لَا مَلْجَأَ مِنَ اللَّهِ إِلَّا

від Аллаха, крім як у Нього Самого. Потім Він простив їх, щоб розкаялися вони. Воістину, Аллах — Приймаючий каяття, Милосердний!

Ідеться про Гіляль бін Умаю, Мурара бін Рабі та Кааб бін Маліка, які не вирушили в похід на Табук, але згодом розкаялися в цьому (ат-Табарі).

119. О ви, які увірували! Бійтесь Аллаха й будьте разом із правдивими!
120. Не варто було жителям Медини й бедуїнам із її околиць лишатися в тилу Посланця Аллаха й віддавати перевагу своїм душам перед його душею. Це так, бо не буває на шляху Аллаха ні спраги, ні втоми, ні голоду, ні кроку, який викликає лють невірних, ні чогось, захопленого у ворога, що б не було записано як добра справа. Воістину, Аллах не втрапить винагороди тих, які роблять добро!
121. Скільки б вони не жертвували — багато чи мало, які б долини вони не минали — це все запишеться, щоб Аллах винагородив їх ще кращим, ніж вони зробили!
122. Нехай віруючі не вирушають у похід усі разом. Чому б

إِلَيْهِ تُرْجَى عَلَيْهِمْ لِيَتُوبُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ
التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿١١٩﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَكُونُوا
مَعَ الصَّادِقِينَ ﴿١٢٠﴾

مَا كَانَ لِأَهْلِ الْمَدِينَةِ وَمَنْ حَوْلَهُ
مِنَ الْأَعْرَابِ أَنْ يَتَخَلَّفُوا عَن رَّسُولِ
اللَّهِ وَلَا يَرْغَبُوا بِأَنفُسِهِمْ عَن نَّفْسِهِ
ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ لَا يُصِيبُهُمْ ظَمَأٌ وَلَا
قَصَبٌ وَلَا مَخْمَصَةٌ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا
يَطْمَئِنُّ مَوْطِئًا يَغِيظُ الْكُفَّارَ وَلَا
يَنَالُونَ مِنْ عَدُوِّ نَيْلًا إِلَّا كُتِبَ لَهُمْ
بِهِ عَمَلٌ صَالِحٌ إِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ
الْمُحْسِنِينَ ﴿١٢١﴾

وَلَا يُنْفِقُونَ نَفَقَةً صَغِيرَةً وَلَا كَبِيرَةً
وَلَا يَقْطَعُونَ أَوْدِيًا إِلَّا أَكْتُبَ لَهُمْ
لِيَجْزِيَهُمُ اللَّهُ أَحْسَنَ مَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ ﴿١٢٢﴾

﴿١٢٢﴾ وَمَا كَانَ الْمُؤْمِنُونَ لِيَنفِرُوا

не відіслати з кожної групи частину людей, які будуть навчатися релігії та застерігати інших, коли вони повернуться до них? Можливо, ті будуть стерегтися!

«Вони будуть застерігати від пекла й сповіщати добру звістку про рай» (Ібн Касір від ібн Аббаса).

123. О ви, які увірували! Боріться з тими невіруючими, які перебувають поблизу вас — нехай вони побачать, що ви суворі! І знайте, що Аллах — разом із богобоязливими!
124. А коли зіслано суру, то серед [лицемірів] є той, хто говорить: «Кому це додало віри?» Тим, які увірували, це додає віри, і радіють вони!
125. А тим, чий серця хворі, це збільшує нечистоту, і помирають вони невіруючими. *«Збільшує нечистоту» — букв. «додає нечистоту до їхньої нечистоти»; «додає сумнів до їхнього сумніву» (ібн Касір).*
126. Чи не бачать вони, як щороку зазнають випробувань — один чи два рази. І після цього вони не каються й не замислюються!
127. А коли зіслано суру, то одні з них дивляться на інших:

كَأَفَّةً فَلَولا نَفَر مِن كُلِّ فِرْقَةٍ مِّنْهُمْ طَائِفَةٌ لِّيَتَفَقَّهُوا فِي الدِّينِ وَلِيُنذِرُوا قَوْمَهُمْ إِذَا رَجَعُوا إِلَيْهِمْ لَعَلَّهُمْ يَحْذَرُونَ ﴿١٢٣﴾

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا قَبْلُوا الَّذِينَ يُلُونَكُمْ مِنَ الْكُفَّارِ لَيَسْجُدُوا فِيكُمْ غِلظَةً وَعَلِمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ ﴿١٢٤﴾

وَإِذَا مَا أَنْزَلْنَا سُورَةً فَمِنَهُم مَّن يَقُولُ أَيُّكُمْ زَادَتْهُ هَذِهِ ءِإِمَانًا فَأَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا فَزَادَتْهُمْ إِيمَانًا وَهُمْ يَسْتَبْشِرُونَ ﴿١٢٥﴾

وَإِنَّمَا الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ فَزَادَتْهُمْ رِجْسًا إِلَىٰ رِجْسِهِمْ وَمَاتُوا وَهُمْ كَافِرُونَ ﴿١٢٦﴾

أَوْ لَا يَتَذَكَّرُونَ أَنَّهُمْ يُفْتَنُونَ فِي كُلِّ عَامٍ مَّرَّةً أَوْ مَرَّتَيْنِ ثُمَّ لَا يَتُوبُونَ وَلَا هُمْ يَذَكَّرُونَ ﴿١٢٧﴾

وَإِذَا مَا أَنْزَلْنَا سُورَةً نَّظَرَ بَعْضُهُمْ

«Чи хтось бачить вас?» — і відвертаються. Аллах відвернув їхні серця, бо вони — люди нерозумні.

Аль-Багавві стверджує, що йдеться про лицемірів, які виходили з мечеті під час молитви, якщо ніхто за ними не спостерігав.

128. Прийшов до вас Посланець із вас самих. Тяжко йому те, що ви страждаєте, і він піклується про вас — співчутливий та милосердний до віруючих.
129. А якщо відвернуться вони, то скажи: «Достатньо для мене Аллаха! Немає бога, крім Нього, і на Нього я покладаюся! Він — Господь великого трону!»

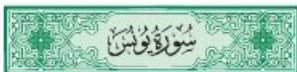
إِلَىٰ بَعْضٍ هَلْ يَرَيْكُمْ مِّنْ أَحَدٍ ثُمَّ
أَنْصَرَفُوا صَرَفَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ بِأَنَّهُمْ
قَوْمٌ لَا يَفْقَهُونَ ﴿١٢٨﴾

لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِّنْ أَنفُسِكُمْ
عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ حَرِيصٌ عَلَيْكُمْ
بِالْمُؤْمِنِينَ رَءُوفٌ رَّحِيمٌ ﴿١٢٩﴾

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ
عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ
الْعَظِيمِ ﴿١٣٠﴾

Сура 10. Юнус

*Ім'ям Аллаха Милостивого,
Милосердного!*

1. Аліф. Лям. Ра. Це — знамення Писання мудрого!
2. Невже подивовані люди тим, що Ми відкрили чоловіку з них самих: «Застерігай людей і сповіщай добру звістку тим, які увірували, що на них чекає справжня винагорода в Господа їхнього»? Невіруючі кажуть: «Воістину, він — справжній чаклун!»
3. Воістину, ваш Господь — Аллах, який створив небеса й землю за шість днів, а потім піднісся над тронем. Він керує подіями! Не буде заступника, крім як із Його дозволу. Такий Аллах, ваш Господь. Тож поклоняйтеся Йому! Невже ви не замислитесь?
4. Ви всі повернетесь до Нього — обіцянка Аллаха правдива! Він починає творіння, а потім повторює його, щоб винагородити справедливо тих, які увірували й робили добрі справи. А тих, які не вірували, чекає напій з окропу та болісна кара — за те, що не вірували вони!

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الرَّحْمٰنَ الَّذِیْ اَنْزَلَ الْكِتٰبَ الْحَكِیْمَ ﴿١﴾

اَکَانَ لِلنَّاسِ عَجَبًا اَنْ اَوْحٰیْنَا اِلٰی رَجُلٍ مِنْهُمْ
اَنْ اَنْذِرَ النَّاسَ وَیُبَشِّرَ الَّذِیْنَ اٰمَنُوْا اَنْ
لَهُمْ قَدَمٌ صِیْدٍ فِیْ عِندِ رَبِّهِمْ قَالَ
الْکٰفِرُوْنَ اِنَّ هٰذَا اِلَّا سِحْرٌ مُّبِیْنٌ ﴿٢﴾

اِنَّ رَبَّکُمْ اَللّٰهُ الَّذِیْ خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ
فِیْ سِتَّةِ اَیَّٰتٍ ثُمَّ اَسْتَوٰی عَلٰی الْعَرْشِ
یُدْرِیْ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ مِنْ عِندِ ذِیْنِہٖ
ذٰلِکُمْ اَللّٰهُ رَبَّکُمْ فَاَعْبُدُوْهُ اَفَلَا تَذٰکُرُوْنَ ﴿٣﴾

اِلَیْهِ مَرْجِعُکُمْ جَمِیْعًا وَعَدَّ اَللّٰهُ حَقًّا اِیْنَهُ
یَبْدُوْا الْخَلْقَ ثُمَّ یُعِیْدُهُ ثُمَّ یَحْضُرُ الَّذِیْنَ
اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ بِالْقِسْطِ وَالَّذِیْنَ
کَفَرُوْا لَهُمْ شَرَابٌ مِنْ حَمِیْمٍ وَعَذَابٌ
اَلِیْمٌ بِمَا کَانُوْا یَکْفُرُوْنَ ﴿٤﴾

5. Він — Той, Хто зробив сонце світилом, а місяць — світлом, визначивши йому фази, щоб ви знали кількість років і лічу. Аллах створив це все тільки в істині! Він пояснює знамення для людей, які знають!

«Тільки в істині»: не створив це заради забави, але в усьому цьому — велика мудрість і переконливий доказ (ібн Касір).

6. Воістину, в зміні дня і ночі, в тому, що Аллах створив на небесах і на землі — знамення для людей богобоязливих!

7. Воістину, тим, які не сподіваються на зустріч із Нами, які задоволені мирським життям, знаходять у ньому спокій та неухважно ставляться до Наших знамень,

8. притулком буде вогонь — за те, що вони собі здобули!

Як пояснює ібн Касір із посланням на Хасана, під «знаменнями» тут маються на увазі як природні (кавнійя — «буттсві») явища, згадані в попередніх аятах, так і тексти Одкровення (шарійя — «шаріатські»).

9. Воістину, тих, які увірували й робили добрі справи, Аллах поведе прямим шляхом за віру їхню. У садах насолоди під ними будуть текти ріки.

هُوَ الَّذِي جَعَلَ الشَّمْسُ ضِيَاءً وَالْقَمَرَ نُورًا
وَقَدَرَهُ مَنَازِلَ لِتَعْلَمُوا عَدَدَ السِّنِينَ
وَالْأَسَابِطِ مَا خَلَقَ اللَّهُ ذَٰلِكَ إِلَّا بِالْحَقِّ
يُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٥﴾

إِنَّ فِي آخِثِيفِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَمَا خَلَقَ
اللَّهُ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لآيَاتٍ لِّقَوْمٍ
يَسْتَعْتَبُونَ ﴿٦﴾

إِنَّ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا وَرَضُوا بِالْحَيَاةِ
الدُّنْيَا وَاطْمَأَنَّنُوا بِمَا أُولَٰئِكَ لَهُمْ مِنْ
عِشْيَانٍ ﴿٧﴾

أُولَٰئِكَ مَأْوَاهُمُ النَّارُ بِمَا كَانُوا
يَكْسِبُونَ ﴿٨﴾

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
يَهْدِيهِمْ رَبُّهُمْ بِإِيمَانِهِمْ تَجْرِي مِنْ
تَحْتِهِمُ الْأَنْهَارُ فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ ﴿٩﴾

10. Їхнім закликом там буде: «Слава Тобі, Аллах!»; там вітатимуть їх словами: «Мир!»; кінцем їхніх закликів буде: «Хвала Аллаху, Господу світів!»

دَعْوَاهُمْ فِيهَا سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ
وَتَحِيَّاتُهُمْ فِيهَا وَسَلَامٌ وَآخِرُ دَعْوَاهُمْ
أَنِ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٠﴾

11. Якби Аллах прискорив людям зло так само, як Він прискорив для них добро, то неодмінно настав би для них час смерті. Та Ми залишаємо блукати в своєму безчесті тих, які не сподіваються на зустріч із Нами!

﴿وَلَوْ يُعَجِّلُ اللَّهُ لِلنَّاسِ الشَّرَّ
اسْتَيْعَجَالَهُمْ بِالْخَيْرِ لَفُضِيَ إِلَيْهِمْ أَجْلُهُمْ
فَنَذَرُ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا فِي
طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿١١﴾﴾

*«Прискорив для людей зло»:
ібн Аббас сказав: «Тут ідеться
про людину, яка в стані гніву
[свариться] зі своєю родиною
та дітьми: «Нехай Вас прокляне
Аллах і нехай не благословляє
вас!» (аль-Багавві). Іслам
забороняє прокльони: «...Хто
проклинає віруючого, наче вбиває
його» (Муслім, аль-Бухарі).*

12. Коли людину торкається лихо, вона кличе Нас лежачи, сидючи та стоячи. А коли Ми відвернемо від неї те лихо, вона йде, наче ніколи й не кликала Нас через це лихо. Так видається прекрасним для порушників те, що роблять вони!

وَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ الضُّرُّ دَعَاَنَا الْجَنِينَةَ أَوْ
قَاعِدًا أَوْ قَائِمًا فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُ
صُرَّةَ رُؤُوسِهِ مَرَّكَانَ لَوْلَا نِعْمَتُنَا إِلَىٰ صُرَّةِ مَسَّهُ
كَذَلِكَ نُزَيِّنُ لِلْمُتَسْرِفِينَ مَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ ﴿١٢﴾

13. Ми знищили покоління, які жили раніше за вас, адже вони були несправедливі, і в посланців своїх, які до них

وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا الْقُرُونََ مِنْ قَبْلِكُمْ لَمَّا ظَلَمُوا
وَجَاءَ نَصْرُهُمْ مِنْهُمْ بِأَيِّدِنَا وَمَا كَانُوا
لِيُؤْمِنُوا كَذَلِكَ نَجْزِي الْقَوْمَ الْمُجْرِمِينَ ﴿١٣﴾

приходили, вони не увірували.
Так Ми винагороджуємо
грішних людей!

14. А потім Ми зробили вас їхніми
нащадками на землі, щоб
подивитися, якими будуть ваші
вчинки.

مُرَجَعَلْنَاكُمْ خَلْقَافٍ فِي الْأَرْضِ مِنْ
بَعْدِهِمْ لِنَنْظُرَ كَيْفَ تَعْمَلُونَ ﴿١٤﴾

15. Коли їм читають Наші ясні
знамення, говорять ті, які не
сподіваються на зустріч із
Нами: «Принеси нам інший
Коран або зміни цей!» Скажи:
«Не годиться мені змінювати
його за власним бажанням.
Я йду за тим, що дано мені в
одкровенні. Я боюся, що, не
послухавши Господа свого, буду
покараний у Великий День!»

وَإِذَا أُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بِبَيِّنَاتٍ قَالَ
الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا أَنْتَ بِقُرْآنٍ إِلَّا
غَيْرِ هَذَا أَوْ بَدِّلْهُ قُلْ مَا يَكُونُ لِي أَنْ
أُبَدِّلَهُ مِنْ تِلْقَائِي بِرَبِّي إِنَّ أَنْتُمْ إِلَّا مَا
يُوحَىٰ إِلَيَّ إِنِّي أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَأْيَ
عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿١٥﴾

16. Скажи: «Якби побажав Аллах, я
б не читав його вам і не навчав
би йому вас. Я прожив серед
вас ціле життя. Невже ви не
розумієте?»

قُلْ لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا تَلَوْتُهُ، عَلَيْكُمْ وَلَا
أُذِّنْكُمْ بِهِ، فَقَدْ لَبِثْتُ فِيكُمْ
عُمُرًا مِمَّن قَبْلِهِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿١٦﴾

*За одностайною думкою
тлумачів Корану йдеться про
сорок років життя Мухаммада
(мир йому і благословення
Аллаха), після яких він отримав
Одкровення.*

17. Хто ж несправедливіший за
того, хто зводить наклеп на
Аллаха та вважає за брехню
Його знамення? Воістину,
грішники не матимуть успіху!

فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا
أَوْ كَذَّبَ بِآيَاتِهِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ
الْمُجْرِمُونَ ﴿١٧﴾

18. Вони поклоняються замість Аллаха тому, що не приносить їм ні шкоди, ні користі. І говорять: «Це — заступники наші перед Аллахом!» Скажи: «Невже ви можете розповісти Аллаху про щось таке на небесах і на землі, чого Він не знає?» Пречистий від того Він — що Йому додають!
19. Люди були єдиною громадою, але розійшлися між собою. Якби перед цим не було слова Господа твого, то вже вирішилося б те, в чому розійшлися вони!
20. Говорять: «Чому не зіслано знамення від Господа його?» Скажи: «Потаємне належить Аллаху. Тож чекайте, і я почекаю разом із вами!»
21. Коли Ми дали людям спробувати Нашої милості після лиха, яке торкнулося їх, то вони почали хитрувати проти Наших знамень. Скажи: «Аллах швидший у хитрощах!» Воістину, Наші посланці записують ваші хитрощі!
22. Він — Той, Хто дає вам змогу подорожувати сушею та морем. Ось ви на кораблях; разом із ними дме попутний вітер, якому вони радіють! Але щойно зірветься буревій, і підступлять

وَيَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَضُرُّهُمْ وَلَا يَنْفَعُهُمْ وَيَقُولُونَ هَؤُلَاءِ شُفَعَاؤُنَا عِنْدَ اللَّهِ قُلْ أَنتُمُونِ اللَّهُ يَمَّا لَا يَعْلَمُ فِي السَّمَوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ سُبْحٰنَهُ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿۱۸﴾

وَمَا كَانَ النَّاسُ إِلَّا أُمَّةً وَاحِدَةً فَاخْتَلَفُوا وَلَوْلَا كَيْدُ سَبَقَتْ مِن رَّبِّكَ لَقُضِيَ بَيْنَهُمْ فِي مَا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿۱۹﴾

وَيَقُولُونَ لَوْلَا أُنزِلَ عَلَيْنَا آيَةٌ مِّن رَّبِّهِ فَقُلْ إِنَّمَا الْغَيْبُ لِلَّهِ فَانظُرُوا إِلَىٰ مَعَكُمْ مِمَّنِ الْمُنظَرِينَ ﴿۲۰﴾

وَإِذَا أَدْبَأْنَا النَّاسَ رَحْمَةً مِّن بَعْدِ ضَرَّاءَ مَسَّتْهُمُ إِذَا لَهُم مَّكْرٌ فِي آيَاتِنَا قُلِ اللَّهُ أَسْرَعُ مَكْرًا إِنَّ رُسُلَنَا يَكْتُبُونَ مَا تَمْكُرُونَ ﴿۲۱﴾

هُوَ الَّذِي يُسِّرُكُمُ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ حَتَّىٰ إِذَا كُنْتُمْ فِي الْفُلِكِ وَرَحْمَتِن بِهَمِّ رِيحٍ طَيِّبَةٍ وَفَرِحُوا بِهَا جَاءَتْهَا رِيحٌ عَاصِفٌ وَجَاءَهُمُ الْمَوْجُ مِن كُلِّ مَكَانٍ وَظَنُّوا أَنَّهُمْ أُحِيطَ

до них хвилі з усіх боків, вони вирішать, що оточені. Тоді кличуть вони Аллаха, щиро сповідуючи Його релігію: «Врятуй нас! І ми неодмінно будемо вдячні!»

23. Та коли Він рятує їх, то вони сіють безчестя на землі без жодного права. О люди! Ваше безчестя обернеться проти вас самих. Це лише насолода земного життя, а потім ви повернетесь до Нас! І Ми розповімо вам про те, що чинили ви!
24. Прикладом земного життя є вода, яку Ми проливаємо з неба, і вона змішується з рослинами землі — тими, які вживають у їжу люди й тварини. Коли земля вбирається в свої шати й прикрашається, а її жителі вважають, що мають владу над нею, надходить наказ Наш, вночі або вдень. І Ми перетворюємо її на поле, з якого зібрали врожай, — наче вона й не була квітуча. Так Ми пояснюємо знамення людям, які замислюються.
25. Аллах кличе в обитель миру й веде, кого побажає, до прямого шляху.
26. На тих, які робили добро, чекає найкраще й більше за це. Не

يَهْتَدِ دَعَاؤُاَ اللّٰهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ لَئِنْ أَجَبْتَنَا مِنْ هٰذِهِ لَتَكُوْنَنَّ مِنَ الشّٰكِرِيْنَ ﴿١٠﴾

فَلَمَّا أَجَبْتُهُمْ اِذَا هُمْ رِيْبُوْنَ فِي الْاَرْضِ بِعَدْوِ الْوَعْدِ يٰۤاَيُّهَا النَّاسُ اِنَّمَا بُعِثْتُكُمْ عَلٰى اَنْفُسِكُمْ مَّتَّعَ الْاَحْيٰى وَالْمَوْتٰى ثُمَّ اِلَيْنَا مَرْجِعُكُمْ فَنُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُوْنَ ﴿١١﴾

اِنَّمَا تَمْلِكُ الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا كَمَاۤ اَنْزَلْنٰهُ مِنَ السَّمَآءِ فَاخْتَلَطَ بِهٖ نَبَاتُ الْاَرْضِ وَمَا يَأْكُلُ النَّاسُ وَالْاَنْعَامُ حَتّٰى اِذَا اخَذَتِ الْاَرْضُ زُخْرُفَهَا وَاَزْدٰنَتْ وَظَنَّ اَهْلُهَا اَنْهُمْ قٰدِرُوْنَ عَلَيْهَا اِنَّهَا اَمْرٌ نَّآئِلٌ اَوْ هٰٓاِذَا فَجَعَلْنٰهَا حَصِيْدًا كَاَنْ لَّمْ تَقْنِ بِالْاَمْسِ كَذٰلِكَ نُنْفِصِلُ الْاٰيٰتِ لِقَوْمٍ يَّتَفَكَّرُوْنَ ﴿١٢﴾

وَاللّٰهُ يَهْتَدِۗاۗ اِلَى دَارِ السَّلٰمِ وَيَهْتَدِۗى مَن يَشَآءُ اِلَى صِرَاطٍ مُّسْتَقِيْمٍ ﴿١٣﴾

* لِلَّذِيْنَ اَحْسَنُوْا الْحَسَنٰى وَاَزْيَادَةٌ وَّلَا يَرْهَقُ

вразить обличчя їхнього ні темрява, ні приниження. Саме вони — жителі раю! Будуть вони там довіку!

«Найкраще» — рай, «більше за це» (букв. «додаток») — можливість бачити преславний лик Аллаха (аль-Багавві).

27. А хто чинив зло, тим відплатять таким самим злом. Їх спіткає приниження, і не захистить ніхто їх від Аллаха. Обличчя їхні наче вкриються шматками нічного мороку. Саме вони — жителі пекла! І будуть вони там довіку!
28. Того Дня Ми зберемо всіх їх разом, а потім скажемо багатобожникам: «Ось ваші місця — разом зі спільниками вашими!» А потім Ми розділимо їх, і скажуть їхні спільники: «Ви не поклонялися нам!
29. Достатньо Аллаха як Свідка між вами та нами. Ми й справді не знали про ваше поклоніння!»
30. Там кожна душа скуштує того, що вчиняла раніше. Повернуться вони до Аллаха, свого істинного Покровителя, і зникне те, що вигадували вони!
31. Запитай: «Хто наділяє вас із неба й землі? Хто владний над

وَجُوهَهُمْ قَهَرٌ وَلَا ذَلَّةٌ أُولَئِكَ أَصْحَابُ
الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٣٧﴾

وَالَّذِينَ كَسَبُوا السَّيِّئَاتِ جَزَاءُ سَيِّئَةٍ بِمِثْلِهَا
وَتَرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌ مَّا لَهُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ عَاصِمٍ
كُلَّمَا أَعْيَسَتْ وَجُوهُهُمْ قِطْعًا مِنَ اللَّيْلِ
مُظْلِمًا أُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا
خَالِدُونَ ﴿٣٨﴾

وَيَوْمَ نَحْشُرُهُمْ جَمِيعًا لِيَقُولَ لِلَّذِينَ أَشْرَكُوا
مَكَانَكُمْ أَشْرَكُوا وَشُرَكَاءُكُمْ فَزَيَّلْنَا بَيْنَهُمْ وَقَالَ
شُرَكَاءُهُمْ مَا كُنَّا إِلاَّ نَاعْبُدُونَ ﴿٣٩﴾

فَكَفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ إِنْ كُنَّا
عَنِ عِبَادَتِكُمْ لَغْفِيلِينَ ﴿٤٠﴾

هَذَا لِكُلِّ نَفْسٍ مَّا أَسْلَفَتْ وَرُدُّوْا
إِلَى اللَّهِ مَوْلَاهُمْ الْحَقُّ وَصَلَّ عَنْهُمْ مَّا
كَانُوا يُفْعَلُونَ ﴿٤١﴾

قُلْ مَنْ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ أَمَّنْ

слухом і зором? Хто виводить живе з мертвого, а мертве з живого? Хто керує подіями?» Вони скажуть: «Аллах!» Запитай: «Чому ж ви не боїтесь Його?»

32. Такий Аллах, істинний Господь ваш! А що може бути після істини, як не омана? Як же ви віддалилися!
33. Так справдилося слово Господа твого про нечестивців, що вони не вірують!
34. Скажи: «Чи може хтось із ваших ідолів почати творіння, а потім його повторити?» Скажи: «Аллах починає творіння, а потім його повторює!» Як же ви віддалилися!
35. Скажи: «Чи може хтось із ваших ідолів провести до істини?» Скажи: «Це Аллах веде до істини! Хто ж гідний того, щоб за ним ішли — той, хто сам веде до істини, чи той, кого ведуть до істини? Що з вами? Як ви судите?»
36. Більшість із них іде за припущеннями. Але припущення ніяк не допоможе замість правди. Воістину, Аллах знає те, що роблять вони!
37. Цей Коран не вигадка когось — замість Аллаха, але

يَسْمَعُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَرَ وَمَنْ يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَمَنْ يُدِيرُ الْأَمْرَ فَسَيُؤْتُونَ اللَّهَ قَوْلًا أَقْلًا
تَتَقَوَّنَ ﴿٣٢﴾

فَذَلِكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمُ الْحَقُّ فَمَاذَا بَعَدَ الْحَقِّ إِلَّا الضَّلَالُ فَإِنَّ أَنْصَرُونَ ﴿٣٣﴾

كَذَلِكَ حَقَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ عَلَى الَّذِينَ فَسَقُوا أَنَّهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٣٤﴾

قُلْ هَلْ مِنْ شُرَكَائِكُمْ مَنْ يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ قُلِ اللَّهُ يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ وَهُوَ أَقْبَلُ تَوَقُّوْنَ ﴿٣٥﴾

قُلْ هَلْ مِنْ شُرَكَائِكُمْ مَنْ يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ قُلِ اللَّهُ يَهْدِي لِلْحَقِّ أَفَمَنْ يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ أَحَقُّ أَنْ يُتَّبَعَ أَمْ لَا يَهْدِي إِلَّا أَنْ يُهْدَىٰ قُلْ مَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ ﴿٣٦﴾

وَمَا يَتَّبِعُ أَكْثَرُهُمْ إِلَّا ظَنًّا إِنَّ الظَّنَّ لَا يُغْنِي مِنَ الْحَقِّ شَيْئًا إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا يَفْعَلُونَ ﴿٣٧﴾

وَمَا كَانَ هَذَا الْقُرْآنُ أَنْ يُفْتَرَىٰ مِنْ دُونِ اللَّهِ

підтвердження того, що було перед ним і пояснення Писання від Господа світів, в якому немає сумніву.

«Пояснення Писання» — ібн Касір коментує: «Роз'яснення законів, а ще дозволеного й забороненого — переконливе й достатнє, істинне, в якому немає сумніву, від Аллаха, Господа світів. Як сказано в переказі аль-Харіса аль-Аура від Алі ібн Абі Таліба: «Тут — розповідь про те, що було перед вами, звістка про те, що буде після вас, і розрізнення між вами».

38. Ось вони говорять: «Він його вигадав!» Скажи: «Принесіть суру, подібну до цих, і покличете, кого зможете, замість Аллаха, якщо ви правдиві!»
39. Таж ні, вони сприйняли як брехню те, що не спромоглися охопити знанням, і витлумачення чого ще не прийшло. Так само відкинули це й ті, які жили до них. Поглянь, яким був кінець нечестивих!
40. Є серед них ті, які вірять у [Коран], а є й ті, які не вірять у нього. Але Господь твій знає про тих, які поширюють безчестя.
41. Якщо вони говоритимуть, що ти — брехун, то скажи: «Мені

وَلَكِنْ تَصْدِيقَ الَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ وَتَفْصِيلَ
الْكِتَابِ لَا رَيْبَ فِيهِ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٣٨﴾

أَمْ يَقُولُونَ افترناه قُلْ فَأَنزِلُوا سُورَةً مِثْلَهُ
وَادْعُوا مَنِ اسْتَضَعْتُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ
صَادِقِينَ ﴿٣٩﴾

بَلْ كَذَّبُوا بِمَا لَمْ يُحِيطُوا بِعَلَمِهِ، وَلَمَّا يَأْتِهِمْ
تَأْوِيلُهُ، كَذَلِكَ كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ
فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الظَّالِمِينَ ﴿٤٠﴾

وَمِنْهُمْ مَنْ يُؤْمِنُ بِهِ، وَمِنْهُمْ مَنْ لَا يُؤْمِنُ
بِهِ، وَرَبُّكَ أَعْلَمُ بِالْمُفْسِدِينَ ﴿٤١﴾

وَإِنْ كَذَّبُوا فَقُلْ لِي عَمَلِي وَلَكُمْ عَمَلِكُمْ أَنْتُمْ

— мої вчинки, а вам — ваші вчинки. Ви непричетні до того, що роблю я, а я непричетний до того, що робите ви!»

42. Є серед них і ті, які тебе вислуховують. Та як ти примусиш чути глухих, якщо вони не розуміють?

43. Є серед них і ті, які дивляться на тебе. Та як ти зможеш повести прямим шляхом сліпих, якщо вони не бачать?

Ідеться про «глухих» і «сліпих» «серцем», які не спроможні йти шляхом істини (аль-Багавві).

44. Воістину, Аллах не чинить несправедливості щодо людей, але це люди самі несправедливі до себе!

45. Того Дня Він збере їх, наче вони й пробули тільки годину дня. Вони знатимуть одне одного. Воістину, зазнають втрат ті, які вважали за брехню зустріч із Аллахом і не йшли прямим шляхом!

Ібн Аббас сказав: «Вони пробули в своїх могилах наче годину дня» (аль-Багавві).

46. Або Ми покажемо тобі частину з того, що Ми обіцяли їм, або заберемо тебе, і до Нас повернуться вони! Аллах буде Свідком того, що роблять вони!

بَرِيْفُونَ مِمَّا أَعْمَلُوا وَأَنَا بَرِيْفٌ مِّمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٤١﴾

وَمِنْهُمْ مَنْ يَسْتَمِعُونَ إِلَيْكَ أَفَأَنْتَ تُسْمِعُ الصُّمَّ وَكُنُوا لَا يَعْقِلُونَ ﴿٤٢﴾

وَمِنْهُمْ مَنْ يَنْظُرُ إِلَيْكَ أَفَأَنْتَ تَهْدِي الْعُمْىَ وَكُنُوا لَا يَبْصُرُونَ ﴿٤٣﴾

إِنَّ اللَّهَ لَا يَظْلِمُ الْنَّاسَ شَيْئًا وَلَكِنَّ النَّاسَ أَنفُسُهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٤٤﴾

وَيَوْمَ يُحْشَرُهُمْ كَأَن لَّمْ يَسْتَوْا إِلَّا سَاعَةً مِنَ النَّهَارِ يَتَعَارَفُونَ بَيْنَهُمْ قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِلِقَاءِ اللَّهِ وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ ﴿٤٥﴾

وَأَعَارِضَتْكَ بَعْضَ الَّذِي نَعِدُهُمْ أَوْ تَوَفَّيْتَنَا فَإِنَّا مَرْجِعُهُمْ ثُمَّ اللَّهُ شَهِيدٌ عَلَىٰ مَا يَفْعَلُونَ ﴿٤٦﴾

47. Для кожної громади — посланець. І коли приходив до них посланець їхній, то все між ними вирішували справедливо, і не були вони скривджені!

وَلِكُلِّ أُمَّةٍ رَسُولٌ فَإِذَا جَاءَ رَسُولُهُمْ
فُضِيَ بَيْنَهُمْ بِالْقِسْطِ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿٤٧﴾

48. Вони запитують: «Коли ця обіцянка виконається, якщо ви правдиві?»

وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْوَعْدُ إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ ﴿٤٨﴾

49. Скажи: «Я не владний заподіяти собі шкоду чи принести користь, хіба що побажає цього Аллах. Для кожної громади — строк. Коли їхній строк настає, то вони не можуть його ні віддалити — навіть на годину, ні наблизити».

قُلْ لَا أَمْلِكُ لِنَفْسِي ضَرًّا وَلَا نَفْعًا إِلَّا مَا شَاءَ
اللَّهُ لِكُلِّ أُمَّةٍ أَجَلٌ إِذَا جَاءَ أَجَلُهَا فَلَا
يَسْتَجِرُونَ سَاعَةً وَلَا يَسْتَعْتِرُونَ ﴿٤٩﴾

50. Скажи: «Чи ви думали про те, яку частину з Його кари — коли вона прийде до вас уночі або вдень — намагатимуться прискорити грішники?»

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَتَاكُمْ عَذَابُهُ بَيِّنَاتٍ أَوْ هَارِجًا
مَاذَا يَسْتَعْجِلُ مِنْهُ الْمُجْرِمُونَ ﴿٥٠﴾

Своїми запитаннями багатобожники прискорюють кару (аль-Багавві, ат-Табарі).

51. Невже ви повірите в неї тоді, коли вона прийде до вас? Чи нині? Коли ви прискорювали її?

أَفَرَأَيْتُمْ إِذَا مَا وَقَعَاءُ اسْتَعْجِلُ مِنْهُ عَذَابُهُ الْفَنِّ وَقَدْ كُنتُمْ بِهِ
تَسْتَعْجِلُونَ ﴿٥١﴾

52. А потім скажуть тим, які були несправедливі: «Тож скуштуйте вічної кари! Хіба ж не відплачено вам за те, що ви робили?»

ثُمَّ قِيلَ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذُوقُوا عَذَابَ الْخُلْدِ
هَلْ يُخْرَجُونَ إِلَّا يَسَاءُ كُنتُمْ تَكْسِبُونَ ﴿٥٢﴾

53. Вони запитують тебе: «Чи це правда?» Скажи: «Так, клянуся

﴿وَيَسْتَأْذِنُونَكَ أَحَقُّ هُوَ قَوْلِي وَرَبِّي إِنَّهُ﴾

моїм Господом, правда! І вам не уникнути цього!»

Масться на увазі покарання Аллаха для багатобожників, згадане в попередніх аятах.

Ат-Табарі коментує: «Немає сумніву в цьому, і ви не ухилитесь від Аллаха, коли Він побажас цього для вас, не втечете й не зможете протистояти. Ви під Його судом, правлінням і владою, коли Він побажас так вчинити з вами. Тож бійтесь Аллаха в своїх душах!»

54. Якби кожна несправедлива душа володіла всім, що на землі, то спробувала б відкупитись. Вони приховають каяття, щойно побачивши кару. Між ними розсудять за справедливістю, і не будуть скривджені вони!
55. Так! Воістину, це Аллаху належить те, що на небесах і на землі. Так! Воістину, обіцянка Аллаха правдива. Але більшість із них не знає!
56. Він дарує життя і смерть, і до Нього ви повернетесь!
57. О люди! До вас прийшло повчання від Господа вашого, зцілення того, що в серцях, прямий шлях і милість для віруючих!
58. Скажи: «Це — ласка Аллаха та милість Його!» Тож нехай вони

لَحَقَّ وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ ﴿٥٥﴾

وَلَوْ أَنَّ لِكُلِّ نَفْسٍ ظَلَمَتْ مَا فِي الْأَرْضِ
لَافْتَدَتْ بِهِ وَأَسْرَأُ الدَّامَةَ لَعَارَاؤُا
الْعَدَابِ وَفُضِيَ بَيْنَهُمْ بِالْقِسْطِ وَهُمْ
لَا يُظْلَمُونَ ﴿٥٤﴾

أَلَا إِنَّ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ أَلَا إِنَّ
وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٥٥﴾

هُوَ الْحَيُّ وَيُحْيِي وَيُمِيتُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٥٦﴾

يَأْتِيهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَتْكُمْ مَوْعِظَةٌ
مِّن رَّبِّكُمْ وَشِقَاءُ الْبَأْسِ أَصْدُرَ وَهَدَى
وَرَحْمَةً لِّلْمُؤْمِنِينَ ﴿٥٧﴾

قُلْ يَقْضِلِ اللَّهُ وَيَرْحَمِهِ فَبِذَلِكَ فَلْيَفْرَحُوا

радіють цьому, адже воно краще за те, що вони накопичують!

هُوَ خَيْرٌ مِّمَّا يَجْمَعُونَ ﴿٥٨﴾

59. Скажи: «Чи ви бачили те, що Аллах вам зіслав із наділу, а ви зробили щось із цього забороненим, а щось дозволеним?» Скажи: «Аллах вам дозволив це, чи це ви самі зводите наклеп на Аллаха?»

«Наділ» (ризк) — це слово має кілька значень, серед яких три основні: «їжа», «доля», «благо». Як пояснює ат-Табарі, в цьому аяті під «наділом» мається на увазі саме їжа.

قُلْ أَرَأَيْتُمْ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ لَكُمْ مِنْ رِزْقٍ فَجَعَلْتُمْ مِنْهُ حَرَامًا وَحَلَالًا قُلْ إِنَّ اللَّهَ آذِنَ لَكُمْ أَنْ تَعْبُدُوا اللَّهَ تَعْبُدُونَ ﴿٥٩﴾

60. Що думають про День Воскресіння ті, які зводять наклеп на Аллаха? Воістину, Аллах має велику ласку до людей, але ж більшість із них не дякують!

وَمَا ظَنُّ الَّذِينَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَشْكُرُونَ ﴿٦٠﴾

61. Якою б ти справою не займався, що б ти не читав із Корану, та яких би вчинків не коїли вони, Ми спостерігаємо за вами ще на початку дії. Те, що на землі й на небі, не сховається від Господа твого, навіть якщо матиме вагу порошинки, менше або більше за неї. Воно міститься в Писанні ясному!

وَمَا تَكُونُ فِي شَأْنٍ وَمَا تَتْلُوا مِنْهُ مِنْ قُرْآنٍ وَلَا تَعْمَلُونَ مِنْ عَمَلٍ إِلَّا كُنَّا عَلَيْكُمْ شُهُودًا إِذْ تُفِيضُونَ فِيهِ وَمَا يَعْتَرِبُ عَنْ رَبِّكَ مِنْ مِثْقَالِ ذَرَّةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ وَلَا أَصْغَرَ مِنْ ذَلِكَ وَلَا أَكْبَرَ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ ﴿٦١﴾

62. Так! Воістину, наближеним до Аллаха немає чого боятися, і не будуть вони засмучені —

الْآيَاتِ أُولَئِكَ اللَّهُ لَآخَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٦٢﴾

63. ті, які увірували й були богобоязливі.
64. Чекає на них радісна звістка в житті земному й наступному. Немає зміни в словах Аллаха. Це — великий успіх!
65. Нехай тебе не засмучують слова [багатобожників], бо, воістину, вся могутність належить Аллаху! А Він — Всечуючий, Всезнаючий!
66. Так! Воістину, Аллаху належать усі, хто на небесах і на землі. А ті, які закликають замість Аллаха інших, ідуть за припущеннями й вигадують.
67. Він — Той, Хто створив ніч, щоб відпочивали ви, а день — щоб ви бачили. Воістину, в цьому — знамення для людей, які чують!
68. Говорять вони: «Аллах узяв собі дитину!» Преславний Він! Він — Багатий, Йому належить усе, що на небесах, і все, що на землі. Тож немає у вас доказу цьому! Невже ви говорите про Аллаха те, чого самі не знаєте?
69. Скажи: «Воістину, ті, які зводять наклеп на Аллаха, не матимуть успіху!»

الَّذِينَ آمَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ ﴿٦٣﴾

لَهُمُ الْبَشْرَىٰ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي
الْآخِرَةِ لَا يَتَّخِذُ لِكَلِمَاتِ اللَّهِ
ذَاتًا هُوَ الْغَفُورُ الْعَظِيمُ ﴿٦٤﴾

وَلَا يَحْزَنكَ قَوْلُهُمْ إِنَّ الْعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا
هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٦٥﴾

الآيَاتِ لِلَّهِ مَن فِي السَّمَوَاتِ وَمَن فِي
الْأَرْضِ وَمَا يَتَّبِعُ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِن
دُونِ اللَّهِ شُرَكَاءَ إِن يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ
وَإِن هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ ﴿٦٦﴾

هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ
لِتَسْكُنُوا فِيهَا وَالنَّهَارَ مُبْصِرًا إِن
فِي ذَلِكَ لآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَسْمَعُونَ ﴿٦٧﴾

قَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا سُبْحٰنَهُ هُوَ
الْعَزِيزُ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ
إِن عِنْدَكُمْ مِّن سُلْطٰنٍ بِهٰذَا
أنتُم قٰولُونَ عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْمَلُونَ ﴿٦٨﴾

قُلْ إِن الَّذِينَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ
لَا يُفْلِحُونَ ﴿٦٩﴾

70. Вони насолоджаться в земному житті, а далі повернуться до Нас. Ми дамо їм змогу скуштувати суворої кари за те, що вони не увірували!
71. Прочитай для них звістку про Нуха. Ось він сказав своєму народу: «О народі мій! Якщо тяжко вам, що я серед вас і нагадую про знамення Аллаха, то на Аллаха я покладаюся! Зберіться разом зі своїми ідолами, щоб не була ваша справа таємною. А потім оголосить мені вирок ваш і не давайте відстрочки!
72. Та якщо відвернетеся ви, то я ж не просив у вас винагороди. Винагородить мене лише Аллах. І мені наказано бути одним із покірних Йому!»
73. Але вони вважали його за брехуна. Тож Ми врятували його й тих, хто був із ним, у ковчезі. Ми зробили їх наступниками та втопили тих, які вважали Наші знамення брехнею. Поглянь же, який був кінець тих, кого застерігали!
74. Після нього Ми відіслали посланців до народів їхніх. Ті прийшли до них із ясними знаменнями, але вони не увірували в те, що було

مَتَّعْنَا فِي الدُّنْيَا ثُمَّ لِنَأْتِيَنَّهُمْ جُمُوعُهُمْ ثُمَّ
نَدْبِقُ لَهُمُ الْعَذَابَ الشَّدِيدَ بِمَا كَانُوا
يَكْفُرُونَ ﴿٧٠﴾

﴿ وَأَتَىٰ عَلَيْهِمُ تَبَٰئُوحٌ إِذْ قَالُوا لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ أَوْ نَعْقِلُ مَا كُنَّا فِي أَصْحَابِ
الْعِزَّةِ سَاءَ لِمَا كُنَّا نَعْمَلُ ۖ فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا
مِمَّا يَدْعُونَ ۚ وَلَوْ كُنَّا نَسْمَعُ أَوْ نَعْقِلُ مَا
كُنَّا فِي أَصْحَابِ النَّارِ ۖ فَسَاءَ مَا كَانُوا يَدْعُونَ ۚ
فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مِمَّا يَدْعُونَ ۚ وَلَوْ كُنَّا
نَسْمَعُ أَوْ نَعْقِلُ مَا كُنَّا فِي أَصْحَابِ النَّارِ ۚ
فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مِمَّا يَدْعُونَ ۚ ﴾

فَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَمَا سَاءَ لَكُم مِّنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِي
إِلَّا عَلَى اللَّهِ وَأُمِرْتُ أَنْ أَكُونَ مِنَ
الْمُسَبِّحِينَ ﴿٧٢﴾

فَكَذَّبُوهُ فَجَبَّيْنَاهُ وَمَنْ مَّعَهُ فِي الْفُلِ
وَجَعَلْنَاهُمْ حَتَّافٍ وَتَرْفُوقًا الَّذِينَ كَذَّبُوا
بِآيَاتِنَا فَأَنْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُتَكَبِّرِينَ ﴿٧٣﴾

ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِ رُسُلًا إِلَىٰ قَوْمِهِمْ فَجَاءَهُمْ
بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانُوا لِيُوقِنُوا بِمَا كَذَّبُوا بِهِ مِنْ قَبْلُ
كَذَلِكَ نَطْعُ عَلَىٰ قُلُوبِ الْمُعْتَدِينَ ﴿٧٤﴾

відкинуто ще раніше. Так Ми накладаємо печатку на серця порушників!

75. Після них Ми послали з Нашими знаменнями Мусу та Гаруна — до Фірауна й старшини народу його. Але вони знехтували ними й були грішними людьми!
76. І коли прийшла до них істина від Нас, то вони сказали: «Воістину, це — справжнє чаклунство!»
77. Муса сказав: «Невже ви говорите про істину, яка прийшла до вас, що це — чаклунство? Не матимуть успіху чаклуни!»
78. Вони сказали: «Невже ти прийшов, щоб відвернути нас від того, в що вірили наші батьки, та щоб велич на землі дісталася вам двом? Ми не повіримо вам!»
79. Фіраун сказав: «Приведіть до мене кожного вправного чаклуна!»
80. І коли прийшли чаклуни, то Муса сказав їм: «Тож кидайте, що маєте кидати!»

Тобто добре обізнаного з чаклунством (ат-Табарі).

Ат-Табарі коментує: «Тож кидайте, що маєте кидати — мотузки й палиці».

ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِمُ مُوسَىٰ وَهَارُونَ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ بِآيَاتِنَا فَاسْتَكْبَرُوا وَكَانُوا قَوْمًا مُّجْرِمِينَ ﴿٧٥﴾

فَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوا إِنَّ هَذَا لَيْسَ إِلَّا سِحْرٌ مُّؤْتَمِتٌ ﴿٧٦﴾

قَالَ مُوسَىٰ أَتَقُولُونَ لِلْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ سِحْرٌ هَذَا وَلَا يُفْلِحُ السَّاحِرُونَ ﴿٧٧﴾

قَالُوا أَجِئْنَا بِتِلْكَ آيَاتِنَا وَجَدْنَا عَلَيْهِ آبَاءَنَا وَتَكُونُ لَكُمُ الْكِبْرِيَاءُ فِي الْأَرْضِ وَمَا خُفِيَ لَكُمْ يَوْمَئِذٍ ﴿٧٨﴾

وَقَالَ فِرْعَوْنُ أَتَدْعُونِي إِلَىٰ كُلِّ سِحْرٍ عَلَيْهِ ﴿٧٩﴾

فَلَمَّا جَاءَهُ السَّحَرَةُ قَالَ لَهُمُ مُوسَىٰ أَلْقُوا مَا أَنْتُمْ مُّلقُونَ ﴿٨٠﴾

81. І коли вони кинули, то Муса сказав: «Принесене вами — чари. Воістину, Аллах зробіть їх марними! Воістину, Аллах не покращує справу тих, які поширюють безчестя!

فَلَمَّا أَفْتَرَا قَالَ مُوسَىٰ مَا جِئْتُم بِهِ السِّحْرُ
إِنَّ اللَّهَ سَيُعْطِلُهُ ۚ إِنَّ اللَّهَ لَا يُصْلِحُ عَمَلَ
الْمُفْسِدِينَ ﴿٥١﴾

82. Аллах утверджує істину через Свої слова, хоч би й ненавиділи це грішники!»

وَيُحْيِي اللَّهُ الْحَقَّ بِكَلِمَاتِهِ ۚ وَلَوْ كَرِهَ
الْمُجْرِمُونَ ﴿٥٢﴾

83. Не повірили Мусі, хіба що мала частина народу його, адже вони боялися переслідувань Фірауна та його старшини. Воістину, Фіраун — тиран на землі та один із порушників!

فَمَا آتَىٰ مُوسَىٰ إِلَّا زُرَّةً مِّن قَوْمِهِ عَلَىٰ
خَوْفٍ مِّن فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِمْ أَن يَفْتِنَهُمْ ۚ وَإِنَّ
فِرْعَوْنَ لَعَالِي فِي الْأَرْضِ وَإِنَّهُ لَمِنَ
الْمُفْسِدِينَ ﴿٥٣﴾

84. Сказав Муса: «О народе мій! Якщо ви увірували в Аллаха, то покладайтеся на Нього, якщо ви віддані Йому!»

وَقَالَ مُوسَىٰ يَا قَوْمِ إِن كُنتُمْ تَأْمَنُونَ بِاللَّهِ
فَعَلَيْهِ تَوَكَّلُوا إِن كُنتُمْ مُّسْلِمِينَ ﴿٥٤﴾

85. Ті сказали: «Ми покладаємося на Аллаха. Господи наш! Не роби нас спокусою для людей нечестивих

فَقَالُوا عَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْنَا رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً
لِّلْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٥٥﴾

86. і врятуй нас зі Своєї милості від людей невірних!»

وَجَنِّبْنَا رِجْسَكَ مِنَ الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴿٥٦﴾

87. І Ми відкрили Мусі та брату його: «Влаштуйте для свого народу житла в Єгипті, зробіть їх місцем для поклоніння та звершуйте молитву. Тож сповісти віруючим добру звістку!»

وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ وَأَخِيهِ أَن تَبَوَّأُوا
لِقَوْمِكُمْ مَّا يَرْضَوْنَ وَأَجْعَلُوا بُيُوتَكُمْ
قِبْلَةً وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٥٧﴾

«Зробіть їх місцем для поклоніння» — букв. «зробіть свої будинки напрямом (киблат-

ан) для молитви». Ат-Табарі, посилаючись на ібн Аббаса та інших тлумачів, коментує: «Зробіть свої будинки місцями поклоніння, де ви будете молитися». Аль-Багавві відзначає, що таким чином послідовники Муси намагалися уникнути переслідувань Фірауна, який заборонив їм молитися в звичних місцях.

88. Муса сказав: «Господи наш! Ти дарував Фірауну й старшині народу його прикраси й багатства в земному житті, а вони, Господи наш, збивають цим із Твого шляху! Господи наш! Знищи багатства їхні та зроби жорстокими їхні серця — щоб вони не увірували, поки не побачать болісної кари!»

Дієслово тамаса

(«знищувати») ще має значення «перетворювати». Аль-Багавві наводить кілька переказів, згідно з якими багатства єгиптян обернулися камінням.

89. І сказав Він: «Я вже відповів на ваш заклик! Тримайтеся прямого шляху та не йдіть шляхом тих, які не знають!»
- Вислів на киталт «я вже [щось] зробив» в арабській мові може означати ще й правдиву обіцянку, тобто «я неодмінно [щось] зроблю».*

وَقَالَ مُوسَىٰ رَبَّنَا إِنَّكَ آتَيْتَ فِرْعَوْنَ وَمَلَئَهُ زِينَةً وَأَمْوَالًا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا رَبَّنَا لِيُضِلُّوهُنَّ عَنْ سَبِيلِكَ رَبَّنَا اطْمِسْ عَلَىٰ أَمْوَالِهِمْ وَاشْدُدْ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ فَلَا يُؤْمِنُوا حَتَّىٰ يَرَوُا الْعَذَابَ الْأَلِيمَ ﴿٨٨﴾

قَالَ قَدْ أُجِيبَتِ دَعْوَتُكُمْ مَا فَاسْتَقِيمًا
وَلَا تَتَّبِعُوا سَبِيلَ الَّذِينَ لَا يَعْمُرُونَ ﴿٨٩﴾

90. Тож Ми переправили синів Ізраїла через море, але Фіраун і його військо рушили слідом за ними — з ненавистю й ворожістю. І коли Фіраун став потопати, то вигукнув: «Я увірував, що немає бога, крім Того, в Якого увірували сини Ізраїла. І я — один із відданих Йому!»

91. Тільки тепер! А перед цим ти чинив непослух і був одним із тих, які поширюють безчестя на землі!

92. Тому сьогодні Ми рятуємо твоє тіло, щоб ти був знаменням для наступних поколінь! Воістину, багато людей нехтують Нашими знаменнями!

93. Ми облаштували для синів Ізраїла найкращі житла й наділили їх благами. Серед них почалися суперечки після того, як до них прийшло знання. Воістину, твій Господь розсудить між ними в День Воскресіння — у тому, про що вони сперечалися!

«Найкращі житла» — землі Єгипту й Сирії, розташовані навколо Єрусалиму (ібн Касір).

94. Якщо ви сумніваєтесь у тому, що Ми зіслали тобі, то запитайте тих, які читають

﴿وَجَوَزْنَا بِبَنِي إِسْرَائِيلَ الْيَمْرَ فَأَتَيْنَهُمُ فِرْعَوْنُ
وَجُودُهُ بُغْيًا وَعَدُّوهُ كِبْرًا إِذْ أَذْرَكَهُ
الْعُرْقُوقُ قَالَ ءَأَمِنْتُ أَنَّهُ لَآ إِلَهَ إِلَّا الَّذِي
ءَأَمِنْتُ بِهِ ؕ بَنُوا إِسْرَائِيلَ وَأَنَا مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿٩٠﴾

ءَالْفَنِّ وَقَدْ عَصَيْتَ قَبْلَ وَكُنْتَ مِنَ
الْمُفْسِدِينَ ﴿٩١﴾

فَالْيَوْمَ نُنَجِّكَ بِبَدَنِكَ لِتَكُونَ لِمَنْ
خَلَقَكَ ءَايَةً ؕ وَإِنَّ كَثِيرًا مِنَ النَّاسِ عَنْ
ءَايَاتِنَا لَغَافِلُونَ ﴿٩٢﴾

وَلَقَدْ نَوَّأْنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ بِدِمَشْقَ
وَرَزَقْنَاهُمْ مِّنَ الطَّيِّبَاتِ فَمَا اخْتَلَفُوا حَتَّى
جَاءَهُمُ الْعِلْمُ إِنَّ رَبَّكَ يَقْضِي بَيْنَهُمْ
وَأَنْتَ عِنْدَ رَبِّكَ فَاعْلَمُونَ ﴿٩٣﴾

فَإِنْ كُنْتَ فِي شكٍّ مِمَّا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ فَسْئَلِ
الَّذِينَ يَتْلُونَ كِتَابَكَ مِن قَبْلِكَ

писання, дані ще раніше.
Прийшла до тебе істина від
Господа твого — тож не будь
одним із тих, які мають сумніви!

«Які читають писання, дані ще раніше» — посилаючись на ібн Аббаса, Муджагіда й Даххака, аль-Багавві вважає, що тут маються на увазі мусульмани, які раніше належали до «людей Писання» (юдеїв та християн). Саме вони можуть засвідчити правдивість Мухаммада (мир йому і благословення Аллаха), адже в Торі та Євангелії є пророцтва про його прихід (ібн Касір).

95. І не будь одним із тих, які вважали за брехню знамення Аллаха, інакше будеш серед тих, які все втратили!
96. Воістину, не увірують ті, про яких сповнилося слово Господа твого,
97. навіть якщо до них прийдуть усі можливі знамення, до того часу, як вони побачать болісну кару!
98. Чи було хоч одне селище, жителі якого увірували й допомогла їм віра їхня, крім народу Юнуса? Коли увірували вони, то Ми відвернули від них принизливу кару в земному житті, дарувавши їм можливість

لَقَدْ جَاءَكَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَلَا تَكُ مِنَ الْمُمْتَرِينَ ﴿١٠﴾

وَلَا تَكُ مِنَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ فَتَكُونُ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٩٥﴾

إِنَّ الَّذِينَ حَقَّتْ عَلَيْهِمْ كَلِمَةُ رَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٩٦﴾

وَلَوْ جَاءَهُمْ نُهْرٌ مِّنْ أَيْدِيهِمْ يَدْرُونَ الْعَذَابَ أَلَيْسَٰ عَذَابَ اللَّهِ شَدِيدًا ﴿٩٧﴾

فَلَوْلَا كَأَنَّكَ فَتْرَةٌ تَقْعَمُهَا
إِبْسَاهُمَا إِلَّا قَوْمَ يُونُسَ لَمَاءَ امْنُوءَا كَسَفْنَا
عَنَّهُمْ عَذَابَ الْخِزْيِ فِي الْحَيَوةِ الدُّنْيَا
وَمَعَنَّهُمْ إِلَىٰ حِينٍ ﴿٩٨﴾

насолоджуватись ним до певного часу.

«Народ Юнуса» (бібл. Йона): ідеться про жителів Ніневії, «віра яких походила через страх перед карою, від якої застерігав їх посланець їхній» (ібн Касір).

99. Якби твій Господь побажав, то увірували б усі, хто живе на землі. Та чи зміг би ти примусити людей стати віруючими?
100. Не увірує жодна душа, крім як із дозволу Аллаха! А Він вражає карою тих, які не розуміють!
«Стати віруючими» з 99 аяту: «Ти не зобов'язаний це робити, і це не для тебе — це Аллах збивас зі шляху, кого побажас, та веде прямим шляхом, кого побажас!» (ібн Касір).
101. Скажи: «Погляньте на те, що на небесах і на землі!» Але знамення та перестороги не допомагають тим людям, які не увірували!
102. Невже вони чекають чогось іншого, крім тих днів, які настали для їхніх попередників? Скажи: «Тож чекайте, і я почекаю разом із вами!»
103. Потім Ми врятуємо Наших посланців і тих, які увірували. Так Нам належить рятувати віруючих!

وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ لَأَمَنَّ مِنَ فِي الْأَرْضِ كُلِّهُمْ جَمِيعًا أَفَأَنْتَ تُكْرَهُ النَّاسَ حَتَّى يَكُونُوا مُؤْمِنِينَ ﴿٩٩﴾

وَمَا كَانَ لِنَفْسٍ أَنْ تُوَظَّنَّ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَيَجْعَلُ الرِّيحَ عَلَى الَّذِينَ لَا يَعْقِلُونَ ﴿١٠٠﴾

قُلْ أَنْظِرُوا مَاذَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا تُغْنِي الْآيَاتُ وَالنَّذْرُ عَنْ قَوْمٍ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٠١﴾

فَهَلْ يَتَعَطَّرُونَ إِلَّا مِثْلَ آبَائِهِ الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلِهِمْ قُلْ فَأَنْظِرُوا إِلَىٰ مَعَكُمْ مِنَ الْمُنْتَظَرِينَ ﴿١٠٢﴾

ثُمَّ نُنَجِّي رُسُلَنَا وَالَّذِينَ ءَامَنُوا كَذَلِكَ حَقًّا عَلَيْنَا نُنَجِّي الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٠٣﴾

104. Скажи: «О люди! Якщо ви сумніваєтесь у моїй релігії, то я не поклоняюся замість Аллаха тому, кому поклоняєтесь ви, але я поклоняюсь Аллаху, який забере вас! І наказано мені бути одним із віруючих!»
105. І поверни своє обличчя до істинної релігії та не будь одним із багатобожників!
106. Не клич замість Аллаха того, хто не принесе тобі ні користі, ні шкоди. А якщо ти зробиш це, то будеш одним із несправедливих!
107. Якщо Аллах торкнеться тебе лихом, то цього не відверне ніхто, крім Нього! А якщо Він побажає тобі добра, то ніхто не відверне Його ласки. Дарує Він її тим зі Своїх рабів, кому побажає! А Він — Прощаючий, Милосердний!
108. Скажи: «О люди! Прийшла до вас істина від Господа вашого! Тож той, хто йде прямим шляхом, йде сам для себе, а хто збився зі шляху, той збився сам проти себе. Не могу я бути вашим опікуном!»
109. Іди за тим, що Ми відкрили тобі. І терпи, доки Аллах не розсудить, адже Він — найкращий із суддів!

قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِن كُنتُمْ فِي شَكٍّ مِنْ دِينِي
فَلَا أَعْبُدُ الَّذِينَ تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ
وَلَكِنْ أَعْبُدُ اللَّهَ الَّذِي يَتَوَقَّعُكُمْ وَأُمِرْتُ أَنْ
أَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٠٤﴾

وَأَنْ أَوِّجَ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا وَلَا تَكُونَ مِنَ
الْمُشْرِكِينَ ﴿١٠٥﴾

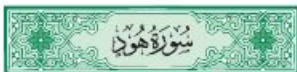
وَلَا تَدْعُ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُكَ وَلَا
يَضُرُّكَ فَإِنْ فَعَلْتَ فَإِنَّكَ إِذَا مِنْ
الظَّالِمِينَ ﴿١٠٦﴾

وَإِنْ يَمَسُّنَا اللَّهُ بِضُرٍّ فَلَا كَاشِفَ لَهُ
إِلَّا اللَّهُ وَإِنْ يَرْزُقْكَ بِحَبِيرٍ فَلَا رَازِقَ لِفَضْلِهِ
يُصِيبُ بِوَدْعِهِ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَهُوَ
الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿١٠٧﴾

قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ الْحَقُّ مِنْ
رَبِّكُمْ فَمَنْ اهْتَدَى فَإِنَّمَا يَهْتَدِي لِنَفْسِهِ
وَمَنْ ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا وَمَا أَنَا عَلَيْكُمْ
بِوَكِيلٍ ﴿١٠٨﴾

وَاتَّبِعْ مَا نُوحِيَ إِلَيْكَ وَاصْبِرْ حَتَّى يَخْرُجَ
اللَّهُ وَهُوَ خَيْرُ الْحَاكِمِينَ ﴿١٠٩﴾

Сура 11. Гуд

*Ім'ям Аллаха Милостивого,
Милосердного!*

1. Аліф. Лям. Ра. Це — Писання, знамення якого добре викладені, а потім пояснені Мудрим, Відаючим!

*«Викладені в самих словах,
а пояснені в смислах. Вони
досконалі як за формою, так і за
змістом» (ібн Касір).*

2. Не поклоняйтеся нікому, крім Аллаха! А я для вас — застерігач і вісник від Нього!
3. Просіть прощення у Господа вашого та кайтеся перед Ним — Він наділить вас прекрасними благами до певного строку, а також дарує із ласки Своєї кожному гідному її. Але якщо відвернетесь ви, то я боюся, що вас буде покарано у Великий День!
4. До Аллаха повернетесь ви, а Він спроможний на кожну річ!
5. Так! Вони намагаються стиснути свої груди, щоб приховати те, що в них є. Та навіть коли вони ховають свої голови під одягом, Він знає те, що вони приховують і що відкривають. Воістину, Він знає про те, що в серцях!

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الرَّكِبِ أَحْكَمَتْ أَيْتُهُ وَفُصِّلَتْ مِنْ لَدُنْ
حَكِيمٍ خَبِيرٍ ﴿١﴾

الْأَعْبَادِ وَالْأَلَاءَ اللَّهُ أَنْبَى لِكَلِمَةٍ نَذِيرٌ وَبَشِيرٌ ﴿٢﴾

وَأَنْ أَسْتَغْفِرُوا رَبَّهُمْ تُوْتُوا إِلَيْهِ بِمَعْرَكِم مَعَنَا
حَسَنًا إِنْ أَجَلٌ مُسَمًّى وَيُؤْتِ كُلَّ ذِي فَضْلٍ
فَضْلَهُ. وَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ
يَوْمٍ كَبِيرٍ ﴿٣﴾

إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٤﴾

أَلَا إِنَّهُمْ يَمْتَنُونَ صُدُورَهُمْ لَيْسَتْ حَفُوفُهُمْ
الْأَحْيَى لَيْسَتْ عَشُونَ يَا أَبْهَمُ يَعْلَمُ مَا تُبْسِرُونَ
وَمَا يَعْلَمُونَ أَنَّهُ عَلَيْهِمْ يَدَاتُ الضُّرُورِ ﴿٥﴾

«Стиснути свої груди» — цей вислів означає «приховати щось».

6. Немає на землі живої істоти, яку б не наділяв Аллах. Він знає її місце перебування й місце повернення. Це все — в ясному Писанні!

Аль-Багавві та ібн Касір наводять переказ від ібн Аббаса, згідно з яким «місце перебування» — притулок, а «місце повернення» — кінцевий спочинок. Те саме тише й ат-Табарі.

7. Він — Той, Хто створив небеса й землю за шість днів, коли трон Його був над водою. Це все для того, щоб випробувати вас — чиї вчинки будуть кращими? Якщо ти скажеш: «Вас воскресять після смерті», то скажуть ті, які не вірують: «Та це справжнє чаклунство!»

8. Та якщо Ми відкладемо кару до певного строку, то вони скажуть: «Що стримує її?» Так, того дня, коли вона прийде до них, ніщо не відверне її, і вразить їх те, над чим вони насміхалися!

9. Якщо Ми даємо людині зазнати милості від Нас, а потім це забираємо, то вона впадає у відчай та стає невдячною.

10. А якщо Ми даємо їй зазнати блага після лиха, яке торкнулося

﴿ وَمَا مِنْ دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ إِلَّا عَلَى اللَّهِ رِزْقُهَا وَيَعْلَمُ مُسْتَقَرَّهَا وَمُسْتَوْدَعَهَا كُلٌّ فِي كِتَابٍ مُبِينٍ ﴾

وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ وَكَانَ عَرْشُهُ عَلَى الْمَاءِ لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا وَلَئِنْ قُلْتُمْ إِنَّكُمْ مَعْبُودُونَ مِنْ بَعْدِ السَّمَوَاتِ لَيَقُولَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ هَذَا إِلَّا أَسْحَرٌ مُبِينٌ ﴿٥﴾

وَلَئِنْ أَخَّرْنَا عَنْهُمُ الْعَذَابَ إِلَى آتٍ مَعْدُودَةٍ لَيَقُولُنَّ مَا يَحْبِسُهُ أَفَلَا يَأْتِيهِمْ لَيْسَ مَصْرُوفًا عَنْهُمْ وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا يَدَّيْنِ بَيْنَهُمْ وَرَبِّهِمْ ﴿٥﴾

وَلَئِنْ أَدْنَا إِلَى الْإِنْسَانِ مَنَاحِمَهُ ثُمَّ نَرَعْتَهَا مِنْهُ إِنَّهُ لَيَكُونُ كَقُورٍ ﴿٥﴾

وَلَئِنْ أَدْنَاهُ نَعْمَاءً بَعْدَ ضَرَّاءَ

її, то вона каже: «Нещастя залишили мене!», — стає веселою й гордою.

11. Але не такі ті, які терпіли й робили добрі справи. На них чекає прощення й велика винагорода!
12. Можливо, ти відмовишся від якоїсь частини того, що дано тобі в одкровенні, а твої груди стиснуться від цього, бо вони скажуть: «Чому не зіслано йому скарб, або чому не прийде з ним ангел?» Але ж ти застерігач! Аллах — Опікун кожної речі!
13. Або вони скажуть: «Він вигадав його!» Скажи: «Принесіть десять вигаданих сур, подібних до цих й покликайте замість Аллаха, кого зможете, якщо ви правдиві!»
Ідеться про Коран.
14. А якщо вони не дадуть вам відповіді, то нехай знають, що його зіслано з відома Аллаха, і немає бога, крім Нього! Невже не станете ви відданими Йому?
15. Хто бажає земного життя та його прикрас, тим Ми відплатимо повною мірою за їхні вчинки в ньому, і тут не будуть недооцінені вони!
16. Вони — ті, які не отримують у наступному житті нічого, крім

مَسْنَهُ لَيَقُولَنَّ ذَهَبَ السَّيِّئَاتُ عَنِّي إِنَّهُ لَنَفِيحٌ فَخُورٌ ﴿١١﴾

إِلَّا الَّذِينَ صَبَرُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَٰئِكَ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ ﴿١٢﴾

فَلَعَلَّكَ تَارِكٌ بَعْضَ مَا يُوحَىٰ إِلَيْكَ وَصَابِقُ يَوْمَ صَدْرِكَ أَنْ يَقُولُوا الْوَلَا نُزِلَ عَلَيْهِ كِتَابٌ أَوْ جَاءَ مَعَهُ مَلَكَ إِنَّمَا أَنْتَ نَذِيرٌ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ ﴿١٣﴾

أَمْ يَقُولُونَ أَفَنَزَّلَهُ قُلٌّ فَأَتُوا بَعْشَرَ سُورٍ يَمِثِّلِيهِ مُفْتَرِيَاتٍ وَأَدْعُوا مَنَ اسْتَطَعُوا مِن دُونِ اللَّهِ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿١٤﴾

فَالرَّاسِخِينَ فِي الْعِلْمِ قَالُوا لَوْ أَنزَلْنَا إِلَهُهُ لَعَلَّمُوا الْقُرْآنَ وَإِن يَلْعَلُوا لَأَلَّهُمْ مَقْهَلٌ مُّتَمِّسُونَ ﴿١٥﴾

مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَزِينَتَهَا لَوْفِي إِلَيْهَا أَعْمَلْنَاهُمْ فِيهَا وَهُمْ فِيهَا لَا يُبْخَسُونَ ﴿١٦﴾

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ لَيْسَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ إِلَّا

вогню. Марні зусилля їхні нині й даремне те, що роблять вони!

17. Той, хто має ясне знамення від Господа свого, прочитане свідком від Нього, до появи якого провідником і милістю було Писання Муси — саме такі є віруючими в [Коран]! А тим, які не увірували в це й належать до різних сект, обіцяно вогонь! Тож не сумнівайся в цьому, адже це — істина від Господа твого. Але більшість людей не вірує! *«Прочитане свідком від Нього» — аль-Багавві наводить переказ від ібн Аббаса та інших тлумачів Корану, згідно з яким тут мається на увазі Джебріл.*

18. Хто ж несправедливіший за того, хто зводить наклеп на Аллаха? Коли вони постануть перед своїм Господом, то свідки скажуть: «Це ті, які говорили неправду про Господа свого!» Так! Прокляття Аллаха над нечестивцями,
19. які збивають інших зі шляху Аллаха, прагнуть викривити його та не вірують у наступне життя.
20. Вони не зможуть врятуватися на землі, й не матимуть вони покровителів замість Аллаха. Помножиться кара їхня! Не могли вони ні чути, ні бачити!

النَّارَ وَحِطَّ مَا صَبَعُوا فِيهَا وَيَطِيلُ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٧﴾

أَمْ مَنْ كَانَ عَلَى بَيْتٍ مِنْ رَبِّهِ وَرَتَّلُوهُ شَاهِدًا
بَيْنَهُ وَمِنْ قَبْلِهِ كِتَابُ مُوسَى إِمَامًا وَرَحْمَةً
أُولَئِكَ بُرُوفُؤُنَ بِهِ وَمَنْ يَكْفُرْ بِهِ مِنْ
الْأَخْرَابِ قَالَنَاؤُ مَوْعِدُهُ فَلَا تَكُ فِي مِرْيَةٍ
بَيْنَهُ إِنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ
النَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٨﴾

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا
أُولَئِكَ يُعْرَضُونَ عَلَى رَبِّهِمْ وَيَقُولُ
الْأَشْهَادُ هَؤُلَاءِ الَّذِينَ كَذَبُوا عَلَى رَبِّهِمْ
أَلَا لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الظَّالِمِينَ ﴿١٩﴾

الَّذِينَ يَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَيَسْعَوْنَهَا
عِوَجًا وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ ﴿٢٠﴾

أُولَئِكَ لَمْ يَكُونُوا مُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ وَمَا
كَانَ لَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ أَوْلِيَاءَ يُضْعِفُ لَهُمْ
الْعَذَابُ مَا كَانُوا يَسْتَظِيمُونَ السَّمْعَ
وَمَا كَانُوا يَبْصُرُونَ ﴿٢٠﴾

«А ті, які заперечували Наші знамення — вони глухі, німі й перебувають у темряві» (Сура «Худоба», аят 39).

21. Оце ті, які втратили самих себе. Залишило їх те, що вигадували вони!
22. Справді, в наступному житті вони втратять найбільше!
23. Воістину, ті, які увірували, робили добрі справи й були покірні перед Господом своїм, вони — жителі раю! Будуть вони там довіку!
24. Прикладом двох груп є сліпий, глухий, зрячий та чуучий. Хіба можна їх порівняти? Невже не замислитеся ви?
Дві групи: віруючі та невіруючі (аль-Багаві).
25. Ось Ми послали Нуха до народу його: «Я для вас — ясний застерігач!
26. Не поклоняйтеся нікому, крім Аллаха! Я боюся, що на вас впаде кара в болісний День!»
27. Старшина з народу його, яка не увірувала, сказала: «Ми бачимо, що ти лише людина, така, як і ми. І ми бачимо, що за тобою пішли тільки найжалюгідніші серед нас, і то не подумавши. Ми не бачимо, щоб ви були

أُولَئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنفُسَهُمْ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْعَرُونَ ﴿٣٩﴾

لَأَجْرَهُمْ فِي الآخِرَةِ هُمْ الْآخْسَرُونَ ﴿٤٠﴾

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَأَخْبَتُوا إِلَىٰ رَبِّهِمْ أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٤١﴾

﴿مَثَلُ الْفَرِيقَيْنِ كَالْأَصْمَىٰ وَالْأَسْمَىٰ وَالْبَصِيرِ وَالسَّمِيعِ هَلْ يَسْتَوِينَ مَثَلًا أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿٤٢﴾﴾

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ إِذِي لَكُمْ نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٤٣﴾

أَنْ لَا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمِ الِيسْرِ ﴿٤٤﴾

فَقَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ مَا تَرَىٰكَ إِلَّا بَشَرًا مِثْلَكَ وَمَا تَرَىٰكَ اتَّبَعَكَ إِلَّا الَّذِينَ هُمْ أَرَادُوا لَنَا بَادِيَ الرَّاْيِ وَمَا تَرَىٰ لَكُمْ عَلَيْنَا مِنْ فَضْلٍ بَلْ نَظُنُّكُمْ كَاذِبِينَ ﴿٤٥﴾

чимось кращі за нас, але думаємо, що ви — брехуни!»
«Не подумавши» — букв. «з першого погляду».

28. Той відповів: «О народе мій! Якщо я тримаюся ясного доказу від Господа мого, а Він дарував мені милість від Себе, яку ви не здатні бачити, то невже я примусив би вас до цього, коли воно неависно вам?»
29. О народе мій! Я не прошу у вас за це багатства. Винагородить мене тільки Аллах! І не буду я відганяти тих, які увірували. Вони прагнуть зустріти свого Господа, а вас я бачу нерозумними людьми!
30. О народе мій! Хто захистить мене від Аллаха, якщо я прожену їх? Невже не замислитеся ви?
31. Я не кажу вам, що в мене скарбниці Аллаха, і що я знаю потаємне. Я не кажу, що я ангел. Я не кажу тим, які мізерні в ваших очах, що Аллах ніколи не дарує їм добра. Аллах краще знає, що в їхніх душах. Інакше б я був одним із нечестивців!»
32. Ті відповіли: «О Нуху! Ти сперечався з нами, і сперечався багато. Тож покажи нам те, чим

قَالَ يَقَوْمِ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كُنْتُ عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّي
وَأَتَيْتَنِي رَحْمَةً مِّنْ عِنْدِي ۖ فَصَيِّتْ عَلَيَّ كَمَا
أَنْزَلْتُ مَكُومَهَا وَأَسْمَأُهَا كَاهُونَ ﴿٢٨﴾

وَيَقَوْمِ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مَا لِي بِنَافِعٍ إِنْ آجُرْتُمْ
عَلَىٰ اللَّهِ وَمَا أَنَا بِظَالِمٍ لِّلَّذِينَ آمَنُوا أَنَّهُمْ
مُتَلَفُونَ فِيهِمْ وَلَكِنِّي أَرَىٰ كُفْرًا قَوْمًا يَعْمَلُونَ ﴿٢٩﴾

وَيَقَوْمِ مَن يَعْصُرُنِي مِن اللَّهِ إِنْ طَرَدْتُهُمْ
أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿٣٠﴾

وَلَا أَقُولُ لَكُمْ عِنْدِي خَزَائِنُ اللَّهِ وَلَا
أَعْلَمُ الْغَيْبِ وَلَا أَقُولُ إِنِّي مَلَكٌ وَلَا أَقُولُ
لِلَّذِينَ تَرَدُّونَ أَغْسَابُكُمْ لَنْ يُؤْتِيَهُمُ اللَّهُ خَيْرًا
اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا فِي أَنْفُسِهِمْ إِنْ إِذَا لَيِّنَ
الظَّالِمِينَ ﴿٣١﴾

قَالُوا لَنُحِجُّكَ فَجَدَدْنَا مَا أَكْثَرَ جِدَدًا لَنَا قَائِلِينَ
يَمَاتُوهَا إِن كُنْتُمْ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٣٢﴾

ти погрожував нам, якщо ти правдивий!»

33. Той відповів: «Воістину, вам це покаже Аллах, якщо побажає. І не зможете ви утекти!

34. Якщо я побажаю дати вам пораду, то вона не принесе вам користі, коли Аллах прагне збити вас зі шляху. Він — Господь ваш, і до Нього повернетеся ви!»

35. Чи вони кажуть: «Він його вигадав!» Скажи: «Якщо я вигадав його, то мій гріх — на мені. Але до ваших гріхів я непричетний!»

Деякі тлумачі Корану вважають, що слова «він його вигадав» належать невірющим мекканцям, які полемізували з Мухаммадом (мир йому і благословення Аллаха) (ат-Табарі, ібн Касір). У такому разі під «його» мається на увазі Коран або конкретно історія про Нуха (мир йому) (порів. «Юнус», 38, «Гуд», 13). Так вважав і екзегет другого покоління Мукатіл бін Сулайман (за аль-Багавві). Проте ще на початку тлумачення аяту сам аль-Багавві наводить переказ від ібн Аббаса, згідно з яким згаданий вислів належить супротивникам Нуха (мир йому), які звинувачували його в брехні. У такому випадку

قَالَ إِنَّمَا أَنبِئُكُمْ بِمَا اللَّهُ إِنَّ شَاءَ وَمَا أَنتم بِمُعْجِزِينَ ﴿٣٣﴾

وَلَا يَنْفَعُكُمْ نَصِيحِي إِنْ أَرَدْتُ أَنْ أَنْصَحَ لَكُمْ إِنْ كَانَ اللَّهُ يُرِيدُ أَنْ يُغْوِيَكُمْ هُوَ رَبُّكُمْ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٣٤﴾

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَيْنَاهُ قُلْ إِنْ افْتَرَيْتُهُ، فَقَلْبِي إِجْرَامِي وَأَنَا أ بريءٌ مِمَّا تُجْرِمُونَ ﴿٣٥﴾

під «його» матимуться на увазі попередні слова цього пророка, або, взагалі, все, дане йому в одкровенні.

36. І було відкрито Нуху: «Вже не буде вірити ніхто з твоїх людей, окрім тих, які увірували раніше. Тож не журися через те, що роблять вони!
37. Збудуй ковчег перед Нашими очима й згідно з Нашим одкровенням. І не проси Мене за несправедливих — воістину, їх буде втоплено!»
38. Він будував ковчег і щоразу, коли проходили повз нього вельможі з народу його, то глузували. Він сказав: «Якщо ви глузуєте з нас, то поглузуємо з вас і ми — так само, як ви глузуєте з нас!
39. Скоро ви дізнаєтесь, на кого впаде кара, яка принижує, й на кого впаде кара вічна!»
40. І коли прийшов наказ Наш і відкрилося джерело в печі, то сказали Ми: «Візьми туди пару від кожного виду та свою родину — крім тих, про яких вже було сказано слово, а ще візьми тих, які увірували». Але небагато увірувало разом із ним!
«Джерело в печі» — таку думку щодо тлумачення слова тапувр

وَأَوْحَىٰ إِلَىٰ نُوْحٍ أَنَّهُ لَنْ يُؤْمِنَ مِنْ قَوْمِكَ إِلَّا مَن قَدْ آمَنَ فَلَا تَبْتَئِسْ بِمَآكَأَآءِ الْكَافِرِينَ ۝۳۶

وَأَصْنَعُ الْفُلَ بِأَعْيُنِنَا وَوَحْيِنَا وَلَا تُخَاطِبُنِي فِي الَّذِينَ ظَلَمُوا إِنَّهُمْ مُّعْرِضُونَ ۝۳۷

وَيَصْنَعُ الْفُلَ وَكُلَّمَا مَرَّ عَلَيْهِ مَلَأَ مِنْ قَوْمِهِ سَخِرُوا مِنْهُ قَالَ إِنْ تَسْخَرُوا مِنَّا فَإِنَّا نَسْخَرُ مِنْكُمْ كَمَا تَسْخَرُونَ ۝۳۸

فَسَوْفَ نَعْلَمُونَ مِنْ بَأْسِهِ عَذَابَ يُخْزِيهِ وَيَحِلُّ عَلَيْهِ عَذَابٌ مُّقِيمٌ ۝۳۹

حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَمْرُنَا وَفَارَ التَّنُّورُ قُلْنَا احْمِلْ فِيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ وَأَهْلَكَ إِلَّا مَن سَبَقَ عَلَيْهِ الْقَوْلُ وَمَنْ ءَامَنَ وَمَنْ ءَامَنَ مَعَهُ إِلَّا قَلِيلٌ ۝۴۰

мав ат-Табарі. Разом із тим, він та інші тлумачі Корану наводять перекази, згідно з якими мається на увазі «поверхня землі» (ваджг аль-ард). Але, наприклад, аль-Багавві відзначає: «Це — ніч, у який випікають хліб, і так сказали більшість тлумачів». Стверджують, що Нух почав завантажувати ковчег, коли побачив воду в печі.

41. Він сказав: «Заходьте в нього! З ім'ям Аллаха він буде пливати й зупинятися. Воістину, Господь мій — Прощаючий, Милосердний!»
42. Ковчег із ними плів серед хвиль, схожих на гори, і Нух покликав свого сина, який стояв на самоті: «Сину мій! Сідай разом із нами та не лишайся з невіруючими!»
43. Той сказав: «Я зйду на гору й вона врятує мене від води». Відповів [Нух]: «Сьогодні ніхто не врятується від наказу Аллаха, якщо Він не змилюється!» Постала між ними хвиля, і був той одним із утоплених.
44. І було сказано: «О земле! Поглинь свою воду! О небо! Припини!» Спала вода та здійснився наказ. [Ковчег] зупинився на горі аль-Джуді, й було сказано: «Нехай же згинуть люди несправедливі!»

« وَقَالَ ارْكَبُوا فِيهَا بِسْمِ اللَّهِ مَجْرِبَهَا
وَمُرْسَهَا إِنَّ رَبِّي لَغَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٤١﴾

وَهُنَّ تَجْرِي بِهِنَّ فِي مَوْجٍ كَالْجِبَالِ وَنَادَى
نُوحٌ ابْنَهُ وَكَانَ فِي مَقَرٍّ لِيَبْنِي أَرْكَبْ مَعَنَا
وَلَا تَكُن مَعَ الْكَافِرِينَ ﴿٤٢﴾

قَالَ سَتَأْتِي إِلَى جَبَلٍ يَعْصِمُنِي مِنَ الْمَاءِ
قَالَ لَأَعَاظِمُ الْيَوْمَ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ إِلَّا مَنْ رَجِمَ
وَحَالَ بَيْنَهُمَا الْمَوْجُ فَكَانَ مِنَ الْمُغْرَقِينَ ﴿٤٣﴾

وَقِيلَ يَا أَرْضُ ابْلَعِي مَاءَكِ وَيَسْمَأِ أَقْلَبِي
وَبَغِضِ الْمَاءِ وَبُغِضِي الْأَمْمُرُ وَأَسْوَتِ عَلَى
الْجُودِيِّ وَقِيلَ بَعْدَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٤٤﴾

Серед тлумачів Корану немає одностайної думки щодо розташування гори аль-Джуді. Аль-Багавві, наприклад, вважає, що вона знаходиться поблизу міста Мосул (північ Іраку). Це твердження зустрічається й в інших коментарях (ат-Табарі, ібн Касір).

45. І звернувся Нух до Господа свого: «Господи! Мій син — із моєї родини. Обіцянка Твоя правдива, і Ти — Наймудріший Суддя!»
46. Сказав Він: «О Нуху! Твій син не з твоєї родини. Такий вчинок не є праведним, тож не проси в Мене того, про що не маєш знання! Я закликаю тебе не бути одним із невігласів!»
47. Той сказав: «Господи! Я шукаю в Тебе захисту і не буду просити про те, про що не маю знання! Якщо Ти не простиш мене й не змилуєшся наді мною, то я буду одним із тих, які втрачать усе!»
48. Було сказано: «О Нуху! Сходь із миром від Нас і благословеннями — на тебе й на народи, які з тобою! Але будуть і народи, яких Ми наділимо благами, а потім вразимо болісною карою від Нас!»

وَنَادَى نُوحٌ رَبَّهُ فَقَالَ رَبِّ إِنَّ ابْنِي مِنْ أَهْلِي
وَإِنَّ وَعْدَكَ الْحَقُّ وَأَنْتَ أَحْكَمُ
الْحَكِيمِينَ ﴿٤٥﴾

قَالَ رَبُّ نُوحٍ إِنَّهُ لَيْسَ مِنْ أَهْلِكَ إِنَّهُ عَمَلٌ غَيْرُ
صَالِحٍ فَلَا تَسْأَلْنِي مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ إِنِّي
أَعِظُكَ أَنْ تَكُونَ مِنَ الْجَاهِلِينَ ﴿٤٦﴾

قَالَ رَبِّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ أَنْ أَسْأَلَكَ مَا لَيْسَ لِي
بِهِ عِلْمٌ وَالْأَعْقَابُ لَا تَغْفِرُ لِي وَتَرَحَّمْتِي أَكُنْ مِنَ
الْخَاسِرِينَ ﴿٤٧﴾

فَقِيلَ لِنُوحٍ أَهْبِطْ بِسَلَامَةٍ مِنَّا وَبَرَكَاتٍ
عَلَيْكَ وَعَلَىٰ أُمَمٍ مِمَّنْ مَعَكَ وَأُمَمٌ
سَنُرْسِلُهُمْ فِتْنَةً مِمَّنْ آدَابُ الْآيَةِ ﴿٤٨﴾

49. Такими є звістки про потаємне, які Ми даруємо тобі в одкровенні. Перед цим не знав їх ні ти, ні твої люди. Тож терпи! Воістину, добрий вихід чекає на богобоязливих!

50. До адитів Ми [послали] брата їхнього Гуда. Він сказав: «О народі мій! Поклоняйтеся Аллаху! У вас немає бога, крім Нього! А ви тільки вигадуете!

51. О народі мій! Я не прошу за це винагороди у вас. Винагородить мене тільки Той, Хто мене створив. То невже ви не розумієте?

52. О народі мій! Просіть прощення в Господа вашого, а потім кайтесь перед Ним. Він пролле вам з неба щедру зливу й додасть вам сили до вашої сили. І не відвертайтеся, наче грішники!»

53. Ті сказали: «О Гуде! Ти не показав нам ясного знамення, і ми не залишимо своїх богів через твої слова. І ми не віримо тобі!

54. Ми лиш кажемо, що один із наших богів заподіяв тобі шкоду». [Гуд] відповів: «Аллах буде свідком моїм, і будете свідками ви — я непричетний до того, що ви додасте рівних

تِلْكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْعَلِيِّ نُوحِيهَا إِلَيْكَ مَا كُنْتَ تَعْلَمُهَا أَنْتَ وَلَا قَوْمُكَ مِنْ قَبْلِ هَذَا فَاصْبِرْ إِنَّ الْعَقِيبَةَ لِلْمُتَّقِينَ ﴿٥٠﴾

وَالَّذِي عَادِيَ أَخَاهُ هُودًا قَالَ يُقَوْمُوا عِبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُم مِّنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ وَإِنِ اتَّخَذْتُم مِّن دُونِ اللَّهِ آلِهَةً لَّعَلَّكُمْ تَكْفُرُونَ ﴿٥١﴾

يَقَوْمِ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى الَّذِي فَطَرَنِي أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٥٢﴾

وَيَقَوْمِ اسْتَغْفِرُوا وَارْبَعُوا لَكُمْ نُورًا وَإِلَيْهِ يُرْسِلُ السَّمَاءَ عَلَيْكُمْ مِدْرَارًا وَيزِدْكُمْ قُوَّةً إِلَى قُوَّتِكُمْ وَلَا تَتَوَلَّوْا مُجْرِمِينَ ﴿٥٣﴾

قَالُوا لَيْسَ لَنَا بِمَنْجُنٍ وَمَنْجُنٌ يَتَارِكُ آلِهَةَ يَتَّبِعُ قَوْلَكَ وَمَنْجُنٌ لِّكَ يَوْمَئِذٍ ﴿٥٤﴾

إِن نَقُولُ إِلَّا أَعْرَضَكَ بَعْضُ آلِهَتِنَا بِسُوءٍ قَالَ إِنِّي أُشْهِدُ اللَّهَ وَآسَهِدُوكُمُ إِنِّي بُرِيءٌ مِّمَّا تُشْرِكُونَ ﴿٥٥﴾

55. Йому! Тож хитруйте проти мене — всі! Не давайте мені відстрочки!
56. Я покладаюся на Аллаха, Господа мого й Господа вашого! Немає живої істоти, яку б Він не тримав за чуб! Воістину, мій Господь — на прямому шляху!
«Яку б Він не тримав за чуб» — «масться на увазі, що вона перебуває під Його владою та пануванням, а Він — Премудрий, Справедливий, Який у Своїй мудрості не чинить несправедливості, і Він — на прямому шляху!» (ібн Касір).
57. А якщо відвернетесь ви, то я вже переповів те, з чим мене послали до вас. Мій Господь замінить вас іншими людьми, і ви не заподієте Йому ніякої шкоди. Воістину, мій Господь — Охоронець кожної речі!»
58. І коли прийшов наказ Наш, то за Нашою милістю Ми врятували Гуда й тих із ним, які увірували. І Ми врятували їх від лютої кари.
59. Такими були адити. Вони відкинули знамення Господа їхнього, не послухалися Його посланців і пішли за наказом усякого впертого тирана!

مِنْ دُونِهِ فَكِيدُونِي جَمِيعًا ثُمَّ لَا تُنظَرُونَ ﴿٥٥﴾

إِنِّي تَوَكَّلْتُ عَلَى اللَّهِ رَبِّي وَرَبِّكُمْ مَا مِنْ دَابَّةٍ إِلَّا هُوَ آخِذٌ بِنَاصِيَتِهَا إِنَّ رَبِّي عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٥٦﴾

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ مَا أُرْسِلْتُ بِهِ إِلَيْكُمْ وَيَسْتَخْلِفُ رَبِّي قَوْمًا غَيْرَكُمْ وَلَا تَضُرُّوهُ شَيْئًا إِنَّ رَبِّي عَلَى كُلِّ شَيْءٍ حَظِيطٌ ﴿٥٧﴾

وَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا لَنَجِيَّتِنَا هُوَذَا الَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُمْ رَبُّهُمْ وَمِنَّا وَجِئْتُهُمْ مِنْ عَذَابٍ عَلِيمٍ ﴿٥٨﴾

وَيَلَّاكَ عَادٌ جَحْدُوا وَيَأْتِيَتْ رَبَّهُمْ وَعَصَوْا رُسُلَهُمْ وَاتَّبَعُوا أَمْرًا كُفْرًا جَبَّارًا عَنِيدًا ﴿٥٩﴾

60. Прокляття переслідуватиме їх у земному житті та в День Воскресіння. Так! Воістину, адити не увірували в Господа свого. Нехай згинуть адити, народ Гуда!

61. До самудитів Ми [послали] брата їхнього Саліха. Він сказав: «О народі мій! Поклоняйтеся Аллаху! У вас немає бога, крім Нього! Він створив вас із землі й поселив вас на ній. Тож просіть у Нього прощення, а потім кайтеся перед Ним. Воістину, Господь мій — Близький, Той, Який дає відповідь!»

62. Вони сказали: «О Саліху! Перед цим ти був нашою надією! Невже ти забороняєш нам поклонятися тому, кому поклонялися наші батьки? Воістину, в нас є глибокі сумніви щодо того, до чого ти закликаєш нас!»

63. Він сказав: «О народі мій! Чи розумієте ви: якщо я тримаюся ясного доказу від Господа мого й Він дарував мені милість від Себе, то хто допоможе мені, крім Аллаха, якщо я не послухаюсь Його? А ви тільки збільшите мої втрати!

64. О народі мій! Ця верблюдиця Аллаха — знамення для вас!

وَاتَّبِعُوا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا لَعْنَةً وَوَمَوَّالٍ قَسِيمٍ إِلَّا
إِنْ عَادَا كَفَرُوا رَبَّهُمْ إِلَّا بَعْدَ الْعَادِ قَوْمِ هُودٍ ﴿٦٠﴾

﴿ وَإِنَّ قَوْمَ أَهْلَاهُمْ صَلِحًا قَالَ يَتَّبِعُونَ
أَعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُم مِّنَ إِلَهٍ غَيْرُهُ هُوَ
أَنْشَأَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ وَاسْتَعْمَرَكُمْ فِيهَا
فَأَسْتَغْفِرُوهُ فَتُوبُوا إِلَيْهِ إِنَّ رَبِّي قَرِيبٌ مُّجِيبٌ ﴿٦١﴾

قَالُوا أَنْصَلِحْ قَدْ كُنْتَ فِينَا مَرْجُوًّا قَبْلَ هَذَا
أَتَنْهَانَا أَنْ نَعْبُدَ مَا يَعْبُدُ آبَاؤُنَا وَإِنَّا لَفِي
شَكِّ مِمَّا تَدْعُونَا إِلَيْهِ مَرْيَبٌ ﴿٦٢﴾

قَالَ يَتَّبِعُونَ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كُنْتُ عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِّنْ
رَّبِّي وَآءِ اتَّبَعْتُمْ مِنِّي رَحْمَةً مِّنْ رَبِّي مِمَّنْ
يَبْصُرُونِي مِنْ
أَلْفِ مِائَةٍ أَوْ مَعْبُودَةٍ غَيْرَ تَحْسِبُونَ ﴿٦٣﴾

وَيَتَّبِعُونَ هَذِهِ نَاقَةُ اللَّهِ لَكُمْ آيَةٌ

Дозвольте їй пастиись на землі
Аллаха й не завдавайте їй
шкоди, бо вразить вас близька
кара!

65. Але вони зарізали її, тож [Саліх]
сказав: «Насолоджуйтесь у
своїх помешканнях ще три дні.
Ця обіцянка — вірна!»

66. І коли прийшов наказ Наш, то
з Нашої милості Ми врятували
Саліха й тих із ним, які
увірували, — від ганьби того
дня! Воістину, Господь твій —
Всесильний, Всемогутній!

67. А тих, які були несправедливі,
вразив жахливий крик. Так і
лишилися вони в будинках своїх
непорушними,

68. наче ніколи й не жили там! Так!
Воістину, самудити не увірували
в Господа свого! Нехай згинуть
самудити!

69. Наші посланці прийшли до
Ібрагіма з доброю звісткою.
Вони сказали: «Мир!» Він
відповів: «Мир!» — і одразу
прийшов із вгодованим телям.

70. Та коли він побачив, що їхні
руки навіть не торкнулися
цього, то почав сумніватися
в них і відчув страх. Вони
сказали: «Не бійся! Воістину,
послано нас до народу Лута!»

فَذَرُوهَا تَأْكُلْ فِي أَرْضِ اللَّهِ وَلَا تَمَسُّوهَا
بِسُوءٍ فَيَأْخُذَكُمْ عَذَابٌ قَرِيبٌ ﴿١١﴾

فَعَقَرُوهَا فَقَالَ تَمَتَّعُوا فِي دَارِكُمْ
ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ ذَلِكُمْ وَعَدْعَدُكُمْ مَكْدُوبٌ ﴿١٢﴾

فَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا نَجَّيْنَاهُ صَالِحًا وَالَّذِينَ
ءَامَنُوا مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِنَّا وَمِن خِزْيِ
يَوْمَئِذٍ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ الْقَوِيُّ الْعَزِيزُ ﴿١٣﴾

وَأَخَذَ الَّذِينَ ظَلَمُوا الصَّيْحَةَ فَأَصْبَحُوا
فِي دِيَارِهِمْ جِثِيًّا ﴿١٤﴾

كَأَن لَّمْ يَرَوْهَا إِلَّا ابْنُ سَمُودَ
كَفَرُوا وَرَبُّهُمْ أَلْبَعْدُ ابْتُمُودَ ﴿١٥﴾

وَلَقَدْ جَاءَتْهُمُ رُسُلُنَا إِنزِيلُهُم بِالْبَشَرِ قَالُوا
سَلَامًا قَالَ سَلَامٌ فَمَا لَبِثَ أَنْ جَاءَهُمْ بِعِجْلٍ
خَبِيرٍ ﴿١٦﴾

فَلَمَّا رَأَى أَيْدِيَهُمْ لَا تَصِلُ إِلَيْهِ نَكِرَهُمْ
وَأَوْحَسَ مِنْهُمْ خِيفَةً قَالُوا لَا تَخَفْ إِنَّا
أُرْسِلْنَا إِلَى قَوْمِ لُوطٍ ﴿١٧﴾

71. А дружина Ібрагіма, що стояла поруч, засміялася. Тож Ми звеселили її звісткою про Ісхака, а після Ісхака — і про Якуба.

«Стояла поруч» — «була за завісою та слухала їхню розмову» (аль-Багавві).

72. Вона сказала: «Горе мені! Невже я народжу? Я вже стара й чоловік мій старий! Воістину, це — дивна річ!»
73. Ті сказали: «Невже ти здивована наказом Аллаха? Милість вам Аллаха та благословення Його, о жителі цього будинку!» Воістину, Він — Хвалимий, Преславний!

74. І коли страх Ібрагіма зник, і надійшла до нього радісна звістка, він почав сперечатися з Нами про народ Лута.

Ібн Касір коментує: «Він сказав [посланцям-ангелам]: «Ви знищите селище, якщо там буде триста віруючих?» Ті відповіли: «Ні!» Тоді він запитав: «А чи ви знищите селище, якщо там буде сто віруючих?» Ті сказали: «Ні!» Він запитав: «А чи ви знищите селище, якщо там буде сорок віруючих?» Ті відповіли: «Ні!» Він сказав: «А тридцять?» Ті відповідали: «Ні» — і так аж до п'яти. Тоді він запитав: «А якщо ви побачите, що там є один муж, покірний Аллаху, то ви знищите [селище]?» Ті сказали:

وَأَمْرَانَهُمَا قَائِمَةٌ فَضَحِكَتْ قَبَشْرَتَهَا
يُاسِحَقُ وَيَمِينُ وَرَأَى إِسْحَقُ يَعْتُوبُ ﴿٧١﴾

قَالَتْ يَوَيْلَايَ أَيُّ إِلَهٍ وَأَنَا عَجُوزٌ وَهَذَا بَعْلِي
شَيْخًا إِنَّ هَذَا لَشَيْءٌ عَجِيبٌ ﴿٧٢﴾

قَالُوا أَتَعْجِبِينَ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ رَحِمَتُ اللَّهِ
وَبَرَكَتُهُ عَلَيْكُمْ أَهْلَ الْبَيْتِ إِنَّهُ رَحِيمٌ
مَجِيدٌ ﴿٧٣﴾

فَلَمَّا ذَهَبَ عَنِ إِزْرِهِمُ الرُّوعُ وَجَاءَتْهُ
الْبَشْرَىٰ يُجَادِلُنَا فِي قَوْمِ لُوطٍ ﴿٧٤﴾

«Hi!» I тоді Ібрагім (мир йому) сказав...» (див. слова Ібрагіма в 32 аяті сури «аль-Анкабут»).

75. Воістину, Ібрагім — жалісливий, співчутливий, відданий!
76. О Ібрагіме! Облиш це! Вже прийшов наказ Господа твого, тож вразить їх невідворотна кара.
77. І коли прийшли посланці Наші до Лута, то він зажурився через них і стислося серце його. Він сказав: «Важким буде цей день!»
78. Збіглися люди з народу його, які ще раніше коїли лихі вчинки. [Лут] сказав: «О народе мій! Ось — мої доньки, вони чистіші для вас! Тож бійтеся Аллаха й не ганьбіть мене перед моїми гостями! Невже серед вас немає людини розсудливої?»
79. Ті відповіли: «Ти знаєш, що нам не потрібні твої доньки. І, справді, ти знаєш, чого ми хочемо!»
80. Він сказав: «Якби мав я силу здолати вас! Якби я міг знайти міцну опору!»
81. [Гості] сказали: «О Луте! Ми — посланці Господа твого, тож вони не зачеплять тебе. Вирушай зі своєю сім'єю в

إِنَّ إِبْرَاهِيمَ حَلِيمٌ ۝١٧

يَا إِبْرَاهِيمُ أَعْرِضْ عَنْ هَذَا إِنَّهُ قَدْ جَاءَ أَمْرٌ رَبِّكَ وَأَنْهَرْنَا نَيْهَتَهُ عَذَابٌ عَظِيمٌ ۝١٨

وَلَمَّا جَاءَتْ رُسُلُنَا لُوطًا سِئَ بِهِمْ وَبِأَصْحَابِهِمْ ۝١٩ وَقَالَ هَذَا يَوْمٌ عَصِيبٌ ۝٢٠

وَجَاءَهُ قَوْمُهُ مُهْرَعُونَ إِلَيْهِ وَمِنْ قَبْلِ كَانُوا يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ ۝٢١ قَالَ يَقْتُمُ هَذَا بَنَاتِي هُنَّ أَطْهَرُ لَكُمْ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَلَا تَحْزَنُوا ۝٢٢ وَصَبَّحُوا النَّبِيسَ مِنْكُمْ رِجُلٌ رَشِيدٌ ۝٢٣

قَالُوا لَقَدْ عَلِمْتَمَا لَنَا فِي بَنَاتِكَ مِنْ حَقٍّ ۝٢٤ وَإِنَّكَ لَتَعْلَمُ مَا نُرِيدُ ۝٢٥

قَالَ لَوْ أَنَّ لِي بِكُمْ قُوَّةٌ أَوْ إِيَّايَ إِلَىٰ رُكْنٍ شَدِيدٍ ۝٢٦

قَالُوا تَبْلُوطُ إِنَّا رُسُلُ رَبِّكَ لَنْ يَصِلُوا إِلَيْكَ فَأَسْرِ بِأَهْلِكَ بِقِطْعٍ مِنَ اللَّيْلِ وَلَا يَلْتَفِتْ مِنْكُمْ أَحَدٌ إِلَّا أَمْرًاكَ إِنَّهُ مُصِيبُهَا

дорогу, серед ночі. І нехай не озиряється жоден із вас, окрім дружини твоєї — її вразить те, що вразить інших. Час призначено на ранок. Хіба ранок не близько?»

82. І коли прийшов Наш наказ, то Ми перекинули їхні [селища] догори й зіслали на них камені з обпаленої глини,

83. позначені в Господа твого! Недалекі й вони від нечестивців!

Ат-Табарі й аль-Багаві стверджують, що тут маються на увазі мекканські багатобожники. Ібн Касір вважає, що йдеться про нечестивців, «схожих на цих» взагалі.

84. До мад'янітів Ми [послали] їхнього брата Шуайба. Він сказав: «О народе мій! Поклоняйтеся Аллаху! У вас немає бога, крім Нього! Не занижуйте міри й ваги. Я бачу, що ви живете в добрі, але я боюся, що впаде на вас кара в День, який охопить усе!

Мад'яніти — народ, що жив у Мад'яні (північно-західна частина Аравійського півострова).

85. О народе мій! Наповнюйте міру й вагу справедливо! Не завдавайте людям збитків і не сійте безчестя на землі!

مَا أَصَابَهُمْ إِنْ مَوْعِدُهُمُ الصُّبْحُ أَلَيْسَ الصُّبْحُ بِقَرِيبٍ ﴿٨٢﴾

فَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا جَعَلْنَا عَالِيَهَا سَافِلَهَا
وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهَا حِجَارَةً مِّن سِجِّيلٍ
مَّنصُورٍ ﴿٨٣﴾

مُسَوَّمَةٌ عِنْدَ رَبِّكَ وَمَاهِي مِّنَ الظَّالِمِينَ بِعِيدٍ ﴿٨٤﴾

﴿٨٥﴾ وَاللَّذِينَ إِذَا أَتَاهُمُ شَيْعَابٌ قَالَ يَتَقَوْمِ
أَعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُم مِّنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ وَلَا
تَنْقُضُوا أَلْمِيزَاتِ إِيَّايَ
أَرْبَابِكُمْ بَعْدَ وَإِيَّايَ أَخَافُ عَلَيْكُمْ
عَذَابَ يَوْمٍ مُّحِيطٍ ﴿٨٦﴾

وَيَتَقَوْمِ أَوْفُوا أَلْمِيزَاتِ وَالْمِيزَانَ
يَا الْقِسْطَ وَلَا تَبْخُسُوا النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ
وَلَا تَعْتَوُوا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ ﴿٨٧﴾

86. Те, що залишає вам Аллах, краще для вас, якщо віруючі ви. Але я над вами не наглядач!»

بَقِيَّتِ اللَّهُ خَيْرًا لَّكُمْ إِن كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ
وَمَا أَنَا عَلَيْكُمْ بِمَحْفِظٍ ﴿٨٦﴾

87. Ті відповіли: «О Шуайбе! Невже твоя молитва наказує тобі залишити тих, кому поклонялися наші батьки, або не робити з нашим майном того, чого ми хочемо? Справді, ти смиренний і розсудливий!»

قَالُوا بُدِعَ آبَاؤُنَا أَنْ نَدْرَكَ مَا يَعْبُدُونَ آبَاؤُنَا أَنْ نَفْعَلَ فِي أَمْوَالِنَا مَا نَشَاءُ إِنَّكَ لَأَنْتَ الْحَلِيمُ الرَّشِيدُ ﴿٨٧﴾

Останні слова на адресу Шуайба, як вважають тлумачі (ат-Табарі, аль-Багавві, ібн Касір), були сказані з іронією.

88. Він сказав: «О народі мій! Чи розумієте ви: а якщо я тримаюся ясного доказу від Господа мого, Який наділив мене добрим наділом? Я не хочу суперечити вам своїми заборонами на щось, але я хочу лише виправлення — настільки, наскільки зможу! Немає мені притулку, крім як в Аллаху. На Нього я покладаюся й до Нього звертаюся!»

قَالَ يٰ قَوْمِ أَرَأَيْتُمْ إِن كُنْتُ عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّي وَرَزَقَنِي مِنْهُ رِزْقًا حَسَنًا وَمَا أُرِيدُ أَنْ أَمْلِكَكُمْ إِلَىٰ مَا أَنْتُمْ كَفَرْتُمْ عَنْهُ إِن أُرِيدُ إِلَّا الْإِصْلَاحَ مَا اسْتَطَعْتُ وَمَا تَوْفِيقِي إِلَّا بِاللَّهِ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ أُنِيبُ ﴿٨٨﴾

89. О народі мій! Нехай ваша суперечка зі мною не веде до того, щоб вас вразило те, що вразило народ Нуха, народ Гуда чи народ Саліха. Недалеко від вас і народ Лута!

وَيَقَوْمِ لَا تَجْرِمَنَّكُمْ شِقَاقِي أَنْ يُصِيبَكُمْ مِثْلَ مَا أَصَابَ قَوْمَ نُوحٍ أَوْ قَوْمَ هُودٍ أَوْ قَوْمَ صَالِحٍ وَمَا قَوْمَ لُوطٍ لَّنَكُم بِبَعِيدٍ ﴿٨٩﴾

90. Просіть прощення у Господа вашого й кайтеся перед Ним! Воістину, Господь мій — Милосердний, Люблячий!»

وَأَسْتَغْفِرُكُمْ وَأُوبَىٰ إِلَيْهِمْ إِنِّي رَبِّي رَحِيمٌ وَدُودٌ ﴿٩٠﴾

91. Ті відповіли: «О Шуайбе! Ми не розуміємо більшості того, що ти кажеш. Ми бачимо тебе слабким серед нас. І якби не твій рід, то ми каменували б тебе! Ти не становиш цінності для нас!»

قَالُوا لَيْسَ عَلَيْنَا مِنْهُ شَيْءٌ وَلَوْلَا رِجْلُكَ
وَأَنَا لَنَرَاكَ فِي سَادَةٍ مُّبِينًا ۖ لَوْلَا رَهْطُكَ
لَرَجَمْنَاكَ وَمَا أَنْتَ عَلَيْنَا بَعِيزٌ ﴿٥١﴾

92. Він сказав: «О народе мій! Невже мій рід цінніший для вас, ніж Аллах, Якого ви лишили поза своїми спинами? Воістину, Господь мій охоплює те, що ви робите!»

قَالَ يَقَوْمِ أَرْهَطِي أَعْرَضْتُمْ عَنِّي مِنَ اللَّهِ
وَأَتَّخِذُكُمْ وَرَاءَ ظُهُورِكُمْ إِنِّي نَرَى
بِمَا تَعْمَلُونَ مُحِيطٌ ﴿٥٢﴾

93. О народе мій! Дійте, як побажаєте, і я буду діяти! Скоро ви дізнаєтесь, кого спіткає принизлива кара й хто брехун. Чекайте, і я почекаю разом із вами!»

وَيَقَوْمِ أَعْمَلُوا عَلَيَّ مَا كُنْتُمْ عَمِلُوا
عَلَيْهِ لَنَسُقُكُمْ كَذُومًا مِّنْ تَحْتِهِ عَذَابٌ
يُخْزِيهِ وَمَنْ هُوَ كَذِبٌ وَأَنْتُمْ لَمَعْلُومُونَ
مَعَكُمْ رَقِيبٌ ﴿٥٣﴾

94. І коли прийшов наказ Наш, то за Нашою милістю Ми врятували Шуайба й тих із ними, які вірували. А тих, які були несправедливі, вразив жакливий крик. Так і лишилися вони в будинках своїх непорушними,

وَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا نَجَّيْنَا شُعَيْبًا وَالَّذِينَ
آمَنُوا مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِنَّا وَأَخَذَتِ
الَّذِينَ ظَلَمُوا الصَّيْحَةَ فَأَصْبَحُوا فِي
دِيَارِهِمْ جِثِيمِينَ ﴿٥٤﴾

95. наче ніколи й не жили там. Так! Нехай згинуть мад'яніти, як згинули самудити!

كَانَ لَوْ يَتَّبِعُونَ فِيهَا آلَ آدَمَ الَّذِينَ كَفَرُوا
بَعْدَتْ كُفُورُهُمْ ﴿٥٥﴾

96. І Ми послали Мусу з Нашими знаменнями та доказом ясним

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا وَسُلْطَانٍ مُّبِينٍ ﴿٥٦﴾

97. до Фірауна й старшини [народу] його. Але ті пішли за наказом Фірауна, хоч і не був наказ Фірауна розсудливим!

إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ فَأَتَوْهُم بِآيَاتِنَا فَاتَّبَعُوا
أَمْرَ فِرْعَوْنَ ۖ وَمَا أَمْرُ فِرْعَوْنَ بِرَشِيدٍ ﴿٥٧﴾

98. У День Воскресіння очолить він народ свій та заведе їх у вогонь. Яке мерзотне місце, до якого увійдуть вони!

Слово вірд («місце») має ще й значення «водопій».

99. Прокляття переслідуватиме їх як тут, так і в День Воскресіння. Мерзотний такий дарунок, подарований їм!

«Переслідуватиме їх як тут» — букв. «у цьому». Аль-Багавві відзначає, що мається на увазі земне життя.

100. Це — звістки про селища, які Ми переповідаємо тобі. Деякі з них ще існують, а інші вже знищені.

101. Ми не були несправедливі до них, але це вони самі були до себе несправедливі. І коли прийшов наказ Господа твого, то божества їхні, яких вони кликали замість Аллаха, нічим не допомогли їм! Не додали вони їм нічого, крім загибелі.

102. Таке покарання Господа твого, коли Він вразив несправедливе селище. Воістину, покарання Його — болісне, суворе!
Покарання — букв. «хватка» (ахз).

103. Воістину, в цьому — знамення для того, хто боїться кари в наступному житті. Це — День,

يَقْدُمُ قَوْمَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَأَوْرَدَهُمُ النَّارَ
وَبِئْسَ الْاُورْدُ الْمَوْرُودُ ﴿٩٨﴾

وَأْتِيَعُوا فِي هَذِهِ لَعْنَةً وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ
بِئْسَ الرِّقْدُ الْمَرْفُودُ ﴿٩٩﴾

ذَلِكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْقُرَى نَقُصُّهُ عَلَيْكَ
مِنْهَا قَائِمٌ وَحَصِيدٌ ﴿١٠٠﴾

وَمَا ظَلَمْنَاهُمْ وَلَكِنْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ
فَمَا أَغْنَتْ عَنْهُمْ آلِهَتُهُمُ الَّتِي يَدْعُونَ مِنْ
دُونِ اللَّهِ مِنْ شَىْءٍ لَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا وَمَا
رَادُوهُمْ غَيْرَ تَتَابُعٍ ﴿١٠١﴾

وَكَذَلِكَ أَخْذُ رَبِّكَ إِذَا أَخَذَ الْقُرَى وَهِيَ
ظَالِمَةٌ إِنَّ أَخْذَهُ أَلِيمٌ شَدِيدٌ ﴿١٠٢﴾

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِمَنْ خَافَ عَذَابَ الْآخِرَةِ
ذَلِكَ يَوْمٌ مَجْمُوعٌ لَهُ النَّاسُ وَذَلِكَ يَوْمٌ

коли будуть зібрані люди, і це
— День засвідчений!

*Засвідчений: «його свідками
будуть жителі неба й землі»
(аль-Багаві).*

104. Ми не відкладемо його, крім як
на визначений строк.

وَمَا نُوَخِّرُهُ إِلَّا لِأَجَلٍ مُّعَدَّدٍ ﴿١٠٤﴾

105. Коли настане той День, жодна
душа не буде говорити, крім як
із Його дозволу. Будуть серед
них нещасні й щасливі.

يَوْمَ تَأْتِي لَا تَكَلِّمُنَّسُ إِلَّا بِإِذْنِهِ فَمَنْهُمْ
شَقِيٌّ وَسَعِيدٌ ﴿١٠٥﴾

106. Щодо тих, які будуть нещасні,
то вони опиняться у вогні. Чекає
там на них плач і стогін.

فَأَمَّا الَّذِينَ شَقُوا فَيُنَادُونَ فِيهَا بُرْءٌ
وَسَهْقٌ ﴿١٠٦﴾

107. Вони будуть там довіку, доки
існуватимуть небеса й земля,
якщо Господь твій не побажає
чогось іншого. Воістину,
твій Господь робить те, що
побажає!

خَالِدِينَ فِيهَا مَا دَامَتِ السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ
إِلَّا مَا شَاءَ رَبُّكَ إِنَّ رَبَّكَ فَعَّالٌ لِّمَا
يُرِيدُ ﴿١٠٧﴾

108. Щодо тих, які будуть щасливі,
то вони опиняться в раю. І
вони будуть там довіку, доки
існуватимуть небеса й земля,
якщо Господь твій не побажає
чогось іншого. Невичерпний
цей дарунок!

﴿١٠٨﴾ وَأَمَّا الَّذِينَ سَعِدُوا فَيُنَادُونَ فِي الْجَنَّةِ خَالِدِينَ
فِيهَا مَا دَامَتِ السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ إِلَّا
مَا شَاءَ رَبُّكَ عَطَاءٌ غَيْرُ مَجْذُونٍ ﴿١٠٨﴾

109. Не май сумніву щодо того,
чому вони поклоняються.
Вони поклоняються тільки
так, як поклонялися їхні
батьки ще раніше. Ми цілком
віддамо їм частку їхню — без
применшення!

فَلَا تَكُ فِي مِرْيَةٍ مِّمَّا يَعْْبُدُ هَؤُلَاءِ مَا يَعْْبُدُونَ
إِلَّا الْكُفَّاءُ يَكْفُرُ آبَاؤُهُمْ مِنْ قَبْلُ وَإِنَّا
لَمَوْفُونَ بِمَا نَصِبْنَاهُمْ فَعِبَرًا مَنْقُوصًا ﴿١٠٩﴾

110. І Ми дарували Мусі Писання, але вони почали сперечатися щодо нього. Якби цьому не передувало слово Господа твого, то було б вирішено суперечку їхню. Воістину, вони в глибоких сумнівах щодо нього!

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ فَآخْتَلَفَ فِيهِ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لَفُضِيَ بَيْنَهُمْ وَإِنَّهُمْ لَفِي شَكٍّ مِنْهُ مُرِيبٍ ﴿١١٠﴾

111. Воістину, усім Господь твій відплатить сповна за вчинки їхні! Воістину, відає Він про те, що роблять вони!

وَإِنْ كَلَّا لَلْآيُوفُونَ رَبَّنَا فَاعْمَلْهُمْ إِنَّهُ يُبَاطِمُ عَمَلُهُمْ خَبِيرٌ ﴿١١١﴾

112. Іди прямим шляхом, як тобі й наказано, а також і ті, які покаялися разом з тобою. І не порушуйте меж! Воістину, бачить Він те, що ви робите!

فَأَسْتَقِرُّكُمْ كَمَا أَمَرْتُمْ وَمَنْ تَابَ مَعَكَ وَلَا تَطَّعُوا أَنَّهُ يُبَاطِمُ عَمَلُهُمْ خَبِيرٌ ﴿١١٢﴾

113. Не схиляйтеся до тих, які несправедливі, щоб вас не торкнувся вогонь. У вас немає помічників, окрім Аллаха, бо інакше ніхто не допоможе вам!

وَلَا تَرْكَبُوا إِلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا فَمَا تَسْكُرُوا أَن تَارَ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ أَوْلِيَاءَ ثُمَّ لَا تُنصَرُونَ ﴿١١٣﴾

114. Звершуй молитву на початку й наприкінці дня, а ще в деякі години ночі. Воістину, добрі вчинки видаляють погані. Таке нагадування для тих, хто згадує!

وَأَقِمِ الصَّلَاةَ طَرَفِي النَّهَارِ وَوَلَقَامِنَ الْيَلِيلِ إِنْ أَحْسَنْتَ يُذْهِبَنَّ السَّيِّئَاتِ ذَلِكَ ذِكْرِي لِلذَّاكِرِينَ ﴿١١٤﴾

Згідно з більшістю тлумачень, маються на увазі ранкова, вечірня та нічна молитви. Окремі екзегети додають сюди ще й денну (зугр) та надвечірню (аср) молитву (ат-Табарі, аль-Багавві, ібн Касір).

115. Терпи! Воістину, Аллах не втратить винагороди праведників!
116. Чому ж серед поколінь, які жили раніше за вас, не було стійких людей, які б забороняли поширювати безчестя на землі, а тільки ті нечисленні, кого Ми врятували серед них? А нечестиві пішли за тими благами, які мали, тож стали грішниками!
117. Твій Господь не знищить селища несправедливо, коли його жителі роблять добро.
118. Якби твій Господь побажав, то зробив би людей єдиною громадою, але вони сперечаються далі,
119. крім тих, кого помилував Господь твій. Для цього Він їх створив. І сповниться слово Господа твого: «Я неодмінно заповню гесну джинами й людьми — всіма!»
120. Усе, що Ми розповідаємо тобі зі звісток про посланців, призначене, щоб укріпити твоє серце. Прийшли до тебе в цьому істина, повчання й нагадування для віруючих.

*«Прийшли до тебе в цьому»
— як стверджує ібн Касір,
посилаючись на ібн Аббаса та*

وَأَصْبِرْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ ﴿١١٥﴾

فَلَوْلَا كَانَ مِنَ الْقُرُونِ مِنْ قَبْلِكُمْ أُولُوا بَقِيَّةً يَنْهَوْنَ عَنِ الْفَسَادِ فِي الْأَرْضِ إِلَّا قَلِيلًا مِمَّنْ أَنْجَيْنَا مِنْهُمْ وَأَتَّبِعَ الَّذِينَ ظَلَمُوا مَا أَتَوْا بِهِ وَكَانُوا مُجْرِمِينَ ﴿١١٦﴾

وَمَا كَانَ رَبُّكَ لِيُهْلِكَ الْقُرَىٰ بِظُلْمٍ وَأَهْلِهَا مُصْلِحُونَ ﴿١١٧﴾

وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ لَجَعَلَ النَّاسَ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَا يَزَالُونَ مُخْتَلِفِينَ ﴿١١٨﴾

إِلَّا لِمَنْ رَحِمَ رَبُّكَ وَلِذَلِكَ خَلَقَهُمْ وَوَعَّتْ كَلِمَةَ رَبِّكَ لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ ﴿١١٩﴾

وَكَلَّا نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ أَنْبَاءِ الرُّسُلِ مَا نَحْنُ بِمُؤَدِّئِهِمْ فَوْادِكُمْ وَحَوَّلَ فِي هَذِهِ الْحَقِّ وَمَوْعِظَةً وَذِكْرَىٰ لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿١٢٠﴾

інших тлумачів, ідеться про цю суру.

121. І скажи тим, які не увірували:
«Дійте, як зможете, і будемо діяти Ми!
122. Чекайте, й Ми будемо чекати».
123. Аллаху належить потаємне небес і землі, і до Нього повертаються всі справи. Тож поклоняйся Йому й покладайся на Нього! Господь твій не оминє того, що ви робите!

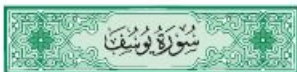
وَقُلْ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ أَعْمَلُوا عَلَىٰ مَكَائِكُمْ
إِنَّا عَامِلُونَ ﴿١٢١﴾

وَأَنْتُمْ وَإِنَّا مُنْتَظِرُونَ ﴿١٢٢﴾

وَلِلَّهِ عَيْبُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَإِلَيْهِ يُرْجَعُ
الْأَمْرُ كُلُّهُ، فَاعْبُدْهُ وَتَوَكَّلْ عَلَيْهِ وَمَا رَبُّكَ
بِعَاجِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿١٢٣﴾

Сура 12. Юсуф

*Ім'ям Аллаха Милостивого,
Милосердного!*

1. Аліф. Лям. Ра. Це — знамення Писання ясного!
2. Воістину, Ми зіслали його як арабський Коран, — можливо, ви зрозумієте!
3. Ми розповідаємо тобі найкращу з розповідей, відкриваючи в одкровенні цей Коран, хоч раніше ти про це нічого не знав.
4. Ось сказав Юсуф батьку своєму: «Батьку мій! Я бачив одинадцять зірок, сонце й місяць. Я бачив, як вони вклонялися мені!»
5. Той сказав: «Сину мій! Не розповідай цього сну братам своїм, а то вони замислять щось підступне проти тебе. Воістину, шайтан для людини — справжній ворог!
6. Господь твій обере тебе, навчить тлумачити сни й сповнить милість Свою для тебе й роду Якуба, так, як Він сповнив її ще раніше для двох твоїх батьків — Ібрагіма та Ісхака. Воістину, твій Господь — Всезнаючий, Мудрий!»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الرَّيَّاكَ ءَايَاتِ الْكِتَابِ الْعَرَبِيِّ ﴿١﴾

إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ قُرْءَانًا عَرَبِيًّا لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٢﴾

نَحْنُ نَقُصُّ عَلَيْكَ أَحْسَنَ الْقَصَصِ بِمَا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ هَٰذَا الْقُرْءَانَ وَإِن كُنْتَ مِنْ قَبْلِهِ لَمِنَ الْغَافِلِينَ ﴿٣﴾

إِذ قَالَ يُوسُفُ لِأَبِيهِ يَا أَبَتِ إِنِّي رَأَيْتُ أَحَدَ عَشَرَ كَوْكَبًا وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ رَأَيْتُهُمْ لِي سَاجِدِينَ ﴿٤﴾

قَالَ يَبْنَؤُا نَبِيَّ لَا تَقْصُصْ رُءْيَاكَ عَلَىٰ إِخْوَتِكَ فَيَكِيدُوا لَكَ كَيْدًا إِنَّ الشَّيْطَانَ لِلْإِنسَانِ عَدُوٌّ مُّبِينٌ ﴿٥﴾

وَكذَٰلِكَ يَجْتَبِيكَ رَبُّكَ وَيُعَلِّمُكَ مِنْ تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ وَيُتِمُّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكَ وَعَلَىٰ آلِ يَعْقُوبَ كَمَا أَتَمَّهَا عَلَىٰ أَبَوَيْكَ مِنْ قَبْلُ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْحَاقَ إِنَّ رَبَّكَ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٦﴾

7. Істинно, Юсуф і брати його стали знаменнями для тих, хто запитує.
8. Ось вони сказали: «Юсуф і його брат миліші для нашого батька, ніж ми. Але ж нас ціла група! Воістину, наш батько в справжній омані.
9. Вбийте Юсуфа або киньте в іншій землі. Тоді обличчя батька вашого повернеться до вас, а потім ви станете праведними людьми!»
10. Але один із них сказав: «Не вбивайте Юсуфа, а киньте на дно колодезя. Якийсь караван підбере його — якщо ви справді хочете щось зробити!»
11. Вони сказали: «Батьку наш! Чому не довіриш нам Юсуфа? Воістину, ми — добрі порадники для нього.
12. Відішли його завтра з нами! Він побігає та пограється, а ми будемо охороняти його!»
13. Той відповів: «Мені буде сумно, як ви заберете його. І я боюся, що його з'їсть вовк, коли ви будете неуважні».
14. Вони сказали: «Якщо вовк з'їсть його, коли нас — ціла група, то ми, справді, будемо тими, хто втратить усе!»

لَقَدْ كَانَ فِي يُوسُفَ وَإِخْوَتِهِ آيَاتٍ لِّلسَّالِفِينَ ﴿٧﴾

إِذْ قَالُوا لِيُوسُفُ وَأَخُوهُ أَحَبُّ إِلَيْنَا مِمَّا نَحْنُ وَنَحْنُ عُصْبَةٌ إِنَّ أَبَانَا لَفِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٨﴾

أَقُولُوا لِيُوسُفَ أَوِ اطْرَحُوهُ أَرْضًا يَخْلُ لَكُمْ وَجْهُ أَبِيكُمْ وَتَكُونُوا مِن بَعْدِهِ قَوْمًا صَالِحِينَ ﴿٩﴾

قَالَ قَائِلٌ مِّنْهُمْ لَا تَقْتُلُوا يُوسُفَ وَأَلْقُوهُ فِي غِيَابَتِ الْجُبِّ يَلْتَقِطُهُ بَعْضُ السَّيَّارَةِ إِن كُنتُمْ فَاعِلِينَ ﴿١٠﴾

قَالُوا يَا أَبَانَا مَا لَكَ لَا تَأْمَنَّا عَلَى يُوسُفَ وَإِنَّا لَهُ لَنَصِيحُونَ ﴿١١﴾

أَرْسَلَهُ مَعًا عَدَايَتَهُ وَيَلْعَبُ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ ﴿١٢﴾

قَالَ إِنِّي يَخِزْنِي أَنْ تَذْهَبُوا بِهِ، وَأَخَافُ أَنْ يَأْكُلَهُ الذِّئْبُ وَأَنْتُمْ عَنْهُ غَافِلُونَ ﴿١٣﴾

قَالُوا لَئِن آكَلَهُ الذِّئْبُ وَنَحْنُ عُصْبَةٌ إِنَّا إِذًا لَّخَاسِرُونَ ﴿١٤﴾

15. І коли вони пішли з ним і погодилися скинути його на дно колодязя, то Ми відкрили йому: «Ти нагадаєш їм про цей вчинок їхній, коли вони й не впізнають тебе!»
16. А ввечері вони прийшли до свого батька з плачем
17. і сказали: «Батьку наш! Ми змагалися, а Юсуфа залишили з нашими речами, і вовк з'їв його! Хоч ти й не віриш нам, але ми кажемо правду!»
18. І вони принесли сорочку його, заплямовану фальшивою кров'ю. [Батько] сказав: «Таж ні, це спокусили вас душі ваші! Але терпіння — благо. В Аллаха слід шукати допомоги від того, про що ви розповідаєте!»
19. І прийшов караван, а з нього послали чоловіка, який мав набрати води. Він спутив свій бурдюк і вигукнув: «Яка радість! Тут хлопчик!» І вони сховали його, наче товар. Та Аллах знав про те, що роблять вони!
20. Його продали за мізерну ціну, за лічені діргами! Вони не знали справжньої вартості його!
21. Той чоловік із Єгипту, який купив його, сказав дружині своїй: «Приготуй йому

فَلَمَّا ذَهَبُوا بِوَيْهٍ وَأَجْمَعُوا أَنْ يَجْعَلُوهُ فِي غَيَابَتِ الْجُبِّ وَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِ لَتُنَبِّئَنَّهُمْ بِأَمْرِهِمْ هَذَا وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿١٥﴾

وَجَاءَهُمْ عِشَاءً يَبْكُونَ ﴿١٦﴾

قَالُوا يَا أَبَانَا مَا لَكَ بِنَاذَاذِهِبَا تَسْتَبِقُ وَتَرَكَنَا يُوسُفَ عِنْدَ مَتَاعِنَا فَأَكَلَهُ الذِّئْبُ وَمَا أَنْتَ بِمُؤْمِنٍ لَنَا وَلَوْ كُنْتَ تَصَدِّقِينَ ﴿١٧﴾

وَجَاءَهُ وَعَلَى قَمِيصِهِ بِدَمٍ كَذِبٍ قَالَ بَلْ سَوَّلَتْ لَكُمْ أَنْفُسُكُمْ أَمْرًا فَصَبْرٌ جَمِيلٌ وَاللَّهُ الْمُسْتَعَانُ عَلَى مَا تَصِفُونَ ﴿١٨﴾

وَجَاءَتْ سَيَّارَةٌ فَأَرْسَلُوا وَارِدَهُمْ فَأَدْلَى دَلْوَهُ قَالَ يَبُشْرَى هَذَا غُلَامٌ وَأَسْرُوهُ بِضَعَّةٍ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِمَا يَعْمَلُونَ ﴿١٩﴾

وَشَرَوْهُ بِثَمَنٍ بَخِيسٍ دَرَاهِمَ مَعْدُودَةٍ وَكَانُوا فِيهِ مِنَ الزَّاهِدِينَ ﴿٢٠﴾

وَقَالَ الَّذِي اشْتَرَاهُ مِنْ مِصْرَ لَا مَرْأَتِي أَعْبُدُ أَتَىٰ مِي مَثْوَاهُ عَسَىٰ أَنْ يَنْفَعَنَا أَوْ

добре місце! Можливо, він принесе нам користь або ми візьмемо його за сина». Так Ми утвердили Юсуфа в цій землі та навчили його тлумачити сни. Аллах виконує Свій наказ, але більшість людей цього не знає!

22. А коли він досягнув повноліття, Ми дарували йому мудрість і знання. Так Ми винагороджуємо тих, які роблять добро!
23. Жінка, в будинку якої він жив, почала зваблювати його. Вона зачинила двері й сказала: «Йди до мене!» Той відповів: «Рятуй мене Аллах! Воістину, Він — Господь мій, а найкращий притулок — у Нього! Воістину, не матимуть успіху несправедливі!»
24. Вона бажала його й він забажав би її, якби не побачив знак від Господа свого. Так Ми відвернули від нього зло й нечистоту. Воістину, він — один із Наших щирих рабів!
25. Вони кинулися до дверей, і вона розірвала йому сорочку на спині. Біля дверей вони нашттовхнулися на її господаря. Вона вигукнула: «Яке може бути покарання тому, хто хотів зла дружині твоїй? Тільки в'язниця чи болісна кара!»

تَتَّخِذُهُمْ وَلِدًا وَكَذَلِكَ مَكَّنَّا لِيُوسُفَ فِي الْأَرْضِ وَلِنُعَلِّمَهُهُ مِنْ تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ عَلِيمٌ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٧﴾

وَلَمَّا بَلَغَ أَشُدَّهُ رَاقَيْنَاهُ فِي سِجْنٍ مَكْرُومًا وَعَلِيمًا وَكَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿١٨﴾

وَرَأَوْنَاهُ أَتَىٰ هُوَ فِي بَيْتِهَا عَنِ نَفْسِهِ ۖ وَغَلَّقَتِ الْأَبْوَابَ وَقَالَتْ هَيْتَ لَكَ قَالَ مَعَاذَ اللَّهِ إِنَّهُ رَبِّي أَحْسَنَ مَثْوَايَ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ ﴿١٩﴾

وَلَقَدْ هَمَّتْ بِهٖ ۖ وَهَمَّ بِهَا لَوْلَا أَنَّ رَجُلًا بُرْهَانَ رَبِّهٖ كَذَلِكَ لَنَصْرَفَ عَنْهُ السُّوءَ وَالْفَحْشَاءَ إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُخْلَصِينَ ﴿٢٠﴾

وَأَسْبَحَتِ الْبَابَ وَقَدَّتْ قَيْصَهُ مِنْ دُبُرٍ ۖ وَالْقِيَاسِيَّةَ هَا لَهَا الْبَابُ قَالَتْ مَا جَزَاءُ مَنْ أَرَادَ بِأَهْلِكَ سُوءًا إِلَّا أَنْ يُسْجَنَ أَوْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٢١﴾

26. [Юсуф] сказав: «Вона сама прагнула спокусити мене!» А свідок з її родини розсудив так: «Якщо сорочка його розірвана спереду, то вона сказала правду, а він — брехун!»
27. Але якщо його сорочка розірвана на спині, то вона збрехала, а він — правдивий!»
28. І коли [господар] побачив, що сорочка розірвана на спині, то сказав: «Це щось із ваших жіночих хитрощів! Воістину, великі хитрощі ваші!»
29. Юсуфе! Забудь про це. А ти проси прощення за свій злочин. Воістину, ти скоїв гріх!»
30. Жінки в місті почали говорити: «Дружина шляхетного чоловіка намагалася звабити свого молодого раба! Він розпалив її пристрасть. Воістину, ми бачимо, що вона в справжній омані!»
31. Коли та почула про їхні плітки, то послала за ними, приготувала їм ложа й дала кожній із них ніж. Вона сказала: «Вийди до нас!» І коли ті побачили його, то так захопилися ним, що порізали собі руки. І вигукнули: «Борони Аллах! Це ж не людина, а благородний ангел!»

قَالَ هِيَ رَاوَدْتَنِي عَنْ نَفْسِي وَشَهِدَ شَاهِدٌ مِّنْ أَهْلِهَا إِن كَانَ قَمِيصُهُ قُدَّ مِنْ قُبُلٍ فَصَدَقَتْ وَهُوَ مِنَ الْكَاذِبِينَ ﴿٢٦﴾

وَإِن كَانَ قَمِيصُهُ قُدَّ مِنْ دُبُرٍ فَكَذَبَتْ وَهُوَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٢٧﴾

فَلَمَّا رَأَى قَمِيصَهُ قُدًّا مِنْ دُبُرٍ قَالَ إِنَّهُ مِنْ كَيْدِكُنَّ إِنَّ كَيْدَكُنَّ عَظِيمٌ ﴿٢٨﴾

يُوسُفُ اعْرِضْ عَنْ هَذَا وَاسْتَغْفِرِي لِذَنبِكِ إِنَّكِ كُنتِ مِنَ الْخَاطِئِينَ ﴿٢٩﴾

﴿ وَقَالَ نِسْوَةٌ فِي الْمَدْيَنَةِ امْرَأَتُ الْعَزِيزِ تُرَاوِدُ فَتَاهَا عَنْ نَفْسِهِ قَدْ شَغَفَهَا حُبًّا إِنَّا لَنَرَاهَا فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٣٠﴾

فَلَمَّا سَمِعَتْ بِمَكْرِهِنَّ أَرْسَلَتْ إِلَيْهِنَّ وَأَعْتَدَتْ لَهُنَّ مَكَّةَ وَهِيَ أَنْتَ كُلَّ وَجِدَةٍ وَتُهُنَّ بِسِكِّينًا وَقَالَتِ امْرُؤُجُ الْعَالَمِينَ فَلَمَّا رَأَيْنَهُ أَكْبَرْنَهُ وَقَطَّعْنَ أَيْدِيَهُنَّ وَقُلْنَ حَسْبُ لِلَّهِ مَا هَذَا بَشَرًا إِنْ هَذَا إِلَّا مَلَكٌ كَرِيمٌ ﴿٣١﴾

32. Вона сказала: «Ось той, через кого ви мені дорікали! Я справді намагалася звабити його, але він відмовився. Якщо він не зробить того, що я наказала йому, то потрапить до в'язниці й буде одним із принижених!»
33. Той сказав: «Господи! В'язниця миліша для мене, ніж те, до чого вони мене закликають! Якщо ти не відвернеш хитроців їхніх, то я піддамся їм і буду одним із нерозумних!»
34. Господь його відповів йому й відвернув хитрощі їхні. Воістину, Він — Всечуючий, Всезнаючий!
35. Потім їм видалося — після того, як вони побачили докази — що його все одно треба кинути до в'язниці, на певний час.
36. Разом із ним потрапили до в'язниці ще два юнаки. Один із них сказав: «Я бачив, що вичавлюю сік із винограду». А другий сказав: «Я бачив, що несу на голові хліб, який дзьобають птахи. Розтлумач нам це, ми бачимо, що ти — один із праведників!»
37. Він сказав: «Не встигнуть вам принести їжу, якою вас годують, як я вже розтлумачу ваші сни. Це — з того, чого навчив

قَالَتْ فَذَلِكُنَّ الَّذِي لُمْتُنَنِي فِيهِ وَلَقَدْ رُودْتُهُ
عَنْ نَفْسِيهِ فَاسْتَعْصَمَ وَلَئِن لَّمْ يَفْعَلْ مَا
ءَامُرُهُ لَيَكُونَنَّ مِنَّا مِنَ الصَّغِيرِينَ ﴿٣٢﴾

قَالَ رَبِّ السِّجْنِ أَحَبُّ إِلَيَّ مِمَّا يَدْعُونَنِي إِلَيْهِ
وَلَا أَصْرِفُ عَنِّي كَيْدَهُنَّ أَصْبُ إِلَيْهِنَّ وَأَكُن مِّنَ
الْجَاهِلِينَ ﴿٣٣﴾

فَأَسْتَجَابَ لَهُ رَبُّهُ فَصَرَفَ عَنْهُ كَيْدَهُنَّ إِنَّهُ
هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٣٤﴾

ثُمَّ بَدَأَ لَهُمْ فِي بَعْدِ مَا رَأَوُا الْآيَاتِ
لِيَسْجُنُوهُنَّ حَتَّىٰ جِئَهُنَّ ﴿٣٥﴾

وَدَخَلَ مَعَهُ السِّجْنَ فَتَيَانٍ قَالَ أَحَدُهُمَا إِنِّي
رَأَيْتُ نُجُومًا فَاسْتَعْصَمْتُ وَقَالَ الْآخَرُ إِنِّي رَأَيْتُ
أَحْمِيلَ فَوْقَ رَأْسِي خُبْرًا تَأْكُلُ الطَّيْرُ مِنْهُ
نَبِّئْنَا بِتَأْوِيلِهِ إِنَّا نَنزِلُكَ مِنَ الْمُحْسِنِينَ ﴿٣٦﴾

قَالَ لَا يَأْتِيكُمَا طَعَامٌ تُزْرَقَانِهِ إِلَّا نَبَّأْتُكُمَا
بِتَأْوِيلِهِ قَبْلَ أَنْ يَأْتِيَكُمَا ذَلِكَمَا وَمَا
عَلَّمَنِي رَبِّي إِلَّا تَزَكُّهُ يَمَلُّهُ قَوْمٌ لَا يُؤْمِنُونَ

мене Господь мій. Воістину, я залишив релігію людей, які не вірують в Аллаха й не вірують у наступне життя!

38. Я йду за релігією моїх батьків — Ібрагіма, Ісхака та Якуба. Не годиться нам додавати щось Аллаху в поклонінні! Така ласка Аллаху до нас та інших людей, але більшість людей не дякують!
39. О мої друзі по в'язниці! Кращі різні боги — чи Аллах, Єдиний, Всепереможний?
40. Ви поклоняєтеся тільки іменам, якими назвали їх ви та ваші батьки. Аллах не відсилав про них жодного доказу. Але рішення належить тільки Аллаху. Він наказав вам не поклонятися нікому, крім Нього! Така істинна релігія, але ж більшість людей не знають!
41. О мої друзі по в'язниці! Один із вас буде наливати вино своєму володарю, а другого розіпнуть, і птахи будуть клувати з його голови. Вже вирішено справу, про яку ви запитували!»
42. І він сказав тому з них, якого вважав врятованим: «Згадай про мене перед володарем своїм!» Але шайтан змусив його забути про цю згадку перед володарем, тож [Юсуф] був у в'язниці ще кілька років.

يَا اللَّهُ وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ كَاثِرُونَ ﴿٣٨﴾

وَأَتَّبَعْتُ مِلَّةَ آبَائِي ابْرَاهِيمَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ مَا كَانَ لَنَا أَنْ نَشْرِكَ بِاللَّهِ مِنْ شَيْءٍ ذَلِكَ مِنْ فَضْلِ اللَّهِ عَلَيْنَا وَعَلَى النَّاسِ وَلَئِنْ أَسْأَلْتُمُ النَّاسَ لَا يَشْكُرُونَ ﴿٣٩﴾

يَصَلِحِي السَّجْنَىٰ ۚ أَرَأَيْتَ مُتَّفَرِّقُونَ خَيْرٌ أَوْ اللَّهُ الْوَّاحِدُ الْقَهْمَارُ ﴿٤٠﴾

مَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِهِ إِلَّا أَسْمَاءَ سَمَّيْتُمُوهَا أَشْهُوَةً وَآبَاءَكُمْ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطَانٍ إِنْ الْهَكَوْا إِلَّا اللَّهُ أَمَّا آلَاءُ تَعْبُدُوا إِلَّا آيَاتُهُ ذَلِكَ الَّذِينَ الْقَيْمَةُ وَلَئِنْ أَسْأَلْتُمُ النَّاسَ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٤١﴾

يَصَلِحِي السَّجْنَىٰ ۚ أَمَا أَحَدُكُمْ فَاتَّبَعِي رَبَّهُ خَيْرًا وَأَمَا الْآخَرُ فَيُضَلَّبُ فَتَأْكُلُ الطَّيْرُ مِنْ رَأْسِهِ ۚ قُضِيَ الْأَمْرُ الَّذِي فِيهِ تَسْتَفْتِيَانِ ﴿٤٢﴾

وَقَالَ لِلَّذِي ظَنَّ أَنَّهُ نَاجٍ مِنْهُمَا ادْكُرْ لِي عِنْدَ رَبِّكَ فَأَنْسِنَهُ النَّسِيئَ لِيُذَكَّرَ رَبَّهُ ۚ فَلَيْتَ فِي السَّجْنِ يَضَعُ سِنِينَ ﴿٤٣﴾

43. Ось цар сказав: «Я бачив сімох товстих корів, яких пожирають семеро худих. А ще сім колосків — одні з них зелені, а інші сухі. О наближені! Поясніть мені сон мій, якщо можете ви тлумачити сні!»

وَقَالَ الْمَلِكُ إِنِّي أَرَى سَبْعَ بَقَرَاتٍ سِمَانٍ يَأْكُلُهُنَّ سَبْعٌ عِجَافٌ وَسَبْعَ سُنبُلَاتٍ خُضْرٍ وَأُخَرَ يَابِسَاتٍ يَا أَيُّهَا الْمَلَأَ الْأَقْمُونِي فِي رُؤْيَايَ إِنْ كُنْتُمْ لِلرُّؤْيَا تَعْبُرُونَ ﴿۳۷﴾

44. Ті сказали: «Це — якісь розрізнені видіння! А ми не вміємо тлумачити таких снів!»

قَالُوا أَضَعَفْتُ أَحَلِّدٌ وَمَا نَحْنُ بِتَأْوِيلِ الْأَحْلَامِ بِعِلْمٍ ﴿۳۸﴾

45. Але один із тих двох, який урятувався, раптом згадав після довгого часу й сказав: «Я розповім вам тлумачення! Тільки відішліть мене!»

وَقَالَ الَّذِي نَجَّى مِنْهَا وَإِذْ كَرِهَ لَهَا بَعْدَ أُمَّةٍ أَنَا أُنَبِّئُكُمْ بِتَأْوِيلِهِ فَأَرْسِلُونِ ﴿۳۹﴾

46. «Юсуфе! О правдивий! Розкажи нам про сімох товстих корів, яких пожирають семеро худих. І сім колосків — одні з них зелені, а інші сухі. Це треба для того, щоб я повернувся до людей і, можливо, будуть знати вони!»

يُوسُفُ أَيُّهَا الصَّادِقُ أَفْتِنَا فِي سَبْعِ بَقَرَاتٍ سِمَانٍ يَأْكُلُهُنَّ سَبْعٌ عِجَافٌ وَسَبْعِ سُنبُلَاتٍ خُضْرٍ وَأُخَرَ يَابِسَاتٍ لَعَلِّي أَرْجِعُ إِلَى النَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿۴۰﴾

47. Той відповів: «Ви будете сіяти сім років, важко працюючи. Зібраний урожай залишайте в колосках, окрім малої частини — того, що ви будете їсти!»

قَالَ تَزْرَعُونَ سَبْعَ سِنِينَ دَأَبًا فَمَا حَصَدْتُمْ فَذَرُوهُ فِي سُنْبُلِهِ إِلَّا قَلِيلًا مِمَّا تَأْكُلُونَ ﴿۴۱﴾

48. Потім, після цього, настане сім важких років, які з'їдять те, що ви приготували раніше, крім малої частини — того, що ви збережете!

ثُمَّ يَأْتِي مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ سَبْعٌ شِدَادًا يَأْكُلْنَ مَا قَدَّمْتُمْ لَهُنَّ إِلَّا قَلِيلًا مِمَّا تَحْتَصُونَ ﴿۴۲﴾

49. Потім, після цього, настане рік, у який люди дочекаються дощу, й настане час для віджиму!»

ثُمَّ يَأْتِي مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ عَامٌ فِيهِ يُغَاثُ النَّاسُ وَفِيهِ يَعَصِرُونَ ﴿۴۳﴾

50. Тоді цар наказав: «Приведіть його до мене!» І коли прийшов посланець, той сказав: «Повертайся до свого володаря й спитай, що сталося з тими жінками, які порізали собі руки? Воістину, Господь мій знає про хитрощі їхні!»

51. [Цар] запитав: «Що ви скажете про те, як намагалися звабити Юсуфа?» Ті жінки відповіли: «Борони Аллах! Ми не знаємо про нього нічого поганого!» А дружина того шляхетного чоловіка сказала: «Ось тепер відкрилася істина! Це я намагалася звабити його, а він — один із правдивих!»

52. Я кажу це для того, щоб [чоловік] знав, що я не зрадила йому потаємно, і що Аллах не допомагає хитрощам тих, хто зраджує!

53. Я не виправдовую себе, бо людська душа закликає до зла, хіба що змилується над нею Господь мій. Воістину, мій Господь — Прощаючий, Милосердний!»

Переклад — згідно з тлумаченням ібн Касіра. Частина екзегетів вважає, що 52—53 аяти — слова Юсуфа (мир йому!) який, будучи правдивим, не підманув «шляхетного чоловіка», тобто свого господаря.

وَقَالَ الْمَلِكُ أَتُؤْتِيهِمْ فَلَمَّا جَاءَهُ الرَّسُولُ
قَالَ أَرْجِعْ إِلَى رَبِّكَ فَسَأَلَهُ مَا بَأْسَ الْيَسْرَةِ
الَّتِي قَطَعْنَ أَيْدِيَهُمْ إِنَّ رَبِّي بِكَيْدِهِمْ
عَلِيمٌ ﴿٥٠﴾

قَالَ مَا حَاطَبُكُمْ إِذْ رَوَدْتَن يُوْسُفَ عَنْ
نَفْسِيهِ فَمَنْ حَسَنَ لِلَّهِ مَا عَمِلْتُمْ عَلَيَّ مِنْ
سُوءٍ قَالَتِ امْرَأَتُ الْعَزِيزِ الْفَن حَصَّصَ الْخُبْرُ
أَنَا وَرَوَدْتُهُ عَنْ نَفْسِيهِ وَإِنَّهُ لَمِنَ
الضَّالِّينَ ﴿٥١﴾

ذَلِكَ لِيعْلَمَ أَنِّي لَمْ أُخْشَهُ بِالْغَيْبِ وَأَنَّ اللَّهَ لَا
يَهْدِي كَيْدَ الْفَاطِنِينَ ﴿٥٢﴾

﴿٥٣﴾ وَمَا أُبْرِي نَفْسِيَّ إِنَّ النَّفْسَ لَأَمَّارَةٌ بِالسُّوءِ
إِلَّا مَا رَجَعْتُ إِلَى رَبِّي عَفْوٌ رَحِيمٌ ﴿٥٤﴾

54. Цар сказав: «Приведіть його! Я зроблю його своїм наблизеним!» А коли він поговорив із ним, то сказав: «Сьогодні ти отримав коло нас посаду й довіру!»
55. Той відповів: «Постав мене над скарбницями землі, адже я — охоронець надійний і знаючий!»
56. Так Ми укріпили Юсуфа на землі, тож він міг оселитися там, де захоче. Ми даруємо милість Нашу, кому побажаємо, і Ми не втратимо винагороди праведників!
57. Винагорода наступного життя краща для тих, які увірували й були богобоязливими!
58. І ось прибули брати Юсуфа та ввійшли до нього. Він упізнав їх, та вони не впізнали його.
59. Коли він наділив їх припасами, то сказав: «Приведіть до мене свого брата, сина вашого батька. Невже ви не бачите, що я дарую повну міру та що я — найгостинніший із господарів?»
60. А якщо ви не приведете його, то я не наповню вашої міри. І тоді не наближайтеся до мене!»
61. Ті відповіли: «Ми спробуємо вмовити його батька. Справді, ми неодмінно зробимо це!»

وَقَالَ الْمَلِكُ أَتُؤْتِي بِهٖ اسْتِخْلَافَهُ لِيَفْسِي ۖ
فَلَمَّا كَلَّمَهُ قَالَ إِنَّكَ الْيَوْمَ لَدَيْنَا مَكِينٌ
آمِينٌ ﴿۵۴﴾

قَالَ اجْعَلْنِي عَلَىٰ خَزَائِنِ الْأَرْضِ إِنِّي حَفِيظٌ
عَلِيمٌ ﴿۵۵﴾

وَكَذٰلِكَ مَكَّنَّا لِيُوسُفَ فِي الْاَرْضِ يَتَّبِعُ
مِنْهَا حَيْثُ يَشَاءُ نُصِيبُ بِرَحْمَتِنَا مَنْ
نَشَاءُ وَلَا نُضِيعُ اَلْجَزَءَ الْمُحْسِنِيْنَ ﴿۵۶﴾

وَالْاَجْرَ الْاٰخِرَةَ خَيْرٌ لِّلَّذِيْنَ اٰمَنُوْا
وَكٰنُوْا يَتَّقُوْنَ ﴿۵۷﴾

وَجَاءَ اِخْوَةَ يُوْسُفَ فَدَخَلُوْا عَلَيْهِ فَعَرَفُوْهُ
وَهَمُّوْا لَهُ مِنْ كُرُوْبٍ ﴿۵۸﴾

وَلَمَّا جَهَرُوْهُم بِجَهَارِهٖمْ قَالَ اَتُؤْتِيْنَ بِاَخٍ لَّكُمْ
مِّنْ اَيْكُمُ الْاٰتْرُوْنَ اَبِي الْكَيْلِ وَاَنَا خَيْرٌ
الْمُنْزِلِيْنَ ﴿۵۹﴾

فَاِنْ لَّمْ تَاْتُوْا بِهٖ فَلَا كَيْلَ لَكُمْ عِنْدِيْ وَلَا
تَقْرَبُوْنِ ﴿۶۰﴾

فَاَلُوْا سُرُوْدَ عَنِّهٖ اٰبَاهُ وَاِنَّا لَفَاعِلُوْنَ ﴿۶۱﴾

62. А він сказав слугам:
«Підкладіть принесені ними гроші до в'юків їхніх. Можливо, вони знайдуть їх, коли повернуться до своїх родин і, можливо, вони прийдуть сюди знову!»
63. І коли вони повернулися до свого батька, то сказали:
«Батьку наш! Буде відмовлено нам у мірі. Відпусти з нами нашого брата, тож ми отримаємо міру свою. Справді, ми будемо охоронцями його!»
64. Той сказав: «Невже я довірю його вам так, як колись довірив його брата? Найкращий охоронець — Аллах! А Він — Наймилостивіший із милостивих!»
65. І коли вони відкрили своє спорядження, то віднайшли там гроші, які повернули їм. Вони сказали: «О батьку наш! Чого ж можна побажати іще? Наші гроші нам повернули. Ми забезпечимо наші родини, збережемо нашого брата й отримаємо додатково верблюжий в'юк! Така міра буде легкою!»
66. Той відповів: «Я не відішлю його з вами, доки ви не запрягнетесь Аллахом, що

وَقَالَ لِفَتَاتِهِ اجْعَلُوا بِضَعْتَهُمْ فِي رِصَالِهِمْ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ١٣
لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ١٤

فَلَمَّا رَجَعُوا إِلَىٰ أَبِيهِمْ قَالُوا يَا أَبَانَا مَنَعَ مِنَّا الْكَيْلَ فَأَرْسِلْ مَعَنَا آخَانَا نَكُنْ مِثْلَ مَا نَأْتِيهِ لَعَلَّكَ تَاحِظُونَ ١٥

قَالَ هَلْ ءَامَنُكُمْ عَلَيْهِ إِلَّا كَمَا ءَامَنُكُمْ عَلَيْهِ مِن قَبْلُ فَاللَّهُ خَيْرٌ حَافِظًا وَهُوَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ ١٦

وَلَمَّا فَتَحُوا مَتَاعَهُمْ وَجَدُوا بِضَعْتَهُمْ رُدَّتْ إِلَيْهِمْ قَالُوا يَا أَبَانَا مَا نَبُغِي هَذِهِ بِضَعْتَنَا رُدَّتْ إِلَيْنَا وَنَمِيرُ أَهْلَنَا وَنَحْفَظُ آخَانَا وَزَدَّا دَكَيْنًا بِعِيرِ ذَلِكَ كَيْلًا بَسِيرًا ١٧

قَالَ لَنْ أَرْسِلَهُ مَعَكُمْ حَتَّىٰ تُؤْتُونِ مَوْثِقًا مِّنَ اللَّهِ لَتَأْتُنَّنِي بِهِ إِلاَّ أَن يُحَاطَ

- «О ви, люди з каравану!
Воістину, ви — крадії!»
71. Ті обернулися й запитали: «Що ви загубили?»
72. Їм відповіли [глашатаї]:
«Загубили чашу царя. Хто її принесе, той отримає верблужий в'юк. І я відповідаю за це!»
73. Ті сказали: «Клянемося Аллахом, ви знаєте, що ми не прийшли сюди ширити безчестя на землі. І ми — не крадії!»
74. Але їм відповіли: «Якою ж буде відплата в тому разі, якщо ви — брехуни?»
75. [Брати Юсуфа] сказали:
«Відплатою тому, в чиєму в'юці її знайдуть, буде він сам. Так ми винагороджуємо нечестивців!»
76. [Юсуф] почав обшукувати їхні мішки раніше за мішок свого брата. А потім він витягнув [чашу] з мішка свого брата!
Така Наша хитрість для Юсуфа, бо інакше він не міг затримати брата згідно закону царя, якби цього не побажав Аллах. Ми підносимо на вищий ступінь, кого побажаємо! І над кожним знаючим є ще більш Знаючий!»
Ібн Аббас сказав: «Над кожним, хто має знання, є інший — той, хто так само має знання, а

إِنَّكُمْ لَسَادِقُونَ ﴿٥٦﴾

قَالُوا وَقِيلُوا لَهُمْ مَاذَا تَقْفِدُونَ ﴿٥٧﴾

قَالُوا تَقْفِدُ صُوعَ الْمَلِكِ وَلَمَنْ جَاءَ بِهِ جِمْلُ بَعِيرٍ وَأَنَا بِهِ زَعِيمٌ ﴿٥٨﴾

قَالُوا تَأْتِيكَ الْغَيْبُ عَلِيمٌ مَا جِئْنَا لِنُقْسِدَ فِي الْأَرْضِ وَمَا كُنَّا سَادِقِينَ ﴿٥٩﴾

قَالُوا فَمَا جَزَاءُ إِنْ كُنْتُمْ كَاذِبِينَ ﴿٦٠﴾

قَالُوا جَزَاءُ رَأَوْهَ مَنْ وَجَدَ فِي رَحْلِهِ فَهُوَ جَزَاءُ كَذَلِكَ نَجْزِي الظَّالِمِينَ ﴿٦١﴾

فَتَدَا بِأُوعِيَّتِهِمْ قَبْلَ وَعَاءِ أُخِيهِ ثُمَّ
أَسْتَحْرَجَهُمَا مِنْ وَعَاءِ أُخِيهِ كَذَلِكَ كِدْنَا
يُوسُفَ مَا كَانَ لِيَأْخُذَ أَخَاهُ فِي دِينِ
الْمَلِكِ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ تَرْفَعُ دَرَجَاتٍ مَنْ
نَشَاءُ وَفَوْقَ كُلِّ ذِي عِلْمٍ عَلِيمٌ ﴿٦٢﴾

*спиняється це лише на знанні
Всевишнього Аллаха. І Всевишній
Аллах вищий за кожного
знаючого!» (за аль-Багавві).*

77. А ті сказали: «Якщо вкрав він,
то ще раніше крав його брат!»
Юсуф приховав це в собі й не
відкрився їм, а тільки подумав:
«Але й гірке ж ваше становище!
Аллах знає про те, що вигадуете
ви!»

*Саїд бін Джубайр переповів від
Катади, що колись Юсуф украв
ідола в батька своєї матері й
розбив його (за ібн Касіром).*

78. Ті відповіли: «О шляхетний
чоловіче! Воістину, його батько
вже старий. Тож затримай
замість нього когось іншого
серед нас. Воістину, ми бачимо,
що ти — праведник!»
79. Той сказав: «Рятуй Аллах, щоб
ми затримали когось іншого,
а не того, у кого знайшли
нашу річ! Тоді ми були б
несправедливі!»
80. Коли вони втратили надію
забрати його, то зібралися
на самоті для розмови.
Найстарший із них сказав:
«Невже ви не знаєте того, що
ваш батько вимагав присягнути
перед Аллахом, а також того,
як ви скривдили Юсуфа? Я не
піду з цієї землі, доки мені не

﴿قَالُوا إِن يَسْرِقَ فَقَدْ سَرَقَ أَخٌ لَهُ
مِّن قَبْلُ فَأَسْرَهَا يَوْسُفُ فِي نَفْسِهِ وَلَمْ
يُبَيِّهَا لَهُمْ قَالَ أُنْتُمْ شَرُّمَكَّةَ إِنَّا وَاللَّهِ
أَعْلَمُ بِمَا تَصِفُونَ ﴿۷۷﴾

﴿قَالُوا يَا أَيُّهَا الْعَزِيزُ إِنَّ لَهُ أَبًا شَيْخًا
كَبِيرًا فَخُذْ أَحَدًا مَكَّةَ إِنَّهُ وَإِنَّا نَرَىٰكَ
مِنَ الْمُحْسِنِينَ ﴿۷۸﴾

﴿قَالَ مَعَاذَ اللَّهِ أَنْ نَأْخُذَ إِلَّا مَن وَجَدْنَا
مَتَاعًا عِنْدَهُ إِذِ الْاَطْلَامُوتِ ﴿۷۹﴾

﴿فَلَمَّا أَسْتَيْسُوا مِنْهُ خَلَصُوا نَجِيًّا قَالَ
كَبِيرُهُمْ أَلَمْ تَعْلَمُوا أَنَّ أَبَاكُمْ قَدْ
أَخَذَ عَلَيْكُمْ مَوثِقًا مِنَ اللَّهِ وَمِن قَبْلُ مَا
فَرَطْتُمْ فِي يَوْسُفَ فَلَن أَبْرَحَ الْأَرْضَ حَتَّىٰ
يَأْذَنَ لِي أَوْ يَحْكُمَ اللَّهُ لِي وَهُوَ خَيْرُ
الْحَاكِمِينَ ﴿۸۰﴾

дозволить батько або Аллах не винесе свого рішення мені. А Він — найкращий із суддів!

81. Тож повертайтеся до свого батька й скажіть: «О батьку наш! Воістину, твій син вкрав. Ми свідчимо тільки про те, що знаємо, тож нам було невідомо про потаємне.

أَرْجِعُوا إِلَيَّ أَيُّكُمْ فَقُولُوا إِنَّا نَأْتِيكَ
إِنَّا نَسْرَقُ وَمَا شَهِدْنَا إِلَّا بِمَا عَلَّمْنَا
وَمَا كُنَّا بِالْغَيْبِ حَافِظِينَ ﴿٨١﴾

82. Запитай жителів селища, в якому ми були, а також людей каравану, з яким ми повернулися сюди. Ми говоримо правду!»

وَسْئَلِ الْقَرْيَةَ الَّتِي كُنَّا فِيهَا وَالْعِيرَ الَّتِي
أَقْبَلْنَا فِيهَا وَإِنَّا لَصَادِقُونَ ﴿٨٢﴾

83. [Якуб] відповів: «Ваші душі звабили вас, але терпіння краще. Можливо, Аллах поверне мені всіх разом. Воістину, Він — Всезнаючий, Мудрий!»

قَالَ بَلْ سَوَّلَتْ لَكُمْ أَنْفُسُكُمْ أَمْراً
فَصَبِرْ صَوْبِي عَلَى اللَّهِ أَنْ يَأْتِيَنِي بِهِمْ
جَمِيعاً إِنَّهُ هُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ﴿٨٣﴾

Ат-Табарі відзначає, що ці слова було сказано Якубом (мир йому) після повернення братів. «Найстарший», Рубіль, залишився в Єгипті.

84. Відвернувся й сказав: «Шкода Юсуфа!» Очі його побіліли від смутку, який він стримував.

وَقَوَّلَ عَنْهُمْ وَقَالَ يَا سَعْدُ عَلَى يُونُسَ
وَأَبْصُرْتَ عَيْنَاهُ مِنَ الْحُزْنِ فَهُوَ
كَبِيرٌ ﴿٨٤﴾

85. [Діти] сказали йому: «Клянемося Аллахом, якщо ти не припиниш згадувати Юсуфа, то заслабнеш або й дійдеш до загибелі!»

قَالُوا يَا لَلَّهِ تَفْتَوْنَا نَذْكُرُ يُونُسَ حَتَّى
تَكُونَ حَرَضًا أَوْ تَكُونَ مِنَ
الْهَالِكِينَ ﴿٨٥﴾

86. Він сказав: «Воістину, зі своїм лихом і журбою я звертаюся

قَالَ إِنَّمَا أَشْكُو بَثِّي وَحُزْنِي إِلَى اللَّهِ

тільки до Аллаха й знаю від Аллаха те, чого не знаєте ви!

87. О сини мої! Йдіть і відшукайте Юсуфа та його брата. Не втрачайте надії на милість Аллаха. Воістину, втрачають надію на милість Аллаха тільки невіруючі люди!»
88. І коли вони ввійшли до [Юсуфа], то сказали: «О шляхетний чоловіче! Лихо зачепило нас та рід наш. Грошей у нас небагато, але даруй нам повну міру й вияви щедрість до нас. Воістину, Аллах винагороджує тих, які дають пожертви!»
89. Він сказав: «Чи ви зрозуміли, що зробили з Юсуфом і його братом, коли ще були невігласами?»
90. Ті запитали: «Невже ти — Юсуф?» Він відповів: «Так, я — Юсуф. А це — мій брат! Аллах дарував нам Свою милість. Воістину, якщо хто богобоязливий і терплячий, то Аллах не втратить винагороди праведників!»
91. Вони сказали: «Клянёмось Аллахом! Він віддав тобі перевагу, а ми були грішниками!»

وَأَعْلَمُ مِنَ اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٥٧﴾

يَنْبَغِي أَذْهَبُوا فَتَحَسَّسُوا مِنْ يُوسُفَ وَأَخِيهِ
وَلَا تَأْتِسُوا مِنْ رَوْحِ اللَّهِ إِنَّهُ لَا يَأْتِسُ
مِنْ رَوْحِ اللَّهِ إِلَّا الْقَوْمَ الْكَافِرُونَ ﴿٥٨﴾

فَلَمَّا دَخَلُوا عَلَيْهِ قَالُوا يَا أَيُّهَا الْعَزِيزُ
مَسْنَا وَأَهْلَنَا الضُّرُّ وَجِئْنَا بِبِضْعَةٍ
مُرْتَجِيَةٍ فَارْزُقْنَا الْكَفِيلَ وَتَصَدَّقْ
عَلَيْنَا إِنَّ اللَّهَ يَجْزِي الْمُتَصَدِّقِينَ ﴿٥٩﴾

قَالَ هَلْ عَلِمْتُمْ مَا فَعَلْتُمْ بِيُوسُفَ
وَأَخِيهِ إِذْ أَنْتُمْ جَاهِلُونَ ﴿٦٠﴾

قَالُوا أَيْ نَتَكُ لَأَنْتَ يُوسُفُ قَالَ أَنَا يُوسُفُ
وَهَذَا أَخِي قَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَيْنَا إِنَّهُ مَنَّ
بِنَجْوَى وَبَصِيرَةٍ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ
الْمُحْسِنِينَ ﴿٦١﴾

قَالُوا تَأْتَى اللَّهُ لِقَدِّهِ أَشْرَكَ اللَّهُ عَلَيْنَا وَإِنْ
كُنَّا لَخٰطِئِينَ ﴿٦٢﴾

92. [Юсуф] сказав: «Сьогодні я не докоряю вам. Нехай Аллах простить вас, а Він — Наймилостивіший із милостивих!
93. Ідіть із мосю сорочкою та відкрийте нею обличчя мого батька, щоб він прозрів. І приведіть до мене всю родину мою!»
94. Щойно караван вийшов, їхній батько сказав: «Воістину, я відчуваю запах Юсуфа, якщо тільки ви не скажете, що я втратив розум!»
95. Йому сказали: «Клянёмось Аллахом, ти перебувавш у своїй давній омані!»
96. І коли прийшов добрий вісник і накрив обличчя його, то він знову став зрячим. І сказав: «Чи я не говорив вам, що знаю від Аллаха те, чого не знаєте ви?»
97. Сказали [сини]: «О батьку наш! Попроси прощення за провини наші, адже ми були грішниками!»
98. Той відповів: «Я буду просити прощення для вас у Господа вашого! Воістину, Він — Прощаючий, Милосердний!»
99. І коли вони ввійшли до Юсуфа, то він притулив до себе батьків

قَالَ لَا تَأْتِبَنِي عَلَيْكُمْ الْيَوْمَ يَعْرِضَ اللَّهُ
لَكُمْ وَهُوَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ ﴿٩٢﴾

أَذْهَبُوا بِقَمِيصِي هَذَا فَأَلْقُوهُ عَلَى وَجْهِهِ
أَبِي يَأْتِ بِبَصِيرًا وَأْتُونِي بِأَهْلِكُمْ
أَجْمَعِينَ ﴿٩٣﴾

وَلَمَّا فَصَلَتِ الْعِيرُ قَالَ أَبُوهُمْ إِنِّي
لَأَجِدُ رِيحَ يُوسُفَ لَوْلَا أَن تُفَنِّدُونِ ﴿٩٤﴾

قَالُوا تالله إنك لفي ضلالك القديم ﴿٩٥﴾

فَلَمَّا أَن جَاءَ الْبَشِيرُ أَلْقَاهُ عَلَى وَجْهِهِ
فَارْتَدَّ بِصِيرًا قَالَ أَتَأْتُونَ لَكُمْ إِلَىٰ أَعْمَةٍ
مِّنَ اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٩٦﴾

قَالُوا يَا أَبَانَا اسْتَغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا إِنَّا كُنَّا
خَاطِبِينَ ﴿٩٧﴾

قَالَ سَوْفَ أَسْتَغْفِرُ لَكُمْ رَبِّي إِنَّهُ هُوَ
الْعَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿٩٨﴾

فَلَمَّا دَخَلُوا عَلَىٰ يُوسُفَ ءَاوَىٰ إِلَيْهِ أَبَوَيْهِ

і сказав: «Входьте до Єгипту безпечно, якщо цього побажає Аллах!»

Як свідчить ат-Табарі, мається на увазі батько Юсуфа та сестра його матері.

100. Він підняв своїх батьків на трон, але вони схилюлись перед ним у земному поклоні. [Юсуф] сказав: «О батьку мій! Це — тлумачення мого давнього сну. Господь мій зробив його правдою. Він учинив зі мною якнайкраще, коли визволив мене з в'язниці, а також коли привів вас із пустелі — після того, як шайтан посіяв ворожнечу між мною та братами моїми. Воістину, мій Господь ласкавий до того, до кого побажає! Воістину, Він — Всезнаючий і Мудрий!»
101. Господь дарував мені владу й навчив мене тлумачити сни. Творець небес і землі, Ти — мій Покровитель у житті земному й наступному! Забери мене відданим Тобі й приєднай мене до тих, які роблять добро!»
102. Це — звістки про потаємне, які Ми розповідаємо тобі. Ти не був разом із ними, коли вони об'єдналися задля хитрощів.

وَقَالَ ادْخُلُوا مِصْرَ اِنْ شَاءَ اللّٰهُ ؤَامِنِينَ ﴿۱۰۰﴾

وَرَفَعَ اَبُوهُ عَلٰى الْعَرْشِ وَحَرُّوْا لَهٗ سَجْدًا
وَقَالَ يٰٓاَبَتِ هٰذَا اَبُو اَيْلٰمٍ مِّنْ قَبْلِ قَدْ
جَعَلْنَا رِيْقًا وَقَدْ اَحْسَنَ يٰٓاِذَا اَخْرَجْتَنِيْ
مِنَ السِّجْنِ وَجَاءَكَ بِكَرْمٍ مِّنَ الْبَدْوِ مِنْۢ بَعْدِ
اَنْ نُّرَخِّقَ الشَّيْطٰنُ بَيْنِيْ وَبَيْنَ اِخْوَتِيْ اِنَّ
رَبِّيْ لَطِيْفٌ لِّمَا يَشَاءُ اِنَّهُ هُوَ الْعَلِيْمُ
الْحَكِيْمُ ﴿۱۰۱﴾

﴿۱۰۰﴾ رَبِّ قَدْ اَتَيْتَنِيْ مِنَ الْمَلِكِ وَعَلَّمْتَنِيْ
مِن تٰوِيْلِ الْاَحَادِيْثِ فَاَطِرًا لِّلْمَمَوْنِ
وَالْاَرْضِ اَنْتَ وَاِلٰيْ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ
تُوَفِّيْ مُسْلِمًا وَاَلْحَقِّيْ بِالصّٰلِحِيْنَ ﴿۱۰۱﴾

ذٰلِكَ مِنَ الْاَنْبِءِ الْعَلِيْبِ تُوجِيْهِ اِلَيْكَ وَمَا
كُنْتَ لَدَيْهِمْ اِذْ اَجْمَعُوْا اَمْرَهُمْ وَهُمْ
يَمْكُرُوْنَ ﴿۱۰۲﴾

103. Більшість людей — хоч би ти й прагнув цього — не увірує.

وَمَا أَكْثَرُ النَّاسِ وَلَوْ حَرَصْتَ مُؤْمِنِينَ ﴿١٠٣﴾

104. І ти не просиш у них винагороди, адже це лише нагадування для світів.

وَمَا نَسَأُ لَهُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ ﴿١٠٤﴾

105. Як багато знамень на небесах і на землі, повз які вони проходять і відвертаються!

وَكَايْنِ فَرْقَاءَ يَتَوَفَى السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يَمُرُّنَّ عَلَيْهَا وَهَمَّ عَمَّا مَعْرُوضَاتٍ ﴿١٠٥﴾

106. Більшість із них вірує в Аллаха, додаючи Йому рівних у поклонінні.

وَمَا يُؤْمِنُ أَكْثَرُهُمْ بِإِلَهِهِ إِلَّا وَهُمْ مُشْرِكُونَ ﴿١٠٦﴾

107. Невже вони захищені від того, що накриє їх завісою кара Аллаха, або й прийде раптово Час, коли вони цього й не відчуватимуть?

أَفَأَمُؤْمِنُونَ أَنْ تَأْتِيَهُمْ غَشِيَةٌ مِنْ عَذَابِ اللَّهِ أَنْ يَأْتِيَهُمُ السَّاعَةُ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿١٠٧﴾

108. Скажи: «Це — мій шлях. Разом із тими, хто йде за мною, я закликаю до Аллаха так, як мені дано це зрозуміти. Преславний Аллах! Я не багатобожник!»

قُلْ هَذِهِ سَبِيلِي أَدْعُو إِلَى اللَّهِ عَلَى بَصِيرَةٍ أَنَا وَمَنِ اتَّبَعِيَ وَسُجِنَ اللَّهُ وَمَا أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٠٨﴾

109. Ще раніше за тебе Ми відсиляли до жителів селищ чоловіків, які мали від Нас одкровення. Невже [багатобожники] не подорожували землею та не бачили, яким був кінець тих, хто жив раніше? Наступне життя краще для богобоязливих! То неville ви не розумієте?

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ إِلَّا رِجَالًا نُوحي إِلَيْهِمْ مِنْ أَهْلِ الْقُرَى أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَلَدَارُ الْآخِرَةِ خَيْرٌ لِلَّذِينَ اتَّقَوْا أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿١٠٩﴾

110. А коли посланці впадали у відчай і думали, що їх визнали брехунами, то приходила до них Наша допомога, і Ми рятували,

حَتَّىٰ إِذَا اسْتَيْسَسَ الرُّسُلُ وَظَنُّوا أَنَّهُمْ قَدْ كُنُوا فِي جَاءِ هُمْ نَصْرًا فَجَاءَ مَنْ نَسَأَهُمْ وَلَا يَرُدُّ بِأَسْعَافٍ الْقَوْمَ الْمُجْرِمِينَ ﴿١١٠﴾

кого бажали. Та не відвернути кари Нашої від грішних людей!

111. В оповіданні про них є повчання для обдарованих розумом. Це не вигадана розповідь, але підтвердження того, що було раніше, розрізнення кожної речі, прямий шлях і милість для віруючих людей!

لَقَدْ كَانَ فِي قَصَصِهِمْ عِبْرَةٌ لِأُولِي الْأَلْبَابِ
مَا كَانَ حَدِيثًا يُفْتَرَىٰ وَلَٰكِن تَصَدِّقًا
الَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ وَتَفْصِيلًا لِّكُلِّ شَيْءٍ
وَهُدًى وَرَحْمَةً لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿١١١﴾

Сура 13. Ар-Рад («Грім»)

*Im'ям Аллаха Милостивого,
Милосердного!*

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. Аліф. Лам. Мім. Ра. Це — знамення Писання. Зіслане тобі від Господа твого — істина, але більшість людей не вірує.
2. Аллах — Той, Хто звів небеса без опори, яку б ви могли бачити. Потім Він піднісся над тронем, підкорив сонце й місяць. Плинуть вони до визначеного строку. Керує Він справами й пояснює знамення — можливо, ви будете впевнені в зустрічі з Господом своїм!
3. Він — Той, Хто розтягнув землю й поставив на ній гори й річки. Із кожного плоду Він зробив дві пари. Він накриває нічтю день. Воістину, в цьому знамення для людей, які мислять!
4. Є на землі суміжні ділянки, виноградні сади, посіви, а також пальми — ті, які ростуть із одного кореня й ті, які ростуть із різних коренів. Зрошуються вони тією самою водою, але Ми робимо одні з них кращими за смаком, ніж інші. Воістину, в цьому знамення для людей, які розуміють!

الْمَرْءَ تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ وَالَّذِي أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ الْحَقُّ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١﴾

اللَّهُ الَّذِي رَفَعَ السَّمَوَاتِ بِغَيْرِ عَمَدٍ تَرَوْنَهَا ثُمَّ أَسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِي لِأَجَلٍ مُّسَمًّى يُدِيرُ الْأَمْرَ يُفَصِّلُ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ بِلِقَاءِ رَبِّكُمْ تُوقِنُونَ ﴿٢﴾

وَهُوَ الَّذِي مَدَّ الْأَرْضَ وَجَعَلَ فِيهَا رِجًّا وَأَنْهَارًا وَمِنْ كُلِّ الشَّجَرِ جَعَلَ فِيهَا زَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ يُغْشَى اللَّيْلُ النَّهَارَ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٣﴾

وَفِي الْأَرْضِ قِطْعٌ مُّتَجَوِّرَةٌ وَجَعَلْنَا مِنْ أَغْصَانِ زَرْعٍ وَتَحِيْلٍ صَوْنًا وَعَبْرَ صَوْنٍ يُسْقَى بِمَاءٍ وَاحِدٍ وَنُفِصِلُ بَعْضَهَا عَلَىٰ بَعْضٍ فِي الْأَكْلِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿٤﴾

«Суміжні ділянки» — переважна більшість тлумачів вважає, що маються на увазі розташовані поряд землі з різними ступенями родючості (за аль-Багаві).

5. Якщо ти дивуєшся чомусь, то подивуйся їхнім словам: «Невже ми, ставши прахом, постанемо в новому творінні?» Такі ті, які не вірують у Господа свого, такі ті, у кого на шиях пута, такі жителі вогню, де вони й будуть вічно!

6. Вони прагнуть від тебе лиха швидше, ніж добра, хоча ще раніше за них були приклади кари. Воістину, твій Господь дарує прощення людям за їхню несправедливість. Воістину, твій Господь — суворий у покаранні!

Ідеться про невірючих, які вимагали від Пророка (мир йому і благословення Аллаха) негайного дива — покарання (за ібн Касіром).

7. Говорять ті, які не увірували: «Чому не зіслано йому знамення від Господа його?» Але ж ти тільки застерігач. І у кожного народу — свій провідник!

8. Аллах знає те, що несе в собі жінка, скільки зменшилось і збільшилось у кожному лоні. Воістину, кожна річ у Нього має міру!

﴿ وَإِن تَعْجَبَ فَعَجَبٌ قَوْلُهُمْ أَءِذَا كُنَّا تُرَابًا أَوْ آتَالِنَا خَلْقًا حَتَّىٰ جَدِيدًا أُؤْتَيْنَا الَّذِينَ كَفَرُوا بِرُؤُوسِهِمْ وَأَوْلَاتِنَا الْأَخْلَافُ فِي أَعْنَاقِهِمْ وَأَوْلَاتِنَا أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٥﴾

وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالسَّيِّئَةِ قَبْلَ الْحَسَنَةِ وَقَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِمُ الْمَثَلَاتُ وَإِنَّ رَبَّكَ لَذُو مَغْفِرٍ لِّلنَّاسِ عَلَىٰ ظُلْمِهِمْ وَإِنَّ رَبَّكَ لَشَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٦﴾

وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ رَبِّهِ إِنَّمَا أَنْتَ مُنذِرٌ وَلِكُلِّ قَوْمٍ هَادٍ ﴿٧﴾

اللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَحْمِلُ كُلُّ أُنْثَىٰ وَمَا تَغِيصُ الْأَرْحَامُ وَمَا تَرْدَادُ وَكُلُّ شَيْءٍ عِنْدَهُ بِمِقْدَارٍ ﴿٨﴾

9. Знаючий потаємне й відкрите, Великий, Піднесений!

10. Однаково для Нього — чи хтось приховує своє слово чи промовляє його, чи хтось ховається уночі чи йде вдень.

Аль-Багавві відзначає, що це все «рівне в знанні Божому».

11. Ангели йдуть за людиною одні за одними — ззаду й попереду, охороняючи її за наказом Аллаха. Воістину, Аллах не змінює людей, доки вони не змінять самих себе. Та якщо Аллах побажає людям зла, то ніщо не відверне його. І немає для них, замість Нього, покровителя!

12. Він — Той, Хто показує вам блискавку як страх і надію, і Він утворює важкі хмари.

13. Грім славить Його хвалою, а також ангели — від страху перед Ним. Він посилає блискавки, вражаючи ними, кого побажає. Сперечаються про Нього, а Він — могутній у карі!

14. Йому належить істинний заклик! А ті, яких вони кличуть, окрім Нього, ніяк їм не відповідають. Адже вони схожі на того, хто простягає руки до води, намагаючись піднести її до рота, але не може цього

عَلِيمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ الْكَبِيرِ الْمُتَعَالِ ﴿٥١﴾

سَوَاءٌ يَنْكُرُ مَنْ أَسْرَأَ الْقَوْلَ وَمَنْ جَهَرَ
بِهِ وَمَنْ هُوَ مُسْتَخْفٍ بِاللَّيْلِ وَسَارِبٌ
بِالنَّهَارِ ﴿٥٢﴾

لَهُ مُعَقِّبَاتٌ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ
يَحْفَظُونَهُ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُغَيِّرُ مَا
يَقُومُ بِهِ حَتَّى يُغَيِّرَ أَمَّا بِأَنْفُسِهِمْ وَإِذَا أَرَادَ
اللَّهُ بِقَوْمٍ سُوءَ فَلَا مَرَدَ لَهُ وَمَا لَهُمْ
مِنْ دُونِهِ مِنْ وَاٍلِ ﴿٥٣﴾

هُوَ الَّذِي يُرِيكُمْ الرِّقَابَ حَتَّى إِذَا حَضَرَ
وَيْبُشِي السَّحَابِ الْفُلْقَ ﴿٥٤﴾

وَيَسْمِعُ الرِّعْدَ حَمْدَهُ وَالْمَلَائِكَةَ مِنْ
خِيفَتِهِ وَبُرْسُلَ الصَّوْبِ عِيقَ قَيْبِيبٍ يَمَّا
مَنْ يَشَاءُ وَهُمْ يُجَادِلُونَ فِي اللَّهِ وَهُوَ
شَدِيدُ الْحِسَابِ ﴿٥٥﴾

لَهُ دَعْوَةُ الْحَقِّ وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ لَا يَسْتَجِيبُونَ
لَهُمْ شَيْءٌ إِلَّا لِيُكْسِبُوا كُفْرَهُ إِلَى الْمَاءِ يُنَلِّغُ قَاهُ وَمَا هُوَ
بِلَغِيٍّ وَمَا دُعَاءُ الْكَافِرِينَ إِلَّا فِي ضَلَالٍ ﴿٥٦﴾

зробити. Молитва невіруючих лише омана.

Ібн Касір, посилаючись на переказ від ібн Аббаса, Катади й Маліка говорить, що під «істинним закликом» маються на увазі слова «немає бога, крім Аллаха», тобто свідчення єдинобожжя.

15. Усі, хто на небесах і на землі, а також їхні тіні вклоняються Аллаху, добровільно та примусово, зранку та ввечері.
16. Запитай: «Хто Господь небес і землі?» І скажи: «Аллах!» Скажи: «Невже ви взяли собі у покровителі замість Нього тих, хто не має влади принести користь чи заподіяти шкоду навіть самим собі?» Скажи: «Чи рівні між собою сліпий і зрячий, чи рівні між собою темрява й світло?» Чи вони вважають, що Аллах має помічників, які творять так, як творить Він, а творіння Його схоже на їхнє? Скажи: «Аллах — Творець кожної речі. Він — Єдиний, Всепереможний!»
17. Він проливав з неба воду, якою долини наповнюються відповідно до своїх розмірів. На своїй поверхні потік несе піну. Така сама піна з'являється й на тому, що вони плавлять у вогні, виробляючи прикраси або якість начиння. Так Аллах пояснює

وَالَّذِينَ يَسْجُدُونَ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ طَوْعًا
وَكَرْهًا وَظَلَمَهُم بِالْغَدْرِ وَالْأَصَالِ ﴿١٥﴾

قُلْ مَنْ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ قُلِ اللَّهُ قُلْ
أَفَاتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ لَا يَمْلِكُونَ
لِإِنْفِيسِهِمْ نَفْعًا وَلَا ضَرًّا قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الْأَعْمَى
وَالْبَصِيرُ أَمْ هَلْ تَسْتَوِي الظُّلُمَاتُ وَالنُّورُ أَمْ جَعَلُوا
لَهُ شُرَكَاءَ خَلَقُوا كَلْفِهِمْ فَتَسْتَوِي الظُّلُمَاتُ عَلَيْهِمْ قُلِ
اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ الْوَاحِدُ الْقَهْدُ ﴿١٦﴾

أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَسَالَتْ أَوْدِيَةٌ بِقَدَرِهَا
فَاتَّخَذَتِ السَّيْلُ رِيًّا وَمِمَّا يُوقَدُونَ عَلَيْهِ
فِي النَّارِ تَبَعًا حَلِيقَةً أَوْ مَسِجِدًا مِثْلَهُمْ
كَذَلِكَ يَضْرِبُ اللَّهُ الْحَقَّ وَالْبَاطِلَ فَأَمَّا الزُّبُرُ
فَيَدْهَبُ جُفَاءً وَأَمَّا مَا يَنْفَعُ النَّاسَ فَيَمْسِكُ
فِي الْأَرْضِ كَذَلِكَ يَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ ﴿١٧﴾

істину й неправду. Згодом піна зникне, а те, що приносить користь людям, залишиться на землі. Так Аллах наводить притчі.

Аль-Багавві коментує: «Аллах зробив ці слова прикладом істини й неправди. Масться на увазі, що неправда подібна до піни, яка зникне, а істина подібна до води й металу — вона залишиться в серці!»

18. На тих, які відповіли своєму Господу, чекає найкраще. А якби у тих, які не відповіли Йому, було все, що на землі й ще стільки ж, то вони неодмінно спробували б відкупитись. На них чекає гірка відплата, і притулком їхнім буде геєна. Який мерзотний цей притулок!
19. Невже той, хто знає, що зіслане тобі від Господа твого — істина, такий самий, як і сліпий? Воістину, згадують це тільки обдаровані розумом,
20. які виконують обіцянку перед Аллахом і не порушують заповіту;
21. які з'єднують те, що наказав з'єднувати Аллах, мають страх перед Господом своїм і бояться суворої відплати;

لَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمْ الْخَيْرُ وَالَّذِينَ لَمْ
يَسْتَجِيبُوا لَهُ، لَوْ أَنَّ لَهُمْ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا
وَمِثْلَهُ مَعَهُ، لَفَتَدَوُّوا بِهِ، أُولَئِكَ لَهُمْ سُوءُ
الْحِسَابِ وَمَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَبئسَ الْمِهَادِ ۝

۞ أَفَمَنْ يَعْلَمُ مَا نَزَّلْنَا بِكَ مِنْ رَبِّكَ الْحَقِّ مِمَّنْ
هُوَ أَعْمَىٰ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولُو الْأَلْبَابِ ۝

الَّذِينَ يُؤْفُونَ بِعَهْدِ اللَّهِ وَلَا يَنْقُضُونَ الْعَيْثَ ۝

وَالَّذِينَ يَصِلُونَ مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَنْ يُوصَلَ
وَيَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ وَيَخَافُونَ سُوءَ الْحِسَابِ ۝

22. які виявляють терпіння, прагнучи до лику Господа свого, звершують молитву, таємно й відкрито жертвують із того, чим Ми їх наділили, відштовхують зло добром. Чекає на них остання обитель —
23. сади Едену, куди вони ввійдуть разом зі своїми праведними батьками, дружинами й нащадками. До них будуть входити ангели через усі ворота:
24. «Мир вам за терпіння ваше!» Яка ж прекрасна остання обитель!
25. А на тих, які порушують обіцяне перед Аллахом після завіту з Ним, які розривають те, що Аллах наказав з'єднувати, і які поширюють безчестя на землі — чекає на них прокляття й чекає найгірша обитель!
26. Аллах збільшує наділ, кому побажає й зменшує, кому побажає. Вони радіють земному життю, але життя земне в порівнянні з життям наступним — лише тимчасова насолода!
27. Говорять ті, які не увірували: «Чому не зіслано йому знамення від Господа його?» Скажи: «Воістину, Аллах збиває зі шляху, кого побажає, та веде прямим шляхом того, хто до Нього навертається,

وَالَّذِينَ صَبَرُوا ابْتِعَاءَ وَجْهِ رَبِّهِمْ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ
وَأَنفَقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً وَيَدْرُونَ
بِالْحَسَنَةِ السَّيِّئَةِ أُولَئِكَ لَهُمْ عِاقِبَةُ الدَّارِ ﴿٢٢﴾

جَنَّاتٍ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا وَأَمَّا مَنْ صَلَّى مِنَّا
وَأَزْوَاجِهِمْ وَذُرِّيَّتِهِمْ وَالْمَلَائِكَةُ يَدْخُلُونَ
عَلَيْهِمْ مِنْ كُلِّ بَابٍ ﴿٢٣﴾

سَلَامٌ عَلَيْكُمْ بِمَا صَبَرْتُمْ فَرِحْتُمْ بِعِاقِبَةِ الدَّارِ ﴿٢٤﴾

وَالَّذِينَ يَتَّقُونَ عَقِبَتِ اللَّهِ مِنْ بَعْدِ
مِيثَاقِهِ وَيَقْطَعُونَ مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَن
يُوصَلَ وَيُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ أُولَئِكَ لَهُمُ
الْعَذَابُ وَلَهُمْ فِي الدَّارِ ﴿٢٥﴾

اللَّهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ وَيَقْدِرُ وَفَرِحُوا
بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا فِي الْآخِرَةِ إِلَّا
مَتَاعٌ ﴿٢٦﴾

وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ آيَةٌ
مِّن رَّبِّهِ قُلْ إِنَّ اللَّهَ يُضِلُّ مَن يَشَاءُ وَيَهْدِي
إِلَيْهِ مَن يَنَابِ ﴿٢٧﴾

28. тих, які увірували й знайшли спокій для своїх сердець у згадуванні Аллаха!» Хіба ж не в згадуванні Аллаха знаходять спокій серця?
29. На тих, які увірували й робили добро, чекає блаженство та найкращий притулок!
30. Так Ми відіслали тебе до народу, раніше якого жили інші народи, щоб ти читав йому те, що Ми тобі відкрили. Але вони не увірували в Милостивого. Скажи: «Він — Господь мій, немає бога, крім Нього! На Нього я покладаюся й до Нього я повернуся!»
31. Якби через якусь [писання] рухались гори, виверталася земля чи говорили померлі, то це був би Коран. Але вся справа належить Аллаху. Невже ті, які увірували, не знають, що якби Аллах побажав, то Він повів би прямим шляхом усіх людей? Тих, які не увірували, будуть і далі вражати лиха за те, що вони робили. Або вони будуть поряд із їхніми житлами, доки не прийде обіцяне Аллахом. Воістину, Аллах не порушує обіцянки!
Ібн Касір, посилаючись на багатьох тлумачів, говорить, що під «обіцянкою» тут мається на увазі перемога ісламу в Мецці.

الَّذِينَ ءَامَنُوا وَتَطْمَئِنُّ قُلُوبُهُمْ بِذِكْرِ اللَّهِ
أَلَا يَذْكُرُ اللَّهُ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ ﴿٢٨﴾

الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ طُوبَىٰ لَهُمْ
وَخَيْرٌ مُّجَآءٍ ﴿٢٩﴾

كَذَٰلِكَ أَرْسَلْنَاكَ فِي أُمَّةٍ قَدْ خَلَتْ مِن
قَبْلِهَا أُمَمٌ لِّتَتْلُوَ عَلَيْهِمُ الَّذِي أَوْحَيْنَا
إِلَيْكَ وَهُمْ يَكْفُرُونَ يَا زَعِينُ قُلْ هُوَ رَبِّي لَا إِلَهَ
إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ مَتَابٍ ﴿٣٠﴾

وَلَوْ أَنَّ قُرْآنًا سُيِّرَتْ بِهِ الْجِبَالُ أَوْ قُطِعَتْ بِهِ
الْأَرْضُ أَوْ كُفِّرَتْ بِهِ الرِّجَالُ لَقُلِّ لَئِنَّ اللَّهَ لَآلَمْرُ
جَمِيعًا أَفْتَرُ يَا قَوْمِ الَّذِينَ ءَامَنُوا أَنْ لَوْ يَشَاءُ
اللَّهُ لَهَدَى النَّاسَ جَمِيعًا وَلَا نَزَّلُ الَّذِينَ
كَفَرُوا نُصُيبُهُمْ بِمَا صَعَوْا قَارِعَةً أَوْ
نَحُلُّ قَوْمًا مِّنْ دَارِهِمْ حَتَّىٰ يَأْتِيَ وَعْدَ اللَّهِ
إِنَّ اللَّهَ لَا يَخْلِفُ الْعَهْدَ ﴿٣١﴾

32. Із посланців, які жили раніше за тебе, також глузували. Я давав їм певний час, а потім карав отих. Яким же було це покарання!

وَلَقَدْ آسَفْنَاهُ بَرُّهُ مِن قَبْلِكَ قَامَلِيَّتٌ
لِّلَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّهُمْ أَخَذْنَاهُمْ وَكَيْفَ كَانَ
عِقَابِ ﴿٣٢﴾

33. Невже Той, Хто наглядає за кожною душею й тим, що вона отримала, схожий на [ідолів]? Багатобожники додають Аллаху рівних у поклонінні. Скажи: «Назвіть їх! Чи ви розповісте Йому щось таке, чого Він не знає на землі, чи ваші слова — пусті?» Але видалися прекрасними для невіруючих їхні хитрощі й збили їх зі шляху! Кого Аллах збив зі шляху, тому немає провідника!

أَفَمَن هُوَ قَائِمٌ عَلَىٰ كُلِّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ
وَجَعَلَ اللَّهُ شُرَكَاءَ قُلُوبَهُمْ قُلْ سَمِعُوهَا أَمْ تُنَبِّئُوهَا
بِمَا لَا يَعْلَمُونَ فِي الْأَرْضِ أَمْ يَظَاهِرُونَ الْقَوْلَ
بَلْ رُبَّمَا لَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَمْكُرُهُمْ وَصُدُّوا عَنِ
السَّبِيلِ وَمَن يُضِلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِن هَادٍ ﴿٣٣﴾

34. На них очікує покарання в земному житті, а покарання життя наступного буде ще важчим! Але немає для них замість Аллаха захисника!

لَهُمْ عَذَابٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَعَذَابُ الْآخِرَةِ
أَشَقُّ وَمَا لَهُم مِّنَ اللَّهِ مِن وَّاقٍ ﴿٣٤﴾

35. Ось образ раю, обіцяного богобоязливим: там течуть ріки, а їжа та затінок невичерпні. Отакий кінець для богобоязливих, а кінцем для невіруючих буде вогонь!

﴿ مَثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي وَعَدَ الْمُتَّقُونَ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
مِن جَنَّاتٍ بِأَنْهَارٍ مِّنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
يَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
وَيَسْرُبُونَ مِنْ حَتَّىٰ كَفَىٰ الَّذِينَ كَفَرُوا
وَعَقِبَ أُولَٰئِكَ الْعَذَابُ الَّذِي لَا يَجْعَلُونَ
لِذُنُوبِهِمْ حَبْلًا مَّا يُقْبَلُونَ ﴾

36. Ті, яким Ми дарували Писання, радіють тому, що Ми зіслали тобі. Але є такі групи, які заперечують частину з нього. Скажи: «Мені

وَالَّذِينَ هُمْ أَنذَرْنَاهُمْ الْكِتَابَ يَسْرَحُونَ بِمَا
أُنزِلَ إِلَيْكَ وَمِنَ الْأَخْرَابِ مَن يُنكِرُ
بَعْضَهُ قُلْ إِنَّمَا أُنزِلَتْ آيَاتُ اللَّهِ وَلَا
أُشْرِكُ بِعَدُوِّي إِلَٰهًا وَلَا أُدْعَىٰ بِوَالِدَيْهِ
مِن قَبْلِ ۖ ﴿٣٦﴾

наказано лише поклонятись Аллаху й не додавати Йому рівних у поклонінні. До Нього я закликаю й до Нього повернення!»

37. Отак Ми зіслали Коран арабською мовою як закон. Якщо ти підеш за їхніми пристрастями після того, як до тебе прийшло знання, то не буде тобі замість Аллаха ні покровителя, ні захисника.
38. Ми відсилали посланців раніше за тебе й дарували їм дружин і нащадків. Але жоден посланець не міг явити знамення без дозволу Аллаха. Для кожного строку — своє Писання.
39. Аллах скасовує те, що побажає, і встановлює те, що побажає. У Нього — Матір Писання.
Матір Писання: «Основа Книги — Захищена Скрижаль, яка не зазнає змін» (аль-Багавві).
40. Чи Ми покажемо тобі частину того, що обіцяли їм, чи тебе заберемо — ти повинен тільки передати одкровення, а відплата буде за Нами!
41. Невже невіруючі не бачать, як Ми зменшуємо їхню землю з країв? Вирішує Аллах, і ніхто не скасує Його рішення. Він швидкий у відплаті!

وَكَذَلِكَ أَنْزَلْنَاهُ حُكْمًا وَعَذَابًا وَوَلَّيْنَا لَمَن تَشَاءُ مِنْ أُمَّةٍ حَرَمًا عَلَىٰ مَن دُونِهِمْ أَهْوَاءَهُمْ بَعْدَ مَا جَاءَهُمْ مِنَ الْبَيِّنَاتِ مَا كَانَ مِنَ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا وَاقٍ ﴿٣٧﴾

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلًا مِنْ قَبْلِكَ وَجَعَلْنَا لَهُمْ أَزْوَاجًا وَذُرِّيَّةً وَمَا كَانَ لِرَسُولٍ أَنْ يَأْتِيَ بِبَيِّنَاتٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ لِكُلِّ أَجَلٍ كِتَابٍ ﴿٣٨﴾

يَسْئَلُونَ اللَّهَ مَا يُنصِبُ وَيُنزِلُ وَعِنْدَهُهُ أُمُّ الْكِتَابِ ﴿٣٩﴾

وَإِن مَّا نُرِيَنَّكَ بَعْضَ الَّذِي نَعِدُهُمْ أَوْ نَتَوَفَّيَنَّكَ فَإِنَّمَا عَلَيْكَ الْبَيِّنَاتُ وَالْحِسَابُ ﴿٤٠﴾

أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا آتَيْنَا الْأَرْضَ نَقْصًا مِمَّنْ أَنْظَرْنَا فِيهَا وَاللَّهُ يَخْتَصِرُ لِمُعَيَّبٍ لِحُكْمِهِ وَهُوَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿٤١﴾

«Зменишусь земля» — віддасмо землі невіруючих у власність мусульман (за аль-Багавві та іншими тлумачами).

42. Хитрували й ті, які жили раніше за них, але всі хитрощі належать Аллаху! Він знає те, що отримусь кожна душа. Скоро невіруючі дізнаються, кому належить остання обитель!
43. Ті, які не увірували, говорять: «Ніякий ти не посланець!» Скажи: «Достатньо Аллаха як Свідка між мною та вами, а також тих, хто знає Писання!»

وَقَدْ مَكَرَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَبَدَّلَ اللَّهُ أَمْكُرَهُمْ
جَمِيعًا يَعْلَمُونَ مَا تَكْسِبُ كُلُّ نَفْسٍ وَسِعَعِلْمُ
الْكَافِرِينَ لِمَنْ عَقِبِيَ الدَّارُ ﴿٤٢﴾

وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَسْتَ مُرْسَلًا قُلْ
كَفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَمَنْ
عِنْدَهُ عِلْمُ الْكِتَابِ ﴿٤٣﴾

Сура 14. Ібрагім

*Ім'ям Аллаха Милостивого,
Милосердного!*

1. Аліф. Лям. Ра. Це Писання зіслано тобі для того, щоб ти вивів людей із темряви до світла з дозволу Господа їхнього, до шляху Великого, Хвалимого
2. Аллаха, Якому належить усе, що на небесах і на землі. Горє невіруючим від суворого покарання,
3. тим, які віддають перевагу земному життю перед життям наступним і збивають зі шляху Аллаха, прагнучи викривити його. Вони опинились у глибокій омані!
4. Ми відсилали посланцями тільки тих, хто говорив мовою свого народу, щоб вони зрозуміло пояснювали. Аллах уводить в оману, кого побажає, і веде прямим шляхом, кого побажає. Він — Всемогутній, Мудрий!
5. І Ми відіслали Мусу зі знаменнями Нашими: «Виведи свій народ із темряви до світла та нагадай їм про Дні Аллаха». Воістину, в цьому — знамення для кожного терплячого, вдячного!

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الرَّكَعَاتُ أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ لِتُخْرِجَ النَّاسَ
مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ بِإِذْنِ رَبِّهِمْ إِلَى
صِرَاطٍ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ ﴿۱﴾

اللَّهُ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي
الْأَرْضِ ۗ وَنَزَّلُ لِلْكَافِرِينَ مِنْ عَذَابٍ
شَدِيدٍ ﴿۲﴾

الَّذِينَ يَسْتَحِبُّونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا عَلَى
الْآخِرَةِ ۗ وَصُودِرَتْ عَنْ سَيْبِ اللَّهِ
وَيَسْعُونَ فِيهَا بِغُورًا ۗ أُولَٰئِكَ فِي ضَلَالٍ
بَعِيدٍ ﴿۳﴾

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ رَّسُولٍ إِلَّا بِلِسَانِ
قَوْمِهِ لِيُبَيِّنَ لَهُمْ فَيُضِلُّ اللَّهُ مَنْ
يَشَاءُ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ ۗ وَهُوَ الْعَزِيزُ
الْحَكِيمُ ﴿۴﴾

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا أَنْ أَخْرِجْ
قَوْمَكَ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ
وَذَكِّرْهُمْ بِآيَاتِنَا ۗ إِنَّ فِي ذَلِكَ
لَآيَاتٍ لِكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ ﴿۵﴾

«Дні Аллаха» — час милості Господа до народу Муси, коли він вийшов із Єгипту (ібн Касір). Це значення стає зрозумілим із наступного аяту.

6. Ось Муса сказав народу своєму: «Згадайте милість Аллаха до вас, коли вас було врятовано Ним від роду Фірауна. Вони завдавали вам страждань, убивали ваших синів і лишали живими ваших жінок. У цьому для вас — велике випробування від Господа вашого!

Ат-Табарі та ібн Касір вважають, що балаа-ун мін раббі-кум («випробування від Господа вашого») може в цьому контексті означати й «милість від Господа вашого», «за яку ви неспроможні дякувати» (ібн Касір). Кінець аяту екзегети поділяють із початком («згадайте милість Аллаха»), тому саме ця «милість» — «випробування».

7. Ось ваш Господь сповістив: «Якщо ви будете вдячними, Я дарую вам іще більше! А якщо ви будете невдячними, то Моє покарання суворе!»

8. Муса сказав: «А якщо невдячними будете ви та всі, хто на землі, то Аллах — Багатий, Хвалимий!»

وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ أَذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ أَنْجَاكُمْ مِنْ آلِ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَ كُسُوفًا سِوَاءَ الْعَذَابِ وَيَدْعِيحُونَ أَبْنَاءَكُمْ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَاءَكُمْ وَفِي ذَٰلِكُمْ بَلَاءٌ مِنْ رَبِّكُمْ عَظِيمٌ ﴿٥﴾

وَإِذْ تَأَذَّنَ رَبُّكُمْ لَئِن شَكَرْتُمْ لَأَزِيدَنَّكُمْ وَلَئِن كَفَرْتُمْ إِنَّ عَذَابِي لَشَدِيدٌ ﴿٦﴾

وَقَالَ مُوسَىٰ إِنَّ نَسَفُوكُمْ أَنْتُمْ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا فَأِنَّ اللَّهَ لَعَلِيٌّ حَمِيدٌ ﴿٧﴾

9. Невже до вас не приходили звістки про тих, які жили раніше за вас — народ Нуха, адитів, самудитів, а також про тих, які жили після них і про яких знає тільки Аллах? Приходили до них посланці їхні з ясними знаменнями, але ті затуляли руками свої уста й говорили: «Ми не віруємо в те, з чим послано вас, і перебуваємо у великому сумніві відносно того, до чого ви нас закликаєте!»

Вислів «затуляли руками свої уста» тлумачі розуміють по-різному. Це може бути ознакою гніву, брехні чи навіть подиву (аль-Багавві). Наприклад, ібн Касір наводить переказ від ібн Аббаса, де говориться наступне: «Коли вони чули Слово Аллаха, то дивувались так, що підносили свої руки до вуст».

10. Їхні посланці говорили: «Невже ви маєте сумніви щодо Аллаха, Творця небес і землі? Він кличе вас, щоб простити вам гріхи ваші й відстрочити до певного часу». Ті відповідали: «Та ви — люди, такі самі, як і ми. Ви прагнете відвернути нас від того, чому поклонялись наші батьки. Тож покажіть нам доказ ясний!»
11. Їхні посланці говорили їм: «Ми — люди, такі самі, як і ви.

أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَبَأُ الَّذِينَ مِنَ الَّذِينَ قَوْمِ
نُوحٍ وَعَادٍ وَثَمُودَ وَالَّذِينَ مِنْ
بَعْدِهِمْ لَا يَعْلَمُهُمْ إِلَّا اللَّهُ جَاءَتْهُمْ
رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَرَدُّوا أَعْيُنَهُمْ فِي
أَقْوَامِهِمْ وَقَالُوا إِنَّا كَفَرْنَا بِمَا آتَيْنَاهُمْ
بِأَيُّهَا نَأْيُ شَاكٍ سَمَّاءَ تَدْعُونَنَا إِلَيْهِمْ مِرْيَبٍ ﴿٥﴾

﴿ قَالَتْ رُسُلُهُمْ أَلَا إِلَهُ سِوَا اللَّهِ قَاطِرٍ
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يَدْعُوكُمْ لِيَغْفِرَ لَكُمْ
مِنْ ذُنُوبِكُمْ وَيُؤَخِّرَكُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى
قَالُوا إِنَّا أَنْتُمْ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا تُرِيدُونَ أَنْ
تَصُدُّوَنَا عَمَّا كَانُ يَعْبُدُ آبَاؤُنَا وَإِنَّا فِئْتُونَ
بِسُلْطَانٍ مُّبِينٍ ﴿٥﴾

قَالَتْ لَهُمْ رُسُلُهُمْ إِنْ نَحْنُ إِلَّا بَشَرٌ

Проте Аллах дарує милість тому з рабів Своїх, кому побажає. Ми не дамо вам доказу без дозволу Аллаха. І нехай віруючі покладаються на Аллаха!

12. Чому ж нам не покладатися на Аллаха, якщо Він повів нас нашими шляхами? Ми стерпимо те, чим ви ображаєте нас! І нехай ті, хто покладає сподівання, покладаються на Аллаха!»
13. Ті, які не повірили своїм посланцям, сказали: «Ми неодмінно виженемо вас зі своєї землі, якщо ви не повернетесь до нашої релігії». Але Господь їхній відкрив їм: «Ми неодмінно знищимо нечестивців,
14. а після них Ми заселимо землю вами. Це — для тих, хто боїться постати переді Мною та хто боїться погрози!»
15. Вони просили про перемогу — і кожен упертий супротивник зазнав утрат!
16. Попереду на нього чекає геєна, а напуватимуть його напосм із гною.
17. Він питиме його ковтками, проте ледь зможе проковтнути. Смерть оточить його з усіх боків, але він не помре. А попереду на нього чекає жорстока кара!

يَمْشِكُمْ وَلَٰكِنَّ اللَّهَ يُعْزُّ عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ
مَنْ عِبَادِهِ وَمَا كَانَ لَنَا أَنْ نَأْتِيَكُمْ
بِسُلْطٰنٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَعَلَىٰ اللَّهِ
فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١٢﴾

وَمَا لَنَا أَلَّا نَتَوَكَّلَ عَلَى اللَّهِ وَقَدْ هَدٰنَا
سُبُلَنَا وَلَنَصْبِرَنَّ عَلَىٰ مَا آذٰنَا وَعَلَىٰ
اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُتَوَكِّلُونَ ﴿١٣﴾

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِرُسُلِهِمْ لَنُخْرِجَنَّكُمْ
مِّنْ أَرْضِنَا أَوْ لَنَعُوذَنَّ فِي مَلِئْنَا فَاَوْحَىٰ
إِلَيْهِمْ رَبُّهُمْ لَنُهْلِكَنَّ الظَّٰلِمِينَ ﴿١٤﴾

وَلَنُكَفِّرَنَّ كُفْرَ الْأَرْضِ مِن بَعْدِهِمْ
ذٰلِكَ لِمَنْ خَافَ مَقَامِي وَخَافَ وَعِيدِ ﴿١٥﴾

وَأَسْتَفْتِحُوهُ وَخَابَ كُلُّ جَبَّارٍ عَنِيدٍ ﴿١٦﴾

مِّنْ وَرَآئِهِ جَهَنَّمُ وَسُقِيَ مِنْ مَّاءٍ صٰدِرٍ
يَسَّجَرَعُهُ وَلَا يَكَادُ يُسِيغُهُ وَيَأْتِيهِ
الْمَوْتُ مِنْ كُلِّ مَكَانٍ وَمَا هُوَ بِعَمِيٓتٍ
وَمِنْ وَرَآئِهِ عَذَابٌ غَلِيظٌ ﴿١٧﴾

18. Вчинки тих, які не увірували, подібні до попелу, розвіяного в буремний день вітром. Вони не матимуть ніякої влади над тим, що отримали. Це — глибока омана!
19. Невже ти не бачиш, що Аллах створив небеса й землю в істині? Якщо Він побажає, то забере вас і приведе творіння нове!
20. І це для Аллаха зовсім неважко!
21. Усі постануть перед Аллахом! Слабкі скажуть тим, які вивищувались: «Ми йшли слідом за вами! Чи можете позбавити нас хоча б від частки кари Аллаха?» Ті скажуть: «Якби Аллах повів нас прямим шляхом, то й ми повели б вас прямим шляхом! Все одно нам, будемо ми сумувати чи терпіти — немає порятунку для нас!»
22. Коли справу буде вирішено, шайтан скаже: «Воістину, обіцянка Аллаха — правдива обіцянка, а своєю обіцянкою я обманув вас! Я не мав над вами влади, а тільки кликав вас. Ви мені відповіли, тож не докоряйте мені, а докоряйте собі! Я не помічник вам, а ви не помічники мені. Я неспричетний до того, що ви

مَثَلُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ أَعْمَالُهُمْ
كَرَمَادٍ اشْتَدَّتْ بِهِ الرِّيحُ فِي يَوْمٍ
عَاصِفٍ لَا يَقْدِرُونَ مِمَّا كَسَبُوا عَلَى
شَيْءٍ ۗ ذَٰلِكَ هُوَ الصَّلَٰلُ الْبَعِيدُ ﴿١٨﴾

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ
بِالْحَقِّ ۚ إِنَّ يَسَّٰرَٰتُ يَدَيْهِ يُكْوِنُنَّ يَخْلِقُ جَدِيدًا ﴿١٩﴾

وَمَا ذَٰلِكَ عَلَى اللَّهِ بِعَازِلٍ ﴿٢٠﴾

وَيَرْزُقُ اللَّهُ جَمِيعًا ۖ قَالَ أَضْمَعُوا لِلذِّكْرِ
أَسْمَٰكُكُمْ إِنَّا كُنَّا لَكُمْ تَبَعًا ۖ فَهَلْ أَنتُمْ
مُعْتَدُونَ ۗ عَنَّا مِنْ عَذَابِ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ ۗ قَالُوا
لَوْ هَدَّنَا اللَّهُ لَهَدَيْنَاكُمْ ۖ سَوَاءَ عَلَيْنَا
أَجْرُنَا ۖ أَمْ صَبَرْنَا مَا نَكُلُ مِنْ مَّحِيصٍ ﴿٢١﴾

وَقَالَ الشَّيْطَانُ لَمَّا قَضَىٰ الْأَمْرَ إِنَّ اللَّهَ
وَعَدَّكُمْ وَعَدَّ الْحَقُّ ۖ وَوَعَدْتُكُمْ
فَأَخْلَفْتُكُمْ ۖ وَمَا كَانَ لِي عَلَيْكُمْ
مِنْ سُلْطٰنٍ إِلَّا أَن دَعَوْتُكُمْ فَاسْتَجَبْتُمْ
لِي ۚ فَلَا تَلُمُونِي ۖ وَلُومُوا أَنفُسَكُمْ ۖ مَا أَنَا
بِمُصْرِخِكُمْ وَمَا أَنَا بِمُصْرِخِي ۚ إِنِّي
كَتَبْتُ بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ۚ مِنْ قَبْلِ ۚ إِنَّ
الظَّٰلِمِينَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٢٢﴾

раніше поклонялися мені
[поряд з Аллахом]!» Воістину,
невіруючих чекає болісна кара!

23. Тих, які увірували й робили
добрі справи, введуть до садів
раю, де течуть ріки. З дозволу
Господа їхнього будуть вони там
вічно! Вітанням їхнім там буде
«Мир!»
24. Невже ти не бачиш, як Аллах
наводить притчі? Добре слово
схоже на добре дерево, корінь
якого міцний, а гілки сягають
неба.
25. Воно постійно дає плоди
з дозволу Господа його.
Аллах наводить притчі для
людей — можливо, вони
замисляться!
26. А погане слово подібне до
поганого дерева, вирваного
з землі — воно не має
основи!
27. Тих, які увірували, Аллах
утверджує словом твердим як
у земному, так і в наступному
житті. Аллах збиває нечестивців
зі шляху; Аллах робить, що
побажає!
28. Невже ти не бачив тих, які
змінити милість Аллаха на
невір'я та вкинули свій народ у
місце загибелі —

وَأُدْخِلَ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ
فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ تَحِيَّتُهُمْ فِيهَا سَلَامٌ ﴿٢٣﴾

الرُّبْرُوبُ كَيْفَ صَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا كَلِمَةً طَيِّبَةً
كَشَجَرَةٍ طَيِّبَةٍ أَصْلُهَا ثَابِتٌ وَفَرْعُهَا
فِي السَّمَاءِ ﴿٢٤﴾

تُؤْتِي أَكْثَرَهَا كُلِّ حِينٍ بِإِذْنِ رَبِّهَا وَيَضْرِبُ
اللَّهُ الْأَمْثَالَ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ
يَتَذَكَّرُونَ ﴿٢٥﴾

وَمَثَلُ كَلِمَةٍ خَبِيثَةٍ كَشَجَرَةٍ
خَبِيثَةٍ آخَنَّتْ مِنْ فَوْقِ الْأَرْضِ مَا لَهَا مِنْ
قَرَارٍ ﴿٢٦﴾

يُثَبِّتُ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا بِالْقَوْلِ الثَّابِتِ فِي
الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ وَيُغِضُّ اللَّهُ
الْظُّلُمَاتِ وَيَفْعَلُ اللَّهُ مَا يَشَاءُ ﴿٢٧﴾

﴿الرُّبْرُوبُ إِلَى الَّذِينَ بَدَلُوا يَغْمَتُ اللَّهُ
كُفْرًا وَأَحَلُّوا قَوْمَهُمْ دَارَ الْبَوَارِ ﴿٢٨﴾﴾

29. гесну, куди ввійдуть вони! Який мерзотний цей притулок!
30. Вони додавали Аллаху рівних, щоб збивати з Його шляху. Скажи: «Насолоджуйтесь благами, але, воістину, притулком вашим буде вогонь!»
31. Скажи Моїм рабам, які увірували, щоб вони звершували молитву й жертвували тасмно й відкрито те, чим наділили Ми їх, раніше, ніж прийде День, коли не буде ні торгівлі, ні дружби.
32. Аллах — Той, Хто створив небеса й землю, пролив із неба воду й виростив нею плоди для вашого прожитку. Він підкорив вам кораблі, які пливають морем за наказом Його. Він підкорив вам ріки
33. й підкорив вам сонце й місяць, які невинно рухаються, підкорив вам ніч і день.
34. Він дарував вам усе, що ви просили. Якщо ви почнете рахувати милості Аллаха, то не перелічите їх. Воістину, людина — несправедлива й невдячна!
35. Ось сказав Ібрагім: «Господи! Зроби це місто безпечним і врятуй мене й синів моїх від поклоніння ідолам!

جَهَنَّمَ يَصَلُّونَهَا وَنَسَّ الْقَرَارُ ﴿٣٠﴾

وَجَعَلُوا لِلَّهِ أَنْدَادًا يُضِلُّوا عَنْ سَبِيلِهِ
قُلْ تَسْبَعُوا فَإِنَّ مَصِيرَكُمْ إِلَى النَّارِ ﴿٣١﴾

قُلْ لِعِبَادِيَ الَّذِينَ ءَامَنُوا يُقِيمُوا الصَّلَاةَ
وَيُسْقُوا مِنْ مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً مِنْ قَبْلِ
أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا يَتَّبِعُ فِيهِ وَلَا جِلْدٌ ﴿٣٢﴾

اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ
وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجَ بِهِ مِنَ
الثَّمَرَاتِ رِزْقًا لَكُمْ وَسَخَّرَ لَكُمُ الْفُلْكَ
لِتَجْرِيَ فِي الْبَحْرِ بِأَمْرِهِ وَسَخَّرَ لَكُمُ
الْأَنْهَارَ ﴿٣٣﴾

وَسَخَّرَ لَكُمُ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ دَائِبَيْنِ
وَسَخَّرَ لَكُمُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ ﴿٣٤﴾

وَمَا آتَاكُمْ مِنْ كُلِّ مَا سَأَلْتُمُوهُ وَإِنْ
تَعَدُّوا نِعْمَتَ اللَّهِ لَا تَحْصُوهَا إِنَّ الْإِنْسَانَ
لَطَفُورٌ كَفَّارٌ ﴿٣٥﴾

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ اجْعَلْ هَذَا الْبَلَدَ
ءَامِنًا وَأَجْنُبْنِي وَبَنِيَّ أَنْ نَعْبُدَ الْأَصْنَامَ ﴿٣٥﴾

36. Господи! Воістину, вони збили зі шляху багатьох людей! І хто піде за мною, той від мене. А хто не слухатиме мене, то Ти Прощаючий, Милосердний!

رَبِّ إِنَّهُمْ أَضَلَّكَ كَثِيرًا مِّنَ النَّاسِ
مَنْ يَّبْعِي قَائِلَهُمْ وَمَنْ عَصَانِي فَإِنَّكَ
عَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٣٦﴾

37. Господи наш! Я поселив частину нащадків своїх у долині, де немає посівів, біля Твого Забороненого Дому. Господи наш! Нехай вони звершують молитву. Сповни людські серця любов'ю до них і наділи їх плодами — можливо, вони будуть вдячні!

رَبَّنَا إِنِّي أَسْكَنْتُ مِنْ ذُرِّيَّتِي بِوَادٍ غَيْرِ ذِي
زَرْعٍ عِنْدَ بَيْتِكَ الْمُحَرَّمِ رَبَّنَا لِيُقِيمُوا
الصَّلَاةَ فَاجْعَلْ أَفْئِدَةً مِنَ النَّاسِ تَهْوِي
إِلَيْهِمْ وَاذْرُقْهُم مِّنَ الثَّمَرَاتِ لَعَلَّهُمْ
يَشْكُرُونَ ﴿٣٧﴾

38. Господи наш! Ти знаєш те, що ми приховуємо й що відкриваємо. Ніщо не приховається від Аллаха, ні на землі, ні у небі!

رَبَّنَا إِنَّكَ تَعْلَمُ مَا نُخْفِي وَمَا نَعْتَبِرُ وَمَا
يُخْفَىٰ عَلَيَّ عَلَى اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي
السَّمَاءِ ﴿٣٨﴾

39. Хвала Аллаху, який дарував мені на схилі віку Ісмаїла та Ісхака! Воістину, Господь мій чує молитви!

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي وَهَبَ لِي عَلَى الْكِبَرِ
إِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ إِنَّ رَبِّي لَسَمِيعُ
الدُّعَاءِ ﴿٣٩﴾

40. Господи! Зроби мене й моїх нащадків стійкими в молитві! Господи наш! Прийми заклики наші!

رَبِّ اجْعَلْنِي مُقِيمَ الصَّلَاةِ وَمِنْ ذُرِّيَّتِي
رَبَّنَا وَقَبَّلْ دُعَاءِ ﴿٤٠﴾

41. Господи наш! Прости гріхи мені, батькам моїм і віруючим у той День, коли буде відплата!»

رَبَّنَا اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِلْمُؤْمِنِينَ
يَوْمَ يَقُومُ الْحِسَابُ ﴿٤١﴾

42. Не думай, що Аллах не помічає того, що роблять нечестивці. Він дарував їм відстрочку до того Дня, коли застигнуть погляди,

وَلَا تَحْسَبَنَّ اللَّهَ غَفِيلًا عَمَّا يَعْمَلُ
الظَّالِمُونَ إِنَّمَا يُؤَخِّرُهُمْ لِیَوْمٍ تَشْخَصُ
فِيهِ الْأَبْصَارُ ﴿٤٢﴾

43. і вони поспішатимуть, задерши голови. Їхні погляди застигнуть, а серця будуть спустошені.

Мова йде про жахи Судного Дня. Ат-Табарі пояснює вираз «серця будуть спустошені» (букв. «їхні серця — порожнеча») так: «Там не буде ніякого блага й вони нічого не розумітимуть».

44. Застерігай людей від того Дня, коли прийде покарання. Ті, які були несправедливі, скажуть: «Господи наш! Даруй нам відстрочку до близького часу! Ми відповімо на твій заклик і підемо за посланцями!»

[Скажуть їм:] «А чи не клялися ви раніше, що ніколи не зникнете?»

«Ніколи не зникнете» — ібн Касір, посилаючись на Муджагіда та інших тлумачів, вважає, що йдеться про перехід із земного життя в наступне, який заперечувався «несправедливими». Також ібн Касір стверджує, що мається на увазі невір'я у воскресіння й відплату.

45. Ви живете у житлах тих, які були несправедливі самі до себе. Вам зрозуміло, як Ми вчинили з ними, і Ми наводили для вас притчі».

Ідеться про попередні народи, знищені за їхню несправедливість (ат-Табарі, аль-Багавві, ібн Касір).

مُهَاطِعِينَ مُقْنِعِي رُءُوسِهِمْ لَا يَرْتَدُّ
إِلَيْهِمْ ظَرْفُهُمْ وَأَفْئِدَتُهُمْ هَوَاءٌ ﴿٤٣﴾

وَأَنْذِرِ النَّاسَ يَوْمَ يَا أَبْتِئِهِمُ الْعِدَابُ
فَيَقُولُ الَّذِينَ ظَلَمُوا رَبَّنَا آخِرْنَا إِلَىٰ آجَلٍ
قَرِيبٍ يُحِبُّ دَعْوَتَكَ وَيَنْبَغِ الرَّسُولُ أَنْ
تَكُونُوا أَقْسَمْتُمْ مِنْ قَبْلِ مَا لَمْ
كُنْ مِنْ رِوَالٍ ﴿٤٤﴾

وَسَكَتُمْ فِي مَسْكَانِ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ
وَتَبَيَّنَ لَكُمْ كَيْفَ فَعَلْنَا بِهِمْ وَضَرَبْنَا
لَكُمْ الْأَمْثَالَ ﴿٤٥﴾

46. Вони вдавалися до хитрощів, але Аллах знає їхні хитрощі, й ці хитрощі неспроможні зсунути гори!
47. Не думай, що Аллах порушує свою обіцянку. Воістину, Аллах — Великий, Володар відплати!
48. Того Дня земля зміниться іншою, так само, як і небеса. Постануть вони перед Аллахом, Єдиним, Всепереможним!
49. Того Дня ти побачиш грішників, закутих у кайдани.
50. Одяг їхній буде зі смоли, а обличчя покриватиме вогонь,
51. щоб Аллах відплатив кожній душі за те, що робила вона. Воістину, Аллах швидкий у відплаті!
52. Це — послання до людей, щоб їх застерігали ним, і щоб знали вони, що Він — Єдиний Бог. І нехай замисляться обдаровані розумом!

وَقَدْ مَكَرُوا مَكْرَهُمْ وَعِنْدَ اللَّهِ مَكْرُهُمْ
وَإِنْ كَانَ مَكْرُهُمْ لِتَزُولَ مِنْهُ
الْجِبَالُ ﴿٤٦﴾

فَلَا تَحْسَبَنَّ اللَّهَ مُخْلِفًا وَعْدِهِ رُسُلَهُ
إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ ذُو انْتِقَامٍ ﴿٤٧﴾

يَوْمَ يُبَدَّلُ الْأَرْضُ غَيْرَ الْأَرْضِ
وَالسَّمَوَاتُ وَرُؤُوسُ الْوَجْدِ الْقَهَّارِ ﴿٤٨﴾

وَتَرَى الْمُجْرِمِينَ يَوْمَئِذٍ مُّقْرَّنِينَ فِي
الْأَصْفَادِ ﴿٤٩﴾

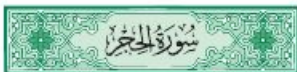
سَرَابِلُهُمْ مِنْ قَطْرَانٍ وَتَغْشَى وُجُوهُهُمْ
النَّارُ ﴿٥٠﴾

لِيَجْزِيَ اللَّهُ كُلَّ نَفْسٍ مَا كَسَبَتْ إِنَّ
اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿٥١﴾

هَذَا بَالِغٌ لِلنَّاسِ وَإِنْ سَدُّوا بِهِمْ
أَنْصَاهُمْ إِلَهُ وَجِدْ وَلْيَذَكَّرْ أُولُو
الْأَلْبَابِ ﴿٥٢﴾

Сура 15. Аль-Хіджр

*Im'ям Аллаха Милостивого,
Милосердного!*

1. Аліф. Лам. Ра. Це —
знамення Писання і ясного
Корану!
2. Ті, які не вірують,
напевно побажають стати
мусульманами.
3. Залиш їх, нехай їдять,
насолоджуються благами й
тішаться зі своїх надій. Скоро
дізнаються вони!
4. Селища, знищені Нами, мали
встановлений строк.
5. Жодна громада не може ні
випередити часу свого, ні
відстрочити його.
6. Вони сказали: «О той, якому
зіслано Нагадування! Ти —
божевільний!
7. Чому ти не прийшов до нас
із ангелами, якщо ти один із
правдивих?»
8. Ми відсилаємо ангелів тільки
з істиною, і тоді нікому не буде
відстрочки.
9. Воістину, Ми зіслали
Нагадування і, воістину, Ми
бережемо його!

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الرَّ تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ وَقُرْآنٍ
مُبِينٍ ﴿١﴾

رُسُلًا نَزَّلْنَا الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْ كَانُوا
مُسْلِمِينَ ﴿٢﴾

ذَرَهُمْ بَأْكَرًا كَانُوا يَنْشَتَعُونَ
فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿٣﴾

وَمَا أَهْلَكْنَا مِنْ قَرْبَةٍ إِلَّا وَهِيَ كَاتِبٌ
مَعْلُومٌ ﴿٤﴾

مَا نَسِبُ مِنْ أُمَّةٍ لَهَا وَمَا يَسْتَجِرُونَ ﴿٥﴾

وَقَالُوا إِنَّا نَأْتِيهَا الَّذِي نَزَّلَ عَلَيْهِ الذِّكْرُ
إِنَّكَ لَمَجْنُونٌ ﴿٦﴾

لَوْ مَا تَأْتِيهَا يَا مَلَكُةَ إِن كُنْتَ مِنَ
الصَّادِقِينَ ﴿٧﴾

مَا نَزَّلْنَا الْمَلَكَةَ إِلَّا بِالْحَقِّ وَمَا كَانُوا
إِذَا مُنظَرِينَ ﴿٨﴾

إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَإِنَّا لَهُ لَحَاطِرُونَ ﴿٩﴾

10. Ми ще раніше відсилали [посланців] до давніх народів.
11. Який би посланець до них не приходив, вони глузували з нього.
12. Так Ми вкладаємо це в серця грішників.
«Вкладаємо це» — аль-Багавві вважає, що мається на увазі невір'я, заперечення й глузування. Ібн Касір наводить переказ від Анаса й Хасана аль-Басрі, які стверджують, що йдеться про багатобожжя.
13. Вони не вірують, хоч уже й був приклад давніх народів.
Букв. «вони не вірують у це». Аль-Багавві коментує: «Не вірують у Мухаммада (мир йому і благословення Аллаха), а також у Коран».
14. Якби Ми відкрили для них небесні ворота й вони б туди піднялися,
15. то неодмінно сказали б:
«Погляди наші затьмарились, а ми зачаровані!»
16. Ми створили на небі різні сузір'я та прикрасили його для тих, хто дивиться.
17. І Ми бережемо його від кожного камшованого шайтана.

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ فِي شِعْبِ الْأَوَّلِينَ ﴿١٠﴾

وَمَا يَأْتِيهِمْ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ﴿١١﴾

كَذَلِكَ نَسُكُّكَ فِي قُلُوبِ الْمُجْرِمِينَ ﴿١٢﴾

لَا يُؤْمِنُونَ بِهِ، وَقَدْ خَلَتْ سُنَّةُ الْأَوَّلِينَ ﴿١٣﴾

وَلَوْ فَتَحْنَا عَلَيْهِم بَابًا مِنَ السَّمَاءِ فَظَلُّوا فِيهِ يَعْرُجُونَ ﴿١٤﴾

لَقَالُوا إِنَّمَا سُكِّرَتْ أَبْصَارُنَا بَلْ نَحْنُ قَوْمٌ مَسْحُورُونَ ﴿١٥﴾

وَلَقَدْ جَعَلْنَا فِي السَّمَاءِ بُرُوجًا وَزَيَّنَّاهَا لِلنَّظِيرِينَ ﴿١٦﴾

وَحَفِظْنَاهَا مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ رَجِيبٍ ﴿١٧﴾

18. А якщо він почне підслуховувати, то за ним поженеться яскрава зоря.
19. І Ми розіслали землю й встановили там гори, а також виростили там кожену виважену річ.
20. Ми створили на землі засоби прожиття для вас і для тих, кого ви не годуєте,
21. і немає речей, сховищ яких не було б у Нас. Ми відсилаємо їх тільки у визначеній мірі.
22. Ми відіслали вітри, які запліднюють, і пролили з неба воду, якою вас напуваємо. Але ви не можете її зберегти!
Аль-Багавві відзначає, що вода зберігається в «схованках Аллаха» (див. аят 21).
23. Воістину, Ми даруємо життя і смерть. Ми будемо спадкоємцями!
«Сказано, що Всевишній успадкує землю й тих, хто на ній. І до Нього повернуться вони!» (Ібн Касір).
24. Ми знаємо ваших попередників і наступників.
Ібн Касір коментує: «Сказав син Аббаса (нехай буде вдоволений Аллах ними обома): «Попередники» — це ті, хто вмер іще з часів Адама (мир йому).

إِلَّا مَن أَسْرَقَ السَّمْعَ فَاتَّبَعَهُ شَهَابٌ مُّبِينٌ ﴿١٨﴾

وَالْأَرْضَ مَدَدْنَاهَا وَأَلْقَيْنَا فِيهَا رَوَاسِيَ وَأَنْبَتْنَا فِيهَا مِن كُلِّ شَيْءٍ مَّمْرُورٍ ﴿١٩﴾

وَجَعَلْنَا لِكُلِّ مَعْرَشٍ وَ مَن أَسْرَقَهُ يَكْفُرِينَ ﴿٢٠﴾

وَإِن مِّن شَيْءٍ إِلَّا عِنْدَنَا خَزَائِنُهُ وَمَا نُنزِلُهُ إِلَّا بِقَدَرٍ مَّعْلُومٍ ﴿٢١﴾

وَأَرْسَلْنَا الرِّيحَ لَوَافِحَ لَنُزِّلَنَّ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَتَسْقِيَنَّهُمْ وَمَا أَنشُرُهُمْ إِلَّا بِحُكْمٍ رَبِّينَا ﴿٢٢﴾

وَإِنَّا لَنَحْنُ نُحْيِيهِمْ وَنُمِيتُهُمْ وَنَحْنُ أَلْوَرُونَ ﴿٢٣﴾

وَلَقَدْ عَلِمْنَا الْمُسْتَقْدِمِينَ مِنكُمُ وَلَقَدْ عَلِمْنَا الْمُسْتَأْخِرِينَ ﴿٢٤﴾

А «наступники» — це ті, які живуть нині та які будуть жити потім. І так аж до Судного дня».

25. Воістину, Твій Господь збере їх усіх! Воістину, Він — Мудрий, Всезнаючий!
26. Ми створили людину з сухої глини, мулу, затверділого у формі.
27. А джина Ми створили ще раніше — з палаючого вогню.
Слово «джини» тут ужито в однині (джанна; мн. — джиинна), тобто в родовому значенні (порів. «людина» з аяту 26). Аль-Багавві наводить переказ від ібн Аббаса, згідно з яким джиинна — це «батько всіх джиинів, так само, як Адам — батько всіх людей».
28. Ось твій Господь сказав ангелам: «Воістину, Я створю людину з сухої глини, мулу, затверділого в формі.
29. І коли Я розмірю її та вдихну в неї зі Свого Духа, то впадіть перед нею ниць, низько кланяючись!»
30. І вклонилися всі ангели,
31. крім Ібліса — він відмовився бути з тими, які вклонилися.
32. Сказав Аллах: «Іблісе! Що з тобою, адже ти не з тими, які вклонилися?»

وَأَنَّ رَبَّكَ هُوَ يَحْشُرُهُمْ إِنَّهُ رَحِيمٌ عَلِيمٌ ﴿٢٥﴾

وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ صَلْصَالٍ مِنْ حَمَلٍ مَسْنُونٍ ﴿٢٦﴾

وَالجَّانَ خَلَقْنَاهُ مِنْ قَبْلُ مِنْ نَارِ السَّمُومِ ﴿٢٧﴾

وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَائِكَةِ إِنِّي خَالِقٌ بَشَرًا مِنْ صَلْصَالٍ مِنْ حَمَلٍ مَسْنُونٍ ﴿٢٨﴾

وَإِذَا سَوَّيْتُهُ وَنَفَخْتُ فِيهِ مِنْ رُوحِي فَقَعُوا لَهُ سَاجِدِينَ ﴿٢٩﴾

فَسَجَدَ الْمَلَائِكَةُ كُلُّهُمْ أَجْمَعُونَ ﴿٣٠﴾

إِلَّا إِبْلِيسَ أَبَى أَنْ يَكُونَ مَعَ السَّاجِدِينَ ﴿٣١﴾

قَالَ يَا إِبْلِيسُ مَا لَكَ أَلَّا تَكُونَ مَعَ السَّاجِدِينَ ﴿٣٢﴾

33. Той відповів: «Я не вклонюся людині, яку Ти створив із сухої глини, мулу, затверділого у формі!»
34. Сказав Аллах: «Вийди звідси! Будеш ти каменований!
Слово раджм («каменований») має ще й інші значення: «вигнаний», «проклятий», про що також свідчить цей та наступні аяти. Як відомо, пророк Ібрагім (мир йому) відганяв камінням шайтана в долині Міна. Згодом ця дія перетворилася на один із приписів хадджу.
35. Прокляття буде над тобою аж до Судного Дня!»
36. Той сказав: «Даруй мені відстрочку — до того Дня, коли воскреснуть вони!»
37. Він відповів: «Воістину, ти — один із тих, кому дано відстрочку,
38. до того Дня, час якого визначено!»
39. Той сказав: «Господи! За те, що Ти спокусив мене, я прикрашу для них те, що на землі й неодмінно спокушу їх усіх,
40. окрім Твоїх рабів серед них, які обрані».
41. Він сказав: «Це — прямий шлях до Мене!

قَالَ لَأَأْتِيَنَّكَ مِنَ الْغَيْبِ تَلْوِينَ
مِمَّا لَا تُحِيطُ بِحَمَلِهِ تَلَوِينِ ﴿٣٣﴾

قَالَ فَأَخْرِجْهَا فَإِنَّا نَجْزِيكَ ﴿٣٤﴾

وَإِنَّا لَنَعْلَمُكَ إِلَى يَوْمِ الدِّينِ ﴿٣٥﴾

قَالَ رَبِّ فَأَنْظِرْنِي إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ ﴿٣٦﴾

قَالَ فَإِنَّكَ مِنَ الْمُنظَرِينَ ﴿٣٧﴾

إِلَى يَوْمِ الْوَعْدِ الْمَعْلُومِ ﴿٣٨﴾

قَالَ رَبِّ بِمَا أَغْوَيْتَنِي لَأُزَيِّنَنَّ لَهُمْ فِي
الْأَرْضِ وَلَأُغْوِيَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٣٩﴾

إِلَّا الْعِبَادَ الَّذِينَ اصْطَفَيْتَ ﴿٤٠﴾

قَالَ هَذَا صِرَاطٌ عَلَيَّ مُسْتَقِيمٌ ﴿٤١﴾

42. Воістину, немає в тебе влади над Моїми рабами, крім тих, які спокуються й підуть за тобою!
43. Воістину, гесна — місце, обіцяне їм усім!
44. Вона має сім воріт, і для кожних воріт призначено їхню частину!
45. Воістину, богобоязливі будуть у садах раю, серед джерел!»
46. Увійдіть сюди з миром — у безпеці ви!
47. Ми очистимо їхні серця від ненависті, тож вони, наче брати, лежатимуть на ложах, повернувшись одне до одного.
48. Там не торкнеться їх втома, і не вийдуть вони звідти.
49. Сповісти Моїх рабів про те, що Я — Прощаючий, Милосердний!
50. І що кара Моя — кара болісна!
51. І сповісти їх про гостей Ібрагіма!
52. Ось вони увійшли до нього й сказали: «Мир!» А він відповів: «Ми боїмося вас!»
53. Ті сказали: «Не бійся! Ми сповіщаємо тобі радісну звістку про розумного хлопчика!»

إِنَّ عِبَادِي لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطَانٌ إِلَّا مَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْغَاوِينَ ﴿٤٢﴾

وَأَنَّ جَهَنَّمَ لَمْ تَوْعَدْهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٤٣﴾

لَهَا سَبْعَةُ أَبْوَابٍ لِكُلِّ بَابٍ مِنْهُمْ جُزْءٌ مَقْسُومٌ ﴿٤٤﴾

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ﴿٤٥﴾

أَدْخُلُوهَا بِسَلَامٍ آمِينَ ﴿٤٦﴾

وَوَضَعْنَا مَا فِي صُدُورِهِمْ مِنْ غِلٍّ إِخْوَانًا عَلَىٰ سُرُرٍ مُّتَقَابِلِينَ ﴿٤٧﴾

لَا يَمَسُّهُمْ فِيهَا نَصَبٌ وَمَا هُمْ مِنْهَا بِمُخْرَجِينَ ﴿٤٨﴾

* نَبِّئْ عِبَادِي أَنِّي أَنَا الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿٤٩﴾

وَأَنَّ عَذَابِي هُوَ الْعَذَابُ الْأَلِيمُ ﴿٥٠﴾

وَنَبِّئْهُمْ عَنْ صَبِيفِ إِبْرَاهِيمَ ﴿٥١﴾

إِذْ دَخَلُوا عَلَيْهِ فَقَالُوا سَلَامًا قَالَ إِنَّا مِنْكُمْ وَجِلُونَ ﴿٥٢﴾

قَالُوا لَا تَوْجَلْ إِنَّا نُبَشِّرُكَ بِغُلَامٍ عَلِيمٍ ﴿٥٣﴾

54. Він сказав: «Невже ви сповіщасте мені таку радісну звістку тоді, коли вже торкнулася мене старість? Яку ж радісну звістку ви мені принесли?»
55. Вони сказали: «Ми сповістили тобі правду, тож не будь серед тих, які впадають у відчай!»
56. Він відповів: «Хто ж розчарується в милості свого Господа, крім тих, що перебувають в омані?»
57. І сказав: «Чого ж ви хочете, посланці?»
58. Вони сказали: «Нас послали до людей грішних,
59. окрім родини Лута — ми врятуємо їх усіх,
60. окрім дружини його. Ми вирішили, що вона залишиться».
61. І коли посланці прийшли до родини Лута,
62. він сказав: «Воістину, ви — незнайомі люди!»
63. Ті сказали: «Ми прийшли до тебе з тим, у чому вони сумніваються.
Ідеться про Боже покарання (аль-Багавві).
64. Ми принесли тобі істину й ми правдиві.

قَالَ ابَشِّرْهُمُونِي عَنِّي أَنْ مَسَّنِيَ الْكِبَرُ فِيمَا
بَيَّسُرُونَ ﴿٥٤﴾

قَالُوا ابَشِّرْكَ بِالْحَقِّ فَلَا تَكُن مِّنَ
الْقٰذِبِينَ ﴿٥٥﴾

قَالَ وَمَنْ يَقْتَضِ مِن رَّحْمَةِ رَبِّهِ إِلَّا
الضَّالُّونَ ﴿٥٦﴾

قَالَ فَمَا خَطْبُكُمْ أَيُّهَا الْمُرْسَلُونَ ﴿٥٧﴾

قَالُوا إِنَّا أُرْسِلْنَا إِلَىٰ قَوْمٍ مُّجْرِمِينَ ﴿٥٨﴾

إِلَّا آلَ لُوطٍ إِنَّا لَمَنَجُّهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٥٩﴾

إِلَّا امْرَأَتَهُ قَدَّرْنَا إِنَّهَا لَمِنَ الْغٰثِرِينَ ﴿٦٠﴾

فَلَمَّا جَاءَ آلَ لُوطٍ الْمُرْسَلُونَ ﴿٦١﴾

قَالَ إِنَّكُمْ قَوْمٌ مُّكْرَهُونَ ﴿٦٢﴾

قَالُوا بَلْ جِئْنَاكَ بِمَا كَانُوا فِيهِ
يَسْمَرُونَ ﴿٦٣﴾

وَأَتَيْنَاكَ بِالْحَقِّ وَإِنَّا لَصٰدِقُونَ ﴿٦٤﴾

65. Серед ночі виведи свою родину й сам вирушай слідом за ними. І нехай жоден із вас не оглядається! Ідіть туди, куди вам наказано!»

فَأَسْرِ بِأَهْلِكَ بِقِطْعٍ مِنَ اللَّيْلِ وَاتَّبِعْ أَدْبَارَهُمْ وَلَا يَلْتَفِتْ مِنْكُمْ أَحَدٌ وَامْضُوا حَيْثُ تُؤْمَرُونَ ﴿٦٥﴾

66. Ми повідомили йому про те, що коріння їхнє буде відтято до ранку.

وَقَصَبْنَا آيَاتِهِ ذَٰلِكَ الْأَمْرَ أَنَّ دَابِرَ هَٰؤُلَاءِ مَقْطُوعٌ مُّصَيِّجِينَ ﴿٦٦﴾

Тобто народ Лута буде знищено.

67. І збіглися жителі міста, радіючи.

وَجَاءَ أَهْلَ الْمَدِينَةِ يَسْتَبْشِرُونَ ﴿٦٧﴾

68. [Лут] сказав: «Це — мої гості, тож не ганьбіть мене,

قَالَ إِنَّ هَٰؤُلَاءِ صَبِيغِي فَلَا تَقْصَحُونِ ﴿٦٨﴾

69. бійтесь Аллаха й не принижуйте мене!»

وَاتَّقُوا اللَّهَ وَلَا تُخْزُونِ ﴿٦٩﴾

70. Та вони сказали: «Невже ми не заборонили тобі бути з жителями світів?»

قَالُوا أَوَلَمْ نَنْهَكَ عَنِ الْعَالَمِينَ ﴿٧٠﴾

Тобто приймати гостей (ібн Касір).

71. Він відповів: «Ось вам мої доньки, якщо ви цього бажаєте!»

قَالَ هَٰؤُلَاءِ بَنَاتِي إِن كُنتُمْ فَاعِلِينَ ﴿٧١﴾

72. Клянуся твоїм життям! Вони блукали в своєму сп'янінні,

لَعَمْرُكَ إِنَّهُمْ لَفِي سَكْرَتِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿٧٢﴾

73. а на сході сонця уразив їх крик.

فَأَخَذَتْهُمُ الصَّيْحَةُ مُشْرِقِينَ ﴿٧٣﴾

74. Ми перевернули місто догори ногами й пролили на них дощ із каміння з обпаленої глини.

فَجَعَلْنَا عَلَيْهِمَا سَافِلَهُمَا وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ حِجَارَةً مِنْ سِجِّيلٍ ﴿٧٤﴾

75. Воістину, в цьому знамення для тих, хто здатний бачити!

إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّمَنْ يُسْمِعُ ﴿٧٥﴾

76. Було воно на помітній дорозі.
77. Воістину, в цьому знамення для віруючих!
78. Жителі аль-Айки були нечестивцями,
79. тож Ми помстилися їм. Воістину, ці два міста були на видному шляху.
80. Жителі аль-Хіджру вважали посланців за брехунів,
Аль-Хіджр — назва кам'янистої долини на північному заході Аравійського півострова. Там жили самудити, народ Саліха (аль-Багавві).
81. Ми дарували їм Наші знамення, але вони відвернулися.
82. У горах вони висікали собі безпечні житла,
83. але зранку вразив їх крик.
84. Не допомогло їм те, що вони собі накопичували!
85. Ми не створювали небес, землі й того, що між ними, як тільки в істині. Час неодмінно настане. Тож даруй їм найкраще прощення!
86. Воістину, твій Господь — Творець, Знаючий!
87. Воістину, Ми дарували тобі сім повторюваних і великий Коран!

وَأَنهَا لَبَسِيلٌ مُّقِيمٌ ﴿٧٦﴾

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّلْمُؤْمِنِينَ ﴿٧٧﴾

وَإِن كَانَ أَصْحَابُ الْأَيْكَةِ لَظَالِمِينَ ﴿٧٨﴾

فَأَنقَضْنَا مِيثَقَهُمْ وَأَنهَمَّا إِلَى مَأْمُرِنَا ﴿٧٩﴾

وَلَقَدْ كَذَّبَ أَصْحَابُ الْحِجْرِ الْمُرْسَلِينَ ﴿٨٠﴾

وَمَا أَنبَأْنَاهُمْ ءَايَاتِنَا فَاكَاوَرُوا عَنْهَا مُعْرِضِينَ ﴿٨١﴾

وَكَانُوا يُسْحِنُونَ مِنَ الْجِبَالِ يَتَوَقَّأَ الْوَحْيِينَ ﴿٨٢﴾

فَأَخَذَتْهُمُ الرَّبِّ صَبَاحَةٌ مُّصِيبِينَ ﴿٨٣﴾

فَمَا أَغْنَىٰ عَنْهُمْ مَّا كَانُوا يُكْسِبُونَ ﴿٨٤﴾

وَمَا خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا
إِلَّا بِالْحَقِّ وَإِنَّ السَّاعَةَ لَآيَةٌ فَاصْفَحْ
الصَّفْحَ الْجَمِيلَ ﴿٨٥﴾

إِنَّ رَبَّكَ هُوَ الْخَلَّاقُ الْعَلِيمُ ﴿٨٦﴾

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَاكَ سَبْعًا مِّنَ الْمَنَافِي
وَالْقُرْءَانَ الْعَظِيمَ ﴿٨٧﴾

Існують багато різних тлумачень вислову «сім повторюваних». Найчастіше вважають, що йдеться про сім великих сур або про сім аятів першої сури «аль-Фатіха» (за ібн Касіром). Наприклад, аль-Багавві на користь цієї думки наводить переказ від ібн Аббаса, Хасана й Катади, згідно з яким назва «повторювані» вказує на те, що аяти першої сури повторюються в обрядовій молитві (салят) у кожній частині (ракаті).

88. Не заглядайся на блага, якими Ми наділили декого з них. Не шкодуй про цих людей і пригорни своїм крилом віруючих.

Цей вислів означає «бути милостивим до когось».

89. Скажи: «Воістину, я — ясний застерігач!»

90. Ми зіслали подібне на тих,

91. хто поділив Коран на частини. Пророк (мир йому і благословення Аллаха) застерігав покаранням тих, які увірували тільки в частину даних Богом писань. Так само вони сприйняли й Коран (за аль-Багавві).

92. Клянуся Господом твоїм, що Ми запитаємо їх усіх

93. про те, що вони робили!

لَا صَدْرَ عَيْنِكَ إِلَىٰ مَا مَتَّعْنَا بِهِ أَزْوَاجًا مِنْهُمْ
وَلَا تَحْزَنَ عَلَيْهِمْ وَخَفِضْ جَنَاحَكَ
لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿٨٨﴾

وَقُلْ إِنِّي أَنَا النَّذِيرُ الْمُبِينُ ﴿٨٩﴾

كَمَا أَنْزَلْنَا عَلَى الْمُقْتَسِمِينَ ﴿٩٠﴾

الَّذِينَ جَعَلُوا الْقُرْآنَ عِضِينَ ﴿٩١﴾

وَرَبِّكَ لَنَسْأَلَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٩٢﴾

عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٩٣﴾

94. Проголоси те, що тобі наказано й відвернись від багатобожників.
95. Воістину, Ми врятували тебе від тих, які глузують,
96. які вважають, що крім Аллаха є інший бог. Скоро дізнаються вони!
97. Ми знаємо, що твої груди стискаються від того, що говорять вони.
98. Тож прославляй хвалою Господа свого й будь серед тих, які падають ниць!
99. Поклоняйся Господу своєму, доки не прийде до тебе впевненість.

Впевненість (якін) — масться на увазі смерть (ібн Касір).

فَأَصَدِّعْ يَمَانُوتَ وَمُؤَمَّرُ وَأَعْرِضْ عَنِ الْمُشْرِكِينَ ﴿٩٤﴾

إِنَّا كَفَعْنَاكَ الْمُسْتَهْزِئِينَ ﴿٩٥﴾

الَّذِينَ يَجْعَلُونَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿٩٦﴾

وَلَقَدْ نَعَلْنَا أَنَّاكَ بِضَيْقٍ صَدْرِكَ بِمَا يَقُولُونَ ﴿٩٧﴾

فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَكُن مِّنَ السَّاجِدِينَ ﴿٩٨﴾

وَأَعْبُدْ رَبَّكَ حَتَّىٰ يَأْتِيَكَ الْيَقِينُ ﴿٩٩﴾

Сура 16. Ан-Нахль («Бджоли»)

*Im'ям Аллаха Милостивого,
Милосердного!*

1. Наказ Аллаха прийде — тож не намагайтесь прискорити його! Преславний Він і Вищий за те, що Йому додають як рівних!
2. За наказом Своїм посилає Він ангелів із духом тому з рабів Своїх, кому побажає: «Немає бога, крім Мене! Тож бійтесь Мене!»
«Дух» (ар-рух) тут має значення «одкровення» (аль-Багавві, ібн Касір).
3. Він створив небеса й землю в істині. Вищий Він за те, що Йому додають як рівних!
4. Він створив людину з краплі сімені, а вона ще й відкрито сперечається!
5. Він створив худобу, яка дає вам тепло та іншу користь. Також ви маєте з неї їжу.
6. Ви милуєтесь нею, коли приганяєте її ввечері та виганяєте на пасовиська зранку.
7. Вона переносить ваші ноші до країн, яких би ви дісталися тільки з важкими зусиллями. Воістину, Господь ваш — Жалісливий, Милосердний!

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَنِّي أَمُرُّ اللَّهَ فَلَا تَسْتَعْجِلُوهُ سُبْحَانَهُ
وَتَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿١﴾

يُنزِلُ الْمَلَائِكَةَ بِالرُّوحِ مِنْ أَمْرِهِ عَلَى
مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ أَنْ أَنْذِرُوا أَنَّهُ لَا إِلَهَ
إِلَّا أَنَا فَاقْبَلُوا ﴿٢﴾

خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ
تَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٣﴾

خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ نُطْفَةٍ فَإِذَا هُوَ خَصِيمٌ
مُبِينٌ ﴿٤﴾

وَأَنْعَمَ خَلَقَهَا لَكُمْ فِيهَا دِفْءٌ
وَمَنْفَعٌ وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ ﴿٥﴾

وَالَكُمْ فِيهَا جَمَالٌ حِينَ تُرْجَوْنَ
وَحِينَ تَنْسَحُونَ ﴿٦﴾

وَتَحْمِلُ أَوْسَالَكُمْ إِلَىٰ بَلَدٍ لَّئِنْ كُنْتُمْ
بِتَلْفِيهِ إِلَّا يَشِقُّ الْإِنْفُسَ إِنَّ رَبَّكُمْ
لَرؤُوفٌ رَحِيمٌ ﴿٧﴾

8. Коні, мули й віслюки [створені] для вашого пересування та для краси. Він творить і те, про що ви не знаєте!
9. Аллах вказує пряму дорогу, але є й шляхи, що ведуть убік. Якби Він побажав, то всіх вас повів би прямим шляхом!
10. Він — Той, Хто проливає з неба воду. Вона — напій для вас, завдяки їй ростуть дерева, серед яких ви пасете худобу.
11. Він вирощує для вас жито, оливи, фінікові пальми, виноград та всі інші плоди. Воістину, в цьому знамення для людей мислячих!
12. Він підкорив для вас ніч і день, сонце й місяць. За наказом Його зірки також покірні. Воістину, в цьому знамення для людей розуміючих!
13. Він поширив для вас землею те, що має різні кольори. Воістину, в цьому знамення для людей, які згадують!
14. Він — Той, Хто підкорив море, щоб ви споживали з нього свіже м'ясо й діставали прикраси, які ви одягаєте. Ти бачиш кораблі, які плінуть ним для того, щоб ви могли шукати ласку Його. Можливо, ви будете вдячні!

وَالْخَيْلَ وَالْإِبَالَ وَالْحَمِيرَ لِتَرْكَبُوهَا
وَزِينَةً وَيَخْلُقُ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٨﴾

وَعَلَى اللَّهِ قَصْدُ السَّبِيلِ وَمَهْتَابِهَا وَتَوَلَّى
سَاءَ لِهَدْيِكُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٩﴾

هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً لَكُمْ
يَنْتَشِرُ بِهِ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿١٠﴾

يُنْبِتُ لَكُمْ بِهِ الزَّرْعَ وَالزَّيْتُونَ
وَالنَّخِيلَ وَالْأَعْنَابَ وَمِنْ كُلِّ
الشَّجَرَاتِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ
يَتَفَكَّرُونَ ﴿١١﴾

وَسَخَّرَ لَكُمْ الَّيْلَ وَالنَّهَارَ
وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ وَالنُّجُومَ مُسَخَّرَاتٍ
بِأَمْرِهِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ
يَعْقِلُونَ ﴿١٢﴾

وَمَا ذَرَأْتُمْ فِي الْأَرْضِ مُخْتَلِفًا
أَلْوَانُهُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ
يَذْكُرُونَ ﴿١٣﴾

وَهُوَ الَّذِي سَخَّرَ الْبَحْرَ لَكُمْ أَكْلًا مَرِيئًا
وَلَحْمًا طَرِيًّا وَتَسَخَّرَ مِنْهُ جَاهِزًا
تَلْبَسُونَهَا وَتَرَى الْفُلَ كَمَا يَمَاجِرُ فِيهِ
وَيَنْتَبِعُونَ مِنْ قِصْبِهِ وَأَعْلَمُكُمْ
تَشْكُرُونَ ﴿١٤﴾

15. Він поставив на землі непохитні гори, щоб вона не коливалася під вами, а також річки й дороги. Можливо, ви підете прямим шляхом!

وَالَّذِينَ فِي الْأَرْضِ رَوَّسَى أَنْ تَمِيدَ بِكُمْ
وَأَنْهَارًا وَسُبُلًا لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿١٥﴾

16. І також знаки! А за допомогою зірок [люди] йдуть прямим шляхом!

وَعَلَّمَنَّاكَ وَالنَّجْمِ هُمْ يَهْتَدُونَ ﴿١٦﴾

Як свідчить ібн Касір, під «знаками» маються на увазі великі гори, малі пагорби та все інше, за допомогою чого подорожні знаходять правильну дорогу.

17. Невже Той, Хто творить, рівний тому, хто не творить? Невже не замислитеся ви?

أَفَمَنْ يَخْلُقُ كَمَنْ لَا يَخْلُقُ أَفَلَا تَتَذَكَّرُونَ ﴿١٧﴾

18. Якщо ви почнете рахувати милості Аллаха, то не злічите їх! Воістину, Аллах — Прощаючий, Милосердний!

وَأَنْ تَعُدُّوا نِعْمَةَ اللَّهِ لَا تُحْصُوهَا إِنَّ اللَّهَ لَعَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٨﴾

19. Аллах знає те, що ви приховуєте й що відкриваєте!

وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُسْرُوتُ وَمَا تُعْلِنُونَ ﴿١٩﴾

20. Ті, кого ви кличете замість Аллаха, не творять нічого, вони самі — створені!

وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَا يَخْلُقُونَ
شَيْئًا وَهُمْ يُخْلَقُونَ ﴿٢٠﴾

21. Мертві, не живі! Не знають вони, коли їх воскресять.

أَمْوَاتٌ غَيْرٌ أَحْيَاءُ وَمَا يَسْعُرُونَ
أَبْصَارًا ﴿٢١﴾

22. Ваш Бог — Бог єдиний. Серця тих, які не вірують у наступне життя, сповнені заперечень, а самі вони — зарозумілі горді!

إِلَهُكُمْ إِلَهٌ وَاحِدٌ قَالُوا الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ
بِالْآخِرَةِ قُلُوبُهُمْ مُنْكَرَةٌ وَهُمْ
مُسْتَكْبِرُونَ ﴿٢٢﴾

23. Так, Аллах знає те, що вони приховують і що відкривають! Воістину, Він не любить зарозумілих!

Аль-Багавві наводить переказ із «Сахіх» Мусліма: «Сказав Пророк (мир йому і благословення Аллаха): «Не ввійде до раю той, у кого в серці гордині хоч на вагу порошинки, і не ввійде до пекла той, у кого віри хоч на вагу порошинки». Один чоловік запитав: «О Посланцю Аллаха, а якщо хтось любить гарно вдягатися?» Той відповів: «Воістину, Аллах — Прекрасний і любить красу, а гординя — це нехтування істиною та утиски інших людей!»

24. Коли їх запитують: «Що зіслав Господь ваш?», то говорять вони: «Казки давніх народів!»
25. Нехай у День Воскресіння несуть вони всі свої тягарі й тягарі тих, кого вони збили зі шляху через невігластво своє. Мерзотне те, що вони понесуть!
26. Хитрували ще ті, які жили раніше за них. Проте Аллах зруйнував їхню споруду від самої основи, тож згори на них упав дах. Покарання прийшло до них звідти, звідки вони й не чекали!

Як свідчать ібн Касір та аль-Багавві, посилаючись на ібн

لَا جُرْمَ آرَأَى اللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَيْبُرُونَ وَمَا تَعْلَمُونَ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْتَكْبِرِينَ ﴿١٦﴾

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ مَاذَا أَنْزَلَ رَبُّكُمْ قَالُوا أَسْطِيرُ الْأَوَّلِينَ ﴿٢٤﴾

لِيَحْمِلُوا أَوْزَارَهُمْ كَامِلَةً يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَمِنْ أَوْزَارِ الَّذِينَ يُضِلُّوهُمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ أَلِيسَاءَ مَا يَزُرُونَ ﴿٢٥﴾

قَدَّمَكَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ قَاتَى اللَّهُ بُنْيَانَهُمْ مِمَّنِ الْقَوَاعِدِ فَخَرَّ عَلَيْهِمُ السَّقْفُ مِنْ فَوْقِهِمْ وَأَتَنَّهُمُ الْعَدَابُ مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٢٦﴾

*Аббаса та інших тлумачів,
масться на увазі вежа, яку
будували вавілоняни.*

27. Потім, у День Воскресіння, Він принизить їх і скаже: «Де ж ті, рівні Мені, про яких ви сперечалися?» Ті, яким дано знання, скажуть: «Воістину, сьогодні невіруючих спіткає ганьба та зло!»
28. Несправедливі самі до себе, яких забрали ангели, з удаваною покурою скажуть: «Ми не вчинили ніякого зла!» Таж ні! Воістину, Аллах знає про те, що робите ви!
29. Увійдіть до воріт геєни, де ви будете вічно! Мерзотний притулок для гордих!
30. Запитай у богобоязливих: «Що зіслав Господь ваш?» Ті скажуть: «Благо». Добро чекає на тих, які робили його в цьому світі. А наступний світ ще кращий! Яка прекрасна обитель богобоязливих!
31. Сади Едену, де течуть ріки. Для них там буде все, що вони побажають. Так Аллах винагороджує богобоязливих,
32. яких ангели забирають праведними. Говорять вони: «Мир вам! Увійдіть до раю за те, що робили ви!»

ثُمَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يُخَذُّوهُمْ وَيَقُولُ إِنَّا
شُرَكَاءُ الَّذِينَ كُنتُمْ تُشَاقِقُونَ فِيهِمْ
قَالَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ إِنَّا الْخِزْيَ الْيَوْمَ
وَالسُّوءَ عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿٣٧﴾

الَّذِينَ تَوَلَّوْهُمْ الْمَلَائِكَةُ ظَالِمِي أَنْفُسِهِمْ
قَالُوا أَلَمْ نَكُنْ مِنْ سَوْءِ بَلَاءٍ
إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٣٨﴾

فَادْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا
فَلَيْسَ مَتْوًى الْمُنْكَرِينَ ﴿٣٩﴾

﴿ وَقِيلَ لِلَّذِينَ اتَّقَوْا مَاذَا أَنْزَلَ رَبُّكُمْ قَالُوا
خَيْرًا لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا
حَسَنَةٌ وَلِلَّذِينَ الْآخِرَةُ خَيْرٌ وَلَنِعْمَ دَارُ
الْمُتَّقِينَ ﴿٤٠﴾

جَنَّاتٍ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا يُجْرِي مِنْ
تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ لَهُمْ فِيهَا مَا يَشَاءُونَ
كَذَلِكَ يُجْزَى اللَّهُ الْمُتَّقِينَ ﴿٤١﴾

الَّذِينَ تَوَلَّوْهُمْ الْمَلَائِكَةُ طَيِّبِينَ يَقُولُونَ
سَلَامٌ عَلَيْكُمْ ادْخُلُوا الْجَنَّةَ بِمَا كُنتُمْ
تَعْمَلُونَ ﴿٤٢﴾

33. Невже вони очікують чогось іншого, а не того, що придуть до них ангели та прийде наказ Господа їхнього? Так само робили й ті, що жили раніше за них. Аллах не був несправедливий до них, але вони самі були несправедливі до себе!

34. Лихо вразило їх за те, що вони робили. Впало на них те, з чого вони глузували!

35. Багатобожники скажуть: «Якби побажав Аллах, то ні ми, ні батьки наші не поклонялися б нікому, крім Нього, і нічого б не забороняли без Нього!» Так говорили й ті, які жили раніше за них. Але ж обов'язок посланців — тільки ясна звістка!

36. До кожного народу Ми відсилали посланця: «Поклоняйтесь Аллаху та уникайте тагута!» Серед них є ті, кому Аллах указав прямий шлях, а також ті, які заслужили оману. Ідіть землею та погляньте, який був кінець тих, що заперечували!

37. Якщо ти бажаєш, щоб вони йшли прямим шляхом, то Аллах не вказує шляху тим, кого вводить у оману. І не буде їм помічників!

هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا أَنْ تَأْتِيَهُمُ الْمَلَائِكَةُ
أَوْ يَأْتِيَ أَمْرٌ رَبِّكَ كَذَلِكَ فَعَلَ الَّذِينَ مِنْ
قَبْلِهِمْ وَمَا ظَنَّمَهُمْ اللَّهُ وَلَكِنْ كَانُوا
أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٣٣﴾

فَأَصَابَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا عَمِلُوا وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا
يُوعَدُونَ ﴿٣٤﴾

وَقَالَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا عَبَدْنَا
مِنْ دُونِهِ مِنْ شَيْءٍ وَنَحْنُ وَلَا آبَاءُ آبَائِنَا لَوَ
حَرَمْنَا مِنْ دُونِهِ مِنْ شَيْءٍ كَذَلِكَ فَعَلَ
الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَهَلْ عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا
الْبَلَاغُ الْمُبِينُ ﴿٣٥﴾

وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنْ
عَبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ
فَمِنْهُمْ مَنْ هَدَى اللَّهُ وَمِنْهُمْ مَنْ حَقَّتْ
عَلَيْهِ الضَّلَالَةُ فَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا
كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكْفِرِينَ ﴿٣٦﴾

إِنْ تَحِضُّ عَلَى هُدَاهُمْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي
مَنْ يُضِلُّ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ ﴿٣٧﴾

38. Вони клялися Аллахом — найсильнішими клятвами! — що Аллах не воскресить померлих. Таж ні! Істинне обіцяне Ним, але більшість людей не знає!
39. Він пояснить їм те, про що вони сперечалися між собою, і ті, які не увірували, дізнаються, що були брехунами!
40. Коли Ми хочемо якусь річ, то тільки говоримо їй: «Будь!» — і вона є!
41. Тих, які здійснили переселення заради Аллаха після того, як зазнали утисків, Ми поселимо в земному житті у найкращому місці. А винагорода наступного життя ще більша — якби вони лише знали!
42. Це — ті, хто має терпіння й покладається на свого Господа!
43. І раніше за тебе Ми відсиляли чоловіків, яким дарували одкровення. Запитайте про це в людей Нагадування, якщо ви не знаєте.

«Люди Нагадування» — більшість тлумачів схиляється до версії, що йдеться про людей

وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَا يَبْعَثُ اللَّهُ
مَنْ يَمُوتُ بَلَىٰ وَعْدًا عَلَيْهِ حَقًّا وَلَٰكِن
أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٨﴾

إِنِّي بَيِّنٌ لَّهُمُ الَّذِي يَخْتَلِفُونَ فِيهِ وَيَسْتَعْمِرُ
الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّهُمْ كَانُوا كَذِبِينَ ﴿٣٩﴾

إِنَّمَا قَوْلُنَا لِشَيْءٍ إِذَا أَرَدْنَاهُ أَن نَقُولَ لَهُ كُنْ
فَيَكُونُ ﴿٤٠﴾

وَالَّذِينَ هَاجَرُوا فِي اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مَا ظَلَمُوا
لَنَسْئَلَنَّهُمْ فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَلِأَجْرٍ الْآخِرَةِ
أَكْثَرُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿٤١﴾

الَّذِينَ صَبَرُوا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿٤٢﴾

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ إِلَّا رِجَالًا نُوحِي إِلَيْهِمْ
فَسْئَلُوا أَهْلَ الذِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٤٣﴾

Писання, адже вони вірили в пророків і посланців Божих (аль-Багавві, ібн Касір).

44. [Відсилали їх] із ясними знаменнями й писаннями! Ми зіслали тобі нагадування, щоб ти пояснив людям те, що зіслано їм — можливо, поміркують вони!
45. Невже ті, які вдаються до лихих хитрощів, упевнені, що Ми не примусимо землю поглинути їх, або що кара не прийде до них звідти, звідки вони й не чекають?
46. Або що Ми не схопимо їх під час їхніх справ, і не уникнуть цього вони?
47. Або що Ми не схопимо їх тоді, коли вони налякані? Воістину, твій Господь — Жалісливий, Милосердний!
48. Невже вони не спостерігали за речами, які створив Аллах? Їхні тіні схилиються направо й наліво, смиренно вклоняються перед Аллахом.
49. Перед Аллахом падають ниць ті, хто на небесах і на землі — тварини, ангели, й вони не вивищуються!
50. Вони мають страх перед Господом своїм, Який над ними, і роблять те, що їм наказано!

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي تَسْتَعِينُونَ
وَأَطِيعُوا أَمْرًا مِّنْ أَمْرِ اللَّهِ وَاللَّهُ يَسْتَعِينُ
الْمَلَائِكَةَ الَّذِينَ هُمْ أَدْبَارُكُمْ وَسُجُودُهُمْ
لِلَّهِ وَتَقْوَاهُمْ أَعْيُنُكُمْ وَأَنْتُمْ كَالْبُحْرِ
الْعَظِيمِ ۝١٤

أَفَأَمِّنَ الَّذِينَ مَكَرُوا السَّيِّئَاتِ أَنْ يَخْسِفَ
اللَّهُ بِهِمُ الْأَرْضَ أَوْ يَأْتِيَهُمُ الْعَذَابُ مِنْ
حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ ۝١٥

أَوْ يَأْخُذَهُمْ فِي تَقْلِبِهِمْ فَهُمْ لَا يُمَجِّرُونَ ۝١٦

أَوْ يَأْخُذَهُمْ عَلَى تَخَوُّفٍ فَإِنَّ رَبَّكَ لَرِءُوفٌ
رَّحِيمٌ ۝١٧

أَوَلَمْ يَرَوْا إِلَى مَا خَلَقَ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ
يَتَفَتَّحُونَ ظِلُّهُ لِمَنْ يَشَاءُ مِنَ
الرَّسُولِ وَالشَّيْءُ يَسْجُدُ لِلَّهِ وَهُوَ
دَاخِرٌ ۝١٨

وَاللَّهُ يَسْجُدُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ
مِن دَابَّةٍ وَالْمَلَائِكَةُ وَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ ۝١٩

يَخَافُونَ رَبَّهُمْ مِنْ قُدْرَتِهِمْ وَيَفْعَلُونَ مَا
يُؤْمَرُونَ ۝٢٠

51. Сказав Аллах: «Не беріть собі двох богів! Воістину, Він — єдиний Бог! І бійтеся тільки Мене!»
52. Йому належить те, що на небесах і на землі, Йому належить незмінна покора! Невже ви будете боятись когось іншого замість Аллаха?
53. Усі блага, які ви маєте — від Аллаха. А коли вас торкається лихо, то до Нього закликаєте ви!
54. А коли Він відвертає це лихо, то частина з вас починає додавати Господу своєму рівних,
55. заперечуючи те, що Ми дарували їм. Насолоджуйтесь благами, скоро дізнаєтесь ви!
56. Частину з того, чим Ми наділили їх, вони віддають тому, про що й не знають. Клянуся Аллахом, вас запитають про те, що вигадували ви!
Ідється про багатобожників, які приносили в жертву ідолам частину врожаю, худоби та іншого майна (аль-Багавві).
57. Вони приписують Аллаху доньок! Пречистий Він! А самі залишають собі, кого хочуть.
«Кого хочуть» — маютьесь на увазі сини. Як відомо, новонароджених дівчаток за часів невігластва часто вбивали, а нащадок

﴿وَقَالَ اللَّهُ لَا تَتَّخِذُوا إِلَهَيْنِ إِلَّا مَا هُوَ إِلَهُهُ وَجِدْ قَائِلِي قَارَهُونَ﴾

﴿وَلَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَهُ الَّذِينَ وَاٰصِبًا
أَفَعِبَرَ اللَّهُ تَشْكُوتَ﴾

﴿وَمَا يَكُرُّنَ نَعْمَةً فَرِنَ اللَّهُ ثُمَّ إِذَا مَسَّكَ الضَّرُّ
قَائِلِي تَجْرُونَ﴾

﴿ثُمَّ إِذَا كَشَفَ الضَّرَّ عَنْكَ إِذَا فَرِقٌ مِّنْكَ
بِرِيْهِمْ يُشْرِكُونَ﴾

﴿يَكْفُرُوا بِمَا آتَيْنَاهُمْ فَتَمَتَّعُوا فَسَوْفَ
نَعَامُونَ﴾

﴿وَيَجْعَلُونَ لِمَا لَا يَعْمَلُونَ نَصِيبًا مِّمَّا رَزَقْنَاهُمْ
ثُمَّ اللَّهُ يُسْأَلُ عَمَّا كُنْتُمْ تَفْعَلُونَ﴾

﴿وَيَجْعَلُونَ لِلَّهِ الْبَنَاتِ سُبْحٰنَهُ، وَلَهُمْ مَا
يَشْتَهُونَ﴾

чоловічої статі вважався за благо, адже мав набагато більші права (в тому числі й на спадок).

58. Коли когось із них сповіщають про доньку, то його обличчя стає чорним, він тамує гнів
59. і ховається від людей через лиху звістку. Залишити її з ганьбою чи закопати живцем у землю? Яке ж зле рішення їхнє!
60. Поганий приклад тих, хто не вірує в наступне життя! Аллаху належать найвищі якості, а Він — Всемогутній, Мудрий!
61. Якби Аллах карав людей за їхню несправедливість, то на землі не лишилося б живої істоти! Але Він дарував їм відстрочку до визначеного часу. І коли прийде строк їхній, то вони не віддалять його й не наблизять — навіть на годину!
62. Вони приписують Аллаху те, що огидне для них самих. Язика їхні брешуть, що очікує їх щось прекрасне. Немає сумніву, що на них чекає вогонь, куди й вкинуть їх.
63. Клянуся Аллахом, ще раніше за тебе були Наші послання до народів, але шайтан прикрасив для них учинки їхні. Сьогодні він — покровитель їхній, і чекає на них болісна кара.

وَإِذَا بُشِّرَ أَحَدُهُم بِالْأُنثَىٰ ظَلَّ وَجْهُهُ مُسْوَدًّا وَهُوَ كَظِيمٌ ﴿٥٨﴾

يَتَوَارَىٰ مِنَ الْقَوْمِ مِن سُوءِ مَا بُشِّرَبِهِ
أَلَيْسَ لَهُ عَلَىٰ هُونٍ أَن يَدُسُّهُ فِي التُّرَابِ أَلَّا
سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ ﴿٥٩﴾

لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ مَثَلُ السَّوْءِ بِهِ
الْمَثَلُ الْأَعْلَىٰ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٦٠﴾

وَلَوْ يَرَىٰ أَحَدُ اللَّهِ النَّاسَ يظلمهم مَا تَرَكَ
عَلَيْهَا مِن دَابَّةٍ وَلَٰكِن يُؤخِّرهم إِلَىٰ آجَلٍ
مُّسَمًّى فَإِذَا جَاءَ أَجَلهم لَا يَسْتخرونَ
سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدمونَ ﴿٦١﴾

وَيَجْعَلونَ لَهُ مَا يَكْفرونَ وَيَصِفُ أَلْسِنهم
الْكذِبَ أَن لَهُمُ الْحَسَنُ لِأَجْرهم أَن لَهُمُ
النَّارُ وَأَنهم مُفْرطونَ ﴿٦٢﴾

ثُمَّ لَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَىٰ أُمَمٍ مِّن قَبْلِكَ فَرِيقًا
لَّهُمُ الشَّيْطَانُ أَغْوَيْنهم فَهُوَ وَرِيقهم أَلِيمٌ
وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٦٣﴾

64. Ми не відсиляли тобі Писання, окрім як для того, щоб ти пояснив їм, про що вони сперечаються, а також як прямий шлях і милість для віруючих людей.

وَمَا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ إِلَّا لِلَّذِينَ لَهُمْ
الَّذِي اخْتَلَفُوا فِيهِ وَهُدًى وَرَحْمَةً لِّقَوْمٍ
يُؤْمِنُونَ ﴿٦٤﴾

65. Аллах пролив із неба воду й оживив нею мертву землю. Воістину, в цьому знамення для людей, які слухають!

وَاللَّهُ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ
مَوْتِهَا إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَتَّبِعُونَ ﴿٦٥﴾

66. Воістину, в худобі для вас — повчальний приклад. Ми даємо вам пити те, що в їхніх черевах між перетравленою їжею та кров'ю — чисте молоко, приємне для того, хто його п'є.

وَإِنَّ لَكُمْ فِي الْأَنْعَامِ لَعِبْرَةً لِّتُسْقُوا مِنْهَا
بُطُونَهُمْ مِنْ بَيْنِ قَرْنَيْهِمْ وَدَرَمِ بَيْنِ أَصْبَاحِهَا
لِلشَّارِبِينَ ﴿٦٦﴾

67. Із плодів пальми й винограду ви робите п'янкий напій та добру поживу. Воістину, в цьому знамення для людей, які розуміють!

وَمِنْ ثَمَرَاتِ النَّخِيلِ وَالْأَعْنَابِ تَتَّخِذُونَ مِنْهُ
سُكْرًا وَرِزْقًا حَسَنًا إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿٦٧﴾

Сакр («п'янкий напій») тут означає «вино». Аль-Багаві, посилаючись на переказ від ібн Масуда та інших сподвижників, говорить, що цей аят зіслано ще перед остаточною заборонаю вживання вина, яку було встановлено в Медині (див., наприклад, сура «Корова», аят 219).

68. І відкрив твій Господь бджолі: «Роби собі будинки в горах, на деревах і в спорудах.

وَأَوْحَى رَبُّكَ إِلَى النَّحْلِ أَنْ اتَّقِذِي مِنَ الْبُيُوتِ
يُؤْتِيكَ مِنْ الشَّجَرِ وَمِمَّا يَعْرِشُونَ ﴿٦٨﴾

69. А потім споживай із різних плодів і смиренно йди шляхами Господа твого». Із бджолиних черев виходить напій різного кольору, в якому зцілення для людей. Воістину, в цьому — знамення для людей, які замислюються!

70. Аллах створив вас, а потім забере. Серед вас є такі, хто досягає найгірших часів і вже нічого не знає. Воістину, Аллах — Всезнаючий, Всемогутній! *«Найгірші часи» — ібн Касір та інші тлумачі відзначають, що йдеться про старість.*

71. Одним із вас Аллах дарував перевагу перед іншими в Своєму наділі. Але, ті, які мають перевагу, не бажають віддавати свій наділ рабам, щоб не бути з ними рівними. Невже вони заперечують милість Аллаха?

72. Аллах створив ваших дружин із вас самих, а з ваших дружин створив дітей, онуків і наділив їх благами. Невже вони вірують у неправду й не вірують у милість Аллаха?

73. Вони поклоняються замість Аллаха тому, що не має для них жодної частки, ні на небесах, ні на землі. Та й мати не може!

ثُمَّ لِي مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ فَأَسْأَلُكُمْ مِنْهَا يَوْمَ الْقِيَامِ
ذَلِكَ لِتَتَّقُوا اللَّهَ ۝

وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ ثُمَّ يَتَوَفَّاكُمْ وَمَنْ كُفِرَ مِنْكُمْ
بِأَعْيُنِنَا إِنَّا نَعْلَمُ الْعَمَلِينَ وَإِنَّ اللَّهَ
عَلِيمٌ قَدِيرٌ ۝

وَاللَّهُ فَضَّلَ بَعْضَكُمْ عَلَى بَعْضٍ فِي الرِّزْقِ فَمَا
الَّذِينَ فَضَّلُوا بَرَأَى مِنْ رَبِّهِمْ عَلَى مَا مَلَكَتْ
أَيْمَانُهُمْ فِيهِمْ فِي سَوَاءٍ أَلَيْسَ لِلَّهِ
بِحُجَّتٍ ۝

وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا وَجَعَلَ
لَكُمْ مِنْ أَزْوَاجِكُمْ بَيْنًا وَوَحْفَةً
وَرَزَقَكُمْ مِنْ الطَّيِّبَاتِ أَفَبِالْبُطُولِ يُؤْمِنُونَ
وَيَنْعَمَتِ اللَّهُ هُمْ يَكْفُرُونَ ۝

وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُهُمْ رَبِّقًا
مِنَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ شَيْئًا وَلَا
يَسْتَطِيعُونَ ۝

74. Тож не додавайте Аллаху рівних! Воістину, Аллах знає, а ви не знаєте!

فَلَا تَضْرِبُوا لِلَّهِ الْأَمْثَالَ إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٥٥﴾

75. Аллах навів приклад про підлеглого раба, який нічого не має, а також того, хто отримав від Нас добрий наділ, із якого й жертвує — як потаємно, так і відкрито. Чи рівні вони? Хвала Аллаху! Але більшість із них не знає.

﴿٥٦﴾ ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا عَبْدًا مَمْلُوكًا لَا يَقْدِرُ عَلَى شَيْءٍ وَمَنْ رَزَقْنَاهُ مِنَّا رِقًا حَسَنًا فَهُوَ يُنفِقُ مِنْهُ سِرًّا وَجَهْرًا هَلْ يَسْتَوِي الْحَمْدُ لِلَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٥٦﴾

76. Аллах навів приклад про двох чоловіків. Один із них — німий, нічого не має та обтяжує свого господаря. Куди б його не послали, він не принесе ніякого добра. Невже він рівний тому, хто закликає до справедливості й перебуває на прямому шляху?

وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا لِّجُلَيْنِ أَحَدُهُمَا أَبْكَمٌ لَا يَقْدِرُ عَلَى شَيْءٍ وَهُوَ كَلٌّ عَلَى مَوْلَاهُ أَيْنَمَا يُوَجَّهُهُ لِآيَاتٍ يَخْرِهُلُ يَسْتَوِي هُوَ وَمَنْ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَهُوَ عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٥٧﴾

77. Аллаху належить потаємне небес і землі. Прихід часу — наче мить ока, або й ще швидше. Воістину, Аллах спроможний на кожну річ!

وَلِلَّهِ عَيْنُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا أَمْرُ السَّاعَةِ إِلَّا كَلَمَحِ الْبَصَرِ أَوْ هُوَ أَقْرَبُ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٥٨﴾

78. Аллах вивів вас із утроб матерів ваших. Ви не знали нічого, а Він дарував вам слух, зір і серця. Можливо, ви будете вдячні!

وَاللَّهُ أَخْرَجَكُمْ مِنْ بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ لَا تَعْلَمُونَ شَيْئًا وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٥٩﴾

79. Чи ви не бачили птахів, які покірно [літають] у небі? Їх утримує тільки Аллах! Воістину, в цьому знамення для віруючих людей!

أَلَمْ يَرَوْا إِلَى الطَّيْرِ مُسَخَّرَاتٍ فِي جَوْاءِ السَّمَاءِ مَا يَتَّبِعُنَّهَا إِلَّا اللَّهُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٦٠﴾

80. Аллах зробив ваші будинки житлом, а також зробив для вас житла зі шкур худоби, які легкі для вас — і в подорожі, і на стоянці. А ще й вироби з вовни, пуху й волосся, щоб ви користувались ними до певного часу.

وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ بُيُوتِكُمْ سَكَنًا وَجَعَلَ
لَكُمْ مِنْ جُلُودِ الْأَنْعَامِ بُيُوتًا تَسْتَخِفُّونَهَا يَوْمَ
ظَعْنِكُمْ وَيَوْمَ إِقَامَتِكُمْ وَمِنْ أَصْوَابِهَا
وَأُوبَارِهَا أَشْعَارَهَا أَنْتُمْ
وَمَنْعًا إِلَىٰ حِينٍ ﴿٥٥﴾

81. Аллах зробив для вас тінь від того, що Він створив. Він зробив для вас схованки в горах і одяг, який захищає вас від спеки, й одяг, який захищає вас від взаємної шкоди. Так Аллах довершує Свою милість вам — можливо, ви підкоритесь!

وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ مِمَّا خَلَقَ ظِلَالًا وَجَعَلَ
لَكُمْ مِنَ الْجِبَالِ أَكْنَانًا وَجَعَلَ
لَكُمْ سَرَابِيلَ تَقِيكُمُ الْحَرَّ
وَسَرَابِيلَ تَقِيكُمُ بِأَسْكُمْ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ
بِعَمَلِهِ عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ تُسْلِمُونَ ﴿٥٦﴾

«Одяг, який захищає вас від взаємної шкоди» — ідеться про військові обладунки. Аль-Багавві зауважує, що слово, перекладене нами як «шкода», означає також «війну».

82. Та якщо вони відвернуться, то ти повинен тільки передати одкровення.

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا عَلَيْكَ الْبَلَاءُ الْمُبِينُ ﴿٥٧﴾

83. Вони дізнаються про милість Аллаха, а потім заперечують її. Більшість із них — невіруючі!

يَعْرِفُونَ بِعَمَلِ اللَّهِ ثُمَّ يُكْفِرُونَ
وَأَكْثَرُهُمُ الْكَافِرُونَ ﴿٥٨﴾

84. Того Дня Ми з кожної громади поставимо свідка. Тим, які не увірували, не дозволять ні [говорити], ні шукати виправдань.

وَيَوْمَ نَحْمَدُ مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا ثُمَّ
لَا يُؤَدُّنَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَلَا لَهُمْ
يُسْتَعْتَبُونَ ﴿٥٩﴾

85. Коли несправедливі побачать покарання, то не буде їм ні полегшення, ні відстрочки.
86. І коли багатобожники побачать своїх спільників, то скажуть: «Господи наш! Ось спільники наші, яких ми кликали замість Тебе!» Але ті відкинуть їхні слова: «Воістину, ви — брехуни!»
87. Вони виявлять покірність перед Аллахом у той День. Залишить їх те, що вони вигадували!
88. А тим, які не увірували й збивали інших зі шляху Аллаха, Ми будемо посилювати одну кару іншою — за те, що вони поширювали безчестя!
89. Того Дня Ми поставимо проти кожної громади свідка з них самих. А тебе Ми покличемо як свідка проти людей, які знаходяться тут. Ми зіслали тобі Писання як пояснення кожної речі, прямий шлях, милість і радісну звістку для покірних!
«Проти людей, які знаходяться тут» — ідеться про громаду Мухаммада (мир йому і благословення Аллаха) (ібн Касір).
90. Воістину, Аллах закликає до справедливості, добрих справ і підтримки родичів. Він забороняє мерзотне, відразне й

وَأَذَارَ الَّذِينَ ظَلَمُوا الْعَذَابَ فَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ وَلَا هُمْ يُنظَرُونَ ﴿٨٥﴾

وَأَذَارَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا شُرَكَاءَهُمْ قَالُوا رَبَّنَا هَؤُلَاءِ شُرَكَائُنَا الَّذِينَ كُنَّا نَدْعُوا مِنْ دُونِكَ قَالِقَوْلِ الْيَوْمِ الْقَوْلِ إِنَّكُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿٨٦﴾

وَالْقَوْلِ إِلَى اللَّهِ يَوْمَئِذٍ السَّلَامُ وَصَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿٨٧﴾

الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ زَادَتْهُمْ عَذَابًا فَوْقَ الْعَذَابِ بِمَا كَانُوا يُفْسِدُونَ ﴿٨٨﴾

وَيَوْمَ نَبْعَثُ فِي كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا عَلَيْهِمْ مِنْ أَنْفُسِهِمْ وَجِئْنَا بِكَ شَهِيدًا عَلَى هَؤُلَاءِ وَنَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ بَيِّنَاتًا لِكُلِّ شَيْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً وَبُشْرَى لِلْمُسْلِمِينَ ﴿٨٩﴾

إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ وَإِيتَايَ ذِي الْقُرْبَىٰ وَيَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَالْبَغْيِ يَعِظُكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿٩٠﴾

нечестиве. І Він повчає вас — можливо, будете пам'ятати ви!

91. Тож виконуйте ваш завіт із Аллахом, коли ви уклали його. Не порушуйте клятв після того, як ви підтвердили їх, адже ви зробили Аллаха своїм Поручителем. Воістину, Аллах знає те, що ви робите!
92. Не будьте схожі на жінку, яка розпустила пряжу, попередньо міцно зв'язавши її. Ви перетворюєте свої клятви на хитрощі, коли одні з вас стають могутнішими за інших. Так Аллах випробовує вас. А в День Воскресіння Він неодмінно пояснить вам те, відносно чого ви сперечались!
93. Якби Аллах побажав, то зробив би вас єдиною громадою. Але Він збиває зі шляху, кого побажає, та веде прямим шляхом, кого побажає. Вас неодмінно запитають про те, що ви робили!
94. Не перетворюйте своїх клятв на взаємні підступи, щоб не зіскочила ваша стопа після того, як вона твердо стояла, а то скуштуєте ви лиха за те, що збивали інших зі шляху Аллаха, й чекає на вас кара велика!

وَأَوْفُوا بِعَهْدِ اللَّهِ إِذَا عَاهَدْتُمْ وَلَا تَنْقُضُوا
الْأَيْمَانَ بَعْدَ تَوْكِيدِهَا وَقَدْ جَعَلْتُمُ
اللَّهَ عَاطِفًا كَذِبًا إِنْ اللَّهُ يَعْلَمُ مَا
تَفْعَلُونَ ﴿٩١﴾

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِي تَقَصَّصَتْ عَنْهَا مِنْ بَعْدِ
قُوَّةٍ أَنْ كُنْتُمْ تَخْذِلُونَ أَيْمَانَ كُودٍ خَلَّأَ
بَيْنَكُمْ أَنْ تَكُونَ أُمَّةٌ هِيَ أَرْثِي مِنْ أُمَّةٍ
إِنَّمَا يُلْقِ اللَّهُ بِاللَّهِ يَهُوَ وَيَسْتَدِينُ لَكُمْ تَوْرَهُ
الْقِيمَةَ مَا كُنْتُمْ فِيهِ تَحْتَلِفُونَ ﴿٩٢﴾

وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً
وَلَكِنْ يُضِلُّ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ
وَلَنْ نَسْأَلَ عَمَّا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٩٣﴾

وَلَا تَخْذِلُوا أَيْمَانَ كُودٍ خَلَّأَ بَيْنَكُمْ
فَتَرَى قَدَمَكُمْ بَعْدَ سُوءِهَا وَقَدْ وَفَّوْا الشُّعْرَةَ
يَعَاصِدُ دُثْرَهُ عَنِ سَبِيلِ اللَّهِ وَلَكُمْ عَذَابٌ
عَظِيمٌ ﴿٩٤﴾

95. Не продавайте завіт із Аллахом за низьку ціну. Те, що в Аллаха, краще для вас, якби ж ви тільки знали!
96. Те, що у вас, зникне, а те, що в Аллаха, залишиться назавжди. Ми неодмінно винагородимо тих, які були терплячі, за найкраще з того, що вони робили!
97. Чоловікам і жінкам, які робили добро й були віруючими, Ми неодмінно даруємо прекрасне життя. І Ми неодмінно винагородимо їх за те найкраще, що вони робили!
98. Коли ти читаєш Коран, то шукай захисту в Аллаха від каменованого шайтана.
«Каменованій» — див. коментар до 34 аяту 15-ої сури («аль-Хіджр»). Із цього аяту виводиться припис, відповідно до якого перед читанням Корану потрібно промовити слова «аузу бі-лльягі мін аш-шайтані р-раджім» («шукаю захисту в Аллаха від каменованого шайтана»).
99. У нього немає влади над тими, які увірували й покладаються на Господа
Оскільки поняття султан («влада») в Корані також має значення «доказ», можливий

وَلَا تَشْتَرُوا بِعَهْدِ اللَّهِ ثَمَنًا قَلِيلًا إِنَّمَا عِندَ اللَّهِ هُوَ خَيْرٌ لِّكُلِّ مَعْلُومٍ ﴿٩٥﴾

مَا عِندَكُمْ يَنْفَدُ وَمَا عِندَ اللَّهِ بَاقٍ
وَلَنَجْزِيَنَ الَّذِينَ صَبَرُوا أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ
مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٩٦﴾

مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِّن ذَكَرٍ أَوْ أُنثَىٰ
وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهُ حَيٰوةً طَيِّبَةً
وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ ﴿٩٧﴾

فَإِذَا قَرَأْتَ الْقُرْءَانَ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ مِنَ
الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ ﴿٩٨﴾

إِنَّهُ لَيْسَ لَهُ سُلْطٰنٌ عَلَى الَّذِينَ آمَنُوا
وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿٩٩﴾

варіант перекладу: «У нього немає доказу проти тих...». Деякі коментатори (наприклад, аль-Багавві), вважають за правильні обидва варіанти («немає доказу й влади»). Див. також 42 аят сури «аль-Хіджр» зі схожим смислом.

100. Під його владою тільки ті, які вважають його за свого прихильника й стали багатобожниками.
«Вважають його за свого прихильника» — коряться йому (ібн Касір із посиланням на Муджагіда). Варіант перекладу «влада» (а не «доказ») має перевагу внаслідок згадки про «прихильність», що підтверджується й коментарями.
101. Коли Ми змінюємо один аят на інший — Аллах краще знає, що відсилати — вони говорять: «Воістину, ти — брехун!» Але ж більшість із них не знає.
Відповідно до тлумачення аль-Багавві йдеться про незнання сутності Корану та зміни аятів.
102. Скажи: «Святий Дух приносить його від Господа твого з істиною, щоб зміцнити тих, які увірували, та як прямий шлях і радісну звістку для покірних!»
103. Ми знаємо, що вони говорять: «Його вчить людина!» Але мова

إِنَّمَا سُلِّطْنَاهُ عَلَى الَّذِينَ يَتَوَلَّوْنَهُ، وَالَّذِينَ هُمْ بِهِ مُشْرِكُونَ ﴿١٠٠﴾

وَإِذَا بَدَّلْنَا آيَةً مَكَانَ آيَةٍ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يُنزِلُ قَالُوا إِنَّمَا أَنْتَ مُفْتَرٍ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٠١﴾

قُلْ نَزَّلَهُ رُوحُ الْقُدُسِ مِنْ رَبِّكَ بِالْحَقِّ لِيُثَبِّتَ الَّذِينَ آمَنُوا وَهُدًى وَبُشْرَى لِلْمُسْلِمِينَ ﴿١٠٢﴾

وَلَقَدْ عَلِمْنَا أَنَّهُمْ يَقُولُونَ إِنَّمَا يُعَلِّمُهُ

того, на кого вони вказують — чужа, а це — мова арабська, ясна!

Ат-Табарі наводить переказ, згідно з яким Пророк Мухаммад (мир йому і благословення Аллаха) навчав у Мецці одного коваля на ім'я Балаам (за іншими джерелами — Яїш), який говорив чужою мовою. Мекканські багатобожники вирішили, що це Балаам навчав Пророка (мир йому і благословення Аллаха). Ат-Табарі згадує інші повідомлення, згідно з якими невіруючі мекканці, побачивши Пророка (мир йому і благословення Аллаха) поряд із чужинцями, вирішили, що Коран — це лише слова тих іноземців. Проте їхня мова не була арабською, що й засвідчує цей аят.

104. Аллах не веде прямим шляхом тих, хто не вірує у знамення Його. На них чекає болісна кара!
105. Брехню вигадують ті, які не вірують у знамення Аллаха. Саме вони — брехуни!
106. Гнів Аллаха й велика кара спіткає тих, хто залишив віру в Аллаха після того, як її мав. Виняток — ті, які були змушені так зробити, але серце їхнє знаходило спокій у вірі — але ж

بَشَّرَ لِسَانُ الَّذِي يُلْحِدُونَ إِلَيْهِ
أَعْجَمِيٌّ وَهَذَا لِسَانٌ عَرَبِيٌّ مُبِينٌ ﴿١٠٤﴾

إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ لَا
يَهْدِيهِمُ اللَّهُ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٠٥﴾

إِنَّمَا يَفْتَرِي الْكَذِبَ الَّذِينَ لَا
يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَأُولَٰئِكَ هُمُ
الْكَاذِبُونَ ﴿١٠٦﴾

مَنْ كَفَرَ بِاللَّهِ مِنْ بَعْدِ إِيمَانِهِ إِلَّا مَنْ
أُكْرِهَ وَقَلْبُهُ مُطْمَئِنٌّ بِالْإِيمَانِ
وَلَٰكِنْ مَنْ شَرَحَ بِالْكُفْرِ صَدْرًا
فَقَسَّيْنَا لَهُمُ عَظْبًا مِنَ اللَّهِ وَلَهُمْ عَذَابٌ

عَظِيمٌ ﴿١٧﴾

не ті, хто сам розкрив свої груди
невір'ю!

107. Це так, бо вони, замість життя наступного, віддали перевагу життю земному. Воістину, Аллах не веде прямим шляхом невірюючих людей!

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ آسَفُوا بِالْحَيٰوةِ
الدُّنْيَا عَلَى الْآخِرَةِ وَأَنَّ اللَّهَ لَا
يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ﴿١٧﴾

108. Вони — ті, чий серця, слух і зір Аллах запечатав. Вони — невігласи!

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ طَعِبَ اللَّهُ عَلَىٰ فُلُوٰبِهِمْ
وَسَوَّاهُمْ وَأَنصَبَ فِيهِمْ وَأُولَٰئِكَ
هُمُ الْعٰفِيُونَ ﴿١٨﴾

109. У наступному житті вони неодмінно втратять усе!

لَآخِرَةٌ أَنَّهُمْ فِي الْآخِرَةِ هُمُ
الْحٰسِرُونَ ﴿١٩﴾

110. Воістину, тих, які здійснили переселення після того, як зазнали спокуси, а потім боролися й були терплячі, твій Господь тепер милує та прощає.

ثُمَّ إِنَّ رَبَّكَ لِلَّذِينَ هَاجَرُوا مِن بَعْدِ
مَا فُتِنُوا لَشَرِّحِمٍ مُّوَدِّعًا وَأُوَصَّوْا إِلَىٰ
رَبِّكَ مِن بَعْدِ هَٰذَا الْعَفْوَ رَرَحِيمٌ ﴿٢٠﴾

111. Того Дня прийде кожна душа й буде сперечатися сама за себе. Кожна душа отримає повну міру за те, що робила вона. І не вчинять із ними несправедливо!

* يَوْمَ تَأْتِيٰ كُلُّ نَفْسٍ مَّجِدُّلًا عَنِ
نَفْسِهَا وَأُوْفَىٰ كُلُّ نَفْسٍ مَّا عَمِلَتْ وَهَمَّ
لَآ يُظْلَمُونَ ﴿٢١﴾

112. Аллах навів приклад про селище, яке було безпечне й спокійне. Вони отримували щедрий наділ звидусіль, але не дякували Аллаху за блага. Тож Аллах змусив їх убраться в шати голоду й страху за те, що вони робили!

وَصَرَّبَ اللَّهُ مَثَلًا لِّقَوْمٍ كَانَتْ ءَايَةً
مُّظْمَئَةً يَأْتِيهَا رِذْفًا رَّعْدًا مِن كُلِّ
مَكَانٍ فَكَفَّرَتْ بِأَنْعُمِ اللَّهِ فَأَذَقَهَا اللَّهُ
لِبَاسَ الْجُوعِ وَالْخَوْفِ بِمَا كَانُوا
يَصْنَعُونَ ﴿٢٢﴾

*На думку більшості тлумачів
ідеться про Мекку.*

113. До них приходив Посланец із них самих, та вони визнали його за брехуна. І вразила їх кара за те, що вони несправедливі!

وَلَقَدْ جَاءَهُمْ رَسُولٌ مِنْهُمْ فَكَذَّبُوهُ
فَأَخَذَهُمُ الْعَذَابُ وَهُمْ ظَالِمُونَ ﴿١١٣﴾

114. Споживайте дозволене й прекрасне — з того, чим наділив вас Аллах! І дякуйте за милості Аллаха, якщо ви поклоняєтесь Йому!

فَكُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ حَلَالًا طَيِّبًا
وَأَشْكُرُوا لِعَمَّتِ اللَّهُ إِنْ كُنْتُمْ إِيَّاهُ
تَعْبُدُونَ ﴿١١٤﴾

115. Заборонене для вас мертво, кров, м'ясо свині й те, що забито без згадки імені Аллаха. А якщо хто був змушений [з'їсти] це, а не чинив безчестя чи порушував межі, то Аллах — Прощаючий, Милосердний!

إِنَّمَا حَرَّمَ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةَ وَالذَّمَّ
وَالْحَمَّ الْجِزْيَةَ وَمَا أَهَلَ لِغَيْرِ اللَّهِ بِهِ
فَمَنْ اضْطُرَّ غَيْرَ بِيَاعٍ وَلَا عَادٍ فَإِنَّ اللَّهَ
عَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١١٥﴾

116. Не промовляйте своїми вустами брехні: «Це — дозволено, а це — заборонено», зводячи на Аллаха наклеп. Воістину, не матимуть успіху ті, які зводять наклеп на Аллаха!

وَلَا تَقُولُوا لِمَا تَصِفُ أَلْسِنَتَكُمُ
الْكَذِبَ هَذَا حَلَالٌ وَهَذَا حَرَامٌ
لِتَقْتَرُوا عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ إِنَّ الَّذِينَ
يَقْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ لَا يُفْلِحُونَ ﴿١١٦﴾

Згідно з коментарем ат-Табарі йдеться про багатобожників, які визначали дозволене й заборонене на основі своїх звичаїв, усупереч Корану.

117. Нетривка земна насолода — на них чекає болісна кара!

مَتَاعٌ قَلِيلٌ وَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١١٧﴾

118. А юдеям Ми заборонили те, про що вже розповідали тобі; Ми не були несправедливі до них, вони самі були несправедливі до себе!

وَعَلَى الَّذِينَ هَادُوا حَرَّمْنَا مَا قَصَصْنَا عَلَيْكَ مِنْ
قَبْلُ وَمَا ظَلَمْتَهُمْ وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ
يَظْلِمُونَ ﴿١١٨﴾

119. Воістину, тих, які чинили зло через невігластво своє, але потім розкалися й виправилися, твій Господь тепер милує та прощає.

ثُمَّ إِنَّ رَبَّكَ لِلَّذِينَ عَمِلُوا الشُّوْءَ بِجَهَلَةٍ
ثُمَّ تَابُوا مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ وَأَصْلَحُوا إِنَّ رَبَّكَ مِنْ
بَعْدِهَا لَغَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١١٩﴾

120. Воістину, Ібрагім був провідником, покірним Аллаху, ханіфом, і не був він багатобожником!

«Ібрагім був провідником» — переклад згідно з тлумаченням ібн Касіра, який розуміє умма як «імам». Аль-Багавві зазначає: «У ньому зібрано преславні якості цілого народу» (загалом умма в Корані — «народ», «громада»). Ат-Табарі тлумачив умма як «учитель добра».

إِنَّ إِبْرَاهِيمَ كَانَ أُمَّةً قَانِتًا لِلَّهِ حَنِيفًا وَهُوَ
بِكَ مِنَ الْمُسْرِكِينَ ﴿١٢٠﴾

121. Він дякував Аллаху за блага, тож Він обрав його та вказав прямий шлях.

شَاكِرًا لِأَنْعَمِهِ اجْتَبَاهُ وَهَدَاهُ إِلَى
صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿١٢١﴾

122. Ми дарували йому благо в земному житті; а в житті наступному він буде серед праведників!

وَأَتَيْنَاهُ فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَإِنَّا فِي الْآخِرَةِ
لَإِيْمَنُ الصَّالِحِينَ ﴿١٢٢﴾

123. Потім Ми відкрили тобі: «Йди за релігією Ібрагіма як ханіф!» А він не був багатобожником.

ثُمَّ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ أَنْ اتَّبِعْ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ
حَنِيفًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٢٣﴾

124. Субота була встановлена тільки для тих, хто сперечався про це. Згідно з коментарями йдеться про суперечки навколо дня щотижневого зібрання.

إِنَّمَا جُعِلَ السَّبْتُ عَلَى الَّذِينَ اخْتَلَفُوا فِيهِ
وَإِنَّ رَبَّكَ لَيَحْكُمُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ
الْقِيَامَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿١٢٤﴾

125. Клич на шлях Господа свого з мудрістю й добрим повчанням і сперечайся з ними тільки тим, що найкраще. Воістину, твій Господь краще знає, хто збився зі шляху Його, і Він краще знає, хто йде прямим шляхом!
126. Якщо ви будете їх карати, то карайте їх так, як карали вони. Та якщо ви матимете терпіння, то це буде краще для терплячих!
127. Тож терпи, а терпіння твоє — тільки від Аллаха! Не засмучуйся через них і не журися через те, що вони хитрують!
128. Воістину, Аллах із тими, які богобоязливі, з тими, які роблять добро!

ادْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحُكْمَةِ وَالْمَوْعِظَةِ
الْحَسَنَةِ وَجَدِّدْ لَهُم بِآيَاتِنَا هِيَ أَحْسَنُ
إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ
وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ ﴿١٢٥﴾

وَإِنْ عَاقَبْتُمْ فَعَاقِبُوا بِمِثْلِ مَا عُوقِبْتُمْ
بِهِ وَلَئِنْ صَبَرْتُمْ لَهُمْ خَيْرٌ
لِّالصَّابِرِينَ ﴿١٢٦﴾

وَأَصْبِرْ وَمَا صَبْرُكَ إِلَّا بِاللَّهِ وَلَا تَحْزَنْ
عَلَيْهِمْ وَلَا تَكُنْ فِي ضَلٰٓئِقٍ مِّمَّا يَتَكَبَّرُونَ ﴿١٢٧﴾

إِنَّ اللَّهَ مَعَ الَّذِينَ اتَّقَوْا وَالَّذِينَ هُمْ
مُحْسِنُونَ ﴿١٢٨﴾

Сура 17. Аль-Ісра («Нічна подорож»)

*Ім'ям Аллаха Милостивого,
Милосердного!*

1. Слава Тому, Хто переніс уночі раба Свого з Мечеті Забороненої до Мечеті Віддаленої задля того, щоб показати йому частину знамень Наших. Ми благословили околиці її, і Він — Всечуючий, Всевидячий!
2. І Ми дарували Мусі Писання та зробили його прямим шляхом для синів Ізраїла: «Не беріть Покровителем нікого, крім Мене,
3. о ви, нащадки тих, яких Ми врятували разом із Нухом! Воістину, він був вдячним рабом!»
4. Ми встановили синам Ізраїла в Писанні: «Ви двічі будете поширювати безчестя на землі й сповнитися великої гордині!»
5. І коли настав перший раз, то Ми відіслали проти вас Наших рабів, наділених великою силою! Вони пройшли всіма землями, й здійснилася обіцянка!
6. Потім Ми дарували вам перемогу над ними, допомогли майном і дітьми й зробили вас численними.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سُبْحٰنَ الَّذِيْ اَسْرٰى بِعَبْدِهٖٓ اَيْلٰمًا مِّنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ اِلَى الْمَسْجِدِ الْاَقْصَا الَّذِيْ بَرَكْنَا حَوْلَهٗ لِنُرِيْهُ مِنْ اٰيٰتِنَا اِنَّهٗ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيْرُ ﴿١﴾

وَ اٰتَيْنَا مُوسٰى الْكِتٰبَ وَ جَعَلْنٰهُ هُدًى لِّبَنِيْ اِسْرٰءِيْلَ اِلَّا اَسْتَجِدُوْا مِنْ دُوْنِيْ وَ كِيْلًا ﴿٢﴾

ذُرِّيَّةً مِّنْ حَمَلٰتِنَا مَوْجُ اِنَّهٗ كَانَ عَبْدًا شَكُوْرًا ﴿٣﴾

وَ قَضَيْنَا اِلَىٰ بَنِيْ اِسْرٰءِيْلَ فِي الْكِتٰبِ لَتُفْسِدُنَّ فِي الْاَرْضِ مَرَّتَيْنِ وَ تَعْلَنَ اَعْلُوْنَ كَبِيْرًا ﴿٤﴾

فَاِذَا جَآءَ وَعْدُ اُولٰٓئِهٖمَا بَعَثْنَا عَلَيْكُمْ عِبَادًا اَتٰنَا اُولٰٓئِيْ بِاٰسٍ شَدِيْدٍ فَجَاوَسُوْا خَلْلَ الَّذِيْ بَارَوْا وَ كَانَ وَعْدُ اَمْفُوْلًا ﴿٥﴾

فُرَزَدَدًا نَّا لِكُمُ الْكُوْفَ عَلَيْهِمْ وَ اَمَدَدْنَاكُمْ بِاَمْوَالٍ وَ بَنِيْنَ وَ جَعَلْنَاكُمْ اَكْثَرِ قَوْمًا ﴿٦﴾

7. Якщо ви робите добро, то робите для себе, а як чините зло, то також для себе. А коли прийде час останньої обіцянки, то вони знову чинитимуть зло та ввійдуть до Храму, як увійшли туди вперше, й нищитимуть усе, що зможуть.

8. Можливо, змилується над вами Господь ваш. Та якщо ви знову повернетесь до старого, то Ми скараємо вас і зробимо гесну в'язницею для невіруючих.

9. Воістину, цей Коран провадить до того, що найправильніше, і сповіщає віруючих, які роблять добрі справи, про те, що на них чекає велика винагорода!

10. А тим, які не вірують у наступне життя, — їм приготували Ми болісну кару!

11. Людина кличе зло так само, як кличе добро. Воістину, нетерпляча ж людина!

12. Ми зробили ніч і день двома знаменнями: знамення ночі приховане в п'їтьмі, а знамення дня дарує світло — щоб ви прагнули милості Господа вашого, знали число років і рахували. Кожну річ Ми пояснили як слід!

13. Кожній людині Ми повісили на шию сувій [доли]. У День

إِنْ أَحْسَنْتُمْ أَحْسَنْتُمْ لِأَنْفُسِكُمْ وَإِنْ أَسَأْتُمْ فَلَهَا فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ الْآخِرَةِ لِيَسْتَوْفُوا
وُجُوهَكُمْ وَلِيَدْخُلُوا الْمَسْجِدَ كَمَا دَخَلُوهُ
أَوَّلَ مَرَّةٍ وَلِيُتَبِّرُوا مَا عَلَنُوا تَبِيرًا ﴿٧﴾

عَسَىٰ رَبُّكُمْ أَنْ يَرْحَمَكُمْ وَإِنْ عُدتُّمْ عَدْنَا وَجَعَلْنَا
جَهَنَّمَ لِلْكَافِرِينَ حَصِيرًا ﴿٨﴾

إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ يَهْدِي لِلَّذِي هُوَ أَقْوَمُ
وَيُبَيِّنُ الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ
الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ أَجْرًا كَبِيرًا ﴿٩﴾

وَأَنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ أَعْتَدْنَا لَهُمْ
عَذَابًا أَلِيمًا ﴿١٠﴾

وَيَدْعُ الْإِنْسَانَ بِالشَّرِّ دُعَاءَهُ بِالْخَيْرِ وَكَانَ
الْإِنْسَانُ عَجُولًا ﴿١١﴾

وَجَعَلْنَا اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ آيَاتٍ لِّمَنْ حَمَلَهُ آيَةُ
الَّيْلِ وَجَعَلْنَا آيَةَ النَّهَارِ مُبْصِرَةً لِّمَنْ تَبَتَّعُوا
فَضْلًا لِّمَنْ رَبَّيْتُمْ وَلِيَتَعْلَمُوا أَعَدَدَ
الْيُسُوفِ وَالْحِسَابِ وَكُلَّ شَيْءٍ فَصَّلَنَّا
تَفْصِيلًا ﴿١٢﴾

وَكُلَّ إِنْسَانٍ أَلْزَمْنَاهُ طَبْعَهُ فِي عُرْفِهِ وَإُنزَلْنَا

Воскресіння Ми дістанемо його як розгорнуту книгу:

14. «Читай книгу свою! Достатньо сьогодні тобі й твоєї лічби!»
15. Хто йде прямим шляхом, той іде ним сам для себе. І хто зійшов із нього, той зійшов тільки сам проти себе. І ніхто не понесе тягар іншого! Ми ж не карали нікого, не відправивши перед тим посланця.
16. Коли Ми бажали знищити якесь селище, то за волею Нашою багатії його чинили безчестя. Сповнювалося слово Наше, й винищували Ми всіх!
17. Скільки селищ Ми знищили після Нуха! І тільки Господь Твій знає та бачить гріхи рабів Своїх!
18. Хто бажав [благ] нинішнього життя, то дарували Ми йому те, що хотіли, й дарували, кому хотіли. А потім Ми скинули його в пекло, де буде він принижений та розбитий!
19. А хто прагнув життя наступного, докладав до цього належних зусиль і був віруючим, то його зусилля винагородять!
20. Кожного з цих і з інших наділяє Господь твій, і не заборонене те, що дав твій Господь!

لَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ كِتَابًا يَلْقَاهُ مَنشُورًا ﴿١٤﴾

أَقْرَأْ كِتَابَكَ كَفَىٰ بِنَفْسِكَ الْيَوْمَ عَلَيْكَ حَسِيبًا ﴿١٥﴾

مَنْ أَهْتَدَىٰ فَإِنَّمَا يَهْتَدِي لِنَفْسِهِ. وَمَنْ ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ ۗ
وَمَا كُنَّا مُعَذِّبِينَ حَتَّىٰ نَبْعَثَ رَسُولًا ﴿١٦﴾

وَإِذَا أَرَدْنَا أَن نُهْلِكَ قَرْيَةً أَمْرًا مِّنَّا فَانفَسْنَا فِيهَا
فِيهَا غَنًّا عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ فَنَدِمْنَا تَدْمِيرًا ﴿١٧﴾

وَكُرَّ أَهْلُكُم مِّنَ الْقُرُونِ مِن بَعْدِ نُوحٍ ۗ وَكَفَىٰ
بِرَبِّكَ بِذُنُوبِ عِبَادِهِ خَبِيرًا بَصِيرًا ﴿١٨﴾

مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعِصَابَةَ عَجَّلْنَا لَهُ فِيهَا مَا
نَشَاءُ لِمَنْ يُرِيدُ فَوَجَعْنَا لَهُ جَهَنَّمَ تَصَلُّهَا
مَذْمُومًا مَّدْحُورًا ﴿١٩﴾

وَمَنْ أَرَادَ الْآخِرَةَ وَسَعَىٰ لَهَا سَعْيَهَا وَهُوَ
مُؤْمِنٌ فَأُولَٰئِكَ كَاتِبَتْ سَعْيَهُم مَّشْكُورًا ﴿٢٠﴾

كُلًّا نَّمُدُّ هَهُؤُلَاءَ وَهَهُؤُلَاءَ مِن عَطَاةِ
رَبِّكَ ۗ وَمَا كَانَ عَطَاةَ رَبِّكَ مَحْظُورًا ﴿٢٠﴾

21. Поглянь, як Ми віддали перевагу одним із них перед іншими. А наступне життя вище за ступенем і вище за перевагами!
22. Не поклоняйся крім Аллаха іншому богу, а то залишишся приниженим і безсилим!
23. Наказав вам Господь твій не поклонятися нікому, крім Нього, а також ставитися якнайкраще до батьків. І коли хтось із них — чи вони обоє — досягне старості, то не говори їм: «Фе!», не гримай на них і говори їм тільки гідні слова.
24. Схили перед ними крило смирення з милосердя свого й говори: «Господи мій! Змилуйся над ними, бо вони ростили мене малого».
25. Ваш Господь краще знає те, що у ваших душах, коли робите ви добрі справи. Він прощає тим, хто звертається до Нього в каятті!
26. Віддавай належне родичу, бідняку, подорожньому й не витрачай марно!
27. Воістину, марнотратники — брати шайтанів. А шайтан був невдячний перед Господом своїм!

أَنْظُرَ كَيْفَ قَضَيْنَا بَعْضَهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ
وَالْآخِرَةُ أَكْبَرُ دَرَجَاتٍ وَأَكْبَرُ تَفْضِيلًا ﴿٢١﴾

لَا تَجْعَلْ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ فَتَقْعُدَ مَذْمُومًا
مَّخْدُومًا ﴿٢٢﴾

﴿ وَقَضَىٰ رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ وَبِالْوَالِدَيْنِ
إِحْسَانًا إِنَّمَا يَتَّبِعُ عِنْدَكَ الْكِبَرُ
أَمْدُهُمَا أَوْ يَكُلَاهُمَا فَلَا تَقُلْ لَهُمَا أُفٌ وَلَا
تَسْتَهْزِهْمَا وَقُلْ لَهُمَا قَوْلًا كَرِيمًا ﴿٢٣﴾

وَاحْفَظْ لَهُمَا جَنَاحَ الذُّلِّ مِنَ الرَّحْمَةِ وَقُلْ
رَبِّ ارْحَمْهُمَا كَمَا رَبَّيْتَنِي صَغِيرًا ﴿٢٤﴾

رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَا فِي نُفُوسِكُمْ إِن تَكُونُوا
صَالِحِينَ فَإِنَّهُ كَانَ لِلْأَوَّلِينَ
عَفْوًا ﴿٢٥﴾

وَمَا يَذَّالِقُ فِي حَقِّهِ وَالْمُسْكِينِ وَرَأَىٰ
السَّبِيلَ وَلَا يُبْدِرُ تَبْدِيرًا ﴿٢٦﴾

إِنَّ الْمُبْدِرِينَ كَالْفَأْسِقِينَ الْشَّيْطَانِ وَإِن كَانَ
الشَّيْطَانُ لِرَبِّهِ كَعُفُورًا ﴿٢٧﴾

28. Якщо ти відвертаєшся від усіх цих, шукаючи милості Господа свого — на яку сподіваєшся, то говори з ними ласкаво.

وَأِمَّا عَرَضَ عَنْهُمْ آيَاتِنَا رَحْمَةً مِن رَّبِّكَ
تَرْجُوهَا فَقُلْ لَّهُمْ قَوْلًا مَّيْسُورًا ﴿٢٨﴾

29. Не будь скупий, наче твоя рука прикута до шиї, та не витрачай надміру, щоб не лишився ти осудженим та збіднілим!

وَلَا تَجْعَلْ يَدَكَ مَغْلُولَةً إِلَىٰ عُنُقِكَ وَلَا
تَبْسُطْهَا كُلَّ الْبَسْطِ فَتَقْعُدَ مَلُومًا مَّحْسُورًا ﴿٢٩﴾

30. Аллах збільшує наділ, кому побажає, та зменшує, кому побажає. Воістину, Він — Всевидячий і Всезнаючий над рабами Своїми!

إِنَّ رَبَّكَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ وَيَقْدِرُ إِنَّهُ
كَانَ بِعِبَادِهِ خَبِيرًا بَصِيرًا ﴿٣٠﴾

31. Не вбивайте своїх дітей, боячись бідності! Ми годуємо як їх, так і вас. Воістину, таке вбивство — великий гріх!

وَلَا تَقْتُلُوا أَوْلَادَكُمْ خَشْيَةَ إِمْلَاقٍ لَّحَنَّا قَدْ نَرَأِيهِمْ
وَإِنَّا كَرِيمُونَ قَتَلْتُمُوهُمْ كَانَ جُنُوحًا كَبِيرًا ﴿٣١﴾

32. І не наближайтеся до перелюбу. Воістину, це — мерзота, шлях ганебний!

وَلَا تَقْرَبُوا الزَّوْجَ إِنَّهُ كَانَ فَحِشَةً وَسَاءَ
سَبِيلًا ﴿٣٢﴾

33. Не вбивайте душу, вбивство якої заборонив Аллах, якщо тільки не маєте на це права. І якщо хтось убитий несправедливо, то Ми дали його спадкоємцю владу [над убивцею], але нехай не порушує меж у помсті. Воістину, Аллах допомагає йому!

وَلَا تَقْتُلُوا النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ
وَمَن قُتِلَ مَظْلُومًا فَقَدْ جَعَلْنَا لَوْلِيهِ سُلْطٰنًا
فَلَا يَسْرِفُ فِي الْقَتْلِ إِنَّهُ كَانَ مَنصُورًا ﴿٣٣﴾

34. Не витрачайте майна сироти, хіба що заради його блага, а чекайте на його повноліття. Виконуйте обіцянки, бо вас запитають про обіцяне!

وَلَا تَقْرَبُوا مَالَ الْيَتِيمِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ
حَتَّىٰ يَبْلُغَ أَشُدَّهُ وَأَوْفُوا بِالْعَهْدِ إِنَّ الْعَهْدَ
كَانَ مَسْئُولًا ﴿٣٤﴾

35. Наповнюйте міру, коли відміряєте, і зважуйте на правильній вазі! Це — найкраще й найліпше за наслідками.
36. Не йди за тим, про що не маєш знання, адже слух, зір і серце — усіх їх питають про обіцяне.
37. І не ходи по землі пихато, бо не розколоти тобі землю й не досягнути висоти гір!
38. Це все — зло перед Господом твоїм і відразне воно!
39. Ось те, що відкрив тобі Господь твій із мудрості. Тож не поклоняйся крім Аллаха іншому богу, а то будеш вкинутим у геєну, осудженим і розбитим!
40. Невже ваш Господь виділив вас синами, а собі узяв ангелів доньками? Справді, ви говорите страшне слово!
41. Ми роз'яснили це в Корані, щоб вони замислились. Та це тільки додає їм відрази!
42. Скажи: «Якби крім Нього існували ще й інші боги, як стверджують [невіруючі], то вони неодмінно прагнули б досягнути Володаря трону!»
43. Преславний Він і набагато Вищий від того, що вони кажуть!

وَأَوْفُوا الْكَيْلَ إِذَا كِلْتُمْ وَزَنُوا بِالْمِيزَانِ
الْمُسْتَقِيمِ ذَلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا ﴿٣٥﴾

وَلَا تَقْفُ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ إِنَّ السَّمْعَ وَالْبَصَرَ
وَالْفُؤَادَ كُلُّ أُولَئِكَ كَانَ عَنْهُ مَسْئُولًا ﴿٣٦﴾

وَلَا تَمْشِ فِي الْأَرْضِ مَرَحًا إِنَّكَ لَن تَخْرِقَ
الْأَرْضَ وَلَن تَسْبُغَ الْجِبَالَ طَوْلًا ﴿٣٧﴾

كُلُّ ذَلِكَ كَانَ سَيِّئُهُ عِنْدَ رَبِّكَ مَكْرُوهًا ﴿٣٨﴾

ذَلِكَ وَمَا أَوْحَى إِلَيْكَ رَبُّكَ مِنَ الْحِكْمَةِ وَلَا
تَجْعَلْ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ فَتُنْفِقَ فِي حَتْمٍ
مَّا لَمْ يَمْخُورًا ﴿٣٩﴾

أَفَأَصْفَقُوا ذُكُرِكُمْ بِالنِّبِيِّينَ وَأَخَذَ مِنَ
الْمَلَائِكَةِ إِنْتِهَاً إِنَّكُمْ لَتَقُولُونَ قَوْلًا عَظِيمًا ﴿٤٠﴾

وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فِي هَذَا الْقُرْآنِ لِيَذَّكَّرُوا وَمَا
يَزِيدُهُمْ إِلَّا نُفُورًا ﴿٤١﴾

قُلْ لَوْ كَانَ مَعَهُ رُءُوسُ الْإِلَهِاتِ كَمَا يَقُولُونَ إِذَا اسْتَعَاذَ إِلَى
ذِي الْعَرْشِ سُبْحَانَ ﴿٤٢﴾

سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى عَمَّا يَقُولُونَ عُلُوًّا كَبِيرًا ﴿٤٣﴾

44. Прославляють Його сім небес, земля й ті, хто на них. Немає нічого, що б не прославляло Його хвалою. Та ви не розумієте прославлення їхнього; воістину, Він — Смирений, Прощаючий!

سُبْحٰنَ لَهٗ السَّمٰوٰتُ السَّبْعُ وَالْاَرْضُ وَمَنْ فِيْهِنَّ
وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِۦ وَلٰكِنْ لَا تَفْقَهُونَ تَسْبِيْحَهُمْ اِنَّهٗ كَانَ حَلِيْمًا غَفُوْرًا ﴿١٧﴾

45. Коли ти читаєш Коран, то Ми встановлюємо невидиму завісу між тобою й тими, які не вірують у наступне життя.

وَإِذَا قَرَأْتَ الْقُرْءَانَ جَعَلْنَا بَيْنَكَ وَبَيْنَ الَّذِيْنَ لَا يُؤْمِنُوْنَ بِالْآخِرَةِ حِجَابًا مَّسْتُوْرًا ﴿١٨﴾

46. Ми поклали на серця їхні покрови й позбавили їхні вуха слуху, щоб вони не могли зрозуміти його. І коли ти називаш Господа свого в Корані Єдиним, то вони відвертаються з нехиттю!

وَجَعَلْنَا عَلَىٰ قُلُوْبِهِمْ اَكِنَّةً اَنْ يَفْقَهُوْهُ وَاِذَا نَذَرْنٰهُمُ وُقُوْرًا وَاِذَا اذْكُرْتَ رَبَّكَ فِي الْقُرْءَانِ وَحَدُّهُ
وَلَوْ اَعْلٰى اَذْرٰهُمُ نَفُوْرًا ﴿١٩﴾

47. Ми краще знаємо, що вони чують, коли слухають тебе, й коли ведуть потасмні бесіди, й коли говорять нечестивці: «Ви йдете лише за зачарованим!»

تَعْرِفُ اَعْلَمُ بِمَا يَسْتَعْمُوْنَ بِهِۦ اِذْ يَسْتَعْمُوْنَ
اِلَيْكَ وَاِذْ هُمْ يَخْتَصِمُوْنَ اِذْ يَقُوْلُ الظَّالِمُوْنَ اِنْ
تَتَّبِعُوْنَ اِلَّا اَرْجُلًا مَّسْحُوْرًا ﴿٢٠﴾

48. Поглянь, яких тільки притч вони тобі не наводять! Хоча самі вони заблукали й неспроможні віднайти шлях!

اَنْظُرْ كَيْفَ ضَلُّوْا اِنَّكَ اَلْمُهْتَمٰلُ فَضَلُّوْا فَلَا
يَسْتَطِيْعُوْنَ سَبِيْلًا ﴿٢١﴾

49. І ще кажуть: «Невже після того, як станемо кістками й прахом, ми воскреснемо в новому творінні?»

وَقَالُوْا اِءِذَا كُنَّا عِظْمًا وَّرُفُوْدًا اِنَّا لَنَاعْبُدُوْنَ
حَلَقًا جَدِيْدًا ﴿٢٢﴾

50. Скажи: «Навіть якби ви були камінням чи залізом,

* قُلْ كُوْنُوْا حِجَارَةً اَوْ حَدِيْدًا ﴿٢٣﴾

51. або [новим] творінням, яке видається серцям вашим таким значим!» А тоді вони запитають: «Хто ж поверне нас до життя?» Скажи: «Той, Хто створив вас уперше». Вони захитають своїми головами й запитають: «І коли це буде?» Тож скажи: «Можливо, вже скоро,
52. в День, коли Він покличе вас, а ви відповідатимете Йому хвалою, і будете думати, що були [в могилах] зовсім недовго».
53. І скажи Моїм рабам, щоб вони розмовляли одне з одним тільки найкращим чином, бо шайтан сіє між ними ворожнечу. Воістину, шайтан для людини — явний ворог!
54. Господь ваш краще знає про вас. Якщо Він захоче, то змилується над вами, а якщо захоче — то скарає. Ми ж не відсиляли тебе відповідальним за них.
55. Господь твій краще знає тих, хто на небесах і на землі. Ми справді віддали перевагу одним пророкам над іншими й дарували Давуду Забур.
56. Скажи: «Кличте тих, кого ви вважаєте [за богів] поряд із Ним. Та вони не владні відвернути від вас лихо чи перенести його [на інших]!».

أَوْ خَلَقًا مِمَّا يَكْبُرُ فِي صُدُورِكُمْ
فَسَيَقُولُونَ مَنْ يُعِيدَنَّ أَقْلَ الَّذِي فَطَرَكُمُ
أَوَّلَ مَرَّةٍ فَسَيُقْضَىٰ عَلَيْكُمْ زُلُومًا وَسَهْمًا
وَيَقُولُونَ مَنْ هُوَ قَوْلُ عَسَىٰ أَنْ يَكُونَ قَوْلًا ۝

يَوْمَ يَدْعُوكُمْ فَتَسْتَجِيبُونَ بِحَمْدِهِ وَتَظُنُّونَ
إِنْ لَيْسَ لَكُمْ إِلَّا تَيْلَآكُمُ ۝

وَقُلْ لِعِبَادِي يَقُولُوا الَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِنَّ
الشَّيْطَانَ يَنْزِعُ بَيْنَهُمُ إِنَّ الشَّيْطَانَ كَانَ
لِلْإِنْسَانِ عَدُوًّا مُّبِينًا ۝

رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِكُمْ إِنَّ يَسَاءَ بَرَحْمَتِكُمْ أَوْ أَن
يَسَاءَ يَعِدُّ بِكُمْ وَمَا أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ
وَكَيْلًا ۝

وَرَبُّكَ أَعْلَمُ بِمَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَلَقَدْ فَضَّلْنَا بَعْضَ النَّبِيِّينَ عَلَىٰ بَعْضٍ
وَمَا آتَيْنَا دَاوُدَ زَبُورًا ۝

قُلْ ادْعُوا الَّذِينَ زَعَمْتُمْ مِنْ دُونِهِ فَلَا
يَمْلِكُونَ كَشْفِ الضُّرِّ عَنْكُمْ وَلَا اتِّخَاذِ بِلَاءٍ ۝

57. Ті, кого вони кличуть, самі шукають шляху до Господа свого, змагаючись у наближенні. Вони сподіваються на Його милість і бояться Його кари, бо слід стеретися кари Господа твого.

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ يَدْعُونَ يَبْتَغُونَ إِلَىٰ ذُرِّيَّتِهِمُ
الْوَسِيلَةَ أُنْهَاهُمْ قُرْبُ وَرَجُونَ رَحْمَتَهُ
وَيَخَافُونَ عَذَابَهُ ۚ إِنَّ عَذَابَ رَبِّكَ كَانَ
مَحْدُورًا ﴿٥٧﴾

58. І немає такого селища, яке не буде знищене Нами перед Днем Воскресіння й не скаране карою важкою. Так записано в Писанні.

وَأَنْ مِنْ قَرْيَةٍ أَلْحَنُ مِنْهَا لَوْ كَانُوا قَبْلَ يَوْمِ
الْقِيَامَةِ أَوْ مُعَذِّبُوهَا عَذَابًا شَدِيدًا ۚ كَانَ ذَٰلِكَ
فِي الْكِتَابِ مَسْطُورًا ﴿٥٨﴾

59. Ми не відіслали [Пророка] зі знаменням тільки тому, що давні народи не повірили в них. Ми дали самудитам верблюдицю як наочне знамення, та вони вчинили з нею зле. Ми відсилаємо знамення тільки для застерення!

وَمَا مَنَعَنَا أَنْ نُرْسِلَ بِالْآيَاتِ إِلَّا أَنْ كَذَّبَ
بِهَا الْأَوَّلُونَ ۚ وَآتَيْنَا مُوسَىٰ الْنَارَ ۚ مُبْصِرَةً
فَقَامُوا بِهَا ۚ وَمَا نُرْسِلُ بِالْآيَاتِ إِلَّا تَخْوِيفًا ﴿٥٩﴾

60. Ось Ми сказали тобі: «Воістину, Господь твій охоплює людей [могутністю й знанням]». І Ми зробили видіння, яке бачив ти, а також дерево, прокляте в Корані, випробуванням для людей. Ми застерігаємо їх, але це не додає їм нічого, крім великої непокори!

وَإِذْ قُلْنَا لِلَّهِ إِنَّ رَبَّكَ أَحَاطَ بِالنَّاسِ وَمَا جَعَلْنَا
الرُّؤْيَا إِلَّا فِتْنَةً لِلنَّاسِ
وَالشَّجَرَةَ الْمَلْعُونَةَ فِي الْقُرْآنِ وَنُحُورُهُمْ
فَمَا يَزِيدُهُمْ إِلَّا طُغْيَانًا كَبِيرًا ﴿٦٠﴾

«Видіння» — нічна подорож до Єрусалиму, «прокляте дерево» — «дерево Заккум» (Коран, 37:62-65), яке росте з середини пекла й буде їжею для грішників.

61. І коли Ми сказали ангелам: «Вклоніться Адаму!», то

وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ

- вклонилися всі, крім Ібліса, який сказав: «Як могу я вклонитися тому, кого Ти створив із глини?»
62. І ще сказав: «Чи Ти бачив того, кому ти віддав перевагу замість мене? Якщо Ти відстрочиш мені до Дня Воскресіння, то я спокушу всіх його нащадків, окрім небагатьох!»
63. Аллах відповів: «Вийди геть! Тим, хто з них піде за тобою, геєна буде відплатою, повною відплатою!»
64. Зваблюй їх своїм голосом та скеруй проти них свою кінноту й піхоту, будь другом їхнім у статках їхніх і дітях, давай їм обіцянки. Але обіцянки шайтана — тільки зваба!
65. Ти не маєш влади над Моїми рабами, і тільки Господь твій — їхній Покровитель!»
66. Господь твій — Той, Хто веде для вас морем судна, щоб шукали ви милості Його. Воістину, Він Милосердний до вас!
67. Якщо вас у морі спіткає лихо, то вас покинуть усі, кого ви кликали, крім Нього. Коли ж Він рятує вас, виводячи на сушу, ви відвертаєтесь! Воістину, людина невдячна!

فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ قَالَ ءَأَسْجُدُ لِمَنْ خَلَقْتَ طِينًا ﴿١٧﴾

قَالَ أَرَأَيْتَكَ هَذَا الَّذِي كَرَّمْتَ عَلَيَّ لَئِنْ أَخَّرْتَنِ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ لَأَحْتَنِيَنَّ دُرِّيْتَهُ إِلَّا قَلِيلًا ﴿١٨﴾

قَالَ أَذْهَبَ فَمَنْ تَبِعَكَ مِنْهُمْ فَإِنَّ جَهَنَّمَ جَزَاءُ الْوَكُوفِ أَكْثَرُ مُنْجُورًا ﴿١٩﴾

وَأَسْتَفْزِرُ مِنْ أَسْطِطَعَتْ مِنْهُمْ بِصَوْتِكَ وَأَأْتِيَلِبَ عَلَيْهِمْ بِخَيْلِكَ وَرَجُلِكَ وَشَارِكِهِمْ فِي الْأَمْوَالِ وَالْأَوْلَادِ وَعَدُهُمْ وَمَا يَعِدُهُمُ الشَّيْطَانُ إِلَّا غُرُورًا ﴿٢٠﴾

إِنَّ عِبَادِي لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطَانٌ وَكَفَى بِرَبِّكَ وَكِيلًا ﴿٢١﴾

رَبُّكُمْ الَّذِي يُرْسِلُ لَكُمْ الْفَلَكَ فِي الْبَحْرِ لِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ إِنَّهُ كَانَ بِكُمْ رَحِيمًا ﴿٢٢﴾

وَإِذَا مَسَّكُمُ الضُّرُّ فِي الْبَحْرِ صَلَّيْنَا مِنْ تَحْتِهَا إِلَى آيَاتِنَا فَلَمَّا نَجَّيْنَاكُمْ إِلَى الْبَرِّ أَعْرَضْتُمْ وَكَانَ الْإِنْسَانُ كَفُورًا ﴿٢٣﴾

68. Невже ви безпечені від того, що частина суші провалиться під вами, або що Він нашле на вас кам'яний дощ? І тоді не буде вам покровителя!
69. Чи ви впевнені в тому, що Він не поверне вас у море ще раз, не нашле на вас руйнівний смерч і не втопить вас за невір'я ваше? І тоді не знайдете ви того, хто помстився б Нам!
70. Ми пошанували синів Адама й дозволили їм пересуватися сушею та морем, наділили їх благами й віддали їм велику перевагу перед багатьма іншими творіннями!
71. Одного дня Ми зберемо всіх людей разом із їхніми провідниками. І кому дадуть книгу в праву руку, ті прочитають книгу свою, і не будуть вони анітрохи ображені!
72. Хто сліпий нині, той лишиться сліпим і в наступному житті та заблукає ще більше!
73. Вони мало не відхилили тебе від Нашого одкровення, щоб вигадав ти щось таке про Нас, чого немає в ньому. О, тоді вони справді мали б тебе за друга!
74. І Ми зміцнили тебе, коли ти вже мало не пристав на їхній бік.

أَفَأَمِنُوا أَنْ بَحْبَحِبَابِ الْمَرْءِ
يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ حَاصِبًا ثُمَّ لَا يَجِدُوا
لَكُمْ وُكَيْلًا ﴿٦٨﴾

أَفَأَمِنُوا أَنْ يُعِيدَ كُوفِيَةً أُخْرَى فَيُرْسِلَ
عَلَيْكُمْ قَاصِفًا مِّنَ الرِّيحِ يَغْفِرُكُمْ بِمَا كَفَرْتُمْ
ثُمَّ لَا تَجِدُوا لَكُمْ عَلَيْكُمْ إِلَهًا تَتَّبِعُونَ ﴿٦٩﴾

﴿٦٩﴾ وَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي آدَمَ وَجَعَلْنَا فِيهِمُ الرِّبَا
وَالْبَحْرَ وَرَزَقْنَاهُمْ مِّنَ الطَّيِّبَاتِ
وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلَى كَثِيرٍ مِّمَّنْ خَلَقْنَا
تَفْضِيلًا ﴿٧٠﴾

يَوْمَ نَدْعُوا كُلَّ أُنثَىٰ بِمَا صَدَقَتْ فَسَمِعَ أُولَىٰ
كَيْتَبُهُنَّ بِسَمِيِّهِنَّ فَأُولَٰئِكَ يَتْلُونَ
كِتَابَهُنَّ وَلَا يُظْلَمُونَ فِي شَيْءٍ ﴿٧١﴾

وَمَن كَانَ فِي هَذِهِ أَسْمَىٰ فَهُوَ فِي الْآخِرَةِ
أَسْمَىٰ وَأَضَلُّ سَبِيلًا ﴿٧٢﴾

فَإِن كَادُوا لَيَفْتِنُونَكَ عَنِ الَّذِي
أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ لِتَفْتَرِيَ عَلَيْنَا غَيْرَةً
وَإِنَّا لَنَنظُرُكَ وَكَيْلًا ﴿٧٣﴾

وَلَوْلَا أَن ثَبَّتْنَاكَ لَقَدْ كِدْتَ تَرْكَبُ الْإِثْمَ
سَبِيلًا قَلِيلًا ﴿٧٤﴾

75. Тоді б дали Ми тобі скуштувати подвійної кари — як у цьому житті, так і після смерті. І не знайшов би ти проти Нас помічника!

إِذَا لَأَذَقْنَاكَ ضِعْفَ الْحَيَاةِ وَضِعْفَ
الْعَمَلِ نَفْرًا لَّيْسَ لَكَ عَلَيْنَا نَصِيرًا ﴿٧٥﴾

76. Вони мало не вигнали тебе з цієї землі, залякуючи. Та після того й вони не лишилися би там надовго.

وَإِنْ كَادُوا لَيَسْتَفِزُّوكَ مِنَ الْأَرْضِ
لَيُخْرِجُوكَ مِنْهَا وَإِنَّا لَأَبْتَسُوْنَ خِلْفَكَ إِلَّا
قَلِيلًا ﴿٧٦﴾

77. Так само чинили з Нашими посланцями й до тебе. І не знайдеш ти змін у законах Наших!

سُنَّةَ مَنْ قَدْ أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ مِنْ رُسُلِنَا
وَلَا تَجِدُ لِسُنَّتِنَا تَحْوِيلًا ﴿٧٧﴾

78. Звершуй молитву від часу полудня до настання темряви й читай ранкову молитву. Воістину, ранкова молитва засвідчена!

أَقِمِ الصَّلَاةَ لِلدُّلُوْكَ النَّهْسِ إِلَى عَسَى
الْيَلِ وَقُرْءَانَ الْفَجْرِ إِنَّ قُرْءَانَ
الْفَجْرِ كَانَ مَشْهُودًا ﴿٧٨﴾

79. І не спи частину ночі, звершуючи додаткові молитви. Можливо, Господь твій дарує тобі преславне місце!

وَمِنَ اللَّيْلِ فَتَهَجَّدْ بِهِ نَافِلَةً لَّكَ عَسَى أَنْ
يَبْعَثَكَ رَبُّكَ مَقَامًا مَّحْمُودًا ﴿٧٩﴾

80. І скажи: «Господи! Введи мене входом правди й виведи мене виходом правди! Даруй мені від Себе силу в поміч!»

وَقُلْ رَبِّ أَدْخِلْنِي مُدْخَلَ صِدْقٍ وَأَخْرِجْنِي
مُخْرَجَ صِدْقٍ وَأَجْعَلْ لِي مِنْ لَدُنْكَ
سُلْطٰنًا نَّصِيرًا ﴿٨٠﴾

81. І скажи: «Прийшла істина, і зникла неправда, бо, воістину, неправда мусить зникнути!»

وَقُلْ جَاءَ الْحَقُّ وَزَهَقَ الْبَاطِلُ إِنَّ الْبَاطِلَ كَانَ
زَهُوًّا ﴿٨١﴾

82. Ми відкриваємо в Корані те, що є зціленням і милістю для віруючих. А нечестивцям це не додає нічого, крім втрат!

وَنُرِيدُ مِنَ الْفٰرِقِءِ أَنْ مَأْهُوَ شِقَاةً وَرَحْمَةً
لِّلْمُؤْمِنِيْنَ وَلَا يَزِيدُ الْظٰلِمِيْنَ إِلَّا اٰخْسَارًا ﴿٨٢﴾

83. Коли Ми наділяємо людину благами, то вона відвертається й віддаляється в гордині. А коли торкається її лихо, то вона впадає у відчай.

وَإِذَا أَنْعَمْنَا عَلَى الْإِنْسَانِ أَعْرَضَ وَنَسَا
بِحَنَانِهِ ۖ وَإِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ كَانَ يَئُوسًا ﴿٨٣﴾

84. Скажи: «Кожен чинить по-своєму, а Господь ваш знає краще тих, хто йде найправильнішим шляхом!»

قُلْ كُلٌّ يَعْمَلُ عَلَىٰ شَاكِلَتِهِ ۖ فَرَبُّكُمْ أَعْلَمُ
بِمَنْ هُوَ أَهْدَىٰ سَبِيلًا ﴿٨٤﴾

85. Запитують тебе про дух. Скажи: «Дух [виникає] за наказом Господа мого. Але вам дано дуже мало знання про це!»

وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الرُّوحِ قُلِ الرُّوحُ مِنْ أَمْرِ رَبِّي
وَمَا أُوتِيتُمْ مِنَ الْعِلْمِ إِلَّا قَلِيلًا ﴿٨٥﴾

86. Якби Ми побажали, то позбавили б тебе того, що відкрили тобі. І тоді ти не знайдеш проти Нас покровителя,

وَلَيْن شِئْنَا لَنذَهِبَنَّ بِالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ ثُمَّ لَآ
تَجِدُ لَكَ بِهِ عَلَيْنَا وَكِيلًا ﴿٨٦﴾

87. якби не милість Господа твого. Воістину, велика Його милість до тебе!

إِلَّا رَحْمَةً مِن رَّبِّكَ ۚ إِنَّ فَضْلَهُ كَانَ عَلَيْكَ
كَبِيرًا ﴿٨٧﴾

88. Скажи: «Якби люди й джини об'єдналися разом для того, щоб створити щось подібне Корану, то вони не зробили б цього, навіть допомагаючи одне одному!»

قُلْ لَئِنِ اجْتَمَعَتِ الْإِنْسُ وَالْجِنُّ عَلَىٰ أَنْ يَأْتُوا
بِمِثْلِ هَذَا الْقُرْآنِ لَأَيْتَأُونَّ بِمِثْلِهِ ۚ وَلَوْ
كَانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِيرًا ﴿٨٨﴾

89. Ми роз'яснили людям у цьому Корані різні притчі, та більшість людей заперечує все, крім невір'я.

وَلَقَدْ صَرَّفْنَا لِلنَّاسِ فِي هَذَا الْقُرْآنِ مِنْ
كُلِّ مَثَلٍ فَأَلَقَ أَكْثَرُ النَّاسِ إِلَّا كُفُورًا ﴿٨٩﴾

90. Вони говорять: «Ми не повіримо тобі, поки ти не виведеш нам із землі джерело;

وَقَالُوا لَنْ نُؤْمِنَ لَكَ حَتَّىٰ تَنْجُرَ لَنَا مِنَ
الْأَرْضِ يَنْبُوعًا ﴿٩٠﴾

91. чи поки не буде в тебе саду з пальмами й виноградом, де ти проведеш канали;
92. чи поки не скинеш небо на нас шматками, як ти це обіцяш; чи не прийдеш до нас із Аллахом та ангелами;
93. чи поки не буде в тебе будинку з коштовностей, чи поки не піднімешся ти на небо. Але ми ніколи не повіримо, що ти піднявся туди, якщо ти не зійдеш із Писанням, яке ми читатимемо!» Скажи: «Пречистий Господь мій! А я тільки людина, посланець!»
94. Після того, як прийшов до них прямий шлях, людям завадило увірувати тільки те, що вони сказали: «Невже Аллах посланцем відправив людину?»
95. Скажи: «Якби по землі спокійно ходили ангели, то Ми б зіслали вам ангела посланцем із неба!»
96. Скажи: «Достатньо Аллаха як Свідка між мною та вами. Воістину, Він над рабами Своїми Всечуючий, Всезнаючий!»
97. Той, кого Аллах повів прямим шляхом, іде прямим шляхом. А для того, кого Він збив зі шляху, не знайдеш ти захисника, крім

أَوْ تَكُونَ لَكِ جَنَّةٌ مِّنْ نَّجِيلٍ وَعَنبٍ
فَتَفَجَّرَ الْأَنْهَارُ خَلْدَهَا تَفْجِيرًا ﴿٥١﴾

أَوْ تُنْقِطَ السَّمَاءَ كَمَا رَعَمْتَ عَلَيْنَا كِسْفًا
أَوْ تَأْتِي بِنَاثِهِ وَالْمَلَائِكَةَ قِيْلًا ﴿٥٢﴾

أَوْ يَكُونَ لَكَ بَيْتٌ مِّنْ زُخْرُفٍ أَوْ تَرْقَى فِي
السَّمَاءِ وَلَنْ نُؤْمِنَ بِرُفُوقِكَ حَتَّىٰ تُنَزِّلَ عَلَيْنَا
كِتَابًا نَّقْرؤه. قُلْ سُبْحَانَ رَبِّي هَلْ
كُنْتُ إِلَّا بَشَرًا رَسُولًا ﴿٥٣﴾

وَمَا مَنَعَ النَّاسَ أَنْ يُؤْمِنُوا إِذْ جَاءَهُمْ الْهُدَىٰ
إِلَّا أَنْ قَالُوا أَبَعَثَ اللَّهُ بَشَرًا رَسُولًا ﴿٥٤﴾

قُلْ لَوْ كَانَ فِي الْأَرْضِ مَلَائِكَةٌ يمشونَ
مُطْمَئِنِّينَ لَنَزَّلْنَا عَلَيْهِم مِّنَ السَّمَاءِ مَلَكًا
رَّسُولًا ﴿٥٥﴾

قُلْ كَفَىٰ بِاللَّهِ شَهِيدًا بَيْنِي وَبَيْنَ كَوْمَآئِهِ
كَانَ يَعْبادُهُ حَسِيدًا بَصِيرًا ﴿٥٦﴾

وَمَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مَهْتَدٍ وَمَنْ يَضِلْ فَلَنْ
يَجِدَ لَهُم أَوْلِيَاءَ مِن دُونِهِ وَيَحْسُرُ هُمُومًا
الْقِيَامَةِ عَلَىٰ وُجُوهِهِمْ عَمِيًّا وَبِكَمَا وَصَّمَا

Нього. Ми зберемо їх у День Воскресіння долілиць — сліпих, німих і глухих. Їхнім притулком буде геєна! Щойно вона згасає, Ми додаємо вогню!

98. Така відплата їм за те, що не вірили вони в знамення Наші. Вони кажуть: «Невже після того, як станемо зотлілими кістками, ми воскреснемо в новому творінні?»
99. Хіба вони не бачать, що Аллах, Який створив небеса й землю, здатний створити подібне до них? Він установив для них строк, у якому немає сумніву, але нечестивці заперечують усе, крім невір'я.
100. Скажи: «Якби ви володіли скарбами милості Господа мого, то все одно трималися б за них зі страху збідніти, бо людина скупа!»
101. Справді, Ми дарували Мусі дев'ять ясних знамень. Запитай у синів Ісраїла, як він прийшов до них, а Фіраун сказав йому: «Воістину, я думаю, Мусо, що тебе зачарували!»
102. Той відповів: «Справді, ти вже знаєш, що ці знамення — ясні докази — зіслав саме Господь небес і землі. Воістину, я думаю, Фірауне, що ти загинеш!»

مَا أُولَاهُمْ جَهَنَّمَ كَمَا حَبَّتْ زِدْنَاهُمْ سَعِيرًا ﴿٥٧﴾

ذَلِكَ جَزَاءُ هُم بِآثَمِهِمْ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا وَقَالُوا
إِذَا كُنَّا عِظْمًا وَّرَقْنَاءَ نَالِ الْمُبْعُوثُونَ
خَلْقًا جَدِيدًا ﴿٥٨﴾

﴿أُولَئِكَ يَرَوْنَ أَنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ قَادِرٌ عَلَىٰ أَنْ يَخْلُقَ مِثْلَهُمْ
وَجَعَلَ لَهُمْ أَجَلَ آلَاءِهِ رَبِّ فِيهِ قَالِيَ الْفَالِغُونَ
إِلَّا كُفُورًا ﴿٥٩﴾

قُلْ لَوِ اسْتُرْتَمِلْتُمْ كُفْرًا لَرَبِّكُمْ رَبِّكُمْ إِذَا
لَأَمْسَكْتُمْ خَشْيَةَ الْإِنْفَاقِ وَكَانَ الْإِنْسَانُ
قَتُورًا ﴿٦٠﴾

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَىٰ تِسْعَ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ فَسْتَلَّ
بَيْنَ إِسْرَائِيلَ وَبَلَّ إِذْ جَاءَهُمْ فَقَالَ لَهُ فِرْعَوْنُ
إِنِّي لَأَظُنُّكَ بِسُوءِ مَسْحُورًا ﴿٦١﴾

قَالَ لَقَدْ عَلِمْتَ مَا أَنْزَلَ هَؤُلَاءِ إِلَّا رَبِّي
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ بِصَاحِبِ رَأْيِي لَأَظُنُّكَ
بِغَيْرِ عَمَلٍ مَسْحُورًا ﴿٦٢﴾

103. Тоді він захотів вигнати їх із землі своєї, але Ми втопили його й тих, хто був із ним — усіх!
104. Після цього Ми сказали синам Ізраїла: «Заселяйте цю землю! А коли прийде остання обіцянка, то Ми зберемо всіх вас».
105. Ми зіслали [Коран] з істиною, і зійшов він із істиною. Ми відсилали тебе тільки вісником і застерігачем!
106. І Ми розділили Коран, щоб ти читав його людям поволі, й зіслали його як одкровення!
107. Скажи: «Віруєте ви в нього, чи не віруєте, байдуже — ті, кому було дано знання перед цим, падають ниць, торкаючись обличчям до землі, коли їм його читають!»
108. Вони кажуть: «Преславний Господь наш, і обіцянку Господа нашого неодмінно буде виконано!»
109. Вони вклоняються до землі, плачуть, і це додає їм смирення.
110. Скажи: «Чи закликаєте ви Аллаха, чи закликаєте ви Милостивого — як би не закликали ви Його, Йому належать прекрасні імена». І

فَأَرَادَ أَنْ يَنْسِفَهُمْ مِنَ الْأَرْضِ
فَأَعْرَفْنَاهُ وَمَنْ مَعَهُ جَمِيعًا ﴿١٠٣﴾

وَقُلْنَا مَنْ تَعْبُدُونَ رَبِّيَ إِسْرَءِيلَ يَدُ اسْكُنُوا الْأَرْضَ
فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ الْآخِرَةِ جِئْنَا بِكُمْ لَغِيفًا ﴿١٠٤﴾

وَالْحَقِّي أَنزَلْنَاهُ وَالْحَقِّي تَرْلُ وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا
مُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ﴿١٠٥﴾

وَقُرْءَانًا قُرْءَانَهُ لِيَتَفَرَّهُ عَلَى النَّاسِ عَلَى مَكِّي
وَرَزَلْنَاهُ نَزِيرًا ﴿١٠٦﴾

قُلْ عَالِمُونَ بِهِ أَوْ لَا فَؤُوسُوا إِنَّ الَّذِينَ أُوفُوا الْعَهْدَ مِنْ
قَبْلِهِ إِذْ أَخْلَى عَلَيْهِمْ يَخْرَوْنَ لِلْآذْقَانِ سُجَّدًا ﴿١٠٧﴾

وَيَقُولُونَ سُبْحَانَ رَبِّنَا إِنْ كَانَ وَعْدُ رَبِّنَا
لَمَفْعُولًا ﴿١٠٨﴾

وَيَخْرَوْنَ لِلْآذْقَانِ يَبْكُونَ وَيَزِيدُهُمْ
خُشُوعًا ﴿١٠٩﴾

قُلْ ادْعُوا اللَّهَ أَوْ ادْعُوا الرَّحْمَنَ أَيًّا مَا تَدْعُوا
فَلَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ وَلَا تَجْهَرُوا بِصَلَاتِكَ
وَلَا تَخَافُوتَ بِهَا وَابْتَغِ بَيْنَ ذَلِكَ سَبِيلًا ﴿١١٠﴾

не підвищуй голосу в молитві своїй і не говори пошепки, а вибери середнє між цим.

111. Скажи: «Хвала Аллаху, Який не мав дитини, і Якому немає рівного у владі, і не потрібен Йому захисник від приниження». І звеличуй Його звеличенням!

وَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا وَلَمْ يَكُن لَّهُ
شَرِيكٌ فِي الْمُلْكِ وَلَمْ يَكُن لَّهُ وِلايٌ مِنَ الدِّينِ وَكَثْرَةُ
تَكْبِيرِهِ ﴿١١١﴾

Сура 18. Аль-Каф «Печера»

*Im'ям Аллаха Милостивого,
Милосердного!*

1. Хвала Аллаху, Який зіслав рабу Своему Писання й не допустив у ньому жодних суперечностей,
2. але зробив правильним, щоб застерегти ним від Своєї жорстокої кари й сповістити добру звістку віруючим, які роблять добрі справи. Воістину, для них — найкраща винагорода,
3. яку вони матимуть вічно!
4. І щоб застерегти тих, які кажуть: «Милостивий узяв Собі сина!»
5. Ні в них самих, ні в батьків їхніх немає знання про це. Великий гріх — слово, що виходить із вуст їхніх! Воістину, вони кажуть неправду.
6. Можливо, ти побивася через те, що вони не вірують у цю розповідь?
7. Воістину, Ми зробили прикрасою все, що на землі, щоб перевірити людей: чиї вчинки кращі?
8. Воістину, Ми перетворимо це все на безплідну рівнину!

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَنْزَلَ عَلَى عَبْدِهِ الْكِتَابَ
وَلَمْ يَجْعَلْ لَهُ عِوَجًا ۝

فِيمَا بَيْنَ يَدَيْهِ آسَافُ وَبَدِئُ لَدُنْهُ
وَيُتَبَّرُ الْفُؤَادُ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ
الضَّلِيلَةَ أَتَ لَهُمْ أَجْرٌ حَسَنًا ۝

مَتَّكِينَ فِيهِ أَبَدًا ۝
وَيُنذِرَ الَّذِينَ قَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا ۝

مَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ وَلَا لِآبَائِهِمْ كَبُرَتْ
كَلِمَةً تَخْرُجُ مِنْ أَفْوَاهِهِمْ أُنْ يَقُولُونَ إِنَّا
كَذِبًا ۝

فَلَعَلَّكَ بِنِعْمَةِ رَبِّكَ عَلَىٰ نَذْرِهِمْ أَن
يُؤْمِنُوا بِهِمْذَا الْحَدِيثُ آسَفًا ۝

إِنَّا جَعَلْنَا مَا عَلَى الْأَرْضِ زِينَةً لَهَا
لِنَبْلُوهُمْ أَيُّهُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا ۝

وَإِنَّا لَجَاعِلُونَ مَا عَلَيْهَا صَعِيدًا جُرًّا ۝

9. Чи ти думаєш, що люди печери та ар-Ракіма були найдивовижніші серед Наших знамень?

Як відзначають тлумачі, під «ар-Ракім» мається на увазі скрижаль із іменами юнаків.

10. Коли юнаки сховалися в печері й сказали: «Господи наш! Даруй нам милість від Себе й веди нас правильним шляхом у нашій справі!»

11. Ми запечатали в печері вуха їхні на численні роки!

«Запечатати вуха» — цей вислів в арабській мові має значення «приспати», «змусити когось спати».

12. А потім Ми розбудили їх, щоб дізнатися, яка з двох груп найточніше вирахує, скільки вони перебували там!

13. Ми розповімо тобі їхню правдиву історію. Це були юнаки, які увірували в Господа свого, і Ми зміцнили їх на прямому шляху!

14. Ми зміцнили їхні серця, коли вони встали й сказали: «Господь наш — Господь небес і землі, і ми ніколи не будемо звертатися до жодного бога, крім Нього, бо це було б щось неправильне!

أَمْ حَسِبْتَ أَنَّ أَصْحَابَ الْكَهْفِ وَالرَّقِيعِ
كَانُوا مِن آيَاتِنَا عَجَبًا ﴿٩﴾

إِذْ أَوَى الْفِتْيَةُ إِلَى الْكَهْفِ فَقَالُوا رَبَّنَا
آيَاتِنَا مِن لَّدُنكَ رَحْمَةً وَهَيِّئْ لَنَا مِنْ
أَمْرِنَا رَشَدًا ﴿١٠﴾

فَضَرَبْنَا عَلَى آذَانِهِمْ فِي الْكَهْفِ
سِتْرِينَ عَدَدًا ﴿١١﴾

ثُمَّ بَعَثْنَاهُمْ لِنَعْلَمَ أَيُّ الْحِزْبَيْنِ أَحْسَنُ لِمَا
لَبِئُوا أُمَّةً ﴿١٢﴾

مَنْ نَقَضَ عَلَيْهِمْ بَيْتَهُمُ بِالْحَقِّ إِنْ هُمْ فَتْيَةٌ
ءَامَنُوا بِرَبِّهِمْ وَرِذْنَهُمْ هُدًى ﴿١٣﴾

وَرَزَقْنَا عَلَى قُلُوبِهِمْ إِذْ قَامُوا فَقَالُوا رَبُّنَا
رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَنْ نَدْعُو مِن
دُونِهِ إِلَهًا لَقَدْ قُلْنَا إِذْ أَسْطَقْنَا ﴿١٤﴾

15. Деякі люди з нашого народу взяли собі інших богів крім Нього. Чого ж не наведуть вони ясного доказу про це? Хто ж більший нечестивець, ніж той, хто вигадує про Аллаха всіляку неправду?
16. Якщо ви полишили їх і те, чому вони поклоняються замість Аллаха, то сховайтеся в печері. Господь ваш прихилить на вас милість Свою й полегшить справу вашу!
17. Ти побачив би, що ранкове сонце відхиляється від їхньої печери вправо, а наприкінці дня відвертається ліво. А вони були всередині. Це — одне зі знамень Аллаха, і кого Аллах веде прямим шляхом, той іде прямим шляхом, а кого зіб'є зі шляху, тому немає ні захисника, ні провідника.
18. Ти б вирішив, що вони не сплять, хоч вони спали. Ми перевертали їх то на правий бік, то на лівий. І пес їхній, випроставши лапи, лежав перед входом. Якби ти знайшов їх там, то вжахнувся б і втік.
19. Так Ми розбудили їх, щоб вони розпитали одне одного. Один із них запитав: «Скільки часу ви були тут?» Ті відповіли:

هَؤُلَاءِ قَوْمًا اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ آلِهَةً لَوْلَا
يَأْتُونَ عَلَيْهِم بِسُلْطَانٍ بَيْنَ يَدَيْهِمْ فَمَنْ أَظْلَمُ
مِمَّنْ آذَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا ﴿١٥﴾

وَإِذْ أَنْعَمْنَا مُوْسَىٰ وَهَارُونَ وَمَا يَعْبُدُونَ إِلَّا اللَّهَ
فَأَوَّا إِلَى الْكَهْفِ يَنْشُرُ لَكُمْ رَبُّكُمْ مِنْ
رَحْمَتِهِ وَيَهَيِّئُ لَكُمْ مِنْ أَمْرِكُمْ مَرْفَعًا ﴿١٦﴾

﴿ وَتَرَى السَّمْسَ إِذَا طَلَعَتْ تَزْوُرُ عَنْ
كَهْفِهِمْ ذَاتَ الْيَمِينِ وَإِذَا غَرَبَتْ تَقَرَّبُ مِنْهُمْ
ذَاتَ الشِّمَالِ وَهُمْ فِي فَجْوَةٍ مِنْهُ ذَلِكَ مِنْ
آيَاتِ اللَّهِ لَعَلَّ اللَّهُ يَهْدِي الْقَوْمَ الْهَادِينَ وَمَنْ
يُضِلِلْ فَلَنْ نَجِدَ لَهُ وَلِيًّا مُرْسِدًا ﴿١٧﴾

وَتَحْسَبُهُمْ إِنْقَاظًا وَهُمْ رُقُودٌ وَنُقِيتُهُمْ
ذَاتَ الْيَمِينِ وَذَاتَ الشِّمَالِ وَكَلْبُهُمْ بَاسِطٌ
ذِرَاعَيْهِ بِالْوَصِيدِ لَوِ اطَّلَعْتَ عَلَيْهِمْ لَوَلَّيْتَ
مِنْهُمْ فِرَارًا وَكَلْمًا وَلَمُلِيتَ مِنْهُمْ رُجْعًا ﴿١٨﴾

وَكَذَلِكَ بَعَثْنَا إِلَيْنَاهُمْ وَأَوَّاوَيْنَهُمْ
قَالَ قَائِلٌ مِنْهُمْ كَمْ لَبِثْنَا قَالَ أَوَلَيْسْنَا
بِيَوْمِنَا أَوْ بَعْضِ يَوْمِ قَالُوا رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَا

«День або частину дня». А інші мовили: «Господь ваш краще знає, скільки ви були тут! Тож відішліть когось із вас до міста зі сріблом вашим. Нехай він подивиться, яка їжа там найкраща й принесе вам поїсти. Та нехай буде обережний, щоб ніхто не здогадався про вас!

20. Якщо вони знайдуть вас, то каменують або повернуть до своєї релігії, і ви ніколи не досягнете успіху».
21. Так Ми розповіли це людям, щоб вони знали, що обіцянка Аллаха правдива й немає сумніву в настанні Часу. Люди почали сперечатися про [юнаків] і сказали: «Збудуйте над ними споруду! Їхньому Господу краще знати про них!» Але ті, чия думка переважила, відповіли: «Справді, ми збудуємо над ними храм!»
22. Дехто каже: «Їх було троє, а четвертий був пес». Інші кажуть: «П'ятеро, а шостий — пес», — вони намагаються відгадати потаємне. Ще кажуть: «Семеро, а пес їхній — восьмий». Скажи: «Господь мій краще знає, скільки їх було. І це відомо лише небагатьом». Сперечайся з ними тільки привселюдно й не питай про [юнаків] нікого!

لَيْسَتْ فَاذْعَبُوا أَحَدًا كَيُورِقَ كُرْهِيهِ
إِلَى الْمَدِينَةِ فَلْيَنْظُرْ أَيُّهَا أَزْكَى طَعَامًا
فَلْيَأْتِكُمْ بِرِزْقِ مَدِينَةٍ وَلَيْسَ لَهَا طَافٌ وَلَا
يُسْعِرَنَّ بِكُمْ أَحَدًا ﴿١٧﴾

إِنَّهُمْ إِنْ يَظْهَرُوا عَلَيْكُمْ يَرْجُمُوكُمْ
أَوْ يَشِيدُوكُمْ فِي مِلَّتِهِمْ وَلَنْ
تُقَالُوا إِذَا أُنذِرْتُمْ

وَكَذَلِكَ أَنْزَلْنَا عَلَيْهِمْ لِيَعْلَمُوا أَنَّ
وَعَدَ اللَّهِ حَقٌّ وَأَنَّ السَّاعَةَ لَا رَيْبَ فِيهَا إِذْ
يَتَنَادَوْنَ بَيْنَهُمْ أَمْرُهُمْ فَقَالُوا ابْنُوا
عَلَيْهِمْ بُيُوتًا يُرْتَمَى عَلَيْهَا فَذَرُّوا
عَلَيْهِمْ عَمَلَكُمْ فَذَرُّوا عَنْهُمْ
مَسْجِدًا ﴿١٨﴾

سَيَقُولُونَ ثَلَاثَةٌ رَأَيْنَاهُمْ كَذِبُهُمْ
وَيَقُولُونَ خَمْسَةٌ سَادِسُهُمْ كَذِبُهُمْ
رَجْمًا بِالْغَيْبِ وَيَقُولُونَ سَبْعَةٌ وَرَأَيْنَاهُمُ
كَلْبُهُمْ فَمَنْ رَأَى عَمَلُهُمْ مَا يَأْمُرُهُمْ إِلَّا
قَلِيلٌ فَلَا تَحْزَنْ فِيهِمْ وَلَا مِرًا ظَهَرَ إِلَّا
تَسْتَفْتِي فِيهِمْ مِنْهُمْ أَحَدًا ﴿١٩﴾

23. І ніколи не говори: «Я зроблю це завтра»,
24. [не додавши]: «Якщо побажає Аллах!» А якщо забув, то згадай Господа твого й кажи: «Можливо, Господь іще більше наблизить мене до прямого шляху».
25. Тож вони перебували в печері триста років і ще дев'ять.
26. Скажи: «Аллах краще знає, скільки вони там були!» Йому належить потаємне небес і землі. Як прекрасно Він бачить їх і чує! Немає Захисника, крім Нього, й немає Йому рівного у владарюванні!
27. І читай те, що зіслано Тобі з Писання Господа твого. Немає змін у словах Його, і ти не знайдеш притулку в когось іншого.
28. Терпи разом із тими, які кличуть Господа свого зранку та ввечері, прагнучи до лику Його. Не відвертай очей своїх від них, бажаючи прикрас земного життя. Та не корися тим, чиї серця Ми зробили неуважними до згадки про Нас, тим, хто йде за своїми пристрастям. Марні вчинки їхні!

وَلَا تَقُولَنَّ لِيْ سَأُنِيْٓ اَوْ اِيْقَاعِلْ ذٰلِكَ عَدُوًّا ۝۲۳

اِلَّا اَنْ يَّشَاءَ اللّٰهُ وَاذْكُرْ رَبَّكَ اِنَّا تَسِيْبُوْنَ وَقُلْ عَسَىٰ اَنْ يَّهْدِيَنِيْ رَبِّيْٓ اِلٰى قَرِيْبٍ مِّنْ هٰذَا رَشَدًا ۝۲۴

وَالسُّوْاۗتِىْ كَهْفِهِنَّ ثَلٰثَ مِاۡتَةٍ سِتِيْنٍ وَّاَزْدَادُوْا ثَمْعًا ۝۲۵

قُلِ اللّٰهُ اَعْلَمُ بِمَا لِيْسُوْاۗلُوهٗ عَنِ السَّمٰوٰتِ وَاَلْاَرْضِ اَنْصُرْ بِهِ وَاَسْمِعْ مَا لَهُمْ مِّنْ دُوْنِهٖ مِنْ وَّرَآءِ وَلَا يَشْرِكُ فِيْ حُكْمِهٖۤ اَحَدًا ۝۲۶

وَاتْلُ مَا اُوْحِيَ اِلَيْكَ مِنْ كِتٰبِ رَبِّكَ لَا يَمْبَدِلُ لِكَلِمٰتِهٖۤ وَاَنْ يَّجِدَ مِنْ دُوْنِهٖ مُلْتَحَدًا ۝۲۷

وَاَصِيْرَ نَفْسِكَ مَعَ الَّذِيْنَ يَدْعُوْنَ رَبَّهُمْ بِالْعَدُوِّ وَالْغِيْبِ يُرِيْدُوْنَ وَجْهَهُۥٓ وَلَا تَعْدُ عَيْنَاۤلَا عَنْهُمْ تُرِيْدُ زِيْرَةَ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَلَا تَطِيْعُ مَنْ اَغْفَلْنَا قَلْبَهٗۤ عَنْ ذِكْرِنَا وَاَتَّبَعِ هُوْنَهٗ وَاَكَانَ اَمْرُهٗ فُرْقٰنًا ۝۲۸

29. Скажи: «Істина — від Господа вашого! Хто хоче, нехай вірує, а хто не хоче, нехай не вірує». Воістину, Ми приготували для нечестивців вогонь, який накриє їх, наче намет. А коли вони проситимуть допомоги, то допоможуть їм водою, схожою на розтоплений метал, який лишас опіки на обличчях. Гидкий цей напій, і погана така обитель!

30. А щодо тих, які увірували й робили добро, то Ми не залишимо без винагороди праведні вчинки.

31. На них чекають сади Едену, де течуть ріки. Їхніми прикрасами будуть браслети із золота, вони вберуться в зелені шати з атласу й парчі й лежатимуть тут на ложах! Яка прекрасна ця винагорода, яка чудова ця обитель!

32. Наведи їм притчу про двох чоловіків. Ми дарували одному з них два виноградники, оточили їх пальмами й зростили між ними ниву.

33. В обох садах визрівали плоди й ніщо з них не марнувалося. Ми зробили між ними струмок.

34. Один чоловік мав [багато] плодів, і, розмовляючи зі

وَقُلِ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ مَنْ شَاءَ فَلْيُؤْمِنْ وَمَنْ شَاءَ فَلْيُكْفُرْ إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلظَّالِمِينَ نَارًا أَحَاطَ بِهِمْ سُرَادِقُهَا وَإِنْ يَسْتَغِيثُوا يُغَاوُوا بِمَاءٍ كَالْمُهْلِ يَشْوِي الْوُجُوهَ بِئْسَ الشَّرَابُ وَسَاءَتْ مُرْتَفَقًا ﴿٢٩﴾

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ إِنَّا لَا نُضِيعُ أَجْرَ مَنْ أَحْسَنَ عَمَلًا ﴿٣٠﴾

أُولَئِكَ لَهُمْ جَنَّاتُ عَدْنٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ يُحَلَّوْنَ فِيهَا مِنْ أَسَاوِرَ مِنْ ذَهَبٍ وَيَلْبَسُونَ ثِيَابًا خُضْرًا مِنْ سُندُسٍ وَإِسْتَبْرَقٍ مُتَّكِينَ فِيهَا عَلَى الْأَرَائِكِ نِعْمَ الثَّوَابُ وَحَسَّتْ مُرْتَفَقًا ﴿٣١﴾

﴿ وَأَضْرَبَ لَهُمُ مَثَلًا زَوْجَيْنِ جَعَلْنَا لِأَحَدِهِمَا جَنَّتَيْنِ مِنْ أَعْنَابٍ وَحَفَفْنَاهُمَا بِنَخْلٍ وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمَا زَرْعًا ﴿٣٢﴾

كِلْتَا الْجَنَّتَيْنِ إِذْ أَنْتَ أَكْثَلُهُمَا وَقَطَرُ مِنْهُ شَيْءٌ وَفَجَّرْنَا خِلْفَهُمَا نَهْرًا ﴿٣٣﴾

وَكَانَ لَهُ ثَمَرٌ فَقَالَ لِصَاحِبِهِ وَهُوَ يُحَاوِرُهُ

своїм приятелем, сказав йому:
«Статок мій більший за твій, і я
маю більше нащадків!»

35. І він увійшов до свого саду,
згрішивши проти самого себе та
сказав: «Я не думаю, що цей сад
колись зникне.

36. І я не думаю, що прийде Час. Та
якщо повернуть мене до Господа
мого, то я справді віднайду там
щось краще, ніж це!»

37. Розмовляючи з ним, його
товариш сказав: «Невже ти не
віруєш у Того, Хто створив тебе
з праху, потім — із краплі, а
потім зробив тебе чоловіком?

38. Для мене Аллах — Господь мій,
і я не додаю Йому рівних!

39. Чому ти, ввійшовши до свого
саду, не сказав: «Так побажав
Аллах! Немає сили, крім як
в Аллаху»? Ти думаєш, що
я бідніший за тебе статком і
нащадками,

40. а, можливо, Господь мій дасть
мені щось краще за твій сад, а
на нього нашле кару з неба, й
він обернеться на пустелю!

41. Або ж води його підуть під
землю, а ти не зможеш віднайти
їх!»

42. І згнули плоди його, тож почав
ламати він руки собі, шкодуючи

أَنَا أَكْرَمُ مِنْكَ مَا لَمْ أَعَزَّ نَفَرًا ﴿١٥﴾

وَدَخَلَ جَنَّتَهُ وَهُوَ ظَالِمٌ لِّنَفْسِهِ قَالَ مَا أَظُنُّ
أَنْ تَبِيدَ هَذِهِ أَبَدًا ﴿١٦﴾

وَمَا أَظُنُّ السَّاعَةَ قَائِمَةً وَلَئِنْ رُودْتُ إِلَى
رَبِّي لأَجِدَنَّ خَيْرًا مِنْهَا مُنْقَلَبًا ﴿١٧﴾

قَالَ لَهُ صَاحِبُهُ وَهُوَ يُحَاوِرُهُ أَكَفَرْتَ
بِالَّذِي خَلَقَكَ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ نَطَقَهُ ثُمَّ
سَوَّاكَ رَجُلًا ﴿١٨﴾

لَيْسَ إِلهًا هُوَ اللهُ رَبِّي وَلَا أُشْرِكُ بِرَبِّي أَحَدًا ﴿١٩﴾

وَلَوْلَا إِذْ دَخَلْتَ جَنَّتَكَ قُلْتَ مَا شَاءَ اللهُ لَا قُوَّةَ
إِلَّا بِاللهِ إِنْ تَرَى أَنَا أَقْلَ مِنْكَ مَا لَمْ يُوَلِّكَ

فَعَسَى رَبِّي أَنْ يُؤْتِيَنِي خَيْرًا مِنْ جَنَّتِكَ وَيُرْسِلَ
عَلَيْهَا حَسَبًا مِّنَ السَّمَاءِ فَتُصْبِحُ صَعِيدًا
زَلَقًا ﴿٢٠﴾

أَوْ يُصْبِحَ مَا وَهَىٰ غَوْرًا فَلَنْ تَسْتَطِيعَ لَهُ
طَلَبًا ﴿٢١﴾

وَأُحْصِطُ بِشَعْرِهِ فَأَصْبِحَ بِقَلْبِ كَفَيْهِ

про витрачене на сад, підпори якого завалилися. І вигукнув він: «Якби я не додавав Господу рівних!»

43. І не було нікого, хто допоміг би йому замість Аллаха, і сам собі він теж не допоміг.

44. Допомога тут можлива тільки від істинного Бога. У Нього — найкраща винагорода й найкращий вихід!

45. І наведи їм притчу про земне життя. Воно подібне до води, яку Ми проливаємо з неба. Земні рослини поглинають її, а потім висихають, і розвіє їх вітер. Так, Аллах спроможний на кожну річ!

46. Багатство й сини — прикраси земного життя. Але незникненні добрі вчинки отримають кращу винагороду в Господа твого, і краще сподіватися саме на них.

47. Того Дня Ми змусимо гори рухатися й ти побачиш землю пустою. Ми зберемо всіх, і ніхто від Нас не сховається!

48. Вони стануть лавами перед Господом твоїм: «Справді, ви прийшли до Нас такими, якими Ми створили вас уперше. Але ж ви й не думали, що обіцянку буде виконано!»

عَلَىٰ مَا أَنْفَقَ فِيهَا وَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَىٰ عُرُوشِهَا
وَيَقُولُ يَا تَبَّتْ يَدَايَ إِنِّي لأُرْسِلُكَ يَوْمَئِذٍ أَحَدًا ﴿٤٣﴾

وَأَلْزَمْنَا لَهُمُ الْفِتْنَةَ يَنْصُرُونَهُ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَمَا
كَانَ مُنْتَصِرًا ﴿٤٤﴾

هَذَا الَّذِي أُولِيئُهُ لِلَّهِ الْحَقِّ هُوَ خَيْرٌ ثَوَابًا وَخَيْرٌ
عَقْبًا ﴿٤٥﴾

وَأَضْرِبْ لَهُمْ مَثَلًا الْحَيَوةِ الدُّنْيَا كَمَا
أَنْزَلْنَاهُ مِنَ السَّمَاءِ فَاخْتَلَطَ بِهِ نَبَاتُ الْأَرْضِ
فَأَصْبَحَ حُشِيمًا تَذْرُؤُ الرِّيحِ وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ
شَيْءٍ مُّقْتَدِرًا ﴿٤٦﴾

الْمَالُ وَالْأَنْثُونَ زِينَةُ الْحَيَوةِ الدُّنْيَا
وَالْبَاقِيَاتُ الصَّالِحَاتُ خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ ثَوَابًا
وَخَيْرٌ أَمَلًا ﴿٤٧﴾

وَيَوْمَ نُسِفُ الْجِبَالَ وَتَرَى الْأَرْضَ بَارِزَةً
وَخَشَرَتِهَا فَتَعَادِرُهُمْ أَهْلُهَا ﴿٤٨﴾

وَعَرِضُوا عَلَىٰ رَبِّكَ صَفًّا لَقَدْ جِئْتُمُونَا كَمَا
خَلَقْنَاكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ بَلْ زَعَمْتُمْ أَلَّنْ نَجْعَلَ لَكُمْ
مُزِيدًا ﴿٤٩﴾

49. Покладуть книгу й ти побачиш, як перелякаються грішники від того, що [записано] в ній. І скажуть: «Щоб нам згинути! Що за книга! Там не забуто ніщо — ні мале, ні велике, усе пораховано!» Вони знайдуть там усі вчинки свої, і Господь твій ні з ким не вчинить несправедливо.

وَوَضَعَ الْكِتَابَ فَرَى الْمُجْرِمِينَ مُشْفِقِينَ
مَتَافِيهِ وَيَقُولُونَ بَتَوَلَّيْنَا مَالَ هَذَا
الْكِتَابَ لَا يُغَادِرُ صَغِيرَةً وَلَا كَبِيرَةً إِلَّا
أَحْصَاهَا وَوَجَدُوا مَا عَمِلُوا حَاضِرًا وَلَا
يَظُنُّ رَبُّكَ أَحَدًا ﴿٤٩﴾

50. Ось Ми сказали ангелам: «Вклоніться Адаму!» І вклонилися всі, крім Ібліса. Він був джином і не послухався наказу Господа свого. Невже ви берете його та його нащадків покровителями замість Мене, хоч вони ваші вороги? Мерзотна ця заміна для нечестивців!

وَإِذ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا
إِلَّا إِبْلِيسَ كَانَ مِنَ الْجِنِّ فَفَسَقَ عَنْ أَمْرِ رَبِّهِ
أَتَتَّخِذُوهُ وَدَّيْتَهُ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِي وَيَحْتَمِلُونَ
ثِقَلِيَّ عَدُوًّا لِلَّذِينَ آمَنُوا ﴿٥٠﴾

51. Вони не були свідками створення небес і землі та їх самих. І Ми не беремо помічниками тих, які збивають із правильного шляху!

﴿ مَا أَشْهَدُهُمْ خَلْقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَلَا خَلْقَ أَنفُسِهِمْ وَمَا كُنْتُ مُتَّخِذَ الْمُضِلِّينَ
عَضُدًا ﴿٥١﴾

52. Того Дня Він скаже: «Кличте рівних Мені, про яких ви думали!» Вони покличуть їх, але ті не відповідатимуть їм. А Ми зведемо між ними згубну перешкоду!

وَيَوْمَ يَقُولُ نَادُوا شُرَكَآئِيَ الَّذِينَ زَعَمْتُمْ
فَدَعَوْهُمْ فَلَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهُمْ وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمْ
مَوْبِقًا ﴿٥٢﴾

53. Грішники побачать вогонь і подумают, що саме це — їхнє місце. І не знайдуть вони порятунку від нього!

وَرَأَى الْمُجْرِمُونَ النَّارَ فَظَنُّوا أَنَّهُمْ
مُواَفِعُوهَا وَلَمْ يَجِدُوا عَنْهَا مَصْرَفًا ﴿٥٣﴾

54. Ми пояснили людям у цьому Корані різні притчі, але ж людина надто багато сперечається!
55. Що завадило людям увірувати, коли прийшов до них прямий шлях, і просити прощення в Господа свого, як не їхнє прагнення до того, що сталося із їхніми попередниками або й те, що вони вимагали негайної кари [як доказу]?
56. Ми відсилали посланців тільки як вісників і застерігачів. Але ті, які не вірують, сперечаються, намагаючись спростувати своєю брехнею істину. Вони глузують із Моїх знамень і того, від чого їх застерігають.
57. Хто ж несправедливіший від того, кому нагадали про знамення Господа його, а він знехтував ними й забув про свої вчинки? Воістину, Ми накрили їхні серця завісою, щоб не зрозуміли вони [Корану]. Вуха їхні вразила глухота! Якщо ти покличеш їх на прямий шлях, то вони ніколи не стануть на нього!
58. Господь твій — Прощаючий, Володар милості. Якби Він карав їх за те, що вони скоїли, то прискорив би їхню кару. Але

وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فِي هَذِهِ الْقُرْآنِ لِلنَّاسِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ وَكَانَ الْإِنْسَانُ أَكْثَرَ شَرًّا وَجَدَلًا ﴿٥٤﴾

وَمَا مَنَعَ النَّاسَ أَنْ يُؤْمِنُوا إِذْ جَاءَهُمْ الْهُدَىٰ وَيَسْتَغْفِرُوا رَبَّهُمْ إِلَّا أَنْ تَأْتِيَهُمْ سُنَّةٌ الْأَوَّلِينَ أَوْ يَأْتِيَهُمُ الْعَذَابُ فُبُلًا ﴿٥٥﴾

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنَ الرُّسُلِ إِلَّا مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ وَمُجَادِلِينَ الَّذِينَ كَفَرُوا يَا بَطِيلُ الْإِنْسَانِ لِيُدْخِلْكُمُ الرَّحْمَٰنُ فِي الْفِتْنِ وَاللَّخْدَاءِ إِنِّي وَمَا أُنذِرُوا هُمُ الْوَارِثُونَ ﴿٥٦﴾

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّن ذُكِّرَ بِآيَاتِ رَبِّهِ فَأَعْرَضَ عَنْهَا وَنَسِيَ مَا قَدَّمَتْ يَدَاؤُهُ إِنَّا جَعَلْنَا عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَنْ يَفْقَهُوهُ وَفِي آذَانِهِمْ وَقْرًا وَإِنْ تَدْعُهُمْ إِلَى الْهُدَىٰ فَلَنْ يَهْتَدُوا إِذًا أَبَدًا ﴿٥٧﴾

وَرَبُّكَ الْعَزِيزُ ذُو الرِّحْمَةِ لَوْ يُؤَاخِذُكُم بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ لَجَلَّ أَعْيُنُكُمْ لَأَرَأَيْتُمْ كَيْفَ تَتَذَكَّرُونَ ﴿٥٨﴾

призначений час, і не знайдуть вони порятунку від нього.

59. Це сталося з селищами, які були знищені Нами за гріхи жителів їхніх. Ми встановили час загибелі їхньої.

وَبَيْنَا أَقْرَبَىٰ أَهْلَكْنَاهُمْ لَمَّا ظَلَمُوا
وَجَعَلْنَا لِمَهْلِكِهِم مَّوْعِدًا ﴿٥٩﴾

60. Якось сказав Муса своєму слугі: «Я буду йти, поки не досягну того місця, де зливаються два моря, навіть якщо витрачу на це багато років».

وَإِذ قَالَ مُوسَىٰ لِفَتَاهِهِ لَا أَبْرَحُ حَتَّىٰ أَبْلُغَ
مَجْمَعَ الْبَحْرَيْنِ أَوْ أَمْضِيَ حُقُبًا ﴿٦٠﴾

61. І коли вони досягли того місця, то виявилось, що вони забули свою рибу. І раптом вона рушила в море.

فَلَمَّا بَلَغَا مَجْمَعَ بَيْنَهُمَا نَسِيَا حُوتَهُمَا
فَاتَّخَذَ سَبِيلَهُ فِي الْبَحْرِ سَرَبًا ﴿٦١﴾

62. І коли вони пішли далі, сказав Муса своєму слугі: «Принеси нашу їжу, бо ми втомлені труднощами шляху нашого».

فَلَمَّا جَاوَزَا قَالَ لِفَتَاهِهِ إِنِّي نَسِيتُ
لِقَيْسًا مِنْ سَفَرِنَا هَذَا نَصَبًا ﴿٦٢﴾

63. Той відповів: «Поглянь! Коли ми сховалися під скелею, я забув там рибу. Це шайтан змусив мене забути її та не згадати про неї. І вона попливла в море якимось дивним чином!»

قَالَ أَرَأَيْتَ إِذْ أَوْنَا إِلَى الصَّخْرَةِ فَإِنِّي نَسِيتُ
الْحُوتَ وَمَا أَنسيتُهُ إِلَّا السَّيْطَانُ أَنْ أَذْكُرَهُ
وَاتَّخَذَ سَبِيلَهُ فِي الْبَحْرِ عَجَبًا ﴿٦٣﴾

64. Сказав Муса: «Це — те, чого ми чекали!» І вони пішли назад тим самим шляхом.

قَالَ ذَلِكَ مَا كُنَّا نَبْتَغِي فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِ السَّحَابَ
فَصَصَا ﴿٦٤﴾

65. Там вони знайшли одного з Наших рабів, якому Ми дарували милість від Себе та якому Ми дарували від Себе знання.

فَوَجَدَا عَبْدًا مِنْ عِبَادِنَا آتَيْنَاهُ رَحْمَةً مِنْ
عِنْدِنَا وَعَلَّمْنَاهُ مِنْ لَدُنَّا عِلْمًا ﴿٦٥﴾

66. Муса сказав йому: «Чи можу я піти за тобою, щоб навчитися того, що дано тобі знати про прямий шлях?»
67. Той відповів: «Воістину, ти не матимеш достатньо терпіння зі мною!»
68. Та й як тобі витерпіти те, про що ти не маєш знання?»
69. Сказав Муса: «Якщо побажає Аллах, то я буду терплячий і слухатимуся тебе в усьому!»
70. Той мовив: «Якщо ти підеш за мною, то не запитуй мене ні про що, поки я сам не розкажу тобі про це».
71. Вони рушили далі, й коли перебували в човні, той зробив у ньому дірку. Муса спитав: «Ти зробив дірку, щоб утопити людей на цьому човні? Справді, ти скоїв щось дуже погане!»
72. Той відповів: «Чи я не говорив тобі, що ти не матимеш достатньо терпіння зі мною?»
73. Муса мовив: «Не картай мене за те, про що я забув, і не роби мою справу важкою!»
74. Тож вони рушили далі, й коли зустріли хлопчика, той убив його. Муса запитав: «Ти вбив невинну душу, адже це не була відплата за іншу душу?»
- قَالَ لَهُ مُوسَى هَلْ اتَّبَعَكَ عَلَىٰ أَنْ تُعَلِّمَنِي مِمَّا عَلَّمْتَٰ رَبُّكَ ۗ ﴿٦٦﴾
- قَالَ إِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا ۗ ﴿٦٧﴾
- وَكَيْفَ تَصْبِرُ عَلَىٰ مَا لَمْ تُحِطْ بِهِ خُبْرًا ۗ ﴿٦٨﴾
- قَالَ سَتَجِدُنِي إِن شَاءَ اللَّهُ صَابِرًا وَلَا أَعْصِي لَكَ أَمْرًا ۗ ﴿٦٩﴾
- قَالَ فَإِنِ اتَّبَعْتَنِي فَلَا تَسْأَلْنِي عَن شَيْءٍ حَتَّىٰ أُحَدِّثَ لَكَ مِنْهُ ذِكْرًا ۗ ﴿٧٠﴾
- فَانْطَلَقَا حَتَّىٰ إِذَا رَكِبَا فِي السَّفِينَةِ خَرَقَهَا ۗ قَالَ أَخَرَقْتَهَا لِتُغْرِقَ أَهْلَهَا لَقَدْ جِئْتَ شَيْئًا إِمْرًا ۗ ﴿٧١﴾
- قَالَ أَلَمْ أَقُلْ إِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا ۗ ﴿٧٢﴾
- قَالَ لَا تُؤَاخِذْنِي بِمَا نَسِيتُ وَلَا تُرْهِقْنِي مِن أَمْرِي عُسْرًا ۗ ﴿٧٣﴾
- فَانْطَلَقَا حَتَّىٰ إِذَا الْبُحَايْرَا عُلِمَا فَنَجَّاهُ ۗ قَالَ أَتَقَاتَلْتَ نَفْسًا رَّكِبَتْهُ بِغَيْرِ نَفْسٍ لَقَدْ جِئْتَ شَيْئًا ذِكْرًا ۗ ﴿٧٤﴾

Справді, ти скоїв щось дуже погане!»

75. Той відповів: «Чи я не говорив тобі, що ти не матимеш достатньо терпіння зі мною?»
76. Муса відповів: «Якщо після цього я запитаю ще щось, то покинь мене. Ось, я вже вибачився перед тобою!»
77. Тож вони рушили далі, поки не дійшли до одного селища й попросили в його жителів їжі, але ті відмовилися пригостити їх. Тут вони помітили стіну, яка вже ледь трималася, але той випрямив її. Муса сказав: «Якби ти захотів, то отримав би за це платню!»
78. Той відповів: «Тут ми й розійдемося з тобою. Я розповім тобі тлумачення того, на що в тебе не вистачило терпіння!»
79. Щодо човна, то він належав біднякам, які мали промисел у морі. Я захотів пошкодити його, бо перед ними був цар, який силоміць забирав усі [цілі] човни!
80. Щодо хлопчика, то його батьки були віруючими, а ми боялися, що він зашкодить їм своїм безчестям та невір'ям.

« قَالَ أَلَمْ أَقُلْ لَكَ إِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا ۝

قَالَ إِن سَأَلْتُكَ عَنْ شَيْءٍ بَعْدَ هَذَا فَلَا تُصِرِّبِي ۚ قَدْ بَلَغْتَ مِنَ لَدُنِّي عُذْرًا ۝

فَانطَلَقَا حَتَّى إِذَا أَتَيَا أَهْلَ قَرْيَةٍ اسْتَطْعَمَا أَهْلِهَا فَأَبَوْا أَنْ يُضَيِّقُوا لَهُمَا فَوْجَدًا مِنْهَا ۖ جِدَارٌ أَوْ رِيبِدٌ أَنْ يَتَّقَصَّ أَقَامَهُ ۗ قَالَ لَوْ شِئْتَ لَتَّخَذْتَ عَلَيْهِ أَجْرًا ۝

قَالَ هَذَا فِرَاقُ بَيْنِي وَبَيْنِكَ ۖ سَأُنَبِّئُكَ بِتَأْوِيلِ مَا لَمْ تَسْتَطِعْ عَلَيْهِ صَبْرًا ۝

أَمَّا السَّفِينَةُ فَكَانَتْ لِمَسْكِينٍ يَعْمَلُونَ فِي الْبَحْرِ فَأَرَدْتُ أَنْ أَعِيبَهَا وَكَانَ وَرَاءَهُمْ مَلِكٌ يَأْخُذُ كُلَّ سَفِينَةٍ غَصْبًا ۝

وَأَمَّا الْغُلَامُ فَكَانَ أَبَوَاهُ مُؤْمِنَيْنِ فَخَشِينَا أَنْ يُرْهِقَهُمَا طُغْيَانًا وَكُفْرًا ۝

81. Ми захотіли, щоб Господь їхній взамін дарував їм того, хто буде чистішим і ближчим до милосердя!

فَأَرَدْنَا أَنْ يُبَدِّلَهُمَا رَبُّهُمَا حَيْرَاتِهِ زَكَاةً وَأَقْرَبَ رُحْمًا ﴿٥١﴾

82. Щодо стіни, то вона належала двом хлопчикам-сиротам із міста, і під нею був скарб. Їхній батько був праведником, і Господь твій побажав, щоб вони досягли повноліття й дістали скарб із милості Господа твого. Я не діяв на свій розсуд. Це — тлумачення того, на що в тебе не вистачило терпіння!»

وَأَمَّا الْجِدَارُ فَكَانَ لِغُلَامَيْنِ يَتِيمَيْنِ فِي الْمَدِينَةِ وَكَانَ تَحْتَهُ كَنْزٌ لَهُمَا وَكَانَ أَبُوهُمَا صَالِحًا فَأَرَادَ رَبُّكَ أَنْ يَبْلُغَا أَشُدَّهُمَا وَيَسْتَخْرِجَا كَنْزَهُمَا رَحْمَةً مِن رَّبِّكَ وَمَا قَعْنَاهُ وَعَن أَمْرِي ذَلِكَ تَأْوِيلُ مَا لَمْ تَسْطِعْ عَلَيْهِ صَبْرًا ﴿٥٢﴾

83. Тебе запитують про Зу ль-Карнайна. Скажи: «Я розкажу вам згадку про нього!»

وَسَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الْقُرَيْشِ قُلْ سَأَتْلُوا عَلَيْكُمْ ذِكْرًا ﴿٥٣﴾

84. Воістину, Ми зміцнили його на землі й дарували Йому шлях до кожної речі.

إِنَّا مَكَّنَّا لَهُ فِي الْأَرْضِ وَءَاتَيْنَاهُ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ سَبِيلًا ﴿٥٤﴾

85. Тож він пішов шляхом,

فَاتَّبَعَ سَبِيلًا ﴿٥٥﴾

86. поки не досягнув місця, де заходить сонце. Він побачив, що воно сідає в каламутне джерело й знайшов коло нього людей. Ми сказали: «О Зу ль-Карнайне! Ти можеш їх скарати, а можеш зробити їм добро!»

حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ مَغْرِبَ الشَّمْسِ وَجَدَهَا تَجْرِبُ فِي عَيْنِ حَيْثَةٍ وَوَجَدَ عِنْدَهَا قَوْمًا قُلْنَا إِنَّا لُ الْقُرَيْشِ إِنَّمَا أَنْ تَعْدِبَ وَإِنَّمَا أَنْ تَتَّخِذَ فِيهِمْ حُسْنًا ﴿٥٦﴾

87. Він сказав: «Хто вчинив несправедливо, того ми скараємо, а потім він повернеться до Господа свого, а Він каратиме його тяжкою карою!

قَالَ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُعَذِّبُهُمُ رَبُّكُمْ إِنْ كَانُوا كَارِهِينَ فَعَذِّبُهُمْ رَبُّكَ إِنَّمَا أَنْ تَعْدِبَ وَإِنَّمَا أَنْ تَتَّخِذَ فِيهِمْ حُسْنًا ﴿٥٧﴾

88. А хто увірував і чинив праведно, той матиме найкращу винагороду й ми дамо йому легкі накази».

وَأَمَّا مَنْ ءَامَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهُ جَزَاءُ الْحَسَنَىٰ
وَسَنَقُولُ لَهُ مِنْ أَمْرِنَا يُسْرًا ﴿٥٨﴾

89. Він пішов шляхом далі,

فَرَأَتْهُ سَبِيًّا ﴿٥٩﴾

90. поки не досягнув місця, де сходить сонце. Він побачив, що воно сходить над людьми, яким Ми не дали жодного захисту від нього.

حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ مَطْلِعَ الشَّمْسِ وَجَدَهَا تَطْلُعُ عَلَىٰ
قَوْمٍ لَمْ يَجْعَلْ لَهُمُ مِنْ دُونِهَا سِتْرًا ﴿٥٩﴾

91. Отак! Ми осягаємо знанням усе, що відбувалося з ним.

كَذَٰلِكَ وَقَدْ أَحَطْنَا بِمَا لَدَيْهِ خُبْرًا ﴿٦٠﴾

92. Він пішов шляхом далі,

ثُمَّ اتَّبَعَ سَبِيًّا ﴿٦٠﴾

93. поки не досягнув [долини] між двома горами й знайшов перед ними людей, які майже не розуміли його мови.

حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ بَيْنَ السَّدَّيْنِ وَجَدَ مِنْ دُونِهِمَا قَوْمًا
لَا يَكَادُونَ يُفْقَهُونَ قَوْلًا ﴿٦٠﴾

94. Вони сказали: «О Зу ль-Карнайне! Воістину, Яджудж і Маджудж поширюють безчестя на землі. Може, ми заплатимо тобі данину, щоб ти зробив між нами та ними загорожу?»

قَالُوا يَا ذَا الْقُرْبَيْنِ إِنَّ يَأْجُوجَ وَمَأْجُوجَ
مُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ فَهَلْ نَجْعَلُ لَكَ خَرْجًا
عَلَىٰ أَنْ تَجْعَلَ بَيْنَنَا وَبَيْنَهُمْ سَدًّا ﴿٦١﴾

95. Він мовив: «Те, чим укріпив мене Господь мій, ще краще. Допоможіть мені силою, і я встановлю перепону між вами та ними.

قَالَ مَا مَكَّنِّي فِيهِ رَبِّي خَيْرٌ فَأَعِينُونِي بِقُوَّةٍ
أَجْعَلَ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ رَدْمًا ﴿٦١﴾

96. Несіть мені залізні балки!» Заповнивши простір між двома схилами, він сказав: «Роздмухуйте!» А коли балки почервоніли від вогню, він

ءَأْتُونِي زُرًّا الْحَدِيدَ حَتَّىٰ إِذَا سَاوَىٰ بَيْنَ الصَّدَفَيْنِ
قَالَ انفُخُوا حَتَّىٰ إِذَا جَعَلَهُ نَارًا قَالَ ءَأْتُونِي أُفْرِغَ
عَلَيْهِ قَطْرًا ﴿٦٢﴾

мовив: «Принесіть мені розтоплену мідь, щоб я вилив її на них!»

97. Тож [Яджудж і Маджудж] не спромоглися ні перелізти стіну, ні пробити її.

98. Він сказав: «Це — милість від мого Господа. І коли прийде обіцяне моїм Господом, Він розтрощить її на шматки. Обіцянка Господа мого — істина!»

Мається на увазі вихід Яджуджа й Маджуджа перед Судним Днем.

99. Одного дня Ми дозволимо їм піти одне проти одного війною. Потім засурмить ріг, і Ми зберемо всіх разом!

100. І цього дня Ми ясно покажемо гесну невірющим —

101. тим, чиї очі були закриті пеленою, яка віддаляла від згадки про Нас, і чиї вуха не могли слухати.

102. Невже ті, які не вірували, думали, що вони візьмуть покровителями Моїх рабів замість Мене? Воістину, Ми приготували гесну як обитель для невірующих!

103. Скажи: «Чи не розповісти вам про тих, які через свої вчинки втраять найбільше?»

فَمَا اسْتَطَعُوا أَنْ يَظْهَرُوا وَمَا اسْتَطَعُوا اللَّهَ.
نَقْبًا ﴿٩٧﴾

قَالَ هَذَا رَحْمَةٌ مِنْ رَبِّي فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ رَبِّي جَعَلَهُ دَكَّاءَ وَكَانَ وَعْدُ رَبِّي حَقًّا ﴿٩٨﴾

﴿وَتَرَكْنَا بَعْضَهُمْ يَوْمَئِذٍ يَمُوجُ فِي بَعْضٍ وَيُفِجُ فِي الْأُصُورِ جَمْعَهُمْ جَمْعًا ﴿٩٩﴾﴾

وَعَرَضْنَا جَهَنَّمَ يَوْمَئِذٍ لِلْكَافِرِينَ عَرَضًا ﴿١٠٠﴾

الَّذِينَ كَانَتْ أَعْيُنُهُمْ فِي غِطَاءٍ عَنْ ذِكْرِي وَكَانُوا لَا يَسْمَعُونَ سَمْعًا ﴿١٠١﴾

أَحْسِبَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنْ يَسْجُدُوا عِبَادِي مِنْ دُونِ آلِهَاتِهِ إِنَّا أَعْتَدْنَا جَهَنَّمَ لِلْكَافِرِينَ نُزُلًا ﴿١٠٢﴾

قُلْ هَلْ نُنَبِّئُكُمْ بِالْأَخْسَرِينَ أَعْمَالًا ﴿١٠٣﴾

104. Про тих, чиї зусилля заблукали в земному житті, хоч вони думали, що роблять добро?

الَّذِينَ صَلَّ سَعْيُهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَهُمْ يَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ يُحْسِنُونَ صُنْعًا ﴿١٠٤﴾

105. Це ті, які не вірують у знамення Господа їхнього й зустріч із Ним. Марні вчинки їхні й не будуть вони в День Воскресіння нічого важити!»

أُولَئِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا يُبَايِعُونَ رَبَّهُمْ وَلِقَائِهِمْ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فَلَا نُقِيمُ لَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَزَنًا ﴿١٠٥﴾

106. За те, що вони не вірували й глузували з Наших знамень і посланців, винагородою їм буде геєна.

ذَلِكَ جَزَاءُ الَّذِينَ كَفَرُوا وَأَنكَبُوا عَلَىٰ آيَاتِنَا وَرَسُولِي هُنَّ ﴿١٠٦﴾

107. Воістину, обителлю тих, які увірували й робили добрі справи, будуть сади Фірдауса. *Фірдаус — «найвищий сад раю» (аль-Багавві).*

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَانَتْ لَهُمْ جَنَّاتُ الْفِرْدَوْسِ نُزُلًا ﴿١٠٧﴾

108. Вони будуть там вічно, не бажаючи ніяких змін.

خَالِدِينَ فِيهَا لَا يَبْغُونَ عَنْهَا حِوْلًا ﴿١٠٨﴾

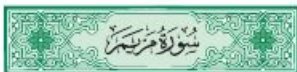
109. Скажи: «Якби море стало чорнилом для слів Господа мого, то воно вичерпалося б раніше, ніж вичерпалися б слова Господа мого, навіть якби додали ще одне море».

قُلْ لَوْ كَانَ الْبَحْرُ مِدَادًا لِكَلِمَاتِ رَبِّي لَنَفِدَ الْبَحْرُ قَبْلَ أَنْ تَنفَدَ كَلِمَاتُ رَبِّي وَلَوْ جِئْنَا بِعِيشِهِ مَدَدًا ﴿١٠٩﴾

110. Скажи: «Воістину, я — така сама людина, як і ви. Тільки відкрито мені, що Бог ваш — Бог єдиний. І хто сподівається на зустріч із Господом своїм, то нехай робить добрі справи й не додає Господу своєму рівного в поклонінні!»

قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُوحَىٰ إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَهُكُمُ اللَّهُ وَحْدًا فَمَنْ كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ رَبِّهِ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَالِحًا وَلَا يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّهِ ۗ إِنَّهُ كَانَ سَمِيعًا ﴿١١٠﴾

Сура 19. Мар'ям

*Ім'ям Аллаха Милостивого,
Милосердного!*

1. Каф. Га. Йа. Айн. Сад.
2. Згадка про милість Господа твого до раба Його Закарії.
3. Коли він закликав Господа свого таємно,
4. сказавши: «Господи, кістки мої ослабли, голова виблискує сивиною, а раніше, пам'ятаю, я не був розчарований у своїх молитвах до Тебе.
5. І, воістину, я боюся [вчинків] моїх родичів після смерті моєї, а дружина моя бездітна. Тож дай мені нащадка від Тебе,
6. який наслідує мене й рід Якуба. І зроби його, Господи, таким, щоб Ти був ним задоволений!»
7. О Закаріє! Воістину, Ми радуємо тебе звісткою про хлопчика на ім'я Ях'я. Раніше Ми не створювали нікого з таким іменем.
8. Той відповів: «Господи! Як може бути в мене хлопчик, коли моя дружина бездітна, і я немічний від старості?»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

كَتَمْنَا

ذَكَرَ رَحْمَتِ رَبِّكَ عَبْدَهُ، رَكَرِيًّا ۝

إِذْ نَادَى رَبَّهُ يَدَاةَ خَفِيًّا ۝

قَالَ رَبِّ إِنِّي وَهَنَ الْعَظْمُ مِنِّي وَأَشْتَعَلَ
الرَّأْسُ شَيْبًا وَلَمْ أَكُنْ بِدُعَائِكَ رَبِّ
شَقِيًّا ۝

وَإِنِّي خِفْتُ الْمَوَالِيَ مِن وَرَائِي
وَكَانَتِ امْرَأَتِي عَاقِرًا فَهَبْ لِي
مِنْكَ وَلِيًّا ۝

يَرْبُوعٍ وَيُحْيِي وَمِنَ آلِ يَعْقُوبَ وَاجْعَلْهُ
رَبِّ رَضِيًّا ۝

يَذَكَرُ رَبًّا إِذْ نَبَّشِرَكَ بِالْغُلَامِ أَتَمَّهُ،
يَحْيَى لَمْ يَجْعَلْ لَهُ، مِن قَبْلُ سَمِيًّا ۝

قَالَ رَبِّ إِنِّي بَكَرْتُ لِي غُلَامٌ وَكَانَتِ
امْرَأَتِي عَاقِرًا وَقَدْ بَلَغْتُ مِنَ الْكِبَرِ
عَيْنًا ۝

9. Сказали йому: «Так сказав Господь твій: «Це легко для Мене, бо Я перед цим уже створив тебе, хоч ти й був нічим»».
10. Він відповів: «Господи, дай мені знамення!» Сказав [Господь]: «Знаменням тобі буде те, що три ночі не розмовлятимеш ти із людьми, хоча й не будеш німим!»
11. Вийшов Закарія зі святилища й відкрився їм: «Воістину, прославляйте [Аллаха] вранці й увечері!»
12. О Ях'я! Міцно тримайся Писання! І дарували Ми йому мудрість іще в дитинстві,
13. жертвовність від Нас і чистоту. І був він богобоязливим,
14. і добрим до своїх батьків, і не був він гордим чи неслухняним.
15. Мир йому в день народження, в день смерті та в день воскресіння до життя!
16. І згадай у Писанні Мар'ям, коли вона віддалилася від своїх рідних у місце східне,
17. і сховалася від них за завісою. І Ми послали до неї Нашого Духа, який уподібнився статному чоловіку.

قَالَ كَذَلِكَ قَالَ رَبُّكَ هُوَ عَلَىٰ هَيْئَةٍ
وَقَدْ خَلَقْنَاكَ مِن قَبْلُ وَلَمْ تَكُ شَيْئًا ﴿٩﴾

قَالَ رَبِّ اجْعَلْ لِي آيَةً ۗ قَالَ آيَتُكَ
أَلَّا تُكَلِّمَ النَّاسَ ثَلَاثَ لَيَالٍ سَوِيًّا ﴿١٠﴾

فَخَرَجَ عَلَىٰ قَوْمِهِ مِنَ الْمِحْرَابِ فَأَوْحَىٰ
إِلَيْهِمَ أَنْ سَبِّحُوا بُكْرَةً وَعَشِيًّا ﴿١١﴾

يَتَّبِعِي خُذِ الْكِتَابَ بِقُوَّةٍ وَآتَيْنَاهُ
الْحِكْمَ صَبِيًّا ﴿١٢﴾

وَحَنَانًا مِّن لَّدُنَّا وَزَكَاةً ۖ وَكَانَ تَقِيًّا ﴿١٣﴾

وَسَبَّأً بِوَلَدَيْهِ وَلَمْ يَكُن جَبَّارًا عَصِيًّا ﴿١٤﴾

وَسَلَّمَ عَلَيْهِ يَوْمَ وُلِدَ وَيَوْمَ يَمُوتُ وَيَوْمَ
يُبعَثُ حَيًّا ﴿١٥﴾

وَأذْكُرُ فِي الْكِتَابِ مَرْيَمَ إِذِ اتَّخَذَتْ مِنْ
أَهْلِهَا مَكَانًا شَرْفِيًّا ﴿١٦﴾

فَاتَّخَذَتْ مِنْ دُونِهِمْ حِجَابًا فَأَرْسَلْنَا إِلَيْهَا
رُوحَنَا فَتَمَثَّلَ لَهَا بَشَرًا سَوِيًّا ﴿١٧﴾

18. Вона сказала: «Воістину, шукаю в Милостивого захисту від тебе, хіба що ти богобоязливий!»
19. Він відповів: «Воістину, я тільки посланець Господа твого й маю дарувати тобі пречистого хлопчика!»
20. Вона сказала: «Як може бути в мене хлопчик, коли жоден чоловік не торкався мене, й не була я блудницею?»
21. Він сказав: «Так станеться, бо сказав те Господь твій. Це легко для Нього!» І Ми зробимо його знаменням для людей та милістю від Нас. Цю справу вже вирішено!
22. Тож вона завагітніла й віддалилася в місце далеке.
23. Підійшла з пологовими муками до стовбура пальми й сказала: «Як би я хотіла вмерти раніше й бути назавжди забутою!»
24. І вигукнув із-під неї [Іса]: «Не журись, Господь створив біля тебе струмок!»
25. Нахили до себе стовбур пальми й струсони — на тебе посипляться свіжі фініки!
26. Їж, пий та заспокойся! А якщо побачиш якогось чоловіка, то скажи: «Я дала Милостивому обітницю постити й не стану

قَالَتْ إِنِّي أَعُوذُ بِالرَّحْمَنِ مِنْكَ إِنْ كُنْتُ نَفِيًّا ﴿١٨﴾

قَالَ إِنَّمَا أَنَا رَسُولُ رَبِّكِ لِأَهَبَ لَكِ غُلَامًا زَكِيًّا ﴿١٩﴾

قَالَتْ أَنَّى يَكُونُ لِي غُلَامٌ وَلَمْ يَمَسَّ مِنِّي بَشَرٌ وَلَمْ أَكُ بَغِيًّا ﴿٢٠﴾

قَالَ كَذَلِكَ قَالَ رَبُّكِ هُوَ عَلِيمٌ هَبِئًا وَإِلَّا تَجْعَلُهُ آيَةً لِلنَّاسِ وَرَحْمَةً مِنَّا وَكَانَ أَمْرًا مَقْضِيًّا ﴿٢١﴾

﴿فَحَمَلَتْهُ فَانْتَبَدَّتْ بِهِ مَكَانًا قَاصِيًّا ﴿٢٢﴾﴾

فَأَجَاءَهَا الْمَخَاضُ إِلَى جِذْعِ النَّخْلَةِ قَالَتْ يَا لَيْتَنِي مِتُّ قَبْلَ هَذَا وَكُنْتُ نَسِيًّا مَنْسِيًّا ﴿٢٣﴾

فَنَادَاهَا مِنْ تَحْتِهَا أَلَّا تَحْزَنِي قَدْ جَعَلَ رَبُّكِ تَحْتَكِ سَرِيًّا ﴿٢٤﴾

وَهُزِّي إِلَيْكِ بِجِذْعِ النَّخْلَةِ تُسْقِطُ عَلَيْكَ رَطْبًا جَنِيًّا ﴿٢٥﴾

فَكُلِي وَأَشْرَبِي وَقَرِي عَيْنًا فَلَمَّا تَوَلَّى مِنَ الْبَشَرِ أَحَدًا فَقُولِي إِنِّي نَذَرْتُ لِلرَّحْمَنِ صَوْمًا فَلَنْ أُكَلِّمَ الْيَوْمَ إِنْسِيًّا ﴿٢٦﴾

- розмовляти сьогодні ні з ким із людей!»
27. Вона прийшла до своїх рідних, несучи його. Сказали ті: «О Мар'ям! Ти зробила жакливу річ!
28. О сестро Гаруна! Батько твій не був поганою людиною, і мати твоя не була розпусницею!»
29. Та вона вказала на [Ісу]. Вони запитали: «Як ми можемо говорити з ним, коли він — немовля?»
30. Він сказав: «Воістину, я — раб Аллаха. Він дарував мені Писання й зробив мене пророком.
31. Він зробив мене благословенним [усюди], де б я не був, зобов'язав мене молитися й давати закят, доки я буду жити,
32. бути шанобливим до матері моєї й не зробив мене зверхнім, нещасним.
33. Мир мені в день мого народження, в день моєї смерті та в день, коли я воскресну до життя!»
34. Такий Іса, син Мар'ям. Це — правдиве слово про нього — про кого вони так сперечаються.

فَأْتَتْ بِهِ قَوْمَهَا تَحْمِلَةً فَأَلَاوَاتِمَّرَمُرَ لَقَدْ
جَنَّتْ سَبِيًّا قَرِيًّا ﴿٢٧﴾

بِتَأَخُّتِ هَارُونَ مَا كَانَ أَبُوكَ إِنَّمَا أَسْوَأُ
وَمَا كُنْتَ أَنتِ أُمَّيًّا بَعِيًّا ﴿٢٨﴾

فَأَشَارَتْ إِلَيْهِ فَأَلَاوَاتِمَّرَمُرَ لَكَلِمَةٍ مَن كَانَ فِي
الْمَهْدِ صَبِيًّا ﴿٢٩﴾

قَالَ إِنِّي عَبْدُ اللَّهِ آتَنِي الْكِتَابَ وَجَعَلَنِي
نَبِيًّا ﴿٣٠﴾

وَجَعَلَنِي مُبَارَكًا أَيْنَ مَا كُنْتُ وَأَوْصَانِي
بِالصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ مَا دُمْتُ حَيًّا ﴿٣١﴾

وَبَرًّا بِوَالِدِي وَلَمْ يَجْعَلْنِي جَبَّارًا
سَفِيًّا ﴿٣٢﴾

وَالسَّلَامُ عَلَيَّ يَوْمَ وُلِدْتُ وَيَوْمَ أَمُوتُ
وَيَوْمَ أُبْعَثُ حَيًّا ﴿٣٣﴾

ذَٰلِكَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ قَوْلَ الْحَقِّ الَّذِي
فِيهِ يَمْتَرُونَ ﴿٣٤﴾

35. Не годиться Аллаху народжувати, Преславний Він! Коли вирішує Він щось, то тільки говорить: «Будь!» — і воно є.
36. І, воістину, Аллах — мій Господь і ваш Господь. Тож поклоняйтеся Йому, це — прямий шлях!
37. Сперечаються між собою різні групи. Горе невірющим від того, в чому вони пересвідчаться у Великий День!
38. Як же ясно вони будуть чути й бачити того Дня, коли постануть перед Нами! Але ж сьогодні нечестивці справді блукають у явній омані!
39. Тож попередь їх про День Втрат, бо рішення про них уже прийнято, але вони не зважають на це та не вірують.
40. Воістину, Ми успадкуємо землю й тих, хто на ній, і вони повернуться до Нас!
41. І згадай у Писанні Ібрагіма. Воістину, він був праведником, пророком.
42. Коли він сказав своєму батькові: «Батьку мій! Чому ти поклоняєшся тому, що не чує й не бачить і не порятує тебе ні від чого?

مَا كَانَ لِلَّهِ أَنْ يَسْجُدَ مِنْ وَرَثَةٍ مَسْجُودَةٍ إِذَا قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿٣٥﴾

وَإِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَأَعْبُدُوهُ هَدَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٣٦﴾

فَاتَّخَلَفَ الْأَحْزَابُ مِنْ بَيْنِهِمْ قَوَائِلَ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَسَمِهِ يَوْمَ عَظِيمٍ ﴿٣٧﴾

أَسْمِعْ بِهِمْ وَأَبْصِرْ يَوْمَ يَأْتُوتُنَّا لَكِنِ الظَّالِمُونَ الْيَوْمَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿٣٨﴾

وَأَنْذِرْهُمْ يَوْمَ الْحَسْرَةِ إِذْ قُضِيَ الْأَمْرُ وَهُمْ فِي غَفْلَةٍ وَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٣٩﴾

إِنَّا نَحْنُ رَبُّ الْأَرْضِ وَمَنْ عَلَيْهَا وَإِنَّا يُرْجِعُونَ ﴿٤٠﴾

وَأَذْكُرْ فِي الْكِتَابِ إِبْرَاهِيمَ إِذْ كَانَ صِدِّيقًا نَبِيًّا ﴿٤١﴾

إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ يَا أَبَتِ لِمَ تَعْبُدُ مَا لَا يَسْمَعُ وَلَا يُبْصِرُ وَلَا يُغْنِي عَنْكَ شَيْئًا ﴿٤٢﴾

43. Батьку мій! До мене прийшло знання, яке не було відкрито тобі. Іди за мною, я поведу тебе прямим шляхом!
44. Батьку мій! Не поклоняйся шайтану, бо шайтан не послухався Милостивого!
45. Батьку мій! Воістину, я боюся, що впаде на тебе кара від Милостивого, й ти станеш приятелем шайтана!»
46. Той відповів: «Невже ти відступишся від моїх богів, Ібрагіме? Якщо ти не вгамуєшся, то я справді поб'ю тебе камінням! Залиш мене надовго!»
47. Сказав [Ібрагім]: «Мир тобі! Я проситиму прощення для тебе в Господа, воістину, Він — поблажливий до мене!
48. Але я зрікаюся вас і тих, до кого ви молитесь замість Аллаха. І я звертаюсь до Господа мого. Можливо, Він не відмовить мені в цьому, і я не буду нещасним».
49. Коли полишив він їх і тих, кому вони поклонялися замість Аллаха, Ми дарували йому Ісхака та Якуба й зробили їх пророками.
50. Наділили Ми їх милістю Нашою й лишили про них високе, правдиве слово!

يَتَابَتِ اِنِّي قَدْ جَاءَنِي مِنَ الْعِلْمِ مَا لَمْ يَأْتِكَ
فَاتَّبِعْنِي اَهْدِكَ صِرَاطًا سَوِيًّا ﴿٤٣﴾

يَتَابَتِ لَا تَعْبُدِ الشَّيْطَانَ اِنَّ الشَّيْطَانَ كَانَ
لِلرَّحْمٰنِ عَصِيًّا ﴿٤٤﴾

يَتَابَتِ اِنِّي اَخَافُ اَنْ يَمَسَّكَ عَذَابٌ مِّنْ
الرَّحْمٰنِ فَتَكُوْنَ لِلشَّيْطٰنِ وِلِيًّا ﴿٤٥﴾

قَالَ اَرَاغِبُ اَنْتَ عَنِ الْهَيْتِي يَتَابِرْ اِهْدِيْ
لِيْ اِنْ لَمْ تَنْتَهَ لِاَرْجُمَنَّكَ وَاَهْجُرْ فِيْ مِيْلًا ﴿٤٦﴾

قَالَ سَلِّمْ عَلَيَّكَ سَأَسْتَغْفِرُكَ رَبِّيْ اِنَّهٗ
كَانَ اِنِّيْ حَوِيًّا ﴿٤٧﴾

وَأَعْتَرَلِكُمْ وَمَا تَدْعُوْنَ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ وَأَدْعُوا
رَبِّيْ عَسَى اَلَّا اَكُوْنَ بِدَعَاۗءِ رَبِّيْ سَفِيًّا ﴿٤٨﴾

فَلَمَّا اَعْتَرَلَهُمْ وَمَا يَعْبُدُوْنَ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ وَهَبْنَا
لَهُ اِسْحٰقَ وَيَعْقُوْبَ وَاَكْمَلْنَا لِنَبِيِّنَا ﴿٤٩﴾

وَوَهَبْنَا لَهُم مِّن رَّحْمٰتِنَا وَاَجَعَلْنَا لَهُمْ لِسَانَ
صِدْقٍ عَلَيْنَا ﴿٥٠﴾

51. Згадай у Писанні Мусу — він був щирим, був посланцем і пророком.
52. Покликали Ми його з правого боку гори, наблизивши до Себе, й розмовляли з ним потаємно.
53. І дарували Ми йому з Нашої милості брата його Гаруна, пророка.
54. І згадай у Писанні Ісмаїла — воістину, він був правдивим в обіцянках, був посланцем і пророком.
55. І наказав він своїм людям молитися й давати закят; і його Господь був задоволений ним.
56. І згадай у Писанні Ідриса — воістину, він був праведником, пророком!
57. Ми піднесли його на високе місце.
58. Це — ті, кого наділив Аллах благами, вони — пророки, нащадки Адама й тих, кого порятували Ми разом із Нухом; нащадки Ібрагіма та Ісраїла, одні з тих, кого Ми повели прямим шляхом і обрали. Коли читали їм знамення Милостивого, вони низько вклонялися й плакали.
59. Змінили їх нащадки, які перестали молитися й пішли за своїми низькими бажаннями. Вони прийдуть до загибелі!

وَأَذْكُرِي الْكِتَابَ مُوسَىٰ إِنَّهُ كَانَ مُخْلَصًا
وَكَانَ رَسُولًا نَّبِيًّا ﴿٥١﴾

وَتَذَكِّرُنَا مِنْ جَانِبِ الطُّورِ الْأَيْمَنِ وَقَرَّبَنَا
نَبِيًّا ﴿٥٢﴾

وَوَهَبْنَا لَهُمُ رَحْمَةً أَخَاهُ هَارُونَ نَبِيًّا ﴿٥٣﴾

وَأَذْكُرِي الْكِتَابَ إِسْمَاعِيلَ إِنَّهُ كَانَ صَادِقَ
الْوَعْدِ وَكَانَ رَسُولًا نَّبِيًّا ﴿٥٤﴾

وَكَانَ يَأْمُرُ أَهْلَهُ بِالصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ وَكَانَ عِنْدَ
رَبِّهِ مَرْضِيًّا ﴿٥٥﴾

وَأَذْكُرِي الْكِتَابَ إِبْرَاهِيمَ إِنَّهُ كَانَ صِدِّيقًا
نَبِيًّا ﴿٥٦﴾

وَرَفَعْنَاهُ مَكَانًا عَلِيًّا ﴿٥٧﴾

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّينَ مِنْ
ذُرِّيَّةِ آدَمَ وَمِمَّنْ حَمَلْنَا مَعَ نُوحٍ وَمِنْ ذُرِّيَّةِ
إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَمِمَّنْ هَدَيْنَا وَاجْتَنَبْنَا إِذَا
تَلَا عَلَيْهِمْ آيَاتِ الرَّحْمَنِ خَرُّوا سُجَّدًا
وَبُكْيًا ﴿٥٨﴾

﴿فَخَلَفَ مِنْ بَدْوِهِ خَلْفٌ أَصَاغُوا
الصَّلَاةَ وَاتَّبَعُوا الشَّهْوَاتِ فَسُوفَ يَلْقَوْنَ
عَذَابًا ﴿٥٩﴾﴾

60. Окрім тих, які покаялися, увірували й робили добро — вони ввійдуть до раю й не будуть там нічим ображені!
61. В сади Едену, які Милостивий пообіцяв Своім рабам. Воістину, обіцянка Його буде виконана!
62. Не почують вони там марних розмов, а лише слова: «Мир!»; їм — наділ їхній уранці та ввечері!
63. Таким є рай. Успадкують його ті з Наших рабів, які богобоязливі.
64. [Сказали ангели]: «Ми сходимо тільки за наказом Господа твого, належить Йому те, що попереду нас, і те, що позаду нас. І Господь твій не забуває нічого!»
65. Господь небес, землі й того, що поміж ними! Поклоняйся Йому та будь твердим у цьому! Чи знаєш ти рівного Йому?
66. І запитує людина: «Коли я помру, невже повернуть мене до життя?»
67. Хіба людина не пам'ятає, як колись Ми створили її, хоч вона була раніше нічим?
68. І клянуся Господом твоїм, Ми зберемо і їх, і шайтанів, поставивши потім навколо гесни на коліна.

إِلَّا مَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَأُولَٰئِكَ
يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ وَلَا يُظَاهَرُونَ فِيهَا
شَيْئًا ﴿٦٠﴾

جَنَّاتٍ عَدْنٍ الَّتِي وَعَدَ الرَّحْمَنُ عِبَادَهُ
بِالْغَيْبِ إِنَّهُ كَانَ وَعْدُهُ مَأْتِيًا ﴿٦١﴾

لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا إِلَّا سَلَامًا وَلَهُمْ
رِزْقُهُمْ فِيهَا بُكْرَةً وَعَشِيًا ﴿٦٢﴾

بِذَلِكَ الْجَنَّةُ الَّتِي أُوْرثُ مِنْ عِبَادِكُمْ كَانِ
فِيهَا ﴿٦٣﴾

وَمَا نُنزِّلُ إِلَّا بِأَمْرِ رَبِّكَ لَهُ مَا بَيْنَ أَيْدِينَا
وَمَا خَلْفُنَا وَمَا بَيْنَ ذَلِكَ وَمَا كَانَ رَبُّكَ لِيَسِيًا ﴿٦٤﴾

رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا فَاعْبُدْهُ
وَأَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ هَلْ تَعْلَمُ لَهُ سَمِيًا ﴿٦٥﴾

وَيَقُولُ الْإِنْسَانُ أَإِذَا مَاتَ لَنُحْيِيهِ أَمْ حَرَجٌ
حِيًا ﴿٦٦﴾

أَوَلَا يَذْكُرُ الْإِنْسَانُ أَنَّا خَلَقْنَاهُ مِنْ قَبْلُ
وَلَعَلَّكَ شَيْئًا ﴿٦٧﴾

فَوَرَبِّكَ لَنَحْشُرَنَّ لَهُمُ الشَّيَاطِينَ ثُمَّ
لَنَحْضِرَنَّهُمْ حَوْلَ جَهَنَّمَ جِثِيًا ﴿٦٨﴾

69. Потім зберемо з кожної групи тих, хто найпертіше не слухався Милостивого.

ثُمَّ لَنَزِعَنَّ مِنْ كُلِّ شِيعَةٍ أَيُّهُمْ أَشَدُّ عَلَى الرَّحْمَنِ عَيْنًا ﴿٦٩﴾

70. Нам краще знати, хто з них заслуговує місця у вогні!

فُوَلْنَحْنُ نَعْلَمُ بِالَّذِينَ هُمْ أَوْلَىٰ بِهَا صِلَاتًا ﴿٧٠﴾

71. І, воістину, нема серед вас таких, хто не пройде над геєною! Це вирішено Господом твоїм остаточно.

وَإِنْ مِنْكُمْ إِلَّا وَارِدُهَا كَانَ عَلَىٰ رَبِّكَ حَتْمًا مَقْضِيًّا ﴿٧١﴾

У цьому аяті міститься вказівка на ас-Сірат – міст над геєною, по якому пройде кожен.

72. Потім Ми врятуємо тих, які богобоязливі, а несправедливих залишимо там на колінах.

ثُمَّ نُنَجِّي الَّذِينَ اتَّقَوْا وَنَذَرُ الظَّالِمِينَ فِيهَا جِثَاتًا ﴿٧٢﴾

73. І коли читають їм Наші знамення, невіруючі говорять тим, які увірували: «Яка з двох груп вища й краща за місцем?»

وَإِذَا سُئِلَ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ آمَنُوا أَيُّ الْفَرِيقَيْنِ خَيْرٌ مَقَامًا وَأَحْسَنُ نَدَبًا ﴿٧٣﴾

74. О, скільки ж поколінь до них Ми знищили! А вони переважали їх і багатством, і зовнішнім виглядом.

وَكُفِرُوا هَكَذَا قَبْلَهُمْ مِنْ قَبْلٍ هُمْ أَحْسَنُ أَتَانَا وَرَبُّنَا ﴿٧٤﴾

75. Скажи: «Тим, хто заблукав, хай подовжить Милостивий життя, доки не побачать вони обіцяне їм — чи покарання, чи прихід Часу. Тоді вони знатимуть, чиє місце гірше та чиє військо слабше».

قُلْ مَنْ كَانَ فِي الضَّلَالَةِ فَلْيَمْدُدْ لَهُ الرَّحْمَنُ مَدَدًا حَتَّىٰ إِذَا رَأَوْا مَا يُوعَدُونَ إِمَّا الْعَذَابَ وَإِمَّا السَّاعَةَ فَسَيَعْلَمُونَ مَنْ هُوَ شَرٌّ مَكَانًا وَأَضْعَفُ جُنْدًا ﴿٧٥﴾

76. І зміцнює Аллах на прямому шляху тих, хто пристав на нього; незникненні добрі вчинки кращі перед Господом твоїм за винагородою і відплатою!

وَيَزِيدُ اللَّهُ الَّذِينَ اهْتَدَوْا هُدًى وَالْبَاقِيَاتُ الصَّالِحَاتُ خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ ثَوَابًا وَخَيْرٌ مَرَدًا ﴿٧٦﴾

77. Чи бачив ти того, хто не увірував у Наші знамення й сказав: «Я неодмінно стану наділений багатством і дітьми)?»
78. Чи знає він потаємне, чи, може, уклав завіт із Милостивим?
79. Таж ні! Ми запишемо сказане ним і збільшимо йому покарання.
80. І дійде до Нас сказане ним, і він постане перед Нами одинаком.
81. Вони поклоняються, крім Аллаха, іншим богам, щоб отримати від них могутність.
82. Але ж ні! Вони відкинуть їхнє поклоніння й стануть їм ворогами!
83. Хіба ти не знаєш, що Ми відіслали до невіруючих шайтанів, щоб вони підбурювали їх?
84. Тож не поспішай з ними! Ми рахуємо число [вчинків] їхніх.
85. Одного дня Ми покличемо богобоязливих до Милостивого почесним почтом,
86. а грішників поженемо в геєну — спраглими!
87. Ніхто не отримає заступництва, крім тих, хто має завіт із Аллахом.

أَفَرَأَيْتَ الَّذِي كَفَرَ بِآيَاتِنَا وَقَالَ
لَأُوتِينَ مَالًا وَوَلَدًا ﴿٧٧﴾

أَطَّلَعَ الْغَيْبَ أَمِ اتَّخَذَ عِنْدَ الرَّحْمَنِ عَهْدًا ﴿٧٨﴾

كَذَلِكَ سَنَكْتُبُ مَا يَقُولُ وَنَمُدُّ لَهُ مِنَ
الْعَذَابِ مَدًّا ﴿٧٩﴾

وَرَبُّهُ، مَا يَقُولُ وَيَأْتِينَا فَرْدًا ﴿٨٠﴾

وَاتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ آلِهَةً لِيَكُونُوا
لَهُمْ عِزًّا ﴿٨١﴾

كَلَّا سَيَكْفُرُونَ بِعِبَادَتِهِمْ وَيَكُونُونَ عَلَيْهِمْ
ضِدًّا ﴿٨٢﴾

أَفَرَأَيْتَ إِنَّا أَرْسَلْنَا الشَّيَاطِينَ عَلَى الْكَافِرِينَ
تُوزُّهُمُ آدَا ﴿٨٣﴾

فَلَا تَعْجَلْ عَلَيْهِمْ إِنَّمَا نَعُدُّ لَهُمْ عَذَابًا ﴿٨٤﴾

يَوْمَ نَحْشُرُ الْمُتَّقِينَ إِلَى الرَّحْمَنِ وَفَدًّا ﴿٨٥﴾

وَنَسُوقُ الْمُجْرِمِينَ إِلَى جَهَنَّمَ وَرِثًا ﴿٨٦﴾

لَا يَمْلِكُونَ الشَّفَعَةَ إِلَّا مَنِ اتَّخَذَ عِنْدَ
الرَّحْمَنِ عَهْدًا ﴿٨٧﴾

88. І ще кажуть: «Милостивий узяв сина».

وَقَالُوا اتَّخَذَ الرَّحْمَنُ وَلَدًا ۗ

89. Справді, ви стверджуєте жахливу річ!

لَقَدْ جِئْتُمْ شَيْئًا إِذَا ۗ

90. Від цього здатні розколотися небо, розсипатися земля й зруйнуватися гори!

تَكَادُ السَّمَوَاتُ يَتَفَطَّرْنَ مِنْهُ
وَتَسْقُ الْأَرْضُ لَنْجَارُ الْجِبَالِ هَذَا ۗ

91. Від того, що вони приписали Милостивому сина!

أَنْ دَعَا لِلرَّحْمَنِ وَلَدًا ۗ

92. Не годиться Милостивому мати сина!

وَمَا يَتَّبِعِ لِلرَّحْمَنِ أَنْ يَتَّخِذَ وَلَدًا ۗ

93. Воістину, кожен із тих, хто на небесах і на землі, постане перед Аллахом лише як раб.

إِنْ كُلُّ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ إِلَّا
عَابِدُ الرَّحْمَنِ عَبْدًا ۗ

94. Він знає їхнє число й перелічив їх.

لَقَدْ أَحْصَاهُمْ وَعَدَّهُمْ عَدًّا ۗ

95. І кожен із них постане перед Ним у День Воскресіння одинаком.

وَكُلُّهُمْ آتِيهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَرْدًا ۗ

96. Воістину, тих, які увірували й робили добрі справи, Милостивий наділив любов'ю.

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
سَيَجْعَلُ لَهُمُ الرَّحْمَنُ وُدًّا ۗ

97. І polegшили Ми [Коран] твоєю мовою, щоб ти сповістив його богобоязливим та застеріг ним людей, які сперечаються!

فَإِنَّمَا يَسْتَرْكِبُ بِلِسَانِكَ لِنُفْسِهِ
الْمُتَّقِينَ وَشُدِّدَ بِهِ قَوْمًا لَدًّا ۗ

98. А скільки поколінь перед ними Ми знищили! Чи ти знайдеш хоч одного з них, чи почувш їхній шепіт?

وَكُرِّهْنَا لَهُمْ مِنْ قَرْنٍ هَلْ يُحِصُّ
مِنْهُمْ مَنْ أَحَدٍ أَوْ تَسْمَعُ لَهُمْ رِكْرًا ۗ

Сура 20. Та. Га

*Ім'ям Аллаха Милостивого,
Милосердного!*

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. Та. Га.
2. Ми зіслали тобі Коран не для того, щоб завдати тобі страждань,
3. а тільки як згадку для тих, хто боїться.
4. Зіслав його Той, Хто створив землю й високі небеса.
5. Милостивий піднісся над троном,
6. Йому належить те, що на небесах і на землі й те, що між ними, а також те, що під землею.
7. Чи промовлятимеш у голос, [чи ні] — воістину, Він знає таємне й найбільш приховане!
8. Аллах! Немає бога, крім Нього, Йому належать найпрекрасніші імена!
9. Чи дійшла до тебе розповідь про Мусу?
10. Коли Він побачив вогонь і сказав своїм людям: «Зачекайте, я помітив вогонь! Можливо, я принесу вам від нього головню, чи знайду за вогнем правильний шлях!»

طه ٥

مَا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْآنَ لِتَشْقَى ٥

إِلَّا تَذَكُّرًا لِّمَنْ يَخْشَى ٥

تَنْزِيلًا لِّمَنْ خَلَقَ الْأَرْضَ وَالسَّمَوَاتِ الْعُلَى ٥

الرَّحْمَنُ عَلَى الْعَرْشِ اسْتَوَى ٥

لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَمَا

بَيْنَهُمَا وَمَا تَحْتَ الثَّرَى ٥

وَإِنْ يُجْهَرُ بِالْقَوْلِ فَإِنَّهُ يَعْلَمُ السِّرَّ

وَالْخَفَى ٥

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى ٥

وَهَلْ أَنْتَ حَدِيثُ مُوسَى ٥

إِذْ رَأَى نَارًا فَقَالَ لِأَهْلِهِ امْكُثُوا إِنِّي

أَبْصَرْتُ نَارًا الْعَالِيَةَ لَيْسَ كَمِثْلِهَا شَيْءٌ وَأَرْجُو

عَلَى النَّارِ هُدًى ٥

11. І коли він підійшов туди, то покликали його: «О Мусо!
12. Воістину, Я — Господь твій! Зніми взуття своє, воістину, ти опинився у священній долині Тува!
13. І Я обрав тебе. Слухай те, що відкривається тобі!
14. Воістину, Я — Бог, і немає бога, крім Мене! Тож поклоняйся Мені й звершуй молитву, щоб пам'ятати про Мене!
15. Воістину, Час настане! Але Я приховую строк приходу його, щоб відплатити кожній душі за те, в чому вона поспішала!
16. Нехай не відвертає тебе від Часу той, хто не увірував у нього та йшов за своїми пристрастями. Інакше ти загинеш!
17. А що це в твоїй правій руці, Мусо?»
18. Той відповів: «Це — моя палиця. Я спираюся на неї, збиваю листя для своїх овець, і для іншого вона годиться».
19. Аллах сказав: «Кинь її, Мусо!»
20. Він кинув її, і палиця обернулася на змію та швидко поповзла!
21. Аллах сказав: «Візьми її та не бійся! Вона стане тим, чим була.

فَلَمَّا أَتَاهَا نُودِيَ بِمُوسَى ۝

إِنِّي أَنَا رَبُّكَ فَانْقَعْ نَعْلَيْكَ إِنَّكَ بِالْوَادِ
الْمُقَدَّسِ طَوًى ۝

وَأَنَا اخْتَرْتُكَ فَاسْتَمِعْ لِمَا يُوحَى ۝

إِنِّي أَنَا اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدْنِي وَأَقِمِ
الصَّلَاةَ لِذِكْرِي ۝

إِنَّ السَّاعَةَ آتِيَةٌ أَكَادُ أُخْفِيهَا لِتُجْزَى
كُلُّ نَفْسٍ بِمَا تَسْعَى ۝

فَلَا يَصُدُّكَ عَنْهَا مَنْ لَآ يُؤْمِنُ بِهَا وَاتَّبَعَ
هُوَئِلَاءَ فَتَرَدَّى ۝

وَمَا تِلْكَ بِيَمِينِكَ يَا مُوسَى ۝

قَالَ هِيَ عَصَايَ أَتَوَكَّلُ عَلَيْهَا وَأَهْوُسُ
بِهَا عَلَى عَنَتِي وَإِنِّي فِيهَا مَتَابِرٌ أُخْرَى ۝

قَالَ الْوَيْهَا يَا مُوسَى ۝

فَأَلْقَاهَا فَإِذَا هِيَ حَيَّةٌ تَسْعَى ۝

قَالَ خُذْهَا وَلَا تَحْزَنْ سَنُعِيدُهَا
سِيرَتَهَا الْأُولَى ۝

22. Поклади свою руку за пазуху
й знайдеш її чистою, без
жодних плям. Ось тобі ще одне
знамення,
23. щоб Ми показали тобі Наші
великі знамення!
24. Іди до Фірауна, бо, воістину, він
несправедливий!»
25. Муса сказав: «Господи! Розкрий
серце моє
26. і полегши справу мою!
27. І розв'яжи вузол на вустах
моїх,
28. щоб розуміли вони слова мої.
29. І дай мені помічника з родини
моєї,
30. Гаруна, брата мого,
31. і додай мені сил через нього
32. та зроби співником у справі
моїй —
33. щоб ми славили тебе часто,
34. й згадували тебе часто!
35. Ти ж бачиш нас!»
36. Аллах сказав: «Уже дано тобі те,
що ти просиш, Мусо!
37. Справді, Ми й перед тим були
ласкаві до тебе,
38. коли Ми відкрили твоїй матері
те, що відкрили:
- وَأَضْمَمْنَا يَدَكَ إِيَّاهُ إِلَىٰ جَنَاحِكَ وَخَرَجْتَ بِصَفَاءٍ مِّنْ
غَيْرِ سَوَاءٍ آيَةً أُخْرَىٰ ﴿٢٢﴾
- لِنُرِيكَ مِنْ آيَاتِنَا الْكُبْرَىٰ ﴿٢٣﴾
- أَذْهَبَ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَىٰ ﴿٢٤﴾
- قَالَ رَبِّ اشْرَحْ لِي صَدْرِي ﴿٢٥﴾
- وَيَسِّرْ لِي أَمْرِي ﴿٢٦﴾
- وَاحْلُلْ عُقْدَةً مِّنْ لِّسَانِي ﴿٢٧﴾
- يَقْقَهُمْ أَقْوَالِي ﴿٢٨﴾
- وَأَجْعَلْ لِّي وَزِيرًا مِّنْ أَهْلِي ﴿٢٩﴾
- هَارُونَ أَخِي ﴿٣٠﴾
- أَضِدِّي بِهِ أَزْرِي ﴿٣١﴾
- وَأَشْرِكُهُ فِي أَمْرِي ﴿٣٢﴾
- كَيْ نُسَبِّحَكَ كَثِيرًا ﴿٣٣﴾
- وَنَذْكُرَكَ كَثِيرًا ﴿٣٤﴾
- إِنَّكَ كُنْتَ بِنَا بَصِيرًا ﴿٣٥﴾
- قَالَ قَدْ أُوتِيتَ سُؤْلَكَ يَا مُوسَىٰ ﴿٣٦﴾
- وَلَقَدْ مَتَنَّا عَلَيْكَ مَرَّةً أُخْرَىٰ ﴿٣٧﴾
- إِذَا أَوْحَيْنَا إِلَىٰ أُمَمِكَ مَا يُوحَىٰ ﴿٣٨﴾

39. «Поклади його в скриню та пусти річкою. Річка винесе його на берег, де його підбере Мій ворог і його ворог». Я простер на тебе Свою любов, щоб ти ріс на Моїх очах!

أَن أَقْرِفِهِ فِي التَّابُوتِ فَأَقْرِفِهِ فِي الْيَمِّ فَلْيَلْقِهِ
الْيَمُّ بِالسَّاحِلِ يَأْخُذُهُ عَدُوِّي وَعَدُوُّهُ وَالْقَيْتُ
عَلَيْكَ مَحَبَّةٌ مِنِّي وَالصَّغْعَ عَلَى عَيْبِي ﴿٣٩﴾

40. Приходить сестра твоя й говорить: «Може, вказати вам на того, хто про нього піклуватиметься?» Так Ми повернули тебе твоїй матері, щоб були радісні очі її, і щоб вона не журилася. Потім ти вбив одну людину, та Ми врятували тебе від смутку й випробовували тебе. Ти пробув довгі роки серед жителів Мад'яну, а тепер прийшов вказаний час, о Мусо!

إِذْ قَسِيَّ آخُذُكَ فَتَقُولُ هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَىٰ مَن
يَكْفُلُهُ. فَرَجَعْنَاكَ إِلَىٰ أُمِّكَ كَيْ تَقَرَّ عَيْنُهَا
وَلَا تَحْزَنَ ۚ وَتَمَلَّتْ نَفْسًا فَنَجَّيْنَاكَ مِنَ الْغَمِّ
وَفَتَنَّاكَ فُتُونًا فَلْيَلِذْ بِسِينِينَ فِي أَهْلِ مَدْيَنَ
فَرُجِحْتَ عَلَىٰ قَدَرٍ مِّنْ مَّوْءَىٰ ﴿٤٠﴾

41. І Я вибрав тебе для Себе!

وَأَصْطَفَيْتُكَ لِنَفْسِي ﴿٤١﴾

42. Рушайте ж, ти і брат твій, із Моїми знаменнями, та не забувайте згадувати Мене!

أَذْهَبَ أَنْتَ وَأَخُوكَ بِآيَاتِي وَلَا تَنِيَانِي
ذِكْرِي ﴿٤٢﴾

43. Ідьте до Фірауна, бо, воістину, він несправедливий!

أَذْهَبَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَىٰ ﴿٤٣﴾

44. Говоріть із ним лагідно — можливо, він схаменеться або налякається!»

فَقُولَا لَهُ قَوْلًا لَّيِّنًا لَّعَلَّهُ رَتَدَ ذَكَرَ أَوْ يَخْشَىٰ ﴿٤٤﴾

45. Вони відповіли: «Господи наш! Воістину, Ми боїмося, що він одразу скарає нас чи вчинить несправедливо із нами!»

فَالرَّسُلَاءُ إِنَّا نُخَافُ أَنْ يُعْطَلَ عَلَيْنَا أَوْ أَنْ
يَطْلُعَ ﴿٤٥﴾

46. Аллах відповів: «Не бійтеся! Я з вами, чую та бачу!»

قَالَ لَا تَخَافَا إِنِّي مَعَكُمَا أَسْمَعُ وَأَرَىٰ ﴿٤٦﴾

47. Ідіть до нього та скажіть: «Ми — посланці Господа твого! Відпусти разом із нами інших синів Ізраїла й не знущайся з них. Ми прийшли до тебе зі знаменням від Господа нашого! Мир тому, хто йде прямим шляхом!»

فَاتِيَاهُ فَعُولًا إِنَّا رَسُولًا رَنَيْكَ فَأَرْسِلْ مَعَنَا
بَنِي إِسْرَائِيلَ وَلَا تُعَذِّبُهُمْ قَدْ جِئْنَاكَ بِبَيِّنَاتٍ مِّن
رَّبِّكَ وَالسَّلَامُ عَلَيْنَا مَنِ اتَّبَعَ الْهُدَى ﴿٤٧﴾

48. Воістину, відкрито нам, що скарають того, хто заперечував і відвертався!»

إِنَّا قَدْ أُوحِيَ إِلَيْنَا أَنَّ الْعَذَابَ عَلَىٰ مَن
كَذَّبَ وَتَوَلَّىٰ ﴿٤٨﴾

49. Фіраун спитав: «Хто ваш Господь, Мусо?»

قَالَ مَن رَّبُّكُمْ يَا مُوسَىٰ ﴿٤٩﴾

50. Той відповів: «Господь наш — Той, Хто дав кожній речі природу її, а потім повів прямим шляхом!»

قَالَ رَبُّنَا الَّذِي أَعْطَىٰ كُلَّ شَيْءٍ حَلْفَهُ ثُمَّ
هُدَىٰ ﴿٥٠﴾

51. Фіраун сказав «А що з давніми народами?»

قَالَ قَبَابِلَ الْفُرُونَ الْأُولَىٰ ﴿٥١﴾

52. Муса відповів: «Знання про це — тільки в мого Господа, в Писанні. Не помиляється Господь мій нічого не забуває!»

قَالَ عَلِمَهَا عِنْدَ رَبِّي فِي كِتَابٍ لَا يَضِلُّ رَبِّي
وَلَا يَنسَىٰ ﴿٥٢﴾

53. Він — Той, Хто створив для вас землю ложем і зробив на ній шляхи для вас. Він пролив із неба воду! І Ми виростили завдяки їй пари різних рослин.

الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ مَهْدًا وَسَوَّكَ لَكُمْ
فِيهَا سُبُلًا وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجْنَا
بِهِ أَزْوَاجًا مِّن تَبَاتٍ شَتَّىٰ ﴿٥٣﴾

54. Споживайте самі й випасайте на них свою худобу! Воістину, в цьому знамення для тих, хто має розум!

كُلُوا وَارْعَوْا أَنْفُسَكُمْ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ
لِّأُولِي الْأَلْبَابِ ﴿٥٤﴾

55. Ми створили вас із землі й у землю вас повернемо. А потім іще раз виведемо вас звідти!
56. Ми показали йому всі Наші знамення, але він відкинув їх, не визнав
57. і сказав: «Невже ти прийшов, щоб вигнати нас із землі нашої своїми чарами, Мусо?»
58. Справді, ми покажемо тобі таке саме чаклунство. Тож признач належне місце й час — щоб не порушили його ні ми, ні ти!»
59. Сказав Муса: «Визначеним часом для вас нехай буде День прикрас. А люди нехай зберуться зранку».
60. Фіраун пішов, зібрав усіх своїх чаклунів і повернувся.
61. Муса сказав їм: «Горе вам! Не зводьте на Аллаха наклеп, а то Він вразить карою вас! Нещасний той, хто зводить наклеп!»
62. Ті почали сперечатися між собою, що робити, але говорили вони потаємно,
63. й сказали: «Ці двоє — чаклуни. За допомогою своїх чарів, вони прагнуть вигнати вас із вашої землі та звести вас із вашого найкращого шляху!

* وَمِنْهَا خَلَقْنَاكُمْ وَفِيهَا نُعِيدُكُمْ وَمِنْهَا نُخْرِجُكُمْ تَارَةً أُخْرَى ﴿٥٥﴾

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَيْهَا كَلِمَاتٍ فَكَذَّبَ وَإِنِّي ﴿٥٦﴾

قَالَ أَجِئْتَنَا بِالْحُرْحَرِ إِنَّمَا مِنْ أَرْضِنَا بِسِحْرِكَ يَمُوسَى ﴿٥٧﴾

فَلَنَأْتِيَنَّكَ بِسِحْرِ قَبْلِهِ فَأَجْعَلُ بَيْنَنَا وَبَيْنَكَ مَوْعِدًا لَا أَخْلِفُهُ نَحْنُ وَلَا أَنْتَ مَكَانًا سُوَّى ﴿٥٨﴾

قَالَ مَوْعِدُكُمْ يَوْمَ الزَّيْنَةِ وَأَنْ يُخَشِرَ الْإِنْسَانُ ضُحًى ﴿٥٩﴾

فَقَوْلَى فِرْعَوْنُ فَجَمَعَ كَيْدَهُ ثُمَّ أَتَى ﴿٦٠﴾

قَالَ لَهُمُ مُوسَى وَيَلَكُمْ آلَتُنَا وَعَلَى اللَّهِ كَذِبًا فَيُسْجَنُكُمْ بِعَذَابٍ وَقَدْ خَابَ مِنْ أَفْتَرَى ﴿٦١﴾

فَتَنَزَّعُوا أَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ وَأَسْرَأُوا النَّجْوَى ﴿٦٢﴾

قَالُوا إِنْ هَذَانِ لَسَاحِرُونَ يُرِيدَانِ أَنْ يُخْرِجَاكُم مِّنْ أَرْضِكُمْ بِسِحْرِهِمَا وَيَذْهَبَا بِطَرِيقَتِكُمُ الْمُعْتَدَى ﴿٦٣﴾

64. Тож приготуйте всі свої хитрощі й вийдіть єдиною лавою! Сьогодні успіху досягне той, хто переможе!»

فَأَجْمِعُوا كَيْدَكُمْ فَارْتَمُوا صَمَاوَةً وَقَدْ أَفْلَحَ الْيَوْمَ
مَنْ أَسْتَعْلَى ﴿١٦﴾

65. Вони запитали: «О Мусо! Чи будеш кидати [палицю] першим чи, може, будемо перші ми?»

قَالُوا لِمُوسَىٰ إِمَانًا أَنْ تُلْقِيَ وَإِنَّا نَكُفِّرُ بَدَلًا
مَنْ أَلْقَى ﴿١٧﴾

66. Той відповів: «Ні, нехай уже ви будете перші!» І через чари їхні здалося йому, що мотузки й палиці їхні почали рухатися.

قَالَ بَلِ الْقَوْمُ إِذًا جِبَالُهُمْ وَعِصِيُّهُمْ يُخَيَّلُ
إِلَيْهِمْ مِنْ سِحْرِهِمْ إِنَّهَا لَتَسْعَى ﴿١٨﴾

67. І відчув Муса страх у душі своїй.

فَأَوْحَسَ فِي نَفْسِهِ خِيفَةً مُوسَىٰ ﴿١٩﴾

68. Ми сказали: «Не бійся! Воістину, ти подолаєш їх!»

فَلَمَّا لَحِخَفَ إِلَيْكَ أَنْتَ الْأَعْلَى ﴿٢٠﴾

69. Кинь те, що в твоїй правій руці, і воно негайно проковтне те, що зробили вони, бо то тільки хитрощі чаклуна! Не переможе чаклун, де б він не був!»

وَأَلْقِ مَا فِي يَمِينِكَ تَلْقَفْ مَا صَبَعُوا إِنَّمَا صَاعِقُ
كَيْدِ سِحْرٍ وَلَا يُفْلِحُ السَّاحِرُ حَيْثُ أَتَى ﴿٢١﴾

Муса (мир йому) кинув палицю, яка перетворилася на змію та проковтнула «мотузки й палиці» чаклунів.

70. І тоді впали чаклуни в земному поклоні й сказали: «Ми увірували в Господа Муси й Гаруна!»

فَأَلْقَى السَّحَرَةُ سِحْرَهُمُ فَقَالُوا هَذَا مَا أَتَيْنَا بِهِنَّ هُنَّ
وَمُوسَىٰ ﴿٢٢﴾

71. [Фіраун] сказав : «Невже ви повірили йому без мого дозволу?! Воістину, він — ваш наставник, той, хто навчив вас чар! Я накажу відрубати вам руки й ноги навхрест і розіпнути вас на пальмових стовбурах! Тоді

قَالَ أَمْ سَأَمْتُهُمْ قَتَلْتُمْ أَنَا الَّذِي لَكُمْ إِلَهُهُ لَكُمْ كُرْ
الَّذِي عَلَّمَكُمُ السِّحْرَ فَلَا تُقِطَعُونَ أَيْدِيكُمْ
وَأَرْجُلُكُمْ مِنْ خِلَافٍ وَلَا تَصْبِرُونَ فِي جُذُوعِ
النَّخْلِ وَلَتَعْلَمُنَّ إِنَّا أَشَدُّ عَذَابًا وَأَنفَى ﴿٢٣﴾

ви дізнастесь, чия кара сильніша й довговічніша!»

72. Вони відповіли: «Ми не віддамо тобі переваги перед тим, що прийшло до нас із ясних доказів, і перед Творцем нашим. Кажі свій вирок! Але ж він чинний тільки в цьому житті!»
73. Воістину, Ми увірували в Господа нашого, щоб простив Він гріхи наші й чаклунство, до якого ти силував нас. А Аллах — Кращий та Вічний!»
74. Хто постане перед Господом своїм грішником, той опиниться в геєні, де він не помре й не буде жити.
75. А ті, які постануть перед Ним віруючими, які робили добрі вчинки — ті опиняться на найвищих ступенях —
76. у садах Едену, де течуть ріки. І будуть вони там вічно! Це — винагорода для тих, хто очистився.
77. Справді, Ми відкрили Мусі: «Вийди вночі разом із Моїми рабами й проклади для них суху дорогу в морі! Не бійся, що тебе наздоженуть, і не лякайся!»
78. Фіраун вирушив їм навздогін разом зі своїм військом, але море накрило його.

قَالُوا لَنْ نُؤْتِيَكَ عَلَى مَا جَاءَنَا مِنَ الْبَيِّنَاتِ
وَالَّذِي فَطَرْنَا قَائِضٌ مَا أَنْتَ قَائِضٌ إِنَّمَا تَقْضِي
هَذِهِ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا ﴿٧٢﴾

إِنَّا آمَنَّا بِرَبِّنَا لِنُكَفِّرَ بِسَاءِ مَا أَرْتَبْنَا
عَلَيْهِ مِنَ السِّحْرِ وَاللَّهِ خَيْرٌ وَأَبْقَى ﴿٧٣﴾

إِنَّهُ مَنْ يَأْتِ رَبَّهُ مُجْرِمًا فَإِنَّ لَهُ فِي جَهَنَّمَ لَإِعْمَاقٌ
فِيهَا وَلَا يَخْرُجُ ﴿٧٤﴾

وَمَنْ يَأْتِهِ مُؤْمِنًا فَعَمِلَ الصَّالِحَاتِ فَأُولَئِكَ
لَهُمْ الدَّرَجَاتُ الْعُلَى ﴿٧٥﴾

جَنَّاتٍ عَدْنٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ
فِيهَا وَذَلِكَ جَزَاءُ مَنْ تَزَكَّى ﴿٧٦﴾

وَلَقَدْ أَوْحَيْنَا إِلَى مُوسَى أَنْ أَسْرِ بِعِبَادِي
فَأَضْرِبْ لَهُمْ مَطَرِيقًا فِي الْبَحْرِ يَبَسًا لَا تَخَافُ
دَرْكًا وَلَا تَمْتَسِي ﴿٧٧﴾

فَاتَّبَعَهُمْ فَرَعَوْنُ يَجْعَلُونَ فَيْحًا يُغْرِقُونَ
مَا غَشِيَهُمْ مَاءُ غَمْرٍ ﴿٧٨﴾

79. Так Фіраун ввів свій народ в оману й не повів правильним шляхом.
80. О сини Ізраїла! Ми врятували вас від ворога! Та Ми ще раніше обіцяли вам це на правому схилі гори. Також Ми дарували вам манну й перепелів.
81. Їжте блага, якими Ми наділили вас, але не порушуйте дозволеного, інакше впаде на вас Мій гнів. Той, на кого впав гнів Мій, гине!
82. Воістину, Я прощаю тим, які покалися, увірували, робили добро та йшли далі прямим шляхом!
83. Чому ти так швидко залишив свій народ, о Мусо?
84. Той відповів: «Вони йдуть слідом за мною! Я ж поспішав до Тебе, Господи, щоб Ти був задоволений мною!»
85. Аллах сказав: «Ми випробовували народ твій після того, як ти пішов! Їх збив із прямого шляху самарянин!»
86. Тож Муса повернувся до народу свого розгніваним і засмученим. Він вигукнув: «О народе мій! Хіба Господь ваш не дав вам прекрасної обіцянки? Чи надто тривалим видався вам цей строк, чи, може, ви хочете, щоб упав на

وَأَصْلُ فِرْعَوْنَ قَوْمَهُ. وَمَاهْدَى ﴿٧٩﴾

يَبْنِي إِسْرَائِيلَ يَلْ قَدْ أَنْجَيْتُمْ مِنْ عَدُوِّكُمْ
وَوَعَدْتُمْكُمْ جَانِبَ الطُّورِ الْأَيْمَنِ وَرَزَلْنَا عَلَيْكُمْ
الْمَنَّاءَ وَالسَّلْوَى ﴿٨٠﴾

كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَلَا تَطْغَوْا فِيهِ
فَيَجْلَّ عَلَيْنَا عَظْبِي وَمَنْ يجَلَّ عَلَيْنَا
عَظْبِي فَقَدْ هَوَى ﴿٨١﴾

وَأُولَى لَعْنًا لِمَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ
صَالِحَاتٍ أَهْتَدَى ﴿٨٢﴾

« وَمَا أَعْجَلَكَ عَنْ قَوْمِكَ يَا مُوسَى ﴿٨٣﴾

قَالَ هُمْ أُولَاءِ عَلَى أَثَرِي وَعَجِلْتُ إِلَيْكَ
رَبِّ لِتَرْضَى ﴿٨٤﴾

قَالَ فَإِنَّ قَدْ فَتَنَّا قَوْمَكَ مِنْ بَعْدِكَ وَأَضَلَّهُمُ
السَّامِرِيُّ ﴿٨٥﴾

فَرَجَعَ مُوسَى إِلَى قَوْمِهِ غَضْبَانَ أَسِفًا
قَالَ يَا قَوْمِ أَوَلَمْ يَعْزِمُوا عَلَيْكُمْ بَعْدَ مَا نَسَبْنَا
أَنْفُسَنَا عَلَيْكُمْ أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ لَنْ يَخْلَقَ
عَلَيْكُمْ عَظْبًا مِنْ بَنِيكُمْ فَاصْلَحُوا
مَوْعِدِي ﴿٨٦﴾

вас гнів Господа вашого, і тому ви порушили те, що обіцяли мені?»

87. Вони відповіли: «Ми не порушували обіцянки, даної тобі. Але ж ми несли важкий тягар — прикраси того народу. Ми жбурнули їх [у вогонь] — так само зробив і самарянин».

88. Він виплавив їм подобу тільця, яка ще й ревла та сказав: «Оце — ваш Господь і Господь Муси, але він забув Його».

Як пояснюють тлумачі, «подоба тільця» ревла за рахунок спеціальних отворів, у які заходив вітер.

89. Невже вони не бачили, що він не говорить із ними й не може ні завдати їм шкоди, ні принести користі?

90. Справді, Гарун уже говорив їм: «Народе мій! Вас лише спокушають цим! Воістину, ваш Господь — це Милостивий! Ідіть за мною та слухайтеся наказів моїх!»

91. Вони відповіли: «Ми не перестанемо поклонятися йому, поки не повернеться до нас Муса».

92. А той сказав: «О Гаруне! Що завадило тобі, коли ти побачив оману їхню,

قَالُوا مَا أَخْلَفْنَا مَوْعِدَكَ بِمَلِكِنَا وَلَكِنَّا حُمِلْنَا أَوْذَارًا مِنْ رَبِّنَا الْقَوْمِ فَقَدْ فَتَنَّا فَكَذَلِكَ أَلْقَى السَّامِرِيُّ ۝

فَأَخْرَجَ لَهُمْ عِجْلًا جَسَدًا آلِهَةً حِوَارًا فَعَالُوا هَذَا إِلَهًا مُكْتَرًا وَإِنَّ مَوْسَى قَدِ نَسِيَ ۝

أَفَلَا يَرَوْنَ أَنَّ إِلَهَهُمْ قَوْلًا وَلَا يَمْلِكُ لَهُمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا ۝

وَلَقَدْ قَالَ لَهُمْ هَارُونُ مِنْ قَبْلِ يَتَقَوْمِ إِنَّمَا فُتِنْتُمْ بِهِ وَإِنَّ رَبَّكُمُ الرَّحْمَنُ فَاتَّبِعُونِي وَأَطِيعُوا أَمْرِي ۝

قَالُوا لَنْ نَبْرَحَ عَلَيْهِ عَاكِفِينَ حَتَّى يَرْجِعَ إِلَيْنَا مُوسَى ۝

قَالَ يَهُدُونَ مَا مَنَعَكَ إِذْ رَأَيْتَهُمْ ضَلُّوا ۝

93. йти за мною? Чому ти не послухався мого наказу?»
94. Той відповів: «О сину моєї матері! Не тримай мене за бороду й за голову! Я боявся, що ти скажеш: «Ти посіяв розбрат між синами Ізраїла та не послухався слова мого!»
95. Муса сказав: «О самарянине! А ти чого хотів?»
96. Той відповів: «Я бачив те, чого не бачили вони. Я взяв жменю піску зі слідів посланця й кинув її [у вогонь], бо саме так я захотів зробити!»
97. Муса вигукнув: «Вийди геть! Воістину, в нинішньому житті ти будеш говорити: «Не торкайтеся мене!» І чекає тебе обіцяне й не омине тебе воно! Поглянь на свого бога, якому ти поклонявся: ми неодмінно спалимо його, а потім розвіємо попіл над морем!
98. Ваш Бог — тільки Аллах, окрім Якого немає бога, і Він осягає знанням кожну річ!»
99. Так Ми розповідаємо тобі звістки про те, що вже минуло. І Ми дали тобі від Себе нагадування!
100. І хто відвернеться від цього, той понесе в День Воскресіння важкий тягар.

أَلَا تَتَّبِعُنَّ أَفْعَصَيْتَ أَمْرِي ﴿٩٣﴾

قَالَ يَبْنَؤُورَ لَا تَأْخُذْ بِلِحْيَتِي وَلَا بِرَأْسِي إِلَىٰ
خَشِيتُ أَنْ تَقُولَ فَرَّقْتَ بَيْنَ بَنِي إِسْرَائِيلَ
وَلَمْ تَفْرُقْ بَيْنَهُمْ ﴿٩٤﴾

قَالَ فَمَا خَطْبُكَ يَا سَامِرِيُّ ﴿٩٥﴾

قَالَ بَصُرْتُ بِمَا لَمْ يَبْصُرُوا بِهِ فَقَبَضْتُ
قَبْضَةً مِنْ أَثَرِ الرَّسُولِ فَنَبَذْتُهَا
وَكَذَلِكَ سَوَّاتُ لِي نَفْسِي ﴿٩٦﴾

قَالَ فَاذْهَبْ فَإِنَّ لَكَ فِي الْحَيَاةِ أَنْ تَقُولَ
لَا مِسْرَ وَإِنَّ لَكَ مَوْعِدًا لَنْ تُخْلَفَهُ، وَانظُرْ
إِلَىٰ إِلَهِكَ الَّذِي ظَلْتَ عَلَيْهِ عَاكِفًا
لَنُحَرِّقَنَّهُ ثُمَّ لَنَنْبِفَنَّه فِي آتِنَا نَسْفًا ﴿٩٧﴾

إِنَّمَا إِلَهُ الْكَوْكَبَاتِ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَسِعَ
كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا ﴿٩٨﴾

كَذَلِكَ نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ أَنْبَاءِ مَا قَدْ سَبَقَ وَوَدَّ
عَاتِقَكَ مِنَ الْإِنْسَانِ الَّذِي كَرِهْتَ ﴿٩٩﴾

مَنْ أَعْرَضَ عَنْهُ فَإِنَّهُ يَحْمِلُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ
وِزْرًا ﴿١٠٠﴾

101. І буде він із ним вічно. Який же лихий цей тягар!
102. Того Дня засурмлять у ріг, і буде зібрано грішників, і будуть вони синьоокі.
103. Вони розмовлятимуть одне з одним пошепки: «Воістину, ви пробули там лише днів із десять!»
104. Ми краще знаємо про те, що вони кажуть — навіть коли говорить найкращий із них: «Ви пробули там тільки день!»
105. Тебе запитують про гори. Скажи: «Мій Господь розвіє їх на порох
106. і перетворить на рівну пустелю.
107. І ти не побачиш там ні урвища, ні пагорба!»
108. Того Дня вони підуть за глашатаєм і не зможуть ухилитися від нього. Голоси будуть смиренні перед Милостивим, і ти не почувеш нічого, крім шепоту.
109. Того Дня не допоможе нічیه заступництво — крім тих, кому дозволив це Милостивий і чиїм словом Він задоволений.
110. Він знає їхнє минуле й майбутнє, а вони не здатні досягнути Його знанням.

خَالِدِينَ فِيهِ وَسَاءَ لَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ حِمْلًا ﴿١٠١﴾

يَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ وَتَحْشُرُ الْمَجْرِمِينَ
يَوْمَ يُذِرُ ذُرْقًا ﴿١٠٢﴾

يَتَخَفَتُونَ بَيْنَهُمْ إِنْ لَيْتُمْ إِلَّا عَشْرًا ﴿١٠٣﴾

نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَقُولُونَ إِذْ يَقُولُ أَمْثَلُهُ
طُرُقَةً إِنْ لَيْتُمْ إِلَّا يَوْمًا ﴿١٠٤﴾

وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الْجِبَالِ فَقُلْ يَنْسِفُهَا رَبِّي
نَسْفًا ﴿١٠٥﴾

فَيَذَرُهَا قَاعًا صَفْصَفًا ﴿١٠٦﴾

لَا تَرَى فِيهَا عِوَجًا وَلَا أَمْتًا ﴿١٠٧﴾

يَوْمَ يُذِيبُ السَّمْعَاتِ الذَّاكِرِ لِأَعْيُنِ اللَّهِ وَخَشَعَتِ
الْأَصْوَاتُ لِلرَّحْمَنِ فَلَا تَسْمَعُ إِلَّا هَمْسًا ﴿١٠٨﴾

يَوْمَ لَا تَنْفَعُ الشَّفِيعَةُ إِلَّا مَنْ أُوذِنَ لَهُ
الرَّحْمَنُ وَرَضِيَ لَهُ قَوْلًا ﴿١٠٩﴾

يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا
يُحِيطُونَ بِهِ عِلْمًا ﴿١١٠﴾

111. І будуть вони принижені перед Живим, Сушим. І розчарується той, хто ніс тягар своєї несправедливості!
112. А хто робив добро й був віруючим, той нехай не боїться ні несправедливості, ні образи!
113. Так Ми зіслали Коран арабською мовою та роз'яснили в ньому погрози. Можливо, вони боятимуться, або ж він буде їм нагадуванням!
114. Всевишній Аллах, Істинний Володар! Тож не поспішай із Кораном, поки не буде завершено одкровення тобі. Скажи: «Господи, додай мені знання!»
115. Раніше Ми взяли завіт із Адамом, але він забув його. І Ми не знайшли в ньому рішучості!
116. І коли Ми сказали ангелам: «Вклоніться низько Адаму!», то вклонилися всі, крім Ібліса, який відмовився.
117. Тоді Ми сказали: «О Адаме! Воістину, це — ворог тобі й дружині твоїй! Стережися, щоб не вигнав він тебе з раю, а то будеш ти нещасним.
118. Тут ти не голодуватимеш, не ходитимеш роздягненим,

وَعَتَبَ الْوُجُوهُ لِلْحَيِّ الْقَيُّومِ وَقَدْ خَابَ
مَنْ حَمَلَ ظُلْمًا ﴿١١١﴾

وَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَا
يَخَافُ ظُلْمًا وَلَا هَضْمًا ﴿١١٢﴾

وَكَذَلِكَ أَنْزَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا وَصَرَّفْنَا فِيهِ
مِنَ الْوَعِيدِ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ أَوْ يُحْدِثُ لَهُمْ
ذِكْرًا ﴿١١٣﴾

فَتَعَالَى اللَّهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ وَلَا تَعْجَلْ
بِالْقُرْآنِ إِنَّمِنْ قَبْلِ أَنْ يُقْضَى إِلَيْكَ وَحْيُهُ
وَقُلْ رَبِّ زِدْنِي عِلْمًا ﴿١١٤﴾

وَلَقَدْ عَاهَدْنَا إِبْرَاهِيمَ مِنْ قَبْلُ قَتَيْبِي وَرَبِّ
يَجِدْ لَهُ عَزْمًا ﴿١١٥﴾

وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ
فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ إِنَّ
﴿١١٦﴾

فَقُلْنَا إِنَّكَ آدَمُ إِنَّ هَذَا عَدُوٌّ لَكَ وَلِزَوْجِكَ
فَلَا يُخْرِجَنَّكَمَا مِنَ الْجَنَّةِ فَتَشْقَى ﴿١١٧﴾

إِنَّكَ الْأَبَّاعُ فِيهَا وَلَا تَعْرَى ﴿١١٨﴾

119. не страждатимеш від спраги й від спеки!»
120. Але почав нашіптувати йому шайтан, говорячи: «О Адаме! Чи не показати тобі дерево вічності й неминущої влади?»
121. Вони скуштували з нього та й побачили наготу свою. І почали прикриватися листям із дерев райських. Не послухався Адам Господа свого й заблукав.
122. Але потім Господь обрав його, прийняв каяття й наставив на прямий шлях.
123. Аллах сказав: «Вийдіть із раю обоє! Нашадки ваші будуть ворогами одне одному! Та якщо Я дарую вам Свій прямий шлях, то той, хто буде йти цим прямим шляхом, не заблукає та не буде нещасливим.
124. А той, хто відвернеться від Мого нагадування, той матиме важке життя, а в День Воскресіння Ми підніmemo його сліпим!»
125. Він скаже: «Господи! Чому ти воскресив Мене сліпим? Я ж був зрячим!»
126. Аллах скаже: «Так само, як Ми показували тобі Наші знамення, а ти забув їх, і ти будеш забутий сьогодні!»

وَأَنَّكَ لَا تَظْمَأُ فِيهَا وَلَا تَصْبَىٰ ﴿١١٩﴾

فَوَسْوَسَ إِلَيْهِ الشَّيْطَانُ قَالَ إِنَّآ آدَمُ هَٰذَا
أُولَٰئِكَ عَلَىٰ شَجَرَةِ الْخُلْدِ وَمُلْكٌ لَّآبَتَيْنِ ﴿١٢٠﴾

فَأَكَلَا مِنْهَا فَبَدَتْ لَهُمَا سَوْآتُهُمَا
وَطَفِقَا يَخْصِفَانِ عَلَيْهِمَا مِن وَرَقِ الْجَنَّةِ
وَغَصَىٰ آدَمُ رِيَّهُ فَعُورَىٰ ﴿١٢١﴾

لَمَّا أَجْتَبَهُ رَبُّهُ فَقَاتَبَ عَلَيْهِ وَهَدَىٰ ﴿١٢٢﴾

قَالَ أَهْبِطَا مِنْهَا جَمِيعًا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ
عَدُوٌّ فَإِمَّا يَأْتِيَنَّكُم مِّنِّي هُدًى فَمَنِ
اتَّبَعَ هُدَايَ فَلَا يَضِلُّ وَلَا يَشْقَىٰ ﴿١٢٣﴾

وَمَنْ أَعْرَضَ عَن ذِكْرِي فَإِنَّ لَهُ مَعِيشَةً
ضَنْكًا وَنَحْسَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَعْمَىٰ ﴿١٢٤﴾

قَالَ رَبِّ لِمَ حَشَرْتَنِي أَعْمَىٰ وَقَدْ كُنْتُ
بَصِيرًا ﴿١٢٥﴾

قَالَ كَذَٰلِكَ أَتَىٰكَ ءآيَاتُنَا فَنَسِيْتَهَا وَكَذَٰلِكَ
الْيَوْمَ تُنْسَىٰ ﴿١٢٦﴾

127. Отак Ми винагороджуємо тих, хто був порушником та не увірував у знамення Господа свого. А покарання в наступному житті — сильніше й довговічніше!

وَكَذَلِكَ نَجْزِي مَنْ أَسْرَفَ وَلَمْ يُؤْمِنْ بِآيَاتِ رَبِّهِ وَعَدَّابِ الْآخِرَةِ أَشَدَّ وَأَبْعَدَ ﴿٥٦﴾

128. Чи не привело їх на прямий шлях те, що Ми знищили стільки поколінь перед ними! Вони ходять по руїнах домівок їхніх — у цьому знамення для обдарованих розумом!

أَفَلَمْ يَهْدِ لَهُمْ كُرْهُهُمُ الَّذِي كَفَرُوا فِيهِ لِقَاءُ رَبِّهِمْ أَلَمْ يَكُنْ فِي ذَلِكَ لآيَاتٍ لِلأُولَى الَّذِينَ هَدَى اللَّهُ ﴿٥٧﴾

129. Якби не попереднє слово Господа твого та не встановлений строк, [покарання] було б негайним!

وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لَكَانَ لِزَامًا وَأَجَلٌ مُسَمًّى ﴿٥٨﴾

130. Май терпіння до того, що вони кажуть, і прославляй Господа свого перед сходом і заходом сонця; прославляй у нічні часи та вдень — можливо, ти будеш задоволений!

فَاصْبِرْ عَلَى مَا يَقُولُونَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ وَقَبْلَ غُرُوبِهَا وَمِنْ آنَا يَ اللَّيْلِ فَسَبِّحْ وَأَطْرَافَ النَّهَارِ لَعَلَّكَ تَرْضَى ﴿٥٩﴾

131. Не заглядайся на те, чим Ми наділили деяких людей, щоб випробувати їх. Це — блиск земного життя, а винагорода Господа твого краща й довговічніша!

وَلَا تَمُدَّنَّ عَيْنَيْكَ إِلَى مَا مَتَّعْتَهُمْ آيَةً أَنْزَلْنَا مِنْ ذَاتِ سَمَاءٍ مَزِيدًا لِيَفْتَنَهُمْ فِيهِ وَرَبُّكَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٦٠﴾

132. Накажи своїй родині звершувати молитву й будь у ній терпеливим. Ми не просимо в тебе наділу, а Ми самі наділяємо тебе. А порятунок — для богобоязливих!

وَأْمُرْ أَهْلَكَ بِالصَّلَاةِ وَاصْطَبِرْ عَلَيْهَا لَا تَسْأَلُكَ رِزْقًا لَنْ نَحْنُ بِرُزُقُوكَ وَالْعَسِيْبَةُ لِلتَّذْمُونِ ﴿٦١﴾

133. Запитують [невіруючі]: «Чому він не прийде до нас із якимось знаменням від Господа його?» Та чи не з'явився їм ясний доказ — у давніх сувоях?
134. Якби Ми знищили їх покаранням раніше за [Мухаммада], то вони б сказали: «Господи наш! Чому Ти не відіслав до нас посланця? Ми пішли б за його знаменнями ще перед тим, як стали приниженими й зганьбленими!»
135. Скажи: «Всі чекають [Часу]! Чекайте й ви! Тоді ви дізнаєтеся, хто йде рівним і прямим шляхом!»

وَقَالُوا لَوْلَا يَأْتِيَانَا بَيِّنَاتٌ مِنْ رَبِّهِ أَوْ لَمْ
تَأْتِهِمْ بَيِّنَةٌ مَا فِي الصُّحُفِ الْأُولَى ﴿١٣٣﴾

وَلَوْ أَنَّا أَهْلَكْنَاهُمْ بِعَذَابٍ مِنْ قَبْلِهِ لَقَالُوا
رَبَّنَا لَوْلَا أَرْسَلْتَ إِلَيْنَا رَسُولًا فَنَتَّبِعَ
آيَاتِكَ مِنْ قَبْلِ أَنْ نَذِلَّ وَنَخْزَى ﴿١٣٤﴾

قُلْ كُلُّ مُرْتَضٍ فَرَّضُوا فَسَتَعْلَمُونَ مَنْ
أَصْحَابُ الصِّرَاطِ السَّوِيِّ وَمَنِ اهْتَدَى ﴿١٣٥﴾

Сура 21. Аль-Анбія («Пророки»)

*Ім'ям Аллаха Милостивого,
Милосердного!*

1. Наблизився до людей час відплати, а вони в невігластві своєю відвертаються.
2. Яке б нове нагадування Аллаха до них не приходило, вони слухають його, бавлячись, із неухважним серцем. Нечестивці тасмно шепотіли: «Невже він не така сама людина як і ми? Невже ви підете за чарами, які самі бачите?»
Ат-Табарі коментує слова «нечестивців», які «тасмно шепотіли»: «Одні з них говорили іншим: «Невже ви приймете ці чари й повірите в них, коли самі знаєте, що це — чари?» Вони мали на увазі Коран».
4. Скажи: «Мій Господь знає те, що говорять і на небесах, і на землі. А Він — Всечуючий, Всезнаючий!»
5. Але вони говорять: «Якісь уривчасті видіння! Та він вигадав це! Він — поет! Нехай прийде до нас зі знаменням, яке було в перших посланців!»
6. Жодне селище, яке Ми знищили, не увірувало. Невже й вони не увірують?

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَقْرَبَ لِلنَّاسِ حِسَابُهُمْ وَهُمْ فِي غَفْلَةٍ
مُعْرِضُونَ ﴿١﴾

مَا يَأْتِيهِمْ مِنْ ذِكْرٍ مِنْ رَبِّهِمْ مُجَدِّدٍ إِلَّا
أَسْتَمَعُوهُ وَهُمْ يَلْعَبُونَ ﴿٢﴾

لَاهِيَةً قُلُوبُهُمْ وَأَسْرَأَ النَّجْوَى الَّذِينَ
ظَلَمُوا هَلْ هَذَا إِلَّا بَشْرٌ مِثْلُكُمْ أَفَتَأْتُونَ
السَّحَرَةَ وَأَنْتُمْ تُبْصِرُونَ ﴿٣﴾

قَالَ رَبِّي يَعْلَمُ الْقَوْلَ فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ
وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٤﴾

بَلْ قَالُوا أَضَلُّوا أَعْيُنَكَ أَخْلَعِمُ بَلْ أَقْرَبَهُ بَلْ
هُوَ شَاعِرٌ فَلْيَأْتِنَا بِآيَةٍ كَمَا أُرْسِلَ
الْأَوَّلُونَ ﴿٥﴾

مَا أَهَمَّتْ قِبَالَهُمْ مِنْ قَوْمٍ أَهْلَكَتْهَا
أَهْلَةٌ يُؤْمِنُونَ ﴿٦﴾

7. І раніше за тебе Ми відсиляли чоловіків, яким давали одкровення. Запитайте про це в людей Нагадування, якщо ви не знаєте!

Більшість тлумачів вважає, що під «людьми Нагадування» (агль аз-зікр) маються на увазі «люди Писання» — юдеї та християни. Ібн Касір, наприклад, пише: «Запитайте у вчених різних громад, таких як юдеї, християни та інші групи: «Посланці, які приходили до вас, були людьми чи ангелами?» Вони були людьми, й така повнота Божої милості до Його творіння, адже Він відсилає посланців, схожих на вас, які можуть донести послання, а ви можете його взяти».

8. Ми не створили їх плоттю, якій не потрібна їжа, і вони не були безсмертними!
9. А потім Ми виконали обіцянку: врятували їх разом із тими, кого побажали, й знищили порушників!
10. Ми зіслали вам Писання, а в ньому — згадка про вас! Невже ви не розумієте?
11. Скільки Ми знищили селищ, жителі яких були несправедливими! Після них Ми створили інші народи.

وَمَا أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ إِلَّا رِجَالًا نُوْحِي إِلَيْهِمْ
فَسْأَلُوا أَهْلَ الذِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ لَا
تَعْلَمُونَ ﴿۷﴾

وَمَا جَعَلْنَا لَهُمْ جَسَدًا لَا يَأْكُلُونَ الطَّعَامَ
وَمَا كَانُوا خَالِدِينَ ﴿۸﴾

ثُمَّ صَدَقْنَاهُمُ الْوَعْدَ فَأَنْجَيْنَاهُمْ وَمَنْ نَشَاءُ
وَأَهْلَكْنَا الْمُسْرِفِينَ ﴿۹﴾

لَقَدْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ كِتَابًا فِيهِ ذِكْرُكُمْ أَفَلَا
تَعْقِلُونَ ﴿۱۰﴾

وَكَمْ قَصَمْنَا مِنْ قَوْمٍ كَانَتْ ظِلْمَةً
وَأَنْشَأْنَا بَعْدَهُمْ قَوْمًا آخَرِينَ ﴿۱۱﴾

12. Коли вони відчули Нашу міць, то почали тікати звідти.
13. Не тікайте! Поверніться туди, де ви розкошували, де житла ваші! Можливо, вас запитають!
«Вас запитують» — аль-Багавві коментує: «Сказав ібн Аббас: «Про вбивство вашого пророка!» А Катада сказав: «Щось про ваше земне життя».
14. Вони говорили: «Горе нам! Воістину, ми були несправедливими!»
15. Вони голосили так, доки Ми не перетворили їх на зів'ялу ниву.
16. Ми не створювали небес, землі й того, що між ними, бавлячись.
17. Коли б Ми прагнули забави, то зробили б її з того, що маємо — якби, взагалі, це робили!
18. Таж ні! Ми вражасмо істиною брехню й вона трощить її. І та зникає! Горе вам за те, що ви вигадуете!
19. Йому належать усі, хто на небесах і на землі! А ті, хто поряд із Ним, не гордують поклонінням Йому й не втомлюються!
20. Вони невтомно прославляють Його вночі та вдень!
21. Невже вони роблять собі богів із землі, які були б здатні воскресати?

فَلَمَّا أَحْسَرُوا بُاسَنَا إِذَا هُمْ مِّنْهَا
يَرْكُضُونَ ﴿۱۲﴾

لَا تَرْكُضُوا وَارْجِعُوا إِلَىٰ مَا أَنتُمْ مُنْقَرِبُونَ
وَمَسْكِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿۱۳﴾

قَالُوا إِنَّمَا بَدَّلْنَا الْبُرْجَانَاتِ
نَاطِقِينَ ﴿۱۴﴾

فَمَا زَالَت تِّلْكَ دَعْوَاهُمْ حَتَّىٰ جَعَلْنَاهُمْ
حَصِيدًا خَامِدِينَ ﴿۱۵﴾

وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاءَ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا
لِغِيَبٍ ﴿۱۶﴾

لَوْ أَرَدْنَا أَنْ نَتَّخِذَ لَهْوًا لَّأَخْتِذْتَهُ مِن لَّدُنَّا
إِن كُنَّا فَعِيلِينَ ﴿۱۷﴾

بَلْ نَقْذِفُ بِالْحَقِّ عَلَى الْبَاطِلِ فَيَدْمَغُهُ فَإِذَا
هُوَ رَاقٍ وَكَرُّوا يُؤْمِلُونَ مِمَّا خَصَبُوا ﴿۱۸﴾

وَلَهُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَنْ عِنْدَهُ لَا
يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِهِ وَلَا يَسْتَحْسِرُونَ ﴿۱۹﴾

يُسَبِّحُونَ أَیْلًا وَاللَّيْلَ لَا يَغْفِرُونَ ﴿۲۰﴾

أَرَأَيْتُمْ أَهْلَ الْهَمَةِ مِنَ الْأَرْضِ هُمْ يُنشِرُونَ ﴿۲۱﴾

Аль-Багавві коментує: «Ідеться про ідолів із дерева й каміння, а вони походять із землі».

22. Якби були інші боги, крім Аллаха, то [небеса і земля] зруйнувалися б. Аллах, Господь трону, пречистий від того, що Йому приписують!

لَوْ كَانَ فِيهِمَا آلَٰهَةٌ إِلَّا اللَّهُ لَفَسَدَتَا
فَسُبْحٰنَ اللَّهِ رَبِّ الْعَرْشِ عَمَّا يُصِفُونَ ﴿٢٢﴾

23. Його не запитують про те, що Він робить, — запитують їх!

لَا يُسْئَلُ عَمَّا يَفْعَلُ وَهُمْ يُسْئَلُونَ ﴿٢٣﴾

Ібн Касір коментує: «Бог запитає Свої творіння про їхні вчинки!»

24. Невже крім Нього вони беруть собі інших богів? Скажіть: «Наведіть свій доказ! Ось нагадування для тих, хто зі мною, і нагадування для тих, хто був раніше за мене!» Але більшість із них не знає істини. Вони відвертаються!

أَلَمْ نَأْتِكُمْ مِّن دُونِهِ آلَٰهَةٌ فَقُلْ هَاتُوا بُرْهٰنَكُمْ هٰذَا إِذْ كُرِمْنَا مَعَهُ وَذِكْرٌ مِّن قَبْلِي بَلْ
أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ الْحَقَّ أَنَّهُمْ
مُعْرِضُونَ ﴿٢٤﴾

Ібн Касір та аль-Багавві вважають, що під «нагадуванням» (зікр) тут мається на увазі Коран, а також писання попередніх громад (Тора, Євангеліє), де проголошується єдинобожжя. Цей варіант перекладу підтверджується й текстом наступного аяту.

25. Ми не відсиляли раніше за тебе жодного посланця, не відкривши йому: «Немає бога, крім Мене! Тож поклоняйтеся Мені!»

وَمَا أَرْسَلْنَا مِن قَبْلِكَ مِن رَّسُولٍ إِلَّا نُوحِي
إِلَيْهِ أَنَّهُ لَا إِلَٰهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدُونِ ﴿٢٥﴾

26. Вони говорять: «Милостивий узяв Собі дитину!» Преславний Він! Але ж вони тільки шановані раби.

Ідеться про ангелів, яких багатобожники вважали за «дітей Аллаха» або й взагалі богами.

27. Не випереджають Його словом й діють згідно з Його наказом!
28. Він знає те, що було до них і те, що буде після них. Заступаються вони лише за тих, ким Він задоволений, а самі тріпочуть від страху перед Ним!
29. А хто з них скаже: «Я — бог, замість Нього», тому відплатою буде геєна. Так Ми винагороджуємо нечестивців!
30. Невже не бачать невіруючі, що небеса й земля були єдиним цілим, а Ми роз'єдали їх, і що Ми створили все живе з води? Невже вони не увірують?

31. І Ми поставили на землі непохитні гори, щоб вона не коливалася під ними, й проклали широкі шляхи, щоб вони мали змогу йти правильним шляхом.

32. І Ми зробили небо захищеним дахом, але вони відвертаються від його знамень.

وَقَالُوا اتَّخَذَ الرَّحْمَنُ وَلَدًا سُبْحٰنَهُ بَلْ عِبَادٌ مُّكْرَمُونَ ﴿٢٦﴾

لَا يَسْبِقُونَهُ بِالْقَوْلِ وَهُم بِأَعْيُنِهِمْ يَعْمَلُونَ ﴿٢٧﴾

يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُشْفَعُونَ إِلَّا لِمَنْ أَرَادَ نَصْرَهُ وَهُم فِي حَسْبِنَا مُشْفِقُونَ ﴿٢٨﴾

﴿٢٩﴾ وَمَنْ يَقُلْ مِنْهُمْ إِنِّي إِلَهٌ مِنْ دُونِهِ فَلْيَنْكُرْ لِي غَيبَاتِ كَذَلِكَ تَجْزِيهِمْ جَهَنَّمَ كَذَلِكَ تَجْزِي الظَّالِمِينَ ﴿٣٠﴾

أَوَلَمْ يَرَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضَ كَانَتَا رَتْقًا فَفَتَقْنَاهُمَا وَجَعَلْنَا مِنَ الْمَآءِ كُلَّ شَيْءٍ حَيٍّ أَفَلَا يُؤْمِنُونَ ﴿٣١﴾

وَجَعَلْنَا فِي الْأَرْضِ رَوَاسِيًا أَنْ تَمِيدَ بِهِمْ وَجَعَلْنَا فِيهَا فِجَاجًا سُبُلًا لَّعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ ﴿٣٢﴾

وَجَعَلْنَا السَّمَآءَ سَفْهًا مَّحْفُوظًا وَهُمْ عَنْ آيَاتِهَا مُعْرِضُونَ ﴿٣٣﴾

33. Він — Той, Хто створив ніч, день, сонце й місяць. Усі вони плинуть небосхилом.
34. Нікому з людей, що жили перед тобою, Ми не дарували безсмертя. Тож невже, якщо ти помреш, вони житимуть вічно?
35. Кожна душа зазнає смерті. Ми випробуємо вас злом і добром як спокусою, і до Нас ви повернетесь!
36. Коли ті, які не вірують, бачать тебе, то тільки насміхаються: «Чи це не той, хто глузував із ваших богів?» Не вірують вони в нагадування Милостивого!
37. Людина створена нетерплячою. Я покажу вам Свої знамення, тож не квапте Мене!
38. Вони запитують: «Коли ж станеться обіцяне, якщо ви правдиві?»
39. Якби невіруючі тільки знали про той час, коли вони не зможуть відвернути вогонь ні від свого обличчя, ні від своєї спини! І ніхто не допоможе їм!
40. Це станеться несподівано й приголомшить їх. Вони не зможуть цього відвернути й не матимуть відстрочки!

وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ وَالشَّمْسَ
وَالْقَمَرَ كُلٌّ فِي فَلَكٍ يَسْبَحُونَ ﴿٣٣﴾

وَمَا جَعَلْنَا لِلْبَشَرِ مِنْ قَبْلِكَ الْخَالِدَةَ أَقَانِ مِتَّ
فَهُمُ الْخَالِدُونَ ﴿٣٤﴾

كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ وَنَبْلُوكُمْ بِالشَّرِّ
وَالْخَيْرِ فِتْنَةً وَإِنَّا نَرْجِعُونَ ﴿٣٥﴾

وَإِذَا رَأَوْكَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِذَا يَتَخَذُونَكَ
إِلَآهَهُمْ وَأَهْدُوا أَلْدَىٰ الَّتِي تَدْعُهُمْ إِلَآهَتَهُمْ
وَهُمْ يَذَّكَّرُ الرَّحْمَنُ لَهُمْ كَيْفُورٌ ﴿٣٦﴾

خُلِقَ الْإِنْسَانُ مِنْ عَجَلٍ سَأُورِيكُمْ
آيَاتِي فَلَا تَسْتَعْجِلُونِ ﴿٣٧﴾

وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَذَا الْوَعْدُ إِن كُنْتُمْ
صَادِقِينَ ﴿٣٨﴾

لَوْ يَعْلَمُ الَّذِينَ كَفَرُوا حِينًا لَا
يَكْفُرُونَ عَنْ وُجُوهِهِمُ النَّارَ وَلَا عَنْ
ظُهُورِهِمْ وَلَا هُمْ يُبْصَرُونَ ﴿٣٩﴾

بَلْ تَأْتِيهِمْ بَغْتَةً فَتَبْهَتُهُمْ فَلَا
يَسْتَطِيعُونَ رَدَّهَا وَلَا هُمْ يُنظَرُونَ ﴿٤٠﴾

41. Справді, вже глузували й з тих посланців, які жили раніше за тебе. Тож насмішників вразило те, з чого вони глузували!
42. Запитай: «Хто захистить вас від Милостивого вночі та вдень?» Але вони відвертаються від нагадування Господа свого!
43. Або у них є, крім Нас, інші боги, які їх захистять? Вони не здатні допомогти самим собі й ніхто не захистить їх від Нас!
44. Ми дозволили їм та їхнім батькам насолоджуватися благами, доки триває їхнє життя. Невже вони не бачать, що Ми зменшуємо землю з країв? Невже вони переможуть?
Аль-Багавві та інші тлумачі вважають, що йдеться про перемогу віруючих та відкриття нових земель для ісламу.
45. Скажи: «Я застерігаю вас одкровенням!» Але глухі не чують заклику, навіть якщо їх застерігають.
46. А якщо їх торкнеться частина кари Господа твого, то вони неодмінно скажуть: «Горе нам! Ми були несправедливі!»
47. У День Воскресіння Ми встановимо справедливу вагу й ні з ким не вчинять несправедливо. Коли щось матиме навіть вагу

وَلَقَدْ اسْتَهْزَأُوا بِرُسُلِهِمْ مِنْ قَبْلِكَ فَحَقَّ
بِالَّذِينَ سَخِرُوا مِنْهُمْ مَا كَانُوا بِهِ
يَسْتَهْزِءُونَ ﴿٤١﴾

قُلْ مَنْ يَكْفُلُكُمْ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ مِنْ
الرَّحْمَنِ بَدَلَهُمْ عَنْ ذِكْرِ رَبِّهِمْ
مُعْرِضُونَ ﴿٤٢﴾

أَمْ لَهُمْ آلِهَةٌ تَمْنَعُهُمْ مِنْ دُونِنَا لَا
يَسْتَطِيعُونَ نَصْرَ أَنفُسِهِمْ وَلَا هُمْ مِنَّا
يُصْحَبُونَ ﴿٤٣﴾

بَلْ مَنَعْنَا هَمُوزَ لَوْلَا وَءَاتَيْنَاهُمْ حَتَّى طَالَ
عَلَيْهِمُ الْعُمُرُ أَفَلَا يَرَوْنَ أَنَا أَنَا فِي
الْأَرْضِ نَنْقُصُهَا مِنْ أَطْرَافِهَا أَفَهُمُ
الْعَالِيُونَ ﴿٤٤﴾

قُلْ إِنَّمَا أُنذِرُكُمْ بِالْوَحْيِ وَلَا يَسْمَعُ
الصُّمُّ الدُّعَاءَ إِذَا مَا يُنذَرُونَ ﴿٤٥﴾

وَلَيَنْ مَسَّتْهُمْ نَفْحَةٌ مِنْ عَذَابِ رَبِّكَ
لَيَقُولُنَّ نَبَوَيْنَا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ ﴿٤٦﴾

وَنَضَعُ الْمَوَازِينَ الْقِسْطَ لِيَوْمِ الْقِيَامَةِ فَلَا
تُظْلَمُ نَفْسٌ شَيْئًا وَإِنْ كَانَ مِثْقَالَ حَبَّةٍ
مِنْ حَرْدَلٍ آتَيْنَاهُمَا وَكُفَى بِتَائِحِيَيْنِ ﴿٤٧﴾

- гірничного зерна, Ми все одно принесемо Його! Достатньо тієї лічби, що в Нас!
48. Ми дарували Мусі й Гаруну розрізнення, світло й нагадування для богобоязливих,
49. які потай бояться свого Господа й мають страх перед Часом.
50. Це — благословенне нагадування, зіслане Нами. Невже ви будете його заперечувати?
51. Ще раніше Ми дарували Ібрагіму дороговказ, і Ми знали його.
52. Ось він сказав своєму батьку та іншим людям: «Що це за образи, яким ви настільки віддані?»
53. Ті відповіли: «Ми бачили, що наші батьки поклонялися їм!»
54. Він сказав: «Ви та ваші батьки перебуваєте в справжній омані!»
55. Ті сказали: «Ти прийшов до нас з істиною чи просто бавишся?»
56. Він сказав: «Ні! Ваш Господь — Господь небес і землі, Який створив їх. І я — один із тих, хто свідчить про це!

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى وَهَارُونَ الْفُرْقَانَ
وَضِيَاءً وَذِكْرًا لِّلْمُتَّقِينَ ﴿٤٨﴾

الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُم بِالْغَيْبِ وَهُمْ مِمَّن
السَّاعَةِ مُشْفِقُونَ ﴿٤٩﴾

وَهَذَا ذِكْرٌ مُّبَارَكٌ أَنزَلْنَاهُ أَفَأَنْتُمْ
مُنْكَرُونَ ﴿٥٠﴾

﴿ وَلَقَدْ آتَيْنَا إِبْرَاهِيمَ رُشْدَهُ مِن قَبْلُ
وَكُنَّا بِوَعْدِهِ عَلِيمِينَ ﴿٥١﴾

إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ مَا هَذِهِ النُّصُبُ
الَّتِي أَنْتُمْ لَهَا عَاكِفُونَ ﴿٥٢﴾

قَالُوا أَوْجَدْنَا آبَاءَنَا لَهَا عَابِدِينَ ﴿٥٣﴾

قَالَ لَقَدْ كُنْتُمْ أَنْتُمْ وَآبَاؤُكُمْ فِي ضَلَالٍ
مُّبِينٍ ﴿٥٤﴾

قَالُوا أَجِئْتَنَا بِالْحَقِّ أَمْ أَنْتَ مِنَ اللَّاعِبِينَ ﴿٥٥﴾

قَالَ بَلْ رَبُّكُمْ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ الَّذِي
فَطَّرَهُنَّ وَأَنَا عَلَىٰ ذَٰلِكُمْ مِنَ الشَّاهِدِينَ ﴿٥٦﴾

57. Клянуся Аллахом! Я неодмінно замислю хитрощі проти ваших ідолів, коли ви відвернетесь і підете!»
58. Він розтрощив усіх ідолів, окрім найбільшого з них, — щоб вони могли звернутися до нього.
59. Вони запитали: «Хто зробив це з нашими богами? Воістину, він — нечестивець!»
60. Інші сказали: «Ми чули, як один юнак згадував їх. Його звать Ібрагім!»
61. Ті сказали: «Приведіть його перед людські очі, нехай вони засвідчать!»
62. Вони запитали: «Це ти зробив таке з нашими богами, Ібрагіме?»
63. Він відповів: «Ні, це зробив найбільший із них. Запитайте їх, якщо вони здатні розмовляти!»
64. Одні з них звернулися до інших і сказали: «Воістину, ви самі — нечестивці!»
65. Але потім вони знову взялися за своє: «Ти знаєш, що вони не здатні розмовляти!»
66. [Ібрагім] сказав: «Невже ви поклоняєтеся замість Аллаха тому, хто не може ні принести вам користі, ні завдати шкоди?»

وَتَأْتِيهِمْ لَأَكِيدَنَّ أَصْنَامَكُمْ بَعْدَ أَنْ تُوَلُّوا مُدْبِرِينَ ﴿٥٧﴾

فَجَعَلَهُمْ جُذَاذًا إِلَّا كَبِيرًا لَهُمْ لَعَلَّهُمْ إِلَيْهِ يَرْجِعُونَ ﴿٥٨﴾

قَالُوا مَنْ قَعَلْ هَذَا يَا إلهَتَا إِنَّهُ رَبُّنَا الظَّالِمِينَ ﴿٥٩﴾

قَالُوا سَمِعْنَا فَتَى يَذُكُرُهُمْ يُقالُ لَهُ يُبراهيمُ ﴿٦٠﴾

قَالُوا فَأْتُوا بِهِ عَلَى أَعْيُنِ النَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَشْهَدُونَ ﴿٦١﴾

قَالُوا أَنْتَ قَعَلْتَ هَذَا يَا إلهَتَا يَا إلهَتَا ﴿٦٢﴾

قَالَ بَلْ قَعَلَهُ كَبِيرُهُمْ هَذَا أَفَنْتُمْ لَوْ كُنْتُمْ كَانُوا يَنْطِقُونَ ﴿٦٣﴾

فَرَجَعُوا إِلَى أَنْفُسِهِمْ فَقَالُوا إِنَّكُمْ أَنْتُمْ الظَّالِمُونَ ﴿٦٤﴾

ثُمَّ تَوَكَّلْنَا عَلَىٰ رَبِّهِمْ لَعَلَّ عَلِمْتُمْ مَا هُمْ لِلآلِهَةِ يَنْتِقُونَ ﴿٦٥﴾

قَالَ أَفَتَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُكُمْ شَيْئًا وَلَا يَضُرُّكُمْ ﴿٦٦﴾

67. Гидота — і ви, і те, чому ви поклоняєтеся замість Аллаха! Невже ви не розумієте?
Вигук «Уф!» («Мерзота!») — вираз зневаги й презирства.
68. Ті сказали: «Спалить його й допоможіть вашим богам, якщо ви спроможні діяти!»
69. Ми сказали: «О вогонь! Будь для Ібрагіма прохолодою і безпекою!»
70. Вони прагнули заподіяти шкоду, але Ми зробили так, щоб вони втратили більше за всіх.
71. Ми врятували його та Луту й привели на землю, яку благословили для світів!
72. І Ми дарували йому Ісхака, а ще Якуба. Ми зробили їх усіх праведниками!
73. І зробили їх провідниками, які з Нашого дозволу вказують прямий шлях. І Ми відкрили їм, як робити добро, звершувати молитву й давати закят. І вони поклонялися Нам!
74. А Луту Ми дарували мудрість і знання й врятували його від жителів селища, які робили мерзенні вчинки. Воістину, вони були лихими й розпусними людьми!

أَفِي لَكُمْ وَلِمَا تَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿۶۷﴾

قَالُوا احْرِقُوهُ وَأَصْنُرُوا ۖ وَآءِ الْهَيْتُمْ كُرُوا ۖ إِن كُنْتُمْ قَاعِلِينَ ﴿۶۸﴾

فَلَمَّا يَأْتِ الرَّكُونَ بِبَرْدٍ أَوْ سَلْمًا عَلَيَّٰ
إِبْرَاهِيمَ ﴿۶۹﴾

وَأَرَادُوا بِهِ كَيْدًا فَجَعَلْنَاهُمُ الْأَخْسَرِينَ ﴿۷۰﴾

وَنَجَّيْنَاهُ وَلُوطًا إِلَى الْأَرْضِ الَّتِي بَارَكْنَا فِيهَا لِلْعَالَمِينَ ﴿۷۱﴾

وَوَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ نَافِلَةً ۚ وَكُلًّا جَعَلْنَا صَالِحِينَ ﴿۷۲﴾

وَجَعَلْنَاهُمْ آيَةً يَهْتَدُونَ يَا أَمْرِنَا وَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِمْ فِعْلَ الْخَيْرَاتِ وَإِقَامَ الصَّلَاةِ وَإِيتَاءَ الزَّكَاةِ وَكَانُوا لَنَا عَابِدِينَ ﴿۷۳﴾

وَلُوطًا ءَاتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا وَنَجَّيْنَاهُ مِنَ الْقَرْيَةِ الَّتِي كَانَتْ تَعْمَلُ الْفَحْشَاءَ ۚ إِنَّهُمْ كَانُوا أَقْوَمَ سَوَاءً فَلْيَسْقِينَ ﴿۷۴﴾

75. Ми ввели його у Свою милість. Воістину, він був одним із праведників!
76. А Нух закликав Нас іще раніше; Ми відповіли йому й врятували його з родиною від великого смутку.
77. Ми захистили його від людей, які вважали брехнею Наші знамення. Ці люди були лихими, тож Ми їх усіх утопили!
78. Давуд і Сулайман вирішували справу про ниву, яку вночі витоптали чужі вівці. Ми були свідками їхнього суду!
79. І Ми дали Сулайману правильне рішення, а обом їм дарували мудрість та знання. І Ми підкорили гори й птахів для того, щоб вони славили Нас разом із Давудом. Так, Ми зробили це!

«І Ми дали Сулайману правильне рішення» (букв.: «допомогли зрозуміти») — Аль-Багавві та інші тлумачі коментують це рішення так: власник отари мав відновити знищені посіви, а в цей час власник ниви мав право тримати отару кривдника й користуватися нею. Згодом вони повинні були повернути власність одне одному.

وَأَدْخَلْنَاهُ فِي رَحْمَتِنَا إِنَّهُ مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿۷۵﴾

وَنُوحًا إِذْ نَادَىٰ مِنْ قَبْلُ فَاسْتَجَبْنَا لَهُ فَنَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ ﴿۷۶﴾

وَوَصَّيْنَاهُ مِنَ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمَ سَوْءٍ فَأَغْرَقْنَاهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿۷۷﴾

وَدَاوُدَ وَسُلَيْمَانَ إِذْ يَحْكُمَانِ فِي الْحَرْثِ إِذْ نَفَسَتْ فِيهِ غَنَمُ الْقَوْمِ وَكُنَّا لِحُكْمِهِمْ شَاهِدِينَ ﴿۷۸﴾

فَفَهَّمْنَاهَا سُلَيْمَانَ وَكُلًّا آتَيْنَاهُمْ حُكْمًا وَعِلْمًا وَسَخَّرْنَا مَعَ دَاوُدَ الْجِبَالَ يُسَبِّحُونَ وَالطَّيْرَ وَكُنَّا فَاعِلِينَ ﴿۷۹﴾

80. Ми навчили його мистецтва виготовлення військових обладунків, щоб ви мали захист від взаємної шкоди. Але хіба ж ви вдячні?
81. Ми підкорили Сулайману могутній вітер, який за його наказом дув на благословенну Нами землю. Адже Ми знаємо про кожну річ!
82. Були серед шайтанів такі, які пірнали для нього в воду й виконували іншу роботу. А Ми стерегли їх!
83. Ось Аюб закликав до Господа свого: «Воістину, Мене торкнулося лихо, а Ти — Наймилостивіший із милостивих!»
84. Ми відповіли йому, відвернули те лихо й дарували йому родину його і ще стільки ж — як милість від Нас та нагадування для тих, хто поклоняється!
85. Ісмаїл, Ідрис, Зу ль-Кіфл — усі вони були з терплячих!
86. І Ми ввели їх до Нашої милості. Воістину, вони були праведниками!
87. Ось Зу н-Нун пішов розгніваний і думав, що Ми не здолаємо його, але в темряві він

وَعَلَّمْنَاهُ صَنْعَةَ لَبُوسٍ لَّكَفَرٍ لِّيُخَوِّضَكَ
مِنْ بَأْسِكُمْ فَهَلْ أَنْتُمْ شَاكِرُونَ ﴿٨٠﴾

وَأَسْلَمْنَا مَنْ الْريِّحَ عَاصِفَةً تَجْرِي بِأَمْرِنَا إِلَى
الْأَرْضِ الَّتِي بَرَكْنَا فِيهَا وَكُنَّا بِكُلِّ شَيْءٍ
عَلِيمِينَ ﴿٨١﴾

وَمِنَ الشَّيْطَانِ مَنْ يَعُودُونَ لَهُ
وَيَعْمَلُونَ عَمَلًا دُونَ ذَلِكَ وَكُنَّا لَهُمْ
حَافِظِينَ ﴿٨٢﴾

﴿ وَأَيُّوبَ إِذْ نَادَى رَبَّهُ أَنِّي مَسَّنِيَ
الْبُطْرُ وَأَنْتَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ ﴾ ﴿٨٣﴾

فَأَسْتَجِبْنَا لَهُ، فَكَفْنَا مَا بِيَدِهِ مِنْ ضُرِّ
وَأَيَّتَهُ أَهْلَهُ، وَوَسَّلْنَا لَهُمْ مَعَهُمْ رَحْمَةً
مِّنْ عِنْدِنَا وَذَكَرْنَا لِلْعَالَمِينَ ﴿٨٤﴾

وَإِسْمَاعِيلَ وَإِدْرِيسَ وَذَا الْكِفْلِ كُلٌّ مِّنَ
الصَّابِرِينَ ﴿٨٥﴾

وَأَدْخَلْنَاهُمْ فِي رَحْمَتِنَا إِنَّهُمْ مِّنَ
الصَّالِحِينَ ﴿٨٦﴾

وَذَا النُّونِ إِذ ذَّهَبَ مُعْضِبًا وَقَطَرَتْ أَن
لَّن نَّقْدِرَ عَلَيْهِ فَنَادَى فِي الظُّلُمَاتِ أَن

заголосив: «Немає бога, крім Тебе! Преславний Ти! Воістину, я був несправедливим!»

Зу н-Нун (букв. «той, що з рибою») — ідеться про Юнуса (Йону), який опинився в череві великої риби.

88. Ми відповіли йому та врятували від розпачу. Так Ми рятуємо віруючих!

89. Ось Закарія закликав до Господа свого: «Господи! Не залишай мене самотнім, адже Ти — найкращий зі спадкоємців!»

90. Ми відповіли йому й дарували Ях'ю, зробивши його дружину спроможною на це. Вони поспішали робити добро, кликали Нас із надією та страхом. І вони були перед Нами смиренними!

91. Та, яка зберегла цноту лона свого — Ми вдихнули в неї від нашого Духу, зробивши її саму та її сина знаменням для світів!

92. Воістину, ця ваша громада — громада єдина! А Я — Ваш Господь, тож поклоняйтесь Мені!

Вислів «єдина громада» більшість тлумачів розуміє як «єдина релігія». Наприклад, ібн Касір із посиланням на ібн Аббаса, Муджагіда, Саїда бін

لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ
مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿۸۸﴾

فَأَسْتَجِبْنَا لَهُ وَوَجَّيْنَاهُ مِنَ الْعَمْرِ
وَكَذَلِكَ نُنْصِي الْمُؤْمِنِينَ ﴿۸۹﴾

وَرَكَّعًا إِذْ تَادَى رَبُّهُ رَبِّ لَا تَذَرْنِي
فَرَدًّا وَأَنْتَ خَيْرُ الْوَارِثِينَ ﴿۹۰﴾

فَأَسْتَجِبْنَا لَهُ وَوَهَبْنَا لَهُ يَحْيَىٰ
وَأَصْلَحْنَا لَهُ زَوْجَهُ وَأَنهَضْنَاهُمْ
يُسْرَعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ وَيَدْعُونَنَا
رَعْبًا وَرَهْبًا وَكَانُوا لَنَا
خَاشِعِينَ ﴿۹۱﴾

وَالْوَحْيَ أَحْصَيْنَا فَرَحِمَاهَا فَنَفَخْنَا
فِيهَا مِنْ رُوحِنَا وَجَعَلْنَاهَا آيَةً
بِآيَةِ اللَّعْنَةِ ﴿۹۲﴾

إِنَّ هَذِهِ أُمَّتُكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً
وَأَنَا رَبُّكُمْ فَاعْبُدُونِي ﴿۹۳﴾

Джубайра та Абд ар-Рахмана бін Зайда бін Аслама пише: «Ваша релігія — релігія єдина.»

93. Хоч [люди] й розділилися між собою, усі вони повернуться до Нас!
94. Зусиль того, хто робив добрі вчинки й був віруючим, не відкинуть. Це все Ми запишемо йому!
95. Не дозволено повернутися сюди мешканцям селищ, яких Ми винищили,
96. доки не відкриють шлях Яджуджу й Маджуджу, які рушать униз із кожного пагорбу!
97. Наблизиться час правдивої обіцянки, й погляди тих, які не вірують, застигнуть: «Горе нам! Ми були неухважними до цього! Так, ми були несправедливими!»
98. І ви, й те, чому ви поклонялися замість Аллаха, буде паливом для гесни, до якої ви увійдете!
99. Якби вони справді були богами, то не ввійшли б туди. Але вони будуть там вічно!
100. Вони будуть стогнати, але нічого не почують!
101. А ті, кому Ми попередньо дарували найкраще, опиняться далеко від гесни!

وَتَقَطَّعُوا أَمْرَهُم بَيْنَهُمْ كُلُّ
إِلْتِنَانٍ أَزْجَعُونَ ﴿١٧﴾

فَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ وَهُوَ مُؤْمِنٌ
فَلَآ كُفْرَانَ لِسَعْيِهِ وَإِنَّا لَهُ
كَاتِبُونَ ﴿١٨﴾

وَحَرَّامٌ عَلَى قَوْمٍ أَهْلَكْتَنَاهُمْ أَنِ
لَا يَرْجِعُونَ ﴿١٩﴾

حَتَّىٰ إِذَا فُتِحَتْ يَأْجُوجُ وَمَأْجُوجُ وَهُمْ
مِن كُلِّ حَدَبٍ يَنْسِلُونَ ﴿٢٠﴾

وَأَقْرَبُ الْوَعْدِ الْحَقِّ قِيَادَاهُنَّ سَخِصَةً
أَبْصُرُ الَّذِينَ كَفَرُوا أَيُّونَنَا قَدْ كُنَّا
فِي عَقْلَةٍ مِّنْ هَذَا بَلْ كُنَّا ظَالِمِينَ ﴿٢١﴾

إِنَّكُمْ وَمَا تَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ
حَصَبُ جَهَنَّمَ أَنتُمْ لَهَا وَارِدُونَ ﴿٢٢﴾

لَوْ كَانَتْ هَذِهِ آيَةَ إِلَهَةٍ مَّا وَّرَدُوهَا
وَكُلٌّ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٢٣﴾

لَهُمْ فِيهَا زُفِيرٌ وَهُمْ فِيهَا لَا يُسْمَعُونَ ﴿٢٤﴾

إِنَّ الَّذِينَ سَبَقَتْ لَهُمْ مِنَّا الْحُسْنَىٰ
أُولَٰئِكَ عَنْهَا مُعْدَّوُونَ ﴿٢٥﴾

102. Вони не почують найменшого звуку її, вічно будуть серед того, що побажають!

لَا يَسْمَعُونَ حَسِيصَهَا وَهُمْ فِي مَا
أَسْتَمَتِ أَنْفُسُهُمْ فَخَالِدُونَ ﴿٥٥﴾

103. Великий жах не засмутить їх, а ангели зустрінуть їх так: «Ось День, який вам обіцяли!»

لَا يَحْزَنُهُمُ الْقَرْعُ الْأَكْبَرُ وَسَأَلْنَاهُمْ
الْمَلَكِيَّةَ هَذَا يَوْمَكُمُ الَّذِي كُنْتُمْ
تُوعَدُونَ ﴿٥٦﴾

104. Того Дня Ми згорнемо небо так, як згортають сувої для письма. Ми повторимо творіння — так, як почали його вперше, що вже було обіцяно. Воістину, Ми зробимо це!

يَوْمَ نَطْوِي السَّمَاءَ كَطَيِّ السِّجِلِ
لِنُكْتِبَ كَمَا بَدَأْنَا أَوَّلَ خَلْقٍ نُعِيدُهُ
وَعَدَا عَٰلَمِينَ إِنَّا كُنَّا فَاعِلِينَ ﴿٥٧﴾

105. Ми вже записали у Псалтирі, після нагадування, що землю успадкують Наші праведні раби.

وَلَقَدْ كَتَبْنَا فِي الزَّبُورِ مِنْ بَعْدِ
الَّذِي كُنَّا أَنْزَلْنَا فِيهَا آيَاتٍ
الطَّالِحِينَ ﴿٥٨﴾

Більшість тлумачів розуміють під «нагадуванням» (зікр) небесну «Захищену Скрижаль» (аль-лаух аль-махфуз). Згідно з іншими коментарями мається на увазі Таурат (Тора), поява якої передувала Псалтирю.

106. Воістину, це — послання для людей, які поклоняються!

إِنَّ فِي هَذَا الْبَلَاغِ لَقَوْلَهُمْ عِبَادِينَ ﴿٥٩﴾

107. Ми відіслали тебе тільки як милість для світів.

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ ﴿٦٠﴾

108. Скажи: «Мені лише відкрито, що ваш Бог — Бог єдиний! Невже ви не станете покірними [Йому]?»

قُلْ إِنَّمَا بُوحِيَ إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَهُكُمُ إِلَهُ
وَاحِدٌ فَهَلْ أَنْتُمْ مُسْلِمُونَ ﴿٦١﴾

109. А якщо вони відвернуться, то скажи так: «Я однаково проголошую це всім вам. Я не

فَإِن تَوَلَّوْا فَقُلْ آذَنْتُكُمْ عَلَىٰ سَوَاءٍ وَإِن
آذَرْتُ أَقْرَبَ أَمْ بَعِيدٌ مَّا تُوعَدُونَ ﴿٦٢﴾

знаю, близько чи далеко ще до обіцяного вам!

110. Це Він знає про слова, які промовляють уголос, і знає про те, що ви приховуєте!
111. Я не знаю, можливо, це — спокуса для вас і насолода благами до певного часу».
112. Сказав [Мухаммад]: «Господи! Розсуди між нами справедливо! У нашого Милостивого Господа треба шукати допомоги проти того, що про Нього вигадують!»

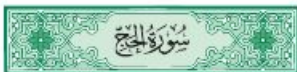
إِنَّهُ يَعْلَمُ الْجَهْرَ مِنَ الْقَوْلِ وَيَعْلَمُ مَا تَكْتُمُونَ ﴿١١٠﴾

وَأَن أَدْرِ لَعَلَّهُ فِتْنَةٌ لَّكُمْ وَمَتَاعٌ إِلَىٰ حِينٍ ﴿١١١﴾

قَالَ رَبِّ احْكُم بِالْحَقِّ وَرَبُّنَا الرَّحْمَنُ الْمُسْتَعَانُ عَلَىٰ مَا تَصِفُونَ ﴿١١٢﴾

Сура 22. Аль-Хадж

*Ім'ям Аллаха Милостивого,
Милосердного!*

1. О люди! Бійтеся Господа вашого! Воістину, землетрус Часу — жахлива річ!
2. Того Дня, коли ви побачите його, кожна годувальниця забуде про тих, кого годувала, а кожна вагітна жінка викине свій плід. Ти побачиш людей, наче п'яних, але насправді вони не п'яні — це кара Господня буде важкою!
3. Є серед людей такий, хто сперечається про Аллаха без жодного знання, йдучи за кожним бунтівним шайтаном,
4. якому приписано, що кожного, хто зробить його своїм покровителем, він зіб'є зі шляху й заведе у вогняну кару.
5. О люди! Якщо ви перебуваєте в сумнівах щодо воскресіння, то Ми створили вас спочатку з праху, потім — із краплі сімені, потім — із кров'яного згустку, а потім — із частинки плоті, яка має свій образ або ще не має. Так Ми пояснюємо це вам! Ми вкладаємо в лона те, що хочемо, до визначеного строку. Потім Ми виводимо вас

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَأْتِيهَا النَّاسُ أَنْفَعُوا رَبَّكُمْ إِنْ زَلْزَلَةٌ
السَّاعَةِ شَيْءٌ عَظِيمٌ ﴿١﴾

يَوْمَ تَرَوْهَا تَذْهَبُ كُلُّ مُرْضِعَةٍ عَمَّا
أَرْضَعَتْ وَتَضَعُ كُلُّ ذَاتِ حَمْلٍ حَمْلَهَا
وَتَرَى النَّاسَ سُكَرَىٰ وَمَا هُمْ بِسُكَرَىٰ
وَلَكِنَّ عَذَابَ اللَّهِ شَدِيدٌ ﴿٢﴾

وَمِنَ الَّذِينَ مِن بَيْنِ يَدَيْهِ
وَيَسْتَعِجُ كُلُّ مَشْرُوعٍ مَّرِيدٌ ﴿٣﴾

كُتِبَ عَلَيْهِ أَنَّهُ مَن تَوَلَّاهُ فَإِنَّهُ
يُضِلُّهُ وَيَهْدِيهِ إِلَىٰ عَذَابِ السَّعِيرِ ﴿٤﴾

يَأْتِيهَا النَّاسُ إِنْ كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِّنْ
الْبَعْثِ فَإِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ
مِن نُّطْفَةٍ ثُمَّ مِنْ عَلَقَةٍ ثُمَّ مِنْ مُّضْغَةٍ
مُّخَلَّقَةٍ وَعَرِيقٍ مُّخْلَقٍ لِّنَبِّئَنَّ لَكُمْ وَنُقَرُّ
فِي الْأَرْحَامِ مَا نَشَاءُ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى ثُمَّ
نُخْرِجُكُمْ طِفْلًا ثُمَّ لِتَبْلُغُوا أَشُدَّكُمْ
وَمِنْكُمْ مَّن يَمُرُّ مِّنْ يَدَيْهِ إِلَىٰ
أَذَىٰ الْعُمُرِ لِكَيْلَا يَعْلَمَ مِنْ بَعْدِ عِلْمِ

звідти дітьми, щоб ви могли досягнути зрілості. Деякі з вас помирають, а деякі доживають до жалюгідних часів, забуваючи все, що колись знали. Ти бачиш висохлу землю, але щойно Ми проливаємо на неї воду, вона починає рухатись, підійматись та народжує різні пари прекрасних рослин.

6. Це так, бо Аллах — Істина. Він оживляє померлих, Він спроможний на кожну річ,
7. адже прийде Час, у якому немає сумніву, і Аллах воскресить тих, хто в могилах!
8. Є серед людей такий, хто сперечається про Аллаха без жодного знання, прямого шляху чи Писання, яке дарує світло.
9. Він гордо повертає шию, щоб збивати інших зі шляху Аллаха. Ганьба чекає на нього в цьому світі, а в світі наступному Ми дамо йому скуштувати палючої кари!
10. Це — за те, що приготували руки твої! Аллах не вчиняє несправедливо зі Своїми рабами!
11. Є серед людей такий, хто поклоняється Аллаху, перебуваючи на краю. Якщо з ним станеться щось добре,

سَيَبُغَىٰ وَتَرَىٰ الْأَرْضَ هَامِدَةً فَإِذَا أَنْزَلْنَا
عَلَيْهَا الْمَاءَ أَهْتَرَّتْ وَرَبَّتْ وَأَنْبَتَتْ مِنْ
كُلِّ رَوْحٍ يَبْرِجُ ﴿٦﴾

ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّهُ يُحْيِي الْمَوْتَىٰ وَأَنَّهُ
عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٧﴾

وَأَنَّ السَّاعَةَ آتِيَةٌ لَا رَيْبَ فِيهَا وَأَنَّ اللَّهَ
يَبْعَثُ مَنْ فِي الْقُبُورِ ﴿٨﴾

وَمِنَ النَّاسِ مَن يُجَادِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَلَا
هُدًى وَلَا كِتَابٍ مُّبِينٍ ﴿٩﴾

ثُمَّ إِنِّي عَظَمْتُهُ لِيُضِلَّ عَن سَبِيلِ اللَّهِ لِرُفُوهِ فِي الدُّنْيَا
يَخْرُجُ وَيُذَيِّقُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَذَابَ الْحَرِيقِ ﴿١٠﴾

ذَٰلِكَ بِمَا قَدَّمْتَ يَدَكَ وَاللَّهُ لَئِن لَّمْ يَظَلَّخِ
لِلْعَبِيدِ ﴿١١﴾

وَمِنَ النَّاسِ مَن يُعْبُدُ اللَّهَ عَلَىٰ حَرْفٍ فَإِنْ
أَصَابَهُ خَيْرٌ أطمأنَّ بِهِ ۗ وَإِنْ أَصَابَتْهُ
فِتْنَةٌ أُنْقَلَبَ عَلَىٰ وَجْهِهِ خَسِرَ الدُّنْيَا

він заспокоюється. А якщо його спіткає випробування, він повернеться назад. Втрачає він і земне життя, і наступне! Це — явний збиток!

«Перебуваючи на краю» — тобто не маючи справжньої віри.

12. Замість Аллаха він звертається до того, що не завдає йому шкоди й не приносить користі. Це — глибока омана!
13. Звертається до того, що швидше нашкодить, ніж принесе користь! Поганий такий володар, поганий такий друг!
14. Воістину, тих, які увірували й робили добрі справи, Аллах введе до садів, де течуть ріки. Воістину, Аллах чинить, як побажає!
15. Хто вважає, що Аллах ніколи не допоможе [Пророку] — ні в земному, ні в наступному житті — той нехай прив'яже мотузку вгорі, а потім переріже й погляне, чи знищать його хитрощі те, що викликає в нього лють.

Аль-Багавві відзначає, що більшість тлумачів розуміють під самаа («верх», «гора», найчастіше — «небо») стелю будинку. Це підтверджується й коментарем ібн Касіра.

وَالْآخِرَةُ دَلِيلُكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ ﴿١٦﴾

يَدْعُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْصُرُهُمْ، وَمَا لَا يَنْفَعُهُمْ، ذَلِكَ هُوَ الضَّلَالُ الْبَعِيدُ ﴿١٧﴾

يَدْعُوا مَنْ ضَرُّهُ أَقْرَبُ مِنْ نَفْعِهِ، لَيْسَ الْمَوْتَى وَلَيْسَ الْعَشِيرُ ﴿١٨﴾

إِنَّ اللَّهَ يَدْخُلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ إِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ ﴿١٩﴾

مَنْ كَانَ يظُنُّ أَنْ لَنْ يَنْصُرَهُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ فَلْيَمْدُدْ بِسَبَبٍ إِلَى السَّمَاءِ ثُمَّ لْيَقْطَعْ فَلْيَنْظُرْ هَلْ يُدْهِبَنَّ كَيْدَهُ مَا يَغِيبُ ﴿٢٠﴾

Посилаючись на ібн Аббаса та інших коментаторів, він пише, що супротивникам Пророка (мир йому і благословення Аллаха) пропонується повіститись від люті, адже Бог неодмінно допоможе ісламу.

16. Ми зіслали [Коран] як добре пояснені аяти; Аллах веде прямим шляхом, кого побажає!
17. Воістину, ті, які увірували, ті, які є юдеями, і сабеї, і християни, і зороастрійці — Аллах розсудить між ними всіма в День Воскресіння! Воістину, Аллах — кожній речі Свідок!
18. Невже ти не бачиш, що Аллаху поклоняється те, що на небесах і те, що на землі — сонце, місяць, зорі, гори, дерева, тварини й багато людей. А багато хто заслуговує кари! Кого Аллах принизить, того ніхто не пошанує! Воістину, Аллах чинить, як побажає!
19. Дві групи сперечались про Господа свого. Тим, які не вірують, викроять одяг із вогню, а на їхні голови литимуть окріп, *«Дві групи» — згідно з тлумаченням Муджагіда й інших коментаторів маються на увазі віруючі та невіруючі.*
20. від якого будуть плавитися їхні черева й шкіра.

وَكَذَلِكَ أَنْزَلْنَاهُ آيَاتٍ يَتَذَكَّرُ فِيهَا مَن يَهْدِي وَالَّذِينَ يَرِيبَهُمْ ﴿١٦﴾

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا
وَالصَّالِحِينَ وَالنَّصَارَى وَالْمَجُوسَ وَالَّذِينَ
أَسْرَكُوا إِنَّ اللَّهَ يَفْصِلُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ
إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ﴿١٧﴾

الرَّشْرَآءَ إِنَّ اللَّهَ لَسَجْدٌ لَهُمْ مَن فِي السَّمَوَاتِ
وَمَن فِي الْأَرْضِ وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ
وَالنُّجُومُ وَالْجِبَالُ وَالشَّجَرُ وَالدَّوَابُّ
وَكَثِيرٌ مِّنَ النَّاسِ وَكَيْفَ رَحَىٰ عَلَيْهِ الْعَذَابُ
وَمَن يُهِنِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِن مُّكْرِمٍ إِنَّ اللَّهَ
يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ ﴿١٨﴾

* هَذَانِ حَضَمَانٍ اخْتَصَمُوا فِي رَبِّهِمْ
فَالَّذِينَ كَفَرُوا قُطِعَتْ لَهُمْ شِيَابٌ مِّن
نَّارٍ نَّصَبُ مِّن قَوِي رُءُوسِهِمْ الْحُومِ ﴿١٩﴾

يُصْهَرُ بِهِ مِمَّا فِي بُطُونِهِمْ وَالْجُلُودُ ﴿٢٠﴾

21. На них чекають залізні палиці.
22. Щоразу, коли вони бажатимуть вийти звідти й позбутися розпачу, їх повертатимуть назад: «Скуштуйте палочої кари!»
23. Воістину, тих, які увірували й робили добрі справи, Аллах уведе в сади, в яких течуть ріки. Вони будуть прикрашені браслетами з золота й перлів, а одягом їхнім там буде шовк!
24. Їх навчили добрим словам та повели шляхом Хвалимого!
25. Воістину, тим, які не вірують і збивають інших зі шляху Аллаха й дороги до Забороненої Мечеті, яку Ми зробили для всіх людей — чи вони там живуть, чи кочують — а також тим, хто схиляється в ній до несправедливості, Ми дамо скуштувати болісної кари!
26. Ось Ми вказали Ібрагіму на місце для Дому: «Нічого не додавай Мені в поклонінні та очищай Мій Дім тому, хто здійснює обхід навколо нього, зверху молитву й низько вклоняється!»

وَأَلْهَمُوهُمْ مَقَامِعَ مِنَ حديدٍ ﴿٢١﴾

كَلَّمَآ أَرَادُوا أَن تَخْرُجُوا مِنْهَا مِن غَمَةٍ أُعِيدُوا فِيهَا وَذُقُوا عَذَابَ الْحَرِيقِ ﴿٢٢﴾

إِنَّ اللَّهَ يُدْخِلُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ يُحَلَّوْنَ فِيهَا مِنْ أَسَاوِرَ مِنْ ذَهَبٍ وَأُلُؤُؤًا وَأَبَاسُفُهُرٍ فِيهَا حَرِيرٌ ﴿٢٣﴾

وَهُدُوا إِلَى الصَّالِحِينَ مِنَ الْقَوْلِ وَهُدُوا إِلَى صِرَاطٍ الْحَمِيدِ ﴿٢٤﴾

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَتَصَدَّقْنَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَالنَّسِجِدِ الْحَرَامِ الَّذِي جَعَلْنَاهُ لِلنَّاسِ سَوَاءً الْعَنَكُ فِيهِ وَالْبَاءُ وَمَنْ يُرِدْ فِيهِ بِإِلْحَادٍ يُظَاهِرْ نُدْفَهُ مِنْ عَذَابِ الْعِزِّ ﴿٢٥﴾

وَإِذْ بَوَّأْنَا لِإِبْرَاهِيمَ مَكَانَ الْبَيْتِ أَن لَّا تُشْرِكْ بِي شَيْئًا وَطَهِّرْ بَيْتِيَ لِلطَّائِفِينَ وَالْقَائِمِينَ وَالرُّكَّعِ السُّجُودِ ﴿٢٦﴾

Під «Домом» мається на увазі Кааба.

27. Проголоси людям хадж! Вони прийдуть до тебе пішки й на втомлених верблюдах із найвіддаленіших місць.
28. Нехай вони свідчать про те, що приносить їм користь, і нехай у визначені дні згадують ім'я Аллаха над тією худобою, якою Він їх наділив. Їжте її самі та годуйте знедоленого бідняка!
29. Нехай вони зітруть бруд свій, виконають обітницю та обійдуть навколо давнього Дому!
30. Саме так! Хто шанує заборони Аллаха, робить це на благо собі перед Господом. Вам дозволена худоба, крім тієї, про яку вам читають. Уникайте нечистоти ідолів та уникайте брехливих слів!

«Заборони Аллаха» — усі ритуали хадджу.

31. Будьте перед Аллахом ханіфами, а не багатобожниками. А хто додає Аллаху рівних у поклонінні, той наче падає з неба: або підхоплять його птахи, або вітер віднесе його у віддалене місце.
32. Саме так! Хто шанує знаки Аллаха, той робить це через богобоязливість у серці.

وَأَذِّنْ فِي النَّاسِ بِالْحَجِّ يَأْتُوكَ رِجَالًا وَعَلَى كُلِّ ضَامِرٍ يَأْتِينَ مِنْ كُلِّ فَجٍّ عَمِيقٍ ﴿١٧﴾

لِيَشْهَدُوا مَنَافِعَ لَهُمْ وَيَذْكُرُوا أَنسَاءَ اللَّهِ فِي أَيَّامٍ مَعْلُومَاتٍ عَلَىٰ مَا رَزَقَهُمْ مِنْ بَيْهِيمَةٍ الْأَنْعَامِ فَكُلُوا مِنْهَا وَأَطِيعُوا أَلْبَابَ الْقُيُومِ ﴿١٨﴾

ثُمَّ لِيَقْضُوا تَفَثَهُمْ وَلِيُتَوْفَّؤُا دُرُوهُمْ وَيَتَّوَفَّؤُا بِالْبَيْتِ الْعَتِيقِ ﴿١٩﴾

ذَٰلِكَ وَمَنْ يُعْظِرْ حُرْمَةَ اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ إِنَّهُ عِنْدَ رَبِّهِ وَأُحِلَّتْ لَكُمْ الْأَنْعَامُ إِلَّا مَا بَيَّأَنَّا عَلَيْكُمْ فَرَجْتُمْ وَاذْكُرُوا الْأَرْبَاعَ وَأَجْتَنِبُوا قَوْلَ الَّذِينَ ظَلَمُوا فَكُلُوا بِرَحْمَةِ اللَّهِ أَنْ تَأْكُلُوا مِنْهُ لَحْمًا تَرِبُوا ۗ ذَٰلِكُمْ آيَاتُ اللَّهِ لِقَوْمٍ يُدْعُونَ ﴿٢٠﴾

حُفَاةً لَّيْلَةً غَيْرَ مُشْرِكِينَ بِهِ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَكَأَنَّمَا خَرَّ مِنَ السَّمَاءِ فَتَخَطَطُ لَهُ الظُّلُمُ ثُمَّ يَدْعُو بِهِ الرِّيحُ فِي مَكَانٍ سَحَابٍ ﴿٢١﴾

ذَٰلِكَ وَمَنْ يُعْظِرْ شَعْبَةَ اللَّهِ فَاِنَّهَا مِنْ تَقْوَى الْقُلُوبِ ﴿٢٢﴾

«Знаки Аллаха» — згідно з більшістю тлумачень маються на увазі жертвні тварини. Це підтверджується й подальшими аятами.

33. До певного часу ви маєте від них користь, а місце їхньої [пожертви] — біля давнього Дому.
34. Для кожної громади Ми встановили обряди, щоб люди згадували ім'я Аллаха над худобою, якою Він їх наділив. Ваш Бог — Бог єдиний, тож будьте покірні Йому! Сповісти радісну звістку смиренним,
35. тим, серця яких, згадуючи Аллаха, сповнюються страху, які терплять те, що спіткало їх, звершують молитву й жертвують із того, чим Ми наділили їх!
36. Жертовних верблюдів Ми зробили для вас знаками Аллаха, в яких — благо для вас! Тож згадуйте ім'я Аллаха над рядами їхніми! А коли їх покладуть на боки, то їжте й годуйте тих, хто задоволений своєю часткою, а також тих, хто просить. Так Ми підкорили їх вам — можливо, ви будете вдячними!

لَكَرِيفَهَا مَتَنَفِعَ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى فَرُيْحَهَا إِلَىٰ آلِ النَّبِيِّ الْعَبِيْقِ ﴿٣٣﴾

وَلِكُلِّ أُمَّةٍ جَعَلْنَا مَنْسَكًا لَّذِكْرُوا اسْمَ اللَّهِ عَلَىٰ مَا رَزَقَهُم مِّن بَيْمَاتِهِ الْأَنْعَامِ فَإِنَّهُمْ كَاللَّهِ وَحِدٌ قَلِيلٌ وَأَسْمَاؤُهُمْ بِشِيرِ الْمُخْتَبِرِينَ ﴿٣٤﴾

الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ وَالصَّابِرِينَ عَلَىٰ مَا أَصَابَهُمُ وَالْمُتَّقِينَ الصَّلَاةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ ﴿٣٥﴾

وَالَّذِينَ جَعَلْنَا الْكُرْمَ مِنْ شَعْبِ اللَّهِ لَكُمْ فِيهَا حَبْرًا فَادْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ عَلَيْهَا صَوَافٍ فَإِذَا وَجَبَتْ جُنُوبُهَا فَكُلُوا مِنَّمَا وَأَطْعِمُوا الْقَانِعَ وَالْمُعْتَرَّ كَذَلِكَ سَخَّرْنَاهَا لَكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٣٦﴾

37. Ні м'ясо їхне, ні кров їхня не досягають Аллаха, але Його досягає ваша богобоязливість! Так Він підкорив їх вам, щоб ви звеличували Аллаха за те, що Він вказав для вас прямий шлях! Тож сповісти радісну звістку праведним!
38. Воістину, Аллах захищає тих, хто увірував. Воістину, Аллах не любить різних невдячних зрадників!
39. Дозволено вести боротьбу тим, із ким учинили несправедливо. Воістину, Аллах спроможний допомогти їм!
40. Їх було несправедливо вигнано з їхніх жител тільки за те, що вони говорили: «Господь наш — Аллах!» Якби Аллах не дозволяв одним людям захищатись від інших, то були б знищені монастирі, церкви, синагоги й мечеті, де часто згадується Боже ім'я. Аллах неодмінно допомагає тим, хто допомагає Йому. Воістину, Аллах — Всесильний, Всемогутній!
41. Якщо Ми зміцнимо їх на землі, вони будуть звершувати молитву, давати закят, закликати до заохочуваного й забороняти відразу. А кінець справ — в Аллаха!

لَنْ يَنَالَ اللَّهُ لُحُومَهَا وَلَا دِمَآؤَهَا وَلَٰكِن يَنَالَ
الَّتَّقُوا مِنكُمْ كَذَٰلِكَ سَخَّرَهَا لَكُمْ لِتُكْفِرُوا
اللَّهُ عَلَىٰ مَا هَدَىٰكُمْ وَبَشِّرِ الْمُحْسِنِينَ ﴿٣٧﴾

﴿٣٨﴾ إِنَّ اللَّهَ يُدْفِعُ عَنِ الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنَّ اللَّهَ لَا
يُحِبُّ كُلَّ خَوَّانٍ كَفُورٍ ﴿٣٨﴾

إِذِنَ لِلَّذِينَ يُقَاتَلُونَ بِأَنَّهُمْ ظَلَمُوا وَإِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ
تَصْرِيهِمْ لَقَدِيرٌ ﴿٣٩﴾

الَّذِينَ أُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ بِغَيْرِ حَقٍّ إِلَّا
أَن يَقُولُوا رَبَّنَا اللَّهُ وَلَوْلَا دَفَعَهُ اللَّهُ
النَّاسَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ لَّهَدَيْتُمْ صَوَامِعَ
وَبِيَعٍ وَصَالُونَ وَمَسْجِدٌ يُذْكَرُ فِيهَا
أَسْمُ اللَّهِ كَثِيرًا وَلَيَنْصُرَنَّ اللَّهُ مَنْ
يَنْصُرُهُ وَإِنَّ اللَّهَ لَقَوِيٌّ عَزِيزٌ ﴿٤٠﴾

الَّذِينَ إِن مَكَّنَّاهُمْ فِي الْأَرْضِ أَقَامُوا
الصَّلَاةَ وَآتَوُا الزَّكَاةَ وَأَمَرُوا بِالْمَعْرُوفِ
وَنَهَوْا عَنِ الْمُنْكَرِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ الْأُمُورِ ﴿٤١﴾

42. Якщо вони вважають тебе брехуном, то ще раніше [посланців] уважав за брехунів народ Нуха, адити, самудити,
43. народ Ібрагіма, народ Лута,
44. жителі Мад'яну. Брехуном вважали й Мусу. Тож Я дарував невірющим відстрочку, а потім схопив їх! Яка ж була відплата!
45. Скільки ж несправедливих селищ Ми знищили! Вони зруйновані вщент. Скільки ж закинутих колодязів і високих замків!
46. Невже вони не подорожували землею, маючи серця, якими здатні розуміти, а також вуха, якими здатні слухати? Сліпнуть не очима, а сліпнуть серцями, які в грудях!
47. Вони просять тебе прискорити кару. Аллах ніколи не порушує Своєї обіцянки! День у Господа твого такий, як за вашою лічбою тисяча років!
48. Скільком же несправедливим селищам Ми дарували відстрочку! А потім Я схопив їх, і до Мене прибудуть вони!
49. Скажи: «О люди! Воістину, Я для вас — ясний застерігач!»

وَأَن يُكَذِّبُوكَ فَقَدْ كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ
قَوْمُ نُوحٍ وَقَوْمُ عَادٍ وَقَوْمُ لُوطٍ ﴿٤٢﴾

وَقَوْمُ إِبْرَاهِيمَ وَقَوْمُ لُوطٍ ﴿٤٣﴾

وَأَصْحَابَ مَدْيَنَ وَكَذَّبَ مُوسَىٰ فَأَمَلَيْتَ
لِلْكَافِرِينَ لَمَّا أَخَذَتْهُمُ فَكَيْفَ كَانَتْ
نَكِيرًا ﴿٤٤﴾

فَكَأَيِّن مِّن قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَاهَا وَهِيَ
ظَالِمَةٌ فَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَىٰ عُرُوشِهَا وَبِئْرٍ
مُّعَطَّلَةٍ وَقَصْرٍ مَّشِيدٍ ﴿٤٥﴾

أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَكَيْفَ لَهُم قُلُوبٌ
يَعْقِلُونَ بِهَا أَوْ آذَانٌ يَسْمَعُونَ بِهَا
فَأَنَّهُمْ لَا تَعْمَى الْأَبْصَارُ وَلَكِن تَعْمَى الْقُلُوبُ
الَّتِي فِي الصُّدُورِ ﴿٤٦﴾

وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ وَلَنْ يُخْلِفَ اللَّهُ
وَعْدَهُ وَإِنَّ يَوْمًا عِنْدَ رَبِّكَ كَأَنَّ يَوْمًا
سَنَةٍ ﴿٤٧﴾

وَكَأَيِّن مِّن قَرْيَةٍ أَمَلَيْتُ لَهَا وَهِيَ ظَالِمَةٌ
ثُمَّ أَخَذْتُهَا وَإِلَى الْمَصِيرِ ﴿٤٨﴾

قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّمَا أَنَا كَاهِنٌ نَذِيرٌ
مُّبِينٌ ﴿٤٩﴾

50. Тих, які увірували й робили добрі справи, чекає прощення й щедрий наділ,
51. а ті, які прагнули послабити Наші знамення — жителі пекла!
52. Ми не відсиляли раніше посланця чи пророка, якому б шайтан не підкинув щось у його читання, коли той читав. Та Аллах знищує те, що підкинув шайтан! Потім Аллах утврджує знамення Свої, а Аллах — Всезнаючий, Мудрий!
53. Те, що підкинув шайтан, Він робить випробуванням для тих, у чийх серцях хвороба та чий серця жорстокі. Воістину, нечестивці потрапили у велику суперечку!
54. Нехай знають ті, кому дано знання, що це — істина від Господа твого. Тож нехай вони вірують у неї та підкоряють їй свої серця. Воістину, тих, які увірували, Аллах веде до прямого шляху!
55. Ті, які не вірують, не припинять сумніватися в ньому, доки раптом не прийде до них Час або кара в Безплідний День.
«Не припинять сумніватися в ньому» — ідеться про Коран (за ібн Касіром). «Безплідний День»

قَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ ﴿٥٠﴾

وَالَّذِينَ سَعَوْا فِي آيَاتِنَا مُعَاجِزِينَ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ ﴿٥١﴾

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ وَلَا نَبِيٍّ إِلَّا إِذَا تَمَنَّى أَلْقَى الشَّيْطَانُ فِي أُمْنِيَّتِهِ فَيَنسَخُ اللَّهُ مَا يُلْقِي الشَّيْطَانُ ثُمَّ يُحْكِمُ اللَّهُ آيَاتِهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٥٢﴾

لِيَجْعَلَ مَا يُلْقِي الشَّيْطَانُ فِتْنَةً لِلَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ وَالْقَاسِيَةِ قُلُوبُهُمْ وَإِنَّ الظَّالِمِينَ لَفِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ ﴿٥٣﴾

وَيَعْلَمَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَيُؤْمِنُوا بِهِ فَتُخْبِتَ لَهُ قُلُوبُهُمْ وَإِنَّ اللَّهَ لَهَادٍ لِلَّذِينَ آمَنُوا إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٥٤﴾

وَلَا يَزَالُ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي مِرْيَةٍ مِنْهُ حَتَّىٰ تَأْتِيَهُمُ السَّاعَةُ بَغْتَةً أَوْ يَأْتِيَهُمْ عَذَابٌ يَوْمٍ عَقِيمٍ ﴿٥٥﴾

— згідно з тлумаченням аль-Багавві, «більшість тлумачів» вважає, що йдеться про день битви коло Бадру: «День Бадру названий «безплідним» тому, що він не приніс невіруючим жодного блага, наче безплідний вітер, який не несе добра, або хмара, з якої не йде дощ». Натомість ібн Касір, посилаючись на Ікраму, Муджагіда та інших тлумачів, вважає, що йдеться про День Воскресіння, «за яким не прийде ніч». Саме тому він «безплідний» і «самотній». Це підтверджується й змістом наступного аяту.

56. Влада в той День буде належати Аллаху, який розсудить між ними. Ті, які увірували й робили добро, опиняться в садах насолоди,
57. а на тих, які не увірували й вважали брехнею Наші знамення, чекає принизлива кара!
58. А тих, які здійснили переселення на шляху Аллаха, потім були вбиті або померли, Аллах наділить прекрасним наділом! Воістину, Аллах — Найкращий із наділяючих!
59. Він неодмінно введе їх тим входом, яким будуть вони задоволені. Воістину, Аллах — Всезнаючий, Жалісливий!

أَلَمْ تَرَ يَوْمَ نَزَّلْنَا الْبُرْجَانَ
فَأَنْزَلْنَاهُ فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ ﴿٥٦﴾

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَعَدَّ آيَاتِنَا
فُتُورًا لَّهُمْ عَذَابٌ مُهِينٌ ﴿٥٧﴾

وَالَّذِينَ هَاجَرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ قُتِلُوا
أَوْ مَاتُوا لَيَرْزُقْنَهُمُ اللَّهُ رِزْقًا حَسَنًا
وَأَنَّ اللَّهَ لَهُوَ خَيْرُ الرَّزُقِينَ ﴿٥٨﴾

لَيَدْخُلْنَهُمْ مِنْ دَخَلٍ يُرْضَوْنَ بِهِ وَإِنَّ
اللَّهَ لَعَلِيمٌ حَلِيمٌ ﴿٥٩﴾

60. Саме так! А хто сам карає так, як його образили і з ним вчинили несправедливо, тому Аллах неодмінно допоможе! Воістину, Аллах — Смирений та Прощаючий!

ذَٰلِكَ وَمَنْ عَاقَبْ بِمِثْلِ مَا عُوِبَ
بِهِ ثُمَّ بُعِدْ عَنَّا لِنَنْصُرَهُ اللَّهُ إِنَّا
اللَّهُ لَعَفُوٌّ غَفُورٌ ﴿٦٠﴾

61. Це так, адже Аллах скорочує день ніччю, а ніч скорочує днем. Аллах — Всечуючий, Всевидячий!

ذَٰلِكَ يَأْتِ اللَّهُ يُولِجُ اللَّيْلَ فِي
النَّهَارِ وَيُولِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَأَتَّ
اللَّهُ سَمِيعٌ بَصِيرٌ ﴿٦١﴾

62. Це так, адже Аллах — Істина, а те, чому ви поклоняєтеся замість Нього — неправда! Аллах — Всевишній, Великий!

ذَٰلِكَ يَأْتِ اللَّهُ هُوَ الْحَقُّ وَأَتَّ مَا
يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ هُوَ الْبَاطِلُ وَأَتَّ اللَّهُ
هُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ ﴿٦٢﴾

63. Невже ти не бачиш, що Аллах проливає з неба воду, після чого земля стає зеленою? Це так, адже Аллах — Всепроникливий, Всевідаючий!

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً
فَتَصْبِحُ الْأَرْضُ مُخْضَرَةً إِنَّ اللَّهَ
لَطِيمٌ خَبِيرٌ ﴿٦٣﴾

64. Йому належить те, що на небесах, і те, що на землі! Воістину, Аллах — Багатий, Хвалимий!

لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ
وَإِنَّ اللَّهَ لَهُ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ ﴿٦٤﴾

65. Невже ти не бачиш, що Аллах підкорив вам усе, що на землі? Корабель пливе морем за наказом Його. Він утримує небо, щоб воно не впало на землю без Його дозволу. Воістину, Аллах Ласкавий та Милостивий до людей!

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ سَخَّرَ لَكُمْ مِمَّا فِي الْأَرْضِ
وَأَلْفَاكَ تَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِأَمْرِهِ وَيُمْسِكُ
السَّمَاءَ أَنْ تَقَعَ عَلَى الْأَرْضِ إِلَّا بِإِذْنِهِ إِنَّ
اللَّهَ بِالنَّاسِ لَرُؤُوفٌ رَحِيمٌ ﴿٦٥﴾

66. Він — Той, Хто дарував вам життя, потім Він умертвить вас і знову подарує життя! Воістину, людина невдячна!

وَهُوَ الَّذِي أَحْرَقَكُمْ فَرُغَمْتُكُمْ كُفْرًا
يُحْيِيكُمْ إِنَّ الْإِنْسَانَ لَكَفُورٌ ﴿٦٦﴾

67. Для кожної громади Ми встановили обряди, яких вони й дотримуються. Нехай не сперечаються з тобою про це. Закликай до Господа свого! Воістину, Ти — на прямому шляху!
68. А якщо вони будуть тобі суперечити, то скажи: «Аллах краще знає про те, що ви робите!»
69. У День Воскресіння Аллах розсудить між вами в тому, про що ви сперечаєтесь».
70. Невже ти не знаєш, що Аллаху відомо те, що на небі й на землі? Воістину, це є в Писанні! Воістину, це легко для Аллаха! Під «Писанням», відзначає аль-Багавві, тут мається на увазі «Захищена скрижаль» (аль-лаух аль-махфуз).
71. Вони поклоняються замість Аллаха тому, про що Він не зіслав ніякого доказу й про що вони не мають знання. Не буде помічника несправедливим!
72. Коли їм читають Наші аяти, ти бачиш на обличчях невіруючих відразу. Вони мало не кидаються на тих, хто читає їм Наші знамення. Скажи: «Чи не розповісти вам про те,

لِكُلِّ أُمَّةٍ جَعَلْنَا مَنْسَكًا هُمْ نَاسِكُوهُ فَلَا يُبْدِرُ عَنْكَ فِي الْأَمْرِ وَأَذْعُ إِلَىٰ رَبِّكَ إِنَّكَ لَعَلَىٰ هُدًى مُّسْتَقِيمٍ ﴿٦٧﴾

وَإِنْ جَادَلوكَ فَقُلِ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿٦٨﴾

اللَّهُ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿٦٩﴾

أَلَمْ تَعْلَمَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ إِنَّ ذَلِكَ فِي كِتَابٍ إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ﴿٧٠﴾

وَيَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَمْ يُنَزَّل بِهِ سُلْطَانًا وَمَا لَيْسَ لَهُمْ بِهِ عِلْمٌ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِن نَّصِيرٍ ﴿٧١﴾

وَإِذَا تَشَاءَىٰ عَلَيْهِمْ إِذْ جَاءَتْكَ آيَاتُنَا قَرَأْتَ فِي وَجْهِ الَّذِينَ كَفَرُوا الْمُنْكَرَ يَكَادُونَ يَسْطُونَ بِالَّذِينَ يَتَّبِعُونَ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا قَلَّ أَتَىٰ يَتَّبِعُكَ يَسْمُرُ مِن ذَلِكُمُ النَّارَ وَعَدَّهَا اللَّهُ لِلَّذِينَ كَفَرُوا وَيَسْمُرُ ﴿٧٢﴾

що гірше за це? Це — вогонь, обіцяний Аллахом для тих, які не вірують! Яка ж мерзена така обитель!»

73. О люди! Ось притча, послухайте її! Воістину, ті, до кого ви звертаєтесь замість Аллаха, не створять навіть мухи, якщо й усі зберуться разом! А коли муха відбере у них щось, то вони не зможуть забрати цього в неї! Слабкий той, хто просить, і той, у кого просять!

74. Вони не цінують Аллаха так, як годиться. Воістину, Аллах — Сильний, Величний!

75. Аллах обрав посланців і серед ангелів, і серед людей. Воістину, Аллах — Всечуючий, Всевидячий!

76. Він знає те, що було перед ними, й те, що буде після них. І до Аллаха повертаються всі справи!

77. О ви, які увірували! Кланяйтесь, упадіть ниць, поклоняйтесь Господу вашому й робіть добро! Можливо, ви матимете успіх!

78. Боріться ж на шляху Аллаха гідною Його боротьбою! Він обрав вас і не зробив у релігії жодних труднощів. Така релігія Ібрагіма, вашого батька! Він

يَتَأْتِيهَا النَّاسُ صُرْبًا مَثَلًا فَاَسْتَجِئُوا اللَّهَ
 اِلٰتِ الَّذِيْنَ تَدْعُوْنَ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ لَنْ
 يَخْلُقُوْا ذُبَابًا وَّلَوْ اٰجَمَعُوْا لَهٗ وَاِنْ
 يَسْئَلُوْهُمْ الذُّبَابُ شَيْئًا لَا يَسْتَفِيْدُوْهُ
 مِنْهُ ضَعْفَ الظَّالِمِ وَالْمُظَلَمِ ﴿٧٣﴾

مَا قَدَرُوْا اللّٰهَ حَقَّ قَدْرِهِ اِنَّ اللّٰهَ لَعَزِيْزٌ
 عَزِيْزٌ ﴿٧٤﴾

اللّٰهُ يَصْطَلِيْ مِنَ الْمَلٰٓئِكَةِ رُسُلًا
 وَمِنَ النَّاسِ اِنَّ اللّٰهَ سَمِيْعٌ بَصِيْرٌ ﴿٧٥﴾

يَعْلَمُ مَا بَيَّنَّتْ اَيْدِيْهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ
 وَاِلٰى اللّٰهِ تُرْجَعُ الْاُمُوْرُ ﴿٧٦﴾

يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا ارْكَعُوْا وَاَسْجُدُوْا
 وَاَعْبُدُوْا رَبَّكُمْ وَاَقْعَلُوْا الْخَيْرَ
 لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُوْنَ ﴿٧٧﴾

وَجَاهِدُوْا فِيْ اللّٰهِ حَقَّ جِهَادِهِ هُوَ
 اٰجَبَ بَكُمْ وَمَا جَعَلَ عَلَيْكُمْ فِي
 الدِّيْنِ مِنْ حَرَجٍ مِّثْلَ اَيْكُمُ اِبْرٰهِيْمَ هُوَ
 سَمَّيَكُمْ الْمُسْلِمِيْنَ مِنْ قَبْلُ وَفِيْ هٰذَا

назвав вас мусульманами ще раніше й у цьому [Корані], щоб Посланець був свідком для вас, а ви були свідками людям. Звершуйте молитву, давайте закят і тримайтеся за Аллаха! Він — Охоронець ваш! Прекрасний Охоронець, прекрасний Помічник!

لِيَكُونَ الرَّسُولُ شَهِيدًا عَلَيْكُمْ وَتَكُونُوا
شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا
الزَّكَاةَ وَأَعْتَصِمُوا بِاللهِ هُوَ مَوْلَاكُمْ فَنِعْمَ
الْمَوْلَى وَنِعْمَ النَّصِيرُ ﴿٥١﴾

Сура 23. Аль-Муміун («Віруючі»)

*Ім'ям Аллаха Милостивого,
Милосердного!*

1. Досягли успіху віруючі,
2. які смиренні у своїх молитвах,
3. які уникають усього марного,
4. які дають закят,
5. які закривають свою наготу від усіх —
6. окрім дружин і тих, ким оволоділи їхні правиці — їм не докорятимуть за це,
«Ким оволоділи їхні правиці» — йдеться про невольниць.
7. а хто прагне більшого, ті — порушники;
8. які зберігають довірене їм та договори,
9. які належно звершують свої молитви,
10. саме вони — спадкоємці,
11. які отримують у спадок Фірдаус,
де будуть довіку.
Фірдаус — «найвищий сад раю» (аль-Багавві).
12. Справді, Ми створили людину з глиняного замісу,
13. а потім у надійному місці перетворили на краплю;

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١﴾
الَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ خَاشِعُونَ ﴿٢﴾
وَالَّذِينَ هُمْ عَنِ اللَّغْوِ مُعْرِضُونَ ﴿٣﴾
وَالَّذِينَ هُمْ لِلزَّكَاةِ فَاعِلُونَ ﴿٤﴾
وَالَّذِينَ هُمْ لِفُرُوجِهِمْ حَافِظُونَ ﴿٥﴾
إِلَّا عَلَىٰ أَزْوَاجِهِمْ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ
فَإِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُومِينَ ﴿٦﴾

فَمَنِ اتَّبَعَ تَرَتُّبَ ذَٰلِكَ فَاُولَٰئِكَ هُمُ
الْعَادُونَ ﴿٧﴾
وَالَّذِينَ هُمْ لِأَمْتِنَتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ زَاهُونَ ﴿٨﴾
وَالَّذِينَ هُمْ عَلَىٰ صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ ﴿٩﴾
أُولَٰئِكَ هُمُ الْوَارِثُونَ ﴿١٠﴾
الَّذِينَ يَرِثُونَ الْفِرْدَوْسَ هُمْ فِيهَا
خَالِدُونَ ﴿١١﴾
وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنسَانَ مِن سُلَالَةٍ مِّن طِينٍ ﴿١٢﴾
ثُمَّ جَعَلْنَاهُ نُطْقَةً فِي قَدَارِ مَكِينٍ ﴿١٣﴾

14. потім створили з краплі кров'яний згусток, а з кров'яного згустку створили шматочок плоті. Зі шматочку плоті Ми створили кістки, а потім покрили їх м'язами. Потім Ми виростили це як нове творіння! Благословенний Аллах, Найкращий із творців! *«Виростили це як нове творіння» — «Вдихнули в нього дух» (ібн Касір).*
15. Згодом ви неодмінно помрете,
16. а потім, у День Воскресіння, вас знову піднімуть.
17. Справді, Ми створили над вами сім шляхів. І Ми не були неуважні до Своїх творінь!
18. Ми звели з неба належну міру води й розмістили її на землі. Воістину, Ми спроможні забрати її!
19. Нею Ми зростили для вас сади з пальмами й виноградом. Там багато плодів для вас, які ви їсте,
20. і дерево, яке росте на горі Синай. Воно дає олію та приправи для тих, хто споживає.
21. Воістину, худоба — повчання для вас. Ми даємо вам пити те, що міститься у їхніх черевах. Ви маєте з них багато іншої користі й харчуєтеся від них.

ثُمَّ خَلَقْنَا النُّطْفَةَ عَلَقَةً فَخَلَقْنَا الْعَلَقَةَ مُضْغَةً فَخَلَقْنَا الْمُضْغَةَ عِظْمًا فَكَسَوْنَا الْعِظْمَ لَحْمًا ثُمَّ أَنْشَأْنَاهُ خَلْقًا آخَرَ
فَتَبَارَكَ اللَّهُ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ ﴿١٤﴾

ثُمَّ إِنَّكُمْ بَعْدَ ذَلِكَ لَمَعْتُونَ ﴿١٥﴾

ثُمَّ إِنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ تُبْعَثُونَ ﴿١٦﴾

وَلَقَدْ خَلَقْنَا فَوْقَكُمْ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ وَمَا كُنَّا
عَنِ الْخَالِقِ غَافِلِينَ ﴿١٧﴾

وَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً بِقَدَرٍ فَأَسْكَنْتَهُ فِي
الْأَرْضِ وَلَنَا عَلَى ذَهَابٍ بِهِ لِقْدَارُونَ ﴿١٨﴾

فَأَنْشَأْنَا لَكُمْ بِهِ جَنَّاتٍ مِنْ نَحِيلِ وَأَعْنَبٍ
لَكُمْ فِيهَا فَوَاكِهُ كَثِيرَةٌ وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ ﴿١٩﴾

وَشَجَرَةً تَخْرُجُ مِنْ طُورِ سَيْنَاءَ تَنْبُتُ
بِالدَّهْنِ وَصَيْغِرٍ لَلْكَابِتِ ﴿٢٠﴾

وَإِنَّ لَكُمْ فِي الْأَنْعَامِ لَعِبْرَةً لِيُنظُرُوا
بُطُونَهَا وَلَكُمْ فِيهَا مَتَاعٌ كَثِيرٌ وَمِنْهَا
تَأْكُلُونَ ﴿٢١﴾

22. На них і на кораблях ви пересуваєтесь.
23. Справді, Ми відіслали Нуха до його народу й сказали: «О люди! Поклоняйтесь Аллаху, крім Якого для вас немає бога! Невже ви не маєте страху?»
24. Старшина народу його, яка не увірувала, сказала: «Він — така сама людина, як і ви. І він хоче вивищитися над вами. Якби Аллах побажав, то зіслав би ангела. Ми не чули такого від наших прадідів!»
25. Він просто божевільний. Тож почекайте з ним до певного часу!»
26. Той сказав: «Господи! Допоможи мені, адже мене вважають брехуном!»
27. Ми відкрили Йому: «Збудуй ковчег перед Нашими очима та згідно з Нашим одкровенням. А коли прийде Наш наказ і відкриється джерело в печі, то візьми до нього пару з кожного виду та свою родину — окрім тих, про яких уже було сказано слово. І не проси Мене за несправедливих — воістину, їх буде втоплено!

«Джерело в печі» — див. коментар до 40 аяту 11 сури («Гуд»).

وَعَلَيْهَا وَعَلَى الْفُلْكِ تُحْمَلُونَ ﴿٢٢﴾

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ فَقَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُم مِّنْ إِلَٰهٍ غَيْرُهُ ۖ فَآفَكَ تَتَّبِعُونَ ﴿٢٣﴾

فَقَالَ الْمَلَأُو الَّذِينَ كَفَرُوا مِن قَوْمِهِ مَا هَذَا إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُرِيدُ أَنْ يَتَفَضَّلَ عَلَيْكُمْ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَأَنْزَلَ مَلَائِكَةً مَّا سَعَيْتُمْ لَهَذَا فِي آيَاتِنَا الْأُولَىٰ ﴿٢٤﴾

إِنْ هُوَ إِلَّا رَجُلٌ بِهِ جِنَّةٌ فَمَا تَصُبُّونَ عَلَيْهِ حَتَّىٰ حِينٍ ﴿٢٥﴾

قَالَ رَبِّ اصْرِفْ بِي مَا كَذَّبُونَ ﴿٢٦﴾

فَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِ أَنْ اصْنَعِ الْفُلَ ۚ يَا عَيْنِي وَأَوْحَيْنَا فَأَوْحَيْنَا فَإِذَا جَاءَ أَمْرُنَا وَفَارَ التَّنُورُ فَاسْلُكْ فِيهَا مِن كُلِّ زَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ وَأَهْلَكَ إِلَّا مَن سَبَقَ عَلَيْهِ الْقَوْلُ مِن نَّهْيِ وَلَا تَخَاطَبِي فِي الَّذِينَ ظَلَمُوا إِنَّهُمْ مُّعْرَضُونَ ﴿٢٧﴾

37. Немає нічого, крім земного життя. Ми помираємо, ми живемо й не воскресемо!
38. Він тільки чоловік, який зводить наклеп на Аллаха. Ми не віримо йому!
39. Той сказав: «Господи! Допоможи мені, адже мене вважають за брехуна!»
40. Аллах відповів: «Дуже скоро вони неодмінно пошкодують!»
41. Крик уразив їх справедливо, і Ми перетворили їх на сміття. Нехай згинуть люди несправедливі!
Гуса («сміття») — «трава й гілки дерев, які несе водяний потік» (аль-Багавві).
42. Після них Ми зростили інші покоління.
43. Жодна громада не випередить свого строку й не відкладе його.
44. Потім Ми відсилали Наших посланців одного за другим. До якої б громади не приходив посланець, вони вважали його за брехуна. Отож, Ми [нищили] один [народ] за другим і зробили їх притчами. Нехай згинуть люди, які не вірують!

إِنْ هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا نَمُوتُ وَنَحْيَا وَمَا
نَحْنُ بِمَبْعُوثِينَ ﴿٣٧﴾

إِنْ هُوَ إِلَّا رَجُلٌ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا وَمَا
نَحْنُ لَهُ بِمُؤْمِنِينَ ﴿٣٨﴾

قَالَ رَبِّ انصُرْنِي بِمَا كَذَّبُونِ ﴿٣٩﴾

قَالَ عَمَّا قَلِيلٍ لِيُصِيعُنَّ فِيهِ مِثْرَةٌ ﴿٤٠﴾

فَأَخَذَتْهُمُ الصَّيْحَةُ بِالْحَقِّ فَجَعَلْنَاهُمْ
غُثَاءً فَبَعْدًا لِقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٤١﴾

ثُمَّ أَنْشَأْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ قُرُونًا آخَرِينَ ﴿٤٢﴾

مَا تَسْبِقُ مِنْ أُمَّةٍ أَجَلَهَا وَمَا يَسْتَجِيرُونَ ﴿٤٣﴾

ثُمَّ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا تَتْرًا كُلًّا مَأْجَاهُ أُمَّةٍ رَسُولُهَا
كَذَّبُوهُ فَأَنْبَعْنَا بَعْضَهُمْ بَعْضًا وَجَعَلْنَاهُمْ
آحَادِيثًا فَبَعْدًا لِقَوْمِ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٤٤﴾

45. А потім із Нашими знаменнями та ясним доказом Ми відіслали Мусу та його брата Гаруна
46. до Фірауна та старшини народу його. Але вони погордо відвернулись, адже були зверхніми людьми.
47. Вони сказали: «Невже ми повіримо двом людям, схожим на нас, тоді як їхній народ служить нам?»
48. Отож, вони визнали їх обох брехунами й прирекли себе на загибель.
49. Справді, Ми дарували Мусі Писання — можливо, підуть вони прямим шляхом!
50. Ми зробили сина Мар'ям та його матір знаменням і поселили їх на затишному пагорбі, біля струмка.
51. О ви, посланці! Споживайте блага й робіть добро. Воістину, Я знаю, що ви робите!
52. Воістину, ваша громада — громада єдина. А Я — ваш Господь. Тож бійтеся Мене!
53. Але вони розірвали цю справу на частини й кожна група радіє з того, що має.
54. Залиш їх у їхній омані — до певного часу.

فَوَازَسْنَا مُوسَىٰ وَهَارُونَ بِآيَاتِنَا وَسُلْطٰنٍ مُّبِينٍ ﴿٤٥﴾

إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ فَاسْتَكْبَرُوا وَكَانُوا قَوْمًا عَالِينَ ﴿٤٦﴾

فَقَالُوا أَأُؤْمِنُ لِمَنْ يَشْكُرُنَا وَرَقَوْمَهُمَا إِنَّا عٰبِدُونَ ﴿٤٧﴾

فَكَذَّبُوهُمَا فَكَانُوا مِنَ الْمُهْلَكِينَ ﴿٤٨﴾

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَىٰ الْكِتَابَ لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ ﴿٤٩﴾

وَجَعَلْنَا لِبَنِي مَرْيَمَ مِزَابًا وَرَعَيْنَا آيَةَ وَاوَّابِينَهَا إِلَىٰ رِزْقٍ ذَاتِ قَرَارٍ وَمَعِينٍ ﴿٥٠﴾

يَتَأْتِيهَا الرُّسُلُ كُلُّوٰمِنَ الطَّيِّبَاتِ وَاعْمَلُوا صٰلِحًا إِنِّي بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ ﴿٥١﴾

وَإِنَّ هَذِهِ أُمَّتُكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَأَنَا رَبُّكُمْ فَاتَّقُونِ ﴿٥٢﴾

فَتَقَطَّعُوا أَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ زُبُرًا كُلُّ حِزْبٍ بِمَا لَدَيْهِمْ فَرِحُونَ ﴿٥٣﴾

فَذَرَهُمْ فِي عَمْرٍ لَهُمْ حَتَّىٰ حِينٍ ﴿٥٤﴾

55. Невже вони вважають, що Ми даємо їм майно й синів,
56. поспішаючи наділити благами? Таж ні, але вони цього не відчують!
57. Воістину, ті, які тремтять від страху перед Господом своїм,
58. які вірують у знамення Господа свого,
59. які в поклонінні Господу своєму не додають рівних,
60. які дають пожертви, а в серцях мають страх, що повернуться до Господа свого, —
61. саме вони поспішають робити добрі справи, випереджаючи в цьому інших!
62. Ми не вимагаємо від душі понад її можливості. Ми маємо Писання, яке говорить істину, і з ними не вчинять несправедливо.
63. Але їхні серця неухважні до нього. Також вони коять інші вчинки,
«Інші вчинки» — ібн Касір цитує тлумачення ібн Аббаса («ще й інші злочини») та коментує: «Ідеться про багатобожжя».
64. доки Ми не вразимо карою тих серед них, хто розкошує! Тоді вони заголосять!

أَيَحْسَبُونَ أَنَّمَا نُمِدُّهُم بِهِ مِنْ مَمَالٍ وَبَرَكَاتٍ ۝٥٥

نُسَارِعُ لَهُمْ فِي الْخَيْرَاتِ بَلْ لَا يَشْعُرُونَ ۝٥٦

إِنَّ الَّذِينَ هُمْ مِنْ خَشْيَةِ رَبِّهِمْ مُشْفِقُونَ ۝٥٧

وَالَّذِينَ هُمْ بِآيَاتِ رَبِّهِمْ يُؤْمِنُونَ ۝٥٨

وَالَّذِينَ هُمْ بِرَبِّهِمْ لَا يُشْرِكُونَ ۝٥٩

وَالَّذِينَ يُؤْتُونَ مَاءً آتَاوْا وَقَلُوبُهُمْ وَجِلَةٌ أَنَّهُمْ إِلَىٰ رَبِّهِمْ رَاجِعُونَ ۝٦٠

أُولَٰئِكَ يَسْرِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ وَهُمْ لَهَا سَاهِدُونَ ۝٦١

وَلَا نُكَلِّفُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا أَلَمْ تَرَ كَيْفَ يَظْلِمُونَ ۝٦٢

بَلْ قُلُوبُهُمْ فِي غَمْرٍ وَمِنْ هَذَا أَلْهَمْنَا أَعْمَالًا مِمَّنْ دُونِ ذَلِكَ هُمْ لَهَا عَابِدُونَ ۝٦٣

حَتَّىٰ إِذَا آتَيْنَاهُم مُّذِقْنَاهُمْ مِنَ الْعَذَابِ إِذَا هُمْ يَجْتَرُونَ ۝٦٤

65. Не голосіть цього дня! Воістину, ви не отримаєте від Нас допомоги!

لَا تَجْعُرُوا وَالْيَوْمَ الْكُرِّمَاتِ لَا تَنْصُرُونَ ﴿٥٥﴾

66. Вам же читали Мої знамення, але ви поверталися на своїх п'ятах назад,

فَذَكَرْتُمْ آيَاتِي فَكُنْتُمْ عَلَىٰ أَعْقَابِكُمْ فَتَنْكَبُونَ ﴿٥٦﴾

67. були горді, а ночами вели лихі розмови.

مُسْتَكْبِرِينَ بِهِ سَامِرًا تَهْجُرُونَ ﴿٥٧﴾

Аль-Багавві та ібн Касір, посилаючись на багатьох перших тлумачів, вважають, що йдеться про гордість мекканців, пов'язану з володінням Каабою. Через це вони поводитися зверхньо.

68. Невже вони не замисляться над цим словом? Або до них прийшло те, що не приходило до їхніх прабатьків?

أَفَلَمْ يَدَّبَّرُوا الْقَوْلَ أَمْ جَاءَهُمْ مَا لَمْ يَأْتِ آبَاءَهُمْ الْأَوَّلِينَ ﴿٥٨﴾

69. Чи вони не впізнали свого Посланця й заперечують його?

أَمْ لَمْ يَعْرِفُوا رَسُولَهُمْ فَهُمْ لَهُ مُنْكَرُونَ ﴿٥٩﴾

Ібн Касір коментує: «Саме тому Джафар бін Абі Таліб (нехай буде вдоволений ним Аллах) сказав негусу, ефіопському царю: «О царю! Аллах відіслав до нас Посланця, походження, правдивість і вірність якого відомі нам!» Те саме, відзначає цей коментатор, сподвижники Пророка (мир йому і благословення Аллаха) говорили наміснику перського царя і візантійському імператору.

70. Чи вони кажуть: «Він божевільний»? Таж ні! Він

أَمْ يَقُولُونَ بِهِ حَسَنَةٌ أَمْ يُلَاحِظُونَ حَسَنَةَ بَلِّ جَاءَهُمْ بِالْحَقِّ

прийшов до них з істиною, але більшість із них ненавидить істину!

وَأَكْثَرُهُمْ لِلْحَقِّ كِرْهُونَ ﴿٥١﴾

71. Якби істина йшла за їхніми бажаннями, то згинули б небеса, земля й ті, хто на них. Таж ні! Ми дарували їм нагадування, але ж вони відвертаються від свого нагадування.

وَلَوْ اتَّبَعَ الْحَقُّ أَهْوَاءَهُمْ لَفَسَدَتِ السَّمَوَاتُ
وَالْأَرْضُ وَمَنْ فِيهِنَّ بَلْ أَتَيْنَاهُمْ بِذِكْرِهِمْ
فَهُمْ عَنْ ذِكْرِهِمْ مُعْرِضُونَ ﴿٥٢﴾

72. Хіба ти просиш у них винагороди? Винагорода Господа твого краща, а Він — найкращий із наділяючих!

أَمْ نَسْتَأْذِنُهُمْ خَرْجًا فَخَرَجَ رَبُّكَ خَيْرٌ وَهُوَ خَيْرُ
الرَّازِقِينَ ﴿٥٣﴾

73. Воістину, ти кличеш їх на прямий шлях.

وَأِنَّكَ لَتَدْعُوهُمْ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٥٤﴾

74. Воістину, ті, які не вірують у наступне життя, неодмінно відхиляються від цього шляху!

وَأِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ عَنِ
الصِّرَاطِ لَنُكَرِبُونَ ﴿٥٥﴾

75. Якби Ми навіть помилували їх і відвернули від них лихо, вони все одно вперто тримались би своєї омани, блукаючи.

﴿ وَوَدَّحَمَتُهُمْ وَكَشَفْنَا مَا بِهِمْ مِنْ ضُرٍّ
لَلْجِبْرَافِي طَغَيْنَاهُمْ بِعَمَاهُمْ ﴾ ﴿٥٦﴾

76. Тож Ми вразили їх карою, але вони не змирилися перед своїм Господом і не стали смиренними.

وَلَقَدْ أَخَذْنَاهُمْ بِالْعَذَابِ فَمَا اسْتَكَوُوا
لِرَبِّهِمْ وَمَا يَتَضَرَّعُونَ ﴿٥٧﴾

Відповідно до коментарів, мова йде про голод у Мецці.

77. Та коли Ми відкриємо над ними ворота великої кари, впадуть у відчай вони!

حَتَّىٰ إِذَا فَتَحْنَا عَلَيْهِم بَابًا ذَا عَذَابٍ شَدِيدٍ
إِذَا هُمْ فِيهِ مُبَسِّرُونَ ﴿٥٨﴾

78. Він — Той, Хто створив для вас слух, зір і серця. Як мало ви дякуєте!

وَهُوَ الَّذِي أَنشَأَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَرَ وَالْأَفْئِدَةَ
قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ ﴿٥٩﴾

79. Він — Той, Хто розселив вас на землі. І до Нього вас буде зібрано!
80. Він — Той, Хто дарує життя і смерть. Він чергує ніч і день. Невже ви не розумієте?
81. Таж ні! Вони говорять те саме, що й минулі покоління.
82. Вони говорять: «Невже після того, як ми помремо й станемо прахом і кістками, нас воскресять?»
83. Це обіцяють нам, а ще раніше обіцяли нашим батькам. Та це тільки казки давніх народів!»
84. Запитай: «Кому належить земля і ті, хто на ній, якщо ви знаєте?»
85. Вони скажуть: «Аллаху!» Скажи: «То невже ви не замислитеся?»
86. Запитай: «Хто Господь семи небес і великого трону?»
87. Вони скажуть: «Аллах!» Скажи: «Невже ви не боїтесь?»
88. Скажи: «У Чийй руці влада над кожною річчю? Хто захищає та від Кого немає захисту, якщо ви знаєте?»
89. Вони скажуть: «Аллах!» Скажи: «Як же вас зачаровано!»

وَهُوَ الَّذِي ذَرَأَكُمْ فِي الْأَرْضِ وَإِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿۷۹﴾

وَهُوَ الَّذِي يُحْيِي وَيُمِيتُ وَلَهُ اخْتِلَافُ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿۸۰﴾

بَلْ قَالُوا مِثْلَ مَا قَالِ الْأَوَّلُونَ ﴿۸۱﴾

قَالُوا أَهْ دَامَسْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظْمًا أَهْ نَأْتِ بِمَنْعُومُونَ ﴿۸۲﴾

لَقَدْ وُعِدْنَا لَحْنٌ وَآبَاءُ آبَائِنَا هَذَا مِنْ قَبْلُ
إِنْ هَذَا إِلَّا أَسْطِيرُ الْأَوَّلِينَ ﴿۸۳﴾

قُلْ لِمَنِ الْأَرْضُ وَمَنْ فِيهَا إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿۸۴﴾

سَيَقُولُونَ لِلَّهِ قُلْ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿۸۵﴾

قُلْ مَنْ رَبُّ السَّمَوَاتِ السَّبْعِ وَرَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ ﴿۸۶﴾

سَيَقُولُونَ لِلَّهِ قُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ ﴿۸۷﴾

قُلْ مَنْ يَمْلِكُ يَدَهُ مَلَكُوتُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ يُجِيرُ وَلَا يُجَارُ عَلَيْهِ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿۸۸﴾

سَيَقُولُونَ لِلَّهِ قُلْ فَأَنَّى تُشْحَرُونَ ﴿۸۹﴾

90. Так, Ми дарували їм істину, а вони її заперечують.

بَلْ آتَيْنَاهُم بِالْحَقِّ وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿٩٠﴾

91. Аллах не брав Собі дитини й немає, крім Нього, іншого бога. Інакше кожен бог забирав би те, що створив, а одні з них вивищилися би над іншими. Пречистий Аллах від того, що Йому приписують!

مَا آتَخَذَ اللَّهُ مِنْ وَلَدٍ وَمَا كَانَ مَعَهُ مِنْ إِلَهٍ إِذًا لَذَهَبَ كُلُّ إِلَهٍ بِمَا خَلَقَ وَلَعَلَّ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُصِفُونَ ﴿٩١﴾

92. Знаючий потаємне й відкрите, Вищий від того, кого Йому додають у поклонінні!

عَلِيمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَتَعَلَّى عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٩٢﴾

93. Скажи: «Господи! Якщо Ти покажеш мені те, що їм обіцяно,

قُلْ رَبِّ إِمَّا تُرِيدُنِي مَا وَعَدُونُ ﴿٩٣﴾

94. то не роби мене, Господи, одним із несправедливих людей!

رَبِّ فَلَا تَجْعَلْنِي فِي الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٩٤﴾

Ат-Табарі коментує: «Не знищуй мене тим, чим Ти знищиш їх».

95. Воістину, Ми спроможні показати тобі те, що обіцяли їм!

وَأَنَّا عَلَيَّ أَنْ تُرِيكَ مَا وَعَدْتُهُمْ لَقَدْ زُرُونُ ﴿٩٥﴾

96. Відштовхни зло тим, що краще. Ми знаємо про те, що вони приписують Нам!

أَدْفَعْ بِأَلْفِي هِيَ أَحْسَنُ السَّبِيحَةِ نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَصِفُونَ ﴿٩٦﴾

«...що краще» — «прощенням, гідністю й терпінням» (аль-Багавві).

97. Скажи: «Господи! Шукаю в Тебе захисту від навіювання шайтанів,

وَقُلْ رَبِّ أَعُوذُ بِكَ مِنْ هَمَزَاتِ الشَّيْطَانِ ﴿٩٧﴾

98. шукаю в Тебе захисту, Господи, щоб не стикатися з ними».

وَأَعُوذُ بِكَ رَبِّ أَنْ يَحْضُرُونِ ﴿٩٨﴾

99. Коли смерть приходить до когось із них, то він говорить: «Господи! Поверни мене назад!
100. Можливо, я робитиму добрі вчинки, які відкинув!» Таж ні! Це тільки слова, які він промовляє. Перепона буде за ними аж до Дня, коли вони воскреснуть!
101. А в День, коли засурмлять у ріг, між ними не буде родинних зв'язків, і не розпитуватимуть вони одне одного.
102. Ті, чия шалька терезів виявиться важкою, будуть врятовані.
103. А ті, чия шалька терезів виявиться легкою, втраять самих себе й будуть у гесні вічно.
104. Вогонь палитиме їхні обличчя, й вони будуть кривитися в ньому.
105. Хіба вам не читали Моїх знамень? Але ви вважали їх брехнею!
106. Вони скажуть: «Господи наш! Нещастя наше здолало нас. Ми були людьми, які потрапили в оману!
107. Господи наш! Виведи нас звідси! А якщо ми повернемося до свого, то, воістину, будемо нечестивцями!»
108. Ганьбіться собі тут і не говоріть до Мене!

حَتَّىٰ إِذَا جَاءَهُ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ رَبِّ
 ارْجِعُونِي ﴿٩٩﴾

لَعَلِّي أَعْمَلُ صَالِحًا فِيمَا تَرَكْتُ كَلَّا
 إِنَّهَا كَلِمَةٌ هُوَ قَائِلُهَا وَمِن وَرَائِهِم
 بَرْزَخٌ إِلَىٰ يَوْمِ يُبْعَثُونَ ﴿١٠٠﴾

فَإِن يُفِخْ فِي الصُّورِ فَلَا أَنسَابَ بَيْنَهُمْ يَوْمَئِذٍ
 وَلَا يَتَسَاءَلُونَ ﴿١٠١﴾

فَمَنْ ثَقَلَتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَٰئِكَ هُمُ
 الْمُفْلِحُونَ ﴿١٠٢﴾

وَمَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَٰئِكَ الَّذِينَ
 خَسِرُوا أَنفُسَهُمْ فِي جَهَنَّمَ خَالِدِينَ ﴿١٠٣﴾

تَلْفَحُ وُجُوهُهُمُ النَّارَ وَهُمْ فِيهَا كَالِحُونَ ﴿١٠٤﴾

أَلَمْ تَكُنْ آتِينَ سُورَةَ عَلِيٍّ قُرْآنًا مِّمَّا
 تَكْذِبُونَ ﴿١٠٥﴾

قَالُوا رَبَّنَا غَلَبَتْ عَلَيْنَا مِثْقَاتُنَا وَكُنَّا قَوْمًا
 ضَالِّينَ ﴿١٠٦﴾

رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْهَا فَإِن عُدْنَا فَإِنَّا
 ظَالِمُونَ ﴿١٠٧﴾

قَالَ احْسَبُوا فِيهَا وَلَا تُكْفِرُونَ ﴿١٠٨﴾

109. Воістину, частина Моїх рабів говорила: «Господи наш! Ми увірували! Прости нас і помилуй нас, адже Ти — Найкращий із милосердних!»
110. Ви глузували з них, доки не забули Мого нагадування. Ви сміялися з них.
111. Сьогодні Я винагородив їх за те, що вони були терплячі. Воістину, вони досягли успіху!
112. Він запитас: «Скільки років ви пробули на землі?»
113. Ті скажуть: «Ми пробули день або й частину дня. Спитай у тих, хто лічить!»
114. Він скаже: «Мало ж ви пробули! Якби ви тільки знали!»
115. Невже ви вважаєте, що Ми створили вас для забави та що ви не повернетесь до Нас?»
116. Всевишній Аллах, Істинний Володар! Немає бога, крім Нього, Господа великого трону!
117. У того, хто звертається замість Аллаха до іншого бога, немає для цього жодного доказу. Його рахунок — у Його Господа. Воістину, невіруючі не матимуть успіху!
118. Скажи: «Господи! Прости й помилуй, адже Ти — найкращий із милосердних!»

إِنَّهٗ كَانَ فَرِيقًا مِّنْ عِبَادِي يَقُولُونَ رَبَّنَا آمَنَّا
فَاغْفِرْ لَنَا وَأَرْحَمْنَا وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ ﴿١٠٩﴾

فَاتَّخَذْتُمُوهُمْ سِخْرًا حَتَّىٰ نَسُوا ذِكْرِي
وَكُنْتُمْ مِّنْهُمْ تَضْحَكُونَ ﴿١١٠﴾

إِنِّي جَزَيْتُهُمُ الْيَوْمَ بِمَا صَبَرُوا إِنَّهُمْ هُمُ
الْقَائِرُونَ ﴿١١١﴾

قَالَ كَلِمَةٌ فِي الْأَرْضِ عَدَدَ سِنِينَ ﴿١١٢﴾

قَالُوا لَيْسَ بِنَوْمٍ أَوْ عَصَافٍ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ﴿١١٣﴾

قَالَ إِنْ لَيْسَ إِلَّا قَلِيلًا لَّوَأَنْتُمْ كُنْتُمْ
تَعْلَمُونَ ﴿١١٤﴾

أَفَحَسِبْتُمْ أَنْتُمُ الْخَالِقُونَ رَبَّنَا وَأَنْتُمْ كُنْتُمْ
الْمُخَلَّعُونَ ﴿١١٥﴾

فَتَعَالَى اللَّهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ رَبُّ
الْعَرْشِ الْكَرِيمِ ﴿١١٦﴾

وَمَنْ يَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ لَا بُرْهَانَ لَهُ
بِئْسَ مَا يَحْكُمُهُ عِنْدَ رَبِّهِ إِنَّهٗ لَا يُفْلِحُ
الْكٰفِرُونَ ﴿١١٧﴾

وَقُلْ رَبِّ اغْفِرْ وَأَرْحَمْ وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ ﴿١١٨﴾

Сура 24. Ан-Нур («Світло»)

*Im'ям Аллаха Милостивого,
Милосердного!*

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. Це — сура, яку Ми зіслали та зробили обов'язком. Ми зіслали в ній ясні знамення — можливо, ви замислитесь!
2. Розпусника й розпусницю бийте сто разів — кожного з них. Нехай ваш жаль до них не переважить релігії Аллаха, якщо ви віруєте в Аллаха й в Останній День. І нехай свідками їхнього покарання буде група віруючих!
3. Розпусник може одружитися тільки з розпусницею чи багатобожницею, а розпусниця може вийти заміж тільки за розпусника чи багатобожника. А для віруючих це заборонено!
4. Тих, які звинувачують добродішних жінок, але не можуть привести чотирьох свідків, бийте вісімдесят разів і ніколи не приймайте від них свідчення, бо вони — нечестивці,
5. крім тих, які згодом покалися й виправилися. Воістину, Аллах — Прощаючий, Милосердний!

سُورَةٌ أَنْزَلْنَاهَا وَفَرَضْنَاهَا وَأَنْزَلْنَا فِيهَا آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿١﴾

الزَّانِيَةُ وَالزَّانِي فَاجْلِدُوا كُلَّ وَاحِدٍ مِّنْهُمَا مِائَةً جَلْدَةً وَلَا تَأْخُذْكُمْ بِهِمَا رَأْفَةٌ فِي دِينِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَلَشَهَادَةُ عَدَاهُمَا طَائِفَةٌ مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٢﴾

الزَّانِي لَا يَنْكِحُ إِلَّا زَانِيَةً أَوْ مُشْرِكَةً وَالزَّانِيَةُ لَا يَنْكِحُهَا إِلَّا زَانٍ أَوْ مُشْرِكٌ وَخَيْرُ ذَلِكَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ ﴿٣﴾

وَالَّذِينَ يَرْمُونَ الْمُحْصَنَاتِ فَذُنُوبُهُنَّ أَثْوَابًا بِأَرْبَعَةِ شَهَادَةٍ فَاجْلِدُوهُنَّ مِائَةَ جَلْدَةٍ وَلَا تَقْبَلُوا لَهُنَّ شَهَادَةً أَبَدًا وَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٤﴾

إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا مِن بَعْدِ ذَلِكَ وَأَصْلَحُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٥﴾

6. А кожен із тих, які звинувачують своїх дружин, але не мають свідків, окрім самих себе, повинен поклястися чотири рази Аллахом про те, що він правдивий,

وَالَّذِينَ يَرْمُونَ أَزْوَاجَهُمْ وَلَمْ يَكُن لَّهُمْ شُهَدَاءُ إِلَّا أَنفُسُهُمْ فَشَهَدُوا أَن سَبَّحُوا بُرْهَانَ رَبِّهِمْ ۖ وَالَّذِينَ يَرْمُونَ أَزْوَاجَهُمْ وَلَمْ يَكُن لَّهُمْ شُهَدَاءُ إِلَّا أَنفُسُهُمْ فَشَهَدُوا أَن سَبَّحُوا بُرْهَانَ رَبِّهِمْ ۖ وَالَّذِينَ يَرْمُونَ أَزْوَاجَهُمْ وَلَمْ يَكُن لَّهُمْ شُهَدَاءُ إِلَّا أَنفُسُهُمْ فَشَهَدُوا أَن سَبَّحُوا بُرْهَانَ رَبِّهِمْ ۖ

7. а п'ятий раз — що прокляття Аллаха впаде на нього, якщо він бреше.

وَالْحَيْسَةَ أَنْ لَعْنَتَ اللَّهِ عَلَيْهِ إِنْ كَانَ مِنَ الْكَاذِبِينَ ۖ

8. Жінка не зазнає покарання, якщо поклянеться чотири рази Аллахом про те, що чоловік бреше,

وَيَذَرُهَا وَالْعَذَابَ إِنْ شَهِدَتْ أَن سَبَّحُوا بُرْهَانَ رَبِّهِمْ ۖ وَالَّذِينَ يَرْمُونَ أَزْوَاجَهُمْ وَلَمْ يَكُن لَّهُمْ شُهَدَاءُ إِلَّا أَنفُسُهُمْ فَشَهَدُوا أَن سَبَّحُوا بُرْهَانَ رَبِّهِمْ ۖ

9. а п'ятий раз — що гнів Аллаха впаде на неї, якщо чоловік правдивий.

وَالْحَيْسَةَ أَنْ لَعْنَتَ اللَّهِ عَلَيْهَا إِنْ كَانَ مِنَ الصَّادِقِينَ ۖ

10. Якби не ласка Аллаха до вас, Його милість і те, що Він — Приймаючий каяття і Мудрий..!

وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ وَأَنَّ اللَّهَ تَوَّابٌ حَكِيمٌ ۖ

Ат-Табарі коментує: «Він неодмінно прискорив би покарання за ваш непослух».

11. Воістину, ті які зводять наклеп, є серед вас самих. Не вважайте це злом проти вас. Навпаки, це — добро для вас. Кожна людина отримає за свій гріх! А на того, хто згрішив найбільше, чекає велика кара!

إِنَّ الَّذِينَ جَاءُوا بِالْإِفْكِ عُصْبَةٌ مِّنكُمْ وَلَا تَحْسَبُوهُ شَرًّا لَّكُم بَلْ هُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ لِكُلِّ امْرِئٍ مِّنْهُمْ مَا اكْتَسَبَ مِنَ الْإِثْمِ وَالَّذِي تَوَلَّى كِبْرَهُ يَتْلُوهُ مِنْهُمْ لَهُ عَذَابٌ عَظِيمٌ ۖ

Як повідомляють коментатори, йдеться про «матір правовірних» Айшу, одну з дружин Пророка (мир йому і благословення Аллаха). Під час одного з походів

вона загубила своє намисто, а згодом приєдналася до інших разом із одним зі сподвижників, який допоміг їй дістатися до каравану. Це викликало плітки й підозри в деякого з віруючих.

12. Чому ж ви, віруючі чоловіки й жінки, почувши про таке, не подумали про самих себе добре й не сказали: «Це явний наклеп»?
13. Чому ж вони не прийшли з чотирма свідками? Тож якщо вони не прийшли з ними, то вони перед Аллахом — брехуни!
14. Якби не ласка Аллаха до вас та Його милість у земному й наступному житті, то за ваші балачки вразила б вас велика кара!
15. Коли ви переказуєте це своїми язиками й говорите вашими вустами те, про що у вас немає знання, та ще вважаєте це за дрібницю, то це — великий гріх перед Аллахом!
16. Чому ж ви, почувши це, не сказали: «Нам не варто говорити такого. Пречистий Ти! А це — великий наклеп!»
17. Аллах повчає вас більше не робити цього ніколи, якщо ви віруючі!

وَلَوْلَا إِذْ سَمِعْتُمُوهُ ظَنَّ الْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ
بِأَنفُسِهِمْ خَيْرًا وَقَالُوا هَذَا إِفْكٌ مُّبِينٌ ﴿١٢﴾

وَلَوْلَا جَاءَ وَعَلَيْهِ بِأَرْبَعَةِ شُهَدَاءَ فَإِذْ لَمَّا تَوَارَ
بِالشَّهَادَةِ فَأُولَئِكَ عِنْدَ اللَّهِ هُمُ الْكَاذِبُونَ ﴿١٣﴾

وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ فِي الدُّنْيَا
وَالْآخِرَةِ لَمَسَّكُمْ فِي مَا أَقَضْتُمُ فِيهِ عَذَابٌ
عَظِيمٌ ﴿١٤﴾

إِذْ تَلْقَوْنَهُ، يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا قُولُوا بَأْسَ
كُرْبِهِ، عَلِمْنَا وَتَحْسَبُونَهُ هَيِّنًا وَهُوَ عِنْدَ
اللَّهِ عَظِيمٌ ﴿١٥﴾

وَلَوْلَا إِذْ سَمِعْتُمُوهُ قُلْتُمْ مَا يَكُونُ لَنَا أَنْ
نَتَكَلَّمَ بِهَذَا سُبْحَانَكَ هَذَا بُهْتَانٌ عَظِيمٌ ﴿١٦﴾

يَعِظُكُمُ اللَّهُ أَنْ تَعُودُوا لِمِثْلِهِ بِأَنَّكُمْ
مُؤْمِنِينَ ﴿١٧﴾

18. Він пояснює вам знамення.
А Аллах — Всезнаючий,
Мудрий!
19. Воістину, на тих, кому
подобається, щоб про віруючих
розповідали мерзенне, чекає
болісна кара в житті земному й
наступному! Аллах знає, а ви не
знаєте!
20. Якби не ласка Аллаха до вас,
Його милість і те, що Він
Ласкавий і Милосердний..!
21. О ви, які увірували! Не йдіть
слідом за шайтаном. Хтось
іде слідом за шайтаном, але
ж той закликає до мерзенного
й відразного! Якби не ласка
Аллаха та Його милість, то
жоден із вас не очистився б
ніколи, але Аллах очищує, кого
побажає! Аллах — Всечуючий,
Всезнаючий!
22. Нехай ті, хто має статки
й багатство серед вас, не
клянуться, що не будуть
допомагати родичам, бідним і
переселенцям на шляху Аллаха.
Натомість нехай вибачають
і прощають. Невже ви не
бажаєте, щоб Аллах простив
вас? Аллах — Прощаючий,
Милосердний!

*Ібн Касір відзначає, що цей
аят зіслано з приводу Абу*

وَيَسِّرُ اللَّهُ لَكَ الْأَمْرَ وَاللَّهُ عَلِيمٌ
حَكِيمٌ ﴿١٨﴾

إِنَّ الَّذِينَ يُحِبُّونَ أَنْ تَشِيعَ الْفَاحِشَةُ فِي الَّذِينَ
ءَامَنُوا لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ
وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿١٩﴾

وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ وَأَنَّ
اللَّهَ رَوْفٌ رَحِيمٌ ﴿٢٠﴾

﴿ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ
الشَّيْطَانِ وَمَنْ يَتَّبِعْ خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ فَإِنَّهُ
يَأْمُرُ بِالْفَحِشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ
عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ مَا زَكَا مِنْكُمْ مِنْ أَحَدٍ أَبَدًا
وَلَكِنَّ اللَّهَ يُزَكِّي مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢١﴾

وَلَا يَأْتِلْ أَوْلُو الْفَضْلِ مِنْكُمْ وَالسَّعَةِ أَنْ يُؤْتُوا
أُولَى الْقُرْبَى وَالْمَسْكِينِ وَالْمُهَاجِرِينَ فِي
سَبِيلِ اللَّهِ وَلْيَعْفُوا وَلْيَصْفَحُوا أَلَا تُحِبُّونَ
أَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَكُمْ وَاللَّهُ عَزِيزٌ رَحِيمٌ ﴿٢٢﴾

Бакра ас-Саддика, батька Айші. Згідно з переказами він відмовився допомагати тим, хто зводив наклеп на його доньку, незважаючи на їхні каяття.

23. Воістину, ті, які дорікають невинним добродішним жінкам, будуть прокляті в світі земному й наступному! Чекає на них велика кара!
24. Того Дня їхні язика, руки й ноги будуть свідчити про те, що вони робили!
25. Того Дня Аллах відплатить їм повною та справедливою мірою, і вони дізнаються, що Аллах — Явна Істина!
26. Погані жінки — поганим чоловікам, погані чоловіки — поганим жінкам. А добрі жінки — добрим чоловікам, добрі чоловіки — добрим жінкам. Вони непричетні до того, що про них кажуть. На них чекає прощення й щедрий наділ!
27. О ви, які увірували! Не заходьте до чужих будинків, не спитавши дозволу й не привітавши їхніх жителів. Так буде краще для вас, можливо, замислитесь ви!
28. Якщо там нікого не буде, то не заходьте, доки вам не дозволять. А якщо вам говорять: «Повертайтеся!» — то повертайтеся. Так буде чистіше

إِنَّ الَّذِينَ يَرْمُونَ الْمُحْصَنَاتِ الْفَاضِلَاتِ
الْمُؤْمِنَاتِ لَأُولَىٰ الذُّنُوبِ وَالْآخِرَةِ وَلَهُمْ
عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٢٣﴾

يَوْمَ تَشْهَدُ عَلَيْهِمْ أَلْسِنُهُمْ وَأَيْدِيهِمْ
وَأَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٢٤﴾

يَوْمَ يُؤْزِقُ اللَّهُ الَّذِينَ أَلَّفُوا الْبَيْنَ الْأَمَانَةَ لِيَأْخُذَهُمْ
أَنَّهُمْ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿٢٥﴾

الْمُحْسِنَاتُ لِلْمُحْسِنِينَ وَالْمُحْسِنُونَ
لِلْمُحْسِنَاتِ وَالظَّالِمُونَ لِلظَّالِمِينَ
وَالظَّالِمُونَ لِلظَّالِمَاتِ وَالظَّالِمَاتُ
لِلظَّالِمِينَ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٢٦﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَدْخُلُوا بُيُوتَ غَيْرِ
بُيُوتِكُمْ حَتَّىٰ تَسْتَأْذِنُوا وَتَسَلِّمُوا عَلَىٰ
أَهْلِهَا ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ لَمَّا كُنْتُمْ تَدْخُرُونَ ﴿٢٧﴾

فَإِن لَّمْ يَجِدْ فِيهَا أَحَدًا فَلَا تَدْخُلُوهَا
حَتَّىٰ يُؤْذَنَ لَكُمْ وَإِن قِيلَ لَكُمْ
ارْجِعُوا فَارْجِعُوا هُوَ أَزْكَىٰ لَكُمْ وَاللَّهُ بِمَا

для вас! Аллах знає, що ви робите!

29. На вас не буде гріха, якщо ви ввійдете до нежилых будинків, де є користь для вас. Аллах знає те, що ви відкриваєте й приховуєте!
30. Скажи віруючим чоловікам, щоб вони відводили свої погляди й закривали свою наготу. Так буде чистіше для них. Воістину, Аллаху відомо про те, що вони роблять!
31. Скажи віруючим жінкам, щоб вони відводили свої погляди й закривали свою наготу. Нехай вони не показують своїх прикрас, окрім того, що назовні, й нехай закривають своїми покривалами груди. Нехай не показують своїх прикрас нікому, крім своїх чоловіків, батьків, батьків своїх чоловіків, своїх синів, синів своїх чоловіків, своїх братів, синів братів, синів своїх сестер, інших жінок чи тих, ким оволоділи їхні правиці, слугам, у яких немає пристрасті, або дітям, які не знають жіночої наготи; нехай вони не ходять так, щоб було відомо, які прикраси вони приховують. Кайтеся перед Аллахом усі разом, о віруючі! Можливо, ви матимете успіх!

تَعْمَلُونَ عَلَيْهِ ۝

لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَدْخُلُوا بُيُوتًا غَيْرَ
مَسْكُونَةٍ فِيهَا مَتَاعٌ لَكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا
تُبْدُونَ وَمَا تَكْتُمُونَ ۝

قُلْ لِلْمُؤْمِنِينَ بَعْضُوا مِنْ أَنْصَابِهِمْ
وَيَحْفَظُوا أَرْوَاحَهُمْ ذَلِكَ لِيُحَقِّقَ اللَّهُ
حُجُبَهُنَّ بِمَا يَصْنَعُونَ ۝

وَقُلْ لِلْمُؤْمِنَاتِ بَعْضُضُنَّ مِنْ
أَنْصَابِهِنَّ وَيَحْفَظْنَ فُرُوجَهُنَّ وَلَا
يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَلْيَضْرِبْنَ
بِحُجُرِهِنَّ عَلَى جُجُوبِهِنَّ وَلَا يَبْدِينَ
زِينَتَهُنَّ إِلَّا لِبُعُولَتِهِنَّ أَوْ آبَائِهِنَّ أَوْ آبَاءِ
بُعُولَتِهِنَّ أَوْ أَبْنَائِهِنَّ أَوْ أَبْنَاءِ
بُعُولَتِهِنَّ أَوْ إِخْوَانِهِنَّ أَوْ إِخْوَانِ
أَوْسَائِهِنَّ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُنَّ
أَوِ التَّابِعِينَ غَيْرِ أُولِي الْإِرْبَةِ مِنَ الرِّجَالِ
أَوِ الطِّفْلِ الَّذِينَ لَمْ يَظْهَرُوا عَلَى عَوْرَاتِ
النِّسَاءِ وَلَا يَضْرِبْنَ بِأَرْجُلِهِنَّ لِيُعْلَمَ مَا
يَخْفَيْنَ مِنَ زِينَتِهِنَّ وَقُولُوا إِلَى اللَّهِ حَيْبًا
إِنَّهُ الْمُسْتَوْثَقُ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ۝

«Інших жінок» — на думку більшості тлумачів, тут йдеться виключно про мусульманок.

32. Одружуйте тих серед вас, хто самотній, а також праведників із ваших рабів та рабинь. А якщо вони бідні, то Аллах із ласки Своєї збагатить їх. Аллах — Всеосязний, Всезнаючий!

33. Нехай зберігають цноту ті, хто не може одружитися, доки Аллах із ласки Своєї не збагатить їх. Якщо ті, ким оволоділи ваші правниці, прагнуть письмового свідчення, то напишіть його — якщо ви знайшли в них чесноти. Дайте їм частину з майна Аллаха, яке Він дарував вам. Не примушуйте своїх невольниць до розпусти, бажаючи швидкоплинних благ земного життя, якщо ті хочуть зберегти цноту. А якщо хто примусив їх, то Аллах після того — Прощаючий, Милосердний!

«Письмове свідчення» — ідеться про лист із зазначенням суми викупу.

34. Ми зіслали вам ясні знамення, притчу про тих, які жили раніше за вас, а також повчання для богобоязливих!

وَأَنْكِحُوا الْأَيَامَىٰ مِنْكُمْ وَالصَّالِحِينَ مِنْ عِبَادِكُمْ
وَأَمَّا بَعْضُ الْمَنَاجِدِ فَأَنْكِحُوا بَعْضَهُمْ اللَّهُمَّ
فَضْلِيهِمْ وَاللَّهُ وَسِعَ عَلَيْهِمْ ﴿٣٢﴾

وَلَيْسَتْ تَطْفِيلَ الَّذِينَ لَا يَجِدُونَ نِكَاحًا حَتَّى
يُغْنِيَهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَالَّذِينَ يَبْتَغُونَ الْكِتَابَ
مِمَّا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ فَكُلُوا مِنْهُمُ إِن عَابْتُمْ
فِيهِمْ خَيْرٌ أَوْ أَوْفُرُوا مَالِ اللَّهِ الَّذِي آتَاكُمْ
وَلَا تُكْرَهُوا فَتَيَاتِكُمْ عَلَى الْبِعَاقِ إِنْ أَرَدْنَ مُحَصَّنَاتًا
لِيَتَّبِعُوا عَرَصَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَمَنْ يُكْرِهِنَّ
فَإِنَّ اللَّهَ مِنْ بَعْدِ إِكْرَاهِهِنَّ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٣٣﴾

وَلَقَدْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ آيَاتٍ مُبِينَاتٍ وَمَثَلًا
مِّنَ الَّذِينَ خَلَوْا مِن قَبْلِكُمْ وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ ﴿٣٤﴾

35. Аллах — світло небес і землі. Світло Його схоже на нішу, в якій є світильник, світильник у склі, а скло — наче зірка сяюча. Горить вона від благословенного оливного дерева, ні східного, ні західного; прагне запалати олія його, хоча б вогонь і не торкнувся її. Світло над світлом! Аллах веде до Свого світла того, кого побажає! Аллах наводить притчі людям, і Аллах — про кожну річ Знаючий!

36. [Такий світильник] — у будинках, які дозволив побудувати Аллах та в яких згадується Його ім'я. Там Його прославляють зранку та ввечері

Інтерполяція — згідно з тлумаченнями ат-Табарі, аль-Багавві та ібн Касіра.

37. чоловіки, яких ні купівля, ні продаж не відволікають від згадування Аллаха, звершення молитви й виплати закятю. Вони бояться того Дня, коли здригнуться серця й застигнуть погляди,

38. щоб Аллах нагородив їх за найкраще з того, що вони робили, та ще додав із ласки Своєї. Аллах наділяє, кого побажає, без відплати!

﴿اللَّهُ نُورُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ مِثْلُ نُورِهِ
كَمِثْكَوَةٌ فِيهَا مِصْبَاحٌ الْمِصْبَاحُ فِي
رُجَاةٍ الرُّجَاةُ كَأَنَّهَا كَوْكَبٌ دُرِّيٌّ يُوقَدُ مِنْ
شَجَرَةٍ مُّبَارَكَةٍ زَيْتُونَةٍ لَّا شَرْقِيَّةٍ وَلَا غَرْبِيَّةٍ
يَكَادُ زَيْتُهَا يُضِيءُ وَلَوْ لَمْ تَمْسَسْهُ نَارُ نُورٍ
عَلَى نُورٍ يَهْدِي اللَّهُ لِنُورِهِ مَنْ يَشَاءُ وَيَضْرِبُ
اللَّهُ الْأَمْثَلَ لِلنَّاسِ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٣٥﴾

﴿فِي بُيُوتِ الَّذِينَ اللَّهُ أَنْ تَرْفَعُ وَتَذَكَّرَ فِيهَا
أَسْمُهُ، يُسَبِّحُ لَهُ فِيهَا بِالْغُدُوِّ وَالْآصَالِ ﴿٣٦﴾

﴿رِجَالٌ لَّا تُلَهِهِمْ تِجَارَةٌ وَلَا بَيْعٌ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ
وَإِقَامِ الصَّلَاةِ وَإِيتَاءِ الزَّكَاةِ يَخَافُونَ يَوْمًا
تَتَقَلَّبُ فِيهِ الْقُلُوبُ وَالْأَبْصَارُ ﴿٣٧﴾

﴿لِيَجْزِيَهمُ اللَّهُ أَحْسَنَ مَا عَمِلُوا وَيَرْبِيدهمُ
مِنْ فَضْلِهِ وَاللَّهُ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٣٨﴾

39. А вчинки тих, які не увірували, подібні до марева в пустелі, яке спраглому видається за воду. Коли він приходить туди, то не знаходить нічого. Але знаходить поряд Аллаха, який відплатить йому сповна! Аллах — швидкий у відплаті!

وَالَّذِينَ كَفَرُوا أَعْمَالُهُمْ كَسَرَابٍ بِقِيَعَةٍ يَحْسَبُهُ
الظَّمْآنُ مَاءً حَتَّىٰ إِذَا جَاءَهُ لَمْ يَجِدْهُ سَائِغًا
وَوَجَدَ اللَّهَ عِنْدَهُ فَوَفَّيْتُهُ حِسَابَهُ ۗ وَاللَّهُ
سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿٣٩﴾

40. Або вони подібні до мороку в морських глибинах. Хвиля накриває їх згори, ще одна хвиля вище, а ще вище — хмара. Одна темрява над іншою! Якщо хтось витягне свою руку, то не зможе її побачити. Кому Аллах не дав світла, тому немає світла!

أَوْ كظلماتٍ في بَحْرِ لُجِّيٍّ يَغْشَاهُ مَوْجٌ مِّنْ فَوْقِهِ
مَوْجٌ مِّنْ فَوْقِهِ سَحَابٌ ظَلَمَتْ بَعْضُهُمَا فَوْقَ
بَعْضٍ إِذَا أَخْرَجَ يَدَهُ لَمْ يَكِدْ يَرَهَا ۗ وَمَنْ
لَّمْ يَجْعَلِ اللَّهُ لَهُ نُورًا فَمَا لَهُ مِن نُّورٍ ﴿٤٠﴾

41. Невже ти не бачиш, що Аллаха прославляє те, що на небесах, і те, що на землі, а також птахи з простертими крилами? Кожен знає свою молитву й славлення. Аллах знає про те, що вони роблять!

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يُسَبِّحُ لَهُ مِنْ فِي السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ وَالطَّيْرُ صَبَّحَتْ كُلٌّ مِّدَّ عُنُقِهَا ۗ وَبِهِ
وَتَسْبِيحُهُ ۗ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِمَا يَفْعَلُونَ ﴿٤١﴾

42. Аллаху належить влада над небесами й землею. І до Аллаха — повернення!

وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۗ وَإِلَى اللَّهِ
الْمَصِيرُ ﴿٤٢﴾

43. Невже ти не бачиш, що Аллах жене хмари, потім збирає їх, нагромаджує, і стає видно, як злива виливається з-поміж них? Із гір, що на небі, Він посилає град і вражає ним, кого побажає, і відвертає його, від кого

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يُرْسِطُ السَّحَابَ كَمَا يُرْسِطُ الْبَنِينَ ۗ ثُمَّ
يَجْعَلُهُ رُكَامًا فَتَرَى الْوَدْقَ يَخْرُجُ مِنْ خِلَالِهِ ۗ
وَيُنزِّلُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ جِبَالٍ فِيهَا مِنْ مَّزْجٍ قُصِيبٍ يَبِ
مِنْ يَشَاءُ وَيَصْرِفُهُ رِغْمًا مِّنْ يَشَاءُ يَكَادُ سَنَا
بَرْقِهِ يَذْهَبُ بِالْأَبْصَارِ ﴿٤٣﴾

побажає. Світло блискавок мало не позбавляє зору!

Під «горами» тут маються на увазі хмари, з яких іде град.

44. Аллах змінює ніч та день. Воістину, в цьому — повчальний приклад для тих, хто має зір!

يُقَلِّبُ اللَّهُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَعِبْرَةً لِّأُولِي الْأَبْصَارِ ﴿٤٤﴾

45. Аллах створив усіх живих істот із води. Серед них є такі, що повзають на череві, є такі, що ходять на двох ногах, є такі, що ходять на чотирьох. Аллах творить, що побажає. Воістину, Аллах спроможний на кожну річ!

وَاللَّهُ خَلَقَ كُلَّ دَابَّةٍ مِّن مَّاءٍ فَمِنْهُمْ مَّن يَمْشِي عَلَىٰ بَطْنِهِ وَمِنْهُمْ مَّن يَمْشِي عَلَىٰ رِجْلَيْنِ وَمِنْهُمْ مَّن يَمْشِي عَلَىٰ أَرْبَعٍ يَخْلُقُ اللَّهُ مَا يَشَاءُ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٤٥﴾

46. Ми зіслали ясні знамення, а Аллах веде прямим шляхом, кого побажає!

لَقَدْ أَنْزَلْنَا آيَاتٍ مُّبِينَاتٍ وَاللَّهُ يَهْدِي مَن يَشَاءُ إِلَىٰ صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿٤٦﴾

47. Вони говорять: «Ми увірували в Аллаха й Посланця. Ми коримось!» А потім частина з них відвертається. Ні, вони невіруючі!

وَيَقُولُونَ آمَنَّا بِاللَّهِ وَبِالرَّسُولِ وَأَطَعْنَا ثُمَّ يَتَوَلَّىٰ فَرِيقٌ مِّنْهُمْ مِّن بَعْدِ ذَلِكَ وَمَا أُولَٰئِكَ بِالْمُؤْمِنِينَ ﴿٤٧﴾

Ідеться про лицемірів.

48. Коли їх кличуть до Аллаха та Його Посланця, щоб між ними розсудили, то частина з них відвертається.

وَإِذَا دُعُوا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ إِذَا فَرِيقٌ مِّنْهُمْ مُّعْرِضُونَ ﴿٤٨﴾

49. Якби правда була на їхньому боці, то вони б покірно прийшли до нього.

وَإِن يَكُن لَّهُمُ لَحَقٌّ بَأْتُوا إِلَيْهِ مُذْعَبِينَ ﴿٤٩﴾

50. Чи в їхніх серцях хвороба? Чи вони сумніваються? Чи вони бояться, що Аллах та

أَفِي قُلُوبِهِمْ مَّرَضٌ أَمْ آذَنُوا أَن يَحْكُمَ أَن يُخِفَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَرَسُولُهُ يُبَلِّغُ أَوْلِيَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٥٠﴾

Його Посланець судитимуть їх несправедливо? Навпаки, вони самі несправедливі!

51. Слова віруючих, коли їх кличуть до Аллаха та Його Посланця, такі: «Слухаємо та коримось!» Саме вони й матимуть успіх!

إِنَّمَا كَانَ قَوْلَ الْمُؤْمِنِينَ إِذَا دُعُوا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ أَنْ يَقُولُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٥١﴾

52. Ті, які коряться Аллаху та Його Посланцю, бояться Аллаха та мають перед Ним страх, досягнуть успіху!

وَمَنْ طَعِبَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَخَشَّ اللَّهَ وَيَتَّقَهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْفَائِزُونَ ﴿٥٢﴾

53. Вони клянуться Аллахом — найсильнішими клятвами! — що, якби ти їм наказав, то вони неодмінно вирушили б у похід. Скажи: «Не клянїться! Знаємо цю покору!» Воістину, Аллаху відомо, що ви робите!

﴿ وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَئِنْ أَمَرْتَهُمْ لِيَخْرُجُنَّ قُلَّ لَا تُقْسِمُوا طَاعَةً مَعْرُوفَةً إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴾ ﴿٥٣﴾

54. Скажи: «Корїться Аллаху та корїться Посланцю!» А якщо ви відвернетесь, то він відповідатиме тільки за своє, а ви будете відповідати за своє. Але якщо ви будете покїрні, то підете прямим шляхом. Воістину, Посланець повинен тільки передати ясне послання!

قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ فَإِن تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا عَلَيْهِ مَا حُمِّلَ وَعَلَيْكُمْ مَا حُمِّلْتُمْ وَإِن تُطِيعُوهُ تَهْتَدُوا وَمَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ ﴿٥٤﴾

55. Тих серед вас, які увірували й робили добро, Аллах обіцяв зробити намісниками на землі — так, як Він зробив намісниками їхніх попередників; Він неодмінно утвердить їхню релігію, яку

وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنكُمْ وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَيَسَّخِرَنَّ لَهُمْ فِي الْأَرْضِ كَمَا أَنَسَخَلَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ وَلَا يَمَسُّكِنَّ مِنْ أَهْمِهِمُ الَّذِينَ لَا رِزْقَ لَهُمْ وَأُولَئِكَ لَهُمْ مِنْ بَعْدِهِمْ جُزْءٌ

Сам схвалив для них, і замінить їхній страх безпекою. Вони поклоняються Мені й не додають у поклонінні нічого. А хто після цього буде невдячним, ті — нечестивці!

«Буде невдячним» — переклад згідно з тлумаченнями аль-Багавві й ат-Табарі, що підтверджується й контекстом, де йдеться про блага від Господа. Дієслово кафара має також значення «не вірувати», тож можливий варіант: «буде невіруючим». Ібн Касір, зокрема, розуміє цей вислів так: «А хто відмовиться від Моєї покори...».

56. Звершуйте молитву, давайте закят і коріться Посланцю — можливо, вас помилують!
57. Не думай, що ті, які не вірують, зможуть урятуватися на землі. Їхнім притулком буде вогонь! Яке мерзотне це місце повернення!
58. О ви, які увірували! Нехай ті, ким оволоділи ваші правниці, й ті, які не досягнули зрілого віку, просять у вас дозволу увійти [до вашої кімнати] в трьох випадках: перед ранковою молитвою, опівдні — коли ви скидасте одяг свій, а також після нічної молитви. Такі три випадки вашої наготи. В інший час не буде гріха ні на вас, ні на них, адже одні з вас заходять

يَعْبُدُونِي لَا يَشْرِكُونَ فِي سَيِّئَاتِي وَمَنْ كَفَرَ
بَعْدَ ذَلِكَ فَأُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿٥٦﴾

وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَاطِيعُوا
الرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿٥٧﴾

لَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ
وَمَا أُولَئِكَ إِلَّا فِي سَعِيرٍ ﴿٥٨﴾

يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا لِيَسْتَأْذِنُوا وَالَّذِينَ
مَلَكَتْ أَيْمَانُهُم وَالَّذِينَ تَرَبَّعُوا الْبَيْتَ
تِلْكَ مَرَاتٍ مِنْ قَبْلِ صَلَاةِ الْفَجْرِ وَحِينَ
تَضَعُونَ ثِيَابَكُمْ مِنَ الظَّهِيرَةِ وَمِنْ بَعْدِ
صَلَاةِ الْعِشَاءِ تِلْكَ عَوْرَاتٌ لَكُمْ لَيْسَ عَلَيْكُمْ
وَلَا عَلَيْهِمْ جُنَاحٌ بَعْدَهُنَّ طَوَّافُونَ عَلَيْكُمْ
بَعْضُكُمْ عَلَى بَعْضٍ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ
لَكُمْ الْآيَاتِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٥٩﴾

до інших. Так Аллах пояснює вам знамення, а Аллах — Всезнаючий, Мудрий!

59. Коли ваші діти досягнуть зрілого віку, то нехай просять дозволу ввійти так само, як це робили [старші]. Так Аллах пояснює вам знамення Свої, а Аллах — Всезнаючий, Мудрий!

60. Не буде гріха на старших жінках, які не сподіваються на шлюб, якщо вони скинуть верхній одяг, не показуючи своїх прикрас. Але краще для них утриматися від цього, а Аллах — Всечуючий, Всезнаючий!

61. Не буде гріха ні сліпому, ні кульгавому, ні хворому, ні вам самим, якщо ви їстимете у своїх будинках або будинках ваших батьків, або в будинках ваших матерів, або в будинках ваших братів, або в будинках ваших сестер, або в будинках ваших дядьків із боку батька, або тіток із боку батька, або дядьків із боку ваших матерів, або тіток із боку ваших матерів, або в тих будинках, від яких ви маєте ключі, або ваших друзів. Не буде гріха, якщо ви їстимете разом або окремо. Тож коли заходите в будинки, то вітайте одне одного вітанням від Аллаха, благословенням,

وَإِذَا بَلَغَ الْأَطْفَالُ مِنْكُمْ الْحُلُمَ فَلْيَسْتَأْذِنُوا كَمَا اسْتَأْذَنَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ ۗ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٥٩﴾

وَالْقَوَاعِدُ مِنَ النِّسَاءِ الَّتِي لَا يَرْجُونَ نِكَاحًا فَلَيْسَ عَلَيْهِنَّ جُنَاحٌ أَنْ يَضَعْنَ يَدِيَهُنَّ عَضُدَهُنَّ وَمَنْ يَبْزِئَهُنَّ وَأَنْ يَسْتَعْفِفْنَ خَيْرٌ لَهُنَّ ۗ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٦٠﴾

لَيْسَ عَلَى الْأَعْمَى حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْأَعْرَجِ حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْمَرِيضِ حَرَجٌ وَلَا عَلَى أَنْفُسِكُمْ أَنْ تَأْكُلُوا مِنْ بُيُوتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ آبَائِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أُمَّهَاتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ إِخْوَانِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أَخَوَاتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أَعْمَامِكُمْ أَوْ بُيُوتِ عَمَّاتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ إِخْوَانِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أَخَوَاتِكُمْ أَوْ مَا مَلَكَتْ يَدَاكُمْ وَأَنْ تَأْكُلُوا جَمِيعًا وَأَنْفُسًا فَإِذَا دَخَلْتُمْ بُيُوتًا فَسَلِّمُوا عَلَى أَنْفُسِكُمْ تَحِيَّةً مِنْ عِنْدِ اللَّهِ مُبْرَكَةٌ طَيِّبَةٌ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٦١﴾

добрим! Так Аллах пояснює вам Свої знамення, — можливо, ви зрозумієте!

Найпоширеніше розуміння цього аяту — дозвіл уживати їжу разом зі «сліпим», «кульгавим» і «хворим», що, свідчать тлумачі, було заборонено серед арабів доісламського періоду. Існують також інші коментарі, які підкреслюють необхідність багатьох висновків із цих прекрасних слів. Ібн Касір, зокрема, наголошує на тому, що цей аят підкреслює важливість спільного вживання їжі, яке об'єднує родини й громаду віруючих загалом.

62. Віруючі — це тільки ті, які увірували в Аллаха та Його Посланця. Коли вони поряд із ним у якійсь спільній справі, то не йдуть, доки не спитають дозволу. Воістину, ті, які питають у тебе дозволу — саме вони увірували в Аллаха та Його Посланця! А коли вони питають дозволу, [щоб піти] в якійсь справі, то дозволь тому з них, кому побажаєш. І проси за них прощення в Аллаха. Воістину, Аллах — Прощаючий, Милосердний!

63. Не звертайтеся до Посланця так, як ви звертаєтесь один до одного. Аллах знає тих серед вас, які йдуть потай. Тож нехай

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ
وَإِذَا كَانُوا مَعَهُ عَلَىٰ أَمْرٍ جَامِعٍ لَّمْ يَذْهَبُوا
حَتَّىٰ يَسْتَأْذِنُوا مِنَ الَّذِينَ يَسْتَأْذِنُكَ أَوْ لِيكَ
الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ فَإِذَا
أَسْتَأْذَنُوكَ لِيَعْتَضَ شَأْنَهُمْ فَأَذِنَ لِمَن
شِئْتَ مِنْهُمْ وَاسْتَغْفِرَ لَهُمُ اللَّهُ إِنَّ
اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٦٢﴾

لَا تَجْعَلُوا دُعَاءَ الرَّسُولِ بَيْنَكُمْ كَدُعَاءِ
بَعْضِكُمْ بَعْضًا قَدْ يَعْلَمُ اللَّهُ الَّذِينَ
يَسْتَلُونَ مِنْكُمْ لَوَإِذَا فُلِيَ حَذِرَ الَّذِينَ

стережуться ті, які противляться його наказу, адже може їх спіткати спокуса чи болісна кара!

64. Воістину, Аллаху належить те, що на небесах і на землі. Він знає ваш стан і той День, коли їх буде зібрано перед Ним. Тоді Він сповістить їх про те, що вони робили! Аллах про кожну річ Знаючий!

يُنَازِلُ السَّمَاءَ مِنَ السَّمَاءِ أَن تَقْبَلَهُمُ الْيَوْمَ بِأَكْبَارِهِمْ أُولَئِكَ الَّذِينَ يَضِلُّونَ ۝٦٤

أَلَا إِنَّ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ قَدْ يَعْلَمُ مَا أَنْشَأَكُمْ عَلَيْهِ وَيَوْمَ تَرْجَعُونَ إِلَيْهِ فَيُنَبِّئُهُم بِمَا عَمِلُوا وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ۝٦٥

Сура 25. Аль-Фуркан «Розрізнення»

*Ім'ям Аллаха Милостивого,
Милосердного!*

1. Благословенний Той, Хто зіслав Розрізнення своєму рабу, щоб він був застерігачем для світів!
«Розрізнення» (аль-Фуркан) — одна із назв Корану. Це слово позначає не лише Коран як критерій добра й зла, а й поступовість його зіслання: «Благословенний Той, Хто зіслав те, що розділяє між істиною та неправдою, розділ за розділом, суру за сурою» (ат-Табарі).
2. Він — Той, Кому належить влада на небесах і на землі. Він не брав Собі дитини й не було Йому рівного у владі! Він створив кожну річ і розмірив її мірою!
3. Замість Нього вони беруть собі богами тих, які нічого не творять, але створені самі; тих, які не мають влади завдати собі шкоди чи принести користь; тих, які не мають влади ні над смертю, ні над життям, ні над воскресінням!
4. Ті, які не вірують, говорять: «Це тільки брехня, яку він вигадав за допомогою інших людей!» Так вони чинять кривду й брешуть!

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تَبَارَكَ الَّذِي نَزَّلَ الْفُرْقَانَ عَلَى عَبْدِهِ لِيَكُونَ
لِلْعَالَمِينَ نَذِيرًا ﴿١﴾

الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَمْ يَتَّخِذْ
وَلَدًا وَلَمْ يَكُنْ لَهُ شَرِيكٌ فِي الْمُلْكِ وَخَلَقَ
كُلَّ شَيْءٍ فَقَدْ رَءَاهُ تَقْدِيرًا ﴿٢﴾

وَاتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ آلِهَةً لَا يَخْلُقُونَ شَيْئًا
وَهُمْ يُخْلَقُونَ وَلَا يَمْلِكُونَ أَنْفُسِهِمْ
ضَرًّا وَلَا نَفْعًا وَلَا يَمْلِكُونَ مَوْتًا وَلَا حَيَاةً
وَلَا نُشُورًا ﴿٣﴾

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ هَذَا إِلَّا إِفْكٌ
أَفْرَنَهُ وَأَعْرَبْنَاهُ عَلَيْهِ قَوْمٌ آخَرُونَ فَقَدْ
جَاءَهُمْ ظُلْمًا وَزُورًا ﴿٤﴾

5. Вони говорять: «Казки давніх народів! Він попросив записати їх, і йому читають це зранку та ввечері!»

Ідеться про Коран, істинність якого невіруючі заперечували.

6. Скажи: «Його зіслав Той, Хто знає таємниці небес і землі. Воістину, Він — Прощаючий та Милосердний!»

7. Вони говорять: «Що це за посланець? Він споживає їжу й ходить по базарах! Чому до нього не зіслано ангела, який би застерігав разом із ним?»

8. Чому йому не зіслано скарб? Чому не має він саду, з якого б він споживав їжу?» Нечестивці сказали: «Ви йдете слідом за чоловіком, якого зачаровано!»

9. Поглянь, як вони наводять тобі притчі! Вони заблукали й не можуть знайти шляху!

10. Благословенний Той, Хто, якщо побажає, дарує тобі краще за це все — сади, де течуть ріки. Він також поставить для тебе палаци!

11. Таж ні! Вони вважають Час за брехню! А для тих, хто вважає Час за брехню, приготували Ми полум'я!

وَقَالُوا أَأَسْطِيرُ الْأَوَّلِينَ
أَكُنْتُمْ بِهَا نَاهِيَةً
تُكْفَىٰ عَلَيْهِ بُكْرَةً وَأَصِيلًا ﴿٥﴾

قُلْ أَنْزَلَهُ الَّذِي يَعْلَمُ الْغَيْبِ فِي السَّمَاوَاتِ
وَالْأَرْضِ إِنَّهُ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿٦﴾

وَقَالُوا مَا لِيَ هَذَا الرَّسُولِ يَأْكُلُ
الطَّعَامَ وَيَمْشِي فِي الْأَسْوَاقِ لَوْلَا أَنْزَلَ
إِلَيْهِ مَلَكٌ فَيَكُونُ مَعَهُ نَذِيرًا ﴿٧﴾

أَوْ يُنَزَّلُ إِلَيْهِ كَنْزٌ أَوْ كَنْزٌ لَهُ جَنَّةٌ
يَأْكُلُ مِنْهَا وَقَالَ الظَّالِمُونَ إِن
تَسْتَعِينُ إِلَّا رَجُلًا مُنْحَرًا ﴿٨﴾

أَنْظُرْ كَيْفَ صَرَفُوا لَكَ الْأَمْثَالَ
فَضَلُّوا فَلَا يَسْتَطِيعُونَ سَبِيلًا ﴿٩﴾

بَارَكَ الَّذِي إِنْ شَاءَ جَعَلَ لَكَ خَيْرًا مِنْ
ذَلِكَ حَتَّىٰ تُخْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارَ وَجَعَلَ
لَكَ فُصُورًا ﴿١٠﴾

بَلْ كَذَّبُوا بِالسَّاعَةِ وَأَعْتَدْنَا لِمَنْ كَذَّبَ
بِالسَّاعَةِ سَعِيرًا ﴿١١﴾

12. Щойно воно побачить їх здалеку, вони почують його шипіння й гуркіт!
13. А коли їх, закутих, кинуть до тісного місця, вони проситимуть там на себе загибелі!
14. Сьогодні не кличте на себе однієї загибелі, кличте їх багато!
15. Скажи: «Що краще — таке [покарання] чи сад вічності, який чекає на богобоязливих і буде їхньою винагородою й місцем для повернення?»
16. Там вони матимуть усе, що побажають, і будуть вони там довіку! Така обіцянка, взята Твоїм Господом, про яку запитують!
17. Того Дня Він збере їх і тих, кому вони поклонялись замість Аллаха. І скаже: «Це ви ввели в оману Моїх рабів, чи вони самі збилися зі шляху?»
18. Ті скажуть: «Преславний Ти! Нам не годиться брати покровителів замість Тебе, але це Ти дозволив їм та їхнім батькам насолоджуватися благами, тож вони забули нагадування й стали людьми, які згинули!»

إِذَا رَأَوْهُمْ مِنْ مَكَانٍ بَعِيدٍ سَمِعُوا لَهَا تَغَيُّطًا وَرَفِيرًا ﴿١٢﴾

وَإِذَا أُلْقُوا مِنْهَا مَكَانًا ضَيِّقًا مُقَرَّبِينَ
دَعَوْا هُنَا لِكَرْبَتِهِمْ ﴿١٣﴾

لَا تَدْعُوا الْيَوْمَ نُبُورًا وَاحِدًا وَادْعُوا نُبُورًا
كَثِيرًا ﴿١٤﴾

قُلْ أَذَلِكَ خَيْرٌ أَمْ حَدِيدٌ الَّذِي يُوْعَدُ
الْمُتَّقُونَ كَانَتْ لَهُمْ جَزَاءً وَمَمِيرًا ﴿١٥﴾

لَهُمْ فِيهَا مَا يَشَاءُونَ خَالِدِينَ كَمَا
كَانَ وَعْدُ رَبِّكَ وَعَدًّا مَسْئُولًا ﴿١٦﴾

وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ وَمَا يَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ
اللَّهِ فِيَقُولُ يَا أَيُّهُمْ أَضَلُّ لِمَنْ عَابَدِي
هَؤُلَاءِ أَمْ لَهُمْ صُلُوكٌ السَّبِيلِ ﴿١٧﴾

قَالُوا سُبْحَانَكَ مَا كَانَ يَنْبَغِي لَنَا أَنْ نَتَّخِذَ
مِنْ دُونِكَ مِنْ أَوْلِيَاءَ وَلَكِنْ مَتَّعْتَهُمْ
وَبِآبَائِهِمْ حَتَّى نَسُوا الذِّكْرَ وَكَانُوا
قَوْمًا نُورًا ﴿١٨﴾

19. Вони заперечили те, що ви говорите, тож ви не зможете ні відвернути [кару], ні допомогти собі. Тих із вас, які були несправедливі, Ми змусимо скуштувати великої кари!

فَقَدْ كَذَّبَكُمْ بِمَا تَقُولُونَ فَمَا تَسْتَطِيعُونَ صَرْفًا وَلَا نَصْرًا وَمَنْ يظلم يَنْكُرْ نَذْرَهُ عَذَابًا كَبِيرًا ﴿١٩﴾

20. Посланці, яких Ми відсилали раніше, також споживали їжу й ходили по базарах. Одних із вас Ми зробили спокусою для інших — чи будете ви терплячі? А Господь твій — Всевидячий!

وَمَا أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ مِنَ الْمُرْسَلِينَ إِلَّا إِنَّهُمْ لَيَأْكُلُونَ الطَّعَامَ وَيَمْشُونَ فِي الْأَسْوَاقِ وَجَعَلْنَا بَعْضَكُمْ لِبَعْضٍ فِتْنَةً أَتَصْبِرُونَ ۗ وَكَانَ رَبُّكَ بَصِيرًا ﴿٢٠﴾

21. Ті, які не сподіваються на зустріч із Нами, говорять: «Чому до нас не зіслано ангелів? Чому ми не бачимо нашого Господа?» Вони вивищуються та вперті в своїй зухвалості!

﴿ وَقَالَ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا لَوْلَا أُنزِلَ عَلَيْنَا الْمَلَائِكَةُ أَوْ نَرَى رَبَّنَا لَقَدِ اسْتَكْبَرُوا فِي أَنفُسِهِمْ وَعَتَوْا عُتُوًا كَبِيرًا ﴿٢١﴾

22. Того Дня, коли вони побачать ангелів, для грішників не буде жодної доброї звістки. Їм скажуть: «Це — нездоланна перспона!»

يَوْمَ يَرَوْنَ الْمَلَائِكَةَ لَا بُشْرَىٰ يَوْمَئِذٍ لِلْمُجْرِمِينَ وَيَقُولُونَ حَجْرًا مَّحْجُورًا ﴿٢٢﴾

23. Ми займемося вчинками, які вони робили та перетворимо їх на розвіяний пил!

وَقَدِمْنَا إِلَىٰ مَا عَمِلُوا مِنْ عَمَلٍ فَجَعَلْنَاهُ هَبًا مَّتَسُورًا ﴿٢٣﴾

Ат-Табарі коментує: «Ідеться про пил, який стає видно, коли у вікно заглядає сонце».

24. Жителі раю того дня матимуть кращий притулок та ліпше місце відпочинку!

أَصْحَابُ الْجَنَّةِ يَوْمَئِذٍ خَيْرٌ مُّسْتَقَرًّا وَأَحْسَنُ مَقِيلًا ﴿٢٤﴾

25. Того Дня розколеться небо, вкриті хмарами, і буде зіслано ангелів!
26. Істинна влада цього Дня буде належати Милостивому! Важкий буде цей День для невіруючих!
27. Того Дня нечестивий кусатиме свої руки й говоритиме: «Якби ж я пристав на шлях Посланця!
28. Горе мені! Якби ж я не брав собі такого приятеля!
29. Адже саме він відвернув мене від нагадування, коли воно прийшло до мене!» Так шайтан зрікається людини!
30. Посланець сказав: «Господи! Воістину, мій народ відкинув цей Коран!»
31. Саме так Ми поставили кожному пророку ворога з грішників, але достатньо твого Господа як Провідника й Помічника!
32. Ті, які не увірували, говорять: «Чому Коран не зіслано одразу, цілком?» Це так, адже Ми прагнемо зміцнити ним твоє серце й прочитати у певному ладі!
33. Які б притчі вони тобі не наводили, Ми приходили до тебе з істиною та найкращим тлумаченням!

وَيَوْمَ نَشَقُّ السَّمَاءَ بِالسَّمِيرِ وَنُزِّلَ الْمَلَائِكَةُ تَنْزِيلًا ﴿٢٥﴾

الْمَلِكُ يَوْمَئِذٍ أَحَقُّ لِلرَّحْمَنِ وَكَانَ يَوْمًا عَلَى الْكَافِرِينَ عَسِيرًا ﴿٢٦﴾

وَيَوْمَ يَعْصُ الظَّالِمُ عَلَى يَدَيْهِ يَقُولُ يَلَيْتَنِي اتَّخَذْتُ مَعَ الرَّسُولِ سَبِيلًا ﴿٢٧﴾

يَوَيْلَ لِي لَيْتَنِي لَمْ أَتَّخِذْ فَلَانًا خَلِيلًا ﴿٢٨﴾

لَقَدْ أَصَلَبْتَنِي مِنَ الذِّكْرِ بَعْدَ إِذْ جَاءَنِي وَكَانَ الشَّيْطَانُ لِلْإِنْسَانِ خَذُولًا ﴿٢٩﴾

وَقَالَ الرَّسُولُ بَرَبِّ إِنَّ قَوْمِي اتَّخَذُوا هَذَا الْقُرْآنَ مَهْجُورًا ﴿٣٠﴾

وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ عَدُوًّا قَبْلَ الْمَجْرُمِينَ وَكَفَى بِرَبِّكَ هَادِيًا وَنَصِيرًا ﴿٣١﴾

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ الْقُرْآنُ آتًا جُمْلَةً وَاحِدَةً كَذَلِكَ لِنُثَبِّتَ بِهِ فُؤَادَكَ وَرَزَّلْنَاهُ تَنْزِيلًا ﴿٣٢﴾

وَلَا يَا قَوْمِئِذٍ بِمِثْلِ آلِ عِصْيَانَكَ يَا أَحْسَنَ تَفْسِيرًا ﴿٣٣﴾

34. Тих, яких зберуть у геєні долілиць, чекає найгірше місце, адже вони заблукали найбільше.

الَّذِينَ يُحْشَرُونَ عَلَىٰ وُجُوهِهِمْ إِلَىٰ جَهَنَّمَ
أُولَٰئِكَ سَرْمَكَانَا وَأَضَلُّ سَبِيلًا ﴿٣٤﴾

35. Ми дарували Мусі Писання та поставили йому помічника — його брата, Гаруна.

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَىٰ الْكِتَابَ وَجَعَلْنَا مَعَهُ
آخَاهُ هَارُونَ وَزِيْرًا ﴿٣٥﴾

36. І Ми сказали: «Йдіть до народу, який визнав Наші знамення брехнею!» А потім Ми геть винищили тих людей.

فَقُلْنَا أَذْهَبَ إِلَىٰ الْفُتُورِ الَّذِينَ كَذَّبُوا
بِعَٰيَاتِنَا فَذَمَّرْنَاهُمْ تَدْمِيرًا ﴿٣٦﴾

37. Народ Нуха, який заперечував посланців, Ми втопили, зробивши знаменням для людей. Ми приготували для нечестивців болісну кару!

وَقَوْمَ نُوحٍ لَّمَّا كَذَّبُوا الرُّسُلَ أَغْرَقْنَاهُمْ
وَجَعَلْنَا لهُمُ النَّاسَ آيَةً وَأَعْتَدْنَا لِلظَّٰلِمِينَ
عَذَابًا أَلِيمًا ﴿٣٧﴾

38. Так само адитів, самудитів, жителів ар-Рассу та багато інших поколінь, які жили між ними.

وَعَادًا وَثَمُودًا وَأَصْحَابَ الرَّيْسِ وَقُرُونًا
بَيْنَ ذَلِكَ كَثِيرًا ﴿٣٨﴾

«Жителі ар-Рассу» — один із народів, який жив на теренах Аравійського півострова. Оскільки ар-Расс, як свідчить ат-Табарі, має значення «яма» («щось викопане»), більшість тлумачів уважали, що цей народ заселяв місцину поблизу якихось колодязів чи джерел — можливо, в Мад'яні чи серед самудитів.

39. Усім їм Ми наводили притчі та всіх їх Ми знищили!

وَكُلًّا صَبَرْنَا لَهُ الْأَمْثَالَ وَكُلًّا
نَدَرْنَا تَدْنِيرًا ﴿٣٩﴾

40. Вони вже проходили повз селище, на яке випав поганий дощ. Невже вони не бачили

وَلَقَدْ آتَوْنَا عَلَىٰ الْقَرْيَةِ الَّتِي أَمْطَرْنَا مَطَرًا
السَّوْءَ أَفَلَمْ يَكُونُوا يَرْتَضِبْنَ بَلَدَهُنَّ

цього селища? Не сподіваються вони на воскресіння!

«Поганий дощ» (матара с-сау') — закам'яїла глина, яка знищила Содом і Гомору.

41. Коли вони бачать тебе, то лише глузують: «Невже це його Аллах зробив посланцем?»

42. Він відвернув би нас від наших богів, якби ми не мали терпіння!» Коли вони побачать кару, то швидко дізнаються, хто насправді збився зі шляху!

43. Чи ти бачив того, хто зробив богом своє бажання? Невже ти будеш для такого опікуном?

44. Невже ти вважаєш, що більшість із них здатна щось чути чи розуміти? Вони наче худоба! Таж ні, ще більше збилися зі шляху!

45. Невже ти не бачиш, як твій Господь подовжує тінь? А якби Він побажав, то зробив би її незмінною. Сонце Ми зробили для неї дороговказом,

Даліль — «дороговказ» — у арабській мові також має значення «доказ». Саме тому аль-Багавві коментує цей аят так: «Це означає, що якби не було сонця, то не було б відомо, що таке тінь, і якби не було світла, то не було б відомо, що таке темрява. Речі пізнаються через

لَا يَرْجُونَ نُشُورًا ﴿١٥﴾

وَإِذَا رَأَوْكَ إِذْ يَتَخَدُّونَكَ إِلَّا هُزُؤًا أَهْدَا
الَّذِي بَعَثَ اللَّهُ رَسُولًا ﴿١٦﴾

إِنْ كَادَ لَيُبْدِلُنَا عَنْ إِيَّاهِ الْهَيْتَةَ لَوْلَا أَنْ
صَبَرْنَا عَلَيْهَا وَسَوْفَ يَعْلَمُونَ حِينَ
يَرَوْنَ الْعَذَابَ مَنْ أَصْلُ سَبِيلًا ﴿١٧﴾

أَرَأَيْتَ مَنْ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ أَفَأَنْتَ
تَكُونُ عَلَيْهِ وَكَيْلًا ﴿١٨﴾

أَمْ تَحْسَبُ أَنْ أَسْمِعَهُمْ يَشْمَعُونَ أَوْ
يَعْقِلُونَ إِنْ هُمْ إِلَّا كَالْأَنْعَامِ بَلْ هُمْ أَضَلُّ
سَبِيلًا ﴿١٩﴾

أَلَمْ تَرَ إِلَى رَبِّكَ كَيْفَ مَدَّ الظِّلَّ وَلَوْ شَاءَ
لَجَعَلَهُ سَاكِنًا تُرْجَعَتُ الشَّمْسُ عَلَيْهِ
دَلِيلًا ﴿٢٠﴾

свої протилежності». Те ж саме відзначає ібн Касір.

46. а потім потроху відтягуємо її до Себе.
47. Він — Той, Хто зробив для вас ніч покровом, а сон — відпочинком. А день Він зробив часом повернення до життя.
48. Він — Той, Хто посилає вітри добрими вісниками Своєї милості. І Ми пролиvasмо з неба чисту воду,
Аль-Багавві коментує: «Воду, яка чиста сама по собі та очищає все інше».
49. щоб оживити нею мертву землю й напоїти худобу та багатьох людей, яких Ми створили.
50. Ми розподіляємо воду між ними, щоб вони замислилися, але більшість людей відвертається від усього, крім невір'я.
51. Якби Ми побажали, то відіслали б застерігача до кожного селища.
52. Тож не корися невіруючим, а борися проти них за допомогою цього великою боротьбою!
«За допомогою цього» — ат-Табарі, посилаєчись на ібн Аббаса, відзначає, що йдеться про Коран.

تُرَفِّقُنَا بِهِ إِنَّمَا قُبْحًا يَسِيرًا ﴿١٦﴾

وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ لِتَسْكُنُوا وَالتَّوَمُّ
سُبْحَانَا وَجَعَلَ النَّهَارَ نُشُورًا ﴿١٧﴾

وَهُوَ الَّذِي أَرْسَلَ الرِّيحَ بُشْرًا بَيْنَ يَدَيْ
رَحْمَتِهِ وَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً طَهُورًا ﴿١٨﴾

لِنُحْيِيَ بِهِ بَلْدَةً مَيِّتًا وَنُسْقِيَهُ مِمَّا
خَلَقْنَا الْأَعْنَامَ وَأَنَا سَيِّئٌ مَعِينًا ﴿١٩﴾

وَلَقَدْ صَرَّفْنَاهُ بَيْنَهُمْ لِيَذَّكَّرُوا فَأَبَى أَكْثَرُ
النَّاسِ إِلَّا كُفُورًا ﴿٢٠﴾

وَلَوْ شِئْنَا لَآتَيْنَا فِي كُلِّ قَرْيَةٍ نَذِيرًا ﴿٢١﴾

فَلَا تَطْعَمُ الْكُفْرِينَ وَجَهْدُهُمْ بِهِ جَهَادًا
كَبِيرًا ﴿٢٢﴾

53. Він — Той, Хто змішав дві водойми. Одна з них — приємна на смак, прісна, а друга — солоня, гірка. І Він поставив між ними загорожу й нездоланну перепону!
«Бахрайн» («дві водойми») найчастіше перекладають як «два моря», хоча слово «бахр» може означати й велику річку, й частину моря, тобто, взагалі, водний простір, водойму. Деякі з перших тлумачів (наприклад, Муджагід, якого цитує ат-Табарі), вважали, що «змішування водойм» слід розуміти так: «одна з них вливається в іншу».
54. Він — Той, Хто створив людину з води й дарував їй родичів та свояків. Твій Господь — Всемогутній!
55. [Багатобожники] поклоняються замість Аллаха тим, хто не може ні принести користі, ні завдати шкоди. Невіруючий допомагає тим, хто проти його Господа!
56. Ми відіслали тебе лише як доброго вісника й застерігача.
57. Скажи: «Я не прошу за це ніякої винагороди, крім того, щоб той, хто побажає, пристав на шлях свого Господа!»
58. Покладайся на Живого, Який не помирає, і прославляй Його хвалою! Достатньо того, що Він видає про гріхи Своїх рабів!

﴿هُوَ الَّذِي مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ هَذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ وَهَذَا مِلْحٌ أُجَاجٌ وَجَعَلَ بَيْنَهُمَا بَرْزَخًا وَجِجْرًا مَحْجُورًا﴾

﴿هُوَ الَّذِي خَلَقَ مِنَ الْمَاءِ بَشَرًا فَجَعَلَهُ نَسَبًا وَصِهْرًا وَكَانَ رَبُّكَ قَدِيرًا﴾

﴿يَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُهُمْ وَلَا يَضُرُّهُمْ وَكَانَ الْكَافِرُ عَلَىٰ رَبِّهِ ظَهِيرًا﴾

﴿وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا مُبَشِّرًا وَنَذِيرًا﴾

﴿قُلْ مَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِن أَجْرٍ إِلَّا مِن شَاءِ أَن يَتَّخِذَ إِلَىٰ رَبِّهِ سَبِيلًا﴾

﴿وَتَوَكَّلْ عَلَىٰ الْحَيِّ الَّذِي لَا يَمُوتُ وَسَبِّحْ بِحَمْدِهِ وَكَفَىٰ بِهِ بِذُنُوبِ عِبَادِهِ خَبِيرًا﴾

59. Він створив небеса, землю й те, що між ними, за шість днів, а потім піднісся над троном. Він — Милостивий! Запитай про це у Відаючого!

الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ ۗ الرَّحْمَنُ فَسَلِّ بِرَبِّكَ ۗ

60. Коли їм говорять: «Поклоніться Милостивому!», то вони питають: «А що таке — Милостивий? Невже ми вклонимося тому, до чого ти закликаєш нас?» Це тільки додає їм відризи.

وَلَا يُقِيلُ لَهُمْ أَشْجُدُوا لِلرَّحْمَنِ قَالُوا وَمَا الرَّحْمَنُ أَنَسْجُدُ لِمَا قَامُوا وَرَادَاهُمْ تُلُوكًا ۗ

61. Благословенний Той, Хто поставив у небі сузір'я, створив там світило й сяючий місяць!

تَبَارَكَ الَّذِي جَعَلَ فِي السَّمَاءِ بُرُوجًا وَجَعَلَ فِيهَا سِرَاجًا وَقَمَرًا مُنِيرًا ۗ

62. Він — Той, Хто змінює ніч і день для тих, які бажають замислитися й дякувати!

وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ خِلْفَةً لِّمَن أَرَادَ أَن يَذَّكَّرَ أَوْ أَرَادَ شُكُورًا ۗ

63. Раби Милостивого — ті, які йдуть землею смиренно та відповідають невігласам: «Мир!»;

وَعِبَادَ الرَّحْمَنِ الَّذِينَ يَمْشُونَ عَلَى الْأَرْضِ هَوْنًا وَإِذَا خَاطَبَهُمُ الْجَاهِلُونَ قَالُوا سَلَامًا ۗ

64. які проводять ночі, падаючи ниць і стоячи перед Господом своїм;

وَالَّذِينَ يَبِيتُونَ لِرَبِّهِمْ سُجَّدًا وَقِيَامًا ۗ

65. які говорять: «Господи наш! Відверни від нас покарання геєни, адже таке покарання нескінченне.

وَالَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا اصْرِفْ عَنَّا عَذَابَ جَهَنَّمَ إِنَّ عَذَابَهَا كَانَ غَرَامًا ۗ

66. Яка мерзотна ця обитель і цей притулок!»

إِنَّهَا سَاءَتْ مُسْتَقَرًّا وَمُقَامًا ۗ

67. [Ті], які, даючи пожертви, не вдаються до марнотратства й

وَالَّذِينَ إِذَا أَنفَقُوا لَمْ يُسْرِفُوا وَلَمْ يَقْرَبُوا

- не скупляться, тримаючись
середини між цим,
68. які не звертаються замість
Аллаха до іншого бога, які
не вбивають живої душі, не
маючи на те права, які не чинять
перелюбу, — а хто робить так,
того спіткає кара!
69. У День Воскресіння його кара
примножиться, і він назавжди
залишиться принижений.
70. Окрім тих, хто покався,
увірував і робив добро. Аллах
замінить їхні лихі вчинки
на добрі справи. Аллах —
Прощаючий, Милостивий!
71. Хто покається й робитиме
добро, той справді щиро
звернеться до Аллаха!
72. [Ti], які не беруть участі
в брехливих розмовах, а
коли проходять повз марне,
проходять гідно!
73. Коли їм нагадують знамення
Господа їхнього, вони не стають
до них глухі й сліпі!
74. [Ti], які говорять: «Господи
наш! Даруй нам насолоду для
очей у дружинах наших і в
нащадках наших, і зроби нас
взірцем для богобоязливих!»
75. Їхньою винагородою буде
найвище місце в раю — за те,

وَكَانَ بَيْنَ ذَلِكَ قَوْلًا مَّاءٍ ﴿٦٨﴾

وَالَّذِينَ لَا يَدْعُونَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ وَلَا
يَقْتُلُونَ النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ
وَلَا يَزْنُونَ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ يَلْقَ أَثَامًا ﴿٦٩﴾

يُضَاعَفْ لَهُ الْعَذَابُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَيَخَذُ
فِيهِ مَهْمَاتًا ﴿٧٠﴾

إِلَّا مَنِ اتَّبَعَ وَآمَنَ وَعَمِلَ عَمَلًا صَالِحًا
قَاتِلِيكَ يَبْدُلُ اللَّهُ سَيِّئَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ
وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿٧١﴾

وَمَنْ تَابَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَإِنَّهُ يَتُوبُ إِلَى
اللَّهِ مَتَابًا ﴿٧٢﴾

وَالَّذِينَ لَا يَشْهَدُونَ الزُّورَ وَلَا آمُرُوا
بِاللَّغْوِ مَرُوءًا كَرَامًا ﴿٧٣﴾

وَالَّذِينَ إِذَا دُكِّرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ لَمْ
يَخِرُّوا عَلَيْهَا صُمًّا وَعُمْيَانًا ﴿٧٤﴾

وَالَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا هَبْ لَنَا مِنْ أَرْوَاحِنَا
وَدُرِّئَاتِنَا فَرَةً أَغْنِمْ وَأَجْعَلْ لِلْمُتَّقِينَ
إِمَامًا ﴿٧٥﴾

أُولَئِكَ يَجْزِيكَ الْغُرُوقَ بِمَا صَبَرُوا

що вони були терплячі. Там їх зустрінуть вітанням і миром!

76. Там вони будуть вічно. Яка прекрасна ця обитель і цей притулок!
77. Скажи: «Господь не звернув би на вас уваги, якби не ваші прохання». Проте ви вважаєте це брехнею, і скоро [покарання] стане невідворотним!

وَيُلَقَّوْنَ فِيهَا مَنَاجِيَهُ وَسَلَامًا ﴿٧٦﴾

خَالِدِينَ فِيهَا حَسُنَتْ مُسْتَقَرًّا
وَمَقَامًا ﴿٧٦﴾

قُلْ مَا يَتَّبِعُونَ أَبِيكَ رَبِّي لَوْلَا دُعَاؤُهُمْ
فَقَدْ كَذَّبْتُمْ فَسَوْفَ يَكُونُ لِزَامًا ﴿٧٧﴾

Сура 26. Аш-Шуара («Поети»)

*Ім'ям Аллаха Милостивого,
Милосердного!*

1. Та. Сін. Мім.
2. Це — знамення ясного Писання!
3. Можливо, ти побивася через те, що вони не вірують.
4. Якщо Ми побажаємо, то зішлемо їм з неба знамення, перед яким вони покірно схилять голови!
5. Що би нового з нагадування Милостивого до них не приходило, вони відвертаються.
6. Вони визнали брехнею; до них прийдуть звістки про те, з чого вони глузували.
7. Невже вони не бачать, скільки прекрасних рослин зростили Ми на землі?
8. Воістину, в цьому — знамення, але ж більшість із них не вірує.
9. Воістину, твій Господь — Всемогутній, Милосердний!
10. Ось твій Господь звернувся до Муси: «Іди до несправедливого народу,
11. народу Фірауна. Невже вони не матимуть страху?»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

طسّم

تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ ﴿١﴾

لَعَلَّكَ بِنِعْمِ رَبِّكَ إِذَا تَكُونُ مُؤْمِنًا ﴿٢﴾

إِن لَّشَاءَ أَنْ نَزِّلَ عَلَيْكَ مِنَ السَّمَاءِ آيَةً فَظَلَّتْ
أَعْيُنُهُمْ لَهَا خَضْبَعِينَ ﴿٣﴾

وَمَا يَأْتِيهِمْ مِنْ ذِكْرٍ مِنَ الرَّحْمَنِ مُحَدِّثٍ إِلَّا كَانُوا
عَنْهُ مُعْرِضِينَ ﴿٤﴾

فَقَدْ كَذَّبُوا فَسَيَأْتِيهِمْ أَنْبَاءُ مَا كَانُوا يَهِيمُونَ ﴿٥﴾

أَوَلَمْ يَرَوْا إِلَى الْأَرْضِ كَرَّمْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ
شَيْءٍ كَرِيمٍ ﴿٦﴾

إِن فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٧﴾

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿٨﴾

وَإِذْ نَادَى رَبُّكَ مُوسَىٰ إِن أَنَّىٰ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٩﴾

قَوْمَ فِرْعَوْنَ أَلا يَتَّقُونَ ﴿١٠﴾

12. Сказав [Муса]: «Я боюся, що вони вважатимуть мене за брехуна,
13. що стиснеться серце моє і не розв'яжеться язик мій. Відішли когось по Гаруна!
14. Відповідаю перед ними за провину й боюся, що вони мене вб'ють!»

«Відповідаю перед ними за провину» — йдеться про вбивство єгиптянина, через яке Муса був змушений утекти з Єгипту.

15. Аллах сказав: «Ні! Рушайте обидва з Моїми знаменнями! Ми будемо з вами й будемо слухати!
16. Ідіть до Фірауна й скажіть: «Господь світів послав нас,
17. щоб ти відпустив із нами синів Ізраїла!»
18. [Фіраун] сказав: «Чи не ми виховували тебе з дитинства? Чи не серед нас ти пробув багато років,
19. а потім зробив те, що зробив? Ти — один із невдячних!»
«Зробив те, що зробив» — йдеться про вбивство єгиптянина.
20. [Муса] відповів: «Я зробив це, коли ще блукав в омані,

قَالَ رَبِّ إِنِّي أَخَافُ أَنْ يُكَذِّبُونِ ﴿١٢﴾

وَيَضِيقُ صَدْرِي وَلَا يَنْطَلِقُ لِسَانِي فَأَرْسِلْ
إِلَيَّ هَارُونَ ﴿١٣﴾

وَأَجْمِرْ عَلَيَّ ذَنْبًا فَأَخَافُ أَنْ يَقْتُلُونِ ﴿١٤﴾

قَالَ كَلَّا فَإِنَّهَا آيَاتِنَا أَنزَلْنَاهَا
مُتَسَمِعِينَ ﴿١٥﴾

فَأَيُّكُمْ يُرْعَوْنَ قَفُولًا إِنَّا رَسُولُ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٦﴾

أَنْ أَرْسِلَ مَعَنَا نَبِيًّا وَسِرِّيًّا ﴿١٧﴾

قَالَ أَلَمْ نُرَبِّكَ فِيهَا أَوْلِيًّا وَوَلَّيْنَاكَ فِيهَا مِنْ
عُمْرِكَ سِنَّينَ ﴿١٨﴾

وَقَعَلْتَ فَعَلَكَ آلَتِي فَعَلْتِ وَأَنْتِ مِنَ
الْكَافِرِينَ ﴿١٩﴾

قَالَ فَعَلْتُهَا إِذْ أَنَا غَافِلٌ مِنَ الضَّالِّينَ ﴿٢٠﴾

21. я втік звідси, коли злякався вас, але мій Господь дарував мені розсуд та зробив мене посланцем!
22. А милість, якою ти мені дорікаєш, — те, що ти зробив синів Ізраїла рабами!»
23. Фіраун сказав: «А що таке Господь світів?»
24. [Муса] відповів: «Господь небес, землі й того, що між ними, якщо ви впевнені!»
25. Тоді [Фіраун] сказав тим, хто був поруч: «Ви чуєте?!»
26. [Муса] сказав: «Ваш Господь і Господь ваших прабатьків!»
27. [Фіраун] сказав: «Воістину, посланець, якого послано до вас — божевільний!»
28. [Муса] сказав: «Господь сходу, заходу й того, що між ними, якщо ви розумієте!»
29. [Фіраун] сказав: «Якщо ти поклонятимешся замість мене іншому богу, я кину тебе до в'язниці!»
30. [Муса] спитав: «А якщо я покажу тобі щось явне?»
31. [Фіраун] відповів: «Покажи це, якщо ти правдивий!»
32. Той кинув свою палицю, й вона стала справжнім змієм!

فَقَرَّرْتُ مِنْكُمْ لَمَّا خِفْتُكُمْ فَوَهَبَ لِي رَبِّي حُكْمًا
وَجَعَلَنِي مِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿٢١﴾

وَيَذَلِكْ نِعْمَةً تَعْمَهَا عَلَىٰ أَنْ عَبَّدتَّ بَنِي
إِسْرَائِيلَ ﴿٢٢﴾

قَالَ فِرْعَوْنُ وَمَا رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿٢٣﴾

قَالَ رَبُّ الْمَسْمُورِينَ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا إِنْ
كُنْتُمْ مُوقِنِينَ ﴿٢٤﴾

قَالَ لِمَنْ حَوْلَهُ: أَلَا تَسْمَعُونَ ﴿٢٥﴾

قَالَ رَبُّكُمْ وَرَبُّ آبَائِكُمُ الْأُولِينَ ﴿٢٦﴾

قَالَ إِنَّ رَسُولَكَ الَّذِي أُرْسِلَ إِلَيْكُمْ
لَمَعْجُونٌ ﴿٢٧﴾

قَالَ رَبُّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ وَمَا بَيْنَهُمَا
إِنْ كُنْتُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٢٨﴾

قَالَ لَئِنِ اتَّخَذتَ إِلَهًا غَيْرِي لَأَجْعَلَنَّكَ
مِنَ الْمَسْجُورِينَ ﴿٢٩﴾

قَالَ أَوَلَوْ جِئْتُكَ بِشَيْءٍ مُّبِينٍ ﴿٣٠﴾

قَالَ فَأَبِ يَهْدِي إِيَّاهُ كُنْتُ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٣١﴾

قَالَ لَقَدْ عَلِمْتُمْ أَنِّي رَسُولُ اللَّهِ فَادَّبْتُمْ أُخْرًا
مَتَّبِعِينَ ﴿٣٢﴾

33. Він витягнув свою руку, й вона стала чистою для тих, хто дивився на неї!
34. Наближені [Фірауна] сказали: «Воістину, він — знаючий чаклун!
35. Він прагне вигнати вас із землі вашої! Що ж ви порадите?»
36. Інші відповіли: «Дай час йому та його брату, й розішли по містах вісників,
37. які приведуть до тебе всіх знаючих чаклунів!»
38. Усіх чаклунів зібрали у визначений час, у визначений день.
39. Людей спитали: «Чи ви зібралися?
40. Можливо, нам слід піти за чаклунами, якщо вони переможуть».
41. Коли прийшли чаклуни, то запитали у Фірауна: «Чи буде для нас винагорода, якщо ми переможемо?»
42. Той відповів: «Так, і ви будете одними з наближених!»
43. Муса сказав їм: «Тож кидайте, що масте кидати!»
44. Вони кинули свої мотузки й палиці та сказали:

وَنَزَعَ يَدَهُ فَإِذَا هِيَ بِيضَاءَ لِلنَّظِيرِينَ ﴿٣٣﴾

قَالَ لِلْمَلَإِ حَوْلَهُ: إِنَّ هَذَا السَّجِرُ عَلِيمٌ ﴿٣٤﴾

يُرِيدُ أَنْ يُخْرِجَكُمْ مِنْ أَرْضِكُمْ بِسِحْرِهِ
فَمَاذَا تَأْمُرُونَ ﴿٣٥﴾

قَالُوا الرَّحْمَةُ وَالْحَاءُ وَأَعْتَفْنَا فِي الْمَدَائِنِ حَثِيثِينَ ﴿٣٦﴾

يَأْتُونَكَ بِكُلِّ سِحْرٍ عَلِيمٍ ﴿٣٧﴾

فَجُمِعَ السَّحَرَةُ لِمِيقَاتِ يَوْمٍ مَعْلُومٍ ﴿٣٨﴾

وَقِيلَ لِلنَّاسِ هَلْ أَنْتُمْ مُخْتَلِعُونَ ﴿٣٩﴾

لَعَلَّكُمْ تَتَّبِعُونَ السَّحَرَةَ إِنْ كَانُوا هُمْ الْعَالِيِينَ ﴿٤٠﴾

فَلَمَّا جَاءَ السَّحَرَةُ قَالُوا لِفِرْعَوْنَ أَإِنَّا لَنَأْتِيَنَّكَ
الْآخِرَةُ إِنْ كُنَّا نَحْنُ الْعَالِيِينَ ﴿٤١﴾

قَالَ نَعَمْ وَإِنَّكُمْ إِذَا لَمِنَ الْمَقْرَبِينَ ﴿٤٢﴾

قَالَ لَهُمْ مُوسَى أَلْقُوا مَا أَنْتُمْ مُقْلُونَ ﴿٤٣﴾

فَأَلْقَوْا حِبَابَهُمْ وَعِصِيَّهُمْ وَقَالُوا بِعِزَّةِ

- «Присягаємося могутністю
Фірауна, що ми неодмінно
переможемо!»
45. Муса кинув свою палицю. І
вона проковтнула те, що вони
вигадували!
46. Тоді чаклуни впали ниць.
47. Вони сказали: «Ми увірували в
Господа світів,
48. Господа Муси та Гаруна!»
49. [Фіраун] сказав: «Невже ви
довірилися йому без мого
дозволу?! Воістину, він — ваш
наставник, який навчив вас чар!
Я накажу відрубати вам руки й
ноги та розіп'яти вас усіх!»
50. Ті відповіли: «Не буде в цьому
лиха! Воістину, ми повернемося
до Господа свого!
51. Ми сподіваємося, що Він
простить нам гріхи наші за
те, що ми стали першими
віруючими!»
52. Ми відкрили Мусі: «Вийди
вночі разом із Моїми рабами,
адже вас будуть переслідувати!»
53. Фіраун послав глашатаїв до всіх
міст:
54. «Воістину, цих людей небагато!
Ідеться про синів Ізраїля.
55. Вони розлютили нас!
- فِرْعَوْنَ إِنَّا لَنَحْنُ الْكَافِرُونَ ﴿٥٥﴾
- قَالَ قَوْمُ مُوسَىٰ عَصَاهُ فَإِذَا هِيَ تَلْقَفُ مَا
يَأْمُرُونَ ﴿٥٦﴾
- قَالُوا لَيْسَ لَنَا سِجِّينٌ ﴿٥٧﴾
- قَالُوا آمَنَّا بِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٥٨﴾
- رَبِّ مُوسَىٰ وَهَارُونَ ﴿٥٩﴾
- قَالَ أَمْ أَمْسَرَ لَهُ، قَبْلَ أَنْ أَدْرَأَ لَكُمْ آيَةً
لِكَيْ تَكْفُرُوا بِالَّذِي آتَاكُمْ بِهِ الْكِتَابَ فَتُنْفِقُوا
بِمَا كُفَرْتُمْ بِهِ وَتُرِيدُونَ مِنَ الْفَالِغِ
وَالْأَصْحَابِ كَمَا أَجْمَعُونَ ﴿٦٠﴾
- قَالُوا لَئِن لَّمْ يَئْتِنَا آيَاتُهُ مِنَّا إِلَّا رَيْبًا مُّقْتَدِرِينَ ﴿٦١﴾
- إِنَّا نَطْمَعُ أَنْ يَغْفِرَ لَنَا رَبُّنَا خَطِيئَاتِنَا إِنَّ كُنَّا
أَوَّلَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٦٢﴾
- ﴿ وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ أَنْ أَسْرِ بِعِبَادِي إِلَيْكُمْ
مُنْتَهَبِينَ ﴿٦٣﴾
- فَأَرْسَلَ فِرْعَوْنُ فِي الْمَدَائِنِ خَشِيرِينَ ﴿٦٤﴾
- إِنَّ هَذِهِ لَأَيُّ قَوْمٍ قَلِيلُونَ ﴿٦٥﴾
- وَأَنهزنا لئلا نأظنن ﴿٦٦﴾

56. Воістину, ми всі маємо бути напоготові!»
وَأَنَا لَجَمِيعٍ حَذِرُونَ ﴿٥٦﴾
57. Ми відібрали в них сади й джерела,
فَأَخْرَجْنَا لَهُمْ مِنْ جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ﴿٥٧﴾
58. скарби та прекрасні місця!
وَكُنُوزٍ وَمَقَارٍ كَرِيمٍ ﴿٥٨﴾
59. Так! Ми передали це все синам Ізраїла.
كَذَلِكَ وَأَوْرَثْنَاهَا بَنِي إِسْرَائِيلَ ﴿٥٩﴾
60. На світанку вони рушили за ними.
فَاتَّبَعُوهُمْ مُشْرِقِينَ ﴿٦٠﴾
61. Коли дві групи побачили одна одну, прибічники Муси сказали: «Воістину, нас упіймають!»
فَلَمَّا تَرَاهُ إِجْتَمَعُوا قَالَ أَصْحَابُ مُوسَى إِنَّا لَمُدْرِكُونَ ﴿٦١﴾
62. Той сказав: «Ні! Воістину, зі мною Господь мій, Який вкаже мені прямий шлях!»
قَالَ كَلَّا إِنَّ مَعِيَ رَبِّي سَيَهْدِينِ ﴿٦٢﴾
63. Тоді Ми відкрили Мусі: «Удар своєю палицею море!» Воно розділилося, а кожна частина була наче висока гора!
فَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ أَنْ أُصْرِبْ بَعْصَاكَ الْبَحْرَ فَأَنْفَلَقَ فَمَا كَانَ كُلُّ فِي كَالظُّرِّ الْعَظِيمِ ﴿٦٣﴾
64. Ми дозволили наблизитися іншим,
وَأَزَلْنَا ثَمَرَهُ الْأَخْيَرِينَ ﴿٦٤﴾
65. а потім урятували Мусу та всіх, хто був із ним.
وَأَنْجَيْنَا مُوسَىٰ وَمَنْ مَعَهُ أَجْمَعِينَ ﴿٦٥﴾
66. А тих інших Ми втопили.
ثُمَّ أَغْرَقْنَا الْأَخْيَرِينَ ﴿٦٦﴾
67. Воістину, в цьому — знамення, але більшість із них не вірує.
إِنَّا فِي ذَلِكَ لَآيَةٌ وَمَا كَانُوا أَكْثَرَهُمْ مُّؤْمِنِينَ ﴿٦٧﴾
68. Воістину, твій Господь — Всемогутній, Милосердний!
وَأَنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿٦٨﴾
69. Прочитай їм історію про Ібрагіма.
وَأَنْتَلِّ عَلَيْهِمْ نَبَأَ إِبْرَاهِيمَ ﴿٦٩﴾

70. Ось він сказав батькові та своєму народові: «Кому ви поклоняєтеся?»
71. Ті сказали: «Ми поклоняємося ідолам та цілком віддані їм!»
72. Він спитав: «Невже вони чують вас, коли ви кличете їх,
73. приносять вам користь чи завдають лиха?»
74. Ті сказали: «Але ми знаємо, що це робили наші батьки!»
75. [Ібрагім] сказав: «Чи бачили ви, чому поклоняєтеся
76. ви та ваші прабатьки?
77. Це все — мої вороги, крім Господа світів,
78. Який мене створив і веде прямим шляхом;
79. Який мене годує та поїть,
80. зцілює мене, коли я хворію;
81. Який умертвить мене, а потім оживить;
82. Який, сподіваюсь, в Судний День простить мої гріхи!
83. Господи! Даруй Мені знання та возз'єднай мене з праведниками!
84. Залиш про мене добру славу в наступних поколіннях!

إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ مَا تَعْبُدُونَ ﴿٧٠﴾

قَالُوا نَعْبُدُ أَصْنَامًا مَّا قَظَلْ لَهَا عَمَلٌ فِيْنَا ﴿٧١﴾

قَالَ هَلْ يَسْمَعُونَكَ إِذْ تَدْعُونَ ﴿٧٢﴾

أَوْ يَنْفَعُونَكَ أَوْ يَضُرُّونَ ﴿٧٣﴾

قَالُوا بَلْ وَجَدْنَا آبَاءَنَا كَذَلِكَ يَفْعَلُونَ ﴿٧٤﴾

قَالَ أَفَرَأَيْتُمْ مَا كُنْتُمْ تَعْبُدُونَ ﴿٧٥﴾

أَنْتُمْ وَآبَاءُ آبَائِكُمُ الْأَقْدَمُونَ ﴿٧٦﴾

فَأَنهَرَهُ عَذُوْلِي الْأَرْبَ الْعَالِيْنَ ﴿٧٧﴾

الَّذِي خَلَقَنِي فَهوَ يَهْدِينِ ﴿٧٨﴾

وَالَّذِي هُوَ يُطْعِمُنِي وَيَسْقِينِ ﴿٧٩﴾

وَإِذَا مَرِضْتُ فَهوَ يَشْفِينِ ﴿٨٠﴾

وَالَّذِي يُمِيتُنِي ثُمَّ يُحْيِينِ ﴿٨١﴾

وَالَّذِي أَطْمَعُ أَنْ يَغْفِرَ لِي خَطِيئَتِي
يَوْمَ الْآزْمِ ﴿٨٢﴾

رَبِّ هَبْ لِي حُكْمًا وَأَلْحِقْنِي بِالصَّالِحِينَ ﴿٨٣﴾

وَاجْعَلْ لِي لِسَانَ صِدْقٍ فِي الْآخِرِينَ ﴿٨٤﴾

85. Зроби Мене одним зі
спадкоємців саду блаженства! وَأَجْعَلَنِي مِنْ وَرَثَةِ جَنَّةِ النَّعِيمِ ﴿٥٥﴾
86. І прости мого батька, бо він
заблукав! وَأَعْفِرْ لِي إِنَّكَ رَءُوفٌ رَحِيمٌ ﴿٥٦﴾
87. І не ганьби мене в День, коли
всі воскреснуть، وَلَا تُخْزِنِي يَوْمَ يُبْعَثُونَ ﴿٥٧﴾
88. День, коли не допоможе ні
майно, ні діти، يَوْمَ لَا يَنْفَعُ مَالٌ وَلَا بَنُونَ ﴿٥٨﴾
89. а лише чисте серце, з яким
хтось прийде до Аллаха!» إِنْ آمَنَ أَتَى اللَّهَ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ ﴿٥٩﴾
90. Рай наблизиться до
богобоязливих، وَأَرْزَقْتِ الْجَنَّةَ الْمُتَّقِينَ ﴿٦٠﴾
91. а ті, які збилися зі шляху, ясно
побачать пекло. وَرَزَقْتَ الْجَحِيمَ الْعَاوِينَ ﴿٦١﴾
92. Їх запитують: «Де ж ті, кому ви
поклонялися وَقِيلَ لَهُمْ أَنْ مَأْكُومٌ تَعْبُدُونَ ﴿٦٢﴾
93. замість Аллаха? Невже вони
допоможуть вам чи собі?» مِنْ دُونِ اللَّهِ هَلْ يَنْصُرُونَكَ أَوْ يَنْصِرُونَ ﴿٦٣﴾
94. Їх скинуть туди — разом із
тими, які збилися зі шляху، فَكَيْفَ يُؤْمِنُ بِهَا هُمُ وَالْعَاوِينَ ﴿٦٤﴾
95. а також всім військом Ібліса. وَجُودِ إبْلِيسَ أَجْمَعُونَ ﴿٦٥﴾
96. Сперечаючись, вони скажуть
одне одному، قَالُوا وَهُمْ فِيهَا يَخْتَصِمُونَ ﴿٦٦﴾
97. «Клянемося Аллахом, ми були в
явній омані، تَأْتِيهِمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَنَّ كُنَّا فِي صَلَاتٍ مُبِينٍ ﴿٦٧﴾
98. коли вважали вас рівними
Господу світів! إِذْ نُسَبِّحُكَ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٦٨﴾
99. Це грішники збили нас зі шляху، وَمَا أَصَلْنَا إِلَّا الْمُشْرِكِينَ ﴿٦٩﴾
100. і немає в нас ні заступників، قَتَلْنَا مِنْ شَفِيعِينَ ﴿٧٠﴾

101. ні близьких друзів.
102. Якби ми могли повернутися, то були б віруючими!»
103. Воістину, в цьому знамення!
Але більшість із них не вірує!
104. Воістину, твій Господь —
Всемогутній, Милосердний!
105. Народ Нуха вважав посланців
брехунами.
106. Ось їхній брат Нух сказав їм:
«Невже ви не боїтесь?
107. Я — посланець до вас, який
гідний довіри!
108. Бійтесь Аллаха й коріться
мені!
109. Я не прошу у вас винагороди за
це, мене винагородить тільки
Господь світів!
110. Бійтесь Аллаха й коріться
мені!»
111. Ті відповіли: «Невже ми
повіримо тобі, якщо за тобою
пішли найжалогідніші?»
112. Він сказав: «Не мені знати про
те, що вони роблять.
113. Їм відплатить тільки Аллах,
якби ви тільки знали про це!
114. А я не проганятиму віруючих.
115. Адже я — тільки ясний
застерігач!»

وَالصّٰدِقِۦنَۦمُجِۦمِۦمٍۙ

فَلَوْلَآ اَنَّا كَرِهَۦمُۦنَۦمُۦلُۦمِۦنَۦمُۦنِۦمِۦنَۙ

اِنَّ فِيۡ ذٰلِكَ لَآٰيٰتٍۭ لِّمَنۡ يَّعٰقِلُۙ

وَ اِنَّ رَبَّكَ لَهٗوَ الْعَزِۦزُ الرَّحِۦمُۙ

كَذٰبَتۡ قَوْمُۤنَ۟مُۦرُۦ۟جِۦمِۦنَۙ

اِذۡ قَالۡ لِهٖمۡ اٰخُوۡهُمۡ مَّرۡ۟جُ۟حُۙ اَلَا تَتَّقُوۡنَۙ

اِنِّىۡ لَكُرۡسُوۡلٌۭ اٰمِۦنٌۙ

فَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاَطِيعُوۡنَۙ

وَمَا اَسْـَٔلُكُمْ عَلَيْهِ۟ مِنْۢ بَۡرٍۭ اَنْۢ يَّجِۡنَ۟ا اٰخِرٰىۙ اِلَّا عَلَىٰ رَبِّ الْعٰلَمِۦنَۙ

فَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاَطِيعُوۡنَۙ

ۙ قَالُوۡا اَلَا نُوۡمِنُ لَكَ وَاَتَّبَعَكَ الْاٰرۡذَۡلُوۡنَۙ

قَالَ وَمَا عَلٰىۤىۡمَ۟ بِمَا كَانُوۡا يَفْعَلُوۡنَۙ

اِنَّ حِسَابَهُمۡۙ اِلَّا عَلَىٰ رَبِّىۡ لَوۡ تَشْعُرُوۡنَۙ

وَمَا اَنَاۡ بِطَارِدِ الْمُؤْمِنِۦنَۙ

اِنَّ اَنَاۡ اِلَّا نَذِۦرٌۭ مُّبِۦنٌۙ

116. Вони сказали: «Нуху! Якщо ти не припиниш, то будеш одним із каменованих!»

قَالُوا لَئِن لَّمْ تَنْتَهَ يَنْصُبْكَ يَتَكُونُ مِنَ
الْمَرْجُومِينَ ﴿١١٦﴾

117. Він сказав: «Господи! Воістину, мій народ визнав мене за брехуна!»

قَالَ رَبِّ إِنِّي قَوْمِي كَذَّبُونِ ﴿١١٧﴾

118. Тож розсуди між нами та врятуй мене й тих віруючих, які зі мною!»

فَأَنْتَحِ بَيْنِي وَبَيْنَهُمْ فَتَحَا وَتَحْنِي وَمَنْ مَعِيَ مِنَ
الْمُؤْمِنِينَ ﴿١١٨﴾

119. Ми врятували його й тих, хто був із ним, у переповненому ковчезі,

فَأَنْجَيْنَاهُ وَمَنْ مَعَهُ فِي الْفُلِ الْمَشْحُونِ ﴿١١٩﴾

120. а потім утопили всіх інших!

ثُمَّ أَغْرَقْنَا بَعْدُ الْبَاقِينَ ﴿١٢٠﴾

121. Воістину, в цьому — знамення! Але ж більшість із них не вірує!

إِنِّي فِي ذَلِكَ لَآيَةٌ وَمَا كَانَ أَكْثَرَهُمْ
مُؤْمِنِينَ ﴿١٢١﴾

122. Воістину, Твій Господь — Всемогутній, Милосердний!

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿١٢٢﴾

123. Адити визнали посланців брехунами.

كَذَّبَتْ عَادُ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٢٣﴾

124. Ось їхній брат Гуд сказав їм: «Невже ви не боїтесь?»

إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ هُودٌ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿١٢٤﴾

125. Воістину, я — посланець до вас, який гідний довіри!

إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿١٢٥﴾

126. Бійтесь Аллаха й коріться мені!

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا ﴿١٢٦﴾

127. Я не прошу у вас винагороди за це, мене винагородить тільки Господь світів!

وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى
رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٢٧﴾

128. Невже ви будете марно ставити знаки на кожному пагорбі

أَتَنْبُؤُونَ بِكُلِّ رِيعٍ هَائِلَةٍ تَقْبَعُونَ ﴿١٢٨﴾

*Ібн Касір пояснює цей аят так:
демонструючи свою силу, адити*

зводили на придорожніх пагорбах високі будівлі. Насправді в цьому не було потреби, тому ця справа була «марною».

129. й зводити високі споруди, наче ви житимете вічно,
130. й чинити насильство над людьми, як тирани?
131. Бійтесь Аллаха й коріться мені,
132. Бійтесь Того, Хто допоміг вам тим, що вам відомо:
133. допоміг вам худобою та синами,
134. садами та джерелами!
135. І я боюся, що вас спіткає кара у Великий День!»
136. Ті відповіли: «Байдуже нам, чи будеш нас повчати, чи ти не будеш із тими, які повчають.
137. Це лише звичаї давніх поколінь,
138. і ми не будемо покарані!»
139. Вони вважали його брехуном, тож Ми знищили їх! Воістину, в цьому — знамення! Але ж більшість із них не вірує!
140. Воістину, твій Господь — Всемогутній, Милосердний!
141. Самудити вважали посланців брехунами.
142. Ось їхній брат Саліх сказав їм: «Невже ви не боїтесь?

وَتَجِدُونَ مَصَابِعَ لَعْنَتِكُمْ تَخْلُدُونَ ﴿١٢٩﴾

وَإِذَا بَطَشْتُمْ بَطَشْتُمْ جَبَّارِينَ ﴿١٣٠﴾

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا ﴿١٣١﴾

وَاتَّقُوا الَّذِي أَمَدَّكُمْ بِمَا تَعْلَمُونَ ﴿١٣٢﴾

أَمَدَّكُمْ بِأَنْعَامٍ وَبَنِينَ ﴿١٣٣﴾

وَجَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ﴿١٣٤﴾

إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿١٣٥﴾

قَالُوا سَوَاءَ عَلَيْنَا أَوَعظمت أَمْ لَمْ تَكُنْ مِنَ الْوَاعِظِينَ ﴿١٣٦﴾

إِنَّ هَذَا إِلَّا خُلُقُ الْأَوَّلِينَ ﴿١٣٧﴾

وَمَا نَحْنُ بِمُعَذَّبِينَ ﴿١٣٨﴾

فَكَذَّبُوهُ فَأَهْلَكَ نَحْمُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١٣٩﴾

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿١٤٠﴾

كَذَّبَتْ ثَمُودُ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٤١﴾

إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ صَالِحٌ أَالَاتِقُونَ ﴿١٤٢﴾

143. Воістину, я — посланець до вас,
який гідний довіри!

إِنِّي لَكُرْسُولٌ آمِنٌ ﴿١٤٣﴾

144. Бійтесь Аллаха й коріться мені!

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا أَمْرًا

145. Я не прошу у вас винагороди за
це, мене винагородить тільки
Господь світів!

وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَعْلَىٰ
رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٤٥﴾

146. Невже вас залишать у безпеці
серед усього, що тут:

أَتُتْرَكُونَ فِي مَا هُنَّآءَ آمِنِينَ ﴿١٤٦﴾

147. садів і джерел,

فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ﴿١٤٧﴾

148. посівів та пальм із ніжними
плодами,

وَرُزُقٍ وَخَلِّ طَلْعَهَا هَاضِمٌ ﴿١٤٨﴾

149. й ви будете вправно висікати
житла в горах?

وَتَنْجُونَ مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتًا أَقْدِيمِينَ ﴿١٤٩﴾

150. Бійтесь Аллаха й коріться мені,

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا أَمْرًا

151. і не коріться наказу злочинців,

وَلَا تَطِيعُوا أَمْرَ الْمُسْرِفِينَ ﴿١٥١﴾

152. які ширять безчестя на землі й
нічого не покращують».

الَّذِينَ يُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ وَلَا يُصْلِحُونَ ﴿١٥٢﴾

153. Ті відповіли: «Ти лише один із
зачарованих,

قَالُوا إِنَّمَا أَنْتَ مِنَ الْمَسْحُورِينَ ﴿١٥٣﴾

154. така сама людина, як і ми.

Покажи нам знамення, якщо ти
один із правдивих!»

مَا أَنْتَ إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُنَا فَأْتِ بِآيَةٍ إِنْ كُنْتَ
مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿١٥٤﴾

155. Той сказав: «Ось воно —
верблюдиця! Вона питиме
воду, і ви питимете воду — у
визначені дні!

قَالَ هَذِهِ نَاقَةٌ لَهَا شِرْبٌ وَلَكُمْ شِرْبُ يَوْمٍ
مَعْلُومٍ ﴿١٥٥﴾

156. Не завдавайте їй шкоди, інакше
спіткає вас кара у Великий
День!»

وَلَا تَمْسُوهَا بِسُوءٍ فَيَأْخُذَكُمْ عَذَابُ يَوْمٍ
عَظِيمٍ ﴿١٥٦﴾

157. Вони підрізали їй жили й
пошкодували про це!

فَعَقَرُوهَا فَآصَبُوا كَلِمَاتٍ ﴿١٥٧﴾

158. Спіткала їх кара! Воістину, в цьому — знамення, але ж більшість із них не вірує!
159. Воістину, твій Господь — Всемогутній, Милосердний!
160. Народ Лута вважав посланців за брехунів.
161. Ось їхній брат Лут сказав їм: «Невже ви не боїтесь?
162. Воістину, я — посланець до вас, який гідний довіри!
163. Бійтесь Аллаха й коріться мені!
164. Я не прошу у вас винагороди за це, мене винагородить тільки Господь світів!
165. Невже ви ходитимете до чоловіків зі світів,
«Зі світів» — чоловіків не лише з народу Лута, а взагалі, «синів Адама», як пояснюють коментатори (ат-Табарі та аль-Багавві).
166. залишаючи дружин, створених для вас Господом вашим? Таж ні, ви — злочинний народ!»
167. Ті відповіли: «Луте! Якщо ти не припиниш, то будеш одним із вигнанців!»
168. Він сказав: «Я — один із тих, кому ненависні вчинки ваші!
169. Господи! Врятуй мене й родину мою від того, що роблять вони!»

فَأَخَذَهُمُ الْعَذَابُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُم مُّؤْمِنِينَ ﴿١٥٨﴾

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿١٥٩﴾

كَذَّبَتْ قَوْمُ لُوطٍ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٦٠﴾

إِذْ قَالَ لَهُمُ أَخُوهُمْ لُوطُ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿١٦١﴾

إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿١٦٢﴾

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا أَمْرِي ﴿١٦٣﴾

وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٦٤﴾

أَتَأْتُونَ الذَّكَرَانَ مِنَ الْعَالَمِينَ ﴿١٦٥﴾

وَتَذَرُونَ مَا خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِئَنْتُمْ قَوْمٌ عَادُونَ ﴿١٦٦﴾

قَالُوا لَيْن لَّمْ تَنْتَهَ عَنْهُ لُوطُ لَتَكُونَنَّ مِنَ الْمُخْرَجِينَ ﴿١٦٧﴾

قَالَ إِنِّي لِعَمَلِكُمْ مِنَ الْقَالِينَ ﴿١٦٨﴾

رَبِّ يَجْعَلْ لِي وَآهْلِي مِمَّا يَمْلُكُونَ ﴿١٦٩﴾

170. Ми врятували його та його родину — всіх,
فَجَنَيْنَاهُ وَأَهْلَهُ أَجْمَعِينَ ﴿١٧٠﴾
171. окрім старої дружини, яка лишилася позаду.
إِلَّا عَجُوزًا فِي الْغَائِبِينَ ﴿١٧١﴾
172. Усіх інших Ми знищили,
فَرَدَدْنَاهَا لِلْآخِرِينَ ﴿١٧٢﴾
173. проливши на них дощ. Який поганий цей дощ для тих, кого застерігали!
وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَطَرًا فَنَسَاءَ مَطَرُ الْمُنذِرِينَ ﴿١٧٣﴾
174. Воістину, в цьому — знамення, але ж більшість із них не вірує!
إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١٧٤﴾
175. Воістину, твій Господь — Всемогутній, Милосердний!
وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿١٧٥﴾
176. Жителі аль-Айки вважали посланців брехунами.
كَذَّبَ أَصْحَابُ آلِ آيَةَ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٧٦﴾
Аль-Айка — селище в Мад'яні, де жив народ Шуайба.
177. Ось їхній брат Шуайб сказав їм: «Невже ви не боїтесь?»
إِذْ قَالَ لَهُ شُعَيْبٌ يَا لَأَنْتُمْ قَوْمٌ ﴿١٧٧﴾
178. Воістину, я — посланець до вас, який гідний довіри!
إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿١٧٨﴾
179. Бійтесь Аллаха й коріться мені!
فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا أَمْرًا ﴿١٧٩﴾
180. Я не прошу у вас винагороди за це, мене винагородить тільки Господь світів!
وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجَلَ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٨٠﴾
181. Наповнюйте міру справедливо й не будьте з тих, які завдають іншим збитків.
﴿ أَوْفُوا بِالْكَيْلِ وَلَا تَكُونُوا مِنَ الْمُخْسِرِينَ ﴾ ﴿١٨١﴾
182. І зважуйте на точних терезах!
وَزِنُوا بِالْقِسَاسِ الْمُسْتَقِيمِ ﴿١٨٢﴾
183. Не применшуйте того, що належить людям і не поширюйте безчестя на землі!
وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ وَلَا تَقْتُلُوا فِي الْأَرْضِ مَفْسِدِينَ ﴿١٨٣﴾

184. Бійтеся Того, Хто створив і вас,
і перші покоління!»
185. Ті відповіли: «Ти тільки один із
зачарованих,
186. така сама людина, як і ми.
Тож ми думаємо, що ти —
брехун!
187. Скинь на нас шматок неба, якщо
ти правдивий!»
188. Той сказав: «Мій Господь краще
знає те, що ви робите!»
189. Вони визнали його за брехуна, і
їх вразила кара — у День Тіні!
Такою була кара Великого Дня!
*«День Тіні» (йаум аз-зулля) — як
відзначає ат-Табарі та інші
тлумачі, народ Шуайба був
знищений вогняною хмарою.*
190. Воістину, в цьому — знамення,
але ж більшість із них не вірує!
191. Воістину, твій Господь —
Всемогутній, Милосердний!
192. А це — зіслане Господом світів.
Ідеться про Коран.
193. Вірний Дух зійшов із ним
194. на твоє серце, щоб ти був одним
із застерігачів.
195. [Зіслане] арабською мовою,
зрозумілою!
196. Міститься воно в сувоях давніх
народів.

وَاتَّقُوا الَّذِي خَلَقَكُمْ وَالْجِبَالَ الْأُولَىٰ ﴿١٨٤﴾

قَالُوا إِنَّمَا أَنْتَ مِنَ الْمَسْحُورِينَ ﴿١٨٥﴾

وَمَا أَنْتَ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا وَإِنْ نُنظِّدُكَ لَيَنْ
الْكَاذِبِينَ ﴿١٨٦﴾

فَأَسْقِطْ عَلَيْنَا كِسْفًا مِّنَ السَّمَاءِ إِنْ كُنْتَ
مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿١٨٧﴾

قَالَ رَبِّي أَعْلَمُ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٨٨﴾

فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَهُمْ عَذَابٌ يَوْمَ الظُّلُمَةِ إِنَّهُ كَانَ
عَذَابٌ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿١٨٩﴾

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُّؤْمِنِينَ ﴿١٩٠﴾

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿١٩١﴾

وَإِنَّهُ لَكُنزِيلٌ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٩٢﴾

نَزَّلَهُ بِالرُّوحِ الْأَمِينِ ﴿١٩٣﴾

عَلَى قَلْبِكَ لِتَكُونَ مِنَ الْمُنذِرِينَ ﴿١٩٤﴾

بِلِسَانٍ عَرَبِيٍّ مُّبِينٍ ﴿١٩٥﴾

وَإِنَّهُ لَكُنزِيلٌ قُرْآنٍ الْاُولَىٰ ﴿١٩٦﴾

197. Чи не є знаменням для них те,
що його знають учені синів
Ізраїла?

*Ат-Табарі зазначає, що
йдеться про освічених юдеїв,
які навернулися до ісламу
(наприклад, Абд Аллаг бін Саям).*

أَوَلَمْ يَكُنْ لَهَمَّ آيَةٌ أَنْ يَأْتِيَهُمُ الْمَلَأُونَا بِحَقِّ
إِسْرَائِيلَ ﴿١٩٧﴾

198. Якби Ми зіслали його комусь із
чужинців,

وَلَوْ نَزَّلْنَاهُ عَلَىٰ بَعْضِ الْأَعْجَمِينَ ﴿١٩٨﴾

199. і він прочитав це для них, то
вони б не увірували!

فَقَرَأَهُ عَلَيْهِمْ مَا كَانُوا بِهِ مُؤْمِنِينَ ﴿١٩٩﴾

200. Так Ми вкладаємо
[багатобожжя] у серця
грішників!

*Інтерполяція — згідно з
коментарем аль-Багавві, який
посилається на ібн Аббаса,
Хасана, Муджагіда та інших
перших тлумачів.*

كَذَلِكَ سَلَكْنَاهُ فِي قُلُوبِ الْمُجْرِمِينَ ﴿٢٠٠﴾

201. Вони не увірують у нього, доки
не побачать болісної кари!

لَا يُؤْمِنُونَ بِهِ حَتَّىٰ يَرَوْا الْعَذَابَ الْأَلِيمَ ﴿٢٠١﴾

202. Вона вразить їх зненацька, так,
що вони й не відчують цього!

فَبِأَيِّهِمْ بَعَثَتْهُمُ لَيْسَعُورَاتُ ﴿٢٠٢﴾

203. Тоді вони запитують: «Чи не
буде нам відстрочки?»

فَيَقُولُوا هَلْ نَحْنُ مُنْظَرُونَ ﴿٢٠٣﴾

204. Невже вони намагаються
прискорити Нашу кару?

أَيَعِدَايَ أَتَيْسَعِيحُونَ ﴿٢٠٤﴾

205. Чи ти знаєш, що коли Ми
дозволимо їм користуватися
благами довгі роки,

أَفَرَأَيْتَ إِنْ مَتَّعْنَاهُمْ سِنِينَ ﴿٢٠٥﴾

206. а потім до них прийде те, що їм
обіцяно,

ثُمَّ جَاءَهُمْ مَا كَانُوا يُوعَدُونَ ﴿٢٠٦﴾

207. то блага, якими вони користувалися, ніяк не допоможуть їм?
مَا آتَيْنَاهُمْ مِمَّا كَانُوا يَمْتَعُونَ ﴿٥٧﴾
208. Ми не знищували жодного селища, де б не було перед цим застерігачів
وَمَا أَهْلَكْنَا مِنْ قَرْيَةٍ إِلَّا لَهَا مُنذِرُونَ ﴿٥٨﴾
209. із настановою. І Ми не були несправедливі!
ذَكَرْنَا وَمَا كُنَّا ظَالِمِينَ ﴿٥٩﴾
210. Шайтани не сходили з ним,
Ідеться про Коран.
وَمَا نَزَّلَتْ بِهِ الشَّيَاطِينُ ﴿٦٠﴾
211. Це не личить їм, і неспроможні вони на це!
وَمَا يَنْبَغِي لَهُمْ وَمَا يَسْتَطِيعُونَ ﴿٦١﴾
212. Усунено їх від слухання його!
إِنَّهُمْ عَنِ السَّمْعِ لَمَعزُونَ ﴿٦٢﴾
213. Не звертайся замість Аллаха до іншого бога, інакше будеш серед покараних.
فَلَا تَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ فَتَكُونَ مِنَ الْمُعَذَّبِينَ ﴿٦٣﴾
214. Застерігай своїх найближчих родичів!
وَأَنْذِرْ عَشِيرَتَكَ الْأَقْرَبِينَ ﴿٦٤﴾
215. Накрий своїм крилом віруючих, які пішли за тобою.
Тобто «будь м'який із ними» (ат-Табарі).
وَإَخْفِضْ جَنَاحَكَ لِمَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٦٥﴾
216. А якщо вони не послухають тебе, то скажи: «Я не причетний до того, що ви робите!»
فَإِنْ عَصَوْكَ فَقُلْ إِنِّي بَرِيءٌ مِمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٦٦﴾
217. І покладайся на Величного, Милосердного,
وَتَوَكَّلْ عَلَى الْعَزِيزِ الرَّحِيمِ ﴿٦٧﴾
218. Який бачить тебе, коли ти звершуєш молитви,
الَّذِي يَرَىٰكَ حِينَ تَقُومُ ﴿٦٨﴾
219. і рухаєшся серед тих, які низько вклоняються.
وَتَقَبَّلُكَ فِي السُّجُودِ ﴿٦٩﴾

220. Воістину, Він — Всечуючий і Всезнаючий!

إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٢٢٠﴾

221. Чи не розповісти вам про того, на кого сходять шайтани?

هَلْ أَتَيْتُمْ عَلَىٰ مَنْ نَزَّلَ الشَّيْطَانُ ﴿٢٢١﴾

222. Вони сходять на кожного брехуна, грішника!

نَزَّلَ عَلَىٰ كُلِّ أَفَّاكٍ أَثِيمٍ ﴿٢٢٢﴾

223. Вони переповідають підслухане, але ж насправді більшість із них — брехуни!

يُلْقُونَ السَّمْعَ وَأَكْتَهُمْ كَذِبُونَ ﴿٢٢٣﴾

224. А за поетами йдуть тільки ті, що збилися зі шляху.

وَالشُّعْرَاءُ يَتَّبِعُهُمُ الْغَاوُونَ ﴿٢٢٤﴾

225. Невже ти не бачиш, що вони блукають по всіх долинах «Блукають по всіх долинах» — ібн Касір наводить різні тлумачення цього виразу. Наприклад: «багатослівні стосовно кожної забавки», «[блукають] у кожних словах», «поет марно прославляє одних людей та марно принижує інших». Під «поетами» тут маються на увазі поети-багатобожники (ат-Табарі).

أَلَمْ تَرَ أَنَّهُمْ فِي كُلِّ وَادٍ يَهِيمُونَ ﴿٢٢٥﴾

226. і говорять те, чого не роблять?

وَأَنَّهُمْ يَقُولُونَ مَا لَا يَفْعَلُونَ ﴿٢٢٦﴾

227. За винятком тих, які увірували, роблять добро, часто згадують Аллаха й захищаються, коли з ними вчинили несправедливо. Скоро дізнаються ті, які чинять несправедливо, куди вони повернуться!

إِلَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
وَذَكَرُوا اللَّهَ كَثِيرًا وَانْتَصَرُوا مِنْ بَعْدِ مَا ظَلَمُوا
وَسَيَعْلَمُ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَيَّ مُنْقَلَبٍ يَنْقَلِبُونَ ﴿٢٢٧﴾

Сура 27. Ан-Намль («Мурахи»)

*Im'ям Аллаха Милостивого,
Милосердного!*

1. Та. Сін. Це — знамення Корану та ясного Писання,
2. прямий шлях і добра звістка для віруючих,
3. які звершують молитву, дають закят і які впевнені в існуванні наступного життя!
4. Воістину, тим, які не вірують у наступне життя, Ми прикрасили вчинки їхні, й вони заблукали!
5. Вони — ті, на кого чекає найгірша кара, а в наступному житті вони зазнають найбільших втрат!
6. Воістину, ти отримуєш цей Коран від Мудрого, Знаючого.
7. Ось Муса сказав своїй родині: «Я помітив вогонь! Я принесу вам звідти якусь новину або палаючу головню, щоб ви могли зігритися!»
8. Коли він підійшов туди, то почув голос: «Благословенний Той, Хто у вогні, і той, хто поблизу нього! Преславний Аллах, Господь світів!
9. О Мусо! Воістину, Я — Аллах, Всемогутній, Мудрий!

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

طَسَّ تِلْكَ آيَاتُ الْقُرْآنِ وَإِنْ وَكَتَابٍ مُّبِينٍ ﴿١﴾

هُدًى وَبُشْرَى الْمُؤْمِنِينَ ﴿٢﴾

الَّذِينَ يَقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ
وَهُرُّ بِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ ﴿٣﴾

إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ زَيَّنَّا لَهُمْ
أَعْمَالَهُمْ فَمَا هُمْ بِعَمَّاهُونَ ﴿٤﴾

أُولَئِكَ الَّذِينَ لَهُمْ سُوءُ الْعَذَابِ وَهُمْ فِي
الْآخِرَةِ هُمْ الْآخْسَرُونَ ﴿٥﴾

وَإِنَّكَ لَتَلْقَى الْقُرْآنَ مِنْ لَدُنِّ حَكِيمٍ عَلِيمٍ ﴿٦﴾

إِذْ قَالَ مُوسَى لِأَخِيهِ هَارُونَ إِنِّي نَارًا اسْتَأْتَيْتُكُمْ مِنْهَا
بِخَبْرٍ أَوْءَاتِكُمْ بِهِهَا بِقَبْسٍ لَعَلَّكُمْ تَصْطَلُونَ ﴿٧﴾

فَلَمَّا جَاءَهُمَا نُورٌ لَمَّا بَدَأَ فِي السَّمَاءِ وَمَنْ
حَوْلَهَا وَسُبْحَانَ اللَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٨﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿٩﴾

10. Кинь свою палицю!» Коли той побачив, що вона зивається, наче змія, то кинувся назад і не повернувся. «О Мусо! Не бійся, адже посланці не бояться Мене!
11. А якщо хто вчинив несправедливість, але потім замінив зло добром, то Я — Прощаючий, Милосердний!
12. Поклади свою руку за пазуху й побачиш її чистою, без жодних плям. Такими є деякі з дев'яти знамень для Фірауна та його народу. Воістину, вони — нечестиві люди!»
13. Коли їм явили Наші знамення, вони сказали: «Воістину, це — явне чаклунство!»
14. Впевнені в їхній правдивості, вони все ж заперечили їх — несправедливо й зверхньо! Поглянь, яким був кінець нечестивих!»
15. Ми дарували Давуду й Сулайману знання. Вони сказали: «Хвала Аллаху, Який підніс нас над багатьма з Його віруючих рабів!»
16. Сулайман був спадкоємцем Давуда. Він сказав: «О люди! Ми знаємо мову птахів і нам дано все! Це — очевидна перевага!»

وَأَنِّي عَصَاكَ أَلَمَارًا هَاهُنَا كَأَنَّهَا جَانٌّ وَلِي مُدِيرٌ وَأَوْرَعَيْتُ بَنِي إِسْرَائِيلَ إِذْ أَخَذْتُ مِنْهُمْ مِيثَاقَ أَنَّ لَا يَحْمِلُونَ كَذِبًا إِلَّا مَن ظَلَمَ ثُمَّ بَدَّلْ حِسَابًا بَعْدَ سُوءٍ فَإِنِّي غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٠﴾

وَأَدْخَلْتُ فِيكَ فِي حَبِيبِكَ فَخَرَجَ بِصَاحِبَةٍ مِّنْ عَتِيرٍ سُوءٌ فِي تِسْعِ آيَاتٍ إِلَى فِرْعَوْنَ وَقَوْمِهِ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَاسِقِينَ ﴿١١﴾

فَلَمَّا جَاءَهُمْ نُوْحٌ أَن لَّمَّا مَبِيعَةٌ قَالُوا هَذَا سِحْرٌ مُّبِينٌ ﴿١٢﴾

وَرَجَعُوا إِلَيْهَا وَأَسْتَقْبَلَتْهَا أَنْفُسُهُمْ ظُلْمًا وَعُلُوًّا فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ ﴿١٣﴾

وَلَقَدْ آتَيْنَا دَاوُدَ وَسُلَيْمَانَ عِلْمًا وَقَالَا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي فَضَّلَنَا عَلَى كَثِيرٍ مِّنْ عِبَادِهِ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٤﴾

وَوَرِّتْ سُلَيْمَانَ دَاوُدَ وَقَالَ يَا أَيُّهَا النَّاسُ عَلِمْنَا مَنَاطِقَ الطَّيْرِ وَأَوْعَيْنَا مِن كُلِّ شَيْءٍ إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْفَضْلُ الْمُبِينُ ﴿١٥﴾

Згідно з тлумаченням аль-Багавві слово «перевага» (фадль) може також означати «ласку», «милість», тобто можливий варіант перекладу — «очевидна ласка».

17. Перед Сулайманом було зібрано його військо з джинів, людей і птахів. Їх вишикували лавами.
18. Коли вони прибули в долину мурах, мураха сказала: «О мурахи! Увійдіть до своїх жител, щоб Сулайман і його військо не почавили вас, навіть не відчувши цього!»
19. Він усміхнувся й почав сміятися з цих слів. Він сказав: «Господи! Спонукай мене до подяки за ті блага, які Ти дарував мені й моїм батькам, до добрих вчинків, якими Ти задоволений! Введи мене з милості Своєї до числа Твоїх праведних рабів!»
20. Якось він оглядав птахів і сказав: «Що зі мною? Я не бачу одуда! Чи, можливо, він відсутній?»
21. Я скараю його жорстокою карою або заріжу, якщо він не наведе ясного доказу!»
22. Той швидко з'явився і сказав: «Я дізнався про те, чого ти не знаєш! Я прибув до тебе з Саби, з правдивою звісткою!

وَخَيْرَ مُسَلِّمِينَ جُودُهُ مِنْ آلِ الْيَمِينِ
وَالْإِنْسِ وَالطَّيْرِ فَهُمْ يُوزَعُونَ ﴿١٧﴾

حَتَّىٰ إِذَا اتَوَّأ عَلَىٰ وَادِ النَّعْمِ قَالَتْ نَعْمَةٌ
بِنَاتِهَا النَّعْلُ أَذْهَبُوا مَسْكَنَكُمْ لَا يَخْطِبُكُمْ
سُلَيْمَانُ وَجُودُهُ، وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿١٨﴾

فَتَبَسَّ سَاحِكًا مِنْ قَوْلِهَا وَقَالَ رَبِّ أَوْزِعْنِي
أَنْ أَشْكُرَ بِعَمَلِكَ إِنِّي اتَّعَمْتُ عَلَىٰ وَعْكَى
وَالذِّئْبِ وَأَنْ أَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضَاهُ وَأَدْخِلْنِي
بِرَحْمَتِكَ فِي عِبَادِكَ الصَّالِحِينَ ﴿١٩﴾

وَتَفَقَّدَ الطَّيْرَ فَقَالَ مَا لِيَ لَا أَرَى الْهَدْيَ
أُرْسِلَنَّ مِنَ الْقَائِمِينَ ﴿٢٠﴾

لَأُعَذِّبَنَّهُ عَذَابًا شَدِيدًا أَوْ لَأَذْبَحَنَّهُ
أَوْ لَأَأْتِيَنِّي بِسُلْطَانٍ مُبِينٍ ﴿٢١﴾

فَمَكَرَ عَيْرٌ يَعْرِضُ فَقَالَ أَحَطْتُ بِمَا لَمْ
تَحُطُّ بِهِ، وَجِئْتُكَ مِنْ سَبَإٍ بِنَبَأٍ يَقِينٍ ﴿٢٢﴾

«Саба» — Сабейське царство, прадавня держава на півдні Аравійського півострова.

23. Я знайшов там жінку, яка владарює ними! Їй дано все, вона має великий трон!
24. І я побачив, що вона та її народ поклоняються сонцю замість Аллаха! Шайтан прикрасив їм вчинки їхні, збив їх зі шляху, і вони не йдуть прямим шляхом.
25. І щоб вони не поклонялись Аллаху, Який виводить усе таємне на небесах і на землі та знає, що ви приховуєте й що відкриваєте.
26. Аллах! Немає бога, крім Нього, Господа великого трону!»
27. [Сулайман] сказав:
«Подивимось, чи сказав ти правду, чи належиш до брехунів!
28. Іди з цим листом від мене й віддай їм. А потім відійди та зачекай, що вони скажуть у відповідь!»
29. [Цариця] сказала: «О вельможі! Мені принесли шляхетного листа
30. від Сулаймана, і в ньому написано: «Ім'ям Аллаха Милостивого, Милосердного!

إِنِّي وَجَدْتُ أَمْرًا تَنبِيئِكُمْ وَأَوْعَيْتِ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ وَوَلَّيْنَا عَرْشَ عَظِيمٍ ﴿٢٣﴾

وَجَدْنَاهَا وَقَوْمَهَا يَسْجُدُونَ لِلشَّمْسِ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَزَيَّنَّ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَالَهُمْ فَصَدَّهُمْ عَنِ السَّبِيلِ فَهُمْ لَا يَهْتَدُونَ ﴿٢٤﴾

أَلَّا يَسْجُدُوا لِلَّهِ الَّذِي يُخْرِجُ الْخَبْءَ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَيَعْلَمُ مَا تُخْفُونَ وَمَا تُعْلِنُونَ ﴿٢٥﴾

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ ﴿٢٦﴾

« قَالَ سَتَنْظُرُونَ أَصَدَقْتِ أَمْ كُنْتِ مِنَ الْكَاذِبِينَ ﴿٢٧﴾

أَذْهَبَ بِكِ كِتَابِي هَذَا فَأَلْفِيقِي إِلَيْهِمْ فَوُتِّقِي عَنْهُمْ فَإِنظُرِي مَاذَا يَرْجِعُونَ ﴿٢٨﴾

قَالَتْ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُوْا إِنِّي الْيَقِيْنَ إِلَى كِتَابِ كَرِيْمٍ ﴿٢٩﴾

إِنَّهُ مِنْ سُلَيْمَانَ وَإِنَّهُ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿٣٠﴾

31. Не вивищуйтеся наді мною та прийдіть до мене покірними!»
32. Вона сказала: «О вельможі! Порадьте мені, що робити, адже я ніколи не приймала рішень без вас!»
33. Ті відповіли: «Ми маємо силу й міць, але рішення за тобою! Подумай, що ти накажеш нам!»
34. Вона сказала: «Царі, коли входять до селища, руйнують його й перетворюють наймогутніших жителів у наймізерніших. Саме так вони чинять!»
35. Я відішлю їм дари й подивлюся, з чим прийдуть назад послі!»
Як відзначає ібн Касір, ібн Аббас та багато інших тлумачів розуміли цей аят так: якщо Сулайман (мир йому) прийме дари, то це означає, що він — цар, а якщо не прийме, то це означає, що він — пророк.
36. Коли ті прийшли до Сулаймана, він сказав: «Невже ви прагнете допомогти мені багатством? Те, що дарував мені Аллах, краще за принесене вами! Ні, це ви радієте дарам, які приносять вам!»
37. Повертайся до них, а ми прийдемо з військом, перед яким ті не встоять, і виженемо

أَلَّا تَعْلَمُوا عَلَيَّ وَأُتُوْنِي مُسْلِمِيْنَ ۝۳۱

قَالَتْ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُوْا أَلْمُوْنِيْنَ فِيْ أَمْرِيْ مَا كُنْتَ قَاطِعَةً أَمْرًا حَتَّى تَشْهَدُوْنَ ۝۳۲

قَالُوْا نَحْنُ أَوْلُوْا قُوَّةً وَأَوْلُوْا بِأَيْسٍ سَدِيْدٍ وَأَلْمَمْنَا إِلَيْكَ فَأَنْظِرِيْ مَاذَا نَأْمُرِيْنَ ۝۳۳

قَالَتْ إِنَّ الْمُلُوْكَ إِذَا دَخَلُوْا قَرْيَةً أَفْسَدُوْهَا وَجَعَلُوْا أَعْيُنَ أَهْلِهَا أَدْمَةً وَكَذَلِكَ يَفْعَلُوْنَ ۝۳۴

وَأِلَىٰ مُرْسَلَةٍ إِلَيْهِمْ يُهَدِّيهِمْ قَنَاظِرَةٌ بِمَ عَرَّجُمُ الْمُرْسَلُوْنَ ۝۳۵

فَلَمَّا جَاءَ سُلَيْمٰن قَالَ أَتُمَدُّوْنِيْ وَيَسْأَلُنِيْ مَا أَنَا فِيْهِ مِنَ الْفِتْنَةِ وَكَذٰلِكَ تَتْلُوْنَ أَعْيُنُهُمْ لِيَّ كَآيَاتٍ مِّنْ لَّدُنِّيْ وَمَا يَشْعُرُوْنَ ۝۳۶

أَنْجِعِ إِلَيْهِمْ فَلَمَّا أَتَيْنَهُمْ يَحْضُرُوْنَ لَا يُقَالُ لَهُمْ جَاهِلٌ وَأَلْمَمْنَا إِلَيْهِمْ فَجَمَعْنَاهُمْ فَوَافَرْنَا بَيْنَهُمْ فَمِنْهُمْ صٰغِرٌ ۝۳۷

їх звідти, жалюгідними й приниженими!»

38. Сулайман сказав: «О вельможі! Хто з вас принесе мені її трон раніше, ніж вони прийдуть до мене покірними?»

قَالَ يَا أَيُّهَا الْمَأْمُورُ أَيُّكُمْ يَأْتِينِي بِعَرْشِهَا قَبْلَ أَنْ يَأْتُونِي مُسْلِمِينَ ﴿٣٨﴾

39. Один могутній джин сказав: «Я принесу його тобі раніше, ніж ти підведешся зі свого місця! Я маю достатньо сили й заслугую на довіру!»

Іфрит («могутній джін») — страшний та сильний демон, «наче гора» (ібн Касір за переказом від Абу Саліха).

قَالَ عَفْرَيْتُ مِنَ الْجِنِّ أَنَاءَ إِلَيْكَ بِهِ قَبْلَ أَنْ تَقُومَ مِنْ مَقَامِكَ وَإِنِّي عَلَيْهِ لَقَوِيٌّ أَمِينٌ ﴿٣٩﴾

40. А той, який мав знання з Писання, сказав: «Я принесу його тобі раніше, ніж ти встигнеш кліпнути оком!» Побачивши встановлений перед собою трон, [Сулайман] сказав: «Така ласка Господа мого, якою Він мене випробовує — буду я вдячним чи невдячним? Хто дякує, той дякує лише задля себе, а хто невдячний, то, воістину, Господь мій — Багатий, Щедрий!»

«Той, який володів знанням із Писання» — згідно з аль-Багавві, більшість тлумачів вважає, що йдеться про Асафа бін Бархію, приятеля Сулаймана, який був писарем (за іншою версією — візиром).

قَالَ الَّذِي عِنْدَهُ عِلْمٌ مِّنَ الْكِتَابِ أَنَاءَ إِلَيْكَ بِهِ قَبْلَ أَنْ يَرْتَدَّ إِلَيْكَ طَرْفُكَ فَلَمَّا رَآهُ مُسْتَقِرًّا عِنْدَهُ قَالَ هَذَا مِن فَضْلِ رَبِّي لِيَبْلُوَنِي ؕ أَشْكُرَ أَمْ أَكْفُرُ وَمَن شَكَرَ فَإِنَّمَا يَشْكُرُ لِنَفْسِهِ ؕ وَمَن كَفَرَ فَإِنَّ رَبِّي غَنِيٌّ كَرِيمٌ ﴿٤٠﴾

41. [Сулайман] сказав: «Зробіть її трон невпізнаним!
Подивимося, чи йде вона
прямим шляхом, чи вона —
одна з тих, які не йдуть прямим
шляхом!»
42. Коли та прийшла, її запитали:
«Чи такий твій трон?» Вона
сказала: «Наче це він сам!»
[Сулайман сказав:] «Знання
дано нам раніше за неї, і ми
покірні [Аллаху!]».
43. Її збивало зі шляху те, чому
вона поклонялася замість
Аллаха. Воістину, вона була з
народу невіруючого!
44. Їй сказали: «Увійди до палацу!»
Коли вона побачила його,
то сприйняла за поверхню
води та оголила свої ноги.
Сулайман сказав: «Цей палац
із кришталю!» Вона сказала:
«Господи! Я була несправедлива
до себе! І я разом із Сулайманом
корюся Аллаху, Господу світів!»
45. Ми відіслали до самудитів
їхнього брата Саліха, щоб
вони поклонялись Аллаху, але
ті розділилися на дві групи й
почали сперечатися між собою.
46. Він сказав: «О народі мій! Чому
ви намагаєтеся прискорити зло,
а не добро? Чому ви не просите
в Аллаха прощення — можливо,
Він змилюється над вами?»

قَالَ نَكُونُوا لَهَا عَرْشَهَا نَنْظُرْ أَتَهْتَدِينَ
أَمْ تَكُونُونَ مِنَ الَّذِينَ لَا يَهْتَدُونَ ﴿٤١﴾

فَلَمَّا جَاءَتْ قِيلَ أَهَكَكَأ عَرْشِكَ قَالَتْ كَأَنَّهُ هُوَ
وَأُوتِينَا الْعِلْمَ مِنْ قَبْلِهَا وَكُنَّا مُسْلِمِينَ ﴿٤٢﴾

وَصَدَّهَا مَا كَانَتْ تَعْبُدُونَ دُونَ اللَّهِ إِنَّهَا كَانَتْ مِنْ
قَوْمٍ كَافِرِينَ ﴿٤٣﴾

قِيلَ لَهَا ادْخُلِي الصَّرْحَ فَلَمَّا رَأَتْهُ حَسِبَتْهُ
لُجَّةً وَكَشَفَتْ عَنِ ساقِهَا قَالَتْ إِنَّهُ صَرْحٌ
مُعَرَّدٌ مِنْ قَوَارِيرَ قَالَتْ رَبِّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي
وَأَسْتُغْنِي مَعَ سُلَيْمَانَ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٤٤﴾

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَى ثَمُودَ أَخَاهُمْ صَالِحًا أَنْ
اعْبُدُوا اللَّهَ فَإِذَا هُمْ فَرِيقَانِ يَخْتَصِمُونَ ﴿٤٥﴾

قَالَ يَا قَوْمِ لِمَ تَسْتَعْجِلُونَ بِالسَّيِّئَةِ قَبْلَ
الْحَسَنَةِ لَوْلَا تَسْتَغْفِرُونَ اللَّهَ لَعَلَّكُمْ
تُرْحَمُونَ ﴿٤٦﴾

47. Ті сказали: «Ми бачимо в тобі й у тих, хто з тобою, поганий знак!» Той сказав: «Ваш поганий знак належить Аллаху, але ви — народ, який спокушають!»
48. У місті були дев'ятеро, які ширили безчестя на землі й нічого не покращували.
49. Вони сказали: «Поклянись одне одному Аллахом, що вночі ми нападємо на Саліха та його родину, а потім скажемо його близькому родичу, що ми не були свідками вбивства його родини й говоримо правду!»
50. Вони хитрували, але хитрували й Ми, а вони цього не знали!
51. Поглянь, до чого призвели їхні хитрощі: Ми знищили їх разом з усім їхнім народом!
52. Ось їхні будинки, зруйновані за те, що вони були несправедливі. Воістину, в цьому — знамення для знаючих людей!
53. Ми врятували тих, які увірували й були богобоязливими.
54. Ось Лут сказав своєму народу: «Невже ви будете коїти мерзennі вчинки, хоч самі бачите це?»
55. Невже ви будете приходити з пристрастю до чоловіків, а не до жінок? Таж ні, ви невігласи!»

قَالُوا أَظْهَرَ بَابِكَ وَيَمَعَنَّ مَعَكَ قَالَ طَلَبْتُكُمْ
عِنْدَ اللَّهِ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ تُفْتَنُونَ ﴿٤٧﴾

وَكَانَ فِي الْمَدِينَةِ تِسْعَةُ رَهْطٍ
يُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ وَلَا يُصْلِحُونَ ﴿٤٨﴾

قَالُوا نَفَاسُوا بِاللَّهِ لَنَسِيْبَتُهُ وَأَهْلِيهِ ثُمَّ
لَنَقُولَنَّ لَوْلِيهِ مَا شَهِدْنَا مَمْلِكًا أَهْلِيهِ
وَإِنَّا لَصَادِقُونَ ﴿٤٩﴾

وَمَكَرُوا مَكْرًا وَمَكْرًا مَكْرًا وَهُمْ
لَا يَشْعُرُونَ ﴿٥٠﴾

فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ مُكْرِهِمْ أَنَا
دَمَرْنَا هُمْ وَقَوْمَهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٥١﴾

فَبَيْنَا يُؤْتِيهِمْ حَاوِيَةٌ يُسَالِمُونَ آيَاتٍ
فِي ذَلِكَ لَآيَةٌ لِّقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٥٢﴾

وَأَحْيَيْنَا الَّذِينَ آمَنُوا وَكَانُوا يَشْكُرُونَ ﴿٥٣﴾

وَلوطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ أَتَأْتُونَ
الْفِتْيَانَ وَأَنْتُمْ بَصِيرُونَ ﴿٥٤﴾

أَلَيْسَ لَكُمْ لَتَاؤُتِ الرِّجَالِ شَهْوَةٌ مِّنْ دُونِ
النِّسَاءِ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ فَجْهَلُونَ ﴿٥٥﴾

56. Єдина відповідь його народу була така: «Виженіть рід Лута з вашого селища! Воістину, вони вважають себе пречистими!»
57. Ми врятували його та його родину, окрім дружини. Ми призначили їй лишитися позаду!
58. Ми зіслали на них дощ. Яким поганим був цей дощ для тих, кого застерігали!
59. Скажи: «Хвала Аллаху! Мир Його обраним рабам! Аллах кращий чи ті, кому вони поклоняються замість Нього?»
60. Хто створив небеса і землю та пролив вам із неба воду? Нею Ми вирощуємо прекрасні сади. Ви б не спромоглися виростити там дерев. То чи є крім Аллаха інший бог? Таж ні, але вони — люди, які відхиляються.
«Люди, які відхиляються» — переклад згідно з коментарем ат-Табарі. Ще один можливий варіант — «люди, які додають Аллаху рівних» (так вважав аль-Багавві та ібн Касір).
61. Хто зробив землю житлом, створив з її тріщин ріки, поставив на ній міцні гори та встановив перепону між двома водоймами? То чи є крім Аллаха інший бог? Ті ж ні, більшість із них не знає.

﴿فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا
أَخْرِجُوا آلَ لُوطٍ مِنْ قَرْيَتِكُمْ أَنْهُمْ نَاسٌ
يَنْظَهُرُونَ﴾

﴿فَأَجْتَنَيْتَهُمْ وَأَهْلَهُمْ إِلَّا امْرَأَتَهُ فَدَرَرَتْهَا
مِنَ الْعَذِيبِ﴾

﴿وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَطَرًا فَسَاءَ مَطَرُ
الْمُنذِرِينَ﴾

﴿قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ وَسَلَّمَ عَلَى عِبَادِهِ الَّذِينَ
أَصْطَفَيْنَا اللَّهُ خَيْرًا مِمَّا يُشْرِكُونَ﴾

﴿أَمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَأَنْزَلَ لَكُمْ
مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَنْبَتْنَا بِهِ حَدَائِقَ ذَاتَ
بَهْجَةٍ مِمَّا كَانَتْ لَكُمْ أَنْ تُشْكِرُوا
شَجَرَهَا أَوْ لَهٍ مَعَ اللَّهِ بَلْ هُمْ قَوْمٌ
يَعْدِلُونَ﴾

﴿أَمْ مَنْ جَعَلَ الْأَرْضَ قَرَارًا وَجَعَلَ جِلْدَهَا
أَنْهَارًا وَجَعَلَ لَهَا رَوَاسِيَ وَجَعَلَ بَيْنَ
الْبَحْرَيْنِ حَاجِزًا أَوْ لَهٍ مَعَ اللَّهِ بَلْ
كُنْتُمْ لآيَاتِنَا مُّسْرِفُونَ﴾

62. Хто відповідає на благання нужденного, коли той кличе Його, Хто відвертає зло й робить вас намісниками на землі? То чи є крім Аллаха інший бог? Мало ви замислюєтесь!
63. Хто вказує вам шлях у темряві суші й моря, Хто відсилає вітри добрими вісниками Своєї милості? То чи є крім Аллаха інший бог? Він вищий від того, що ви додасте Йому в поклонінні!
64. Хто створює творіння вперше, а потім повторює його? Хто дарує вам наділ із небес і землі? То чи є крім Аллаха інший бог? Скажи: «Наведіть ваш доказ, якщо ви правдиві!»
«Повторює його» — згідно з коментарем аль-Багавві, йдеться про воскресіння.
65. Скажи: «Ніхто на небесах і на землі не знає потаємного, крім Аллаха! Вони навіть не знають, коли воскреснуть!»
66. Але вони не знають і про наступне життя. Вони мають сумніви щодо нього, навіть сліпі до нього!

Можливий ще інший варіант перекладу: «Їхні знання сягне повноти лише в наступному житті» (див. коментарі ат-Табарі та аль-Багавві).

أَمَّن يُجِيبُ الْمُضْطَرَّ إِذَا دَعَاهُ وَيَكْشِفُ
السُّوءَ وَيَجْعَلُ لَكُم مَخْرَجًا مِنَ الْأَرْضِ
أُولَئِكَ مَعَ اللَّهِ قَلِيلًا مَا تَدْعُونَ ﴿٦٢﴾

أَمَّن يَهْدِيكُمْ فِي ظُلُمَاتِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ
وَمَنْ يُرْسِلُ الرِّيْحَ بُشْرًا بَيْنَ يَدَيْ
رَحْمَتِهِ أُولَئِكَ مَعَ اللَّهِ تَعَالَى اللَّهُ عَمَّا
يُشْرِكُونَ ﴿٦٣﴾

أَمَّن يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ وَمَنْ يَرْزُقُكُمْ مِنَ
السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ أُولَئِكَ مَعَ اللَّهِ قُلْ هَاتُوا
بُرْهَانَكُمْ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٦٤﴾

قُلْ لَا يَعْلَمُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ الْغَيْبَ إِلَّا
اللَّهُ وَمَا يَشْعُرُونَ أَيَّانَ يُبْعَثُونَ ﴿٦٥﴾

بَلِ أَذْرَاكَ عَلَيْهِمْ فِي الْآخِرَةِ بَلْ هُمْ فِي شَكٍّ
مِنْهَا بَلْ هُم بِمَنْهَا عَمُونَ ﴿٦٦﴾

67. Говорять ті, які не вірують:
«Невже ми й наші батьки, ставши
прахом, знову вийдемо [з могил]?»
68. І нам, і нашим батькам уже
обіцяли це раніше. Та це тільки
казки давніх народів!»
69. Скажи: «Йдіть землею та
погляньте, яким був кінець
грішників!»
70. Тож не сумуй через них і
не переживай через їхні
хитрощі!
71. Вони запитують: «Коли ж
прийде обіцяне, якщо ви
правдиві?»
72. Скажи: «Можливо, те, що ви
намагаєтеся прискорити, вже
поблизу вас!»
73. Воістину, твій Господь ласкавий
до людей, але більшість із них
не дякує.
74. Воістину, твій Господь знає, що
приховано в їхніх серцях, і що
вони відкривають.
75. На небесах і на землі немає
такого потаємного, якого б не
було в ясному Писанні!
76. Воістину, цей Коран розповідає
синам Ізраїля більшість того,
про що вони сперечаються.
77. Воістину, це — прямий шлях і
милість для віруючих!

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَيُّنَا كُنَّا نَزَّيْنَا
وَأَبَاؤُنَا أَيُّنَا الْمُجْرِمُونَ ﴿٦٧﴾

لَقَدْ وَعَدْنَا هَذَا نَحْنُ وَآبَاؤُنَا مِنْ قَبْلُ إِنْ
هَذَا إِلَّا أَسْطُورُ الْأَوَّلِينَ ﴿٦٨﴾

قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ
عَاقِبَةُ الْمُجْرِمِينَ ﴿٦٩﴾

وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَلَا تَكُن فِي ضَلِيلٍ مِمَّا
يَتَمَكَّرُونَ ﴿٧٠﴾

وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْوَعْدُ إِنْ كُنْتُمْ
صَادِقِينَ ﴿٧١﴾

قُلْ عَسَى أَنْ يَكُونَ رَدَقَ لَكُمْ تَعْضٌ الَّذِي
تَسْتَعْجِلُونَ ﴿٧٢﴾

وَأَنَّ رَبَّكَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَئِنْ
أَنَّ لَهُمْ لَأَنْ يَشْكُرُوا ﴿٧٣﴾

وَأَنَّ رَبَّكَ لَيَعْلَمُ مَا تُكِنُّ صُدُورُهُمْ وَمَا
يُعْلِنُونَ ﴿٧٤﴾

وَمَا مِنْ غَائِبَةٍ فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِلَّا فِي
كِتَابٍ مُبِينٍ ﴿٧٥﴾

إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ يَفُصِّلُ عَلَى نَبِيِّ إِسْرَائِيلَ
أَكْثَرَ الَّذِي هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿٧٦﴾

وَاللَّهُ لَهُدًى وَرَحْمَةً لِّلْمُؤْمِنِينَ ﴿٧٧﴾

78. Воістину, твій Господь розсудить між ними Своїм судом. А Він — Всемогутній, Знаючий!
79. Покладайся на Аллаха! Воістину, ти йдеш шляхом явної істини!
80. Воістину, ти не змушиш мертвих чути, а глухих не змушиш почути заклик, якщо вони відвертаються.
81. Ти не виведеш сліпих із омани. Ти можеш змусити чути тільки тих, хто вірує в Наші знамення й відданий [Нам]!
82. Коли над ними звершиться слово, Ми введемо до них із землі тварину. Вона скаже їм, що люди не були впевнені в Наших знаменнях.
Ібн Касір коментує: «Ця тварина з'явиться в останні часи, коли люди зіпсуються, відступлять від наказів Аллаха й спотворять істинну релігію».
83. Того Дня Ми зберемо з кожного народу натовп тих, які вважали за брехню Наші знамення, і їх підганятимуть!
84. Коли вони прийдуть, Він скаже: «Невже ви вважали Мої знамення за брехню, не осягнувши їх знанням? Що ж ви накоїли?»

إِنَّ رَبَّكَ يَقْضِي بَيْنَهُمْ بِحُكْمِهِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْعَلِيمُ ﴿٧٨﴾

فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ إِنَّكَ عَلَى الْحَقِّ الْمُبِينِ ﴿٧٩﴾

إِنَّكَ لَا تَسْمَعُ السَّمْعَ وَلَا تَسْمَعُ الضَّرَّ الدَّعَاءَ إِذَا وَلَّوْا مُدْبِرِينَ ﴿٨٠﴾

وَمَا آتَى بِهَدَى الْعُمْيَ عَنْ صَلَاتِهِمْ إِنْ تُسْمِعُ إِلَّا مَنْ يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا فَهُمْ مُسْمِعُونَ ﴿٨١﴾

«وَإِذَا وَقَعَ الْقَوْلُ عَلَيْهِمْ أَخْرَجْنَا لَهُمْ دَابَّةً مِّنَ الْأَرْضِ تُكَلِّمُهُمْ أَنَّ النَّاسَ كَانُوا بِآيَاتِنَا لَا يُوقِنُونَ ﴿٨٢﴾

وَيَوْمَ نَحْشُرُ مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ فَوْجًا مِّمَّنْ يُكَذِّبُ بِآيَاتِنَا فَهُمْ يُوزَعُونَ ﴿٨٣﴾

حَتَّىٰ إِذَا جَاءَهُ وَقَالَ آتَيْنَاهُمْ آيَاتِنَا وَأُفٍّ لَّهُمْ خِيطُوا أَبْهَاعِمَنَا أَمْ أَنَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٨٤﴾

85. Слово звершитися над ними — за те, що вони чинять несправедливість, вони не розмовлятимуть!
86. Хіба вони не бачили, що Ми зробили ніч для вашого відпочинку, а день — часом світла? Воістину, в цьому — знамення для віруючих людей!
87. Того Дня засурмлять у ріг, і вжахнуться всі, хто на небесах і на землі, крім тих, кого побажав обрати Аллах! Усі слухняно постануть перед Ним!
88. Ти побачиш, що гори, які ти вважав непорушними, почнуть рухатися, наче хмари. Таке творіння Аллаха, Який зробив досконалою кожну річ. Воістину, Йому відомо те, що ви робите!
89. І хто прийде з добрим вчинком, той матиме краще за нього. Того Дня вони будуть забезпечені від жаху!
90. А хто прийде з поганим вчинком, тих кинуть у вогонь долілиць: «Чи не платять вам лише за те, що ви робили?»
91. «Мені наказано тільки поклонятися Господу цього міста, Який зробив його забороненим. Йому належить
- وَوَقَعَ الْقَوْلُ عَلَيْهِمْ بِمَا ظَلَمُوا أَنفُسَهُمْ لَا يَظِلُّونَ ﴿٥٥﴾
- أَلَمْ تَرَوْا أَنَّا جَعَلْنَا اللَّيْلَ لَيْسَكُنُورِ فِيهِ وَالنَّهَارَ مُبْصِرًا إِنَّا فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٥٦﴾
- وَيَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ فَفَرَجَ عَمَّن فِي السَّمَوَاتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ إِلَّا مَنْ شَاءَ اللَّهُ وَكُلُّ أَتَوْهُ دَٰخِرِينَ ﴿٥٧﴾
- وَتَرَى الْجِبَالَ تَحْسَبُهَا جَامِدًا وَهِيَ تَمْرٌ مَّرَّ السَّحَابِ صَنَعَ اللَّهُ الَّذِي اتَّقِنَ كُلَّ شَيْءٍ إِنَّهُ رَحِيمٌ بِمَا تَفْعَلُونَ ﴿٥٨﴾
- مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ رَحِيمٌ مِّمَّا وَهَرَمُنْ فَرَجَ يَوْمَئِذٍ ءَامِنُونَ ﴿٥٩﴾
- وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَكَيْتٌ وَجُوهُهُمْ فِي النَّارِ هَلْ يُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كَسَبُوا تَعْمَلُونَ ﴿٦٠﴾
- إِنَّمَا أُمِرْتُ أَنْ أَعْبُدَ رَبَّ هَٰذِهِ الْبَلَدِ الَّذِي حَرَّمَهَا وَلَهُ كُلُّ شَيْءٍ وَأُمِرْتُ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿٦١﴾

кожна річ! І мені наказано бути відданим [Йому]

92. й читати Коран. Хто йде прямим шляхом, іде ним лише для себе». А тому, хто збився зі шляху, то скажи йому: «Я тільки застерігач!»
93. Скажи: «Хвала Аллаху! Він покаже вам Свої знамення, й ви впізнаєте їх. А Господь твій не оминає того, що ви робите!»

وَأَنْ أَتْلُوا الْقُرْآنَ مَنْ أَمْسَدَىٰ فَإِنَّمَا
يَهْتَدِي لِنَفْسِهِ ۗ وَمَنْ ضَلَّ فَعَلَّ إِنَّمَا أَنَا مِنَ
الْمُنذِرِينَ ﴿٣٧﴾

وَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ
وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٣٨﴾

Сура 28. Аль-Касас «Розповідь»

*Ім'ям Аллаха Милостивого,
Милосердного!*

1. Та. Сін. Мім.
2. Це — знамення ясного Писання!
3. Ми в істині прочитаємо тобі розповідь про Мусу й Фірауна — для віруючих людей!
4. Воістину, Фіраун вивищився на землі й розділяв її жителів на групи. Одну з них він ослабляв, убивав їхніх синів і залишав живими їхніх жінок. Воістину, він був одним із тих, хто поширював безчестя на землі!
5. Ми побажали виявити милість до тих, які були ослаблені на землі, зробити їх провідниками й спадкоємцями,
6. утвердити їх на землі й показати Фірауну, Гаману та їхньому війську те, чого вони стереглися!
7. Ми відкрили матері Муси: «Годуй його своїм молоком. А коли боятимешся за нього, то кинь його в ріку. Не бійся та не сумуй, Ми повернемо його тобі й зробимо одним із посланців!»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

طسّمه ﴿١﴾

تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ ﴿٢﴾

تَنشَأُوا عَلَيْكَ مِنْ نَسَائِمُوسَىٰ وَفِرْعَوْنَ
بِالْحَقِّ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٣﴾

إِنَّا فِرْعَوْنَ عَلَا فِي الْأَرْضِ وَجَعَلَ
أَهْلَهَا شِيْعًا يَسْتَضِعُّ طَائِفَةً مِنْهُمْ
يُذَبِّحُ أَبْنَاءَهُمْ وَيَسْتَحْيِي نِسَاءَهُمْ إِنَّهُ كَانَ
مِنَ الْمُفْسِدِينَ ﴿٤﴾

وَرِيدًا أَنْ نَمُنَّ عَلَى الَّذِينَ اسْتَضَعُّوهُ
فِي الْأَرْضِ وَنَجْعَلَهُمْ أَهْلًا لِبَنَاتِهِمْ
وَنَجْعَلَنَّ لَهُمْ مَقَاتِلَهُمْ
الْوَارِثِينَ ﴿٥﴾

وَنُصَلِّبُ لَهُمْ فِي الْأَرْضِ وَنُرِي فِرْعَوْنَ
وَهُنَّ وَنَجُودَ فَمَا مِنْهُمْ مَنَّاكَ الْوَأ
يَحْدُرُونَ ﴿٦﴾

وَأَرْحَمْنَا إِلَىٰ آلِ إِبْرَاهِيمَ إِذْ
خَفِيَ عَلَيْهِ فَالْقِيَةِ فِي الْأَيْمَةِ وَلَا تَحْزَانِي
وَلَا تَحْزَنْ إِنَّا نَأْتِيهِ بِآيَاتِنَا
وَجَاعَلُوهُ مِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿٧﴾

8. Родина Фірауна підбрала його, щоб він став для них ворогом і печаллю. Воістину, Фіраун, Гаман та їхнє військо були грішниками!

فَأَتَقَطَعُوهُ أَعْزَابَ فَأَصْبَحَ شُرَكَاءَ لِلَّذِينَ كَفَرُوا
وَعَدُوا وَحَرَزْنَا إِنَّا فِرْعَوْنُ وَهَمَانُ
وَجُودُهُمَا كَانُوا خَاطِبِينَ ﴿٥﴾

9. Дружина Фірауна сказала: «Насолода моїх і твоїх очей! Не вбивайте його! Можливо, він принесе нам користь або ми візьмемо його за сина». Вони ні про що не здогадувалися!

وَقَالَتِ امْرَأَتُ فِرْعَوْنَ قُرَّتْ عَيْنِي
وَالَّذِي لَاتُتْقِنُونَهُ عِيسَىٰ أَنْ يَبْعَثَنَا
أَوْ تَتَّخِذَهُ وِلْدَانًا وَمَهْرًا لَا يَشْعُرُونَ ﴿٦﴾

10. Серце матері Муси спорожніло. Вона була готова відкритися, але Ми укріпили її серце, щоб вона була віруючою.

وَأَصْبَحَ قُورَاقُ مَرْيَمَ فَدِرِّغَافًا
لَتَشِدِّي بِهِ لَوْلَا أَنْ رَبَّنَا عَلَيَّ قَلْبَهَا
لَتَكُونُ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٧﴾

«Серце матері Муси спорожніло» — «звільнилося від усього, що є на світі, крім думки про Мусу» (ібн Касір).

11. Вона сказала сестрі Муси: «Йди за ним!» Та спостерігала за ним здалеку, а вони ні про що не здогадувалися!

وَقَالَتْ لِأُخْتِهِ قُصِيصٌ فَأَصْرَبَتْ بِهِ
عَن جُنُبٍ وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٨﴾

12. Раніше Ми не дозволили йому мати годувальниць, тож вона сказала: «Чи не показати вам родину, яка дбатиме про нього для вас і бажатиме йому добра?»

«وَحَرَمْنَا عَلَيْهِ الْمَرَاضِعَ مِنْ قَبْلَ فَقَالَتْ
هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَىٰ أَهْلِ بَيْتٍ يَكْفُلُونَهُ
لَكُمْ وَهُمْ لَهُ نَصِيبٌ مِّمَّا كَسَبْتُمْ ﴿٩﴾

13. Так Ми повернули його матері, щоб утішити очі її, щоб вона не сумувала й знала, що обіцянка Аллаха правдива! Але більшість із них не знає!

فَرَدَدْنَاهُ إِلَىٰ أُمِّهِ كَيْ تَقَرَّ عَيْنُهَا
وَلَا تَحْزَنَ وَلَنُنَادِيَ فِي الْآخِرَةِ
أَنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٠﴾

14. Коли він досягнув повноліття й зрілості, Ми дарували йому мудрість і знання. Так Ми винагороджуємо праведників!
15. Якось він увійшов до міста, коли його жителі були неуважними. Там він побачив двох чоловіків, які билися. Один був із його народу, а другий був ворогом. Чоловік із його народу попросив допомоги проти ворога, й Муса вдарив того кулаком і вбив. Він сказав: «Це — один із вчинків шайтана! Воістину, він явний ворог, який збиває зі шляху!»
«Коли його жителі були неуважні» — пізно ввечері, «між заходом сонця й ніччю» (ібн Касір від ібн Аббаса).
16. Він сказав: «Господи! Я був несправедливим до себе. Прости мене!» Він простив його, бо Він — Прощаючий, Милосердний!
17. Він сказав: «Господи! За милість, яку Ти виявив до мене, я ніколи не буду допомагати злочинцям!»
18. Він увійшов до міста зранку, озираючись, з острахом. І раптом той, хто просив допомоги напередодні, знову попросив допомоги. Але

وَلَمَّا بَلَغَ أَشُدَّهُ، وَأَسْوَى، آتَيْنَاهُ حُكْمًا
وَعِلْمًا، وَكَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿١٤﴾

وَدَخَلَ الْمَدِينَةَ عَلَى حِينٍ غَفْلَةٍ مِنْ أَهْلِهَا
فَوَجَدَ فِيهَا رَجُلَيْنِ يَقْتَتِلَانِ هَذَا مِنْ شِيعَةِ
وَهَذَا مِنْ عَدُوِّهِ، فَاسْتَعَاذَ الَّذِي مِنْ شِيعَتِهِ
عَلَى الَّذِي مِنْ عَدُوِّهِ، فَوَكَرَهُ مُوسَى فَقَضَى
عَلَيْهِ، قَالَ هَذَا مِنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ عَدُوٌّ
مُضِلٌّ مُبِينٌ ﴿١٥﴾

قَالَ رَبِّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي فَاغْفِرْ لِي فَغَفَرَ لَهُ
إِنَّهُ هُوَ الْعُفُورُ الرَّحِيمُ ﴿١٦﴾

قَالَ رَبِّ بِمَا أَنْعَمْتَ عَلَيَّ فَلَنْ أَكُونَ ظَهِيرًا
لِلْمُجْرِمِينَ ﴿١٧﴾

فَأَصْبَحَ فِي الْمَدِينَةِ خَائِفًا يَتَرَقَّبُ، فَإِذَا الَّذِي
اسْتَعَاذَهُ بِالْأَمْسِ يَسْتَصِرُّهُ، قَالَ لَهُ مُوسَى
إِنَّكَ لَعَوِيُّ مُبِينٌ ﴿١٨﴾

Муса сказав йому: «Ти справді заблукав!»

19. Коли він хотів схопити того, хто був їхнім ворогом, той сказав: «О Мусо! Невже ти хочеш вбити мене так, як учора вбив іншу людину? Ти хочеш стати тираном на землі й не хочеш бути тим, хто робить добро?»
20. З околиць міста, поспішаючи, прибіг чоловік. Він сказав: «О Мусо! Наближені [до Фірауна] змовляються вбити тебе! Тікай звідси! Я бажаю тобі добра!»
21. Муса пішов звідти, озираючись з острахом, і сказав: «Господи! Врятуй мене від несправедливих людей!»
22. Рушивши в бік Мад'яну, він сказав: «Можливо, Господь вкаже мені правильний шлях!»
23. Коли він прийшов до колодязя в Мад'яні, то побачив там групу людей, які напували худобу, й двох жінок, які відганяли стадо. [Муса] запитав: «Що з вами?» Ті відповіли: «Ми не можемо напувати худобу, доки не підуть інші пастухи. А наш батько вже дуже старий!»
24. Він напоїв для них худобу, а потім відійшов у затінок і сказав: «Господи! Я потребую

فَلَمَّا أَنْ أَرَادَ أَنْ يَبْطِشَ بِالَّذِي هُوَ عَدُوٌّ لَهُمَا
قَالَ يَمْوَسِيَّ أَتُرِيدُ أَنْ تَقْتُلَنِي كَمَا قَتَلْتَ
نَفْسًا يَٰأَلَيْسَ لِيَنَّكَ إِنْ تُرِيدُ إِلَّا أَنْ تَكُونَ جَبَّارًا
فِي الْأَرْضِ وَمَا يُرِيدُ أَنْ تَكُونَ مِنَ الْمُصْلِحِينَ ﴿١٩﴾

وَجَاءَ رَجُلٌ مِنْ أَقْصَا الْمَدِينَةِ يَسْعَى قَالَ
يَمْوَسِيَّ إِنَّ الْمَلَأَ يَأْتَمِرُونَ بِكَ لِيَقْتُلُوكَ
فَاخْرُجْ إِنِّي لَمَكِّ مِنَ النُّاصِحِينَ ﴿٢٠﴾

فَخَرَجَ مِنْهَا خَائِفًا يَتَرَقَّبُ قَالَ رَبِّ نَجِّنِي مِنَ
الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٢١﴾

وَلَمَّا وَجَّهَ يَلْقَاهُ مَدْيَنَ قَالَ عَسَى رَبِّي أَنْ
يَهْدِيَنِي سَوَاءَ السَّبِيلِ ﴿٢٢﴾

وَلَمَّا وَرَدَ مَاءَ مَدْيَنَ وَجَدَ عَلَيْهِ أُمَّةً
مِنَ النَّاسِ يَسْقُونَ وَوَجَدَ مِنْ دُونِهِمُ
أُمَّرَاتَيْنِ يَكُونُ مِنَ الْأَمْثَلِ فَسَأَلَتْهُمَا
قَالَ مَا خَطْبُكُمَا قَالَتَا لَا نَسْقِي حَتَّى
يَصُدِّرَ الرَّعَاءَ وَأَبُونَا شَيْخٌ
كَبِيرٌ ﴿٢٣﴾

فَسَقَى لَهُمَا ثُمَّ تَوَلَّى إِلَى الظِّلِّ فَقَالَ رَبِّ
إِنِّي لِمِنَ الْغَالِقِينَ ﴿٢٤﴾

будь-якого блага, яке Ти можеш зіслати мені!»

25. І ось до нього сором'язливо підійшла одна з двох жінок і сказала: «Мій батько кличе тебе, щоб віддячити за те, що ти напоїв худобу». І коли він пішов і розповів свою історію, той сказав: «Не бійся! Ти врятувався від несправедливих людей!»
26. Одна з двох жінок сказала: «Батьку наш! Найми його для роботи! Воістину, найкращим, кого ти наймеш, буде сильна й гідна довіри людина!»
27. Той відповів: «Я хочу одружити тебе з однією зі своїх доньок — за умови, що ти наймешся до мене на вісім років. А якщо ти відпрацюєш усі десять, то це залежатиме тільки від твого бажання. Я не хочу обтяжувати тебе. Ти побачиш, якщо побажає Аллах, що я — один із праведників!»
28. [Муса] сказав: «Нехай так і буде між нами! Який би з двох строків я не відбув, нехай мене не силують. Аллах — Поручитель того, що ми говоримо!»
29. Коли Муса відбув строк і вирушив із родиною в дорогу, він помітив на схилі гори

حَاجَّةً لَهُ إِخْدَهُمَا تَتَّبِعِي عَلَى اسْتِخْيَارِهِ
قَالَتْ إِنِّي أُرِيدُ أَنْ يَنْكِحَكَ إِخْدَى ابْنَتِي
هَاتَيْنِ عَلَى أَنْ تَأْجُرَنِي ثَمَنِي حَبِيبٌ
فَإِنْ أَتَمَمْتِ عَشْرًا فَمِنْ عِنْدِكَ وَمَا
أُرِيدُ أَنْ أَمْسُقَ عَلَيْكَ سِتْرِي
إِنْ شَاءَ اللَّهُ مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٢٥﴾

قَالَتْ إِخْدَى إِخْدَى ابْنَتِي أَبِى اسْتَفْجِرُ إِنْ حَبِرَ
مِنْ اسْتَفْجَرَتِ الْقَوِيُّ الْأَمِينِ ﴿٢٦﴾

قَالَ إِنِّي أُرِيدُ أَنْ أُنْكِحَكَ إِخْدَى ابْنَتِي
هَاتَيْنِ عَلَى أَنْ تَأْجُرَنِي ثَمَنِي حَبِيبٌ
فَإِنْ أَتَمَمْتِ عَشْرًا فَمِنْ عِنْدِكَ وَمَا
أُرِيدُ أَنْ أَمْسُقَ عَلَيْكَ سِتْرِي
إِنْ شَاءَ اللَّهُ مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٢٧﴾

قَالَ ذَلِكَ بَيْنِي وَبَيْنَكَ أَيَّمَا الْأَجَلَيْنِ
قَضَيْتَ فَلَا عُدْوَةَ عَلَيَّ وَاللَّهُ عَلَى مَا نَعْمُولُ
وَكَفِيلٌ ﴿٢٨﴾

«فَلَمَّا قَضَى مُوسَى الْأَجَلَ وَسَارَ بِأَهْلِهِ
نَاسٍ مِنْ جَانِبِ الطُّورِ نَارًا قَالَ لِأَهْلِهِ امْكُثُوا

вогонь і сказав: «Зачекайте тут, я помітив вогонь! Я принесу вам звідти якусь звістку чи палаючу головню, щоб ви могли зігрітися».

30. Коли він підійшов туди, його покликали з правого боку долини, з благословенного місця, де росло дерево: «О Мусо! Воістину, Я — Аллах, Господь світів!
31. Кинь свою палицю!» Коли той побачив, що вона звивається, наче змія, то кинувся назад і не повернувся. «О Мусо! Повернись і не бійся, бо ти в безпеці!
32. Поклади свою руку за пазуху і знайдеш її чистою, без жодних плям! Притисни руку до себе, щоб не мати страху. Це — два докази від Господа твого для Фірауна та його наближених. Воістину, вони — нечестиві люди!»
33. Той сказав: «Господи! Я вбив одного з них і боюся, що вони вб'ють мене!
34. А мій брат, Гарун, красномовніший за мене. Відішли його разом зі мною як помічника, який підтвердить мої слова. Я боюся, що вони вважатимуть мене брехуна!»

إِنِّي أَنشَأْتُ نَارًا لَّعَلِّي آتِيكُم مِّنْهَا بِخَبَرٍ
أَوْ جَذْوَةٍ مِّنَ النَّارِ لَعَلَّكُمْ
تَصْطَلُونَ ﴿٣٠﴾

فَلَمَّا أَتَاهَا نُودِيَ مِنْ شَاطِئِ الْوَادِ الْأَيْمَنِ
فِي الْبُقْعَةِ الْمُبْرَكَةِ مِنَ الشَّجَرَةِ أَنْ
يَسْمُوعَىٰ إِلَىٰ أَنَا اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿٣١﴾

وَأَنْ أَلْقِ عَصَاكَ فَلَمَّا رَآهَا تَهْتَزُّ كَأَنَّهَا
جَانٌّ وَلَّى مُدْبِرًا وَلَّى يُعْطَبُ يُسْمِعُ
أَقِيلٌ وَلَا تَحْفَظُ إِنَّكَ مِنَ الْآمِنِينَ ﴿٣٢﴾

أَسْلَمَكَ يَدَكَ فِي جَيْبِكَ تَخْشَعُ بِبَيْضَاءَ
مِنْ غَيْرِ سُوءٍ وَأَضْمَمْتَ إِلَيْكَ جَنَاحَكَ مِنَ
الرَّهْبِ فَنَذَرْنَا مِنْ رَيْبِكَ إِلَىٰ
فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ أَنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا
فَاسِقِينَ ﴿٣٣﴾

قَالَ رَبِّ إِنِّي قَتَلْتُ مِنْهُمْ نَفْسًا فَأَخَافُ أَنْ
يَقْتُلُونِ ﴿٣٤﴾

وَأَخِي هَارُونُ هُوَ أَفْصَحُ مِنِّي لِسَانًا فَأَرْسَلْتُهُ
مَعِيَ زِدْنَاهُ نُصْرًا فَرَأَىٰ أَنِّي أَخَافُ أَنْ
يَكْفُرُونِ ﴿٣٥﴾

35. Аллах сказав: «Ми зміцнимо твою правицю твоїм братом і даруємо вам обом доказ, тож вони не зможуть завдати вам шкоди. З Нашими знаменнями переможете й ви, й ваші послідовники!»

Слово «султан» у Корані має значення: «доказ», «влада», тож можливий переклад — «даруємо вам владу». Проте, враховуючи контекст (зокрема, кінець аяту), ідеться саме про «доказ» як Боже знамення.

36. Коли Муса прийшов із Нашими ясними знаменнями, йому сказали: «Це тільки вигадане чаклунство! Ми не чули такого від наших прабатьків!»

37. Муса сказав: «Мій Господь краще знає, хто прийшов із вказівкою прямого шляху від Нього й хто матиме успіх у наступному житті. Воістину, нечестиві не матимуть успіху!»

38. Фіраун сказав: «О наближені! Я не знаю для вас іншого бога, крім мене. Гамане, розпали для мене вогонь над глиною та зроби для мене вежу, щоб я міг піднятися до бога Муси. Але я, воістину, думаю, що він — один із брехунів!»

39. Він та його військо вивищувалися на землі без

قَالَ سَنَشُدُّ عَضُدَكَ بِأَخِيكَ وَنَجْعَلُ لَكُمَا سُلْطٰنًا فَلَا يَصِلُونَ إِلَيْكُمَا بِآيٰتِنَا أَنْتَا وَمَنِ اتَّبَعَكُمَا الْغٰلِبُونَ ﴿٣٥﴾

فَلَمَّا جَاءَهُمْ مُوسَى بِآيٰتِنَا بَيِّنٰتٍ قَالُوا مَا هٰذَا إِلَّا سِحْرٌ مُّفْتَرًى وَمَا سَمِعْنَا بِهٰذَا فِي ءَابَآئِنَا الْاُولٰٓئِٓتِ ﴿٣٦﴾

وَقَالَ مُوسَى رَبِّٓٓتِ اَعْلَمُ بِمَن جَاءَ بِالْهُدٰى مِنْ عِنْدِهٖ وَمَن تَكُوْنُ لَهُ عَاقِبَةُ الْاٰرَآءِ اِنَّهٗ لَا يُفْلِحُ الظّٰلِمُوْنَ ﴿٣٧﴾

وَقَالَ فِرْعَوْنُ يَا اٰهْلٰٓءَا مِلٰٓئِمٰٓ عِلْمِكُمْ مِّنْ اِلٰهٍ غَيْرِىْ فَاَوْقِدْ لِيْ يَهْتَكُنْ عَلٰى الظِّلْمِٖنِ فَاَجْعَلْ لِّيْ صَرْحًا لَّعَلِّيْ اُطَّلِعُ اِلَى الْاِلٰهِ مُوسٰى وَابِىْ لَاغْنٰئُهٗ مِنْ الْكٰذِبِيْنَ ﴿٣٨﴾

وَأَسْتَكْبَرُوْا وَكُوْنُوْا فِي الْاَرْضِ

жодного права. Вони думали, що не повернуться до Нас!

40. Ми схопили його разом із військом і втопили в морі. Подивись, яким був кінець нечестивих!
41. Ми зробили їх провідниками, які кличуть у вогонь. Не допоможуть їм у День Воскресіння!
42. Ми зробили так, щоб прокляття переслідувало їх у цьому світі, а в День Воскресіння вони будуть серед віддалених!
«Серед віддалених» — «далеких від будь-якого блага» (аль-Багавві).
43. Знищивши перші покоління, Ми дарували Мусі Писання як ясні настанови для людей, прямий шлях і милість — можливо, вони замисляться!
44. Тебе не було на західному схилі гори, коли Ми встановили для Муси Наш наказ, і тебе не було серед свідків цього.
45. Але Ми створили інші покоління. Довго тривав їхній строк! Тебе не було серед жителів Мад'яну, коли Ми читали їм Наші знамення, але там були посланці.

يَغْتَبِرَ الْحَقِّي وَظَلَمُوا أَنَّهُمُ الْبَيْتَ لَا يُرْجَعُونَ ﴿٤٠﴾

فَأَخَذْنَاهُ وَجُودَهُ فَنَبَذْنَاهُمْ فِي الْيَمِّ فَأُنْظِرُ
كَيْفَ كَانَ عِقَابُ الْظَالِمِينَ ﴿٤١﴾

وَجَعَلْنَاهُمْ آيَةً يُدْعَوْنَ إِلَى السَّارِّ
وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ لَا يُنصَرُونَ ﴿٤٢﴾

وَأَنْبَعَثْنَاهُمْ فِي هَذِهِ الدُّنْيَا لَعْنَةً وَيَوْمَ
الْقِيَامَةِ هُمْ مِنَ الْمَقْبُوحِينَ ﴿٤٣﴾

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ مِنْ
بَعْدِ مَا أَهْلَكْنَا الْقُرُونَ الْأُولَى بَصَائِرَ
لِلنَّاسِ وَهُدًى وَرَحْمَةً لِّعَالَمِهِمْ
يَتَذَكَّرُونَ ﴿٤٤﴾

وَمَا كُنْتَ بِجَبَابِ الْعَرَبِ إِذْ قَضَيْنَا إِلَى مُوسَى
الْأَمْرَ وَمَا كُنْتَ مِنَ الشَّاهِدِينَ ﴿٤٥﴾

وَلَكِنَّا أَنشَأْنَا قُرُونًا فَتَطَاوَلَ عَلَيْهِمُ
الْعُمُرُ وَمَا كُنْتَ ثَابِتًا فِي أَهْلِ مَدْيَنَ
تَتْلُوا عَلَيْهِمْ آيَاتِنَا وَلَكِنَّا كُنَّا
مُرْسِلِينَ ﴿٤٦﴾

46. Тебе не було на схилі гори, коли Ми закликали, але це — милість від Господа твого, щоб ти застерігав народ, до якого раніше не приходив застерігач — можливо, вони замисляться!
47. Якби так не було, а їх спіткало лихо за те, що вони приготували своїми руками, то вони б сказали: «Господи наш! Чому Ти не відіслав до нас посланця, щоб ми пішли за Твоїми знаменнями й були б одними з віруючих?»
48. Коли до них прийшла істина від Нас, то вони сказали: «Чому йому не дано те, що дано Мусі?» Хіба вони не виявили невір'я до того, що було дано Мусі раніше? Вони говорять: «Два чаклунства, які підтримують одне одного!» І ще говорять: «Ми не віруємо в це все!»
- «Два чаклунства» — ібн Касір, посилаючись на ібн Аббаса та інших тлумачів, відзначає, що так невіруючі назвали Коран і Тору.*
49. Скажи: «Якщо ви правдиві, то принесіть таке писання від Аллаха, яке буде правильніше за ці два — тоді я піду за ним!»
50. А якщо вони не дадуть тобі відповіді, то знай, що вони лише

وَمَا كُنْتَ بِجَانِبِ الطُّورِ إِذْ نَادَيْنَا
وَلَكِنَّ رَحْمَةً مِن رَّبِّكَ لِتُنذِرَ قَوْمًا
مَّا أَتَتْهُمْ مِّن نَّذِيرٍ مِّن قَبْلِكَ لَعَلَّهُمْ
يَتَذَكَّرُونَ ﴿٤٦﴾

وَلَوْلَا أَن نُصِيبَهُم مُّصِيبَةً يَمَّا قَدَّمْت
أَيْدِيَهُمْ فَيَقُولُوا رَبَّنَا لَوْلَا أَرْسَلْتَ إِلَيْنَا
رَسُولًا فَتَتَّبِعَ آيَاتِنَا وَتَكُونَ مِنَ
الْمُؤْمِنِينَ ﴿٤٧﴾

فَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوا لَوْلَا
أُوتِيَ مِثْلَ مَا أُوتِيَ مُوسَىٰ أَوْ لَوْ
يَكْفُرُوا بِمَا أُوتِيَ مُوسَىٰ مِن قَبْلُ قَالُوا
سِحْرَانِ تَظَاهَرَا وَقَالُوا إِنَّا بِكُلِّ كَفْرٍ نَّؤْتِ
﴿٤٨﴾

قُلْ قَالُوا بِكُتُبٍ مِّن عِنْدِ اللَّهِ هُوَ الْهُدَىٰ
وَمِنْهُمَا آتِيتُهُ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٤٩﴾

فَإِنْ لَّمْ يَسْتَجِيبُوا لَكَ فَاعْلَمْ أَنَّمَا

йдуть за своїми пристрастями.
А хто заблукав сильніше за того,
хто йде за своїми пристрастями
без жодного дороговказу від
Аллаха? Воістину, Аллах
не веде прямим шляхом
несправедливих людей!

51. Ми донесли до них слово,
щоб вони могли
замислитися.

﴿وَلَقَدْ وَصَّيْنَا لَهُمُ الْقَوْلَ لَعَلَّهُمْ
يَتَذَكَّرُونَ﴾

52. Ті, кому Ми дарували
Писання раніше, вірують у
нього.

﴿الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِهِ هُمْ بِهِ
يُؤْمِنُونَ﴾

*«У нього»: як відзначас ібн Касір,
ідеться про Коран.*

53. Коли їм читають його, то вони
говорять: «Ми увірували в
нього. Це — істина від Господа
нашого! Ми ще раніше були
віддані [Йому]!»

﴿وَإِذَا بُعِثَ عَلَيْهِمْ قُرْآنًا قَالُوا مَا يَهُدَىٰ إِلَيْهِ إِلَّا
رَبِّنَا إِنَّا كُنَّا مِنْ قَبْلِهِ مُسْلِمِينَ﴾

54. За своє терпіння вони
отримають подвійну
винагороду. Вони відвертають
зло добром і жертвують із того,
чим Ми наділили їх.

﴿أُولَٰئِكَ يُؤْتَوْنَ أَجْرَهُمْ مَرَّتَيْنِ بِمَا صَبَرُوا وَبَدَّوْنَ
بِالْحَسَنَةِ السَّيِّئَةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ﴾

55. Коли вони чують марні розмови,
то відвертаються від них і
говорять: «Нам — наші вчинки,
а вам — ваші вчинки. Мир вам!
Ми не бажаємо йти шляхом
невігласів!»

﴿وَإِذَا سَمِعُوا الْقَوْلَ ائْتَرُوا عَنْهُ وَقَالُوا لَنَا
أَعْمَالُنَا وَأَلَكُمْ أَعْمَالُكُمْ سَدُّ عَلَيْهِمْ
لَا تَتَّبِعُوا الْهَيْهَاتَ مِنْ﴾

*«Мир вам!» — вжито в значенні
«прощайте», наче в кінці
розмови.*

56. Воістину, ти не зможеш вказати прямий шлях тим, кого любиш, та Аллах веде прямим шляхом, кого побажає. І Він краще знає тих, хто йде прямим шляхом!
57. Вони сказали: «Якщо ми підемо твоїм прямим шляхом разом із тобою, то нас виженуть із нашої землі!» Хіба Ми не закріпили за ними безпечної святині, куди приносять плоди різного виду як наділ від Нас? Але ж більшість із них не знає!
58. Скільки селищ, які тішилися своїми земними багатствами, Ми винищили! Ось їхні житла, в яких після них майже ніхто не живе. Це все успадкували Ми!
59. Твій Господь не знищував жодного селища, доки не відсилав у головне з них посланця, який читав їм Наші знамення. І Ми не знищували селища, якщо його жителі не були несправедливими!
60. Усе, що вам дано — насолода земного життя та його прикраси. Те, що в Аллаху — краще й довговічніше! Невже ви не розумієте?
61. Невже той, кому Ми дали прекрасну обіцянку, з якою він зустрінеться, подібний до того, кому Ми дозволили

إِنَّكَ لَا تَهْدِي مَنْ أَحْبَبْتَ وَلَا كُنَّ اللَّهُ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ ﴿٥٦﴾

وَقَالُوا إِنَّا تَتَّبِعُ الْهَدَىٰ مَعَكَ نَحْطِفُ مِنْ أَرْضِنَا أَوْ لَمْ نُمْكِنَ لَهُمْ حَرَمًا أَيْمَانًا يُجْبَىٰ إِلَيْهِ فَتَمَرَّتْ كُلُّ شَيْءٍ وَرِثَانًا لَدُنَّا وَلَٰكِنَّا أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٥٧﴾

وَكَمْ أَهْلَكْنَا مِنْ قَرْيَةٍ بَطَرَتْ مَعِيشَتَهَا فِتْنًا مَسْكَنَتَهُمْ لَمْ تَسْكَنْ مِنْ بَعْدِهِمْ إِلَّا قَلِيلًا وَكُنَّا نَحْنُ الْوَارِثِينَ ﴿٥٨﴾

وَمَا كَانَتْ رَبُّكَ مُهْلِكَ الْقُرَىٰ حَتَّىٰ يَبْعَثَ فِي أُمَمٍ رَسُولًا يَتْلُوا عَلَيْهِمْ آيَاتِنَا وَمَا كُنَّا مُهْلِكِي الْقُرَىٰ إِلَّا وَأَهْلُهَا ظَالِمُونَ ﴿٥٩﴾

وَمَا أُرْسِلُ مِنْ شَيْءٍ فَتَمَتَّعِ الْحَيَوةَ الدُّنْيَا وَزِينَتَهَا وَمَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ وَأَبْقَىٰ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٦٠﴾

أَمْ مَنْ وَعَدَنَاهُ وَعَدًا حَسَنًا فَهُوَ لَاقِيهِ كَمَنْ مَتَّعْنَاهُ مَتَاعَ الْحَيَوةِ الدُّنْيَا ثُمَّ هُوَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مِنَ الْمُحْضَرِينَ ﴿٦١﴾

насолоджуватися благами
земного життя та кого в День
Воскресіння буде покарано?

62. Того Дня Він покличе їх і
запитає: «Де ж ті, рівні Мені,
яких ви вигадували?»

وَيَوْمَ يناديهم فيقول أين شركائي
الذين كنتم تزعمون ﴿٦٢﴾

63. Скажуть ті, над ким
справдилося слово: «Господи
наш! Ось ті, кого ми збили зі
шляху. Ми збили зі шляху їх
так, як раніше збилися самі!
Ми зрікаємося їх перед Тобою.
Вони поклонялися не нам!»

قال الذين حق عليهم القول ربنا هؤلاء
الذين آغويتنا آغويتنا كما غويتنا
تبرأنا إليك ما كنا لولياتنا نعبدون ﴿٦٣﴾

64. І скажуть: «Кличте своїх
спільників-ідолів!» Вони
покличуть їх, але не почують
відповіді й побачать кару. Якби
вони йшли прямим шляхом!

وقيل ادعوا شركاءكم فقد عوهوا فلم
يستجيبوا لهم وراوا العذاب لو أنهم
كانوا يهتدون ﴿٦٤﴾

65. Того Дня Він покличе їх і
запитає: «Що ви відповіли
посланцям?»

وَيَوْمَ يناديهم فيقول ماذا أجبتم
المُرسلين ﴿٦٥﴾

66. Того Дня всі звістки буде
приховано від них, і вони не
зможуть розпитати одне одного!

فعميت عليهم الأنباء يومئذ فهم لا
يتساءلون ﴿٦٦﴾

67. А той, хто покався та робив
добро, можливо, матиме успіх!

فأما من تاب وآمن وعمل صالحاً فعسى أن
يكون من المفلحين ﴿٦٧﴾

68. Твій Господь творить, що
побажає, та обирає, але вони не
мають вибору. Пречистий Аллах
і Вищий від того, що додають
Йому в поклонінні!

وَرَبُّكَ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَيَخْتَارُ مَا كَانَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ
سُبْحَانَ اللَّهِ وَتَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٦٨﴾

*«Але вони не мають вибору» — як
свідчить ібн Касір, ідеться про*

те, що насправді тільки Аллах здатен творити, а не вигадані божества.

69. Твій Господь знає, що ховається в їхніх грудях, і те, що вони відкривають.
70. Він — Аллах, немає бога, крім Нього! Йому належить хвала в житті першому й житті наступному! Він вирішує, і до Нього ви повернетесь!
71. Скажи: «Як ви вважаєте, якщо Аллах подовжить вам ніч аж до Дня Воскресіння, то який бог, крім Аллаха, принесе вам світло? Невже ви не чуєте?»
72. Скажи: «Як ви вважаєте, якщо Аллах подовжить вам день аж до Дня Воскресіння, то який бог, крім Аллаха, принесе вам ніч, щоб ви мали змогу відпочити в цей час? Невже ви не бачите?»
73. З милості Своєї Він створив для вас ніч і день, щоб ви мали змогу відпочивати й шукати ласки Його — можливо, ви будете вдячні!
74. Того Дня Він покличе їх і запитає: «Де ж ті, рівні Мені, яких ви вигадували?»
75. Ми візьмемо свідка з кожної громади й скажемо: «Наведіть

وَرَبُّكَ يَعْلَمُ مَا تُكِنُّ صُدُورُهُمْ وَمَا يُعْلِنُونَ ﴿٦٩﴾

وَهُوَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ فِي الْأُولَىٰ وَالْآخِرَةِ وَلَهُ الْحُكْمُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٧٠﴾

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ جَعَلَ اللَّهُ عَلَيْكُمُ اللَّيْلَ سَرْمَدًا إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَامَةِ مَنْ إِلَهُ غَيْرَ اللَّهِ يُبَيِّنُ لَكُمْ بَصِيْرًا أَفَلَا تَسْمَعُونَ ﴿٧١﴾

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ جَعَلَ اللَّهُ عَلَيْكُمُ النَّهَارَ سَرْمَدًا إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَامَةِ مَنْ إِلَهُ غَيْرَ اللَّهِ يُبَيِّنُ لَكُمْ بَلْبِلًا تَسْكُرُونَ فِيهِ أَفَلَا تُبْصِرُونَ ﴿٧٢﴾

وَمِنْ رَحْمَتِهِ جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ لِتَسْكُنُوا فِيهِ وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٧٣﴾

وَيَوْمَ يَنَادِيهِمْ فَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَاءِيَ الَّذِينَ كُنتُمْ تَزْعُمُونَ ﴿٧٤﴾

وَلَنَرْزُقَنَّهُمْ مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا فَقَالَتْهَا هَاتُوا

ваш доказ!» Тоді вони дізнаються, що істина належить Аллаху. Залишать їх ті, кого вони вигадували!

76. Воістину, Карун походив із народу Муси, але утискав цих людей. Ми дарували йому стільки скарбів, що ключі від них були важкі навіть для групи силачів. Ось його народ сказав йому: «Не радій! Воістину, Аллах не любить тих, які радіють!

Як свідчить ат-Табарі, поняття «усба» (перекладене тут як «група») означає кількість людей аж до сорока осіб.

77. Користуючись тим, що дарував тобі Аллах, шукай наступного життя, але не забувай про свою частку в земному житті. Роби добро — так, як вчинив із тобою Аллах, і не прагни ширити безчестя на землі. Воістину, Аллах не любить нечестивих!»

78. Той відповів: «Це все дано мені завдяки моєму знанню!» Невже він не знав, що Аллах іще раніше знищив інші покоління, які були могутніші за нього силою та мали більші статки? Грішників не будуть розпитувати про їхні гріхи!

Як пояснює аль-Багавві з посланням на Хасана, грішників будуть запитувати лише для їх

بُرْهَانِكُمْ فَعَلِمُوا أَنَّ الْحَقَّ لِلَّهِ
وَصَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتُرُونَ ﴿٥٦﴾

﴿إِنَّ قُرُونًا كَانَتْ مِنْ قَوْمِ مُوسَى قَبَعْنَ عَلَيْهِمْ
وَأَتَيْنَتْهُ مِنَ الْكُنُوزِ مَا إِن مَفَالِحُهُ رَبْتُهُمْ
بِالْعَصْبَةِ أُولَى الْقُوَّةِ إِذْ قَالَ لَهُ قَوْمُهُ لَا تَفْرَحْ
إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْفَرِحِينَ ﴿٥٧﴾﴾

وَأَتَّبِعْ فِي حَاةِ دِينِكَ اللَّهُ الدَّارَ الْآخِرَةَ وَلَا
تَنَسَّ قَصِيبَكَ مِنَ الدُّنْيَا وَأَحْسِنَ كَمَا
أَحْسَنَ اللَّهُ إِلَيْكَ وَلَا تَتَّبِعِ الْفَسَادَ فِي الْأَرْضِ
إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ ﴿٥٧﴾

قَالَ إِنَّمَا أُوتِيتهُ وَعَلَى عِلْمٍ عِنْدِي أَوْلُوهُ يَعْلَمُ
أَنَّ اللَّهَ قَدْ أَهْلَكَ مِنْ قَبْلِهِ مِنَ الْقُرُونِ مَنْ
هُوَ أَشَدُّ مِنْهُ قُوَّةً وَأَكْثَرَ جَمْعًا وَلَا يُسْتَلْ
عَنْ ذُنُوبِهِمُ الْمُجْرِمُونَ ﴿٥٨﴾

викриття. Насправді Всевишній знає про них усе.

79. Ось [Карун], надівши прикраси, вийшов до свого народу. Ті, які бажали благ земного життя, сказали: «Якби в нас було те, що дано Каруну! Воістину, він має великий наділ!»
80. А ті, яким було дано знання, сказали: «Горе вам! Винагорода Аллаха краща для тих, хто увірував і робив добро. Але отримують її тільки терплячі!»
81. Ми звеліли землі поглинути його разом із житлом. У нього не було прихильників, які б могли допомогти йому замість Аллаха, і він сам не міг допомогти собі!
82. А ті, які вчора бажали опинитися на його місці, зранку сказали: «Оце так! Аллах збільшує та зменшує наділ тим із рабів Своїх, кому побажає! Якби не милість Аллаха, то Він звелів би землі поглинути й нас. Оце так! Невіруючі не матимуть успіху!»
83. Останню обитель Ми приготували для тих, хто не бажає вивищуватися на землі й поширювати безчестя. А найкращий вихід — для богобоязливих!

فَخَرَجَ عَلَى قَوْمِهِ فِي زِينَتِهِ قَالَ الَّذِينَ يُرِيدُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا إِنَّا لِلَّذِينَ كُنَّا بِهَا نَادِينَ أَوْفَىٰ قَدْرُونَ إِنَّهُ لَذُو حَظٍّ عَظِيمٍ ﴿٧٩﴾

وَقَالَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ وَيَلَذُّ قُرْآنُ اللَّهِ خَيْرٌ لِّمَن ءَامَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا وَلَا يُلْقَاهَا إِلَّا الصَّابِرُونَ ﴿٨٠﴾

فَحَسَفْنَا بِهِ وَبِدَارِهِ الْأَرْضَ فَمَا كَانَ لَهُ مِنْ فِئَةٍ يَنْصُرُوهُ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَمَا كَانَ مِنَ الْمُنْتَصِرِينَ ﴿٨١﴾

وَأَصْبَحَ الَّذِينَ تَمَنَّوْا مَكَانَهُ بِالْأَمْسِ يَقُولُونَ وَيَسْتَطِقُ الرَّزْقُ لِمَن يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ لَوْلَا أَن مَنَّ اللَّهُ عَلَيْنَا لَخَسَفَ بِنَا وَنَكَاتَهُ لِأَعْيُنِ الْكَافِرُونَ ﴿٨٢﴾

بَلَىٰ لِلَّذِينَ اتَّخَذُوا الْآخِرَةَ حَيَاةً لَهُمْ أَزْوَاجًا يُرِيدُونَ عُلُوًّا فِي الْأَرْضِ وَلَا فَسَادًا وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ ﴿٨٣﴾

84. Хто прийде з добрим вчинком, отримає краще за нього. А хто прийде з поганим вчинком, то тим, які чинили зло, відплатять тільки за те, що вони робили!

85. Воістину, Той, Хто зобов'язав тебе [проголошувати] цей Коран, неодмінно поверне тебе в місце повернення. Скажи: «Мій Господь краще знає, хто пристав на прямий шлях, а хто перебуває в явній омані!»

Переклад — згідно з тлумаченням ібн Касіра (окремі коментатори розуміють дієслово фарада («зобов'язав») як «зіслав» або «дарував» — див. тафсіри аль-Багавві та ат-Табарі). «Місце повернення» (за переказами від ібн Аббаса) — Мекка.

86. Ти не чекав, що тобі буде дано Писання, але така милість від Господа твого. Тож ніколи не підтримуй невірних!

87. Нехай вони не відвернуть тебе від знамень Аллаха після того, як тобі зіслано їх. Закликай до Господа свого й не будь одним із багатобожників.

88. І не звертайся до іншого бога замість Аллаха, адже немає бога, крім Нього! Кожна річ загине, крім Його лику! Йому належать рішення, й до Нього повернення!

مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ خَيْرٌ مِنْهَا وَمَنْ جَاءَ
بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزَى الَّذِينَ عَمِلُوا
السَّيِّئَاتِ إِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٨٤﴾

إِنَّ الَّذِي قَرَضَ عَلَيْكَ الْقُرْآنَ لَرَادُّكَ إِلَيْهِ
مَعَادٌ فُلْ رَبِّهِ أَغْلَىٰ مِنْ جَاءَهُ بِالْهُدَىٰ وَمَنْ
هُوَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٨٥﴾

وَمَا كُنْتَ تَرْجُو أَنْ يُنَزَّلَ عَلَيْكَ الْكِتَابُ
إِلَّا رَحْمَةً مِنْ رَبِّكَ فَلَا تَكُونَنَّ ظَهِيرًا
لِلْكَافِرِينَ ﴿٨٦﴾

وَلَا يَصُدُّكَ عَنْ آيَاتِ اللَّهِ بَعْدَ إِذْ أَنْزَلْنَا
إِلَيْكَ الْوَعْدَ إِلَىٰ رَبِّكَ وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ
الْمُشْرِكِينَ ﴿٨٧﴾

وَلَا تَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ
كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ إِلَّا وَجْهَهُ لَهُ الْحُكْمُ
وَالْيَوْمُ يُرْجَعُونَ ﴿٨٨﴾

Сура 29. Аль-Анкабут («Павук»)

*Ім'ям Аллаха Милостивого,
Милосердного!*

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. Аліф. Лям. Мім.
2. Невже люди думають, що їх залишать у спокої та не будуть випробовувати лише тому, що вони скажуть: «Ми увірували»?
3. Ми випробовували тих, які жили ще раніше. Аллах неодмінно знатиме тих, які говорять правду, й тих, які брешуть!

4. Невже ті, які чинять зло, вважають, що зможуть випередити Нас? Погано ж розсудили вони!

«...Вважають, що зможуть випередити Нас?» — ат-

Табарі, посилаючись на

Муджагіда, коментує:

«Вважають, що зможуть утекти від Нас?»

5. А якщо хтось сподівається на зустріч із Аллахом, то визначений Аллахом строк неодмінно настане. Він — Всечуючий, Всезнаючий!
6. Хто веде боротьбу, той веде боротьбу тільки для себе. Воістину, Аллах не потребує жителів світів!

الْعَنَكَبُوتِ

أَحْسِبَ النَّاسَ أَنْ يَبْرُكُوا أَنْ يَقُولُوا
ءَامَنَّا وَهُمْ لَا يُفْتَنُونَ ﴿١﴾

وَلَقَدْ فَتَنَّا الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَلَيَعْلَمَنَّ اللَّهُ الَّذِينَ
صَدَقُوا وَلَيَعْلَمَنَّ الْكَاذِبِينَ ﴿٢﴾

أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ أَنْ
يَسْبِقُونَا سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ ﴿٣﴾

مَنْ كَانَتْ يَرْجُوا لِقَاءَ اللَّهِ فَإِنَّ أَجَلَ اللَّهِ لَآتٍ
وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٤﴾

وَمَنْ جَاهِدَ فَإِنَّمَا يُجَاهِدُ لِنَفْسِهِ إِنَّ اللَّهَ لَغَنِيٌّ
عَنِ الْعَالَمِينَ ﴿٥﴾

7. Тим, які увірували й робили добро, Ми простимо злі вчинки їхні та винагородимо кращим за те, що робили вони!
8. Ми заповіли людині добре ставитись до батьків. А якщо вони будуть силувати тебе додавати Мені рівних, про яких ти нічого не знаєш, то не слухайся їх. Ви повернетесь до Мене, і тоді Я сповіщу вас про те, що ви робили!
9. А тих, які увірували й робили добро, Ми введемо до праведників.
10. Серед людей є такі, які говорять: «Ми увірували в Аллаха!» Але щойно вони постраждають заради Аллаха, то сприймають людську спокусу за кару від Аллаха. Та якщо прийде перемога від Господа твого, вони скажуть: «Ми були з вами!» Хіба Аллах не краще знає те, що ховається в серцях жителів світів?
11. Аллах неодмінно знатиме тих, які увірували, й неодмінно знатиме лицемірів!
12. Невіруючі говорять віруючим: «Ідіть нашим шляхом, і тоді ми візьмемо на себе ваші гріхи!» Але ж вони не візьмуть на себе жодного гріха! Воістину, вони — брехуни!

وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَحْسَنَ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٧﴾

وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ حُسْنًا وَإِنْ جَاهَدَاكَ لِتُشْرِكَ بِي مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ فَلَا تُطِعْهُمَا إِلَيَّ مَرْجِعُكُمْ فَأُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٨﴾

وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُدْخِلَنَّهُمْ فِي الصَّالِحِينَ ﴿٩﴾

وَمِنَ النَّاسِ مَن يَقُولُ ءَامَنَّا بِاللَّهِ فَإِذَا أُوذِيَ فِي اللَّهِ جَعَلَ فِتْنَةَ النَّاسِ كَعَذَابِ اللَّهِ وَلَئِن جَاءَهُ نَصْرٌ مِّن رَّبِّكَ لَيَقُولُنَّ إِنَّا كُنَّا مَعَكُمْ أَوْلَىٰ لَّيْسَ اللَّهُ بِأَعْلَمَ بِمَا فِي صُدُورِ الْعَالَمِينَ ﴿١٠﴾

وَلَيَعْلَمَنَّ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَلَيَعْلَمَنَّ الْمُنَافِقِينَ ﴿١١﴾

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّبِعُوا سَبِيلَنَا وَلنَحْمِلَ خَطِيئَتَكُمْ وَمَا هُمْ بِحَامِلِينَ مِنْ خَطِيئَتِهِمْ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿١٢﴾

13. Вони понесуть свій тягар і — разом зі своїм — ще й інший тягар! А в День Воскресіння їх неодмінно запитають про те, що вони вигадували!

وَلَيَحْمِلُنَّ أَثْقَالَهُمْ وَأَثْقَالًا مَّعَ أَثْقَالِهِمْ
وَلَيَسْئَلُنَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَمَّا كَانُوا
يَفْتَرُونَ ﴿١٣﴾

14. Ми відіслали Нуха до його народу, де він пробув тисячу років без п'ятдесяти. Тих людей вразив потоп, бо вони були нечестивцями!

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ فَلَبِثَ فِيهِمْ
أَلْفَ سَنَةٍ إِلَّا خَمْسِينَ عَامًا فَأَخَذَهُمُ
الطُّوفَانُ وَهُمْ ظَالِمُونَ ﴿١٤﴾

15. Ми врятували його й тих, хто був у ковчезі, і зробили його знаменням для світів!

فَأَنْجَيْنَاهُ وَأَصْحَابَ السَّفِينَةِ وَجَعَلْنَاهَا
آيَةً لِّلْعَالَمِينَ ﴿١٥﴾

«Зробили його знаменням для світів» — згідно з тлумаченням ат-Табарі, в цьому варіанті читання займенник «його» відноситься до порятунку Нуха або потопу; інші тлумачі (аль-Багавві, ібн Касір) віддають перевагу наступному розумінню: «зробили ковчег знаменням для світів».

16. Ось Ібрагім сказав своєму народу: «Поклоняйтесь Аллаху й бійтесь Його! Так буде краще для вас, якби ви тільки знали!

وَإِبْرَاهِيمَ إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاتَّقُوهُ
ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿١٦﴾

17. Замість Аллаха ви поклоняєтесь ідолам та вигадуете брехню. Воістину, ті, кому ви поклоняєтесь замість Аллаха, не здатні дати вам наділ. Шукайте свій наділ в Аллаху, поклоняйтесь Йому й дякуйте Йому! До Нього ви повернетесь!»

إِنَّمَا تَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ أَوْثَانًا
وَتَخْلُقُونَ أَفْكَارًا إِنَّ الَّذِينَ تَعْبُدُونَ مِن
دُونِ اللَّهِ لَا يَمْلِكُونَ لَكُمْ رِزْقًا فَابْتَغُوا
عِنْدَ اللَّهِ الرِّزْقَ وَاعْبُدُوهُ وَاشْكُرُوا
لَهُ ۗ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿١٧﴾

18. Якщо ви вважатимете це брехнею, то так само вважали це брехнею й народи, що жили раніше за вас. Воістину, посланець повинен тільки передати ясне послання!
19. Невже вони не бачать, як Аллах створює творіння вперше, а потім творить знову? Воістину, це легко для Аллаха!
20. Скажи: «Йдіть землею та погляньте, як Він створив творіння вперше. А потім Аллах здійснить останнє творення. Воістину, Аллах спроможний на кожну річ!»
«Останнє творення» — ідеться про воскресіння.
21. Він карає, кого побажає, і милує, кого побажає! До Нього вас повернуть!
22. Ви не врятуєтесь ні на небі, ні на землі. Нема у вас, крім Аллаха, ні покровителя, ні помічника!»
23. Ті, які не вірують у знамення Аллаха та зустріч із Ним, утратили надію на Мою милість. На них чекає болісна кара!
24. Відповідь народу [Ібрагіма] була лише така: «Убийте його або спаліть!» Та Аллах врятував його від вогню. Воістину, в

وَأَن تَكْفُرُوا فَقَدْ كَذَّبْتُمْ مِنْ قَبْلِكُمْ وَمَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ ﴿١٨﴾

أَوَلَمْ يَرَوْا كَيْفَ يُبْدِئُ اللَّهُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ ثُمَّ إِنَّ اللَّهَ لَيَسِيرٌ ﴿١٩﴾

قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ بَدَأَ الْخَلْقَ ثُمَّ اللَّهُ يُنشِئُ النَّشْأَةَ الْآخِرَةَ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٠﴾

يُعَذِّبُ مَن يَشَاءُ وَيَرْحَمُ مَن يَشَاءُ وَإِلَيْهِ تُقْلَبُونَ ﴿٢١﴾

وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿٢٢﴾

وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ وَلِقَائِهِ أُولَئِكَ يَكْسِبُونَ مِنْ رَحْمَتِي وَأُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٢٣﴾

فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا أَفْقُلُّوا أَوْ حَرِّقُوهُ فَأَنجَاهُ اللَّهُ مِنَ النَّارِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٢٤﴾

цьому — знамення для віруючих людей!

25. [Ібрагім] сказав: «Замість Аллаха ви поклоняєтесь ідолам тільки тому, що маєте в земному житті взаємну любов. Але потім, у День Воскресіння, одні з вас зречуться і проклянуть інших. Вашим притулком буде вогонь, і не буде у вас помічників!»
26. Лут повірив йому, тож [Ібрагім] сказав: «Я збираюся здійснити переселення заради свого Господа. Воістину, Він — Всемогутній, Мудрий!»
27. І Ми дарували йому Ісхака та Якуба й дарували його нащадкам пророцтво й Писання. І Ми дали йому винагороду в земному житті, а в житті наступному він буде разом із праведниками!
28. Ось Лут сказав своєму народу: «Воістину, ви чините таку мерзоту, якої досі не чинив ніхто з жителів світів!
29. Невже ви ходите до чоловіків, перекриваєте дороги та робите відразу на своїх зібраннях?» Та відповідь його народу була лише одна: «Яви нам кару Аллаха, якщо ти говориш правду!»

وَقَالَ إِنَّمَا اتَّخَذْتُم مِّن دُونِ اللَّهِ أَوْثَانًا مَّوَدَّةَ بَيْنِكُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ثُمَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يَكْفُرُ بَعْضُكُم بِبَعْضٍ مَّن تَلَاعَنُ بَعْضُكُم بَعْضًا وَمَأْوَاكُمُ النَّارُ وَمَا لَكُم مِّن نَّاصِرِينَ ﴿٢٥﴾

﴿فَتَمَنَّ لَّهُ لُوطٌ وَقَالَ إِنِّي مُهَاجِرٌ إِلَىٰ رَبِّي إِنَّهُ هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٢٦﴾

وَوَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَجَعَلْنَا فِي ذُرِّيَّتِهِ النُّبُوَّةَ وَالْكِتَابَ وَآتَيْنَاهُ أَجْرَهُ فِي الدُّنْيَا وَإِنَّهُ فِي الْآخِرَةِ لَمِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٢٧﴾

وَلُوطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ إِنَّكُمْ لَأنتُم أَوْتَارٌ الْفَاحِشَةَ مَا سَبَقَكُمْ بِهَا مِنْ أَحَدٍ مِّنَ الْعَالَمِينَ ﴿٢٨﴾

إِنِّي كُنْتُ لَأَتَّوَاتِرُ الرِّجَالَ وَتَقْطَعُونَ السَّبِيلَ وَتَأْتُونَ فِي نَادِيكُمُ الْمُنْكَرَ فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَن قَالُوا أَتَيْنَا بِعَذَابِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٢٩﴾

30. Той сказав: «Господи! Допоможи мені проти нечестивих людей!»
31. Коли Наші посланці прийшли до Ібрагіма з радісною звісткою, то сказали: «Ми вигубимо жителів цього селища. Воістину, його жителі несправедливі!»
32. Той відповів: «Але ж там Лут!» Вони сказали: «Ми краще знаємо, хто там. Ми врятуємо його разом із родиною, крім його дружини, яка залишиться!»
33. Коли Наші посланці прийшли до Лута, він засмутився через це й зняковів. Ті сказали: «Не бійся та не журись! Ви врятуємо тебе разом із родиною, крім дружини, яка залишиться!»
34. Ми зішлемо на жителів цього селища кару з неба — за те, що вони поширювали безчестя!»
35. Ми залишили від нього ясне знамення — для людей, які розуміють!
36. До мад'янітів Ми [відіслали] їхнього брата Шуайба. Він сказав «О люди! Поклоняйтесь Аллаху, сподівайтесь на Останній День та не поширюйте безчестя на землі!»
37. Але ті вважали його брехуном. Їх спіткав землетрус, і вони

قَالَ رَبِّ انصُرْنِي عَلَى الْقَوْمِ الْمُفْسِدِينَ ﴿٣٠﴾

وَلَمَّا جَاءَتْ رُسُلُنَا إِبْرَاهِيمَ بِالْبَشْرَى قَالُوا إِنَّا مُهْلِكُوا أَهْلَ هَذِهِ الْقَرْيَةِ إِنَّ أَهْلَهَا كَالظَّالِمِينَ ﴿٣١﴾

قَالَ إِنَّ فِيهَا لُوطًا قَالُوا نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَنْ فِيهَا لَنَنْجِيَنَّكَ وَأَهْلَكَ إِلَّا أُمَّرَأَتَهُ كَانَتْ مِنَ الْغَابِرِينَ ﴿٣٢﴾

وَلَمَّا أَن جَاءَتْ رُسُلُنَا لُوطًا سِوَى يَوْمِهِمْ وَصَافَ يَوْمَهُ ذُرْعًا قَالُوا لَا تَخَفْ وَلَا تَحْزَنْ إِنَّا مُنْجِيُونَكَ وَأَهْلَكَ إِلَّا أُمَّرَأَتَكَ كَانَتْ مِنَ الْغَابِرِينَ ﴿٣٣﴾

إِنَّمَا نُرِيُوكَ عَلَىٰ أَهْلِ هَذِهِ الْقَرْيَةِ رِجْرًا مِنَ السَّمَاءِ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ ﴿٣٤﴾

وَلَقَدْ نَزَّلْنَا مِنْهَا آيَةً بَيِّنَةً لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿٣٥﴾

وَإِلَىٰ مَدْيَنَ أَخَاهُمْ شُعَيْبًا فَقَالَ يٰقَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَأَرْجُوا الْيَوْمَ الْآخِرَ وَلَا تَعْتَوْا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ ﴿٣٦﴾

فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَأَصَابَهُمْ

- залишилися мертвими в своїх будинках!
38. І адити, і самудити! Ви ж бачите їхні житла! Шайтан прикрасив їм учинки їхні та збив зі шляху, хоча вони й були уважними.
39. І Карун, і Фіраун, і Гаман! Муса прийшов до них із ясними знаменнями, а вони вивищилися на землі й не змогли оминути Нас!
40. Кожного Ми скарали за гріх! На декого з них Ми наслали кам'яний дощ, інших уразили криком, інших поглинула земля, а ще інших Ми втопили! Аллах не вчинив із ними несправедливо — вони самі були несправедливі до себе!
41. Ті, які беруть собі покровителів замість Аллаха, подібні до павука, який зробив собі житло. Але ж найслабше житло — житло павука! Якби вони тільки знали!

Аль-Багавві коментує цей аят так: «...[Житло павука] не захищає ні від спеки, ні від холоду; так само ідоли не можуть принести тим, хто їм поклоняється ні користі, ні завдати шкоди!»

فِي دَارِهِمْ جَثِيمِينَ ﴿٣٨﴾

وَعَادًا وَثَمُودًا وَقَدْ تَبَيَّنَ لَكُم مِّن مَّسْكِينِهِمْ وَزَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَانَهُمْ فَصَدَّهُمْ عَنِ السَّبِيلِ وَكَانُوا مُسْتَبِيرِينَ ﴿٣٩﴾

وَقُرُونًا وَفِرْعَوْنَ وَهَارُونَ وَلَقَدْ جَاءَهُمْ مُّوسَىٰ بِآيَاتِنَا فَأَسْتَكْبَرُوا فِي الْأَرْضِ وَمَا كَانُوا مُسْتَقِيمِينَ ﴿٤٠﴾

فَكَرِهْنَا لَهُمْ أَنْ يَكْتُمُوا إِلَهُاتِهِمْ فَوَيْلٌ لِّمَنِ كَانَتُنَّ آيَاتُنَا عَنَاءً وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُظْلِمَهُمْ وَلَكِن كَانُوا أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٤١﴾

مَثَلُ الَّذِينَ اتَّخَذُوا مِن دُونِ اللَّهِ أَوْلِيَاءَ كَمَثَلِ الْعَنْكَبُوتِ اتَّخَذَتْ بَيْتًا وَإِنَّ أَوْهَرَهَا الْبُيُوتُ لَأَبْيَتْ أَلْعَنْكَبُوتُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿٤١﴾

42. Воістину, Аллах знає всіх, до кого вони звертаються замість Нього! Він — Всемогутній, Мудрий!
43. Такі притчі Ми наводимо людям, але розуміють їх тільки знаючі.
44. Аллах створив небеса й землю в істині. Воістину, в цьому — знамення для віруючих!
45. Читай те, що було відкрито тобі з Писання, та звершуй молитву. Воістину, молитва стримує від розпусти й неприйнятного! Але згадка Аллаха — важливіша, і Він знає те, що ви робите!
Ат-Табарі, посилаючись на переказ від ібн Аббаса та інших тлумачів, розуміє вислів «згадка Аллаха» так: «Згадка Аллаха про вас важливіша, ніж ваша згадка про Нього». Згідно з іншими коментарями йдеться про те, що згадування Аллаха — найважливіший вид поклоніння.
46. Якщо ви сперечаетесь з людьми Писання, то робіть це за допомогою найкращого. [Це не стосується] тих із них, які несправедливі. Скажи: «Ми увірували в те, що зіслано нам, і в те, що зіслано вам. Наш Бог і ваш Бог — один, і ми віддані Йому!»

إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا يُدْعُونَ مِنْ دُونِهِ مِنْ شَيْءٍ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٤٢﴾

وَذَلِكَ الْأَمْثَلُ نُصْرِيهَا لِلنَّاسِ وَمَا يَعْقِلُهَا إِلَّا الْعَالِمُونَ ﴿٤٣﴾

خَلَقَ اللَّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿٤٤﴾

أَنْتَلِ مَا أُوحِيَ إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ وَأَقِمِ الصَّلَاةَ إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَى عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَلَذِكْرُ اللَّهِ أَكْبَرُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَصْنَعُونَ ﴿٤٥﴾

﴿ وَلَا تُجَادِلُوا أَهْلَ الْكِتَابِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِلَّا الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ وَفُوتُوا عَاهَتَهُمْ بِالَّذِي أُنزِلَ إِلَيْتُمْ وَأُنزِلَ إِلَيْكُمْ وَاللَّهُ نَاقُ الْمُكْفَرِينَ وَتَحَنَّنْ لَهُ مُسْلِمُونَ ﴾ ﴿٤٦﴾

47. Так Ми зіслали тобі Писання.
Ті, кому Ми дарували Писання,
вірують у нього. Є серед них ті,
хто вірує в це. А заперечують
Наші знамення тільки
невіруючі!

*«Хто вірує в це» — ідеться про
Коран.*

48. Раніше ти не читав жодного
писання й не переписував
його своєю правицею. Інакше
прихильників брехні охопив би
сумнів!

49. Таж ні! Це — ясні знамення в
грудах тих, кому дано знання!
А заперечують Наші знамення
тільки несправедливі!

50. Вони говорять: «Чому не
зіслано йому знамень від
Господа його?» Скажи:
«Знамення — тільки в Аллаху!
А я — тільки ясний застерігач!»

51. Невже їм не достатньо того, що
Ми зіслали тобі Писання, яке ти
їм читаєш? Воістину, в цьому
— милість і нагадування для
віруючих людей!

52. Скажи: «Аллаха достатньо
як Свідка між вами й мною!
Він знає те, що на небесах і
на землі, а ті, які увірували
в неправду й не увірували в
Аллаха, неодмінно зазнають
втраг!»

وَكَذَلِكَ أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ
فَالَّذِينَ ءَاتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يُؤْمِنُونَ
بِهِ وَمِنْ هَلُوْلَاءِ مَنْ يُؤْمِنُ بِهِ وَمَا يَجْحَدُ
بِتَايِبَاتِنَا إِلَّا الْكَافِرُونَ ﴿۱۷﴾

وَمَا كُنْتَ تَسْمُوْنَ مِنْ قَبْلِهِ مِنْ كِتَابٍ
وَلَا تَحْطُبُهُ وَبِسْمِكَ إِذَا لَزَمْتَ
الْمُطَبَّرَاتِ ﴿۱۸﴾

بَلْ هُوَ آيَاتٌ يَبَيِّنُ فِي صُدُورِ الَّذِينَ أُوتُوا
الْبُحْرَةَ وَمَا يَجْحَدُ بِتَايِبَاتِنَا إِلَّا الظَّالِمُونَ ﴿۱۹﴾

وَقَالُوا لَوْلَا أَنْزَلَ عَلَيْهِ آيَاتٌ مِنْ رَبِّهِ قُلْ
إِنَّمَا الْآيَاتُ عِنْدَ اللَّهِ وَإِنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ
مُبِينٌ ﴿۲۰﴾

أَوَلَمْ يَكْفِهُمْ أَنَّا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ
يَتْلُوْنَ عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ فِي ذَٰلِكَ لَرَحْمَةٌ
وَذِكْرٌ لِّالْقَوْمِ الَّيْمِيْنَ ﴿۲۱﴾

قُلْ كَفَىٰ بِاللَّهِ بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ
شَهِيدًا يَعْلَمُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ
وَالَّذِيْنَ ءَامَنُوْا بِالْبَاطِلِ وَكَفَرُوْا
بِاللّٰهِ اُولٰٓئِكَ هُمُ الْخٰسِرُوْنَ ﴿۲۲﴾

53. Вони просять тебе прискорити кару. Якби не встановлений строк, то кара вже прийшла б до них! Вона неодмінно прийде до них раптово, коли ті й не відчуватимуть!
54. Вони просять тебе прискорити кару. Воістину, геєна неодмінно оточить невіруючих!
55. Того Дня кара вкриє їх згори й з-під ніг. Їм скажуть: «Скуштуйте те, що ви чинили!»
56. О Мої віруючі раби! Воістину, земля Моя широка! Тож поклоняйтеся Мені!
57. Кожна душа зазнає смерті, а потім ви повернетесь до Нас!
58. Тих, які увірували й робили добро, Ми неодмінно поселимо у кімнатах раю, де течуть ріки. Прекрасна винагорода тих, які роблять [добро],
59. які мають терпіння й покладаються на свого Господа!
60. Скільки тварин не здатні зробити собі запасів! Аллах наділяє їх і вас! Він — Всечуючий, Всезнаючий!
61. Якщо ти спитаєш у них: «Хто створив небеса й землю та підкорив сонце й місяць?», то вони неодмінно скажуть: «Аллах!» Як же вони заблукали!

وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ وَلَوْلَا أَجَلٌ مُّسَمًّى لَّجَاءَهُمُ الْعَذَابُ وَلَيَأْتِيَنَّهُمْ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿۵۳﴾

يَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَمُحِيطَةٌ بِالْكَافِرِينَ ﴿۵۴﴾

يَوْمَ يَغْشَاهُمْ الْعَذَابُ مِنْ فَوْقِهِمْ وَمِنْ تَحْتِ أَرْجُلِهِمْ وَيَقُولُ ذُقُوا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿۵۵﴾

يَعْبَادِي الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ أَرْضِي وَاسِعَةٌ فَإِنِّي فَاعِبُدُونِ ﴿۵۶﴾

كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّنَا تُرْجَعُونَ ﴿۵۷﴾

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنَجْبُوَنَّهُمْ مِنْ الْجَنَّةِ غُرًّا فَتَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿۵۸﴾

الَّذِينَ صَبَرُوا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿۵۹﴾

وَكَايُنْ مِنْ دَابَّةٍ لَا يَحْمِلُ رِزْقَهَا اللَّهُ يَرْزُقُهَا وَإِيَّاكُمْ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿۶۰﴾

وَلَيْن سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ فَأَنَّى يُؤْفَكُونَ ﴿۶۱﴾

62. Аллах збільшує та зменшує наділ тим із рабів Своїх, кому побажає! Воістину, Аллах про кожну річ Знаючий!

اللَّهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ
وَيَقْدِرُ لَهُ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿۶۲﴾

63. Якщо ти питаєш у них: «Хто проливає з неба воду, оживлюючи землю після її смерті?», то вони неодмінно скажуть: «Аллах!» Скажи: «Хвала Аллаху!» Але ж більшість із них не розуміє!

وَلَمَّا سَأَلْتَهُمْ مَنْ نَزَّلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ مِنْ بَعْدِ مَوْتِهَا لَيَقُولُنَّ اللَّهُ قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ ﴿۶۳﴾

64. Життя в цьому світі — лише гра й забава, а наступне життя — справжнє! Якби вони знали!

وَمَا هَذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَهْوٌ وَلَعِبٌ وَإِنَّ الدَّارَ الْآخِرَةَ لَهيْنِ الْحَيَاةِ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿۶۴﴾

65. Коли вони сідають на корабель, то звертаються до Аллаха, щиро сповідуючи Його релігію. А коли Він рятує їх і виводить на сушу, то вони знову стають багатобожниками!

فَإِذَا رَكِبُوا فِي الْفُلِ دَعَاؤُ اللَّهِ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ فَلَمَّا نَجَّاهُمْ إِلَى الْبَرِ إِذَا هُمْ يُشْرِكُونَ ﴿۶۵﴾

66. Так вони можуть виявити свою невдячність за те, що Ми їм дарували, і насолоджуватись благами далі. Але скоро вони дізнаються!

لَيَكْفُرُوا بِمَا آتَيْنَاهُمْ وَلَيَسْتَمْتِعُوا فَسَوْفَ يَْعْلَمُونَ ﴿۶۶﴾

67. Невже вони не бачать, що Ми зробили це святилище безпечним, а поза ним на людей нападають? Невже вони вірують у неправду й не вірують в Аллаха?

أَوْ لَمْ يَرَوْا أَنَّا جَعَلْنَا حَرَمًا مَّأْمُونًا
وَيَسْخَطُ النَّاسَ مِنْ حَوْلِهِمْ أَتَمَّا أَبْطَلِ
يُؤْمِنُونَ وَيَسْعَمُونَ أَنَّ اللَّهَ يَكْفُرُونَ ﴿۶۷﴾

«Це святилище» — ідеться про Мекку.

68. Хто ж несправедливіший за того, хто зводить наклеп на Аллаха або вважає істину за брехню, коли та прийшла до нього? Хіба не в геєні буде притулок для невірних?
69. А тих, які ведуть боротьбу заради Нас, Ми неодмінно поведемо Нашими шляхами! Воістину, Аллах із тими, які роблять добро!

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ
بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُ ۗ أَلَيْسَ فِي جَهَنَّمَ مَثْوًى
لِّلْكَافِرِينَ ﴿۳۸﴾

وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا
وَإِنَّ اللَّهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ ﴿۳۹﴾

Сура 30. Ар-Рум («Ромей»)

*Ім'ям Аллаха Милостивого,
Милосердного!*

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. Аліф. Лям. Мім.
2. Переможені ромей
3. у найближчих землях. Але після своєї поразки переможуть вони,
4. за кілька років. Влада належала Аллаху раніше і буде належати далі. Того дня віруючі зрадіють
5. допомозі Аллаха. Він допомагає, кому побажає. Він — Всемогутній, Милостивий!
6. Така обіцянка Аллаха. Аллах не порушує Своєї обіцянки, але ж більшість людей не знає.

У 1—6 аяті йдеться про ромейв (візантійців), які зазнали поразки від Персії. Можливо, йдеться про події 614 року, коли перські війська захопили Єрусалим. «За кілька років» (фі біді' сінін) — як вважає більшість коментаторів, йдеться про період від трьох до десяти. Ромей розпочали чергову війну проти персів після 622 року.

7. Вони знають про земне життя тільки явне, а до життя наступного вони неухважні.

Аль-Багавві коментує: «Вони [знають] лише про своє прожиття: як заробляти, як

الْعَلَمِ ﴿١﴾
 عَلِيَّتِ الرُّومِ ﴿٢﴾
 فِي أَذَى الْأَرْضِ وَهُمْ مِنْ بَعْدِ غَلِيَّتِهِمْ
 سَيَقْلِبُونَ ﴿٣﴾
 فِي يَضْعِ سِنِينَ لِلَّهِ الْأَمْرُ مِنْ قَبْلُ وَمِنْ
 بَعْدُ وَيَوْمَ يُنْفَخُ الْمَوْتُونَ ﴿٤﴾
 يَنْصُرِ اللَّهُ يَنْصُرُ مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ
 الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿٥﴾
 وَعَدَّ اللَّهُ لَا يُخْلِفُ اللَّهُ وَعْدَهُ وَلَكِنْ أَكْثَرَ
 النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٦﴾

يَعْلَمُونَ ظَاهِرًا مِنَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَهُمْ عَنِ
 الْآخِرَةِ هُمْ غَافِلُونَ ﴿٧﴾

торгувати, коли садити, сіяти й збирати, як будувати та облаштовувати дім».

8. Невже вони не замислювалися про себе? Аллах створив небеса, землю й те, що між ними, лише в істині й на певний строк. Але ж більшість людей не вірують у зустріч зі своїм Господом!

أَوَلَمْ يَتَفَكَّرُوا فِي أَنفُسِهِمْ مَآ خَلَقَ اللَّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَأَجَلٍ مُّسَمًّى وَآلَ كَيْفَ مِنَ النَّاسِ يَلْقَى رَبَّهُمْ لَكُفْرُونَ ﴿٨﴾

9. Невже вони не подорожували землею та не бачили, яким був кінець тих, які жили раніше за них? Вони переважали їх силою, краще обробляли землю та заселяли її. Їхні посланці приходили до них із ясними знаменнями. Аллах не чинив із ними несправедливо — вони самі були несправедливі до себе!

أَوَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ كَانُوا أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَأَنَارُوا الْأَرْضَ وَعَمَرُوهَا أَكْثَرَ مِمَّا عَمَرُوهَا وَجَاءَتْهُمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانُوا لِيُظِلَّوهُم وَلَٰكِن كَانُوا أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٩﴾

10. Кінцем тих, які чинили зло, стало зло, адже вони вважали знамення Аллаха брехнею та глузували з них!

ثُمَّ كَانَتْ عَاقِبَةُ الَّذِينَ اسْتَفْتَرُوا الشُّرَاطِعَ أَن كَانُوا بِآيَاتِ اللَّهِ وَكَانُوا بِهَا يَسْتَهْزِئُونَ ﴿١٠﴾

11. Аллах починає творіння, потім повторює його, а потім до Нього ви повернетесь!

اللَّهُ يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿١١﴾

12. Коли настане Час, розгубляться грішники.

وَيَوْمَ يَقُومُ السَّاعَةُ يُبْلِسُ الْمُجْرِمُونَ ﴿١٢﴾

13. Ніхто з їхніх спільників не заступиться за них і вони відкинуть тих спільників.

وَلَمْ يَكُن لَّهُم مِّن شُرَكَائِهِمْ سَاقِعُونَ وَكَانُوا إِشْرَكَاءَ آيَاتِهِمْ كُفْرِينَ ﴿١٣﴾

14. Того Дня, коли настане Час, усі розділяться.
15. Ті, які увірували й робили добро, будуть насолоджуватися в садах,
16. а ті, які не увірували та вважали брехнею Наші знамення й зустріч у наступному житті, зазнають покарання!
17. Тож прославляйте Аллаха, коли настає вечір і коли настає ранок!
18. Йому належить хвала на небесах і на землі.
[Прославляйте] Його надвечір та в полудень!
19. Він виводить живе з мертвого, а мертве з живого. Він оживляє землю після її смерті; так само й вас виведуть із могил!
20. Серед Його знамень — те, що Він створив вас із праху. Після цього ви стали людьми й розселяєтесь.
21. Серед Його знамень — те, що Він створив вам дружин із вас самих, щоб ви знаходили в них спокій, і встановив між вами любов і милосердя. Воістину, в цьому — знамення для людей, які думають!
22. Серед Його знамень — створення небес і землі, а також відмінності між мовами й

وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُومِدُ بَصَرَتُّو١٥

فَأَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
فَهُمْ فِي رَوْضَةٍ يُحْبَرُونَ ١٦

وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا
وَلِقَاءِ الْآخِرَةِ فَأُولَٰئِكَ فِي الْعَذَابِ
مُخْتَصِرُونَ ١٧

فَسُبْحَانَ اللَّهِ حِينَ تُمْسُونَ وَحِينَ تُصْبِحُونَ ١٨

وَلَهُ الْحَمْدُ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَعِشْيَا وَيَوْمَ تُظْهِرُونَ ١٩

يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ
وَيُخْرِجُ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَكَذَٰلِكَ تُخْرَجُونَ ٢٠

وَمِنْ ءَايَاتِهِ أَنْ خَلَقَ مِنْ تُرَابٍ نُمْ
إِذَا أَنشَأْتُمْ بَشَرًا تَنشُرُونَ ٢١

وَمِنْ ءَايَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنفُسِكُمْ
أَزْوَاجًا لِيَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ
مَوَدَّةً وَرَحْمَةً إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ
يَتَفَكَّرُونَ ٢٢

وَمِنْ ءَايَاتِهِ خَلْقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَإِخْتِلَافَ اللِّسَانِ وَالْوَيْكَرَ إِنِّي

- кольорами. Воістину, в цьому — знамення для жителів світів!
23. Серед Його знамень — ваш сон уночі та вдень, а також пошуки Його милості. Воістину, в цьому — знамення для людей, які здатні слухати!
24. Серед Його знамень — те, що Він показує вам блискавку, щоб викликати страх і надію, а також проливає з неба воду, щоб оживити нею землю після її смерті. Воістину, в цьому — знамення для людей, які розуміють!
25. Серед Його знамень — те, що небо та земля тримаються за Його наказом. Щойно Він покличе вас, ви одразу вийдете з землі.
26. Йому належить усе, що на небесах і на землі. Усі покірні Йому!
27. Він — Той, Хто починає творіння, а потім повторює його. І це для Нього легко! Аллаху належать найвищі якості, і Він — Всемогутній, Мудрий!
28. Аллах навів вам як притчу вас самих. Чи є серед невольників, якими оволоділи ваші правиці, співники в тому, чим Ми наділили вас, та яких ви боїтеся

ذَٰلِكَ لَا إِلَٰهَ إِلَّا اللَّهُ ۚ

وَمِنْ آيَاتِهِ مَنَامُكُمْ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ
وَأَيْتَاتُكُم مِّن فَضْلِهِ إِن فِي ذَٰلِكَ
لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٢٣﴾

وَمِنْ آيَاتِهِ يُرِيكُمُ الْبَرْقَ خَوْفًا وَطَمَٰثًا
وَيُنزِلُ مِنَ السَّمَآءِ مَاءً فَيُخْرِجُ بِهِ الْأَرْضَ
بَعْدَ مَوْتِهَا إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ
يَعْقِلُونَ ﴿٢٤﴾

وَمِنْ آيَاتِهِ إِذْ أَنْتُمْ نَائِمُونَ وَالْأَرْضُ
بِأَمْرِهِ تُدَاوَدُ كَمَا دَعَا قَوْمٌ مِنَ الْأَرْضِ إِذَا
أَشْرَقَتْ تُنْقَضُونَ ﴿٢٥﴾

وَلَهُ مَنْ فِي السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ كُلُّ لَّهُ
قٰنِئِيْنَ ﴿٢٦﴾

وَهُوَ الَّذِي يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ وَهُوَ أَهْوَنُ
عَلَيْهِ وَلَهُ الْمَثَلُ الْأَعْلَىٰ فِي السَّمٰوٰتِ
وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٢٧﴾

صَرَخَ لَكُمْ مَثَلًا مِّنْ أَنْفُسِكُمْ هَٰؤُلَاءِ
لَكُمْ مِمَّا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ مِّن
شُرَكَآءَ فِي مَارَزَقْتِكُمْ فَأَنْتُمْ فِيهِ

так, як боїтеся одне одного? Ось так Ми роз'яснюємо знамення для людей, які розуміють!

29. Таж ні! Ті, які чинять несправедливо, йдуть за своїми пристрастями без жодного знання. Хто ж поведе прямим шляхом тих, кого Аллах увів в оману? Немає у них помічників!
30. Поверни своє обличчя до релігії, як ханіф! Це — вроджена якість, із якою Аллах створив людей. Немає зміни в творінні Аллаха. Це є вірна релігія — але ж більшість людей не знає!
31. Кайтеся перед Ним, бійтеся Його, звершуйте молитву й не будьте одними з багатобожників,
32. одними з тих, які розкололи свою релігію та стали різними групами, й кожна секта радіє тому, що має!
33. Коли людей торкається зло, вони кличуть свого Господа, звертаючись до Нього з каяттям. А коли Він дає їм змогу скуштувати Своєї милості, то частина з них починає додавати рівних у поклонінні своєму Господу!
34. Так вони можуть виявити свою невдячність за те, що Ми їм дарували. Тож

سَوَّاهُمْ فَأَوْفَوْهُمُ كَخِيفَتِكَ كَمَا أَنْفَسَكُمُ
كَذَلِكَ نَقُصِّلُ الْأَيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿٢٩﴾

بَلَىٰ أَتَسْمَعُ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَهْوَاءَ هُمْ يَغْتَرِبُونَ
فَمَنْ يَهْدِي مَنْ أَضَلَّ اللَّهُ وَمَا لَهُمْ مِنْ
نَصِيرِينَ ﴿٣٠﴾

فَأَقْرِبْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا فِطْرَتَ اللَّهِ
الَّتِي فَطَرَ النَّاسَ عَلَيْهَا لَا تَبْدِيلَ لِخَلْقِ اللَّهِ
ذَٰلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ
لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣١﴾

﴿٣٢﴾ مُبِينِينَ إِلَيْهِ وَارْتَقُوا الصَّلَاةَ
وَلَا تَكُونُوا مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿٣٣﴾

مِنَ الَّذِينَ قَرُّوا دِينَهُمْ وَكَانُوا شِعْمًا
كُلَّ حِزْبٍ بِمَا لَدَيْهِمْ فَرِحُونَ ﴿٣٤﴾

وَلَمَّا مَسَّ النَّاسُ ضُرًّا دَعَاوْا رَبَّهُمْ مُبِينِينَ إِلَيْهِ
ثُمَّ إِذَا آذَاهُمْ مِنْهُ رَحْمَةً إِذَا قَرِيبٌ مِنْهُمْ
يَرْبِّهُمْ يُشْرِكُونَ ﴿٣٥﴾

لِيَكْفُرُوا بِمَا آتَيْنَاهُمْ فَتَسْمَعُوا أَسْوَقَ
تَعْلَمُونَ ﴿٣٦﴾

насолоджуйтесь благами й скоро ви дізнаєтесь!

35. Хіба Ми зіслали їм доказ, який говорить про рівних Йому?
36. Коли Ми даємо людям скуштувати милості, вони радіють. А коли їх вражає лихо за те, що вони приготували своїми руками, то вони впадають у розпач!
37. Хіба вони не бачать, що Аллах збільшує та зменшує наділ, кому побажає? Воістину, в цьому — знамення для віруючих людей!
38. Віддавай належне родичу, бідняку й подорожньому. Так буде краще для тих, хто прагне лику Аллаха. Саме вони матимуть успіх!
39. Те, що ви даєте людям у борг, прагнучи примножити своє майно за їхній рахунок, не примножитьесь в Аллаха! Буде примножено те, що ви даєте як закят, прагнучи лику Аллаха!
«Дасте людям у борг» — ідеться про лихварство (ріба), заборонене ісламом.
40. Аллах — Той, Хто вас створив, а потім наділив засобами до життя. Згодом Він умертвить вас, а потім знову поверне до життя. Чи є серед ваших

أَمْ أَنْزَلْنَاهُمْ سُلْطٰنًا فَهُمْ يَكْفُرُونَ ﴿٣٥﴾
كَانُوا بِهِ يُشْرِكُونَ ﴿٣٦﴾

وَإِذَا أَذَقْنَا النَّاسَ رَحْمَةً فَرِحُوا بِهَا وَإِن تُصِيبَهُمْ
سَيِّئَةٌ مِّمَّا كَفَرْتُمْ يُبْغِضُوا إِذَا هُمْ يَقْتُلُونَ ﴿٣٧﴾

أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ
وَيَقْدِرُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٣٨﴾

فَاتَّبِعْ ذٰلِكَ حَقَّهُ وَوَٰلِ السُّكْرٰنِ وَآلِ
السَّبِيلِ ذٰلِكَ خَيْرٌ لِّلَّذِينَ يُرِيدُونَ وَجْهَ
اللَّهِ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٣٩﴾

وَمَآ آتَيْتُم مِّن زَيْلٍ يُرَبُّوْا فِيْ أَمْوَالِ النَّاسِ
فَلَا يَرْبُوْا عِنْدَ اللّٰهِ وَمَآ آتَيْتُم مِّن زَكٰوٰتٍ
تُرِيدُوْنَ وَجْهَ اللّٰهِ فَأُولَٰئِكَ هُمُ
الْمُضْعِفُونَ ﴿٤٠﴾

اللّٰهُ الَّذِي خَلَقَكُمْ فَرَزَقَكُمْ فَرُبَّمَا تَكْفُرُوْنَ
بِحَيْثُ كُنْتُمْ مِنْ شُرَكَآئِكُمْ مِّن يَّعْمَلُ
مِن دَٰلِكُمْ مِّن شَيْءٍ وَسُبْحٰنَهُ وَيَعْلَىٰ عَمَّا

спільників- ідолів той, хто робив би хоч щось із цього? Пречистий Він і Вищий від того, що ви додасте Йому в поклонінні!

41. Зло з'являється на суші й на морі завдяки тому, що люди роблять своїми руками, — тож нехай скуштують частину того, що накоїли! Можливо, вони повернуться!

«Вони повернуться» — відмовляться «від невір'я та поганих справ» (аль-Багаві).

42. Скажи: «Йдіть землею та погляньте, яким був кінець тих, які жили раніше за вас! Більшість із них були багатобожниками!»
43. Поверни своє обличчя до вірної релігії — раніше, ніж від Аллаха прийде невідворотний День! Того Дня вони будуть розділені —
44. хто був невір'ючим, невір'я обернеться проти нього. А ті, які робили добро, приготували його для себе —

Багато коментаторів тлумачать діслово «магада» в його конкретному значенні — «розкладати постіль» (див., наприклад, ат-Табарі від Муджагіда). Тоді закінчення аяту може бути таким:

يُشْرِكُونَ ﴿١٠﴾

ظَهَرَ الْفَسَادُ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ بِمَا كَسَبَتْ
أَيْدِي النَّاسِ لِيُذِيقَهُمْ بَعْضَ الَّذِي عَمِلُوا
لأنفسهم يرجعون ﴿١١﴾

قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ
الَّذِينَ مِنْ قَبْلُ كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُشْرِكِينَ ﴿١٢﴾

فَأَنزَلْنَا وَجْهَكَ لِلدِّينِ الْقَدِيمِ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ
يَوْمَ لَا مَرَدَ لَهُ، مِنَ اللَّهِ يَوْمَئِذٍ يَصَّدَّعُونَ ﴿١٣﴾

مَنْ كَفَرَ فَعَلَيْهِ كُفْرُهُ، وَمَنْ عَمِلَ صَالِحًا
فَلَا نُفْسِيهِمْ يُمَهِّدُونَ ﴿١٤﴾

«готуватимуть собі лежа в раю».

45. щоб Він із ласки Своєї винагородив тих, які увірували й робили добро. Воістину, Він не любить невіруючих!
46. Серед Його знамень — те, що Він посилає вітри добрими вісниками, щоб дати скуштувати Своєї милості; за Його наказом пливуть кораблі, щоб ви могли шукати Його ласки. Можливо, ви будете вдячні!
47. Раніше за тебе Ми відсиляли посланців до їхніх народів, і вони приносили їм ясні знамення. Ми помстилися грішникам, адже Нашим обов'язком було допомагати віруючим!
48. Аллах — Той, Хто посилає вітер, який жене хмари. Він розтягує їх на небі так, як побажає, і розриває їх на шматки. Ти бачиш дощ, який виходить з-поміж них. Коли Він пролле його на тих Своїх рабів, кому побажає, вони починають радіти,
49. хоч перед тим, як Він зіслав його, вони були у відчаї.
50. Поглянь на прикмети милості Аллаха, на те, як Він оживляє

لِيَجْزِيَ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنْ فَضْلِهِ ؕ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْكَافِرِينَ ﴿٤٥﴾

وَمِنْ ءَايَاتِهِ أَنْ يُرْسِلَ الرِّيحَ مُبَشِّرَاتٍ وَلِيُذِيقَكُمْ مِنْ رَحْمَتِهِ وَيُلْجِفَ إِلَيْكُمْ الرِّيحَ بِأَمْرِهِ وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ ۗ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٤٦﴾

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ رُسُلًا إِلَىٰ قَوْمِهِمْ فَجَاءَهُمْ بِآيَاتِنَا فَانْتَقَمْنَا مِنَ الَّذِينَ أَجْرَمُوا وَكَانَ حَقًّا عَلَيْنَا نَصْرَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٤٧﴾

اللَّهُ الَّذِي يُرْسِلُ الرِّيحَ فَتُبْرِسُ حَابًا يُبْسَطُ فِي السَّمَاءِ كَيْفَ يَشَاءُ وَيَجْعَلُهُ رِجْفًا فَتَرَى الْوُدَّ يَقْدَحُ مِنْ جَانِبِهِ ۗ فَإِذَا أَصَابَ مِنْ شَاءُ مِنْ عِبَادِهِ إِذَا هُمْ يَسْتَبْشِرُونَ ﴿٤٨﴾

وَلَئِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلِكَ لَآتَيْنَهُمْ مِنْ قَبْلِهِ لَمُبْلِغَاتٍ ﴿٤٩﴾

فَانظُرْ إِلَىٰ ءَايَاتِ رَحْمَتِ اللَّهِ كَيْفَ يُحْيِي

землю після її смерті! Воістину,
Він оживляє мертвих і Він
спроможний на кожну річ!

51. Якщо Ми пошлемо вітер, і вони побачать, що [поле] пожовкло, то після цього вони стануть невдячними!

Інтерполяція — згідно з коментарем ат-Табарі та інших тлумачів.

52. Воістину, ти не змушиш мертвих чути, а глухих не змушиш почути заклик, якщо вони відвертаються.

53. Ти не виведеш сліпих із омани. Ти можеш змусити чути тільки тих, хто вірує в Наші знамення й відданий [Нам].

54. Аллах — Той, Хто створив вас слабкими, зі слабких зробив вас сильними, а потім, після сили, зробив вас знову слабкими та ще й сивими. Він створює, що побажає! Він — Всезнаючий, Всемогутній!

55. Того Дня, коли настане Час, грішники будуть присягатися, що пробули не більше години. Як вони заблукали!

«Пробули не більше години» — «у земному житті» (ібн Касір), «у могилах» (аль-Багавві із посланням на аль-Кальбі та Мукатіла).

الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا إِنَّ ذَلِكَ لَمُحِي
الْمَوْقُوتُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٥١﴾

وَلَئِنْ أَرْسَلْنَا رِيحًا فَرَأَوْهُ مُصْفَرًّا لَظَلُّوا مِنْ
بَعْدِهِ، يَكْفُرُونَ ﴿٥٢﴾

فَإِنَّكَ لَا تَسْمِعُ الْمَوْتَى وَلَا تَسْمِعُ الصُّمَّ
الدُّعَاءَ إِذَا وَلُوا مَدْبِرِينَ ﴿٥٣﴾

وَمَا آتَتْ بِهَدْيٍ الْغُحْيِ عَنْ صَلَواتِهِمْ إِنْ تَسْمِعُ
إِلَّا مَنْ يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا فَهُمْ مُسْلِمُونَ ﴿٥٤﴾

﴿اللَّهُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ ضَعْفٍ ثُمَّ جَعَلَ
مِنْ بَعْدِ ضَعْفٍ قُوَّةً ثُمَّ جَعَلَ مِنْ بَعْدِ قُوَّةٍ
ضَعْفًا وَشِبْهَ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَهُوَ
الْعَلِيمُ الْقَدِيرُ﴾ ﴿٥٥﴾

وَيَوْمَ يَقُولُ الْمُنَافِقُونَ يَا نَسَاطَةَ الْفِتَنِ
مَا كُنَّا مِنْكُمْ سَاعَةً وَلَا نَكُونُ ﴿٥٦﴾

56. Ті, кому дані знання й віра, скажуть: «За приписом Аллаха ви були там до самого Дня Воскресіння. І ось настав День Воскресіння, але ви цього не знали!»
57. Того Дня несправедливим не принесуть користі їхні виправдання, й не вимагатимуть від них каяття!
58. У цьому Корані Ми наводимо людям різні притчі. Якщо ти покажеш їм знамення, то ті, які не увірували, неодмінно скажуть: «Ви тільки прихильники брехні!»
59. Так Аллах запечатав серця тих, які не мають знання!
60. Терпи, адже обіцянка Аллаха правдива! Нехай не послаблять тебе невпевнені!

وَقَالَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ وَالْإِيمَانَ لَقَدْ لَبِئْتُمْ فِي كِتَابِ اللَّهِ إِلَى يَوْمِ الْبَعْثِ فَهَذَا يَوْمُ الْبَعْثِ وَلَكُمْ كِتَابٌ كَذُورٌ لَا تَعْمُرُونَ ﴿٥٦﴾

فَيَوْمَئِذٍ لَا يَنْفَعُ الَّذِينَ ظَلَمُوا مَعذِرَتُهُمْ وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ ﴿٥٧﴾

وَلَقَدْ صَرَّفْنَا لِلنَّاسِ فِي هَذَا الْقُرْآنِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ وَلَئِنْ جِئْتَهُمْ بِآيَةٍ لَيَقُولَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا مُبْتَطَلُونَ ﴿٥٨﴾

كَذَلِكَ يَطْمَعُ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٥٩﴾

فَاصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَلَا يَسْتَخِفُّكَ الَّذِينَ لَا يُوقِنُونَ ﴿٦٠﴾

Сура 31. Лукман

*Ім'ям Аллаха Милостивого,
Милосердного!*

1. Аліф. Лям. Мім.
2. Це — аяти мудрого Писання,
3. Прямий шлях і милість для праведників,
4. які звершують молитву, дають милостиню й упевнені в існуванні наступного життя.
5. Вони — на прямому шляху, вказаному їхнім Господом, і вони матимуть успіх.
6. Серед людей є той, хто збирає розважливі казочки, щоб через невігластво збивати людей зі шляху Аллаха, глузуючи з нього. Таким приготована ганебна кара!
Як свідчать тлумачі, йдеться про мекканця Надіра ібн Харіса, який розповідав перські казки, глузуючи з оповідей Корану.
7. І коли читають йому Наші аяти, то він погордо відвертається, ніби й не чув, ніби він глухий! Тож сповісти йому про болісну кару!
8. Воістину, ті, які увірували й робили добрі справи, їм — сади блаженства.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْعَمَّ

بَلَدَكَ أَيْنُ الْقِطَابِ الْحَكِيمِ ①

هُدًى وَرَحْمَةً لِّلْمُحْسِنِينَ ②

الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ
بِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ ③

أُولَئِكَ عَلَى هُدًى مِّن رَّبِّهِمْ وَأُولَئِكَ هُمُ
الْمُقْلِحُونَ ④

وَمِنَ النَّاسِ مَن يَشْتَرِي لَهْوَ الْحَدِيثِ لِيُضِلَّ
عَن سَبِيلِ اللَّهِ بِعَثَرٍ عَصِيٍّ وَسَخِدَةٍ أَهْرَؤًا
أُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُّبِينٌ ⑤

وَإِذَا تَنَادَى عَلَيْهِ إِيمَانًا وَكَانَ مُسْتَكْبِرًا
كَأَن لَّمْ يَسْمَعْهَا كَأَنَّ فِي أُذُنَيْهِ وَقْرًا فَبَسَّرَهُ
بِعَذَابِ أَلِيمٍ ⑥

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ
جَنَّاتُ النَّعِيمِ ⑦

9. Вони будуть там довіку, бо обіцянка Аллаха правдива. Він — Великий, Мудрий!
10. Він створив небеса без підпори, яку б ви могли бачити, та поставив на землі непохитні гори, щоб вона не хиталася разом із вами, й заселив її всілякими тваринами. Ми пролили з неба воду й зростили всілякі добрі рослини.
11. Це все — творіння Аллаха! Тож покажіть мені, що створили ті, [кому ви поклоняєтеся] замість Нього. Але нечестивці перебувають у явній омані!
12. Справді, Ми дарували Лукману мудрість: «Дякуй Аллаху, бо той, хто дякує, той дякує заради самого себе. А хто не дякує, то Аллах не потребує нічого — Багатий Він та Хвалимий!»
Лукман аль-Хакім («Мудрий Лукман») — мудрець, відомий ще з доісламської доби.
13. Ось сказав Лукман своєму сину, повчаючи його: «Сину мій! Не поклоняйся крім Аллаха нікому, бо багатобожжя — великий гріх!»
14. Ми заповідали людині ставитися якнайкраще до своїх батьків. Матері дуже важко носити дитину, але вона

خَالِدِينَ فِيهَا وَعَدَّ اللَّهُ حَقًّا وَهُوَ الْعَزِيزُ
الْحَكِيمُ ﴿٩﴾

سَخَّرَ السَّمَوَاتِ بِغَيْرِ عَمَدٍ تَرَوْنَهَا وَالْأَرْضِ فِي
الْأَرْضِ رَوَى أَنْ يَمِيدَ بِكُمْ وَوَضَعَ فِيهَا مِنْ
كُلِّ دَابَّةٍ وَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَنْبَتْنَا
فِيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجٍ كَرِيمٍ ﴿١٠﴾

هَذَا خَلْقُ اللَّهِ فَأَرُونِي مَاذَا خَلَقَ الَّذِينَ مِنْ
دُونِهِ بَلِ الظَّالِمُونَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿١١﴾

وَلَقَدْ آتَيْنَا لُقْمَانَ الْحِكْمَةَ أَنْ اشْكُرْ لِلَّهِ
وَمَنْ يَشْكُرْ فَإِنَّمَا يَشْكُرُ لِنَفْسِهِ وَمَنْ
كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ حَمِيدٌ ﴿١٢﴾

وَإِذْ قَالَ لُقْمَانُ لِابْنِهِ وَهُوَ يَعِظُهُ يَا بُنَيَّ
لَا تُشْرِكْ بِاللَّهِ إِنَّ الْبِرَّ لَفُطْرَةٌ عَظِيمَةٌ ﴿١٣﴾

وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ حَمَلَتْهُ أُمُّهُ
وَهَسًا عَلَى وَهْنٍ وَفِصَالَهُ فِي سَامِيْنٍ أَنْ
اشْكُرْ لِي وَلِوَالِدَيْكَ إِنَّ إِلَى الْمَعِصِرِ ﴿١٤﴾

віднімає її лише в два роки.
Дякуй Мені та своїм батькам, бо
до Мене повернення!

15. А якщо батьки силуватимуть тебе до поклоніння іншим богам, про яких тобі нічого не відомо, не корися їм, але будь із ними в цьому світі добрим і йди шляхом тих, хто звертається до Мене! Потім ви повернетесь до Мене, і Я сповіщу вам про те, що ви чинили!
16. «Сину мій! Навіть якщо буде щось вагою з гірчичне зерно й перебуватиме в скелі, на небесах, чи на землі, Аллах дістане його звидти. Воістину, Аллах — Премудрий, Всевідаючий!
17. Сину мій! Звершуй молитву, закликай до заохочуваного й забороняй відразу, та сприймай із терпінням те, що вразило тебе. Воістину, саме такою є рішучість у вчинках.
18. І не відвертай із погордою обличчя від людей і не ходи по землі пихато! Воістину, Аллах не любить усіляких пихатих гордіїв!
19. Стримуй кроки свої та знижуй голос свій. Воістину, найвідразніший голос — то рев віслоука!»

وَإِنْ جَاهَدَاكَ عَالِيَانِ تُشْرِكِي فِي مَا لَيْسَ
لَكَ بِهِ عِلْمٌ فَلَا تُطِعْهُمَا وَصَاحِبَتُهُمَا فِي
الدُّنْيَا مَعْرُوفٌ وَأَتَّبِعْ سَبِيلَ مَنْ أَنَابَ إِلَيَّ
ثُمَّ إِلَيَّ مَرْجِعُكُمْ فَأُنَبِّئُكُمْ بِمَا
كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿۱۵﴾

يَبْنِي أَيْهَا إِنْ تَكَ مِنْكَ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِنْ حَرْدَلٍ فَتَكُنْ
فِي صَخْرَةٍ أَوْ فِي السَّمَوَاتِ أَوْ فِي الْأَرْضِ يَأْتِ
بِهَا اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ لَطِيفٌ خَبِيرٌ ﴿۱۶﴾

يَبْنِي أَيْهَا الصَّلَاةَ وَأْمُرْ بِالْمَعْرُوفِ وَأَنْهَ
عَنِ الْمُنْكَرِ وَأَصْبِرْ عَلَىٰ مَا أَصَابَكَ إِنَّ ذَلِكَ
مِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ ﴿۱۷﴾

وَلَا تَصْغُرْ حَدَاكَ لِلنَّاسِ وَلَا تَقْسِرْ فِي الْأَرْضِ
مَرْتَابًا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ ﴿۱۸﴾

وَأَقْصِدْ فِي مَشْيِكَ وَأَعْضِضْ مِنْ صَوْتِكَ إِنَّ
أَنْكَرَ الْأَصْوَاتِ لَصَوْتُ الْحَمِيرِ ﴿۱۹﴾

«Аллах!» Скажи їм: «Хвала Аллаху!» Але більшість із них не розуміє.

لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٥﴾

26. Аллаху належить те, що в небесах, і те, що на землі. Воістину, Аллах не потребує нічого — Багатий і Хвалимий Він!

لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَنِيُّ
الْحَمِيدُ ﴿١٦﴾

27. Якби всі дерева землі перетворилися на тростини для письма, а до моря додали б іще сім морів, то й тоді не вичерпалися би слова Аллаха. Воістину, Аллах — Великий, Мудрий!

وَلَوْ أَنَّمَا فِي الْأَرْضِ مِنْ شَجَرَةٍ أَقْلَمٌ
وَالْبَحْرُ يَمُدُّهُ مِنْ بَعْدِهِ سَبْعَةُ أَبْحُرٍ
مَا نَفِدَتْ كَلِمَاتُ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ
حَكِيمٌ ﴿١٧﴾

28. Створити й воскресити вас так само легко, як і єдину душу. Аллах — Всечуючий, Всевидячий!

مَا خَلَقَكُمْ وَلَا يَعْتَكُمُ إِلَّا كَيْفَ رِجْدَةً
إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ ﴿١٨﴾

29. Невже ти не бачиш, що Аллах скорочує ніч та подовжує нею день, а також скорочує день і подовжує ним ніч? Він підкорив Собі сонце й місяць, які рухаються за встановленим порядком, і Аллах усе знає про вчинки ваші!

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُولِجُ
النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ
يَجْرِي إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى وَأَنَّ اللَّهَ بِمَا
تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿١٩﴾

30. Це так, бо Аллах — істина, а ті, до кого звертаються замість Нього, — обман! Аллах — Всевишній, Великий!

ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّ مَا يَدْعُونَ مِنْ
دُونِهِ الْبَطْلُ وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ ﴿٢٠﴾

31. Невже ти не бачиш, як кораблі плывуть морем завдяки милості Аллаха, щоб Він міг показати

أَلَمْ تَرَ أَنَّ الْفُلْكَ تَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِنِعْمَتِ اللَّهِ
لِيُريَ تَكْوِينَهُ إِنَّا فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ

вам знамення Свої? Воістину, в цьому — знамення для кожного терплячого, вдячного!

32. І коли накривас їх, наче тінь, хвиля, то вони закликають до Аллаха, щиро сповідуючи Його релігію. Та коли Він рятєє їх, виводячи на сушу, то зменшується віра їхня. Ніхто не заперечує Наші знамення, крім зрадника, невдячного!
33. О люди! Бійтеся Господа вашого й того дня, коли батько не зможе заступитися за свого сина, а син — за свого батька. Обіцянка Аллаха правдива! Нехай не спокушає вас земне життя, і нехай не спокушає вас спокусник проти Аллаха.
34. Воістину, лише в Аллаха знання про Час. Він посилає дощ і знає те, що в утробах. Жодна душа не знає, що станеться з нею завтра, і не знає вона, в якій землі помре. Воістину, Аллах — Всезнаючий, Всевідаючий!

لِكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ ﴿٣١﴾

وَإِذَا غَشِيَهُمْ مَوَجٌ كَالظُّلَلِ دَعَوْا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الَّذِينَ قَالُوا لَنْ نَجِدَهُم إِلَى اللَّهِ فَيُنْفِرُ مِنْهُمْ مُقْتَصِدًا وَمَا يَحْضُرُ إِلَّا مَا يَشَاءُ كَافِرٍ ﴿٣٢﴾

يَأْتِيهَا النَّاسُ أَنْفُوزًا وَكُورًا حَسْرَاتٍ أُولَٰئِكَ يَلْعَنُ وَيَلْعَنُ لَهُمُ الْوَالِدُونَ وَالْوَالِدُونَ لِلْبُيُوتِ مَسْتَفِئُونَ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ فَلَا تَغُرَّنَّكُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا وَلَا يَغُرَّنَّكُم بِاللَّهِ الْغُرُورُ ﴿٣٣﴾

إِنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَيُنزِلُ الْغَيْثَ وَيَعْلَمُ مَا فِي الْأَرْحَامِ وَمَا تَدْرِي نَفْسٌ مَّاذَا تَكْسِبُ غَدًا وَمَا تَدْرِي نَفْسٌ بِأَيِّ أَرْضٍ تَمُوتُ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ حَسِيمٌ ﴿٣٤﴾

Сура 32. Ас-Саджада («Земний уклін»)

*Ім'ям Аллаха Милостивого,
Милосердного!*

1. Аліф. Лям. Мім.
2. Писання, зіслане — в чому немає сумніву — від Господа світів!
3. Чи вони говорять: «Він вигадав його!»? Таж ні, це — істина від Господа твого, щоб ти застерігав людей, до яких раніше за тебе не приходив застерігач. Можливо, вони підуть прямим шляхом!
4. Аллах — Той, Хто створив небеса, землю і те, що між ними, за шість днів, а потім піднісся над троном. Немає у вас, крім Нього, ні покровителя, ні заступника! Невже ви не замислитеся?
5. Він керує всіма подіями з неба до землі, а потім вони сходять до Нього протягом дня, який триває тисячу років за вашою лічбою.
6. Такий Той, Хто знає потаємне й відкрите, Всемогутній, Милосердний,
7. Який створив кожен річ якнайкраще й почав творити людину з глини;

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْعَلَمِ ۝

تَنْزِيلِ الْكِتَابِ لَأَنْبَأَ بِرَبِّكَ مِنَ رَبِّ الْعَالَمِينَ ۝

أَمْ يَقُولُونَ افتره بل هو الحق من ربك
ليذرك قوماً ما أنتم لهم من ذريه من قبلك
لأنهم يهتدون ۝

اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا
بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَى عَلَى
الْعَرْشِ مَا لَكُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا سَفِيحٍ
أَفَلَا تَتَذَكَّرُونَ ۝

يَذَرُ الْأَمْرَ مِنَ السَّمَاءِ إِلَى الْأَرْضِ ثُمَّ يَرْجِعُ
إِلَيْهِ فِي يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُ أَلْفَ سَنَةٍ وَمَا
تَعُدُّونَ ۝

ذَلِكَ عِلْمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ الْعَزِيزِ
الرَّحِيمِ ۝

الَّذِي أَحْسَنَ كُلَّ شَيْءٍ خَلَقَهُ وَوَدَّ أَحْسَنَ
الْإِنْسَانَ مِنْ طِينٍ ۝

8. створив її нащадків із краплі жалюгідної рідини,
9. а потім розмірив [людину] та вдихнув у неї від Нашого Духа. Він дарував вам слух, зір і серця. Мало ж ви дякуєте!
10. Вони запитують: «Невже, коли ми загубимось у землі, то постанемо в новому творінні?» Таж ні, не вірують вони в зустріч зі своїм Господом!
«Загубимось у землі» — тобто поховані тіла розкладуться й зникнуть (ат-Табарі, аль-Багавві, ібн Касір).
11. Скажи: «Вас забере ангел смерті, який має над вами опіку. А потім вас повернуть до вашого Господа!»
12. Якби ж ти бачив, як грішники схилять голови перед своїм Господом: «Господи наш! Ми побачили й почули. Поверни нас, і ми будемо робити добро! Воістину, тепер ми впевнені!»
13. Якби Ми побажали, то вказали б кожній душі прямий шлях, але справдиться слово Мое: «Я неодмінно наповню гесну джинами й людьми — усіма!»
14. Скуштуйте — за те, що ви забули свою зустріч із цим вашим Днем. Воістину, і Ми

ثُمَّ جَعَلْنَا لَهُ مِنْ مَّاءٍ مَّهِينٍ ﴿٨﴾

ثُمَّ سَوَّاهُ وَنَفَخَ فِيهِ مِنْ رُوحِنَا وَجَعَلْنَا لَكَ السَّمْعَ وَالْأَبْصَرَ وَالْأَفِيدَةَ قَلِيلًا مِمَّا تَشْكُرُونَ ﴿٩﴾

وَقَالُوا إِذْ أَصَلْنَا فِي الْأَرْضِ أَهْنَا لِمَنْ خَلَقَ جَدِيدًا بَلْ هُمْ بِلِقَاءِ رَبِّهِمْ كَافِرُونَ ﴿١٠﴾

﴿ قُلْ يَتُومَنُكُمْ مَلَكَ السَّمَوَاتِ الَّذِي وُكِّلَ بِكُمْ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ تُرْجَعُونَ ﴾ ﴿١١﴾

وَلَوْ تَرَىٰ إِذِ الْمُرُومَاتِ تَاكِبُوا رُءُوسَهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ رَبَّنَا أَبْصَرْنَا وَسَمِعْنَا فَارْجِعْنَا نَعْمَلْ صَالِحًا إِنَّا مُوقِنُونَ ﴿١٢﴾

وَلَوْ شِئْنَا لَآتَيْنَا كُلَّ نَفْسٍ هُدًىٰ وَلَٰكِن حَقَّ الْقَوْلُ مِنِّي لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ ﴿١٣﴾

فَذُوقُوا عَذَابَنَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لِقَاءَ رَبِّكُمْ هَذَا إِنَّا نَسِينَاكُمْ فَرُدُّوهُم وَإِنَّا لَآتِيَانَا

забули вас! Скуштуйте вічної кари — за те, що робили ви!

15. Віруючі в Наші знамення — тільки ті, які, коли їм про них згадують, падають ниць, прославляють хвалою свого Господа й не вивищуються!
16. Вони підводяться зі своїх лож, щоб кликати Господа свого зі страхом і надією, жертвуючи те, чим Ми наділили їх!
17. Жодна душа не знає, яка насолода очей прихована для них за те, що вони робили!
18. Невже віруючий такий самий, як і нечестивець? Ні, не рівні вони між собою!
19. Для тих, які увірували й робили добро, сади раю стануть гостинним притулком — за те, що робили вони!
20. А притулком для нечестивців буде вогонь. Щоразу, коли вони бажатимуть вийти звідти, їх повертатимуть. Скажуть їм: «Скуштуйте вогняної кари, яку ви вважали брехнею!»
21. Окрім великої кари, Ми дамо їм спробувати й кару малу — можливо, вони повернуться!

«Мала кара» — лиха, яких люди зазнають у земному житті (ібн

كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٥﴾

إِنَّمَا يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا الَّذِينَ إِذَا ذُكِرُوا بِهَا
خَرُّوا سُجَّدًا وَسَبَّحُوا بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَهُمْ لَا
يَسْتَكْبِرُونَ ﴿١٦﴾

تَتَجَاوَزُ جُودُهُمْ عَنِ الْمَصَالِحِ يُدْعُونَ
رَبَّهُمْ خَوْفًا وَطَمَعًا وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ
يُنْفِقُونَ ﴿١٧﴾

فَلَا تَعْلَمُ نَفْسٌ مَّا أُخْفِيَ لَهُمْ مِنْ قُرَّةِ أَعْيُنٍ
جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٨﴾

أَمَّنْ كَانَ مُؤْمِنًا كَمَنْ كَانَ فَاسِقًا لَّا يَسْتَوُونَ ﴿١٩﴾

أَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَلَهُمْ
جَنَّاتُ الْمَأْوَىٰ نُزُلًا بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٢٠﴾

وَأَمَّا الَّذِينَ فَسَقُوا فَمَأْوَاهُمُ النَّارُ كُلَّمَا
أَرَادُوا أَنْ يَخْرُجُوا مِنْهَا أُعِيدُوا فِيهَا وَقِيلَ لَهُمْ
دُورُوا عَذَابَ النَّارِ الَّذِي كُنتُمْ بِكُمْ تُكذِّبُونَ ﴿٢١﴾

وَلَنذِيقَنَّهُمْ مِنَ الْعَذَابِ الْأَلَدِّ فِي دُورِ
الْعَذَابِ الْأَكْبَرِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٢٢﴾

Касір з посланням на ібн Аббаса та інших тлумачів).

22. Хто ж несправедливіший за того, кому нагадали про знамення Нашого Господа, а він відвернувся від них? Воістину, Ми помстимося грішникам!
23. Ми дарували Мусі Писання, тож не май сумніву щодо зустрічі з Ним! І Ми зробили його дороговказом для синів Ізраїла! *«Щодо зустрічі з Ним» — згідно з деякими тлумаченнями, займенник «ним» у цьому аяті стосується Муси (мир йому). Тоді варіант перекладу буде таким: «щодо зустрічі з ним», яка відбулася, згідно з коментарями, під час «нічної подорожі».*
24. Ми поставили серед них провідників, які за наказом Нашим вели інших прямим шляхом — за те, що ті були терплячими та впевненими в Наших знаменнях!
25. Воістину, в День Воскресіння твій Господь розсудить між ними в тому, про що вони сперечалися.
26. Невже не вказало їм прямого шляху те, скільки поколінь Ми знищили раніше — а вони ходять по їхніх житлах! Воістину, в цьому —

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّن دُكِرَتْ آيَاتِ رَبِّهِ ثُمَّ
أَعْرَضَ عَنْهَا إِنَّا مِنَ الْمُجْرِمِينَ مُنتَقِمُونَ ﴿٣٢﴾

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ فَلَا تَكُنْ فِي
مِرْيَةٍ مِنْ لِقَائِهِ وَجَعَلْنَاهُ هُدًى لِبَنِي
إِسْرَائِيلَ ﴿٣٣﴾

وَجَعَلْنَا مِنْهُمْ آيَمَةً يَهْتَدُونَ يَا مَرْغَابَانَا
صَبِرُوا وَكُنُوا آيَاتِنَا لِقَوْمٍ ﴿٣٤﴾

إِنَّ رَبَّكَ هُوَ يَفْصِلُ بَيْنَهُم يَوْمَ الْقِيَامَةِ
فِي مَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿٣٥﴾

أَوْ لَوْ يَهْدِي لَهْرَكُمْ أَهْلَكْنَا مِنْ قَبْلِهِمْ
مِنَ الْقُرُونِ يَمْشُونَ فِي مَسَلِكِهِمْ مَاتٍ
فِي ذَلِكَ لآيَاتٍ أَفَلَا يَسْمَعُونَ ﴿٣٦﴾

знамення! То неже вони не прислухаються?

27. Невже вони не бачать, що Ми проливаємо воду на суху землю й виводимо нею посіви, які їсть і ваша худоба, і ви? Невже вони не поглянуть?

28. Вони скажуть: «Коли ж прийде той Суд, якщо ви правдиві?»

29. Скажи: «У День Суду невірющим не принесе користі віра їхня, і не буде їм відстрочки!»

«Суд» — аль-фатх, букв.

«перемога». Згідно з

тлумаченням ібн Касіра,

йдеться про час, коли невірючі

зазнають кари та гніву Аллаха

як у земному, так і в наступному

житті.

30. Відвернися від них і чекай, адже чекають і вони!

أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا سَوَّيْنَا إِلَى الْأَرْضِ
الْجُبْنَ فَنُخْرِجُ بِهِ زَرْعًا تَأْكُلُ مِنْهُ
أَنْعَامُهُمْ وَأَنْفُسُهُمْ أَفَلَا يُبْصِرُونَ ﴿٢٧﴾

وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْوَعْدُ إِنْ كُنْتُمْ
صَادِقِينَ ﴿٢٨﴾

قُلْ يَوْمَ الْقِيَامِ لَا يَنْفَعُ الَّذِينَ كَفَرُوا
إِيمَانُهُمْ وَلَا هُمْ يُنظَرُونَ ﴿٢٩﴾

فَاعْرِضْ عَنْهُمْ وَأَنْتَظِرُ إِنَّهُمْ مُنْتَظَرُونَ ﴿٣٠﴾

Сура 33. Аль-Ахзаб («Військові загони»)

*Ім'ям Аллаха Милостивого,
Милосердного!*

1. О Пророче! Бійся Аллаха та не корись невірющим і лицемірам! Воістину, Аллах — Всезнаючий, Мудрий!
2. Іди за тим, що дано тобі в одкровенні від Господа твого! Воістину, Аллах відає про те, що ви робите!
3. І покладайся на Аллаха! Достатньо Аллаха як Опікуна!
4. Жодному чоловіку Аллах не дав двох сердець у грудях. Він не зробив вашими матерями тих ваших дружин, яких ви називаєте «хребтами». Він не зробив ваших названих синів справжніми синами. Це лише слова з ваших вуст. Аллах говорить істину та вказує шлях! *«Хребтами» — коли араб у доісламські часи бажав розлучитися, то говорив дружині: «Ти для мене наче хребет моєї матері». Іслам заборонив таку форму розлучення.*
5. Кличте названих синів за іменами їхніх батьків. Це справедливіше перед Аллахом.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ اتَّقِ اللَّهَ وَلَا تُطِعِ الْكَافِرِينَ
وَالْمُنَافِقِينَ إِنْ اللَّهُ كَانَ عَلِيمًا
حَكِيمًا ﴿١﴾

وَأَتَّبِعْ مَا يُوحَىٰ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ إِنْ اللَّهُ
كَانَ بِمَا تَصْمَلُونَ خَبِيرًا ﴿٢﴾

وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ وَكِيلًا ﴿٣﴾

مَا جَعَلَ اللَّهُ لِرِجُلَيْنِ قَلْبَيْنِ فِي جَوْفَيْهِ
وَمَا جَعَلَ أَرْوَاحَكُمْ الَّتِي تَظْهَرُونَ
مِنْهُنَّ أَثْمَةً كُورًا وَمَا جَعَلَ أَدْعِيَاءَكُمْ
أَبْنَاءَكُمْ ذَلِكُمْ قَوْلُكُمْ بِأَفْوَاهِكُمْ وَاللَّهُ
يَعُولُ الْحَقَّ وَهُوَ يَهْدِي السَّبِيلَ ﴿٤﴾

ادْعُوهُمْ لِأَسْمَائِهِمْ هُوَ أَقْسَطُ عِنْدَ اللَّهِ فَإِنْ لَمْ
تَعْلَمُوا أَسْمَاءَهُمْ فَلَا تَحْمِلُوا فِي الدِّينِ

А якщо ви не знаєте імен їхніх батьків, то вони — ваші брати в релігії та близькі! Не буде гріха на вас, якщо ви попередньо не мали такого наміру в серці. Аллах — Прощаючий, Милосердний!

6. Пророк ближчий до віруючих, ніж вони самі. Його дружини — їхні матері. Згідно з Писанням Аллаха родичі ближчі одне до одного, ніж віруючі та переселенці, якщо вони самі не побажають зробити добро своїм близьким. Так записано в Писанні!

*«Побажають зробити добро...»
— ідеться про складання заповіту та передачу майна в спадок.*

7. Ось Ми взяли завіт із пророками: з тобою, з Нухом, з Ібрагімом, із Мусою та Ісою, сином Мар'ям. Ми уклали з ними суворий завіт,
8. щоб запитати правдивих про їхню правдивість. А для невірюючих Він приготував болісну кару!
9. О ви, які увірували! Згадайте милість Аллаха, коли проти вас вирушило військо. Ми наслали на них вітер та війська, яких ви не бачите! Аллах бачить, що ви робите!

وَمَوْلَاكُمْ وَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ فِيمَا
أَخْطَأْتُمْ بِهِ وَلَا مَكِنٌ مَا تَعَمَّدَتْ
قُلُوبُكُمْ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿٥﴾

الَّتِي أَوْلَىٰ بِالْمُؤْمِنِينَ مِنْ أَنفُسِهِمْ
وَأَزْوَاجُهُ أُمَّهَاتُهُمْ وَأُولُو الْأَرْحَامِ
بَعْضُهُمْ أَوْلَىٰ بِبَعْضٍ فِي كِتَابِ اللَّهِ مِنَ
الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُهَاجِرِينَ إِلَّا أَنْ تَفْعَلُوا إِلَىٰ
أَوْلِيَاءِكُمْ مَعْرُوفًا كَانَ ذَٰلِكَ فِي
الْكِتَابِ مَسْطُورًا ﴿٥﴾

وَإِذ أَخَذْنَا مِنَ النَّبِيِّينَ مِيثَاقَهُمْ وَمِنكَ
وَمِنْ نُوحٍ وَإِبْرَاهِيمَ وَمُوسَىٰ وَعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ
وَأَخَذْنَا مِنْهُم مِّيثَاقًا عَلِيمًا ﴿٥﴾

يَسْأَلُ الصَّادِقِينَ عَنْ صِدْقِهِمْ وَأَعَدَّ
لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿٥﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ
إِذْ جَاءَتْكُمْ جُنُودٌ فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا وَجُنُودًا
لَمْ تَرَوْهَا وَكَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرًا ﴿٥﴾

У цьому та наступних аятах ідеться про «битву окопів» — облогу Медини багатобожниками. Ця подія відбулася в 627 році.

10. Ось вони підійшли до вас і згори, і знизу. Забігали очі ваші, а серця підступили до горла, й ви почали говорити про Аллаха різні здогадки!

«Серця підступили до горла» — ідеться про страх, який охопив віруючих.

11. Там віруючі зазнали випробування й сильного потрясіння.
12. Сказали лицеміри й ті, у чиїх серцях хвороба: «Обіцянка Аллаха та Його Посланця була лише спокусою!»
13. Частина з них сказала: «О жителі Ясрибу! Ви не втримаетесь на цьому місці, повертайтеся назад!» А деякі з них запитали в Пророка дозволу й сказали: «Наші будинки беззахисні!» Вони не були беззахисні, але ті лише прагнули втекти!
14. Якби [вороги] вдерлися туди з усіх боків і почали спокушати їх, ті одразу б зробили це й не чекали, хіба що трохи.

إِذْ جَاءَهُمْ كُرْهُنَ فَوْقَهُمْ وَمِنْ أَسْفَلَ
مِنْكُمْ وَأَإِذَا رَأَيْتَ الْأَبْصَارَ وَتَلَعَتِ
الْقُلُوبُ الْحَنَاجِرَ وَتَطُنُّونَ بِاللَّهِ الظُّنُونًا ﴿١٠﴾

هُنَالِكَ ابْتُلِيَ الْمُؤْمِنُونَ وَزُلْزِلُوا زِلْزَالًا
شَدِيدًا ﴿١١﴾

وَإِذْ يَقُولُ الْمُنَافِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ
مَّرَضٌ مَّا وَعَدَنَا اللَّهُ وَرَسُولُهُ إِلَّا غُرُورًا ﴿١٢﴾

وَإِذْ قَالَت طَّائِفَةٌ مِّنْهُمُ يَا أَهْلَ يَثْرِبَ لَا مَقَامَ
لَكُمْ فَارْجِعُوا وَيَسْتَأْذِنُ فَرِيقٌ مِّنْهُمُ النَّبِيَّ
يَقُولُونَ إِنَّ بُيُوتَنَا عَوْرَةٌ وَمَا هِيَ بِعَوْرَةٍ
يُبَيِّنُونَ إِلَّا نَجَرًا ﴿١٣﴾

وَلَوْ دَخَلَتْ عَلَيْهِمْ مِنَ آفَاطِرِهَا نَجْرٌ مِّنْهُ
الْفِتْنَةُ لَآتَوْهَا وَمَا تَلَبَّسُوا بِهَا إِلَّا بَيْسِيرًا ﴿١٤﴾

Як свідчить аль-Багавві та інші тлумачі, йдеться про відмову від ісламу, якої багатобожники вимагали б від віруючих у разі своєї перемоги.

15. Але ж раніше вони узяли з Аллахом завіт, що не відвернуться! Запитають їх про завіт з Аллахом!
16. Скажи: «Втеча не допоможе вам, якщо ви тікаєте від смерті чи загибелі. Недовго ж тоді ви будете насолоджуватися благами!»
17. Запитай: «Хто захистить вас від Аллаха, якщо Він побажає вам зла? А якщо побажає милості?» Вони не знайдуть собі замість Аллаха ні покровителя, ні помічника!
18. Аллах знає тих із вас, які відвертають інших і кажуть своїм братам: «Ідіть до нас!» Незначна їхня участь у битві *«Відвертають інших»* — *ідеться про осіб, які відвертали інших від боротьби проти невіруючих.*
19. через їхню скупість до вас! Коли їх охоплює страх, ти бачиш, як вони дивляться на тебе: їхні очі бігають, наче в того, хто мліє перед смертю! А коли страх минає, вони ображають вас своїми гострими

وَلَقَدْ كَفَرْنَا وَعٰهَدُوْا اللّٰهَ مِنْ قَبْلُ لَا نُؤْمِنُ
اِلَّا بِالَّذِيْ نَزَّلْنَا وَكَانَ عٰهْدَ اللّٰهِ مَسْئُوْلًا ﴿٥٥﴾

قُلْ لَنْ يَنْفَعَكُمْ الْفِرَارُ اِنْ قَرَرْتُمْ مِنَ الْمَوْتِ
اَوْ الْقَتْلِ وَاِذَا لَا تُمْتَعُوْنَ اِلَّا قَلِيْلًا ﴿٥٦﴾

قُلْ مَنْ ذَا الَّذِي يَعْصِمُكُمْ مِنَ اللّٰهِ اِنْ اَرَادَ
بِكُمْ سُوءًا اَوْ اَرَادَ بِكُمْ رَحْمَةً وَلَا يَجِدُوْنَ لَهُمْ
مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ وَلِيًّا وَلَا نَصِيْرًا ﴿٥٧﴾

﴿٥٨﴾ قَدْ يَعْلَمُ اللّٰهُ الْمَعْرُوْبِيْنَ مِنْكُمْ وَالْقٰبِلِيْنَ
لِاٰخِرَتِهِمْ هَلْهُمْ اِلَيْنَا وَاِلَيْنَا نُوْنُ الْبٰسِ اِلَّا
قَلِيْلًا ﴿٥٩﴾

اٰيْحَةً عَلَيْكُمْ وَاِذَا جَاءَ الْخَوْفُ رَاٰهُمْ
يَنْظُرُوْنَ اِلَيْكَ تَدُوْرًا عَيْنٍ مِّمَّا الَّذِي يَعْصِي
عَلَيْهِمْ مِنَ الْمَوْتِ وَاِذَا ذَهَبَ الْخَوْفُ سَلَفُوْكَ
بِاَلْسِنَةٍ حِدَادٍ اٰيْحَةً عَلٰى الْخَيْرِ اَوَّلِيْكَ لَوْ
يُؤْمِنُوْنَ فَاَحْبَبَ اللّٰهُ اَعْتَابَهُمْ وَكَانَ ذٰلِكَ

язиками, скупляться на добро.
Вони не увірували, Аллах
зробить марними їхні вчинки! І
це для Аллаха легко!

عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا ﴿٣٥﴾

20. Вони гадають, що військові
загони не відступили. Якби
військові загони й прийшли, то
вони побажали б кочувати серед
бедуїнів і збирати новини про
вас. А якби вони були серед вас,
то не дуже б воювали!

يَحْسَبُونَ الْأَحْزَابَ لَمْ يَذْهَبُوا وَإِنْ يَأْتِ
الْأَحْزَابَ يَوَدُّوْنَ لَوْ أَنَّهْمُ يُادُّونَ فِي
الْأَعْرَابِ يَسْتَلُونَ عَنْ أَنْبَاءِكُمْ وَلَوْ كُنْتُمْ
فِيكُمْ مَا قَاتَلُوا إِلَّا قَلِيلًا ﴿٣٦﴾

21. Посланець Аллаха —
прекрасний приклад для вас,
для тих, хто сподівається на
Аллаха, Останній День і часто
згадує Аллаха!

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن
كَانَ يَرْجُو اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَذَكَرَ اللَّهَ
كَثِيرًا ﴿٣٧﴾

22. Коли віруючі побачили
військові загони, то сказали:
«Це — те, що обіцяв нам Аллах
і Його Посланець! Правдивий
Аллах і Його Посланець!»
Це тільки додало їм віри й
покори!

وَلَمَّا رَأَى الْمُؤْمِنُونَ الْأَحْزَابَ قَالُوا هَذَا مَا
وَعَدَنَا اللَّهُ وَرَسُولُهُ. وَصَدَقَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ.
وَمَا زَادَهُمْ إِلَّا إِيمَانًا وَتَسْلِيمًا ﴿٣٨﴾

23. Серед віруючих є чоловіки,
вірні завіту з Аллахом. Є серед
них ті, які вже виконали свій
обов'язок, а є ті, які ще чекають,
але не зраджують йому,

مِنَ الْمُؤْمِنِينَ رِجَالٌ صَدَقُوا مَا عَاهَدُوا اللَّهَ
عَلَيْهِ فَمِنْهُمْ مَنْ قَضَى نَحْبَهُ. وَمِنْهُمْ مَنْ
يَسْتَلِظُّ وَمَا يَبْدَأُؤْتِيهِمْ بَلَاءٌ ﴿٣٩﴾

*«Уже виконали свій обов'язок»
— «уже закінчили свою справу й
повернулися до Господа свого —
як ті, хто загинув мученицькою
смертю в битвах коло Бадру та
Ухду» (ат-Табарі).*

24. щоб Аллах винагородив правдивих за їхню правдивість, а лицемірів скарав, якщо побажає, або прийняв їхнє каяття. Воістину, Аллах — Прощаючий, Милосердний!

يَجْزِي اللَّهُ الصَّادِقِينَ بِصِدْقِهِمْ
وَيُعَذِّبُ الْمُنَافِقِينَ إِن شَاءَ أَوْ يَتُوبَ
عَلَيْهِمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿۳۳﴾

25. Аллах повернув невіруючих, незважаючи на їхню лютть, і вони не отримали блага. Аллах врятував віруючих від битви. Аллах — Всесильний, Всемогутній!

وَرَدَّ اللَّهُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِغَيْظِهِمْ لَمْ يَنَالُوا
خَيْرًا وَكَفَى اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ الْفِتْنَةَ
وَكَانَ اللَّهُ قَوِيًّا عَزِيمًا ﴿۳۴﴾

26. Тих людей Писання, які допомагали їм, Аллах вивів із їхніх укріплень і вселив страх у їхні серця. Частина з них ви вбили, а другу частину захопили в полон!

وَأَنْزَلَ الَّذِينَ ظَاهَرُوا مِنْهُمْ مِنْ أَهْلِ الْكُتَيْبِ
مِنْ صِيَاصِيهِمْ وَقَدَفَ فِي قُلُوبِهِمُ الرُّعْبَ
فَرِيقًا تَقْتُلُونَ وَتَأْسِرُونَ فَرِيقًا ﴿۳۵﴾

27. Він дарував вам їхню землю, їхні помешкання й майно, землю, на яку навіть не ставала ваша нога! Аллах спроможний на кожну річ!

وَأَوْرَثَكُمْ أَرْضَهُمْ وَدِيَارَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ
وَأَرْضًا لَمْ تَطْلُوهَا وَكَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ
شَيْءٍ قَدِيرًا ﴿۳۶﴾

28. О Пророче! Скажи своїм дружинам: «Якщо ви прагнете земного життя та його прикрас, то приходьте, я наділю вас благами та красиво відпущу!

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِمَنْ حَرَبْتُكُمْ إِن كُنتُمْ تُرِيدُونَ
الْآخِرَةَ الدُّنْيَا وَرِيضَتَهَا فَتَعَالَى لِرَبِّ
أُمْتِعْكُمْ وَأَسْرِحْكُمْ سَرَّاحًا جَمِيلًا ﴿۳۷﴾

29. А якщо ви прагнете до Аллаха, Його Посланця та майбутнього життя, то Аллах приготував для праведних з-посеред вас велику винагороду!»

وَإِنْ كُنْتُمْ تُرِيدُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَالذَّارَ
الْآخِرَةَ فَإِنَّ اللَّهَ أَعَدَّ لِلْمُحْسِنِينَ مِنْكُمْ
أَجْرًا عَظِيمًا ﴿۳۸﴾

30. О дружини Пророка! Яка з вас скоїть явно мерзенний вчинок, тій буде подвосно кару. І це для Аллаха легко!

يُنِسَاءَ النَّبِيِّ مَن يَأْتِ مِنْكُنَّ بِفَحِشَةٍ مُّبِينَةٍ يُضَاعَفْ لَهَا الْعَذَابُ ضِعْفَيْنِ ۚ وَكَانَ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا ﴿٣٠﴾

31. А тій із вас, яка буде покірна Аллаху, Його Посланцю й робитиме добрі справи, Ми даруємо подвійну винагороду. Ми приготували для неї щедрий наділ!

۞ وَمَنْ يُفْعَلْ مِنْكُنَّ لِلَّهِ وَرَسُولِهِ وَتَعَمَلْ صَالِحًا نُؤْتِيهَا أَجْرَهَا مَرَّتَيْنِ وَأَعْتَدْنَا لَهَا رِزْقًا كَرِيمًا ﴿٣١﴾

32. О дружини Пророка! Ви не такі, як будь-яка жінка. Якщо ви богобоязливі, то не виявляйте ніжності в розмові, щоб не побажав вас той, у чиєму серці хвороба. Промовляйте гідні слова!

يُنِسَاءَ النَّبِيِّ لَسَدُنَّ كَمَا أَحَدِي مِنَ النِّسَاءِ ۚ إِنِ اتَّقَيْتُنَّ فَلَا تَحْضَعْنَ بِالْقَوْلِ فَيَطْمَعَ الَّذِي فِي قَلْبِهِ مَرَضٌ وَقُلْنَ قَوْلًا مَعْرُوفًا ﴿٣٢﴾

33. Перебуваючи у своїх домівках, не вбирайтеся так, як вбиралися в часи першого невігластва. Звершуйте молитву, давайте закят та коріться Аллаху та Його Посланцю. О люди дому, воістину, Аллах бажає забрати від вас нечистоту й очистити вас!

وَقَرْنَ فِي بُيُوتِكُنَّ وَلَا تَرَغْنَ تَرَجُّجَ الْجَاهِلِيَّةِ الْأُولَىٰ وَأَقِمْنَ الصَّلَاةَ وَآتِينَ الزَّكَاةَ وَأَطِعْنَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيرًا ﴿٣٣﴾

*«Перше невігластво» — «Час від Ідриса до Нуха» (ібн Касір).
«Люди дому» — члени родини Пророка (див. ат-Табарі).*

34. Згадуйте те, що читають у ваших будинках зі знамень Аллаха та мудрості. Воістину, Аллах — Проникливий, Всевідаючий!

وَأذْكُرْتَ مَا بَيْنَ يَدَيْ فِي بُيُوتِكُنَّ مِنْ آيَاتِ اللَّهِ وَالْحِكْمَةِ ۚ إِنَّ اللَّهَ كَانَ لَطِيفًا خَبِيرًا ﴿٣٤﴾

35. Воістину, для відданих [Аллаху] — чоловіків і жінок, для віруючих — чоловіків і жінок, для смиренних — чоловіків і жінок, для правдивих — чоловіків і жінок, для терплячих — чоловіків і жінок, для покірних — чоловіків і жінок, для тих, які тримають піст — чоловіків і жінок, для тих, які закривають свою наготу — чоловіків і жінок, для тих, які часто згадують Аллаха — чоловіків і жінок, — усім Аллах приготував прощення та велику винагороду!

36. Віруючий та віруюча не повинні приймати рішення в якійсь справі, коли Аллах і Його Посланець уже вирішили це. А хто чинить непослух Аллаху та Його Посланцю, той перебуває в явній омані!

37. Ось ти сказав тому, до кого Аллах виявив милість і до кого ти сам виявив милість: «Утримай свою дружину при собі та бійся Аллаха!» Ти приховав те, що відкриє Аллах, і ти боявся людей, хоч Аллах більше заслуговує на те, щоб Його боялися! Коли Зайд задовольнив із нею своє бажання, Ми віддали її за тебе, щоб на віруючих не було вини

إِنَّ الْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ
وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَالْقَانِتِينَ
وَالْقَانِتَاتِ وَالصَّادِقِينَ وَالصَّادِقَاتِ
وَالصَّادِقَاتِ وَالصَّابِرِينَ وَالصَّابِرَاتِ
وَالْحَاشِئِينَ وَالْحَاشِيَاتِ وَالْمُتَصَدِّقِينَ
وَالْمُتَصَدِّقَاتِ وَالصَّالِحِينَ وَالصَّالِحَاتِ
وَالْحَافِظِينَ فُرُوجَهُمْ وَالْحَافِظَاتِ وَالذَّاكِرِينَ
اللَّهَ كَثِيرًا وَالذَّاكِرَاتِ أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا ﴿٣٥﴾

وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ وَلَا مُؤْمِنَةٍ إِذَا قَضَى اللَّهُ
وَرَسُولُهُ أَمْرًا أَنْ يَكُونَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ مِنْ أَمْرِهِمْ
وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا
كَبِيرًا ﴿٣٦﴾

وَإِذْ تَقُولُ لِلَّذِي أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَأَنْعَمْتَ
عَلَيْهِ أَمْسِكْ عَلَيْكَ زَوْجَكَ وَاتَّقِ اللَّهَ
وَأَتَى اللَّهَ وَنَحْيُنِي فِي نَفْسِكَ مَا اللَّهُ مُبْدِيهِ
وَيَخْفَى عَلَى النَّاسِ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا قُلْتُمْ فَلَمَّا قَضَى زَيْدٌ
مِنْهَا وَطَرًا زَوَّجْنَاكَهَا لِكَيْ لَا يَكُونَ عَلَى
الْمُؤْمِنِينَ حَرَجٌ فِي أَزْوَاجِ أَدْعِيَائِهِمْ إِذَا
قَضَوْا مِنْهُنَّ وَطَرًا وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ مَفْعُولًا ﴿٣٧﴾

через відносини з дружинами своїх названих синів, коли ті задовольнять із ними своє бажання. Наказ Аллаха має бути виконано!

Ідеться про Зайда ібн Харіса, названого сина Пророка (мир йому і благословення Аллаха). Коли той розлучився з Зайнаб, із нею одружився Пророк (мир йому і благословення Аллаха). Як зазначає ібн Касір, цей приклад показує віруючим, що вони можуть одружуватися з жінками, з якими були одружені їхні названі діти (див. також четвертий аят цієї сури).

38. На Пророкові немає вини через те, до чого зобов'язав його Аллах. Таким був закон Аллаха для тих, які жили раніше — а наказ Аллаха передвизначений
39. — і для тих, які передавали послання Аллаха, боялися Його та не боялися нікого, крім Аллаха! Достатньо тієї лічби, що в Аллаха!
40. Мухаммад — не батько когось із ваших чоловіків, але Посланець Аллаха й Печатка пророків! Аллах про кожну річ Знаючий!
41. О ви, які увірували! Згадуйте Аллаха часто,

مَا كَانَ عَلَى النَّبِيِّ مِنْ حَرَجٍ فِيمَا فَرَضَ اللَّهُ لَهُ سُنَّةَ اللَّهِ فِي الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلُ وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ قَدَرًا مَقْدُورًا ﴿٣٨﴾

الَّذِينَ يَسْتَلْفُونَ رِيسَلَتِ اللَّهِ وَيَخْشَوْنَهُ وَلَا يَخْشَوْنَ أَحَدًا إِلَّا اللَّهَ وَكُنْ بِاللَّهِ حَسِيبًا ﴿٣٩﴾

مَا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَا أَحَدٍ مِنْ رِجَالِكُمْ وَلَكِنْ رَسُولَ اللَّهِ وَحَاتَمَةَ النَّبِيِّينَ وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا ﴿٤٠﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا ﴿٤١﴾

42. славте Його зранку та ввечері!
43. Він — Той, Хто благословляє вас, і ангели Його — для того, щоб вивести вас із темряви до світла. Він Милосердний до віруючих!
44. У День зустрічі з Ним їхнім вітанням буде «Мир!» Він приготував для Них щедру винагороду!
45. О Пророче! Ми послали тебе як свідка, доброго вісника й застерігача;
46. як того, хто закликає до Аллаха з Його дозволу, як сяюче світило!
47. Сповісти віруючим добру звістку про те, що вони матимуть велику ласку в Аллаха!
48. Не корися невіруючим і лицемірам, забудь про заподіяні ними страждання й покладайся на Аллаха! Достатньо Аллаха як Опікуна!
49. О ви, які увірували! Якщо ви одружуєтесь із віруючими жінками, а потім розлучаетесь з ними, до того, як торкнулися їх, то вони не повинні вичікувати перед вами строк. Наділіть їх благами й відпустіть красиво!

وَسَبِّحُوهُ بُكْرَةً وَأَصِيلاً ﴿٤٢﴾

هُوَ الَّذِي يُصَلِّيْ عَلَيْكُمْ وَمَلَائِكَةٌ لِّهِ تُخْرِجُكُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَكَانَ بِالْمُؤْمِنِينَ رَحِيماً ﴿٤٣﴾

يَعْتَبِرُهُمْ يَوْمَ تَقُوفُهُمْ سَلَامَةً وَأَعَدَّ لَهُمْ أَجْرًا كَرِيماً ﴿٤٤﴾

يَأْتِيهَا النَّبِيُّ إِنْ أَرَادَ سَلَامًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ﴿٤٥﴾

وَدَاعِيًا إِلَى اللَّهِ بِإِذْنِهِ وَسِرَاجًا مُنِيرًا ﴿٤٦﴾

وَيُنِيرُ الْمُؤْمِنِينَ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مَنْ أَرَادَ فِتْنَةً سَلَامًا ﴿٤٧﴾

وَلَا تُطِيعُوا الْكٰفِرِيْنَ وَالْمُنٰفِقِيْنَ وَدَعْوَاهُمْ تَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ وَكِيلًا ﴿٤٨﴾

يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا نَكَحْتُمُ الْمُؤْمِنَاتِ
 ثُمَّ طَلَقْتُمُوهُنَّ مِنْ قَبْلِ أَنْ تَمْسُوهُنَّ فَمَا
 لَكُمْ عَلَيْهِنَّ مِنْ عِدَّةٍ تَعْتَدُونَهَا فَمَعَهُنَّ
 وَسَبِّحُوهُنَّ سَرَاحًا جَمِيلاً ﴿٤٩﴾

«Вичікувати перед вами строк»: ідеться про ідда — період, що становить чотири місяці й десять днів, який має минути до нового заміжжя.

50. О Пророче! Ми дозволили тобі твоїх дружин, за яких ти заплатив викуп, а також тих, ким оволоділа твоя правниця й кого дарував тобі Аллах, а також доньок твоїх дядьків із боку батька, доньок твоїх тіток із боку батька, доньок твоїх дядьків із боку матері, доньок твоїх тіток із боку матері, які здійснили переселення разом із тобою, а також кожну віруючу жінку, яка подарує себе Пророку, якщо Пророк захоче одружитися з нею. Це дозволено лише тобі, але не іншим віруючим. Ми знаємо, що встановлено для них стосовно їхніх дружин і тих, ким оволоділи їхні правниці. Це зроблено для того, щоб на тобі не було вини. Аллах — Прощаючий, Милосердний!

51. Відкладай прихід до тих із них, до кого побажаєш, і затримай ту з них, яку побажаєш. Якщо ти побажаєш ту, яку попередньо віддалив, то на тобі не буде гріха. Це краще для того, щоб очі кожної з них раділи, щоб

بَنَاتِهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَحَلَّلْنَا لَكَ أَزْوَاجَكَ الَّتِي
 آتَيْتَ أَجُورَهُنَّ وَمَا مَلَكَتْ يَمِينُكَ وَمَا
 آتَاكَ اللَّهُ عَلَيْكَ وَبَنَاتِ عَمِّكَ وَبَنَاتِ
 عَمَّتِكَ وَبَنَاتِ خَالِكَ وَبَنَاتِ خَالَاتِكَ الَّتِي
 هَاجَرْنَ مَعَكَ وَأُمَّرَةٌ مُؤْمِنَةٌ إِنْ وَهَبَتْ
 نَفْسَهَا لِلنَّبِيِّ إِنْ أَرَادَ النَّبِيُّ أَنْ يَسْتَنْكِحَهَا
 خَالِصَةً لَكَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ قَدْ
 عَلِمْتُمْ مَا فَرَضْنَا عَلَيْكُمْ فِي أَزْوَاجِهِمْ
 وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ لِكَيْلَا يَكُونَ
 عَلَيْكَ حَرَجٌ وَكَانَ اللَّهُ عَافِيًا
 رَحِيمًا ﴿٥٠﴾

* فَبِئْسَ مَا فَرَضْنَا عَلَيْكُمْ فِي أَزْوَاجِهِمْ
 وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ لِكَيْلَا يَكُونَ
 عَلَيْكَ حَرَجٌ وَكَانَ اللَّهُ عَافِيًا
 رَحِيمًا ﴿٥٠﴾

вони не відчували смутку та були задоволені тим, що ти їм даруєш. Аллах знає те, що в їхніх серцях. Аллах — Знаючий та Співчутливий!

عَلِيمًا حَلِيمًا ﴿٣٥﴾

52. З цього часу тобі не дозволено одружуватися з іншими жінками або змінювати цих дружин на інших, навіть якщо тебе й дивуватиме їхня краса. Це не стосується тих, ким оволоділа твоя правиця. Аллах над кожною річчю Наглядач!

لَا يَحِلُّ لَكَ الْيَسَاءُ مِنْ بَعْدِ وَلَا أَنْ تَبَدَّلَ
بِهِمْ مِنْ أَرْوَاحٍ وَأَلْوَانٍ أَجْزَاءَ حُسْنِهِمْ إِلَّا
مَا مَلَكَتْ يَمِينُكَ وَكَرِهَ اللَّهُ عَلَى
كُلِّ شَيْءٍ وَرَقِيبًا ﴿٣٦﴾

53. О ви, які увірували! Не заходьте до будинків Пророка, якщо вас не запросять на трапезу й не приходьте, коли вона ще не готова. Заходьте, коли вас покличуть, а коли поїсте, розходьтеся, не всідайтеся для розмови. Ви спричиняєте незручності Пророку! Він соромиться вас, а Аллах не соромиться істини! Якщо ви просите в [дружин Пророка] якісь речі, то просіть їх крізь завісу. Так буде чистіше для ваших та їхніх сердець. Не годиться ні ображати Посланця, ні одружуватися на його дружинах після його смерті. Воістину, це великий гріх перед Аллахом!

يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَدْخُلُوا بُيُوتَ النَّبِيِّ
إِلَّا أَنْ يُؤْذَنَ لَكُمْ إِلَى طَعَامٍ غَيْرٍ نَظِيرِ
إِنْسِهِ وَلَا كَيْنَ إِذَا دُعِيَتمْ فَأَدْخُلُوا فَإِذَا
طَعِمْتُمْ فَانْتَبِهُوا وَلَا مُسْتَقْبِلِينَ لِحَدِيثِ
إِنْ دَلِكُمْ كَانَ يُؤْذِي النَّبِيَّ فَيَسْتَعِى
مِنْكُمْ وَاللَّهُ لَا يَسْتَعِى مِنْ الْحَقِّ إِذَا
سَأَلْتُمُوهُنَّ مَتَاعًا فَسْأَلُوهُنَّ مِنْ وَرَاءِ
حِجَابٍ ذَلِكُمْ أَطْهَرُ لِقُلُوبِكُمْ
وَقُلُوبِهِنَّ وَمَا كَانَ لَكُمْ أَنْ تُؤْذُوا رَسُولَ
اللَّهِ وَلَا أَنْ تَنْكِحُوا أَرْوَاحَهُمْ مِنْ بَعْدِهِ أَبَدًا إِنَّ
ذَلِكُمْ كَانَ عِنْدَ اللَّهِ عَظِيمًا ﴿٣٧﴾

54. Покажете ви щось або приховаєте — Аллах знає про кожную річ!

إِنْ تُبْدُوا شَيْئًا أَوْ تَخْفَوهُ فَلَانَ اللَّهُ كَانَ يَكْفِي
شَيْءًا عَظِيمًا ﴿٣٨﴾

55. На них не буде гріха, якщо вони [будуть без завіси] перед своїми батьками, синами, братами, синами братів, синами сестер, [віруючими] жінками й тими, ким оволоділа їхня правиця. Бійтесь Аллаха! Воістину, Аллах — кожній речі Свідок!

Інтерполяції згідно з коментарями більшості тлумачів.

56. Воістину, Аллах і Його ангели благословляють Пророка! О ви, які увірували! Благословляйте Пророка й вітайте його миром!

57. Воістину, тих, які ображають Аллаха та Його Посланця, Аллах прокляв у земному житті й житті наступному та приготував для них принизливу кару!

58. А ті, які безпідставно ображають віруючих чоловіків і жінок, несуть на собі тягар наклепу й відвертого гріха!

59. О Пророче! Скажи своїм дружинам, донькам і віруючим жінкам, щоб вони одягалися у свої покривала. Так їх легше впізнаватимуть і не образять. Аллах — Прощаючий, Милостивий!

«Легше впізнаватимуть» — відрізнятимуть від рабинь і блудниць (ібн Касір).

لَا جُنَاحَ عَلَيْهِمْ فِيءِ آبَائِهِمْ وَلَا أَبْنَائِهِمْ
وَلَا إِخْوَانِهِمْ وَلَا نِسَائِهِمْ وَلَا مَمْلُوكَاتِهِمْ
وَأَنفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ
شَهِيدًا ﴿٥٥﴾

إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا
تَسْلِيمًا ﴿٥٦﴾

إِنَّ الَّذِينَ يُؤْذُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ لَعَنَهُمُ اللَّهُ فِي
الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَأَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا مُّهِينًا ﴿٥٧﴾

وَالَّذِينَ يُؤْذُونَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ
يَعْتَبِرُوا مَا كَانُوا حَتْمًا لَّوْ كَانُوا
بِهِمْ نِسَاءً وَإِنَّمَا مَيْمَنًا ﴿٥٨﴾

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِأَزْوَاجِكَ وَبَنَاتِكَ
وَنِسَاءِ الْمُؤْمِنِينَ يُدْبِرْنَ عَلَيْهِنَّ مِنْ
جَلْبَابٍ يُحْصِيْنَ ذَلِكَ أَذْفَىٰ أَنْ يَعْزِفْنَ فَلَا
يُؤْذِينَ وَرَكَعَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿٥٩﴾

60. Якщо лицеміри й ті, в чиїх серцях хвороба, а також ті, хто поширює в Медині чутки, не припинять, Ми неодмінно підкоримо їх тобі, і вони будуть поряд із тобою зовсім недовго.

61. Вони будуть прокляті! Де б їх не знайшли, їх хапатимуть і вбиватимуть!

62. Таким був закон Аллаха для тих, які жили раніше. І ти не знайдеш зміни в законі Аллаха!

63. Люди запитують тебе про Час. Скажи: «Про це знає тільки Аллах!» Звідки тобі знати, можливо, Час уже близько?

64. Воістину, Аллах прокляв невіруючих і приготував для них полум'я,

65. де вони будуть довіку! Не знайдуть вони ні покровителя, ні помічника!

66. Того Дня їхні обличчя повертатимуться у вогні. Вони говоритимуть: «Якби ж ми корилися Аллаху та Посланцю!»

67. Вони скажуть: «Господи наш! Ми корилися нашим вождям і старійшинам! Вони збили нас зі шляху!

68. Господи наш! Даруй їм подвійну кару та прокляни їх великим прокляттям!»

﴿لَيْنَ لَوَيْتَهُ الْمُتَفِئُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ وَالْمُرْجِفُونَ فِي آلِ مَدْيَنَةَ لِتُغْرِبَنَكَ بِهِمْ ثُمَّ لَا يُجَاوِرُونَكَ فِيهَا إِلَّا قَلِيلًا ﴿٦٠﴾

﴿مَلْعُونِينَ أَيْنَمَا تُلْقُواهُمُ اخْبَدُوا وَتُؤَيَّلُوا ﴿٦١﴾ نَقِيلًا ﴿٦٢﴾

﴿سُنَّةَ اللَّهِ فِي الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلُ وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّةِ اللَّهِ تَبْدِيلًا ﴿٦٣﴾

﴿يَسْأَلُكَ النَّاسُ عَنِ السَّاعَةِ قُلْ إِنَّمَا عِنْدَ اللَّهِ وَمَا يُدْرِيكَ لَعَلَّ السَّاعَةَ تَكُونُ قَرِيبًا ﴿٦٤﴾

﴿إِنَّ اللَّهَ لَعَنَ الْكٰفِرِينَ وَأَعَدَّ لَهُمْ سَعِيرًا ﴿٦٥﴾

﴿خَالِدِينَ فِيهَا أَمْ لَمْ أَتَاكُمُ بِالْبَيِّنَاتِ لَعَلَّكُمْ تَهْتَكُونَ ﴿٦٦﴾

﴿يَوْمَ تَقُفُّ أَرْجُلُهُمْ فِي النَّارِ يَقُولُونَ يَا لَيْتَنَا أَطَعْنَا اللَّهَ وَأَطَعْنَا الرَّسُولَ ﴿٦٧﴾

﴿وَقَالُوا رَبَّنَا إِنَّا أَطَعْنَا سَادَتَنَا وَكُبَرَاءَنَا فَأَصَلَبْنَا السَّيْلَ ﴿٦٨﴾

﴿رَبَّنَا آتِنَاهُمْ فُضْفُوعَيْنِ مِنَ الْعَذَابِ وَالْعَنْتُمْ لَعْنًا كَبِيرًا ﴿٦٩﴾

69. О ви, які увірували! Не будьте як ті, що образили Мусу. Аллах очистив його від того, що вони говорили. Він пошанований перед Аллахом!
70. О ви, які увірували! Бійтесь Аллаха та говоріть розсудливе слово.
71. Тоді Аллах покращить ваші справи й простить ваші гріхи. А хто кориться Аллаху та Його Посланцю, той уже досягнув великого успіху!
72. Ми показали відповідальність небесам, землі й горам, але ті відмовились її нести та злякались. Її понесла людина — воістину, несправедлива й невігласна вона —
73. щоб Аллах скарав лицемірів і лицемірок, багатобожників і багатобожниць, і прийняв каяття віруючих чоловіків і жінок. Аллах — Прощаючий та Милосердний!

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ ءَامَنُوْا لَا تَكُوْنُوْا كَالَّذِيْنَ ءَادَوْا
مُوسٰى فَبَرَّءَ اللهُ مِنْهُمۡ مَّا قَالُوْا وَاكَانَ عِنۡدَ اللهِ
وَجِيْهًا ﴿٦٩﴾

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ ءَامَنُوْا اتَّقُوا اللهَ وَقُوْلُوْا قَوْلًا
سَدِيْدًا ﴿٧٠﴾

يُصْلِحُ لَكُمْ اَعْمَالَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ
وَمَنْ يُطِيعِ اللهَ وَرَسُوْلَهُ فَقَدْ فَازَ فَوْزًا عَظِيْمًا ﴿٧١﴾

اِنَّا عَرَضْنَا الْاٰمَانَ عَلَى السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ
وَالْجِبَالِ فَاَبَيْنَ اَنْ يَّحْمِلْنَهَا وَاَشْفَقْنَ مِنْهَا
وَحَمَلَهَا الْاِنْسَانُ اِنَّهٗ كَانَ ظَلُوْمًا جَهُوْلًا ﴿٧٢﴾

لِيُعَذِّبَ اللهُ الْمُنٰفِقِيْنَ وَالْمُنٰفِقٰتِ
وَالْمُشْرِكِيْنَ وَالْمُشْرِكٰتِ وَيَسُوْبَ
اللهُ عَلَى الْمُؤْمِنِيْنَ وَالْمُؤْمِنٰتِ وَاَكَانَ اللهُ
عَزُوْمًا رَّجِيْمًا ﴿٧٣﴾

Сура 34. Саба («Савське царство»)

*Ім'ям Аллаха Милостивого,
Милосердного!*

1. Хвала Аллаху, Якому належить те, що на небесах і те, що на землі! Хвала Йому і в житті наступному! Він — Мудрий, Відаючий!
2. Він знає те, що входить у землю й те, що виходить із неї, що сходить із неба і що туди підноситься. А Він — Милосердний, Прощаючий!
3. Ті, які не вірують, говорять: «Час не прийде до нас!» Скажи: «Ні, клянуся моїм Господом, Знаючим потаємне, — він неодмінно прийде до вас!» Ні на небесах, ні на землі не сховається від Нього нічого, навіть вагою в порошок, й менше чи більше за це. Це все — в ясному Писанні,
4. щоб Аллах винагородив тих, які увірували й робили добро! На них чекає прощення й щедрий наділ!
5. А на тих, які прагнули ослабити Наші знамення, чекають страждання від болісної кари!
6. Ті, кому дано знання, бачать, що зіслане тобі від

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

لِلْحَمْدِ لِلَّهِ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي
الْأَرْضِ وَلَهُ الْحَمْدُ فِي الْآخِرَةِ وَهُوَ الْحَكِيمُ
الْحَكِيمُ ﴿١﴾

يَعْلَمُ مَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ الْأَرْضِ وَمَا يُخْرِجُ مِنْهَا وَمَا
يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ وَمَا تَعْرُجُ فِيهَا وَهُوَ
الرَّحِيمُ الْغَفُورُ ﴿٢﴾

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَأْتِينَا السَّاعَةُ قُلْ كُلُّ
شَيْءٍ عِنْدَ رَبِّي أَتَانِيكُمْ عَلَيْكُمْ آيَاتِي لَا يَعْزُبُ
عَنِّي شَيْءٌ يُغْفَرُ لَكُمْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَلَا أَكْثَرُ لَكُمْ فِي كِتَابٍ مُبِينٍ ﴿٣﴾

يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ اتَّقُوا اللَّهَ وَاعْمَلُوا الصَّالِحَاتِ
أُولَئِكَ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ﴿٤﴾

وَالَّذِينَ سَعَوْا فِي آيَاتِنَا مُعَاجِرِينَ
أُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مِنْ رَجْزِ آيَةِ ﴿٥﴾

وَيَرَى الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ الَّذِي أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ

Господа твого — істина, яка провадить до шляху Великого, Хвалимого!

7. Ті, які не вірують, говорять: «Чи не вказати вам на чоловіка, який розповідає, що після того, як ви розкладетесь на частинки, ви постанете в новому творінні?»
8. Він зводить наклеп на Аллаха чи божевільний?» Таж ні! Ті, які не вірують у наступне життя, будуть покарані й перебувають у глибокій омані!
9. Невже вони не бачать того, що попереду й позаду них — на небі й на землі? Якщо Ми побажаємо, то змусимо землю поглинути їх або скинемо на них частину неба! Воістину, в цьому — знамення для кожного раба, який кається!
10. Ми дарували Давуду Свою ласку: «О гори! Славте Мене разом із ним, і птахи!» Ми пом'якшили для нього залізо!
Ат-Табарі коментує: «Залізо в його руках було схоже на сиру глину: тож він згинав його, як бажав, не виплавляючи у вогні й не вдаряючи іншим залізом».
11. Зроби кільчуги та дотримуйся міри в кільцях!» Робіть добро, адже Я бачу те, що ви робите!

مِن رَّبِّكَ هُوَ الْحَقُّ وَيَهْدِي إِلَى صِرَاطٍ
الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ ﴿٥﴾

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا هَلْ نَدُلُّكُمْ عَلَى رَجُلٍ
يُنشئُ لكم إذا أمزقتموه كل ممزقٍ إنكم لفي
خلقٍ جديدٍ ﴿٦﴾

أَنشَأَ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَمْ بِهِ حِجَّةٌ بَلَى الَّذِينَ لَا
يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ فِي الْعَذَابِ وَالصَّلِيلِ
الْبَعِيدِ ﴿٧﴾

أَفَلَمْ يَرَوْا إِلَى مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ مِنْ
السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِن نَّشَاءُ نَحْصِفُهُمْ أَلْأَرْضَ
أَوْ نَسْقِطْ عَلَيْهِمُ كَسَمَاءِ مِنَ السَّمَاءِ إِنَّا
فِي ذَلِكَ لَأَنبَاءٌ لِّكُلِّ عَبْدٍ مُّنبِئٍ ﴿٨﴾

﴿٩﴾ وَالْقَدَمَ اتَيْنَا دَاوُودَ مِمَّا أَفْضَلًا يَجِبَالٍ
أَوْفَى مَعَهُ وَالطُّيُورَ وَأَنَّا لَهُ الْهَادِيَدِ ﴿١٠﴾

أَي أَعْمَلْ سَيِّئَاتٍ وَقَدِرْ فِي السَّرْدِ
وَأَعْمَلُوا صَالِحًا إِنِّي بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿١١﴾

12. [Ми підкорили] Сулайману вітер, який зранку долав шлях тривалістю в місяць, і ввечері долав шлях тривалістю в місяць. Ми відкрили для нього джерело міді. Були серед джинів такі, які працювали перед ним із дозволу Господа його! А тим із них, які ухилялися від Нашого наказу, Ми дамо скуштувати вогняної кари!

13. Вони будували для нього все, що він бажав: прекрасні споруди, статуї, глеки, наче водойми, а також нерухомі котли. О роде Давуда! Працюйте на знак подяки! Але ж мало вдячних серед Моїх рабів!

«Махаріб» («прекрасні споруди») деякі тлумачі розуміють як «місця поклоніння», «святинища» (див., напр., коментар аль-Багаві).

14. Коли Ми встановили для нього час смерті, їм вказала на це лише земляна тварина, яка підточила його палицю. Коли ж він упав, то зрозуміли джини, що, якби їм було відоме потаємне, вони б не зазнали принизливої кари!

15. У селищі сабейців було знамення — два сади, з правого й лівого боку. Споживайте щедрий наділ Господа вашого й

وَلِسَاتِمَنَ الرِّيحِ غُدُوها سَهْرٌ وَرَوَّاحُها
سَهْرٌ وَأَسَلْنَا لَهُ عَيْنَ الْقِطْرِ وَمِنَ الْجِنِّ مَن
يَعْمَلُ بَيْنَ يَدَيْهِ إِذِ ابْتُغِيَ وَمَن يَزِعُ
مِنْهُمُ عَن أَمْرٍ نَّأْتِيَهُ مِن عَذَابِ السَّعِيرِ ﴿١٧﴾

يَعْمَلُونَ لَهُ، مَا بَشَاءَ مِن مَّحْرَبٍ وَنَسَّيَل
وَجَعَلْنَا كَالْجِبَالِ وَفُؤَادٍ مَّيِّتًا أَعْمَلُوا
عَالَ دَاوُدَ شُكْرًا وَقَلِيلٌ مِّنْ عِبَادِيَ الشَّاكِرُونَ ﴿١٨﴾

فَلَمَّا فَصَّ بِنَا عَلَيْهِ أَمْرَهُ مَا دَلَّهُمْ عَلَى مَوْتِهِ
إِلَّا دَابَّةُ الْأَرْضِ تَأْكُلُ مِن سُنْبُلِهِ فَوَقَفْنَا
خَرَجَتِ الْجِنُّ أَن لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ الْقَيْتِ
مَا لِيْسُوا فِي الْعَذَابِ الْمُهِينِ ﴿١٩﴾

لَقَدْ كَانَ لِسَبَإٍ فِي مَسْكِهُمْ آيَةٌ جَنَّتَانِ عَن
يَمِينٍ وَشِمَالٍ كُلُوا مِن رِّزْقِ رَبِّكُمْ وَاشْكُرُوا
لَهُ، بَلَدَةٌ طَيِّبَةٌ وَرَبُّ غَفُورٌ ﴿٢٠﴾

будьте вдячні Йому! Прекрасна країна, Прощаючий Господь!

16. Але вони відвернулися! Тож Ми наслали на них потік, [який прорвав] греблю, й замінили два їхні сади іншими — з гіркими плодами, тамариском і нечисленними лотосами.

Як свідчать коментатори, посилаючись на перших тлумачів, ідеться про величезну греблю, внаслідок прориву якої було знищено господарство сабейців. Це доводиться й археологічними даними, отриманими під час розкопок в Смені (де знаходилося Сабейське царство).

17. Так Ми відплатили їм за те, що вони були невдячні. Хіба ж Ми карасмо когось, окрім невдячних?

Можливий варіант перекладу — «були невіруючі... окрім невіруючих» (див. різні перекази у тлумаченні аль-Багаві).

18. Ми звели між ними й селищами, які Ми благословили, інші селища, добре видимі, й виміряли між ними шлях. Подорожуйте в безпеці — і вночі, і вдень!

19. Та вони сказали: «Господи наш! Зроби шлях між нашими зупинками довшим!» Вони вчинили несправедливість

فَأَعْرَضُوا فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ سَيْلَ الْعَرِمِ
وَبَدَّلْنَاهُمْ بِحَبْنِيِّهِمْ ذَوَاتِ الْأَكْلِي
حَمَاطٍ وَأَثَلٍ وَسَيٍّ وَمِنْ سِدرِ قَلِيلٍ ﴿١٦﴾

ذَلِكَ جَزَاءُ مَن كَفَرَ ۖ وَهَلْ نُجَازِي إِلَّا
الْكَفُورَ ﴿١٧﴾

وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمْ وَبَيْنَ الْقُرَى الَّتِي بَدَرْنَا
فِيهَا قُرَى ظَاهِرَةً وَقَدَرْنَا فِيهَا السَّبِيحَ سَبِيحًا
فِيهَا الْبَابُ وَإِيَّامَاءَ آمِنِينَ ﴿١٨﴾

فَقَالُوا رَبَّنَا بَعْدَ بَيْنِ أَسْفَارِنَا وَظَلَمُوا
أَنْفُسَهُمْ فَجَعَلْنَا مَقَادِيرَ مَرَافِقِهِمْ كُلَّ
مَرْقَفٍ إِنْ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ

до себе! Тож Ми зробили їх притчею і розсіяли. Воістину, в цьому — знамення для всіх терплячих і вдячних!

20. Здогадка Ібліса про них була правильною, тож вони пішли за ним, окрім групи віруючих.

21. Він не мав над ними влади, [хіба стільки,] щоб Ми могли відрізнити віруючих у наступне життя від тих, які мають сумніви щодо нього. А Господь твій — Охоронець кожної речі!
Як відзначає аль-Багавві, під «розрізненням» тут мається на увазі «поява» та «зовнішній вияв», адже Бог завжди знав усе про віруючих і невіруючих — «через знання потаємного», притаманне лише Йому.

22. Скажи: «Покличте тих, кого ви вигадали замість Аллаха!» Вони не мають влади навіть над порошинкою, ні на небесах, ні на землі. Вони не мають там жодної частки, і немає в Нього помічників серед них!

23. Заступництво перед Ним допоможе тільки тому, кому Він дозволить. Коли страх полишить їхні серця, вони спитають: «Що сказав ваш Господь?» Їм скажуть: «Істину, адже Він — Піднесений, Великий!»

شكور ﴿٣٤﴾

وَلَقَدْ صَدَقَ عَلَيْهِمْ إِلَٰهِي سَطَنَهُ، فَآلَسَعَوْهُ
إِلَّا الْآفِرِيفَاتِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٣٤﴾

وَمَا كَانَ لَهُ عَلَيْهِمْ مِنْ سُلْطَانٍ إِلَّا لِيَعْتَلَهُ
مَنْ يُؤْمِنُ بِالْآخِرَةِ وَمَنْ هُوَ مِنْهَا فِي
شَكٍّ، وَرَبُّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ حَفِيفٌ ﴿٣٤﴾

فَلْيَأْذُرُوا الَّذِينَ زَعَمُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ لَا
يَمْلِكُونَ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ فِي السَّمَاوَاتِ وَلَا
فِي الْأَرْضِ وَمَا لَهُمْ فِيهَا مِنْ شِرْكٍ وَمَا لَهُ
مِنْهُمْ مِنْ ظَلِيمٍ ﴿٣٤﴾

وَلَا تَنْفَعُ الشَّفَاعَةُ عِنْدَهُ إِلَّا لِمَنْ أَذِنَ لَهُ،
حَتَّىٰ إِذَا فُزِعَ عَنْ قُلُوبِهِمْ قَالُوا مَاذَا قَالَ
رَبُّكُم قَالُوا الْحَقُّ وَهُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ ﴿٣٤﴾

24. Запитай: «Хто наділяє вас із небес і землі?» І скажи: «Аллах!» І ще: «Хтось із нас тримається правильного шляху, а хтось блукає в явній омані!»

﴿قُلْ مَنْ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ قُلِ اللَّهُ وَإِنَّا أَوْيَاءُكُمْ لَعَلَىٰ هُدًى أَوْ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٣٤﴾

25. Скажи: «Вас не запитають про наші провини, і нас не запитають про те, що робите ви!»

﴿قُلْ لَا تُسْأَلُونَ عَمَّا أَجْرَمْنَا وَلَا نَسْأَلُ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٣٥﴾

26. Скажи: «Наш Господь збере всіх нас разом, а потім справедливо розсудить. Він — Суддя, Знаючий!»

﴿قُلْ يَجْمَعُ بَيْنَنَا رَبُّنَا ثُمَّ يَفْتَحُ بَيْنَنَا بِالْحَقِّ وَهُوَ الْفَتَّاحُ الْعَلِيمُ ﴿٣٦﴾

27. Скажи: «Покажіть мені тих, кого ви вважаєте рівними Аллаху!» Таж ні! Він — Аллах, Всемогутній, Мудрий!

﴿قُلْ أَرُونِي الَّذِينَ ادَّعَوْتُمْ بِهِ شُرَكَاءَ كَلَّا بَلْ هُوَ اللَّهُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٣٧﴾

28. Ми відіслали тебе до всіх людей як доброго вісника й застерігача, але ж більшість людей не знає!

﴿وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا كَآفَّةً لِّلنَّاسِ بَشِيرًا وَنَذِيرًا وَلَٰكِنَّ أَكْثَرِ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٨﴾

29. Вони запитують: «Коли ж прийде обіцяне, якщо ви правдиві?»

﴿وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَذَا الْوَعْدُ إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ ﴿٣٩﴾

30. Скажи: «Вам обіцяно День, який ви не зможете ні віддалити, ні наблизити — навіть на годину!»

﴿قُلْ لَكُمْ مِيعَادُ يَوْمٍ لَا تَسْتَجِرُونَ عَنْهُ سَاعَةً وَلَا تَسْتَقْدِمُونَ ﴿٤٠﴾

31. Ті, які не увірували, говорять: «Ми ніколи не повіримо ні в цей Коран, ні в те, що було перед ним!» Якби ти бачив нечестивців, коли, поставши

﴿وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَنْ نُؤْمِنَ بِهَذَا الْقُرْآنِ وَلَا بِالَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ وَلَوْ نَرَىٰ إِذِ الظَّالِمُونَ مَوْقُوفُونَ عِندَ رَبِّهِمْ يَرْجِعُ

перед Господом своїм, вони будуть звертатись одне до одного! Слабкі скажуть тим, які вивищувалися: «Якби не ви, то ми б неодмінно увірували!»

32. А ті, які вивищувалися, скажуть слабким: «Невже це ми відвернули вас від прямого шляху, коли він прийшов до вас? Таж ні, ви самі були грішниками!»
33. Слабкі скажуть тим, які вивищувалися: «Ви хитрували вночі та вдень, коли наказували, щоб ми не вірили в Аллаха та щоб додавали Йому рівних!» Вони приховають своє каяття, коли побачать кару. І Ми накладемо кайдани на шиї невіруючих! Хіба не відплачують їм тільки за те, що вони робили?»
34. До якого б селища Ми не посилали застерігача, його зманижені розкошами жителі говорили: «Воістину, ми не віруємо в те, з чим вас послано!»
35. Вони говорять: «У нас більше майна та дітей! Нас не покарають!»
36. Скажи: «Воістину, мій Господь збільшує наділ, кому побажає, і зменшує, кому побажає! Але ж більшість людей не знає!»

بَعْضُهُمْ إِلَىٰ بَعْضٍ الْقَوْلِ يَقُولُ الَّذِينَ
أَسْضَعُوا لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا لَوْلَا أَنْشُر
لَكُمْ مَوْمِنِينَ ﴿٣٢﴾

قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا لِلَّذِينَ اسْضَعَعُوا
أَنْتُمْ صَدَدْتُمْ كُمْ عَنِ الْهُدَىٰ بَعْدَ إِذْ جَاءَكُمْ
بَلْ كُنتُمْ مُجْرِمِينَ ﴿٣٣﴾

وَقَالَ الَّذِينَ اسْضَعَعُوا لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا
بَلْ سَكَّرْنَا لَيْلٍ وَالنَّهَارِ لِذَاتِنَا وَمَنْنَا أَنْ
تُكْفِرُوا بِاللَّهِ وَتَجْعَلُ لَهُ وَاَدَادًا وَأَسْرُوا
الْتَدَامَةَ لَتَأْرَأُوا الْعَذَابَ وَجَعَلْنَا الْأَقْتَالَ
فِي أَنْفُسِ الَّذِينَ كَفَرُوا هَلْ يُحْزَنُونَ إِلَّا مَا
كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٣٤﴾

وَمَا أَرْسَلْنَا فِي قَرْيَةٍ مِّنْ نَّذِيرٍ إِلَّا قَالَ
مُتْرَفُوهَا إِنَّا بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ كَافِرُونَ ﴿٣٥﴾

وَقَالُوا لَنْ نَحْضُرَ أَمْوَالًا وَرَأْوَدًا وَمَا نَحْنُ
بِمُعَذَّبِينَ ﴿٣٦﴾

قُلْ إِنَّ رَبِّي يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ
وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٦﴾

37. Ні ваше майно, ні ваші діти не наближають вас до Нас, а лише віра й добрі справи. За те, що вони робили, буде помножено винагороду їхню! Будуть вони в безпечних кімнатах раю!

وَمَا أَمْوَالُكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُمْ بِالَّتِي تُفَرِّقُونَ عِندَنَا
زُلْفَىٰ إِلَّا مَنْ ءَامَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَأُولَٰئِكَ
لَهُمْ جَزَاءُ الضِّعْفِ بِمَا عَمِلُوا وَهُمْ فِي الْغُرُفَاتِ
ءَامِنُونَ ﴿٣٧﴾

38. А ті, які прагнуть ослабити Наші знамення, будуть покарані!

وَالَّذِينَ يَسْعَوْنَ فِي ءَالِيِنَا مُعْجِزِينَ أَوْلِيَٰئِكَ
فِي الْعَذَابِ مُحْضَرُونَ ﴿٣٨﴾

39. Скажи: «Аллах збільшує та зменшує наділ тим із рабів Своїх, кому побажає! Що б ви не пожертували, Аллах поверне це вам. А Він — найкращий із наділяючих!»

قُلْ إِنَّ رَبِّي يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ مِنْ
عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ لَهُ ۖ وَمَا أَنْفَقْتُمْ مِن شَيْءٍ
فَهُوَ يَخْلِفُهُ ۖ وَهُوَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ ﴿٣٩﴾

40. Того Дня Він збере їх усіх, а потім скаже ангелам: «Чи це ті, які поклонялися вам?»

وَيَوْمَ يُخْشَرُهُمْ جَمِيعًا ثُمَّ يَقُولُ لِلْمَلَائِكَةِ
أَهْلُوا لَهُ ۖ إِنَّا كُنَّا نَبْدُونَ ﴿٤٠﴾

41. Ті відповіли: «Пречистий Ти! Ти — наш Покровитель, а не вони! Вони поклонялися джинам. Більшість із них вірила саме в них!»

قَالُوا مَن يَشِيخُكَ أَنْتَ وَإِنَّا مِن دُونِهِمْ بَلْ كُنَّا
نَعْبُدُونَ آلِهَةً مِّمَّا كَفَرْنَا بِهِمْ مُّؤْمِنُونَ ﴿٤١﴾

42. Сьогодні ви не здатні ні принести одне одному користі, ні завдати шкоди. Ми скажемо тим, які були несправедливими: «Скуштуйте кари вогнем, яку ви вважали брехнею!»

قَالِيَوْمَ لَا يَمْلِكُ بَعْضُكُم لِبَعْضٍ قَدْعًا وَلَا ضَرْعًا
وَنُقُولُ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذُوقُوا عَذَابَ النَّارِ الَّتِي
كُنْتُمْ بِهَا تُكْفِرُونَ ﴿٤٢﴾

43. Коли їм читають Наші ясні знамення, вони говорять: «Цей чоловік лише прагне відвернути вас від того, чому поклонялися ваші батьки!» І ще говорять:

وَإِذَا تَشَاءُ عَلَيْهِمْ ءَانِئْنَا بَيِّنَاتٍ قَالُوا مَا هَٰذَا
إِلَّا لَرَجُلٍ يُرِيدُ أَنْ يَصُدَّكُمْ عَنَّا كَأَن يَبْدُ
ءَابَاكُمْ وَقَالُوا مَا هَٰذَا إِلَّا إِفْكٌ مُّفْتَرَىٰ وَقَالَ

«Та це лише брехлива вигадка!»
І сказали ті, які не увірували в істину, коли вона прийшла до них: «Воістину, це тільки явне чаклунство!»

44. Ми не дали їм Писання, яке б вони вивчали, й не відсиляли до них застерігача раніше за тебе!

45. Ті, які жили раніше за них, вважали [посланців] брехунами. А ці не мають і десятої частини того, що Ми дарували тим, але ж і вони вважають брехунами Моїх посланців! Якою ж була відплата!

46. Скажи: «Я закликаю вас тільки до одного: станьте перед Аллахом удвох і поодинці та поміркуйте! Ваш приятель не божевільний, він тільки застерігає вас перед настанням важкої кари!»

47. Скажи: «Винагорода, якої я прошу у вас, призначена для вас самих! Мене винагородить лише Аллах, а Він — кожній речі Свідок!»

48. Скажи: «Мій Господь відсилав істину та знає потаємне!»

Вислів «інна раббі якзіфу бі ль-хаккі» більшість тлумачів розуміє як «Мій Господь відсилав істину Пророку», що й відображено в нашому перекладі.

الَّذِينَ كَفَرُوا لِلْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ إِنَّ هَذَا إِلَّا أَلْهَاتُكُمْ مِثْلَ ۝١٧

وَمَا آتَيْنَاهُمْ مِنْ كُتُبٍ يَدْرُسُونَهَا وَمَا أَرْسَلْنَا إِلَيْهِمْ قَبْلَكَ مِنْ نَذِيرٍ ۝١٨

وَكَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَمَا تَبْلَوْا وَمِثْقَالَ مَاءَةٍ آتَيْنَاهُمْ فَكَذَّبُوا رُسُلًا فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ ۝١٩

﴿قُلْ إِنَّمَا أَعْطِيكُمْ يُوحَىٰ أَنْ تَقُولُوا بِاللَّهِ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ وَإِنْ تَنْفَكُوا مِنْهُ مَا صَاحِبِكُمْ مِنْ جُنَّةٍ إِنَّ هُوَ إِلَّا نَذِيرٌ لَكُمْ بَيْنَ يَدَيْ عَذَابٍ شَدِيدٍ ۝١٧﴾

قُلْ مَا سَأَلْتُكُمْ مِنْ أَجْرٍ فَهُوَ لَكُمْ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى اللَّهِ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ۝١٧

قُلْ إِنَّ رَبِّي يَبْعُثُ بِالْحَقِّ عِلْمَ الْغُيُوبِ ۝١٨

Проте за аналогією до 18 аяту сури «Пророки» та іншими коментарями (див., зокрема, деякі перекази від ібн Зайда в тафсірі ат-Табарі), вислів можна розуміти й так: «Мій Господь знищує істиною [неправду]». Це підтверджується й смыслом наступного аяту.

49. Скажи: «Прийшла істина, тож неправда вже нічого не народить і не повернеться!»
50. Скажи: «Якщо я перебуваю в омані, то лише проти самого себе, а якщо став на прямий шлях, то завдяки тому, що відкрив мені Господь мій! Воістину, Він — Всечуючий та Близький!»
- «Проти самого себе» — «на шкоду самому собі» (ат-Табарі). Ще один можливий варіант розуміння — «завдяки самому собі» (згідно з тлумаченнями аль-Багавві та ібн Касіра).*
51. Якби ти бачив, як вони злякаються! Вони не втечуть! Їх схоплять поблизу!
52. Вони скажуть: «Ми увірували в це!» Але ж як вони осягнуть [віру] з далекого місця?
- Інтерполяція — згідно з коментарями. «З далекого місця» — «із земного життя, перебуваючи в наступному» (ат-Табарі та ін.).*

قُلْ جَاءَ الْحَقُّ وَمَا يُبَدِّلُ الْبَاطِلَ وَمَا
يُعِيدُ ۝

قُلْ إِنْ صَلَّيْتُكُمْ فَلَيْسَ بِأَمْرٍ عَلَى نَفْسِي وَإِنْ
أَهْتَدَيْتُمْ فِيمَا أُوحِيَ إِلَيَّ رَبِّي إِنَّهُ سَمِيعٌ
قَرِيبٌ ۝

وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ فَزِعُوا فَلَا فَوْتَ وَأُخِذُوا مِنْ
مَكَانٍ قَرِيبٍ ۝

وَقَالُوا آمَنَّا بِهِدْيِهِمْ وَإِنَّ لَهُمُ السَّمْعُ أَوْسُنَ
مَكَانٍ بَعِيدٍ ۝

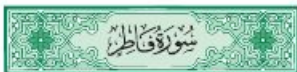
53. Адже раніше вони не вірили й робили здогадки з далекого місця!
Як свідчить аль-Багавві, у цьому аяті «далеке місце» означає «здогадки, далекі від знання».
54. Між ними й тим, чого вони бажатимуть, буде встановлено загорожу, як уже зробили з подібними до них. Воістину, вони мали глибокі сумніви!

وَقَدْ كَفَرُوا بِهِ مِنْ قَبْلُ وَيَقْذِفُونَ
 بِالْعَنَيْبِ مِنْ مَكَانٍ بَعِيدٍ ﴿٣٣﴾

وَجِيلَ بَيْنَهُمْ وَبَيْنَ مَا يَشْتَهُونَ كَمَا فُعِلَ
 بِأَشْيَاءِهِمْ مِنْ قَبْلُ إِنَّهُمْ كَانُوا فِي شَكٍّ
 مُرِيبٍ ﴿٣٤﴾

Сура 35. Фатир («Творець»)

*Ім'ям Аллаха Милостивого,
Милосердного!*

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. Хвала Аллаху, Творцю небес і землі, Який зробив ангелів посланцями, котрі мають одне, два, три й чотири крила. Він додає в творінні, що побажає. Воістину, Аллах спроможний на кожен річ!
2. Ніхто не стримає милості, яку Аллах відкриває людям. А те, що стримає Він сам, уже не зішле ніхто. А Він — Всемогутній, Мудрий!
3. О люди! Згадайте милість Аллаха до вас. Чи є інший творець замість Аллаха, який наділяв би вас із неба й землі? Немає бога, крім Нього! Як же вони віддалилися!
4. Якщо вони визнають тебе брехуном, то й раніше посланців вважали брехунами. Але всі справи повертаються до Аллаха!
5. О люди! Воістину, обіцянка Аллаха правдива! Нехай не спокушає вас земне життя, і нехай спокусник не спокушає вас проти Аллаха!

لَخُدِّدْنَاهُ قَاطِرَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ جَاعِلِ الْمَلَائِكَةَ رُسُلًا أُولِي أَجْنِحَةٍ مَّثْنَى وَثُلَاثَ وَرُبْعٌ يَرِيدُ فِي الْخَلْقِ مَا يَشَاءُ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١﴾

مَا يَفْتَحِ اللَّهُ لِلنَّاسِ مِنْ رَحْمَةٍ فَلَا مُمْسِكَ لَهَا وَمَا يُمْسِكْ فَلَا مُرْسِلَ لَهُ مِنْ بَعْدِهِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٢﴾

يَتَأْتِيهَا النَّاسُ أَدْرَاكًا وَعَمَّتِ اللَّهُ عَنَّا هَلْ مِنْ خَلْقٍ غَيْرِ اللَّهِ يُرْفَعُونَ السَّمَاءَ وَالْأَرْضُ لِلَّهِ الْإِلَهَ الْأَوْفَاقِ أَنْ تَوْفِكَونَ ﴿٣﴾

وَإِنْ يَكْفُرْكَ فَقَدْ كَذَّبَتْ رُسُلٌ مِّن قَبْلِكَ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ ﴿٤﴾

يَتَأْتِيهَا النَّاسُ إِنْ وَعَدَ اللَّهُ حَقًّا فَلَا تَعْرَظُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَلَا يَغُرُّكُم بِاللَّهِ الْغُرُورُ ﴿٥﴾

6. Воістину, шайтан — ваш ворог, тож ставтеся до нього як до ворога. Він закликає своїх прихильників до того, щоб вони стали мешканцями пекла!
7. На тих, які не увірували, чекає жорстока кара! А на тих, які увірували й робили добро, чекає прощення й велика винагорода!
8. Невже той, кому прикрашено його вчинки так, що він сприймає їх за добро, рівний [тому, кому Аллах вказав на прямий шлях?] Воістину, Аллах збиває зі шляху, кого побажає, та веде прямим шляхом, кого побажає. Не журися через них! Воістину, Аллах знає те, що вони роблять!

Пропуск іншої частини протиставлення (коли порівнюються протилежності) — одна із особливостей коранічного стилю. Інтерполяція подається згідно з тлумаченням аль-Багавві.

9. Аллах — Той, Хто посилає вітри. Коли вони приносять хмари, Ми приводимо їх до мертвої землі та оживляємо її після смерті. Таким буде й воскресіння!
10. Якщо хтось прагне могутності, то вся могутність належить Аллаху! До Нього підноситься

إِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمْ عَدُوٌّ فَاتَّخِذُوهُ عَدُوًّا إِنَّمَا يَدْعُو حِزْبَهُ لِيَكُونُوا مِنْ أَصْحَابِ السَّعِيرِ ﴿٦﴾

الَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ ﴿٧﴾

أَفَمَنْ زُيِّنَ لَهُ سُوءُ عَمَلِهِ فَرَآهُ حَسَنًا فَإِنَّ اللَّهَ يُضِلُّ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ فَلَا تَذْهَبُ نَفْسُكَ عَنْهُمْ حَسْرَةً إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا يَصْنَعُونَ ﴿٨﴾

وَاللَّهُ الَّذِي أَرْسَلَ الرِّيحَ فَتُبْرِئُ سَحَابًا مَسْقُوتًا إِلَى بَلَدٍ مَيِّتٍ فَأَحْيَيْنَاهُ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا كَذَلِكَ النُّشُورُ ﴿٩﴾

مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعِزَّةَ فَلِلَّهِ الْعِزَّةُ جَمِيعًا إِلَيْهِ يَصْعَدُ الْكَبِيرُ الطَّيِّبُ وَالْعَمَلُ الصَّالِحُ يَرْفَعُهُ ﴿١٠﴾

добре слово, а добра справа підносить його! А тих, які замислюють зле, чекає жорстока кара! Згинуть їхні хитрощі!

«Добра справа підносить його»
— переклад згідно з коментарями більшості тлумачів (на підставі переказів у тафсірах ат-Табарі, аль-Багавві та ібн Касіра). Інші можливі варіанти розуміння: *«Аллах підносить добру справу», «Добра справа підносить раба Аллаха».*

11. Аллах створив вас із праху, потім — із краплі сімені, а потім зробив вас парами. Жінка не може завагітнити чи народити, окрім як із Його знання. Живе довгожитель чи вкорочується його життя — це все міститься в Писанні! Воістину, це для Аллаха — легко!
12. Дві водойми не рівні між собою. Одна з них — приємна на смак, прісна, легка для пиття, а інша — солоня, гірка. Із кожної з них ви отримуете свіже м'ясо та видобуваєте прикраси, які одягаєте. Ти бачиш кораблі, які плывуть там, щоб ви могли шукати Його ласки. Можливо, ви будете вдячні!
13. Він скорочує день ніччю, а ніч скорочує днем. Він підкорив сонце й місяць; вони плинуть

وَالَّذِينَ يَتَّبِعُونَ السَّيِّئَاتِ لَهُمْ عَذَابٌ
شَدِيدٌ وَمَكْرُأُوتِكَ هُوَ يَوْمُ ۝١١

وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُطْفَةٍ ثُمَّ
جَعَلَكُمْ أَزْوَاجًا وَمَا تَحْمِلُ مِنْ أُنْثَىٰ وَلَا
تَضَعُ إِلَّا بِعِلْمِهِ وَمَا يُعْمَرُ مِنْ مُّعْتَرٍ وَلَا
يُنْقَصُ مِنْ عُمُرِهِ إِلَّا فِي كِتَابٍ إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ
يَسِيرٌ ۝١٢

وَمَا يَسْتَوِي الْبَحْرَانِ هَذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ
وَسَائِغٌ شَرَابُهُ وَهَذَا مِلْحٌ أُجَاجٌ وَمَنْ كُلٍ
تَأْكُلُونَ لَحْمًا طَرِيًّا وَتَسْتَخْرِجُونَ
حَبْلَةَ ثَلَسُونَهَا وَتَرَى الْفُلْكَ فِيهِ مَوَاجِرَ
لِيَتَّعَلَّوْنَ مِنْ فَضْلِهِ ۚ وَلَعَلَّكُمْ
تَشْكُرُونَ ۝١٣

يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُؤَلِّجُ النَّهَارَ فِي
الْأَيْلِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلَّ

до визначеного строку! Такий Аллах, ваш Господь! Йому належить влада, а ті, кого ви кличете замість Нього, не владні навіть над плівкою з кісточки фініка!

14. Коли ви кличете їх, вони не чують вашого заклику, а якби й чули, то не відповіли б вам. У День Воскресіння вони зречуться вашого поклоніння. Ніхто не розкаже тобі так, як розкаже Відаючий!
15. О люди! Ви потребуєте Аллаха, а Він — Багатий, Хвалимий!
16. Якщо Він побажає, то знищить вас і приведе нове творіння,
17. що для Аллаха зовсім не важко.
18. Ніхто не понесе тягар іншого. Якщо обтяжений і покличе когось, той не візьме нічого, навіть якщо це буде його родич. Ти застерігаш лише тих, хто потаємно боїться Господа свого та звершує молитву. Хто очистився, той очистився лише сам для себе. І до Аллаха повернення!
19. Не рівні між собою сліпий і зрячий,
20. темрява й світло,

يَجْرِي لِأَجَلٍ مُّسَمًّى ذَلِكُمُ اللَّهُ
رَبُّكُمْ لَهُ الْمُلْكُ وَالَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ
دُونِهِ مَا يَمْلِكُونَ مِنْ قِطْمِيرٍ ﴿١٧﴾

إِنْ تَدْعُوهُمْ لَا يَسْمَعُوا دَعْوَكُمْ وَلو سَمِعُوا
مَا اسْتَجَابُوا لَكُمْ وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ يَكْفُرُونَ
بِشِرْكِكُمْ وَلَا يُنَبِّئُكَ مِثْلُ خَبِيرٍ ﴿١٨﴾

﴿١٩﴾ يَا أَيُّهَا النَّاسُ اسْمِعُوا الْقَوْلَ إِلَى اللَّهِ
وَاللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ ﴿٢٠﴾

إِنْ يَشَاءْ يُدْهِبْكُمْ وَرَبَّانِي يَخْلُقُ جَدِيدٍ ﴿٢١﴾

وَمَا ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ بِعَزِيزٍ ﴿٢٢﴾

وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ وَإِنْ تَدْعُ مُثْقَلَةٌ
إِلَىٰ جَمِيلَةٍ لَا يَحْمِلُ مِنْهُ شَيْءٌ وَلو كَانَ دَا
قُرْبًا إِنَّمَا تُشَدُّ الذُّبُرُ يَحْشَرُونَ رَبَّهُمْ
بِالْغَيْبِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَمَنْ تَرَكَنَّ فَمَا
يَتَرَكَنَّ لِنَفْسِهِ ۗ وَإِلَى اللَّهِ الْمَصِيرُ ﴿٢٣﴾

وَمَا يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ ﴿٢٤﴾

وَلَا الظُّلُمَاتُ وَلَا النُّورُ ﴿٢٥﴾

21. тінь і спека;
22. не рівні живі й мертві! Воістину, Аллах дарує слух, кому побажає. Ти не подаруєш слух тим, які в могилах!
23. Ти лише застерігач!
24. Ми відіслали тебе з істиною як доброго вісника та застерігача! Немає народу, до якого не приходив би застерігач!
25. Якщо вони визнають тебе брехуном, то й раніше посланців уважали за брехунами. Їхні посланці приходили до них із ясними знаменнями, писаннями та ясною книгою!
26. А потім Я схопив тих, які були невірними! Яка ж була відплата!
27. Невже ти не бачиш, що Аллах проливає з неба воду, якою Ми пророщуємо плоди різного кольору. Мають різний колір і гірські стежки: білий, червоний, а також чорний, наче як у ворони.
28. Люди, тварини й худоба так само бувають різного кольору. Воістину, бояться Аллаха серед Його рабів тільки наділені знанням! Воістину, Аллах — Всемогутній, Прощаючий!

وَلَا الظِّلُّ وَلَا الْحَرُورُ ﴿٣٥﴾

وَمَا يَسْتَوِي الْأَحْيَاءُ وَلَا الْأَمْوَاتُ إِنَّ اللَّهَ يُسْمِعُ مَن يَشَاءُ وَمَا أَنتَ بِمُسْمِعٍ مَّن فِي الْقُبُورِ ﴿٣٦﴾

إِنَّ أَنتَ إِلَّا نَذِيرٌ ﴿٣٧﴾

إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ بِالْحَقِّ بَشِيرًا وَنَذِيرًا وَإِن مِّن أُمَّةٍ إِلَّا خَلَا فِيهَا نَذِيرٌ ﴿٣٨﴾

وَإِن يُكَذِّبُوكَ فَقَدْ كَذَّبَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ جَاءَتْهُمْ نُهُمُ رَسُولُهُم بِالْبَيِّنَاتِ وَبِالزُّبُرِ وَبِالْكِتَابِ الْمُنِيرِ ﴿٣٩﴾

ثُمَّ لَمَسْنَا الَّذِينَ كَفَرُوا فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ ﴿٤٠﴾

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ أَنزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجْنَا بِهِ ثَمَرَاتٍ مُّخْتَلِفًا أَلْوَانُهَا وَمِنَ الْجِبَالِ جُدَدٌ بَيْضٌ وَحُمْرٌ مُّخْتَلِفٌ أَلْوَانُهَا وَعَرَابِيٌّ سُودٌ ﴿٤١﴾

وَمِنَ النَّاسِ وَالذَّوَابِّ وَالْأَنْعَامِ مُخْتَلِفٌ أَلْوَانُهُمْ كَذَلِكَ إِنَّمَا يَخْشَى اللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمَاءُ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ غَفُورٌ ﴿٤٢﴾

29. Воістину, ті, які читають Писання Аллаха, звершують молитву, потаємно й відкрито жертвують із того, чим Ми їх наділили, мають надію на зиск, який не буде втрачено,

Ібн Касір коментує: «Мають надію на винагороду від Аллаха, яку обов'язково отримують!»

30. щоб Аллах винагородив їх повною мірою та ще й додав із ласки Своєї! Воістину, Він — Прощаючий, Вдячний!

31. Писання, яке Ми відкрили тобі, — істина, яка підтверджує те, що було раніше. Воістину, Аллах відає про Своїх рабів і бачить їх!

32. Потім Ми дарували в спадок Писання тим із Наших рабів, кого Ми обрали. Серед них є несправедливі до себе, є помірковані, а є й ті, які випереджають інших у добрих справах із дозволу Аллаха! Така велика ласка!

33. Вони ввійдуть до садів Едену, де будуть прикрашені браслетами з золота й перлів. Їхнім одягом там буде шовк!

34. Вони скажуть: «Хвала Аллаху, який забрав від нас смуток! Воістину, наш Господь — Прощаючий, Вдячний,

إِنَّ الَّذِينَ يَتْلُونَ كِتَابَ اللَّهِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ
وَأَنفَقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً يَرْجُونَ
تِجَارَةً لَّن تَبُورَ ﴿٣٥﴾

لِيُوَفِّيَهُمْ أُجُورَهُمْ وَيَزِيدَهُم مِّن فَضْلِهِ
إِنَّهُ غَفُورٌ شَكُورٌ ﴿٣٦﴾

وَالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ هُوَ الْحَقُّ
مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ إِنَّ اللَّهَ يَعْبُدُهُ
الْخَيْرُ الْبَصِيرُ ﴿٣٧﴾

لُرَآؤُنَا الْكِتَابَ الَّذِينَ أَصْطَفَيْنَا مِنْ
عِبَادِنَا فَمِنْهُمْ ظَالِمٌ لِّنَفْسِهِ وَمِنْهُمْ
مُقْتَصِدٌ وَمِنْهُمْ سَابِقٌ بِالْخَيْرَاتِ يُؤْتِي
اللَّهُ ذَٰلِكَ هُوَ الْفَضْلُ الْكَبِيرُ ﴿٣٨﴾

جَنَّاتٍ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا يُحَلَّوْنَ فِيهَا مِنْ
أَسَاوِرَ مِن ذَهَبٍ وَلُؤْلُؤًا وَبَسَاتِينٍ فِيهَا
حَرِيرٌ ﴿٣٩﴾

وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَذْهَبَ عَنَّا الْحَزْنَ
إِنَّ رَبَّنَا لَغَفُورٌ شَكُورٌ ﴿٤٠﴾

35. Який із ласки Своєї поселив нас у вічній обителі. Тут не торкнеться нас ні втома, ні виснаження!»
36. А тих, які не вірували, чекає вогонь геєни. Із ними не покінчать так, щоб вони померли, і не буде полегшено їм кари! Так Ми винагородимо кожного невіруючого!
37. Там вони заголосять: «Господи наш! Виведи нас звідси, ми будемо робити добро, а не те, що ми робили раніше!» Невже Ми не дарували вам достатньо довге життя, щоб замислився той, хто замислився? До вас приходив застерігач! Тож скуштуйте! Не буде в нечестивих помічників!
38. Воістину, Аллах знає потаємне небес і землі. Воістину, Він знає про те, що в серцях!
39. Він — Той, Хто поставив вас намісниками на землі. Хто не вірує, той не вірує собі на шкоду. Невір'я не додає невіруючим перед Господом їхнім нічого, крім люті. Невір'я не додає невіруючим нічого, крім втрат!
40. Запитай: «Чи бачили ви тих ваших спільників, до яких ви звертаєтесь замість Аллаха?

الَّذِي أَحَلَّنَا دَارَ الْمَقَامِ مِن قَبْلِهِ لَا
يَمَسُّنَا فِيهَا نَصَبٌ وَلَا يَمَسُّنَا فِيهَا لُغُوبٌ ﴿٣٥﴾

وَالَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ نَارُ جَهَنَّمَ لَا يُقْضَىٰ
عَلَيْهِمْ فِيهَا سُمْرٌ وَلَا يَنْجَفُونَ عَنْهَا مِن
عَذَابِهَا كَذَلِكَ نَجْزِي كُلَّ كَافِرٍ ﴿٣٦﴾

وَهُمْ يَقْسِرُونَ بِهَا رَبَّنَا أَن نَحْرِجَهُنَّ
تَعْمَلُ صَالِحًا غَيْرَ الَّذِي كُنَّا تَعْمَلُ
أُولَئِكَ نَجْزِيكَ مَا يَنْدَكُرُ فَيَوْمَئِذٍ
يُنَادُوا رَبَّهُمْ عَلَيْهِمْ كَدُوبًا
مِّن نَّصِيرٍ ﴿٣٧﴾

إِنَّ اللَّهَ عَلَيْهِ غُيبُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٣٨﴾

هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ عِلْفًا فِي الْأَرْضِ مَن
كَفَرَ فَعَلَيْهِ كُفْرُهُ وَلَا يُزِيدُ الْكَافِرِينَ
كُفْرَهُمْ عِندَ
رَبِّهِمْ إِلَّا مَقْتًا وَلَا يُزِيدُ الْكَافِرِينَ
كُفْرَهُمْ
إِلَّا آخْسَارًا ﴿٣٩﴾

قُلْ أَرَأَيْتُمْ شُرَكَاءَ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِن دُونِ
اللَّهِ أَرُونِي مَاذَا خَلَقُوا مِنَ الْأَرْضِ أَمْ لَهُمْ شِرْكٌ فِي

Покажіть мені, яку частину землі вони створили? Невже вони мають частку на небі?» Невже Ми дарували їм Писання, ясных знамень якого вони й тримаються? Таж ні! Те, що нечестивці обіцяють одне одним, — це тільки спокуса!

41. Воістину, Аллах тримає небеса й землю, щоб вони не зсунулися. А якщо вони зсунуться, то ніхто, крім Нього, їх не втримає. Воістину, Він — Лагідний, Прощаючий!
42. Вони клялися Аллахом — найсильнішими клятвами! — що, коли прийде до них застерігач, вони підуть правильнішим шляхом, ніж інші громади. А коли до них прийшов застерігач, то це тільки додало їм відрази!
43. Вони вивищувалися на землі й замислювали зло. Але лихі підступи вражають лише тих, хто їх замислив! Невже вони чекають чогось іншого, крім здійснення закону, яке спіткало перші покоління? Ти не знайдеш зміни в законі Аллаха й не знайдеш можливості ухилитися від закону Аллаха!
44. Невже вони не подорожували землею? Нехай поглянуть, яким

السَّمَوَاتِ أَمْ أَتَيْتَهُمْ كِتَابًا فَهُمْ عَلَى بَيِّنَاتٍ
بِتَنَاهٍ تَلْوَءٍ إِنْ يَعْذُبُهُم بِبَعْضِهِمْ بَعْضًا
إِلَّا عُرُورًا ﴿٤١﴾

﴿٤١﴾ إِنَّ اللَّهَ يُتِمُّكَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ أَنْ
تَزُولَا وَلَئِن زَالَتَا إِنْ أَمْسَكْتَهُمَا مِنْ أَحَدٍ مِنْ
بَعْدِهِ إِنَّهُ إِنَّهُ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا ﴿٤٢﴾

وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَئِنْ جَاءَهُمْ نَذِيرٌ
لَّيَكُونُنَّ أَهْدَىٰ مِنَ الْإِحْدَىٰ الْأُمَمِ فَلَمَّا
جَاءَهُمْ نَذِيرٌ مَّا زَادَهُمْ إِلَّا نُفُورًا ﴿٤٣﴾

أَسْبَغُوا فِي الْأَرْضِ وَمَكْرَ السَّيِّئِ وَلَا يَحِيقُ
الْمَكْرُ السَّيِّئِ إِلَّا يَأْتِيهِمْ فَهُمْ لَئِن لَّا
سَأَلْنَا الْأَوَّلِينَ فَلَن تَجِدُنَا إِلَّا اللَّهُ تَبْدِيلًا وَلَئِن
تَجِدُنَا إِلَّا اللَّهُ نَحْمِلْهُ ﴿٤٤﴾

أَوْ لَوْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ

був кінець тих, що жили раніше за них. Вони були могутніші за них, але ніщо не втече від Аллаха — ні на небесах, ні на землі. Воістину, Він — Всезнаючий та Всесильний!

45. Якби Аллах став карати людей за все, що вони роблять, то на поверхні землі не лишилося б жодної живої істоти. Він дає їм відстрочку — до певного часу. А коли їхній час настає, то, воістину, Аллах бачить Своїх рабів!

عَقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَكَلِمَةً أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُعْجِزَهُ مِنْ شَيْءٍ فِي السَّمَاوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ إِنَّهُ كَانَ عَلِيمًا قَدِيرًا ﴿٤٥﴾

وَلَوْ يَوَازِئُ اللَّهُ النَّاسَ بِمَا كَسَبُوا مَا تَرَكَ عَلَى ظَهْرِهَا مِنْ دَابَّةٍ وَلَا كَيْنٍ يُؤَخِّرُهُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى فَإِذَا جَاءَ أَجَلُهُمْ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ يَبْصُرُهُمْ بَصِيرًا ﴿٤٥﴾

Сура 36. Йа. Сін

*Ім'ям Аллаха Милостивого,
Милосердного!*

1. Йа. Сін.
2. Клянуся мудрим Кораном!
3. Воістину, ти — один із посланців,
4. який тримається прямого шляху!
5. Зіслано його Всемогутнім, Милосердним,
6. щоб ти застерігав людей, батьків яких не застерігали, й вони стали невігласами.
7. Уже справдилося слово над більшістю з них; не увірували вони!
8. Воістину, на їхні шиї Ми наклали кайдани аж до підборіддя; їхні голови задерті!
9. Ми встановили перепону попереду них і встановили перепону позаду; Ми накрили їх, і вони не бачать!
10. Байдуже для них, застерігав ти їх чи не застерігав, — вони не увірують.
11. Ти можеш застерегти тільки того, хто йде за нагадуванням і потаємно боїться Милостивого.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يس ﴿١﴾

وَالْقُرْآنِ الْحَكِيمِ ﴿٢﴾

إِنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿٣﴾

عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٤﴾

تَنْزِيلَ الْعَزِيزِ الرَّحِيمِ ﴿٥﴾

لِيُنذِرَ قَوْمًا مَّا أُنذِرُوا أَبَآؤَهُمْ فَهُمْ غَافِلُونَ ﴿٦﴾

لَقَدْ حَقَّ الْقَوْلُ عَلَى أَكْثَرِهِمْ فَهُمْ لَا

يُؤْمِنُونَ ﴿٧﴾

إِنَّا جَعَلْنَا فِي أَعْنَاقِهِمْ أَغْلَالًا فَهِيَ إِلَى

الْأَذْقَانِ فَهُمْ مُقْمَحُونَ ﴿٨﴾

وَجَعَلْنَا مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ سَدًّا وَمِنْ خَلْفِهِمْ

سَدًّا فَأَعْشَيْنَا سَمْعَهُمْ فَهُمْ لَا يَبْصُرُونَ ﴿٩﴾

وَسَوَّأْنَا عَلَيْهِمَ أَبْصَارَهُمْ فَمَا لَهُمْ شِذْرَهُمْ لَا

يُؤْمِنُونَ ﴿١٠﴾

إِنَّمَا تُنذِرُ مَنِ اتَّبَعَ الذِّكْرَ وَخَوَّبَى

الرَّحْمَنُ بِالْغَيْبِ فَبَشِّرْهُ بِمَغْفِرَتِهِ وَأَجْرٍ

كَرِيمٌ ﴿١١﴾

Сповісти йому добру звістку
про прощення й щедрю
винагороду!

12. Воістину, Ми оживляємо померлих і записуємо їхні вчинки й те, що вони лишили по собі. Кожну річ Ми порахували у Ясній Книзі!

*«Ясна Книга» (імамі мубін) —
«Захищена Скрижаль» (за аль-
Багавві та ібн Касіром).*

13. Розкажи їм притчу про жителів селища, до якого прийшли посланці.

إِنَّا نَحْنُ نُحْيِي الْمَوْتَىٰ وَنَكْتُبُ مَا قَدَّمُوا
وَأَنزَلْنَاهُمْ وَكُلَّ شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ فِي
إِمَامٍ مُّبِينٍ ﴿١٢﴾

14. Ми відіслали туди двох, але їх визнали брехунами, і Ми підсилили їх третім. Вони сказали: «Воістину, ми — посланці до вас!»

وَأَضْرِبَ لَهُم مَّثَلًا أَصْحَابَ الْقَرْيَةِ إِذْ
جَاءَهَا الْمُرْسَلُونَ ﴿١٣﴾

15. Ті відповіли: «Ви такі самі люди, як і ми. Милостивий нічого не відсилав, а ви — лише брехуни!»

إِذْ أَرْسَلْنَا إِلَيْهِمُ اثْنَيْنِ فَكَذَّبُوهُمَا فَعَزَّزْنَا
بِثَالِثٍ فَقَالُوا إِنَّا إِلَيْكُم مُّرْسَلُونَ ﴿١٤﴾

16. Вони сказали: «Господь наш знає, що ми — посланці до вас.

قَالُوا مَا أَنْتُمْ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا وَمَا أَنْزَلَ
الرَّحْمَنُ مِن شَيْءٍ إِنَّا أَنشُرُهُمْ إِلَّا مَا تَكْذِبُونَ ﴿١٥﴾

17. І ми повинні тільки передати ясне одкровення».

قَالُوا زُرْنَا بِعَلَمٍ إِنَّا إِلَيْكُم لَمُرْسَلُونَ ﴿١٦﴾

18. Ті сказали: «Ми бачимо у вас поганий знак! Якщо ви не припините, то ми неодмінно вас каменуємо, й вас торкнеться болісна кара від нас!»

وَمَا عَلَيْنَا إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ ﴿١٧﴾

قَالُوا إِنَّا نَطَّلِعُ فَإِذَا بَيْنَ يَدَيْكُمْ
لَمُرْسَلَةٌ كُفَرْتُمْ فَاتَّقُوا اللَّهَ
لَتَرْجُمَنَّكُمْ وَلَيَمَسَّنَّكُم مِّنْ عَذَابِ
الرَّحْمَنِ ﴿١٨﴾

19. Вони сказали: «Знак ваших нещастя обернеться проти вас самих! Вас лише застерігають! Таж ні, ви — злочинний народ!»
20. З околиць міста прибіг, поспішаючи, чоловік і сказав: «О люди! Йдіть за посланцями!»
21. Йдіть за тими, хто не просить у вас винагороди та перебуває на прямому шляху!
22. Чого б мені не поклоняться Тому, Хто створив Мене й до Кого ви повернетесь?
23. Невже я братиму собі замість Нього інших богів? Якщо Милостивий побажає заповідати мені шкоду, то їхнє заступництво ніяк не допоможе мені, й вони не врятують мене!
24. Інакше я потраплю в явну оману!
25. Воістину, я увірував у вашого Господа! Тож послухайте мене!»
26. Йому сказали: «Увійди до раю!» Він сказав: «О, якби мій народ тільки знав,
27. за що мій Господь простив мене й зробив мене одним із пошанованих!»

Як свідчать тлумачі, цей віруючий чоловік був убитий своїм народом.

قَالُوا أَظَلَمَ لَكُمْ مَعَكُمُ آيِنُ دُكْرْتُمْ بَلْ
أَنْتُمْ قَوْمٌ مُّسْرِفُونَ ﴿١٩﴾

وَجَاءَ مِنْ أَقْصَا الْمَدِينَةِ رَجُلٌ يَسْعَى قَالَ
يَنْقُومُ أَنْبِئُوا الْمُرْسَلِينَ ﴿٢٠﴾

أَنْبِئُوا مَنْ لَا يَسْتَكْفِرُ أَجْرًا وَهُمْ
مُتَهَدِّدُونَ ﴿٢١﴾

وَمَا لِيَ لَا أَعْبُدُ الَّذِي فَطَرَنِي وَإِلَيْهِ
تُرْجَعُونَ ﴿٢٢﴾

أَفَأَتَّخِذُ مِنْ دُونِهِ آلِهَةً إِنْ يُرِيدَنْ الرِّحْمَنُ
بِضُرِّهِ لَا تُغْنِي عَنْهُمْ شَيْئًا وَلَا
يُنْقِذُونَ ﴿٢٣﴾

إِنِّي إِذَا لَيْسَ صَلَاحٌ لِي مِنْ رَبِّي
﴿٢٤﴾

إِنِّي ءَامَنْتُ بِرَبِّكُمْ فَأَسْمَعُونَ ﴿٢٥﴾

فِيكَ ادْخُلِ الْجَنَّةَ قَالَ يَا لَيْتَ قَوْمِي
يَعْلَمُونَ ﴿٢٦﴾

بِمَا عَفَّرَ لِي رَبِّي وَجَعَلَنِي مِنَ الْمُكْرَمِينَ ﴿٢٧﴾

28. Після нього Ми не вислали проти його народу ніякого війська й не збиралися відсилати!
29. Був тільки один крик — і ось, усі вони згасли!
30. Лихо ж рабам! Який би посланець до них не приходив, вони глузували з нього!
31. Невже вони не знають, скільки поколінь раніше за них Ми знищили й що вони не повернуться?
32. Воістину, всі вони постануть перед Нами!
33. Знамення для них — мертва земля, яку Ми оживляємо та виводимо звідти зерно, яким вони харчуються.
34. Ми створили там сади з пальм і винограду; за Нашою волею там з'явилися джерела,
35. щоб вони мали їжу з їхніх плодів і те, що приготували своїми руками. Невже вони не будуть вдячними?
36. Преславний Аллах, Який створив парами все, що зрощує земля, їх самих і те, про що вони не знають!
37. Знамення для них — ніч, від якої Ми віддаляємо день, і вони опиняються в темряві!

﴿ وَمَا أَنْزَلْنَا عَلَى قَوْمِهِ مِنْ بَعْدِهِ مِنْ جُنْدٍ مِّنَ السَّمَاءِ وَمَا كَانُوا مُؤْمِنِينَ ﴾

﴿ إِن كَانَتْ إِلَّا لَأَصْحَابَهُ وَجْدَةً فَإِذَا هُمْ خَالِدُونَ ﴾

﴿ يَحْضَرُهُ عَلَى الْعِبَادِ مَا يَأْتِيهِمْ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ﴾

﴿ أَلَمْ يَرَوْا كَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنَ الْقُرُونِ أَنَّهُمْ إِلَيْهِمْ لَا يَرْجِعُونَ ﴾

﴿ وَإِن كُلُّ لَمَّا لَجُمِعَ لَدَيْنَا مُحْضَرُونَ ﴾

﴿ وَآيَةٌ لَهُمُ الْأَرْضُ الْمَيْتَةُ أَحْيَيْنَاهَا وَأَخْرَجْنَا مِنْهَا حَبًّا قَمِيْنَةً يَأْكُلُونَ ﴾

﴿ وَجَعَلْنَا فِيهَا جَنَّاتٍ مِّن نَّجِيلٍ وَأَعْنَابٍ وَفَجْرْنَا فِيهَا مِنَ الْعُيُونِ ﴾

﴿ لِيَأْكُلُوا مِن ثَمَرِهِ وَمَا عَمِلَتْهُ أَيْدِيهِمْ أَفَلَا يَشْكُرُونَ ﴾

﴿ سُبْحٰنَ الَّذِي الَّذِي خَلَقَ الْأَرْضَ وَجَعَلَ لَهَا مَتَابِئِطًا وَالْأَرْضُ وَمِنْ أَنْفُسِهِمْ وَمِمَّا لَا يَعْلَمُونَ ﴾

﴿ وَآيَةٌ لَهُمُ اللَّيْلُ نَسْلَخُ مِنْهُ النَّهَارَ فَإِذَا هُمْ مُظْلِمُونَ ﴾

38. Сонце плине до свого постійного місця. Так визначив Всемогутній, Всезнаючий!
39. Ми визначили для місяця стани, доки він не стає наче стара пальмова гілка.
40. Сонце не повинно наздоганяти місяць, а ніч не повинна випереджати день. Усі вони плинуть небосхилом.
41. Знамення для них — те, що Ми несли їхніх нащадків у переповненому ковчезі.
42. Ми створили для них за його подобою те, в що вони сідають.
43. Якщо Ми побажаємо, то втопимо їх. Не буде в них рятівника. Вони врятуються
44. тільки завдяки Нашій милості та можливості користуватися благами до певного часу.
45. Коли їм говорять: «Бійтеся того, що перед вами, й того, що позаду вас; можливо, вас помилують», — [вони не відповідають].
46. Яке б зі знамень Господа твого до них не приходило, вони від цього відвертаються!
47. Коли їм говорять: «Жертвуйте з того, чим наділив вас Аллах!», то ті, які не увірували, говорять

وَالشَّمْسُ تَجْرِي لِمُسْتَقَرٍّ لَهَا ذَلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ ﴿٣٨﴾

وَالْقَمَرَ قَدْرَهُ مَنَازِلَ حَتَّىٰ عَادَ كَالْعُرْوُونِ الْقَدِيمِ ﴿٣٩﴾

لَا الشَّمْسُ يَنْبَغِي لَهَا أَنْ تُدْرِكَ الْقَمَرَ وَلَا اللَّيْلُ سَابِقُ النَّهَارِ وَكُلٌّ فِي فَلَكٍ يَسْبَحُونَ ﴿٤٠﴾

وَأَيُّ لَهْمٍ أَنَا حَمَلْنَا ذُرِّيَّتَهُمْ فِي الْفَلَكِ الْمَشْحُونِ ﴿٤١﴾

وَخَلَقْنَا لَهُمْ مِنْ مِثْلِهِ مَا يَرْكَبُونَ ﴿٤٢﴾

وَإِن نَّشَاءُ نَمُوتَهُمْ فَلاَ صَرِيحَ لَهُمْ وَلاَ هُمْ يُقَدَّرُونَ ﴿٤٣﴾

إِلَّا رَحْمَةً مِنَّا وَمَتَاعًا إِلَىٰ حِينٍ ﴿٤٤﴾

وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ اتَّقُوا مَا بَيْنَ أَيْدِيكُمْ وَمَا خَلْفَكُمْ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿٤٥﴾

وَمَا نَأْتِيهِمْ مِنْ آيَةٍ مِنْ آيَاتِنَا رَبِّهِمْ إِلَّا كَانُوا عَنْهَا مُعْرِضِينَ ﴿٤٦﴾

وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ أَنْفِقُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ آمَنُوا اطَّعِمُوهُمْ لَوْ يَشَاءُ اللَّهُ

- тим, які увірували: «Невже ми будемо годувати того, кого Аллах нагодував би Сам, якби побажав? Воістину, ви перебуваєте в явній омані!»
48. Вони говорять: «Коли ж прийде обіцяне, якщо ви правдиві?»
49. Вони можуть чекати тільки крику, який вразить їх, коли вони будуть сперечатися!
50. Вони не зможуть ні лишити заповіту, ні повернутися до своїх родин.
51. Щойно засурмлять у ріг, вони поспішатимуть із могил до свого Господа!
52. Вони скажуть: «Горе нам! Хто підняв нас із місць, де ми спали? Це ж те, що обіцяв Милостивий! Посланці говорили правду!»
53. Буде тільки єдиний крик, і всі вони постануть перед Нами!
54. Того Дня жодну душу не буде скривджено, а вам відплатять тільки за те, що ви робили!
55. Воістину, сьогодні жителі раю поринуть у втіхи.
56. Вони лежатимуть у заганку зі своїми дружинами на оздоблених ложах.

أَطْعَمَهُ: إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿١٦﴾

وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْوَعْدُ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿١٧﴾

مَا يَنْظُرُونَ إِلَّا الصَّيْحَةَ وَجَدَّةً تَأْخُذُهُمْ
وَهُمْ يَخِضُّونَ ﴿١٨﴾

فَلَا يَسْتَطِيعُونَ تَوْصِيَةً وَلَا إِلَىٰ أَهْلِهِمْ
يَرْجِعُونَ ﴿١٩﴾

وَنُفِخَ فِي الصُّورِ فَإِذَا هُمْ مِنَ الْأَجْدَانِ إِلَىٰ
رَبِّهِمْ يَنْسِلُونَ ﴿٢٠﴾

قَالُوا إِنَّا بِنِعْمَةِ رَبِّنَا كُنَّا مُتَعَمِّدِينَ ﴿٢١﴾
وَعَدَّ الرَّحْمَنُ وَصَدَقَ الْمُرْسَلُونَ ﴿٢٢﴾

إِنْ كَانَتْ إِلَّا الصَّيْحَةُ وَجَدَّةً فَإِذَا هُمْ
جَمِيعٌ لَدَيْنَا مُخْتَضِرُونَ ﴿٢٣﴾

فَالْيَوْمَ لَا تَنْظُرُهُمْ أَنْفُسُهُمْ سِيئًا وَلَا لَأَنْجُرُونَ
إِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٢٤﴾

إِنَّ أَصْحَابَ الْجَنَّةِ الْيَوْمَ فِي شُغْلٍ فَكَاهُونَ ﴿٢٥﴾

هُوَ وَأَزْوَاجُهُمْ فِي ظِلِّ عَلَى الْأَعْرَابِكِ
مُتَّكِفُونَ ﴿٢٦﴾

57. Там вони матимуть фрукти і все, чого попросять!
58. «Мир!» — таким буде слово Милосердного Господа!
59. «Відійдіть сьогодні, грішники!
60. Хіба Я не заповідав вам, о сини Адама, щоб ви не поклонялися шайтану, адже він для вас явний ворог;
61. а поклоняться Мені? Це — прямий шлях!
62. Він уже збив зі шляху багатьох із вас. Невже ви не розумієте?
63. Ось геєна, яку й було обіцяно вам!
64. Увійдіть сьогодні туди — за те, що ви були неввіручими!»
65. Того Дня Ми запечатаємо їхні уста. З Нами говоритимуть їхні руки, а їхні ноги будуть свідчити про те, що вони робили!
66. Якщо Ми побажаємо, то заберемо їхні очі, й вони кинуться до шляху. Та як вони зможуть бачити?
67. Якщо Ми побажаємо, то змінимо їх на місці. Вони не зможуть ні рушити вперед, ні повернутись назад.
- لَهُمْ فِيهَا فَاكِهَةٌ وَاللَّهُ يَبْدَأُ مَا يَشَاءُ ۗ إِنَّهُ عَلِيمٌ ذَكِيٌّ ﴿٥٧﴾
- سَلَامٌ قَوْلًا مِنْ رَبِّكَ جَبْرِيٍّ ﴿٥٨﴾
- وَأَمْتَدُوا إِلَيْكُمْ أَيُّهَا الْمَجْرُمُونَ ﴿٥٩﴾
- ۞ أَلَمْ نَعْهَدْ لِلْكَافِرِينَ أَنْ لَا تُعْبُدُوا الشَّيْطَانَ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ ﴿٦٠﴾
- وَأَنْ أَعْبُدُونِي هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ ﴿٦١﴾
- وَلَقَدْ أَصَلَّ مِنْكُمْ جِيلًا كَثِيرًا وَأَفْتَرَ تَكْوِينًا فَعَقِيلُونَ ﴿٦٢﴾
- هَذِهِ جَهَنَّمُ الَّتِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ ﴿٦٣﴾
- أَصَلَوْهَا الْيَوْمَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿٦٤﴾
- الْيَوْمَ نَخْتِمُ عَلَىٰ أَفْوَاهِهِمْ وَتُكَلِّمُنَا أَيْدِيهِمْ وَتَشْهَدُ أَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٦٥﴾
- وَلَوْ نَشَاءُ لَطَمَسْنَا عَلَىٰ أَعْيُنِهِمْ فَاسْتَبَقُوا الصِّرَاطَ فَأَنَّى يُبْصِرُونَ ﴿٦٦﴾
- وَلَوْ نَشَاءُ لَمَسَخْنَاهُمْ عَلَىٰ مَكَائِهِمْ فَمَا اسْتَطَعُوا مُضِيًّا وَلَا يَرْجِعُونَ ﴿٦٧﴾

68. Кому Ми подовжуємо життя, тому вкладаємо в єство протилежність. Невже ви не розумієте?

«Повертаємо в слабкість після сили, в бадьорість після немочі» (ібн Касір).

69. Ми не вчили його поезії, і не личить йому це робити. Це тільки нагадування і ясний Коран,
70. щоб він застерігав тих, хто живий, і щоб справдилося слово відносно невіруючих!
71. Невже вони не бачать, що зі створеного Нашими руками Ми зробили для них худобу, якою вони володіють?
72. Ми підкорили їм [тварин]: на деяких вони подорожують, а з інших мають їжу.
73. Вони приносять їм користь і дають поживу. Невже вони не будуть вдячні?
74. Замість Аллаха вони поклоняються іншим богам, сподіваючись на допомогу від них.
75. Ті неспроможні на допомогу, але ж ці складають готове до бою військо!

Як відзначає ат-Табарі, йдеться про те, що багатобожники

وَمَنْ نُعَمِّرْهُ نُنَكِّسْهُ فِي الْخَلْقِ أَفَلَا يَعْقِلُونَ ﴿٦٨﴾

وَمَا عَلَّمْنَاهُ السِّعْرَ وَمَا يَنْبَغِي لَهُ إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ وَقُرْآنٌ مُبِينٌ ﴿٦٩﴾

يُنذِرَ مَنْ كَانَ حَيًّا وَيَحِقُّ الْقَوْلُ عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿٧٠﴾

أَوْ لَوْ يَرَوْنَ أَنَّا خَلَقْنَا لَهُمْ مِن مَّاعِينَاتٍ أَنْعَمًا فَهُمْ لَهَا مَلَائِكَةٌ ﴿٧١﴾

وَدَلَّلْنَاهَا لَهُمْ فَمِنْهَا رَكُوبُهُمْ وَمِنْهَا يَأْكُلُونَ ﴿٧٢﴾

وَأَهْرَفَيْنَاهَا مِن فِئَامٍ شَارِبٍ أَفَلَا يَشْكُرُونَ ﴿٧٣﴾

وَاتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ آلِهَةً لَّعَلَّهُمْ يُبْصَرُونَ ﴿٧٤﴾

لَا يَسْتَعِينُونَ نَصْرَهُمْ وَهُمْ لَهُمْ جُنْدٌ مُّحَضَّرُونَ ﴿٧٥﴾

готові битися заради збереження своїх ідолів. Існує інший варіант тлумачення (див. переказ від Муджаїда в тафсірі ібн Касіра): ідолів буде зібрано в День Воскресіння як військо проти багатобожників.

76. Нехай не засмучують тебе їхні слова. Воістину, Ми знаємо те, що вони приховують і що відкривають!
77. Невже людина не бачить, що Ми створили її з краплі сімені? Проте вона відкрито сперечається!
78. Вона наводить Нам притчі, а сама забуває про своє створення. Вона говорить: «Хто оживить кістки, які зтігли?»
79. Скажи: «Оживить Той, Хто створив їх уперше! А Він знає про кожне творіння!»
80. Той, Хто дав вам вогонь із зеленого дерева, від якого ви розпалюєте вогнище!»
81. Невже Той, Хто створив небеса й землю, не зможе створити подібного до них? Таж ні! Він — Творець, Знаючий!
82. Коли Він воліє чогось, то тільки говорить: «Будь!» — і воно є!

فَلَا يَحْزَنُكَ قَوْلُهُمْ إِنَّا نَعْلَمُ مَا يُبْشِرُونَ وَمَا يُعْلِنُونَ ﴿٧٦﴾

أَوَلَمْ يَرَ الْإِنْسَانُ أَنَّا خَلَقْنَاهُ مِنْ نُطْفَةٍ فَإِذَا هُوَ خَصِيمٌ مُبِينٌ ﴿٧٧﴾

وَضَرَبَ لَنَا مَثَلًا وَوَسِيَ خَلْقَهُ قَالَ مَنْ يُحْيِي الْعِظَامَ وَهِيَ رَمِيمٌ ﴿٧٨﴾

قُلْ يُحْيِيهَا الَّذِي أَنشَأَهَا أَوَّلَ مَرَّةٍ وَهُوَ بِكُلِّ خَلْقٍ عَلِيمٌ ﴿٧٩﴾

الَّذِي جَعَلَ لَكُم مِّنَ الشَّجَرِ الْأَخْضَرِ نَارًا فَإِذَا أَنشأ مِنْهُ نُورًا قُدُوسٌ ﴿٨٠﴾

أَوَلَيْسَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِقَادِرٍ عَلَىٰ أَنْ يَخْلُقَ مِثْلَهُمْ بَلَىٰ وَهُوَ الْخَلَّاقُ الْعَلِيمُ ﴿٨١﴾

إِنَّمَا أَمْرُهُ إِذَا أَرَادَ شَيْئًا أَنْ يَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿٨٢﴾

83. Преславний Той, у Чий
руці перебуває влада над
кожною річчю! До Нього ви
повернетесь!

فَسُبْحَانَ الَّذِي يَبْدِئُ مَلَكُوتَ كُلِّ شَيْءٍ
وَالِيهِ تُرْجَعُونَ ﴿٨٣﴾

Сура 37. Ас-Саффат («Вишикувані»)

Ім'ям Аллаха Милостивого,
Милосердного!

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. Клянуся вишикуваними в лави,
2. які наполегливо підганяють
3. і читають нагадування!
*Згідно з більшістю тлумачень,
ідеться про ангелів.*
4. Воістину, ваш Бог — Єдиний!
5. Господь небес, землі й того, що
між ними, Господь сходів!
*«Сходу сонця влітку та взимку»
(за ат-Табарі).*
6. Воістину, Ми прикрасили нижнє
небо красою зірок
7. і захищаємо його від усякого
бунтівного шайтана.
8. Вони не можуть підслухати
найвище зібрання; їх вражають
з усіх боків,
9. щоб відігнати звідти. На них
чекає вічна кара!
10. А якщо хтось із них щось і
вихопить, то за ним поженеться
яскрава зоря.
11. Запитай у них, чи це вони
створені міцнішими, чи щось
інше, створене Нами? Воістину,
Ми створили їх із липкої глини!

وَالصَّافَّاتِ صَفًا ۝

فَالرَّاجِرَاتِ رَجْرًا ۝

فَالْقَائِمَاتِ ذِكْرًا ۝

إِنَّ إِلَهَكُمْ لَوَاحِدٌ ۝

رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَرَبُّ

السَّمْرِقِ ۝

إِنَّا زَيَّنَّا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِمِثْقَالِ الذَّرَّةِ الْكَلْبِ ۝

وَحِفْظًا مِن كُلِّ شَيْطَانٍ مَّارِدٍ ۝

لَا يَسْمَعُونَ إِلَى الصَّلَاةِ الْأَعْلَى وَيُقَدِّفُونَ مِن كُلِّ

جَانِبٍ ۝

دُحُورًا وَلَهُمْ عَذَابٌ وَاصِبٌ ۝

إِلَّا مَن حِطَفَ اللَّحِظَةَ فَأَتْبَعَهُ رِشَاهَاتٌ

تَأْوِبَةٌ ۝

فَأَسْتَفِيهِمْ أَهْرَاشُهُمْ خَلْقًا أَمْ مَن خَلَقْنَا إِنَّا

خَلَقْنَاهُم مِّن طِينٍ لَّازِبٍ ۝

12. Так, ти дивуєшся, а вони глузують!
بَلْ عَجِبْتَ وَيَسْخَرُونَ ﴿١٢﴾
13. Коли їм нагадують, вони не замислюються.
وَإِذَا ذُكِّرُوا لَا يَذَكَّرُونَ ﴿١٣﴾
14. А коли вони бачать знамення, то насміхаються.
وَإِذَا رَأَوْا آيَةً يَسْتَسْخِرُونَ ﴿١٤﴾
15. І говорять: «Воістину, це — явне чаклунство!»
وَقَالُوا إِن هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُّبِينٌ ﴿١٥﴾
16. Невже, ставши після смерті прахом і кістками, ми воскреснемо?
أَلَمْ نَكُنْ نَافِثَاتٍ لِّلرِّبَابِ وَعِظْمًا هَآءَآءَ الْمَبْعُوثُونَ ﴿١٦﴾
17. Чи наші прабатьки?»
أَوَآبَاءُنَا أَلَا نَعْلَمُونَ ﴿١٧﴾
18. Скажи: «Так, і ви будете принижені!»
قُلْ نَعَمْ وَأَنْتُمْ دَخِرُونَ ﴿١٨﴾
19. Тільки один крик — і вони будуть дивитися!
فَإِنَّمَا هِيَ زَجْرَةٌ وَاحِدَةٌ فَإِذَا هُمْ يَسْطُرُونَ ﴿١٩﴾
20. І скажуть: «Горе нам! Це — Судний День!»
وَقَالُوا إِنَّا بِنَاتِنَا هَذَا يَوْمَ الْبَرِّينَ ﴿٢٠﴾
21. Це — День Суду, який ви вважали брехнею!
هَذَا يَوْمُ الْقُضَالِ الَّذِي كُنتُمْ بِهِ تَكِيدُونَ ﴿٢١﴾
- «День, коли Аллах справедливо розсудить між своїми творіннями» (ат-Табарі).*
22. Зберіть тих, які були несправедливими, подібних до них і тих, кому вони поклонялися
* أَحْسَرُوا الَّذِينَ ظَلَمُوا وَأَزْوَاجَهُمْ وَمَا كَانُوا يَعْبُدُونَ ﴿٢٢﴾
- «Подібних до них» — так розуміє вираз «азваджа-гум» більшість тлумачів (див. ат-Табарі, аль-Багавві, ібн Касір). Лише окремі коментатори*

тлумачать «азваджа-гум» як «їхні дружини»; зауважмо, що загалом арабське слово «завдж» означає парну річ, тобто предмет, схожий на інший.

23. замість Аллаха, й покажіть їм дорогу до пекла!
24. Зупиніть їх! Вони мусять відповісти!
25. Що з вами? Чому не допомагаєте одне одному?
26. Таж ні! Того Дня вони будуть покірними
27. й будуть звертатись одне до одного з питаннями.
28. І скажуть: «Ви приходили до нас із правого боку!»
29. А ті скажуть: «Таж ні! Ви самі не були віруючими.
30. Ми не мали над вами влади. Ви — люди, які порушують!
31. Справдилося над нами слово Господа нашого! Воістину, ми неодмінно скуштуємо [кари]!
32. Ми збили вас зі шляху, бо, воістину, заблукали самі!»
33. Воістину, того Дня вони будуть покарані разом.
34. Воістину, так Ми вчиняємо з грішниками!

مِن دُونِ اللَّهِ فَأَهْدُوهُمْ إِلَى صِرَاطِ الْجَحِيمِ ﴿٢٣﴾

وَقِفُوهُمْ إِنَّهُمْ مَسْتَلِمُونَ ﴿٢٤﴾

مَا لَكُمْ لَا تَنْصُرُونَ ﴿٢٥﴾

بَلْ هُمْ آيَوْمَ مُسْتَسْلِمُونَ ﴿٢٦﴾

وَأَقْبَل بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ ﴿٢٧﴾

قَالُوا إِنَّا كُنْهَمْ تَائِبِينَ أَمْ لَنَا آلِيَمِينٌ ﴿٢٨﴾

قَالُوا بَلَىٰ لَئِنْ لَمْ تَكُونُوا مُؤْمِنِينَ ﴿٢٩﴾

وَمَا كَانَ لَنَا عَلَيْكُمْ مِنْ سُلْطَانٍ بَلْ كُنْتُمْ قَوْمًا طَٰغِينَ ﴿٣٠﴾

فَصَحَقَ عَلَيْهِمْ قَوْلَ رَبِّنَا إِنَّا لَأَلْدَابِئُونَ ﴿٣١﴾

فَأَعْرَبْنَا كِتَابَنَا لَكُمْ عَٰرِبِينَ ﴿٣٢﴾

فَأَنهَرَهُمْ يَوْمَئِذٍ فِي الْعَذَابِ مُشْتَرِكُونَ ﴿٣٣﴾

إِنَّا كَذَلِكَ نَفْعَلُ بِالْمُجْرِمِينَ ﴿٣٤﴾

35. Коли їм говорили: «Немає бога, крім Аллаха!», вони вивищувалися
 إِنَّهُمْ كَانُوا إِذَا قِيلَ لَهُمْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ يَسْتَكْبِرُونَ ﴿٣٥﴾
36. й говорили: «Невже ми залишимо наших богів заради божевільного поета?»
 وَيَقُولُونَ إِنَّمَا نَتَّبِعُ آلَاءَ آلِهَتِنَا الَّذِينَ اسْبَغُوا مِنَّا مَاءً وَإِنَّا لَنَرَاهُمْ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٣٦﴾
37. Таж ні! Він прийшов з істиною та підтвердив правдивість посланців!
 بَلْ جَاءَ بِالْحَقِّ وَصَدَقَ الْمُرْسَلِينَ ﴿٣٧﴾
38. Воістину, ви скуштуєте болісної кари!
 إِنَّكُمْ لَتَأْكُلُونَ مِنَ الْعَذَابِ الْأَلِيمِ ﴿٣٨﴾
39. Вам відшлятять тільки за те, що ви робили!
 وَمَا تُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٣٩﴾
40. Це не стосується обраних рабів Аллаха!
 إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ ﴿٤٠﴾
41. На них чекає відомий наділ —
 أُولَئِكَ لَهُمْ رِزْقٌ مَّعْلُومٌ ﴿٤١﴾
42. фрукти. Вони будуть пошановані
 فِي جَنَّاتٍ وَهُمْ فِيهَا شُرُوبٌ وَهُمْ فِيهَا يُسْرَرُونَ ﴿٤٢﴾
43. в садах насолоди,
 فِي جَنَّاتٍ النَّعِيمِ ﴿٤٣﴾
44. лежачи на ложах — один навпроти одного.
 عَلَى سُرُرٍ مُتَقَابِلِينَ ﴿٤٤﴾
45. Їх обходитимуть із чашею джерельного напою,
 يُطَافُ عَلَيْهِمْ بِكَأْسٍ مِّنْ مَّوْبِينٍ ﴿٤٥﴾
46. чистого, який дарує задоволення тим, хто його п'є!
 بَيِّنَاتٍ لِّذِي الشَّرْبِ ﴿٤٦﴾
47. Він не позбавляє глузду, тож вони не сп'яніють від нього!
 لَا فِيهَا غَوْلٌ وَلَا هُمْ عَنْهَا يُنزَفُونَ ﴿٤٧﴾
48. Поряд із ними будуть ті, чий погляд смиренний, чиї очі прекрасні.
 وَعِنْدَهُمْ قَيْصُورٌ أَظْفَرٌ عِينٌ ﴿٤٨﴾

49. Вони подібні до яйця, що надійно охороняється!
 كَأَنَّهُنَّ بَيْضٌ مَّكُونٌ ﴿٤٩﴾
50. А ті звертатимуться одне до одного з питаннями.
 فَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ ﴿٥٠﴾
51. Один із них скаже: «Був у мене приятель,
 قَالَ قَائِلٌ مِّنْهُمَ إِنِّي كَانَ لِي قَرِينٌ ﴿٥١﴾
52. який говорив: «Невже ти належиш до тих, хто вірить,
 يَقُولُ أَهَؤُلَاءِ نَكَالِ الْمُصَدِّقِينَ ﴿٥٢﴾
53. що, нам відплатять після того, як ми помremo й станемо прахом і кістками?»
 أَلَا ذَا مِمَّا وُكِّنُوا لَهُمْ وَأَعِظَّمُوا ءَاثَامَهُمْ لَكِيدِيُونَ ﴿٥٣﴾
54. І скаже: «Чи не поглянете ви?»
 قَالَ هَلْ أَنْتُمْ مُّظْلِمُونَ ﴿٥٤﴾
55. Він погляне й побачить того в середині пекла!
 فَأَطَّلَعَ فِرْعَوْنَ فِي سَوَاءِ الْجَحِيمِ ﴿٥٥﴾
56. І скаже: «Клянусь Аллахом! Ти мало не знищив мене!
 قَالَ تَاللَّهِ إِن كُنتَ لَتَرُدُنِي ﴿٥٦﴾
57. Якби не милість Господа мого, я неодмінно був би серед тих, хто потрапив [у пекло]!
 وَلَوْلَا رَحْمَةُ رَبِّ لَكُنتَ مِنَ الْمُخْضَرِّينَ ﴿٥٧﴾
58. Невже ми більше не помremo,
 أَفَمَاتَ حُنُومٌ يَمِينٍ ﴿٥٨﴾
59. після нашої першої смерті? Невже не будемо покарані?»
 إِلَىٰ أَمْثَلِهَا مِنَّا الْأُولَىٰ وَمَا حُنُومٌ مُّعَدَّيْنِ ﴿٥٩﴾
60. Воістину, це — великий успіх!
 إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٦٠﴾
61. Нехай працюють заради цього ті, хто працює!
 لِيُجِزِلَ هُنَا فَيَتَعَمَلَ الْعَامِلُونَ ﴿٦١﴾
62. Це частування краще чи дерево закум?
 أَذَلِكَ خَيْرٌ تُزَلُّ لَهُ أَمْ شَجَرَةُ الرَّقُومِ ﴿٦٢﴾

63. Ми зробили його спокусою для нечестивих.
64. Воістину, це — дерево, яке росте з самого дна пекла,
65. а його плоди наче голови шайтанів!
66. Вони їстимуть їх і будуть наповнювати ними свої черева.
67. Потім це все буде змішано з окропом,
68. і їх усіх повернуть до пекла!
69. Воістину, вони зустріли своїх батьків, коли ті блукали в омані,
70. але самі поспішили рушити їхніми слідами.
71. Ще раніше за них заблукала більшість давніх народів.
72. Ми відсилали до них застерігачів.
73. Поглянь, яким був кінець тих, кого застерігали,
74. крім Наших обраних рабів!
75. Нух закликав до Нас, а Ми прекрасно відповідаємо!
76. Ми врятували його з родиною від великого нещастя
77. й зберегли тільки його нащадків.

إِنَّا جَعَلْنَاهَا فِتْنَةً لِلظَّالِمِينَ ﴿٦٣﴾

إِنَّهَا شَجَرَةٌ تَخْرُجُ فِي أَصْلِ الْجَحِيمِ ﴿٦٤﴾

طَلَعَهَا كَأَنَّهَا رُءُوسُ الشَّيْطَانِ ﴿٦٥﴾

فَيَأْكُمُونَ مِنْهَا فَأَكْوَنُ مِنْهَا الْبُطُونَ ﴿٦٦﴾

ثُمَّ إِنَّ لَهُمْ عَلَيْهَا الشُّرْبَاءَ مِنَ جَحِيمٍ ﴿٦٧﴾

ثُمَّ إِنَّهُمْ مَرْجَعُهُمْ إِلَى الْجَحِيمِ ﴿٦٨﴾

إِنَّهُمْ الْقَوَاءُ آبَاءَهُمْ صَالِينَ ﴿٦٩﴾

فَهُمْ عَلَىٰ آثَارِهِمْ مُعْرَفُونَ ﴿٧٠﴾

وَلَقَدْ ضَلَّ بِآيَاتِنَا أَكْثَرُ الْأَوَّلِينَ ﴿٧١﴾

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا فِيهِمْ مُنذِرِينَ ﴿٧٢﴾

فَانظُرْ كَيْفَ كَانَتْ عَاقِبَةُ الْمُنذَرِينَ ﴿٧٣﴾

إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ ﴿٧٤﴾

وَلَقَدْ نَادَيْنَا نُوْحًا فَلْيَنْصَحِ الْمُجْرِمُونَ ﴿٧٥﴾

وَنَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ ﴿٧٦﴾

وَجَعَلْنَا ذُرِّيَّتَهُ هُمْ الْبَاقِينَ ﴿٧٧﴾

78. А наступним поколінням Ми залишили [добру згадку] про Нього. وَرَتَّكُنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ ﴿٧٨﴾
79. Мир Нуху серед світів! سَلِّمْ عَلَى نُوحٍ فِي الْعَالَمِينَ ﴿٧٩﴾
80. Так Ми винагороджуємо праведників. إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿٨٠﴾
81. Воістину, він — один із Наших віруючих рабів! إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ﴿٨١﴾
82. А потім Ми втопили всіх інших. ثُمَّ أَعْرَفْنَا الْآخَرِينَ ﴿٨٢﴾
83. Воістину, Ібрагім був одним із його прихильників, وَإِنَّ مِنْ شِيعَتِهِ لَإِبْرَاهِيمَ ﴿٨٣﴾
84. коли прийшов до Господа свого з чистим серцем. إِذْ جَاءَهُ رَبُّهُ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ ﴿٨٤﴾
85. Ось він сказав своєму батьку і своєму народу: «Кому ви поклоняєтеся? إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ مَاذَا تَعْبُدُونَ ﴿٨٥﴾
86. Невже ви прагнете інших, вигаданих богів замість Аллаха? أَفَعِبَاءَ إِيهَاءِ اللَّهِ دُونَ اللَّهِ تُرِيدُونَ ﴿٨٦﴾
87. Що ви думаєте про Господа світів?» فَمَا ظَنُّكُمْ بِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٨٧﴾
88. Він поглянув на зорі فَنظَرَ نَظْرَةً فِي النُّجُومِ ﴿٨٨﴾
89. й сказав: «Я заслаб!» فَقَالَ إِنِّي سَقِيمٌ ﴿٨٩﴾
90. Тож вони відвернулися від нього й пішли. فَوَلَّوْا عَنْهُ مُدْبِرِينَ ﴿٩٠﴾
91. А він потайки дістався їхніх богів і сказав: «Чому ви не їсте? فَرَاغَ إِلَى إِلَهِ الْعِبَادِ فَمَآ قَالَ إِنَّا أَنَا كَاوُنٌ ﴿٩١﴾
92. Що з вами? Чому ви не розмовляєте?» مَا لَكُمْ لَا تَحْكُمُونَ ﴿٩٢﴾

93. Він підійшов до них і почав бити правицею.
94. До нього швидко прибігли,
95. але він сказав: «Невже ви поклоняєтесь тому, що самі майструєте?»
96. Аллах створив і вас, і те, що ви робите!
97. Ті відповіли: «Зведіть йому споруду та вкиньте його у вогонь!»
98. Вони намагалися хитрувати проти нього, але Ми зробили їх приниженими.
99. Він сказав: «Я йду до Господа світів, Який вкаже мені прямий шлях!»
100. Господи! Даруй мені праведних нащадків!»
101. Ми сповістили йому добру звістку про смиренного хлопчика.
102. Коли він досягнув віку, щоб разом із ним докладати зусиль, той сказав: «Сину мій! Я бачив уві сні, що приношу тебе в жертву. Що ти думаєш про це?» Син відповів: «Батьку мій! Роби те, що тобі наказано. Якщо побажає Аллах, ти побачиш, що я буду одним із терплячих!»

فَرَاغَ عَلَيْهِمْ ضَرْبًا بِالْيَمِينِ ﴿٣٧﴾

فَأَقْبَلُوا إِلَيْهِ يَرْعُونَ ﴿٣٨﴾

قَالَ اتَّعْبُدُونَ مَا تَنْجِبُونَ ﴿٣٩﴾

وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ وَمَا تَعْمَلُونَ ﴿٤٠﴾

قَالُوا ابْنُوا لَهُ بُنْيَانًا فَأَلْقُوهُ فِي الْجَحِيمِ ﴿٤١﴾

فَأَرَادُوا بِهِ كَيْدًا فَجَعَلْنَاهُمُ الْأَسْفَلِينَ ﴿٤٢﴾

وَقَالَ إِنِّي ذَاهِبٌ إِلَىٰ رَبِّي سَبِّحِينَ ﴿٤٣﴾

رَبِّ هَبْ لِي مِن الصَّالِحِينَ ﴿٤٤﴾

فَبَشَّرْنَاهُ بِغُلَامٍ حَلِيمٍ ﴿٤٥﴾

فَلَمَّا بَلَغَ مَعَهُ السَّعْيَ قَالَ يَتِيمَىٰ إِنِّي آرِي فِي

الْمَنَامِ إِنِّي أَرَىٰ بَعْدَ مَا نَظَرْتُ مَا آتَىٰ رَوْحِي قَالَ

يَتَابِعُ أَعْمَلُ مَا نُوْمِرُ سَتَجِدُنِي إِن

سَاءَ اللَّهُ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٤٦﴾

103. Коли вони обидва підкорилися,
й він поклав його на бік,
104. Ми звернулися до нього: «О
Ібрагіме!
105. Ти вже підтвердив
сон!» Воістину, так Ми
винагороджуємо праведників.
106. Воістину, це — справжнє
випробування!
107. Ми викупили його великою
жертвою.
108. А наступним поколінням Ми
залишили [добру згадку] про
нього.
109. Мир Ібрагіму!
110. Так Ми винагороджуємо
праведників.
111. Воістину, він — один із Наших
віруючих рабів!
112. Ми дарували йому добру
звістку про Ісхака — пророка з
праведників.
113. Ми благословили його та
Ісхака. Є серед їхніх нащадків
праведники, а є й ті, які справді
несправедливі до себе.
114. Ми дарували Свою милість
Мусі та Гаруну.
115. Ми врятували їх обох та їхній
народ від великої печалі.

فَلَمَّا أَسْلَمَا وَتَلَّهُ لِلْجَبِينِ ﴿١٠٣﴾

وَنَدَيْنَا أَنْ يَا إِبْرَاهِيمُ ﴿١٠٤﴾

قَدْ صَدَّقْتَ الرُّؤْيَا إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي
الْمُحْسِنِينَ ﴿١٠٥﴾

إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْبَلَاءُ الْمُبْتَلِينَ ﴿١٠٦﴾

وَقَدَرْنَا بِذَبْحٍ عَظِيمٍ ﴿١٠٧﴾

وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ ﴿١٠٨﴾

سَلَامٌ عَلَى إِبْرَاهِيمَ ﴿١٠٩﴾

كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿١١٠﴾

إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ﴿١١١﴾

وَبَشَّرْنَاهُ بِإِسْحَقَ نَبِيًّا مِمَّن الصَّالِحِينَ ﴿١١٢﴾

وَبَارَكْنَا عَلَيْهِ وَعَلَى إِسْحَاقَ وَمِنْ ذُرِّيَّتِهِمَا
مُحْسِنُونَ وَظَالِمٌ لِنَفْسِهِ مُمْسِكِينَ ﴿١١٣﴾

وَلَقَدْ مَنَنَّا عَلَى مُوسَى وَهَارُونَ ﴿١١٤﴾

وَنَجَّيْنَاهُمَا وَقَوْمَهُمَا مِنَ الْكَرْبِ
الْعَظِيمِ ﴿١١٥﴾

116. Ми допомогли їм, і вони стали переможцями!
 وَتَصَرَّفْنَاهُمْ فَمَا نُؤَاهُمْ الْغَالِيِينَ ﴿١١٦﴾
117. Ми дарували їм ясне Писання
 وَءَاتَيْنَاهُمَا الْكِتَابَ الْمُنِيرِينَ ﴿١١٧﴾
118. й повели їх прямим шляхом.
 وَهَدَيْنَهُمَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ ﴿١١٨﴾
119. А наступним поколінням Ми залишили [добру згадку] про них.
 وَرَكَّعْنَا عَلَيْهِمَا فِي الْأَخْيَرِينَ ﴿١١٩﴾
120. Мир Мусі й Гаруну!
 سَلِّمْ عَلَىٰ مُوسَىٰ وَهَارُونَ ﴿١٢٠﴾
121. Так Ми винагороджуємо праведників.
 إِنَّكَ ذَٰلِكَ جَزَى الْمُحْسِنِينَ ﴿١٢١﴾
122. Воістину, вони — одні із Наших віруючих рабів!
 إِنَّهُمَا مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٢٢﴾
123. Воістину, Ільяс був одним із посланців.
 وَإِنَّ إِلْيَاسَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٢٣﴾
124. Ось він сказав своєму народу:
 «Невже ви не боїтесь?»
 إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿١٢٤﴾
125. Кличете Баала та відмовляєтесь від найпрекраснішого з творців
 أَتَدْعُونَ بَعْلًا وَتَذَرُونَ أَحْسَنَ الْخَالِقِينَ ﴿١٢٥﴾
126. — Аллаха, вашого Господа й Господа ваших прабатьків?»
 اللَّهُ رَبُّكُمْ وَرَبَّ آبَائِكُمُ الْأَوَّلِينَ ﴿١٢٦﴾
Ільяс (Ілля) — посланець, який закликав синів Ізраїля відмовитися від поклоніння Баалу.
127. Але вони вважали його брехуном. Їх зберуть [у пеклі],
 فَكَذَّبُوهُ فَأَنَّهُمْ لَمَحْضُرُونَ ﴿١٢٧﴾
128. крім обраних рабів Аллаха.
 إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ ﴿١٢٨﴾

129. А наступним поколінням Ми залишили [добру згадку] про нього.
130. Мир Іль Ясіну!
Один із варіантів читання імені «Ільяс» (ат-Табарі, аль-Багавві, ібн Касір).
131. Так Ми винагороджуємо праведників.
132. Воістину, він — один із Наших віруючих рабів.
133. Воістину, Лут був одним із посланців.
134. Ми врятували його разом із родиною — всіх,
135. окрім старої дружини, яка була однією з тих, хто залишився.
136. А потім Ми знищили всіх інших.
137. Ви проходите повз них уранці
138. та вночі. Невже ви не розумієте?
Ат-Табарі цитує переказ від Катади: «Хто подорожує з Медини до Сирії, той проходить повз [залишки] Содому, селища народу Лута».
139. Воістину, Юнус був одним із посланців.
140. Ось він утік на переповнений корабель.

وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ ﴿١٢٩﴾

سَلَّمَ عَلَى آلِ يَأْسِينَ ﴿١٣٠﴾

إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿١٣١﴾

إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٣٢﴾

وَإِنَّ لُوطًا لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٣٣﴾

إِذْ نَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ أَجْمَعِينَ ﴿١٣٤﴾

إِلَّا الْعَجُوزَ فِي الْغَيْرِينَ ﴿١٣٥﴾

ثُمَّ دَمَرْنَا الْآخَرِينَ ﴿١٣٦﴾

وَأَنْتُمْ لَمُرُونَ عَلَيْهِمْ مُضِحِينَ ﴿١٣٧﴾

وَبِاللَّيْلِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿١٣٨﴾

وَإِنَّ يُونُسَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٣٩﴾

إِذْ أَبَقَ إِلَى الْفُلِ الْكَاسِيَةِ ﴿١٤٠﴾

141. Він кинув жереб і опинився серед тих, хто програв.
142. Його проковтнула риба. Він гідний докору!
143. Якби він не був одним із тих, хто прославляє Аллаха,
144. то був би в череві риби аж до того дня, коли всі воскреснуть.
145. Ми викинули його на берег, і він був слабкий.
146. Ми зростили над ним рослину — гарбуз.
147. Ми відіслали його до ста тисяч або навіть більше.
148. Вони увірували, й Ми дарували їм можливість насолоджуватися благами до певного часу.
149. Запитай у них, чому це в твого Господа — доньки, а в них самих — сини?

Цей аят спрямовано проти багатобожників, які вважали ангелів доньками Аллаха.

150. Невже Ми створили ангелів жінками, а вони були свідками цього?
151. Воістину, через свою брехливість вони говорять:
152. «Аллах народив!» Вони брешуть!

فَسَاهَمَ فَكَانَ مِنَ الْمُدْحَضِينَ ﴿١٤١﴾

فَالْتَقَمَهُ الْحُوتُ وَهُوَ مُبِينٌ ﴿١٤٢﴾

فَلَوْلَا أَنَّهُ كَانَ مِنَ الْمُسَبِّحِينَ ﴿١٤٣﴾

لَلَيْتَ فِي بَطْنِهِ إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ ﴿١٤٤﴾

﴿ فَجَذَلْنَاهُ بِالْعَرَاءِ وَهُوَ سَقِيمٌ ﴿١٤٥﴾

وَأَنْبَتْنَا عَلَيْهِ شَجَرَةً مِّنْ يَقْطِينٍ ﴿١٤٦﴾

وَأَرْسَلْنَاهُ إِلَى مِائَةِ أَلْفٍ أَوْ يَزِيدُونَ ﴿١٤٧﴾

فَتَأْمُرُوا فَمَسَعْنَاهُمْ إِلَى حِينٍ ﴿١٤٨﴾

فَأَسْتَفْتِيهِمَ أَلِذُنَّكَ الْبَنَاتُ وَلَهُمُ الْبَنُونَ ﴿١٤٩﴾

أَمْ خَلَقْنَا الْمَلَائِكَةَ إِنثًا وَهُمْ شَاهِدُونَ ﴿١٥٠﴾

أَلَا إِنَّهُمْ مِّنْ أَفْكَهٍ يُبْقِلُونَ ﴿١٥١﴾

وَلَدَ اللَّهُ وَاللَّهُ لَسَدِيدٌ ﴿١٥٢﴾

153. Невже Він віддав перевагу донькам над синами? أَصْطَغَى الْبَنَاتِ عَلَى الْبَنِينَ ﴿٣٧﴾
154. Що з вами? Як ви судите? مَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ ﴿٣٨﴾
155. Невже ви не замислитесь? أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿٣٩﴾
156. Невже ви маєте ясний доказ? أَمْ لَكُمْ سُلْطَانٌ مُّبِينٌ ﴿٤٠﴾
157. Принесіть ваше Писання, якщо ви говорите правду! فَأْتُوا بِكِتَابِكُمْ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٤١﴾
158. Вони вважають, що між Ним і джинами є родинний зв'язок. Але джини знають, що вони будуть зібрані [в пеклі]!
Ібн Касір відзначає, що йдеться про невіруючих, які будуть покарані за свою брехню.
159. Пречистий Аллах від того, що Йому додають у поклонінні! سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُصِفُونَ ﴿٤٢﴾
160. Цього не роблять тільки обрані раби Аллаха. إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ ﴿٤٣﴾
161. Ви, та те, чому ви поклоняєтесь, فَأَلْهِكُمْ وَمَا تَعْبُدُونَ ﴿٤٤﴾
162. не зможе відвернути від Нього нікого, مَا أَشْرَعْنَا عَلَيْهِ بِفِتْنَيْنِ ﴿٤٥﴾
163. крім тих, кого буде вкинуто в пекло. إِلَّا مَنْ هُوَ صَالِ الْجَحِيمِ ﴿٤٦﴾
164. [Ангели говорять]: «Немає серед нас такого, хто не мав би визначеного місця. وَمَا مِمَّا إِلَّا لَهُ مَقَامٌ مَعْلُومٌ ﴿٤٧﴾
165. Воістину, ми шикуюмося у лави! وَأِنَّا لَنَحْنُ الصَّافِرُونَ ﴿٤٨﴾
166. Воістину, ми прославляємо Аллаха!» وَأِنَّا لَنَحْنُ الْمُسَبِّحُونَ ﴿٤٩﴾

167. [Багатобожники] говорять: وَأَن كَانُوا لَيَقُولُونَ ﴿١٦٧﴾
168. «Якби в нас було нагадування від давніх поколінь, لَوْ أَنَّ عِنْدَنَا ذِكْرًا مِّنَ الْأَوَّلِينَ ﴿١٦٨﴾
169. ми неодмінно були б обраними рабами Аллаха!» لَكِنَّا عِبَادُ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ ﴿١٦٩﴾
170. Але ж вони не увірували в нього! Скоро вони дізнаються! فَكَفَرُوا بِآيَاتِهِ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿١٧٠﴾
171. Наше слово вже було сказане Нашим рабам, яких Ми відсилали. وَلَقَدْ سَبَقَتْ كَلِمَتُنَا لِعِبَادِنَا الْمُرْسَلِينَ ﴿١٧١﴾
172. Воістину, вони отримують допомогу! إِنَّمَا لَهُمُ الْمُصَوِّرُونَ ﴿١٧٢﴾
173. Воістину, Наше військо переможе! وَأَن جُنْدَنَا لَهُمُ الْغَالِبُونَ ﴿١٧٣﴾
174. Відвернися від них до певного часу. فَتَوَلَّ عَنْهُمْ حَتَّىٰ حِينٍ ﴿١٧٤﴾
175. Поглянь на них, скоро вони побачать! وَأَبْصِرْهُمْ فَسَوْفَ يُبْصِرُونَ ﴿١٧٥﴾
176. Невже вони намагаються прискорити Нашу кару? أَفِعْدَابِنَا يَسْتَعْجِلُونَ ﴿١٧٦﴾
177. Коли вона зійде на їхні домівки, той ранок буде лихом для тих, кого застерігали! فَإِذَا نَزَلَ بِسَاحَتِهِمْ فَسَاءَ صَبَاحُ الْمُنذِرِينَ ﴿١٧٧﴾
178. Відвернися від них до певного часу. وَتَوَلَّ عَنْهُمْ حَتَّىٰ حِينٍ ﴿١٧٨﴾
179. Подивись, скоро вони побачать! وَأَبْصِرْ فَسَوْفَ يُبْصِرُونَ ﴿١٧٩﴾
180. Аллах, Господь могутності, пречистий від того, що Йому приписують! سُبْحٰنَ رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا يَصِفُونَ ﴿١٨٠﴾

181. Мир посланцям!

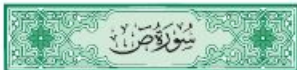
وَسَلِّمْ عَلَى الْمُرْسَلِينَ ﴿١٨١﴾

182. Хвала Аллаху, Господу світів!

وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٨٢﴾

Сура 38. Сад

*Ім'ям Аллаха Милостивого,
Милосердного!*

1. Сад. Клянусь Кораном, у якому нагадування!
2. Але ж ті, які не вірять, гордують і опираються.
3. Скільки поколінь Ми знищили раніше за них! Вони волали про допомогу, але було запізно, щоб утекти.
4. Вони дивуються, що прийшов до них застерігач із них самих. І говорять невірною: «Це — брехливий чаклун!
5. Невже він перетворив богів на Єдиного Бога? Воістину, це — дивовижна річ!»
6. Їхня старшина пішла зі словами: «Йдіть і тримайтеся ваших богів! Воістину, це якийсь задум проти нас!
Букв. «річ, якої прагнуть».
Як пояснює ат-Табарі,
багатобожники вважали,
що Мухаммад (мир йому і
благословення Аллаха) прагне
вивищитися над ними, тож вони
не збиралися підкорятись.
7. Ми не чули такого навіть у найновішій релігії! Воістину, це лише вигадка!

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

صَّ وَالْقُرْآنِ ذِي الذِّكْرِ ۝

بِالَّذِينَ كَفَرُوا فِي عَذَابٍ وَسِقَاۥٍ ۝

كُرْهُلِكْمَا مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ قَرْنٍ مَنَادَ أَوْلَادَ حَبِيبٍ
مَتَابِۥ ۝

وَيَحْيَبُوا أَنْ جَاءَهُمْ مُنذِرٌ مِنْهُمْ وَقَالَ الْكٰفِرُونَ
هَذَا سِحْرٌ كَذٰبٌ ۝

أَجْعَلِ الْاِلٰهَةَ الْاِلٰهَةً وَحٰدًا اِنْ هٰذَا الشَّقِيۥ
عَجَابٌ ۝

وَاَنْطٰقِ الْمَنَادِ مِنْهُمْ اَنْ اٰمَسُوْا وَاَصْبِرْ وَاَعْلٰى
ءَالِهَتِكَ كُوْنِ هٰذَا الشَّقِيۥ لِيُرٰدُ ۝

مَتَا سَمِعْتَا اِهْتَدٰۤا فِي الْاٰخِرَةِ اِنْ هٰذَا اِلَّا
اٰخٰتٰۤا ۝

8. Невже тільки йому серед нас зіслано нагадування?» Таж ні! Вони сумніваються в Моєму нагадуванні! Таж ні! Вони ще не скуштували кари!

أَنْزَلَ عَلَيْهِ الذِّكْرَ مِنْ بَيْنِ أَيْدِي سَكْرَةٍ مِنْ
ذِكْرِي لِيَلْقَاهُ فَوْقَ عَذَابِ ۝٨

9. Невже вони мають скарбниці милості Господа твого, Всемогутнього, Дарителя?

أَمْ عِنْدَهُمْ خَزَائِنُ رَحْمَةِ رَبِّكَ الْعَزِيزِ الْوَهَّابِ ۝٩

10. Невже вони мають владу над небесами, землею й тим, що між ними? Тож нехай піднімуться туди шляхами!

أَمْ لَهُمْ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا
فَلْيَرْفَعُوا آيَاتِنَا ۝١٠

11. Це військо, як і попередні загони спільників, буде розбито.

جُنُودًا مَا هَانَالِكَ مَهْرُومٍ مِنَ الْأَحْزَابِ ۝١١

12. Ще раніше за них посланців вважали брехунами народ Нуха, адити й Фіраун, володар кілків,

كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَعَادٌ وَفِرْعَوْنُ
ذُو الْأَوْتَادِ ۝١٢

Ат-Табарі, посилаючись на перекази від перших тлумачів, відзначає, що порівняння Фірауна з «володарем кілків» вказує на спосіб, яким він карав людей. За іншими твердженнями (див. тафсір аль-Багавві), у вислові «володар кілків» ідеться про сильне військо, яке мав Фіраун.

13. а також самудити, народ Лута й жителі Айки — усі вони спільники!

وَتَمُودُ وَقَوْمُ لُوطٍ وَأَصْحَابُ لَيْكَةِ أُولَئِكَ
الْأَحْزَابُ ۝١٣

14. Усі вони вважали посланців брехунами. Заслуженою була кара!

إِنْ كُنْ لِلْإِنْسَانِ ذَنْبٌ أُرْسِلْ فَحَقَّ
عِقَابِ ۝١٤

15. Вони можуть чекати тільки на один крик, який не повториться.
16. Вони говорять: «Господи наш! Наблизь нашу частку — раніше за День Відплати!»
Як свідчить аль-Багаві, «частку» (кітт) слід розуміти як книгу, де записані добри й злі вчинки людини.
17. Терпи те, що вони говорять і згадай Нашого сильного раба Давуда. Воістину, він звертався до Нас!
18. Ми підкорили гори, тож вони разом із ним славили нас увечері й зранку.
19. А також птахів, зібраних разом. Усі вони зверталися до Нього!
20. Ми послалили його владу, дарували Йому мудрість і вирішальне слово.
21. Чи дійшла до тебе звістка про тих, які судилися й перелізли через стіну молільни?
22. Ось вони ввійшли до Давуда, й він злякався їх. Вони сказали: «Не бійся! Ми судимось між собою, адже один із нас скривдив іншого. Розсуди між нами справедливо, не порушуй меж і вкажи нам правильний шлях!»

وَمَا يَنْظُرُ هَؤُلَاءِ إِلَّا الصَّيْحَةَ وَحِدَةً مَّا لَهَا
مِنْ قَوَاعٍ ﴿١٥﴾

وَقَالُوا رَبَّنَا عَجَلْنَا قِتْلًا قَتَلْنَا يَوْمَ الْحِسَابِ ﴿١٦﴾

أَصْبِرْ عَلَى مَا يَقُولُونَ وَادْكُرْ عَبْدَنَا دَاوُدَ ذَا الْأَيْدِ
إِنَّهُ أَوَّابٌ ﴿١٧﴾

إِنَّا سَخَّرْنَا الْجِبَالَ مَعَهُ يُسَبِّحُنَّ بِالْعَشِيِّ
وَإِلْشْرَاقِ ﴿١٨﴾

وَالطَّيْرَ مَحْشُورَةً كُلٌّ لَهُ أَوَّابٌ ﴿١٩﴾

وَسَدَدْنَا مَلَكُوتَهُ وَآتَيْنَاهُ الْحِكْمَةَ وَفَصَّلَ
الْحَقِّابِ ﴿٢٠﴾

﴿ وَهَلْ آتَاكَ نَبِيُّ الْخَصْرِ إِذْ تَسَوَّرُوا
الْمِخْرَابَ ﴿٢١﴾

إِذْ دَخَلُوا عَلَى دَاوُدَ فَفَرَّجَ مِنْهُمْ قَالُوا لَا تَخَفْ
خَصْمَانِ بَيْنَ بَعْضِنَا عَلَى بَعْضٍ فَأَحْكُم بَيْنَنَا
يَا حَقِّي وَلَا تَسْطِطْ وَأَهْدِنَا إِلَى سَوَاءِ الصِّرَاطِ ﴿٢٢﴾

23. Це — мій брат. Він має дев'яносто дев'ять овець, а я маю лише одну. Він сказав: «Довір її мені!» — і переконав мене на словах».
24. [Давуд] відповів: «Він учинив з тобою несправедливо, попросивши додати твою вівцю до своїх. Багато спільників кривдять одне одного, крім тих, які увірували й роблять добро. Але таких мало». Давуд зрозумів, що Ми випробовуємо його, попросив прощення в Господа свого, упав ниць і покався!
25. Ми простили йому це. Воістину, він наблизений до Нас, і його чекає прекрасний притулок!
26. «О Давуде! Воістину, Ми призначили тебе намісником на землі. Суди між людьми справедливо та не йди за пристрастю, яка може збити тебе зі шляху Аллаха!» Воістину, на тих, які збиваються зі шляху Аллаха, чекає сувора кара за те, що вони забули про День Відплати.
27. Ми не створювали небо, землю й те, що між ними, даремно. Так думають ті, які не увірували. Горе ж тим, які не увірували, від вогню!

إِنَّ هَذَا أَخِي لَهُ تِسْعٌ وَتِسْعُونَ نَجْهَةً وَلِي نَجْهَةٌ
وَاحِدَةٌ فَقَالَ أَكْفِلْنِيهَا وَعَزَّنِي فِي الْخِطَابِ ﴿٢٣﴾

قَالَ لَقَدْ ظَلَمَكَ بِسُؤَالِ نَجْوِكَ إِلَى بَعِيضِهِمْ وَإِنِّي
كَبِيرٌ مِّنَ الْفَالِقِينَ إِنِّي بِبَعْضِهِمْ عَلِيٌّ بَعْضٌ إِلَّا
الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَقَلِيلٌ مَّا هُمْ
وَلَقَدْ دَاوُدُ إِذْ أَمَّا فَتَنَّهُ فَاسْتَغْفَرَ رَبَّهُ وَخَرَّ رَاكِعًا
وَأَنَابَ ﴿٢٤﴾

فَعَفَرْنَا لَهُ ذَلِكَ وَإِن لَّهُ عِنْدَنَا الرَّفْعُ
وَخُسْنُ مَقَابِ ﴿٢٥﴾

يَا دَاوُدُ إِنَّا جَعَلْنَاكَ خَلِيفَةً فِي الْأَرْضِ فَاحْكُم
بَيْنَ النَّاسِ بِالْحَقِّ وَلَا تَتَّبِعِ الْهَوَىٰ فَيُضِلَّكَ عَن
سَبِيلِ اللَّهِ إِنَّ الَّذِينَ يَضِلُّونَ عَن سَبِيلِ اللَّهِ
لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ بِمَا نَسُوا نَوَارَ الْحِسَابِ ﴿٢٦﴾

وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاءَ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا بَاطِلًا
ذَٰلِكَ ظَنُّ الَّذِينَ كَفَرُوا فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مِنَ
النَّارِ ﴿٢٧﴾

28. Невже Ми зрівняємо тих, які увірували й творили добро і тих, які ширять нечестя на землі? Невже будуть рівні перед Нами богобоязливі й нечестивці?

أَمْ جَعَلُوا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَالْمُفْسِدِينَ
فِي الْأَرْضِ أَمْ جَعَلُوا الْمُتَّقِينَ كَالْفُجَّارِ ﴿٢٨﴾

29. Це — благословенне Писання, яке Ми зіслали тобі, щоб вони міркували над Його знаменнями й щоб замислилися наділені розумом!

كَيْفَ أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ مُبَارَكًا لِيَذُرَّ آيَاتِهِ
وَلِيَسْتَذَكِّرَ أُولُو الْأَلْبَابِ ﴿٢٩﴾

30. Ми дарували Давуду Сулаймана. Яким прекрасним був цей раб! Воістину, він завжди звертався до Нас!

وَوَهَبْنَا لِدَاوُدَ سُلَيْمَانَ نِعْمَ الْعَبْدُ إِنَّهُ
أَوَّابٌ ﴿٣٠﴾

31. Якось увечері йому показали коней, легкохідних, швидких.

إِذْ عَرَضَ عَلَيْهِ بِاللَّيْلِ الصَّفِيَّتُ الْمَيَّادُ ﴿٣١﴾

32. Він сказав: «Я захопився любов'ю до благ сильніше, ніж згадкою про Господа мого! Так було, доки [сонце] не сховалося за завісу.

فَقَالَ إِنِّي أَحْبَبْتُ حُبَّ الْخَيْرِ عَن ذِكْرِ رَبِّي حَتَّى
تَوَارَتْ بِالْحِجَابِ ﴿٣٢﴾

33. Поверніть їх до мене!» — і почав рубати їхні ноги та шиї. *Згідно з більшістю коментарів ідеться про те, що милування кіньми відвернуло Сулаймана від молитви. Деякі тлумачі (напр., ат-Табарі) вважали, що в 33 аяті дієслово «масаха» вжито в значенні «гладити [рукою]», а не «рубати [мечем]».*

رُدُّوهُمَا عَلَيَّ فَطُفِقَ مَسْحًا بِالسُّوقِ
وَالْأَعْنَاقِ ﴿٣٣﴾

34. Ми випробовували Сулаймана та кинули на його престол тіло, після чого він покався!

وَلَقَدْ فَتَنَّا سُلَيْمَانَ وَأَلْقَيْنَا عَلَى كُرْسِيِّهِ
جَسَدًا مُّزَنًّا ﴿٣٤﴾

Задля випробування Всевишній кинув на його престол потворне тіло дитини. Ця дитина народилася у Сулаймана, коли він одного разу входив до жінок та поклявся обійти усіх за ніч, але не сказав «якщо побажас Аллах!»

35. І сказав: «Господи! Прости мене й даруй мені владу, якої не матиме ніхто після мене! Воістину, Ти — Даритель!»
36. Ми підкорили йому вітер, який за його наказом ніжно дув, куди той бажав.
37. А також шайтанів: будівельників, нирців
38. та інших, закутих у кайдани.
39. «Це — Наш дар. Витрачай щедро або тримай при собі — розраховуватися не доведеться!»
40. Воістину, він наблизений до Нас, і його чекає прекрасний притулок!
41. Згадай Нашого раба Аюба. Ось він закликав до Господа свого: «Шайтан торкнувся мене лихом і болем!»
42. «Удар ногою! Ось прохолодна вода для омовіння й питво!»
43. Ми дарували йому родину його і ще стільки ж — як милість від Нас і нагадування для обдарованих розумом.

قَالَ رَبِّ اغْفِرْ لِي وَهَبْ لِي مُلْكًا لَا يَنْبَغِي لِأَحَدٍ مِّنْ بَعْدِي إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ ﴿٣٥﴾

فَسَحَّرْنَا لَهُ الرِّيحَ تَجْرِي بِأَمْرِهِ رُحَاءَ حَيْثُ أَصَابَ ﴿٣٦﴾

وَالشَّيْطَانِ كُلِّ نَسَاءٍ وَعِوَاصٍ ﴿٣٧﴾

وَالْآخَرِينَ مَقْرُونِينَ فِي الْأَصْفَادِ ﴿٣٨﴾

هَذَا عَطَاؤُنَا فَامْنُنْ أَوْ أَمْسِكْ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٣٩﴾

وَإِنَّ لَهُ عِنْدَنَا لَإِنْفِقًا وَرَحْمَةً مِّنَّا ﴿٤٠﴾

وَأذْكُرْ عَبْدَنَا أَيُّوبَ إِذْ نَادَى رَبَّهُ أَنِّي مَسَّنِيَ الشَّيْطَانُ يَنْصُبْ عَلَيَّ وِعْدًا ئَبَىٰ ﴿٤١﴾

أُرْكضْ بِرِجْلِكَ هَذَا مُغْتَسَلٌ بَارِدٌ وَشَرَابٌ ﴿٤٢﴾

وَوَهَبْنَا لَهُ إِهْلًا وَآهْلَهُ، وَمِثْلَهُم مَّعَهُمْ رَحْمَةً مِنَّا وَذَكَرْنَا لِأُولِي الْأَلْبَابِ ﴿٤٣﴾

44. «Візьми у свою руку жмут, удар ним і не порушуй клятви!»
Воістину, Ми знайшли його терплячим. Яким прекрасним був цей раб! Воістину, він завжди звертався до Нас!
45. Згадай наших рабів Ібрагіма, Ісхака та Якуба, наділених силою та проникливістю!
46. Воістину, Ми обрали їх за їхню щирю згадку про наступне життя.
47. Вони біля Нас — серед обраних, найкращих.
48. Згадай Ісмаїла, аль-Яса та Зуль-Кіфла. Усі вони — одні з найкращих!
49. Це — нагадування! Воістину, богобоязливих чекає прекрасний притулок —
50. сади Едену, врата якого розкриються перед ними!
51. Там вони лежатимуть на ложах, проситимуть багато фруктів і напоїв.
52. Поряд із ними будуть ті, чий погляд смиренний, однолітки.
53. Це — те, що вам обіцяно до Дня Відплати!
54. Воістину, це — Наш наділ, який не вичерпається!

وَحَدِّيدًا لَّضِعْفًا فَاصْرِبْ بِهِ وَلَا تَحْنَثْ إِنَّا وَجَدْنَاهُ صَابِرًا نِّعْمَ الْعَبْدِ إِنَّهُ أَوَّابٌ ﴿١٤﴾

وَأذْكُرْ عَبْدَنَا إِبْرَاهِيمَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ أُولَى الْأَيْدِي وَالْأَبْصَارِ ﴿١٥﴾

إِنَّا أَخْلَصْنَاهُمْ بِخَالِصَةٍ ذِكْرَى الدَّارِ ﴿١٦﴾

وَأَنهَرْنَا عِنْدَنَا لِيَمِّنَ الْمُصْطَفَيْنَ الْأَخْيَارِ ﴿١٧﴾

وَأذْكُرْ إِسْمَاعِيلَ وَالْيَسَعَ وَذَا الْكِفْلِ وَكُلٌّ مِنَ الْأَخْيَارِ ﴿١٨﴾

هَذَا ذِكْرٌ لِّلْمُتَّقِينَ لِحُسْنِ مَقَابِرِ ﴿١٩﴾

جَنَّاتٍ عَدْنٍ مُّفْتَحَةٌ لَّهُمْ الْآبْوَابُ ﴿٢٠﴾

مُتَّكِنِينَ فِيهَا يُدْعَوْنَ فِيهَا بِقَدْحِكُمْ كَبِيرَةً وَسُرَابٍ ﴿٢١﴾

وَعِنْدَهُمْ قَصِيرَاتُ الْظُرْفِ أَرْبَابٌ ﴿٢٢﴾

هَذَا مَا وَعَدُونَا لِيَوْمِ الْحِسَابِ ﴿٢٣﴾

إِنَّ هَذَا لَرِزْقُنَا مَا لَهُ مِنَ نَقْدٍ ﴿٢٤﴾

55. Так! Воістину, на порушників чекає найгірше місце —
56. геєна, де вони будуть палати. Мерзенний цей притулок!
57. Так! Нехай скуштують — окріп і гній,
58. а ще інші кари, схожі на ці.
59. «Цей натовп порине у вогонь разом із вами. Немає для них привітання; воістину, вони палатимуть у вогні!»
Як відзначас ібн Касір, одні невіруючі звернуться з цими словами до інших.
60. А ті скажуть: «Таж ні, це ви! Для вас немає привітання! Адже ви принесли нам це. Яке мерзотне це місце!»
«Принесли нам це» — тобто привели туди.
61. І скажуть: «Господи наш! Збільши двократно покарання у вогні тому, хто нам це приніс!»
62. І скажуть: «Що з нами? Чому ми не бачимо чоловіків, яких ми вважали за найгірших
63. та з яких глузували? Чи наші погляди їх не досягають?»
64. Воістину, ця суперечка жителів пекла — правда!

هَذَا أَوْلَىٰ لِلظَّالِمِينَ لَسْرِمَتَابِ ﴿٥٥﴾

جَهَنَّمَ يَصَلُّونَهَا فَيَشْتَسِ الْيَوْمَ هَذَا ﴿٥٦﴾

هَذَا أَفْلَيْدُوقُهُ حَمِيمٌ وَعَسَائِقُ ﴿٥٧﴾

وَأَآخِرُ مِنْ شَكْلِهِ أَزْوَاجٌ ﴿٥٨﴾

هَذَا أَتَوْجٌ مُّتَّفَجِّعٌ مَعَكُمْ لَا مَرْحَبًا
بِهِمْ إِنَّمَا صَالُوا النَّارَ ﴿٥٩﴾قَالُوا بَلْ أَنشَرْنَا لَكُمْ مَرْحَبًا لِمَ أَنشَرْنَا قَدَّمَ مَسْمُومَةً لَنَا
فَيَسْتَسِ الْقَرَارُ ﴿٦٠﴾قَالُوا رَبَّنَا مَنْ قَدَّمَ لَنَا هَذَا فَرِيدُهُ عَذَابًا
يَضَعِفَانِي النَّارِ ﴿٦١﴾وَقَالُوا مَا لَنَا لَا نَرَىٰ رِجَالًا كَمَا نَعُدُّهُمْ مِنْ
الْأَشْرَارِ ﴿٦٢﴾

أَلَمْ نَجْعَلْهُمْ سَخِرًا نَامِرًا رَاعَتَ عَنْهُمْ الْأَبْصَارُ ﴿٦٣﴾

إِنَّ ذَلِكَ لَحَقٌّ تَخَاصُّمُ أَهْلِ النَّارِ ﴿٦٤﴾

65. Скажи: «Воістину, я тільки застерігач. Немає бога, крім Аллаха, Єдиного, Всепереможного,
66. Господа небес, землі й того, що між ними, Всемогутнього, Прощаючого!»
67. Скажи: «Це — велика звістка,
68. а ви від неї відвертаєтесь.
69. Я не маю знання про те, як сперечалися в найвищому зібранні!
70. Мені відкрито тільки те, що я — лише ясний застерігач!»
71. Ось твій Господь сказав ангелам: «Я створю людину з глини.
72. Коли Я розмірю її та вдихну в неї зі Свого Духу, то впадїть перед нею ниць».
73. І вклонилися всі ангели,
74. крім Ібліса, який вивищився й став одним із невіруючих.
75. Аллах сказав: «О Іблісе! Що завадило тобі вклонитися тому, що Я створив Своїми руками? Тебе охопила гордість чи ти належиш до тих, які вивищуються?»

قُلْ إِنَّمَا أَنَا مُنذِرٌ وَمَا مِن إِلَهٍ إِلَّا اللَّهُ الَّذِي جَدُّ الْقَهَّارِ ﴿٦٥﴾

رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا الْعَزِيزُ الْغَفَّارُ ﴿٦٦﴾

قُلْ هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ ﴿٦٧﴾

أَنْتَ عَنْهُ مَغْرُوضٌ ﴿٦٨﴾

مَا كَانَ لِي مِن عِلْمٍ بِالْمَلَائِكَةِ إِذْ يَخْتَصِمُونَ ﴿٦٩﴾

إِن يُوحَىٰ إِلَيَّ إِلَّا أَنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٧٠﴾

إِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَائِكَةِ إِنِّي خَالِقٌ بَشَرًا مِّن طِينٍ ﴿٧١﴾

فَإِذَا سَوَّيْتُهُ وَنَفَخْتُ فِيهِ مِن رُّوحِي فَقَعُوا لَهُ سَاجِدِينَ ﴿٧٢﴾

فَسَجَدَ الْمَلَائِكَةُ كُلُّهُمْ أَجْمَعُونَ ﴿٧٣﴾

إِلَّا إِبْلِيسَ أَسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ الْكَافِرِينَ ﴿٧٤﴾

قَالَ يَا إِبْلِيسُ مَا مَنَعَكَ أَنْ تَسْجُدَ لِمَا خَلَقْتُ بِإَيْدِي ۗ أَسْتَكْبَرْتَ ۗ أَزُكِّرْتُ مِنَ الْعَالِينَ ﴿٧٥﴾

76. Той сказав: «Я кращий за нього!
Ти створив мене з вогню, а його
Ти створив із глини!»
طِينٍ ﴿٦٦﴾
77. Аллах сказав: «Вийди звідси!
Будеш ти каменований!
*Див. коментар до 34 аяту 15 сури
 («Аль-Хіджр»).*
78. Моє прокляття буде над тобою
аж до Судного Дня.
79. Той сказав: «Даруй мені
відстрочку — до того дня, коли
вони воскреснуть!»
80. Аллах сказав: «Воістину,
ти — один із тих, кому дана
відстрочка
81. до того Дня, строк якого
визначено!»
82. Той відповів: «Клянуся Твоєю
могутністю, що я спокушу їх
усіх,
83. окрім Твоїх обраних рабів!»
84. Аллах сказав: «Істина! Я говорю
істину.
85. Я неодмінно наповню
гесну тобою та твоїми
послідовниками — всіма!»
86. Скажи: «Я не прошу у вас
винагороди за це й не обтяжую
себе вигадками!
87. Воістину, це лише нагадування
для світів!
- قَالَ أَنَا خَيْرٌ مِنْهُ خَلَقْتَنِي مِنْ نَّارٍ وَخَلَقْتَهُ مِنْ طِينٍ ﴿٦٦﴾
- قَالَ فَأَخْرِجْهَا فَإِنَّكَ رَجِيمٌ ﴿٦٧﴾
- وَإِنَّ عَلَيْكَ لعَنَتِي إِلَى يَوْمِ الزَّيْنِ ﴿٦٨﴾
- قَالَ رَبِّ فَأَنْظِرْنِي إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ ﴿٦٩﴾
- قَالَ فَإِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِينَ ﴿٧٠﴾
- إِلَى يَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُومِ ﴿٧١﴾
- قَالَ فَبِعِزَّتِكَ لأَعْوِبَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٧٢﴾
- إِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمُ الْمُخْلَصِينَ ﴿٧٣﴾
- قَالَ فَالْحَقُّ وَالْحَقُّ أَقْوَلُ ﴿٧٤﴾
- لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنْكَ وَمَنْ يَّبَعَكَ مِنْهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٧٥﴾
- قُلْ مَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ وَمَا أَنَا مِنَ الْمُتَكَلِّمِينَ ﴿٧٦﴾
- إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ ﴿٧٧﴾

88. І за певний час ви неодмінно
пізнаєте його істинність!»

Букв. «звістки про нього».

وَلَتَعْلَمَنَّ بِنَبَأِهِ بِعَدَجِينَ ﴿٨٨﴾

Сура 39. Аз-Зумар («Натовпи»)

*Ім'ям Аллаха Милостивого,
Милосердного!*

1. Писання, зіслане від Аллаха, Всемогутнього, Мудрого!
2. Воістину, Ми зіслали тобі Писання з істиною. Поклоняйся Аллаху, щиро сповідуючи Його релігію!
3. Чи не Аллаху належить щира релігія? А ті, які беруть собі помічників замість Нього, [говорять]: «Ми поклоняємося їм лише для того, щоб вони наблизили нас до Аллаха!» Воістину, Аллах розсудить між ними в тому, про що вони сперечалися! Воістину, Аллах не веде прямим шляхом тих, які брешуть, які не вірують!

«Чи не Аллаху належить щира релігія» — арабське слово дін має дуже широке значення, набагато ширше, ніж слово «релігія» в європейських мовах. Загалом воно слугує виразом ідеї відданості, покірності та порядку; у різних контекстах дін може означати «послух», «наслідування», «смирнення» та «закон».

4. Якби Аллах хотів узяти Собі дитину, то обрав би з тих, що створив, кого побажав.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تَنْزِيلَ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ ﴿١﴾

إِنَّا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ فَاعْبُدِ اللَّهَ مُخْلِصًا لَهُ الدِّينَ ﴿٢﴾

أَلَا لِلَّهِ الدِّينُ الْخَالِصُ وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ مَا نَعْبُدُهُمْ إِلَّا لِيُقَرِّبُونَا إِلَى اللَّهِ زُلْفَىٰ إِنَّ اللَّهَ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ فِي مَا هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ۗ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ كَاذِبٌ كَفَّارٌ ﴿٣﴾

لَوْ أَرَادَ اللَّهُ أَنْ يَتَّخِذَ وَلَدًا لَأَصْطَفَىٰ مِمَّا يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ ۗ مُسْتَحْتَبَةً ۗ هُوَ اللَّهُ الْوَاحِدُ

Пречистий Він! Він — Аллах,
Єдиний, Всепереможний!

5. Він створив небеса й землю
в істині. Він огортає день
ніччю та огортає ніч днем. Він
підкорив сонце й місяць. Усі
вони плинуть до визначеного
строку. Так! Він — Всемогутній,
Прощаючий!

6. Він створив вас із єдиної душі,
а потім зробив для вас дружин
із вас самих. Він зіслав для вас
вісім пар худоби. Він створює
вас в утробах матерів ваших:
одне творіння після іншого, в
трьох темрявах. Такий Аллах,
ваш Господь! Йому належить
влада. Немає бога, крім Нього.
Як же ви заблукали!

7. Якщо ви не увіруєте, то,
воістину, Аллах не потребує
вас. Але Він не схвалює невір'я
Своїх рабів. Тож якщо ви
будете дякувати, Він схвалить
це для вас. Ніхто не понесе
тягар іншого; а потім ви всі
повернетесь до вашого Господа
й Він сповістить вас про те, що
ви робили! Воістину, Він знає
те, що в серцях!

8. Коли людину торкається лихо,
вона кличе свого Господа й
звертається тільки до Нього.
А коли Він дарує їй милість

الْقَهَّارُ ﴿٥﴾

خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ
يَكُونُ اللَّيْلَ عَلَى النَّهَارِ وَيُكَوِّرُ النَّهَارَ
عَلَى اللَّيْلِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ
يَجْرِي لِأَجَلٍ مُّسَمًّى ۗ أَلَا هُوَ الْعَزِيزُ
الْقَدِيرُ ﴿٥﴾

خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ فَمَبْتَلِكُمْ
وَرَوَّحْنَا بِاللَّيْلِ لَكُمْ مِنَ اللَّيْلِ وَتَسْبِيحًا
أَرْوَجُ بَخْلَقِكُمْ فِي بَطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ خَلَقًا
مِنْ بَعْدِ خَلْقِ فِي ظُلُمَاتٍ ثَلَاثٍ ۗ ذَٰلِكُمْ اللَّهُ
رَبُّكُمْ لَهُ الْمُلْكُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ قَآئِلًا
نُصْرَتُهُ ﴿٥﴾

إِنْ تَكْفُرُوا فَإِنَّ اللَّهَ عَنَىٰ عُنُقِكُمْ وَلَا يَبْرَأُ
لِيَعْسَابِهِ الْكُفْرَانَ تَشْكُرُونَ لَا تَرَوْهُ
لَكُمُ وَلَا تَرَوْهُ وَلَا تَرَوْهُ وَلَا تَرَوْهُ
مَتَرَجِعُكُمْ فِي النَّارِ لِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ إِنَّهُ
عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٥﴾

﴿٥﴾ وَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ ضُرٌّ دَعَا رَبَّهُ مُنِيبًا إِلَيْهِ
فُتُوًّا إِذَا حُوِّلَهُ بِعَمَةٍ مِنْهُ لَيْسَ مَا كَانَ يَدْعُو
إِلَيْهِ مِنْ قَبْلُ وَجَعَلَ لِلَّهِ أَنْدَادًا لِيُضِلَّ عَنْ

від Себе, то вона забуває те, про що раніше просила, й додає Аллаху рівних — для того, щоб збити інших із Його шляху! Скажи: «Недовго ж тобі насолоджуватись своїм невір'ям! Воістину, ти — один із жителів вогню!»

«Збуває те, про що раніше просила» — як відзначають ат-Табарі та аль-Багавві, можливий варіант розуміння: «Збуває Того, до Кого раніше зверталася (тобто Господа)».

9. Невже той, хто смиренно проводить ніч, падаючи ниць і підводячись, хто боїться наступного життя й сподівається на милість свого Господа, рівний [тому, хто цього не робить?] Скажи: «Невже рівні ті, які знають, і ті, які не знають?» Воістину, замисляться лише обдаровані розумом!

Інтерполяція — згідно з тлумаченням аль-Багавві.

10. Скажи: «О раби, які увірували! Бійтесь Господа вашого! На тих, які робили добро в земному житті, чекає добро! Земля Аллаха широка! Воістину, терплячих винагородять сповна, без відплати!»
11. Скажи: «Мені наказано поклонятись Аллаху, щиро сповідуючи Його релігію!

سَبِيلِهِ ۚ قُلْ تَتَّبِعْ بِكُفْرِكَ قَلِيلًا إِنَّكَ مِنْ
أَصْحَابِ النَّارِ ﴿٥﴾

أَمَنْ هُوَ قَتِيلٌ ۚ إِنَّهُ أَلَىٰ سَاجِدًا وَقَائِمًا
يَحْذَرُ الْآخِرَةَ وَيَرْجُو رَحْمَةً رَبِّهِ ۚ قُلْ هَلْ
يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا
يَعْلَمُونَ ۚ إِنَّمَا يَذَّكَّرُ أُولُو الْأَلْبَابِ ﴿٦﴾

قُلْ يَاعِبَادِ الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذِينَ
أَحْسَنُوا فِي هَذِهِ أَلْتُنَبِّئُهُمْ وَأَرْضُ
اللَّهِ وَسِعَةٌ ۖ إِنَّمَا يُوَفَّى الصَّابِرُونَ أَجْرَهُمْ بِغَيْرِ
حِسَابٍ ﴿٧﴾

قُلْ إِنِّي أُمِرْتُ أَنْ أَعْبُدَ اللَّهَ مُخْلِصًا لَهُ الدِّينَ ﴿٨﴾

12. І ще мені наказано бути першим із відданих Йому!»

«Із відданих Йому» — аль-муслімін, «мусульман».

Аль-Багавві та ібн Касір (із посиланням на Судду) пишуть: «першим мусульманином із цього народу (тобто з арабів)».

13. Скажи: «Я боюся, що, в разі непослуху Господу моему, мене буде покарано у Великий День!»

14. Скажи: «Я поклоняюсь Аллаху, щиро сповідуючи перед Ним свою релігію!

15. А ви поклоняйтесь замість Нього тому, кому побажаєте!» І скажи: «Воістину, знають утрат ті, які в День Воскресіння втратять і самих себе, і свої родини!» Так, це — явні втрати!

16. Над ними будуть завіси з вогню й під ними будуть завіси. Так Аллах залякує Своїх рабів. О раби Мої, бійтеся Мене!

17. А для тих, які уникали тагута, не поклонялися йому й зверталися до Аллаха, є добра новина. Сповісти ж цю добру новину рабам,

18. які прислухаються до слів і йдуть за найкращими з них. Це — ті, кому Аллах вказав на прямий шлях. Воістину, саме вони — обдаровані розумом!

وَأْمُرْتُ لِأَن أَكُونَ أَوَّلَ الْمُسْلِمِينَ ﴿٣٥﴾

قُلْ إِنِّي أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿٣٦﴾

قُلِ اللَّهُ أَعْبُدُ مُخْلِصًا لَهُ دِينِي ﴿٣٧﴾

فَاعْبُدُوا مَا شِئْتُمْ مِنْ دُونِهِ قُلْ إِنِ الْحَسِيرِينَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ وَأَهْلِيَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَلَا ذَٰلِكَ هُوَ الْخَسِرَانُ الَّذِينَ ﴿٣٨﴾

لَهُمْ مِنْ فَوْقِهِمْ ظُلَلٌ مِنَ النَّارِ وَمِنْ تَحْتِهِمْ ظُلَلٌ ۚ ذَٰلِكَ يُخَوِّفُ اللَّهُ بِهِ عِبَادَهُ ۗ يَتَّبِعُونَ ﴿٣٩﴾

وَالَّذِينَ أَحْتَمِلُوا وُجُوهَهُمْ وَأَنَابُوا إِلَى اللَّهِ لَهُمْ الْبُشْرَىٰ فَبَشِّرْ عِبَادِ ﴿٤٠﴾

الَّذِينَ يَسْمَعُونَ الْقَوْلَ فَيَتَّبِعُونَ أَحْسَنَهُ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ هَدَاهُ اللَّهُ وَأُولَٰئِكَ هُمْ أُولُوا الْأَلْبَابِ ﴿٤١﴾

19. Невже ти можеш врятувати того, над ким здійснилося слово про кару та хто перебуває у вогні?

أَفَمَنْ حَقَّ عَلَيْهِ كَلِمَةُ الْعَذَابِ أَفَأَنْتَ تُنقِذُ
مَنْ فِي النَّارِ ﴿٣٩﴾

20. Але тих, які бояться Свого Господа, чекають кімнати, одні з яких збудовані над іншими й під якими течуть ріки. Така обіцянка Аллаха! Аллах не порушує Своєї обіцянки!

لَكِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا زُيُفَتْهُمُ عُرفٌ مِّنْ فَوْقِهَا عُرفٌ
مَّيْبُتَةٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَعَدَّ اللَّهُ
لَا يُخْلِفُ اللَّهُ الْوَعْدَ ﴿٤٠﴾

21. Невже ти не бачиш, що Аллах пролив із неба воду й провів її в землю до джерел? Через неї виводяться посіви різного кольору, потім вони всихають, і ти бачиш їх жовтими. А потім Він перетворює їх на трухлявину. Воістину, в цьому — нагадування для обдарованих розумом!

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَسَلَكَهُ
يَنْبِيعٌ فِي الْأَرْضِ ثُمَّ يُخْرِجُ بِهِ زَرْعًا مُّخْتَلِفًا
أَلْوَانُهُ ثُمَّ يَهِيجُ فَتَرَاهُ مُصْفَرًّا ثُمَّ
يَجْعَلُهُ حُطَّلًا إِنَّ فِي ذَلِكَ لَذِكْرًا
لِّأُولِي الْأَلْبَابِ ﴿٤١﴾

22. Хіба той, чиї груди Аллах розкрив для ісламу, й хто тримається світла від Свого Господа, рівний [тому, хто має жорстке серце й далекий від істини]? Горе тим, чиї серця тверді до згадування про Аллаха! Воістину, вони перебувають у явній омані!

أَفَمَنْ شَرَحَ اللَّهُ صَدْرَهُ لِلْإِسْلَامِ فَهُوَ عَلَى
نُورٍ مِّنْ رَبِّهِ قَوْلًا لِّلْقَاسِيَةِ قُلُوبُهُمْ مِّنْ ذِكْرِ
اللَّهِ أُولَئِكَ فِي صُلْحٍ مُّبِينٍ ﴿٤٢﴾

Інтерполяція — згідно з тлумаченням ібн Касіра.

23. Аллах зіслав найкращу розповідь — Писання, частини якого схожі між собою та повторюються. Від нього

اللَّهُ نَزَّلَ أَحْسَنَ الْكِتَابِ كِتَابًا مُّتَشَابِهًا
مَّثَابِيًا تَقْسِمُ مِنْهُ جُلُودَ الَّذِينَ يَخْتَشُونَ
رَبَّهُمْ ثُمَّ تَلِيهِمْ جُلُودُهُمْ وَقُلُوبُهُمْ إِلَىٰ

тремтять шкіра тих, які бояться Господа свого. А потім, під час згадування Аллаха, пом'якшується і шкіра їхня, і серця їхні! Це — дороговказ Аллаха, через який Він провадить прямим шляхом, кого побажає! А кого Аллах зіб'є зі шляху, тому не буде провідника!

24. Невже той, хто буде захищати своє обличчя від лихої кари Дня Воскресіння, рівний [тому, хто убезпечений від кари]? Несправедливим скажуть: «Скуштуйте того, що ви собі здобували!»

Інтерполяція — згідно з тлумаченням аль-Багавві.

25. Ті, які жили раніше за них, так само вважали [посланців] брехунами. Але покарання прийшло до них звідти, звідки вони й не чекали!
26. Аллах дав їм змогу зазнати ганьби в земному житті. Але покарання наступного життя ще важче, якби вони тільки знали!
27. Ми наводимо для людей у цьому Корані різні притчі — можливо, вони замисляться —
28. у Корані арабському, в якому немає кривизни — можливо, вони будуть богобоязливими!

ذِكْرَ اللَّهِ ذَلِكُمُ الْهُدَى اللَّهُ يَهْدِي بِرِيهٍ مَن
يَشَاءُ وَمَن يُضِلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِن هَادٍ ﴿٣٩﴾

أَفَمَن يَتَّقِي بِوَجْهِهِ سُوءَ الْعَذَابِ يَوْمَ
الْقِيَامَةِ وَقِيلَ لِلظَّالِمِينَ ذُوقُوا مَا كُنتُمْ
تَكْسِبُونَ ﴿٤٠﴾

كَذَّبَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ فَاَتَتْهُمْ الْعَذَابُ
مِن حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٤١﴾

فَأَذَقَهُمُ اللَّهُ الْحِزْبَ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَالْعَذَابُ
الْآخِرَةُ أَكْبَرُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿٤٢﴾

وَلَقَدْ صَرَّفْنَا لِلنَّاسِ فِي هَذَا الْقُرْآنِ مِن كُلِّ
مَثَلٍ لَّعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٤٣﴾

فَوَيْلٌ لِّلَّذِينَ عَصَوْا عَنُوعِ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿٤٤﴾

29. Аллах навів притчу — раба, який належить кільком упертим господарям, і ще одного раба, який належить одному. Чи рівні вони в порівнянні? Хвала Аллаху! Але ж більшість із них не знає!
30. Воістину, ти — смертний, і вони смертні!
31. А потім, у День Воскресіння, ви будете сперечатися перед своїм Господом!
32. Хто ж несправедливіший за того, хто звів наклеп на Аллаха та визнав істину брехнею, коли вона прийшла до нього? Хіба не геєна буде притулком для невіруючих!?
33. Той, хто прийшов із правдою, і той, хто впевнений у ній, — саме вони богобоязливі!
34. У Господа свого вони матимуть усе, що побажають. Така винагорода праведників,
35. щоб Аллах відпустив їм найгірше, скоєне ними, й дарував винагороду за те найкраще, що робили вони!
36. Хіба не достатньо Аллаха для Його раба? Але ж вони залякують тебе тими, кому [поклоняються] замість Нього! Кого Аллах зіб'є зі шляху, тому немає провідника!

ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا رَجُلًا فِيهِ شُرَكَاءُ مُتَشَاكِسُونَ
وَرَجُلًا سَلَمًا لِرَجُلٍ هَلْ يَسْتَوِيَانِ مَثَلًا
الْحَمْدُ لِلَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢٩﴾

إِنَّكَ مَيِّتٌ وَإِنَّهُمْ مَيِّتُونَ ﴿٣٠﴾

ثُمَّ إِنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عِنْدَ رَبِّكُمْ تَخْتَصِمُونَ ﴿٣١﴾

* فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ كَذَبَ عَلَى اللَّهِ
وَكَذَبَ بِالْصِّدْقِ إِذْ جَاءَهُ ۗ أُولَٰئِكَ فِي
جَهَنَّمَ مَثْوًى لِّلْكَافِرِينَ ﴿٣٢﴾

وَالَّذِي جَاءَ بِالصِّدْقِ وَصَدَّقَ بِهِ ۗ
أُولَٰئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ ﴿٣٣﴾

لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ عِنْدَ رَبِّهِمْ ۗ ذَٰلِكَ جَزَاءُ
الْمُحْسِنِينَ ﴿٣٤﴾

لِيُكَفِّرَ اللَّهُ عَنْهُمْ أَسْوَأَ الَّذِي عَمِلُوا
وَيَجْزِيَ لَهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ الَّذِي كَانُوا
يَعْمَلُونَ ﴿٣٥﴾

أَلَيْسَ اللَّهُ بِكَافٍ عَبْدَهُ ۗ وَيُخَوِّفُونَكَ
بِالَّذِينَ مِنْ دُونِهِ ۗ وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ فَمَا
لَهُ مِنْ هَادٍ ﴿٣٦﴾

37. Кому Аллах вкаже прямий шлях, того ніхто з нього не зіб'є! Хіба Аллах не Всемогутній, Володар відплати?

وَمَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَعَلَّهُ مِنْ مُضِلِّ الْإِنْسِ
اللَّهُ بِعَزِيزٍ ذِي انْتِقَامٍ ﴿٣٧﴾

38. Якщо ти запитаєш у них, хто створив небеса й землю, то вони неодмінно скажуть: «Аллах!» Скажи: «Чи ви бачили тих, кого закликаєте замість Аллаха? Якщо Аллах побажає вразити мене лихом, то хіба зможуть вони відвернути Його лихо? А якщо Він побажає мені милості, то хіба зможуть вони втримати Його милість?» Скажи: «Достатньо мені Аллаха. На Нього нехай покладаються ті, хто покладається!»

وَلَيْن سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ
لَيَقُولَنَّ اللَّهُ قُلْ أَقْرَبُ بِشِعْرِ مَا تَدْعُونَ مِنْ
ذَوْنِ اللَّهِ إِنْ أَرَادَ فِي اللَّهِ يَضُرُّهُ هَلْ هُنَّ
كَشَيْفَتِ ضَرْبِهِ أَوْ أَرَادَ فِي بَرَحِمِهِ هَلْ
هُنَّ مُتَسِكِّنَاتٌ رَحْمَتِهِ قُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ
عَلَيْهِ يَتَوَكَّلُ الْمُتَوَكِّلُونَ ﴿٣٨﴾

39. Скажи: «О народі мій! Дійте, як зможете, і я буду діяти! Скоро ви дізнастесь,

قُلْ يَا قَوْمِ أَعْمَلُوا عَلَىٰ مَكَاتِبِكُمْ إِنِّي
عَمِلٌ فَسُوفَ تَعْلَمُونَ ﴿٣٩﴾

40. кого вразить ганебна кара, й хто зазнає кари нескінченної!»

مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَيَحِلُّ عَلَيْهِ عَذَابٌ
مُتَقِيمٌ ﴿٤٠﴾

41. Для людей Ми зіслали тобі Писання в істині. Хто йде прямим шляхом, той іде ним для себе. А хто збився зі шляху, той завдав шкоди собі. А ти для них — не опікун!

إِنَّا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ لِلنَّاسِ بِالْحَقِّ
فَمَنْ أَهْتَدَىٰ فَلِنَفْسِهِ ۖ وَمَنْ ضَلَّ فَإِنَّمَا
يُضِلُّ عَلَيْهِهَا ۖ وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِوَكِيلٍ ﴿٤١﴾

42. Аллах забирає душі, коли вони помирають, а ті, які ще не вмерли, забирає під час сну. Він затримує тих, кому визначено померти, а інших відпускає

اللَّهُ يَتَوَفَّى الْأَنفُسَ حِينَ مَوْتِهَا وَالَّتِي
لَمْ تَمُتْ فِي مَنَامِهَا فَيُمْسِكُ الَّتِي قَضَىٰ
عَلَيْهَا الْمَوْتَ وَيُرْسِلُ الْأُخْرَىٰ إِلَىٰ أَجَلٍ

до певного строку. Воістину, в цьому — знамення для людей, які мислять!

43. Невже вони беруть собі заступників замість Аллаха? Скажи: «А якщо вони не владні над жодною річчю й нічого не розуміють?»
44. Скажи: «Заступництво цілком належить Аллаху! Йому належить влада над небесами й землею, і до Нього ви повернетесь!»
45. Коли згадують самого Аллаха, серця тих, які не вірують у наступне життя, здригаються від огиди. А коли згадують тих, кому вони [поклоняються] крім Нього, то вони радіють!
46. Скажи: «О Аллах, Творець небес і землі, Знаючий потаємне й відкрите! Ти розсудиш між своїми рабами те, про що вони сперечалися!»
47. Якби ті, які чинять несправедливо, мали все, що на землі, та ще стільки ж, то неодмінно спробували б відкупитися від лихої кари в День Воскресіння! Їм відкриється від Аллаха те, про що вони й не думали!
48. Їм відкриються їхні лихі вчинки та вразить їх те, з чого вони глузували!

مُسْمَىٰ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ
يَتَفَكَّرُونَ ﴿١٥﴾

أَمْ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ شُفَعَاءَ قُلْ أَوْلُوا
كَانُوا لَا يَمْلِكُونَ شَيْئًا وَلَا
يَعْقِلُونَ ﴿١٦﴾

قُلْ لِلَّهِ الشَّفَعَةُ جَمِيعًا لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿١٧﴾

وَإِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَحْدَهُ اشْمَأَزَّتْ قُلُوبُ
الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ وَإِذَا ذُكِرَ
الَّذِينَ مِنْ دُونِهِ إِذَا هُمْ يَسْتَسْرِئُونَ ﴿١٨﴾

قُلِ اللَّهُمَّ فَاطِرَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ عَلِيمَهُ
الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ أَنْتَ تَحْكُمُ بَيْنَ عِبَادِكَ
فِي مَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿١٩﴾

وَلَوْ أَنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا
وَمِثْلَهُ مَعَهُ لَافْتَدَوْا بِهِ مِنْ سُوءِ الْعَذَابِ
يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَبَدَأَ اللَّهُ مِنَ اللَّهِ مَا لَرَبِّكَ كُونًا
يَحْتَسِبُونَ ﴿٢٠﴾

وَبَدَأَ اللَّهُ سَيِّئَاتِ مَا كَسَبُوا وَحَاقَ بِهِمْ
مَا كَانُوا فِيهِ يَسْتَهْزِئُونَ ﴿٢١﴾

49. Коли людини торкається лихо, вона кличе Нас. А коли Ми даруємо їй благо від Себе, то вона говорить: «Це дано мені завдяки знанню!» Таж ні, це — випробування! Проте більшість із них не знає.

«Це дано мені завдяки знанню» — «Аллах знає про те, що я гідний цього» (аль-Багавві).

50. Так говорили й ті, які жили раніше за них. Не допомогло їм те, що вони собі здобували!
51. Вразили їх лихі вчинки, які вони собі здобули. Несправедливих із них також вразять лихі вчинки, які вони собі здобули! Не зможуть вони втекти!
52. Невже вони не знають, що Аллах збільшує та зменшує наділ, кому побажає? Воістину, в цьому — знамення для людей, які вірують!
53. Скажи: «О раби Мої, які порушили межі на шкоду собі! Не втрачайте надії на милість Аллаха! Воістину, Аллах прощає всі гріхи, адже Він — Прощаючий, Милоседний!»
54. Зверніться до вашого Господа та підкоріться Йому раніше, ніж до вас прийде кара, бо потім уже не допоможуть вам!

فَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ ضُرٌّ دَعَانَا ثُمَّ إِذَا خَوَّلْتَهُ نِعْمَةً مِنَّا قَالَ إِنَّمَا أُوتِيتُهُ، عَلَىٰ عِلْمٍ مِّن لَّدُنِّي فَتَنَةٌ وَأَلَكِنَّا أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٥١﴾

فَدَقَّالَهَا الَّذِينَ مِنْ قِبَلِهِ فَمَا أَعْنَىٰ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٥٠﴾

فَأَصَابَهُمْ سَيِّئَاتٌ مَا كَسَبُوا وَالَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْ هَٰؤُلَاءِ سَيُصِيبُهُمْ سَيِّئَاتٌ مَا كَسَبُوا وَمَا لَهُمْ بِمَعْجِزِينَ ﴿٥١﴾

أَوَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٥٢﴾

﴿ قُلْ يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ آمَنُوا عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ الْعَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿٥٣﴾

وَأَنِيبُوا إِلَىٰ رَبِّكُمْ وَأَسْأَلُوهُ، إِنَّهُ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَكُمُ الْعَذَابُ ثُمَّ لَا تُنصَرُونَ ﴿٥٤﴾

55. Ідіть за тим найкращим, що зіслано вам від Господа вашого, раніше, ніж до вас раптом прийде кара, коли ви цього навіть не відчуваєте!
56. Щоб не говорила душа: «Горе мені за те, що я був недбалим перед Аллахом! Я був лише одним із тих, які насміхалися!»
57. І щоб не говорила: «Якби Аллах вказав мені прямий шлях, я був би одним із богобоязливих!»
58. І щоб не говорила тоді, коли побачить кару: «Якби я мав ще нагоду, то був би одним із праведників!»
59. Таж ні! До тебе приходили Мої знамення, але ти вважав їх брехнею, вивищився й став одним із невірних!
60. У День Воскресіння ти побачиш, як почорніють обличчя тих, які зводили наклеп на Аллаха! Хіба не гесна буде притулком для тих, які вивищувалися?
61. Аллах врятує тих, які були богобоязливими, і вони матимуть успіх. Не торкнеться їх зло й не будуть вони засмучені!
62. Аллах — Творець кожної речі! Він — Опікун кожної речі!

وَأَسْبَغُوا أَحْسَنَ مَا أُنزِلَ إِلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَكُمْ الْعَذَابُ بَغْتَةً وَأَنْتُمْ لَا تَشْعُرُونَ ﴿٥٥﴾

أَنْ تَقُولَ نَفْسٌ يَحْسَرُنِي عَلَى مَا قَرَّرْتُ فِي جَنبِ اللَّهِ وَإِنْ كُنْتُ لَمِنَ السَّاجِدِينَ ﴿٥٦﴾

أَوْ تَقُولَ لَوْ أَنَّ اللَّهَ هَدَانِي لَكُنْتُ مِنَ الْمُتَّقِينَ ﴿٥٧﴾

أَوْ تَقُولَ حِينَ تَرَى الْعَذَابَ لَوْ أَنَّ لِي كَرَّةً فَأَكُونَ مِنَ الْمُحْسِنِينَ ﴿٥٨﴾

بَلَىٰ قَدْ جَاءَكَ آيَاتِي فَكَذَّبْتَ بِهَا وَاسْتَكْبَرْتَ وَكُنْتَ مِنَ الْكَاذِبِينَ ﴿٥٩﴾

وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ تَرَى الَّذِينَ كَذَبُوعَلَى اللَّهِ وُجُوهُهُمْ مُسْوَدَّةٌ أَلَيْسَ فِي جَهَنَّمَ مَثْوًى لِّلْمُتَكَبِّرِينَ ﴿٦٠﴾

وَيُنَجِّي اللَّهُ الَّذِينَ اتَّقَوْا بِمَفَازِهِمْ لَا يَمَسُّهُمُ السُّوءُ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٦١﴾

اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ ﴿٦٢﴾

63. Йому належать ключі небес і землі. А ті, які не вірують у знамення Аллаха, втратять усе!
64. Скажи: «Невже ви наказуєте мені поклонитися замість Аллаха комусь іншому, о ви, невігласи?!»
65. Було відкрито тобі й тим, які жили раніше за тебе: «Якщо ти додаватимеш Мені рівних у поклонінні, то стануть марними твої вчинки й ти неодмінно будеш одним із тих, які втратять усе!»
66. Поклоняйся Аллаху й будь одним із вдячних!
67. Вони не оцінили Аллаха гідною мірою! Уся земля буде Його жменюю в День Воскресіння, а небеса буде згорнуто Його правицею! Пречистий Він і Вищий за те, що Йому додають у поклонінні!
68. Засурмлять у риг, і ті, хто на небесах і на землі, будуть уражені, крім тих, кого побажає [залишити] Аллах! А потім засурмлять ще раз, і тоді вони стануть і будуть дивитися.
69. Земля заясніє світлом її Господа. Буде покладено Писання, приведуть пророків та свідків. Між усіма справедливо

لَهُ مَقَالِيدُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ أُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٦٣﴾

قُلْ أَفَعَدَّ اللَّهُ ثَمَرًا مَرُورًا أَغْبَدُ مِنْهَا الْجَاهِلُونَ ﴿٦٤﴾

وَلَقَدْ أَوْحَىٰ إِلَيْكَ وَإِلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ لَيْتَ أَشْرَكَتَ لِيَحْبَطَنَّ عَمَلُكَ وَلَتَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٦٥﴾

بَلِ اللَّهِ فَأَعْبُدْ وَكُنْ مِنَ الشَّاكِرِينَ ﴿٦٦﴾

وَمَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ وَالْأَرْضُ جَمِيعًا قَبْضَتُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَالسَّمَوَاتُ مَطْوِيَّاتٌ يَبْسُطُهُمْ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٦٧﴾

وَنُفِخَ فِي الصُّورِ فَصَبَقَ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ إِلَّا مَنْ شَاءَ اللَّهُ ثُمَّ نُفِخَ فِيهِ أُخْرَىٰ فَإِذَا هُمْ قِيَامًا يَنْظُرُونَ ﴿٦٨﴾

وَأَشْرَقَتِ الْأَرْضُ بِنُورِ رَبِّهَا وَوُضِعَ الْكِتَابُ وَجَاءَتْ بِالنَّبِيِّينَ وَالشُّهَدَاءِ وَقُضِيَ بَيْنَهُم بِالْحَقِّ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿٦٩﴾

розсудять, і нікого не буде скривджено.

70. Кожній душі повною мірою відплатять за те, що вона робила. Він найкраще знає, що вони роблять!
71. Тих, які не увірували, поведуть до геєни натовпами. Коли вони прийдуть туди, її врата відкриються, а вартові скажуть: «Невже до вас не приходили посланці з вас самих, не читали вам знамення вашого Господа й не застерігали вас від зустрічі з цим днем?» Ті скажуть: «Так!» Але справдилося слово про покарання невіруючих!
72. Скажуть їм: «Увійдіть у врата пекла, де ви будете вічно!» Який же мерзотний притулок у тих, які вивищувалися!»
73. Тих, які були богобоязливими, поведуть у рай натовпами. Коли вони прийдуть туди, його врата відкриються, а вартові скажуть: «Мир вам! Ви були добрими! Увійдіть сюди навіки!»
74. Вони скажуть: «Хвала Аллаху, Який дав нам правдиву обіцянку й дарував у спадок землю. Ми можемо оселитися у раю, де побажаємо. Яка прекрасна винагорода для тих, хто робив [добро]!»

وَوُفِّيَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَّا عَمِلَتْ وَهُوَ أَعْلَمُ بِمَا
يَفْعَلُونَ ﴿٧٠﴾

وَسِيقَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِلَىٰ جَهَنَّمَ مُرَّةً
حَقًّا إِذَا جَاءَ وَهَاءُ فَبُحَّتْ أَبْوَابُهَا وَقَالَ
لَهُمْ حَزَنَتُهُمُ الرَّبِّ انْتُمْ رُسُلٌ مِّنكُمْ يَتْلُونَ
عَلَيْكُمْ آيَاتِ رَبِّكُمْ وَيُنذِرُونَكُمْ لِقَاءَ
يَوْمِكُمْ هَذَا قَالُوا تَبٰلٰى وَلٰكِنْ حَقَّتْ كَلِمَةُ
الْعَذَابِ عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿٧١﴾

قِيلَ ادْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا
فِيئْسَ مَثْوًى الْمُتَكَبِّرِينَ ﴿٧٢﴾

وَسِيقَ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ إِلَى الْجَنَّةِ زُمَرًا
حَقًّا إِذَا جَاءَ وَهَاءُ فَبُحَّتْ أَبْوَابُهَا وَقَالَ
لَهُمْ حَزَنَتُهُمْ سَلَامٌ عَلَيْهِمْ طِبَّتُمْ
فَادْخُلُوهَا خَالِدِينَ ﴿٧٣﴾

وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي صَدَقَنَا وَعْدَهُ
وَأَوْفَىٰ نَا الْأَرْضِ نَدْنُو أُمَّتِ الْجَنَّةِ
حَيْثُ نَشَاءُ فَنِعْمَ أَجْرُ الْعَامِلِينَ ﴿٧٤﴾

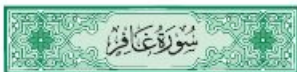
75. Ти побачиш ангелів, які оточують трон і прославляють Господа свого хвалою. Між ними справедливо розсудять і скажуть: «Хвала Аллаху, Господу світів!»

«Між ними розсудять» — «між творіннями» (ібн Касір).

وَتَرَى الْمَلَائِكَةَ حَافِينَ مِنْ حَوْلِ الْعَرْشِ
يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَفُضِيَ بَيْنَهُم بِالْحَقِّ
وَقِيلَ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٧٥﴾

Сура 40. Гафір («Той, Хто дарує прощення»)

Ім'ям Аллаха Милостивого,
Милосердного!

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. Ха. Мім.
2. Писання, зіслане від Аллаха, Всемогутнього, Всезнаючого,
3. Прощаючого, Приймючого каяття, суворого в покаранні, Володаря милості! Немає бога, крім Нього, й до Нього буде повернення!
4. Про знамення Аллаха сперечаються лише невіруючі. Нехай не зваблює тебе те, що вони вільно діють у різних краях.
«Їхні подорожі в різні краї з метою торгівлі та їхня безпека там — і це за їхнього невір'я!» (аль-Багавві).
5. Народ Нуха та їхні спільники вважали [посланців] брехунами іще раніше. Кожен народ прагнув схопити свого посланця. Вони сперечались, удаючись до брехні, щоб заперечити нею істину. Але Я схопив їх, і яке ж було покарання!
6. Так справдилося слово Господа твого над тими, які не увірували. Воістину, вони — жителі вогню!

حَمْدٌ

تَنْزِيلِ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ ﴿١﴾

غَافِرِ الذَّنْبِ وَقَابِلِ التَّوْبِ شَدِيدِ الْعِقَابِ ذِي الطَّوْلِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ إِلَهٌ مُّصِيبٌ ﴿٢﴾

مَا يَجِدُ لِفَاءِ آيَاتِ اللَّهِ إِلَّا الَّذِينَ كَفَرُوا فَلَا يَنْزُرَكَ تَقَابُطُهُمْ فِي الْبَلَدِ ﴿٣﴾

كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَالْأَحْزَابُ مِنْ بَعْدِهِمْ وَهَمَّتْ كُلُّ أُمَّةٍ بِرَسُولِهِمْ لِيَأْخُذُوهُ وَيَحْدَلُوهُ بِالْبُطْلِ لِيُدْجِسُوا بِهِ الْحَقَّ فَأَخَذْتَهُمْ فَكَيْفَ كَانَ عِقَابِ ﴿٤﴾

وَكَذَلِكَ حَقَّتْ كَلِمَاتُ رَبِّكَ عَلَى الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّهُمْ أَصْحَابُ النَّارِ ﴿٥﴾

7. Ті, які несуть Трон і які перебувають коло нього, прославляють Господа свого хвалою, вірують у Нього й благають про прощення тих, які увірували: «Господи наш! Кожну річ Ти охоплюєш милістю й знанням! Прости тих, які покаялись і йшли Твоїм шляхом, захисти їх від пекельної кари!
8. Господи наш! Введи їх до садів Едену, які Ти обіцяв їм і їхнім батькам, дружинам і нащадкам, які робили добро. Воістину, Ти — Всемогутній, Мудрий!
9. Захисти їх від лихих вчинків, адже кого Ти захистиш від лихих вчинків того Дня, над тим Ти змилуєшся! А це — великий успіх!
10. Воістину, тим, які не увірували, проголосять: «Аллах ненавидів вас сильніше, ніж ви ненавиділи себе, коли вас закликали до віри, а ви залишалися невірними!»
11. Вони скажуть: «Ти двічі зробив нас мертвими й двічі живими. Ми визнали свої гріхи. Чи не має шляху до виходу?»
Див. сура «аль-Бакара», аят 28.
12. Це тому, що, коли кликали самого Аллаха, ви не вірили, а

الَّذِينَ يَحْمِلُونَ الْعَرْشَ وَمَنْ حَوْلَهُ يُسَبِّحُونَ
بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَيُؤْمِنُونَ بِهِ وَيَسْتَغْفِرُونَ
لِلَّذِينَ آمَنُوا رَبَّنَا وَسِعْتَ كُلَّ شَيْءٍ
رَحْمَةً وَعِلْمًا فَاغْفِرْ لِلَّذِينَ تَابُوا وَاتَّبَعُوا
سَبِيلَكَ وَقِهِمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ ﴿٧﴾

رَبَّنَا وَأَدْخِلْهُمْ جَنَّاتٍ عَدْنٍ الَّتِي وَعَدْتَهُمْ
وَمَنْ صَلَحَ مِنْ آبَائِهِمْ وَأَزْوَاجِهِمْ
وَدُورِئِهِمْ فِي ذَلِكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٨﴾

وَقِهِمُ السَّيِّئَاتِ وَمَنْ يَقِ السَّيِّئَاتِ
يَوْمَئِذٍ فَقَدْ رَحِمْتَهُ وَذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ
الْعَظِيمُ ﴿٩﴾

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا يُنَادُونَ لِمَقْتُ اللَّهِ
أَكْبَرُ مِنْ مَقْتِكُمْ أَنْفُسَكُمْ إِذْ تُدْعَوْنَ
إِلَى الْإِيمَانِ فَتَكْفُرُونَ ﴿١٠﴾

قَالُوا رَبَّنَا آمَنَّا آتَيْنَاكَ آتَيْنَا
فَاغْرَقْنَا بِذُنُوبِنَا فَهَلْ إِلَى خُرُوجٍ مِنْ
سَبِيلٍ ﴿١١﴾

ذَلِكَ بِمَا نَدَّاهُ إِذَا دُعِيَ اللَّهُ وَنَسَّاهُ

коли Йому додавали рівних, то ви вірили! Рішення належить Аллаху, Всевишньому, Великому!

13. Він — Той, Хто показує вам Свої знамення й відсилає вам із неба наділ. Але замислитесь лише той, хто звертається до Нього!
14. Кличте Аллаха, щиро сповідуючи Його релігію, навіть якщо невіруючі й ненавидять це!
15. Власник найвищих ступенів, Володар трону — Він посилає Духа до того зі Своїх рабів, до кого побажає, щоб застерегти про День Зустрічі!
«Власник найвищих ступенів» — як пояснюють тлумачі, йдеться про те, що трон Аллаха піднесений над усім (ібн Касір), або про те, що Аллах дарує праведникам і наближеним високі ступені в раю (аль-Багавві).
16. Того Дня, коли вони з'являться, ніщо про них не сховається від Аллаха! Кому ж належить влада сьогодні? Аллаху — Єдиному, Всепереможному!
17. Сьогодні кожній душі відплатять тільки за те, що вона собі здобула. Сьогодні не буде несправедливості!

كَفَرْتُمْ وَإِنْ يُشْرِكْ بِهِ تُؤْمِنُوا
فَالْحُكْمُ لِلَّهِ الْعَلِيِّ الْكَبِيرِ ﴿١٣﴾

هُوَ الَّذِي يُرِيكُمْ آيَاتِهِ وَيُنَزِّلُ لَكُمْ مِنَ
السَّمَاءِ رِزْقًا وَمَا يَتَذَكَّرُ إِلَّا مَنْ يُنِيبُ ﴿١٤﴾

فَادْعُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ وَلَوْ
كَرِهَ الْكَافِرُونَ ﴿١٥﴾

رَفِيعِ الدَّرَجَاتِ ذُو الْعَرْشِ يُلْقِي الرُّوحَ
مِنْ أَمْرِهِ عَلَى مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ لِيُنذِرَ
يَوْمَ التَّلَاقِ ﴿١٥﴾

يَوْمَ هُمْ كَبِيرُونَ لَا يَخْفَى عَلَى اللَّهِ مِنْهُمْ شَيْءٌ
لَعَنَ الْمَلِكُ الْيَوْمَ لِلَّهِ الْوَحِيدِ الْفَهَّارِ ﴿١٦﴾

الْيَوْمَ نُجْزِي كُلَّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ لَا
ظَلَمَ الْيَوْمَ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿١٧﴾

Воістину, Аллах — швидкий у відплаті!

18. Застережи їх близьким Днем, коли серця підступлять до горла та сповняться страху. Не буде в нечестивців ні близького друга, ні заступника, якому підкоряються.

وَأَنْذِرْهُمْ يَوْمَ الْأَوَّلَةِ إِذْ الْقُلُوبُ لَدَى الْحَنَاجِرِ كَظِيمِينَ مِمَّا لَمْ يَلْمِئِينَ مِنْ حَمِيمٍ
وَلَا شَفِيعٍ بَطْغًا ﴿١٨﴾

19. Він знає і зрадницький погляд, і те, що приховане в серцях!

يَعْلَمُ حَايَاتِهِ الْأَعْيُنِ وَمَا تُخْفِي الصُّدُورُ ﴿١٩﴾

20. Рішення Аллаха справедливе. А ті, кого вони кличуть замість Нього, нічого не вирішують. Воістину, Аллах — Всечуючий, Всевидячий!

وَاللَّهُ يَقْضِي بِالْحَقِّ وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ لَا يَقْضُونَ شَيْئًا إِنَّ اللَّهَ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ ﴿٢٠﴾

21. Хіба вони не подорожували по землі й не бачили, яким був кінець тих, що жили раніше? Вони були могутнішими за них і залишили більше слідів на землі. Та Аллах схопив їх за їхні гріхи, й ніхто не захистив їх від Аллаха!

﴿أَوَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ كَانُوا مِنْ قَبْلِهِمْ كَانُوا هُمْ أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَءَانَارُوا فِي الْأَرْضِ فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ بِذُنُوبِهِمْ وَمَا كَانَ لَهُم مِّنْ اللَّهِ مِن وَّاقٍ ﴿٢١﴾

22. Це тому, що коли їхні посланці приходили до них із ясними знаменнями, вони не увірували. Аллах схопив їх, бо Він — Всесильний, суворий у покаранні!

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانَتْ تَأْتِيهِمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَكَفَرُوا فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ إِنَّهُ قَوِيٌّ سَدِيدٌ الْعِقَابِ ﴿٢٢﴾

23. Із Нашими знаменнями та ясним доказом Ми відіслали Мусу

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا وَسُلْطَانٍ مُّبِينٍ ﴿٢٣﴾

24. до Фірауна, Гамана й Каруна. Вони сказали: «Він — брехливий чаклун!»
25. Коли він прийшов до них з істиною від Нас, вони сказали: «Вбивайте синів тих, які увірували разом із ним, а їхніх жінок залишайте живими. Але хитрощі невіруючих оманливі!»
«Але хитрощі невіруючих оманливі» — як зазначає ібн Касір, ідеться про те, що хитрощі невіруючих зникнуть. Натомість ат-Табарі та аль-Багавві коментують цей вислів так: невіруючі прагнуть збити віруючих зі шляху та ввести в оману.
26. Фіраун сказав: «Дайте мені вбити Мусу! Нехай покличе свого Господа! Я боюся, що він змінить вашу релігію чи поширить безчестя на землі!»
27. Муса сказав: «Я попросив захисту в Господа мого й Господа вашого — від кожного гордія, який не вірус в День Відплати!»
28. Чоловік із роду Фірауна, який приховував свою віру, сказав: «Невже ви вб'єте чоловіка за те, що він говорить: «Мій Господь — Аллах», і за те, що він прийшов до вас із ясними знаменнями від Господа

إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَقَارُونَ فَقَالُوا
سِحْرٌ كَذَّابٌ ﴿١١﴾

فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِالْحَقِّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوا
أَقْتُلُوا أَبْنَاءَ الَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ
وَأَسْبِغُوا نِسَاءَهُمْ هُمُومًا كَيْدِ
الْكٰفِرِيْنَ ۗ اِلٰلٰهِيْ صٰلِحِ ۙ ﴿١٢﴾

وَقَالَ فِرْعَوْنُ ذَرُونِي أَقْتُلْ مُوسَىٰ وَلْيَدْعُ
رَبَّهُ ۗ إِنِّي أَخَافُ أَنْ يُبَدِّلَ دِينَكُمْ أَوْ أَنْ
يُظْهِرَ فِي الْأَرْضِ الْفَسَادَ ﴿١٣﴾

وَقَالَ مُوسَىٰ إِنِّي عُذْتُ بِرَبِّي وَرَبِّكُمْ مِنْ كُلِّ
مُتَكَبِّرٍ لَا يُؤْمِنُ بِيَوْمِ الْحِسَابِ ﴿١٤﴾

وَقَالَ رَجُلٌ مُؤْمِنٌ مِنْ آلِ فِرْعَوْنَ
يَكْتُمُ إِيمَانَهُ أَتَقْتُلُونَ رَجُلًا أَنْ يَقُولَ
رَبِّيَ اللَّهُ وَقَدْ جَاءَكُمْ بِالْبَيِّنَاتِ مِنْ
رَبِّكُمْ وَإِنْ يَكْذِبُ فَإِنَّمَا يَكْتُمُ كَذِبَهُ
ۗ وَإِنْ يَكْذِبُ فَإِنَّمَا يَصْبِرُ عَلَىٰ مَا يَدْعُ

вашого? Якщо він бреше, то його брехня зашкодить лише йому, а якщо говорить правду, то вразить вас частина того, що він обіцяє вам! Воістину, Аллах не веде прямим шляхом того, хто порушує межі й бреше!

29. О народі мій! Сьогодні ви маєте владу й пануєте на землі. Але хто захистить нас від карі Аллаха, якщо вона прийде до нас?» Фіраун сказав: «Я вказую вам тільки те, що вважаю за потрібне. Я веду вас тільки правильним шляхом!»
30. Той, який увірував, відповів: «О народі мій! Я боюся, що з вами станеться те, що вже колись було,
31. те, що сталося з народом Нуха, адитами, самудитами й тими, які жили після них. Аллах не бажає чинити з рабами несправедливо!
32. О народі мій! Я боюся, що до вас прийде той День, коли одні закликатимуть інших,
33. День, коли ви повернете назад, але ніхто не захистить вас від Аллаха! Кого Аллах зіб'є зі шляху, тому не буде провідника!
34. Раніше до вас приходив Юсуф із ясними знаменнями, але ви не перестали сумніватися в тому, з

يَعِدُّكُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ مُسْرِفٌ كَذَّابٌ ﴿٢٩﴾

يَقُولُ لَكُمْ الْمَلِكُ الْيَوْمَ ظَاهِرِينَ فِي الْأَرْضِ فَمَنْ يَنْصُرُنَا مِنْ تَأْسِ اللَّهِ إِنْ جَاءَنَا قَالَ فِرْعَوْنُ مَا أُرِيكُمْ إِلَّا مَا أَرَى وَمَا أَهْدِيكُمْ إِلَّا سَبِيلَ الرَّشَادِ ﴿٣٠﴾

وَقَالَ الَّذِي آمَنَ يَوْمَ يَقُولُ لِي آخِافُ عَلَيْكُمْ يَوْمَ تَوَارَى الْكُرَابِ ﴿٣١﴾

يَوْمَ تَأْتِي سَائِرُ قَوْمِ نُوحٍ وَعَادٍ وَثَمُودَ وَالَّذِينَ مِنْ بَعْدِهِمْ وَمَا اللَّهُ يُرِيدُ ظُلْمًا لِلْعِبَادِ ﴿٣٢﴾

وَيَقُولُ لِي آخِافُ عَلَيْكُمْ يَوْمَ التَّنَادِ ﴿٣٣﴾

يَوْمَ تُولَوْنَ مُدْبِرِينَ مَا لَكُمْ مِنْ اللَّهِ مِنْ عَاصِرٍ وَمَنْ يَضِلَّ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ ﴿٣٤﴾

وَلَقَدْ جَاءَكُمْ يُوسُفُ مِنْ قَبْلُ بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا زِلْتُمْ فِي شَكٍّ مِمَّا جَاءَكُمْ بِهِ

- раю. Вони матимуть там свій наділ без відплати!
41. О народі мій! Чому я кличу вас до спасіння, а ви кличете мене у вогонь?
42. Ви закликаєте мене не вірувати в Аллаха й додавати Йому рівних, про яких у мене немає знання. А я закликаю вас до Всемогутнього, Прощаючого!
43. Немає сумніву, що те, до чого ви мене закликаєте, не гідне звертання ні в земному житті, ні в наступному; і що ми повернемось до Аллаха, і що ті, хто порушує межі, будуть жителями вогню!
44. Ви ще згадаєте мої слова. Я віддаю свою справу Аллаху! Воістину, Аллах бачить рабів!»
45. Аллах захистив його від зла, яке вони замислили. А рід Фірауна спіткала лиха кара —
46. вогонь, куди їх кидають зранку та ввечері. А в День, коли настане Час, піддайте рід Фірауна найлютішій карі!
47. Коли вони будуть сперечатися між собою у вогні, то слабкі скажуть тим, які вивищувалися: «Воістину, ми йшли слідом за вами! Чи не можете хоча б трохи захистити нас від вогню?»

بُرزَخُونَ فِيهَا بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٤١﴾

* وَيَذْفُونَ مَائًا أَذْعَوْكُمْ إِلَى النَّجْوَى
وَتَدْعُونَنِي إِلَى النَّارِ ﴿٤٢﴾

تَدْعُونَنِي لِأَكْفُرُ بِاللَّهِ وَأُشْرِكَ بِهِ مَا
لَيْسَ لِي بِهِ عِلْمٌ وَأَنَا أَذْعَوْكُمْ إِلَى
الْعَزِيمِ الْعَقْدَرِ ﴿٤٣﴾

لَا حَرَمَ أَنَّمَا تَدْعُونَنِي إِلَيْهِ لَيْسَ لَهُ دَعْوَةٌ
فِي الدُّنْيَا وَلَا فِي الآخِرَةِ وَأَنْ مَرَدْنَا
إِلَى اللَّهِ وَأَنَّ الْمُسْرِفِينَ هُمْ أَصْحَابُ
النَّارِ ﴿٤٤﴾

فَسَتَذْكُرُونَ مَا أَقُولُ لَكُمْ وَأَفَوضُ
أَمْرِي إِلَى اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ ﴿٤٥﴾

فَوَقَّاهُ اللَّهُ سَيِّئَاتٍ مَا كَفَرُوا وَخَافَ بِقَالَ
فِرْعَوْنَ سُوءَ الْعَذَابِ ﴿٤٦﴾

النَّارِ يُعْرَضُونَ عَلَيْهَا غُدُوًّا وَعَشِيًّا
وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ أَدْخِلُوا آلَ
فِرْعَوْنَ أَشَدَّ الْعَذَابِ ﴿٤٧﴾

وَإِذْ يَتَحَابَّرُونَ فِي النَّارِ فَاقُولُوا
الطُّعْمَ عَقَبُوا بِاللَّيْلِ أَسْتَكْبَرُوا إِنَّا
كُنَّا لَكُمْ تَبَعًا فَمَا هِيَ أَنْتُمْ مُقْتَدِرُونَ عَلَيْنَا
فَصِيبًا مِنَ النَّارِ ﴿٤٨﴾

48. Ті, які вивищувалися, скажуть:
«Ми всі тут! Воістину, Аллах
уже розсудив між рабами!»
49. Ті, які опинились у вогні,
скажуть вартовим геєни:
«Покличте вашого Господа,
нехай полегшить нашу кару
хоча б на один день!»
50. Ті скажуть: «Невже ваші
посланці не приходили до вас
із ясними знаменнями?» Вони
скажуть: «Так!» А їм скажуть:
«Моліться самі!» Але ж
молитви невіруючих марні!
51. Воістину, Ми ще в земному
житті допоможемо Нашим
посланцям і тим, які увірували,
а також у той День, коли
постануть свідки,
52. у День, коли нечестивцям не
допоможуть їхні вибачення! Їх
спіткає прокляття й чекає на
них найгірший притулок!
53. Ми дарували Мусі прямий шлях
і дали синам Ізраїла у спадок
Писання
54. як прямий шлях і нагадування
для обдарованих розумом!
55. Терпи, бо обіцянка Аллаха
— істина! Проси прощення
за свій гріх і прославляй
Господа свого хвалою ввечері та
зранку!

قَالَ الَّذِينَ أَسْتَكْبَرُوا إِنَّا كُنَّا
فِيهَا إِن لَّأَنَّهُ قَدْ حَكَمَ بَيْنَ الْعِبَادِ ﴿٥٨﴾

وَقَالَ الَّذِينَ فِي النَّارِ لِخَدَنَةِ جَهَنَّمَ
ادْعُوا رَبَّكُمْ يُخَفِّفْ عَنَّا يَوْمًا مِّنَ
الْعَذَابِ ﴿٥٩﴾

قَالُوا أَوَلَمْ نَكُ نَأْتِيكُم مَّرْسَلًا
بِالْبَيِّنَاتِ قَالُوا بَلَىٰ قَالُوا قَدْ دَعَوْنَا وَرَمَيْنَا
الْكُفْرَانَ إِلَّا فِي ضَلَالٍ ﴿٦٠﴾

إِنَّا لَنَنْصُرُ رُسُلَنَا وَالَّذِينَ آمَنُوا فِي
الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَيَوْمَ يَقُومُ الْأَشْهَادُ ﴿٦١﴾

يَوْمَ لَا يَنْفَعُ الظَّالِمِينَ مَعَذرتُهُمْ وَلَا هُمْ
الْعَاقِبَةُ وَلَهُمْ سُوءُ الدَّارِ ﴿٦٢﴾

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْهُدَىٰ وَأَوْرَثْنَا
بَنِي إِسْرَائِيلَ بِرَ الْكِتَابِ ﴿٦٣﴾

هُدَىٰ وَذِكْرَىٰ لِأُولَى الْأَنْبِيَاءِ ﴿٦٤﴾

فَأَصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَأَسْتَغْفِرْ
لِذُنُوبِكَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ بِالْعِشِيِّ
وَإِلْتَهَكِرِ ﴿٦٥﴾

56. Воістину, ті, які сперечаються про знамення Аллаха без жодного доказу, який би прийшов до них, мають у своїх серцях тільки зверхність! Їм не досягнути свого! Шукай захисту в Аллаха, адже Він — Всечуючий, Всевидячий!
57. Воістину, створення небес і землі є чимось більшим, ніж створення людей, але більшість людей не розуміє!
58. Не рівні між собою сліпий і зрячий. А ті, які увірували й робили добро, не рівні тим, які чинять зло. Мало ж ви замислюєтесь!
59. Воістину, Час настане, і в цьому немає сумніву! Але ж більшість людей не вірує!
60. Ваш Господь сказав: «Кличте Мене, і Я відповім вам! Воістину, ті, які гордували поклонінням Мені, ввійдуть до геєни пригнобленими!»
61. Аллах — Той, Хто створив для вас ніч, щоб ви відпочивали, і день, щоб ви бачили! Воістину, Аллах сповнений ласки до людей, але ж більшість людей не дякує!
62. Такий Аллах, ваш Господь, Творець кожної речі. Немає бога, крім Нього! Як ви заблукали!

إِنَّ الَّذِينَ يَجِدُونَ آيَاتَ اللَّهِ
يَعْتَرِ سَاطِنِينَ أَتَنْهَوْنَ فِي صُدُورِهِمْ
إِلَّا كَيْدًا مِمَّا هُمْ بِبَلِيغِيهِ فَاَسْتَعِذُّ
بِاللَّهِ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ ﴿٥٦﴾

لَخَلْقُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ أَكْبَرُ مِنْ
خَلْقِ النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا
يَعْلَمُونَ ﴿٥٧﴾

وَمَا يَسْتَوِي الْأَعْمَى وَالْبَصِيرُ وَالَّذِينَ
آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَلَا الْمُنِيفِ
فَلْيَا مَا تَسْتَكْبِرُونَ ﴿٥٨﴾

إِنَّ السَّاعَةَ لَأْتِيَةٌ لَا رَيْبَ فِيهَا وَالْكَافِرَ
أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٥٩﴾

وَقَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ
إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي
سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دَاخِرِينَ ﴿٦٠﴾

اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ لِتَسْكُنُوا
فِيهِ وَالنَّهَارَ مُبْصِرًا إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ
عَلَى النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا
يَشْكُرُونَ ﴿٦١﴾

ذَٰلِكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمْ خَلِقُ كُلِّ شَيْءٍ وَلَا
إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَآذِنُوا لَهُ فَنُقَدِّسَهُ لَكَ
﴿٦٢﴾

63. Так само блукають і ті,
які заперечують знамення
Аллаха!
64. Аллах — Той, Хто зробив для
вас землю місцем перебування,
а небо — стелею. Він дарував
вам образ ваш і зробив цей
образ прекрасним. Він наділив
вас благами! Такий Аллах,
ваш Господь! Благословенний
Аллах, Господь світів!
65. Він — Живий, немає бога, крім
Нього! Кличте Його, широко
сповідуючи свою релігію перед
Ним! Хвала Аллаху, Господу
світів!
66. Скажи: «Мені заборонено
поклонятися тим, кого ви
кличете замість Аллаха, відколи
до мене прийшли знамення від
мого Господа. Мені наказано
підкоритися Господу світів!»
67. Він — Той, Хто створив вас із
праху, потім — із краплі сімені,
а потім — зі згустку крові.
Потім Він виводить вас дітьми,
щоб ви могли досягнути зрілого
віку, а згодом перетворитися на
старих, хоч серед вас є такі, хто
помирає раніше, і щоб ви могли
досягнути призначеного строку.
Можливо, ви зрозумієте!
68. Він — Той, Хто дарує життя і
смерть. Коли Він вирішує щось,

كَذَلِكَ يُؤَفِّكُمُ اللَّهُ الْغَيْبَاتِ كَمَا كَانُوا يُفَكِّرُونَ
بِتَحَادُثِ رَبِّهِمْ ۝٦٣

اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ قَرَارًا
وَالسَّمَاءَ بِنَاءً وَصَوَّرَكُمْ فَأَحْسَنَ
صُورَكُمْ وَرَزَقَكُم مِّنَ الطَّيِّبَاتِ
ذَٰلِكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمْ فَتَبَارَكَ اللَّهُ
رَبُّ الْعَالَمِينَ ۝٦٤

هُوَ الْحَيُّ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَادْعُوهُ مُخْلِصِينَ
لَهُ الدِّينَ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ
الْعَالَمِينَ ۝٦٥

«قُلْ إِنِّي نُهَيْتُ أَنْ أَعْبُدَ الَّذِينَ
تَدْعُونَ مِن دُونِ اللَّهِ لَمَّا جَاءَنِيَ الْبَيِّنَاتُ
مِن رَّبِّي وَأَمُرْتُ أَنْ أُسَبِّحَ رَبِّي
الْعَالَمِينَ ۝٦٦

هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُّطْفَةٍ
ثُمَّ مِنْ عَلَقَةٍ ثُمَّ يُخْرِجُكُمْ طِفْلًا ثُمَّ لِتَبْلُغُوا
أَشَدَّكُمْ ثُمَّ لَكُمْ كُنُوزٌ شُحُوحًا وَمِنْكُمْ مَّنْ
يُؤْتَىٰ مِنْ قَبْلِ وَتَسْتَبْلِغُوا أَجْلًا مُّسَمًّى
وَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ۝٦٧

هُوَ الَّذِي يُحْيِي وَيُمِيتُ فَإِذَا قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّمَا

- то тільки говорить: «Будь!» — і воно є!
69. Невже ти не бачив тих, які сперечаються про знамення Аллаха? Як же віддалилися вони!
70. Вони сприйняли як брехню Писання й те, з чим Ми відсилали Наших посланців. Але скоро вони дізнаються,
71. коли з кайданами на шії та ланцюгами їх потягнуть
72. в окріп, а потім розпалять у вогні!
73. Згодом їм скажуть: «Де ті, кому ви поклонялися
74. замість Аллаха?» Вони скажуть: «Вони покинули нас. Але раніше ми нікого не кликали!» Так Аллах збиває зі шляху невіруючих!
75. Це вам за те, що ви раділи на землі без жодного права й за те, що ви були зухвалі!
76. Увійдіть у врата геєни, там ви будете довіку! Який же мерзотний притулок буде у знахабнілих!
77. Терпи, бо обіцянка Аллаха — істина! Ми або покажемо тобі частину з того, що обіцяли

يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿٦٨﴾

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يَخْتَلِفُونَ فِي آيَاتِ اللَّهِ أَنْ يَبْصُرُونَهُ ﴿٦٩﴾

الَّذِينَ كَذَّبُوا بِالْكِتَابِ وَمَا أُرْسِلَ بِهِ ۖ
رُسُلَنَا فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿٧٠﴾

إِذَا الْأَغْطَالُ فِي أَعْنَاقِهِمْ وَالسَّلْسِلُ
يُسْحَبُونَ ﴿٧١﴾

فِي الْحَمِيمِ ثُمَّ فِي النَّارِ يُسْجَرُونَ ﴿٧٢﴾

ثُمَّ قِيلَ لَهُمْ أَنْتُمْ مَا كُنْتُمْ تَشْرِكُونَ ﴿٧٣﴾

مِنْ دُونِ اللَّهِ قَالُوا ضَلُّوا عَنَّا بَلْ لَمْ تَكُن
تَدْعُونَا مِنْ قَبْلُ شَيْئًا كَذَلِكَ يُضِلُّ اللَّهُ
الْكَافِرِينَ ﴿٧٤﴾

ذَلِكَ بِمَا كُنْتُمْ تَفْرَحُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ
الْحَقِّ وَبِمَا كُنْتُمْ تَمْرَحُونَ ﴿٧٥﴾

أَدْخَلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا فِيئْسَ
مَثْوَى الْمُتَكَبِّرِينَ ﴿٧٦﴾

فَأَصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ فَإِنَّمَا يَتَذَكَّرُ
بَعْضَ الَّذِينَ يُعَذِّبُهُمْ وَأَنْتَ أَفْسَنُكَ فَإِنَّمَا

їм, або заберемо тебе. А вони повернуться до Нас.

78. Ми відсилали посланців і раніше за тебе. Серед них є такі, про яких Ми тобі розповідали, а є й такі, про яких не розповідали. Кожен посланець приходив зі знаменням тільки з дозволу Аллаха. Коли прийде наказ Аллаха, буде правдивий суд, і тоді прихильники неправди втратять усе!

79. Аллах — Той, Хто створив для вас тварин, щоб на деяких із них ви пересувалися, а від інших мали їжу.

80. Вони приносять вам різну користь, завдяки їм ви досягаєте того, чого прагнуть ваші серця. На них і на кораблях ви пересуваєтесь!

81. Він показує вам Свої знамення. То які ж знамення Господа вашого ви заперечуєте?

82. Невже вони не подорожували землею та не бачили, яким був кінець тих, які жили раніше? Вони були могутнішими за них і залишили більше слідів на землі, але не допомогло їм те, що вони собі здобували!

83. Коли їхні посланці прийшли до них із ясними знаменнями, то вони раділи тому знанню, яке

يُرْجَعُونَ ﴿٧٨﴾

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلًا مِّن قَبْلِكَ وَمِنْهُمْ مَّن قَصَصْنَا عَلَيْكَ وَمِنْهُمْ مَّن لَّمْ نَقْصُصْ عَلَيْكَ وَمَا كَانَ لِرَسُولٍ أَنْ يَأْتِيَ بِآيَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ فَإِذَا جَاءَ أَمْرُ اللَّهِ فُضِيَ بِالْحَقِّ وَخَسِرَ هُنَالِكَ الْمُبْطِلُونَ ﴿٧٩﴾

اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَنْعَامَ لِتَرْكَبُوا مِنْهَا وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ ﴿٨٠﴾

وَلَكُمْ فِيهَا مَنَافِعُ وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ وَلَكُمْ فِيهَا جَاحَظٌ وَنُحُورٌ مَّغْلُوبَةٌ وَفِي عَلَيْهَا أُتْرَاقٌ ﴿٨١﴾

وَيُرِيكُمْ آيَاتِهِ فَأَيُّ آيَاتِ اللَّهِ تُنْكِرُونَ ﴿٨٢﴾

أَلَمْ تَرَ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَتَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ كَانُوا أَكْثَرًا مِنْهُمْ وَأَشَدُّ قُوَّةً وَأَنَارًا فِي الْأَرْضِ فَمَا آغَىٰ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٨٣﴾

فَلَمَّا جَاءَهُمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَرِحُوا بِمَا عِنْدَهُمْ مِنَ الْعِلْمِ وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا يَدْعُونَ

було в них. Але вразило їх те, з чого вони глузували!

84. Коли вони побачили Наше покарання, то сказали: «Ми увірували в єдиного Аллаха й не віруємо в тих, кого вважали рівними Йому!»
85. Але не допомогла їм віра їхня, коли вони вже побачили Наше покарання! Такий закон Аллаха, встановлений для Його рабів. І тоді невіруючі втратять усе!

يَسْتَهْزِئُونَ ﴿٥٠﴾

فَلَمَّا رَأَوْا بَأْسَنَا قَالُوا آمَنَّا بِاللَّهِ وَحَدِيثِهِ
وَكَفَرْنَا بِمَا كُنَّا يَدْعُونَ مُشْرِكِينَ ﴿٥١﴾

فَلَمْ يَكُ يَنْفَعُهُمْ إِيمَانُهُمْ لَمَّا رَأَوْا بَأْسَنَا
سُنَّتَ اللَّهِ الَّتِي قَدْ خَلَتْ فِي عِبَادِهِ وَخَسِرَ
هَذَا لِكَافِرُونَ ﴿٥٢﴾

Сура 41. Фуссілат («Роз'яснені»)

*Ім'ям Аллаха Милостивого,
Милосердного!*

1. Ха. Мім.
2. Зіслане від Милостивого,
Милосердного,
3. Писання, знамення якого
пояснені у вигляді арабського
Корану — для людей, наділених
знанням;
4. добра звістка й пересторога; але
ж більшість із них відвертається
й не слухає!
5. Вони говорять: «Серця наші
закриті для того, до чого ти нас
закликаєш, вуха наші глухі, а
між нами й тобою — завіса!
Дій, але й ми будемо діяти!»
6. Скажи: «Я — людина, така сама,
як і ви. Мені тільки відкрито,
що ваш Бог — Бог Єдиний!
Ідіть до Нього прямим шляхом і
просіть у Нього прощення! Горе
багатобожникам,
7. які не дають закятю й не
вірують у наступне
життя!»
8. Воістину, тих, які увірували й
робили добро, чекає невичерпна
винагорода!

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حَمْدٌ

نَزِيلٌ مِنَ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَكْتُبُ فَضَّلَاتٍ بَيْنَهُ وَقَوْمٌ أَنَا عَرَبِيٌّ قَوْمِي
بِعَاثُونَ

بَشِيرًا وَنَذِيرًا فَأَعْرَضَ أَكْثَرُهُمْ فَهُمْ لَا
يَسْمَعُونَ

وَقَالُوا قُلُوبُنَا فِي أَكْثَرِ مَا نَدْعُونَ إِلَيْهِ فِي
ءَادَاتِنَا وَقَوْمٌ مِن بَيْنِنَا وَبَيْنِكَ حِجَابٌ فَأَعْمَلْ
إِنَّا عَمِلُونَ

قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُوحَىٰ إِلَيَّ أَنَّمَا
إِلَهُكُمْ إِلَهُ وَاحِدٌ فَاسْتَقِيمُوا إِلَيْهِ
وَأَسْتَغْفِرُوا لَهُ وَأُذِلُّ لِلْمُشْرِكِينَ

الَّذِينَ لَا يُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ
كَافِرُونَ

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ
أَجْرٌ عِزٌّ مُّسْتَوِينٌ

9. Скажи: «Невже ви не віруєте в Того, Хто створив землю за два дні, й додасте Йому рівних? Але ж Він — Господь світів!

﴿قُلْ أَتَيْتُكُمْ بِكُفْرُونٍ بِالَّذِي خَلَقَ الْأَرْضَ فِي يَوْمَيْنِ وَتَجْعَلُونَ لَهُمُ أَندَادًا ذَلِكَ رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿٩﴾

10. Він поставив над нею міцні гори, благословив її та розподілив засоби для прожиття — за чотири повних дні, для тих, хто цього потребує!»

وَجَعَلَ فِيهَا رَوَاسِيَ مِنْ فَوْقِهَا وَبَرَكَ فِيهَا وَقَدَّرَ فِيهَا أَقْوَامَهَا فِي أَرْبَعَةِ أَيَّامٍ سَوَاءً لِنَسَائِلِهِنَّ ﴿١٠﴾

«Хто цього потребує» — як зазначає ат-Табарі та інші тлумачі, лексему саїліна тут можна розуміти і як «хто запитує про це», тобто цікавиться створенням землі.

11. Потім Він повернувся до неба — а воно було димом — і сказав йому та землі: «Прийдіть — добровільно чи примусово!» Вони сказали: «Ми прийдемо добровільно!»

ثُمَّ أَسْتَوَىٰ إِلَى السَّمَاءِ وَهِيَ دُخَانٌ فَقَالَ لَهَا وَالْأَرْضِ أُنِيبَا طَوْعًا أَوْ كَرْهًا قَالَتَا أَتَيْنَا طَائِعِينَ ﴿١١﴾

12. Він завершив сім небес за два дні й відкрив кожному з них його обов'язок. Ми прикрасили нижнє небо світилами, й вони захищають його. Так визначив Всемогутній, Всезнаючий!

فَقَضَاهُنَّ سَبْعَ سَمَوَاتٍ فِي يَوْمَيْنِ وَأَوْحَىٰ فِي كُلِّ سَمَاءٍ أَمْرَهَا وَزَيَّنَّا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِمَصَابِيحَ وَحِفْظًا ذَلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ ﴿١٢﴾

13. Якщо вони відвернуться, то скажи: «Я застерігаю вас від загибелі, подібної до загибелі адитів і самудитів!»

فَإِنْ أَعْرَضُوا فَقُلْ أَنْذَرْتُكُمْ صَاعِقَةً مِثْلَ صَاعِقَةِ عَادٍ وَثَمُودَ ﴿١٣﴾

14. Посланці приходили до них у різні часи: «Не поклоняйтеся нікому, крім Аллаха!» Але ті

إِذْ جَاءَهُمُ الرُّسُلُ مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ وَمِنْ خَلْفِهِمْ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ قَالُوا لَوْ شَاءَ رَبُّنَا

говорили: «Якби наш Господь побажав, то зіслав би ангелів. Воістину, ми не віруємо в те, з чим вас відіслано!»

«У різні часи» — букв. «спереду і ззаду». Як зазначає ат-Табарі, йдеться про те, що посланці приходили раніше за Гуда (мир йому) й пізніше.

15. Адити вивищувалися на землі без жодного права на це й говорили: «Чи є хтось могутніший за нас?» Невже вони на бачили, що Аллах — Той, Хто створив їх, могутніший за них! Але вони заперечували Наші знамення!
16. Ми наслали на них у нещасливі дні холодний вітер, щоб вони скуштували ганебної кари в земному житті. Але в наступному житті кара буде ще ганебніша! І не буде їм помічників!
17. Самудитам Ми вказали прямий шлях, але вони замість прямого шляху обрали сліпоту. Їх спіткала загибель та принизлива кара за те, що вони собі здобували!
18. Ми врятували тих, які увірували й були богобоязливі!
19. Того Дня, коли ворогів Аллаха зберуть перед вогнем, їх підганятимуть.

لَا نَزَلَ مَلَائِكَةٌ فَنَّا يَمَّا أُرْسِلْتُمْ بِهِ
كُفِرْتُمْ ۝

فَأَمَّا عَادٌ فَاسْتَكْبَرُوا فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ
وَقَالُوا مَنْ أَشَدُّ مِنَّا قُوَّةً أُولَئِكَ زُجِرْنَا أَنَّ اللَّهَ
الَّذِي خَلَقَهُمْ هُوَ أَشَدُّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَكَانُوا
بِعَاقِبَتِنَا يَحْتَدُونَ ۝

فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا صَرْصَرًا فِي أَيَّامٍ مَّحْسُورَاتٍ
لِيَذِيقَهُمْ عَذَابَ الْخَيْرِ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
وَلِعَذَابِ الْأُخْرَىٰ وَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ ۝

وَأَمَّا شُعْرُبٌ فَهَدَّيْنَاهُمْ فَأَسْتَجَبُوا لِعَمَلِنَا إِلَىٰ
الْهُدَىٰ فَأَحَدْنَاهُمْ صَعِقَةً الْعَذَابِ الْهُونِ
بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ۝

وَنَجَّيْنَا الَّذِينَ آمَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ ۝

وَوَعَدَ الْمُجْرِمِينَ أَنَّهُمْ إِلَىٰ النَّارِ هُمْ
يُورَثُونَ ۝

20. А коли вони прийдуть туди, то їхній слух, погляди й шкіра будуть свідчити проти них про те, що робили вони!
21. Вони скажуть своїй шкірі: «Чому ти свідчиш проти нас?» А вона скаже: «Нам дарував мову Аллах, Який дарує мову кожній речі». Він створив вас уперше, й до Нього ви повернетесь!
22. Ви не закривалися від свідчень вашого слуху, ваших поглядів і вашої шкіри. Але ви думали, що Аллах не знає про більшість ваших вчинків!
23. Здогадки, які ви робили про вашого Господа, призвели вас до загибелі. Ви стали одними з тих, хто зазнає втрат!
24. Навіть якщо вони будуть терпіти, їхнім притулком однаково буде вогонь. Навіть якщо вони проситимуть ласки, до них не будуть ласкаві!
25. Ми приставили до них товаришів, які прикрасили їм те, що перед ними, й те, що буде після них. Слово справдилося над ними, як справдилося над попередніми народами — джинами й людьми. Вони зазнали втрат!

حَتَّىٰ إِذَا مَا جَاءَهُمْ مَا شَهِدَ عَلَيْهِمْ سَمْعُهُمْ
وَأَبْصَرُهُمْ وَأَجْلُدُهُمْ بِمَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ ﴿٢٠﴾

وَقَالُوا لَلْجُلُودِ لَئِنْ شَهِدْنَا قَالُوا
أَنْطَقْنَا اللَّهُ الَّذِي أَنْطَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَهُوَ
خَلَقَكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَالْيَوْمَ نَرْجِعُكُمْ ﴿٢١﴾

وَمَا كُنْتُمْ تَسْتَعِينُونَ أَنْ يَشْهَدَ عَلَيْكُمْ
سَمْعُكُمْ وَلَا أَبْصَارُكُمْ وَلَا جُلُودُكُمْ وَلَكِنْ
ظَنَنْتُمْ أَنَّ اللَّهَ لَا يَعْلَمُ كَثِيرًا مِمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٢٢﴾

وَذَلِكُمْ ظَنُّكُمُ الَّذِي ظَنَنْتُمْ بِرَبِّكُمْ
أَرَدْتُمْ كَمَا أَصْبَحْتُمْ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٢٣﴾

فَإِنْ يَصْبِرُوا فَالنَّارُ مَثْوًى لَهُمْ وَإِنْ يَسْتَعِينُوا
فَمَا لَهُمْ مِنَ الْمُعْتَبِينَ ﴿٢٤﴾

﴿ وَفِيضْنَا لَهُمْ قُرْبَاهَ فَرِيضُوا لَهُمْ مَا بَيْنَ
أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَحَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ
فِي أُمَّةٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِمْ مِنَ الْإِنْسِ
وَالْإِنْسِ لِرَبِّهِمْ كَانُوا فَخِيرِينَ ﴿٢٥﴾

26. Ті, які не увірували, говорять:
«Не слухайте цей Коран, а
щось говоріть — можливо, ви
переможете!»

*«Щось говоріть» — згідно з
коментарями йдеться про те,
що невіруючі радили одне одному
не прислухатися до Корану
та перекрикувати його своїми
голосами.*

27. Тим, які не увірували, Ми
дамо скуштувати суворої кари
й неодмінно винагородимо їх
за найгірше з того, що вони
робили!

28. Така відплата ворогам Аллаха
— вогонь! Там буде їхня вічна
обитель — винагорода за те,
що вони заперечували Наші
знамення!

29. Ті, які не вірують, скажуть:
«Господи наш! Покажи нам тих
джинів і людей, які збили нас зі
шляху, — ми скинемо їх собі під
ноги, щоб вони були одними з
найнижчих!»

30. Воістину, до тих, які говорять:
«Господь наш — Аллах!», а
потім ідуть прямим шляхом,
[перед смертю] сходять ангели:
«Не бійтеся, не сумуйте й
радійте від звістки про рай,
який вам обіцяно!

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَسْمَعُوا الْهَذَا
الْفُتْرَةَ إِنَّا نَلْقَاؤُا فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٢٦﴾

فَلَنَذِقَنَ الَّذِينَ كَفَرُوا عَذَابًا سَدِيدًا
وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَشْرَ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٢٧﴾

ذَٰلِكَ جَزَاءُ الَّذِينَ أَعْدَاهُمُ اللَّهُ النَّارُ الَّتِي فِيهَا كَانُوا يُخَلَّدُونَ
جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿٢٨﴾

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا رَبَّنَا أَرِنَا الَّذِينَ
أَصْلَلْنَا مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنسِ نَجْعَهُمَا تَحْتِ
أَقْدَامِنَا لِيَكُونَ مِنَ الْأَسْفَلِينَ ﴿٢٩﴾

إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَمُوا
تَتَنَزَّلُ عَلَيْهِمُ الْمَلَائِكَةُ أَلَّا تَخَافُوا
وَلَا تَحْزَنُوا وَأَبْشُرُوا بِالْجَنَّةِ الَّتِي كُنتُمْ
وَعُودُونَ ﴿٣٠﴾

31. Ми — ваші покровителі в житті земному й наступному! Там на вас чекатиме все те, чого самі побажаєте, чекатиме все те, чого попросите —

نَحْنُ أَوْلِيَاكُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي
الْآخِرَةِ وَلَكُمْ فِيهَا مَا تَشْتَهُونَ
أَنْفُسَكُمْ وَلَكُمْ فِيهَا مَا تَدْعُونَ ﴿٣١﴾

32. наділ від Прощаючого й Милосердного!»

نُزُلًا مِنْ عَفْوٍ رَحِيمٍ ﴿٣٢﴾

33. Чиї слова прекрасніші за слова того, хто закликає до Аллаха, робить добро й говорить: «Воістину, я — один із відданих Йому?»

وَمَنْ أَحْسَنُ قَوْلًا يَمُنُّ دَعَا إِلَى اللَّهِ وَعَمِلَ
صَالِحًا وَقَالَ إِنِّي مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿٣٣﴾

34. Не рівні між собою добро та зло. Відштовхни зло чимось добрим, і тоді той, із ким ти ворогував, стане для тебе наче близький друг.

وَلَا تَسْتَوِي الْحَسَنَةُ وَلَا السَّيِّئَةُ ادْفَعْ
بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ فَإِذَا الَّذِي بَيْنَكَ وَبَيْنَهُ
عَدَاوَةٌ كَأَنَّهُ وَفِي حِمِيمٍ ﴿٣٤﴾

35. Цього досягнуть тільки ті, які мають терпіння, досягнуть тільки ті, які наділені великим щастям!

وَمَا يُلْقِيهَا إِلَّا الَّذِينَ صَبَرُوا وَمَا يُلْقِيهَا
إِلَّا الْأَذْوَحَطَّ عَظِيمٍ ﴿٣٥﴾

Ібн Касір, посилаючись на переказ від ібн Аббаса, коментує цей аят так: «Аллах закликає віруючих до терпіння перед гнівом, лагідності перед невіглаством і прощення перед образою. Коли вони чинитимуть саме так, то Аллах захистить їх від шайтана й підкорить їм їхнього ворога, який стане наче близький друг!»

36. А якщо шайтан спонукатиме тебе до чогось, то шукай захисту в Аллаха. Воістину,

وَمَا يَنْزِعُ عَنْكَ مِنَ الشَّيْطَانِ نَزْعٌ فَاسْتَعِذْ
بِاللَّهِ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٣٦﴾

Він — Всечуючий і
Всезнаючий!

37. Серед Його знамень — ніч і день, сонце й місяць. Не падайте ниць перед сонцем і місяцем, а падайте ниць перед Аллахом, Який створив їх, якщо ви поклоняєтесь Йому!
38. А якщо вони гордуватимуть цим, то ті, які поряд із твоїм Господом, прославляють Його і вдень, і вночі — і не втомлюються!
39. Серед Його знамень — те, що ти бачиш землю сухою, а коли Ми посилаємо на неї воду, вона починає рухатись і збільшуватись. Воістину, Той, Хто оживив її, неодмінно оживить і померлих! Воістину, Він спроможний на кожную річ!
40. Воістину, ті, які не визнають Наших знамень, не сховаються від Нас! Хто кращий — той, кого вкинуть у вогонь, чи той, хто в День Воскресіння матиме безпеку? Робіть, що побажаєте! Воістину, Він бачить те, що ви робите!
41. Воістину, ті, які не увірували в нагадування, коли воно прийшло до них, [будуть покарані за своє невір'я], адже це — Могутнє Писання!

وَمِنَ آيَاتِهِ اللَّيْلُ وَالنَّهَارُ وَالشَّمْسُ
وَالْقَمَرُ لَا تَسْجُدُوا لِلشَّمْسِ وَلَا لِلْقَمَرِ
وَأَسْجُدُوا لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَهُنَّ إِن كُنتُمْ
إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ ﴿٣٧﴾

إِن أَنَسْتُمْ كِبْرًا فَأُولَئِكَ عِنْدَ رَبِّكَ
يُسَبِّحُونَ لَهُ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَهُمْ لَا
يَسْتَمُونَ ﴿٣٨﴾

وَمِنَ آيَاتِهِ أَن تَرَى الْأَرْضَ خَاشِعَةً فَإِنَّا
أَنزَلْنَا عَلَيْهَا الْمَاءَ فَهُمْ يَحْيَوْنَ إِنَّ الَّذِي
أَحْيَاهَا لَمُخِي الْمَوْتِ إِنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٣٩﴾

إِنَّ الَّذِينَ يُلْحِدُونَ فِي آيَاتِنَا لَا يَخْفَوْنَ
عَلَيْنَا أَفَنُؤَلِّقُ فِي النَّارِ حَبْرًا مَّن يَأْتِي
ءَامِنًا يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَعْمَلُوا مَا يَشَاءُونَ إِنَّهُ بِمَا
تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٤٠﴾

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِالذِّكْرِ لَمَّا جَاءَهُمْ وَإِنَّهُ
لَكِتَابٌ عَزِيزٌ ﴿٤١﴾

Інтерполяція — згідно з тлумаченням аль-Багавві.

42. Брехня не підбереться до нього ні спереду, ні ззаду. Його зіслано від Мудрого, Хвалимого!
43. Тобі скажуть тільки те, що вже говорили посланцям раніше за тебе. Воістину, твій Господь — Володар прощення й Володар болісної кар!
44. Якби Ми зробили це [Писання] Кораном чужою мовою, то вони б запитали: «Чому не пояснені його знамення? Як це: воно — чужою мовою, а він — араб?» Скажи: «Це — прямий шлях і зцілення для тих, які увірували! А вуха тих, які не увірували, вражені глухотою, і вони сліпі до нього. Таких кличуть наче з далекого місця!»
45. Ми дарували Мусі Писання, а вони почали сперечатися про нього. Якби не попереднє слово Господа твого, то між ними вже б розсудили! Але вони мають глибокі сумніви про це!
- Аль-Багавві коментує: «про твою правдивість», тобто істинність Корану.*
46. Хто робить добро, робить це для себе самого, а хто робить зло, робить це проти себе самого.

لَا يَأْتِيهِ الْبُطْلُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَلَا مِنْ خَلْفِهِ
تَنْزِيلٌ مِنْ حَكِيمٍ حَمِيدٍ ﴿٤٢﴾

مَا يُقَالُ لَكَ إِلَّا مَا قَدْ قِيلَ لِلرُّسُلِ مِنْ قَبْلِكَ
إِنْ رَزَقَكَ لَذًّا وَمَغْفِرَةً وَرِزْقًا بَالِغًا أَلَيْسَ ﴿٤٣﴾

وَلَوْ جَعَلْنَاهُ قُرْآنًا أَعْجَبًا لَقَالُوا لَوْلَا
فُضِّلَتْ لَهُ الْبَيِّنَاتُ وَأَعْجَبِي وَعَرَفِي قُلْ هُوَ
لِلَّذِينَ آمَنُوا هُدًى وَبَيِّنَاتٌ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ
فِي آذَانِهِمْ وَقُرْآنٌ وَهُوَ عَلَيْهِمْ عَمًى أُولَئِكَ
يُنَادَوْنَ مِنْ مَكَانٍ بَعِيدٍ ﴿٤٤﴾

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ فَأَخْتَلَفَ فِيهِ
وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لَفُضِنَ
بَيْنَهُمْ وَأَنْتُمْ لَبِئْسَ مِنْهُمْ مُرِيدِينَ ﴿٤٥﴾

مَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِنَفْسِهِ وَمَنْ أَسَاءَ
فَعَلَيْهَا وَمَا رَبُّكَ بِظَلِيمٍ لَعَلَّيْهِ ﴿٤٦﴾

А Господь твій не чинить із рабами несправедливо!

47. Йому належить знання про Час. Жоден плід не виходить із зав'язі, жодна жінка не вагітніє та не народжує, щоб Він про це не знав! У той День, коли Він запитає в них: «Де ж ваші спільники?», вони скажуть: «Ми сказали Тобі, що серед нас не буде жодного свідка цьому!»

«Йому належить знання про Час»: букв. «Його сягає знання про час». Ібн Касір коментує: «Цього не знає ніхто, крім Нього. Пророк, мир йому і благословення Аллаха, запитав про настання Часу в Джібріла, одного з головних ангелів. Той відповів: «Той, у кого запитують, знає не більше, ніж той, хто запитує!»

48. Адже залишать їх ті, кого раніше вони кликали, і вони здогадаються, що не зможуть утекти!
49. Людина не втомлюється просити про добро, але, якщо її торкнеться зло, вона впадає в розпач та відчай!
50. Якщо Ми дамо їй спробувати милості після лиха, яке торкнулося її, то вона неодмінно скаже: «Це — для мене! Я не думаю, що настане Час. Але якщо мене повернуть до мого

* وَإِلَيْهِ يُرْجَعُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَمَا تَخْرُجُ مِنْ شَمْرَاتٍ مِنْ أَكْمَامِهَا وَمَا تَخْلُدُ مِنَ النَّفْسِ وَلَا تَضَعُ إِلَّا يَعْلَمُهُ وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ آيَاتُ شُرَكَائِهِمْ قَالُوا إِنَّا نَذَارِكُ مَا مَاتْنَا مِنْ شَيْءٍ ۝١٧

وَصَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَدْعُونَ مِنْ قَبْلُ وَظَنُوا مَا لَهُمْ مِنْ مَّجِيصٍ ۝١٨

لَا يَشْعُرُ إِلَّا نَسْنُ مِنْ دُعَاةِ الْخَيْرِ وَإِنْ مَسَّهُ الشَّرُّ فَيَبْئُوسُ قَوُوطٍ ۝١٩

وَلَمَّا أَذَقْنَاهُ رَحْمَةً مِنَّا مِنْ بَعْدِ ضَرْبِنَا مَسْتَهْتِكِينَ يَقُولُونَ هَذَا لِي وَمَا أَطَّلَعْنَا السَّاعَةَ قَائِمَةً وَلَمَّا رُجِعْنَا إِلَى رَبِّنَا لِي عِنْدَهُ. لِلْحَسَنِيِّ فَلَمَّا بَيَّنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِمَا عَمِلُوا

Господа, то біля Нього мене чекатиме щось найкраще!» Ми сповістимо невіруючих про те, що вони робили, а також дамо їм скуштувати суворої карі!

51. Коли Ми даруємо людині благо, то вона відвертається і віддаляється. А коли її торкається зло, то вона промовляє довгі молитви!
52. Скажи: «Як ви думаєте, а якщо [Коран] — від Аллаха, а ви в нього не повірили? Хто ж заблукав сильніше, ніж той, хто опинився у великому протиріччі?»
53. Ми покажемо їм Наші знамення на небесних обрях та в них самих, доки вони не зрозуміють, що це — істина! Невже не достатньо того, що Аллах — кожній речі Свідок?
54. Але ж вони мають сумніви про зустріч зі своїм Господом! Істинно, Він осягає кожну річ!

وَلَنذِيقَنَّهُمْ مِّنْ عَذَابٍ غَلِيظٍ ﴿٥١﴾

وَلَإِن آتَيْنَا عَلَى الْإِنسَانِ أَعْرَاضًا وَنَايِحَانِيَةً
وَإِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ فَدُوعًا عَرِيضًا ﴿٥٢﴾

قُلْ لَّوْ أَنزَلْنَاهُ إِن كَانَتْ مِن عِندِ اللَّهِ لَنُؤَمِّرَنَّكُمْ بِهِ
مَنْ أَرَادَ أَنْ يَهْتَدِ ﴿٥٣﴾

سُبْحَانَ رَبِّنَا إِنَّا كُنَّا بِمَا نَعْبُدُ عُتُورًا
مَّن يَنْتَابِ الْغُلُوبَ أَوَّلَ الْيَوْمِ يَكْفُرُ بِرَبِّكَ
أَنَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ﴿٥٤﴾

إِنَّا إِنَّمَا فِى مِزَانٍ مِّن لِّقَاءِ رَبِّنَا الْإِنسَانُ
يَكْفَىٰ شَيْئًا مَّحِيظًا ﴿٥٥﴾

Сура 42. Аш-Шура («Рада»)

*Ім'ям Аллаха Милостивого,
Милосердного!*

1. Ха. Мім.
2. Айн. Сін. Каф.
3. Так дарує одкровення тобі й тим, які були раніше за тебе Аллах — Всемогутній, Мудрий! Істинно, Аллах — Прощаючий, Милосердний!
4. Йому належить те, що на небесах і те, що на землі. А Він — Всевишній, Великий!
5. Небеса готові розколотися згори; ангели прославляють хвалою свого Господа та просять прощення для тих, хто на землі! Істинно, Аллах — Прощаючий, Милосердний!
6. Аллах спостерігає за тими, які беруть собі покровителів замість Нього. Але ти для них — не опікун!
7. Ось так Ми зіслали тобі арабський Коран, щоб ти застерігав Матір селищ і тих, хто живе поза нею, а також попереджав про День Зібрання, у якому немає сумніву! Частина опиниться в раю, а частина опиниться в полум'ї!

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حَمِّ ①

عَسَق ①

كَذَلِكَ نُوحِي إِلَيْكَ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ اللَّهُ
الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ①

لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَهُوَ الْعَلِيُّ
الْعَظِيمُ ①

تَكَادُ السَّمَوَاتُ يَتَفَطَّرْنَ مِنْ فَوْقِهِنَّ وَالْمَلَائِكَةُ
يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَأَسْتَغْفِرُونَ لِمَنْ
فِي الْأَرْضِ إِلَّا إِنْ اللَّهُ هُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ①

وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ اللَّهُ
حَافِظٌ عَلَيْهِمْ وَمَأْتَتْ عَلَيْهِمُ الْبُكُورُ ①

وَكَذَلِكَ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لِتُنذِرَ أُمَّ
الْقُرَىٰ وَمَنْ حَوْلَهَا وَتُنذِرَ يَوْمَ الْجُمُعِ لَا
رَبَّ فِيهِ فَتَرَىٰ فِي الْجَنَّةِ وَفَرِحِينَ فِي السَّعِيرِ ①

Матір селищ: масться на увазі Мекка.

8. Якби Аллах побажав, то зробив би їх єдиною громадою. Але Він вводить у Свою милість того, кого побажає! А в нечестивців не буде ні покровителя, ні помічника.
9. Невже вони беруть собі помічників замість Нього? Аллах — Покровитель; Він воскрешає померлих; Він спроможний на кожен рік!
10. Про що б ви не сперечались, кінцеве рішення належить Аллаху. «Таким є Аллах, мій Господь! На Нього я покладаю сподівання і до Нього я звертаюсь!»
11. Творець небес і землі! Він створив вам дружин із вас самих, а також створив худобу парами; так Він розмножує вас. Немає нічого, схожого на Нього! А Він — Всечуючий, Всевидячий!
12. Йому належать ключі небес і землі; Він збільшує та зменшує наділ, кому побажає. Воістину, Він — про кожен рік Знаючий!
13. Він встановив вам у релігії те, що заповів Нуху, те, що Ми відкрили тобі, те, що Ми заповіли Ібрагіму, Мусі та Ісі:

وَتَوْشَاهُ اللَّهُ لَجَعَلَهُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَكِنْ يَدْخُلُ
مَنْ يَشَاءُ فِي رَحْمَتِهِ وَالظَّالِمُونَ مَا لَهُمْ مِنْ وَلِيٍّ
وَلَا نَصِيرٍ ﴿٥﴾

أَمْ تَتَّخِذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ فَإِنَّهُ هُوَ الْوَلِيُّ وَهُوَ
يُحْيِي الْمَوْتِ وَيُحْيِي الْمَوْتِ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٦﴾

وَمَا اخْتَلَفْتُمْ فِيهِ مِنْ شَيْءٍ فَحُكْمُهُ إِلَى
اللَّهِ ذَلِكُمْ اللَّهُ رَبِّي عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ
أُنِيبُ ﴿٧﴾

فَأَطِرُوا لَشَأْمٍ وَالْأَرْضِ جَعَلْ لَكُمْ مِنْ
أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا وَمِنَ الْأَنْعَامِ أَزْوَاجًا
يَذَرُونَكُمْ فِيهَا لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَهُوَ
السَّمِيعُ الْبَصِيرُ ﴿٨﴾

لَهُ مَقَالِيدُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يَبْسُطُ الرِّزْقَ
لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٩﴾

* سَرَّعَ لَكُمْ مِنَ الدِّينِ مَا وُضِعَ بِهِ وَوَحَا
وَالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ وَمَا وَضَعْنَا بِهِ
إِبْرَاهِيمَ وَمُوسَى وَعِيسَى أَنْ أَقِيمُوا

«Тримайтеся релігії та не розходьтеся поміж собою в ній!» Важко багатобожникам те, до чого ти закликаєш їх. Аллах обирає Собі того, кого побажає та веде прямим шляхом того, хто до Нього звертається!

14. Через взаємну ненависть вони розійшлися поміж собою лише тоді, коли до них прийшло знання. Якби не попереднє слово Господа твого про встановлений строк, то між ними уже розсудили б! Воістину, ті, які успадкували Писання після них, опинились у глибоких сумнівах!
15. А тому закликай їх! Тримайся прямого шляху — так, як тобі й наказано. Не йди за їхніми бажаннями, а скажи: «Я увірував у те Писання, яке зіслав Аллах, і мені наказано бути справедливим до вас! Аллах — Господь наш і Господь ваш; нам — наші вчинки, вам — ваші вчинки! Не повинно бути між нами суперечок. Аллах збере усіх нас, і до Нього — повернення!»
16. Докази тих, які сперечаються про Аллаха після того, як Йому вже відповіли, марні перед Господом їхнім. Гнів упаде на них; чекає на них суворе покарання!

الَّذِينَ وَلَا تَسْفَرُوهُ إِذْ كُفِرَ عَلَى الْمُشْرِكِينَ
مَا نَدَعُوهُمْ إِلَيْهِ اللَّهُ يَجْتَبِي إِلَيْهِ مَنْ يَشَاءُ
وَيَهْدِي إِلَيْهِ مَنْ يُنِيبُ ﴿١٤﴾

وَمَا تَقْرَفُوا إِلَى الْأَمْرِ بَعْدَ مَا جَاءَهُمْ الْعِلْمُ بَعِيْنَا
بَيْنَهُمْ وَتَوَلَّوْا كَلِمَةً سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ إِلَى
أَجَلٍ مُسَمًّى لَقُضِيَ بَيْنَهُمْ وَإِنَّ الَّذِينَ أُورِثُوا
الْكِتَابَ مِنْ بَعْدِهِمْ لَفِي شَكٍّ مِنْهُ
مُرِيبٍ ﴿١٥﴾

فَإِذْ لَكَ فَانِعٌ وَأَسْتُقِفُهُ كَمَا أُمِرْتُ وَلَا
تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ وَقُلْ يَا أُنرِلَ اللَّهُ
مِنْ كِتَابٍ وَأُمِرْتُ لِأَعْلِنَ بَيْنَكُمْ اللَّهُ رَبُّنَا
وَرَبُّكُمْ لَنَا أَعْمَلْنَا وَأَعْمَلْتُمْ لَا
حُجَّةَ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ اللَّهُ يَجْمَعُ
بَيْنَنَا وَاللَّهُ الْعَصِيدُ ﴿١٦﴾

وَالَّذِينَ يَحْتَجُونَ فِي اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مَا
أَسْتَجِيبَ لَهُمْ حُجَّتُهُمْ دَاحِضَةً عِنْدَ رَبِّهِمْ
وَعَلَيْهِمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ ﴿١٦﴾

«Йому вже відповіли»: «Люди відповіли Йому, на вернулись до ісламу й увійшли до Його релігії...» (аль-Багавві).

17. Аллах — Той, Хто зіслав Писання в істині та міру. Звідки тобі знати, можливо, Час уже близько!
18. Намагаються прискорити його ті, які в нього не вірують. А ті, які увірували, бояться його та знають, що він — істина! Так! Воістину, ті, які сперечаються про Час, потрапили в глибоку оману!
19. Аллах — Ласкавий до Своїх рабів, Він дарує наділ тому, кому побажає! Він — Всесильний, Всемогутній!
20. Хто прагне врожаю наступного життя, тому Ми збільшимо його врожай; а хто прагне врожаю земного життя, Ми даруємо його, але йому не буде частки в наступному житті!
21. Невже вони мають таких спільників, які встановили для них у релігії щось, не дозволене Аллахом? Якби не ясне слово, то між ними уже розсудили б! Воістину, нечестивих чекає болісна кара!
22. Ти побачиш, як нечестиві боятимуться того, що вони собі

اللَّهُ الَّذِي أَنْزَلَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ وَالْمِيزَانَ
وَمَا يَدْرِيكَ لَعَلَّ السَّاعَةَ قَرِيبٌ ﴿١٧﴾

يَسْتَعْجِلُ بِهَا الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِهَا
وَالَّذِينَ آمَنُوا مُسْفِقُونَ مِنْهَا وَيَعْلَمُونَ
أَنَّهَا الْحَقُّ الْآيُنَ الَّذِينَ يُسَارِعُونَ فِي
السَّاعَةِ لَئِي ضَلَالٍ بَعِيدٍ ﴿١٨﴾

اللَّهُ لَطِيفٌ بِعِبَادِهِ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ
الْعَزِيزُ الْعَرِيزُ ﴿١٩﴾

مَنْ كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ الْآخِرَةِ نَزِدْ لَهُ فِي
حَرْثِهِ وَمَنْ كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ الدُّنْيَا نُؤْتِهِ
مِنْهَا وَمَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ نَصِيبٍ ﴿٢٠﴾

أَمْ لَهُمْ شُرَكَاءُ اشْتَرَوْا لَهُمْ مِنَ الَّذِينَ
مَا رَبُّوهُمْ بِهِ اللَّهُ وَلَوْلَا كَلِمَةُ الْفَصْلِ
لَفُضِّضَ بَيْنَهُمْ وَإِنَّ الظَّالِمِينَ لَهُمْ
عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٢١﴾

تَرَى الظَّالِمِينَ مُسْفِقِينَ مِمَّا

здобули, але воно трапиться з ними! А ті, які увірували і творили добро, опиняться у райських садах і в Господа свого вони матимуть усе, що побажають. Це і є велика ласка,

23. те, чим Аллах сповіщає добру звістку Своїм рабам, які увірували й творили добро! Скажи: «Я не прошу у вас за це винагороди, окрім любові заради родинного зв'язку». Хто здобуває благо, тому Ми збільшимо благо! Воістину, Аллах — Прощаючий, Вдячний!

Вираз аль-курба (родинна близькість, спорідненість, зв'язок) тлумачі розуміють неоднозначно. Дехто наголошує на тому, що мається на увазі конкретно родина Пророка — мир йому і благословення Аллаха! — а дехто вважає, що мова йде про збереження родинних зв'язків між Пророком — мир йому і благословення Аллаха! — та багатобожниками (так вважав ат-Табарі). Існує також думка, що аль-курба — це наближення до Аллаха через любов до Нього (див. перекази від Хасана та ібн Аббаса у тлумаченні аль-Багавві).

24. Невже вони говорять: «Він зводить наговор на Аллаха»? Якби Аллах побажав, то

كَسَبُوا وَهُوَ وَاَقْعَ بِهِمْ وَالَّذِينَ
ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فِي رَوْضَاتِ
الْجَنَّاتِ لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ عِنْدَ رَبِّهِمْ
ذَٰلِكَ هُوَ الْفَضْلُ الْكَبِيرُ ﴿٥٥﴾

ذَٰلِكَ الَّذِي يُبَيِّنُ اللَّهُ عِبَادَةَ الَّذِينَ ءَامَنُوا
وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ قُلْ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا
إِلَّا الْمَوَدَّةَ فِي الْقُرْبَىٰ وَمَن يَقْرِضْ حَسَنَةً
نَّزِدْ لَهُ فِيهَا حُسْنًا إِنَّ اللَّهَ عَفُورٌ مَُّكَرُمٌ ﴿٥٥﴾

أَمْ يَقُولُونَ افترى على الله كذبًا فإن يمس الله
بخطئته على قلبك ويسمع الله الباطل ليرجع

запечатав би твоє серце.
Своїми словами Аллах знищує
неправду та утверджує істину!
Воістину, Він знає те, що в
грудах!

*Як свідчить ат-Табарі, вираз
«запечатати серце» тут означає
«змусити забути Коран».*

25. Він — Той, Хто приймає каяття
Своїх рабів, Хто прощає злі
вчинки, Хто знає те, що ви
робите!
26. Він дає відповідь тим, які
увірували і творили добро, а
також додає їм зі Своєї ласки;
невіруючих же чекає сувора
кара!
27. Якби Аллах збільшив наділ для
Своїх рабів, то вони почали б
поширювати на землі ворожість.
Але Він дарує міру того, чого
побажає! Воістину, Він для
Своїх рабів — Всевідаючий та
Всевидячий!
28. Він — Той, Хто посилає дощ
після того, як вони впадають
у відчай, Хто поширює Свою
милість! Він — Покровитель,
Хвалимий!
29. Серед Його знамень —
створення небес і землі, а також
живих істот, яких Він там
поселив. Він може зібрати їх,
коли побажає!

الْحَقُّ بِكَلِمَاتِهِ إِتَانَهُ، عَلَيْهِ يَذَابُ الصُّدُورِ ﴿١١﴾

وَهُوَ الَّذِي يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ وَيَعْمَلُ
عَنِ السَّيِّئَاتِ وَيَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ ﴿١٢﴾

وَيَسْتَجِيبُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ وَيَزِيدُهُم مِّن فَضْلِهِ
وَالْكَافِرُونَ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ ﴿١٣﴾

* وَلَوْ سَظَّ اللَّهُ الزَّرْقَ لِعِبَادِهِ لَسَعَوْا فِي
الْأَرْضِ وَلَكِنْ يُزِيلُ يُقَدِّرُ مَا يَشَاءُ إِنَّهُ
بِعِبَادِهِ حَبِيرٌ بَصِيرٌ ﴿١٤﴾

وَهُوَ الَّذِي يُزِيلُ الْعُقُبَ مِنْ بَعْدِ مَا قَطَرُوا أَوْ يُنْشُرُ
رَحْمَتَهُ، وَهُوَ الْوَلِيُّ الْحَمِيدُ ﴿١٥﴾

وَمِنَ آيَاتِهِ خَلْقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا
فِي سِتِّ أَيَّامٍ وَهُوَ عَلَىٰ جَمْعِهِمْ إِذَا يَشَاءُ قَدِيرٌ ﴿١٦﴾

30. Будь-яке лихо вражає вас лише за те, що ви здобули своїми руками; але ж багато чого Він прощає вам!
31. Ви не зможете втекти на землі. Немає у вас, замість Аллаха, ні покровителя, ні помічника!
32. Серед Його знамень — кораблі в морі, схожі на гори.
33. Якщо Він побажає, то заспокоїть вітер, і вони стануть нерухомими на поверхні моря. Воістину, в цьому — знамення для кожного терпеливого, вдячного!
34. Або й знищить їх — за те, що [люди] собі здобули. Але ж багато чого Він прощає!
35. Ті, які сперечаються про Наші знамення, знають, що не зможуть утекти!
36. Те, що вам дано, є насолодою земного життя. А те, що в Аллаха, є кращим і вічним — для тих, які увірували та покладають сподівання на свого Господа;
37. які уникають важких гріхів і всього мерзенного, а коли гніваються, то прощають;
38. які відповідають своєму Господу, звершують молитву, радяться між собою у справах

وَمَا أَصَابَكُمْ مِنْ مُصِيبَةٍ فَمَا كَسَبَتْ أَيْدِيكُمْ
وَيَعْفُوا عَنْ كَثِيرٍ ﴿٣٠﴾

وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ وَمَا لَكُمْ
مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ وَاقٍ وَلَا نَصِيرٍ ﴿٣١﴾

وَمِنْ آيَاتِهِ الْغَوَارِ فِي الْبَحْرِ كَالْأَعْلَامِ ﴿٣٢﴾

إِنْ يَشَاءِ يُسَكِّنِ الرِّيحَ فَيَظْلَنَ رَوَاكِدَ عَلَى
ظَهْرِهِ إِنْ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ ﴿٣٣﴾

أَوْ يُوقِعْهُنَّ بِمَا كَسَبُوا وَيَعْفُ عَنْ كَثِيرٍ ﴿٣٤﴾

وَعَلَّمَ الَّذِينَ يُخَدِّوْنَ فِي آيَاتِنَا مَا لَهُمْ مِنَ
الْحَيَاةِ ﴿٣٥﴾

فَمَا أُولَئِكَ مِنْ شَيْءٍ فَتَنَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَمَا عِنْدَ
اللَّهِ خَيْرٌ وَأَبْقَى لِلَّذِينَ آمَنُوا وَعَلَى رَبِّهِمْ
يَتَوَكَّلُونَ ﴿٣٦﴾

وَالَّذِينَ يَخْتَفُونَ كَثِيرًا مِنَ الْآيَاتِ وَالْقَوْلِ حَسَّ
وَإِذَا مَا غَضِبُوا هُمْ يَغْفِرُونَ ﴿٣٧﴾

وَالَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمْ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَأَمْرُهُمْ
شُورَى بَيْنَهُمْ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُقْفُونَ ﴿٣٨﴾

та жертвують із того, чим Ми наділили їх;

39. які відплачують тому, хто скривдив їх, адже
40. відплатою за зло є таке ж саме зло! Та якщо хто простить і встановить мир, винагорода його буде за Аллахом! Воістину, Він не любить несправедливих!
41. Хто помстився після того, як його скривдили, тому ніхто не дорікне;
42. докір є лише проти тих, які кривдять людей та поширюють нечестя на землі без жодного права! Таких чекає болісна кара!
«Докір проти»: букв. «шлях проти».
43. А якщо хто терпить і прощає, то, воістину, це і є рішучість у справах!
44. Кого Аллах зіб'є зі шляху, тому вже не буде покровителя замість Нього! Ти побачиш, як нечестивці, побачивши кару, скажуть: «Чи немає шляху до повернення?»
45. Ти побачиш, як вони смиренно постануть перед [вогнем], потайки кидаючи на нього свої погляди. А ті, які увірували, скажуть: «Воістину, втрат зазнали ті, які втратили в День

وَالَّذِينَ إِذَا أَصَابَهُمُ الْبَغْيُ هُمْ يَكْتُمُونَ ﴿٣٩﴾

وَحَرًّا وَأَسِيبَةً سِيبَتْهُمُ مِنْهَا مَنْ عَفَا وَأَصْلَحَ فَأَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ ﴿٤٠﴾

وَمَنْ انتَصَرَ بَعْدَ ظُلْمِهِ فَأُولَٰئِكَ مَا عَلَيْهِمْ مِنْ سَبِيلٍ ﴿٤١﴾

إِنَّمَا السَّبِيلُ عَلَى الَّذِينَ يَظْلِمُونَ النَّاسَ وَيَبْغُونَ فِي الْأَرْضِ بَعْدَ الْحَقِّ أَتُولِيكَ لَهُمْ عَذَابٌ آسِئًا ﴿٤٢﴾

وَمَنْ صَبَرَ وَعَفَا إِنَّ ذَلِكَ لَمِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ ﴿٤٣﴾

وَمَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ وَلِيٍّ مِنْ بَعْدِهِ ۗ وَتَرَى الظَّالِمِينَ لَمَّا رَأَوْا الْعَذَابَ يَقُولُونَ هَلْ إِلَىٰ مَرَدٍّ مِنْ سَبِيلٍ ﴿٤٤﴾

وَتَرَاهُمْ يُعْرَضُونَ عَلَيْهَا خَشِيعَاتٍ مِنَ الذَّلِيلِ يَنْظُرُونَ مِنْ ظُرْفٍ حَيْثُ وَقَالَ الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنَّ الْخَاسِرِينَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنفُسَهُمْ وَأَهْلِيَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ

- Воскресіння і самих себе, і свої родини!» Так! Воістину, нечестивих вразить вічна кара!
46. У них не буде покровителів, які допомогли б їм замість Аллаха. Кого Аллах увів у оману, тому не буде шляху!
47. Відповідайте своєму Господу раніше, ніж прийде той День від Аллаха, який уже не відвернути! У той День не буде у вас схованки, і не зможете ви нічого заперечити!
48. Та якщо вони відвернуться, то Ми не відсилали тебе їхнім охоронцем. Воістину, ти зобов'язаний лише передати послання. Воістину, коли Ми даємо людині спробувати Нашої милості, то вона радіє! А коли її вражає лихо за те, що вона зробила своїми руками, то людина стає невдячною!
49. Аллаху належить влада над небесами й землею; Він створює, що побажає! Він дарує дівчинку, кому побажає, і дарує хлопчика, кому побажає,
50. або й пару — доньку та сина; а кого побажає, залишає безплідним! Воістину, Він — Всезнаючий, Всемогутній!
51. Не дано людині того, щоб із нею говорив Аллах, окрім як

إِلَّا أَنْ الظَّالِمِينَ فِي عَذَابٍ مُّقْبِرٍ ﴿٤٦﴾

وَمَا كَانَ لَهُمْ مِنْ أَوْلِيَاءَ يَنْصُرُونَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ فَهُوَ مِنْ سَبِيلِ ﴿٤٧﴾

اسْتَجِبُوا لِرَبِّكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمًا لَا مَرَدَّ لَهُ. مِنَ اللَّهِ مَا لَكُمْ مِنْ مَلْجَأٍ يَوْمَئِذٍ وَمَا لَكُمْ مِنْ نَكِيرٍ ﴿٤٨﴾

فَإِن أَعْرَضُوا فَأَنْزَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِيظًا إِنْ عَلَيْكَ إِلَّا التَّبَلُّغُ وَإِنَّا إِذَا أَذَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنَّا رَحْمَةً فَرِحَ بِهَا وَإِن تُصِيبْهُمُ سَيْئَةٌ يَمَاقِدْ مَتَّ أَيْدِيهِمْ فَإِن الْإِنْسَانَ كَقَبُولٍ ﴿٤٩﴾

لِلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ يَهَبُ لِمَنْ يَشَاءُ إِنثًا وَيَهَبُ لِمَنْ يَشَاءُ الذَّكَوْرَ ﴿٥٠﴾

أَوْ يُزَوِّجُهُمْ ذُكْرَانًا وَإِنثًا وَيَجْعَلُ مَنْ يَشَاءُ عَقِيمًا إِنَّهُ عَلِيمٌ قَدِيرٌ ﴿٥١﴾

﴿وَمَا كَانَ لِبَشَرٍ أَنْ يُكَلِّمَهُ اللَّهُ إِلَّا وَحْيًا

через одкровення, через завісу чи скерувавши посланця, який, із Його дозволу, відкриває те, що Він бажає. Воістину, Він — Всевишній, Мудрий!

52. Саме так, за наказом Нашим, Ми відкрили тобі дух. Ти не знав, що таке Писання, що таке віра, але Ми зробили його світлом, яким вказуємо прямий шлях тим із наших рабів, кому побажаємо! Воістину, ти ведеш до прямого шляху —

Як свідчить ібн Касір, під «духом» мається на увазі Коран.

53. шляху Аллаха, Того, Кому належить усе, що на небесах і те, що на землі. Так! До Аллаха повертаються усі справи!

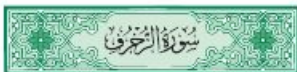
أُوْمِنُ وَرَأَيْ جِبَابٍ أَوْ يُرْسِلَ رَسُولًا فَيُوحِيَ
بِمَا يَشَاءُ مَا يَشَاءُ إِنَّهُ عَلَىٰ حَكِيمٍ ۝٥١

وَكَذَلِكَ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ رُوحًا مِّنْ أَمْرِنَا مَا كُنْتَ
تَدْرِي مَا الْكِتَابُ وَلَا الْإِيمَانُ وَلَكِن جَعَلْنَاهُ
نُورًا نَهْدِي بِهِ مَن نَّشَاءُ مِنْ عِبَادِنَا وَإِنَّكَ
لَتَهْدِي إِلَىٰ صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ ۝٥٢

صِرَاطَ اللَّهِ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي
الْأَرْضِ ۗ أَلَا إِلَى اللَّهِ تَصِيرُ الْأُمُورُ ۝٥٣

Сура 43. Аз-Зухруф («Прикраси»)

*Ім'ям Аллаха Милостивого,
Милосердного!*

1. Ха. Мім.
2. Клянуся ясним Писанням!
3. Ми зробили його арабським Кораном, щоб ви могли розуміти,
4. він знаходиться біля Нас у Матері Писання, піднесений, мудрий!
5. Невже Ми заберемо від вас нагадування лише тому, що ви — люди, які порушують межі?
6. Скільки пророків Ми відсиляли до давніх народів!
7. Але який би пророк до них не приходив, вони із нього глузували.
8. Ми знищили тих, які мали більше сили, ніж оці; вже минув приклад давніх народів!
*Як свідчать тлумачі,
мова йде про мекканських багатобожників.*
9. Якщо ти запитаєш у них, хто створив небеса і землю, то вони неодмінно скажуть: «Їх створив Всемогутній, Всезнаючий!»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حَمِّ ۝
وَالْكِتَابِ الْمُبِينِ ۝
إِنَّا جَعَلْنَاهُ قُرْءَانًا عَرَبِيًّا لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ۝
وَاللَّهُ فِي أُمِّ الْكِتَابِ لَدَيْنَا عَلِيمٌ ۝
حَكِيمٌ ۝
أَفَضْرِبُ عَنْكُمْ الذِّكْرَ صَفْحًا أَن كُنْتُمْ قَوْمًا مُّشْرِكِينَ ۝
وَكُرْ أَرْسَلْنَا مِنْ نَبِيِّ فِي الْأَوَّلِينَ ۝
وَمَا يَأْتِيهِمْ مِنْ نَبِيٍّ إِلَّا كُفَرُوا بِهِ ۝
يَسْتَهْزِئُونَ ۝
فَأَهْلَكْنَا أَسَدًا مِنْهُمْ نَبْطًا وَمِصْرًا ۝
مِثْلَ الْأَوَّلِينَ ۝

وَلَيْن سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ
يَقُولُنَّ خَلَقَهُنَّ الْعَزِيزُ الْعَلِيمُ ۝

10. Той, Хто зробив для вас землю коліскою та поставив на ній дороги, щоб ви могли йти прямим шляхом!
11. Той, Хто зіслав із неба води в міру; Ми воскресили нею мертвою землю. Так само й ви вийдете [із могил]!
12. Той, Хто створив усі пари живих істот та дарував вам кораблі й тварин, на яких ви пересуваєтесь,
13. щоб ви сідали на них та згадували милість вашого Господа; а коли всядетесь, то говорили: «Преславний Аллах, Який підкорив нам це, адже ми самі на таке неспроможні!
14. Воістину, ми повернемось до нашого Господа!»
15. Вони приписали Йому частину з Його рабів. Воістину, людина справді невдячна!
16. Невже зі Своїх творінь Він узяв Собі доньок, тоді як вас пошанував синами?
17. Коли комусь із них сповіщають звістку про те, що він сам приписує Милостивому, то його обличчя темніє й він ледь стримує свій гнів!

Масться на увазі звістка про народження дівчинки.

الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ مَهْدًا وَجَعَلَ
لَكُمْ فِيهَا سُبُلًا لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿١٠﴾

وَالَّذِي نَزَّلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً يَقْدَرُ
فَأَنْشُرْنَا بِهِ بَلْدَةً مَيِّتًا كَذَلِكَ تُخْرَجُونَ ﴿١١﴾

وَالَّذِي خَلَقَ الْأَزْوَاجَ كُلَّهَا وَجَعَلَ لَكُمُ
مِنَ الْفُلْكِ وَالْأَنْعَامِ مَا تَرْكَبُونَ ﴿١٢﴾

لِيَسْتَمِؤْا عَلَى ظُهُورِهِمْ يُرَدُّوْا نِعْمَةَ رَبِّكُمْ
إِذَا أَسْتَوَيْتُمْ عَلَيْهِ وَتَقُولُوا سُبْحٰنَ الَّذِي
سَخَّرَنَا هٰذَا وَمَا كُنَّا لَهُ مُقْرِنِينَ ﴿١٣﴾

وَالَّذِي آتٰنَا رَبِّنَا لِمَنْ قَلِبُونَ ﴿١٤﴾

وَجَعَلُوا لِلَّهِ مِنْ عِبَادِهِ جُزْءًا إِنْ الْإِنْسَانَ
لَكَفُورٌ مُّبِينٌ ﴿١٥﴾

أَمْ لَتَأْتُنَّهٗنَّ مِمَّا يَخْلُقُ بَنَاتٍ وَأَصْفٰدَكُمْ
يٰٓأَيُّهَا الَّذِينَ

وَإِذَا بُشِّرَ أَحَدُهُمْ بِمَا ضَرَبَ لِلرَّحْمٰنِ مَثَلًا
ظَلَّ وَجْهَهُ مُسْوَدًّا وَهُوَ كَظِيمٌ ﴿١٦﴾

18. Невже [вони приписують Милостивому] того, хто зростає в прикрасах та не може ясно говорити в суперечці?

Інтерполяція — згідно з тлумаченням ібн Касіра. Як вважає більшість коментаторів, мова йде про жінок, народження яких вважалося лихом для мекканців (див. попередній аят); часто дівчаток навіть закопували в землю живцем. Іслам жорстко заборонив таку практику; Коран докорінно змінив права жінки в арабському та багатьох інших суспільствах.

19. Вони вважають, що ангели — раби Аллаха! — жіночого роду. Невже вони були свідками їхнього створення? Ми запишемо їхнє свідчення; їх про це запитають!

20. Вони говорять: «Якби Милостивий побажав, то ми не поклонялися б їм!» У них немає про це знання, тож вони лише займаються вигадками!

21. Невже Ми перед цим дарували їм Писання, якого вони тримаються?

22. Таж ні! Вони говорять: «Воістину, ми знайшли, що наші батьки були об'єднані цією вірою, тож ми йдемо по їхніх слідах!»

أَوْ مَنْ يُنْسَوْنَ فِي الْجَنَّةِ هُوَ فِي الْخِصَامِ
غَيْرُ مُبِينٍ ﴿١٨﴾

وَجَعَلُوا الْمَلَائِكَةَ الَّذِينَ هُمْ عِبَادُ الرَّحْمَنِ
إِنثًا أَشْهَدُوا خَلَقَهُمْ سَكَنًا
شَهِدَتْ لَهُمْ وَمُسْتَأْذُونَ ﴿١٩﴾

وَقَالُوا لَوْ شَاءَ الرَّحْمَنُ مَا عَبَدْنَاهُمْ مَّا لَهُمْ
بِذَلِكَ مِنْ عِلْمٍ إِنْ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ ﴿٢٠﴾

أَمْ أَنْتُمْ نَسِيتُمْ كِتَابَنَا مِنْ قَبْلِهِمْ فَهُمْ بِهِ
مُسْتَمْسِكُونَ ﴿٢١﴾

بَلْ قَالُوا إِنَّا وَجَدْنَا آبَاءَنَا عَلَىٰ آثَرِهِ
وَأَنَّا عَلَىٰ آثَرِهِمْ مُقْتَدُونَ ﴿٢٢﴾

«Об'єднані цією вірою» (алья уммат-ін): як свідчить ібн Касір та більшість інших тлумачів, поняття умма (грумада, народ, спільнота віруючих) тут вжите у значенні дін (релігія). У такому смислі умма фігурує і в багатьох інших аятах Корану.

23. Так само було й раніше за тебе, коли Ми відсилали застерігача в якесь селище. Його мешканці, зманижені розкішшю, говорили: «Воістину, ми знайшли, що наші батьки були об'єднані цією вірою, тож ми йдемо по їхніх слідах!»
24. Він говорив: «А якщо я прийшов до вас із чимось правильнішим, ніж те, в що вірили ваші батьки?» Але ті відповідали: «Ми не віруємо в те, із чим вас відіслано!»
25. Отож, Ми відплачували їм. Поглянь же, яким був кінець тих, які сприймали правду за брехню!
26. Ось Ібрагім сказав своєму батьку та своєму народу: «Воістину, я зрікаюся того, чому ви поклоняєтесь,
27. окрім Того, Хто мене створив. Воістину, Він поведе мене прямим шляхом!»

وَكذَلِكَ مَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ فِي قَرْيَةٍ مِنْ نَذِيرٍ
الَّذِينَ قَالَ لَهُمُوهَا إِنَّا نُرْسِلُكُمْ آتَاءَ آيَاتِنَا فَتَكْفُرُوا
وَإِنَّا عَلَيْنَا أَنُكْفِرَهُمْ مُقْتَدِرُونَ ﴿٢٣﴾

﴿ قُلْ أَوَلَمْ تَجْعَلُوا لِي آيَاتٍ وَمَا وَجَدْتُمْ
عَلَيْهِ آيَاتِنَا فَكُفُّوا عَنِّي إِنَّمَا أُرْسِلْتُ بِهٖ
كُفْرُونَ ﴿٢٤﴾

فَأَنقَمْنَا مِنْهُمُ طَغْيَهُمْ فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ
الْمُكذِبِينَ ﴿٢٥﴾

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ إِنَّنِي بَرَاءٌ لِمِمَّا
تَعْبُدُونَ ﴿٢٦﴾

إِلَّا الَّذِي فَطَرَنِي فَإِنَّهُ سَيَهْدِينِ ﴿٢٧﴾

28. Він зробив це словом, яке залишилося серед його нащадків; можливо, повернуться [на прямий шлях] вони!
29. Але Я дозволив їм та їхнім батькам насолоджуватись благами доти, доки не прийшла до них істина та ясний посланець!
30. І коли до них прийшла істина, то вони сказали: «Це — чаклунство! Воістину, ми в це не віруємо!»
31. Вони сказали: «Чому цей Коран не зіслано якомусь великому чоловікові з двох селищ?» Мова йде про Мекку і Таїф.
32. Невже це вони ділять милість твого Господа? Це Ми розподілили їхні засоби до прожиття в земному житті! Одним із них Ми дарували перевагу над іншими, щоб одні з них брали собі інших за слуг. Милість твого Господа краща за те, що вони собі накопичують!
33. Якби люди не могли стати єдиною громадою, то Ми зробили би в будинках тих, які не вірують у Милостивого, срібні дахи та сходи, якими вони підіймалися б,

وَجَعَلَهَا كَلِمَةً بَاقِيَةً فِي عَقْبِهِمْ لَعْنَهُمْ
يَرْجِعُونَ ﴿٢٨﴾

بَلْ مَتَّعْتُ هَؤُلَاءَ وَآبَاءَهُمْ حَيَاتًا مِّنْ قَبْلُ
وَرَسُولٌ مُّبِينٌ ﴿٢٩﴾

وَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحَقُّ قَالُوا هَذَا سِحْرٌ وَإِنَّا بِهِ
كَافِرُونَ ﴿٣٠﴾

وَقَالُوا لَوْلَا نُزِّلَ هَذَا الْقُرْآنُ عَلَى رَجُلٍ مِّنَ
الْقُرَىٰ مَبْنِيٍّ ﴿٣١﴾

أَمْ يَقْسِمُونَ رَحْمَتَ رَبِّكَ لَنُحْيِيَنَّكَ لِنِسْوَةِ
الْمُؤْمِنِينَ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَرَفَعْنَا بَعْضَهُمْ
فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ لِّيَتَّخِذَ بَعْضُهُمْ بَعْضًا
سُخْرِيًّا وَرَحْمَتُ رَبِّكَ خَيْرٌ مِّمَّا يَجْتُمِعُونَ ﴿٣٢﴾

وَلَوْلَا أَن يَكُونَ النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً لَّجَعَلْنَا
لِمَن يَكْفُرُ بِالرَّحْمَنِ لِيُوقِعَهُمْ سُقُفًا مِّنَ
الْفِضَّةِ وَمَعَارِجَ عَلَيْهَا يَظْهَرُونَ ﴿٣٣﴾

Ібн Касір коментує: «Оскільки багато нерозумних людей можуть повірити в те, що багатство — знак Нашої любові до того, кому воно дане, то всі вони можуть вдатися до невір'я заради скарбів».

34. такі ж двері й ложа в їхніх будинках, на яких вони лежали б,
35. а також прикраси! Воістину, все це — лише блага земного життя; життя останнє чекає в Господа твого на богобоязливих!

«Прикраси» (зухруф): як відзначає більшість тлумачів, мова йде про оздобу із золота.

36. А біля того, хто відвертається від згадки про Милостивого, Ми поставимо шайтана, який стане його приятелем!
37. Вони збиватимуть їх зі шляху Аллаха, а ті будуть думати, що йдуть прямим шляхом!
38. А коли він прийде до нас, то скаже: «Якби ж між нами була така відстань, як між сходом і заходом! Поганий же ти приятель!»

«Сходом і заходом»: букв. «двома сходами». Переклад — згідно з тлумаченням аль-Багавві.

39. «Оскільки ви чинили несправедливість, сьогодні

وَأُيُوتِبُهُمْ تَنُورًا وَنُورًا عَلَيْهِمْ كُفُورًا ﴿٣٤﴾

وَزُخْرَفًا وَإِنَّكَ لَمَّا مَعَ الْحَيَاةِ
الَّذِي نَبَأَ وَالْآخِرَةَ عِنْدَ رَبِّكَ لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿٣٥﴾

وَمَنْ يَعْشُ عَنْ ذِكْرِ الرَّحْمَنِ نُقِضْ لَهُ
سَيِّطَانًا فَهُوَ لَهُ قَرِينٌ ﴿٣٦﴾

وَأَنَّهُمْ لِيَصُدُّوهُمْ عَنِ السَّبِيلِ وَيَحْسَبُونَ
أَنَّهُمْ مُهْتَدُونَ ﴿٣٧﴾

حَتَّىٰ إِذَا جَاءَهُ قَالَ يَا لَيْتَ بَيْنِي وَبَيْنَكَ
بَعْدَ الْمَسْرِ قَرِينٌ قَبَسَ الْقُرَيْنِ ﴿٣٨﴾

وَلَنْ يَنْفَعَكُمْ الْيَوْمَ إِذْ ظَلَمْتُمْ أَنْتُمْ لَكُمْ

- не допоможе вам те, що кара спіткала вас разом!»
40. Невже ти можеш змусити чути глухого, а прямим шляхом іти сліпого й того, хто перебуває в справжній омані?
41. Ми можемо забрати тебе, але й тоді все одно відплатимо їм!
42. Або можемо показати тобі те, що обіцяли їм; воістину, Ми маємо силу над ними!
43. Тримайся ж того, що тобі відкрито; воістину, ти — на прямому шляху!
44. А це — нагадування тобі й твоєму народу; і скоро вас запитають!
45. Запитай у посланців, яких Ми відсилали раніше за тебе, чи Ми встановлювали — поряд із Милостивим! — якихось інших богів, котрим би вони поклонялись.
46. Ми відіслали Мусу із Нашими знаменнями до Фірауна та старшини його народу. Він сказав: «Я — посланець Господа світів!»
47. Та коли він прийшов до них із Нашими знаменнями, вони почали сміятись.

الْعَذَابِ مُشْتَرِكُونَ ﴿٣٨﴾

أَفَأَنْتَ تُسْمِعُ الصُّمَّ أَوْ تَهْدِي الْعُمْى وَمَنْ كَانَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٣٩﴾

فَأِنَّمَا تَذَكَّرُونَ بِكَ فَإِنَّا مِنْهُمْ مُنْتَقِمُونَ ﴿٤٠﴾

أَوْ لِيُرِيَنَّكَ الَّذِي وَعَدْتَهُمْ فَإِنَّا آتِيهِمْ مُقْتَدِرُونَ ﴿٤١﴾

فَأَسْتَمِعِ بِكَ الَّذِي أُوحِيَ إِلَيْكَ إِنَّكَ عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٤٢﴾

وَإِنَّهُ لَذِكْرٌ لَكَ وَلِقَوْمِكَ وَسَوْفَ تُسْأَلُونَ ﴿٤٣﴾

وَسَقَلْ مَنْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رُسُلِنَا أَجَعَلْنَا مِنْ دُونِ الرَّحْمَنِ إِلَهًا يُعْبَدُونَ ﴿٤٤﴾

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ فَقَالَ إِنِّي رَسُولُ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٤٥﴾

فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِآيَاتِنَا إِذَا هُمْ مِنْهَا يَضْحَكُونَ ﴿٤٦﴾

48. Яке знамення Ми їм не показували б, воно було ще більшим за попереднє. І Ми вразили їх карою — можливо, вони повернуться [на прямий шлях]!
49. Вони сказали: «О чаклун! Попроси за нас свого Господа — відповідно до твого завіту із Ним! Воістину, тоді ми підемо прямим шляхом!»
50. Та коли Ми відвернули від них кару, вони зреклися свого!
51. Фіраун звернувся до свого народу та сказав: «О, народі мій! Чи ж не мені належить влада над Єгиптом, а ці ріки течуть піді мною? Невже ви не бачите?»
52. Невже я не кращий за цього злидаря, який ледве говорить?»
53. Чому не дали йому браслетів із золота, і чому з ним не прийшли ангели, супроводжуючи його?»
54. Він скористався їхнім невіглаством, тож вони підкорились йому. Воістину, були вони нечестивими людьми!
55. Коли вони розгнівали Нас, Ми відплатили їм; Ми всіх їх утопили!

وَمَا نُرِيهِمْ مِنْ آيَةٍ إِلَّا هِيَ أَكْبَرُ مِنْ
أَخْبَتِهَا وَأَخَذْنَاهُمْ بِالْعَذَابِ لَعَلَّهُمْ
يَرْجِعُونَ ﴿٤٨﴾

وَقَالُوا إِنَّا تَائِبَةٌ لَسَايِرُ أَرْغُ لَسَايِرُكَ يَمَاعِيهِ
عِنْدَكَ إِنَّا لَمُهْتَدُونَ ﴿٤٩﴾

فَلَمَّا كَفَتْنَا عَنْهُمْ الْعَذَابَ إِذَا هُمْ
يَنْكُرُونَ ﴿٥٠﴾

وَنَادَى فِرْعَوْنُ فِي قَوْمِهِ قَالَ يَا قَوْمِ أَلَيْسَ لِي
مُلْكُ مِصْرَ وَهَذِهِ الْأَنْهَارُ تَجْرِي مِن
تَحْتِي أَفَلَا تَبْصُرُونَ ﴿٥١﴾

أَرَأَيْتُمْ مِمَّنْ هَذَا الَّذِي هُوَ مِثْلُ
وَلَا يَكْفُرُ بِيَوْمِهِ ﴿٥٢﴾

فَقُلْ لَآ إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاسْمِعْ بِلِقَاءِ رَبِّكَ
مَنْ هُوَ أَتَىٰ عَلَىٰ الْكُرْسِيِّ مِنْ دُونِكَ أَتَىٰ
مَعَهُ الْمَلَايِكَةُ مُقَرَّبِينَ ﴿٥٣﴾

فَأَسْتَحَفَّ قَوْمَهُ فَأَطَاعُوهُ إِنَّهُمْ
كَانُوا قَوْمًا فَاسِقِينَ ﴿٥٤﴾

فَلَمَّا أَسْفَوْا أَسْفَوْنَا أَسْقَمْنَا مِنْهُمْ فَأَغْرَقْنَاهُمْ
أَجْمَعِينَ ﴿٥٥﴾

56. Ми зробили їх подією минулого та прикладом для інших.

فَجَعَلْنَاهُمْ سَلَفًا وَمَثَلًا لِلْآخِرِينَ ﴿٥٦﴾

57. Коли сина Мар'ям наводять як приклад, твій народ починає голосно радіти.

﴿وَلَمَّا صُرِبَ ابْنُ مَرْيَمَ مَثَلًا إِذَا قَوْمُكَ مِنْهُ يَصِدُّونَ ﴿٥٧﴾﴾

58. Вони говорять: «Кращі наші боги чи він?» Вони наводять тобі цей приклад лише заради суперечки. Воістину, вони — люди, які сперечаються!

وَقَالُوا أَإِلهَتُنَا خَيْرٌ أَمْ هُوَ مَا ضَرَبُوهُ لَكَ إِجْدَالًا بَلْ هُمْ قَوْمٌ خَصِمُونَ ﴿٥٨﴾

На думку ат-Табарі й багатьох інших тлумачів, мова йде про те, що народ Мухаммада — мир йому і благословення Аллаха! — вважав, що Коран закликає до поклоніння Ісі — мир йому! Саме тому вони «голосно раділи» своєму «доказу» та говорили: «Наші боги кращі — чи Іса»?

59. Воістину, він — лише раб, якому Ми дарували Свою милість та зробили прикладом для синів Ізраїла!

إِنَّهُوَ إِلَّا عَبْدٌ أَنْعَمْنَا عَلَيْهِ وَجَعَلْنَاهُ مَثَلًا لِّبَنِي إِسْرَائِيلَ ﴿٥٩﴾

60. Якби Ми побажали, то замінили би вас на землі ангелами, які стали б вашими намісниками!

وَلَوْ نَشَاءُ لَجَعَلْنَا مِنْكُمْ مَلَائِكَةً فِي الْأَرْضِ يَخْلُقُونَ ﴿٦٠﴾

61. Воістину, він — прикмета Часу. Тож не сумнівайтесь у цьому та йдіть за Мною! Це — прямий шлях!

وَأِنَّهُ لَعِلْمٌ لِلسَّاعَةِ فَلَا تَمْتَرْنَ بِهَا وَأَتَّبِعُونَ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ ﴿٦١﴾

Як вважає переважна більшість тлумачів, мова йде про прихід Іси, мир йому, який станеться в «останні

часи». Це підтверджується і контекстом. Інші варіанти тлумачення — «Мухаммад — мир йому і благословення Аллаха — прикмета Часу»; «Коран — прикмета Часу».

62. І нехай не відвертає вас шайтан; воістину, він — справжній ворог для вас!
63. Коли Іса прийшов із ясними знаменнями, то сказав: «Я прийшов до вас із мудрістю; я поясню вам частину того, про що ви сперечаєтесь! Тож бійтесь Аллаха та коріться мені!
64. Воістину, Аллах — мій Господь та ваш Господь! Тож поклоняйтесь Йому! Це — прямий шлях!»
65. Але різні групи почали сперечатись між собою. Горе ж тим, які були несправедливими, від карі болісного Дня!
66. Невже вони чекають чогось іншого, а не Часу, який прийде до них раптово, коли вони цього й не чекатимуть?
67. У той День друзі стануть ворогами одне одному — окрім богобоязливих!
68. «О, раби Мої! Сьогодні для вас не буде страху, і не будете ви засмучені,

وَلَا يَصُدُّكُمْ الشَّيْطَانُ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ ﴿٦٢﴾

وَلَمَّا جَاءَ عِيسَىٰ بِالْبَيِّنَاتِ قَالَ قَدْ جِئْتُكُمْ بِالْحِكْمَةِ وَلَأُبَيِّنَ لَكُمْ بَعْضَ الَّذِي تَخْتَلَفُونَ فِيهِ فَأَتَوْهُمُ اللَّهُ وَأَطِيعُوا اللَّهَ ﴿٦٣﴾

إِنَّ اللَّهَ هُوَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَأَعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ ﴿٦٤﴾

فَاخْتَلَفَ الْأَحْزَابُ مِنْ بَيْنِهِمْ قَوْلًا لِلَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْ عَذَابِ يَوْمِ الْمِيعَةِ ﴿٦٥﴾

هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا السَّاعَةَ أَنْ تَأْتِيَهُمْ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٦٦﴾

الْأَحْيَاءَ يَوْمَئِذٍ يَعْصُهُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ الْأَلْمُتِّقِينَ ﴿٦٧﴾

يَعْبَادِ لَا خَوْفَ عَلَيْكُمُ الْيَوْمَ وَلَا أَنتُمْ تَحْزَنُونَ ﴿٦٨﴾

69. ті, які увірували в Наші знамення та були відданими Нам!

الَّذِينَ آمَنُوا بِآيَاتِنَا وَكَانُوا
مُسْلِمِينَ ﴿٦٩﴾

70. Увійдіть же до раю — ви та ваші дружини, радіючи!»
«Ваші дружини» (азваджу-кум): ібн Касір вважає, що азвадж потрібно розуміти як «схожі на вас»; у такому разі мова йде про інших віруючих.

ادْخُلُوا الْجَنَّةَ أَشْرَعًا وَأَزْوَاجَكُمْ تَحْتِكُمْ ﴿٧٠﴾

71. Їх будуть обходити із золотими тарілками й чашами. Там вони матимуть усе, чого прагнуть душі та в чому знаходять насолоду очі. Там ви будете вічно!

يُطَافُ عَلَيْهِمْ بِصِحَافٍ مِنْ ذَهَبٍ وَأَكْوَابٍ
وَفِيهَا مَا نَشْتَهِيهِ الْأَنْفُسُ وَتَلَذُّ
الْأَعْيُنُ وَأَنْشُرُ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٧١﴾

72. Це — рай, який ви успадкували за те, що робили!

وَتِلْكَ الْجَنَّةُ الَّتِي أُورِثْتُمُوهَا بِمَا كُنْتُمْ
تَعْمَلُونَ ﴿٧٢﴾

73. Чекають на вас численні фрукти, які ви будете мати за їжу!»

لَكُمْ فِيهَا فاكهة كثيرة منها تأكلون ﴿٧٣﴾

74. Воістину, грішники вічно будуть у гесні!

إِنَّ الْمُجْرِمِينَ فِي عَذَابٍ جَهَنَّمَ خَالِدُونَ ﴿٧٤﴾

75. Їм не дадуть спочину; там вони будуть у відчаї!

لَا يَقْرَأُ عَنْهُمْ وَهُمْ فِيهِ مُبْسُوُونَ ﴿٧٥﴾

76. Ми не були несправедливі з ними; це вони самі були до себе несправедливі!

وَمَا ظَلَمْنَاهُمْ وَلَكِنْ كَانُوا هُمْ الظَّالِمِينَ ﴿٧٦﴾

77. Вони волатимуть: «О Маліку! Нехай твій Господь знищить нас!» Він скаже: «Ви залишитесь тут!»

وَيَاذُؤَلَمَعَالِ لِيُضِلَّ عَلَيَّا رَبُّكَ قَالَ إِنَّكُمْ
مَنْكُورُونَ ﴿٧٧﴾

Малік — ангел, який охороняє скло.

78. Ми принесли вам істину, але більшість із вас ненавидять істину!
79. Чи ж вони вирішили справу остаточно? Воістину, Ми вирішили остаточно!
80. Невже вони думають, що Ми не чуємо їхніх таємниць та прихованих розмов? Наші посланці все записують за ними!
81. Скажи: «Якби в Милостивого був син, то я перший почав би [йому] поклонятись!»
Інтерполяція — згідно з коментарем ат-Табарі.
82. Але Господь небес і землі, Господь трону, пречистий від того, що Йому приписують!
83. Залиш їх у їхньому пустослів'ї та розвагах, доки вони не зустрінуть той свій День, який їм обіцяно!
84. Він — Бог на небі та Бог на землі. Він — Мудрий, Всезнаючий!
85. Благословенний Той, Кому належить влада над небесами, землею й над тим, що поміж ними. У Нього — знання про Час, і до Нього повернетесь ви!

لَقَدْ جِئْنَاكُمْ بِالْحَقِّ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَوَالِحِينَ ﴿٧٨﴾

أَمْ أَمْرًا مُمَرَّزًا فَإِنَّا مُتَّبِعُونَ ﴿٧٩﴾

أَمْ يَحْسَبُونَ أَنَّا لَا نَسْمَعُ سِرَّهُمْ وَنَجْوَاهُمْ بَيْنَ وَرُسُلِنَا الَّذِينَ يَخْتَفُونَ ﴿٨٠﴾

قُلْ إِن كَانَ لِلرَّحْمَنِ وَدًّا فَأَنَا أَوْلَى الْعَبِيدِينَ ﴿٨١﴾

سُبْحَانَ رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبِّ الْعَرْشِ عَمَّا يَصِفُونَ ﴿٨٢﴾

فَذَرُهُمْ يُخَوِّضُونَ وَيَلْعَبُونَ حَتَّى يُلَاقُوا يَوْمَهُمُ الَّذِي يَوْمَعُدُّونَ ﴿٨٣﴾

وَهُوَ الَّذِي فِي السَّمَاءِ إِلَهٌ وَفِي الْأَرْضِ إِلَهٌ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْعَلِيمُ ﴿٨٤﴾

وَتَبَارَكَ الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَعِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَالنَّجْوَى نُرَجِعُهُمْ ﴿٨٥﴾

86. Ті, кого ви кличете замість Нього, не володіють заступництвом, окрім тих, хто свідчить про істину та володіє знанням!

وَلَا يَمْلِكُ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ
الشَّفَاعَةَ إِلَّا مَنْ شَهِدَ بِالْحَقِّ وَهُمْ
يَعْلَمُونَ ﴿٨٦﴾

87. Якщо ти запитаєш у них про те, хто їх створив, вони неодмінно скажуть: «Аллах!» Як же заблукали вони!

وَلَيْن سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَهُمْ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ فَأَنَّى
يُؤْفَكُونَ ﴿٨٧﴾

88. Ось його слова: «О Господи! Воістину, ці люди не увірували!»

وَقِيلَ لَهُ رَبِّ رَبِّ إِنَّا هَنَؤُنَآ قَوْمٌ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٨٨﴾

Аль-Багавві коментує: «Маються на увазі слова Пророка — мир йому і благословення Аллаха! — в яких він скаржиться своєму Господу».

89. Відвернися ж від них і скажи: «Мир! Скоро ви дізнаєтесь!»

فَأَصْفَحْ عَنْهُمْ وَقُلْ سَلَّمَ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿٨٩﴾

Сура 44. Ад-Духан
(«Дим»)

*Im'яm Аллаха Милостивого,
Милосердного!*

1. Ха. Мім.
2. Клянуся ясним Писанням!
3. Воістину, Ми зіслали його в благословенну ніч! Воістину, Ми застерігаємо!
4. У той час вирішується кожна важлива справа —
5. за наказом від Нас! Воістину, Ми відсилаємо [посланців]
6. як милість від твого Господа! Воістину, Він — Всечуючий, Всезнаючий,
7. Господь небес, землі й того, що між ними — якщо є ви впевненими!
8. Немає бога, крім Нього! Він дарує життя і смерть; ваш Господь та Господь ваших пращурів!
9. Але вони переймаються сумнівами.
10. Зачекай же на той День, коли небо принесе дим, добре видимий,
11. який вкриє людей; це — болісна кара!

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

- حَمِّ ۝
وَأَلَكْتَبِ الْمُبِينِ ۝
إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ مُبَرَّكَةٍ إِنَّا كُنَّا
مُنذِرِينَ ۝
فِيهَا يُفْرَقُ كُلُّ أَمْرٍ كَبِيرٍ ۝
أَمْرًا مِنْ عِنْدِنَا إِنَّا كُنَّا مُرْسِلِينَ ۝
رَحْمَةً مِنْ رَبِّكَ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ۝
رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا إِنَّ
كُنُوفَكُمْ لَأُولِي ۝
لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ رَبُّكُمْ وَرَبُّ
عَالَمِكُمْ الْأُولَى ۝
بَلْ هُمْ فِي شَكٍّ يَلْعَبُونَ ۝
فَارْتَقِبْ يَوْمَ تَأْتِي السَّمَاءُ بِدُخَانٍ مُبِينٍ ۝
يَغشى النَّاسَ هَذَا عَذَابٌ أَلِيمٌ ۝

12. «Господи наш! Відверни від нас кару, адже, воістину, ми — віруючі!»
13. Звідки в них буде нагадування, якщо ясний посланець уже приходив до них,
14. але потім вони від нього відвернулись і сказали:
«Навчений та божевільний!»
«Навчений»: мекканські багатобожники вважали, що Пророка — мир йому і благословення Аллаха! — навчили Корану якись інші люди (див. суру «Бджоли», аят 103).
15. Ми відвернемо покарання лише на малий час; але ви все одно повернетесь [до невір'я]!
Інтерполяція — згідно з тлумаченням аль-Багавві.
16. У День, коли Ми завдамо великого удару, Ми відплатимо їм!
17. Ще раніше за них Ми випробовували народ Фірауна; до них прийшов благородний посланець:
18. «Поверніть мені рабів Аллаха! Воістину, я — посланець до вас, гідний довіри!
19. Не ставте себе вище Аллаха! Воістину, я прийшов до вас із ясним доказом!

رَبَّنَا اكْشِفْ عَنَّا الْعَذَابَ إِنَّا مُؤْمِنُونَ ﴿١٢﴾

إِنِّي لَهُمُ الذِّكْرَى وَقَدْ جَاءَهُمْ رَسُولٌ مُّبِينٌ ﴿١٣﴾

شَرُّوْا لِعَنَتِهِ وَقَالُوا مُعَلَّمٌ مَّجْنُونٌ ﴿١٤﴾

إِنَّا كَاشِفُو الْعَذَابِ قَلِيلًا إِنَّكُمْ عَائِدُونَ ﴿١٥﴾

يَوْمَ نَبْطِشُ الْبَطْشَةَ الْكُبْرَى إِنَّا مُنتَقِمُونَ ﴿١٦﴾

﴿١٧﴾ وَقَدْ فَتَنَّا قَبْلَهُمْ قَوْمَ فِرْعَوْنَ وَجَاءَهُمْ رَسُولٌ كَرِيمٌ ﴿١٧﴾

أَنْ أَدُّوا إِلَيَّ عِبَادَ اللَّهِ إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿١٨﴾

وَأَنْ لَا تَعْلُوا عَلَيَّ إِنَّي أَمِيرٌ كَرِيمٌ ﴿١٩﴾

20. Я просив захисту в Господа
мого та Господа вашого, щоб ви
не каменували мене!
21. Якщо ви не вірите мені, то
залиште мене!»
22. Тож він покликав Господа свого:
«Ці люди — грішники!»
23. Вийди з Моїми рабами
вночі. Воістину, вас будуть
переслідувати!
24. Залиш море в спокої. Воістину,
їхні війська будуть утоплені!
25. Скільки вони залишили садів і
джерел,
26. посівів і благородних
місць,
27. та благ, якими вони
насолоджувались!
28. Ось так! Усе це Ми дарували в
спадок іншим людям.
29. Не плакали за ними небо
й земля, і не дали їм
відстрочки.
30. Ми врятували синів Ізраїла від
принизливої кари
31. Фірауна. Воістину, вивищуючи
себе, він був одним із
порушників!
32. Володіючи знанням, Ми обрали
їх з-посеред інших жителів
світів!
- وَلِي عَذَّتْ بِرَبِّي وَرَبِّكُمْ أَنْ تَرْجُمُونَ ﴿٢٠﴾
- وَإِنْ لَمْ تُؤْمِنُوا لِي فَأَعْرِضُوا ﴿٢١﴾
- فَدَعَا رَبَّهُ أَنْ هَبْ لَنَا مِنْ مَّجْرُمُونَ ﴿٢٢﴾
- فَأَنْسِرْ بَعَادِي لَيْلًا لِنُكْمِ مُتَّبِعُونَ ﴿٢٣﴾
- وَأَنْزِلْكَ الْبَحْرَ زَهْرًا أَنْهَرُ جُنْدَ مُعْرِضُونَ ﴿٢٤﴾
- كَمْ تَرَكُوا مِنْ جَنَّاتٍ وَعَيُْونِ ﴿٢٥﴾
- وَرُزُوعٍ وَمَقَامٍ كَرِيمِ ﴿٢٦﴾
- وَتَعْمَةٍ كَانُوا فِيهَا فَاكِهِينَ ﴿٢٧﴾
- كَذَلِكَ وَأَوْرَثْنَاهَا قَوْمًا آخَرِينَ ﴿٢٨﴾
- فَمَا نَكَتْ عَلَيْهِمُ السَّمَاءُ وَالْأَرْضُ وَمَا كَانُوا مُنظَرِينَ ﴿٢٩﴾
- وَلَقَدْ نَجَّيْنَا ابْنَ إِسْرَائِيلَ مِنْ الْعَذَابِ الْمُهِينِ ﴿٣٠﴾
- مِنْ فِرْعَوْنَ إِنَّهُ كَانَ عَالِيًا مِنَ الْمُعْرِضِينَ ﴿٣١﴾
- وَلَقَدْ أَحْسَرْنَا نُهْرَةَ عَلَى عِدْمِ عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿٣٢﴾

«Володіючи знанням» (аля ільм-ін): «знанням про них» (аль-Багавві), тобто про те, що вони на це заслуговують.

33. Ми дарували їм знамення,
у яких містилося справжнє
випробування.
34. Воістину, ці люди говорять:
*Мова йде про мекканських
багатобожників.*
35. «Для нас буде лише одна
смерть. Нас не воскресять!
36. Тож приведіть наших батьків,
якщо ви говорите правду!»
37. Краці вони чи народ Тубба й
ті, які жили раніше за них? Ми
знищили їх. Воістину, вони були
грішниками!
*«Тубба» — давній титул царів
Ємену (наче «фараон» у Єгипті).*
38. Ми не створювали небес, землю
і того, що поміж ними, заради
розваги,
39. а Ми створили їх лише в
істині; але більшість [людей] не
знає!
40. Воістину, День Розсуду —
строк, встановлений для
всіх,
41. День, коли приятель нічим не
допоможе приятелю; помічників
не буде ні в кого,

وَأَلَيْنَاهُمُ مِنَ الْأَلْوَابِ مَا فِيهِ يَتَّبِعُونَ
مُتَّبِعِينَ ﴿٣٧﴾

إِنَّ هَؤُلَاءِ لَيَقُولُونَ ﴿٣٨﴾

إِنْ مِنْ إِلَّا مَوْتُنَا الْأُولَىٰ وَمَا نَحْنُ بِمُنشَرِينَ ﴿٣٩﴾

فَأْتُوا بِآبَائِنَا إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٤٠﴾

أَلَمْ نَخْلُقْهُمْ أَوْلَادِنَا وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ
أَهْلَكْنَاهُمْ إِنَّهُمْ كَانُوا مُجْرِمِينَ ﴿٤١﴾

وَمَا خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا
لِغَيْرِمْ ﴿٤٢﴾

مَا سَأَلْنَاهُمْ إِلَّا بِالْحَقِّ وَلَكِنْ أَكْفَرْتُمْ لَّا
يَعْلَمُونَ ﴿٤٣﴾

إِنَّ يَوْمَ الْقِيَامِ لَيَصِفُّهُمْ مِمَّا فَعَلْتُمْ أَصْحَابِينَ ﴿٤٤﴾

يَوْمَ لَا يُغْنِي مَوْلَىٰ عَنْ مَوْلَىٰ شَيْئًا وَلَا هُمْ
يُنصَرُونَ ﴿٤٥﴾

42. окрім тих, над ким змилюється
Аллах! Воістину, Він —
Всемогутній, Милосердний!
43. Воістину, дерево заккум
44. буде їжею для грішника
45. і, наче олійний осад, кипітиме в
черевах
*«Мугль» («олійний осад») також
може означати розплавлену
мідь або інший метал (див.
тлумачення ат-Табарі).*
46. так, як кипить окріп!
47. Схопіть його! Тягніть до
середини пекла!
48. Скарайте його — лийте на
голову окріп!
49. Скуштуй же цього! Адже ти —
всемогутній, благородний!
*Слова, які скажуть жителям
пекла, ат-Табарі коментує так:
«Ти думав, що є всемогутнім та
благородним, але насправді ти —
жалюгідний та принижений».*
50. Ось те, в чому ви сумнівались!
51. Воістину, богобоязливі
опиняться у безпечному місці.
52. Серед садів та джерел,
53. одягнувшись у атлас і парчу,
вони сидітимуть одне навпроти
одного.
54. Ось так! Ми поєднаємо їх з
чорноокими.

إِلَّا مَنْ رَحِمَ اللَّهُ إِنَّهُ هُوَ الْعَزِيزُ
الرَّحِيمُ ﴿٤٢﴾

إِنْ شَجَرَتِ الرَّؤْمِ ﴿٤٣﴾

طَعَامَ الْأَيْمِ ﴿٤٤﴾

كَ الْمُهْلِ يَغْلِي فِي الْبُطُونِ ﴿٤٥﴾

كَغَلِي الْحَمِيرِ ﴿٤٦﴾

خُدُوهُ فَاعْتَلُوهُ إِلَىٰ سَوَاءِ الْحَمِيرِ ﴿٤٧﴾

ثُمَّ صُوفُوا فَوْقَ رَأْسِهِ مِنْ عَذَابِ

الْحَمِيرِ ﴿٤٨﴾

ذُقْ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْكَرِيمُ ﴿٤٩﴾

إِنَّ هَذَا مَا كُنْتُمْ بِهِ تَمْتَرُونَ ﴿٥٠﴾

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي مَقَامٍ أَمِينٍ ﴿٥١﴾

فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ﴿٥٢﴾

يَلْبَسُونَ مِنْ سُندُسٍ وَإِسْتَبْرَقٍ

مُتَقَابِلِينَ ﴿٥٣﴾

كَذَلِكَ وَرَوْنَاهُمْ بِحُورٍ عِينٍ ﴿٥٤﴾

55. Вони проситимуть кожен плід,
перебуваючи в безпеці.
56. Там вони уже не зазнають
смерті — після того, як сталася
перша смерть. Він врятує їх від
пекельної кари
57. за Своєю ласкою! Це і є великий
успіх!
58. Ми полегшили його на твоїй
мові; можливо, замисляться
вони!
Масться на увазі Коран.
59. Зачекай же; адже чекають і
вони!

يَدْعُونَ فِيهَا بِكُلِّ فَاكِهَةٍ آمِنِينَ ﴿٥٥﴾

لَا يَذُوقُونَ فِيهَا الْمَوْتَ إِلَّا الْمَوْتَةَ
الْأُولَىٰ وَوَقَدْ نُفِثَ عَنْهَا الْعَذَابَ الْجَحِيمَ ﴿٥٦﴾

فَضَلَّامِن رَّبِّكَ ذَٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٥٧﴾

فَإِنَّمَا ابْتَرْنَاهُ يَلِسَانِكَ لَعَلَّهُمْ
يَتَذَكَّرُونَ ﴿٥٨﴾

فَأَرْتَقِبْ إِنَّهُمْ مُّرْتَقِبُونَ ﴿٥٩﴾

Сура 45. Аль-Джасійя («Схилена на коліна»)

*Ім'ям Аллаха Милостивого,
Милосердного!*

1. Ха. Мім.
2. Писання, зіслане від Аллаха, Всесильного, Мудрого!
3. Воістину, на небесах і на землі — знамення для віруючих!
4. У створенні вас та інших живих істот, яких Він розселив — знамення для людей, які впевнені!
5. У зміні ночі та дня, у наділі, який Аллах відсилає із неба та яким оживлює землю після смерті її, у змінах вітрів — знамення для людей, які розуміють!
6. Такими є знамення Аллаха, які Ми читаємо тобі в істині. У яку ж розповідь, якщо не про Аллаха та Його знамення, вони увірують?
7. Горе кожному брехливому грішнику!
8. Він слухає знамення Аллаха, які ти читаєш йому, а потім вивищує себе, наче ніколи їх і не чув. Сповісти ж йому добру звістку про болісну кару!

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حم

تَنْزِيلِ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ

إِنَّ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَآيَاتٍ لِلْمُؤْمِنِينَ

وَفِي خَلْقِكُمْ وَمَا يَبُثُّ مِنْ دَابَّةٍ آيَاتٌ لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ

وَأَخْتَلَفُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ وَمَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنْ السَّمَاءِ مِنْ رِزْقٍ فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَتَصْرِيفِ الرِّيْحِ آيَاتٌ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ

بَلَىٰ إِنَّ آيَاتِ اللَّهِ تُنذِرُهَا عَلَيْكَ يَا حَتَّىٰ قِيَامِ حُجُبٍ بَعْدَ اللَّهِ وَآيَاتِهِ يَوْمَ يُؤْمِنُونَ

وَذَلِّ لِكُلِّ آفَاكٍ أَلِيمٍ

يَسْمَعُ آيَاتِ اللَّهِ تُنذِرُكَ عَلَيْكَ يَوْمَ يُصِرُّ الْمُكَذِبُونَ كَأَنَّ لَمْ يَسْمَعْهَا فَبَشِّرْهُ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ

9. Коли він дізнається про якісь із Наших знамень, то починає з них глузувати. Таких чекає принизлива кара!
10. Перед ними буде гесна. Не допоможе їм ні те, що вони собі здобували, ні ті, кого вони брали собі як покровителів замість Аллаха! На них чекає велика кара!
11. Це — прямий шлях! А тих, які не вірують у знамення свого Господа, чекає кара з болісними стражданнями!
12. Аллах — Той, Хто підкорив для вас море, щоб кораблі пливли там за наказом Його, і щоб ви шукали Його ласки; можливо, ви будете дякувати!
13. Він підкорив для вас усе те, що на небесах і на землі. Воістину, в цьому — знамення для людей, які мислять!
14. Скажи віруючим, щоб вони простили тих, хто не сподівається на дні Аллаха — нехай Він відплатить людям за те, що вони собі здобували!
«Не сподівається на дні Аллаха»: як свідчить аль-Багавві, мова йде про багатобожників, які не бояться помсти Аллаха.
15. Хто робить добро, робить це задля самого себе. А хто чинить

وَإِذَا عَلِمَ مِنْ آيَاتِنَا شَيْئًا اتَّخَذَهَا هُزُوًا أُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ ﴿٩﴾

مِنْ وَرَائِهِمْ جَهَنَّمُ وَلَا يُغْنِي عَنْهُمْ مَا كَسَبُوا شَيْئًا وَلَا مَا اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ أَوْلِيَاءَ لَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١٠﴾

هَٰذَا هُدًى وَٱلَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ لَهُمْ عَذَابٌ مِّنْ رِّجْزٍ أَلِيمٌ ﴿١١﴾

اللَّهُ ٱلَّذِى سَخَّرَ لَكُمُ ٱلْبَحْرَ لِيَتَّجِرَ ٱلْفُلَ ٱلَّذِى فِيهٖ بِأَمْرِهِٖ وَيَلْتَمَتُوا مِنْ فَضْلِهِٖ وَٱلْعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿١٢﴾

وَسَخَّرَ لَكُم مَّا فِى ٱلسَّمَٰوَاتِ وَمَا فِى ٱلْأَرْضِ جَمِيعًا يَتَّبِعُونَ ٱلَّذِينَ يَلْقَوْنَ أَيْدِيَهُمْ يَتَّكِرُونَ ﴿١٣﴾

قُلْ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا يُعْفَوْنَ ٱلَّذِينَ لَا يُرِيدُونَ ٱلْيَوْمَ ٱلْآخِرِ ٱلَّذِينَ يَتَّبِعُونَ ٱلَّذِينَ يَلْقَوْنَ أَيْدِيَهُمْ يَتَّكِرُونَ ﴿١٤﴾

مَنْ عَمِلَ صَٰلِحًا فَلِنَفْسِهِٗ ۖ وَمَنْ أَسَآءَ

зло, той чинить його проти самого себе. А потім усі ви повернетесь до свого Господа!

16. Ми дарували синам Ізраїла Писання, мудрість і пророцтво, наділили їх благами та вивищили над жителями світів!

17. Ми дарували їм ясні вказівки — за наказом [Нашим]. Через взаємну ненависть вони розійшлися поміж собою лише після того, як до них прийшло знання. Воістину, в День Воскресіння твій Господь розсудить між ними те, про що вони сперечались!

18. А потім Ми вказали тобі на дорогу — за наказом [Нашим]. Йди ж нею, та не йди за бажаннями тих, які не мають знання!

19. Воістину, вони ніяк не врятують тебе від Аллаха. Нечестивці є покровителями одне одних; Аллах — Покровитель богобоязливих!

20. Це — видимі знамення для людей, прямий шлях та милість для впевнених!

21. Невже ті, які здобували собі злі вчинки, думали, що Ми й за життя, і після смерті зробимо їх такими ж, як ті, хто вірував

فَعَلَيْهَا نَسَمٌ إِلَىٰ رَبِّكَ تَرْجَعُونَ ﴿٥٥﴾

وَلَقَدْ آتَيْنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَ
وَالنَّبُوَّةَ وَرَزَقْنَاهُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ وَفَضَّلْنَاهُمْ
عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿٥٦﴾

وَمَا آتَيْنَاهُمْ يَدِينًا مِنَ الْأَمْرِ قَمَا اخْتَلَفُوا
إِلَّا لِمَا بَعْدَ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ بِنِعْمَاتِنَا يَنْتَهِمُونَ
رَبَّكَ يَقْضِي بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا
كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿٥٧﴾

ثُمَّ جَعَلْنَاكَ عَلَىٰ شَرِيحَةٍ مِنَ الْأَمْرِ
فَاتَّبِعْهَا وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٥٨﴾

إِنَّهُمْ لَنْ يَصُورُوا عِنْدَكَ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا وَإِنَّ
الظَّالِمِينَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ وَاللَّهُ وَوَيْ
الْمُتَّقِينَ ﴿٥٩﴾

هَذَا بَصِيرَةٌ لِلنَّاسِ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِّقَوْمٍ
يُوقِنُونَ ﴿٦٠﴾

أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ أُجْرَتْ حُجُوجَ السَّيِّئَاتِ أَنْ
يَجْعَلَهُمُ كَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
سَوَاءً مَخْبِيًّا هُمْ وَمَنْ أَهْلُهُمْ نَسَاءً

і творив добро? Погано ж розсудили вони!

مَا يَحْكُمُونَ ﴿١٥﴾

22. Аллах створив небеса й землю в істині, а також для того, щоб кожній душі відплатили за те, що вона собі здобула. І ні з ким не вчинять несправедливо!

وَخَلَقَ اللَّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ
وَلِيَجْزِيَ كُلَّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ وَهُمْ
لَا يُظْلَمُونَ ﴿١٥﴾

23. Чи ти бачив того, хто зробив богом своє бажання? Володіючи знанням, Аллах збив його зі шляху, запечатав слух і серце, а зір накрити завісою. Хто вкаже йому на прямий шлях замість Аллаха? Невже ви не замислитесь?

أَفَرَأَيْتَ مَنِ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ وَأَصْلَهُ اللَّهُ عَلَىٰ عِلْمٍ
وَجَعَلَ عَلَىٰ سَمْعِهِ وَقَلْبِهِ وَجَعَلَ عَلَىٰ بَصَرِهِ عَنَبَةً
فَمَنْ يَهْدِيهِ مِنْ بَعْدِ اللَّهِ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿١٦﴾

24. Вони говорять: «Існує лише наше земне життя. Ми помираємо та народжуємось; нас винищує лише час». Вони не мають про це знання! Воістину, це лише їхні здогадки!

وَقَالُوا مَا هِيَ إِلَّا أَمْثَلُنَا أَوْ مِثْلَ مَا
يُمَكِّنُنَا إِلَىٰ الْآخِرَةِ وَمَا لَهُمْ
بِذَلِكَ مِنْ عِلْمٍ إِنْ هُمْ
إِلَّا يَظُنُّونَ ﴿١٧﴾

25. Коли їм читають Наші ясні знамення, їхнім єдиним доказом є лише такі слова: «Приведіть наших батьків, якщо ви говорите правду!»

وَلَا تَتْلُو عَلَيْهِمْ آيَاتِنَا يَتَّبِعُونَ مَا كَانُوا حُجَّتُمْ آلَا
أَنْ قَالُوا اتَّبِعُوا آيَاتِنَا إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿١٧﴾

26. Скажи: «Аллах дарує вам життя, потім дарує смерть, а потім збере вас у День Воскресіння, у якому немає сумніву; але більшість людей не знає!»

قُلِ اللَّهُ يُحْيِيكُمْ ثُمَّ يُمَيِّتُكُمْ ثُمَّ يُجْمَعُكُمْ إِلَىٰ يَوْمِ
الْقِيَامَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٨﴾

27. Аллаху належить влада над небесами й землею; у той День,

وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ

يَوْمَ يَخْسِرُ الْمَبْطُلُونَ ﴿١٥﴾

коли прийде час, прихильники
неправди втратять усе!

28. Ти побачиш, що кожна громада
впала на коліна. Кожну
громаду покличуть до її книги:
«Сьогодні вам відплатять за те,
що ви робили!»

وَرَأَى كُلُّ أُمَّةٍ جَاثِيَةً كُلُّ أُمَّةٍ تُدْعَى إِلَى كِتَابِهَا الْيَوْمَ
تُخْرَجُونَ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٦﴾

29. Це Наше писання говорить
проти вас правду. Ми наказали
записувати все, що ви робите!

هَذَا كِتَابُنَا يُطِيقُ عَلَيْكُمْ بِالْحَقِّ إِنَّا كُنَّا
نَسْتَنْسِجُ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٧﴾

30. Тих, які увірували й творили
добро, їхній Господь уведе в
Свою милість! Це і є справжній
успіх!

فَأَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
فَيُدْخِلُهُمْ رَبُّهُمْ فِي رَحْمَتِهِ ذَلِكَ هُوَ
الْقَوْلُ الْمُبِينُ ﴿١٨﴾

31. А тим, які не увірували,
[скажуть]: «Невже вам не
читали Моїх знамень? Але
ви себе вивищували та були
грішними людьми!»

وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا أَفَلَمْ تَكُنْ تَكُنْ عَلَيَّكُمْ
فَأَنْتُمْ تَكْفُرُونَ وَكُنْتُمْ قَوْمًا مُّجْرِمِينَ ﴿١٩﴾

32. Коли вам говорили, що обіцянка
Аллаха правдива, і що в Часі
немає сумніву, ви відповідали:
«Ми не знаємо, що таке Час. Ми
лише маємо здогадки про це і
ми не є впевненими!»

وَإِذَا قِيلَ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَالسَّاعَةُ لَا رَيْبَ
فِيهَا قُلْتُمْ مَا نَدْرِي مَا السَّاعَةُ إِنْ نَظُنُّ إِلَّا ظَنًّا
وَمَا عَنَّا بِمُتَّبِعِينَ ﴿٢٠﴾

33. Їм відкрилися їхні злі вчинки
й вразило їх те, із чого вони
глузували!

وَيَذَّابُنَّهُمْ سَيِّئَاتٍ مَا عَمِلُوا وَخَاقٍ بِهِم
مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ﴿٢١﴾

34. Їм скажуть: «Сьогодні Ми
забудемо вас так, як ви забули
зустріч із цим вашим Днем!
Вашим притулком буде вогонь, і
не буде у вас помічників!

وَيَقِيلُ الْيَوْمَ نَسْسِكُمْ كَمَا نَسِيتُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَذَا
وَمَا أَوْكِلْتُمُ النَّارَ وَمَا لَكُمْ مِنْ نَّاصِرِينَ ﴿٢٢﴾

35. Це так, адже ви глузували зі знамень Аллаха та спокусилися земним життям!» Сьогодні вони не вийдуть звідти, і в них не проситимуть каяття!
36. Хвала Аллаху, Господу небес, Господу землі, Господу світів!
37. Йому належить велич на небесах і на землі, а Він — Всесильний, Мудрий!

ذَلِكُمْ بِالَّذِينَ اتَّخَذُوا آلِهَةً مِّن دُونِ اللَّهِ هُمْ وَاَعْرَبْتُمْ
الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا قَالِیَوْمَ لَا یَخْرُجُوْنَ مِنْهَا وَاٰلٰهُم
یُسْتَعْتَبُوْنَ ﴿٥٥﴾

فِيْهِ الْحَمْدُ رَبِّ السَّمٰوٰتِ وَرَبِّ الْاَرْضِ رَبِّ
الْعٰلَمِیْنَ ﴿٥٦﴾

وَاللهُ الْكَبِیْرُ سَاءَ فِی السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَهُوَ
الْعَزِیْزُ الْحَكِیْمُ ﴿٥٧﴾

Сура 46. Аль-Ахкаф

*Ім'ям Аллаха Милостивого,
Милосердного!*

1. Ха. Мім.
2. Писання, зіслане від Аллаха, Всемогутнього, Мудрого!
3. Ми створили небеса та землю лише в істині та на визначений строк. Але ті, які не вірують, відвертаються від того, чим їх застерігають.
4. Скажи: «Чи ви бачили тих, кого ви кличете замість Аллаха? Покажіть мені, яку частину землі вони створили? Невже вони мають спільність на небесах? Принесіть мені Писання, давніше за це, або хоча б якийсь слід знання, якщо ви правдиві!»
5. Хто ж заблукав сильніше, ніж той, хто кличе замість Аллаха тих, які не дадуть йому відповіді аж до Дня Воскресіння та й не знають про його заклики?
6. Коли люди будуть зібрані, ті стануть їхніми ворогами та зрікатимуться їхнього поклоніння.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حَمْدٌ

تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ ﴿١﴾

مَا خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَأَجَلٍ مُّسَمًّى وَالَّذِينَ كَفَرُوا عَمَّا أُذِرُوا مُعْرِضُونَ ﴿٢﴾

قُلْ أَرَأَيْتُمْ مَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَرُونِي مَاذَا خَلَقُوا مِنَ الْأَرْضِ أَمْ لَهُمْ شِرْكٌ فِي السَّمَوَاتِ أَتَمُونِي بِكِتَابٍ مِنْ قَبْلِ هَذَا أَوْ أَنْزُرُوا مِنْ عِلْمٍ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٣﴾

وَمَنْ أَضَلُّ مِمَّن يَدْعُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ مَنْ لَا يَسْتَجِيبُ لَهُ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ وَهُمْ عَنِ دُعَائِهِمْ غَافِلُونَ ﴿٤﴾

وَإِذَا حُشِرَ النَّاسُ كَانُوا لَهُمْ أَعْدَاءً وَكَانُوا بِعِبَادَتِهِمْ كَافِرِينَ ﴿٥﴾

7. Коли ти читасш їм Наші знамення, ті, які не увірували в істину, що прийшла до них, говорять: «Це — справжнє чаклунство!»
8. Невже вони говорять: «Він вигдав його»? Скажи: «Якщо я вигдав його, то ви ніяк не захистите мене від Аллаха! Він краще знає про ваші балачки; достатньо Його як свідка між мною та вами. А Він — Прощаючий, Милосердний!»
9. Скажи: «Я не є чимось новим серед посланців і я не знаю, що станеться зі мною та вами. Я лише йду за тим, що відкрито мені. І я лише несу від Нього до вас ясну пересторогу!»
10. Скажи: «Як ви думаєте, а якщо це — від Аллаха, а ви у це не увірували? Адже свідок з-посеред синів Ізраїла засвідчив про подібне йому та увірував, тоді як ви погордо знехтували цим. Воістину, Аллах не веде прямим шляхом несправедливих людей!»
Мова йде про Коран.
11. Ті, які не увірували, говорять тим, які увірували: «Якби він був благом, то вони не випередили б нас у цьому!» Вони не пішли за ним прямим

وَإِذَا تَنَزَّلَتْ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا نَسْتَبْتُ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا
لِلْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ هَذَا سِحْرٌ مُّبِينٌ ﴿٧﴾

أَمْ يَقُولُونَ أَفَنَرِيهِ قُلْ إِنْ أَفَرَيْتُهُ فَلَا تَمْلِكُونَ
لِي مِنَ اللَّهِ شَيْئًا هُوَ أَعْلَمُ بِمَا تُفْعَلُونَ فِيهِ كَانَ يَدْعُو
شَهِيدَ النَّبِيِّ وَبَيْنَهُمْ وَهُوَ الْعَمُورُ الرَّجِيمُ ﴿٨﴾

قُلْ مَا كُنْتُ بِدَعَائِمِ الرُّسُلِ وَمَا أَدْرِي مَا
يُفْعَلُ لِي وَلَا يَكُونُ لِي أَتَّبِعُ إِلَّا مَا يُوحَىٰ إِلَيَّ وَمَا
أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٩﴾

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كَانَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَكَرَّمْتُمْ بِهِ
وَشَهِدَ شَاهِدٌ مِنْ نَبِيِّ إِسْرَائِيلَ بَلَّ عَلَىٰ وَشَلِيهِ
فَتَأْمَنَ وَاسْتَكْبَرُوا إِنْ أَنَّىٰ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ
الظَّالِمِينَ ﴿١٠﴾

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ آمَنُوا لَوْ كَانَ
خَيْرًا مَّا سَبَقُونَا إِلَيْهِ وَإِذْ لَمْ يَهْتَدُوا بِهِ
فَسَبَقُونَا هَذَا أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿١١﴾

шляхом, і тому скажуть:
«Воістину, це — правдива
брехня!»

12. Раніше за нього було Писання Муси — керівництво та милість. А це Писання арабською мовою є підтвердженням, щоб застерігати тих, які є несправедливими, а також доброю звісткою для праведників.
13. Воістину, ті, які говорять: «Господь наш — Аллах», а далі йдуть прямим шляхом, не буде страху їм, і не будуть засмучені вони!
14. Саме такі є жителями раю; вони будуть там вічно — за те, що робили!
15. Ми заповідали людині добре ставитись до своїх батьків. Для матері важко носити [плід] та народжувати, а час від початку вагітності до відняття від грудей займає тридцять місяців. Коли ж [людина] досягає зрілого віку та досягає сорока років, то говорить: «Господи! Зроби так, щоб я був вдячним за Твою милість, яку Ти дарував мені та моїм батькам, щоб я робив добрі вчинки, якими Ти будеш задоволений, і щоб був праведним я і нащадки мої!

وَمِنْ قَبْلِهِ كَتَبَ مُوسَىٰ إِمَامًا وَرَحْمَةً
وَهَذَا كِتَابٌ مُّصَدِّقٌ لِّسَانِ عَرَبِيًّا لِّيُنذِرَ
الَّذِينَ ظَلَمُوا وَيُنشِئُ لِمَنْ يَحْسِنُ ۝١٢

إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَامُوا فَلَا
خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ۝١٣

أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا جَرَاءِمًا
كَأُولَٰئِكَ ۝١٤

وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ إِحْسَانًا حَمَلَتْهُ
أُمُّهُ كُرْهًا وَوَضَعَتْهُ كُرْهًا وَحَمَلُهُ وَفِضْلُهُ
ثَلَاثُونَ شَهْرًا حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ أَشُدَّهُ وَوَسَّعَ
أَرْبَعِينَ سَنَةً قَالَ رَبِّ أَوْزِعْنِي أَنْ أَشْكُرَ
بِعَمَلِكَ الَّذِي أَلَمْتَ عَلَيَّ وَعَلَىٰ وَالِدَيَّ وَأَنْ
أَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضَاهُ وَأَصْلِحْ لِي فِي ذُرِّيَّتِي
إِنِّي نَسِيتُكَ وَالَّذِينَ مِنَ الْمَسْجُورِينَ ۝١٥

Каюсь перед Тобою; воістину, я — один із відданих Тобі!»

16. Саме вони є тими жителями раю, від кого Ми приймемо те найкраще, яке робили вони, і Ми простимо їм злі вчинки їхні; такою є правдива обіцянка, яку їм дали.
17. Є такий, хто говорить своїм батькам: «Фе! Невже ви погрожуєте мені тим, що мене виведуть [із могили], якщо ще раніше за мене минуло стільки поколінь?» Вони просять допомоги в Аллаха [і говорять]: «Горе тобі! Увіруй, адже обіцянка Аллаха правдива!» Але він говорить: «Це — лише казки давніх народів!»
18. Справдилося слово про них та про джинів і людей з-посеред народів, які жили ще раніше. Вони втратили все!
19. На кожного чекає свій ступінь — відповідно до того, що робили вони. Це так, щоб вони сповна отримали за свої вчинки, і щоб ні з ким не вчинили несправедливо.
20. [Буде сказано в] День, коли невіруючих поставлять перед вогнем: «Ви витрачали свої блага в земному житті та користувалися ними. Сьогодні

أُولَئِكَ الَّذِينَ تَتَقَبَّلُ عَنْهُمْ أَحْسَنَ مَا عَمِلُوا
وَتَتَجَاوَزُ عَنْ سَيِّئَاتِهِمْ فِي أَصْحَابِ الْجَنَّاتِ
وَعَدَّ الصِّدْقِ الَّذِي كَانُوا يُوعَدُونَ ﴿٥٦﴾

وَالَّذِي قَالَ لَوْلَاذِيهِ أَفِي لَكُمْ أَنْتَعِدَانِي أَنْ
أُخْرَجَ وَقَدْ خَلَيْتَ الْفُرُوجَ مِنْ قَبْلِي وَهَذَا
يَسْتَعِينَانِ اللَّهُ وَبِكَاءِ لَمِنْ إِنْ وَعَدَّ اللَّهُ حَتَّى
يَقُولَ مَا هَذَا إِلَّا أَسْطُورٌ الْأَوَّلِينَ ﴿٥٧﴾

أُولَئِكَ الَّذِينَ حَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ فِي أُمَمٍ قَدْ خَلَتْ
مِنْ قَبْلِهِمْ مِنَ الْجِنِّ وَالإِنْسِ إِنَّهُمْ كَانُوا خٰئِرِينَ ﴿٥٨﴾

وَلِكُلِّ دَرَجَةٍ مِمَّا عَمِلُوا وَأُولَئِكَ لَهُمْ أَشْجَارُهُمْ
وَهُمْ لَا يظَلْمُونَ ﴿٥٩﴾

وَيَوْمَ يُعْرَضُ الَّذِينَ كَفَرُوا عَلَى النَّارِ أَلَذَّابَةٌ
طِينَتُهَا فِي حَيَاتِكُمْ الدُّنْيَا وَاسْتَمْتَعْتُمْ بِهَا
فَالْيَوْمَ تُجْزَوْنَ عَذَابَ الْهُونِ بِمَا كُفَرْتُمْ

вам відплатять принизливою карою за те, що ви без права вивищували себе на землі та за те, що ви були нечестивцями!»

21. Згадай брата адитів. Ось він застерігав свій народ біля аль-Ахкафу, хоча застерігачі були: «Не поклоняйтесь нікому, окрім Аллаха; я боюся, що впаде на вас кара у Великий День!»

Аль-Ахкаф розуміють по-різному. Хоча загалом це слово може означати хвилясті піщані бархани, більшість тлумачів вважає, що мова йде про конкретну місцевість, де жили адити (гори у Сирії, пустеля між Оманом та Єменом чи місцина в Ємені — згідно з тлумаченням ат-Табарі).

22. Вони відповіли: «Ти прийшов, щоб відвернути нас від наших богів? Покажи нам те, чим ти погрожуєш нам, якщо ти є правдивим!»
23. Той сказав: «Знання належить лише Аллаху, а я переказую вам те, із чим мене відіслано. Але я бачу, що ви — люди нерозумні!»
24. Коли ж вони побачили хмару, яка насувалася на їхні долини, то сказали: «Ця хмара пролле на нас дощ!» Таж ні! Ось те, що ви намагалися прискорити — вітер, який несе болісну кару!

تَشْتَكِرُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَإِنَّمَا كُنْتُمْ تَقْسِفُونَ ﴿٥٠﴾

﴿ وَأَذْكُرُ أَخَعَايَ إِذْ أَنْذَرْتَهُمْ، بِالْأَحْقَافِ وَقَدْ خَلَّتِ النَّذْرُ مِنْ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿٥١﴾

قَالُوا أَجِئْتَنَا بِكَافِرٍ وَكَاغِبَ عَنِ الْهَيْبَةِ فَأَنْتَ يَا تَعْدَتَانِ إِن كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٥٢﴾

قَالَ إِنَّمَا الْعِلْمُ عِنْدَ اللَّهِ وَأُبَلِّغُكُمْ مَا أُرْسِلْتُ بِهِ وَلَكِنِّي أَرَأَيْكُمْ قَوْمًا تَجَاهَلُونَ ﴿٥٣﴾

فَمَا زَاوَتْهُ عَارِضًا مُسْتَقْبِلَ أَوْدِيَّتِهِمْ قَالَ لَوْ هَذَا عَارِضٌ مُمْطِرُنَا بَلْ هُوَ مَا أَسْتَعْجَلْتُمْ بِهِ رِيحٌ فِيهَا عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٥٤﴾

25. За наказом свого Господа він знищує кожну річ. Тож зранку було видно лише їхні житла! Ось так Ми винагороджуємо грішних людей!

مُدْرِكُ كُلِّ شَيْءٍ بِأَمْرِ رَبِّهَا فَاصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ
إِلَّا مَسْكِنَهُمْ كَذَلِكَ نَجْزِي الْقَوْمَ
الْمُجْرِمِينَ ﴿٢٥﴾

26. Ми укріпили їх так, як не укріплювали вас. Ми дарували їм слух, зір і серця. Але ні слух їхній, ні зір, ні серця не допомогли їм, адже вони заперечували знамення Аллаха; їх вразило те, із чого вони глузували!

وَلَقَدْ مَكَّنَّا لَهُمْ فَتًى مَّا كَانُوا يَنْصُرُونَ
وَجَعَلْنَا لَهُمْ سَمْعًا وَأَبْصَارًا وَأَفْئِدَةً فَمَا أَغْنَىٰ
عَنْهُمْ سَمْعُهُمْ وَلَا أَبْصَارُهُمْ وَلَا أَفْئِدَتُهُمْ
مِّنْ شَيْءٍ إِذْ كَانُوا يَجْحَدُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَحَاقَ
بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ﴿٢٦﴾

27. Ми вже знищили селища поблизу вас; Ми пояснили знамення — можливо, повернуться [на прямий шлях] вони!

وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا مَا حولَكُم مِّنَ الْقَرْيَاتِ
وَصَرَفْنَا الْآيَاتِ أَعْلَاهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٢٧﴾

28. Чому ж їм не допомогли ті, кого вони беруть собі за богів замість Аллаха, прагнучи до Нього наблизитись? Але ж ті залишили їх! Такою є їхня брехня й те, що вони собі вигадують!

فَلَوْلَا نَصْرُهُمُ الَّذِينَ اتَّخَذُوا مِن دُونِ
اللَّهِ قرَبَانًا لَّهَمَّ بَلَّ صَلُّوا عَلَيْهِمْ وَذَلِكِ
إِفْكُهُمْ وَمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ ﴿٢٨﴾

29. Ось Ми відіслали до тебе кількох джинів, щоб вони послухали Коран. І коли вони з'явилися там, то сказали: «Мовчки слухайте!» А коли було закінчено, то вони повернулися до свого народу застерігачами.

وَإِذْ صَرَفْنَا إِلَيْكَ نَفَرًا مِّنَ الْجِنِّ يَسْتَمِعُونَ
الْقُرْآنَ فَلَمَّا حَضَرُوهُ قَالُوا أَنصُرُوا
فَلَمَّا أَضَىٰ وَلُوا إِلَىٰ قَوْمِهِمْ مُنْذِرِينَ ﴿٢٩﴾

30. Вони сказали: «О народе наш! Воистину, ми слухали Писання, яке зіслано після Муси та підтверджує те, що було до нього; воно провадить до істини та до прямого шляху!

قَالُوا إِنَّمَا نَسْمَعُ كَمَا نَسْمَعُ نَبَأَ الْبُرْسِ
بَعْدَ مُوسَىٰ مَصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ يَهْدِي
إِلَى الْحَقِّ وَالَّذِي ظَنَرْنَا أَنَّهُ مُتَّفِقٌ ۝

31. О народе наш! Дайте відповідь тому, хто закликає до Аллаха та увіруйте в Нього! Він простить вам гріхи ваші та врятує вас від болісної кари!»

يَقَوْمَنَا أَجِيبُوا دَاعِيَ اللَّهِ وَآمِنُوا بِهِ
يَغْفِرْ لَكُمْ مِّنْ ذُنُوبِكُمْ وَيُخْرِجَكُمْ مِّنْ عَذَابِ
الْجَهَنَّمَ ۝

32. А хто не відповість тому, хто закликає до Аллаха, той не зможе врятуватися на землі та не матиме покровителів замість Нього. Такі перебувають у справжній омані!

وَمَنْ لَا يُجِبْ دَاعِيَ اللَّهِ فَلَيْسَ بِمُعْجِزٍ فِي
الْأَرْضِ وَلَيْسَ لَهُ مِنَ دُونِهِ أَوْلِيَاءُ أُولَٰئِكَ
فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ۝

33. Невже вони не бачать, що Аллах — Той, Хто створив небеса й не втомився від їхнього створення — спроможний воскресити мертвих? Так, Він спроможний на кожну річ!

أُولَٰئِكَ يَرَوْنَ أَنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ وَلَوْ بَعِيَّ خَلَقَهُنَّ يَتَّقِدِرَ عَلَىٰ أَنْ
يُحْيِيَ الْمَوْتَىٰ بَلَىٰ إِنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝

34. [Буде сказано в] День, коли невіруючих поставлять перед вогнем: «Невже це не істина?» Вони скажуть: «Так, клянемося нашим Господом!» А Він скаже: «Скуштуйте ж кару за те, що ви не вірували!»

وَيَوْمَ يُعْرَضُ الَّذِينَ كَفَرُوا عَلَى النَّارِ أَلَيْسَ هَذَا
بِالْحَقِّ قَالُوا بَلَىٰ وَرَبِّنَا قَالَ فَذُوقُوا الْعَذَابَ
بِمَا كُنتُمْ تَكْفُرُونَ ۝

35. Терпи ж, як терпіли рішучі посланці, і не намагайся прискорити для них [кару]. У той День, коли вони побачать

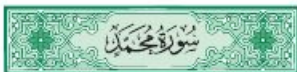
فَأَصْبِرْ كَمَا صَبَرَ أُولُو الْعَزْمِ مِنَ الرُّسُلِ وَلَا
تَسْتَعْجِلْ لَهُمْ كَأَنَّهُمْ يَوْمَ يَرَوْنَ مَا يُوعَدُونَ

обіцяне, подумають, що пробули [на землі] лише якусь годину дня. Таким є послання! Невже загине хтось, окрім нечестивих людей?

لَوْ تَبَسَّوْا إِلَّا سَاعَةً مِّن نَّهَارٍ بَلَّغٌ فَهَلْ يُهْلِكُ إِلَّا الْقَوْمَ الْفَاسِقُونَ ﴿٥٦﴾

Сура 47. Мухаммад

*Ім'ям Аллаха Милостивого,
Милосердного!*

1. Вчинки тих, які не увірували та збивали інших зі шляху Аллаха, Він зробив марними.
2. А тим, які увірували й творили добро, які увірували в те, що зіслано Мухаммаду — а воно є істиною від Господа їхнього — Він простив злі вчинки їхні та покращив справи їхні.
3. Це так, адже ті, які не увірували, пішли слідом за неправдою, а ті, які увірували, пішли слідом за істиною від Господа їхнього. Ось так Аллах наводить людям їхні притчі.
4. Тож коли ви зустрічаєте тих, які не увірували, рубайте їхні шиї. А коли ви здолаєте їх, то міцно накладайте пута! Далі або милуйте їх, або беріть викуп — доти, доки війна не скине свій тягар. Так! Якби Аллах побажав, то помстився б їм Сам, але Він прагне випробувати одних із вас іншими. Вчинки тих, які ведуть боротьбу на шляху Аллаха, Він ніколи не зробить марними,

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الَّذِينَ كَفَرُوا وَاصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ أَصَلَّ
أَعْمَانَهُمْ ﴿١﴾

وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَءَامَنُوا بِمَا
نَزَّلَ عَلَيَّ مُحَمَّدٌ وَهُوَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ كَفَرْنَا عَنْهُمْ
سَيِّئَاتِهِمْ وَأَصْلَحَ بَأْلَهُمْ ﴿٢﴾

ذَلِكَ بِأَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا اتَّبَعُوا الْبَاطِلَ وَأَنَّ الَّذِينَ
ءَامَنُوا اتَّبَعُوا الْحَقَّ مِنْ رَبِّهِمْ كَذَلِكَ يَضْرِبُ اللَّهُ
لِلنَّاسِ أَمْثَلَهُمْ ﴿٣﴾

وَإِذَا الْقِيَامَةُ الَّذِينَ كَفَرُوا فَصَرَبَ الرَّقَابَ حَتَّىٰ إِذَا
أَخْتَضَمُوا فِي قُيُودِهِمُ الْوُكُوفَ فَإِنَّمَا مَتَاعُهُمْ ذُرِّيٌّ
حَتَّىٰ تَصْعَقُ النُّفُوسُ أَوْ رَازَاهَا ذَلِكَ وَلَوْ يَشَاءُ اللَّهُ
لَآتَتْكُمْ مِنْهُمُ وَالْكُنُوفُ لَئِنَّمَا لَبَعْضُكُمْ يَبْعَضٌ
وَالَّذِينَ قَاتَلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَلَنْ يُضِلَّ أَعْمَالَهُمْ ﴿٤﴾

5. вкаже їм прямий шлях та покращить справи їхні, سَمِّدِي بَعْرًا وَاصْلِحْ يَا اَللهُمَّ ⑤
6. та введе в рай, про який уже дав їм знати. وَيُدْخِلُهُمُ الْجَنَّةَ عَرَّفَهَا لَهُمْ ⑥
7. О ви, які увірували! Якщо ви допоможете Аллаху, то Він допоможе вам та ствердить ваш поступ! يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِن تَصُومُوا ءَللهُ يَصْرِّحْكُمْ وَبَيِّنَتْ أَقْدَامَكُمْ ⑦
8. Нехай згинуть ті, які не вірують! Він зробить марними вчинки їхні. وَالَّذِينَ كَفَرُوا فَتَعَسَا لَهُمْ ءَاصِلُ ءَعْمَالِهِمْ ⑧
9. Це так, адже вони зненавиділи те, що зіслав Аллах; Він зробив даремними вчинки їхні! ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَفَرُوا ءَمَا أُنزِلَ إِلَيْهِمْ فَآخَظُوا ءَعْمَالَهُمْ ⑨
10. Невже вони не подорожували землею та не бачили, яким був кінець тих, які жили раніше за них? Аллах знищив їх! Те ж саме чекає невіруючих! ءَأَلَمْ يَسِيرُوا فِي ءَلْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ دَرَأَ ءَللهُ عَلَيْهِمُ ءَلْيَكْفِرِينَ ءَمَنَّا لَهُمْ ⑩
11. Це так, адже Аллах — Покровитель тих, які увірували, а невіруючі не мають покровителя! ذَلِكَ بِأَن ءَللهُ مَوْلَى الَّذِينَ ءَامَنُوا وَأَنَّ ءَلْكُفْرِينَ لَا مَوْلَى لَهُمْ ⑪
12. Воістину, тих, які увірували й творили добро, Аллах введе до садів раю, де течуть ріки. А ті, які не увірували, насолоджуються благами та споживають їжу, наче тварини. Притулком їхнім буде вогонь! إِنَّ ءَللهُ يُدْخِلُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا ءَلْأَنْهَارُ وَالَّذِينَ كَفَرُوا يَسْتَعْتَبُونَ وَءَمَا يَكُونُ لَهُمْ مَأْكُلٌ ءَلْأَنْعَامِ ءَلْوَالِنَارِ مَسْوَى لَهُمْ ⑫
13. Скільки селищ, сильніших за твоє селище, з якого тебе вигнано, Ми знищили! У них не було помічника. وَكَأَيِّن مِّن قَرْيَةٍ هِيَ أَشَدُّ قُوَّةً مِّن قَرْيَتِكَ ءَلْيَوْمِ ءَأُخْرِجُكَ ءَاهْلِكَ كَمَا هِيَ وَلَا نَاصِرَ لَهُمْ ⑬

14. Невже той, хто тримається ясного доказу від свого Господа, рівний тому, кому видалися прекрасними його злі вчинки та хто йде слідом за своїми пристрастями?

أَمْ مَنْ كَانَ عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّهِ كَمَنْ زُرِنَ لَهُ سُوءَ عَمَلِهِ وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ ﴿٤٧﴾

15. Така картина раю, обіцяного богобоязливим: там течуть ріки з води, яка не застоюється, ріки з молока, яке не змінює свого смаку, ріки з вина, яке дарує насолоду тим, хто його п'є, ріки з очищеного меду. Вони матимуть там кожен плід та прощення від Господа свого. Невже вони схожі на тих, хто вічно перебуватиме в пеклі та питиме киплячу воду, яка розриватиме їхні нутрощі?

مَثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي وَعَدَ الْمُتَّقُونَ فِيهَا أَنْهَارٌ مِّن مَّاءٍ غَيْرِ آسِنٍ وَأَنْهَارٌ مِّن لَّبَنٍ لَّو تَغَيَّرَ طَعْمُهُ وَأَنْهَارٌ مِّنْ خَمْرٍ لَّذَّةٍ لِلشَّرَّابِينَ وَأَنْهَارٌ مِّنْ عَسَلٍ مُّصَفًّى وَلَهُمْ فِيهَا مِن كُلِّ الثَّمَرَاتِ وَمَغْفِرَةٌ مِّن رَّبِّهِمْ كَمَنْ هُوَ خَالِدٌ فِي النَّارِ وَسُقُوا مَاءً حَمِيمًا فَقَطَّعَ أَمْعَاءَهُمْ ﴿٤٨﴾

16. Серед них є ті, хто слухає тебе. Але коли вони вийшли від тебе, то сказали тим, кому дане знання: «Що це він говорив щойно?» Вони — ті, чий серця Аллах запечатав та хто йде слідом за своїми пристрастями!

وَمِنْهُمْ مَّن يَسْتَمِعُ لَكَ حَتَّىٰ إِذَا خَرَجُوا مِنْ عِندِكَ قَالُوا لِلَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ مَاذَا قَالَ أَنَّىٰ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ طَبَعَ اللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ ﴿٤٩﴾

17. А тим, хто йде прямим шляхом, Він помножує Своє керівництво та дарує їм богобоязливість їхню!

وَالَّذِينَ هُمْ وَرَادُّوا هُمْ هُدًى وَآذَانَهُمْ نَقَوْنَهُمْ ﴿٥٠﴾

18. Невже вони чекають чогось іншого замість Часу, який прийде до них раптово? Уже з'явилися прикмети його! Та чи

فَهَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا السَّاعَةَ أَن تَأْتِيَهُمْ بَغْتَةً فَقَدْ جَاءَ أَشْرَاطُهَا فَأَنَّىٰ لَهُمْ إِذَا جَاءَهُمْ يَذْكُرُهُمْ ﴿٥١﴾

допоможе їм нагадування, коли він прийде до них?

19. Тож знай, що немає бога, крім Аллаха, проси прощення за свій гріх, за гріх віруючих чоловіків і жінок. Аллах знає про вашу працю та про ваш відпочинок!
20. Говорять ті, які увірували: «Чому не зіслано суру?» А коли було зіслано ясно викладену суру та й згадано там боротьбу, ти побачив, що ті, в чиїх серцях хвороба, дивляться на тебе поглядом того, хто втратив свідомість перед смертю. Для них кращою була би *Як свідчить аль-Багавві, мова йде про суру із закликком до боротьби проти невіруючих.*
21. покора та добре слово. А якщо справу вирішено, то правдивість перед Аллахом буде кращою для них!
22. Можливо, якщо ви відвернетесь, то поширите нечестя на землі та розірвете родинні зв'язки.
23. Вони є тими, кого Аллах прокляв і позбавив слуху та зору.
24. То чи не поміркують вони над Кораном? Невже на їхніх серцях — замки?

فَاعْلَم أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَسْتَغْفِر
لِذُنُوبِكَ وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَاللَّهُ
يَعْلَمُ مَقَالِكَ وَمَثْوَاكَ ﴿١٩﴾

وَيَقُولُ الَّذِينَ آمَنُوا لَوْلَا نَزَّلَتْ قِيَادًا
أُنزِلَتْ سُورَةٌ مَّحْكَمَةٌ وَذُكِرَ فِيهَا الْقِتَالُ
رَأَيْتَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ يَنْظُرُونَ إِلَيْكَ
نَظَرَ الْمَغْشِيِّ عَلَيْهِ مِنَ الْمَوْتِ فَأُولَئِكَ لَهُمْ ﴿٢٠﴾

طَاعَةً وَقَوْلٌ مَعْرُوفٌ فَإِنَّا عِزُّ الْأَمْرِ فَالْوَقْرُ
صَدَقُوا اللَّهَ لَكِنَّا خَيْرٌ أَلَمْ تَرَ ﴿٢١﴾

فَهَلْ عَسَيْتُمْ إِنْ تَوَلَّيْتُمْ أَنْ تُفْسِدُوا فِي
الْأَرْضِ وَتَقَطَعُوا أَرْحَامَكُمْ ﴿٢٢﴾

أُولَئِكَ الَّذِينَ لَعَنَهُمُ اللَّهُ فَأَصَمَّهُمْ وَأَعَمَّى
أَبْصَارَهُمْ ﴿٢٣﴾

أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ أَلَمْ تَرَ أَنَّا أَعْرَجْنَا قُلُوبَ أَقْفَاهُمْ ﴿٢٤﴾

25. Воістину, тих, які повернулися назад після того, як їм став зрозумілий прямий шлях, звабив шайтан та підманув хибними сподіваннями.
26. Це так, адже вони сказали тим, хто зненавидів зіслане Аллахом: «Ми будемо коритись вам у деяких справах». Та Аллах знає їхні тасмниці!
27. А що буде, коли ангели заберуть їх та почнуть бити по обличчях і спинах?
28. Це так, адже вони пішли за тим, що прогнівило Аллаха та й зненавиділи те, чим Він задоволений. Тож Він зробив марними їхні вчинки!
29. Невже ті, в чиїх серцях хвороба, думають, що Аллах не викрис їхньої злоби?
30. Якби Ми побажали, то показали б їх тобі, і ти впізнав би їх за ознаками їхніми. Але ти впізнаєш їх за звучанням слів їхніх. Аллах знає про їхні вчинки!
31. Ми будемо випробовувати вас доти, доки не пізнаємо тих серед вас, хто веде боротьбу й тих, хто має терпіння; і Ми випробуємо звістки про вас!

إِنَّ الَّذِينَ أَرْتَدُّوا عَلَيَّ أَدْبَارِهِمْ مِن بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْهُدَىٰ ۚ الشَّيْطَانُ سَوَّلَ لَهُمْ وَأَمْلَىٰ لَهُمْ ﴿٢٥﴾

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا لِلَّذِينَ كَرِهُوا مَا نَزَّلَ اللَّهُ سَطِطُوعُكُمْ فِي بَعْضِ الْأُمْرِ ۗ وَاللَّهُ يَعْلَمُ إِسْرَارَهُمْ ﴿٢٦﴾

فَكَيْفَ إِذَا تَوَفَّتْهُمُ الْمَلَائِكَةُ ۚ يَضْرِبُونَ وُجُوهَهُمْ وَأَدْبَارَهُمْ ﴿٢٧﴾

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ اتَّبَعُوا مَا أَشْحَطَ اللَّهُ وَكَرِهُوا رِضْوَانَهُ ۗ فَأَحْبَطَ أَعْمَالَهُمْ ﴿٢٨﴾

أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ أَن لَّنْ يُخْرِجَ اللَّهُ أَضْعَفَتَهُمْ ﴿٢٩﴾

وَلَوْ نَشَاءُ لَأَنزَلْنَاكَ هُمْ فَلَقَرَفَتَهُمْ ۖ يَسْمَعُونَ وَلَقَرَفَتَهُمْ فِي لَحْنِ الْقَوْلِ ۗ وَاللَّهُ يَعْلَمُ أَعْمَالَكُمْ ﴿٣٠﴾

وَأَنبَأُونَا كَوَاحِشِي نَقَلَهُ الْمُجَاهِدِينَ مِنْكُمْ ۗ وَالصَّابِرِينَ وَتَبَاوَأُ الْخَبَارِ كَرًا ﴿٣١﴾

32. Воістину, ті, які не увірували, збивали інших зі шляху Аллаха та суперечили Посланцю після того, як їм став зрозумілим прямий шлях, ніяк не зможуть зашкодити Аллаху, а Він зробить марними їхні вчинки.

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ
وَشَاقُوا الرُّسُولَ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ
الْهُدَىٰ لَنْ يَضُرُّوا اللَّهَ شَيْئًا وَسَيُحِطُّ
أَعْمَلُهُمْ ﴿٣٢﴾

33. О ви, які увірували! Коріться Аллаху, коріться Посланцю та не марнуйте своїх вчинків.

﴿يَتَّخِذُهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ
وَأَطِيعُوا الرُّسُولَ وَلَا تَبْطُلُوا أَعْمَلَكُمْ﴾ ﴿٣٣﴾

34. Воістину, ті, які не увірували, збивали інших зі шляху Аллаха, а потім вмерли невірними, не матимуть прощення від Аллаха.

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ
مَاتُوا وَهُمْ كُفَّارٌ فَلَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ ﴿٣٤﴾

35. Не слабшайте та не закликайте до миру, адже ви будете переможцями. Аллах — з вами, і Він не применшить ваших вчинків!

فَلَا يَهِنُوا وَتَدْعُوا إِلَى السَّلَامِ وَأَنْتُمْ الْأَعْلَوْنَ
وَاللَّهُ مَعَكُمْ وَلَنْ يَبْرِكُوا أَعْمَلَكُمْ ﴿٣٥﴾

36. Воістину, земне життя — лише гра та забава. Якщо ви віруєте й будете богобоязливими, Він дарує вам винагороду й не проситиме вашого майна!

إِنَّمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا لَعِبٌ وَلَهْوٌ وَإِنْ تُؤْمِنُوا
وَتَتَّقُوا يُؤْتِكُمْ أَجْرَكُمْ وَلَا يَسْأَلْكُمْ
أَمْوَالَكُمْ ﴿٣٦﴾

37. А якщо Він проситиме його наполегливо, а ви будете скупими, то Він викриє вашу злобу!

إِنْ يَسْأَلْكُمْ هَا فَيُخْفِكُمْ تَسَخَّلُوا وَلا يُخْرِجْ
أَصْفَانَكُمْ ﴿٣٧﴾

38. Ось вас закликають жертвувати на шляху Аллаха, але дехто серед вас скупий. Той, хто

هَذَا سُئِرَ هَذَا لَا يُدْعَوْنَ لِشَفِيفُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ
فِيكُمْ مَنْ يَسْأَلُ وَمَنْ يَسْأَلُ فَإِنَّمَا يَسْأَلُ

скупий, скупий лише на шкоду собі. Аллах — Багатий, а ви — бідні! Та якщо ви відвернетесь, то Він замінить вас іншими людьми, які не будуть схожими на вас!

عَنْ نَفْسِهِ وَاللَّهُ الْغَنِيُّ وَأَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ
وَإِن تَتَوَلَّوْا يَسْتَبَدِلْ قَوْمًا غَيْرَكُمْ ثُمَّ لَا
يَكُونُوا أَمْثَلَكُمْ ﴿٥٧﴾

Сура 48. Аль-Фатх «Перемога»

*Ім'ям Аллаха Милостивого,
Милосердного!*

1. Воістину, Ми дарували тобі переконливу перемогу,
2. щоб Аллах простив тобі гріх, який був раніше та який буде згодом, і щоб довершив Свою милість до тебе та вказав тобі на прямий шлях,
3. і щоб Аллах підтримав тебе великою допомогою!
4. Він — Той, Хто зіслав спокій у серця віруючих, щоб їхня віра була ще сильнішою. Аллаху належить військо небес і землі; Аллах — Всезнаючий, Мудрий!
5. І щоб увести віруючих чоловіків і жінок у райські сади, де течуть ріки; там вони будуть вічно; і щоб простити їм злі вчинки їхні. Це перед Аллахом — великий успіх!
6. І щоб були покарані лицеміри та лицемірки, багатобожники та багатобожниці, які мають злі думки про Аллаха — їх спіткає лихо! Аллах розгнівався на них, прокляв їх і приготував для них геєну; мерзотне ж це місце для повернення!

سُورَةُ الْفَتْحِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُّبِينًا ﴿١﴾

لِيُغْفِرَ لَكَ اللَّهُ مَا تَقَدَّمَ مِن ذَنْبِكَ وَمَا تَأَخَّرَ
وَيُخَيِّرَ بَيْنَهُمَا عَلَيْكَ وَيَهْدِيكَ صِرَاطًا
مُّسْتَقِيمًا ﴿٢﴾

وَيَضْرِبُكَ اللَّهُ نَصْرًا عَظِيمًا ﴿٣﴾

هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ السَّكِينَةَ فِي قُلُوبِ الْمُؤْمِنِينَ
لِيَزِيدُوا دِينًا مَعَ إِيْمَانِهِمْ وَلِلَّهِ جُودُ
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿٤﴾

لِيَدْخُلَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ جَنَّاتُ تَجْرِي مِن
تحتها الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أُوْبِحْنَ لَهُمْ
سَيِّئَاتِهِمْ وَكَانَ ذَلِكَ عِنْدَ اللَّهِ قُرْآنًا
عَظِيمًا ﴿٥﴾

وَيُعَذِّبُ الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ
وَالْمُشْرِكِينَ وَالْمُشْرِكَاتِ الظَّالِمِينَ يَا اللَّهُ
ظَلَمَ السَّوْءُ عَلَيْهِمْ ذَلِيلَةُ السَّوْءِ وَعَظِيمٌ
اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَلَعَنَهُمْ وَأَعَدَّ لَهُمْ جَهَنَّمَ
وَسَاءَتْ مَصِيرًا ﴿٦﴾

7. Аллаху належить військо небес і землі; Аллах — Всесильний, Мудрий!
8. Воістину, Ми відіслали тебе як свідка, доброго вісника й застерігача,
9. щоб ви увірували в Аллаха та Його Посланця, поважали його та шанували, а Його прославляли зранку та ввечері!
10. Воістину, ті, які присягнули на вірність тобі, присягнули на вірність Аллаху. Рука Аллаха — над їхньою рукою! А хто порушив присягу, той порушив її на шкоду самому собі. А хто виконує те, про що він уклав завіт із Аллахом, тому Він дарує велику винагороду!
11. Бедуїни, які залишилися позаду, скажуть тобі: «Нам завадило наше майно та родини, тож попроси для нас прощення!» Своїми язиками вони говорять те, чого немає в їхніх серцях. Скажи: «Хто зможе захистити вас від Аллаха, якщо Він побажає заподіяти вам шкоду чи принести користь?» Воістину, Аллаху відомо те, що вони роблять!
12. Але ж ви думали, що Посланець і віруючі ніколи не повернуться до своїх родин. Це видалося

وَلِلَّهِ جُودُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَكَانَ
اللَّهُ غَزِيرًا حَكِيمًا ﴿٥﴾

إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَهِيدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ﴿٥﴾

لِتُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ، وَتُعَزِّرُوهُ وَتُقِرُّوهُ
وَتُسَبِّحُوهُ بُكْرَةً وَأَصِيلًا ﴿٥﴾

إِنَّ الَّذِينَ يُبَايِعُونَكَ إِنَّمَا يُبَايِعُونَ
اللَّهَ يَدُ اللَّهِ فَوْقَ أَيْدِيهِمْ فَمَنْ نَكَتَ
فِيئِمَّا يَنْتَكُ عَلَى نَفْسِهِ، وَمَنْ أَوْفَى بِمَا
عَاهَدَ عَلَيْهِ اللَّهُ فَمُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿٥﴾

سَيَسْأَلُونَكَ الْمُخَلَّفُونَ مِنَ الْأَعْرَابِ
شَغَلَتْنَا أَمْوَالُنَا وَأَهْلُونَا فَاسْتَغْفِرْنَا
يَقُولُونَ يَا لَيْسَ جِهْمًا لَيْسَ فِي قُلُوبِهِمْ
قُلْ مَنْ يَمْلِكُ لَكُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا إِنْ أَرَادَ بِكُمْ
ضَرًّا أَوْ أَرَادَ بِكُمْ نَفْعًا لَنْ كَانَ اللَّهُ بِمَا
تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ﴿٥﴾

بَلْ ظَنَنْتُمْ أَنْ لَنْ يَنْقَلِبَ الرَّسُولُ
وَالْمُؤْمِنُونَ إِلَىٰ أَهْلِيهِمْ أَبَدًا وَرَبُّنَا ذَلِكَ فِي

прекрасним для ваших сердець, і у вас з'явилися злі думки. Були ви зіпсутими людьми!

13. А якщо хто не увірує в Аллаха та Його Посланця, то Ми вже приготували пекло для невіруючих!
14. Аллаху належить влада над небесами й землею. Він прощає, кого побажає, та карає, кого побажає. Аллах — Прощаючий, Милосердний!
15. Коли ви рушите за військовою здобиччю, щоб узяти її, ті, які залишилися позаду, скажуть: «Дозвольте й нам піти за вами!» Вони прагнуть змінити слово Аллаха. Скажи: «Ви не підете за нами, адже так ще раніше сказав Аллах!» А вони скажуть: «Ні, ви заздрите нам!» Мало ж вони розуміють!
16. Скажи тим бедуїнам, які залишилися позаду: «Вас покличуть виступити проти людей, наділених великою силою. Ви будете битися з ними або ж вони покоряться самі. Якщо ви послухаетесь, то Аллах дарує вам прекрасну винагороду, а якщо відвернетесь — так, як відверталися раніше — то Він скарає вас болісною карою!»

فُلُوبِكُمْ وَظَنَّتُمْ ظَنَ السَّوْءِ وَكُنْتُمْ قَوْمًا بُورًا ﴿١٣﴾

وَمَنْ لَّمْ يُؤْمِنِ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ فَإِنَّا أَعْتَدْنَا
لِلْكَافِرِينَ سَعِيرًا ﴿١٤﴾

وَاللَّهُ مَلِكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يَغْفِرُ لِمَن
يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَن يَشَاءُ وَكَانَ اللَّهُ عَفُوًّا
رَحِيمًا ﴿١٥﴾

سَيَقُولُ الْمُخَلَّفُونَ إِذَا انطَلَقْتُمْ إِلَى
مَعَانِفٍ لِّتَأْخُذُواهَا ذُرُوءًا نَّتَيْعِكُمْ يَتَبَدَّوْنَ
أَن يَبْدُلُوا كَلِمَ اللَّهِ قُلْ لَن تَتَّبِعُونَا كَذَلِكُمْ
قَالَ اللَّهُ مِن قَبْلُ فَسَيَقُولُونَ بَلْ نَحْسَدُ وَتَنَا
بَلْ كَانُوا لَا يَتَفَقَهُونَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿١٦﴾

قُلْ لِلْمُخَلَّفِينَ مِنَ الْأَعْرَابِ سَعَدَتِ إِلَى
قَوْمِ أُولِي الْأَيْمَانِ شَدِيدًا فَقَتَلُوا نَهْمَهُمْ أَوْ يُسْأَلُونَ
فَإِن تَطِيعُوا نُؤْتِكُمُ اللَّهُ أَجْرًا حَسَنًا وَإِن
تَوَلَّوْا كَمَا تَوَلَّيْتُمْ مِن قَبْلُ يُعَذِّبْكُمْ عَذَابًا
أَلِيمًا ﴿١٦﴾

Ібн Касір коментує вираз «покоряться самі» (йуслімун) так: «увійдуть до вашої релігії без боротьби, а за власним вибором».

17. Немає гріха на сліпому, немає гріха на кульгавому, немає гріха на хворому. А хто кориться Аллаху та Його Посланцю, того Він уведе до райських садів, де течуть ріки. А того, хто відвернеться, Він скарає болісною карою!
18. Аллах був задоволений віруючими, коли вони присягнули тобі під деревом; Він знав те, що було в їхніх серцях, зіслав для них спокій та винагородив близькою перемогою
19. і багатою військовою здобиччю, яку вони мали захопити. Аллах — Всесильний, Мудрий!
20. Аллах пообіцяв вам багату військову здобич, яку ви ще захопите. Він прискорив це для вас та утримав руки людей від вас, щоб це було знаменням для віруючих і вказало вам на прямий шлях!
21. Буде ще й інше, на що ви досі не спромоглися, проте Аллах уже оточив це! Воістину, Аллах спроможний на кожную річ!

لَيْسَ عَلَى الْأَعْمَى حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْأَعْرَجِ حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْمَرِيضِ حَرَجٌ وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَمَنْ يَتَوَلَّ يَْعُدِّبْهُ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿١٧﴾

لَقَدْ رَضِيَ اللَّهُ عَنِ الْمُؤْمِنِينَ إِذْ يُبَايِعُونَكَ تَحْتَ الشَّجَرَةِ فَعَلِمَ مَا فِي قُلُوبِهِمْ فَأَنْزَلَ السَّكِينَةَ عَلَيْهِمْ وَأَثَبَهُمْ فَتْحًا قَرِيبًا ﴿١٨﴾

وَمَعَازِيرَ كَثِيرَةً يَأْخُذُ بِهَا وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا ﴿١٩﴾

وَعَدَّ اللَّهُ مَعَاذَهُ كَثِيرَةً تَأْخُذُ بِهَا فَعَجَّلَ لَكُمْ هَذِهِ وَكَفَّ أَيْدِيَ النَّاسِ عَنْكُمْ وَلِتَكُونَ آيَةً لِّلْمُؤْمِنِينَ وَنَهْدِيكُمْ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا ﴿٢٠﴾

وَأُخْرَى لَمْ تَقْدِرُوا عَلَيْهَا قَدْ أَحَاطَ اللَّهُ بِهَا وَكَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرًا ﴿٢١﴾

22. Якщо невіруючі будуть битися із вами, то вони неодмінно повернуться назад, а потім не знайдуть собі ні покровителя, ні помічника.

وَلَوْ قَاتَلَكُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا أُولَئِكَ الْأَدْبَارُ ثُمَّ لَا يُجِدُونَ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ﴿۲۲﴾

23. Таким є закон Аллаха, як це вже було раніше. Ти не знайдеш зміни для закону Аллаха!

سُنَّةَ اللَّهِ الَّتِي قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلُ وَلَنْ يَجِدَ لِسُنَّةِ اللَّهِ تَبْدِيلًا ﴿۲۳﴾

24. Він — Той, Хто утримав від вас руки [ворогів], а також і ваші руки; це було в низовині біля Мекки після того, як Він дозволив вам подолати їх. Аллах бачить те, що ви робите!

وَهُوَ الَّذِي كَفَّ أَيْدِيَهُمْ عَنْكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ عَنْهُمْ بِبَطْنِ مَكَّةَ مِنْ بَعْدِ أَنْ أَظْفَرَكُمْ عَلَيْهِمْ وَكَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرًا ﴿۲۴﴾

25. Вони не стали віруючими, не дозволили вам увійти до Забороненої Мечеті, затримали жертвних тварин, щоб ті не дійшли до належного місця. Якби не віруючі чоловіки та жінки, яких ви не знаєте та яких, через це незнання ваше, ви могли б затоптати та опинитись у важкому становищі, [Аллах дозволив би вам увійти до Мекки]. Але так Він уведе в Свою милість того, кого побажає. І якби вони відокремились одне від одного, то Ми скарали б невіруючих серед них болісною карою!

هُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَالْهُدَىٰ مَعَكُمُ وَأَنْ يَتَّبِعَ مَجْلَهُمْ وَلَا رِجَالٌ مُؤْمِنُونَ وَيَسَاءَ لِمُؤْمِنَاتٍ لَمْ تَعْلَمُوهُنَّ أَنْ تَطَّوَّهُنَّ فَضْصِبَكُمْ فِيهِنَّ مَعْرَةٌ بَعَثَ اللَّهُ لِنَجْلِ اللَّهِ فِي رَحْمَتِهِ مَنْ يَسَاءَ لَوْ تَوَقَّلُوا الْعَدْبَانَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابَ الْيَسَاءِ ﴿۲۵﴾

Інтерполяція — згідно з тлумаченням ат-Табарі.

26. Ось невіруючі вклали в свої серця гордість — гордість часів невігластва. Та Аллах зіслав спокій Своєму Посланцю та віруючим, зробивши їхнім обов'язком слово богобоязливості; вони заслугоували на це більше та були гідні його. Аллах знає про кожну річ!

27. Аллах показав Своєму Посланцю правдивий сон. Якщо побажає Аллах, ви неодмінно увійдете до Забороненої Мечеті, перебуваючи в безпеці, голячи голови та стрижучи волосся, не маючи страху. Він знав те, чого не знали ви, тож дарував вам, окрім цієї, близьку перемогу!

28. Він — Той, Хто відіслав Свого Посланця із прямим шляхом та істинною релігією, щоб піднести її над усіма іншими релігіями. Достатньо Аллаха як Свідка!

29. Мухаммад — Посланець Аллаха. Ті, які поряд із ним, суворі до невіруючих, але милостиві одне до одного. Ти бачиш, як вони низько кланяються та схиляються у поклонах, прагнучи до ласки Аллаха та Його вдоволення. Їхні обличчя позначені знаками поклонів. Так вони зображені

إِذْ جَعَلَ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي قُلُوبِهِمُ الْحَمِيَّةَ
حَمِيَّةَ الْجَاهِلِيَّةِ فَأَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَى
رَسُولِهِ. وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَأَلْزَمَهُمْ
كَلِمَةَ الشُّكْرِ وَكَانُوا آمِنًا بِهَا وَأَهْلَاهَا
وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا ﴿۲۶﴾

لَقَدْ صَدَقَ اللَّهُ رَسُولَهُ الرُّؤْيَا بِالْحَقِّ
لَتَدْخُلُنَّ الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ إِنْ شَاءَ اللَّهُ
عَامِينَ مُمْحِقِينَ رَأَوْا سَكْمًا وَمُقَصِّرِينَ لَا
تَخَافُونَ فَعَلِمَ مَا لَمْ تَعْلَمُوا فَجَعَلَ مِنْ
دُونِ ذَلِكَ فَتْحًا قَرِيبًا ﴿۲۷﴾

هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَىٰ وَبِإِن
الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَكَفَىٰ
بِاللَّهِ شَهِيدًا ﴿۲۸﴾

مُحَمَّدَ رَسُولَ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى
الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ تَرَاهُمْ أَوْكَافًا سَاجِدًا يُبْتَغُونَ
فَضْلًا مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانًا لِيَسِمَاهُمْ فِي
الْجُحُومِ مِنَ الَّذِينَ السُّجُودَ ذَلِكَ مَثَلُهُمْ فِي
الْتَّوْبَةِ وَمَثَلُهُمْ فِي الْإِخْتِلَافِ كَرَزِجٍ أُخْرِجَ
سَطْرُهُ. فَأَفَازَهُ. فَاسْتَعْلَقَ. فَاسْتَوَى عَلَى
سُوقِهِ يُعْجَبُ الزُّرَّاعَ لِيَغْظِبَهُمُ الْكُفَّارَ

в Таураті. А в Інджілі вони зображені посівом, на якому з'явилася паросль. Він зміцнив її, вона виросла та випрямилася на своєму стеблі, дивуючи сіячів — щоб викликати цим лють у невіруючих. Аллах обіцяв тим із них, які увірували й творили добро, прощення та велику винагороду!

وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
مِنْهُمْ مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا ﴿٥٨﴾

Сура 49. Аль-Худжурат («Кімнати»)

*Im'ям Аллаха Милостивого,
Милосердного!*

1. О ви, які увірували! Не намагайтесь випередити Аллаха та Його Посланця! Бійтеся Аллаха, воістину, Аллах — Всечуючий та Всезнаючий!
2. О ви, які увірували! Не перекрикуйте Пророка та не звертайте до нього так голосно, як ви звертаєтесь одне до одного, інакше ваші вчинки стануть марними, а ви цього й не відчуєте.
3. Воістину, тим, хто перед Посланцем Аллаха знижує свій голос, Аллах очистив серця для богобоязливості. На них чекає прощення та велика винагорода!
4. Воістину, більшість тих, які кличуть тебе з двору, є нерозумними.
«З двору»: букв. «поза кімнатами»
5. Якби вони мали терпіння почекаати доти, доки ти вийдеш, то це було б краще для них. Аллах — Прощаючий, Милосердний!
6. О ви, які увірували! Якщо до вас із якоюсь звісткою прийде

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ ءَامَنُوْا لَا تَقْدِمُوْا عَلٰى يَدَيِّ اللّٰهِ
وَّرَسُوْلِهِۦ وَاَتَقُوْا اللّٰهَ اِنَّ اللّٰهَ سَمِيْعٌ عَلِيْمٌ ﴿١﴾

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ ءَامَنُوْا لَا تَرْفَعُوْا اَصْوَاتَكُمْ
فَوْقَ صَوْتِ النَّبِيِّ وَلَا تَجْهَرُوْا لَهُۥ بِالْقَوْلِ كَجَهْرِ
بَعْضِكُمْ لِبَعْضٍ اَنْ تَحْطٰٓءَ اَعْمَالُكُمْ وَاَنْتُمْ لَا
تَشْعُرُوْنَ ﴿٢﴾

اِنَّ الَّذِيْنَ يَعْضُوْنَ اَصْوَاتَهُمْ عِنْدَ رَسُوْلٍ
اللّٰهِ اُولٰٓئِكَ الَّذِيْنَ اَمْتَحَنَ اللّٰهُ قُلُوْبَهُمْ
لِلشَّقْوٰى لَهُمْ مَّغْفِرَةٌ وَّاَجْرٌ عَظِيْمٌ ﴿٣﴾

اِنَّ الَّذِيْنَ يَنَادُوْنَكَ مِنْ وَّرَآءِ الْحُجُرٰتِ
اَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُوْنَ ﴿٤﴾

وَلَوْ اَنَّهُمْ صَبَرُوْا حَتّٰى تَخْرُجَ اِلَيْهِمْ لَكَانَ خَيْرًا
لَّهُمْ وَاَللّٰهُ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ﴿٥﴾

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ ءَامَنُوْا اِنْ جَاءَكُمْ فَاَسْوَقٌ يَنْتَبِ

нечестивець, то спробуйте все прояснити. Адже через своє незнання ви можете зашкодити людям, про що згодом будете жалкувати!

7. Знайте, що серед вас перебуває Посланець Аллаха. Якби він слухався вас у багатьох справах, то ви потрапили б у скруту. Проте Аллах дозволив вам полюбити віру, зробив її прекрасною для ваших сердець і дарував ненависть до невір'я, нечестя та непослуху. Саме такі йдуть прямим шляхом —
8. завдяки ласці від Аллаха та Його милості. Аллах — Всезнаючий, Мудрий!
9. Якщо дві групи віруючих ведуть між собою боротьбу, то примиріть їх. Але якщо одна з них зазіхає на іншу, то боріться проти тієї, яка виявляє ворожість, доки вона не повернеться до наказу Аллаха. А якщо вона повернеться, то встановіть між ними мир так, як і належить. І будьте справедливими; воістину, Аллах любить справедливих!
10. Воістину, віруючі — браття. Тож встановлюйте мир між братами вашими й бійтесь Аллаха — можливо, помилують вас!

فَتَبَيَّنُوا أَن تُصِيبُوا قَوْمًا بِمِجْمَلَةٍ فَتُصْحَبُوا
عَلَيْهَا مَا فَعَلْتُمْ نَدِمْتُمْ ۝١٧

وَأَعْلَمُوا أَن فِيكَ رَسُولٌ اللَّهُ لَوْ طِغِعَ فِي كِبِيرٍ
مِّنَ الْأَمْرِ لَعَبِئْتُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ حَبِيبٌ إِلَيْكُمْ
الْإِيمَنَ وَرَزَقْنَاهُ فِي قُلُوبِكُمْ وَصَدَّرَ إِلَيْكُمْ
الْكَفْرَ وَالْفُسُوقَ وَالْعِصْيَانَ أُولَئِكَ هُمُ
الرَّاشِدُونَ ۝١٨

فَضَلَّكَ مِنَ اللَّهِ وَنِعْمَةً وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ۝١٩

وَإِن طَائِفَتَانِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ اقْتَتَلُوا
فَأَصْلِحْهُمَا بَيْنَهُمَا فَإِن بَغَتْ إِحَدَهُمَا عَلَى
الْأُخْرَى فَقْبِلُوا إِلَيْهَا تَتَّبِعِي حَتَّى تَقِي إِلَى أَمْرِ اللَّهِ
فَإِن قَاتَلَتْ فَأَصْلِحْهُمَا بَيْنَهُمَا بِالْعَدْلِ
وَأَقْسِطُوا إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ ۝٢٠

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَأَصْلِحُوا بَيْنَ
أَخْوَانِكُمْ وَأَتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ۝٢١

11. О ви, які увірували! Нехай одні люди не глузують з інших — можливо, ті кращі за них. І нехай одні жінки не глузують з інших — можливо, ті кращі за них. Не лайте одне одного та не вигадуйте образливих прізвиськ. Зле ж бути нечестивцем після того, як увірував! А ті, хто не покався, є несправедливими!

12. О ви, які увірували! Уникайте більшості здогадок, адже, воістину, деякі здогадки є гріхом! Не слідкуйте одне за одним та не поширюйте пліток. Невже хтось із вас хоче їсти м'ясо свого покійного брата, якщо це відразу для вас? Бійтеся Аллаха, воістину, Аллах — приймаючий каяття, Милосердний!

«Їсти м'ясо свого покійного брата»: цей вираз означає обговорювати когось, аналогічно вживаному в українській мові фразеологізму «перемивати кістки».

13. О ви, які увірували! Воістину, Ми створили вас із чоловіка та жінки й зробили вас народами та племенами, щоб ви знали одне одного. Воістину, найшанованіші з-посеред вас перед Аллахом — найбільш

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ ءَامَنُوْا لَا يَسْخَرُوْا مِنْ قَوْمٍ
عَسَىٰ اَنْ يَّكُوْنُوْا خَيْرًا مِنْهُمْ وَلَا يَسَاءَ مِنْ نِّسَاۤءِ
عَسَىٰ اَنْ يَّكُنَّ خَيْرًا مِنْھُنَّ وَلَا تَاْمُرُوْا اَنْفُسَكُمْ
وَلَا تَتَّبِعُوْا اِيَّا اَلْاَقْتَابِ يَبْسُ اِلَاسْمُ الْفُسُوْقِ
بَعْدَ الْاِيْمَانِ وَمَنْ لَّمْ يَتُبْ فَاُولٰٓئِكَ هُمُ
الظّٰلِمُوْنَ ﴿٥١﴾

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ ءَامَنُوْا اجْتَنِبُوْا كَثِيْرًا مِّنَ
الظَّنِّ اِنَّ بَعْضَ الظَّنِّ اِثْمٌ وَّلَا تَحْتَسِبُوْا وَّلَا
يَعْتَبُ بَعْضُكُمْ بَعْضًا اَنْ يَّكُوْنَ
يَأْكُلُ لَحْمَ اَخِيْهِ مَيِّتًا فَكْرِهْتُمْ وَاَنْ يَقُوْا
اَللّٰهُ اِنَّ اَللّٰهَ تَوَّابٌ رَّحِيْمٌ ﴿٥٢﴾

يٰۤاَيُّهَا النَّاسُ اِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَّ اُنْثَىٰ وَجَعَلْنَاكُمْ
شُعُوْبًا وَّ قَبَاۤئِلَ لِتَعَارَفُوْا اِنَّ اَكْرَمَكُمْ عِنْدَ
اَللّٰهِ اَتْقٰىكُمْ اِنَّ اَللّٰهَ عَلِيْمٌ حَكِيْمٌ ﴿٥٣﴾

богобоязливі! Воістину, Аллах — Всезнаючий, Всевідаючий!

14. Бедуїни сказали: «Ми увірували!» Скажи: «Ви не увірували, тому говоріть: ми навернулись до ісламу. Але віра ще не ввійшла до ваших сердець. Якщо ви покоритесь Аллаху та Його Посланцю, то Він не применшить ваших вчинків. Воістину, Аллах — Всепрощаючий, Милосердний!»
15. Віруючі — це лише ті, хто увірував у Аллаху та Його Посланця, а потім не мав сумніву та вів боротьбу на шляху Аллаху, жертвуючи своє майно та душу. Саме вони є правдивими!
16. Невже ви бажаєте розповісти Аллаху про вашу релігію, тоді як Аллах знає те, що на небесах і те, що на землі?! Аллах знає про кожну річ!
17. Вони вважають своє навернення до ісламу милістю для тебе. Скажи: «Не вважайте свого навернення до ісламу милістю. Це Аллах виявив до вас милість, коли вказав вам на шлях до віри — якщо ви говорите правду!»
18. Воістину, Аллах знає потаємне небес і землі. І Аллах бачить те, що ви робите!

« قَالِبِ الْأَعْرَابِ ءَأَمَّنَّا قُلُوبَنَا وَلَمْ يَكُن فُؤَادًا مِّنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ ؕ لَا يَلَيْكُم مِّنْ أَعْمَالِكُمْ شَيْءٌ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِذُنُوبِكُمْ ۝١٤»

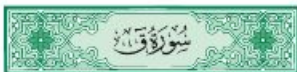
إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ ءَأَمَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ ؕ لَمْ يَكُن لَّهُمْ بَرَاءَةٌ إِلَىٰ أَحَدٍ مِّنْ نَّفْسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ؕ أُولَٰئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ ۝١٥»

قُلْ أَعْلَمُونَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَأَلَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ۝١٦»

يَسْتُونَ عَلَيْكَ أَنْ أَسْلَمُوا قُلْ لَا تَمُنُّوا عَلٰى إِسْلَامِكُمْ بَلِ اللَّهُ يَمُنُّ عَلَيْكُمْ أَنْ هَدَاكُمْ لِلْإِيمَانِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ۝١٧»

إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ غَيْبِ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ وَأَلَّهُ بِصِيرُ مَا تَعْمَلُونَ ۝١٨»

Сура 50. Кяф

*Ім'ям Аллаха Милостивого,
Милосердного!*

1. Кяф. Клянуся Кораном преславним!
2. Але ж вони здивовані тим, що з'явився застерігач з-посеред них самих, і кажуть невіруючі: «Це — дивна річ!
3. Невже, коли ми помremo і станемо прахом, [то воскреснемо?]. Таке повернення — щось надзвичайне!»
4. Ми знаємо, що земля забирає їх, але ж у Нас є зберігаюче Писання!
5. Та відкинули вони істину, коли вона з'явилася їм, і збентежилися вони!
6. Чи не дивилися вони на небо, що над ними, яким чином звели Ми його та прикрасили, і що немає в ньому тріщин?
7. І землю розіслали Ми, встановивши стійкі гори на ній, і виростили на ній усілякі рослини прекрасні,
8. щоб бачив і пам'ятав це кожен покірний раб.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قَافٌ وَالْقُرْآنِ الْمَجِيدِ ﴿١﴾

بَلْ عَجِبُوا أَنْ جَاءَهُمْ مُنذِرٌ مِنْهُمْ فَقَالَ
الْكَافِرُونَ هَذَا شَيْءٌ عَجِيبٌ ﴿٢﴾

أَلَمْ يَأْتِنَا وَكَانُوا أَرْبَابًا لَهُمْ رِجْعٌ يَعُودُونَ ﴿٣﴾

فَدَعَلْنَا مَا نَسْفُصُ الْأَرْضِ مِنْهُمْ وَعِنْدَنَا كِتَابٌ
حَفِيظٌ ﴿٤﴾

بَلْ كَذَّبُوا بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ فَهُمْ فِي أَمْرٍ
مَّرِيعٍ ﴿٥﴾

أَفَلَمْ يَنْظُرُوا إِلَى السَّمَاءِ فَوْقَهُمْ كَيْفَ
بَنَيْنَاهَا وَزَيَّنَّاهَا وَمَا لَهَا مِنْ فُرُوجٍ ﴿٦﴾

وَالْأَرْضِ مَدَدْنَاهَا وَأَلْقَيْنَا فِيهَا رِيسًا وَأَنْبَتْنَا
فِيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجٍ بَهِيجٍ ﴿٧﴾

تَبَصَّرَةٌ وَذَكَرَى لِكُلِّ عَبْدٍ مُنِيبٍ ﴿٨﴾

9. І зіслали Ми з неба воду
благословенну, і проростили
нею сади й зернові посіви,
10. і високі пальми — з гронами
звисаючими,
11. як їжу для рабів [Наших].
Ми оживляємо водою мертву
землю, і таким самим буде й
вихід [із могил].
12. Задовго до них народ
Нуха, жителі Ар-Расса й
Самуда,
13. народи Ада й Фірауна, і брати
Лута,
14. і жителі Аль-Айки, і народ
Тубба — всі вони не визнали
посланців і збулося те, що Я
обіцяв!
15. Хіба втомилися Ми від першого
створення? Але ж вони
перебувають у сумнівах щодо
творення нового!
16. Істинно, створили Ми людину, і
знаємо, що нашіптує їй душа її,
і Ми ближче до неї, аніж шийна
жила!
17. Двоє писарів записують,
сидячи праворуч і
ліворуч.
18. Не вимовить ані слова людина,
щоб наглядяч не був готовий
записати його.

وَنَزَّلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً مُّبْرَكًا فَأَنْبَتْنَا بِهِ
جَنَّاتٍ وَحَبَّ الْحَصِيدِ ﴿٩﴾

وَالنَّخْلَ بَاسِقَاتٍ لَهَا طَعْمٌ نَضِيدٌ ﴿١٠﴾

رِزْقًا لِلْعِبَادِ وَأَحْيَيْنَا بِهِ بَلَدَةً مَيِّتًا كَذَلِكَ
الْخُرُوجُ ﴿١١﴾

كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَأَصْحَابُ الرَّسِّ
وَقَوْمُ ﴿١٢﴾

وَعَادٌ وَفِرْعَوْنُ وَإِخْرَانُ لُوطُ ﴿١٣﴾

وَأَصْحَابُ الْأَيْكَةِ وَقَوْمٌ تُبَعِّعُ كُلِّ رَسُولٍ حَقًّا
وَعَيْدٌ ﴿١٤﴾

أَفَعْيَبْنَا بِالْحَقِّ الْأَوَّلَ بَلْ هُمْ فِي لَبْسٍ مِنْ
حَقِّ جَدِيدٍ ﴿١٥﴾

وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ وَنَعْلَمُ مَا تُوَسَّوَسُ بِهِ نَفْسُهُ
وَسَحْنُ أَعْرَبٍ إِلَيْهِ مِنْ حَبْلِ الْوَرِيدِ ﴿١٦﴾

إِذْ يَتْلَى السُّرَّتَيْنِ مِنَ الْيَمِينِ وَعَنِ الشِّمَالِ
قَعِيدٌ ﴿١٧﴾

مَا يَلْفُظُ مِنْ قَوْلٍ إِلَّا لَدَيْهِ رَقِيبٌ عَيْنِدٌ ﴿١٨﴾

19. І настануть істинні передсмертні страждання. Ось те, чого ти намагався уникнути!
20. І засурмлять у ріг: «Це і є обіцяний День!»
21. Прийде кожна душа, а з нею — погонич і свідок.
22. Істинно, не зважали ви на це, але здійняли Ми завісу з вас, тож зір ваш гострий сьогодні!
23. І скаже супутник душі: «Ось те, що записане мною».
24. Обидва ви вкидасте в гесну кожного невдячного, впертого,
25. супротивника добра, злочинця, того, хто сумнівається,
26. хто поставив собі іншого бога поряд з Аллахом!
27. Скаже приятель-[шайтан]: «Господи наш! Я не збивав його зі шляху істини, він сам заблукав у далечині!»
28. Не сперчайтеся в Моїй присутності, бо Я вже попередив вас!
29. Не відмініться слово Моє, і Я не утискаю своїх рабів!
30. У той День спитаємо Ми в гесни: «Чи ти заповнена?» Вона

وَجَاءَتْ سَكْرَةُ الْمَوْتِ بِالْحَقِّ ذَلِكَ مَا كُنْتَ مِنْهُ تَحِيدُ ﴿١٩﴾

وَنُفِخَ فِي الصُّورِ ذَلِكَ يَوْمُ الْوَعْدِ ﴿٢٠﴾

وَجَاءَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَعَهَا سَائِقٌ وَشَهِيدٌ ﴿٢١﴾

لَقَدْ كُنْتُمْ فِي غَفْلَةٍ مِنْ هَذَا فَكُنْفْنَا عَنْكُمْ غِطَاءً لِكَبُورِكُمْ الْيَوْمِ الْحَدِيدِ ﴿٢٢﴾

وَقَالَ قَرِينُهُ هَذَا مَا لَدَىٰ عَيْنِي ﴿٢٣﴾

الْقِيَاسِ فِي جَهَنَّمَ كُلَّ كَفَّارٍ عَنِيدٍ ﴿٢٤﴾

مَنَّاعٍ لِلْخَيْرِ مُعْتَدٍ مُّرِيبٍ ﴿٢٥﴾

الَّذِي جَعَلَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ فَأَلْفِيَا فِي الْعَذَابِ الشَّدِيدِ ﴿٢٦﴾

« قَالَ قَرِينُهُ رَبَّنَا مَا أَطْعَمْتُهُ، وَلَكِنْ كَانَ فِي ضَلَالٍ بَعِيدٍ ﴿٢٧﴾

قَالَ لَا تَحْتَسِبُوا لَدَىٰ وَدَّ قَدَمْتُ إِلَيْكُمْ يَا الْوَعِيدِ ﴿٢٨﴾

مَا يَبْدُلُ الْقَوْلَ لَدَىٰ وَمَا أَنَا بِظَالِمٍ لِلْعَعِيدِ ﴿٢٩﴾

يَوْمَ نَقُولُ لِجَهَنَّمَ هَلِ امْتَلَأْتِ وَنَقُولُ هَلْ مِنْ

відповідь: «Чи потрібно ще більше?»

مَزِيدٌ ۝

31. Наблизиться рай до богобоязливих, і не буде віддаленим.
32. Це те, що було обіцяне кожному, хто кається і тримається [віри],
33. тому, хто боїться Милостивого потасмно, і прийшов із каяттям у серці.
34. Увійдіть із миром! Це — День Вічності!
35. Їм — все, що вони побажають, а в Нас — ще більше того.
36. Як багато поколінь, сильніших за них, Ми знищили ще раніше! Шукали вони притулок по всій землі. Та чи можливо втекти?
37. Воістину, в цьому — нагадування тому, хто має серце, хто слухає і хто є свідком.
38. Істинно, створили Ми небеса, землю й те, що між ними, за шість днів; і не торкнулася Нас втома!
39. Будь терплячим до того, що вони кажуть, і прославляй Господа твого до сходу сонця і перед заходом.
40. І вночі прославляй Його, і після поклонів.

وَأَزَلَّتِ الْجَنَّةُ لِلْمُتَّقِينَ غَيْرَ بَعِيدٍ ۝

هَذَا مَا وَعَدُونَكُمْ وَإِنِّي حَفِيفٌ ۝

مَنْ خَشِيَ الرَّحْمَنََ الْعَلِيمَ ۝ وَجَاءَ بِقَلْبٍ مُنِيبٍ ۝

أَدْخُلُوهَا بِسَلَامٍ ذَلِكَ يَوْمُ الْخُلُودِ ۝

لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ فِيهَا وَلَدَيْنَا مَزِيدٌ ۝

وَكِرَاهِلْكَ نَآ قَبْلَهُمْ مِّن قَبْلِهِمْ هُمْ أَشَدُّ
مِنْهُمْ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ إِنَّا الْيَلْدِيهِمْ
مَجِيئِينَ ۝

إِن فِي ذَلِكَ لَذِكْرٍ لِّمَن كَانَ لَهُ قَلْبٌ
أَوْ أَلْقَى السَّمْعَ وَهُوَ شَهِيدٌ ۝

وَلَقَدْ خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا
فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ وَمَا مَسَّنَا مِنْ لُغُوبٍ ۝

فَأَصْبِرْ عَلَىٰ مَا يُلْقُونَكَ وَاصْبِرْ بِحَسْبِ
قَبْلِ طُلُوعِ الشَّمْسِ وَقَبْلِ الْغُرُوبِ ۝

وَمِنَ اللَّيْلِ فَسَبِّحْهُ وَأَدْبَارَ السُّجُودِ ۝

41. Прислухайся у той День, коли
глашатай почне кликати з
найближчого місця,
42. у День, коли почуєте справжній
крик. Це і буде День виходу [з
могил]!
43. Воістину, це Ми даємо життя і
смерть, і до Нас повернення!
44. У той День земля швидко
розколеться над ними, і зібрати
їх — легко для Нас!
45. Ми краще знаємо, що вони
кажуть, тож ти не силуї їх.
Застерігай же Кораном тих, хто
боїться Моєї обіцянки!

وَأَسْمِعْ يَوْمَ يُنَادِ الْمُنَادُ مِنْ مَّكَانٍ قَرِيبٍ ﴿٤١﴾

يَوْمَ يَسْمَعُونَ الصَّيْحَةَ بِالْحَقِّ ذَلِكَ يَوْمُ
الْخُرُوجِ ﴿٤٢﴾

إِنَّا نَحْنُ نُحْيِيهِ وَنُمِيتُهُ وَإِلَيْنَا الْمَصِيرُ ﴿٤٣﴾

يَوْمَ نَشَقُّ الْأَرْضَ عَنْهُمْ سِرَاعًا ذَلِكَ حَشْرٌ
عَلَيْنَا يَسِيرٌ ﴿٤٤﴾

نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَقُولُونَ وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِجَبَّارٍ
فَذَكِّرْ بِالْقُرْآنِ أَنْ مَنِ يَخَافُ وَيَعِيدُ ﴿٤٥﴾

Сура 51. Аз-Зарійят («Розсіюючі»)

*Ім'ям Аллаха Милостивого,
Милосердного!*

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. Клянуся тими, які розсіюють!
<i>Згідно з думкою більшості тлумачів, ідеться про вітри.</i>	وَالذَّارِبَاتِ دَرَوَاتٍ ۝١
2. Клянуся тими, які несуть вагу!	فَالْحَامِلَاتِ وِقْرًا ۝٢
3. Клянуся тими, які плывуть легко!	فَالْجَارِيَاتِ يُسْرًا ۝٣
4. Клянуся тими, які розподіляють справи!	فَالْمَقْسِمَاتِ أَمْرًا ۝٤
5. Воістину, те, що обіцяно вам — правда!	إِنَّمَا وَعْدُونَ لَصَادِقًا ۝٥
6. Суд неодмінно настане!	وَلَئِنَّ الدِّينَ لَوَاقِعٌ ۝٦
7. Клянуся небом, по якому прокладені шляхи!	وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الْكُرْسِيِّ ۝٧
8. Воістину, ви сперечаетесь між собою!	إِن كُنتُمْ لِي قَوْلٍ مُّتَخَلِّفِينَ ۝٨
9. Але відвертається від [Корану] той, хто збився зі шляху.	يُؤْفَكُ عَنْهُ مَنْ أُؤْفِكُ ۝٩
10. Нехай же згинуть брехуни	قُلْ الْفَرَّصُونَ ۝١٠
11. і ті, хто перебуває в п'їтми невігластва!	الَّذِينَ هُمْ فِي عَمْرٍوسَاهُونَ ۝١١
12. Вони запитують: «Коли ж настане День Суду?»	يَسْتَلُونَ أَيَّانَ يَوْمِ الدِّينِ ۝١٢
13. У той День вони будуть покарані вогнем!	يَوْمَ هُمْ عَلَى النَّارِ يُعْضَتُونَ ۝١٣

14. Скуштуйте ж вашої кари, яку ви так намагалися прискорити! ﴿ذُوقُوا فِتْنَتَكُمْ هَذَا الَّذِي كُتِبَ بِهِ تَسْتَعِجُونَ﴾
15. Воістину, богобоязливі будуть у райських садах, серед джерел, ﴿إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ﴾
16. отримуючи те, що дарував їм Господь їхній. Воістину, вони за життя були праведниками, ﴿عَاجِزِينَ مَاءٍ أَنْهَارُهُمْ فِيهَا أَمْثَلُ كَأَنْهَارٍ فَلَا يَجفُونَ ذَلِكَ مُتَحَسِّنِينَ﴾
17. спали лише малу частину ночі, ﴿كَأَوْ أَقْلِيلًا مِنَ اللَّيْلِ مَا يَهْجُونَ﴾
18. а перед світанком вони благали про прощення, ﴿وَبِالْأَسْحَارِ هُمْ يَسْتَغْفِرُونَ﴾
19. і віддавали частку майна бідняку та вбогому. ﴿وَفِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ لِّلسَّائِلِ وَالْمَحْرُومِ﴾
20. На землі є знамення для впевнених людей, ﴿وَفِي الْأَرْضِ آيَاتٌ لِّلْمُوقِنِينَ﴾
21. а також у вас самих. Невже ви не бачите? ﴿وَفِي أَنفُسِكُمْ أَفَلَا تُبْصِرُونَ﴾
22. А на небі — наділ ваш і те, що обіцяно вам! ﴿وَفِي السَّمَاءِ رِزْقُكُمْ وَمَا تُوعَدُونَ﴾
23. Клянуся Господом неба й землі, що це — така ж істина, як і те, що ви наділені мовою! ﴿فَوَرَبِّ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِنَّهُ لَحَقٌّ مِّثْلَ مَا أَنَّكُمْ تَنْطِقُونَ﴾
24. Чи дійшла до тебе розповідь про шляхетних гостей Ібрагіма? ﴿هَلْ أَتَاكَ حَدِيثٌ صَبِيفٍ إِنزَاهِبَةٍ الْمَكْرُمِينَ﴾
25. Коли вони увійшли до нього й сказали: «Мир!» Він відповів: «Мир і вам, люди незнайомі!» ﴿إِذْ دَخَلُوا عَلَيْهِ فَقَالُوا سَلَامًا قَالَ سَلَامَةٌ قَوْمٍ مُّشْكُورَةٍ﴾
26. Він вийшов до своєї родини та приніс жирне теля. ﴿فَرَأَى إِلَىٰ أَهْلِهِ فَجَاءَ بِعِجَلٍ سَمِينٍ﴾
27. Подавши його, він запитав: «Чи не скуштуєте?» ﴿فَقَرَّبَهُ إِلَىٰ آلِهِمْ قَالَ أَلَا تَأْكُلُونَ﴾

28. І злякався їх. Вони сказали: «Не бійся!» та й сповістили йому добру звістку про розумного хлопчика.
فَأَوْحَسَ مِنْهُ خَبِيرٌ قَالَ الْإِنْحِفَ وَنَسْرُوهُ
يَعْلَمُ عَلَيْهِ ﴿٥١﴾
29. Його дружина заголосила та почала бити себе по обличчю. І вона вигукнула: «Я ж стара, безплідна!»
فَأَقْبَلَتِ امْرَأَتُهُ فِي صَرَخٍ فَصَكَتَ وَجْهَهَا
وَقَالَتْ عَجُوزٌ عَقِيمَةٌ ﴿٥٢﴾
30. Вони відповіли: «Так сказав Господь твій. Воістину, Він — Мудрий, Всезнаючий!»
قَالُوا كَذَلِكَ قَالَ رَبُّكَ إِنَّهُ هُوَ الْحَكِيمُ
الْعَلِيمُ ﴿٥٣﴾
31. [Ібрагім] запитав: «Чого ж ви хотіли, о посланці?»
﴿٥٤﴾ قَالَ فَمَا خَطْبُكُمْ أَيُّهَا الْمُرْسَلُونَ ﴿٥٤﴾
32. «Нас відіслано до грішників».
قَالُوا إِنَّا أُرْسِلْنَا إِلَىٰ قَوْمٍ مُّجْرِمِينَ ﴿٥٥﴾
33. Щоб Ми наслати на них каміння із глини,
لِنُرْسِلَ عَلَيْهِمْ جِبَالًا مِنْ طِينٍ ﴿٥٦﴾
34. призначене Господом твоїм для злочинців.
مُسَوَّمَةً عِنْدَ رَبِّكَ الْمُسْتَرِفِينَ ﴿٥٧﴾
35. Ми вивели звідти віруючих, які були там,
فَأَخْرَجْنَا مَن كَانَ فِيهَا مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٥٨﴾
36. і знайшли Ми там лише один будинок із відданими [Аллаху!]
فَمَا وَجَدْنَا فِيهَا غَيْرَ بَيْتٍ مِنَ الْمَسَاكِينِ ﴿٥٩﴾
37. І залишили Ми там знамення для тих, які мають страх перед болісною карою.
وَتَرَكْنَا فِيهَا آيَةً لِلَّذِينَ يَخَافُونَ الْعَذَابَ الْأَلِيمَ ﴿٦٠﴾
38. Ось Ми відіслали Мусу із ясним доказом до Фірауна.
وَفِي مُوسَىٰ إِذْ أُرْسِلْنَاهَ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ بِسُلْطَانٍ
مُّبِينٍ ﴿٦١﴾
39. Але, спираючись на свою силу, той відвернувся і
فَتَوَلَّىٰ رُكْبَهُ ۖ وَقَالَ سِحْرٌ أَوْ أَهْوَانٌ ﴿٦٢﴾

- сказав: «Чаклун, або й
божевільний!»
40. Тож Ми схопили його разом із
військами та кинули в море!
Гідний осуду ж він!
41. Ось Ми відіслали проти адитів
буремний вітер,
42. який не залишав після себе
жодної речі, крім згарища.
43. Було сказано самудитам:
«Насолоджуйтесь благами до
певного часу!»
44. Вони не послухалися наказу
Господа їхнього. Тож вразила їх
блискавка, і бачили вони це!
يَنْظُرُونَ ﴿٥٤﴾
45. Вони навіть не змогли
піднятися, і ніхто не допоміг їм!
46. А ще раніше [Ми знищили]
народ Нуха — вони були
нечестивими людьми.
47. Могутністю Нашою Ми
створили небо; воістину, Ми —
розширюємо!
48. І Ми розрівняли землю. Як же
чудово розстеляємо Ми!
49. Із кожної речі Ми створили
пару; можливо, скаменетеся
ви!
50. Поспішайте ж до Аллаха!
Воістину, я несу від Нього до
вас ясну пересторогу!
- فَأَخَذْنَاهُ وَجُودَهُ، فَنَبَذْنَاهُ فِي الْيَمِّ وَهُوَ مُبِرٌّ ﴿٥١﴾
- وَفِي عَادٍ إِذْ أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ الرِّيحَ الْعَقِيمَةَ ﴿٥٢﴾
- مَا تَذُرُّ مِنْ شَيْءٍ أَنْتَ عَلَيْهِ إِلَّا جَعَلْتَهُ كَالرَّمِيمِ ﴿٥٣﴾
- وَفِي لُحُودٍ إِذْ قِيلَ لَهُمْ تَمَتَّعُوا حَتَّىٰ حِينٍ ﴿٥٤﴾
- فَعَتَرْنَا عَنْ أَمْرِ رَبِّهِمْ فَاخَذْنَاهُمُ الصَّاعِقَةُ وَهُمْ يَنْظُرُونَ ﴿٥٥﴾
- فَمَا اسْتَطَعُوا مِنَ الْقِيَامِ وَمَا كَانُوا مُنْتَصِرِينَ ﴿٥٦﴾
- وَقَوْمِ نُوحٍ إِذْ قَالَ لَهُمْ كُنَّا قَائِمِينَ ﴿٥٧﴾
- وَالسَّمَاءَ بَنَيْنَاهَا بِأَيْدِينَا وَإِنَّا لَمُوسِعُونَ ﴿٥٨﴾
- وَالْأَرْضَ قَرَشْنَاهَا بَيْنَةً لِّعَالَمِينَ ﴿٥٩﴾
- وَمِنْ كُلِّ شَيْءٍ جَعَلْنَا زَوْجَيْنِ لَكَ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿٦٠﴾
- فَهَيِّؤْا إِلَى اللَّهِ إِنِّي لَكَرِيمٌ نَذِيرٌ مُبِينٌ ﴿٦١﴾

51. І не робіть поряд з Аллахом іншого бога! Воістину, я несу від Нього до вас ясну пересторогу!
52. Так само й ті, які жили раніше, говорили посланцям, які приходили до них: «Чаклун, або ж божевільний!»
53. Невже вони заповіли це одне одному? Ні, бо вони люди, які порушують.
54. Відвернися від них, і тобі не будуть докоряти.
55. І нагадуй, бо ж нагадування приносить користь віруючим!
56. Я створив джинів та людей лише для того, щоб вони поклонялися Мені.
57. Я не бажаю від них наділу та не потребую, щоб вони годували Мене!
58. Воістину, Аллах — Наділяючий, Володар Могутності!
59. Воістину, тим, які вчиняли несправедливо — така ж доля покарання, як і для подібних їм.
60. Горе ж невіруючим від того Дня, який обіцяно їм!

وَلَا تَجْعَلُوا مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ إِنِّي لَكُرْمَةٌ
نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٥١﴾

كَذَلِكَ مَا آتَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا
قَالُوا سَاحِرٌ أَوْ مُجُنُونٌ ﴿٥٢﴾

أَوْ صَوَّأُ بِهِ بَنَاهُمْ فَوْمَطَاعُونَ ﴿٥٣﴾

فَتَوَلَّ عَنْهُمْ فَمَا أَنْتَ بِمَلُومٌ ﴿٥٤﴾

وَذَكَرْنَا لِلذَّكَرَى تَنْفَعُ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٥٥﴾

وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ ﴿٥٦﴾

مَا أُرِيدُ مِنْهُمْ مِنْ رِزْقٍ وَمَا أُرِيدُ أَنْ يُطْعَمُونِ ﴿٥٧﴾

إِنَّ اللَّهَ هُوَ الرَّزَّاقُ ذُو الْقُوَّةِ الْمَتِينُ ﴿٥٨﴾

فَإِنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذُنُوبًا مِثْلَ ذُنُوبِ أَصْحَابِهِمْ
فَلَا يَسْتَعْتِلُونَ ﴿٥٩﴾

فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ يَوْمِهِمُ الَّذِي
يُوعَدُونَ ﴿٦٠﴾

Сура 52. Ат-Тур
(«Гора»)

Ім'ям Аллаха Милостивого,
Милосердного!

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. Клянуся горою!
2. Клянуся книгою, написаною
3. на сувоях розгорнутих!
4. Клянуся храмом населеним!
Як свідчать тлумачі, масться на увазі Кааба, розташована на сьомому небі.
5. І зведеним склепінням!
6. Клянуся бурхливим морем!
7. Воістину, кара Господа твого неодмінно прийде,
8. і ніщо не відверне її!
9. У той День небо захитається,
10. а гори почнуть рухатися.
11. Горе ж у той День тим, які заперечують [істину],
12. які граються своїм багатослів'ям.
13. У той День вкинуть їх у вогонь гесни.
14. Ось — вогонь, який ви заперечували!
15. Невже це чаклунство? Або ж ви не бачите?

وَالطُّورِ ۝

وَكِتَابٍ مَّسْطُورٍ ۝

فِي رَقٍّ مَنْشُورٍ ۝

وَالْبَيْتِ الْمَعْمُورِ ۝

وَالسَّقْفِ الْمَرْفُوعِ ۝

وَالْبَحْرِ الْمَسْجُورِ ۝

إِنَّ عَذَابَ رَبِّكَ لَوَاقِعٌ ۝

مَا لَهُ مِنْ دَافِعٍ ۝

يَوْمَ تَكُونُ السَّمَاءُ مَوْرًا ۝

وَتَسِيرُ الْجِبَالُ سَيْرًا ۝

فَوَيْلٌ لِلْمُكَذِّبِينَ ۝

الَّذِينَ هُمْ فِي حُجُوبٍ يَلْعَبُونَ ۝

يَوْمَ يُدْفَعُونَ إِلَى نَارٍ جَهَنَّمَ دَفْعًا ۝

هَذِهِ النَّارُ الَّتِي كُنتُمْ بِهَا تَكْفُرُونَ ۝

أَفَيْسَ حَرَهُذًا أَمْ أَنْتُمْ لَا تَبْصُرُونَ ۝

16. Тож палайте в ньому! Все одно для вас, матимете ви терпіння чи ні — відплачено вам лише за те, що ви чинили!
17. Воістину, богобоязливі будуть у райських садах, у насолоді!
18. Радіючи тому, що дав їм Господь їхній. Господь уберіг їх від карі пекельної!
19. Їжте й пийте здоровими — за те, що чинили ви!
20. Лежатимуть вони на ложах розставлених, і одружимо Ми їх із чорноокими!
21. Ми з'єднаємо тих, які увірували, із нащадками їхніми, які слідували за ними у вірі, і не применшимо Ми вчинків їхніх! Кожна людина є заручником того, що вона собі здобула.
22. Ми наділимо їх плодами та м'ясом — таким, якого побажають вони.
23. Вони передаватимуть одне одному чашу, яка не буде причиною ні марнослів'я, ні гріха.
24. Обходитимуть їх юнаки, схожі на приховані перли!
25. Віруючі будуть звертатись одне до одного:

أَصْلَوْهَا فَأَصْبِرُوا وَلَا تَصْبِرُوا سِوَاهُ
عَلَيْكُمْ إِنَّمَا تَجْرُونَ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٦﴾

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُوبٍ ﴿١٧﴾

فَلِكُلِّهِمْ يَمَاءٌ غَيْرُ زَهْمٍ وَوَقَدْ لَهُمْ رَبُّهُمْ
عَذَابٌ الْجَحِيمِ ﴿١٨﴾

كُلُوا وَأَشْرَبُوا وَهَيْبَتًا يَمَّا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٩﴾

مُتَّكِئِينَ عَلَى سُرُرٍ مَّصْفُوفَةٍ وَرَوَّحًا
يُجُورِعِينَ ﴿٢٠﴾

وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَاتَّبَعَتْهُمْ ذُرِّيَّتُهُمْ بِإِذْنِ
أَلْحَقْنَا بِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَمَا أَلَتْنَاهُمْ مِنْ عَمَلِهِمْ
مِنْ شَيْءٍ كُلٌّ آمِرٌ يَمَّا كَسَبَ رَهِيْنٌ ﴿٢١﴾

وَأَمَدَدْنَاهُمْ بِفِكَهٍ وَخَيْرٍ مِمَّا يَشْتَهُونَ ﴿٢٢﴾

يَتَنَزَّلُونَ فِيهَا كَأَسَا لَا تُغْوِيهَا وَلَا تَأْتِيهِمْ ﴿٢٣﴾

﴿٢٤﴾ وَيَطُوفُ عَلَيْهِمْ زُمُرَانٌ لَهُمْ كَيْ أَنَّهُمْ لَوْلَا
مَكْنُونٌ ﴿٢٥﴾

وَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ ﴿٢٥﴾

26. «Воістину, раніше, перебуваючи серед наших рідних, ми боялися,
27. та Аллах дарував нам милість і врятував від пекучої кари!
28. Ми закликали до Нього перед цим; воістину, Він — Добрий, Милосердний!»
29. Тож нагадує! І за милістю Господа твого ти не віщун та не божевільний!
30. Невже вони кажуть: «Поет! Зачекаймо на час його загибелі!»
31. Скажи: «Чекайте, та і я чекатиму разом із вами!»
32. Невже це їхній розум закликає до цього, чи ж вони — злочинний народ?
33. Невже вони кажуть: «Він вигадав його!» Таж ні! Не вірують вони!
Масться на увазі Коран.
34. Тож, якщо ви правдиві — принесіть розповідь, подібну йому!
35. Чи ж вони просто собі з'явилися із нічого? Чи, може, вони самі — творці?
36. Чи це вони створили небеса та землю? Таж ні, не впевнені вони!
- قَالُوا إِنَّا كُنَّا قَبْلُ فِي أَهْلِنَا مُشْفِقِينَ ﴿٥٢﴾
- فَتَنَّى اللَّهُ عَالِيْنَا وَوَقَّعْنَا عَذَابَ السَّمُورِ ﴿٥٣﴾
- إِنَّا كُنَّا مِنْ قَبْلُ نَدْعُوهُ إِنَّهُ هُوَ الْبَرُّ الرَّحِيمُ ﴿٥٤﴾
- فَذَكِّرْ فَمَا أَنْتَ بِنِعْمَتِ رَبِّكَ بِكَاهِنٍ وَلَا مَجْنُونٍ ﴿٥٥﴾
- أَمْ يَقُولُونَ سَاءَ عِرْشَ رَبِّهِمْ رَبِّ السَّمَوَاتِ ﴿٥٦﴾
- قُلْ تَرْتَضَوْنَ لِي فِي مَعَكُم مِّنَ الْمُرْتَضِينَ ﴿٥٧﴾
- أَمْ تَأْمُرُهُمْ أَحْلَامُهُمْ بِهَذَا أَمْ هُمْ قَوْمٌ طَاعُونَ ﴿٥٨﴾
- أَمْ يَقُولُونَ تَقَوَّلَهُ بَلْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٥٩﴾
- قَلِيلًا نُّؤْتُوا بِحَدِيثٍ مِّثْلِهِ إِنْ كَانُوا صَادِقِينَ ﴿٦٠﴾
- أَمْ خَلِقُوا مِنْ عَيْرِ شَيْءٍ أَمْ هُمْ الْخَالِقُونَ ﴿٦١﴾
- أَمْ خَلَقُوا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بَلْ لَا يُوقِنُونَ ﴿٦٢﴾

37. Чи це в них — скарбниця Господа твого? Чи це вони — її охоронці?
38. Чи, може, вони мають драбину, на якій підслуховують [ангелів]? Нехай же той із них, хто щось підслухав, наведе ясний доказ цьому!
39. Невже Йому — доньки, а вам — сини?
40. Невже ти просиш у них винагороди, а вони обтяжені боргами?
41. Невже вони знають потаємне та записують його?
42. Чи вони прагнуть хитрощів? Але ж саме невіруючих перехитрюють!
43. Чи ж вони мають ще якесь божество, крім Аллаха? Пречистий Аллах від тих, кого додають Йому рівними!
44. Якщо вони побачать, що падають шматки неба, то скажуть: «Нагромадження хмар!»
45. Залиш же їх; вони зустрінуть це в той День, коли прийде їхня загибель!
46. Того Дня, коли не врятує їх жодна хитрість їхня, і не буде їм помічників!

أَمْ عِنْدَهُمْ خَزَائِنُ رَيْكَ أَمْ هُمُ الْمُصَيْطِرُونَ ﴿٣٧﴾

أَمْ لَهُمْ سُلَابٌ مِّنْ مَّوَدِّعٍ فِيهَا يَلْقَآتُ
مُسْتَمِيعُهُمْ بِسُلْطَانٍ مُّبِينٍ ﴿٣٨﴾

أَمْ لَهُ الْبَنَاتُ وَلَكُمْ الْبُتُونَ ﴿٣٩﴾

أَمْ تَسْأَلُهُمْ أَجْرًا فَهُمْ مِنْ مَّغْرَمٍ مُّقْتَدِرُونَ ﴿٤٠﴾

أَمْ عِنْدَهُمُ الْغَيْبُ فَهُمْ يَكْتُبُونَ ﴿٤١﴾

أَمْ يُرِيدُونَ كَيْدًا فَالَّذِينَ كَفَرُوا هُمُ الْمَكِيدُونَ ﴿٤٢﴾

أَمْ لَهُمْ آلِهَةٌ غَيْرُ اللَّهِ سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٤٣﴾

وَإِنْ يَرَوْا كِسْفًا مِّنَ السَّمَاءِ سَاقِطًا يَقُولُوا سَحَابٌ
مَّرْكُومٌ ﴿٤٤﴾

فَذَرَهُمْ حَتَّى يَلْقَآوُ الْيَوْمَ هُمُ الَّذِينَ فِيهَا يُصْعَقُونَ ﴿٤٥﴾

يَوْمَ لَا يَنْفَعِي عَنْهُمْ كَيْدُهُمْ شَيْئًا وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ﴿٤٦﴾

47. Воістину, нечестивців буде покарано ще й раніше, але більшість із них цього й не знає!
48. Терпи ж, доки не прийде рішення Господа твого, воістину, ти — перед Нашими очима! Прославляй хвалою Господа свого, коли прокидаєшся зі сну.
49. Прославляй Його також серед ночі та коли зайдуть зірки.

وَإِنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا عَذَابًا دُونَ ذَلِكَ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٤٧﴾

وَأَصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ فَإِنَّكَ بِأَعْيُنِنَا وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ حِينَ تَقُومُ ﴿٤٨﴾

وَمِنَ اللَّيْلِ فَسَبِّحْهُ وَإِدْبَارَ النُّجُومِ ﴿٤٩﴾

Сура 53. Ан-Наджм («Зоря»)

*Ім'ям Аллаха Милостивого,
Милосердного!*

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. Клянуся зіркою, коли падає вона!
2. Не заблукав ваш товариш, і не збився зі шляху.
3. Це не пристрасть говорить,
4. адже це — одкровення, яке відкривається йому!
5. Навчив його цьому наділений великою силою,
У цьому та наступних аятах мова йде про ангела Джібріла (мир йому!), якого бачив Пророк, мир йому і благословення Аллаха!
6. прекрасний виглядом. Він піднявся
7. на найвищий небосхил,
8. а потім зійшов та наблизився.
9. І був на відстані двох польотів стріл або ще ближче,
10. і відкрив рабу Його те, що відкрив,
11. і не обмануло його серце в тому, що він бачив.
12. Невже ж ви будете сперечатись про те, що він бачив?

وَالنَّجْمِ إِذَا هَوَىٰ ﴿١﴾

مَا صَلَ صَاحِبُهُ وَوَأَعْوَىٰ ﴿٢﴾

وَمَا يَتَّبِعُ الْهَوَىٰ ﴿٣﴾

إِنَّ هُوَ إِلَّا وَحْيٌ يُوحَىٰ ﴿٤﴾

عَلَّمَهُ شَدِيدُ الْقُوَىٰ ﴿٥﴾

ذُو مِرَّةٍ فَاسْتَوَىٰ ﴿٦﴾

وَهُوَ بِالْأُفُقِ الْأَعْلَىٰ ﴿٧﴾

ثُمَّ دَنَا فَتَدَلَّىٰ ﴿٨﴾

فَكَانَ قَابَ قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَىٰ ﴿٩﴾

فَأَوْحَىٰ إِلَىٰ عَبْدِهِ مَا أَوْحَىٰ ﴿١٠﴾

مَا كَذَبَ الْفُؤَادُ مَا رَأَىٰ ﴿١١﴾

أَفَسُرُّونَهُ عَلَىٰ مَارِئٍ ﴿١٢﴾

13. Він бачив ще і його друге сходження —
وَلَقَدْ رَآهُ نَزْلَةً أُخْرَى ﴿١٣﴾
14. біля окраїнного лотосу,
عِنْدَ سِدْرَةِ الْمُنْتَهَى ﴿١٤﴾
15. навколо якого знаходиться сад притулку.
عِنْدَ حَاجَتِ الْعَالَى ﴿١٥﴾
16. І тоді накрило лотос те, що накрило.
إِذْ بَعَثْنَا الَّتِي دَرَّةَ مَا بَعَثْنَا ﴿١٦﴾
- Мова йде про ангелів, світло Господа чи «невідомі нам кольори» (ібн Касір).*
17. Не відхилився погляд його та не заблукав.
مَا زَاغَ الْبَصَرُ وَمَا طَغَى ﴿١٧﴾
18. Він побачив найбільше знамення свого Господа.
لَقَدْ رَأَى مِنْ آيَاتِ رَبِّهِ الْكُبْرَى ﴿١٨﴾
19. Чи ж бачили ви аль-Лат та аль-Уззу?
أَفَرَأَيْتُمُ اللَّاتَ وَالْعُزَّىٰ ﴿١٩﴾
20. І ще цю, третю з них — Манат? *«Богині», яким араби поклонялися в доісламські часи.*
وَمَنْوَةَ الثَّالِثَةَ الْآخِرَىٰ ﴿٢٠﴾
21. Невже вам — чоловіки, а Йому — жінки?
أَلَكُمُ الذَّكْرُ وَلَهُ الْأُنثَىٰ ﴿٢١﴾
22. Такий розподіл був би несправедливим!
بَلْكَ إِذَا قِسْمَةٌ ضِيزَىٰ ﴿٢٢﴾
23. Вони — ніщо інше, як імена, вигадані вами та вашими батьками. Аллах не відсилав про них жодного доказу! Вони йдуть лише за здогадками і тим, чого прагнуть душі, тоді як прямиий шлях від Господа вже прийшов до них!
إِنْ هِيَ إِلَّا أَسْمَاءٌ سَمَّيْتُمُوهَا أَنْتُمْ وَآبَاؤُكُمْ مِمَّا أَنْزَلَ اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطَانٍ إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَمَا تَهْوَى الْأَنْفُسُ وَلَقَدْ جَاءَهُمْ مِنْ رَبِّهِمْ الْهُدَىٰ ﴿٢٣﴾

24. То не вже людина отримає те, чого бажає?

Аль-Багавві коментує: «Невже невіруючий вважає, що отримає те, чого бажає та до чого прагне — заступництво ангелів?»

أَمْ لِلْإِنْسَانِ مَا تَمَسَّى ﴿٥٢﴾

25. Аллаху належить життя наступне й нинішнє!

فَلِلَّهِ الْآخِرَةُ وَالْأُولَىٰ ﴿٥٣﴾

26. Скільки ж на небесах ангелів, заступництво яких не принесе ніякої користі! Лише деяким Аллах дозволить заступитися за тих, за кого бажає і ким вдоволений Він!

﴿٥٤﴾ وَكَمْ مِّن مَّلَكٍ فِي السَّمَوَاتِ لَا تُغْنِي سَفْعَتُهُمْ شَيْئًا إِلَّا مَن يَشَاءُ ۚ إِنَّ بَدَانَ أَن يَأْتِيَ اللَّهُ لَمَن يَشَاءُ وَيُرِضِي ﴿٥٥﴾

27. Воістину, ті, які не вірують у наступне життя, називають ангелів жіночими іменами.

إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ لَيُسَمُّونَ الْمَلَائِكَةَ تَسْمِيَةَ الْأُنثَىٰ ﴿٥٦﴾

28. У них немає знання про це, і йдуть вони лише за здогадками, а здогадка ніяк не замінить собою істини.

وَمَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ إِن يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَإِنَّ الظَّنَّ لَا يُغْنِي مِنَ الْحَقِّ شَيْئًا ﴿٥٧﴾

29. Відійди ж від того, хто відвернувся від згадки про Нас та не побажав нічого, окрім земного життя!

فَأَعْرِضْ عَن مَّن تَوَلَّىٰ عَن ذِكْرِنَا وَلَوْ يُرِيدُ إِلَّا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا ﴿٥٨﴾

30. Ось межа знання їхнього! Воістину, Господь твій краще знає тих, хто збився зі шляху Його, і Він краще знає тих, хто йде шляхом прямим.

ذَٰلِكَ مَتَابِعُهُمْ مِنَ الْعَالَمِينَ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَن صَلَّىٰ عَن سَبِيلِهِ ۚ وَهُوَ أَعْلَمُ بِمَن أَهْتَدَىٰ ﴿٥٩﴾

31. Аллаху належить все, що на небесах і на землі, щоб Він відплатив злочинцям за вчинки

وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ لِيَجْزِيَ الَّذِينَ أَحْسَنُوا الَّذِينَ اسْتَوْفُوا بِمَا عَمِلُوا وَيَجْزِيَ الَّذِينَ الَّذِينَ أَحْسَنُوا

їхні, і відплатив якнайкраще тим, які творили добро,

32. які уникають великих гріхів та розпусти, окрім незначних провин. Воістину, Господь твій охоплює прощенням усе. Він краще знав вас, коли творив вас із землі, і коли ви були зародками в утробах матерів ваших. Не прославляйте самих себе, бо Аллах краще знає тих, які богобоязливі.

33. Чи ти бачив того, хто відвернувся,

34. жертвував мало, а потім припинив взагалі?

35. Невже він знає потаємне так, що бачить його?

36. Чи ж йому не розповіли про те, що у сувоях Муси

37. та Ібрагіма, який виконав обіцяне?

38. Жодна душа не понесе тягар іншої душі.

39. Воістину, людина отримає лише те, до чого прагне.

40. І побачать прагнення її,

41. а потім вона сповна отримає винагороду!

42. У Господа твого — кінцева межа,

يَا حَسْبِيَ

الَّذِينَ يَحْتَسِبُونَ كَثِيرًا الْإِسْمَاءَ وَالْقَوْلَ حَسًّا إِلَّا
الْمَمَّ إِنَّ رَبَّكَ وَاسِعُ الْمَغْفِرَةِ هُوَ أَعْلَمُ بِكُمْ
إِذَا أَنْشَأَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ وَإِذَا أَنْشَأَ أَحَدًا فِي بَطْنٍ
أُمَّهَاتِكُمْ فَلَا تُزَكُّوا أَنْفُسَكُمْ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنِ
أَقْبَلَ

أَفَرَأَيْتَ الَّذِي تَوَلَّى

وَأَعْطَى قَلِيلًا وَأَكْتَدَى

أَعْيُنُهُ يَلْمُ الْغَائِبِ هَهُوَ يَرَى

أَفَلَمْ يُدْعَى بِمَا فِي صُحُفِ مُوسَى

وَابْتَرَاهِمَ الَّذِي وَقَّى

الْأَنْزَارَ وَازْدَادَ وَزَرَ أُخْرَى

وَأَنْ لَيْسَ لِلْإِنْسَانِ إِلَّا مَا سَعَى

وَأَنْ سَعَى سَوْفَ يُرَى

ثُمَّ يُجْزَاهُ الْجَزَاءَ الْأَوْفَى

وَأَنَّ إِلَى رَبِّكَ الْمُنْتَهَى

43. і це Він дарує сміх і плач,
 وَأَنَّهُ هُوَ أَضْحَكَ وَأَبْكَى ﴿١٣﴾
44. і це Він дарує смерть і життя,
 وَأَنَّهُ هُوَ أَمَاتَ وَأَحْيَا ﴿١٤﴾
45. і це Він створив пару —
 чоловіка та жінку
 وَأَنَّهُ خَلَقَ الزَّوْجَيْنِ الذَّكَرَ وَالْأُنثَى ﴿١٥﴾
46. із краплі, яка витікає,
 مِنْ نُّطْفَةٍ إِذَا تُمْنَى ﴿١٦﴾
47. і це Йому належить творення
 наступне,
 وَأَنَّ عَلَيْهِ النَّشَأَ الْأُخْرَى ﴿١٧﴾
48. і це Він наділяє багатством і
 майном,
 وَأَنَّهُ هُوَ أَعْنَى وَأَقْنَى ﴿١٨﴾
49. і це Він — Господь Сіріуса,
 وَأَنَّهُ هُوَ رَبُّ الشِّعْرَى ﴿١٩﴾
50. і це Він знищив перших адитів,
 وَأَنَّهُ أَهْلَكَ عَادًا الْأُولَى ﴿٢٠﴾
51. і самудитів, не залишивши
 нікого!
 وَشُعَدًا فَمَا أَبْقَى ﴿٢١﴾
52. А ще раніше за них —
 народ Нуха, а вони були ще
 більш несправедливими та
 непокірними.
 وَقَوْمَ نُوحٍ مِّن قَبْلُ إِنَّهُمْ كَانُوا هُمُ الْأَظْلَمَ
 وَأَطَى ﴿٢٢﴾
53. І вигубив перекинуті селища,
*Відповідно до тлумачення ат-
 Табарі, мова йде про Содом і
 Гомору.*
 وَالْمُؤْتَفِكَةَ أَهْوَى ﴿٢٣﴾
54. які накрило те, що накрило.
 فَغَشَّيْهَا مَا عَشَى ﴿٢٤﴾
55. У яких же милостях Господа
 твого ти сумніваєшся?
 قِيَّامِي ءَايَةَ رَبِّكَ تَسْمَارَى ﴿٢٥﴾
56. Цей застерігач такий самий, як і
 перші застерігачі.
 هَذَا نَذِيرٌ مِنَ النَّذِيرِ الْأُولَى ﴿٢٦﴾
57. Наблизилось те, що
 наближається,
 آذَانَ الْأَرْفَةِ ﴿٢٧﴾

58. і не відверне його ніхто, крім
Аллаха!
*Як свідчить аль-Багавві, йдеться
про День Воскресіння.*
59. Невже ви дивуетесь цій
розповіді,
60. смієтесь, а не плачете,
61. та ще й розважаєтесь?
62. Вклоніться ж Аллаху та
поклоняйтеся Йому!

لَيْسَ لَهُم مِّن دُونِ اللَّهِ كَاشِفَةٌ ﴿٥٨﴾

أَفَمِن هَذَا الْحَدِيثِ تَعَجُّبُونَ ﴿٥٩﴾

وَتَضْحَكُونَ وَلَا تَبْكُونَ ﴿٦٠﴾

وَأَنْتُمْ سَمِيدُونَ ﴿٦١﴾

فَأَسْجُدُوا لِلَّهِ وَاعْبُدُوا ﴿٦٢﴾

Сура 54. Аль-Камар «Місяць»

*Ім'ям Аллаха Милостивого,
Милосердного!*

1. Наблизився час, і розколовся місяць!
2. Коли вони бачать знамення, то відвертаються й кажуть: «Справжнє чаклунство!»
3. Вони вважали брехунами [посланців] та йшли за своїми пристрастями, але ж кожна справа буде мати вагу!
4. Вже дійшли до них звістки, які відвертали їх [від невір'я]!
5. Досконала ця мудрість! Але ж не було їм користі від застереження!
6. Відверніться від них у той День, коли Глашатай закличе до неприємної речі.
Відповідно до тлумачення аль-Багавві, мається на увазі ангел Ісрафіл.
7. Із поглядами, опущеними додолу, вийдуть вони із могил — наче розсіяна сарана!
8. Вони кинуться до Глашатая, і скажуть невіруючі: «Важкий же цей День!»
9. Люди Нуха заперечували [посланців] ще раніше

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اقْرَبِ السَّاعَةَ وَأَنشَقَّ الْقَمَرَ ﴿١﴾

وَإِن يَرَوْا آيَةً يُعْرِضُوا وَيَقُولُوا سِحْرٌ مُّسْتَمِرٌّ ﴿٢﴾

وَكَذَّبُوا وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ وَكُلُّ أُمَّةٍ مُّسْتَقِرَّةٌ ﴿٣﴾

وَلَقَدْ جَاءَهُمْ مِنَ الْأَنْبَاءِ مَا فِيهِ مُزْدَجَرٌ ﴿٤﴾

حِكْمَةٌ بَالِغَةٌ فَمَا تُصِرُّ الذُّرَّةَ ﴿٥﴾

فَتَوَلَّ عَنْهُمْ يَوْمَ يَدْعُ الدَّاعِ إِلَىٰ سَعْيٍ وَنُكْرٍ ﴿٦﴾

خُتَمًا أَبْصَرُهُمْ يَخْرُجُونَ مِنَ الْأَجْدَاثِ كَأَنَّهُمْ

جَرَادٌ مُّنتَشِرٌ ﴿٧﴾

مُهْطِعِينَ إِلَى الدَّاعِ يَقُولُ الْكٰفِرُونَ هَذَا يَوْمٌ

عَسِيرٌ ﴿٨﴾

﴿٩﴾ كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ فَكَذَّبُوا عَبْدَنَا وَقَالُوا

مَجْنُونًا وَاذْجِرَ ﴿١٠﴾

за них. Сприйняли вони
за брехуна раба Нашого,
сказали «Божевільний!» та й
відштовхнули його!

10. Тоді він закликав до Господа
свого: «Мене перемогли, тож
допоможи мені!»

فَدَعَا رَبَّهُ أَنِّي مَغْلُوبٌ فَانْتَصِرَ ﴿١٠﴾

11. Ми відчинили ворота неба, і
полилася звідти вода.

فَفَتَحْنَا أَبْوَابَ السَّمَاءِ بِمَاءٍ مُنْتَهِرٍ ﴿١١﴾

12. І Ми відкрили в землі джерела;
і злилися води, як і було
призначено.

وَفَجَّرْنَا الْأَرْضَ عُيُونًا فَالْتَقَى الْمَاءُ عَلَى أَمْرٍ
قَدِّدٍ ﴿١٢﴾

13. Ми понесли Нуха на [ковчезі] з
дощок і цвяхів,

وَحَمَلْنَاهُ عَلَى ذَاتِ الْوُجُحِ ذُرًىٰٓ ﴿١٣﴾

14. і він плів перед Нашими
очима як відплата тим, хто не
увірував!

يَجْرِي بِأَعْيُنِنَا جَزَاءً لِّمَن كَانَ كُفِرًا ﴿١٤﴾

15. І Ми залишили його як
знамення. Та де ж той, хто
повчається ним?

وَلَقَدْ تَرَكْنَاهَا آيَةً فَهَلْ مِن مَّدَكِرٍ ﴿١٥﴾

16. Якою ж була Моя кара та
пересторога!

فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذُرٍ ﴿١٦﴾

17. Ми полегшили Коран для
згадування. Та де ж той, хто
повчається ним?

وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِن مُّدَكِرٍ ﴿١٧﴾

18. Адити сприйняли [посланця] як
брехуна. Якою ж була Моя кара
та пересторога!

كَذَّبَتْ عَادٌ فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذُرٍ ﴿١٨﴾

19. Коли Ми відіслали проти них
морозний вітер, у сповнений
лиха день.

إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا صَرْصَرًا فِي يَوْمٍ نَّحْسٍ
مُّسْتَعِيرٍ ﴿١٩﴾

20. Він зривав з місця людей, наче стовбури пальм, вирваних з корінням!
21. Якою ж була Моя кара та пересторога!
22. Ми полеглиши Коран для нагадування. Та де ж той, хто повчається ним?
23. Самудити сприйняли засторогу як брехню,
24. та сказали: «Людина — така ж, як і ми? Якщо Ми підемо за нею, то опинимося в омані та тривогах!
25. Невже серед нас дане нагадування лише йому? Таж ні, він — зверхній брехун!»
26. Завтра вони дізнаються, хто тут зверхній брехун!
27. Я надіслав верблюдицю як випробування для них! Почекай же та май терпіння!
28. Розкажи їм, що вода поділена між ними та верблюдицею. Тож нехай приходять пити у визначений час!
29. Та вони покликали свого товариша, а він схопив її та перерізав жили.
30. Якою ж була Моя кара та пересторога!
- تَنْزِيعِ النَّاسِ كَأَنَّهُمْ أَجْمَارٌ نَّخْلٍ مُنْقَعِرٍ ﴿٥٤﴾
- فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذُرٍ ﴿٥٥﴾
- وَلَقَدْ بَيَّنَّنَا آيَاتِنَا لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُدْرِكٍ ﴿٥٦﴾
- كَذَّبَتْ قَوْمُ بِالْتُّدْرِ ﴿٥٧﴾
- فَقَالُوا أَبَشَرًا مِثْلَنَا وَوَحِيدًا نَنْعِمُهُ وَإِنَّا إِذَا أَلْفَيْ
- صَلْبٍ لِسُوعٍ ﴿٥٨﴾
- أَلْفَيْ الذِّكْرِ عَلَيْهِ مِنْ بَيْنِنَا بَلْ هُوَ كَذَّابٌ أَشِرٌّ ﴿٥٩﴾
- سَيَعْلَمُونَ عَذَابِنَا الْكَذَّابِ الْأَشِرِّ ﴿٦٠﴾
- إِنَّا أَرْسَلْنَا النَّاقَةَ بَيِّنَةً لَهُمْ فَاذْفَبْنَاهُ
- وَأَصْطَفِرَّ ﴿٦١﴾
- وَيَذْفَرُونَ الْمَاءَ فَتَسْمُهُ يَذْفَرُونَ كُلِّ شَيْءٍ مَحْضَرٍ ﴿٦٢﴾
- فَنَادُوا صَاحِبَهُمْ فَتَعَاطَى فَعَقَرَ ﴿٦٣﴾
- فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذُرٍ ﴿٦٤﴾

31. Воістину, Ми відіслали проти них лише єдиний глас; ось вони стали схожими на сіно, висушене для загогу.
32. Ми полегшили Коран для нагадування. Та де ж той, хто повчається ним?
33. Народ Лута сприйняв засторогу як брехню,
34. тож Ми наслали на них кам'яний дощ, і врятували лише сім'ю Лута — перед світанком,
35. як благо від Нас. Так Ми відплачуємо тим, хто вдячний.
36. І він застерігав їх від Нашої сили, але вони сумнівались у пересторозі,
37. і вимагали від нього гостей його. Але Ми позбавили зору [народ цей]! Скуштуйте ж Моєї кари та перестороги!
38. Ранок зустрів їх важкою карою!
39. Скуштуйте ж Моєї кари та перестороги!
40. Ми полегшили Коран для нагадування. Та де ж той, хто повчається ним?
41. Прийшла пересторога й до роду Фірауна.

إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ صَيْحَةً وَاحِدَةً فَكَانُوا كَهَيْبَةِ السَّجْدِ ۝

وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُدْرِكٍ ۝

كَذَّبَتْ قَوْمُ لُوطٍ بِالذُّرِّ ۝

إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ حَاصِبًا إِلَّا آلَ لُوطٍ نَجَّيْنَاهُمْ بِسَحَرٍ ۝

يَعْمَهُمْ مِنْ عَذَابِنَا كَذَلِكَ نَجْزِي مَنْ شَكَرَ ۝

وَلَقَدْ أَنْذَرَهُمْ بَطْشَتَنَا فَتَمَارَوْا بِالذُّرِّ ۝

وَلَقَدْ رَزَقَدُوهُ مِنْ صَفِيهِ فَطَسَسْنَا أَعْيُنَهُمْ فَذُوقُوا عَذَابِي وَنُذِرٍ ۝

وَلَقَدْ صَبَّحَهُمْ بُكْرَةً عَذَابٌ مُسْتَقِرٌّ ۝

فَذُوقُوا عَذَابِي وَنُذِرٍ ۝

وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُدْرِكٍ ۝

وَلَقَدْ جَاءَهُ آلُ فِرْعَوْنَ الذُّرُّ ۝

42. Вони сприйняли усі наші знамення як брехню, тож Ми схопили їх хваткою Великого, Всемогутнього!
43. Чи ж ваші невіруючі кращі за тих? Чи, може, маєте захист, згаданий в попередніх писаннях?
44. Невже вони говорять: «Ми — громада, яка перемаже»?
45. Розбито буде громаду їхню, і повернуться вони спинами!
46. Таж ні! Час призначений їм як строк, і цей Час — найважчий, найгірший!
47. Воістину, грішники страждають і блукають в омані!
48. У той День їх потягнуть у вогонь обличчями додолу. «Спробуйте ж на смак дотик вогню!»
49. Воістину, Ми створили кожну річ згідно із передвизначенням.
50. Наш наказ — єдиний, і виконується в одну мить.
51. Ми вже знищили схожих на вас. Та де ж той, хто повчається цим?
52. Все, що вони робили, міститься у писанні,

كذَّبُوا بِآيَاتِنَا كَلِمًا فَآخَذْنَاهُمْ أَخَذَ عَزِيزٌ مُّقْتَدِرٌ ﴿٥٤﴾

أَكْفَأُ زَكَّاءَهُمْ مِنْ أَزْوَاجِكُمْ أَمْ لَكُمْ بِسِرَّةٍ فِي الزُّبُرِ ﴿٥٥﴾

أَمْ يَقُولُونَ نَحْنُ جَمِيعٌ مُنْتَصِرٌ ﴿٥٦﴾

سَيَهْرَمُ الْجَمْعُ وَيُولُونَ الذُّبُرِ ﴿٥٧﴾

بَلِ السَّاعَةُ مَوْعِدُهُمْ وَالسَّاعَةُ أَذَى وَأَمْرٌ ﴿٥٨﴾

إِنَّ الْمَجْرِمِينَ فِي ضَلَالٍ وَسُعُرٍ ﴿٥٩﴾

يَوْمَ يُسْجَبُونَ فِي النَّارِ عَلَى وُجُوهِهِمْ ذُقُوا مَسَّ سَقَرٍ ﴿٦٠﴾

إِنَّا كُلَّ شَيْءٍ خَلَقْنَاهُ بِقَدَرٍ ﴿٦١﴾

وَمَا أَمْرُنَا إِلَّا وَاحِدَةٌ كَمَا صَجَّ بِالْبَصَرِ ﴿٦٢﴾

وَلَقَدْ أَهَلَّكُنَا أَشْيَاعَكُمْ فَهَلْ مِنْ مُدْكِرٍ ﴿٦٣﴾

وَكُلُّ شَيْءٍ قَعَلُوهُ فِي الزُّبُرِ ﴿٦٤﴾

53. і записано там і мале,
і велике.
54. Воістину, богобоязливі будуть у
садах, серед річок,
55. на сидінні правди, біля
Всемогутнього Володаря.

وَكُلُّ صَغِيرٍ وَكَبِيرٍ مُّسْتَنْزَلٌ ﴿٥٣﴾

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَنَهَرٍ ﴿٥٤﴾

فِي مَقْعَدٍ صَدَقَ عِنْدَ مَلِكٍ مُّقْتَدِرٍ ﴿٥٥﴾

Сура 55. Ар-Рахман («Милостивий»)

*Ім'ям Аллаха Милостивого,
Милосердного!*

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. Милостивий
2. навчив Корану,
3. створив людину,
4. навчив ясно розмовляти.
5. Сонце й місяць плинуть за визначеною лічбою.
6. А рослини й дерева вклоняються низько.
7. І небо високо здійняв Він, і встановив міру,
8. щоб не порушували ви міри.
9. Зважуйте ж справедливо, та не занижуйте міри!
10. І землю Він розкрив для творинь,
11. на якій фрукти й пальми з гронами,
12. і зерно колосисте, і трави духмяні.
13. То які з Господніх благ ви заперечуєте?
14. Створив Він людину з сухої глини, схожої на гончарну,

- الرَّحْمَنُ ﴿١﴾
عَلَّمَ الْقُرْآنَ ﴿٢﴾
خَلَقَ الْإِنْسَانَ ﴿٣﴾
عَلَّمَهُ الْبَيَانَ ﴿٤﴾
الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ حُسْبَانُ ﴿٥﴾
وَالنَّجْمُ وَالشَّجَرُ يَسْجُدَانُ ﴿٦﴾
وَالسَّمَاءَ رَفَعَهَا وَوَضَعَ الْمِيزَانَ ﴿٧﴾
أَلَّا تَطْغَوْا فِي الْمِيزَانِ ﴿٨﴾
وَأَقِيمُوا الْوَزْنَ بِالْقِسْطِ وَلَا تُخْسِرُوا الْمِيزَانَ ﴿٩﴾
وَالْأَرْضَ وَضَعَهَا لِلْأَنْعَامِ ﴿١٠﴾
فِيهَا فَاكِهَةٌ وَالنَّخْلُ ذَاتُ الْأَكْمَامِ ﴿١١﴾
وَالْحَبُّ ذُو الْعَصْفِ وَالرَّيْحَانُ ﴿١٢﴾
فَبِأَيِّ آيَةِ الْآيَةِ رَتَبْنَا كَذِبَانِ ﴿١٣﴾
خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ صَلْصَالٍ كَالْفَخَّارِ ﴿١٤﴾

15. і створив джинів із полум'я вогняного. وَحَلَقَ الْجَانَّ مِنْ مَّارِجٍ مِنْ نَّارٍ ﴿٥٥﴾
16. То які з Господніх благ ви заперечуєте? فِي آيَةِ الْآءِ رَبِّكُمْ أَنْكِرْتُمْ بَارِئًا ﴿٥٦﴾
17. Господь обох сходів і заходів.
Як пояснюють коментатори, мова йде про схід і захід сонця влітку й взимку. رَبُّ الْمَشْرِقَيْنِ وَرَبُّ الْمَغْرِبَيْنِ ﴿٥٧﴾
18. То які з Господніх благ ви заперечуєте? فِي آيَةِ الْآءِ رَبِّكُمْ أَنْكِرْتُمْ بَارِئًا ﴿٥٨﴾
19. Він створив дві водойми поряд, що не зливаються в одну! مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ يَلْتَقِيَانِ ﴿٥٩﴾
20. Між ними — перепона, щоб не виходили вони [з берегів]. بَيْنَهُمَا بَرْزَخٌ لَا يَبْغِيَانِ ﴿٦٠﴾
21. То які з Господніх благ ви заперечуєте? فِي آيَةِ الْآءِ رَبِّكُمْ أَنْكِرْتُمْ بَارِئًا ﴿٦١﴾
22. Отримують з них перли й корали. يَخْرُجُ مِنْهُمَا اللُّؤْلُؤُ وَالْمَرْجَانُ ﴿٦٢﴾
23. То які з Господніх благ ви заперечуєте? فِي آيَةِ الْآءِ رَبِّكُمْ أَنْكِرْتُمْ بَارِئًا ﴿٦٣﴾
24. Йому належать судна з парусами на морі, подібні до гір. وَالسُّفُنُ الْمُجَرَّاتُ فِي الْبَحْرِ كَالْأَعْلَامِ ﴿٦٤﴾
25. То які з Господніх благ ви заперечуєте? فِي آيَةِ الْآءِ رَبِّكُمْ أَنْكِرْتُمْ بَارِئًا ﴿٦٥﴾
26. Все, що на землі — гине! كُلٌّ مِمَّنْ حَلَّتْ بِهَا الْآفَاتُ ﴿٦٦﴾
27. Вічним є лише лик Господа твого, сповненого слави та щедрості! وَيَسْتَفِي وَجْهَ رَبِّكَ ذُو الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ ﴿٦٧﴾
28. То які з Господніх благ ви заперечуєте? فِي آيَةِ الْآءِ رَبِّكُمْ أَنْكِرْتُمْ بَارِئًا ﴿٦٨﴾

29. Благають Його ті, хто на небесах і на землі, і Він на кожен день має справу!
30. То які з Господніх благ ви заперечуєте?
31. Скоро візьмемося Ми за вас, о ви, джини та люди!
32. То які з Господніх благ ви заперечуєте?
33. О, натовп джинів і людей! Якщо ви можете перетнути межі небес і землі, то перетніть їх, але ж не перетнете, якщо не матимете влади!
34. То які з Господніх благ ви заперечуєте?
35. Направлять на вас полум'я і розплавлену мідь, і не втечете ви!
36. То які з Господніх благ ви заперечуєте?
37. І коли небо розколеться і стане червоним, наче розпечена шкіра.
38. То які з Господніх благ ви заперечуєте?
39. У День той не питають про гріх ні людей, ні джинів.
40. То які з Господніх благ ви заперечуєте?

يَسْتَعْلَهُمَنَّ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ كُلَّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ ﴿٢٩﴾

فَيَأْتِيءُ آلَاءَ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٣٠﴾

سَتَنْفَعُكَ لِكُلِّ آيَةٍ الْفُلْقَانِ ﴿٣١﴾

فَيَأْتِيءُ آلَاءَ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٣٢﴾

بِمَعْتَرِ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ إِنْ اسْتَطَعْتُمْ أَنْ تَنْفُذُوا مِنْ أَقْطَارِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ فَانْذُرُوا لِاتَّقُذُوا إِلَّا بَأْسَاطِنِ ﴿٣٣﴾

فَيَأْتِيءُ آلَاءَ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٣٤﴾

يُرْسَلُ عَلَيْكُمَا شُوَاظٌ مِنْ نَارٍ وَنُحَاسٌ فَلَا تَنْتَصِرَانِ ﴿٣٥﴾

فَيَأْتِيءُ آلَاءَ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٣٦﴾

فَإِذَا انشَقَّتِ السَّمَاءُ فَكَانَتْ وَرْدَةً كَالدِّهَانِ ﴿٣٧﴾

فَيَأْتِيءُ آلَاءَ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٣٨﴾

فَيَوْمَئِذٍ لَا يُسْأَلُ عَنْ ذَنْبِهِ إِنْسٌ وَلَا جَانٌّ ﴿٣٩﴾

فَيَأْتِيءُ آلَاءَ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٤٠﴾

41. Пізнають грішників за ознаками їхніми, і схоплять за ноги та чуб.

يَعْرِفُ الْمُجْرِمُونَ بِسِيمَاهُمْ فَيُؤْخَذُ
بِالنَّوْصِيِّ وَالْأَقْدَامِ ﴿٥٥﴾

42. То які з Господніх благ ви заперечуєте?

فَيَأْتِيءُ آءِ الْآءِ رَبِّكُمْ أَنْكِرْتُمْ بَارِئًا ﴿٥٦﴾

43. Оце і є гесна, яку заперечували грішники!

هَذِهِ جَهَنَّمُ الَّتِي يُكَذِّبُ بِهَا الْمُجْرِمُونَ ﴿٥٧﴾

44. Блукають вони між пеклом і окропом!

يَطُوفُونَ بَيْنَهَا وَبَيْنَ حَمِيمٍ ءَ إِنَّا ﴿٥٨﴾

45. То які з Господніх благ ви заперечуєте?

فَيَأْتِيءُ آءِ الْآءِ رَبِّكُمْ أَنْكِرْتُمْ بَارِئًا ﴿٥٩﴾

46. А ті, які бояться постати перед Господом своїм, отримують два сади.

وَلَسَنَ حَافٍ مَقَامَ رَبِّهِ جَنَّاتٍ ﴿٦٠﴾

47. То які з Господніх благ ви заперечуєте?

فَيَأْتِيءُ آءِ الْآءِ رَبِّكُمْ أَنْكِرْتُمْ بَارِئًا ﴿٦١﴾

48. З гілками дерев, розлогими.

ذَوَاتِ أَفْنَانٍ ﴿٦٢﴾

49. То які з Господніх благ ви заперечуєте?

فَيَأْتِيءُ آءِ الْآءِ رَبِّكُمْ أَنْكِرْتُمْ بَارِئًا ﴿٦٣﴾

50. У них знаходяться два джерела.

فِيهِمَا عَيْنَانِ تَجْرِيَانِ ﴿٦٤﴾

51. То які з Господніх благ ви заперечуєте?

فَيَأْتِيءُ آءِ الْآءِ رَبِّكُمْ أَنْكِرْتُمْ بَارِئًا ﴿٦٥﴾

52. Там — по парі з кожного виду плодів.

فِيهِمَا مِنْ كُلِّ فَاكِهَةٍ زَوْجَانِ ﴿٦٦﴾

53. То які з Господніх благ ви заперечуєте?

فَيَأْتِيءُ آءِ الْآءِ رَبِّكُمْ أَنْكِرْتُمْ بَارِئًا ﴿٦٧﴾

54. Будуть лежати [праведники] на ложах, застелених парчею, з плодами із двох садів, до яких можна дотягнутись рукою.

مُتَّكِنِينَ عَلَى فُرُشٍ مَطَّيْنَاهُمَا مِنْ إِسْتَبْرَقٍ وَحَتَّى
الْحُسَيْنِ دَانٍ ﴿٦٨﴾

55. То які з Господніх благ ви заперечуєте? فَيَأْتِيءُ الْآلَاءَ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٥٥﴾
56. Там будуть ті, які опускають свої погляди — не торкалася їх раніше ні людина, ні джин. فِيهِنَّ قَصَصَرْتِ الظَّرْفِ لَمْ يَطْمِئِنَّ عُنَّ إِنْسٌ قَبْلَهُمْ وَلَا جَانٌ ﴿٥٦﴾
57. То які з Господніх благ ви заперечуєте? فَيَأْتِيءُ الْآلَاءَ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٥٧﴾
58. Схожі вони на яхонти та корали. كَأَنَّهُنَّ الْيَاقُوتُ وَالْمَرْجَانُ ﴿٥٨﴾
59. То які з Господніх благ ви заперечуєте? فَيَأْتِيءُ الْآلَاءَ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٥٩﴾
60. Чи віддячують за добро, крім як добром? هَلْ جَزَاءُ الْإِحْسَانِ إِلَّا الْإِحْسَانُ ﴿٦٠﴾
61. То які з Господніх благ ви заперечуєте? فَيَأْتِيءُ الْآلَاءَ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٦١﴾
62. Окрім тих двох є ще два сади. وَمِنْ دُونِهِمَا جَنَّتَانِ ﴿٦٢﴾
63. То які з Господніх благ ви заперечуєте? فَيَأْتِيءُ الْآلَاءَ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٦٣﴾
64. Темно-зелені. مُذْهَبَتَانِ ﴿٦٤﴾
65. То які з Господніх благ ви заперечуєте? فَيَأْتِيءُ الْآلَاءَ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٦٥﴾
66. Там здійсмають воду два джерела. فِيهِمَا عَيْنَتَانِ تَصْبِغَتَانِ ﴿٦٦﴾
67. То які з Господніх благ ви заперечуєте? فَيَأْتِيءُ الْآلَاءَ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٦٧﴾
68. Там різні плоди — пальми, гранати. فِيهِمَا فَاكِهَةٌ وَنَخْلٌ وَرُمَّانٌ ﴿٦٨﴾
69. То які з Господніх благ ви заперечуєте? فَيَأْتِيءُ الْآلَاءَ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٦٩﴾

70. Там — добрі та прекрасні.
71. То які з Господніх благ ви заперечуєте?
72. Чорноокі, заховані в наметах.
73. То які з Господніх благ ви заперечуєте?
74. Не торкалася їх раніше ні людина, ні джин!
75. То які з Господніх благ ви заперечуєте?
76. Лежатимуть вони на зелених подушках і багатих килимах.
77. То які з Господніх благ ви заперечуєте?
78. Хай же буде благословенне ім'я Господа твого, Славного та Найщедрішого!

فِيهِنَّ حَبْرَتٌ حِسَانٌ ﴿٧٠﴾

فَيَأْتِيءُ آلَاءَ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٧١﴾

حُورٌ مَّقْصُورَاتٌ فِي الْخِيَامِ ﴿٧٢﴾

فَيَأْتِيءُ آلَاءَ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٧٣﴾

لَمْ يَطْمِئِنَّهُنَّ أَنَسَ قِبَلَهُنَّ وَلَا جَانٌ ﴿٧٤﴾

فَيَأْتِيءُ آلَاءَ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٧٥﴾

مُتَكَبِّرِينَ عَلَى رَفْرَفٍ خُضِرٍ وَعَبَقَرِي
حِسَانٍ ﴿٧٦﴾

فَيَأْتِيءُ آلَاءَ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٧٧﴾

بِسْمِكَ أَسْمُ رَبِّكَ ذِي الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ ﴿٧٨﴾

Сура 56. Аль-Вакиа («Подія»)

*Ім'ям Аллаха Милостивого,
Милосердного!*

1. Коли настане невідворотна Подія,
2. то ніхто не заперечуватиме приходу її!
3. Вона принижує та підносить.
4. Коли здригнеться земля,
5. коли гори розколнуться на шматки,
6. і стануть розсипаним пилом,
7. то ви станете трьома групами.
8. Одні люди праворуч — хто ті, що праворуч?
9. Одні люди ліворуч — хто ті, що ліворуч?
10. А ті, що попереду — будуть попереду.
11. Вони і є наближеними,
12. які перебувають в садах насолоди.
13. Багато хто з них — перші покоління,
14. а меншість — наступні.
15. На ложах оздоблених,

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

- 1 إِذَا وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ ۝
- 2 لَيْسَ لَوْعَتِهَا كَاذِبَةٌ ۝
- 3 خَافِضَةٌ رَافِعَةٌ ۝
- 4 إِذَا رَجَّتِ الْأَرْضُ رَجًّا ۝
- 5 وَانْسَتِ الْجِبَالُ نَسًّا ۝
- 6 فَكَانَتْ هَبَاءً مُنْبَثًّا ۝
- 7 وَكَانُوا أَرْوَاحًا نَّفْثًا ۝
- 8 فَأَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ مَا أَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ ۝
- 9 وَأَصْحَابُ الْمَشْأَمِ مَا أَصْحَابُ الْمَشْأَمِ ۝
- 10 وَالسَّيِّئُونَ السَّيِّئُونَ ۝
- 11 أُولَئِكَ الْمُقَرَّبُونَ ۝
- 12 فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ ۝
- 13 نُدَّةٌ مِنَ الْأَوَّلِينَ ۝
- 14 وَقَلِيلٌ مِنَ الْآخِرِينَ ۝
- 15 عَلَى سُرُرٍ مَّقْشُورَةٍ ۝

16. вони лежатимуть одне навпроти
одного,
17. а обходитимуть їх вічно молоді
юнаки,
18. із чашами, глеками та кубками з
джерельним напоєм,
19. від якого не болить голова та від
якого не хмеліють!
20. Там — плоди, які вони
вибирають,
21. пташине м'ясо, якого вони
побажають,
22. та чорноокі,
23. схожі на приховану
перлину.
24. Ось винагорода за те, що
чинили вони!
25. І не почують вони там ні
марнослів'я, ні гріховних
розмов,
26. а лише слова: «Мир! Мир!»
27. Люди праворуч — хто ті, що
праворуч?
28. Вони будуть серед лотосів,
позбавлених шипів,
29. під бананами, на яких рядами
висять плоди,
30. у широких затінках,

مُسْكِبِينَ عَلَيْهَا مُتَقَلِّبِينَ ﴿١٦﴾

يَطُوفُ عَلَيْهِمْ وِلْدَانٌ مُّخَلَّدُونَ ﴿١٧﴾

يَأْكُلُونَ وَاَبْوَابًا وَأَكْلًا مِنْ مَعِينٍ ﴿١٨﴾

لَا يَصَدُّعُونَ عَنْهَا وَلَا يُنْفُونَ ﴿١٩﴾

وَفِيهَا مِنْ مِمَّا يَحْتَبِرُونَ ﴿٢٠﴾

وَالْحَمَّ طَيْرًا فَمَا يَشَاءُونَ ﴿٢١﴾

وَحُورٌ عِينٌ ﴿٢٢﴾

كَأَمْثَلِ اللُّؤْلُؤِ الْمَكْنُونِ ﴿٢٣﴾

حِزَابًا بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٢٤﴾

لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لِقَاءَ وَاَلَاتٍ أَلِيمًا ﴿٢٥﴾

إِلَّا قِيلًا سَلَامًا سَلَامًا ﴿٢٦﴾

وَأَصْحَابُ الْيَمِينِ مَا أَصْحَابُ الْيَمِينِ ﴿٢٧﴾

فِي سِدْرٍ مَخْضُودٍ ﴿٢٨﴾

وَطَلْحٍ مَنْضُودٍ ﴿٢٩﴾

وَطَلْحٍ مَمْدُودٍ ﴿٣٠﴾

31. серед розлитих вод وَمَاءٍ يَمْسُكُوبُ ۝
32. і багатьох плодів, وَفِكَاهٍ وَكَبِيرَةٍ ۝
33. яких завжди вдосталь, і вони під
рукою. لَا مَقْطُوعَةٍ وَلَا مَمْنُوعَةٍ ۝
34. Їм — піднесені килими, وَفُرُشٍ مَّرْفُوعَةٍ ۝
35. воістину, Ми створили їх ще
раз, إِنَّا أَنشَأْنَهُنَّ إِنشَاءً ۝
36. і зробили їх цнотливими, فَجَعَلْنَهُنَّ أَكْبَارًا ۝
37. люблячими однолітками. عُرَىٰ أَرْبَابًا ۝
38. Це — для тих, хто праворуч. لِأَصْحَابِ الْيَمِينِ ۝
39. Багато хто з них — із перших
поколінь, ثُلَّةٌ مِّنَ الْأَوَّلِينَ ۝
40. а багато хто — із наступних. وَتِلْكَ مِّنَ الْآخِرِينَ ۝
41. Люди ліворуч — хто ті, що
ліворуч? وَأَصْحَابِ الْشِّمَالِ مَا أَصْحَابِ الشِّمَالِ ۝
42. Під палаючим вітром, у окропі! فِي سَمُومٍ وَجَمِيمٍ ۝
43. У затінку чорного диму, وظِلِّ مِّنْ يَّخْمُومٍ ۝
44. ні прохолоди їм, ні блага! لَا بَارِدٍ وَلَا كَرِيمٍ ۝
45. Раніше, перед цим, вони
розкошували, إِنَّهُمْ كَانُوا قَبْلَ ذَلِكَ مُتْرَفِينَ ۝
46. були впертими у своєму
гріху, وَكَانُوا يُصِرُّونَ عَلَى الْحِنثِ الْعَظِيمِ ۝
47. і говорили одне одному:
«Невже, коли ми помremo та
перетворимося на прах і кістки,
ми справді воскреснемо,
або наші батьки?» وَكَاوُوا يَتَّبِعُونَ أَهْدَاءَ مَن تَارَكُوا رَبَّابًا وَعَظْمًا أَهْنًا
لَّتَبْعُوْنَ ۝
48. або наші батьки?» أَوْ آبَاءُ آبَاءِ الْأَوَّلِينَ ۝

49. Скажи: «Воістину — і перші, і останні покоління,
50. справді будуть зібрані в певному місці, у визначений день!»
51. А потім ви, о ті, хто блукає та заперечує правду,
52. будете їсти плоди із дерева закум.
«Прокляте дерево», яке росте із середини пекла і слугуватиме їжею для грішників (див. сура «Вишикувані», аяти 62-65).
53. Ви неодмінно будете наповнювати ними свої черева,
54. а запиватимете все це кип'ятком,
55. і питимете, як заспрагли.
56. Отак нагодують їх в Судний День!
57. Ми створили вас. То чому ви не визнаєте [воскресіння]?
58. Чи ви не бачили того сім'я, яке виділяєте?
59. Це ви творите його — чи це Ми творимо його?
60. Ми розподілили серед вас смерть, і ніхто не випередить Нас
61. у тому, щоб замінити вас схожими на вас та створити такими, про яких ви й не відаєте.

قُلْ إِنَّ الْأَوَّلِينَ وَالْآخِرِينَ ﴿٥٩﴾

لَمَجْمُوعُونَ إِلَىٰ مِيقَاتِ يَوْمٍ مَّعْلُومٍ ﴿٦٠﴾

ثُمَّ لَنَذَكُرَنَّهَا الضَّالُّونَ الْمَكْرِبُونَ ﴿٦١﴾

لَا يَكُونُ مِنْ شَجَرٍ مِنْ زُفْرٍ ﴿٦٢﴾

فَالْوَنَ مِنْهَا الْبَطُونَ ﴿٦٣﴾

فَسَدْرُونَ عَلَيْهِمْ مِنَ الْعَمِيرِ ﴿٦٤﴾

فَسَدْرُونَ شَرِبَ الْهَمِيرِ ﴿٦٥﴾

هَذَا نُزُلُهُمْ يَوْمَ الدِّينِ ﴿٦٦﴾

نَحْنُ خَلَقْنَاكُمْ فَلَوْلَا تُصَدِّقُونَ ﴿٦٧﴾

أَفَرَأَيْتُمْ مَتَّعْتُوْنَ ﴿٦٨﴾

ءَأَنْتُمْ تَخْلُقُونَهُ أَمْ نَحْنُ الْخَالِقُونَ ﴿٦٩﴾

نَحْنُ قَدَرْنَا نَابِتِكُمْ الْمَوْتِ وَمَا نَحْنُ بِمَسْرُورِينَ ﴿٧٠﴾

عَلَىٰ أَنْ يُبَدَّلَ آتَمَلِكُمْ وَنُنشِئَكُمْ فِي مَا لَا

تَعْمَلُونَ ﴿٧١﴾

62. Ви вже знаєте про перше творіння. Чому б вам не пригадати?
63. Чи бачили ви те, що ви сієте?
64. Ви пророщуєте його — чи це Ми пророщуємо його?
65. Якби Ми побажали, то перетворили б його на порох, і ви залишилися би здивованими:
66. «Ми зазнали збитків,
67. і не залишилося їжі в нас!»
68. Чи ви бачили воду, яку ви п'єте?
69. Це ви посилаете її з дощової хмари — чи це Ми посиласмо?
70. Якби Ми побажали, то зробили б її гіркою. Чому ж ви невдячні?
71. Чи ви бачили вогонь, який висікаєте?
72. Чи це ви вирощуєте дерево для нього — чи Ми вирощуємо його?
73. Ми зробили його нагадуванням та помічню подорожнім!
74. Тож прославляй ім'я твого великого Господа!
75. Таж ні! Клянуся місцями заходу зірок!

وَلَقَدْ عَلَّمْتُمُ النَّشْأَةَ الْأُولَىٰ فَلَوْلَا تَذَكَّرُونَ ﴿٦٢﴾

أَفَرَأَيْتُمْ مَا تَحْرُثُونَ ﴿٦٣﴾

أَأَنْتُمْ تَرْزُقُونَهُ أَمْ نَحْنُ الرَّزُقُونَ ﴿٦٤﴾

لَوْ نَشَاءُ لَجَعَلْنَاهُ حُطَبًا مَّا أَظْلَمْتُمْ تَفَكَّهُوتَ ﴿٦٥﴾

إِنَّا لَمَعْرِضُونَ ﴿٦٦﴾

بَلْ نَحْنُ مَحْرُومُونَ ﴿٦٧﴾

أَفَرَأَيْتُمُ الْمَاءَ الَّذِي تَشْرَبُونَ ﴿٦٨﴾

أَأَنْتُمْ أَنْزَلْتُمُوهُ مِنَ الْمُزْنِ أَمْ نَحْنُ الْمُنزِلُونَ ﴿٦٩﴾

لَوْ نَشَاءُ لَجَعَلْنَاهُ أَمْحًا فَلَوْلَا تَشْكُرُونَ ﴿٧٠﴾

أَفَرَأَيْتُمُ النَّارَ الَّتِي تُورُونَ ﴿٧١﴾

أَأَنْتُمْ أَنْشَأْتُمْ شَجَرَهَا أَمْ نَحْنُ الْمُنشِئُونَ ﴿٧٢﴾

نَحْنُ جَعَلْنَاهَا تَذَكُّرًا وَرَمَقًا لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿٧٣﴾

فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ ﴿٧٤﴾

* فَلَا أَمْسِرُ بِمَوَاقِعِ النُّجُومِ ﴿٧٥﴾

76. І ця клятва — якби ви тільки знали — клятва велика!
وَأَنَّهُ لَفَسَمٌ لَّو تَعْلَمُونَ عَظِيمٌ ﴿٥٦﴾
77. Воістину, це — Преславний Коран,
إِنَّهُ لَقُرْءٌ كَرِيمٌ ﴿٥٧﴾
78. захований у Книзі!
فِي كِتَابٍ مَّكْنُونٍ ﴿٥٨﴾
79. Торкаються його лише очищені!
لَا يَمَسُّهُ إِلَّا الْأَنْطَهَارُونَ ﴿٥٩﴾
80. Зісланий від Господа світів!
نَزِيلٌ مِّن رَّبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٦٠﴾
81. Невже ви не вірите в цю розповідь,
أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَفَلَا تَهْتَدُونَ ﴿٦١﴾
82. і робите ви долю вашу долею невіруючих?
وَتَجْعَلُونَ رِزْقَكُمْ أَكْثَرَ كَذِبُونَ ﴿٦٢﴾
83. І коли душа приступас до горла
فَلَوْلَا إِذَا بَلَغَتِ الْحُقُوفَ ﴿٦٣﴾
84. і ви дивитесь на [помираючого],
وَأَنْتُمْ حِينِيذٌ تَنْظُرُونَ ﴿٦٤﴾
85. то Ми ближчі до нього, ніж ви, але ви не бачите цього.
وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْكُمْ وَلَكِنْ لَا تُبْصِرُونَ ﴿٦٥﴾
86. То чому ж ви, якщо не буде відплачено вам,
فَلَوْلَا إِنْ كُنْتُمْ عَرِمْدِينَ ﴿٦٦﴾
87. не повернете її? Та якби ж ви були правдивими!
تَرْجِعُونَهَا إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٦٧﴾
88. Якщо він був одним із наближених,
فَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنَ الْمُقَرَّبِينَ ﴿٦٨﴾
89. то отримає спокій, втіху та сад насолоди.
فَرَوْحٌ وَرَيْحَانٌ وَجَنَّتِ نَعِيمٌ ﴿٦٩﴾
90. І якщо він був одним із тих, хто праворуч —
وَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنَ أَصْحَابِ الْيَمِينِ ﴿٧٠﴾
91. мир тобі! Ти — один із тих, хто праворуч!
فَسَلَامٌ لَّكَ مِنَ أَصْحَابِ الْيَمِينِ ﴿٧١﴾

92. Та якщо він був одним із тих,
які заперечують і блукають,
93. то напуватимуть його
окропом,
94. і палатиме він у геєні.
95. Ось це насправді і є достеменна
істина!
96. Тож прославляй ім'я Господа
твого Великого!

وَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنَ الْمُكَذِّبِينَ الضَّالِّينَ ﴿٥٦﴾

فَنَزَّلْنَا مِنْ حَمِيمٍ ﴿٥٧﴾

وَتَصْلِيَةً حَاجِمٍ ﴿٥٨﴾

إِنَّ هَذَا لَهُوَ حَقُّ الْيَقِينِ ﴿٥٩﴾

فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ ﴿٦٠﴾

Сура 57. Аль-Хадід («Залізо»)

*Ім'ям Аллаха Милостивого,
Милосердного!*

1. Прославляє Аллаха те, що на небесах і на землі, а Він — Великий, Мудрий!
2. Йому належить влада над небесами й землею, Він дарує життя та смерть, і Він спроможний на кожную річ!
3. Він — Перший і Останній, Явний та Потаємний, і Він знає про кожную річ!
4. Він — Той, Хто створив небеса і землю за шість днів, а потім піднісся над троном. Знає Він, що входить у землю і що виходить із неї, і що сходить із неба, і що здіймається туди. Він з вами [знанням], де б ви не були, і бачить Аллах те, що чините ви!
5. Йому належить влада над небесами й землею, і до Аллаха повертаються усі справи.
6. Він збільшує ніч за рахунок дня, а день за рахунок ночі, і Він знає те, що приховане в серцях.
7. Увіруйте в Аллаха й Посланця Його, жертвуйте те, в чому Він зробив вас спадкоємцями;

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ
الْحَكِيمُ ﴿١﴾

لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يُحْيِي وَيُمِيتُ وَهُوَ
عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢﴾

هُوَ الْأَوَّلُ وَالْآخِرُ وَالظَّاهِرُ وَالْبَاطِنُ وَهُوَ
بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٣﴾

هُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ
أَيَّامٍ ثُمَّ أَسْمَوَى عَلَى الْعَرْشِ يَعْلَمُ مَا يَلِجُ
فِي الْأَرْضِ وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا وَمَا يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ
وَمَا يَصْعَدُ فِيهَا وَهُوَ مَعَكُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ وَاللَّهُ بِمَا
تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٤﴾

لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ
الْأُمُورُ ﴿٥﴾

يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُؤَلِّجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَهُوَ
عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٦﴾

ءَامِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَأَنْفِقُوا مِمَّا جَعَلَكُمْ
مُسْتَحْلِفِينَ فِيهِ فَالَّذِينَ ءَامَنُوا مِنْكُمْ وَأَنْفَقُوا

тож тим із вас, які увірували і жертвували, їм — нагорода велика!

8. А чому ви не віруєте в Аллаха, коли Посланець закликає вас увірувати в Господа вашого й, істинно, взяв Він завіт із вами, якщо ви віруючі!

9. Він — Той, Хто зіслав рабу своєму знамення ясні, щоб вивести вас із темряви до світла, і, воістину, Аллах — Співчутливий та Милосердний!

10. А чому ж ви не витрачаєте на шляху Аллаха, коли Аллах — спадкоємець небес і землі? Не рівні між собою ті, які жертвували до перемоги брали участь у боротьбі; вони — вищі за тих, які жертвували пізніше і брали участь у боротьбі пізніше. І кожному обіцяв Аллах найкраще, і Аллаху відомо те, що чините ви!

11. Той, хто позичить Аллаху добру позику, отримає від Аллаха вдвічі, і йому — винагорода щедра!

12. У той День побачиш ти віруючих, чоловіків та жінок — плине світло їхнє перед ними і праворуч від них: «Звістка добра сьогодні для вас — сади, де течуть ріки. Будете ви там вічно!» Це — великий успіх!

لَهُمْ أَجْرٌ كَبِيرٌ ﴿٧﴾

وَمَا لَكُمْ لَا تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالرَّسُولِ يَدْعُوكُمْ
لِتُؤْمِنُوا بِرَبِّكُمْ وَقَدْ أَخَذَ مِيثَاقَكُمْ إِن
كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٨﴾

هُوَ الَّذِي نَزَّلَ عَلَى عَبْدِهِ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ لِيُخْرِجَكُم
مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَإِنَّ اللَّهَ بِكُمْ لَرَؤُوفٌ
رَّحِيمٌ ﴿٩﴾

وَمَا لَكُمْ لَا تُنْفِقُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلِلَّهِ مِيرَاثُ
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَا يَسْتَوِي مِنْكُمْ مَنْ أَنْفَقَ
مِن قَبْلِ الْفَتْحِ وَقَتْلَ أَوْلِيَاءِكُمْ أَعْظَمَ دَرَجَةً
مِنَ الَّذِينَ أَنْفَقُوا مِنْ بَعْدِ وَقَتْلُوا وَكَلَّا وَعَدَّ
اللَّهُ الْحَسَنَى وَاللَّهُ يَمَاتِعْمَلُونَ حَبِيرٌ ﴿١٠﴾

مَنْ ذَا الَّذِي يُقْرِضُ اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا
وَيَضَعِفُهُ لَهُ، وَ لَهُ أَجْرٌ كَرِيمٌ ﴿١١﴾

يَوْمَ تَرَى الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ يَسْعَى
نُورُهُمْ بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَبِأَيْمَانِهِمْ بُشْرًا نَبِيْرًا
أَلْيَوْمَ جَنَّتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ
فِيهَا ذَلِكَ هُوَ النُّعْوُذُ الْعَظِيمُ ﴿١٢﴾

13. У той День скажуть лицеміри, чоловіки й жінки, тим, які увірували: «Зачекайте, ми позичимо у вас світло». Скажуть їм: «Повертайтеся назад і шукайте світло!» Зведуть між ними стіну із ворітьми, всередині якої милість, а назовні — кара!

يَوْمَ يَقُولُ الْمُنَافِقُونَ وَالْمُنَافِقَاتُ لِلَّذِينَ آمَنُوا
انظروا نافعنا متين من نورك وقيل ارجعوا وراة اكثر
فالتبسوا اولوا فصرير بينهم بسور له باب
باطنه فيه الرحمة وظاهره من قبله العذاب ﴿١٣﴾

14. Будуть вони говорити: «Чи ж ми не були з вами?» Скажуть їм: «Так, але ви самі підбурювали одне одного — ви вичікували, і ви сумнівалися, і спокушалися хибними надіями, поки не з'явився наказ Аллаха; і спокушав вас проти Аллаха спокусник.

يَتَادَوْنَ وَهَمَّ الزَّكَنُ مَعَكُمْ قَالُوا بَلَىٰ وَكَذَّبْتُمْ فَتَسْتَرْ
اَنْفُسَكُمْ وَتَتَّبِصُّوهُ وَارْتَبُّوهُ وَعَزَّيْزُكُمْ الْاَمَانِ
حَتَّىٰ جَاءَ اَمْرُ اللّٰهِ وَعَزَّيْزُكُمْ بِاللّٰهِ الْقَرُورُ ﴿١٤﴾

15. Тож сьогодні не візьмуть від вас викупу, і від тих, які не увірували; домівка ваша — вогонь, який полонить вас! Мерзотний же це притулок!»

قَالَتِمْ لَا يَتَّخِذُ مِنْكُمْ قَدِيَةً وَلَا مِنْ الَّذِينَ
كَفَرُوا مَا رَأَيْتُمْ اَنْتَا هِيَ مَوْلَاكُمْ
وَيَسَّ اَلْمَصِيْرُ ﴿١٥﴾

16. Чи не час для тих, які увірували, змирити серця свої для згадування Аллаха й того, що зіслано з істини та не бути подібними до тих, кому було дано Писання раніше, і чий серця зачерствіли з часом, і більшість яких — нечестивці?

﴿١٦﴾ اَلَمْ يَأْنِ لِلَّذِينَ آمَنُوا اَنْ تَخْشَعَ قُلُوبُهُمْ
لِذِكْرِ اللّٰهِ وَمَا نَزَّلَ مِنَ السَّمٰوٰتِ وَلَا يَكُونُوْا
كَالَّذِيْنَ اُوْتُوا الْكِتٰبَ مِنْ قَبْلُ فَطَالَ عَلَيْهِمْ الْاَمَدُ
فَقَسَّتْ قُلُوبُهُمْ وَكَبِيْرٌ مِنْهُمْ قٰسِيُوْنَ ﴿١٦﴾

17. Знайте ж, що Аллах оживлює землю після смерті її. Ми роз'яснюємо знамення для вас — можливо, зрозумієте ви!

اَعْلَمُوْا اَنْ اللّٰهَ يَحْيِ الْاَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا قَدْ بَيَّنَّا
لَكُمْ الْاٰيٰتِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُوْنَ ﴿١٧﴾

18. Воістину, тим чоловікам і жінкам, які дають милостиню і які позичили Аллаху позику добру — подвоїться вона їм, і матимуть вони винагороду щедру!

19. І тим, які увірували в Аллаха та Посланця Його — правдивим і свідкам перед Господом їхнім — на них чекає винагорода й світло, а ті, які не увірували та відкидали знамення Наші, вони — жителі пекла!

20. Знайте, що життя в цьому світі — лише гра та забава, прикраси та хвастощі поміж вами, змагання у збільшенні майна та дітей — подібне воно дощу, після якого посіви дивують сіяча; далі ти бачиш їх жовтими, а потім вони всихають. А в майбутньому житті — кара жорстока або прощення від Аллаха та вдовolenня Його. І життя в цьому світі — ніщо інше, як блага примарні!

21. Змагайтеся ж один із одним в отриманні прощення від Господа вашого й раю, простягнутого на ширину неба й землі; приготований він тим, які увірували в Аллаха та посланців Його; це — милість Аллаха, дарує Він її, кому побажає, і Аллах — Володар великої милості!

إِنَّ الْمَصْدِقِينَ وَالْمَصَدِّقَاتِ وَأَقْرَضُوا اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا يَضْعَفُ لَهِمْ وَهُمْ أَجْرٌ كَرِيمٌ ﴿١٨﴾

وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ أُولَٰئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ وَالصَّادِقَاتُ عِنْدَ رَبِّهِمْ لَهُمْ أَجْرُهُمْ وَنُورُهُمْ وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ ﴿١٩﴾

أَعْلَمُوا أَنَّمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا لَعِبٌ وَهَمٌّ وَزِينَةٌ وَتَفَاخُرٌ بَيْنَكُمْ وَتَكَاثُرٌ فِي الْأَمْوَالِ وَالْأَوْلَادِ كَمَثَلِ غَيْثٍ أُنْحَبَ الْكُفَّارُ بِنَائِهِ ثُمَّ يَهْبِجُ فَتَرَاهُ مَصْفَرًّا ثُمَّ يَكُونُ حُطَّلًا وَفِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَمَغْفِرَةٌ مِّنَ اللَّهِ وَرِضْوَانٌ وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَمَتْعٌ عَارِضٌ ﴿٢٠﴾

سَابِقُوا إِلَىٰ مَغْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ وَرَحْمَةٍ عَرْضَهَا كَعَرْضِ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ أَعَدَّتْ لِلَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ ذَٰلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿٢١﴾

22. Не станеться ніякого лиха ні на землі, ні у вас самих, якщо його не було в Писанні ще до того, як Ми створимо це. Воістину, легко це для Аллаха!

مَا أَصَابَ مِنْ مُصِيبَةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي أَنْفُسِكُمْ إِلَّا فِي كِتَابٍ مِنْ قَبْلِ أَنْ نَبْرَأَهَا ۗ إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ﴿٢٢﴾

23. Щоб не сумували ви за тим, що втратили, і не раділи з того, що Ми дали! Аллах не любить зверхніх та хвальковитих,

لِيَكْتُمُوا مَا تَأْسَوْنَ عَلَيْهِ مِمَّا فَاتَكُمْ وَلَا تَتَفَرَّحُوا بِمَا آتَاكُمْ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ ﴿٢٣﴾

24. які скупі та силують людей бути скупими. А якщо хто відвертається, то, воістину, Аллах — Багатий, Хвалимий.

الَّذِينَ يَتَحَلَّوْنَ وَيَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبُخْلِ ۗ وَمَنْ يَتَوَلَّ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ ﴿٢٤﴾

25. Відсилали Ми посланців наших зі знаменнями ясними, і відсилали Ми з ними Писання та мірило для того, щоб трималися люди справедливості; зіслали Ми залізо, в якому велика міць і користь для людей — щоб знав Аллах, хто потаємно допомагає Йому й посланцям Його. Аллах — Сильний, Великий!

لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ ۗ وَأَنْزَلْنَا الْحَدِيدَ فِيهِ بَأْسٌ شَدِيدٌ وَمَنْفَعٌ لِلنَّاسِ وَلِيَعْلَمَ اللَّهُ مَنْ يَنْصُرُهُ وَرُسُلَهُ بِالْغَيْبِ ۗ إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ ﴿٢٥﴾

26. І, істинно, відсилали Ми Нуха та Ібрагіма, і поставили серед нащадків їхніх пророцтво та Писання. Були серед них ті, хто йшов прямим шляхом, але багато хто з них — нечестивці.

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا وَإِبْرَاهِيمَ وَجَعَلْنَا فِي ذُرِّيَّتِهِمَا النُّبُوَّةَ وَالْكِتَابَ ۖ فَمِنْهُمْ مُهْتَدٍ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ فَاسِقُونَ ﴿٢٦﴾

27. Потім відправили Ми вслід за ними Ісу, сина Мар'ям, і дарували Ми йому Інджиль, і вселили в серця тих, хто йшов

ثُمَّ جَعَلْنَا عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ بُرْسُلَنَا وَقَفَّيْنَا بِهِ عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ ۗ وَآتَيْنَاهُ الْإِنْجِيلَ ۗ وَجَعَلْنَا فِي قُلُوبِ الَّذِينَ اتَّبَعُوهُ رَأْفَةً وَرَحْمَةً ۗ

за ним, співчуття й милість. А чернецтво вони самі вигадали, бо Ми не приписували його їм, хіба як прагнуть вони до вдоволення Аллаха. Та не виконали вони його належним чином. Тож дарували Ми тим серед них, які вірували, винагороду, але багато хто з них — нечестивці.

28. О ви, які увірували! Бійтеся Аллаха та увіруйте в Посланця Його, за милістю Своєю Він дарує вам вдвічі більше, і дарує вам світло, з яким ви будете йти; і простить вас, а Аллах — Прощаючий, Милосердний!
29. Тож нехай знають люди Писання, що не мають влади вони над милістю Аллаха, що милість — в Його руці, і дає Він її тому, кому побажає, і Аллах — Володар великої милості!

وَرَهْبَانِيَّةً ابْتَدَعُوهَا مَا كَتَبْنَاهَا
عَلَيْهِمْ إِلَّا ابْتِغَاءَ رِضْوَانِ اللَّهِ فَمَنْ رَعَاهَا
حَقَّ رِعَايَتِهَا فَآتَيْنَا الَّذِينَ ءَامَنُوا مِنْهُمْ
أَجْرَهُمْ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ فَاسِقُونَ ﴿٥٧﴾

بِتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَءَامِنُوا
بِرَسُولِهِ يُؤْتِكُمْ كِفْلَيْنِ مِنْ رَحْمَتِهِ وَيَجْعَلْ
لَكُمْ نُورًا تَمْشُونَ بِهِ وَيَغْفِرْ لَكُمْ وَاللَّهُ
عَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٥٨﴾

لَيْتَلَيَعَتَمَ أَهْلَ الْكِتَابِ الْآيَقِدُرُونَ عَلَى
شَيْءٍ مِنَ فَضْلِ اللَّهِ وَأَنَّ الْفَضْلَ بِيَدِ اللَّهِ
يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿٥٩﴾

Сура 58. Аль-Муджаділя («Суперечка»)

*Ім'ям Аллаха Милостивого,
Милосердного!*

1. Аллах почув слова тієї, яка сперечалася з тобою про свого чоловіка, і скаржилася Аллаху. Аллах почув вашу розмову, бо, воістину, Аллах — Всечуючий, Всезнаючий!

2. Ті, які називають своїх дружин хребтами матерів, хоча насправді ті не є матерями їхніми, бо матері їх — ті, які народили їх, кажуть слова відразні та брехливі. Воістину, Аллах — Милосердний, Прощаючий.

«Ті, які називають своїх дружин хребтами матерів»: слова «ти для мене — наче хребет моєї матері» в доісламські часи промовляв араб, коли збирався розлучитися з дружиною.

3. Ті, які називають своїх дружин хребтами матерів, а потім відмовляються від сказаного, нехай звільнять одного раба перед тим, як торкнуться одне одного. Повчають вас цим, і Аллах знає те, що ви робите.

4. А хто не має раба, то нехай тримає безперервний піст протягом двох місяців, перед

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قَدْ سَمِعَ اللَّهُ قَوْلَ الَّتِي تُجَادِلُكَ فِي زَوْجِهَا
وَتَشْتَكِي إِلَى اللَّهِ وَاللَّهُ يَسْمَعُ تَحَاوُرَكُمَا إِنَّ
اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ ﴿١﴾

الَّذِينَ يُظَاهِرُونَ مِنكُم مِّن نِّسَائِهِمْ مَا هُنَّ
أُمَّهَاتُهُمْ إِنْ أُمَمْتُهُمْ إِلَّا الَّتِي وَلَدْتَهُمْ
وَالَّذِينَ يَتَّبِعُونَ مِنكُمْ إِنْ أَمَرْتَهُمْ
وَأَنَّ اللَّهَ لَعَفُوٌّ غَفُورٌ ﴿٢﴾

وَالَّذِينَ يُظَاهِرُونَ مِن نِّسَائِهِمْ ثُمَّ يَعُودُونَ لِمَا
قَالُوا فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَتَمَاسَّ أَذْكَرُ
تَوْعَطُونَ بِهِ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿٣﴾

مَنْ لَمْ يَجِدْ فَصِيَامُ شَهْرَيْنِ مُتَتَابِعَيْنِ مِنْ قَبْلِ
أَنْ يَتَمَاسَّ أَفَمَنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فَإِطَاعَةُ سِتِّينَ

тим, як торкнутися [дружини].
Хто ж не може зробити цього,
то нехай нагодує шістдесят
бідняків. Усе це — для того,
щоб увірували ви в Аллаха
та Його Посланця. Такими
є обмеження Аллаха, а на
невіруючих чекає болісна кара!

5. Ті, які ворогують із Аллахом та Його Посланцем, будуть розбиті так само, як були розбиті ті, які жили раніше за них. Ми зіслали ясні знамення, а на невіруючих чекає ганебна кара,
6. у День, коли Аллах воскресить їх усіх і розповість їм про вчинки їхні. Врахував їх Аллах, а вони забули про них, та Аллах — кожній речі Свідок.
7. Невже ти не бачиш, що Аллах знає те, що на небесах і те, що на землі? Не буває таємної розмови між трьома, де Він не був би четвертим, між п'ятьма, де Він не був би шостим, або ж менше чи більше від цього, щоб Його не було із ними [знанням], де б вони не були. Потім, у День Воскресіння, Ми розповімо їм про вчинки їхні. Аллах — про кожну річ Знаючий!
8. Чи ти бачив тих, яким була заборонена таємна змова? Потім все ж вони повернулися до

مَشِيكًا ذَلِكَ لَتُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَتِلْكَ
حُدُودُ اللَّهِ وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٥٨﴾

إِنَّ الَّذِينَ يُحَادِّثُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ كَمَا
كُنْتُمْ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَوَقَدْ أَنْزَلْنَا آيَاتٍ
بَيِّنَاتٍ وَاللْكَافِرِينَ عَذَابٌ مُهِينٌ ﴿٥٩﴾

يَوْمَ يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ جَمِيعًا فَيُنَبِّئُهُمْ بِمَا عَمِلُوا
أَحْصَاهُ اللَّهُ وَسُوهُ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
شَهِيدٌ ﴿٦٠﴾

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي
الْأَرْضِ مَا يَكُونُ مِنْ نَجْوَى ثَلَاثَةٍ إِلَّا هُوَ
رَابِعُهُمْ وَلَا خَمْسَةٍ إِلَّا هُوَ سَادِسُهُمْ وَلَا آدَنَى
مِنْ ذَلِكَ وَلَا أَكْثَرَ الْأَهْوَمَعْمَةِ أَنْ مَا
كَانُوا أَنْتُمْ يَنْبِئُهُمْ بِمَا عَمِلُوا يَوْمَ الْقِيَامَةِ
إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٦١﴾

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ هُمْ أَعْيُنُ النَّجْوَى ثُمَّ يَعُودُونَ
لِمَا هُمْ أَعْنَتْ وَيَتْلُونَ الْأُمُورَ وَالْعُدُودَ

того, що було заборонено їм, змовилися про гріх, ворожість і непослух проти Посланця. Коли вони приходять до тебе, то вітаються з тобою не так, як вітає тебе Аллах, та й кажуть самі собі: «Чого не скарає нас Аллах за те, що ми говоримо?» Доволі їм геєни! Туди буде вкинуто їх, і потворне ж це місце!

9. О ви, які увірували! Коли спілкуєтеся потаємно, то не змовляйтеся про гріх, ворожість чи непослух по відношенню до Посланця. Змовляйтеся же про благочестя і богобоязливість, та бійтеся Аллаха, перед яким ви будете зібрані!
10. Воістину, потаємна змова — від шайтана, який прагне смутку для тих, які увірували. Але вона не принесе їм ніякої шкоди, крім як із дозволу Аллаха. І на Аллаха покладають сподівання віруючі!
11. О ви, які увірували! Коли вам говорять на зібраннях: «Поступіться!» — то поступіться. І наділить вас Аллах ще кращим місцем! А коли вам говорять: «Встаньте!» — то вставайте. Аллах дарує перевагу тим серед вас, які увірували й тим, кому дано

وَمَعْصِيَتِ الرَّسُولِ وَإِذْ أَمَرْتَهُمْ لَوْ لَا يُعَذِّبْنَا اللَّهُ بِمَا نَعْمَلُ فَحَسِبُوهُ جَهَنَّمَ بَصُورًا
فَيَنْسُ الْأَمْسِيرُ ﴿٥٨﴾

يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا تَخَجَّجْتُمْ فَلَا تَتَكَلَّمُوا بِالْأَثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَمَعْصِيَتِ الرَّسُولِ وَتَسْجُدُوا بِالْبَيْتِ وَالْقُبُورِ وَاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ
تُحْشَرُونَ ﴿٥٩﴾

إِنَّمَا التَّخَوُّي مِنَ الشَّيْطَانِ لِيَحْزَنَ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَلَيْسَ بِضَرَارٍ شَيْئًا إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿٦٠﴾

يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا قِيلَ لَهُمْ تَسَّجُدُوا لِلْمَاجِلِسِ فَأَسْحُوا فَيَسَّحَ اللَّهُ لَهُمْ وَذَاتِ قِيلَ أَنْشُرُوا فَأَنْشُرُوا يَرْفَعُ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا مِنْكُمْ وَالَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ دَرَجَاتٍ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿٦١﴾

знання. І Аллах знає те, що ви робите.

12. О ви, які увірували! Коли ви говорите з Посланцем потаємно, то нехай милостиня передусе вашій розмові. Це — краще для вас та чистіше! Та як не знайдете в себе нічого, то Аллах — Прощаючий, Милосердний!

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ ءَامَنُوْا اِذَا جِئْتُمُ الرَّسُوْلَ فَقَدِّمُوْا
بَيْنَ يَدَيْ جُوْنِكُمْ صَدَقَةً ذٰلِكَ خَيْرٌ لَّكُمْ وَاَطْهَرُ
فَاِنْ لَّمْ تَجِدُوْا فَاِنَّ اللّٰهَ عَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ﴿١٢﴾

13. Невже ви боїтеся, щоб милостиня передувала вашій таємній розмові? Якщо ви не зробили цього, та Аллах прийняв ваше каяття, то звершуйте молитву, давайте закят, коріться Аллаху та Його Посланцю. Аллах знає те, що ви робите!

ءَاَشْفَقْتُمْ اَنْ تَقْدِمُوْا بَيْنَ يَدَيْ جُوْنِكُمْ
صَدَقَةً فَاِذْ لَمْ تَفْعَلُوْا وَتَابَ اللّٰهُ عَلَيْكُمْ فَاَقْسِمُوْا
اَبْصَابَكُمْ وَاَنْتُمْ اَلْوَاكِلُوْنَ وَاَطِيعُوْا اللّٰهَ
وَرَسُوْلَهُ وَاِنَّ اللّٰهَ خَبِيْرٌۢ بِمَا تَعْمَلُوْنَ ﴿١٣﴾

14. Чи ти бачив тих, які приятелюють із людьми, на яких розгнівався Аллах? Вони — і не з вами, і не проти вас, вони свідомо дають неправдиві клятви.

* اَلَّذِيْنَ اٰلَى الَّذِيْنَ تَوَلَّوْا قَوْمًا غَضِبَ اللّٰهُ عَلَيْهِمْ
مَا هُمْ بِكُمْ وَاَوْلِيَّاهُمْ وَلَا يَمْنَهُمْ وَيَخْلِفُوْنَ عَلٰى الْكَيْدِ وَهُمْ
يَعْمَلُوْنَ ﴿١٤﴾

15. Аллах приготував для них суворе покарання. Воістину, зле те, що вони роблять!

اَعَدَّ اللّٰهُ لَهُمْ عَذَابًا سَدِيْدًا اِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوْا
يَعْمَلُوْنَ ﴿١٥﴾

16. Вони зробили свої клятви щитом, та й збивають зі шляху Аллаху. На них чекає принизлива кара!

اَتَّخَذُوْا اٰمَنَةً مِّنْهُنَّ فَصَدُّوْا عَنْ سَبِيْلِ اللّٰهِ
فَلَهُمْ عَذَابٌ مُّهِِيْنٌ ﴿١٦﴾

17. Не допоможе їм перед Аллахом нічим ні майно їхнє, ні діти їхні. Вони — жителі пекла, і будуть там вічно!

لَنْ نُّغْنِيَ عَنْهُمْ اَمْوَالُهُمْ وَلَا اَوْلَادُهُمْ مِنَ اللّٰهِ
شَيْئًا وَاُولٰٓئِكَ اَصْحَابُ النَّٰرِ هُمْ فِيْهَا خٰلِدُوْنَ ﴿١٧﴾

18. У той День Аллах воскресить їх усіх. І вони будуть давати клятви перед Ним, як давали клятви вам, та й думатимуть, що це чимось допоможе їм. Воістину, вони — брехуни!
19. Переміг їх шайтан і примусив забути навіть згадувати Аллаха. Вони — прибічники шайтана, а, воістину, прибічники шайтана — це ті, які матимуть втрати!
20. Воістину, ті, які ворогують із Аллахом та Його Посланцем, опиняться серед найприниженіших.
21. Аллах написав: «Неодмінно перемогу отримаю Я та Мої посланці!»
22. Ти не знайдеш людей, які вірують у Аллаха та Останній День, але водночас приятелюють із тими, хто ворогує з Аллахом та Його Посланцем — навіть якщо це будуть їхні батьки, сини, брати чи інші родичі. Аллах дарував серцям їхнім віру та ствердив їх духом від Себе. Він уведе їх у сади, де течуть ріки, і будуть вони там вічно! Аллах вдоволений ними, і вони вдоволені Ним. Це — прибічники Аллаха, і, воістину, прибічники Аллаха матимуть успіх!

يَوْمَ يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ جَمِيعًا فَيَحْلِفُونَ لَهُ كَمَا يَحْلِفُونَ لَكُمْ وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ عَلَىٰ شَيْءٍ أَلَّا إِنَّهُمْ هُمُ الْكَاذِبُونَ ﴿١٨﴾

أَسْتَحْوَذَ عَلَيْهِمُ الشَّيْطَانُ فَأَنسَاهُمْ ذِكْرَ اللَّهِ أُولَٰئِكَ حِزْبُ الشَّيْطَانِ أَلَا إِنَّ حِزْبَ الشَّيْطَانِ هُمُ الْفَاقِسُونَ ﴿١٩﴾

إِنَّ الَّذِينَ يُحَادِّثُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ أُولَٰئِكَ فِي الْأَذَلِّينَ ﴿٢٠﴾

كَتَبَ اللَّهُ لَأَعْلَيْنَ أَنَا وَرُسُلِي إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ ﴿٢١﴾

لَا يَجِدُ قَوْمًا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ يُوَادُّونَ مَنْ حَادَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَوْ كَانُوا آبَاءَهُمْ أَوْ أَبْنَاءَهُمْ أَوْ إِخْوَانَهُمْ أَوْ عَشِيرَتَهُمْ أُولَٰئِكَ كَتَبَ فِي قُلُوبِهِمُ الْإِيمَانَ وَأَيَّدَهُم بِرُوحٍ مِنَّا وَيَدْخُلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ أُولَٰئِكَ حِزْبُ اللَّهِ أَلَا إِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٢٢﴾

Сура 59. Аль-Хашр («Зібрання»)

*Ім'ям Аллаха Милостивого,
Милосердного!*

1. Славить Аллаха те, що в небесах, і те, що на землі, а Він — Всемогутній, Мудрий!
2. Він — Той, Хто вивів невіруючих людей Писання із домівок їхніх під час першого вигнання. Ви й не думали, що вони підуть, а вони думали, що фортеці їхні захистять їх від Аллаха. Та Аллах скарав їх з іншого боку, з якого вони й не чекали. Він сповнив страхом їхні серця. Тож вони руйнували власні будинки своїми руками та руками віруючих. Нехай же це буде повчанням вам, тим, хто має очі!
3. Якби не приписав їм Аллах вигнання, то скарав би їх у земному житті. А в наступному житті на них чекає вогняна кара!
4. Це — за те, що вони повстали проти Аллаха та Посланця Його. До того, хто постає проти Аллаха, Він суворий у покаранні!
5. Те, що ви зрізали пальми, або ж залишили їх і далі стояти на корінні їхньому, — лише з

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سَبِّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ
وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١﴾

هُوَ الَّذِي اَخْرَجَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ اَهْلِ الْكِتٰبِ
مِنْ دِيَارِهِمْ لِأَوَّلِ الْحَشْرِ مَا ظَنَنْتُمْ اَنْ يَخْرُجُوْا
وَضَنَّوْا اَنْهُمْ مَّآبِعُهُمْ خَصُوْمُهُمْ مِنَ اللّٰهِ
فَاَنْهَضَهُمُ اللّٰهُ مِنْ حَيْثُ لَمْ يَحْتَسِبُوْا وَقَدَفَ
فِي قُلُوْبِهِمُ الرُّعْبَ يُخْرِبُوْنَ يُوْمُهُمْ بِاَيْدِيهِمْ
وَاَيْدِي الْمُؤْمِنِيْنَ فَاصْعَقُوْا وَاُولٰٓئِى الْاَبْصٰرِ ﴿٢﴾

وَلَوْ لَا اَنْ كَتَبَ اللّٰهُ عَلَيْهِمُ الْجَلٰةَ لَعَذَّبَهُمُ
فِي الدُّنْيَا وَلَهُمْ فِي الْاٰخِرَةِ عَذَابُ النَّارِ ﴿٣﴾

ذٰلِكَ بِاَنْهُمْ شَاقُوْا اللّٰهَ وَرَسُوْلَهُ وَمَنْ يَشَاقِ
اللّٰهَ فَاِنَّ اللّٰهَ شَدِيْدُ الْعِقَابِ ﴿٤﴾

مَا قَطَعْتُمْ مِنْ لِيْتَةٍ اَوْ رَكْعَةٍ مِنْهَا فَاَيَمَةً
عَلٰى اَسْوٰلِهَا فَاِذَنْ اللّٰهُ وَرِجْزِى الْفٰسِقِيْنَ ﴿٥﴾

дозволу Аллаха та задля ганьби нечестивцям.

6. І ви не скакали на конях чи верблюдах до тієї здобичі, яку дарував Аллах Посланцю Своєму, але ж це Аллах дає владу посланцям Своїм над тими, над ким побажає Він. Аллах спроможний на кожну річ!
7. Те, що Аллах дарував Своєму Посланцю від жителів селищ, належить Аллаху, Посланцю та родичам його, сиротам, бідним і подорожнім; і щоб не дісталось воно багатіям з-посеред вас! Тож візьміть те, що дав вам Посланець, та не чіпайте того, що він заборонив вам. Воістину, Аллах — суворий у покаранні.
«Його Посланцю та його родичам»: мова йде про рід Гаши́м і 'Абд аль-Муталі́б.
8. [Майно належить також] убогим переселенцям, які були вигнані з домівок своїх і втратили своє майно, прагнучи до милості Аллаха та вдовolenня Його, заради допомоги Аллаху та Посланцю Його. Вони і є праведниками.
9. Ті, які жили [в Медині] раніше та увірували раніше, люблять тих, хто переселився до них.

وَمَا آتَاكَ اللَّهُ عَلَىٰ رَسُولِهِ مِنْهُ فَمَا
أَوْجَفْتُمْ عَلَيْهِ مِنْ خَيْلٍ وَلَا رِكَابٍ وَلَكِنَّ
اللَّهَ يُسَلِّطُ رُسُلَهُ عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلَىٰ
كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٦﴾

مَا آتَاكَ اللَّهُ عَلَىٰ رَسُولِهِ مِنْ أَهْلِ الْقُرَىٰ فَلِلَّهِ
وَلِلرَّسُولِ وَلِذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينِ
وَأَنَّ السَّبِيلَ كَيْ لَا يَكُونَ دُولَةً بَيْنَ
الْأَغْنِيَاءِ مِنْكُمْ وَمَا آتَاكُمُ الرَّسُولُ
فَاخْذُوهُ وَمَا نَهَاكُمْ عَنْهُ فَانْتَهُوا وَاتَّقُوا اللَّهَ
إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٧﴾

لِلْفُقَرَاءِ الْمُهَاجِرِينَ الَّذِينَ أُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ
وَأَمْوَالِهِمْ يُبْتَغُونَ فَضْلًا مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانًا
وَيَصْرُونَ لِلَّهِ وَرَسُولِهِ أُولَٰئِكَ هُمُ
الصَّادِقُونَ ﴿٨﴾

وَالَّذِينَ تَبَوَّءُوا الدَّارَ وَالْإِيمَانَ مِنْ قَبْلِهِمْ
يُحِبُّونَ مَنْ هَاجَرَ إِلَيْهِمْ وَلَا يَجِدُونَ فِي

У їхніх серцях немає заздрості до того, що отримали ті. Вони визнають їхню перевагу, хоча й самі перебувають у скруті. Хто здолав свою скупість, той досягнув успіху!

10. Ті, що прийдуть після них, скажуть: «Господи наш! Прости нас братів наших, які увірували раніше за нас! І не дай серцям нашим сповнитися ненавистю до тих, хто увірував [раніше]! Господи наш! Ти — Смирений, Милосердний!»
11. Чи не бачив ти лицемірів, які кажуть своїм невіруючим братам серед людей Писання: «Якщо виженуть вас, то ми неодмінно підемо разом із вами, і ми не підкоримося наказу воювати проти вас. А якщо хтось буде боротися проти вас, то ми допоможемо вам». Та Аллах свідчить, що вони брешуть!
12. Якщо ті й будуть вигнані, то вони не підуть разом із ними, а якщо проти них почнеться боротьба, то вони також не допоможуть їм, відвернувшись назад. Не допоможе їм ніхто!
13. Справді, в своїх серцях вони мають сильніший страх перед вами, ніж страх перед Аллахом,

صُدُّوهُمْ حَاجَةً مِّمَّا أُوتُوا وَيُؤْثِرُونَ عَلَىٰ
أَنفُسِهِمْ وَلَوْ كَانَ بِهِمْ خَصَاصَةٌ وَمَنْ يُوقِفْ
شُرْحَ نَفْسِهِ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٥٩﴾

وَالَّذِينَ جَاءُوا مِن بَعْدِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا
اعْفُرْنَا وَإِنَّا لَنَافِلَةٌ لِّلَّذِينَ سَبَقُونَا
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّبِعُوا فِي قُلُوبِنَا غِلًّا لِّلَّذِينَ
آمَنُوا رَبَّنَا إِنَّكَ رَءُوفٌ رَّحِيمٌ ﴿٦٠﴾

﴿٥٩﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ تَأْفِكُوا يَقُولُونَ
لِإِخْوَانِهِمُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِن أَهْلِ الْكِتَابِ
لَئِن أُخْرِجْتُمْ لَنَخْرُجَنَّ مَعَكُمْ وَلَا نُطِيعُ
فِيكُمْ أَحَدًا أَبَدًا وَإِن قُوتِلْتُمْ لَنَنصُرَنَّكُمْ
وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿٦٠﴾

لَئِن أُخْرِجُوا لَا يَخْرُجُونَ مَعَهُمْ وَلَئِن قُوتِلُوا
لَا يَنْصُرُوهُمْ وَلَا يُنصِرُونَ
لَا الَّذِينَ آمَنُوا وَلَا يَنْصُرُونَ ﴿٦١﴾

لَئِن شَرَّ رِجْسًا فِي صُدُورِهِمْ مِن
اللَّهِ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَفْقَهُونَ ﴿٦٢﴾

бо ж вони — люди, які не розуміють!

14. Усі разом вони не розпочнуть боротьбу проти вас, хіба як в укріпленнях або за стінами їхніми. Та й бойовий запал їхній є сильним лише поміж ними самими. Ти вважаєш, що вони — єдині, але ж серця їхні роз'єднані. Це так, бо вони — люди нерозумні!
15. Схожі вони на тих, які жили незадовго перед ними. Ті ж відчули наслідки діянь своїх, та на них чекає болісна кара!
16. Схожі вони на шайтана, коли мовив він до людини: «Не віруй!» Коли ж та стала невіруючою, він сказав: «А я відрікаюся від тебе, бо ж я боюся Аллаха, Господа світів!»
17. Кінець і тих, і інших — пекло, де вони будуть вічно. Така винагорода нечестивцям!
18. О ви, які увірували! Бійтеся Аллаха, та нехай поміркує кожен про те, що приготував він собі на завтра. Бійтеся Аллаха, бо Аллах знає про те, що ви чините!
19. Не будьте ж такими як ті, хто забув Аллаха. Він змусив їх забути самих себе! Вони і є нечестивцями!

لَا يَقْتُلُوا نَفْسًا جَمِيعًا إِلَّا فِي قَوْلٍ مُّحْتَصِنَةٍ
 أَوْ مِنَ وَرَاءِ حُدُودٍ بِأَسْهُرٍ بَيْنَهُمْ سَدِيدٌ
 تَحْتَسِبُهُمْ جَمِيعًا وَقُلُوبُهُمْ شَتَّىٰ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ
 قَوْمٌ لَا يَعْقِلُونَ ﴿١٤﴾

كَسَبَلِ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ قَرِيبًا ذَاقُوا
 وَبَالَ أَمْرِهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٥﴾

كَتَمْنَا السَّخَطَ إِذْ قَالَ لِلْإِنْسَانِ اكْفُرْ
 فَلَمَّا كَفَرَ قَالَ إِنِّي بَرِيءٌ مِّنكَ إِنِّي أَخَافُ
 اللَّهَ رَبَّ الْعَالَمِينَ ﴿١٦﴾

فَكَانَ عَاقِبَتُهُمَا أَنَّهُمَا فِي النَّارِ خَالِدِينَ فِيهَا
 وَذَٰلِكَ جَزَاءُ الظَّالِمِينَ ﴿١٧﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَلْيَنْظُرْ نَفْسٌ
 مَا قَدَّمَتْ لِغَدٍّ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ
 بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٨﴾

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَسُوا اللَّهَ فَأَنسَاهُمْ
 أَنفُسَهُمْ أُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿١٩﴾

20. Не рівні мешканці пекла та мешканці раю, бо ж саме мешканці раю матимуть успіх.
21. Якби Ми зіслали цей Коран горі, то ти побачив би її покійрно розколотою від страху перед Аллахом. Це — притчі, які Ми наводимо людям; можливо, поміркують вони!
22. Він — Аллах; окрім Нього немає бога! Він знає потаємне та відкрите, і Він — Милостивий, Милосердний!
23. Він — Аллах; окрім Нього немає бога! Цар, Пресвятий, Мирний, Вірний, Охоронець, Великий, Сильний, Звеличений! Пречистий Аллах від тих, кому поклоняються поряд із Ним.
24. Він — Аллах; Творець, Створювач, Наділяючий образом! Йому належать прекрасні імена, славить Його те, що на небесах і на землі, а Він — Великий, Мудрий!

لَا يَسْتَوِي أَصْحَابُ النَّارِ وَأَصْحَابُ
الْجَنَّةِ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ الْفَائِرُونَ ﴿٢٠﴾

لَوْ أَنْزَلْنَا هَذَا الْقُرْآنَ عَلَى جَبَلٍ لَرَأَيْتَهُ
خَشِيعًا مَتَصَدِّعًا مِّنْ خَشْيَةِ اللَّهِ وَتِلْكَ
الْأَمْثَلُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ
يَتَفَكَّرُونَ ﴿٢١﴾

هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ السَّلَامُ
وَ الشَّهَادَةُ هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ ﴿٢٢﴾

هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ السَّلَامُ
الْقُدُّوسُ السَّلَامُ الْمُؤْمِنُ الْمُهَيْمِنُ
الْعَزِيزُ الْجَبَّارُ الْمُتَكَبِّرُ سُبْحَانَ اللَّهِ
عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٢٣﴾

هُوَ اللَّهُ الْخَلِيقُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُ لَهُ
الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى يُسَبِّحُ لَهُ مَا فِي
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٢٤﴾

Сура 60. Аль-Мумтахана («Випробовувана»)

*Ім'ям Аллаха Милостивого,
Милосердного!*

1. О ви, які увірували! Не беріть собі друзями Моїх ворогів і ворогів ваших! Ви зустрічаєте їх з любов'ю, тоді як вони не вірують у істину, що прийшла до вас, виганяють Посланця та вас самих за те, що віруєте ви в Аллаха, Господа вашого! І якщо ви вийдете боротися на Моему шляху та шукати Моєї милості, то не приховуйте свою любов до них. Я ж бо знаю те, що ви приховуєте та те, що ви говорите відкрито. І хто з вас зробив це, той зійшов зі шляху істинного.
2. Якщо ж стануть вони на шляху вашому, то будуть вам ворогами, завдаватимуть шкоди вам своїми руками та словами, бажаючи, щоб ви стали невірними.
3. Не допоможуть вам ні дружини ваші, ні діти ваші. У День Воскресіння Він розсудить між вами. І Аллах бачить те, що ви робите!
4. І добрий приклад для вас Ібрагім і ті, хто з ним, коли сказали вони народу своєму:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ ءَامَنُوْا لَا تَتَّخِذُوْا عَدُوِّيْ وَعَدُوِّيْكُمْ
اَوْلِيَاۡءَ تُلْفُوْنَ اِلَيْهِمْ بِالْمُؤَدَّةِ وَقَدْ كَفَرُوْا بِمَا جَاءَكُمْ
مِّنَ الْحَقِّ يُخْرِجُوْنَ الرَّسُوْلَ وَاَيُّكُمْ اَنْ تُوْمِنُوْا بِاللّٰهِ
رَبِّكُمْ اِنْ كُنْتُمْ حَرِيْضًا فِيْ سَبِيْلِ وَاَبِيْعَاۡةٍ
مَّرْضٰىيْ تُبٰرِكُوْنَ اِلَيْهِمْ بِالْمُؤَدَّةِ وَاَنَا اَعْلَمُ
بِمَا اَخْفَيْتُمْ وَمَا اَعْلَمْتُمْ وَمَنْ يَفْعَلْهُ مِنْكُمْ
فَقَدْ ضَلَّ سَوَاۡةَ السَّبِيْلِ ﴿١﴾

اِنْ يَفْعَلُوْا كَمَا كُنْتُمْ اَعْدَاۡءَ وَيَسْتَظْلِمُوْا اِلَيْكُمْ
اَيْدِيَهُمْ وَاَلْسِنَتُهُمْ بِالسُّوۡءِ وَاُوۡدُوۡلُوۡ
تَكْفُرُوۡنَ ﴿٢﴾

لَنْ يَفْعَلَكَ اَرْصَامُكُمْ وَلَا اَوْلَادُكُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ
يَفْعَلُ بَيْنَكُمْ وَاَللّٰهُ يَمَّا يَعْمَلُوْنَ بِصِيْرٍ ﴿٣﴾

فَكَانَتْ لَكُمْ اَسْوۡءَ حَسَنَةٍ فِىْ اٰيٰتِهِمْ وَاَلَّذِيْنَ
مَعَهُۥ اِذَا قَالُوۡا لِقَوْمِهِمْ اِنَّا بَرَةٌ اِلَيْكُمْ وَمِمَّا

«Ми відрікаємось від вас та від того, чому ви поклоняєтесь замість Аллаха! Ми не визнаємо вас, і буде між нами та вами ворожнеча й ненависть доти, доки не увіруєте ви в єдиного Бога». Тільки сказав Ібрагім батькові своєму: «Я буду просити прощення для тебе, хоча й не маю для цього влади над тим, що належить Аллаху! Господи наш! На Тебе сподіваємось ми, і до Тебе — повернення!

5. Господи наш! Не дозволяй невіруючим відвертати нас. Прости нас, Господи наш, воістину, Ти — Великий, Мудрий!»
6. Справді, вони були добрим прикладом для вас, для тих, хто сподівається на повернення до Аллаха та Останній День. А якщо хто відвернеться, то Аллах — Багатий, Хвалимий!
7. Можливо, Аллах поєднає любов'ю вас і тих, з ким ви ворогуєте. І Аллах — Всемогутній, Аллах — Прощаючий, Милосердний!
8. Аллах не забороняє вам бути дружніми та справедливими до тих, хто не бився з вами через віру та не виганяв вас із

تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ كَهْرَبَاتٍ يُكْرَهُنَّ اللَّهُ بَيْنَنَا
وَبَيْنَكُمْ الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ أَبَدًا حَتَّى تُؤْمِنُوا
بِاللَّهِ وَحَدِيثَهُ إِنَّمَا نَقُولُ بِإِذْنِهِمْ لَأَسْتَغْفِرَنَّ
لَكَ وَمَا أَمْرُكَ لَكَ مِنَ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ رَبَّنَا
عَلَيْكَ تَوَكَّلْنَا وَإِلَيْكَ أَنْتَابْنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ ﴿۵﴾

رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِلَّذِينَ كَفَرُوا وَاعْفِرْ لَنَا رَبَّنَا
إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿۶﴾

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِيهِمْ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِمَنْ كَانَ يَرْجُوا
اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَمَنْ يَتَوَلَّ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَلِيُّ
الْحَلِيمُ ﴿۷﴾

﴿۸﴾ عَسَى اللَّهُ أَنْ يَجْعَلَ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَ الَّذِينَ عَادَيْتُمْ
مِنْهُمْ مَوَدَّةً وَاللَّهُ قَدِيرٌ وَاللَّهُ عَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿۸﴾

لَا يَنْهَى اللَّهُ عَنِ الَّذِينَ لَمْ يُقَاتِلُوا فِي الدِّينِ
وَلَمْ يُخْرِجُوا مِنْ دِينِكُمْ أَنْ تَبَرُّوهُمْ وَتُقْسِطُوا
إِلَيْهِمْ إِنْ اللَّهُ مُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ ﴿۹﴾

ваших домівок. Воістину, Аллах любить справедливих.

9. Аллах забороняє вам приятелювати лише з тими, які билися з вами через віру, виганяли вас із ваших домівок та сприяли вигнанню вашому. А хто приятелює з ними, ті — нечестивці.

10. О ви, які увірували! Коли приходять до вас віруючі жінки, які переселилися, то випробуйте їхню віру. Аллах краще знає, яка їхня віра. Якщо ж переконаєтеся ви в тому, що вони — віруючі, то не повертайте їх невіруючим, бо тим заборонено одружуватися на них, а їм — виходити заміж. Тож сплачуйте їм те, що вони витратили. Немає гріха вам у тому, що ви одружитеся на них після сплати належного [жінкам]. Не дотримуйтеся своїх обов'язків перед невіруючими дружинами та вимагайте назад витрачене вами. І [невіруючі чоловіки] нехай вимагають те, що вони витратили. Це так вирішив для вас Аллах, Він судить між вами, і Аллах — Всезнаючий, Мудрий!

11. І якщо піде якась із ваших дружин до невіруючих, а потім

إِنَّمَا يَهْتَدِكُمْ اللَّهُ عَنِ الَّذِينَ قَاتَلْتُمْ فِي الدِّينِ
وَأَخْرَجُواكُمْ مِنْ دِيَارِكُمْ وَظَلَمُوا عَلَيْكُمْ إِخْرَاجَكُمْ
أَنْ تَوَلَّوهُمْ وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٩﴾

يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا جَاءَهُمُ الْمُؤْمِنَاتُ مَهْجُرَاتٍ
فَأَمْتَحِنُوهُنَّ إِنَّ اللَّهَ أَعْلَمُ بِإِيمَانِهِنَّ فَإِنْ عَلِمْتُمُوهُنَّ
مُؤْمِنَاتٍ فَلَا تَرْجِعُوهُنَّ إِلَى الْكُفَّارِ لَأَهُنَّ جِلَّ لُهُنَّ
وَلَأَهْرَجِلُونَ لَهُنَّ وَءَاوَهُنَّ مَا آتَفَقُوا وَأَلْجَأَتِ
عَيْنِكُمْ أَنْ تَنْكِحُوهُنَّ إِذَا آتَيْتُمُوهُنَّ أَجْرَهُنَّ
وَلَا تُمْسِكُوا بِعَصَمِ الْكُفَّارِ وَاسْتَلُوا مَا آتَفَقْتُمْ
وَلَيْسَتِلُوا مَا آتَفَقُوا ذَلِكَ حِكْمٌ مِنَ اللَّهِ يُخَوِّرُ بَيْنَكُمْ
وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿١٠﴾

وَإِنْ فَاتَكُمْ شَيْءٌ مِنْ أَزْوَاجِكُمْ إِلَى الْكُفَّارِ

захопили ви здобич, то дайте тим, кого полишили дружини, стільки ж, скільки ті сплатили їм. І бійтеся Аллаха, в Якого ви віруєте!

12. О Пророче! Коли придуть до тебе віруючі жінки й заприсягнуть у тому, що не будуть поклонятися нікому, окрім Аллаха, що не будуть красти, чинити перелоб, вбивати своїх дітей, мати дітей від інших, уперто триматися брехні, та що не будуть чинити тобі непослух, коли закликаєш ти їх до заохочуваного — то прийми клятву їхню та проси для них прощення в Аллаха. Воістину, Аллах — Прощаючий, Милосердний!

13. О ви, які увірували! Не беріть собі друзями людей, на яких прогнівався Аллах! Вони вже втратили сподівання на наступне життя, як втратили його невіруючі, що лежать у могилах!

فَعَابَتْهُمُ فِئَاتُ الَّذِينَ ذَهَبَتْ أَرْوَاجُهُمْ وَشَلَّ مَا أَنْفَعُوا وَأَتَعُوا اللَّهَ الَّذِي أَنْشَأَهُمْ مُؤْمِنُونَ ﴿١٢﴾

يَأَيُّهَا النَّبِيُّ إِذَا جَاءَكَ الْمُؤْمِنَاتُ يَبَايَعَنَّكَ عَلَى أَنْ لَا يُشْرِكْنَ بِاللَّهِ شَيْئًا وَلَا يَسْرِقْنَ وَلَا يَزْنِينَ وَلَا يَقْتُلْنَ أَوْلَادَهُنَّ وَلَا يَأْتِينَ بِبُهْتَانٍ يَفْتَرِينَهُ بَيْنَ أَيْدِيهِنَّ وَأَرْجُلِهِنَّ وَلَا يَعْتَصِمَنَّ فِي مَعْرُوفٍ فَإِنَّهُنَّ وَأَسْتَغْفِرْ لَهُنَّ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٣﴾

يَأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَتَوَلَّوْا قَوْمًا غَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ قَدْ يَسُؤُوا مِنَ الْآخِرَةِ كَمَا يَبِئْسَ الْكُفَّارُ مِنَ أَصْحَابِ الْقُبُورِ ﴿١٣﴾

Сура 61. Ас-Сафф («Лави»)

*Ім'ям Аллаха Милостивого,
Милосердного!*

1. Прославляють Аллаха ті, хто на небесах, і ті, хто на землі, а Він — Великий, Мудрий!
2. О ви, які увірували!
Чому говорите те, чого не робите?
3. Велика ненависть у Аллаха тоді, коли ви говорите, а не робите!
4. Воістину, Аллах любить тих, які ведуть боротьбу на Його шляху лавами, схожими на міцну споруду.
5. Ось Муса сказав народу своєму:
«О, народі мій! Чому чините зле мені, хоча справді знаєте, що я — посланець Аллаха до вас?»
І коли збилися вони з прямого шляху, то відвернув Аллах серця їхні, бо Аллах не веде прямим шляхом нечестивих!
6. І коли сказав Іса, син Мар'ям: «О сини Ізраїла! Я — посланець Аллаха до вас, який підтверджує те, що було до мене в Таураті, й сповіщає добру звістку про посланця, котрий з'явиться після мене. Ім'я його — Ахмад». А коли цей

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ
وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١﴾

يَتَأْتِيَ الَّذِينَ لَا يَسْأَلُونَكَ مَالًا
تَقُولُونَ ﴿٢﴾

كَبُرْ مَقَاتِلَ اللَّهِ أَنْ يَقُولُوا مَا لَا
تَفْعَلُونَ ﴿٣﴾

إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِهِ
صَفًّا كَمَا أَنَّهُمْ بُدِئُوا مَرْضُوضًا ﴿٤﴾

وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ يَا قَوْمِ لِمَ
تَقُولُونَ مَا لَا يَكْفُرُ بِكُمْ وَلَقَدْ
أَرْسَلْنَا اللَّهُ إِلَيْنَا بِالْبَيِّنَاتِ
وَلَقَدْ عَلِمْتُمُ الْمَوْتَى أَنَّكُمْ إِلَٰهَةٌ
وَأَنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ﴿٥﴾

وَإِذْ قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ
إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ مُبَشِّرًا
بِأَنَّكُمْ مُهَيَّبُونَ وَمُنذِرًا بِمَا كُنتُمْ
تَعْمَلُونَ ﴿٦﴾

يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ قَالُوا هَذَا سِحْرٌ مُبِينٌ ﴿٧﴾

посланець прийшов із ясними доказами, то сказали вони: «Це — очевидне чаклунство»!

7. Та хто ж більший нечестивець, ніж той, хто зводить наклеп на Аллаха, коли його закликають до ісламу! Аллах не веде прямим шляхом нечестивців.
8. Бажають вони загасити світло Аллаха своїми устами, але Аллах доносить світло своє, хоч як не було б це ненависно невіруючим!
9. Він — Той, Хто послав Посланця Свого з прямим шляхом і релігією істини, щоб перевершила вона всі інші релігії, хоч як не було б це ненависно багатобожникам!
10. О ви, які увірували! Чи не вказати вам на справу, яка врятує вас від кари болісної?
11. Увіруйте в Аллаха й Посланця Його та борітеся на шляху Аллаха своїм майном і життям! Це краще для вас, якщо ви розумієте!
12. Простить Він вам гріхи ваші та введе в сади, де течуть ріки, в прекрасне житло та в сади Едену. Це — успіх великий!

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ الْكِبْرَ وَهُوَ يُدْعَى إِلَى الْإِسْلَامِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿٧﴾

يُرِيدُونَ لِيُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ بِأَفْوَاهِهِمْ وَاللَّهُ مُنِيرُ نُورِهِ وَلِتُكْفَرَ الكُفْرُونَ ﴿٨﴾

هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَى وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَلِتُكَرَّهَ الْمُشْرِكُونَ ﴿٩﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَىٰ مَجْرٍ مُّسْتَكْرَمٍ يَخْرُجُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْكُمْ

عَذَابِ أَلِيمٍ ﴿١٠﴾

لِقَوْمٍ يَأْمُرُونَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَيُؤْتُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ ذَلِكُمْ أَكْبَرُ لَكُمْ أَنْ تَعْلَمُوا

﴿١١﴾

بَعِيرٍ لَكُمْ تَوْبَكُمْ وَبَدَلَ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَمَسْكِنٍ ظِلِّيَةٍ فِي جَنَّاتٍ عَدْنٍ ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿١٢﴾

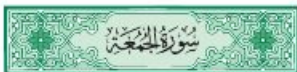
13. Ще й інше, що миле вам
— допомога від Аллаха та
близька перемога; тож сповісти
віруючим добру звістку!
14. О ви, які увірували! Будьте
помічниками Аллаха, як сказав
Іса, син Мар'ям, учням своїм:
«Хто мої помічники на шляху
до Аллаха?» Сказали учні:
«Ми — помічники Аллаха». І
увірувала частина серед синів
Ізраїла, а інша частина не
увірувала. Підтримали Ми тих,
які увірували, і перемогли вони
ворогів своїх.

وَأُخْرَى يُحِبُّونَهَا نَصْرَ اللَّهِ وَفَتْحَ قُرَيْبٍ وَنَسْرَ
الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٣﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا كُونُوا أَنْصَارَ اللَّهِ كَمَا قَالَ
عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ لِحَوَارِيِّنَ مَنْ أَنْصَارِي إِلَى اللَّهِ
قَالَ الْحَوَارِيُّونَ نَحْنُ أَنْصَارُ اللَّهِ فَأَمَّتْ طَائِفَةٌ
مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ بِرَبِّكَ وَكَفَرَتْ طَائِفَةٌ فَأَيَّدْنَا الَّذِينَ
ءَامَنُوا عَلَى عَدُوِّهِمْ فَأَصْبَحُوا ظَاهِرِينَ ﴿١٤﴾

Сура 62. Аль-Джума («Соборна»)

*Ім'ям Аллаха Милостивого,
Милосердного!*

1. Славлять Аллаха ті, хто на небесах, і ті, хто на землі — Царя, Святого, Великого, Мудрого!
2. Він — Той, Хто відіслав до неписьменних посланця з-посеред них самих. Читає він їм знамення Його, очищує їх ними, вчить їх Писанню та мудрості, хоча раніше вони перебували в справжній омані.
3. Та інших серед тих, які ще не приєдналися до них, а Він — Великий, Мудрий!
4. Це — милість Аллаха, дарує Він її, кому побажає, а Аллах володіє милістю великою!
5. Ті, яким [наказано] триматися Таурату — але потім не дотрималися вони цього — схожі на віслюка, навантаженого книгами! Яким же злим є приклад людей, які відкидають знамення Аллаха! Аллах не веде прямим шляхом несправедливих!
6. Скажи: «О ви, які є юдеями! Якщо вважаєте ви себе ближчими до Аллаха, ніж інші

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يُسَبِّحُ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ
الْمَلِكُ الْقُدُّوسُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١﴾

هُوَ الَّذِي بَعَثَ فِي الْأُمِّيِّينَ رَسُولًا مِنْهُمْ يَتْلُو
عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ
وَالْحِكْمَةَ وَإِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلُ لَفِي ضَلَالٍ
مُبِينٍ ﴿٢﴾

وَآخَرِينَ مِنْهُمْ لَمَّا يَلْحَقُوا بِهِمْ وَهُوَ الْعَزِيزُ
الْحَكِيمُ ﴿٣﴾

ذَٰلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو
الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿٤﴾

مَثَلُ الَّذِينَ حُمِلُوا الثَّوَابَ ثُمَّ لَمْ يَحْمِلُوهَا
كَمَثَلِ الْجَمَارِ الَّتِي تَحْمِلُ أَثْقَارًا لِيُسَّ قِمْثَلُ
الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَاللَّهُ لَا
يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿٥﴾

قُلْ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ هَادُوا إِنْ زَعَمْتُمْ أَنَكُمْ
أَوْلِيَاءُ لِلَّهِ مِنْ دُونِ النَّاسِ فَتَمَتَّعُوا السَّمَوَاتِ

люди, то побажайте собі смерті, якщо ви правдиві!»

إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٥١﴾

7. Але не побажають вони її ніколи через те, що творили руки їхні! Аллах знає нечестивих!
8. Скажи: «Воістину, смерть, від якої тікаєте ви, істинно спіткає вас! Потім повернетесь ви до Знаючого потаємне й видиме, і сповістить Він вас про те, що ви чинили!»
9. О ви, які увірували! Коли закликають вас на молитву в п'ятницю, то зверніться до згадування Аллаха, і полиште справи торгівельні. Це краще для вас, якщо ви розумієте!
10. І коли молитва закінчиться, то розходьтесь по землі, шукаючи милість Аллаха, і згадуйте Аллаха часто, можливо, матимете ви успіх!
11. Але коли бачать вони торгівлю чи розвагу, поспішають вони до цього, залишаючи тебе стояти [в мечеті]. Скажи: «Те, що в Аллаха, краще від розваг і від торгівлі, і Аллах — найкращий із тих, хто наділяє!»

وَلَا يَسْتَوِينَ أَبَدًا بِمَا قَدَّمْتَ أَيْدِيَهُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ ﴿٥٢﴾

قُلْ إِنَّ السَّمَوَاتِ الَّتِي تَقْرُونَ مِنْهُ قَائِلَةٌ مُّلتَقِيكُمْ ثُمَّ تُرَدُّونَ إِلَىٰ عِلْبِ الْعَتِيبِ وَالشَّهَادَةُ قَبِيضٌ لِّكُلِّ مِمَّا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٥٣﴾

يَتَأْتِيَ الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا نُودِيَ لِلصَّلَاةِ مِنْ يَوْمِ الْجُمُعَةِ فَاسْعَوْا إِلَىٰ ذِكْرِ اللَّهِ وَذَرُوا الْبَيْعَ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لِّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٥٤﴾

فَإِذَا قُضِيَتِ الصَّلَاةُ فَانْتَشِرُوا فِي الْأَرْضِ وَابْتَغُوا مِنْ فَضْلِ اللَّهِ وَاذْكُرُوا اللَّهَ كَثِيرًا لَّعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٥٥﴾

وَإِذَا رَأَوْا تِجَارَةً أَوْ لَهْوًا انفَضُّوا إِلَيْهَا وَتَرَكُوكَ قَائِمًا قُلْ مَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ مِنَ اللَّهِوِ مِنَ التِّجَارَةِ وَاللَّهُ خَيْرُ الرَّازِقِينَ ﴿٥٦﴾

Сура 63. Аль-Мунафікун («Лицеміри»)

*Ім'ям Аллаха Милостивого,
Милосердного!*

1. Коли приходять до тебе лицеміри, то говорять: «Воістину, ти — Посланець Аллаха!» Аллах знає, що ти, воістину, Його Посланець, і Аллах свідчить, що лицеміри — брехуни!
2. Вони зробили свої клятви щитом та й збивають зі шляху Аллаха. Зле те, що вони чинять!
3. Це так, адже вони спочатку повірили, а потім — ні. Запечатані серця їхні, і вони не розуміють.
4. Коли ти дивишся на них, то вражає тебе краса тіл їхніх, і коли говорять вони, то ти слухаєш їх. Та вони — наче колоди, що підпирають паркан, і кожен зойк вони вважають загрозою собі. Вони — вороги, тож бережись їх! Нехай вразить їх Аллах! Як же віддалилися вони!
5. Коли кажуть їм: «Приходьте, щоб попросив для вас прощення Посланець Аллаха», то вони лише крутять головами своїми, і ти бачиш, що відвертаються вони, сповнені гордині.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِذَا جَاءَكَ الْمُتَنَفِقُونَ قَالُوا إِنَّمَا نَسْتَعِينُكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ وَأَلَّهْ يَنْتَهِدُ إِنَّ الْمُتَنَفِقِينَ لَكَذِبُونَ ﴿١﴾

أَتَّخَذُوا أَيْمَانَهُمْ جُنَّةً فَصَدُّوا عَن سَبِيلِ اللَّهِ إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٢﴾

ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ آمَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا فَطُبِعَ عَلَى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَفْقَهُونَ ﴿٣﴾

﴿٤﴾ وَإِذَا رَأَيْتَهُمْ تُعْجِبُكَ أَجْسَامُهُمْ وَإِنْ يَقُولُوا تَسْمَعُ لِقَوْلِهِمْ كَأَنْهُمْ حُشْبٌ مِّنْ سِنْدٍ يَّحْسَبُونَ كُلَّ صَبِيحَةٍ عَلَيْهِمْ هُمُ الْعَدُوُّ فَاحْذَرْهُمْ فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا لِمَا يُوعَدُونَ ﴿٥﴾

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا يَسْتَغْفِرْ لَكُمْ رَسُولُ اللَّهِ لَوَّازٍ بُرْءٌ وَسُوءٌ وَإِنَّمَا يَضْدُونَهُمْ مِّنْ سَكَرَاتِهِمْ ﴿٦﴾

6. Все одно для них, будеш ти просити прощення за них, чи ні. Аллах ніколи не простить їх, бо Аллах не веде прямим шляхом людей нечестивих!

سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ أَسْتَغْفَرْتَ لَهُمْ أَمْ لَمْ
تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ لَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ
لَإِيهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ﴿٦﴾

7. Вони — ті, хто говорить:
«Не жертвуйте для тих, хто
із Посланцем Аллаха, поки
не залишать вони його». Та
Аллаху належать скарби небес і
землі, хоча лицеміри цього й не
розуміють.

هُمُ الَّذِينَ يَقُولُونَ لَا تُنْفِقُوا عَلَيَّ مِنْ عِنْدِ
رَسُولِ اللَّهِ حَتَّىٰ يُنْفِقُوا وَلِلَّهِ خَزَائِنُ
السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَكِنَّ الْمُنَافِقِينَ لَا
يَفْقَهُونَ ﴿٧﴾

8. Вони говорять: «Якщо ми
повернемося в Медину, то
сильні серед нас виженуть
звідти слабких». Сила ж
належить Аллаху, Посланцю та
віруючим, хоча лицеміри цього
й не знають!

يَقُولُونَ لَئِنْ رَجَعْنَا إِلَى الْمَدِينَةِ
لَيُخْرِجَنَّ الْأَعَزُّ مِنْهَا الْأَذَلَّ وَلِلَّهِ الْعِزَّةُ
وَلِرَسُولِهِ وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَلَكِنَّ
الْمُنَافِقِينَ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٨﴾

9. О ви, які увірували! Нехай не
відвертає вас майно ваше та
діти ваші від згадування імені
Аллаха, бо ж ті, які роблять так,
зазнають збитків!

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تُلْهِكُمْ أَمْوَالُكُمْ
وَأَوْلَادُكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَمَنْ
يَفْعَلْ ذَلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٩﴾

10. Витрачайте з того, чим наділили
Ми вас, раніше, ніж прийде до
когось із вас смерть. Бо тоді
він скаже: «Господи! Якби ти
відстрочив мені ненадовго, то я
давав би милостиню та й був би
серед праведників!»

وَأَنْفِقُوا مِنْ مَّا رَزَقْنَاكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَّ
أَحَدَكُمْ الْمَوْتُ يَقُولُ رَبِّ لَوْلَا أَخَّرْتَنِي
إِلَىٰ أَجَلٍ قَرِيبٍ فَأَصَّدَّقَ وَأَكُنْ مِنَ
الصَّالِحِينَ ﴿١٠﴾

11. Аллах ніколи не дасть
відстрочки тому, чий час
прийшов. І Аллах знає про те,
що ви робите!

وَلَنْ يُؤَخِّرَ اللَّهُ نَفْسًا إِذَا جَاءَ أَجَلُهَا وَاللَّهُ
خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١١﴾

Сура 64. Ат-Тагабун («Взаємний обман»)

*Ім'ям Аллаха Милостивого,
Милосердного!*

1. Прославляє Аллаха те, що на небесах, і те, що на землі. Йому належить влада, Йому належить сила, і Він — над кожною річчю Всемогутній!
2. Він — Той, Хто створив вас. Є серед вас невіруючі, і є серед вас віруючі. І Аллах бачить те, що ви робите!
3. Він створив небеса та землю в істині, надав вам вигляду і зробив ваш вигляд прекрасним! І до Нього — повернення!
4. Він знає те, що на небесах і на землі; Він знає те, що ви приховуєте й те, що відкриваєте. І Аллах знає те, що в серцях!
5. Чи не доходили до вас звістки про тих, які не вірували в минулому та спробували на смак наслідки діянь своїх?
6. Це — тому, що коли приходили до них посланці з ясними знаменнями, то вони говорили їм: «Невже такі ж люди поведуть нас шляхом прямим?» Тож вони не повірили та й відвернулися. Та Аллах не потребує їх; воістину, Аллах — Багатий, Хвалимий!

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يُسَبِّحُ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ لَهُ
الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١﴾

هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ فِيكُمْ كَافِرٌ وَمِنكُم مُّؤْمِنٌ
وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٢﴾

خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ وَصَوَّرَكُمْ
فَأَحْسَنَ صُورَكُمْ وَإِلَيْهِ الْمَصِيرُ ﴿٣﴾

يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَيَعْلَمُ مَا
تُسْرُونَ وَمَا تَعْلَمُونَ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ
الصُّدُورِ ﴿٤﴾

أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَبَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِن قَبْلُ قَدِ افْتَرَأْ
وَبَالَ أَمْرِهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٥﴾

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُ كَانَتْ تَأْيِيهِمْ رُسُلَهُم بِالْبَيِّنَاتِ
فَقَالُوا أِنشُرْهُدُونَا فَكُفَرُوا وَتَوَلَّوْا وَأَسْتَفْتَىٰ
اللَّهُ وَاللَّهُ عَنِّي حَمِيدٌ ﴿٦﴾

7. Невіруючі думають, що вони ніколи не воскреснуть. Скажи: «Ні! Клянуся Господом моїм, ви воскреснете, а потім, воістину, сповістять вам про вчинки ваші! Це для Аллаха легко!»

زَعَمَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنْ لَنْ يُبْعَثُوا قُلْ بَلَىٰ وَرَبِّي لَتُبْعَثُنَّ ثُمَّ لَتُنَبَّؤُنَّ بِمَا عَمِلْتُمْ وَذَٰلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ﴿٧﴾

8. Тож увіруйте в Аллаха, Його Посланця і світло, яке зіслали Ми! І Аллах знає те, що ви робите!

فَأْمُرُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَالنُّورِ الَّذِي أَنْزَلْنَا وَاللَّهُ يَتَعَمَلُونَ خَيْرٌ ﴿٨﴾

9. У той День Він збере вас для Дня Зібрання. Цей день буде Днем Взаємного Обману. І тому, хто вірував у Аллаха й творив добро, будуть прощені злі вчинки його, і введуть його в сади, де течуть ріки. Будуть вони там вічно, і це — великий успіх!

يَوْمَ يَجْمَعُكُمْ لِيَوْمِ الْجَمْعِ ذَٰلِكَ يَوْمُ التَّعَابُنِ وَمَنْ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ وَيَعْمَلْ صَالِحًا يُكْفِرْ عَنْهُ سَيِّئَاتِهِ وَيُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ذَٰلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٩﴾

10. Ті, які не вірували та вважали знамення Наші брехнею, вони — жителі пекла! Будуть вони там вічно, і жахливий же цей кінець!

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ خَالِدِينَ فِيهَا وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿١٠﴾

11. Лихо не вражає без дозволу Аллаха. І для серця того, хто увірував у Аллаха, Він вкаже прямий шлях. Аллах — про кожну річ Знаючий!

مَا أَصَابَ مِنْ مُصِيبَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَمَنْ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ يَهْدِ اللَّهُ قَلْبَهُ، وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿١١﴾

12. Коріться Аллаху, коріться Посланцю. А якщо ви відвернетесь, то Посланцю належить лише передати одкровення.

وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ فَإِن تَوَلَّيْتُمْ فَأِنَّمَا عَلَىٰ رَسُولِنَا الْبَلَّغُ الْمُبِينُ ﴿١٢﴾

13. Аллах! Немає бога, крім Нього, і нехай на Аллаха покладають сподівання віруючі!

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ
الْمُؤْمِنُونَ ﴿٦٤﴾

14. О ви, які увірували! Воістину, серед дружин ваших і дітей ваших є вороги вам! Бережіться ж їх! А якщо ви вибачите, змилується та простить їх, то Аллах — Прощаючий, Милосердний!

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِن مِّن
أَزْوَاجٍ لَّكُم وَأَوْلَادٍ لَّكُمْ عَدُوٌّ لَّكُمْ
فَاحْذَرُوهُمْ وَإِن تَعَفَّوْا وَتَصَفَّحُوا
وَتَعَفَّرُوا فَإِنَّ اللَّهَ عَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٦٥﴾

15. Ваші діти та ваше майно — лише спокуса. А в Аллаха — велика винагорода!

إِنَّمَا أَمْوَالُكُمْ وَأَوْلَادُكُمْ فِتْنَةٌ وَاللَّهُ
عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿٦٦﴾

16. Тож бійтеся Аллаха, наскільки зможете, слухайтеся та коріться, і жертвуйте задля свого ж блага! Виграли ті, які вберегли себе від скупості!

فَاتَّقُوا اللَّهَ مَا اسْتَطَعْتُمْ وَأَسْمِعُوا وَأَطِيعُوا
وَأَنْفُسُكُمْ أَحَبُّ إِلَيْنَا لَأَنْفُسِكُمْ وَمَنْ يُوقِ شَحْ
نَفْسِهِ فَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٦٧﴾

17. І якщо дасте ви Аллаху гарну позику, то Він поверне вам ще більше, та й простить вас! А Аллах — Вдячний, Смирений!

إِن تَقْرِبُوا اللَّهَ قَرَّبًا سَنَأْتِيَنَّكُمْ
لَكُمْ وَنَعْفَى لَكُمْ وَاللَّهُ شَكُورٌ حَلِيمٌ ﴿٦٨﴾

18. Знаючий потаємне й відкрите, Великий, Мудрий!

عَلِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ الْعَزِيزُ
الْحَكِيمُ ﴿٦٩﴾

Сура 65. Ат-Таяк («Розлучення»)

*Im'ям Аллаха Милостивого,
Милосердного!*

1. О Пророче! Коли розлучаєтесь ви з жінками, то розлучайтесь із ними відповідно до встановленого періоду, дотримуйтесь його та бійтесь Аллаха, Господа вашого! Не виганяйте їх із житла їхнього, та нехай і вони не виходять із нього, хіба як вчинять вони розпусу очевидну. Такими є обмеження Аллаха. Хто ж порушує обмеження Аллаха, той вчиняє несправедливо щодо самого себе. Ти ж не знаєш — а раптом Аллах вирішить потім інакше?
2. Коли ж прийде встановлений строк, то залиште їх у себе з миром, або ж розійдіться з ними миром. Покличте для цього в свідки двох справедливих чоловіків серед вас, та й принесіть свідчення перед Аллахом. Таким є повчання для того, хто вірує в Аллаха та Останній День. Хто боїться Аллаха, тому Він дає вихід,
3. та наділяє звідти, звідки той і не чекає. Тому, хто покладає сподівання на Аллаха,

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِذَا طَلَقْتُمُ النِّسَاءَ فَطَلِقُوهُنَّ
لِعَدَّتِهِنَّ وَأَحْصُوا الْعِدَّةَ وَاتَّقُوا اللَّهَ رَبَّكُمْ لَا
تُخْرِجُوهُنَّ مِنْ بُيُوتِهِنَّ وَلَا يَخْرُجْنَ إِلَّا أَنْ
يَأْتِيَنَّ بِفَحِشَةٍ مُبِينَةٍ وَبِئَاثِكُمْ حَدُودُ اللَّهِ
وَمَنْ يَتَعَدَّ حُدُودَ اللَّهِ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ لَا تَدْرِي
لَعَلَّ اللَّهَ يُحْدِثُ بَعْدَ ذَلِكَ أَمْرًا ﴿١﴾

فَإِذَا بَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَأَمْسِكُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ أَوْ
فَارِقُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ وَأَشْهَدُوا ذَوَى عَدْلٍ مِنْكُمْ
وَأَقِيمُوا الشَّهَادَةَ لِلَّهِ ذَلِكَ لَكُمْ بَعْظٌ بِدَى مَنْ كَانَ
يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ
يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا ﴿٢﴾

وَيَرْزُقْهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى
اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ إِنَّ اللَّهَ بَلِغٌ أَمْرِهِ قَدْ

достатньо Його. Аллах доводить до кінця виконання наказу Свого, і Він для кожної речі створив її міру!

4. Для тих із ваших дружин, у кого припинились місячні, в разі сумнівів ваших — строк у три місяці. Це також для тих, які не досягли віку місячних. У вагітних же він займає час до пологів їхніх. А тому, хто боїться Аллаха, Він полегшує справи!
5. Це — наказ Аллаха, який Він зіслав вам. І хто боїться Аллаха, тому Він простить гріхи його та збільшить йому винагороду!
6. Поселяйте їх там, де живете самі, наскільки вам дозволяють ваші статки. Не заподійте їм шкоди, щоб не робити ще важче. Якщо ж вагітні вони, то утримуйте їх до того часу, поки не народять вони. Якщо ж годують вони груддю [дітей] ваших, то давайте їм винагороду їхню, та й радьтеся між собою по-доброму. Якщо ж це буде важко для вас, то запрошуйте годувальницю.
7. Нехай власник достатку витрачає відповідно до достатку свого; а кому важко це, то нехай витрачає із даного йому

جَعَلَ اللَّهُ لِكُلِّ شَيْءٍ قَدْرًا ﴿٦٥﴾

وَالَّذِي يَتَسَّرَ مِنَ الْمَحِيضِ مِنْ
يَسَائِبِكُمْ إِنْ أَزْتَبْتُمْ فِعْدَهُنَّ ثَلَاثَةَ
أَشْهُرٍ وَالَّذِي تَبَيَّنَ الْأَحْمَالُ
أَجَلُهُنَّ أَنْ يَضَعْنَ حَمْلَهُنَّ وَمَنْ يَتَّقِ
اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مِنْ أَمْرِهِ يُسْرًا ﴿٦٦﴾

ذَلِكَ أَمْرُ اللَّهِ أَنْزَلَهُ إِلَيْنَا وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ
يُكَفِّرْ عَنْهُ سَيِّئَاتِهِ وَيُعْظِمْ لَهُ أَجْرًا ﴿٦٧﴾

أَسْكُرْهُنَّ مِنْ حَيْثُ سَكُرْتُمْ مِنْ وُجُوهِكُمْ وَلَا
فَضَارُوهُنَّ لِيُضَيِّقُوا عَلَيْهِنَّ وَإِنْ كُنَّ أُولِي عَمَلٍ
فَأَنْفِقُوا عَلَيْهِنَّ حَتَّى يَضَعْنَ حَمْلَهُنَّ فَإِنْ أَرْضَعْنَ
لَكُمْ فَاتَّوُّهُنَّ أَجْرَهُنَّ وَأَتَّمِرُوا بِرَبِّكُمْ
يَمْعُرُوهِنَّ وَإِنْ نَعَّاسًا فَلَوْ سَرَّضْتُمْ لَهُنَّ آخَرًا ﴿٦٨﴾

لِيُنْفِقَ ذُو سَعَةٍ مِنْ سَعَتِهِ وَمَنْ قُدِرَ عَلَيْهِ رِزْقُهُ
فَلْيُنْفِقْ مِمَّا آتَاهُ اللَّهُ لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا
مَاءً آتَاهَا سَيِّجَعَلِ اللَّهُ بَعْدَ عَشْرِي يُسْرًا ﴿٦٩﴾

Аллахом. Аллах не вимагає з людини більше від того, що Він дав їй. І Аллах дарує полегшення після труднощів!

8. О, скільки ж селищ не послухались наказу Господа їхнього та посланців Його! Ми відплатили їм жорстокою відплатою, та скарали їх тяжкою карою!
9. Вони відчули наслідки своїх вчинків. Їхні вчинки стали збитковими!
10. Аллах приготував їм жорстоку кару. Тож бійтеся Аллаха, о ви, обдаровані розумом, які увірували! Аллах зіслав вам нагадування
11. через Посланця, який читає ясні знамення Аллаха вам, щоб вивести тих, які увірували та чинили добрі справи, з пітьми до світла. Хто увірує в Аллаха та робитиме добро, той увійде до садів, де течуть ріки. Вони будуть там вічно. Аллах уже дарував їм прекрасний наділ!
12. Аллах — Той, Хто створив сім небес і стільки ж земель. Сходить між ними наказ задля того, щоб знали ви, що Аллах спроможний на кожну річ, і що Він охоплює кожну річ знанням!

وَكَايْنٍ مِّن قَرِيْبَةٍ عَنَّتْ عَن أَمْرِهَا وَرُسُلِهِ
فَخَاسِبْنَهَا حَسَابًا شَدِيْدًا وَعَذَابِنَهَا عَذَابًا نُكْرًا ﴿٥﴾

فَدَاقَتْ وَبَالَ أَمْرِهَا وَكَانَ عَقِيْبَةُ أَمْرِهَا خُسْرًا ﴿٦﴾

أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ عَذَابًا شَدِيْدًا فَأَنْتُمْ يَا آلِهَةَ النَّاسِ
الَّذِينَ آمَنُوا قَدْ أَنْزَلَ اللَّهُ إِلَيْكُمْ ذِكْرًا ﴿٧﴾

رَسُوْلًا يَتْلُو عَلَيْكُمْ آيَاتِ اللَّهِ وَمَبَيِّنَاتٍ لِّيُخْرِجَ
الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنَ الظُّلُمَاتِ
إِلَى النُّوْرِ وَمَنْ يُؤْمِن بِاللَّهِ وَيَعْمَلْ صَالِحًا يُدْخِلْهُ
جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا
قَدْ أَحْسَنَ اللَّهُ لَهُ رِزْقًا ﴿٨﴾

اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ وَمِنَ الْأَرْضِ
مِثْلَهُنَّ يَتَنَزَّلُ الْأَمْرُ بَيْنَهُمْ لِتَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ
عَلَى كُلِّ شَيْءٍ وَكِدِيرٌ وَأَنَّ اللَّهَ قَدْ أَحَاطَ
بِكُلِّ شَيْءٍ عِلْمًا ﴿٩﴾

Сура 66. Ат-Тахрім («Заборона»)

*Ім'ям Аллаха Милостивого,
Милосердного!*

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. О Пророче! Чому ти, прагнучи догодити своїм дружинам, забороняєш те, що дозволив тобі Аллах? Аллах — Прощаючий, Милосердний!
2. Істинно, встановив Аллах вам шляхи відступу від клятв ваших. Аллах — Покровитель ваш, Всезнаючий, Мудрий!
3. І коли переповів тасмно Пророк одній із дружин своїх новину, то та розповіла це іншій. Але відкрив Аллах йому це. Розповів їй частину Пророк, а частину приховав. І коли повідав він їй це, вона запитала: «Хто розповів тобі це?» Сказав він: «Розповів Всезнаючий і Всевідаючий».
4. Якщо обидві ви покаєтесь перед Аллахом, [то це буде краще] — так віддалились ваші серця. А якщо об'єднаєтесь ви проти нього, то, воістину, Аллах його покровитель, і Джібріл, і праведні віруючі, а після цього — ангели.
5. Можливо, якщо розлучиться він із вами, то Господь його

يَأْتِيهَا النَّبِيُّ لِمُبَحْرَمٍ مَّا أَحَلَّ اللَّهُ لَكَ تَبَتُّعِي
مَرْصَاتٍ أَرْوَجُكَ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١﴾

قَدْ قَرَضَ اللَّهُ لَكُمْ مَخَاجِمَ أَيْمَانِكُمْ وَأَنْتُمْ مَوْلَاهُ وَهُوَ
الْعَلِيمُ لِلْغَيْبِ ﴿٢﴾

وَلَا أَسْرَأُ النَّبِيَّ إِلَى بَعْضِ أَرْوَاحِهِ حَدِيثًا فَلَمَّا
تَبَيَّنَتْ بِهِ وَأَطَهَرَهُ اللَّهُ عَلَيْهِ عَرَفَ بَعْضَهُ
وَأَعْرَضَ عَنْ بَعْضٍ فَلَمَّا تَبَيَّنَّهَا بِهِ قَالَتْ مَنْ أَنْبَأَكَ
هَذَا قَالَ تَبَيَّنَ الْغَيْبُ لِقَائِهِ ﴿٣﴾

إِنْ تَوُوبَا إِلَى اللَّهِ فَقَدْ صَدَقْتَ فَلَوْ كُفَّيَا وَإِنْ
تَطَهَّرَا عَلَيْهِ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ مَوْلَاهُ وَجِبْرِيْلُ
وَصَالِحُ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمَلَائِكَةُ بَعْدَ ذَلِكَ
ظَهْرٌ ﴿٤﴾

عَسَىٰ رَبُّهُ إِنْ طَلَّقَكُنْ أَنْ يُبْدِلَهُ أَزْوَاجًا خَيْرًا

10. Навів Аллах приклад тих, які не увірували: дружину Нуха і дружину Лута. Вони були за двома Нашими праведними рабами. Але вони зрадили їх, тож не позбавили чоловіки їх від кари Аллаха, і сказано їм: «Увійдіть у пекло разом із іншими».

وَصَرَِبَ اللّٰهُ مَثَلًا لِّلَّذِيْنَ كَفَرُوْا اَمْرًآتَ نُوْحٍ
وَّامْرًآتَ لُوْطٍ كَاٰنَتَا تَحْتِ عِبْدِيْنَ مِّنْ
عِبَادِنَا صٰلِحِيْنَ فَخٰنَتَاهُمَا فَتَرَ يَعْنِيَا
عَنْهُمَا مِّنْ اَللّٰهِ سَبِيۡتًا وَقِيْلَ اَدْخُلَا النَّارَ
مَعَ الدّٰخِلِيْنَ ﴿٦٦﴾

11. І навів Аллах приклад тих, які увірували — дружину Фірауна, коли сказала вона: «Господи! Зведи мені біля Тебе дім у раю! І врятуй мене від Фірауна та вчинків його! І врятуй мене від народу несправедного!»

وَصَرَِبَ اللّٰهُ مَثَلًا لِّلَّذِيْنَ ءَامَنُوْا
اَمْرًآتَ فِرْعَوْنَ اِذْ قَالَتْ رَبِّ اٰتِنِيْ
عِنْدَكَ بَيْتًا فِى الْجَنَّةِ وَنَجِّنِيْ مِّنْ فِرْعَوْنَ
وَعَمَلِهٖ وَنَجِّنِيْ مِّنَ الْقَوْمِ الظّٰلِمِيْنَ ﴿٦٧﴾

12. І Мар'ям, доньку Імрана, яка зберегла цноту лона свого, тож вдихнули Ми в нього від Духа Нашого; сприйняла за істину вона слова Господа її та Писання Його, і була вона з-посеред покірних.

وَمَرْيَمَ اٰتَيْنَا عِمْرٰنَ اَلَّتِيْ اٰخَصَمْتَنَّا
فَرَجَّحَهَا فَتَمَخَّخْنَا فِيْهِ مِنْ رُّوْحِنَا وَصَدَقَتْ
بِكَلِمٰتِ رَبِّهَا وَكُنِيۡهٖ وَكَانَتْ مِّنَ
الْقٰنِتِيْنَ ﴿٦٨﴾

Сура 67. Аль-Мульк («Влада»)

*Im'ям Аллаха Милостивого,
Милосердного!*

1. Благословенний Той, у Чийй руці перебуває влада — Він спроможний на кожну річ! —
2. Той, Хто створив життя і смерть, щоб випробувати вас — чиї вчинки будуть кращими? А Він — Всесильний, Прощаючий,
3. Той, Хто створив сім небес — одне понад одним. Ти не побачиш у творінні Милостивого неспіврозмірностей. Поглянь ще раз — чи бачиш хоч якусь тріщину?
4. Поглянь ще раз і ще раз; виснажившись, твій погляд втомлено повернеться до тебе.
5. Ми прикрасили нижнє небо світильниками та каменуємо ними шайтанів. Ми приготували для них пекельну кару!
6. І для тих, хто не увірував у Господа свого, Ми приготували кару геєною. Мерзотне ж це місце для повернення!
7. Коли їх вкинуть туди, вони почують гуркіт від її кипіння.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تَبَرَكَ الَّذِي بِيَدِهِ الْمُلْكُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
قَدِيرٌ ﴿١﴾

الَّذِي خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيَاةَ لِيُبَيِّنَ لَكُمْ أَحْسَنُ
عَمَلًا وَهُوَ الْعَزِيزُ الْعَفُورُ ﴿٢﴾

الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ طِبَاقًا مَا تَرَى فِي
حَتَاقِي الرَّحْمَنِ مِنْ تَفَوُّتٍ فَارْجِعِ الْبَصَرَ هَلْ تَرَى
مِنْ فُطُورٍ ﴿٣﴾

فَارْجِعِ الْبَصَرَ كَرَّتَيْنِ يَنْقَلِبْ إِلَيْكَ الْبَصَرُ حَاسِنًا
وَهُوَ حَسِيرٌ ﴿٤﴾

وَلَقَدْ زَيَّنَّا السَّمَاءَ الدُّنْيَا مَصْبِيحًا وَجَعَلْنَا
رُجُومًا لِلشَّيَاطِينِ وَأَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابَ السَّعِيرِ ﴿٥﴾

وَالَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ فِيهَا عَذَابٌ جَهَنَّمٌ وَنَسُوا
الْمَصِيرَ ﴿٦﴾

إِذَا الْفُؤَادُ مِنْهَا السَّمْعُ أَهْوَى
تَغُورُ ﴿٧﴾

8. Вона ледь не розривається від люті. Кожного разу, коли туди вкидатимуть натовп, її вартові будуть запитувати: «Невже до вас не приходив застерігач?»
9. Ті скажуть: «Так, приходив. Але ми сприйняли його за брехуна та сказали: Аллах нічого не відсилав, а ви потрапили в глибоку оману!»
10. І ще скажуть: «Якби ми прагнули почути чи зрозуміти, то не були б серед жителів полум'я!»
11. Вони визнають свій гріх. Нехай же відійдуть жителі пекла!
12. Воістину, тих, які потаємно бояться свого Господа, чекає прощення та велика винагорода!
Потаємно: «адже вони не бачать Його» (ат-Табарі).
13. Чи приховасте ви свої слова, чи промовите їх відкрито — Він буде знати те, що в грудях!
14. Невже цього не знатиме Той, Хто все створив, Проникливий, Всевідаючий?
15. Він — Той, Хто зробив землю покірною для вас. Ходіть же різними краями та споживайте з Його наділу; до Нього повернетесь ви!

تَكَادُ تَمَيَّرُ مِنَ الْقَيْظِ كُلَّمَا أَلْقَى فِيهَا فَوْجٌ
سَأَلْتَهُمْ حَوْرَتُهُمَا أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَذِيرٌ ﴿٥﴾

قَالُوا بَلَىٰ قَدْ جَاءَنَا نَذِيرٌ فَكَذَّبْنَا وَقُلْنَا مَا نَزَّلَ اللَّهُ
مِنْ سَمَاءٍ إِنْ أَنشَأْهُ إِلَّا فِي ضَلَالٍ كَبِيرٍ ﴿٦﴾

وَقَالُوا لَوْلَا كُنَّا نَسْمَعُ أَوْ نَعْقِلُ مَا كُنَّا فِي أَصْحَابِ
السَّعِيرِ ﴿٧﴾

فَأَعْرِضُوا بَدَائِحِهِمْ فَسُحْقًا لِأَصْحَابِ السَّعِيرِ ﴿٨﴾

إِنَّ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُم بِالْغَيْبِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ
وَأَجْرٌ كَبِيرٌ ﴿٩﴾

وَأَسِرُّوا قَوْلَكُمْ أَوِ اجْهَرُوا بِهِ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ
الْصُّدُورِ ﴿١٠﴾

إِلَّا يَعْلَمُ مَنْ خَلَقَ وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ ﴿١١﴾

هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ ذَلُولًا فَامْشُوا فِي
مَنَاكِبِهَا وَكُلُوا مِنْ رِزْقِهَا وَإِلَيْهَا النُّشُورُ ﴿١٢﴾

16. Невже ви безпечені від того, що Той, Хто на небесах, може змусити землю вас поглинути? Тоді вона зрушиться!

أَمْ أَمِنْتُمْ مَنِ فِي السَّمَاءِ أَنْ يَخْسِفَ بِكُمُ الْأَرْضَ فَإِذَا هِيَ تَمُورٌ ﴿١٦﴾

17. І невсе ви безпечені від того, що Той, Хто на небесах, може зіслати на вас буревій із каміння? Тоді ви дізнаєтесь, якою була пересторога!

أَمْ أَمِنْتُمْ مَنِ فِي السَّمَاءِ أَنْ يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ حَاصِبًا فَسَتَعْلَمُونَ كَيْفَ نَذِيرٌ ﴿١٧﴾

18. Ті, які жили раніше за них, сприйняли це як брехню. Якою ж була відплата!

وَلَقَدْ كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ ﴿١٨﴾

19. Невже вони не бачили птахів, які розгортають та складають крила? Лише Милостивий утримує їх! Воістину, Він бачить кожну річ!

أَوَلَمْ يَرَوْا إِلَى الطَّيْرِ فَوْقَهُمْ صَفَائِدَ وَيَقْبِضْنَ مَا يُتَّبِعُهُمْ إِلَّا الرَّحْمَنُ إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ بَصِيرٌ ﴿١٩﴾

20. Хто може бути вашим військом та допомогти вам замість Милостивого? Воістину, спокусили невіруючих!

أَتَنْ هَذَا الَّذِي هُوَ جُنْدُكُمْ يُضْرَكُونَ مِنْ دُونِ الرَّحْمَنِ إِنْ الْكَافِرُونَ إِلَّا فِي غُرُورٍ ﴿٢٠﴾

21. Хто може наділити вас, якщо Він утримає Свій наділ? Таж ні! Вони залишаються у суперечці та відвертаються!

أَتَنْ هَذَا الَّذِي يَرُدُّكُمْ إِنْ أَمْسَكَ رِزْقَهُ بِرَبِّكَ لَاجِرٌ فِي غَبْرٍ وَنُورٍ ﴿٢١﴾

22. Хто на правильному шляху — той, хто опустив голову чи той, хто йде прямою дорогою, тримаючи поставу?

أَمْ مَنْ يَمْشِي مُكِبًّا عَلَى وَجْهِهِ أَهْدَى أَمْ مَنْ يَمْشِي سَوِيًّا عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٢٢﴾

23. Він — Той, Хто зростив вас і дарував вам слух, зір і серця; мало ж ви дякуєте!

قُلْ هُوَ الَّذِي أَنْشَأَكُمْ وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ ﴿٢٣﴾

24. Скажи: «Він — Той, Хто розселив вас на землі та до Кого ви будете зібрані!»
25. Вони запитують: «Коли настане обіцяне, якщо ви говорите правду?»
26. Скажи: «Воістину, знання — тільки в Аллаха. А я лише несу від Нього до вас ясну пересторогу!»
27. Коли вони побачать це поряд із собою, то їхні обличчя стануть засмученими. Їм скажуть: «Ось — те, що вам обіцяли!»
28. Скажи: «Як ви думаєте, а якщо Аллах знищить мене й тих, хто зі мною, або помилує нас, то хто врятує невіруючих від болісної кари?»
29. Скажи: «Він — Милостивий! У Нього ми увірували та на Нього ми покладаємо сподівання! Скоро ви дізнаєтесь, хто опинився у справжній омані!»
30. Скажи: «А якщо ваша вода піде вглиб землі, то хто подарує вам джерельну воду?»

قُلْ هُوَ الَّذِي ذَرَأَكُمْ فِي الْأَرْضِ وَإِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٢٤﴾

وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَذَا الْوَعْدِ إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ ﴿٢٥﴾

قُلْ إِنَّمَا الْغَلَمُ عِنْدَ اللَّهِ وَإِنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٢٦﴾

فَلَمَّا رَأَوْهُ زُلْفَةً سِيَّتَ وُجُوهَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَقِيلَ هَذَا الَّذِي كُنتُمْ بِهِ تُدْعَوْنَ ﴿٢٧﴾

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنِ أَهْلَكْنِي اللَّهُ وَمَنْ مَعِيَ أَوْ رَحِمَنَا فَمَنْ يُجِيرُ الْكَافِرِينَ مِنْ عَذَابِ أَلِيمٍ ﴿٢٨﴾

قُلْ هُوَ الرَّحْمَنُ ۖ أَمْثَلُهُ وَعَلَيْهِ تَوَكَّلْنَا فَسَتَعْلَمُونَ مَنْ هُوَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٢٩﴾

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنِ اصْبَحَ مَاؤُكُمْ غَوْرًا فَمَنْ يَأْتِيكُمْ بِمَاءٍ مَعِينٍ ﴿٣٠﴾

Сура 68. Аль-Калям
«Тростина для письма»

*Ім'ям Аллаха Милостивого,
 Милосердного!*

1. Нун. Клянуся калямом і тим, що пишуть!
2. Ти не є божевільним за милістю Господа твого.
3. Воістину, тебе чекає невичерпна винагорода.
4. І, воістину, ти — доброго звичаю!
5. Побачиш і ти, побачать і вони,
6. кого саме зачаклували!
7. Воістину, твій Господь краще знає тих, хто збився з Його шляху, і Він краще знає тих, хто йде шляхом прямим!
8. Не корися тим, хто звинувачує тебе в брехні!
9. Вони бажають, щоб ти йшов на поступки, тоді пішли б на поступки й вони!

Як свідчать тлумачі (ат-Табарі, аль-Багавві), багатобожники закликали Пророка — мир йому і благословення Аллаха — поклонитись їхнім божествам, а вони, зі свого боку, давали обіцянку поклонитись Аллаху.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ن وَالْقَلَمِ وَمَا يَسْطُرُونَ ﴿١﴾

مَا أَنْتَ بِنِعْمَةِ رَبِّكَ بِمَجْنُونٍ ﴿٢﴾

وَإِنَّ لَكَ لَأَجْرًا غَيْرَ مَمْنُونٍ ﴿٣﴾

وَإِنَّكَ لَعَلَىٰ خُلُقٍ عَظِيمٍ ﴿٤﴾

فَسَبِّحْهُ وَبُصِّرْهُ وَبُصِّرْهُ ﴿٥﴾

يَا أَيُّهَا الْمَقْتُولُ ﴿٦﴾

إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ صَلَّىٰ عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ

أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ ﴿٧﴾

فَلَا تُطِيعِ الْمُكَذِّبِينَ ﴿٨﴾

وَدُّوا أَنْ تَوَدَّعَهُمْ فَيَذَهُونَ ﴿٩﴾

10. Не корися жодному мерзотнику,
який дає багато клятв;
وَلَا تُطِيعْ كُلَّ حَلَّافٍ مِّمِّينٍ ﴿۱۰﴾
11. хулителю, який поширює
плітки;
هَمَّازٍ مَّسَاءٍ بِسْمِيرٍ ﴿۱۱﴾
12. жадібному до благ, порушнику,
грішнику,
مَتَّاعٍ لِلْخَيْرِ مُعْتَدٍ أُخْسِرٍ ﴿۱۲﴾
13. жорстокому, який ще й вихваляє
себе,
عُتْلَىٰ مَعَدَّةٍ لِلْكَرِيمِ ﴿۱۳﴾
14. навіть якщо в нього буде
багатство й сини!
أَنْ كَانَ ذَا مَالٍ وَبَنِينَ ﴿۱۴﴾
15. Коли йому читають Наші
знамення, він говорить: «Казки
давніх народів!»
إِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِ آيَاتُنَا قَالَ أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ﴿۱۵﴾
16. Ми загавруємо його товстий
ніс!
سَسِمْهُ عَلَى الْغُرُوطِ ﴿۱۶﴾
17. Воістину, Ми випробували їх
так, як випробували власників
саду, коли ті заприсяглись, що
зранку неодмінно зірвуть плоди,
مُصْبِحِينَ ﴿۱۷﴾
18. але не промовили застереження.
*Аль-Багавві коментус: тобто не
сказали «якщо побажає Аллах»
(in sha' Allah).*
وَلَا يَسْتَشِيرُونَ ﴿۱۸﴾
19. Але вночі, коли вони спали, сад
вразила кара твого Господа!
فَطَافَ عَلَيْهَا طَائِفٌ مِّن رَّبِّكَ وَهُمْ نَائِمُونَ ﴿۱۹﴾
20. І зранку сад був схожий на
темну ніч.
فَأَصْبَحَتْ كَالصَّرِيرِ ﴿۲۰﴾
21. На світанку вони почали гукати
одне одного:
فَتَنَادَوْا مُصْبِحِينَ ﴿۲۱﴾
22. «Ходіть на ваше поле, якщо ви
прагнете зібрати плоди!»
أَنْ أَعْدُوا عَلَيْنَا حَرْفًا لِّمَنْ كُنْتُمْ صَارِينَ ﴿۲۲﴾

23. Ось вони рушили туди,
нашіптуючи одне одному:
فَانطَلَقُوا وَهُمْ يَخْفَوْنَ ﴿۳۳﴾
24. «Не впускайте туди сьогодні
жодного бідняка!»
اَنْ لَا يَدْخُلَهَا الْيَوْمَ عَلَيْكُمْ مَسْكِينٌ ﴿۳۴﴾
25. Вони йшли туди з наміром,
впевнені в своїх силах.
وَعَدُوا عَلٰى حُرُوْقَدِيْنٍ ﴿۳۵﴾
26. Але коли вони побачили сад, то
сказали: «Невже ми заблукали?»
فَلَمَّا رَوَوْهَا قَالُوا لَآ اِنَّا لَهٰۤا لَوٰى ﴿۳۶﴾
27. Таж ні! Ми зазнали
втрат!»
بَلْ نَحْنُ مَحْرُوْمُوْنَ ﴿۳۷﴾
28. Найкмітливіший серед них
сказав: «Невже я не говорив
вам, що треба було прославити
Аллаха?»
قَالَ اَوْسَطُهُمْ اَلرَّاقِلُ لَکُمْ لَوٰا تَسْبِحُوْنَ ﴿۳۸﴾
29. А ті відповіли: «Преславний
Господь наш! Ми були
несправедливими!»
قَالُوْا مَسْحَبْنَ رَبِّنَا اِنَّا كُنَّا ظٰلِمِيْنَ ﴿۳۹﴾
30. Вони звернулись одне до
одного, дорікаючи:
فَاَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلٰى بَعْضٍ يَتَلَوْمُوْنَ ﴿۴۰﴾
31. «Горе нам! Ми були
порушниками!»
قَالُوْا اِنَّا كُنَّا ظٰلِمِيْنَ ﴿۴۱﴾
32. Можливо, наш Господь дарує
нам щось краще за це. Воістину,
Ми звертаємось до Господа
свого!»
عَسٰى رَبِّنَا اَنْ يُّبَدِلَنَا خَيْرًا مِّنْهَا اِنَّا اِلٰى رَبِّنَا
رٰغِبُوْنَ ﴿۴۲﴾
33. Ось такою є кара, а в наступному
житті кара буде ще сильнішою!
Якби вони лише знали!
كَذٰلِكَ الْعٰدَابُ وَلَآ اٰخِرَ لَهَا اِنَّ لَهَا لَآٰخِرَةً اَكْبَرُ لَوْ كَانُوْا
يَعْلَمُوْنَ ﴿۴۳﴾
34. Воістину, богобоязливих у
їхнього Господа очікують сади
насолоди!
اِنَّ الْمُسْتَقِيْمِيْنَ عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَّٰتُ النَّعِيْمِ ﴿۴۴﴾

35. Невже Ми прирівняємо покірних до грішників?
«Покірних» — муслімін, «мусульман».
36. Що з вами? Як ви судите?
37. Невже у вас є писання, звідки ви вивчили,
38. що матимете собі все, що захочете?
39. Невже у вас є Наші клятви — тривалістю до Дня Воскресіння! — що ви матимете собі все, що вирішите?
40. Запитай у них, хто зможе за це почитись.
41. Невже в них є спільники? Тож нехай приведуть своїх спільників, якщо вони говорять правду!
42. У той День, коли стане видно ногу, їх закликатимуть до поклону, але вони не зможуть цього зробити.
«Стане видно ногу»: як свідчить ат-Табарі, цей вираз означає якусь жахливу подію; ібн Касір відзначає, що мова йде про жахи Дня Воскресіння.
43. Їхні погляди впадуть додолу; їх вразить приниження! Але ж їх закликали до поклону ще тоді, коли вони були в безпеці!

أَفَجَعَلَ الْمُسَابِقِينَ كَالْمُجْرِمِينَ ﴿٣٥﴾

مَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ ﴿٣٦﴾

أَمْ لَكُمْ كِتَابٌ فِيهِ تَدْرُسُونَ ﴿٣٧﴾

إِن لَّكُمْ فِيهَا مَا تَحْتَرُونَ ﴿٣٨﴾

أَمْ لَكُمْ آيَاتُنَا عَظِيمَةٌ إِلَىٰ يَوْمِ الْبَيْعَةِ إِن لَّكُمْ لَمَّا تَحْكُمُونَ ﴿٣٩﴾

سَأَلْتُمُونَهُمْ بِذَلِكَ زَعِيمًا ﴿٤٠﴾

أَمْ لَهُمْ شُرَكَاءَ فَلْيَأْتُوا شُرَكَاءَهُمْ إِنْ كَانُوا صَادِقِينَ ﴿٤١﴾

يَوْمَ يَكْتُفُ عَنِ سَاقٍ وَيَدْعُوكَ إِلَى السُّجُودِ فَلَا يَسْتَطِيعُونَ ﴿٤٢﴾

خَشَعَتِ أَبْصَارُهُمْ تَرَافُهُمْ ذُلًّا وَقَدَّكَانُوا يَدْعُونَ إِلَى السُّجُودِ وَهُمْ سَاهُونَ ﴿٤٣﴾

44. Залиш Мене з тими, хто вважає цю розповідь брехнею. Ми поступово затягнемо їх у кару так, що вони цього й не відчують!

فَذَرْنِي وَمَنْ يُكَذِّبُ بِهَذَا الْحَدِيثِ
سَنَسْتَدْرِجُهُمْ مِنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٤٤﴾

45. Я дарував їм відстрочку; воістину, хитрощі Мої непорушні!

وَأَمَّا لَهُمْ أَيَّامٌ كَثِيرَةٌ ﴿٤٥﴾

46. Невже ти просиш у них винагороду, а вони обтяжені боргами?

أَوْ تَسْتَأْتُهُمْ أَجْرًا قَهْرًا مِنْ مَعْرَمٍ مُتَقَلِّبٍ ﴿٤٦﴾

47. Невже поряд із ними — потаємне, яке вони записують?

أَنْعَدَهُمُ الْعَيْبُ فَهَمْ يَكْتُمُونَ ﴿٤٧﴾

48. Терпи ж, поки не прийде рішення Господа твого. Не будь схожим на людину в рибі, яка кликала [Господа], стримуючи печаль.

فَأَصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ وَلَا تَكُنْ كَصَاحِبِ
الْحُوتِ إِذْ نَادَى وَهُوَ مَكْظُومٌ ﴿٤٨﴾

Мова йде про пророка Юнуса, мир йому.

49. Якби його не сягнула милість від Господа, то його викинуло б на пустельну землю, і він був би гідний докору!

لَوْلَا أَنْ تَدَارَكَهُ رِعْمَةُ رَبِّهِ لَإِنَّدَى بِالْعَرَاءِ
وَهُوَ مَذْمُومٌ ﴿٤٩﴾

50. Але його Господь обрав його та зробив одним із праведників!

فَأَجَبْنَاهُ رَبُّهُ فَجَعَلْنَاهُ مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٥٠﴾

51. Невіруючі ледь не прагнуть збити тебе своїм поглядом, коли чують нагадування. І говорять: «Воістину, він — божевільний!»

وَإِنْ يَكَادُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَيُزْلِقُونَكَ بِأَبْصَرِهِمْ
لَنْ نَأْتِيَ عَمَلَهُمْ إِلَّا ذِكْرًا وَيَقُولُونَ إِنَّهُ لَمَجْنُونٌ ﴿٥١﴾

52. Але це — лише нагадування для жителів світів!

وَمَا هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ ﴿٥٢﴾

Сура 69. Аль-Хакка («Невідворотне»)

*Ім'ям Аллаха Милостивого,
Милосердного!*

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. Невідворотне!
Згідно з переважною більшістю коментарів, мова йде про День Воскресіння.
2. Що таке невідворотне?ч
3. А звідки тобі знати, що таке невідворотне?
4. Самудити та адити вважали лихо брехнею.
Як свідчать тлумачі, під «лихом» тут мається на увазі День Воскресіння — через пов'язані з цим жахи.
5. Самудити були знищені криком.
6. Адити були знищені лютим морозним вітром.
7. Він змусив його безперервно тривати сім ночей та вісім днів. Ти міг би побачити людей, скинутих на землю — наче повалені гнилі пальми.
8. Чи ти бачиш хоч якийсь слід від них?
9. І Фіраун, і ті, які жили раніше за нього, і перекинуті селища — усі були грішниками!
Перекинуті селища — Содом і Гомора.

لِلْحَاقَّةِ ۝

مَا الْحَاقَّةُ ۝

وَمَا آذْرَاكَ مَا الْحَاقَّةُ ۝

كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِطَوَاجِئٍ وَقَارِعَةٍ ۝

فَأَمَّا ثَمُودُ فَأَهْلِكُوا بِالطَّاعِنَةِ ۝

وَأَمَّا عَادٌ فَأَهْلِكُوا بِرِيحٍ صَرْصَرٍ عَاتِيَةٍ ۝

سَخَّرَهَا عَلَيْهِمْ سَبْعَ لَيَالٍ وَتَلَيَنَّ آتَايَهُمْ حُسُوفًا فَتَرَى

الْقَوْمَ بِهَا صُرَعَىٰ كَأَنَّهَا كَفَأْتُمْغَزَاءُ يَخْلِطُونَ ۝

فَمَا تَرَىٰ لَهُمْ مِنْ بَاقِيَةٍ ۝

وَجَاءَ فِرْعَوْنُ وَمَنْ قَبْلَهُ وَالْمُؤْتَفِكَاتُ بِالْحَاقِقَةِ ۝

10. Вони не послухали посланця
свого Господа, тож Він міцно
схопив їх!
11. Воістину, коли вода вийшла
з берегів, Ми понесли вас у
кораблі,
12. щоб це було нагадуванням для
вас і щоб до цього прислухалося
вухо того, хто спроможний
запам'ятати!
13. Коли ж засурмлять у ріг, усього
один раз,
14. коли земля й гори піднімуться,
водночас розірвавшись на
шматки,
15. у той День трапиться
Подія.
16. І розколеться небо, яке буде в
той День слабким!
17. На його краях будуть
ангели. У той День вісім
понесуть над собою трон
Господа твого!
18. У той День ви станете перед
Ним, і жодна з ваших таємниць
не буде прихована.
19. Той, хто отримає свою книгу в
правицю, скаже: «Ось! Читайте
мою книгу!»
20. Я знав, що отримаю свою
відплату!»
- فَصَبَّأَ رَسُولَ رَبِّهِمْ فَأَخَذَهُمْ أَخَذَةً رَكِيَّةً ﴿١٠﴾
- إِنَّا لَنَاطِقُوا الْمَاءَ حَمَلَتُكُوفِي الْمَجَارِيَةِ ﴿١١﴾
- لِيَجْعَلَهَا لِكُوفِكَ ذِكْرًا وَتَعْبَهُمَا أَدْنَىٰ وَرَبْعَةً ﴿١٢﴾
- فَإِذَا يُنْفَخُ فِي الصُّورِ نَفْحَةٌ وَاحِدَةٌ ﴿١٣﴾
- وَحُمِلَتِ الْأَرْضُ وَالْجِبَالُ فَدُكَّتَا دَكَّةً وَاحِدَةً ﴿١٤﴾
- فِيَوْمَئِذٍ وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ ﴿١٥﴾
- وَانشَقَّتِ السَّمَاءُ فَهِيَ يَوْمَئِذٍ وَهِيَةٌ ﴿١٦﴾
- وَالْمَلَائِكَةُ عَلَىٰ أَرْجَائِهَا يُحْمَلُ عَرْشُ رَبِّكَ فَوْقَهُمْ
فِيَوْمَئِذٍ مُّؤَنِّنَةً ﴿١٧﴾
- يَوْمَئِذٍ تُعْرَضُونَ لَا تَخْفَىٰ مِنْكُمْ خَافِيَةٌ ﴿١٨﴾
- فَأَمَّا مَنْ أُوتِيَ كِتَابَهُ بِسَيْدِهِ فَقَالَ هَٰذَا مِثْقَلٌ وَأَقْرَبُ
كَيْدَةٍ ﴿١٩﴾
- إِنِّي ظَنَنْتُ أَنِّي مُلَاقٍ حِسَابِيَةٍ ﴿٢٠﴾

21. Він матиме життя, яким буде задоволений,
فَهُوَ فِي عِيشَةٍ رَاضِيَةٍ ﴿٦٩﴾
22. у високому райському саду,
فِي حَتِّةٍ عَالِيَةٍ ﴿٧٠﴾
23. плоди якого схиляються низько.
فُطُوهُمَا ذَاتِئْتٍ ﴿٧١﴾
24. Їжте й пийте на радість — за те, що ви робили в попередні дні!
كُلُوا وَاشْرَبُوا هَنِيئًا بِمَا أَسْلَفْتُمْ فِي الْأَيَّامِ الْفَالِغَةِ ﴿٧٢﴾
25. Той, хто отримає свою книгу в ліву руку, скаже: «Краще б мені не давали цієї книги,
وَأَمَّا مَنْ أُوتِيَ كِتَابَهُ بِشِمَالِهِ فَيَقُولُ كَلَيْتَنِي لَوْ أُوتِيَ كِتَابِيَةَ ﴿٧٣﴾
26. тоді я не знав би, що таке відплата.
وَلَوْلَا ذِكْرُ مَا حَاسِبِيَةَ ﴿٧٤﴾
27. Краще б це був кінець!
يَلَيْتَنِي مَا كَانَتْ الْقَائِمِيَةَ ﴿٧٥﴾
28. Не допомогло мені багатство моє!
مَا أَعْنَى عَنِّي مَالِيَةَ ﴿٧٦﴾
29. Втратив я свою владу!»
هَلَاكَ عَنِّي سُلْطَانِيَةَ ﴿٧٧﴾
30. Схопіть його та закуйте в кайдани!
خُذُوهُ فَغُلُّوهُ ﴿٧٨﴾
31. А потім вкиньте його в пекло!
فَرُجَالِحَصْرِ صَلَوٰهُ ﴿٧٩﴾
32. Посадіть його на ланцюг довжиною у сімдесят ліктів!
فُرْفُ فِي سِلْسِلَةٍ ذَرْعُهَا سَبْعُونَ ذِرَاعًا فَاسْلُكُوهُ ﴿٨٠﴾
33. Він не вірував у Великого Аллаха,
إِنَّهُ كَانَ لَا يُؤْمِنُ بِاللَّهِ الْعَظِيمِ ﴿٨١﴾
34. не закликав годувати бідняка.
وَلَا يَحْتَضِرُ عَلَىٰ طَعَامِ الْيَسِيرِ ﴿٨٢﴾
35. Сьогодні в нього немає близького друга,
فَلَيْسَ لَهُ الْيَوْمَ هُنَا حَمِيرٌ ﴿٨٣﴾

36. і, окрім гною, немає їжі. وَلَا طَعَامٌ إِلَّا مِنْ غَسِيلِينَ ﴿٣٦﴾
37. Його споживають лише грішники! لَا يَأْكُلُهُ إِلَّا الْخَاطِئُونَ ﴿٣٧﴾
38. Таж ні! Клянусь тим, що ви бачите فَلَا أَقْسِرُ بِمَا تَبْصُرُونَ ﴿٣٨﴾
39. і тим, чого не бачите, وَمَا لَا تَبْصُرُونَ ﴿٣٩﴾
40. що це — слова славного посланця, إِنَّهُ لَقَوْلُ رَسُولٍ كَرِيمٍ ﴿٤٠﴾
41. а не слова поета. Мало ж ви віруєте! وَمَا هُوَ بِقَوْلِ شَاعِرٍ قَلِيلًا مَا تُؤْمِنُونَ ﴿٤١﴾
42. І не слова віщуна. Мало ж ви замислюєтесь! وَلَا يَقُولُ كَاهِنٌ قَلِيلًا مَا تُدْكِرُونَ ﴿٤٢﴾
43. Зіслане від Господа світів! نَزِيلٌ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٤٣﴾
44. Якби він приписав нам якісь слова, وَلَوْ نَقُولُ عَلَيْنَا بَعْضُ الْأَقَاوِيلِ ﴿٤٤﴾
45. Ми схопили би його за правицю, لَأَخَذْنَا مَيْمَنَهُ بِالْيَمِينِ ﴿٤٥﴾
46. а далі перерізали б йому серцеву жилу, ثُمَّ لَقَطَعْنَا مِنْهُ الْوَتِينَ ﴿٤٦﴾
47. і ніхто з вас не захистив би його. فَمَا مِنْكُمْ مِنْ أَحَدٍ عَنْهُ حَاجِيزِينَ ﴿٤٧﴾
48. Воістину, це — нагадування для богобоязливих, وَإِنَّهُ لَتَذِكْرٌ لِّلْمُتَّقِينَ ﴿٤٨﴾
49. але Ми знаємо, що серед вас є ті, хто сприймає істину як брехню. وَإِنَّا لَنَعْلَمُ أَنَّ مِنْكُمْ مُكَذِّبِينَ ﴿٤٩﴾
50. Воістину, це — горе для невіруючих! وَإِنَّهُ لَحَسْرَةٌ عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿٥٠﴾

51. Воістину, це — достеменна істина!
52. Тож прославляй ім'я твого Великого Господа!

وَاللَّهُ لَحَقُّ الْيَقِينِ ﴿٥١﴾

فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ ﴿٥٢﴾

Сура 70. Аль-Марідж («Сходи»)

*Ім'ям Аллаха Милостивого,
Милосердного!*

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. Дехто запитав про кару, яка спіткає
2. невіруючих. Ніхто не зможе відвернути її
3. всупереч Аллаху, Володарю сходів!
4. Ангели і Дух сходять ними протягом дня, який триває п'ятдесят тисяч років.
5. Виявляй же гідне терпіння!
6. Вони бачать її далекою,
7. а Ми бачимо її близькою!
Мова йде про кару.
8. У той День небо стане схожим на олійний осад,
9. а гори — на вовну!
10. Близький друг не звернеться до близького друга,
11. хоча вони й бачитимуть одне одного. У той День грішник захоче відкупитись від кари своїми синами,
12. своєю дружиною та своїм братом,
13. та родом, який давав йому притулок,

سَأَلَ سَائِلٌ بِعَذَابٍ وَاقِعٍ ﴿١﴾

لِلْكَافِرِينَ لَيْسَ لَهُمْ دَافِعٌ ﴿٢﴾

مِنَ اللَّهِ ذِي الْمَعَارِجِ ﴿٣﴾

تَنْزِيلُ الْمَلَائِكَةِ وَالرُّوحِ إِلَيْهِ فِي يَوْمٍ كَانَ
مُقَدَّرًا ۖ خَمْسِينَ أَلْفَ سَنَةٍ ﴿٤﴾

فَأَصْبَرَ صَبْرًا جَمِيلًا ﴿٥﴾

إِنَّهُمْ يَرَوْنَهُ بَعِيدًا ﴿٦﴾

وَنَرَاهُ قَرِيبًا ﴿٧﴾

يَوْمَ تَكُونُ السَّمَاءُ كَالذَّهَبِ ﴿٨﴾

وَتَكُونُ الْجِبَالُ كَالْعِهْنِ ﴿٩﴾

وَلَا يَسْأَلُ حَمِيرٌ حَمِيمًا ﴿١٠﴾

يُبْصِرُ وَيُبْهِقُ الْفُجْرَاءَ الْمُجْرِمِينَ لَوْ كَفَّتْهُمُ مِنَ عَذَابِ
يَوْمَ يَسْأَلُ بَنِيهِ ﴿١١﴾

وَصَحْبَتَيْهِ وَأَخِيهِ ﴿١٢﴾

وَقَصِيصَتَيْهِ الَّتِي تُؤْوِيهِ ﴿١٣﴾

14. та всіма жителями землі —
лише для того, щоб потім
врятуватись! ﴿١٤﴾
15. Ні! Це — полум'я,
16. яке здирає шкіру з голови. ﴿١٥﴾
17. Воно покличе тих, хто
відвертався та йшов геть,
18. хто накопичував і ховав. ﴿١٦﴾
19. Воістину, людина створена
нетерплячою! ﴿١٧﴾
20. Коли торкнеться її зло, то вона
впадає в неспокій,
21. а коли торкнеться добро, то стає
скупкою, ﴿١٨﴾
22. окрім молільників,
23. які постійні в своїх
молитвах, ﴿١٩﴾
24. які віддають зі свого майна
відому частку ﴿٢٠﴾
25. нужденному та
знедоленому, ﴿٢١﴾
26. які вірують у Судний
День ﴿٢٢﴾
27. і які тремтять перед карою свого
Господа! — ﴿٢٣﴾
28. воістину, не знайти безпеки від
кари їхнього Господа! — ﴿٢٤﴾
29. які закривають свою наготу від
усіх, ﴿٢٥﴾

30. окрім дружин і тих, ким оволоділи їхні правиці; їм не докорятимуть за це! —
31. а хто прагне більшого, ті — порушники!
32. Які зберігають довірене їм та угоди,
33. які тримаються своїх свідчень
34. і які уважні до своїх молитов.
35. Саме на них чекає пошана в райських садах!
36. А що буде із тими, які не увірували та біжать поперед тобою
37. натовпами — справа та зліва?
38. Невже кожен із цих людей прагне, щоб його ввели до саду насолоди?
39. Ні! Ми створили їх із того, про що ви знаєте.
40. Ні! Клянуся Господом сходу й заходу, що Ми спроможні
41. замінити їх на кращих, і ніхто Нас не перевершить!
42. Залиш їх наодинці, нехай переймаються своїми розмовами та забавами — доти,

إِلَّا عَلَىٰ أَرْوَاحِهِمْ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ فَإِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُومِينَ ﴿٣٠﴾

فَمَنْ أَسْفَىٰ وَرَاءَ ذَلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْعَادُونَ ﴿٣١﴾

وَالَّذِينَ هُمْ لِأَمْتِنِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رَضُونَ ﴿٣٢﴾

وَالَّذِينَ هُمْ بِشَهَادَاتِهِمْ قَائِمُونَ ﴿٣٣﴾

وَالَّذِينَ هُمْ عَلَىٰ صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ ﴿٣٤﴾

أُولَٰئِكَ فِي جَنَّاتٍ مُّكْرَمِينَ ﴿٣٥﴾

فَالَّذِينَ كَفَرُوا قِبَلَكَ مُهْطِعِينَ ﴿٣٦﴾

عَنِ الْيَسِينِ وَعَنِ الشِّمَالِ عَرِيضِينَ ﴿٣٧﴾

أَتَطَّعُ كُلَّ امْرِئٍ مِّنْهُمْ أَنْ يُدْخِلَ جَنَّةَ نَعِيمٍ ﴿٣٨﴾

كَلَّا إِنَّا خَلَقْنَاهُمْ مِمَّا يَعْلَمُونَ ﴿٣٩﴾

فَلَا أَسْفَىٰ يَرْبِ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ إِنَّا لِلْأَعْدُونَ ﴿٤٠﴾

عَلَىٰ أَنْ يُبَدِّلَ خَيْرًا مِنْهُمْ وَمَا نَحْنُ بِمَسْبُوقِينَ ﴿٤١﴾

فَدَّرْهُمْ يَخُوضُوا وَيَلْعَبُوا حَتَّىٰ يُلَاقُوا يَوْمَهُمُ

الَّذِي يُوعَدُونَ ﴿٤٢﴾

доки вони не зустрінуть той свій
День, який їм обіцяно!

43. День, коли вони швидко
вийдуть із могил, наче
поспішаючи до своїх
жертвників.
44. Їхні погляди будуть опущені;
їх спіткає приниження! Таким
буде День, який їм обіцяно!

يَوْمَ يَخْرُجُونَ مِنَ الْأَجْدَاثِ سِرَّاءَ كَأَنَّهُمْ إِلَى
نُصْبٍ يُوفُضُونَ ﴿١٣﴾

خَاشِعَةً أَبْصَارُهُمْ تَرْهُقُهُمْ ذِلَّةٌ ذَلِكَ الْيَوْمَ الَّذِي
كَانُوا يُوعَدُونَ ﴿١٤﴾

Сура 71. Нух

*Ім'ям Аллаха Милостивого,
Милосердного!*

1. Воістину, відіслали Ми Нуха до народу його: «Застерігай народ свій, поки не вразить його кара болісна!»
2. Він сказав: «О народе мій! Воістину, я справді той, хто застерігає вас!
3. Поклоняйтеся Аллаху, бійтеся Його, і коріться мені,
4. щоб простив Він вам гріхи ваші, і відстрочив вам на певний час. Воістину, коли обіцяний Аллахом час настане, то не буде вже відстрочки. Якби ж ви тільки знали!»
5. Сказав Нух: «Господи! Воістину, закликав я народ свій вночі та вдень!
6. Але заклик мій призвів лише до втечі їхньої.
7. І, воістину, кожен раз, коли я закликав їх заради того, щоб Ти простив їх, вони вкладали в свої вуха пальці та закривались одягом, наполегливо трималися свого та вели себе зверхньо!
8. Потім я закликав їх відкрито,

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّا أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ أَنْ أَنْذِرْ قَوْمَكَ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١﴾

قَالَ يَقَوْمِ إِنِّي لَكُمْ نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٢﴾

إِنْ أَعْبُدُوا اللَّهَ وَأَنْفُسَهُمْ وَأَطِيعُوا ﴿٣﴾

يَغْفِرَ لَكُمْ مِنْ ذُنُوبِكُمْ وَيُخَوِّذَكُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى إِنْ أَجَلَ اللَّهُ إِذَا جَاءَ لَا يُؤَخَّرُونَ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٤﴾

قَالَ رَبِّ إِنِّي دَعَوْتُ قَوْمِي لَيْلًا وَنَهَارًا ﴿٥﴾

فَلَمَّا بَرَزْتُ لَهُمْ ذَعَاؤِي لَأُفَرِّقَا ﴿٦﴾

وَإِنِّي كَلَّمْتُ طَوْفَهُمْ لِيَتَضَرَّعُوا إِلَيَّ فَنُصَلِّعَهُمْ فِي بَأْسِهِمْ فَأَتَنَسَّوْا إِلَيَّ بَهُمْ وَأَصْرُوا وَأَنسَبَكُوهَا إِلَىٰ أَنْسَبِكَ كَارًا ﴿٧﴾

ثُمَّ إِنِّي دَعَوْتُهُمْ جَهْرًا ﴿٨﴾

9. знову закликав їх привселюдно, і спілкувався з ними таємно,
10. кажучи: «Благайте прощення у Господа вашого, воістину, Він — Прощаючий!
11. Зішле Він з неба вам рясний дощ,
12. допоможе вам багатством і синами; і наділить вас садами, і наділить вас ріками!
13. То чому ж не пошановуйте ви величі Аллаха,
14. коли створював Він вас поступово?
15. Чи не бачите ви, як створив Аллах сім небес — одне над одним?
16. І зробив Він місяць світлом, а сонце — світлом.
17. І Аллах зростив вас із землі, наче рослини,
18. а потім поверне вас туди й виведе вас звідти.
19. І Аллах зробив для вас землю килимом,
20. щоб ходили ви по ній шляхами широкими».
21. Сказав Нух: «Господи мій! Не послухалися вони мене, та й пішли за тим, чие багатство й

ثُمَّ إِلَىٰ أَعْيُنِكَ لَهُمُ وَإِسْرَارُهُمْ لَهْمُ وَإِسْرَارُهُمْ ۝٩

فَقُلْ اسْتَغْفِرُوا رَبِّي إِنَّهُ كَانَ عَفُوًّا ۝١٠

يُرْسِلُ السَّمَاءَ عَلَيْكُمْ مِدْرَارًا ۝١١

وَيُمِدُّكُمْ بِأَمْوَالٍ وَيَبْنِي لَكُمْ جَنَّاتٍ
وَيَجْعَلُ لَكُمْ أَنْهَارًا ۝١٢

مَا لَكُمْ لَا تَرْجُونَ لِلَّهِ وَقَارًا ۝١٣

وَقَدْ خَلَقَكُمْ أَطْوَارًا ۝١٤

أَلَمْ تَرَ وَكَيْفَ خَلَقَ اللَّهُ سَمْعَ سَمَوَاتٍ طِبَاقًا ۝١٥

وَجَعَلَ الْقَمَرَ فِيهِنَّ نُورًا وَجَعَلَ الشَّمْسَ
سِرَاجًا ۝١٦

وَاللَّهُ أَنْتَبِئُكُمْ مِنَ الْأَرْضِ نَبَاتًا ۝١٧

ثُمَّ يَفْعِدُكُمْ فِيهَا وَيُخْرِجُكُمْ إِخْرَاجًا ۝١٨

وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ الْأَرْضَ بِسَاطًا ۝١٩

لِيَتَسَلَّكُمْ مِنْهَا سُبُلًا وَجَادًا ۝٢٠

قَالَ نُوحٌ رَبِّ إِنَّهُمْ عَصَوْنِي وَأَتَّبَعُوا مَن لَّمْ يَزِدْهُ
مَالَهُمْ وَلَا نُفَعَلُهُمْ إِلَّا خَسَارًا ۝٢١

діти не збільшать йому нічого,
окрім втрат!

22. І замислили вони підступну змову.
23. І сказали вони: не полишайте богів своїх — не полишайте ні Вадда, ні Сува, ні Ягуса, ні Яука, ні Насра!
24. Вони збили зі шляху істини багатьох. Тож не примножуй нечестивим нічого, окрім омани!»
25. За свої гріхи потонули вони і були вкинуті у вогонь, і не знайшли вони собі помічників замість Аллаха!
26. І сказав Нух: «Господи мій! Не залиш на землі жодного з невіруючих!
27. Воістину, якщо Ти залишиш їх, то зіб'ють вони зі шляху істини рабів Твоїх, і лише примножать кількість невіруючих нечестивців!
28. Господи Мій! Прости мене і батьків моїх, а також тих, хто входив до мого будинку віруючим; і віруючих чоловіків, і жінок! Не збільшуй нечестивцям нічого, окрім як загибелі!»

وَمَكَرُوا مَكْرًا كَبِيرًا ﴿٢٢﴾

وَقَالُوا لَا تَنْدُرْهُنَّ إِلَهَ الْهَمَّكَ وَلَا تَنْدُرْهُنَّ وَدًّا وَلَا سِوَاءَهُنَّ وَلَا يَعْتَوْنَ وَيَعُوْقُ وَتَسْرًا ﴿٢٣﴾

وَقَدْ أَضَلُّوا كَثِيرًا وَلَا تَزِدِ الظَّالِمِينَ إِلَّا ضَلَالًا ﴿٢٤﴾

مِمَّا أَحْطَىٰ بِهِمْ وَأَقْرَبُوا فَأَدْحَلُوا نَارًا فَتَرْجَمُوهَا لَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَنْصَارًا ﴿٢٥﴾

وَقَالَ نُوحٌ رَبِّ لَا تَذَرْ عَلَى الْأَرْضِ مِنَ الْكَافِرِينَ دَيَّارًا ﴿٢٦﴾

إِنَّكَ إِنْ تَذَرْتَهُمْ ضَالُّوا عِبَادَكَ وَلَا يَلِدُوا إِلَّا أَفْجَارًا كَفَّارًا ﴿٢٧﴾

رَبِّ اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِمَنْ دَخَلَ بَيْتِيَ مُؤْمِنًا وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَلَا تَزِدِ الظَّالِمِينَ إِلَّا تَبَارًا ﴿٢٨﴾

Сура 72. Аль-Джін
 («Джини»)

Ім'ям Аллаха Милостивого,
Милосердного!

1. Скажи: «Мені відкрито, що декілька джинів почули це та сказали: воістину, ми слухали дивовижний Коран,
2. який вказує на дорогу пряму; ми увірували в нього та не будемо додавати нашому Господу нікого в поклонінні!
3. Наш Господь вищий від усього; Він не брав собі ні дружини, ні дитини!
4. Нерозумний серед нас говорив про Аллаха надмірне,
5. а ми думали, що ні люди, ні джини не будуть зводити наговір на Аллаха!
6. Чоловіки серед людей шукали опіки в джинів-чоловіків, але ті лише збільшували їхній гріх.
*«Збільшували їхній гріх»:
можливий варіант перекладу
— «збільшували їхній страх»
(див. перекази в тлумаченні ат-Табарі).*
7. Вони думали так само, як і ви, що Аллах нікого не воскресить!
8. Ми досягнули неба, але побачили, що воно заповнене

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ أُوْحِيَ إِلَىٰ أَنِّي سَمِعْتُ نَفْرَمِنَ الْجِنِّ فَقَالُوا
إِنَّا سَمِعْنَا قُرْآنًا عَجَبًا ﴿١﴾

يَهْدِي إِلَى الرُّشْدِ فَآمَنَّا بِهِ وَلَنْ نُشْرَكَ بِرَبِّنَا
أَحَدًا ﴿٢﴾

وَأَنَّهُ تَعَالَى جَدْرَيْنَا مَا اتَّخَذَ صَاحِبَةً وَلَا
وَلَدًا ﴿٣﴾

وَأَنَّهُ كَانَ يَفُولُ سَفِيهًا عَلَى اللَّهِ سَطَطًا ﴿٤﴾

وَأَنَّا ظَنَنَّا أَنْ لَنْ نَقُولَ الْإِنْسَ وَالْجِنُّ عَلَى اللَّهِ
كَذِبًا ﴿٥﴾

وَأَنَّهُ كَانَ رِجَالٌ مِنَ الْإِنْسِ يَعُوذُونَ بِرِجَالِنَا
بِالْجِنِّ قُرْآنًا وَهُمْ رَهَقًا ﴿٦﴾

وَأَنَّهُمْ ظَنُّوا كَمَا ظَنَنْتُمْ أَنْ لَنْ نَبْعَثَ اللَّهُ أَحَدًا ﴿٧﴾

وَأَنَّا لَمَسْنَا السَّمَاءَ فَوَجَدْتَهَا مُلَيَّتًا

суворими вартовими та палаючими світилами.

9. Раніше ми сиділи в засідках, щоб підслуховувати. Але хто підслухає тепер, той знайде, що на нього чекає палаюче світило!

10. Ми не знаємо, прагнуть зла для тих, хто на землі, чи їхній Господь побажав для них прямого шляху!

11. Є серед нас праведники, а є також інші. Ми йдемо різними шляхами.

12. Ми знаємо, що не зможемо врятуватись від Аллаха на землі, і що не зможемо утекти від Нього!

13. Коли ми почули про шлях прямий, то увірували в нього. А хто вірує в свого Господа, той не боїться ні втрат, ні утисків!

14. Є серед нас як покірні Аллаху, так і ті, які відхилились. А хто навернувся до ісламу, той рушив прямою дорогою!

*«Покірні Аллаху» (муслімун):
«мусульмани».*

15. Ті, які відхилились, будуть паливом для геєни!»

16. Якби вони невідступно трималися шляху, то Ми дарували б їм досхочу води,

حَرَسًا شَدِيدًا وَشُهَبًا ۝

وَأَنَّا كُنَّا نَقْعُدُ مِنْهَا مَقْعِدًا لِلسَّمْعِ فَمَنْ يَسْمَعُ آلَانَ يَجِدْ لَهُ شَهَابًا رَّصَدًا ۝

وَأَنَّا لَا تَدْرِي أَسْرَأُ يَدُ مَن فِي الْأَرْضِ أَمْ أَرَادَ بِهِمْ رَبُّهُمُ رَشَدًا ۝

وَأَنَّا إِنَّمَا الضَّالِّينَ وَمِمَّا دُونَ ذَلِكَ كُنَّا طَرَائِقَ قَدَكَا ۝

وَأَنَّا ظَنَنَّا أَن لَنْ نُعْجِرَ اللَّهَ فِي الْأَرْضِ وَلَنْ نُعْجِرَهُ هَهُنَا ۝

وَأَنَّا لَمَّا سَمِعْنَا الْهُدَىٰ آمَنَّا بِهِ فَمَنْ يُؤْمِنُ بِرَبِّهِ فَلَا يَخَافُ بَخْسًا وَلَا رَهَقًا ۝

وَأَنَّا إِنَّمَا الضَّالِّينَ وَمِمَّا الْقَائِمُونَ فَمَنْ أَسْلَمَ فَأُولَئِكَ تَحَرَّوْا وَرَشَدَا ۝

وَأَمَّا الْقَائِمُونَ فَكَأُولَئِذٍ هُمْ حَطَبًا ۝

وَأَلْوَأَسْتَقْمُوا عَلَ الطَّرِيقِ وَلَا تَسْتَهْمِكُمْ إِيَّاهُ ۝ غَدَا ۝

17. щоб цим випробувати їх! А того, хто відвертається від нагадування Господа свого, Він провадить до важкого покарання!
18. Місця поклоніння належать Аллаху, тож не кличте поряд з Аллахом нікого!
19. Коли раб Аллаха піднявся та закликав Його, вони зібралися навколо нього.
20. Скажи: «Я закликаю Аллаха та не додаю Йому нікого в поклонінні!»
21. Скажи: «Я не маю влади ні заподіяти вам шкоду, ні скерувати вас на прямий шлях!»
22. Скажи: «Ніхто не захистить мене від Аллаха, і я не знайду притулок ні в кого іншого!
23. Я лише приніс те, що передає Аллах, а також Його послання. А хто не послухає Аллаха та Його Посланця, тих чекає вогонь гесни, де вони будуть вічно!»
24. А коли вони побачать те, що їм обіцяно, то дізнаються, чиї помічники слабші та менші за кількістю!
25. Скажи: «Я не знаю, чи близьке те, що вам обіцяно, чи Господь відстрочив його!»

لَيَنْفِتِنَهُمْ فِيهِ وَمَنْ يُعْرِضْ عَنْ ذِكْرِ رَبِّهِ
يَسْأَلْكَ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿١٧﴾

وَأَنَّ الْمَسَاجِدَ لِلَّهِ فَلَا تَدْعُوا مَعَ اللَّهِ أَحَدًا ﴿١٨﴾

وَأَنَّهُ لَمَّا قَامَ عَبْدُ اللَّهِ يَدْعُوهُ كَادُوا يَكْفُرُونَ
عَلَيْهِ لَيْدًا ﴿١٩﴾

قُلْ إِنَّمَا أَدْعُوا رَبِّي وَلَا أُشْرِكُ بِهِ أَحَدًا ﴿٢٠﴾

قُلْ إِنِّي لَا أَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا وَلَا رَشَدًا ﴿٢١﴾

قُلْ إِنِّي لَنْ يُجِيرَنِي مِنَ اللَّهِ أَحَدٌ وَلَنْ أَجِدَ مِنْ
دُونِهِ مُلْتَجِدًا ﴿٢٢﴾

إِلَّا بِالْعَمَلِ مِنَ اللَّهِ وِاسِلَتِيَّوَهُ وَمَنْ يَعِصِ اللَّهَ
وَرَسُولَهُ فَإِنَّ لَهُ نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدًا فِيهَا أَبَدًا ﴿٢٣﴾

حَتَّىٰ إِذَا رَأَوْا مَا وَعَدُوا وَنَسِعْتَهُمْ مَنْ
أَضَعُفٌ قَاصِرًا أَقْبَلُ عَذَابًا ﴿٢٤﴾

قُلْ إِنِّي أَدْرِي قُرْبَ مَا وَعَدُونَ وَأَمْ يَجْعَلُ لَهُ
رَبِّي أَمَدًا ﴿٢٥﴾

26. Він знає потаємне та не відкриває його нікому,
27. крім тих посланців, якими Він задоволений та до яких приставляє вартових — попереду та позаду,
28. щоб дізнатись, чи донесли вони послання Господа свого. Він осягає все, що трапляється з ними; Він порахував кожну річ!

عَلِيمُ الْغَيْبِ فَلَا يُظْهِرُ عَلَى غَيْبِهِ أَحَدًا ﴿٢٦﴾

إِلَّا مَنِ أَرْزَقْنِي مِنْ رَسُولٍ قِيَّانَهُ يَتْلُو

مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ رَصَدًا ﴿٢٧﴾

لِيَعْلَمَ أَنْ قَدْ أَبْلَغُوا رَسُولِي رَبِّهِمْ وَأَحَاطَ

بِمَا لَدَيْهِمْ وَأَخَصَّ كُلَّ شَيْءٍ عَدَدًا ﴿٢٨﴾

Сура 73. Аль-Музаміль («Загорнутий»)

*Ім'ям Аллаха Милостивого,
Милосердного!*

1. О загорнутий!
2. Звершуй молитву цілу ніч,
окрім якогось часу —
3. половину ночі, трохи менше за
це,
4. або й більше. Читай Коран
розмірено!
5. Ми неодмінно дамо тобі вагоме
слово.
6. Воістину, молитва вночі
набагато сильніша та набагато
ясніша.
7. Воістину, вдень ти довго
зайнятий іншим.
8. Згадуй же ім'я Господа твого та
цілком віддай себе Йому.
9. Господь сходу й заходу; немає
бога, крім Нього! Візьми ж Його
своїм Опікуном!
10. Виявляй терпіння до їхніх слів
та гідно уникай їх.
11. Залиш Мене з тими, які
вважають істину брехнею і
насолджуються благами; даруй
їм невелику відстрочку!

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا الْمَزْمُولُ ﴿١﴾

فِرَاقِ اللَّيْلِ الْأَقِيلَا ﴿٢﴾

بِضْفَةٍ أَوْ أَنْقُصْ مِنْهُ قَلِيلًا ﴿٣﴾

أَوْ زِدْ عَلَيْهِ وَرَتِّلِ الْقُرْآنَ تَرْتِيلًا ﴿٤﴾

إِنَّا سَنُلْقِي عَلَيْكَ قَوْلًا ثَقِيلًا ﴿٥﴾

إِنَّ نَاسِئَةَ اللَّيْلِ مِنْ أَشَدِّ وَطْأٍ وَأَوْقَرِمٍ قِيلًا ﴿٦﴾

إِنَّ لَكَ فِي النَّهَارِ سَبْحًا طَوِيلًا ﴿٧﴾

وَادْكُرْ اسْمَ رَبِّكَ وَتَبَتَّلْ إِلَيْهِ تَبْتِيلًا ﴿٨﴾

رَبِّ الشَّرْقِ وَالْمَغْرِبِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَاتَّخِذْهُ
وَكِيلًا ﴿٩﴾

وَأَصْبِرْ عَلَى مَا يَقُولُونَ وَأَنْجِرْهُمْ هَجْرًا جَمِيلًا ﴿١٠﴾

وَدَرْبِي وَالْمُكَدِّبِينَ أُولِي النَّعْمَةِ وَمَهْمَا
قِيلَا ﴿١١﴾

12. Воістину, в Нас є кайдани та пекло,
13. їжа, яка стає в горлі, а також болісна кара!
14. У той День земля та гори здригнуться, а самі гори стануть наче пагорби із сипучого піску.
15. Ми відіслали до вас послання як свідка проти вас — так само, як Ми відсилали послання до Фірауна.
16. Але Фіраун не послухав послання, тож Ми міцно схопили його!
17. Як же ви врятуєтесь — якщо не увіруєте — в той День, коли стануть сивими малі діти?
18. Тоді розкриється небо й буде виконано обіцянку!
19. Воістину, це — нагадування! І хто побажає, той стане на шлях до Господа свого!
20. Воістину, твій Господь знає, що й ти, й ті, хто з тобою, звершуєте молитву протягом двох третин ночі, половини чи третини. Аллах визначає ніч і день! Він знає, що ви не зможете порохувати цього, тож приймає каяття ваше! Читайте з Корану те, що легше. Він знає, що дехто серед вас хворіє, дехто подорожує землею,

إِنَّ لَدَيْنَا أُنْكَاةً وَوَجِيحًا ﴿۱۲﴾

وَطَعَامًا ذَا غَضَصَةٍ وَعَذَابًا أَلِيمًا ﴿۱۳﴾

يَوْمَ تَرْجُفُ الْأَرْضُ وَالْجِبَالُ وَكَانَتِ الْجِبَالُ كَثِيبًا مَّهِيلًا ﴿۱۴﴾

إِنَّا أَرْسَلْنَا إِلَيْكَ رَسُولًا شَهِدْنَا عَلَيْكَ كَمَا أَرْسَلْنَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ رَسُولًا ﴿۱۵﴾

فَصَصَىٰ فِرْعَوْنُ الرَّسُولَ فَأَخَذْتَهُ أَخْذًا وَبِيلًا ﴿۱۶﴾

فَكَيْفَ تَتَّقُونَ إِنْ كَفَرْتُمْ يَوْمًا يَجْعَلُ الْوِلْدَانَ شِيبًا ﴿۱۷﴾

السَّمَاءُ مُنْفِطِرَةٌ بِدُءِهَا كَانَ وَعْدُهُ مَفْعُولًا ﴿۱۸﴾

إِنَّ هَذِهِ تَذْكِرَةٌ ۖ فَمَنْ شَاءَ اتَّخَذْ إِلَىٰ رَبِّهِ سَبِيلًا ﴿۱۹﴾

﴿۱۲﴾ إِنَّ رَبَّكَ يَعْلَمُ أَنَّكَ تَقُومُ أَدْنَىٰ مِنْ ثُلُثِي اللَّيْلِ وَصَفَهٗ وَقُلْتَهُ ۖ وَطَافَ بِهٖ مِنَ الَّذِينَ مَعَكَ ۖ وَاللَّهُ يَقْدَرُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ عِلْمًا لَّنْ مَّخْصُومًا ۖ فَتَابَ عَلَيْكَ فَاقْرَأْ ۖ وَأَمَّا تَيْسَرُ مِنَ الْقُرْءَانِ عَلِمَ أَن سَيَكُونُ مِنْكَ مَرَضًا ۖ وَءَاخِرُونَ يَضْرِبُونَ فِي الْأَرْضِ يَتَّبِعُونَ مِنْ فَضْلِ اللَّهِ ۖ وَءَاخِرُونَ يَقْتُلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ۖ فَاقْرَأْ ۖ وَأَمَّا تَيْسَرُ مِنْهُ ۖ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ ۖ وَآتُوا الزَّكَاةَ ۖ وَأَقْرِضُوا اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا ۖ وَمَا تُقَدِّمُوا لِأَنفُسِكُمْ مِنْ

шукаючи ласки Аллаха, а дехто веде боротьбу на Його шляху! Читайте з нього те, що легше. Звершуйте молитву, давайте закят і давайте Аллаху добру позику! Яке б добро ви не приготували для себе, знайдете його в Аллаху як кращу та більшу винагороду! Просіть же прощення у Аллаха; воістину, Аллах — Прощаючий, Милосердний!

حَبْرٌ مَّجْدُودٌ عِنْدَ اللَّهِ هُوَ خَيْرٌ وَأَعْظَمُ أَجْرًا وَأَسْتَفِرُّوْا
اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٧٣﴾

Сура 74. Аль-Мудассір («Закутаній»)

*Ім'ям Аллаха Милостивого,
Милосердного!*

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. О закутаній!
2. Вставай та застерігай!
3. Звеличуй Господа свого,
4. очисти свій одяг,
5. уникай мерзоти
*Як свідчить ібн Касір,
посилаючись на багатьох
тлумачів, маються на увазі
ідоли.*
6. та не виявляй милості, маючи
сподівання отримати ще
більше!
7. Заради Господа свого будь
терпеливим!
8. Коли засурмлять у ріг —
9. той важкий День
10. не буде легким для
невіруючих!
11. Залиш Мене з тим, кого Я
створив одинаком,
12. кому дарував велике
багатство
13. та синів, які знаходяться поряд
із ним,
14. для кого розкрив усе!

يَا أَيُّهَا الْمُدَّثِّرُ ۝

قُمْ فَأَنْذِرْ ۝

وَرَبَّكَ فَكَبِّرْ ۝

وَرَبَّكَ فَطَهِّرْ ۝

وَالرُّجُوعَ فَأَهْرَجْ ۝

وَلَا تَتَّبِعُنَّ أَنسَابَ آبَائِكُمْ ۝

وَرَبَّكَ فَاصْبِرْ ۝

فَإِنَّا نُفَعِّرُ فِي النَّافِرِ ۝

فَذَلِكَ يَوْمَئِذٍ يَوْمٌ عَسِيرٌ ۝

عَلَى الْكَافِرِينَ عَذَابٌ عَسِيرٌ ۝

ذُرِّي وَمَنْ خَلَقْتُ وَجِدًا ۝

وَجَعَلْتُ لَهُ مَا لَمْ مَسْجُودًا ۝

وَبَيْنَ شُهُودًا ۝١٧

وَمَهَّدْتُ لَهُ تَمْهِيدًا ۝١٨

15. Але він бажає, щоб Я дав йому ще більше! فَرِيضَةً أَنْ يُزِيدَ ﴿٥٥﴾
16. Ні! Він заперечує Наші знамення, كَلَّا إِنَّكَ كَأَنَّ لَآئِنِنَا عَيْنِدَا ﴿٥٦﴾
17. тож Я ускладню його шлях! سَأَرْهِفُهُ، صَعُونََا ﴿٥٧﴾
18. Він усе обдумав та розрахував. إِنَّهُ، فَكَّرَ وَقَدَّرَ ﴿٥٨﴾
19. Нехай він згине — як він усе розрахував! فَقَتِيلٌ كَيْفَ مَدَّرَ ﴿٥٩﴾
20. Нехай він згине ще раз — як він усе розрахував! تُوقِيلُ كَيْفَ مَدَّرَ ﴿٦٠﴾
21. Потім він замислився, فَتَنْظُرُ ﴿٦١﴾
22. далі нахмурився та насупився, فَوَعَسَ وَأَسْرَسَ ﴿٦٢﴾
23. а потім відвернувся та загордився! فَوَأَذَبَ وَأَسْتَكْبَرَ ﴿٦٣﴾
24. І сказав: «Це — лише переказане чаклунство! فَقَالَ إِنْ هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُؤْتَرٌ ﴿٦٤﴾
25. Це — лише слово людини!» إِنْ هَذَا إِلَّا قَوْلُ الْبَشَرِ ﴿٦٥﴾
26. Ми вкинемо його в пекельне полум'я. سَأَصْلِيهِ سَقَرٌ ﴿٦٦﴾
27. А звідки тобі знати, що таке пекельне полум'я? وَمَا أَدْرَاكَ مَا سَقَرٌ ﴿٦٧﴾
28. Воно не обминає та не залишає, لَا تَنبِيْ وَلَا تَنْدُرُ ﴿٦٨﴾
29. спалюючи шкіру. لَوْأَنَّ لِلْبَشَرِ ﴿٦٩﴾
30. Над ним — дев'ятнадцять. عَلَيْهَا تِسْعَةَ عَشَرَ ﴿٧٠﴾

31. Вартовими пекла Ми зробили лише ангелів, а їхню кількість перетворили на випробування для тих, які не увірували — щоб ті, кому дано Писання, були впевненими; щоб додати віри тим, які увірували, і щоб не сумнівались ті, яким дано Писання та віруючі; і щоб запитали ті, в чиїх серцях хвороба та невіруючі: «Що Аллах прагнув донести цією притчею?» Ось так Аллах збиває зі шляху, кого побажає та веде, кого побажає, шляхом прямим! Військо Господа твого відоме лише Йому! А це — лише нагадування для людей!

32. Ні! Клянуся місяцем!

كَلَّا وَالْقَمَرِ ﴿٣٢﴾

33. Клянуся ніччю, коли вона відступає!

وَاللَّيْلِ إِذَا يَنزَرُ ﴿٣٣﴾

34. Клянуся зорею, коли вона займається!

وَالصُّبْحِ إِذَا تَنفَرُ ﴿٣٤﴾

35. Воістину, це — одна із найвеличніших справ,

إِنَّهَا لِأَحَدَى الْكُبْرَى ﴿٣٥﴾

36. яка застерігає людство,

نَذِيرًا لِلْبَشَرِ ﴿٣٦﴾

37. тих серед вас, хто бажає йти вперед чи відступати назад.

لِمَن شَاءَ مَكَوْنًا يَتَقَدَّمُ أَوْ يَتَأَخَّرُ ﴿٣٧﴾

38. Кожна душа є заручницею того, що вона собі здобула,

كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ رَهِينَةٌ ﴿٣٨﴾

39. окрім людей, які праворуч,

إِلَّا الْأَعْصَابَ الْيُمِينِ ﴿٣٩﴾

وَمَا جَعَلْنَا أَصْحَابَ النَّارِ إِلَّا مَلَائِكَةً وَمَا جَعَلْنَا عِدَّتَهُمْ إِلَّا فِتْنَةً لِلَّذِينَ كَفَرُوا لِيَسْتَيْقِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ وَيَزِدَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا إِيمَانًا وَلَا يَزِرَ تَابَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ وَالْمُؤْمِنُونَ وَلِيَقُولَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ وَالْكَافِرُونَ مَاذَا أَرَادَ اللَّهُ بِهَذَا مَثَلًا كَذَلِكَ يُضِلُّ اللَّهُ مَن يَشَاءُ وَيَهْدِي مَن يَشَاءُ وَمَا يَعْلَمُ خُودَ رَبِّكَ إِلَّا هُوَ وَمَا هِيَ إِلَّا ذِكْرَى لِلْبَشَرِ ﴿٣٩﴾

40. які в райських садах розпитують одне одного
 فِي حَتِّكَ بِتَسَاءَلُونَ ﴿٥٠﴾
41. про грішників:
 عَنِ الْمُجْرِمِينَ ﴿٥١﴾
42. «Що привело вас у пекельне полум'я?»
 مَا سَلَكَكُمْ فِي سَقَرٍ ﴿٥٢﴾
43. Ті скажуть: «Ми не були серед молільників,
 قَالُوا لَوْلَا رَبَّنَا الَّذِي لَمْ يَكُنْ لَنَا عَلَيْهِ حَقٌّ نَّحْمَدُكَ وَلَا نُكْفِرُ بِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ ﴿٥٣﴾
44. не годували бідняка
 وَلَوْلَا تِلْكَ لُطْمَةُ الْوَسِيِّينَ ﴿٥٤﴾
45. та, разом з іншими, вдавалися до пустослів'я.
 وَكُنَّا نَحْمُوكَ مَعَ الْكَافِرِينَ ﴿٥٥﴾
46. Ми вважали Судний День брехнею,
 وَكُنَّا نَكْتُمُكَ بَيِّنَاتٍ مِنَ الْآيَاتِ ﴿٥٦﴾
47. доки не прийшла до нас впевненість».
 حَتَّىٰ آتَيْنَا الْيَقِينَ ﴿٥٧﴾
48. Їм не допоможе заступництво заступників.
 فَاتَّقِعْهُمُ سَفْعَةُ الشَّفْعِينَ ﴿٥٨﴾
49. Чому ж вони відвертаються від нагадування,
 فَاهْتُمْ عَنِ التَّذْكَرَةِ مُعْرِضِينَ ﴿٥٩﴾
50. наче перелякані віслюки,
 كَأَنَّهُمْ حُمْرٌ مُّسْتَفِرَّةٌ ﴿٦٠﴾
51. які втікають від лева.
 فَزَنَ مِنْ فَسُورَةٍ ﴿٦١﴾
52. Але кожен із них прагне отримати розгорнуті сувої.
 بَلْ يُرِيدُ كُلُّ امْرِئٍ مِّنْهُمُ أَنْ يُؤْتَىٰ صُحُفًا مُّثْقَلَةً ﴿٦٢﴾
53. Ні! Вони не мають страху перед наступним життям!
 كَذٰلِكَ لَا يُخَافُونَ الْآخِرَةَ ﴿٦٣﴾
54. Ні! Воістину, це — нагадування!
 كَلَّا إِنَّهُ تَذَكُّرٌ ﴿٦٤﴾
55. І хто захоче, той згадає його.
 فَمَنْ شَاءَ ذَكَرْهُ ﴿٦٥﴾

56. Але вони не згадають його,
якщо цього не побажає Аллах.
Гідний Він богобоязливості та
гідний дарувати прощення!

وَمَا يَذْكُرُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ هُوَ أَهْلُ
التَّقْوَىٰ وَأَهْلُ الْمَعْفَورَةِ ﴿٥٦﴾

Сура 75. Аль-Кийама («Воскресіння»)

*Ім'ям Аллаха Милостивого,
Милосердного!*

1. Ні! Клянуся Днем
Воскресіння!
2. Ні! Клянуся душею, яка
дорікає.
3. Невже людина думає, що Ми не
зберемо її кісток?
4. Таж ні! Ми зможемо вирівняти
навіть пальці її!
5. Таж ні! Людина бажає грішити
й надалі!
6. Запитує, коли настане День
Воскресіння.
7. Коли закотяться очі,
8. місяць накриє темрява,
9. а сонце й місяць
посднаються.
10. У той День людина скаже:
«Куди втікати?»
11. Таж ні, немає схованки!
12. У той День притулок буде біля
твого Господа.
13. У той День людину сповістять
про те, що вона собі
приготувала та що лишила по
собі.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

لَا أَقْسِمُ بِيَوْمِ الْقِيَامَةِ ۝

وَلَا أَقْسِمُ بِالنَّفْسِ اللَّوَّامَةِ ۝

أَيَحْسَبُ الْإِنْسَانُ أَنْ يُتْرَكَ سُدًّا ۝

بَلْ كَذَّبَتْ بَنَاتُهُ ۝

بَلْ يُرِيدُ الْإِنْسَانُ لِيَفْجُرَ أَمَامَهُ ۝

يَسْأَلُ أَيَّانَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ۝

فَإِذَا بَرِقَ الْبَصَرُ ۝

وَحَسَفَ الْقَمَرُ ۝

وَجُمِعَ الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ ۝

يَقُولُ الْإِنْسَانُ يَوْمَئِذٍ إِنَّ الْمُعْتَدِلَ ۝

كَلَّا لَا وَزَرَ ۝

إِلَىٰ رَبِّكَ يَوْمَئِذٍ الْمُسْتَقَرُّ ۝

يُنَبِّئُ الْإِنْسَانَ يَوْمَئِذٍ مَا قَدَّمَ وَمَا خَلَّى ۝

14. Але людина сама буде свідком проти себе,
15. хоча б і намагалася виправдатись.
16. Не повторюй його, намагаючись швидше запам'ятати.
17. Нам належить зібрати його та прочитати.
18. Коли Ми прочитаємо його, то читай його й ти.
19. А далі Нам належить пояснити його.
У аятах 16-19 мова йде про зіслання та запам'ятовування Корану. Ат-Табарі, посилаючись на ібн Аббаса, коментує: «Коли Пророку — мир йому і благословення Аллаха! — давали в одкровенні Коран, він намагався якомога швидше його запам'ятати».
20. Таж ні! Ви любите скороминучість,
21. і нехтуєте життям наступним.
22. Деякі обличчя у той День будуть сяючими,
23. дивлячись на Господа свого.
24. А інші обличчя у той День будуть засмученими,
25. думаючи, що із ними трапиться лихо.

بَلِ الْإِنْسَانِ عَلَىٰ نَفْسِهِ ۖ بَصِيرَةٌ ﴿١٤﴾

وَلَوْ أَنَّهُ فَرَّغَ ۖ وَمَا كَانَ مِنَ الْمُفْرَرِينَ ﴿١٥﴾

لَا تَجْرِكْ بِهِ ۖ لَيْسَ لَكَ لِتُعْجَلَ بِهِ ﴿١٦﴾

إِنَّا عَلَيْنَا جَمْعُهُ ۖ وَفُؤَادُهُ ﴿١٧﴾

فَإِنَّا قَرَأْنَاهُ فَاتَّبِعْ وَفُؤَادُهُ ﴿١٨﴾

فَتُرَاوِنَا عَلَيْنَا آيَاتِنَا ﴿١٩﴾

كَلَّا بَلْ يُحِبُّونَ الْعَاجِلَةَ ﴿٢٠﴾

وَيَذَرُونَ الْآخِرَةَ ﴿٢١﴾

وَجُوهٌ يَوْمَئِذٍ مُّاضِرَةٌ ﴿٢٢﴾

إِلَىٰ رَبِّهَا نَاظِرَةٌ ﴿٢٣﴾

وَجُوهٌ يَوْمَئِذٍ مُّسْوِمَةٌ ﴿٢٤﴾

تَنْظُرُونَ أَن تَفْعَلَ بِهَا فَاقِرَةٌ ﴿٢٥﴾

26. Таж ні! Коли підступить смерть,
كَلِمَاتٍ لَّا يَلْفَعُ الْغُرَاقُ ﴿٧٥﴾
27. то скажуть: «Чи знайдеться лікар?»
وَقِيلَ مَنْ رَاقٍ ﴿٧٦﴾
28. Людина зрозуміє, що прийшла розлука.
وَوَدَّعَىٰ أَنَّهُ الْغُرَاقُ ﴿٧٧﴾
29. Нога зійдеться з ногою.
Цей вираз означає якесь лихо, катастрофу; тлумачі пояснюють його через слово шидда — «важкі часи», «труднощі».
وَأَلْفَعَتْ سَأْفًا بِالسَّاقِ ﴿٧٨﴾
30. У той День людину приженуть до Господа твого.
إِلَىٰ رَبِّكَ يَوْمَئِذٍ الْمَسَاقُ ﴿٧٩﴾
31. Вона не вірила й не молилась,
فَلَا صَدَقَ وَلَا وُصِّلَ ﴿٨٠﴾
32. сприйняла істину як брехню та відвернулась,
وَلَكِن كَذَّبَ وَتَوَلَّىٰ ﴿٨١﴾
33. а далі погордо вирушила до своєї родини.
فَرُذِّبَتْ إِلَىٰ أَهْلِهَا يَسْتَفِيءُ ﴿٨٢﴾
34. Горе тобі, горе!
أَوَّلَىٰ لَكَ فَأَوْلَىٰ ﴿٨٣﴾
35. І ще раз: горе тобі, горе!
ثُمَّ أَوْلَىٰ لَكَ فَأَوْلَىٰ ﴿٨٤﴾
36. Невже людина думає, що вона залишена без нагляду?
أَيَحْسَبُ الْإِنسَانُ أَن يُترَكَ سُدًى ﴿٨٥﴾
37. Невже вона не була краплею сім'я, що ллється?
أَلَرَبُّكَ نَظْفَعُهُ مِن مَّيْمَنِي يُعْمَىٰ ﴿٨٦﴾
38. А потім — кров'яним згустком; Ми створили її та розмірили,
رُكَّعًا عَلَاقَةً فَمَا خَلَقَ مَسْؤَىٰ ﴿٨٧﴾
39. зробивши з неї пару: чоловіка та жінку.
فَجَعَلَ مِنْهُ الزَّوْجَيْنِ الذَّكَرَ وَالْأُنثَىٰ ﴿٨٨﴾
40. То невже Він не спроможний оживити померлих?
أَلَيْسَ ذَلِكَ بِقَدِيرٍ عَلَىٰ أَن يَحْيِيَ الْمَوْتَىٰ ﴿٨٩﴾

Сура 76. Аль-Інсан («Людина»)

*Ім'ям Аллаха Милостивого,
Милосердного!*

1. Чи не минув для людини той час, коли вона була річчю, не гідною згадки?
2. Воістину, Ми створили людину зі змішаної краплі сім'я, випробовуючи її, а потім дарували їй слух і зір.
3. Воістину, Ми повели її шляхом, буде вона вдячною чи невдячною.
4. Ми приготували для невіруючих ланцюги, кайдани та полум'я.
5. Воістину, праведники питимуть із чаші напій, змішаний із камфорою.
6. Раби Аллаха будуть пити із джерела, скеровуючи його потік туди, куди побажають.
7. Вони виконують обітниці та бояться Дня, зло якого охопить усе.
8. Вони дають їжу нужденному, сироті та полоненому, хоча й самі хочуть її.
9. «Ми годуємо вас заради лику Аллаха; ми не прагнемо вашої відплати чи вдячності!

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

هَلْ أَتَى عَلَى الْإِنْسَانِ حِينٌ مِّنَ الدَّهْرِ لَرِيكٌ شَيْئًا
مَّا كُورًا ﴿١﴾

إِنَّا خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِّنْ نُّطْقٍ أَنثَىٰ جَنَّتِيهِ
فَجَعَلْنَاهُ سَمِيعًا بَصِيرًا ﴿٢﴾

إِنَّا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ إِنَّمَا شَرَكَرَ وَإِنَّمَا كُفُورًا ﴿٣﴾

إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ سَلَاسِلًا وَأَغْلَاقًا وَسَعِيرًا ﴿٤﴾

إِنَّ الْأَبْرَارَ يَشْرَبُونَ مِن كَأْسٍ كَانَ مِزَاجُهَا كَافُورًا ﴿٥﴾

عَيْنًا يَشْرَبُ بِهَا عِبَادُ اللَّهِ يُفَجِّرُونَهَا تَفْجِيرًا ﴿٦﴾

يُوفُونَ بِالنَّذْرِ وَيَخَافُونَ يَوْمًا كَانَ شَرُّهُ مُسْتَطِيرًا ﴿٧﴾

وَيُطْعِمُونَ الطَّعَامَ عَلَى حَيْثُ وَجَدْتُمُوكِنَّا وَبِئْسَمَا
وَاسِعًا ﴿٨﴾

إِنَّمَا نُطْعِمُكُمْ لِوَجْهِ اللَّهِ لِئَلَّا تُرِيدُوا مِنَّا كَرْمًا وَلَا
شُكْرًا ﴿٩﴾

10. Ми боїмося Дня, який прийде від нашого Господа та буде похмурим і суворим!»
11. Аллах захистить їх від зла того Дня й допоможе зустріти сяйво та радість,
12. винагородить їх райським садом і шовком — за те, що вони були терпеливими!
13. Лежачи на ложах, вони не побачать там ні сонця, ні морозу.
14. Їхні тіні стануть близькими, а плоди будуть покірними.
15. Обходити їх будуть із посудом зі срібла та кубками з кришталю,
16. зі сріблом і кришталем, належних розмірів.
17. Напувати їх будуть із чаши напоєм, змішаним з імбірем.
18. Із джерела, названого Сальсабілем.
19. Їх будуть обходити вічно молоді юнаки; поглянувши на них, ти приймеш їх за розсипані перлини.
20. Поглянувши, ти побачиш там благо та велику владу!

إِنَّا نَخَافُ مِنْ رَبِّنَا يَوْمًا غَمُّوسًا فَحَسِبْكُمْ

فَوَقَّهْمُ اللَّهُ شِرْكًَا ذَٰلِكَ الْيَوْمِ وَلَقَّهْمُ نَضْرَةً
وَسُرُورًا ﴿١١﴾

وَجَزَّاهُمْ بِمَا صَبَرُوا جَنَّةً وَحَرِيرًا ﴿١٢﴾

مُتَّكِنِينَ فِيهَا عَلَى الْأَرَائِكِ لَا يَرَوْنَ فِيهَا شَمْسًا
وَلَا زَهْرًا ﴿١٣﴾

وَدَائِبُهُمْ عَلَيْهِمْ ظِلَالُهَا وَذُلَّتْ أَطْرُقُهُمْ تَدْلِيكًا ﴿١٤﴾

وَيَطُوفُ عَلَيْهِمْ زَاوِيَةٌ مِنْ فِضَّةٍ وَأَكْوَابًا كَانَتْ
قَوَارِيرًا ﴿١٥﴾

قَوَارِيرًا مِنْ فِضَّةٍ قَدَّرُوهَا تَقْدِيرًا ﴿١٦﴾

وَيُسْقَوْنَ فِيهَا كَأْسًا كَانَتْ مِنْ أَمْحَاقِ النَّخْلِ ﴿١٧﴾

عَيْنًا فِيهَا اسْقَى سَلْسَابِيلًا ﴿١٨﴾

﴿١٩﴾ وَيَطُوفُ عَلَيْهِمْ وِلْدَانٌ مُخَلَّدُونَ إِذَا رَأَوْهُمُ
حَسِبَتْهُمُ لُؤْلُؤًا مَمْشُورًا ﴿٢٠﴾

وَإِذَا رَأَيْتَ قُورَاقَاتٍ فُزَّتِمْ نَعِيمًا وَمُلُكًا كِبْرًا ﴿٢١﴾

21. На них буде зелений одяг із атласу й парчі; прикрашені вони будуть браслетами зі срібла, а Господь напуватиме їх чистим напоєм!
22. Такою буде відплата для вас; віддячені ваші зусилля!
23. Воістину, Ми зіслали тобі Коран частинами.
24. Терпи ж, доки не прийде рішення Господа твого; не корися ж грішникам і невірющим серед них!
25. Згадує ім'я свого Господа ранком і ввечері,
26. а також уночі. Вклоняйся Йому та прославляй Його протягом довгої ночі.
27. Воістину, ці люди люблять скороминучість та нехтують важким Днем.
«Важким Днем»: як відзначає аль-Багавві, мова йде про День Воскресіння.
28. Ми створили їх та укріпили їхні кістки. Але якщо Ми побажаємо, то замінимо їх іншими людьми.
29. Воістину, це — нагадування! І хто побажає, той стане на шлях до Господа свого!

عَلَيْهِمْ زِيَابٌ سُنْدُسٌ خُضْرٌ وَإِسْتَبْرَقٌ وَحُلُّوٓا۟
أَسَاوِرٌ مِّنۢ بَنۢئَنٍۭ سَفۢيۢرٍۭ وَسَقَنَهُمۡ رَبُّهُمۡ شَرَابًا طَهُورًا ﴿٢١﴾

إِنَّ هَذَا كَانَ لَكُمۡ جَزَاءً وَّكَانَ سَعِيرًا مِّنۢ شُكُورًا ﴿٢٢﴾

إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْآنَ تَنزِيلًا ﴿٢٣﴾

فَاصْبِرۡ لِحُكْمِ رَبِّكَ وَلَا تُطِعۡ مَنۢ مَّهۡمُومًا ۖ
كَا۟فُرًا ﴿٢٤﴾

وَادۡكُرۡ أَسۡمَ رَبِّكَ بُكْرَةً وَأَصِيلًا ﴿٢٥﴾

وَمِنَ اللَّيْلِ فَاسۡجُدۡ لَهُۥ وَسَبِّحۡهُ لَيْلًا
طَوِيلًا ﴿٢٦﴾

إِنَّ هَٰؤُلَاءِ لَيُحِبُّونَ الْعَاجِلَةَ وَيَذُرُونَ وَرَآءَهُمۡ
يَوْمًا قَبِيلًا ﴿٢٧﴾

نَحْنُ خَلَقۡنَاهُمۡ وَشَدَدۡنَا أَعۡتَرۡهُمۡ وَإِنۢ بَدَّلۡنَا
بَدَلًا أَمۡثَلَهُمۡ تَبَدَّلۡنَا ﴿٢٨﴾

إِنَّ هَٰذِهِۦ تَذَكَّرَةٌ ۖ فَمَنۢ سَاءَ اِتَّخَذَ إِلَىٰ رَبِّهِۦ
سَبِيلًا ﴿٢٩﴾

30. Але ви не побажаєте цього,
якщо не побажає Аллах.
Воістину, Аллах — Всезнаючий,
Мудрий,
31. вводить у Свою милість, кого
побажає; а для несправедливих
Ми приготували болісну кару!

وَمَا تَشَاءُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ كَانَ
عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿٣٠﴾

يُدْخِلُ مَنْ يَشَاءُ فِي رَحْمَتِهِ وَالظَّالِمِينَ
أَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿٣١﴾

Сура 77. Аль-Мурсалат («Відіслані»)

*Ім'ям Аллаха Милостивого,
Милосердного!*

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. Клянуся добрими вісниками,
2. які сильно віють,
3. які стрімко поширюються,
4. які впевнено розрізняють,
5. які приносять нагадування —
6. задля виправдання або застереження! Як відзначають тлумачі, мова йде про вітри або ангелів.
7. Обіцяне вам неодмінно збудеться!
8. Коли зорі згаснуть,
9. коли небо трісне,
10. коли гори розвіються,
11. коли посланцям буде встановлено строк —
12. на який же день це призначено?
13. На День Розрізнення!
14. А звідки тобі знати, що таке День Розрізнення?
15. Лихом буде цей День для тих, хто заперечує правду!

وَالْمُرْسَلَاتِ عُرْفًا ۝١

فَالْعَصْفَاتِ ۝٢
عَصْفًا ۝٢

وَالنَّشْرَاتِ نَشْرًا ۝٣

فَالْفَرْقَاتِ قَرَفًا ۝٤

فَالْمُنَقَّاتِ ذِكْرًا ۝٥

عَذْرًا أَوْ تَذْرًا ۝٦

إِنَّمَا وَعْدُونَ لَوَفِّعُ ۝٧

فَإِذَا النُّجُومُ طُمِسَتْ ۝٨

وَإِذَا السَّمَاءُ فُرِجَتْ ۝٩

وَإِذَا الْجِبَالُ سُيِّقَتْ ۝١٠

وَإِذَا الرُّسُلُ أُنْقِذَتْ ۝١١

لِأَيِّ يَوْمٍ أُجِّلَتْ ۝١٢

يَوْمِ الْفَصْلِ ۝١٣

وَمَا آذْرَبَكَ مَا يَوْمِ الْفَصْلِ ۝١٤

وَبَلِّغْ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ۝١٥

16. Невже Ми не знищили давні народи?
 17. Потім за ними підуть ще й інші.
 18. Ось так Ми вчиняємо з грішниками.
 19. Лихом буде цей День для тих, хто заперечує правду!
 20. Невже Ми не створили вас із мізерної рідини,
 21. вмістивши її у надійне місце,
 22. до визначеного строку?
 23. Ми визначили міру; як же прекрасно Ми визначаємо міру!
 24. Лихом буде цей День для тих, хто заперечує правду!
 25. Хіба Ми не зробили землю вмістилищем
 26. живих і мертвих,
 27. хіба не встановили там непорушні й високі гори, хіба не дарували вам для пиття прісну воду?
 28. Лихом буде цей День для тих, хто заперечує правду!
 29. Йдіть же до того, що ви вважали за брехню!
 30. Йдіть же в тінь із трьома гілками,
- أَتَرْهَبُكَ الْأَوَّلِينَ ﴿٧٧﴾
 ثُمَّ نُنْعِمُهُمُ الْآخِرِينَ ﴿٧٨﴾
 كَذَلِكَ نَفْعَلُ بِالْمُجْرِمِينَ ﴿٧٩﴾
 وَيَوْمَ يُمِذُّ لِلْكَافِرِينَ ﴿٨٠﴾
 أَلَمْ نَخْلُقْكُمْ مِنْ مَّاءٍ مَهِينٍ ﴿٨١﴾
 فَجَعَلْنَاهُ فِي قَرَارٍ مَكِينٍ ﴿٨٢﴾
 إِلَىٰ قَدَرٍ مَّعْلُومٍ ﴿٨٣﴾
 فَقَدَرْنَا فَنِعْمَ الْقَدَرُونَ ﴿٨٤﴾
 وَيَوْمَ يُمِذُّ لِلْكَافِرِينَ ﴿٨٥﴾
 أَلَمْ نَجْعَلِ الْأَرْضَ كَهَاتَا ﴿٨٦﴾
 أَحْيَاةً وَأَمْوَاتًا ﴿٨٧﴾
 وَجَعَلْنَا فِيهَا رَوَاسِيَ شَامِخَاتٍ وَأَسْقَيْنَاكُمْ مَاءً فُرَاتًا ﴿٨٨﴾
 وَيَوْمَ يُمِذُّ لِلْكَافِرِينَ ﴿٨٩﴾
 أَنْظِرُوا إِلَىٰ مَا كُنتُمْ بِهِ تُكَذِّبُونَ ﴿٩٠﴾
 أَنْظِرُوا إِلَىٰ آلِ طَلْحِ ذِي نُنُوكٍ شُعَبٍ ﴿٩١﴾

31. яка не дарує затінку та не
закриває від полум'я,
32. силпе іскри, наче фортеця,
33. схожа на жовтих верблюдів.
*Коментатори відзначають,
що в 30-33 аятах ідеться
про образ пекельного полум'я.
Як стверджує ат-Табарі,
посилаючись на деякі перекази,
гесну «фортецею» названо через
стіни, над якими здійснюється
вогонь; порівняння із жовтими
верблюдами пов'язано з
тим, що в мові давніх арабів
верблюди інколи метафорично
називались «фортецями». Проте
деякі екзегети читають каср
(«фортеця») як касар, що може
означати зрубаний стовбур
пальми.*
34. Лихом буде цей День для тих,
хто заперечує правду!
35. У той День вони не будуть
розмовляти,
36. і не дозволять їм шукати
виправдань.
37. Лихом буде цей День для тих,
хто заперечує правду!
38. Ось він — День Розрізнення!
Ми зібрали й вас, і тих, хто жив
ще раніше.
39. Якщо маєте якусь хитрість,
то спробуйте хитрувати проти
Мене!
- لَا طَلِيلَ وَلَا يُغْنِي مِنَ النَّهَبِ ﴿٣١﴾
- إِنَّمَا تَرَىٰ بِشَرِّهِ كَالْقَصْرِ ﴿٣٢﴾
- كَأَنَّهُ جُمَلَتِ صَفْرٌ ﴿٣٣﴾
- وَيَلُومِذِّ الْمُنْكَرِينَ ﴿٣٤﴾
- هَذَا يَوْمٌ لَا يَنْطِقُونَ ﴿٣٥﴾
- وَلَا يُؤْوُونَ لَهُمُ الْعِتْدُونَ ﴿٣٦﴾
- وَيَلُومِذِّ الْمُنْكَرِينَ ﴿٣٧﴾
- هَذَا يَوْمُ الْفَصْلِ جَمَعْتَكُمْ وَالْأُولَىٰ ﴿٣٨﴾
- فَإِنْ كَانَ لَكُمْ كَيْدٌ فَكِيدُونِ ﴿٣٩﴾

40. Лихом буде цей День для тих,
хто заперечує правду! وَيَلَّ يَوْمَئِذٍ الْمُنْكَرِينَ ﴿١٥﴾
41. Воістину, богобоязливі
перебуватимуть серед затінку,
джерел إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي ظِلِّ وَعُيُونٍ ﴿١٦﴾
42. і плодів — тих, які
побажають! وَفَوْكَهٖ مِمَّا يَشْتَهُونَ ﴿١٧﴾
43. Їжте й пийте здоровими — за
те, що чинили ви! كُلُوا وَاشْرَبُوا هَيْثُمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٨﴾
44. Ось так Ми винагороджуємо
праведників. إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿١٩﴾
45. Лихом буде цей День для тих,
хто заперечує правду! وَيَلَّ يَوْمَئِذٍ الْمُنْكَرِينَ ﴿٢٠﴾
46. Їжте й насолоджуйтесь, але ж
недовго, бо ви — грішники! كُلُوا وَتَمَتَّعُوا قَلِيلًا إِنَّكُمْ كُنْتُمْ مُؤْمِنُونَ ﴿٢١﴾
47. Лихом буде цей День для тих,
хто заперечує правду! وَيَلَّ يَوْمَئِذٍ الْمُنْكَرِينَ ﴿٢٢﴾
48. Коли говорять їм: «Вклоніться»,
вони не вклоняються. وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ ارْكَعُوا لَا يَرْكَعُونَ ﴿٢٣﴾
49. Лихом буде цей День для тих,
хто заперечує правду. وَيَلَّ يَوْمَئِذٍ الْمُنْكَرِينَ ﴿٢٤﴾
50. У яку ж розповідь, після цієї,
вони не увірнуть? فِي أَيِّ حَدِيثٍ بَعْدَهُ يُؤْمِنُونَ ﴿٢٥﴾

Сура 78. Ан-Наба («Звістка»)

*Ім'ям Аллаха Милостивого,
Милосердного!*

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. Про що це розпитують вони одне одного?	عَمَّ يَتَسَاءَلُونَ ﴿١﴾
2. Про звістку велику!	عَنِ النَّبَاِ الْعَظِيمِ ﴿٢﴾
3. Щодо якої різняться думки їхні.	الَّذِي هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿٣﴾
4. Таж ні, дізнаються вони!	كَلَّا سَعَاءَ مَا يَحْكُمُونَ ﴿٤﴾
5. І ще раз: ні! Дізнаються вони!	كُلَّ مَا يَسْعَأُونَ ﴿٥﴾
6. Хіба не зробили Ми землю —
ложем,	أَلَمْ نَجْعَلِ الْأَرْضَ مَهْدًا ﴿٦﴾
7. а гори — підпорами?	وَالْجِبَالَ أَوْتَادًا ﴿٧﴾
8. І створили Ми вас
парами,	وَخَلَقْنَاكُمْ أَزْوَاجًا ﴿٨﴾
9. і зробили Ми сон ваш
відпочинком,	وَجَعَلْنَا نَوْمَكُمْ سُبَاتًا ﴿٩﴾
10. і зробили Ми ніч
покривалом,	وَجَعَلْنَا اللَّيْلَ لِيَاسًا ﴿١٠﴾
11. і зробили Ми день часом для
здобуття їжі.	وَجَعَلْنَا النَّهَارَ مَعَاشًا ﴿١١﴾
12. І збудували Ми над вами сім
твердинь.	وَبَنَيْنَا فَوْقَكُمْ سَبْعًا شِدَادًا ﴿١٢﴾
13. І встановили Ми сяюче
світило.	وَجَعَلْنَا يَوْمًا نَارًا ﴿١٣﴾

14. І зіслали з хмар воду
дощову,
15. щоб проростити нею зерна й
рослини.
16. І сади густі.
17. Воістину, День Розрізнення вже
призначений!
18. У той День засурмлять у сурму,
і прийдете ви натовпами!
19. І розкриється небо, і стане
ворітьми.
20. І зрушаться гори, і стануть
маревом.
21. Воістину, гесна — пастка!
22. Житло для неправедних.
23. Будуть вони там довгими
роками.
24. Не смакуючи ні прохолоди, ні
питва,
25. окрім кип'ятку та гною.
26. Достойна це відплата їм!
27. Вони ж не очікували такого
розрахунку
28. та заперечували Наші
знамення.
29. Але ж навіть кожну річ Ми
підрахували й записали!
30. Скуштуйте ж! Не додамо Ми
вам нічого, крім кари!
- وَأَنْزَلْنَا مِنَ الْمُعْصِرَاتِ مَاءً ثَمَرًا ﴿١٤﴾
- لِنُخْرِجَ بِهِ حَبًّا وَنَبَاتًا ﴿١٥﴾
- وَجَعَلْنَا الْفَاوَّاقَ ﴿١٦﴾
- إِنَّ يَوْمَ الْفَصْلِ كَانَ مِيقَاتِنَا ﴿١٧﴾
- يَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ فَتَأْتُونَ أَفْوَاجًا ﴿١٨﴾
- وَفُجِّعَتِ السَّمَاءُ فَكَانَتْ أَبْوَابًا ﴿١٩﴾
- وَسُيِّرَتِ الْجِبَالُ فَكَانَتْ سَرَابًا ﴿٢٠﴾
- إِنَّ جَهَنَّمَ كَانَتْ مِرْصَادًا ﴿٢١﴾
- لِلظَّالِمِينَ مَنَابِتًا ﴿٢٢﴾
- لِيَبْئِثَ فِيهَا أَحْقَابًا ﴿٢٣﴾
- لَا يَذُوقُونَ فِيهَا بَرْدًا وَلَا شَرَابًا ﴿٢٤﴾
- إِلَّا حَمِيمًا وَعَسَافًا ﴿٢٥﴾
- جَزَاءً وَفَاثًا ﴿٢٦﴾
- إِنَّهُمْ كَانُوا لَا يَرْجُونَ حِسَابًا ﴿٢٧﴾
- وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا كِذَابًا ﴿٢٨﴾
- وَكُلَّ شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ كِتَابًا ﴿٢٩﴾
- فَذُوقُوا فَلَنْ نَزِيدَكُمْ إِلَّا عَذَابًا ﴿٣٠﴾

31. Воістину, богобоязливих чекає успіх,
 32. сади та виноградники,
 33. повногруді ровесниці
 34. та повні чаші.
 35. Не почують вони там ні пустослів'я, ні брехні.
 36. Це — нагорода від Господа твого, дар відпачений!
 37. Господа небес і землі, й того, що між ними, Милостивого; вони не зможуть промовити слова до Нього!
 38. У День, коли стануть Дух і ангели рядами, не розмовлятиме ніхто, крім як з дозволу Милостивого, і скаже він лише правду.
 39. Це — День істини і, хто побажає, знайде шлях до Господа свого.
 40. Ми застерігали вас від кари близької. У той День побачить людина вчинки рук своїх, і скаже невіруючий: «О, краще я був би порохом земним!»

إِنَّ لِلْمُتَّقِينَ مَغَارًا ۝

حَدَائِقَ وَأَعْنَابًا ۝

وَكَوَاعِبَ أُنثَىٰ ۝

وَكَأْسَادٍ هَاقًا ۝

لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا وَلَا كِدَابًا ۝

جَزَاءً مِّن رَّبِّكَ عَطَاءً حِسَابًا ۝

رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا الرَّحْمَنُ لَا يَمْلِكُونَ مِنْهُ خِطَابًا ۝

يَوْمَ يَقُومُ الرُّوحُ وَالْمَلَائِكَةُ صَفًّا لَا يَتَكَلَّمُونَ إِلَّا مَن أِذِنَ لَهُ الرَّحْمَنُ وَقَالَ صَوَابًا ۝

ذَٰلِكَ الْيَوْمُ الْحَقُّ فَمَن شَاءَ اتَّخَذْ إِلَىٰ رَبِّهِ مَتَابًا ۝

إِنَّا أَنْذَرْنَاكَ عَذَابًا قَرِيبًا يَوْمَ يَنْظُرُ الْمَرْءُ مَا قَدَّمَتْ يَدَاهُ وَيَقُولُ الْكَافِرُ يَا لَيْتَنِي كُنْتُ تُرَابًا ۝

Сура 79. Ан-Назіят
 («Висмикуючі»)

Ім'ям Аллаха Милостивого,
Милосердного!

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. Клянуся тими, що висмикують
силоміць!
2. Клянуся тими, що витягають
ніжно,
3. клянуся тими, що пливуть
плинно,
4. клянуся тими, що випереджають
стрімко,
5. і тими, що виконують накази!
*Як свідчать тлумачі, мова йде
про ангелів, які відділяють душі
від тіл.*
6. У День той здригнеться те, що
здригається,
7. послідує за ним ще
одне,
8. серця у День той
затремтять,
9. погляди впадуть
додолу.
10. Говорять вони: «Невже ми
станемо такими, як були,
11. після того, як будемо кістками
тлінними?»
12. Сказали вони: «Якщо це так, то
це — повернення зі збитком!»

وَالنَّازِعَاتِ غَرْاقًا ۝

وَالشَّاطِطِ نَسْطًا ۝

وَالسَّيْحَاتِ سَبْحًا ۝

فَالسَّيْقَاتِ سَبْعًا ۝

فَالْمُدْرِيَّتِ امْرَأًا ۝

يَوْمَ تَرْجُفُ الرَّجِفَةُ ۝

تَتَّبِعُهَا الرَّاوِدَةُ ۝

فَتُوبُ وَيَمْدُ وَالْجِفَةُ ۝

أَبْصَرُهَا حَاصِبَةً ۝

يَقُولُونَ أَهَآءَ النَّرْدُ وَرُودُونَ فِي الْحَافِرِ ۝

أَوَءَاكَآ عِظْمًا جِغْرَةً ۝

قَالُوا نَبَأُكَآ إِذْآكُرُ خَاسِرَةً ۝

13. Та ось лише один
глас — فَأَنمَاهُنَّ رِجْرَةً وَّعِيدَةً ﴿١٣﴾
14. і вони опиняться на поверхні
землі. فَأَذَاهُمْ بِالسَّاهِرَةِ ﴿١٤﴾
15. Чи дійшла до тебе розповідь
про Мусу? هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ مُوسَى ﴿١٥﴾
16. Коли Господь закликав його в
священній долині Тува: إِذْ نَادَاهُ رَبُّهُ بِالْوَادِ الْمُقَدَّسِ طُوًى ﴿١٦﴾
17. «Йди до Фірауна, бо, воістину,
порушив він! أَذْهَبَ إِلَىٰ رِعْوَانَ أَنَّهُ طَافٍ ﴿١٧﴾
18. І скажи: чи не слід тобі
очиститись? فَقُلْ هَلْ لَكَ إِلَهٌ إِلَّا أَنزَلْنَا ﴿١٨﴾
19. Я вкажу тобі шлях до
Господа твого, тож станеш ти
богобоязливим!» وَأَهْدِيكَ إِلَىٰ رَبِّكَ فَتَخشى ﴿١٩﴾
20. [Муса] показав йому велике
знамення. فَأَرَاهُ الْآيَةَ الْكُبْرَىٰ ﴿٢٠﴾
21. Але той відкинув його та не
послухався. فَكَذَّبَ وَعَصَى ﴿٢١﴾
22. А потім відвернувся,
поспішаючи. فَوَأذِنَ يَسْعَى ﴿٢٢﴾
23. І зібравши натовп, закликав до
нього, فَجَمَعَ قَوْمًا ﴿٢٣﴾
24. кажучи: «Я — господь ваш
всевишній!» فَقَالَ أَنَا رَبُّكُمُ الْأَعْلَىٰ ﴿٢٤﴾
25. Тож скарвав його Аллах в житті
наступному та нинішньому! فَأَخَذَهُ اللَّهُ نَكَالَ الْأَجْرَةِ وَالْأُولَىٰ ﴿٢٥﴾
26. Воістину, в цьому — приклад
для богобоязливих. إِنَّ فِي ذَلِكَ لَعِبْرَةً لِّمَن يَخشى ﴿٢٦﴾
27. Вас важче створити — чи небо?
Збудував Він його, عَاشَرَ أَسْفُدًا خَلَقَ آرَ السَّمَاءِ بَنَيْهَا ﴿٢٧﴾

28. підняв схили та зрівняв його,
رَفَعَ سَمْتَكُمَا فَسَوَّاهَا ﴿٢٨﴾
29. зробив темним його вночі, й вивів світанок!
وَأَغْطَشَ لَيْلَهَا وَأَخْرَجَ ضَمَانَهَا ﴿٢٩﴾
30. І землю після цього простер Він,
وَالْأَرْضَ بَعْدَ ذَلِكَ دَحَاهَا ﴿٣٠﴾
31. вивів з неї воду й пасовиська.
أَخْرَجَ مِنْهَا مَاءَهَا وَمَرْعَاهَا ﴿٣١﴾
32. І гори ствердив Він —
وَالجِبَالَ أَرْسَاهَا ﴿٣٢﴾
33. на користь вам і худоби вашій!
مَتَاعًا لَّكُمْ وَلِأَنْعَامِكُمْ ﴿٣٣﴾
34. Тож коли прийде лихо велике,
فَإِذَا جَاءَتِ الطَّامَةُ الْكُبْرَى ﴿٣٤﴾
35. в День той згадає людина, в чому поспішала вона.
يَوْمَ يَتَذَكَّرُ الْإِنْسَانُ مَا سَعَى ﴿٣٥﴾
36. І покажуть пекло тим, хто бачить,
وَبُرْزَخَاتِ الْجَحِيمِ لِمَنْ بَرَى ﴿٣٦﴾
37. а тому, хто порушував,
فَأَمَّا مَنْ طَغَى ﴿٣٧﴾
38. і віддавав перевагу життю нинішньому,
وَهُ الْآخِرَةَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا ﴿٣٨﴾
39. тому, воістину, пекло буде притулком!
فَإِنَّ الْجَحِيمَ هِيَ الْمَأْوَى ﴿٣٩﴾
40. А тому, хто боявся постати перед Господом своїм, і утримував себе від пристрастей,
وَأَمَّا مَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ وَنَهَى النَّفْسَ عَنِ الْهَوَىٰ ﴿٤٠﴾
41. тому, воістину, рай буде притулком!
فَإِنَّ الْجَنَّةَ هِيَ الْمَأْوَى ﴿٤١﴾
42. Запитують тебе про Час той: «Коли настане він?»
يَسْأَلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ أَيَّانَ مُرْسَاهَا ﴿٤٢﴾

43. Та навіщо тобі згадувати про це?
44. Лише Господь твій знає про Час!
45. Воістину, ти — лише застерігач тим, хто боїться його!
46. У День, коли побачать вони Час той, буде їм здаватися, що пробули вони лише вечір чи ранок.

فِيمَا أَنْتَ مِنْ ذِكْرِهَا ﴿٤٣﴾

إِلَىٰ رَبِّكَ مُنْتَهَاهَا ﴿٤٤﴾

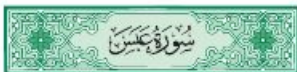
إِنَّمَا أَنْتَ مُنذِرٌ مَّنْ يَّحْشَاهَا ﴿٤٥﴾

كَأَنَّهُمْ بَوَّءُوا بِرَبِّهَا لَوْلِيًّا إِلَّا عَشِيَّةً أَوْ

صُبْحَهَا ﴿٤٦﴾

Сура 80. Абаса
 («Він насупився»)

Ім'ям Аллаха Милостивого,
 Милосердного!

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. Насупився та відвернувся він,
2. бо підійшов до нього сліпий.
3. А звідки тобі знати, можливо, очистився б він?
4. Чи запам'ятав би наставництво, і воно було б корисне йому!
5. А тому, хто багатий,
6. ти йому приділяєш увагу.
7. Хоча не тобі відповідати за те, що не очиститься він.
8. А хто приходить до тебе, поспішаючи,
9. та ще й з острахом,
10. то ти нехтуєш ним!
11. Таж ні! Воістину, це — нагадування!
12. І хто бажає, той згадає його.
13. У сувоях шанованих,
14. піднесених і пречистих,
15. у руках писарів,

عَبَسَ وَتَوَلَّى ۝١

أَن جَاءَهُ الْأَعْمَى ۝٢

وَمَا يُدْرِيكَ أَعْمَاهُ يَزَكَّى ۝٣

أَوْ يَذَّكَّرُ فَتَنْفَعَهُ الْذِكْرَى ۝٤

أَتَمَنَّا أَنْ نَشْفِيَ ۝٥

فَأَنْتَ لَهُ نَصَدَى ۝٦

وَمَا عَيْنُكَ إِلَّا رِيحَى ۝٧

وَأَتَمَنَّا جَاءَكَ يَسْعَى ۝٨

وَهُوَ يَخْشَى ۝٩

فَأَنْتَ عَنْهُ تَالِي ۝١٠

كَلَّا إِنَّهَا تَذَكُّرٌ ۝١١

فَمَنْ شَاءَ ذَكُرُوا ۝١٢

فِي صُحُفٍ مُّكَرَّمَةٍ ۝١٣

مَرْفُوعَةٍ مُّطَهَّرَةٍ ۝١٤

بِأَيْدِي سَفَرَةٍ ۝١٥

16. шляхетних і праведних! كِرَامٍ بَرَرَةٍ ﴿١٦﴾
17. Хай згине людина! Як же невдячна вона! قُلِ الْإِنْسَانُ مَا أَكْفَرُهُ ﴿١٧﴾
18. З чого створив Він її? مِنْ أَيِّ شَيْءٍ خَلَقَهُ ﴿١٨﴾
19. З краплі сім'я створив Він її та розмірив. مِنْ نُطْفَةٍ خَلَقَهُ فَقَدَرَهُ ﴿١٩﴾
20. Потім полегшив Він шлях її، فَوَسَّيْلَ بَسْرَةٍ ﴿٢٠﴾
21. згодом зробив її мертвою, і поховав її، فَوَأْمَأَنَهُ فَأَقْبَرَهُ ﴿٢١﴾
22. потім, коли побажає, воскресить її! فَوَإِذَا نَسَّأَهُ أَنْشَرَهُ ﴿٢٢﴾
23. Таж ні! Не виконає вона того, що наказав Він їй! كَلَّا لَتَأْقِضَ مَا أَمَرَهُ ﴿٢٣﴾
24. Хай погляне людина на їжу свою! فَلْيَنْظُرِ الْإِنْسَانُ إِلَىٰ تَعْلَامِهِ ﴿٢٤﴾
25. Проливаємо Ми дощі зливами، فَأَنْصَبُ السَّمَاءَ صَبَابًا ﴿٢٥﴾
26. потім розколюємо Ми землю тріщинами، فَوَشَقْنَا الْأَرْضَ شَقَاةً ﴿٢٦﴾
27. і пророщуємо на ній зерно، فَأَنْبَتْنَا فِيهَا حَبًّا ﴿٢٧﴾
28. виноград і трави، وَعَبَبًا وَقَضْبًا ﴿٢٨﴾
29. і оливи, і пальми، وَزَيْتُونًا وَنَخْلًا ﴿٢٩﴾
30. і сади густі، وَحَدَائِقَ غُلْبًا ﴿٣٠﴾
31. і плоди, і пасовиська — وَفِكْهَةً وَأَنْهَابًا ﴿٣١﴾
32. на користь вам і худобі вашій! مَتْنًا لَكُمْ وَلِأَنْعَامِكُمْ ﴿٣٢﴾

33. І коли пролунає глас,
 34. у День той чоловік покине свого брата,
 35. і матір, і батька,
 36. і дружину свою, і дітей своїх,
 37. у кожної людини в той День своя справа, яка цілком захопить її.
 38. Обличчя одних у той День будуть сяяти,
 39. сміючись та радіючи,
 40. а на обличчі інших у День той буде пил,
 41. який вкриє їх чорнотою.
 42. Оце вони, невіруючі нечестивці!

فَإِذَا جَاءَ نِ الصَّاحَةُ ﴿٣٣﴾

يَوْمَ يَفِرُّ الْمَرْءُ مِنْ أَخِيهِ ﴿٣٤﴾

وَأُمِّهِ وَأَبِيهِ ﴿٣٥﴾

وَصَحْبَتِهِ وَوَلَدِهِ ﴿٣٦﴾

لِكُلِّ أَمْرٍ مِّنْهُمْ يَوْمَئِذٍ شَأْنٌ يُغْنِيهِ ﴿٣٧﴾

وُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ مُّسْفِرَةٌ ﴿٣٨﴾

صَاحِكَةٌ مُّسْتَبْشِرَةٌ ﴿٣٩﴾

وَوُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ عَلَيْهَا غَبَرَةٌ ﴿٤٠﴾

تَرَاهُمْ قَاظِرَةٌ ﴿٤١﴾

أُولَئِكَ هُمُ الْكَافِرَةُ الْفَجْرَةُ ﴿٤٢﴾

Сура 81. Ат-Таквір («Згортання»)

Ім'ям Аллаха Милостивого,
Милосердного!

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. Коли сонце згорнеться,
2. коли зірки посиплються,
3. і коли гори зрушаться,
4. і коли верблюдиці на десятому місяці вагітності залишаться без нагляду,
5. і коли дикі звірі зберуться,
6. і коли моря запалають,
7. і коли душі з'єднаються,
8. коли поховану живцем запитають,
9. за який гріх її вбили!
Масться на увазі звичка доісламських часів, коли новонароджених дівчат закопували живцем у землю. Коран однозначно заборонив таку практику й засудив як великий гріх.
10. І коли сувої розгорнуться,
11. і коли небо буде зірване,
12. і коли пекло запалася,
13. і коли рай наблизиться —
14. дізнається душа, що приготувала собі вона!

وَإِذَا الشَّمْسُ كُوِّرَتْ ①

وَإِذَا النُّجُومُ انْكَدَرَتْ ②

وَإِذَا الْجِبَالُ سُيِّرَتْ ③

وَإِذَا الْعِشَارُ عُطِّلَتْ ④

وَإِذَا الْوُحُوشُ حُشِرَتْ ⑤

وَإِذَا الْبِحَارُ سُجِّرَتْ ⑥

وَإِذَا النُّفُوسُ زُوِّجَتْ ⑦

وَإِذَا النَّمُودُ رُدَّتْ ⑧

بِأَيِّ ذَنْبٍ قُتِلَتْ ⑨

وَإِذَا الصُّحُفُ نُشِرَتْ ⑩

وَإِذَا السَّمَاءُ كُفِطَتْ ⑪

وَإِذَا الْجَحِيمُ سُعِرَتْ ⑫

وَإِذَا الْجَنَّةُ أُزْلِقَتْ ⑬

عَايَتْ نَفْسٌ مَّا أُخْضِرَتْ ⑭

15. Таж ні! Клянуся світилами
відступаючими,
16. що швидко плинуть і зникають!
17. І нічно, що розсіюється,
18. і світанком, коли займається він.
19. Воістину, це — слова посланця
благородного!
20. Володаря сили біля Володаря
трону, могутнього,
21. якому коряться, вірному!
*У цих аятах мова йде про ангела
Джібріла, мир йому.*
22. І що ваш товариш не
божевільний,
23. істинно, бачив він його на
небосхилі ясного!
24. І що він не скупиться на
розповіді про потаємне,
25. і що це — не слова проклятого
шайтана.
26. Та куди ж ви йдете?
27. Воістину, це — лише
нагадування світам,
28. тим з-посеред вас, хто бажає
йти прямим шляхом.
29. Але не побажаєте ви цього,
якщо не побажає Аллах,
Господь світів!

فَلَا أَفْسِسُ بِالْحَنِيسِ ﴿١٥﴾

الْجَوَارِ الْكُنَّسِ ﴿١٦﴾

وَاللَّيْلِ إِذَا عَسَسَ ﴿١٧﴾

وَالصُّبْحِ إِذَا تَنَفَّسَ ﴿١٨﴾

إِنَّهُ لَقَوْلُ رَسُولٍ كَرِيمٍ ﴿١٩﴾

ذِي قُوَّةٍ عِنْدَ ذِي الْعَرْشِ مَكِينٍ ﴿٢٠﴾

مُطَاعٍ ثَمَّ أَمِينٍ ﴿٢١﴾

وَمَا صَاحِبُكُمْ بِمَجْنُونٍ ﴿٢٢﴾

وَلَقَدْ رَآهُ بِالْأُفُقِ الْمُبِينِ ﴿٢٣﴾

وَمَا هُوَ عَلَى الْغَيْبِ بِضَنِينٍ ﴿٢٤﴾

وَمَا هُوَ بِقَوْلِ شَيْطَانٍ رَجِيزٍ ﴿٢٥﴾

فَأَيْنَ تَذْهَبُونَ ﴿٢٦﴾

إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ ﴿٢٧﴾

لِمَنْ شَاءَ مِنْكُمْ أَنْ يَسْتَقِيمَ ﴿٢٨﴾

وَمَا تَشَاءُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿٢٩﴾

Сура 82. Аль-Інфітар («Розколювання»)

*Ім'ям Аллаха Милостивого,
Милосердного!*

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. Коли небо розколеться,
2. і коли зорі посиплються,
3. і коли моря зіллються,
4. і коли могили перекинуться —
5. дізнається душа, що вона зробила й чого не зробила.
6. О людино! Що ж спокусило тебе відносно Господа твого Щедрого,
7. Який створив тебе й розмірив образ твій, і впорядкував тебе
8. в такому вигляді, в якому побажав Господь твій?
9. Але ж ні! Ви все ж заперечуєте Суд!
10. Та, воістину, над вами є наглядачі —
11. благородні писарі,
12. які знають те, що ви робите!
13. Воістину, праведники опиняться у блаженстві!
14. А грішники, воістину, опиняться у пеклі!

إِذَا السَّمَاءُ انْفَطَرَتْ ۝

وَإِذَا الْكَوَاكِبُ انْتَثَرَتْ ۝

وَإِذَا الْبِحَارُ فُجِرَتْ ۝

وَإِذَا الْقُبُورُ بُعْثِرَتْ ۝

عَلِمَتْ نَفْسٌ مَّا قَدَّمَتْ وَأَخَّرَتْ ۝

يٰٓأَيُّهَا الْإِنْسَانُ مَا غَرَّبَكَ بِرَبِّكَ الْكَرِيمِ ۝

الَّذِي خَلَقَكَ فَسَوَّاكَ فَعَدَلَكَ ۝

فِي أَيِّ صُورَةٍ مَّا شَاءَ رَكَّبَكَ ۝

كَلَّا بَلْ تُكذِّبُونَ بِالَّذِينَ ۝

وَأَنْ عَلَيْكُمْ لِحَافِظِينَ ۝

كِرَامًا كَاتِبِينَ ۝

يَعْلَمُونَ مَا تَفْعَلُونَ ۝

إِنَّ الْأَبْرَارَ لَفِي نَعِيمٍ ۝

وَأِنَّ الْفٰجِرَ لَفِي جَحِيمٍ ۝

15. Увійдуть вони туди в Судний День!

يَصْلَوْنَهَا يَوْمَ الدِّينِ ﴿١٥﴾

16. І не зможуть вони уникнути цього!

وَمَا هُمْ عَنْهَا بِغَائِبِينَ ﴿١٦﴾

17. Звідки тобі знати про те, що таке Судний День?

وَمَا أَدْرَاكَ مَا يَوْمَ الدِّينِ ﴿١٧﴾

18. І ще раз: звідки тобі знати про те, що таке Судний День?

ثُمَّ مَا أَدْرَاكَ مَا يَوْمَ الدِّينِ ﴿١٨﴾

19. Це — День, коли жодна душа не зможе допомогти іншій, а рішення в той День буде належати Аллаху!

يَوْمَ لَا تَمْلِكُ نَفْسٌ لِّنَفْسٍ سَعِيًّا وَالْأَمْرُ
لِوَجْهِ اللَّهِ ﴿١٩﴾

Сура 83. Мутаффіфін («Міряючі неправдиво»)

*Ім'ям Аллаха Милостивого,
Милосердного!*

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. Лихо тим, що міряють неправдиво!
2. Беручи сповна, коли відмірюють люди їм!
3. А коли самі міряють або зважують, то завдають збитків іншим!
4. Хіба не думають вони, що воскреснуть?
5. У День великий,
6. День, коли постануть люди перед Господом світів!
7. Але ж ні! Воістину, книга нечестивців знаходиться в сіджині!
8. А звідки тобі знати, що таке сіджин?
9. Це — книга написана.
10. Горі в той День тим, які не визнають —
11. які не визнають Судного Дня!
12. Не визнає його лише всілякий злочинець, грішник!
13. Коли читають йому Наші знамення, говорить він: «Казки давніх!»

وَيَلِّ الْمُطَفِّفِينَ ۝١

الَّذِينَ إِذَا كَالُوا عَلَى النَّاسِ يَسْتَوْفُونَ ۝٢

وَإِذَا كَالُوا لَهُمْ يَسْعَوْنَ ۝٣

أَلَا يَظُنُّ أُولَٰئِكَ أَنَّهُمْ مَبْعُوثُونَ ۝٤

يَوْمَ عَظِيمٍ ۝٥

يَوْمَ يَقُومُ النَّاسُ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ ۝٦

كَلَّا إِنَّ كِتَابَ الْفَجَّارِ لَفِي سِجِّينٍ ۝٧

وَمَا أَدْرَاكَ مَا سِجِّينٌ ۝٨

كِتَابٌ مَّرْقُومٌ ۝٩

وَيَلِّ يَوْمَئِذٍ لِلشَّكَرِيِّينَ ۝١٠

الَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِيَوْمِ الدِّينِ ۝١١

وَمَا يَكْتُمُ بِهِ إِلَّا كُلُّ مُعْتَدٍ أَثِيمٍ ۝١٢

إِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِ آيَاتُنَا قَالَ أَسْطِيزُ الْأَوَّلِينَ ۝١٣

14. Але ж ні! Вкриті їхні серця тим,
що вони чинять!
15. У той День будуть вони
віддаленими від Господа свого!
16. І потім неодмінно ввійдуть до
пекла.
17. А після того скажуть їм: «Ось
те, що ви заперечували!»
18. Таж ні! Воістину, книга
праведників знаходиться в
іліюні!
19. А звідки тобі знати, що таке
іліюн?
20. Це — книга написана.
21. Свідчать про неї
наближені!
22. Воістину, праведники будуть
щасливими,
23. лежачи на ложах,
споглядаючи.
24. На обличчях їхніх побачиш ти
світло блаженства.
25. Напувати їх будуть витриманим
вином,
26. до якого доданий мускус.
Нехай же змагаються заради
цього!
27. Змішане вино з таснімом,
28. звідки п'ють наближені!

كَلَّا لَئِنْ رَأَىٰ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿١٤﴾

كَلَّا لَنَنفَعَنَّ رِزْقَهُمْ نَوْمَهُمْ لَمْ أَحْجُرُوا بِنِعْمَتِنَا ﴿١٥﴾

ثُمَّ لَنَنْفَعَنَّ لِمَآءِ لَوَّالِجٍ جِوِّ ﴿١٦﴾

ثُمَّ لَنَقُولَنَّ لَهُمْ هَذَا الَّذِي كُنْتُمْ بِهٖ تُكَذِّبُونَ ﴿١٧﴾

كَلَّا إِنَّ كِتَابَ الْأَبْرَارِ لَفِي عِلِّيِّينَ ﴿١٨﴾

وَمَا أَدْرَاكَ مَا عِلِّيُّونَ ﴿١٩﴾

كِتَابٌ مَّرْقُومٌ ﴿٢٠﴾

يَشْهَدُهُ الْمَلَائِكَةُ ﴿٢١﴾

إِنَّ الْأَبْرَارَ لَفِي نَعِيمٍ ﴿٢٢﴾

عَلَى الْأَرَائِكِ يَظُنُّونَ ﴿٢٣﴾

تَعْرِفُ فِي وُجُوهِهِمْ نَضْرَةَ النَّعِيمِ ﴿٢٤﴾

يَسْقُونَ مِنْ رِجِيِّ مَخْمَرٍ ﴿٢٥﴾

حِمْزٌ مَّوَسَّكٌ وَفِي ذَٰلِكَ فَلَتَاتُ الْفَيْسِ ﴿٢٦﴾

الْمُتَنَفِّسَاتِ ﴿٢٧﴾

وَمِنْ لَدُنْهِمْ تَسْنِيمٌ ﴿٢٨﴾

عَيْنًا يَشْرَبُ بِهَا الْمَعْرِفُونَ ﴿٢٩﴾

29. Воістину, ті, які чинять гріх, насміхалися над тими, які увірували.
30. І коли проходили повз них, то підморгували одне одному.
31. Коли ж поверталися вони до своїх сімей, то глузували з віруючих,
32. а побачивши їх, говорили вони: «Воістину, ці — заблукали!»
33. Але ж не були вони відіслані до них наглядачами!
34. У День той будуть сміятися віруючі з невіруючих,
35. лежачи на ложах, споглядаючи!
36. Хіба не відплатять невіруючим за те, що робили вони?

إِنَّ الَّذِينَ أَجْرَمُوا كَانُوا مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا يَضْحَكُونَ ﴿٢٩﴾

وَإِذَا مَرُّوا بِهِمْ يَتَغَامَزُونَ ﴿٣٠﴾

وَإِذَا انْقَلَبُوا إِلَىٰ أَهْلِهِمْ انْقَلَبُوا فَكِهِينَ ﴿٣١﴾

وَإِذَا رَأَوْهُمْ قَالُوا إِنَّ هَٰؤُلَاءِ لَضَالُّونَ ﴿٣٢﴾

وَمَا أُرْسِلُوا عَلَيْهِمْ حَافِظِينَ ﴿٣٣﴾

فَالْيَوْمَ الَّذِينَ آمَنُوا مِنَ الْكُفَّارِ يَضْحَكُونَ ﴿٣٤﴾

عَلَى الْأَرَآئِكِ يَنْظُرُونَ ﴿٣٥﴾

هَلْ نُؤْتِي الْكَفَّارَ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿٣٦﴾

Сура 84. Аль-Іншикак («Розривання»)

*Ім'ям Аллаха Милостивого,
Милосердного!*

1. Коли небо розірветься,
2. і слухатиметься Господа свого,
як слід,
3. і коли земля розтягнеться,
4. і виверне з себе те, що в ній є;
та й спорожніє,
5. і слухатиметься Господа свого,
як слід!
6. О людино! Воістину, ти
наполегливо прагнеш до
Господа свого, тож зустрінеш
Його!
7. І той, кому дана буде книга його
в праву руку,
8. отримає розрахунок
легкий.
9. Повернеться він до родини
своїї, радіючи!
10. А той же, кому дана буде книга
його з-за спини,
11. буде накликати собі
погибель,
12. і ввійде у вогняне полум'я.
13. Він радів, будучи з родиною
своюю,

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

- إِذَا السَّمَاءُ انشَقَّتْ ﴿١﴾
وَأَذِنَتْ لِرَبِّهَا وَحُقَّتْ ﴿٢﴾
وَإِذَا الْأَرْضُ مُدَّتْ ﴿٣﴾
وَأَلْقَتْ مَا فِيهَا وَتَخَلَّتْ ﴿٤﴾
وَأَذِنَتْ لِرَبِّهَا وَحُقَّتْ ﴿٥﴾
يَأْتِيهَا الْإِنْسَانُ إِنَّكَ كَادِحٌ إِلَى رَبِّكَ كَدْحًا
فَمُتْلَقِيهِ ﴿٦﴾
فَأَمَّا مَنْ أَوْفَىٰ كِتَابَهُ بِرَيْبِيهِ ﴿٧﴾
فَسَوْفَ يَحْسَبُ يَحْسَابًا يَسِيرًا ﴿٨﴾
وَيَقْلِبُ إِلَىٰ أَهْلِهِ مَسْرُورًا ﴿٩﴾
وَأَمَّا مَنْ أَوْفَىٰ كِتَابَهُ وَرَاءَ ظَهْرِهِ ﴿١٠﴾
فَسَوْفَ يَدْعُوا ثُبُورًا ﴿١١﴾
وَيَصْلَىٰ سَعِيرًا ﴿١٢﴾
إِنَّهُ كَانَ فِي أَهْلِهِ مَسْرُورًا ﴿١٣﴾

14. і, воістину, вважав, що не повернеться. إِنَّهٗ ظَنَّ أَنْ لَنْ يَّحْوَرَ ۝١٤
15. Але ж, воістину, Господь його спостерігав за ним! بَلَىٰ إِنَّ رَبَّهُ كَانَ بِهِ بَصِيرًا ۝١٥
16. Ні! Клянуся вечірньою зорею, فَلَا أُفِيضُ بِالشَّفَقِ ۝١٦
17. і ніччю, і тим, що обіймає вона, وَاللَّيْلِ وَمَا وَسَقَ ۝١٧
18. і місяцем, коли повний він, وَالْقَمَرِ إِذَا اتَّسَقَ ۝١٨
19. що ви будете переходити з одного становища в інше! لَتَرْكَبُنَّ طَبَقًا عَن طَبَقٍ ۝١٩
20. То чому ж вони не вірують? فَمَا لَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ۝٢٠
21. І, коли читають їм Коран, не вклоняються низько? وَإِذَا قُرِئَ عَلَيْهِمُ الْقُرْآنُ لَا يَسْجُدُونَ ۝٢١
22. Таж ні! Ті, які не вірують, вважають його брехнею! بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا يُكَذِّبُونَ ۝٢٢
23. Та Аллах краще знає те, що приховують вони! وَأَلَّهُ أَكْبَرُ بِمَا يُوعُونَ ۝٢٣
24. Тож порадує їх карою болісною! فَيَشْرَهُمْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ۝٢٤
25. Окрім тих, які увірували та чинили добрі справи, їм — нагорода невичерпна! إِلَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ ۝٢٥

Сура 85. Аль-Бурудж «Сузір'я»

*Ім'ям Аллаха Милостивого,
Милосердного!*

1. Клянуся небом, володарем сузір'їв,
2. клянуся Днем обіцанням,
3. клянуся свідком і засвідченням!
4. Нехай згинуть зібрані біля рову,
5. вогняного, розпеченого паливом,
6. коли всілися вони біля нього,
7. будучи свідками того, як вони чинять з вірними.
8. І вони мстилися їм лише за те, що ті увірували в Аллаха, Великого, Хвалимого!
9. Якому належить влада над небесами й землею, і Аллах — усьому суцшому Свідок!
10. Воістину, тим, які сіяли смуту проти віруючих, чоловіків і жінок, а потім не покаялись, їм — кара геєною, їм — кара вогняна!

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الْبُرُوجِ ﴿١﴾

وَالْيَوْمِ الْمَوْعُودِ ﴿٢﴾

وَشَاهِدٍ وَمَشْهُودٍ ﴿٣﴾

فِي أَنْصَابِ الْأَشْجَادِ ﴿٤﴾

النَّارِ ذَاتِ الْوُجُودِ ﴿٥﴾

إِذْ هُمْ عَلَيْهَا قُعُودٌ ﴿٦﴾

وَهُمْ عَلَىٰ مَا يَفْعَلُونَ بِالْمُؤْمِنِينَ شُهُودٌ ﴿٧﴾

وَمَا نَقَمُوا مِنْهُمْ إِلَّا أَن يُؤْمِنُوا بِاللَّهِ الْعَزِيزِ

الْحَمِيدِ ﴿٨﴾

الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ

شَيْءٍ شَهِيدٌ ﴿٩﴾

إِنَّ الَّذِينَ فَتَنُوا الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ فَمَا زُرُوا

فَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ جَهَنَّمُ وَلَهُمْ عَذَابُ الْحَرِيقِ ﴿١٠﴾

11. Воістину, тим, які увірували та чинили добрі справи, їм — сади, де течуть ріки. Це — успіх великий!	إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ ذَلِكَ الْفَوْزُ الْكَبِيرُ ﴿١١﴾
12. Воістину, кара Господа твого суворя!	إِنَّ بَطْشَ رَبِّكَ لَشَدِيدٌ ﴿١٢﴾
13. Воістину, Він починає та повторює.	إِنَّهُ هُوَ بَدِئُ وَيُعِيدُ ﴿١٣﴾
14. І Він — Прощаючий, Люблячий,	وَهُوَ الْعَفُورُ الرَّؤُوفُ ﴿١٤﴾
15. Володар трону, Преславний!	ذُو الْعَرْشِ الْمَجِيدِ ﴿١٥﴾
16. Чинить Він так, як воліє того.	فَعَالٌ لَمَّا يُرِيدُ ﴿١٦﴾
17. Чи дійшла до тебе розповідь про війська	هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ الْجُنُودِ ﴿١٧﴾
18. Фірауна та самудитів?	فِرْعَوْنَ وَثَمُودَ ﴿١٨﴾
19. Хоча невіруючі й заперечують це,	بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي تَكْذِيبٍ ﴿١٩﴾
20. та Аллах охоплює їх звідусіль!	وَأَنَّهُ مِنْ وَرَائِهِمْ حُفٌّ مَطْمُورٌ ﴿٢٠﴾
21. А це — преславний Коран,	بَلْ هُوَ قُرْءَانٌ مَجِيدٌ ﴿٢١﴾
22. який міститься у Скрижалі Захищений.	فِي لَوْحٍ مَحْفُوظٍ ﴿٢٢﴾

Сура 86. Ат-Тарік («Подорожній»)

*Ім'ям Аллаха Милостивого,
Милосердного!*

1. Клянуся небом і подорожнім!
2. Звідки тобі знати, хто такий подорожній?
3. Це — зірка сяюча.
4. І немає душі, поряд з якою не було би сторожа!
5. Хай погляне людина, з чого вона створена!
6. Створена з рідини, що ллється,
7. яка виходить з-поміж хребта й грудей.
8. Воістину, Він здатний повернути її!
9. У той День будуть випробувані таємниці,
10. тож не буде в людини ні сили, ні помічника!
11. Клянуся небом, яке поновлює дощі,
12. клянуся землею, яка розколюється,
13. що це — слово розрізняюче!

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالسَّمَاءِ وَالطَّارِقِ ①

وَمَا أَدْرَاكَ مَا الطَّارِقُ ②

النَّجْمُ الثَّاقِبُ ③

إِنْ كُلُّ نَفْسٍ لَمَّا عَلَيْهَا حَافِظٌ ④

فَلْيَنْظُرِ الْإِنْسَانُ مِمَّ خُلِقَ ⑤

خُلِقَ مِنْ مَّاءٍ دَافِقٍ ⑥

يَخْرُجُ مِنْ بَيْنِ الصُّلْبِ وَالتَّرَائِبِ ⑦

إِنَّهُ عَلَى رَجْعِهِ لَقَادِرٌ ⑧

يَوْمَ تُبْحَى السَّرَائِرُ ⑨

فَمَا لَهُ مِنْ قُوَّةٍ وَلَا نَاصِرٍ ⑩

وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الرَّجْعِ ⑪

وَالْأَرْضِ ذَاتِ الصَّدْعِ ⑫

إِنَّهُ لَقَوْلٌ فَصْلٌ ⑬

14. Воно не є розвагою!

وَمَا هُوَ إِلَّا هَزْلٌ ﴿١٤﴾

15. Вони замислюють
хитрощі,

إِنَّهُمْ يَكِيدُونَ كَيْدًا ﴿١٥﴾

16. та Я теж замислюю
хитрощі,

وَأَكِيدُ كَيْدًا ﴿١٦﴾

17. тож дай невіруючим відстрочку
недовгу!

فَتَهْدِلُ الْكَافِرِينَ أَهْمَانَهُمْ زُرُودًا ﴿١٧﴾

Сура 87. Аль-Аля («Всевишній»)

*Ім'ям Аллаха Милостивого,
Милосердного!*

1. Прославляй ім'я Господа твого
Всевишнього,
2. Який створив та
розмірив,
3. Який передвизначив, вказав
шлях,
4. Який зростив
пасовиська,
5. зробивши їх потім сухими та
почорнілими.
6. Ми дамо тобі прочитати Коран,
і ти не забудеш нічого,
7. окрім того, чого воліє Аллах.
Він знає відкрите й таємне.
8. Ми полегшимо тобі шлях до
найлегшого,
9. тож нагадуй людям, якщо
нагадування допоможе!
10. Згадає ж той, хто
богобоязливий!
11. А відвернеться ж той
найнещасніший,
12. який увійде в вогонь
найбільший!
13. І після того й не помре він там, і
не буде жити!

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سَبِّحْ اسْمَ رَبِّكَ الْأَعْلَى ۝

الَّذِي خَلَقَ فَسَوَّى ۝

وَالَّذِي قَدَّرَ فَهَدَى ۝

وَالَّذِي أَخْرَجَ الْمَرْعَى ۝

فَجَعَلَهُ رُءُوسًا أَحْوَى ۝

سَقَّرَ لَكَ فَلَا تَنسَى ۝

إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ إِنَّهُ يَعْلَمُ الْجَهْرَ وَمَا يَخْفَى ۝

وَيُنِيرُكَ لِلنَّهْرِ ۝

فَذَكِّرْ إِنْ نَفَعَتِ الذِّكْرَى ۝

سَيَذَكِّرْ مَنْ يَخْتَارُ ۝

وَيَجْزِيهَا الْأَشْقَى ۝

الَّذِي يَصِلُ النَّارَ الْكُبْرَى ۝

ثُمَّ لَا يَمُوتُ فِيهَا وَلَا يَحْيَى ۝

14. Виграв той, хто
очистився,	قَدْ أَفْلَحَ مَنْ تَزَكَّى ۝١٤
15. згадував свого Господа й
молився!	وَذَكَرَ اسْمَ رَبِّهِ فَصَلَّى ۝١٥
16. Але ж ви віддаєте перевагу
життю земному,	بَلْ تُؤْتُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا ۝١٦
17. хоча життя наступне — краще й
вічне.	وَالْآخِرَةُ خَيْرٌ وَأَبْقَى ۝١٧
18. Воістину, це міститься в сувоях
давніх,	إِنَّ هَذَا لَفِي الصُّحُفِ الْأُولَى ۝١٨
19. сувоях Ібрагіма й Муси.	صُّحُفِ إِبْرَاهِيمَ وَمُوسَى ۝١٩

Сура 88. Аль-Гашіія («Вкриваюче»)

*Ім'ям Аллаха Милостивого,
Милосердного!*

1. Чи дійшла до тебе розповідь про вкриваюче?
2. Обличчя одні в той День принижені,
3. виснажені, втомлені,
4. увійдуть вони в пекельний вогонь,
5. і напуватимуть їх із джерела киплячого,
6. не буде їм там їжі, крім як колючок,
7. від яких не товстіють, і не вгамовують голоду.
8. Обличчя інших в День той радісні,
9. стараннями своїми вдоволені,
10. в садах найвищих!
11. Не почують вони там пустослів'я,
12. там — джерело проточне,
13. там — ложа піднесені,
14. чаші розставлені,
15. подушки розкладені,

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ الْغَاشِيَةِ ۝١

وَجُوهٌ يَوْمَئِذٍ خَاشِعَةٌ ۝٢

عَامِلَةٌ نَّاصِبَةٌ ۝٣

تَصْلَى نَارًا آخَامِيَّةً ۝٤

تَسْعَى مِنْ عَيْنٍ آسِنَةٍ ۝٥

لَيْسَ لَهُمْ طَعَامٌ إِلَّا مِنْ صَرِيحٍ ۝٦

لَأَيْسِينَ وَالْأَيْقِينَ مِنْ جُوعٍ ۝٧

وَجُوهٌ يَوْمَئِذٍ نَاعِمَةٌ ۝٨

إِسْعِيهَا رَاضِيَةٌ ۝٩

فِي جَنَّةٍ عَالِيَةٍ ۝١٠

لَا تَسْمَعُ فِيهَا الْغِيَةَ ۝١١

فِيهَا عَيْنٌ جَارِيَةٌ ۝١٢

فِيهَا سُرُرٌ مَرْفُوعَةٌ ۝١٣

وَأَكْوَابٌ مَوْضُوعَةٌ ۝١٤

وَمَنَارِقُ مَصْفُوفَةٌ ۝١٥

16. килими розіслані.
17. Та невже ж вони не поглянуть
на верблюдів — як створені
вони?
18. І на небо — як піднесено воно?
19. І на гори — як зведені вони?
20. І на землю — як простерта
вона?
21. Нагадуй же, бо ти — нагадувач!
22. І ти не маєш влади над ними!
23. А тих, хто відвернувся і не
вірував,
24. Аллах скарає найбільшою
карою!
25. Воістину, до Нас повернуться
вони!
26. Потім Нам належатиме
розрахунок з ними!

وَرَزَقًا مِّنْ سَمَوَاتٍ ۝١٦

أَفَلَا يَنْظُرُونَ إِلَى الْإِبِلِ كَيْفَ خُلِقَتْ ۝١٧

وَأَلَى السَّمَاءِ كَيْفَ رُفِعَتْ ۝١٨

وَأَلَى الْجِبَالِ كَيْفَ نُصِبَتْ ۝١٩

وَأَلَى الْأَرْضِ كَيْفَ سُطِحَتْ ۝٢٠

فَذَكِّرْ إِنَّمَا أَنْتَ مُذَكِّرٌ ۝٢١

لَسْتَ عَلَيْهِمْ بِمُصَيِّرٍ ۝٢٢

إِلَّا مَن تَوَلَّى وَكَفَرَ ۝٢٣

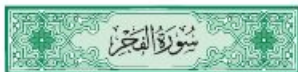
فَيُعَذِّبُهُ اللَّهُ الْعَذَابَ الْأَكْبَرَ ۝٢٤

إِنَّ إِلَيْنَا أِيَابَهُمْ ۝٢٥

ثُمَّ إِنَّا عَلَيْهِمْ لَجِسَاءُ مُمْسِكِينَ ۝٢٦

Сура 89. Аль-Фаджр
(«Зоря»)

*Im'ям Аллаха Милостивого,
Милосердного!*

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. Клянуся зорею!
2. Клянуся десятьма ночами!
3. Клянуся парним і непарним!
4. Клянуся ніччю, коли минає вона!
5. Чи не достатньо цієї клятви для людини розумної?
6. Невже не бачив ти, як учинив Господь твій з адитами?
7. З Ірамом, володарем колонад,
8. подібних яким не було створено в усіх землях?
9. З самудитами, які розсікали скелі в долинах?
10. З Фірауном, володарем списів?
11. Вони порушували дозволене на землях
12. і збільшували на них безчестя.
13. Тож пролив на них Господь твій суворість кари Своєї!

وَالْفَجْرِ ۝

وَاللَّيْلِ إِذَا يَغْشَىٰ ۝

وَالنَّفْعِ وَالْطَّرْفِ ۝

وَاللَّيْلِ إِذَا يَأْتِي ۝

هَلْ فِي ذَلِكَ قَسْرٌ لِّذِي حِجْرِ ۝

أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِعَادٍ ۝

إِرمَ دَانِ الْعِمَادِ ۝

أَلَمْ يَأْتِ بَعْثَتْنَا فِي الْإِلَادِ ۝

وَشُمُودَ الَّذِينَ جَاءُوا الصَّمْعَرَ الْأَوَادِ ۝

وَفِرْعَوْنَ ذِي الْأَوْتَادِ ۝

الَّذِينَ ظَلَمُوا فِي الْبِلَادِ ۝

فَأَنصَبْنَا رُؤُوسَهَا الْفَسَادِ ۝

فَصَبَّ عَلَيْهِمْ رَبُّكَ سَوْطَ عَذَابِ ۝

14. Воістину, Господь твій — на варті!

إِنَّ رَبَّكَ لَبِالْمُرْصَادِ ﴿١٤﴾

15. Коли випробовує людину Господь її, пошановуючи та наділяючи благами, то вона говорить: «Господь мій»

فَأَمَّا الْإِنْسَانُ إِذَا مَا ابْتَلَاهُ رَبُّهُ فَأَكْرَمَهُ
وَنَعَّمَهُ فَيَقُولُ رَبِّيَ الْكَرِيمُ ﴿١٥﴾

16. І коли випробовує Він її, обмежуючи їй блага Свої, то говорить вона: «Господь мій принизив мене!»

وَأَمَّا إِذَا مَا ابْتَلَاهُ فَقَدَرَ عَلَيْهِ رِزْقَهُ فَيَقُولُ رَبِّيَ
أَعْتَدَنِي ﴿١٦﴾

17. Таж ні! Це ви самі не шануєте сиріт!

كَلَّا لَئِنْ لَمْ تَكْرُمُوا الْيَتِيمَ ﴿١٧﴾

18. І не закликаєте одне одного нагодувати бідняка,

وَلَا تَحْتَضِرُونَ عَلَىٰ طَعَامِ الْيَتِيمِ ﴿١٨﴾

19. жадібно поглинаєте спадок,

وَتَأْكُلُونَ التُّرَاثَ أَكْلًا لَمًّا ﴿١٩﴾

20. і любите багатство любов'ю сильною!

وَتُحِبُّونَ الْمَالَ حُبًّا جَمًّا ﴿٢٠﴾

21. Таж ні! Коли розсиплеться земля на порошок,

كَلَّا إِذَا دُكَّتِ الْأَرْضُ دَكًّا دَكًّا ﴿٢١﴾

22. і прийде Господь твій з ангелами, що стануть лавами —

وَجَاءَ رَبُّكَ وَالْمَلَكُ صَفًّا صَفًّا ﴿٢٢﴾

23. наблизять у День той геєну! І в той День згадає людина! Але ж навіщо їй згадка та?

وَجَاءَ يَوْمَئِذٍ بِجَهَنَّمَ يَوْمَئِذٍ يَتَذَكَّرُ
الْإِنْسَانُ وَأَنَّى لَهُ الذِّكْرَىٰ ﴿٢٣﴾

24. І скаже вона: «О, якби я ще раніше підготувалась до життя свого майбутнього!»

يَقُولُ يَا لَيْتَنِي قَدَّمْتُ لِحَيَاتِي ﴿٢٤﴾

25. Тож в День той ніхто не скарає так, як скарає Він!

يَوْمَئِذٍ لَا يَعْدُبُ عَذَابُهُ أَحَدًا ﴿٢٥﴾

26. І не скує ніхто так, як скує
Він! وَلَا يُؤْتِيهِمْ وَيَأْتِيهِمْ أَحَدٌ ﴿٢٦﴾
27. О ти, душа, що
заспокоїлася! يَا أَيُّهَا النَّفْسُ الْمَطْمَئِنَّةُ ﴿٢٧﴾
28. Повернися до Господа твого,
отримавши вдоволення та
милість! أَرْجِعِي إِلَىٰ رَبِّكَ رَاضِيَةً مَّرْضِيَةً ﴿٢٨﴾
29. І ввійди до рабів Моїх! ввійди
до раю Мого! فَأَدْخُلِي فِي عِبَادِي ﴿٢٩﴾
30. І увійди до раю Мого! وَأَدْخُلِي جَنَّاتِي ﴿٣٠﴾

Сура 90. Аль-Балад («Місто»)

*Ім'ям Аллаха Милостивого,
Милосердного!*

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. Клянуся цим містом!
2. А ти — мешканець цього міста.
3. Клянуся пращуром, і тим, кого він породив!
4. Істинно, створили Ми людину, обтяживши її!
5. Невже думає вона, що ніхто не переможе її?
6. Говорить вона: «Витратив я багатство незмірне»!
7. Невже думає вона, що ніхто не бачив її?
8. Хіба не створили Ми її володарем двох очей,
9. язика та вуст?
10. Хіба Ми не вказали їй на дві вершини?
11. Та не стала вона долати перешкоди!
12. Звідки тобі знати, що таке перешкоди?
13. Це — звільнити раба,
14. нагодувати в день голоду

لَا أَقْسِمُ بِهَذَا الْبَلَدِ ۝

وَأَنْتَ حَلٌّ بِهَذَا الْبَلَدِ ۝

وَوَالِدٍ وَمَا وَلَدَ ۝

لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ فِي كَبَدٍ ۝

أَيْحَسِبُ أَنْ لَنْ يَفْعِرَ عَلَيْهِ السَّعْدُ ۝

يَقُولُ أَهْلَكَ مَا لَأُبْنَا ۝

أَيْحَسِبُ أَنْ لَوْ رَوَاهُ أَحَدٌ ۝

أَلَيْسَ جَعَلَهُ عَيْنَيْنِ ۝

وَلِسَانًا وَشَفَتَيْنِ ۝

وَهَدَيْنَاهُ النَّجْدَيْنِ ۝

فَلَا أَفْتَحُمُ الْعَقَبَةَ ۝

وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْعَقَبَةُ ۝

فَكَرَّجَبَهُ ۝

أَوْ أظلمَ فِي يَوْمٍ مَسْغَبَةٍ ۝

15. сироту з-посеред
родичів,	يَتِيمًا ذَا مَقْرَبَةٍ ﴿١٥﴾
16. чи пригнобленого
скрутою.	أَوْ مَسْكِينًا ذَا مَمْرُورٍ ﴿١٦﴾
17. А після цього бути серед тих,
які увірували й заповідали одне
одному терпіння, заповідали
одне одному милосердя!	لَمَّا كَانَ مِنَ الَّذِينَ عَامَسُوا وَتَوَّصَوْا بِالصَّبْرِ
وَتَوَّصَوْا بِالرَّحْمَةِ ﴿١٧﴾
18. Це — люди, які
праворуч.	أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ ﴿١٨﴾
19. А ті, які не увірували в
знамення Наші, вони — люди,
які ліворуч.	وَالَّذِينَ كَفَرُوا رَبَّائِنَّا هُمْ أَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ ﴿١٩﴾
20. Оточені вони будуть вогнем!	عَلَيْهِمْ نَارٌ مُؤَصَّدَةٌ ﴿٢٠﴾

Сура 91. Аш-Шамс («Сонце»)

*Ім'ям Аллаха Милостивого,
Милосердного!*

1. Клянуся сонцем і світлом його,
2. клянуся місяцем, коли плине він за ним,
3. клянуся днем, коли воно освітлює його,
4. клянуся ніччю, коли накриває вона його!
5. Клянуся небом і Тим, Хто збудував його,
6. клянуся землею, і Тим, Хто розіслав її,
7. клянуся душею, і Тим, Хто розмірив її,
8. і відкрив її грішність і праведність її!
9. Істинно, здобув успіх той, хто очистив її!
10. Істинно, зазнав втрат той, хто пошкодив її!
11. Відкинули самудити посланця через безчестя свої,
12. коли підвівся найнещасніший серед них.
13. А сказав їм посланець Аллаха: «Бережіть верблюдицю Аллаха та питво її!»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالشَّمْسِ وَضُحَاهَا ﴿١﴾

وَالْقَمَرِ إِذَا تَلَّهَا ﴿٢﴾

وَالنَّهَارِ إِذَا جَلَّهَا ﴿٣﴾

وَاللَّيْلِ إِذَا يَغْشَاهَا ﴿٤﴾

وَالسَّمَاءِ وَمَا بَنَاهَا ﴿٥﴾

وَالْأَرْضِ وَمَا طَحَاهَا ﴿٦﴾

وَنَفْسٍ وَمَا سَوَّاهَا ﴿٧﴾

فَأَلْهَمَهَا فُجُورَهَا وَتَقْوَاهَا ﴿٨﴾

قَدْ أَفْلَحَ مَنْ رَزَقَهَا ﴿٩﴾

وَقَدْ خَابَ مَنْ دَسَّاهَا ﴿١٠﴾

كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِطَغْوَاهَا ﴿١١﴾

إِذِ ابْتِغَتْ أَشْقَاهَا ﴿١٢﴾

فَقَالَ لَهُمْ رَسُولُ اللَّهِ نَاقَةَ اللَّهِ وَسُقْيَاهَا ﴿١٣﴾

14. Але не послухали вони його,
та й подрізали жили її. Тож
знищив їх Господь за гріхи їхні,
зрівнявши карою всіх!
15. І не боявся Він наслідків цього!

فَكَذَّبُوهُ فَعَقَرُوهُمَا فَدَمَّتْ عَلَيْهِم رَيْبُهُمْ
يَذَّبُهُمْ فَسَوَّاهَا ﴿١٤﴾

وَلَا يَخَافُ عُقْبَاهَا ﴿١٥﴾

Сура 92. Аль-Лайл («Ніч»)

*Ім'ям Аллаха Милостивого,
Милосердного!*

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. Клянуся ніччю, коли вона
вкриває!	وَاللَّيْلِ إِذَا يَغْشَى ﴿١﴾
2. Клянуся днем, коли він
ссяє!	وَالنَّهَارِ إِذَا تَجَلَّى ﴿٢﴾
3. Клянуся Тим, Хто створив
чоловіка та жінку!	وَمَا تَلَقَّ الذَّكَرَ وَالْأُنثَى ﴿٣﴾
4. Воістину, ваші бажання
різні!	إِن سَأَعِبَكَ لَلشَّى ﴿٤﴾
5. Тому, хто жертвував і був
богобоязливим,	فَأَمَّا مَنْ أَعْطَى وَاتَّقَى ﴿٥﴾
6. і визнавав найкраще —	وَصَدَّقَ بِالْحُسْنَى ﴿٦﴾
7. тому полегшимо Ми шлях до
найлегшого!	فَسَيَسِّرُهُ لِّلْيَسْرَى ﴿٧﴾
8. А тому, хто був скупим і думав,
що не потребує нічого,	وَأَمَّا مَنْ يُحِجُّ وَيَسْتَعْفَى ﴿٨﴾
9. а найкраще вважав
брехнею —	وَكَذَّبَ بِالْحُسْنَى ﴿٩﴾
10. тому полегшимо Ми шлях до
найтяжчого!	فَسَيَسِّرُهُ لِّلْعُسْرَى ﴿١٠﴾
11. Не допоможе йому багатство
його, коли буде скинутий він!	وَمَا يَنْفَعِي عَنْهُ مَالُهُ إِذَا تَرَدَّى ﴿١١﴾
12. Воістину, Нам належить
вказувати прямий шлях,	إِن عَلَيْنَا الْهُدَى ﴿١٢﴾
13. і Нам належить останнє й
перше!	وَإِنَّا لَنَأْتِيهِمُ اللَّاحِزَةَ وَالْأُولَى ﴿١٣﴾

14. Я попередив вас про палаючий вогонь,
فَأَنْذَرْتُكُمْ نَارًا تَلَظَّى ﴿١٤﴾
15. увійде в нього той найнещасніший,
لَا يَصْلَاهَا إِلَّا الْأَشْقَى ﴿١٥﴾
16. який вважає правду за оману та відвертається.
الَّذِي كَذَّبَ وَتَوَلَّى ﴿١٦﴾
17. Віддаленим від полум'я буде богобоязливий,
وَسَيُجَنَّبُهَا الْأَتْقَى ﴿١٧﴾
18. який дає свій статок для очищення,
الَّذِي يُؤْتِي مَالَهُ يَتَزَكَّى ﴿١٨﴾
19. не бажаючи за це нічого ні від кого,
وَمَا الْأَحَدُ عِنْدَهُ مِنْ نَعْمَةٍ تُجْرَى ﴿١٩﴾
20. а лише прагнучи до лику свого Всевишнього Господа.
إِلَّا لِابْتِغَاءَ وَجْهِ رَبِّهِ الْأَعْلَى ﴿٢٠﴾
21. І він буде вдоволений!
وَأَسْوَقَ يَرْضَى ﴿٢١﴾

Сура 93. Ад-Духа («Ранок»)

*Im'ям Аллаха Милостивого,
Милосердного!*

1. Клянуся ранком,
2. клянуся ніччю, коли густіє вона,
3. що не залишив тебе Господь твій, і не зненавидів тебе.
4. І, воістину, майбутнє для тебе краще за минуле!
5. І, воістину, скоро наділить тебе Господь твій, тож будеш вдоволений ти!
6. Хіба не знайшов Він тебе сиротою, і хіба не прихистив?
7. І хіба не знайшов Він тебе заблукавшим, і хіба не повів прямим шляхом?
8. І хіба не знайшов тебе бідним, і хіба не збагатив?
9. Тож не утискай сироту,
10. і не проганяй бідняка!
11. І про блага Господа свого сповіщай!

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالضُّحَىٰ ۝

وَاللَّيْلِ إِذَا سَجَىٰ ۝

مَا وَدَّعَكَ رَبُّكَ وَمَا قَلَىٰ ۝

وَلْآخِرَةُ خَيْرٌ لَّكَ مِنَ الْأُولَىٰ ۝

وَأَسَوْفَ يُعْطِيكَ رَبُّكَ فَتَرْضَىٰ ۝

أَلَمْ يَجِدْكَ يَتِيمًا فَآوَىٰ ۝

وَوَجَدَكَ ضَالًّا فَهَدَىٰ ۝

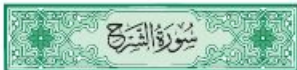
وَوَجَدَكَ عَائِلًا فَأَغْنَىٰ ۝

فَأَمَّا الْيَتِيمَ فَلَا تَقْهَرْ ۝

وَأَمَّا السَّائِلَ فَلَا تَنْهَرْ ۝

وَأَمَّا بِنِعْمَةِ رَبِّكَ فَحَدِّثْ ۝

Сура 94. Аш-Шарх
(«Розкриття»)

*Ім'ям Аллаха Милостивого,
Милосердного!*

1. Чи не розкрили Ми тобі серце твоє,
2. і не зняли Ми з тебе ношу твою,
3. яка обтяжувала спину твою?
4. Чи не піднесли Ми згадку про тебе?
5. Бо ж, воістину, після труднощів настає полегшення!
6. Воістину, після труднощів настає полегшення!
7. Тож коли звільнишся — дій!
8. І до Господа свого звернись!

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَلَمْ نَشْرَحْ لَكَ صَدْرَكَ ۝

وَوَضَعْنَا عَنكَ وِزْرَكَ ۝

الَّذِي أَنْقَضَ ظَهْرَكَ ۝

وَرَفَعْنَا لَكَ ذِكْرَكَ ۝

فَإِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا ۝

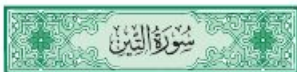
إِن مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا ۝

فَإِذَا فَرَغْتَ فَانصَبْ ۝

وَإِلَىٰ رَبِّكَ فَارْغَبْ ۝

Сура 95. Ат-Тін
 («Смоківниця»)

*Ім'ям Аллаха Милостивого,
 Милосердного!*

1. Клянуся смоківницею і оливою,
2. клянуся горою Сінай,
3. клянуся цим містом надійним!
4. Ми створили людину в найкращому образі.
5. Потім Ми скинемо її в найнижче з найнижчого,
6. окрім тих, які увірували й творили добрі справи; чекає на них невичерпна винагорода!
7. Хто ж після цього змушує тебе відкидати Суд?
8. Хіба Аллах — не Наймудріший Суддя?

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

والتين والزيتون ﴿١﴾

وطور سين ﴿٢﴾

وهذا البلد الامين ﴿٣﴾

لقد خلقنا الانسان في احسن تقويم ﴿٤﴾

ثم رددناه اسفل سفلين ﴿٥﴾

إلا الذين آمنوا وعملوا الصالحات فلهم أجر ﴿٦﴾

غير ممنون ﴿٧﴾

فما يكذبك بعد بالدين ﴿٨﴾

أليس الله بأحكم الحاكمين ﴿٩﴾

Сура 96. Аль-Аляк («Згусток»)

*Ім'ям Аллаха Милостивого,
Милосердного!*

1. Читай! Ім'ям Господа твого,
Який створив,
2. створив людину зі згустку
крові!
3. Читай! І Господь твій —
Найщедріший,
4. Який навчив письму
пером.
5. Навчив людину тому, чого вона
не знала.
6. Але ж ні! Порушує людина
межі,
7. коли здається їй, що вона не
потребує нічого.
8. Воістину, до Господа твого
повернення!
9. Чи бачив ти того, який
заважає
10. рабу Нашому молитися?
11. Як ти вважаєш — а раптом він
був на праведному шляху
12. та закликав до
богобоязливості?
13. Як ти вважаєш — а якщо він
сприйняв правду за оману, та й
відвернувся,

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ ①

خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ ②

أَقْرَأْ وَرَبُّكَ الْأَكْرَمُ ③

الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ ④

عَلَّمَ الْإِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَم ⑤

كَلَّا إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَإِطْفٍ ⑥

إِنَّ رَأْيَهُ أَسْفَى ⑦

إِن إِلَىٰ رَبِّكَ الرَّجْعِي ⑧

أَرَأَيْتَ الَّذِي يَنْهَى ⑨

عَبْدًا إِذَا صَلَّى ⑩

أَرَأَيْتَ إِنْ كَانَ عَلَى الْهُدَى ⑪

أَوْ أَمَرَ بِالتَّقْوَى ⑫

أَرَأَيْتَ إِنْ كَذَّبَ وَتَوَلَّى ⑬

14. то чи не знав він, що Аллах бачить його?	الرَّيْعَلَمَ بِأَنَّ اللَّهَ بَرِيءٌ ﴿١١﴾
15. Але ж ні! Якщо він не зупиниться, Ми схопимо його за чуб,	كَلَّا لَئِن لَّمْ يَنتَهِ لَنَسْقَاكَ مِنَ النَّاصِيَةِ ﴿١٢﴾
16. чуб брехливий, грішний!	نَاصِيَةٍ كَذِبَةٌ خَاطِئَةٌ ﴿١٣﴾
17. Нехай кличе своїх посібників!	فَلْيَدْعُ نَادِيَهُ ﴿١٤﴾
18. Ми ж покличемо вартових пекла!	سَنَدْعُ الزَّانِيَةَ ﴿١٥﴾
19. Але ж ні, не корися йому, а вклонися низько Господу й наближайся до Нього!	كَلَّا لَا تَطِيعُہُ وَأَسْجُدْ وَاقْتَرِبْ ﴿١٦﴾

Сура 97. Аль-Кадр («Величність»)

*Ім'ям Аллаха Милостивого,
Милосердного!*

1. Воістину, зіслали Ми його в Ніч Величності,
2. а звідки тобі знати, що таке Ніч Величності?
3. Ніч Величності краща за тисячу місяців!
4. Сходять під час неї ангели й Дух, з дозволу Господа їхнього, щоб виконати всі накази.
5. Вона є мирною до настання зорі.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ ۝

وَمَا أَدْرَاكَ مَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ ۝

لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ ۝

نَزَّلَ الْمَلَكُ وَالرُّوحُ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ مِنْ
كُلِّ أَمْرٍ ۝

سَلَامٌ هِيَ حَتَّىٰ مَطَلَعِ الْفَجْرِ ۝

Сура 98. Аль-Байїна («Ясний доказ»)

*Ім'ям Аллаха Милостивого,
Милосердного!*

1. Не відмовилися від невір'я ті з людей Писання й багатобожників, які не увірували, поки не прийшов до них ясний доказ —
2. Посланець від Аллаха, який читає пречисті сувої.
3. У них містяться правдиві писання.
4. Ті ж, кому було дано Писання, розійшлися одне з одним, після того, як прийшов до них ясний доказ.
5. А їм не було ніякого наказу, окрім поклоніння Аллаху, щирого служіння Йому, молитви та сплати закятю; ось вірна релігія!
6. Воістину, ті з людей Писання й багатобожників, які не увірували, опиняться у вогні геєни, де будуть вічно. Вони — найгірші з творінь.
7. Воістину, ті, які увірували й творили добрі справи, вони — найкращі з творінь.
8. Нагорода їм у їхнього Господа — сади вічності, в яких течуть

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

لَوْ كُنَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَالْمُشْرِكِينَ مُتَفَكِّرِينَ سَخَىٰ تَأْتِيَهُمُ الْبَيِّنَةُ ﴿١﴾

رَسُولٌ مِنَ اللَّهِ يَتْلُو صُحُفًا مُطَهَّرَةً ﴿٢﴾

فِيهَا كُتِبَ قِسْمَةٌ ﴿٣﴾

وَمَا تَفَرَّقَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمْ الْبَيِّنَةُ ﴿٤﴾

وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ حُنَفَاءَ وَيُقِيمُوا الصَّلَاةَ وَيُؤْتُوا الزَّكَاةَ وَذَلِكَ دِينُ الْقِسْمَةِ ﴿٥﴾

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَالْمُشْرِكِينَ فِي تَارِيحِهِمْ خَلِدِينَ فِيهَا أُولَئِكَ هُمْ شَرُّ الْبَرِيَّةِ ﴿٦﴾

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَئِكَ هُمْ خَيْرُ الْبَرِيَّةِ ﴿٧﴾

جَزَاءُ لَهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَّاتٌ عَدْنٍ تَجْرِي

ріки. Вони будуть там вічно.
Аллах буде вдоволений ними,
а вони будуть вдоволені Ним.
Це — для тих, які бояться свого
Господа!

مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا رَضِيَ اللَّهُ
عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ ذَلِكَ لِمَنْ خَشِيَ رَبَّهُ ﴿٥﴾

Сура 99. Аз-Зальзала («Землетрус»)

*Ім'ям Аллаха Милостивого,
Милосердного!*

1. Коли струснеться земля,
здригаючись,
2. і виштовхне з себе те, що в ній
є,
3. то питає людина: «Що сталося
з нею?»
4. У той День земля розповість
усе, що відомо їй,
5. бо ж Господь твій відкрив їй
те!
6. У той День люди вийдуть з
могил юрбами, щоб побачити
свої вчинки.
7. Хто зробив добра на вагу
порошинки — побачить його!
8. Хто зробив зла на вагу
порошинки — побачить його!

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِذَا زُلْزِلَتِ الْأَرْضُ زِلْزَالَهَا ۝

وَأُخْرِجَتِ الْأَرْضُ نَقْلَهَا ۝

وَقَالَ الْإِنْسَانُ مَا لَهَا ۝

يَوْمَ يَذُحُّنَّ أَخْبَارَهَا ۝

يَأْنِ رَبَّكَ أَوْحَىٰ لَهَا ۝

يَوْمَ يَصْدُرُ النَّاسُ أَشْتَاتًا لِيُرَوْا أَعْمَالَهُمْ ۝

فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ ۝

وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ ۝

Сура 100. Аль-Адйят
 («Ті, що скачуть»)

Ім'ям Аллаха Милостивого,
 Милосердного!

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. Клянуся тими, що скачуть захекані,
2. і вибивають іскри,
3. і нападають вдосвіта,
4. і підіймають хмари пилу,
5. і вриваються в натовп! Як вважають тлумачі, мова йде про бойових коней.
6. Воістину, невдячна людина перед Господом своїм!
7. І, воістину, вона сама тому свідок!
8. І, воістину, вона надто сильно полюбляє блага!
9. Хіба не знає вона, що коли воскресять тих, хто в могилах,
10. і коли стане відомим те, що в серцях,
11. воістину, в той День Господь твій буде знати все про них?

وَالْعَدِيدِ صَبْحًا ۝

فَالْمُورِيكِ قَدْحًا ۝

فَالْمُغِيرَاتِ صُبْحًا ۝

فَأَثَرَهُنَّ نَقْعًا ۝

فَوَسَطْنَ بِهِ جَمْعًا ۝

إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنُودٌ ۝

وَأَنَّهُ عَلَىٰ ذَٰلِكَ لَشَهِيدٌ ۝

وَأَنَّهُ لَئِن لَّمْ يَدرِكْهُ لَاشْتَدِيدٌ ۝

۞ أَفَلَا يَعْلَمُ إِذَا بُعِثَ رَمَىٰ أَلْمُورِ ۝

وَحُضِّلَ مَا فِي الصُّدُورِ ۝

إِنَّ رَبَّهُم بِهِمْ يَوْمَ ذَٰلِكَ خَبِيرٌ ۝

Сура 101. Аль-Карійя («Лихо»)

*Ім'ям Аллаха Милостивого,
Милосердного!*

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. Лихо!
2. Що ж таке лихо?
3. І звідки знати тобі, що таке лихо?
4. Це — День, коли люди розсіються, наче метелики.
5. А гори будуть схожі на вовну розчесану.
6. Тоді той, чия чаша на терезах буде важкою —
7. отримає він життя, сповнене задоволення.
8. Але той, чия чаша на терезах буде легкою —
9. притулком його буде прірва.
10. А звідки знати тобі, що це таке?
11. Це — вогонь палаючий.

القَارِعَةُ ۝
مَا الْقَارِعَةُ ۝
وَمَا أَزْدَرَاكَ مَا الْقَارِعَةُ ۝
يَوْمَ يَكُونُ النَّاسُ كَالْفَرَاشِ الْمَبْثُوثِ ۝
وَتَكُونُ الْجِبَالُ كَالْعِهْنِ الْمَنْفُوشِ ۝
فَأَمَّا مَنْ نَعُوذَ بِكَ مَوَازِينَهُ ۝
فَهُوَ فِي عِيشَةٍ رَاضِيَةٍ ۝
وَأَمَّا مَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ ۝
فَأُمُّهُ هَاوِيَةٌ ۝
وَمَا أَزْدَرَاكَ مَا هِيَةٌ ۝
نَارُ حَامِيَةٍ ۝

Сура 102. Ат-Такасур («Примноження»)

*Ім'ям Аллаха Милостивого,
Милосердного!*

1. Вабить вас жадоба до примноження!
2. Поки не підете ви в могилу.
3. Таж ні! Скоро дізнаєтеся ви!
4. І ще раз ні! Скоро дізнаєтеся ви!
5. Таж ні! Якби ж знали ви знанням достовірним!
6. Що, справді, побачите ви пекло!
7. І ще раз — побачите ви його поглядом достовірним!
8. У той День вас запитають про земні насолоди!

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

التَّكْوِيرِ الْكَاثِرِ ﴿١﴾

حَتَّىٰ زُرْتُمُ الْمَقَابِرَ ﴿٢﴾

كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿٣﴾

ثُمَّ كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿٤﴾

كَلَّا لَوْ تَعْلَمُونَ عِلْمَ الْيَقِينِ ﴿٥﴾

لَتَرَوُنَّ الْجَحِيمَ ﴿٦﴾

لَتَرَوُنَّهَا عَيْنَ الْيَقِينِ ﴿٧﴾

فَوَلِّسْكَ لَنَّ يَوْمَئِذٍ عَنِ النَّعِيمِ ﴿٨﴾

Сура 103. Аль-Аср («Час»)

*Ім'ям Аллаха Милостивого,
Милосердного!*

1. Клянуся часом!
2. Воістину, людина зазнає збитків!
3. Окрім тих, які увірували, творили добрі справи, заповідали одне одному істину, заповідали одне одному терпіння!

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالْعَصْرِ ۝

إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنُفٍ ۝

إِلَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ

وَتَوَصَّوْا بِالْحَقِّ وَتَوَصَّوْا بِالصَّبْرِ ۝

Сура 104. Гумаза
 («Насмішник»)

Ім'ям Аллаха Милостивого,
Милосердного!

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. Горе кожному насмішнику,
наклепнику!
2. Який зібрав багатство та
підрахував його!
3. Думає він, що багатство зробить
його безсмертним.
4. Але ж ні! Істинно, буде він
вкинутий у розтрощуюче!
5. А звідки тобі знати, що це —
розтрощуюче?
6. Це — вогонь Аллаха
розпалений,
7. який здіймається над
серцями.
8. Воістину, він зімкнеться над
ними,
9. на ланцюгах простягнутих.

وَنَبْلُوكَ بِكُلِّ كَفْرٍ لَمْرَةٌ ۝١

الَّذِي جَمَعَ مَالًا وَعَدَّدَهُ ۝٢

يَحْسَبُ أَنَّ مَالَهُ أَخْلَدَهُ ۝٣

كَلَّا لَيُنْبَذَتَ فِي الْخُطْمَةِ ۝٤

وَمَا أَذْرَاكَ مَا الْخُطْمَةُ ۝٥

نَارَ اللَّهِ الْمَوْقَدَةِ ۝٦

الَّتِي تَطَّلِعُ عَلَى الْأَفْئِدَةِ ۝٧

إِنهَا عَلَيْهِمْ مُّوَصَدَةٌ ۝٨

فِي عَمَلٍ مُّمدَدَةٍ ۝٩

Сура 105. Аль-Філь
(«Слон»)

*Ім'ям Аллаха Милостивого,
Милосердного!*

1. Чи бачив ти, як вчинив Господь твій з власниками слона?
Мова йде про похід сменського царя Абраги проти Мекки. У війську сменців був слон.
2. Чи Він не зробив їхні хитрощі невдалими?
3. І наслав на них птахів зграями!
4. Кидали вони в них каміння з обпаленої глини.
5. І зробив Він їх подібними до ниви поїженої!

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الرَّازِقِ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِأَصْحَابِ
الْفِيلِ ①

الَّذِي جَعَلَ كَيْدَهُمْ فِي تَضَلُّلٍ ②

وَأَرْسَلَ عَلَيْهِمْ طَيْرًا أَبَابِيلَ ③

تَرْمِيهِمْ بِحِجَارٍ مِّنْ سِجِّيلٍ ④

جَعَلَهُمْ كَعَصْفٍ مَّأْكُولٍ ⑤

Сура 106. Курайш («Курайшити»)

*Ім'ям Аллаха Милостивого,
Милосердного!*

1. Заради єднання курайшитів —
2. єднання під час подорожей, влітку та взимку.
3. Нехай же вони поклоняються Господу цього Дому!
Йдеться про Каабу.
4. Адже Він нагодував їх у голодний час і позбавив страху.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

لِإِيلَافِ قُرَيْشٍ ۝

إِلَافِهِمْ رِحْلَةَ الشِّتَاءِ وَالصَّيْفِ ۝

فَلْيَعْبُدُوا رَبَّ هَذَا الْبَيْتِ ۝

الَّذِي أَطْعَمَهُمْ مِنْ جُوعٍ وَءَامَنَهُمْ

مِنْ خَوْفٍ ۝

Сура 107. Аль-Маун
(«Милостиня»)

*Ім'ям Аллаха Милостивого,
Милосердного!*

1. Чи бачив ти того, хто заперечує Суд?
2. Та це ж той, хто проганяє сироту,
3. і не закликає нагодувати бідного!
4. Лихо ж тим, які моляться,
5. але ставляться до молитов своїх недбало,
6. котрі лицемірять
7. і відмовляються давати милостиню.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَرَأَيْتَ الَّذِي يُكَذِّبُ بِالذِّينِ ۝

فَذَلِكَ الَّذِي يَدْعُ الْيَتِيمَ ۝

وَلَا يَحْضُ عَلَىٰ طَعَامِ الْمِسْكِينِ ۝

فَوَيْلٌ لِلْمُصَلِّينَ ۝

الَّذِينَ هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهَوْنَ ۝

الَّذِينَ هُمْ بِرَاءَتِهِمْ ۝

وَيَمْتَعُونَ الْمَاعُونَ ۝

Сура 108. Аль-Каусар
(«Достаток»)

*Ім'ям Аллаха Милостивого,
Милосердного!*

1. Воістину, дарували Ми тобі достаток!
2. Тож молися Господу своєму та жертвуй!
3. Воістину, той, хто ненавидить тебе — сам безплідний!

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّا أَنْعَمْنَاكَ الْكَوْثَرَ ۝

فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَأَنْحَرْ ۝

إِنَّ سَائِبِكَ هُوَ الْآبَثَرُ ۝

Сура 109. Аль-Кafirун («Невіруючі»)

*Ім'ям Аллаха Милостивого,
Милосердного!*

1. Скажи: «О ви, невіруючі!
2. Я не поклоняюся тому, чому поклоняєтесь ви,
3. а ви не поклоняєтесь тому, чому я поклоняюся!
4. Я не поклоняюся так, як поклоняєтесь ви,
5. а ви не будете поклонятися так, як буду поклонятися я,
Як свідчать тафсіри, «ви» тут стосується конкретних осіб, адже Господь знав, що вони ніколи не увірують.
6. вам — ваша віра, а мені — моя!»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ تَبَّأْتُمْهَا الْكُفْرُونَ ﴿١﴾

لَا أَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ ﴿٢﴾

وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ ﴿٣﴾

وَلَا أَنَا عَابِدٌ مَّا عَبَدْتُمْ ﴿٤﴾

وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ ﴿٥﴾

لَكُمْ دِينُكُمْ وَلِيَ دِينِ ﴿٦﴾

Сура 110. Ан-Наср («Допомога»)

*Ім'ям Аллаха Милостивого,
Милосердного!*

1. Коли прийде допомога Аллаха та перемога,
2. і ти побачиш, що люди приймають релігію Аллаха натовпами,
3. то прослав хвалою Господа свого та благай у Нього прощення; воістину, Він — Приймаючий каяття!

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ

وَرَأَيْتَ النَّاسَ يَدْخُلُونَ فِي دِينِ اللَّهِ
أَقْوَامًا

فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَأَسْتَغْفِرْهُ إِنَّهُ
كَانَ قَوَّامًا

**Сура 111. Аль-Масад
(«Пальмові волокна»)**

*Ім'ям Аллаха Милостивого,
Милосердного!*

1. Нехай згинуть руки Абу Лагаба
й він сам!
2. Ні багатство його, ні статки
його не допоможуть йому.
3. Увійде він у вогонь
палаючий,
4. а дружина його буде носити
дрова!
5. А на її шиї — мотузка з волокон
пальмових!

*Абу Лагаб був дядьком Пророка
Мухаммада (мир йому і
благословення Аллаха!), але,
незважаючи на родинні зв'язки,
ворожє ставився до ісламу.*

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تَبَّتْ يَدَا أَبِي لَهَبٍ وَتَبَّ ۝

مَا أَغْنَىٰ عَنْهُ مَالُهُ وَمَا كَسَبَ ۝

سَيَصْلَىٰ نَارًا ذَاتَ لَهَبٍ ۝

وَأَمْرَأَتُهُ حَمَّالَةَ الْحَطَبِ ۝

فِي جِيدِهَا حَبْلٌ مِّن مَّسَدٍ ۝

Сура 112. Аль-Іхляс
(«Чистота»)

*Ім'ям Аллаха Милостивого,
Милосердного!*

1. Скажи: «Він — Аллах — Єдиний,
2. Аллах — Той, до Кого прагнуть,
3. не народив і не був народжений,
4. і ніхто не був рівним Йому!»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ۝

اللَّهُ الصَّمَدُ ۝

لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ ۝

وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ ۝

Сура 113. Аль-Фаляк
 («Світанкова зоря»)

*Ім'ям Аллаха Милостивого,
 Милосердного!*

1. Скажи: «Шукаю захисту в Господа світанкової зорі,
2. від зла Його творинь,
3. і від зла темряви, коли вона настає,
4. і від зла чарівниць, що дмухають на вузли,
5. і від зла заздрісника, коли він заздрить».

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ ﴿١﴾

مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ ﴿٢﴾

وَمِنْ شَرِّ عَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ ﴿٣﴾

وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ ﴿٤﴾

وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ ﴿٥﴾

Сура 114. Ан-Нас
(«Люди»)

*Ім'ям Аллаха Милостивого,
Милосердного!*

1. Скажи: «Шукаю захисту в
Господа людей,
2. Володаря людей,
3. Бога людей,
4. від зла спокусника
зникаючого,
5. який зваблює серця
людей,
6. від зла джинів і людей».

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ ﴿١﴾

مَلِكِ النَّاسِ ﴿٢﴾

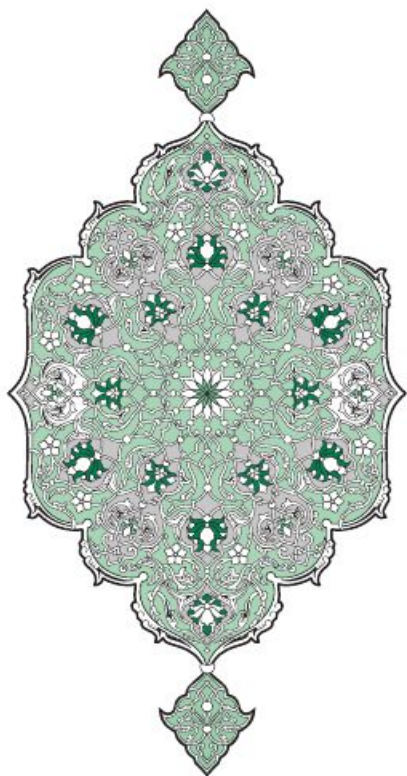
إِلَهِ النَّاسِ ﴿٣﴾

مِنَ شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ ﴿٤﴾

الَّذِي يُوسِّسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ ﴿٥﴾

مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ ﴿٦﴾

فَقُرْشَانَ اسْمِ السُّورِ وَبَيَانَ الْوَكُوفِ وَاللَّذِي فِيهَا

Перелік назв сур із вказівкою
на місце їхнього зіслання

п°	Сура	СТОРІНКА		السورة
1	Аль-Фатіха	1	Мекканська	سورة الفاتحة
2	Аль-Бакара	2	Мединська	سورة البقرة
3	Аль-Імран	68	Мединська	سورة آل عمران
4	Ан-Ніса	106	Мединська	سورة النساء
5	Аль-Маїдда	145	Мединська	سورة المائدة
6	Аль-Анам	174	Мединська	سورة الأنعام
7	Аль-Араф	206	Мединська	سورة الأعراف
8	Аль-Анфаль	243	Мединська	سورة الأنفال
9	Ат-Тауба	259	Мединська	سورة التوبة
10	Юнус	290	Мекканська	سورة يونس
11	Гуд	312	Мекканська	سورة هود
12	Юсуф	336	Мекканська	سورة يوسف
13	Ар-Рад	356	Мединська	سورة الرعد
14	Ібрагім	366	Мекканська	سورة إبراهيم
15	Аль-Хіджр	376	Мекканська	سورة الحجر
16	Ан-Нахль	387	Мекканська	سورة النحل
17	Аль-Ісра	410	Мекканська	سورة الإسراء
18	Аль-Кагф	427	Мекканська	سورة الكهف
19	Мар'ям	444	Мекканська	سورة مريم
20	Та. Га.	455	Мекканська	سورة طه
21	Аль-Анбія	471	Мекканська	سورة الأنبياء
22	Аль-Хадж	487	Мединська	سورة الحج
23	Аль-Муміну	502	Мекканська	سورة المؤمنون
24	Ан-Нур	515	Мединська	سورة النور
25	Аль-Фуркан	530	Мекканська	سورة الفرقان
26	Аш-Шуара	542	Мекканська	سورة الشعراء
27	Ан-Намль	560	Мекканська	سورة النمل

№	Сура	СТОРІНКА		السورة
28	Аль-Касас	574	Мекканська	سورة القصص
29	Аль-Анкабут	590	Мекканська	سورة العنكبوت
30	Ар-Рум	602	Мекканська	سورة الروم
31	Лукман	612	Мекканська	سورة لقمان
32	Ас-Саджада	618	Мекканська	سورة السجدة
33	Аль-Ахзаб	623	Мединська	سورة الأحزاب
34	Саба	638	Мекканська	سورة سبأ
35	Фатир	649	Мекканська	سورة فاطر
36	Йа. Сін.	658	Мекканська	سورة يس
37	Ас-Саффат	668	Мекканська	سورة الصافات
38	Сад	683	Мекканська	سورة ص
39	Аз-Зумар	694	Мекканська	سورة الزمر
40	Гафір	708	Мекканська	سورة غافر
41	Фуссілат	722	Мекканська	سورة فضلت
42	Аш-Шура	732	Мекканська	سورة الشورى
43	Аз-Зухруф	742	Мекканська	سورة الزخرف
44	Ал-Духан	755	Мекканська	سورة الدخان
45	Аль-Джасія	761	Мекканська	سورة الجاثية
46	Аль-Ахкаф	767	Мекканська	سورة الأحقاف
47	Мухаммад	775	Мединська	سورة محمد
48	Аль-Фатх	782	Мединська	سورة الفتح
49	Аль-Худжурат	789	Мединська	سورة الحجرات
50	Кяф	793	Мекканська	سورة ق
51	Аз-Зарійят	798	Мекканська	سورة الزاريات
52	Ат-Тур	803	Мекканська	سورة الطور
53	Ан-Наджм	808	Мекканська	سورة النجم
54	Аль-Камар	814	Мекканська	سورة القمر
55	Ар-Рахман	820	Мекканська	سورة الرحمن
56	Аль-Вакіа	826	Мекканська	سورة الواقعة

№	Сура	СТОРІНКА		السورة
57	Аль-Хадід	833	Мединська	سورة الحديد
58	Аль-Муджаділя	839	Мединська	سورة المجادلة
59	Аль-Хашр	844	Мединська	سورة الحشر
60	Аль-Мумтахана	849	Мединська	سورة المتحنة
61	Ас-Сафф	853	Мединська	سورة الصف
62	Аль-Джума	856	Мединська	سورة الجمعة
63	Аль-Мунафікун	858	Мединська	سورة المنافقون
64	Ат-Тагабун	860	Мединська	سورة التغابن
65	Ат-Талак	863	Мединська	سورة الطلاق
66	Ат-Тахрім	866	Мединська	سورة التحريم
67	Аль-Мульк	869	Мекканська	سورة الملك
68	Аль-Калям	873	Мекканська	سورة القلم
69	Аль-Хакка	878	Мекканська	سورة الحاقة
70	Аль-Маарідж	883	Мекканська	سورة المعارج
71	Нух	887	Мекканська	سورة نوح
72	Аль-Джін	890	Мекканська	سورة الجن
73	Аль-Музаміль	894	Мекканська	سورة المزمل
74	Аль-Мудассір	897	Мекканська	سورة المدثر
75	Аль-Кийама	902	Мекканська	سورة القيامة
76	Аль-Інсан	905	Мединська	سورة الإنسان
77	Аль-Мурсалят	909	Мекканська	سورة المرسلات
78	Ан-Наба	913	Мекканська	سورة النبا
79	Ан-Назіят	916	Мекканська	سورة النازعات
80	Абаса	920	Мекканська	سورة عبس
81	Ат-Таквір	923	Мекканська	سورة التكويد
82	Аль-Інфітар	925	Мекканська	سورة الانفطار
83	Аль-Мутаффіін	927	Мекканська	سورة المطففين
84	Аль-Іншикак	930	Мекканська	سورة الانشقاق
85	Аль-Бурудж	932	Мекканська	سورة البروج

№	Сура	СТОРІНКА		السورة
86	Ат-Тарік	934	Мекканська	سورة الطارق
87	Аль-Аля	936	Мекканська	سورة الأعلى
88	Аль-Гашійя	938	Мекканська	سورة الغاشية
89	Аль-Фаджр	940	Мекканська	سورة الفجر
90	Аль-Балад	943	Мекканська	سورة البلد
91	Аш-Шамс	945	Мекканська	سورة الشمس
92	Аль-Лайл	947	Мекканська	سورة الليل
93	Ад-Духа	949	Мекканська	سورة الضحى
94	Аш-Шарх	950	Мекканська	سورة الشرح
95	Ат-Тін	951	Мекканська	سورة التين
96	Аль-Аляк	952	Мекканська	سورة العلق
97	Аль-Кадр	954	Мекканська	سورة القدر
98	Аль-Байіна	955	Мединська	سورة البينة
99	Аз-Зальзала	957	Мединська	سورة الزلزلة
100	Аль-Аддійят	958	Мекканська	سورة العاديات
101	Аль-Каріа	959	Мекканська	سورة القارعة
102	Ат-Такасур	960	Мекканська	سورة التكاثر
103	Аль-Аср	961	Мекканська	سورة العصر
104	Аль-Гумаза	962	Мекканська	سورة الحمزة
105	Аль-Філь	963	Мекканська	سورة الفيل
106	Курайш	964	Мекканська	سورة قريش
107	Аль-Маун	965	Мекканська	سورة الماعون
108	Аль-Каусар	966	Мекканська	سورة الكوثر
109	Аль-Кафірун	967	Мекканська	سورة الكافرون
110	Ан-Наср	968	Мединська	سورة النصر
111	Аль-Масад	969	Мекканська	سورة المسد
112	Аль-Іхляс	970	Мекканська	سورة الاخلاص
113	Аль-Фаляк	971	Мекканська	سورة الفلق
114	Ан-Нас	972	Мекканська	سورة الناس

إِنَّ بَدْرَةَ السُّؤُورِ الْإِسْلَامِيَّةَ وَالْأَوْقَافَ وَالِدَعْوَةَ وَالْإِسْتِشَارَةَ

فِي الْمَمْلَكَةِ الْعَرَبِيَّةِ السُّعُودِيَّةِ

الْمَشْرُفَةَ عَلَى مَجْمَعِ الْمَلِكِ فَهْتِدِ

لِطِبَاعَةِ الْمُصْحَفِ الشَّرِيفِ فِي الْمَدِينَةِ الْمَشْرُوفَةِ

إِذِيسُرُّهَا أَنْ يُصَدَّرَ الْمَجْمَعُ هَذِهِ الطَّبْعَةَ مِنَ الْقُرْآنِ الْكَرِيمِ

وَتَرْجَمَةَ مَعَانِيهِ وَتَفْسِيرَهُ إِلَى اللُّغَةِ الْأَكْرَبِيَّةِ

سَأَلُ اللَّهَ أَنْ يَنْفَعَهُ بِهَذَا النَّاسِ

وَأَنْ يَجْتَزِي

خَلَامَ الْجَمِيزِ الشَّيْئِيفِيْنَ الْمَلِكِ عَبْدِ الْمَلِكِ بْنِ عَبْدِ الْعَزِيزِ السُّعُودِي

أَحْسَنَ الْحِرَاءِ عَلَى جُوهْدِهِ الْعَظِيمَةِ فِي نَشْرِ كِتَابِ اللَّهِ الْكَرِيمِ

وَاللَّهُ وَلِيُّ الْمُؤْمِنِينَ

Міністерство ісламських справ, пожертв, заклику та наставництва Королівства Саудівська Аравія, що координує діяльність Центру імені Короля Фагда з друку Преславного Сувою, висловлює свою радість з приводу видання цього примірника Корану разом із перекладом його смислів українською мовою. Нехай Аллах зробить його корисним для людей та винагородить найкращою винагородою Служителя двох благородних мечетей, Короля Абд Аллаха бін Абд аль-Азіза Аль Сууда за його визначні зусилля на шляху поширення Преславного Божого Писання.

Тільки Аллах веде прямим шляхом!

سُقُورَةُ النَّظْمِ بِحَمْدِ مَوْلَى
الْجَمْعِ الْمَلِكِ فَهَذَا طَبَاَعَةُ الْمَدِينَةِ الشَّرِيفَةِ

ص. ب. ٦٢٦٢ - المدينة المنورة
www.QuranComplex.gov.sa
contact@QuranComplex.gov.sa

Завдяки
допомозі та
підтримці Всевишнього
Господа Центр імені Короля
Фагда з друку Преславного
Сувою у Пресвітаїї Медині
здійснив видання цього примірника
Преславного Корану разом із
перекладом його смислів українською
мовою під керівництвом
Міністерства ісламських
справ, пожертв, закланку та
наставництва Королівства
Саудівська Аравія у
1433 рГ

Усі права захищені.
Центр імені Короля Фагда з друку Преславного Сувою

а/с 6262 Медина Мунаввара,
Королівство Саудівська Аравія
www.QuranComplex.gov.sa
contact@QuranComplex.gov.sa

© مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف، ١٤٣٣ هـ
فهرسة مكتبة الملك فهد الوطنية أثناء النشر.

مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف
ترجمة معاني القرآن الكريم إلى اللغة الأوكرانية . / مجمع الملك
فهد لطباعة المصحف الشريف . - المدينة المنورة ١٤٣٣ هـ

٩٩٢ ص ؛ ١٤ × ٢١ سم

ردمك : ٩٥-٢-٨٠١٠-٦٠٣-٩٧٨

١- القرآن - ترجمة - اللغة الأوكرانية أ. العنوان

١٤٣٣/٥٤٧٦

ديوي ٢٢١،٤٩١٧

رقم الإيداع : ١٤٣٣/٥٤٧٦

ردمك : ٩٥-٢-٨٠١٠-٦٠٣-٩٧٨

9 786038 010952

